

**16th National and 3rd International Conference
on Humanities and Social Sciences**

NIC-HUSO 2023
**CONFERENCE
PROCEEDINGS**

**การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์: การยืนหยัดหลังยุคโควิด**

**Sustainable Development in Humanities and
Social Sciences: Post-COVID Resilience**

16 JUNE 2023

คำกล่าวต้อนรับในการประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ระดับชาติครั้งที่ 16 และระดับนานาชาติครั้งที่ 3
การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: การยับยั้งดภัยคุกคามโควิด
วันที่ 16 มิถุนายน 2566

ณ โรงแรมแกรนด์ เซนเตอร์ พอยต์ พัทยา จังหวัดชลบุรี

ในนามของคณะผู้จัดการประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 16 และระดับนานาชาติครั้งที่ 3 ขอต้อนรับและขอขอบคุณท่านผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ นิสิต และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในและต่างประเทศที่ได้ให้เกียรติเข้าร่วมการประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในครั้งนี้

การประชุมวิชาการในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิจัย นักการศึกษา คณาจารย์ นิสิต และนักศึกษาที่ทำงานทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้มีเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นในหัวข้อสำคัญเกี่ยวกับประเด็นแนวทางในการทำให้ศาสตร์ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีส่วนร่วมสำคัญในการสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ที่กำลังเป็นปัญหาและความท้าทายของสังคมหลังยุคโควิด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความยากจน อดอยาก ทรัพยากรที่สูญหายไป โรคอุบัติใหม่ ความเท่าเทียมทางเพศ และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

การประชุมวิชาการในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณาจารย์ นักวิจัย บุคลากร นิสิต และนักศึกษาที่ส่งผลงานทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวนมากกว่า 80 ผลงานมาร่วมนำเสนอ ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามในการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอขอบคุณสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศอีก 3 สถาบัน ที่ได้กรุณา ร่วมเป็นผู้จัดการประชุมวิชาการในครั้งนี้ และคณะฯ ขอขอบคุณ Assoc. Prof. Dr. Deepthi Kolady จาก South Dakota State University ที่ได้ จุดประกายแนวคิดในเรื่องการมีส่วนร่วมของศาสตร์ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อ สร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนในสังคมไทยและสังคมโลกต่อไป

ดร.สุชาดา รัตนวานิชย์พันธ์

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

WELCOME ADDRESS

Welcome to NIC-HUSO 2023

On behalf of the Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, I would like to extend my special and warm welcome to all participants from all over Thailand and abroad to our 16th National and 3rd International conference on Humanities and Social Sciences or NIC-HUSO 2023.

This conference aims to bring together researchers, educators, practitioners, and graduate students who are in the fields of humanities and social sciences. Specifically, it intends to provide a platform to exchange and discuss ideas on how Humanities and Social Sciences become key elements for sustainable development agenda, especially after the pandemic of COVID-19.

I believe that this one-day conference is timely and relevant to our current situation in which many problems are facing humanity, such as poverty, hunger, resources depletion, changing disease pattern, gender equality, and quality education. Specifically, I strongly encourage all participants to listen closely to our keynote session. Also, there are more than 80 oral presentations of studies in the fields of Humanities and Social Sciences that are sharing ideas to address these challenges.

I would also like to express my sincere thanks to all co-host institutes, including the Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkhla, Korean Association of Thai Studies, and Wenzhou University, People's Republic of China. In particular, I would like to take this opportunity to express my sincere thanks and appreciation to our invited keynote speaker, Assoc. Prof. Dr. Deepthi Kolady, who is a lecturer at Ness School of Management and Economics, South Dakota State University, and is now a Fulbright scholar to Thailand. With her expertise and experience, I firmly believe that her talk would broaden our perspective and insight on how Humanities and Social Sciences would play an important role in attaining sustainable development goals.

I very much look forward to meeting you all.

Suchada Rattanawanitpun

Dean

Faculty of Humanities and Social Sciences

Burapha University

สารบัญ

บทความงานประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ

	หน้า
การศึกษาภาพลักษณ์ในคำประกาศถวายราชสดุดีปรีญญาภิวัตติศักดิ์ของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ <i>เกริกพล ศุภเสรีภาพ และ ปัทมา ทีฆประเสริฐกุล</i>	1
การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรุดตอย <i>กมลวรรณ ทิพยเนตร</i>	14
การเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนกับสำนวนไทย ที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ <i>Yu Han และ ขจิตา ศรีพุ่ม</i>	29
การเปิดรับสื่อ การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การรับรู้ความเสี่ยงและความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคเจนเอเรชั่น Z ในจังหวัดชลบุรี <i>เกศกนก สุขจิรวัดน์ และ ชนวนล คณานุกูล</i>	41
การพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก <i>ชวันธร ภาคิธ และ อาวีพร ปานทอง</i>	56
การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร <i>วรินทร์ ไชยรักษ์ และ พรรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ</i>	67
การวิเคราะห์ผู้เรียนและเนื้อหาตำราภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย <i>วันวิสาข์ กุลภัทรนิรันดร์</i>	82
การศึกษาทวิวิธีการใช้ภาษาจากวรรณกรรมท้ายรถ <i>Zhao LiangJun และ ขจิตา ศรีพุ่ม</i>	95

การศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน <i>ธนวัฒน์ ภูศิริรุ่งโรจน์ และ วรัญพงศ์ บุญศิริธรรมชัย</i>	106
การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด <i>สุทิตา ตอสกุล, นฤเบศ ลาภยั้งยง และ นิภาดา จรัสเอี่ยม</i>	118
การศึกษาเปรียบเทียบค่าสแลงไทยและค่าสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์ <i>Meiling Xie และ ขจิตา ศรีพุ่ม</i>	132
การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน <i>Chunling Li และ จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา</i>	149
การศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม <i>สุกัญญา เปลื้องไธสง, นฤเบศ ลาภยั้งยง และ ขนิษฐา ชมภูวิเศษ</i>	162
การศึกษารูปแบบของคร่าวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร <i>อัศกร แนมแนบ และ กุลลีนี มุทธากลิน</i>	174
การศึกษาวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับไฟที่สะท้อนผ่านตัวอักษรที่มี 火 (huǒ) เป็นส่วนประกอบ <i>ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร</i>	187
การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับหัตถกรรมพื้นบ้านสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก: อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี <i>จุฑามาศ แหนจอน, เกศรา น้อยมานพ, วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์ และ ธนิตา จุลวนิชย์พงษ์</i>	198
ความแตกต่างระหว่างเจนเอเรชันกับการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ศิลปินเพลงเกาหลีของแฟนคลับชาวไทย <i>ชญญา กาญจนปรมาภา และ ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์</i>	211

ความพึงพอใจและคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษา กรณีศึกษา นักศึกษาระดับชั้น ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต ชยาภรณ์ หมั่นทวี และ มาดี ลิ้มสกุล	224
ความยั่งยืนของประเพณีตักบาตรท่องน้ำและประเพณีตักบาตรกลางน้ำ: กรณีศึกษา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มัลลิกา หัตถกิจ, มณฑิรา ยุติธรรม, สุกัญญา เสรีนนท์ชัย และ ศรัณยา สุจริตกุล	238
คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ยุพิน เกื่อนศรี, สาวิณี รอดสิน, กัลยา โพธิ์ทอง และ นงนุช แก้วดี	250
นวนิยายเรื่อง หยดน้ำตาสยาม : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคดี ณัชรดา สมสิทธิ์	265
แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ สาวิณี รอดสิน, ยุพิน เกื่อนศรี, ปิ่นมณี บุญทา และ วรเชษฐ์ ลีหกุล	278
แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจรสถานีตำรวจภูธร เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สุกิต น้อมศิริ และ ไสรัตน์ กลับลีลา	289
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุในโครงการอสังหาริมทรัพย์ ขนาดเล็กพิเศษในจังหวัดจันทบุรี กิตติศักดิ์ แซ่ก้วย	302
ปัจจัยสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่ TOD ในย่านอโศก: กรณีศึกษา พฤติกรรมการเดินทางของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ฐานัฐ วิริยะชนพัฒน์ และ พรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ	317
ปัจจัยอนามัยและปัจจัยจิตใจที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ ปภัณวิช เดิมบางชัน และ จุล ธนศรีวินิชชัย	331
ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล ที่มีต่อทักษะ	344

การสื่อสารทางคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร้อยละ กฤษณะ หุ่นจันทร์ และ อาวีพร ปานทอง	
สถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ญาธิดา บุญญา	356
สำนวนเก่า และสำนวนใหม่ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ” ของจรัญ พงษ์จีน ทรงยศ บัวเผื่อน	370
สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา ช่วงการดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562) ทรงยศ บัวเผื่อน	382
อนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง : การศึกษาเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเรื่องอื่น ณัฐา คำชู	395
อิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้าน การปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง นันทิชา สุขประเสริฐ และ ทิพทินนา สมุทรานนท์	408
อิทธิพลของพฤติกรรมตามแผนและบรรทัดฐานทางศีลธรรม ต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี ชญาณีน สังคีลปีละอาด และ ชวนวล คณานุกูล	422
อิทธิพลของมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทาง ท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล 2023 ลิษฐณัฐ บุญนาค และ วงษ์จันทร์ ไพโรจน์	435
อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย Chengwei Liu และ ศุภกิต บัวขาว	445

Contents

International Conference Research Articles of International Conference on Humanities and Social Sciences

An Analysis of Hedges and Boosters Used by Gay and Lesbian Speakers on Showcases <i>Pattamawadee Phakdee-ngam and Nattapat Pattana</i>	459
An Analysis of Introduction Part in TED Talk Speech on the Topic of Technology <i>Chuthaporn Somsakoon and Payung Cedar</i>	472
An Analysis of the Teachers' Roles towards Thai EFL Undergraduate Students' English Language Learning Motivation <i>Phitcharie Koanamsai and Tharin Pitakpong</i>	483
Analysis of Instagram Content Marketing @Aerosreet and @Geoffmax in Building Brand Awareness <i>Romadhona Syafitri and Poppy Febriana</i>	497
Application and Discussion of Big Data in University Information System Management <i>Chen Yefu and Thada Siththada</i>	508
Authority or democracy-Looking at College Student Management from McGregor's Theory <i>HuYizhi and Thada Siththada</i>	520
Building Crisis-Resilient Organisational Cultures During Times of Crisis: An Exploration of Resilience, Adaptability, and Leadership <i>Patama Satawedin and Kunchalee Sumleerat</i>	531
Cognition and thinking on the diversified development of contemporary zither art <i>Huan Ning, Chutima Maneewattana and Lingling Liu</i>	546
Communication Strategy of Tourism and Culture Department of East Java	557

Province Towards Tourism Recovery in East Java Post Pandemi Covid 19
Pandemic

Muhammad Firmansyah Alana Marsa Ariko and Nur Maghfirah Aesthetika

Contingency Factors in the Ontological Structure of Li traditional folk songs
in the Lower Reaches of the Changhua River on Hainan Island:

“Song of Chasing Birds” and “Funeral Song”

Jishu Zhou, Nataporn Rattachaiwong and Jianming Qian

Customer Experience in Virtual Event Marketing: A Measurement
Scale Development 576

Jinsiree Palakawongsa Na Ayudhya and Saravudh Anantachart

EFL Learners’ Challenges During and Post COVID-19 Pandemic:
Online vs. On-site 590

Sakolkarn Insai and Siriluck Wechsumangkalo

Empowering Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in Managing
Finances after the Covid-19 Pandemic in Indonesian 603

Ananda Putri Hidayatullah and Lailul Mursyidah

“I am not confident with my accent.”: An exploration on Thai teachers’ attitudes
towards English accents 615

Aran Sahrai and Sutraphorn Tantiranat

Innovating the Tourist Experience and Wonderland: How Creative and
Sustainable City Development is Transforming the Tourism Industry 630

Peeraya Hanpongpanth and Patama Satawedini

Measuring the Effectiveness of Digital Public Relations Campaigns:
A Comparative Analysis of Metrics and Measurements 644

Patama Satawedini and Jakrapong Kongmalai

Music Teaching Innovative Cultivation Achievements
through Red Classical opera 656

Yue Cui, Chutima Maneewattana and Lingling Liu

Online Teaching Quality Management in Colleges and Universities under
the Background of Regular Epidemic Prevention and Control 670

Chen Han and Ganratchakan Lertamornsak

Passengers' and Employees' Perceptions of Green Business Practices 681
in accordance with the United Nations' Sustainable Development Goals
and their Contribution to the Competitive Advantage of Thai Airways

Tammanoon Wisitsak and Suthinee Mongkol

Professional Development for Novice Teachers in the Rural Area 693

Panuwat Waiyaworn, Punyapa Saengsri and Pornapit Darasawang

Research on the Appointment System of Primary and Secondary School
Teachers in China 707

Yingqing Mao and Suttipong Boonphadung

Research on the Cultivation and Education of College Students' Comprehensive
Quality and Ability 718

Gao Jing and Ganratchakan Lertamornsak

Research on The Direction of Education and Teaching Development 730
In Higher Vocational Colleges in The New Era

Chufen Wu and Suttipong Bonphadung

Research on The Human Resource of Education and Teaching Development 746
in Higher Vocational Colleges

Zhang Zhenqing and Suttipong Boonphadung

Research on the incentive mechanism of undergraduate tutoring system-
A case study of H university in Shanghai 755

Ying Xie and Thada Siththada

Shifting gender roles in Karen community: 769

A case study of Karen women in Mae Ramat District, Tak Province

Chonnipa Amornwat and Yuki Miyake

Social Media and Online Crisis Management with Big Data 780

Jutiporn Prinyokul and Tatri Taiphapoon

Stimulation and Cultivation of Students' Learning Motivation
in Educational Management 793

Wang Hongxin and Nuntiya Noichun

Sustainable Development Efforts of the Post Education Sector 804

Covid-19 (Kampung Lali Gadget Digital Detox)

Nabila Ayu Bakta and Nur Maghfirah Aesthetika

Sustainable Development of Jatim Park 3 Tourism in Post-Covid 19 814

Economic Recovery in Attracting Tourists

Mochamad Alam Al Haris and M.Andi Fikri

The Application of Educational Administration in Tongren Vocational
and Technical College 826

Rao XiuKun and Ganratchakan Lertamornsak

The application of the motivation concept in educational administration
in Hunan Art School 836

Jing XiangRuYi and Ganratchakan Lertamornsak

The Distribution of innovation in the Thai manufacturing sector 846

and the internal and external R&D strategies

Sirinthip Chaisrisoponkit and Peera Charoenporn

The Implementation of China's Soft Power through Confucius Institute
under in the Context of Career-Oriented Education: 861

The Case of the Confucius Institute in the Northern Thailand

Chatkrit Ruenjitt, Sosing Methatarnkul and Yuthpong Chantrawarin

The Inheritance and Development of Pingshan Folk Songs 877

in Luzhai under the Belt and Road Initiative

Yanan Ma, Chutima Maneewattana and Huimin Wu

The Post-Epidemic Era: An Exploration of Education for Sustainable Development Supported by Digital Education 888

Fanglei Li and Thada Siththada

The study of the remittance elasticity of education expenditure in Thai households 902

Phetauma Manich

The value pursuit of equity in higher education 916

Xiong Chonghan, Thada Siththada and Saroch Pauwongsakul

Tourism Industry Economic Recovery Strategy After Covid-19 (Case Study of Coban Binangun Tourism Object) 927

Ramadhani Putra and Nur Maghfirah Aesthetika

Transformation of Digital Culture in The Aspect of Education During the Covid-19 Pandemic 936

Annisa Febrianti and Nur Maghfirah Aesthetika

บทความวิจัยระดับชาติ

National Conference Research Articles

การศึกษาภาพลักษณ์ในคำประกาศถวายราชสดุดีปรีญญาภิวัตติมศักดิ์ของ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ

A STUDY OF THE IMAGE IN THE DECLARATION OF HONORARY DEGREE OF HIS
MAJESTY KING BHUMIBOL ADULYADEJ THE GREAT AS PANEGRIC LITERATURE.

เกริกพล ศุภเสรีภาพ (Kroekphon Supphaseriphap)¹

ปัทมา ทีชประเสริฐกุล (Pattama Theekaprasertkul)²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ได้ศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดีปรีญญาภิวัตติมศักดิ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ โดยศึกษาภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ปรากฏผ่านคำประกาศถวายราชสดุดีฯ

ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ปรากฏจำนวน 5 ประเภท ได้แก่ 1) ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) ด้านนวัตกรรม 3) ด้านการปกครอง 4) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ 5) ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

ภาพลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ของพระองค์เป็นข้อมูลทางวิชาการที่ผ่านการกลั่นกรองและเรียบเรียงมาอย่างดี เป็นสิ่งยืนยันภาพลักษณ์ของพระองค์ได้อย่างเด่นชัด แสดงให้เห็นถึงคำประกาศถวายราชสดุดีฯ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่า และเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องจากการกล่าวถึงพระราชกรณียกิจ พระชาติวุฒิมิ พระคุณวุฒิมิ พระราชจริยวัตร รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์มาร้อยเรียงด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่งดงาม เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์, คำประกาศถวายราชสดุดี, ปรีญญาภิวัตติมศักดิ์

Abstract

This research article studied the declaration in honorary degrees of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great as honor literature by studying the image of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great, which appears through the declaration.

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The results showed that image contained 5 types including 1) science and health sciences, 2) innovation, 3) government, 4) humanities and social sciences, and 5) agriculture and environment.

His image in various aspects is well-filtered and compiled scholarly information. They clearly confirm his image which shows the honor declaration of the royal praise as valuable literature. Because there is a mention of royal duties, royal background, qualification, conducts, and the events that happened during the reign of the King to praise in honor of the King.

Keywords: Image, Royal Praise, Honorary Degree

บทนำ

วรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ เป็นวรรณกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งแสดงการเฉลิมพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นวรรณกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อแสดงความจงรักภักดีและยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์เป็นสำคัญ (ปราโมทย์ สกุศลรักความสุข, 2561, หน้า 1) ลักษณะของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ จะกล่าวถึงพระราชกรณียกิจ พระชาติวุฒิ พระคุณวุฒิ พระราชจริยวัตร รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์มาร้อยเรียงด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่งดงาม เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์

วรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติมีการประพันธ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณสมเด็จพระมหากษัตริย์ราชเจ้าทุกพระองค์เรื่อยมา จวบจนรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์) ล้วนปรากฏวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติที่มีลักษณะเป็นร้อยกรองและร้อยแก้วมากมายเช่นบทอาศิรวาท บทเพลงเฉลิมพระเกียรติในวาระโอกาสต่าง ๆ ภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติ การ์ตูนเฉลิมพระเกียรติ การสร้างสรรค์วรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติปรากฏในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งนี้มีวรรณกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ คือคำประกาศถวายราชสดุดีปริญญากิตติมศักดิ์ ซึ่งจะจัดทำขึ้นในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยในการทูลเกล้าฯ ถวายหรือพระราชทานปริญญากิตติมศักดิ์จะต้องมีคำประกาศเกียรติคุณถึงผลงานที่ประจักษ์ชัดในผลงานที่ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายหรือพระราชทานปริญญาบัตร

การศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดีปริญญากิตติมศักดิ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวิเคราะห์จากเนื้อหาพบว่าพระราชดำริ พระราชดำรัส และพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระองค์ที่ปรากฏผ่านเนื้อหาของคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ในปริญญากิตติมศักดิ์ฉบับต่าง ๆ สามารถสะท้อนให้เห็นมุมมองของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชที่เด่นชัดเป็นภาพลักษณ์ต่าง ๆ ของพระองค์ โดย “ภาพลักษณ์” เป็นผลรวมระหว่างข้อเท็จจริง (Objective facts) กับการประเมินส่วนตัว (Personal judgment) ซึ่งมีผลมาจาก

การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (เสรี วงษ์มณฑา, 2540) จากพระราชกรณียกิจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชที่ทรงปฏิบัติมาตลอดทั้งรัชสมัย และจากที่แต่ละมหาวิทยาลัยกล่าวคำถวายราชสดุดี ปรากฏภาพลักษณ์ของพระองค์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งผ่านเนื้อหาที่ถกแถลงข้อมูลทางวิชาการ อันประจักษ์แจ้งมาเรียบเรียง เป็นสิ่งยืนยันภาพลักษณ์ของพระองค์ได้อย่างเด่นชัด จากการศึกษาเบื้องต้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าคำประกาศถวายราชสดุดีฯ นี้เป็นวรรณกรรมประกอบในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แต่มีลักษณะสอดคล้องกับวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากทุกมหาวิทยาลัย ในฐานะเป็นวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติอีกรูปแบบหนึ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ในคำประกาศถวายราชสดุดีปริญญาภิตติมศักดิ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ

การทบทวนวรรณกรรม

สุวคนธ์ จงตระกูล (2513) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “กษัตริย์ในวรรณคดีไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของกษัตริย์ที่ปรากฏในวรรณคดีไทย 5 เรื่อง และบทละครนอก 5 เรื่อง เป็นวรรณคดีเฉพาะสมัยและประเภทดังต่อไปนี้ คือ วรรณคดีสมัยอยุธยาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น วรรณคดีบิรสุทธิ์ และวรรณคดีพื้นเมืองของไทย ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของกษัตริย์ในวรรณคดีไทยนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของกวีในการแต่งวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ เช่น วรรณคดีเพื่อสรรเสริญวีรกรรมของกษัตริย์ จะบรรยายให้กษัตริย์มีความเก่งกล้าสามารถ ห้าวหาญ เป็นต้น และมีส่วนดีมากกว่าส่วนเสีย บางครั้งก็ขึ้นอยู่กับประเภทของวรรณคดีด้วย กล่าวคือวรรณคดีประเภทละครนอก กษัตริย์จะมีลักษณะแตกต่างจากกษัตริย์ในวรรณคดีทั่วไป ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของละครนอกที่ถือเอาความสนุกสนาน ตลกเป็นสำคัญ และส่วนมากจะมีลักษณะความขบขันแก่ผู้อ่าน และมีส่วนเสียมากกว่าส่วนดี

เสาวณิต วิงวอน (2530) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมยอพระเกียรติ” มีวัตถุประสงค์ศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมยอพระเกียรติของไทยในสมัยต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะของวรรณกรรมยอพระเกียรติ ภาษา แนวคิดต่อพระมหากษัตริย์ ความสำคัญทางวรรณคดีและความสำคัญประวัติศาสตร์ โดยเลือกวรรณกรรมยอพระเกียรติที่เป็นร้อยกรองที่ตีพิมพ์แล้วและต้นฉบับที่ยังไม่ตีพิมพ์มาศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่าวรรณกรรมยอพระเกียรติเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่งที่สรรเสริญพระมหากษัตริย์ แต่งขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยอยุธยาประมาณ พ.ศ. 2017 – 2058 และปรากฏวรรณกรรมยอพระเกียรติเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน วรรณกรรมยอพระเกียรติมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ประณามพจน์ เนื้อเรื่อง และสรุป ส่วนสำคัญของเนื้อเรื่องแสดงถึงพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ ใช้ภาษาไพเราะงดงามทำให้ผู้อ่านรู้สึก

ชาวซึ่งและเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ อีกทั้งวรรณกรรมยอพระเกียรติยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และสังคมวิทยาอีกด้วย

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2542) เขียนบทความเรื่องภาพพระมหากษัตริย์ไทยจากวรรณคดียอพระเกียรติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวรรณคดียอพระเกียรติพระมหากษัตริย์ 5 พระองค์ คือสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ผลการศึกษาพบว่าสะท้อนให้เห็นภาพของพระมหากษัตริย์ 5 สมัย ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือทรงเป็นผู้มีบุญญาบารมี ทรงศรัทธาและค้ำจุนพระพุทธศาสนา และทรงพระเมตตาต่อคนทั้งปวง ส่วนที่แตกต่างกันคือมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงสังคม

ปัทมา ทิมประเสริฐกุล (2547) เขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ไทยในวรรณคดีสมัยอยุธยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ไทยในวรรณคดีสมัยอยุธยา จำนวน 13 เรื่อง แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ วรรณคดียอพระเกียรติ วรรณคดีพิธีกรรมและประเพณี วรรณคดีคำสอน และวรรณคดีนิทาน โดยเปรียบเทียบภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีสมัยอยุธยาที่ต่างประเภทกัน และเปรียบเทียบภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีอยุธยากับลักษณะพระมหากษัตริย์ในคติความเชื่อของศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีสมัยอยุธยามีคุณสมบัติ 7 ประการ ได้แก่ การมีชาติกำเนิด การมีบุญ การมีรูปร่าง การมีความรอบรู้ การมีพระราชทรัพย์ การมีพระราชอำนาจ และการมีเกียรติยศ มีการปฏิบัติหน้าที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ การเป็นนักปกครอง และการเป็นนักรบ คุณสมบัติและหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ที่ปรากฏในวรรณคดีแต่ละประเภทแตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวรรณคดีนั้น ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ตามแนวคิดของศาสนาพราหมณ์ คือ พระองค์เป็นผู้ทรงพลังอำนาจและน่าเกรงขาม และตามแนวคิดของศาสนาพุทธ คือ พระองค์ทรงเป็นผู้ปฏิบัติธรรมหรือธรรมราชา

รัชนิกร รัชตกรตระกูล (2561) เขียนบทความเรื่อง “เรื่องเล่าที่ดัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์พระมหากษัตริย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช: การศึกษาในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติที่ปรากฏในเรื่องเล่าที่ดัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์ และศึกษาบทบาทในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติของเรื่องเล่าที่ดัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์ ผลการวิจัยพบว่าเรื่องเล่าจากบทพระราชนิพนธ์พระมหากษัตริย์ ปรากฏลักษณะของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติอย่างเด่นชัด 2 ประการ คือ เนื้อหาที่แสดงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชตามองค์ประกอบของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ บทประณามพจน์ การแสดงจุดมุ่งหมายว่าแต่งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ การบรรยายพระราชกรณียกิจและบทสรุป การปรับเนื้อเรื่องให้มีองค์ประกอบการแสดงเฉลิมพระเกียรติ คือ การปรับเนื้อหา การสร้างองค์ประกอบของเรื่อง การสร้างองค์ประกอบศิลป์แสดงให้เห็นพลวัตของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติที่นำเสนอผ่านสื่อสมัยใหม่ที่สื่อแนวคิดในการเฉลิมพระเกียรติได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ในวรรณคดีแสดงให้เห็นถึงความเชื่อและความเคารพศรัทธา รวมถึงการยกย่องพระมหากษัตริย์ในฐานะเป็นเอกอัครราชาผู้ประเสริฐ

งานวิจัยนี้จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรที่ปรากฏในคำประกาศถวายราชสดุดี

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสารและการนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล: รวบรวมคำประกาศถวายราชสดุดีฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช จากสถาบันต่าง ๆ ที่ถูกละเล้าฯ ถวายปริญญาเกิตติมศักดิ์จำนวน 5 ปริญญาขึ้นไป รวมถึงรวบรวมข้อมูล เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และโครงการในพระราชดำริต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
2. ขั้นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี: ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์คำประกาศถวายราชสดุดีฯ
3. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล: ศึกษาภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชที่ปรากฏในคำประกาศถวายราชสดุดีฯ
4. ขั้นสรุปผลการศึกษาค้นคว้า: สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า และข้อเสนอแนะ
5. ขั้นนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดีปริญญาเกิตติมศักดิ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ ปรากฏภาพลักษณ์ของพระองค์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งภาพลักษณ์เหล่านี้มีกรอบของปริญญาบัตรเป็นตัวกำหนดภาพลักษณ์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ 2) ด้านนวัตกรรม 3) ด้านการปกครอง 4) ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ 5) ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ

จากการศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดี พบว่าคำประกาศถวายราชสดุดี ปรากฏภาพลักษณ์ด้านวิทยาศาสตร์ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสนพระราชหฤทัยในด้านวิทยาศาสตร์มาแต่ยังพระเยาว์ ทรงเห็นประโยชน์ของวิทยาศาสตร์อันหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์พื้นฐานในการเป็นหลักคิด รวมถึงวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จะส่งเสริมร่างกายและจิตใจให้เกิดประโยชน์ในภายหน้า พระราชกรณียกิจเกือบทั้งรัชกาลจึงทรงเกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์ สามารถแสดงตัวอย่างภาพลักษณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ ดังนี้

1.1 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักวิทยาศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงสนพระราชหฤทัยทางด้านวิทยาศาสตร์มาแต่ครั้งทรงพระเยาว์ โดยทรงศึกษาจากมหาวิทยาลัยโลซาน แผนกวิทยาศาสตร์ (Université de Lausanne, Faculté des Sciences) เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2488 (อุดมศึกษา, 2559, หน้า 5) เมื่อพระองค์เสด็จขึ้นทรงราชย์แล้วก็ทรงนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นหลักในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังปรากฏในคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความว่า

“ทรงใช้วิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ และทรงใช้เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เป็นหลักคิด ประกอบกับพระบรมราชวินิจฉัยที่ได้ทรงไตร่ตรองดีแล้ว เพราะทรงรู้จักเมืองไทยและคนไทยแจ่มแจ้งยิ่งกว่าผู้อื่นผู้ใด โครงการตามพระราชดำริเหล่านั้น จึงสัมฤทธิ์ผลและอำนวยประโยชน์แก่มหาชนชาวสยามไม่เลือกหน้า”

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักวิทยาศาสตร์ ทรงใช้วิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ และทรงใช้เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์เป็นหลักคิด ในการทรงงานโดยเฉพาะงานในโครงการพระราชดำริต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้โครงการเหล่านั้นประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักกีฬา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงสนพระราชหฤทัยด้านกีฬาและทรงเชี่ยวชาญกีฬามาแต่ครั้งทรงพระเยาว์ ดังถ้อยความในจดหมายที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีกราบบังคมทูลสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าที่ว่า “...นั่นทักกับเล็กสกีหลายหน ทำเก่งกันทั้งคู่ เล็กยิ่งทำดีกว่านั้นททำน่าเอ็นดู ใคร ๆ เห็นเข้าก็งงวยเพราะเล็กนิดเดียว ทำได้ดีมาก” (สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, 2550, หน้า 272) จากที่ทรงฝึกฝนกีฬาประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ จึงส่งผลให้พระองค์สนพระราชหฤทัยด้านการออกกำลังกายอยู่ตลอด ดังปรากฏในคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีไว้ว่า

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงสนพระราชหฤทัยด้านการกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ด้วยทรงเล็งเห็นว่ากีฬาและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลและประเทศชาติ

ทรงสนพระราชหฤทัยในกีฬาประเภทเรือใบ ทรงต่อเรือใบด้วยพระองค์เอง โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้ในการต่อเรือใบ

นอกจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงสนพระราชหฤทัยกีฬาเพื่อการแข่งขันแล้ว ยังสนพระราชหฤทัยด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยได้ทรงปฏิบัติด้วยพระองค์เอง ตามหลักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาทุกชั้นตอน”

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ม.ป.ป.)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักกีฬา ด้วยการที่ทรงต่อเรือไปด้วยพระองค์เอง และทรงให้ความสำคัญต่อการออกกำลังกาย

2. ด้านนวัตกรรม

คำว่า “นวัตกรรม” หมายถึง การกระทำหรือสิ่งที่ทำขึ้นใหม่หรือแตกต่างจากเดิมซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการ หรืออุปกรณ์ เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสนพระราชหฤทัยในด้านนวัตกรรม เพราะทรงเห็นว่าจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของพสกนิกรให้เป็นผลดีต่อราษฎรของพระองค์ในอนาคตกาล สามารถแสดงตัวอย่างภาพลักษณ์ทางด้านนวัตกรรมได้ ดังนี้

2.1 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักวิศวกรรม

เมื่อแรกในการเลือกศึกษาชั้นระดับปริญญา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงสนพระราชหฤทัยในการเข้าศึกษาหลักสูตรสาขาวิศวกรรม ด้วยความสนพระราชหฤทัยมาแต่เดิมจากการที่พระองค์ได้ทรงรับการปลูกฝังเมื่อทรงพระเยาว์ ถึงแม้ว่าเมื่อพระองค์ขึ้นทรงราชย์และจำต้องเปลี่ยนสาขาการศึกษา แต่ความที่ทรงโปรดงานด้านวิศวกรรมก็สามารถยังประโยชน์ให้แก่พระราชกรณียกิจต่าง ๆ ในรัชสมัยของพระองค์ โดยเฉพาะการเสด็จเยี่ยมราษฎรในท้องที่ต่าง ๆ พระองค์ได้ทรงนำหลักการทางวิศวกรรมศาสตร์มาประยุกต์ใช้หลากหลายกิจการ ตั้งเฝ้าจากปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักวิศวกรรมไว้ว่า

“ทรงเป็นนักสำรวจและเชี่ยวชาญการใช้แผนที่อย่างแท้จริง ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จะนำแผนที่ไปด้วยทุกครั้ง แผนที่ดังกล่าวทรงจัดเตรียมติดต่อด้วยพระองค์เอง... นอกจากนี้ยังทรงสนพระทัยและใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายทางดาวเทียมสำรวจทรัพยากร ดาวเทียมอุตุนิยม และข้อมูลสนามประกะอบ เป็นการยากที่ผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือชาวต่างประเทศ จะได้ศึกษาและใช้ประโยชน์จากแผนที่ประเทศไทยอย่างสมบูรณ์เสมือนพระองค์ท่าน

ในด้านวิศวกรรมทางเรือ ทรงสนพระราชหฤทัยในเทคโนโลยีการต่อเรืออย่างมาก ได้ทรงส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการต่อเรือขึ้นใช้เองในราชการของกองทัพเรือ โดยการนำเอาเทคโนโลยีการต่อเรือที่ทันสมัยและขั้นสูงมาใช้ในการต่อเรือ...ในด้านส่วนพระองค์ ทรงพระปรีชาสามารถในการออกแบบเรือใบ เพื่อทรงใช้ในการแข่งขันกีฬาเรือใบ ซึ่งก็ได้รับการยกย่องในวงการกีฬาทั้งในและนอกประเทศ ดังเป็นที่ทราบกันโดยทั่วกัน

ในด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสารนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้ทรงสนพระทัยศึกษาทดลองมาเป็นเวลาช้านาน จนทรงมีความชำนาญส่วนพระองค์ สามารถประกอบวิทยุเครื่องแรกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง สามารถรับฟังวิทยุกระจายเสียงจากประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปได้...พระปรีชาสามารถอันสูงส่งในด้านวิศวกรรมสื่อสารนี้ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปอย่างกว้างขวางแก่ผู้ที่อยู่ในวงการสื่อสารของประเทศโดยถ้วนหน้า

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากคำประกาศถวายราชสดุดีข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักวิศวกรรม กล่าวคือ ทรงใช้หลักการทางวิศวกรรมมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจต่าง ๆ อาทิ ทรงจัดทำแผนที่ด้วยพระองค์

เองเพื่อศึกษาข้อมูลของพื้นที่นั้น ๆ ทรงนำเทคโนโลยีการต่อเรือมาใช้ในราชการและต่อเรือใบส่วนพระองค์ในการแข่งขันกีฬา และประกอบวิทยุจนสามารถใช้งานได้

2.2 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร

ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช นอกจากจะทรงถือแผนที่ไว้แล้ว อีกหนึ่งเครื่องมือที่ทรงพกพาไปด้วยคือวิทยุสื่อสาร เมื่อใดที่ท้องที่ไหนเกิดปัญหาใด ๆ ก็ทรงใช้วิทยุสื่อสารในการสื่อสารอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังทรงใช้วิทยุสื่อสารในวาระโอกาสพิเศษต่าง ๆ อาทิ ทรงพระราชทานพรปีใหม่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และทรงให้กำลังใจข้าราชการตำรวจผ่านวิทยุสื่อสาร พระราชจริยวัตรของพระองค์ผ่านวิทยุสื่อสาร แสดงให้เห็นการสื่อสารระหว่างบุคคลได้อย่างชัดเจน ดังเนื้อหา ปริณยานิตศาสตร์คุณฐิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักสื่อสารและสื่อสารมวลชนไว้ว่า

“ทรงสื่อสารอย่างเด่นชัดในลักษณะที่ทรงเน้นสื่อบุคคล ทรงใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลโดยตรงด้วยพระองค์เอง

ได้เสด็จพระราชดำเนินด้วยพระองค์เอง เพื่อติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นและราษฎรอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง ทรงพระปรีชาใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นผลให้พระราชกรณียกิจทุกสิ่งทุกประการบรรลุเป้าหมายเป็นอย่างดี”

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยทรงงานผ่านวิทยุสื่อสารในการเสด็จพระราชดำเนินไปในท้องที่ต่าง ๆ เป็นผลให้การดำเนินพระราชกรณียกิจลุล่วงไปได้ด้วยดี

3. ด้านการปกครอง

การปกครองของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงถือหลักการปกครองตามที่มีพระบรมราชโองการเมื่อคราวพระราชพิธีบรมราชาภิเษกไว้ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” ตลอดรัชสมัยของพระองค์ทรงใช้หลักการทั้งนิติศาสตร์และโบราณราชประเพณีควบคู่กันไป อีกทั้งทรงพัฒนาการปกครองต่าง ๆ เพื่อจะพัฒนาและสรรค์สร้างให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า ภาพลักษณ์ทางด้านการปกครองที่ปรากฏในคำประกาศถวายเป็นสุคติจึงแสดงตัวอย่างได้ดังนี้

3.1 พระมหากษัตริย์ผู้มีความรู้ด้านกฎหมาย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทรงใส่พระราชหฤทัยต่อการกฎหมายเป็นอย่างยิ่ง ดังปรากฏในพระราชดำรัสเนื่องในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้วิชาความรู้ชั้นเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 33 ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2524 ไว้ว่า “กฎหมายนั้นไม่ใช่ตัวความยุติธรรม เป็นแต่เพียงเครื่องมืออย่างหนึ่ง สำหรับใช้ในการรักษาและอำนวยความยุติธรรมเท่านั้น การใช้กฎหมายจึงต้องมุ่งหมายใช้เพื่อรักษาความยุติธรรมไม่ใช่เพื่อรักษาตัวบทของกฎหมายเอง และการรักษาความยุติธรรมในแผ่นดิน ก็มีได้มีวงแคบอยู่เพียงแค่ขอบเขตของกฎหมาย หากต้องขยายออกไปให้ถึงศีลธรรม

จรรยาตลอดจนเหตุและผลตามความเป็นจริงด้วย” ภาพลักษณ์ของพระองค์ทางด้านกฎหมายจึงปรากฏจากปริญญานิติศาสตร์ดุขฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้มีความรู้ด้านกฎหมายไว้ว่า

“ทรงใช้อำนาจสูงสุดในการปกครองทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ได้พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย และพระราชกระแสแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเพณีการปกครองของบ้านเมือง บรรดารัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติทุกเรื่องตลอดจนพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา ก็ได้อาศัยพระมหากรุณาธิคุณ ตรารัชนีไว้เป็นหลักยุติธรรมของแผ่นดิน กระทรวงศาลทั้งสิ้นต่างก็ได้พิพากษาในพระปรมาภิไธย

ทรงเป็นต้นแบบที่ดำริสร้างแนวปรัชญากฎหมายที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย ทรงย้ำเตือนไว้ในที่หลายแห่งว่า กฎหมายนั้นเป็นแต่เพียงเครื่องมือสำหรับเสาะแสวงหาความยุติธรรม แต่กฎหมายทั้งปวงจะดำรงความถูกต้องเที่ยงตรงเปี่ยมประสิทธิภาพได้ ขึ้นอยู่กับการใช้กฎหมายให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ เป็นสำคัญ”

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของพระองค์ในฐานะผู้มีความรู้ทางกฎหมายไว้ว่า ทรงรอบคอบในระเบียบของบ้านเมืองในการที่จะทรงใช้อำนาจอธิปไตย พระราชทานแนวทางแก้ไขปัญหาทางกฎหมาย และทรงแสดงแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดผลประสงคต่อกฎหมายที่ตรารัชนีเป็นสำคัญ

3.2 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักจัดการแก้ไขปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงพระปรีชาสามารถในหลากหลายศาสตร์ ในยามที่บ้านเมืองเกิดปัญหาต่าง ๆ พระองค์จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการรวมถึงผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเพื่อรับพระราชทานข้อแก้ไขปัญหา โดยการแก้ไขปัญหของพระองค์ล้วนเกิดจากการที่ทรงศึกษาปัญหานั้น ๆ อย่างละเอียดรอบคอบ แล้วจึงพระราชทานแนวทางแก้ไขด้วยพระราชกุศโลบายของพระองค์จึงส่งผลให้ปัญหาต่าง ๆ ถูกแก้ไขอย่างเป็นระบบ อีกทั้งสามารถแก้ไขปัญหาระยะยาว ปรากฏจากปริญญาศิลปศาสตร์ดุขฎิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักจัดการแก้ไขปัญหาไว้ว่า

“พระราชวินิจฉัยญาณอันลึกซึ้งถึงแก่นสารของปัญหาแต่ละด้าน และพระราชปณิธานอันแน่วแน่ที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขของอาณาประชาราษฎร์ในแต่ละท้องถิ่น จึงทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตรงจุด”

(มหาวิทยาลัยศิลปากร, ม.ป.ป.)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักจัดการแก้ไขปัญหาไว้ว่า ปัญหาแต่ละด้าน พระองค์จะมีพระราชดำริอย่างรอบคอบ แล้วพระราชทานแนวทางแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

4. ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเอาพระทัยใส่ในความเป็นอยู่ของพสกนิกรตลอดรัชกาล หลากหลายพระราชกรณียกิจล้วนยังประโยชน์แก่อาณาาราษฎร ทรงสั่งสอนข้าราชการและประชาชนเสมือนพ่อปกครองลูก ทั้งยังทรงส่งเสริมนาฏยดุริยศิลป์อันเป็นวัฒนธรรมแห่งชาติ ภาพลักษณ์ของพระองค์จึงปรากฏดังนี้

4.1 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักครุศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำรงพระองค์ในฐานะครูแห่งแผ่นดิน พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสต่าง ๆ ของพระองค์ล้วนเป็นคำสอนที่เป็นแบบอย่างของความดีงาม และสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้ ปรากฏเนื้อหาจากปรัชญาครุศาสตร์ดุริยบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักครุศาสตร์ไว้ว่า

“พระบรมราชานุกูลอีกสถานหนึ่งในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องการศึกษา คือข้อที่ทรงเป็นผู้สั่งสอนและทรงสถิตอยู่ในฐานะที่เป็นครุธานีบุคคลอันเลิศ ไม่มีผู้ใดเสมอสอง พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสที่พระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ เป็นครรลองอันควรดำเนินตามรอยพระบาทบุคคล เพราะเป็นผลจากการที่ได้ทรงใคร่ครวญไตร่ตรองมาแล้วด้วยดี โดยทรงเพ่งเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนพระองค์ ทรงดำรงอยู่ในฐานะที่เป็นแบบอย่างของความดีความงาม และความถูกต้องในทุกกรณี มิได้มีแม้สักขณะใดขณะหนึ่งที่พึงสงสัยว่า พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสที่พระราชทานนั้นสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ เพราะได้ทรงปฏิบัติให้เห็นประจักษ์ชัดกันอยู่ทั่วไปแล้วว่าสามารถกระทำได้จริง”

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักครุศาสตร์ได้ว่า ทรงสั่งสอนพสกนิกรของพระองค์ผ่านพระบรมราโชวาท และทรงดำรงในฐานะพระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน

5. ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่เจริญด้วยกิจการกสิกรรมเป็นหลักมานับนาน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงเข้าพระทัยและมุ่งหวังที่จะพัฒนาประเทศในด้านกสิกรรมเป็นสำคัญ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงแสดงให้เห็นว่าตลอดรัชสมัยของพระองค์จึงทรงนำกระบวนการและเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กสิกรรมมากเป็นพิเศษ ภาพลักษณ์ด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม แสดงตัวอย่างดังนี้

5.1 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักชลประทาน

ประเทศไทยเป็นประเทศแห่งกสิกรรมมาแต่ครั้งอดีต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช มีพระราชปรารภว่าประเทศไทยจะเจริญรุ่งเรืองได้ ก็ต้องมีการจัดการทรัพยากรทางเกษตรให้ได้ผล และสิ่งที่ทำให้งานกสิกรรมทั้งปวงจะลุล่วงนั้น ต้องมีน้ำเป็นองค์ประกอบอันสำคัญทั้งสิ้น พระองค์จึงสนพระราชหฤทัยที่จะพัฒนาการเกิดแหล่งน้ำ เพื่อให้สามารถรองรับกับทุกสถานการณ์ของประเทศได้

ดังปรากฏจากปริญญานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แสดงภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักชลประทานไว้ว่า

“ในด้านชลประทานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงสนพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่งในเรื่องการจัดสรรน้ำและควบคุมปริมาณน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สำหรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านอุปโภค บริโภคและการเกษตร”

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักชลประทาน ทรงให้ความสนใจในด้านการจัดสรรน้ำ และทรงมุ่งมั่นจะพัฒนาการชลประทานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5.2 พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักการเกษตร

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ แม้กระทั่งพระมหากษัตริย์ก็ทรงใส่พระราชหฤทัยอยู่เสมอ ดังเช่นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำนาบนพื้นที่ท้องสนามหลวง (สุจิตต์ วงษ์เทศ, 2559) ส่วนในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในปี พ.ศ. 2504 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมการข้าว ดำเนินการจัดทำแปลงนาใน บริเวณสวนจิตรลดา และนำพันธุ์ข้าวต่าง ๆ มาปลูกทดลอง เพื่อทำการศึกษ โดยในครั้งแรกทรงขับรถไถนาเตรียมแปลงหว่านข้าว และทรงเกี่ยวข้าวด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ ยังทรงส่งเสริมและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้านการเกษตร ดังปรากฏตัวอย่างในคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ปริญญานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ความว่า

“ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในท้องที่ต่าง ๆ ทรงพบว่าเกษตรกรประสบความเดือดร้อนและปัญหามากมาย จึงทรงมุ่งมั่นพัฒนาการเกษตรของคนไทยให้เจริญก้าวหน้า”

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ม.ป.ป.)

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นนักการเกษตร ทรงให้ความสนใจปัญหาด้านการเกษตรของไทยที่เกษตรกรประสบอยู่ และทรงมุ่งมั่นจะพัฒนาการเกษตรของประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาคำประกาศถวายราชสดุดีปริญญากิตติมศักดิ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ โดยศึกษาภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ปรากฏผ่านคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ผลการศึกษาพบว่า ในเนื้อหาของคำประกาศถวายราชสดุดีฯ ได้นำเสนอภาพลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นวัตกรรมและวิทยาศาสตร์สุขภาพ ด้านสังคมศาสตร์ และด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งภาพลักษณ์เหล่านี้แสดงให้เห็นพระอัจฉริยภาพ พระจริยวัตร พระราชกรณียกิจ รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์มาร์ร้อยเรียงด้วยกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่งดงาม เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อและความเคารพ

ศรัทธา รวมถึงการยกย่องพระมหากษัตริย์ในฐานะเป็นเอกอัครราชผู้ประเสริฐ แสดงให้เห็นว่าคำประกาศถวายราชสดุดีฯ เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่า และเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรศึกษาภาพลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผ่านวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ เพื่อให้เห็นภาพอันสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับสถาบันพระมหากษัตริย์

กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี)

ความดีงามทั้งหลายอันบังเกิดจากบทความวิจัยนี้ ขอพระราชทานกราบถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่างเครื่องบูชาต่างวันรูปเทียนเป็นปฐม

ขอบพระคุณ บิดามารดาผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ทิฆประเสริฐกุล อาจารย์ที่ปรึกษาในคำแนะนำ

รายการอ้างอิง

กัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์, สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้า, (2550).

เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2528). *สุจิตร์พิธีพระราชทานปริญญาบัตร*.

ประคอง นิมมานเหมินท์. (2542). ภาพพระมหากษัตริย์ไทยจากวรรณคดีของพระเกียรติ. *ปริทรรศน์*

วรรณกรรมพุทธศาสนา เนื่องในโอกาสเกษียณอายุราชการ รองศาสตราจารย์ ดร.ประคอง

นิมมานเหมินท์. (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปราโมทย์ สกลรักความสุข. (2561). บทอาศิรวาทพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล

อดุลยเดช ในฐานะบันทึกประวัติศาสตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 15(1), 55-67.

ปัทมา ทิฆประเสริฐกุล. (2547). *ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ไทยในวรรณคดีสมัยอยุธยา*. ปริญญาอักษร

ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (ม.ป.ป.). *สุจิตร์พิธีพระราชทานปริญญาบัตร*.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. (ม.ป.ป.). *สุจิตร์พิธีพระราชทานปริญญาบัตร*.

รัชนิกร รัชตกรตระกูล. (2561). เรื่องเล่าที่ตัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์พระมหาชนกของพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช: การศึกษาในฐานะวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติ. *วารสารวิชาการ*

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 26(51),

ราชบัณฑิตยสถาน. (2559). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2559). *วัฒนธรรมร่วมอุษาคเนย์ในอาเซียน*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

สุวคนธ์ จงตระกูล. (2513). *กษัตริย์ในวรรณคดีไทย*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวณิต วิงวอน (2530). *การศึกษาวีเคราะห์วรรณกรรมยอพระเกียรติ*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสรี วงษ์มณฑา. (2540). *การประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เอ.เอ็น. การพิมพ์.

อุดมศึกษา. (2559). *อนุสารอุดมศึกษา*, 43(460) (ฉบับพิเศษ) ประจำเดือนตุลาคม 2559

มหาวิทยาลัยบูรพา

การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย EVALUATION OF THAI LANGUAGE READING AND WRITING DEVELOPMENT PROGRAMS IN THE CONTEXT OF LEARNING LOSS

กมลวรรณ ทิพยเนตร (Kamonwan Tippayanate)¹

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST Model จากแนวคิด Stufflebeam มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการ ด้านบริบท 2) เพื่อประเมินโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้า 3) เพื่อประเมินโครงการด้าน กระบวนการ 4) เพื่อประเมินโครงการ ด้านผลกระทบ 5) เพื่อประเมินโครงการ ด้านประสิทธิผล 6) เพื่อประเมินโครงการ ด้านความยั่งยืน 7) เพื่อประเมินโครงการ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ 8. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) นักเรียน 3) ผู้ปกครองนักเรียน และ 4) ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมจำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การหาค่า IOC ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และ ทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1-3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษา พบว่า 1) การดำเนินงานโครงการ พัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย ผลการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก 2) แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมี นโยบาย วิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับโครงการ บุคลากรมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการอ่านและการเขียน ภาษาไทยของนักเรียน ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้คือ รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมทุกกระบวนการทำงาน ทำให้โครงการประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

คำสำคัญ: ภาวะความรู้ถดถอย, พัฒนาการอ่านการเขียน, CIPPIEST Model

Abstract

The evaluation of Thai language reading and writing development programs in the context of learning loss utilizes the CIPPIEST Model, based on Stufflebeam's framework. The objectives of this evaluation were as follows: 1) To assess the program's context, 2) to evaluate the program's input factors, 3) to assess the program's processes, 4) to evaluate the program's impacts, 5) to assess the program's effectiveness, 6) to evaluate the program's sustainability, 7) to assess the program's transferability, and 8) to identify appropriate guidelines for the program's

¹ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

implementation. The study utilized a sample group consisting of 314 individuals, including teachers, students, parents, school administrators, and committees at the basic education level. Evaluation tools used comprised questionnaires, interviews, index of coefficient (IOC), and performance testing that were conducted in three phases to determine the difficulty, discrimination, and reliability. The statistical analysis employed measures, such as the mean and standard deviation. The study findings revealed that the implementation of Thai language reading and writing development programs in the context of learning loss was highly effective overall. Appropriate guidelines for program implementation would suggest that educational district offices should align their policies and visions with the program and encourage staff's dedication to promoting Thai language reading and writing skills among students. A key discovery from this study was the comprehensive coverage of all necessary processes by the CIPPIEST Model as an evaluation framework, thus leading to successful program outcomes.

Keywords: Learning loss, the development of reading and writing, CIPPIEST Model

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 1 มาตราที่ 6 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังของชาติเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ หลักสูตรยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การพูด การดู สาระหลักการใช้ภาษาไทย และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดังนั้นการอ่านและการเขียน จึงเป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนเราเพราะเราทุกคนต้องใช้ในการสื่อสารหรือในยุคปัจจุบันที่ใช้เทคโนโลยีการพิมพ์แทนการอ่านและการเขียนเพื่อการส่งสารและสื่อสาร ซึ่งไม่อาจปฏิเสธได้ว่า การอ่านและการเขียน คือ การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการหรือการปฏิเสธด้วยตัวหนังสือ ดังนั้น

การอ่านและการเขียนต้องมีการพิจารณากลั่นกรองการเขียน ตามแนวความคิดการให้เหตุผล โดยผ่านการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีหลักเกณฑ์ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้เพื่อนำไปสู่การสรุปและตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (สุวิทย์ มูลคำ, 2553)

สืบเนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปลายปี 2562 จนถึงปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องปิดเรียนเป็นเวลานานเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอน เป็นรูปแบบทางไกลหรือออนไลน์และมีการปรับรูปแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นต่อระบบการศึกษา สภาพปัญหาของภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า 1) เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความรู้ 2) เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่าน และคณิตศาสตร์ 3) คุณลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ไม่กล้าตอบคำถาม การขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และ 4) ทักษะชีวิต สัมพันธภาพ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นลดลง (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) นอกจากนี้ผลกระทบของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อสถานการณ์การเรียนรู้ถดถอย กับการฟื้นฟูคุณภาพการศึกษา (Learning Recovery) ได้แสดงค่าเฉลี่ยความพร้อมในการกลับมาเรียน หลังการปิดสถานศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างยาวนาน ส่งผลให้เกิดภาวะเรียนรู้ถดถอยด้านการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนยากจนและยากจนพิเศษที่มีระดับความพร้อมด้านคณิตศาสตร์และภาษาต่ำกว่าเด็กทั่วไป นอกจากนี้ยังมีเรื่องภาวะถดถอยทางร่างกาย เช่น ปัญหาเรื่องการทรงตัว จับดินสอไม่ถูกวิธี ไม่มั่นใจกับการเดินขึ้น-ลงบันได ไปจนถึงความถดถอยของพัฒนาการด้านทักษะสังคม ซึ่งทั้งหมดล้วนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กในอนาคต (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มองเห็นถึงความสำคัญของการประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย จากสาระความสำคัญที่กล่าวมา ดังนั้นการประเมินผลและติดตามโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป (CIPPIEST Model) จากแนวคิด Stufflebeam ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่พัฒนามาจาก CIPP Model (Stufflebeam & Shinkfield, 2007) การศึกษารูปแบบการประเมินโครงการมีหลายรูปแบบแต่รูปแบบที่ตรงตามจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการดังกล่าว คือ รูปแบบ CIPPIEST Model เป็นรูปแบบการประเมินโครงการ ที่มุ่งประเมินเป็นระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยมีการประเมินทั้งระบบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉันทนา สนานคุณ (2559) ที่ปัทสน์ ชินตาปัญญากุล (2560) นินท์มณี ธรินทราววัฒน์ และคณะ (2560) นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิรารักษ์ เจริญศรีเมือง (2564) อนันตชัย ทองปาน และคณะ (2564) เพื่อจะได้ทราบว่าโครงการมีความสำเร็จและมีปัญหาด้านใดมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนา และช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน และเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะความรู้ถดถอย

ในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งเติบโตเป็นกำลังสำคัญของสังคมที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินโครงการ ด้านบริบท (Context)
2. เพื่อประเมินโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
3. เพื่อประเมินโครงการ ด้านกระบวนการ (Process)
4. เพื่อประเมินโครงการ ด้านผลกระทบ (Impact)
5. เพื่อประเมินโครงการ ด้านประสิทธิผล (Effectiveness)
6. เพื่อประเมินโครงการ ด้านความยั่งยืน (Sustainable)
7. เพื่อประเมินโครงการ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportation)
8. เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย

ในภาวะความรู้ถดถอย

การทบทวนวรรณกรรม

รูปแบบการประเมิน CIPPEST Model

เริ่มในราวปี 1960 โดยศาสตราจารย์ ดร.แดเนียน แอล สตัฟเฟิลบีม อาจารย์มหาวิทยาลัยโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เสนอรูปแบบการประเมิน ซึ่งได้กล่าวไว้ในหนังสือ “Evaluation Theory, Model and Applications” ได้นิยามการประเมิน หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการตัดสินใจ ผู้ทำการประเมินจะรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร (Stufflebeam & Shinkfield, 2007)

ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีความสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ ประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนา ประเมินเพื่อแสดงความรับผิดชอบ ประเมินเพื่อเผยแพร่ และประเมินเพื่อให้เกิดแสงสว่างทางปัญญา และการประเมินโครงการที่ดี ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการประเมินโครงการ (Program Evaluation Standards) ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านประโยชน์ (utility) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (accuracy) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (feasibility) และมาตรฐานด้านความเหมาะสม (propriety) (Stufflebeam & Shinkfield, 2007) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2554) กล่าวว่า รูปแบบวิธีที่เหมาะสมสำหรับการประเมินโครงการที่ดำเนินไปได้แล้วระยะหนึ่งเพราะเป็นการประเมินที่มีการวางแผนการประเมินและวิธีดำเนินการอย่างชัดเจน รัดกุม และเป็นระบบสนับสนุนการใช้เครื่องมือได้มาตรฐานในการรวบรวมข้อมูล มีการควบคุมสถานการณ์ และตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อ การประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและมีการสรุปผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

1. การประเมินก่อนดำเนินโครงการ ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ

2. การประเมินขณะดำเนินโครงการ ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจ เพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข การดำเนินโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

3. การประเมินหลังโครงการเสร็จสิ้น ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปอย่างไร ยกเลิก หรือปรับขยายการดำเนินโครงการต่อไปอีก และยังช่วยบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไร คำนวณการลงทุนหรือไม่ รวมทั้งช่วยให้เกิดการเสริมสร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการ เมื่อทราบผลสำเร็จ จุดเด่น หรือจุดด้อยของโครงการ โดยจะมุ่งมั่นปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือองค์กร (นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิรารักษ์ เจริญศรีเมือง, 2564)

การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะความรู้ถดถอย สรุปเป็นขั้นตอนโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPPIEST Model) จากแนวคิด Stufflebeam (Stufflebeam et al., 2007)

วิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปีการศึกษา 2563 ได้แก่ 1) ครูผู้สอน จำนวน 69 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 816 คน 3) ครูผู้สอนจำนวน 69 คน 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 816 คน 5) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 จำนวน 816 คน 6) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 คน (ไม่รวมตัวแทนครู) รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,719 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 24 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 136 คน และ 3) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 136 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 314 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

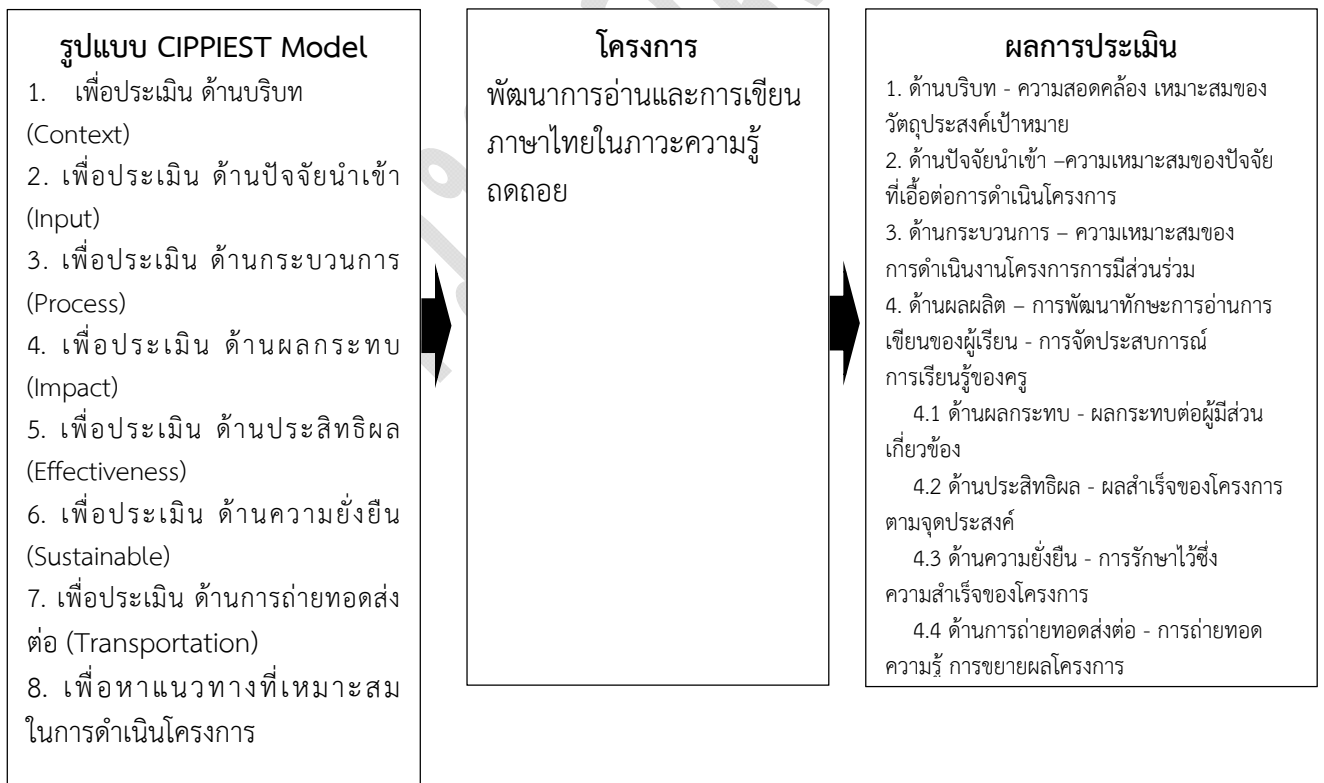
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ผู้วิจัย ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ตอน

1. ตอนที่ 1 การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ ถดถอย เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งด้านการประเมิน เป็น 7 ด้าน วิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ (สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ)

2. ตอนที่ 2 แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการในด้านเนื้อหา ภาษา สถิติ การวัดผลและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยโดย ประเมินในรูปแบบ CIPPIEST Model จากแนวคิด Stufflebeam ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลกระทบ ($\bar{X} = 4.66$) ด้านการถ่ายทอด ($\bar{X} = 4.64$) ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.61$) ด้านความยั่งยืน ($\bar{X} = 4.61$) ด้านประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.45$) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 3.51$) และ ด้านบริบท ($\bar{X} = 2.90$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินก่อนดำเนินโครงการ

2.1 ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โครงการสามารถเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้ ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา คือ เป็นโครงการที่ตอบสนองปัญหาในโรงเรียนของท่าน ($\bar{X} = 3.47$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของตามโครงการ ($\bar{X} = 3.00$)

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.71$) รองลงมา คือ บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับการดำเนินงานในการดำเนินงานโครงการ ($\bar{X} = 3.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีวัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการดำเนินงานโครงการ ($\bar{X} = 3.25$)

3. ผลการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการมีกระบวนการบริหารจัดการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมา คือ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานโครงการเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของโครงการต่อโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.25$)

4. ผลการประเมินหลังสิ้นสุดดำเนินโครงการ ด้านผลกระทบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการทำให้นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติจากประสบการณ์จริง ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือ โครงการทำให้นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้อย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 4.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ โครงการทำให้โรงเรียนระบบและการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.65$)

5. ผลการประเมินโครงการ ด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่หลังสิ้นสุดโครงการ ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ นักเรียนได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ครู ชุมชนที่หลังสิ้นสุดโครงการ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนคิดว่าโครงการ เป็นการดำเนินงานที่คุ้มค่า ($\bar{X} = 4.45$)

6. ผลการประเมินโครงการ ด้านความยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมาคือ นักเรียนมีความอดทน รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.61$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.43$)

7. ผลการประเมินโครงการ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาคือ นักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักเรียนสามารถขยายองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.57$)

8. แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการ ผลจากการสัมภาษณ์ (interview) พบว่า

- 1) ด้านบริบท พบว่า การดำเนินโครงการมีความสอดคล้องและปฏิบัติให้เกิดผลดี มีคุณค่าต่อการพัฒนาระบบวินัยของนักเรียนเพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสู่สังคมที่ยั่งยืน ความเป็นมาและความสำคัญสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ของโรงเรียนมีความเหมาะสม
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าบุคลากรโดยเฉพาะผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย เป็นแบบอย่างที่ดีมีการบริหารจัดการการดำเนินการโดยเน้นทุกฝ่ายทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม
- 3) ด้านกระบวนการ พบว่า มีการเตรียมการพิจารณาองค์ประกอบและลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ สามารถนำไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการทำงานเป็นทีม
- 4) ด้านผลกระทบ พบว่า ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งผลที่ตามมาน่าจะมีคุณค่าต่อนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม
- 5) ด้านประสิทธิผล พบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในความรู้ที่ตนเองมีอยู่และได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน นักเรียนกับครู และครูกับชุมชน ทำให้ทั้งนักเรียน ครู ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนเกิดความเอื้ออาทรต่อกัน
- 6) ด้านความยั่งยืน พบว่า นักเรียนใช้เวลาว่างในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ มีความอดทน รู้จักรอคอย มีระเบียบวินัย ในการเรียนรู้ เคารพกฎ ระเบียบต่าง ๆ ในโรงเรียน และนักเรียนสามารถนำ องค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันรวมทั้งปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นได้
- 7) ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ พบว่า นักเรียนสามารถถ่ายทอด ขยายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการ นักเรียนสามารถที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่นได้

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินโครงการโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ ถดถอย ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป (CIPPIEST Model) จากแนวคิด Stufflebeam สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1) การประเมินด้านบริบท อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานเป็นการประเมินกลุ่มเป้าหมายที่มีพื้นฐาน และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ดังที่ Stufflebeam กล่าวว่า การประเมินบริบทเป็นการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดการ

ดำเนินงานโดยประเมินสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีการประเมินจะใช้การบรรยาย และเปรียบเทียบปัจจัยนำเข้าที่ได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง บริบทของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่คาดหวังกับที่เป็นจริงรวมทั้งวิเคราะห์สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างความเป็นจริง และสิ่งที่คาดหวังกับที่เป็นจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของรวีพร โรจนอาษา (2559) สุทิน ปุณฺทริกภักดิ์ (2561) เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551) นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิรารักษ์ เจริญศรีเมือง (2564) ได้กล่าวถึงการประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) และผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของตามโครงการมีค่าน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันครุมีภาระงาน เพิ่มมากขึ้น และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดที่ไม่นิ่งมีการปรับเปลี่ยนแต่ละยุคแต่ละสมัย ทำให้โรงเรียนมีภาระงานทั้ง function และ Agenda เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของโรจนรินทร์ โกมลศิริ (2551) ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2558) ที่กล่าวว่า ครุมีภาระงานมากและต้องมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งในขณะเดียวกันครุ ต้องประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนตลอดเวลา นอกจากนี้ครุยังต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ เพื่อให้ผ่านการตรวจมาตรฐานของสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอก

2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย มีจำนวนเพียงพอและบุคลากรมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการดำเนินงานในการดำเนินงานโครงการ ดังแนวคิดของ Stufflebeam ที่กล่าวว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีพงษ์ สอนแก้วมณี (2550) เจริญศัลย์ คำพุ่ม (2551) พุทธชาติ ลิ้มละมัย และณตยา ขนุนทอง (2552) สมัย บุญม่วง (2552) กมลนันท์ บุญกล้า (2559) มีชัย เอี่ยมจินดา (2560) นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิรารักษ์ เจริญศรีเมือง (2564) Kottennavar (2016) ที่ต่างพบว่า ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ งบประมาณสนับสนุนแหล่งทุนสนับสนุน กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีจำนวนและระดับความรู้ความสามารถ จำนวนและความเชี่ยวชาญของวิทยากร ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์ สถานที่ในการจัดโครงการ ความเหมาะสมของช่วงเวลาระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม นำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนดำเนินโครงการ

3) การประเมินด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงการมีกระบวนการบริหารจัดการที่ชัดเจน การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล และเนตรรัชนี ตั้งภาคภูมิ (2556) Kennedy and Dresser (2005) ผลการวิจัย พบว่า ความฉลาดและความสามารถของมนุษย์จะทำให้องค์การไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ความสามารถที่ลูกจ้างนำมาใช้ในการจัดงานทำให้งานเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนการทำงานขององค์การต้องอาศัยความสามารถของคณะทำงาน การจัดการโดยใช้ความสามารถ และยุทธศาสตร์ ทางธุรกิจ การกำจัดจุดอ่อน และกำจัดคู่แข่งขึ้นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จต้องอาศัยกระบวนการและความสามารถ กฎเกณฑ์สำคัญสำหรับองค์การที่จะประสบผลสำเร็จจะต้องมีการวางแผนจัดบุคลากรให้ตรงกับความสามารถ ซึ่งต้องคำนึงถึงมีวิธีการจัดการกับความสามารถ โดยรูปแบบความสามารถเฉพาะให้เหมาะสมกับงาน และจะมีวิธีการจัดการ

กับผลกระทบต่อความสามารถให้เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญศัศย์ คำพุดม (2551) พุทธชาติ ลี้มละมัย และณตยา ชนุนทอง (2552) สมัย บุญม่วง (2552) วรรณภา ศรีพุทธสมบุรณ์ (2554) ชลธิชา แผงบรรเทา (2557) ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก จึงทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของโครงการทุกประการ เนื่องมาจากการประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินโครงการและการประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ

4) การประเมินด้านผลกระทบ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีทักษะการปฏิบัติจากประสบการณ์จริงจึง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทน ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 41) กล่าวว่า การประเมินด้านผลกระทบ (Impact evaluation) เป็นการประเมินโดยการตั้งคำถามว่า สิ่งที่ได้รับผลประโยชน์ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายของความต้องการ ไม่ว่าจะผ่านทางหรือทางลบก็ล้วนแล้วแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา ไชยชมภู และธันวดี รุ่งรอบ (2555) ผลการวิจัยพบว่า ผลผลิตของโครงการ ล้วนมีส่วนสนับสนุนให้ การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะจะเป็นความสอดคล้องของโครงการกับบริบท/ปัญหาของพื้นที่ กับนโยบายขององค์กร/หน่วยงาน ภาคีเครือข่าย การมีปัจจัยเบื้องต้น คือ ความพร้อม ด้านทรัพยากรบุคคล ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ความพร้อมด้านทรัพยากรเทคโนโลยี ความพร้อมด้านงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการพัฒนาอำเภอต้นแบบเชิงคุณภาพ สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันตชัย ทองปาน และคณะ (2564) ผลการประเมินของผู้เข้าร่วมโครงการ ที่ประเมินว่าผู้บริหารและครูมีความเข้าใจต่อการยกระดับคุณภาพการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ ครุภัณฑ์นวัตกรรมต้นแบบไปใช้ในการยกระดับคุณภาพของนักเรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันดำเนินกิจกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนน่าจะเป็นเพราะว่ากระบวนการเผยแพร่นวัตกรรมของโครงการ ผู้บริหารโครงการมีการสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจน ทั้งต่อผู้ดำเนินโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ

5) การประเมินด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีความมั่นใจในองค์ความรู้ที่มีอยู่หลังสิ้นสุดโครงการ ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556) กล่าวว่า การประเมินด้านประสิทธิผล (Effective evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า โครงการ หรือ สิ่งที่แทรกแซงสามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ ธนทรัพย์สิริกุล (2554) ที่ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อที่จะทราบถึงผลที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่ทำการศึกษานั้นจะมานำมาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือพัฒนาปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ให้ดีขึ้นต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ มาเรียม นิลพันธ์ (2553) ที่กล่าวว่า การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) คือ การประเมินผลการดำเนินงานว่าสอดคล้องหรือบรรลุ วัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

6) การประเมินด้านความยั่งยืน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนอ่านออกและเขียนได้ อีกทั้งนักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556) กล่าวว่า การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า แนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการ

ไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไร ซึ่งคำถามจะมุ่งพิจารณาประเมินความคงอยู่หรือความต่อเนื่อง ในการทำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของโครงการสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา มุกดา และคณะ (2563) ที่พบว่าการประเมินด้านความยั่งยืนมีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ความเต็มใจในการให้ข้อมูล ชาวสารที่ครบถ้วนและถูกต้อง ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน ร่วมคิด แก้ปัญหา การให้บริการต่าง ๆ และมีการประชุมชี้แจง เพื่อทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ให้สำนึกถึงบทบาทของ การเป็นผู้ให้บริการสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

7) การประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขยายองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556) กล่าวว่า การประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transport evaluation) เป็นการประเมินโดยตั้งคำถามว่า มีการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบผลสำเร็จไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่ที่สุด และสอดคล้องกับการประเมิน โครงการของคณะครุศาสตร์ (2562) ที่พบว่าผลของการดำเนินโครงการ มีการถ่ายทอดส่งต่อวงวิชาชีพทั้งในด้านของผู้ดำเนินโครงการและผู้เข้าร่วมโครงการ กล่าวคือ ผู้ดำเนินโครงการ มีประสบการณ์ในการพัฒนานวัตกรรมถ่ายทอดส่งต่อไปยังเพื่อนคณาจารย์นักศึกษาและครู ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการมีการถ่ายทอดส่งต่อไปยังเพื่อนครู โรงเรียนเดียวกัน และเพื่อนครูต่างโรงเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ แนวคิดและนวัตกรรมให้กว้างขวาง โดยการนำเสนอและมอบรางวัลในที่ประชุมผู้บริหารเขตพื้นที่ สนับสนุนให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน ในทุกรูปแบบ ทั้งนี้การถ่ายโยงความรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนิน ดังนั้นหากมองในมุมของการถ่ายโยงความรู้โครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนับเป็นโครงการที่มีการถ่ายโยงความรู้ที่ประสบผลสำเร็จ ควรแก่การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป

8) แนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทย ในภาวะความรู้ถดถอย กล่าวโดยสรุปคือ ในการดำเนินโครงการที่ประสบผลสำเร็จโดยสำนักงานเขตพื้นที่ต้องมีนโยบาย วิสัยทัศน์ให้โรงเรียนในสังกัดปฏิบัติชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะความรู้ถดถอย กระบวนการดำเนินงานของโครงการถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน โรงเรียนต้องมีการเตรียมการพิจารณาองค์ประกอบและลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบในการดำเนินงานโครงการ การขับเคลื่อนโครงการอย่างจริงจังจะช่วยทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในความรู้ที่ตนเองมีอยู่ ต้องมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนหลังจากที่ขาดโอกาสทางการเรียนรู้กับครูผู้สอนโดยตรงในชั้นเรียน

จากข้อค้นพบในการประเมินโครงการ มีข้อเสนอแนะต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) ด้านบริบท พบว่าผู้บริหารบุคลากรนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญของตามโครงการ 2) ด้านปัจจัย

นำเข้า พบว่า ต้องมีการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงานโครงการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 3) ด้านกระบวนการ พบว่า ต้องมีการติดตามการประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของโครงการต่อโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง 4) ด้านผลกระทบ พบว่า โครงการทำให้โรงเรียนระบบและการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5) ด้านประสิทธิผล พบว่า นักเรียนต้องได้รับความรู้จากโครงการ และเห็นความคุ้มค่าของการดำเนินงาน 6) ด้านความยั่งยืน พบว่า นักเรียนต้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 7) ด้านการถ่ายทอด พบว่า นักเรียนต้องสามารถขยายองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปสู่ผู้อื่น ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (ศรีพงษ์ สวนแก้วมณี (2550) เจริญศักดิ์ย์ คำพุ่ม (2551) พุทธิชาติ ลิ้มละมัย และณตยา ขุนทอง (2552) สมัย บุญม่วง (2552) กมลนันท์ บุญกล้า (2559) มีชัย เอี่ยมจินดา (2560) นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิรารักษ์ เจริญศรีเมือง (2564) Kottennavar (2016)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอย” ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ควรสนับสนุนการประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้เกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยให้เกิดความต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน
 - 2.1 ควรมีแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบ กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
 - 2.2 ควรมีการกำกับติดตาม นิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ
 - 2.3 ขยายผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยไปยังรายวิชาอื่น ๆ และมีการประเมินผลในทุกวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
3. ควรถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 3.1 ควรขยายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน
 - 3.2 ควรขยายไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่อยู่ในบริบทเดียวกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในภาวะความรู้ถดถอย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการประเมินโครงการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยในภาวะความรู้ถดถอยให้ครบทุกระดับชั้น
2. ควรทำการประเมินโครงการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. ในการประเมินโครงการในครั้งต่อไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ประเมินจากภายนอกเป็นผู้ที่มีส่วนในการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินในแต่ละมุมมอง

รายการอ้างอิง

- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีวิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา มหาคณบดี, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2565). ยูนิเซฟรายงานสำรวจการฟื้นตัวของประเทศไทยหลังโควิด-19 ยกโครงการฟื้นฟูการเรียนรู้ถดถอย จ.สมุทรสาคร เป็น “โมเดลต้นแบบ”. เข้าถึงได้จาก <https://www.eef.or.th/article-151222/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (2562). รายงานผลการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. จันทบุรี :คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เจริญศักดิ์ คำพุ่ม. (2551). การประเมินโครงการพัฒนาส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านดงขนุน อำเภอดงขาม จังหวัดเชียงราย. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2.
- ฉันทนา สนานคุณ. (2559). การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสระแก้ว (รุ่งโรจน์ธนกุลอุปถัมภ์) จังหวัดอ่างทอง. สารนิพนธ์สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชลธิชา แพ่งบรรเทา. (2557). การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชูศักดิ์ ธนทรัพย์สิริกุล. (2554). การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลมะขามหวาน จังหวัดเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพย์ทัศน์ ชินตาปัญญากุล. (2560). การประเมินหลักสูตรแนวใหม่: รูปแบบ CIPPIEST. วารสารพยาบาลตำรวจ, 9(2), 203-212.
- นฤมล เอกธรรมสุทธิ และสิริรักษ์ เจริญศรีเมือง. (2564). แนวทางการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIest ในการประเมินโครงการทางสุขภาพ. ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุนทร, 11(2), 137-148.
- นรินทร์มณี ธีรันทราวัฒน์ และคณะ. (2560). การประเมินโครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 16(4), 47-58.

- ปนัดดา ไชยชมภู. และธันวดี รุ่งรอบ. (2555). การวิจัยประเมินผลโครงการพัฒนาต้นแบบอำเภอ
ควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืนในพื้นที่สาธารณสุขเขต 14 ปี 2555. เข้าถึงได้จาก
http://ryssurvey.com/vichakarn/downloadq.php?f=ddc_20171012114611193_3_150_1001ca.pdf&fc=title%2057.pdf
- พุทธชาติ ลิ้มละมัย และณาทยา ขนุนทอง. (2552). การประเมินผลโครงการพัฒนาคุณภาพบริการ
พยาบาล : Routine to Research กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช
จังหวัดสุพรรณบุรี, *วารสารกองพยาบาล, 36(3)*. เข้าถึงได้จาก [www.nursing.go.th/
Journal/journal36v3/journal36v30209.pdf](http://www.nursing.go.th/Journal/journal36v3/journal36v30209.pdf)
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2558). บทบาทของครูในอนาคต: เตรียมผู้เรียนให้สอนตนเองได้ต่อไป. *วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 1(1):2-5*.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบโดยใช้รูปแบบ
CIPP Model ในคู่มือการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มีชัย เอี่ยมจินดา.(2560).การวิจัยและประเมินโครงการสืบสานภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย
สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(3), 1560-1576*.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556ก). การประเมินโครงการ: การวิจัยเชิงปริมาณ. กรุงเทพฯ: คอมแพคปริ้น.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556ข). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและ
ถูกต้องในการใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวีพร โรจนอาษา. (2559). การประเมินผลโครงการงานประจำสู่งานวิจัยของบุคลากรโรงพยาบาล
สะเดา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 3(2)*. เข้าถึงได้จาก
<https://he01.tci-thaijo.org/index.php/scnet/article/view/58033>
- โรจนรินทร์ โกมลหิรัญ. (2551). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความเครียดในการทำงานของครู
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชา
วิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). รายงานผลการศึกษาวาระถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19: สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางพัฒนา
คุณภาพการเรียนรู้. เข้าถึงได้จาก <https://online.fliphtml5.com/wbpvz/jzub/>
- วรรณภา ศรีพุทธสมบุญ. (2554). การประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพ
ประมง จังหวัดประจักษ์ศิลปาคม พ.ศ. 2554. เข้าถึงได้จาก [elib.fisheries.go.th/
LIBCAB/DRAWERS/ABS/DATA0001/00001411.pdf](http://elib.fisheries.go.th/LIBCAB/DRAWERS/ABS/DATA0001/00001411.pdf)
- วิภาดา มุกดา และคณะ. (2563). การประเมินระบบการแพทย์ทางไกลเพื่อสนับสนุนการดูแลสุขภาพ
ของผู้สูงอายุ ในศตวรรษที่ 21 เขตพัฒนาการท่องเที่ยว 12 เมืองต้องห้ามพลาต. *วารสาร
วิทยาลัยดุสิตธานี, 14(3), 178-197*.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2554). การวิจัยทางการบริหารศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ:
อักษรอาทิพัฒน์.

- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). *การประเมินโครงการ แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีพงษ์ สวนแก้วมณี. (2550). *การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โรงเรียนวัดราชสิงขร สำนักงานเขตบางคอแหลม สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ม.ป.ท.
- ศรีสุตา วงศ์วิเศษกุล และเนตรรัชนี ตั้งภาคภูมิ. (2556). การประเมินผลโครงการการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา*, 19(2). เข้าถึงได้จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Jolbcnm/article/view/24599/20930>
- สมัย บุญม่วง. (2552). *รายงานการประเมินโครงการพัฒนาระเบียงวิสัยทัศน์นักเรียนที่ปราศจากการลงโทษของโรงเรียนแสงหิรัญวิทยา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.vcharkarn.com/vblog/113877>
- สุทิน ปุณทริกภักดิ์. (2561). *การประเมินผลโครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to research) สถาบันพัฒนาอเนกวัยเด็กแห่งชาติปี พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ สถาบันพัฒนาอเนกวัยเด็กแห่งชาติ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2553). *20 วิธีการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเรียนรู้ โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.
- อนันตชัย ทองปานและคณะ. (2564). การประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST. *ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- Kennedy, P.W., & Dresser, S. G. (2001). Appraising and paying for performance: another look at an age-old problem. *Empl Benefits J.*, 26(4), 8-14.
- Kottennavar, G. R.(2016). Teachers' Participation in School Administration and Attitude towards Teaching Profession of Secondary School Teachers. *Indian Streams Research Journal*, 6(1), 16-17.
- Stufflebeam, D, L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation theory, Models, & Application*. San Francisco : John Wilwy.

การเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์
COMPARISON OF MEANINGS OF CHINESE AND THAI IDIOMS
RELATING TO HUMAN EXTERNAL ORGANS.

Yu Han¹

ขจิตา ศรีพุ่ม (Khajita Sriboom)²

บทคัดย่อ

วิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมสำนวนจีนจาก หนังสือ 新华成语大词典 พจนานุกรมสำนวนจีน 2013 และหนังสือ 成语大词典 พจนานุกรมสำนวนจีน 2013 เก็บรวบรวมสำนวนไทยจากหนังสือ สำนวนไทย ของสง่า กาญจนาคพันธุ์ พ.ศ. 2543 รวมทั้งหมดมี 374 สำนวน

จากการศึกษาพบว่า สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีอวัยวะภายนอกชนิดเดียวกันสามารถจัดกลุ่มเป็นสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกันได้ 38 กลุ่ม ได้แก่ สำนวนเกี่ยวกับ "ตา" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 10 กลุ่ม สำนวนเกี่ยวกับ "หู" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 9 กลุ่ม สำนวนเกี่ยวกับ "ปาก" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 7 กลุ่ม สำนวนเกี่ยวกับ "หน้า" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 7 กลุ่ม สำนวนเกี่ยวกับ "มือ" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 3 กลุ่ม สำนวนเกี่ยวกับ "จมูก" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน 2 กลุ่ม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่ใช้อวัยวะภายนอกเดียวกันมีความหมายคล้ายคลึงกันอย่างมาก ด้วยความที่ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของประเทศจีนและประเทศไทยมีที่คล้ายคลึงกันตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันนี้ จึงทำให้ความหมายของอวัยวะภายนอกแต่ละชนิดมีความหมายคล้ายคลึงกันในสำนวนจีนและสำนวนไทยซึ่งมีประโยชน์ที่ดีและเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน

คำสำคัญ: สำนวน ความหมาย อวัยวะภายนอก

Abstract

This research aims to compare the meanings of Chinese idioms with Thai idioms related to human external organs. Researchers collected Chinese idioms from book 新华成语大词典 Chinese Idioms Dictionary 2013 and book 成语大词典 Chinese Idioms Dictionary 2013 collected Thai idioms from. book Thai idioms by Sa-nga Kanjanakhand 2543 in total there are 374 idioms.

It can be concluded that Chinese idioms and Thai idioms with the same external organs can be grouped into 38 groups of similar meanings namely 10 groups of similar meanings about "eyes" 9 groups of similar meanings about "ears" 7 groups of similar meanings about "mouth" 7 groups of similar meanings about "face" 3 groups of similar meanings about "hands" 2 groups of similar meanings about "nose" which can be concluded that Chinese idioms and Thai idioms that use the same external organs have very similar

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

meanings. With the traditions cultures ways of life of China and Thailand are similar from ancient times to the present. Therefore the meaning of each type of external organs has similar meanings in Chinese and Thai idioms.

Keywords: idioms meanings external organs

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่สุดของมนุษย์เพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดและถ่ายทอดความรู้ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ในการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นภาษาทุกภาษาหรือภาษาของแต่ละชนชาติล้วนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน เนื่องจากภาษาเป็นวัฒนธรรมบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละสังคมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างทัศนคติ ความคิด ความเชื่อและค่านิยมของมนุษย์ การศึกษาภาษาในแง่มุมต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง “สำนวน” เป็นกลุ่มคำประเภทหนึ่งที่ใช้ในความหมายแบบเปรียบเทียบ ซึ่งในแต่ละภาษาจะมีกลุ่มคำกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า “สำนวน” ได้อยู่มากมาย

“สำนวน” หมายถึง ถ้อยคำที่เรียงเรียงเป็นข้อความ หรือ คำพูดที่เป็นชั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา เป็นถ้อยคำ หรือ คำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีความหมายเป็นนัยแฝงอยู่ กินความกว้าง หรือ ลึกซึ้งนำมาใช้ให้มีความหมายแตกต่างไปจากความหมายเดิมของคำ ๆ นั้น หรือ อาจจะมีความหมายคล้าย กับความหมายเดิมของคำที่นำมาประสมกัน แต่ก็ไม่เหมือนกับความหมายเดิมทีเดียว เป็นความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบ มักใช้ถ้อยคำที่ไม่ยาวมากแต่กินความมาก ใช้คำที่ไพเราะ คมคาย สละสลวย ต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจ บุญศิริ สุวรรณเพ็ชร (2538, หน้า 10) ได้กล่าวว่า สำนวนเกิดจากประสบการณ์ของคนรุ่นก่อน ๆ ซึ่งสังเกตเห็นความจริงจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันแล้วหยิบยกเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมาพูดเปรียบเทียบให้เห็นถึงความจริงหรือการณที่เกิดขึ้น เช่น สังเกตเห็นว่าเวลาที่คนเราตะเบ็งเสียงมาก ๆ ขณะที่พูดนั้นเส้นเอ็นตรงบริเวณลำคอจะโปนขึ้นมาจนเห็นได้ชัด ดังนั้นเมื่อใครเถียงเพื่อจะเอาแพ้อะไรกันให้ได้โดยการตะเบ็งเสียงดังขึ้นทุกที ๆ ก็พูดว่า “เถียงคอเป็นเอ็น” หรือ คนสังเกตเห็นว่าต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ริมตลิ่งเมื่อน้ำเซาะตลิ่งเข้ามาเรื่อย ๆ วันหนึ่งต้นไม้นั้นก็โค่นลงสู่ลำแม่น้ำและต้นไม้ที่อยู่ชิดตลิ่งเหล่านี้โอกาสที่จะโค่นย่อมมีมากกว่าต้นไม้ที่อยู่ห่างจากตลิ่งก็นำมาเปรียบกับคนแก่ ซึ่งมีโอกาสที่จะตายได้ง่ายกว่าคนหนุ่มว่า “เหมือนไม้ใกล้ฝั่งดังนี้” เป็นต้น

ผู้วิจัยสังเกตการสร้างสำนวนแบบหนึ่งที่น่าสนใจคือ นำเอาคำที่เป็นอวัยวะภายนอกของมนุษย์ไปเปรียบเทียบในด้านลักษณะที่เป็นรูปธรรม ได้มีการย้ายความหมายไปสู่ความหมายเชิงนามธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับความหมายเดิมของอวัยวะภายนอก เช่น ในภาษาจีนและภาษาไทยที่มีการใช้คำเกี่ยวกับอวัยวะภายนอกในร่างกายมาสื่อความหมายอื่น ๆ นอกเหนือจากความหมายตรง เห็นได้จากคำประสมที่มีการนำคำเกี่ยวกับอวัยวะภายนอกส่วนต่าง ๆ ซึ่งเป็นคำที่ใช้อยู่แล้วในภาษามาใช้เรียกมโนทัศน์ใหม่ และยังทำให้เข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกส่วนต่าง ๆ ของชาวจีนและชาวไทยได้

ยกตัวอย่าง เช่น

สำนวนจีน	สำนวนไทย
左耳进，右耳出：从左边耳朵听进去从右边耳朵出来了 (คำแปล)เข้าหูซ้าย ออกหูขวา หมายถึง ได้ยินจากหูซ้าย ออกจากหูขวาทันที แปลว่าไม่รับฟัง ไม่รับรู้ หรือ ไม่สนใจในสิ่งที่ได้ยิน	ไม่กระดิกหู หมายถึง ผู้ที่เรียนหนังสือแล้วไม่รู้ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

ในตัวอย่างสำนวนสังเกตได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยจะใช้อวัยวะภายนอก "หู" เพื่อเปรียบเทียบถึงความหมาย "เข้าใจ" หรือ "คนที่มีความเข้าใจหรือความตั้งใจ"

จากการที่ได้ศึกษา ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ไม่ว่าจะ เป็นสำนวนจีน หรือสำนวนไทย จะมีสำนวนจำนวนมากเกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ และจากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมพบว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์มีจำนวนมากที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เมื่อได้ค้นคว้าข้อมูลวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับสำนวน ยังไม่ได้พบว่า มีผู้ศึกษาและเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์

การทบทวนวรรณกรรม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมความรู้เรื่องสำนวนไว้ดังนี้

ฐิติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์ (2546, หน้า 39-40) ได้กล่าวถึง สำนวนไทยว่าเป็นคำกล่าวที่มีลักษณะไม่กล่าวตรงไปตรงมา ต้องมาตีความเสียก่อน จึงจะเข้าใจนัยที่ซ่อนไว้ มีลักษณะเป็นคำอุปมา มักเปรียบเทียบธรรมชาติของสัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมของมนุษย์ มีลักษณะเล่นเสียงสัมผัสคล้องจองทั้งเสียงสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ มีการจัดเป็นกลุ่มคำตั้งแต่ 4-16 คำ แบ่งได้สองวรรคใหญ่ ส่วนในด้านภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมนั้นสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติของคนไทยในสมัยก่อน ดังนั้นจึงพบสำนวนที่กล่าวถึงธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สัตว์ ประเพณี และวัฒนธรรม เป็นต้น

Zhongguo, Kexue and Yuyan (1999, p. 160) อธิบายความหมาย “成语” (chengyu สำนวน) ไว้ว่าเป็นประโยคสั้น ๆ หรือกลุ่มคำที่สั้นกระชับและมีรูปแบบที่แน่นอนซึ่งนิยมใช้กันเป็นเวลานาน สำนวนจีนส่วนใหญ่แล้วจะประกอบด้วยคำ 4 คำ และโดยทั่วไปจะมีแหล่งที่อ้างอิงได้ มีสำนวนบางสำนวนที่ไม่สามารถเข้าใจความหมายได้โดยตรงและมีบางสำนวนที่จำเป็นต้องทราบถึงแหล่งที่มาจึงจะเข้าใจความหมายได้

Wan, Ma, Xi and Sun (1995, p. 1) ได้ให้คำจำกัดความของ “成语” (chengyu สำนวน) ว่า คือ มรดกอันล้ำค่าในคลังคำของภาษาจีน ภาษาที่ใช้จะสั้น กระชับรัด โคร่งสร้างกระชับ ความหมายลึกซึ้ง เต็มไปด้วยพลังในการแสดงออกอย่างยิ่ง สำนวนเมื่อนำมาใช้ได้ดีจะทำให้ภาษามีสีสัน ท่วงทำนองสำนวนโดดเด่น สำนวนเป็นเครื่องมือที่แสดงออกทางอารมณ์และถ่ายทอดความคิดของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย และมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายในภาษาพูดและภาษาเขียน

เห็นได้ว่า ทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งในภาษา เป็นรูปแบบของถ้อยคำที่กินความหมายลึกซึ้ง หรือ มีพลังในการแสดงความหมายที่มีสีสันช่วยให้การถ่ายทอดความคิดของผู้ใช้ภาษาได้ ทั้งนี้ความหมายของสำนวนไม่ได้มาจากการประกอบกันขึ้นของคำที่มาใช้เป็นสำนวน แต่ได้มาจากการตีความหมายแฝงซึ่งเกี่ยวข้องกับบริบทในสังคมผู้ใช้ภาษานั้น

เมื่อกล่าวถึงความหมายในภาษามีความรู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้ ชัชวดี ศรลัมพ์ (2557, หน้า 180-182) กล่าวว่า ในการศึกษาเรื่องความหมายในภาษาความหมายสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ความหมายตรง (Denotative meaning) ความหมายแฝง (Connotative meaning) และความหมายเปรียบเทียบ (Metaphorical/ figurative meaning) โดยความหมายเปรียบเทียบเป็นความหมายที่นอกเหนือจากความหมายประจำรูปของคำและถูกใช้ในการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดอรรถรสในการสนทนาและเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สนิท สัตโยภาส (2546, หน้า 25) ได้ให้คำจำกัดความของความหมายแฝงว่า ความหมายที่ชักนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงสิ่งอื่น ความหมายแฝงของคำอาจเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ความรู้สึก ความเคยชิน กาลเทศะ บุคคล ความสุภาพของภาษาและเจตนาของผู้ส่งสาร ผู้รับสารจะต้องพิจารณาให้ดีจึงจะเข้าใจความหมายแฝงของคำนั้น ๆ

จากความรู้ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สำนวนมีความหมายเฉพาะซึ่งต้องอาศัยการตีความทางความหมายเพื่อให้เข้าใจความหมายของสำนวนนั้น โดยมีความของสำนวนมักแฝงนั้น ๆ ไว้ด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

พิริยา สุรขจร (2544) ได้ศึกษาเรื่อง สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์:การศึกษาเปรียบเทียบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ และวิเคราะห์ความเปรียบในสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ 4 ชนิด คือ ม้า เสือ มังกร และปลา รวมทั้งศึกษาภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ในด้านสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนชาติทั้งสอง สรุปผลได้ว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยมีทั้งที่เหมือนและต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ 4 ชนิดคือ ม้า เสือ มังกรและปลากับสำนวนไทยนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ เหมือนกัน สำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ แต่สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ และสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ แต่สำนวนไทยไม่ได้กล่าวถึงสัตว์เลย ในด้านการศึกษาภาพสะท้อนของสำนวนจีนและไทยสำนวนต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ ของชาวจีนและชาวไทยได้

LI MENGDI (2019) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแหล่งที่มาความหมาย เจตนาการใช้ระหว่างสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ และเพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างในด้านลักษณะการใช้และภาพสะท้อนจากสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ ผลการวิจัยพบว่า สำนวนจีนที่เกี่ยวกับสัตว์มีแหล่งที่มา 6 ที่มา ส่วนของสำนวนไทยมี 12 แหล่งที่มา สำนวนจีนที่เกี่ยวกับสัตว์ส่วนใหญ่มาจากวรรณกรรมโบราณ ส่วนสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์มีจำนวนมากที่มาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และความเชื่อทางศาสนา ความหมายของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ส่วนอารมณ์ของสำนวนนั้นสำนวนจีนที่เกี่ยวกับสัตว์แบ่งเป็น 4 ประเภทคือ เชิงบวก เชิงลบ ความเป็นกลาง ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ส่วนสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสัตว์เพียง 3 ประเภทคือ เชิงบวก เชิงลบ ความเป็นกลาง ไม่มีสำนวนที่มีความหมายทั้งเชิงบวกและลบ สำหรับ

เจตนาการใช้ทั้งสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับสีตามความหมายจำแนกได้ 5 ลักษณะคือ สำนวนชนิดบอกเจตนาตำหนิ ตักเตือน แสดงความเห็น ชื่นชม และประชดประชัน ซึ่งเจตนาการใช้ของสำนวนของทั้งสองภาษามีลักษณะเหมือนกัน

อุรา เด่นวิทย์เลิศล้ำ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าในภาษาจีนกับในภาษาไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าในภาษาจีนที่มากกว่า 3 คำขึ้นไปกับสำนวนที่มีคำว่า เงินทอง และของมีค่าในภาษาไทยและ เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันของสำนวนที่มีคำว่าเงินทองและของมีค่าในภาษาทั้งสอง

ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะรูปแบบทั่วไปของสำนวนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าในภาษาจีนกับในภาษาไทยมีทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ในด้านการใช้คำว่า เงิน ทอง และของมีค่าคำเดียวในสำนวนและการใช้คำว่า เงิน ทอง และของมีค่าสองคำในสำนวน ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่ากับสำนวนไทยที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน สรุปได้เป็น 3 ประเภท คือ สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน และใช้คำว่า เงิน ทอง และของมีค่าเหมือนกัน สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่คำว่า เงิน ทอง และของมีค่าที่ใช้ต่างกันและสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่สำนวนไทยไม่ได้กล่าวถึงคำว่า เงิน ทองและของมีค่า นอกจากนี้ยังมีสำนวนที่มีคำว่า เงิน ทองและของมีค่า ซึ่งไม่มีสำนวนที่มีความหมายเดียวกันในอีกภาษาหนึ่ง สรุปได้เป็น 2 ประเภท คือ สำนวนจีนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่า ซึ่งไม่มีสำนวนไทยในความหมายเดียวกันและสำนวนไทยที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าซึ่งไม่มีสำนวนจีนในความหมายเดียวกัน ประการสุดท้ายความหมายของคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าในสำนวนจีนและสำนวนไทยสื่อความหมายทั้งโดยตรงและโดยนัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนี้ พบว่า มีผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบความหมายของสำนวนไทยกับสำนวนจีนอย่างมาก ซึ่งสรุปได้ว่าการเปรียบเทียบเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนเพื่อเข้าใจภาษาทั้ง 2 อย่างชัดเจน จึงผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาของงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคล้ายคลึงกันของสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิจัยและเสนอผลการวิจัยตามข้างต้นดังต่อไปนี้

1. ค้นหาและศึกษาเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสำนวนทั้งภาษาจีน และภาษาไทยจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา
2. ค้นหาและบันทึกสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์จากหนังสือ. พจนานุกรมสำนวนจีน 成语大词典 หนังสือ. พจนานุกรมสำนวนจีน 新华成语大词典 และหนังสือ. สำนวนไทย ของสง่า กาญจนาคพันธุ์ พ.ศ. 2543

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ทั้งหมด 149 สำนวน ได้แก่

1. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ ตา ”	มีทั้งหมด 32 สำนวน
2. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ จมูก ”	มีทั้งหมด 6 สำนวน
3. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ หู ”	มีทั้งหมด 17 สำนวน
4. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ ปาก ”	มีทั้งหมด 31 สำนวน
5. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ หน้า ”	มีทั้งหมด 25 สำนวน

6. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“มือ”	มีทั้งหมด 28 สำนวน
7. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“เท้า”	มีทั้งหมด 9 สำนวน
8. สำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ผิว”	มีทั้งหมด 1 สำนวน

ส่วนสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะ "แขน" กับ "ขา" ไม่ได้พบในขอบเขตหนังสือเท่านั้น ส่วนสำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์พบทั้งหมด 223 สำนวน ได้แก่

1. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ตา”	มีทั้งหมด 32 สำนวน
2. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“จมูก”	มีทั้งหมด 14 สำนวน
3. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“หู”	มีทั้งหมด 35 สำนวน
4. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ปาก”	มีทั้งหมด 22 สำนวน
5. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“หน้า”	มีทั้งหมด 16 สำนวน
6. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“แขน”	มีทั้งหมด 17 สำนวน
7. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“มือ”	มีทั้งหมด 35 สำนวน
8. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ขา”	มีทั้งหมด 9 สำนวน
9. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“เท้า”	มีทั้งหมด 25 สำนวน
10. สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ	“ผิว”	มีทั้งหมด 18 สำนวน

3. เปรียบเทียบความหมายของตัวอย่างสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์จากข้อมูลที่ได้มาจากข้างต้นที่ 1 - 2

4. สรุปผลงานวิจัยจากข้อมูลที่ได้มาจากข้างต้นที่ 1 - 3

ข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดในวิทยานิพนธ์นี้เก็บมาจากรูปเล่มหนังสือ เอกสารและเว็บไซต์ ไม่มีการดำเนินการวิจัยในมนุษย์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบได้แก่ สำนวนจีนกับสำนวนไทยที่ใช้อวัยวะภายนอกเดียวกัน และความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 38 กลุ่มได้แก่

1. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "ตา" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 10 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “ความละโมภ” “ความโกรธ” “อาการสอดรู้สอดเห็นของคน” “อารมณ์ปรารถนาของคน” “อาการสื่อสารความรู้สึกชอบหรือสนใจ” “อาการคอยดูแล ฝ้าระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ” “ความเข้าใจ” “ความไม่ฉลาดหรือความโง่” “ผู้หญิงเจ้าชู้” “โต้กลับด้วยวิธีเช่นเดียวกัน”

ยกตัวอย่าง เช่น

1.1 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “ตา” ที่หมายถึง ความละโมภ

สำนวนจีน	สำนวนไทย
见钱眼开：见到钱财眼睛就睁大了 形容人贪婪爱财 (คำแปล)เห็นเงินตาโต หมายถึง เห็นเงิน ทองแล้วตาเปิดโตขึ้น แสดงถึงผู้โลภ ละโมภ	ตาโต หมายถึง อาการที่ลืมตาโต เกิดความสนใจ เกิดความอยากได้โลภ ฯลฯ เช่น พูดว่าพอเห็นเงินตาโต ตาพอง หมายถึง อาการที่ตาเบิกกว้างเพราะอยากได้ เมื่อเห็นเงินเป็นต้น

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "ตา" แสดงถึงนิสัยความละโมภของคนที่ เพราะอวัยวะภายนอก "ตา" เป็นอวัยวะสามารถแสดงอารมณ์ออกชัดเจน เมื่อมองเห็นภาพหรือสิ่งต่าง ๆ แล้วตาดำจะนำสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นเข้าสู่สมองทำให้เกิดการคิด การอยากได้ และแสดงกลับออกมาผ่านนัยตา ดังจะเห็นได้ว่าในสำนวนจีน "见钱眼开" และสำนวนไทย "เห็นเงินตาโต" กับ "ตาพอง" ซึ่งแสดงอาการเมื่อคนโลภเห็นสิ่งที่มีคุณค่าจะมีอาการลืมตาโต

1.2 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “ตา” ที่หมายถึง อาการคอยดูแล เผื่อระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ

สำนวนจีน	สำนวนไทย
耳目众多 指为别人打探消息和监视的人很多 也指刺探情报的人很多 (คำแปล) หูตามากมาย หมายถึง หูและตามีจำนวนมากมาย ใช้ "หู" และ "ตา" แทนคนที่ช่วยสอดส่องดูเหตุการณ์	ตาเป็นสับปะรด หมายถึง มีบริวารพวกพ้องที่คอยสอดส่องดูเหตุการณ์สามารถเห็นใครทำอะไรที่ไหนได้รอบข้างไปทั่วหมดคือเอาสับปะรดที่มีตาครอบตัวมาเปรียบ

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึงการเปรียบว่า "ตา" แสดงถึงอาการคอยดูแล เผื่อระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ ของคน เพราะอวัยวะภายนอก "ตา" เป็นอวัยวะสามารถใช้มามองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "耳目众多" และสำนวนไทย "ตาเป็นสับปะรด" ซึ่งแสดงอาการเมื่อคนคอยดูแล เผื่อระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ

2. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "หู" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 9 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “สถานที่ไม่ปลอดภัย” “ความตั้งใจจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” “ความไม่ใส่ใจหรือไม่สนใจ” “ผู้ที่หัวอ่อน” “ความไม่ฉลาด” “ความฉลาด” “ความสัมพันธ์ที่ดี” “การรับรู้สิ่งใหม่ ๆ” “เสียงดัง”

ยกตัวอย่าง เช่น

2.1. สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “หู” ที่หมายถึง ผู้ที่หัวอ่อน

สำนวนจีน	สำนวนไทย
耳软心活 比喻自己没有一点主见, 就是相信别人的话 (คำแปล) หัวอ่อนใจอ่อน หมายถึง ผู้ที่หัวอ่อน ใจอ่อนเชื่อคนอื่นง่าย ไม่มีความคิดของตัวเอง เชื่อถือคนอื่น ๆ ง่าย	หูเบา หมายถึง เชื่อง่าย เมื่อคนอื่นพูด หรือ ได้ฟังอะไร มากก็จะเชื่อตามโดยไม่ไตร่ตรอง

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึงการเปรียบว่า "หู" แสดงถึงผู้ที่หัวอ่อน เชื่อคนง่าย เพราะอวัยวะภายนอก "หู" เป็นอวัยวะสามารถใช้มารับฟังเสียง หรือ คำพูดจากผู้อื่นๆ ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "耳软心活" และสำนวนไทย "หูเบา" ซึ่งแสดงถึง ผู้ที่เชื่อคนอื่นง่าย ตามคำพูดคนอื่นจนไม่มีความคิดตัวเอง ไม่ไตร่ตรอง

2.2 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “หู” ที่หมายถึง ความไม่ใส่ใจ ไม่สนใจ

สำนวนจีน	สำนวนไทย
如风过耳 像风声吹过耳朵一样假装没有听见 比喻漠不关心, 不相关涉 (คำแปล) ลมผ่านหู หมายถึง มีเสียงลมผ่านหู สร้างทำไม่ได้ยิน เสียงอื่นๆ พุดถึงไม่สนใจอะไร ๆ จึงสร้างทำไม่ได้ยิน	หูทวนลม หมายถึง สร้างทำไม่ได้ยิน “หูทวนลม” คือ สร้างทำไม่ได้ยินเสียง แสร้งทำไม่ได้ยินเสียงที่คนอื่นพูด หรือไม่ใส่ใจเรื่องราวที่ผู้พูด

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึงการเปรียบว่า "หู" แสดงถึงความไม่ใส่ใจ ไม่สนใจ เพราะอวัยวะภายนอก "หู" เป็นอวัยวะสามารถใช้มารับฟังเสียง หรือ คำพูดจากผู้อื่นๆ แต่เวลาเราไม่ยอมรับฟัง หรือ ไม่สนใจคำพูดจากคนอื่นก็จะสามารถแก้งเป็นทำไม่ได้ยิน ไม่ได้สนใจรับรู้ ดังจะเห็นได้ว่าในสำนวนจีน "如风过耳" และสำนวนไทย "หูทวนลม" ซึ่งแสดงถึงความไม่ใส่ใจ ไม่สนใจ สร้างทำไม่ได้ยินเหมือนแค่เสียงลมผ่านหูไม่ต้องสนใจอะไร ๆ

3. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "ปาก" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 7 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “การไม่ยอมรับผิด หรือ การโต้เถียง” “นิสัยการพูดมากและไม่คิดก่อนพูด” “นิสัยพูดนินทาเรื่องคนอื่นที่หลัง” “นิสัยพูดกับคิดไม่ตรงกัน” “ความสวยของผู้หญิง” “การพูดที่ทำให้เกิดโทษ” “เรื่องถูกกระทรวงออกไปจากการพูดคุย”

ยกตัวอย่าง เช่น

3.1 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “ปาก” ที่หมายถึง นิสัยพูดกับคิดไม่ตรงกัน

สำนวนจีน	สำนวนไทย
口蜜腹剑：形容嘴上说得很甜美，形容一个人嘴巴说得好听，而内心险恶、处处想陷害人 (คำแปล) ปากพูดน้ำผึ้ง หมายถึง เก็บดาบในท้อง ปากพูดดี แต่คิดเลวร้ายในใจ พูดถึงคนพูดดีแต่ปาก แต่ใจคิดเลวร้าย	ปากปราศรัยใจเชือดคอ หมายถึง พูดดีแต่ปาก ส่วนใจคิดร้าย ปากหวานกันเปรี้ยว หมายถึง คนพูดดี แต่การกระทำเป็นสิ่งที่ร้าย

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "ปาก" แสดงถึง นิสัยพูดกับคิดไม่ตรงกัน เพราะอวัยวะภายนอก "ปาก" เป็นอวัยวะที่สามารถใช้มาพูดคุยสื่อสารความคิดของตนเอง แต่สิ่งที่พูดออกมานั้นไม่ตรงกับสิ่งที่คิดในใจ ดังจะเห็นได้ว่าในสำนวนจีน "口蜜腹剑" และสำนวนไทย "ปากปราศรัยใจเชือดคอ" "ปากหวานกันเปรี้ยว" ซึ่งแสดงถึงนิสัยพูดกับคิดไม่ตรงกัน พูดอย่างหนึ่งแต่คิดอีกอย่างหนึ่งในใจ พูดดีแต่ใจคิดร้าย

3.2 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “ปาก” ที่หมายถึง การพูดที่ทำให้เกิดโทษ

สำนวนจีน	สำนวนไทย
祸从口出 灾祸从嘴里出来 形容说太多话会引来不好的事情发生 (คำแปล) ภัยพิบัติออกจากปาก หมายถึง เรื่องร้ายเกิดออกจากปาก พูดถึงพูดคุยมากเกินจะเกิดเรื่องร้าย	ปากพาจน: หมายถึง คนพูดเยอะเกิน ไม่ระวัง คำพูดจะเกิดเรื่องร้าย

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "ปาก" แสดงถึงการพูดที่ทำให้เกิดโทษ เพราะอวัยวะภายนอก "ปาก" เป็นอวัยวะสามารถใช้มาพูดคุยสื่อสารความคิดของตนเอง เวลาพูดคุยไม่ระวังก็จะทำให้คำพูดของเราเกิดโทษต่อตัวเอง ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "祸从口出" และสำนวนไทย "ปากพาจน" แสดงถึงผู้ที่พูดมาก คุยมาก แสดงความคิดเห็นมากหรือไม่คิดให้ดีก่อนจะพูด จะทำให้เกิดโทษจากคำพูดตัวเอง

4. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "หน้า" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 7 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “การแสดงออกไม่ตรงกับความจริง” “ผู้ที่มีลักษณะใจร้าย” “อาการตกใจ” “อารมณ์เครียด” “การยอมรับ” “การเสียหน้า” “อารมณ์โกรธ”

ยกตัวอย่าง เช่น

4.1. สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “หน้า” ที่หมายถึง อารมณ์ตกใจ

สำนวนจีน	สำนวนไทย
面无人色 形容极端恐惧 (คำแปล) หน้าถอดสีปกติ หมายถึง หน้าตาถอดสี สีหน้าไม่เหมือนปกติ แสดงถึงผู้ตกใจหนัก	หน้าถอดสี หมายถึง คนตกใจจนหน้าตาเปลี่ยนไป สีหน้าแววตาเปลี่ยนเพราะตกใจ

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "หน้า" แสดงถึงอารมณ์ตกใจ เพราะอวัยวะภายนอก "หน้า" เป็นอวัยวะสามารถนำมาแสดงความรู้สึกของมนุษย์ พอมีความรู้สึกใด ๆ สามารถดูผ่าน "หน้า" ได้ และพอความรู้สึกเปลี่ยนสีหน้าแววตาก็แสดงออกเปลี่ยนไปด้วย ดังจะเห็นได้ว่าในสำนวนจีน "面无人色" และสำนวนไทย "หน้าถอดสี" ซึ่งแสดงถึงอารมณ์ตกใจมากมาย สีหน้าตามืดปกติ

4.2. สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “หน้า” ที่หมายถึง อารมณ์เครียด

สำนวนจีน	สำนวนไทย
愁眉苦脸 眉头紧蹙，苦着脸儿 形容面部表情极其愁苦 (คำแปล) ขมวดคิ้ว หน้านัวเหมือนมะระ หมายถึง ขมวดคิ้วและทำหน้าตานัวเหมือนผิวของผลมะระ ที่ขรุขระไม่เรียบ แสดงถึงผู้กำลังเครียด	หน้านัวคิ้วขมวด หมายถึง กำลังเครียด

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "หน้า" แสดงถึงอารมณ์เครียด เพราะอวัยวะภายนอก "หน้า" เป็นอวัยวะสามารถนำมาแสดงความรู้สึกของมนุษย์ พอมีความรู้สึกใด ๆ สามารถดูผ่าน "หน้า" ได้ ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "愁眉苦脸" และสำนวนไทย "หน้านัวคิ้วขมวด" ซึ่งแสดงถึงอารมณ์เครียด หนักใจมากมาย”

5. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "มือ" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 3 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “ทำเสียงเจิบ ๆ” “ผู้ไม่รู้จักประหยัด สรุ่ยสร่าย” “ผู้ที่ร่างกายอ่อนแอหรือจิตใจที่ไม่สู้”

ยกตัวอย่าง เช่น

5.1 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “มือ” ที่หมายถึง ผู้ที่หัวอ่อน

สำนวนจีน	สำนวนไทย
脚瘫手软 指没有力气或没有奋斗的动力 (คำแปล) มืออ่อนตีนอ่อน หมายถึง ผู้ไม่มีแรงหรือ ใจไม่สู้	มืออ่อนตีนอ่อน หมายถึง คนที่ไม่มีแรง หรือ ใจไม่สู้

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "เท้า" แสดงถึงผู้ที่หัวอ่อน เพราะอวัยวะภายนอก "มือ" เป็นอวัยวะใช้แรงกระทำสิ่งใด ๆ สามารถเห็นนิสัยแต่ละชนิดจากการกระทำผ่าน "มือ" ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "脚瘫手软" และสำนวนไทย "มืออ่อนตีนอ่อน" ซึ่งแสดงถึงผู้ที่หัวอ่อน ไม่มีแรงหรือไม่มีใจสู้

5.2 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “มือ” ที่หมายถึงนิสัยไม่รู้จักการประหยัด

สำนวนจีน	สำนวนไทย
大手大脚 形容铺张浪费，不懂节约 (คำแปล)มือใหญ่เท้าใหญ่ หมายถึง ผู้ไม่รู้จักการประหยัด	มือห่างตีนห่าง หมายถึง คนที่นิสัยไม่รู้จักการประหยัด ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึงการเปรียบว่า "มือ" แสดงถึงนิสัยไม่รู้จักการประหยัด เพราะอวัยวะภายนอก "มือ" เป็นอวัยวะใช้แรงการกระทำสิ่งใด ๆ สามารถเห็นนิสัยแต่ละชนิดจากการกระทำผ่าน "มือ" ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "大手大脚" และสำนวนไทย "มือห่างตีนห่าง" ซึ่งแสดงถึงนิสัยไม่รู้จักประหยัด ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย

6. สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "จมูก" ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมีทั้งหมด 2 กลุ่ม ประกอบด้วยความหมาย “ผู้ที่หัวอ่อน” “สิ่งที่รู้ว่าไม่ถูกต้องแต่ไม่สามารถทำอะไรได้เพราะคนทำร้าย อยู่ใกล้ตัว”

ยกตัวอย่าง เช่น

6.1 สำนวนจีนและสำนวนไทยเกี่ยวกับ “จมูก” ที่หมายถึง ผู้ที่หัวอ่อน

สำนวนจีน	สำนวนไทย
听人穿鼻,听 任凭 ; 穿鼻 牛鼻子穿菜 比喻听凭别人摆布 (คำแปล) ยอมคนทำแหวนจมูก หมายถึง ยอมให้คนอื่นทำแหวนคล้องเพื่อจูงจมูก แสดงถึงตามคนอื่นทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีความคิดตัวเอง	จูงจมูก หมายถึง พาหรือนำให้ไปทางไหนหรือทำอะไรต่างๆ มวลของสำนวนมาจากควายที่เขาเอาเชือกสนตะพายคือร้อยจมูกสำหรับจูงไปไหน ๆ ได้สะดวก

สำนวนในกลุ่มนี้ แสดงความหมายคล้ายคลึงกันโดยหมายถึง การเปรียบว่า "จมูก" แสดงถึงผู้ที่หัวอ่อน เพราะอวัยวะภายนอก "จมูก" เป็นอวัยวะจับง่ายที่สุดและบอบบาง ถ้าโดนจับตัวเราก็จะขยับตาม ทั้งนี้เปรียบกับสัตว์เลี้ยงประเภทัว ควาย ที่สนตะพายร้อยจมูกแล้วจูงไปตามที่ต่าง ๆ ได้ ดังจะเห็นได้ว่า ในสำนวนจีน "听人穿鼻" และสำนวนไทย "จูงจมูก" ซึ่งแสดงถึงนิสัยอ่อนแอ ไม่มีความคิดตัวเอง ตามคนอื่นทุกสิ่งทุกอย่าง จิตใจไม่เข้มแข็ง

ส่วนสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอก "ขา" "แขน" "เท้า" ไม่ได้พบกลุ่มความหมายของสำนวนที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

ตามที่ตัวอย่างข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกชนิดเดียวกันมีความหมายคล้ายคลึงกันอย่างมาก ในแต่ละชนิดของอวัยวะภายนอกของมนุษย์ ภาษาจีนและภาษาไทยใช้มาสื่อถึงความหมายที่มีความสัมพันธ์กับอวัยวะภายนอกนี้ของมนุษย์ ด้วยความที่ประเทศไทยและประเทศจีนมีความเข้าใจกับอวัยวะภายนอกแต่ละชนิดคล้ายคลึงกันอย่างมาก ซึ่งในการให้ความหมายของอวัยวะภายนอกแต่ละชนิดของมนุษย์ สำนวนจีนกับสำนวนไทยจะใช้อวัยวะภายนอกชนิดเดียวกันมาสื่อถึงความหมายคล้ายคลึงกัน เพื่อสื่อสารความหมายโดยนายของสำนวนให้ผู้รับฟังเข้าใจได้ความหมายเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในงานวิจัยนี้ จากผลสรุปผู้วิจัยพบว่า อวัยวะภายนอกแต่ละชนิดสามารถแสดงถึงความคิด ความรู้สึก นิสัย อารมณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ ด้วยความที่ว่าอวัยวะภายนอกแต่ละชนิดมีลักษณะที่สามารถมองเห็นได้ จับได้ เป็นอวัยวะชัดเจนที่สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ แต่อวัยวะภายนอกของมนุษย์จึงเป็นภาพลักษณ์ที่สามารถแสดงความคิด ความรู้สึก นิสัย อารมณ์ต่าง ๆ ของเจ้าของแต่ละท่าน ในผลงานวิจัยสามารถเห็นตัวอย่างที่ชัดเจนว่า อวัยวะภายนอกของมนุษย์ในสำนวนจีนกับสำนวนไทยมีความหมายคล้ายคลึงกันอย่างมาก

2. จากเปรียบเทียบผลงานวิจัยฉบับนี้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อแต่ละฉบับ ผู้วิจัยพบว่า สำนวนจีนกับสำนวนไทยในด้านการให้ความหมายกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ หรือ อวัยวะแต่ละชนิด ด้วยความที่ว่า การให้ความหมายกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของประเทศจีนและประเทศไทยมีข้อคล้ายคลึงกันอย่างมาก เพราะสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีลักษณะใด ๆ ที่พบเห็นเหมือนกัน จึงทำให้สิ่งใดสิ่งนั้นสามารถนำมาเปรียบเทียบกับอีกสิ่งหนึ่งได้ แต่จากผลสรุปของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยยังพบเจอว่า อวัยวะ "ผิวหนัง" ไม่ได้มีอยู่ในสำนวนไทย แต่สำนวนจีนที่เกี่ยวกับอวัยวะ "ผิวหนัง" มีจำนวนมาก ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางที่น่าสนใจไปศึกษาต่อว่า อวัยวะ "ผิวหนัง" สำหรับประเทศจีนกับประเทศไทยมีความแตกต่างกันหรือไม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีนและภาษาไทย โดยเฉพาะในเรื่องสำนวนในภาษาทั้งสองที่มีความคล้ายคลึงกัน

2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ ผู้วิจัยพบเจอสิ่งที่น่าสนใจสามารถเอามาศึกษาคือ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับความรัก หรือ ความชอบ เพราะความรัก หรือ ความชอบเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลทั่วไปของคนจีนและคนไทย ซึ่งสำนวนจีนและสำนวนไทยก็จะมีสำนวนที่เกี่ยวกับความรัก หรือ ความชอบอย่างจำนวนมากหมาย และศึกษาสำนวนจีนและสำนวนไทยที่เกี่ยวกับความรัก หรือ ความชอบสามารถช่วยผู้ศึกษาเข้าใจความรัก หรือ ความชอบสำหรับประเทศจีนและประเทศไทยมีข้อคล้ายคลึงกันและข้อแตกต่างกันอย่างชัดเจน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่องการเปรียบเทียบความหมายและมโนทัศน์ของสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวกับอวัยวะภายนอกของมนุษย์ หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายการอ้างอิง

ชัชวดี ศรีลัมภ์. (2557). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการระบบความหมาย*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาภาษาศาสตร์ เพื่อการสื่อสาร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิตติวัฒน์ จตุรวิธวงศ์. (2546) *การวิเคราะห์ลักษณะและภาพสะท้อนจากสำนวนไทย*. สารนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญสิริ สุวรรณเพ็ชร. (2538). *สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยไทยปทานุกรมสำนวนสุภาษิตและคำพังเพยไทย*. กรุงเทพฯ: เอสแอนด์เคบุคส์

พิริยา สุรขจร. (2544). *สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์: การศึกษาเปรียบเทียบ*. ม.ป.ป.

- สง่า กาญจนาคพันธุ์. (2543). *สำนวนไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริม เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สนิท สัตโยภาส (2546) *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- อุรา เต๋นวิทย์เลิศล้ำ. (2548). *การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนที่มีคำว่า เงิน ทอง และของมีค่าในภาษาจีนกับ ในภาษาไทย*. ม.ป.ป.
- Chengyu Dacidian 成语大词典(พจนานุกรมสำนวนจีน). (2013) Beijing 北京: shangwu yinshuguan guoji youxian gongsi 商务印书馆国际有限公司 (2017 chongyin 重印)
- LI MENGDI. (2562). *การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนกับสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับสี*. ม.ป.ป.
- Wang, Q., Ma, G., Xu, Z., & Sun, Y., (王勤, 马国凡, 许正元, 和孙玉溱). (1995). *Fenlei, Hanyu, Chengyu Dacidian 分类汉语成语大词典 (พจนานุกรมการแบ่งประเภทสำนวนจีนฉบับใหญ่)* Shandong 山东: Shandong jiaoyu chubanshe 山东教育出版社
- Xinhua Chengyu Dacidian 新华成语大词典(พจนานุกรมสำนวนจีนฉบับใหญ่). (2013) Beijing 北京: Shangwu yinshuguan 商务印书馆(2018 Chongyin 重印)
- zhongguo shehui kexueyuan yuyan yanjiusuo 中国社会科学语言研所. (1999). *xiandai hanyu cidian 现代汉语词典 พจนานุกรมภาษาจีนกลางปัจจุบัน* (3rd ed.). beijing 北京: shangwu yinshuguan 商务印书馆

การเปิดรับสื่อ การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การรับรู้ความเสี่ยง และ
ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z ในชลบุรี
MEDIA EXPOSURE, ACCEPTANCE OF COSMETIC SURGERY, PERCEIVED RISK, AND
INTENTION TO UNDERGO FACIAL COSMETIC SURGERY AMONG GEN Z
CONSUMERS IN CHONBURI PROVINCE

เกศกนก สุขจิรวัดน์ (Kedkanok Sukajirawat)¹
ชวันวล คณานุกูล (Chawanuan Kananukul)²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเปิดรับสื่อ การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การรับรู้ความเสี่ยงที่มีต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z ในจังหวัดชลบุรี เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคอายุระหว่าง 20-26 ปี ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับสื่อมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าและการรับรู้ความเสี่ยง การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า และการรับรู้ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ขณะที่การรับรู้ความเสี่ยงด้านจิตวิทยา มีอิทธิพลเชิงลบต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ในทางกลับกันการรับรู้ความเสี่ยงด้านสังคม ความเสี่ยงด้านกายภาพ และความเสี่ยงด้านเวลา ไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า โดยข้อเสนอแนะจากการศึกษาสามารถเป็นแนวทางในการวางแผนสื่อและการสื่อสารการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้ประกอบการเสริมความงาม

คำสำคัญ: การเปิดรับสื่อ, การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า, การรับรู้ความเสี่ยง, ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

Abstract

The purpose of this research is to investigate the influence of media exposure on the acceptance of cosmetic facial surgeries, perception of risks, and intentions to undergo cosmetic facial surgeries among consumers of Generation Z in Chonburi province. The research adopts a quantitative approach, and the sample group comprises 400 consumers aged between 20 and 26 years in Chonburi province. Simple regression analysis and multiple regression analysis were used for data analysis.

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

The research findings reveal that media exposure has a positive influence on acceptance of cosmetic facial surgery and risk perception. Acceptance of cosmetic facial surgery has a positive influence on the intention to use the service and risk perception related to product characteristics and financial risks also have a positive influence on the intention to use the service. However, psychological risk has a negative influence on the intention to use the service. On the other hand, perceptions of social risks, physical risks, and time risks do not significantly influence the intention to undergo cosmetic facial surgeries. Based on the study results, it is recommended that these findings serve as effective guidelines for beauty industry practitioners in terms of media planning and marketing communication strategies.

Keywords: Media exposure, Acceptance of cosmetic facial surgery, Risk perception, Intention to use cosmetic facial surgery services.

บทนำ

ในปัจจุบันมีการผลักดันให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ Medical Hub หรือการเป็นศูนย์กลางสุขภาพและความงามนานาชาติ ซึ่งตลาดศัลยกรรมในประเทศไทยเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเม็ดเงินหมุนเวียน 5-6 หมื่นล้านบาทต่อปี มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ซึ่งจากสถิติการศัลยกรรมเสริมความงามทั่วโลกประเทศไทยอยู่อันดับที่ 8 ที่มีจำนวนผู้เข้ารับการทำศัลยกรรมความงามมากที่สุด (เจาะลึกระบบสุขภาพ, 2565; โปสต์ทูเดย์, 2562) ทำให้ผู้ประกอบการหลายรายเข้าร่วมในธุรกิจนี้ คลินิกศัลยกรรมเสริมความงามมีการแข่งขันการสื่อสารการตลาดเพื่อแย่งชิงผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ ดังที่เห็นได้จาก การใช้สื่อโฆษณาในหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น มีการใช้ดารานักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในการกระตุ้นให้เกิดการใช้บริการ และมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือหลักในการโฆษณาเพื่อสร้างค่านิยมความงามทำให้เกิดการทำศัลยกรรมเสริมความงาม โดยจะเน้นทำการสื่อสารการตลาดไปยังกลุ่มคนรุ่นใหม่ ผ่านช่องทาง Facebook YouTube Instagram Line (โพลีซันนิ่ง, 2560)

แม้ที่ผ่านมามีกระแสสังคมในเรื่องการยอมรับความสวยที่หลากหลาย แต่สื่อถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างค่านิยมความงามในอุดมคติ บุคคลที่หน้าตาดีจะได้รับการยอมรับ โอกาส ทางเลือกทางสังคม หรือสิทธิประโยชน์มากกว่าคนหน้าตาธรรมดา การทำศัลยกรรมเสริมความงามจึงได้รับความนิยมเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณค่าในตนเองและการยอมรับในสังคม (วิสาขา เทียนลม, 2561)

การทำศัลยกรรมเสริมความงามในอดีตมักเป็นกลุ่มผู้หญิงวัยกลางคน มีกำลังซื้อสูง แต่ในปัจจุบันผู้บริโภคที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามมากขึ้นโดยไม่สนใจเรื่องของราคา ซึ่งเป็นผู้บริโภคที่จัดอยู่ในเจนเนอเรชัน Z และเป็นกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด มีแนวโน้มที่จะกลายเป็นกำลังซื้อสำคัญและกำหนดทิศทางตลาดสินค้าและบริการในอนาคต (ผู้จัดการออนไลน์, 2562) อย่างไรก็ตามการทำศัลยกรรมเสริมความงามทุกประเภทล้วนมีความเสี่ยง เนตรนภา ปะวะคัง (2563) พบว่า ผู้หญิงที่ทำศัลยกรรมประเภทที่ต้องใส่วัสดุเข้าไปในร่างกาย อาจเจออาการแทรกซ้อนภายในช่วง 3 ปีหลังทำศัลยกรรม การทำศัลยกรรมเสริมความงามจึงเป็นสิ่งที่มีความเสี่ยงสามารถปรับรูปลักษณะให้สวยงามได้โดยใช้เวลาเพียงไม่นานแต่ในทางกลับกันก็ทำให้บางคนเสียโฉม พิการ หรือเสียชีวิตได้ ดังนั้นความเสี่ยงจึงมีหลากหลายรูปแบบ การรับรู้ความเสี่ยงของผู้บริโภคจึงแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงามที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้คลินิกเสริมความงามจำนวนมากได้มีการสื่อสารผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้บริการ ผู้บริโภคมีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามทั้งแง่บวกและแง่ลบทำให้พฤติกรรมในการรับสารและการรับรู้แตกต่างกันซึ่งอาจจะส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ประกอบการเสริมความงามจึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดใช้บริการ โดยเฉพาะผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทางธุรกิจในอนาคต

ที่ผ่านมาการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามในหลากหลายประเด็น อาทิ ปัจจัยด้านจิตวิทยา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการนับถือตนเอง ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ การยอมรับ และการรับรู้ความเสี่ยงต่อการทำศัลยกรรมเสริมความงาม ก็มีงานวิจัยต่างประเทศที่ศึกษาแต่ผลวิจัยมีความขัดแย้งกัน เช่น Delinsky (2005) พบว่า การเข้าถึงสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม ส่งผลทำให้ผู้บริโภครับรู้และยอมรับเกี่ยวกับการทำศัลยกรรม และมีแนวโน้มที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงามมากขึ้น ขณะที่ Brown, Furnham, Glanville and Swamai (2007) กลับพบว่าการเปิดรับสื่อไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม นอกจากนี้ Zhou (2013) พบว่า เมื่อผู้บริโภคมีการรับรู้ความเสี่ยงสูงจะส่งผลให้ผู้บริโภคมีความตั้งใจใช้บริการน้อยลง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Richetin, Danniela and Conner (2019) ที่พบว่า แม้ผู้บริโภคจะมีการรับรู้ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามสูง แต่ผู้บริโภคก็ยังคงมีความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามสูง

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลการวิจัยที่พบจำนวนมากมีความขัดแย้งกัน นอกจากนี้ยังเป็นงานวิจัยต่างประเทศ โดยไม่พบงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาอิทธิพลการเปิดรับสื่อ การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม และการรับรู้ความเสี่ยงต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z ในจังหวัดชลบุรี โดยยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นนี้ในผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z และในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักทางธุรกิจในอนาคตและจังหวัดชลบุรีอยู่ในแผนลงทุนของธุรกิจเสริมความงามที่ได้รับความนิยม (ประชาชาติธุรกิจ, 2561) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนี้ โดยใช้แนวคิดการเปิดรับสื่อแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1.การเปิดรับเนื้อหา 2.การเปิดรับสื่อ โดยแบ่งเป็น 1.Paid Media 2.Owned Media 3.Earned Media การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม การรับรู้ความเสี่ยงซึ่งประกอบไปด้วย ด้านคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ ด้านกายภาพ ด้านการเงิน ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และด้านเวลา ต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงาม เพื่อนำเสนอแนวทางในการวางแผนสื่อและการสื่อสารการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับผู้ประกอบการเสริมความงาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ที่มีต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า และการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า และการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าที่มีต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z

สมมติฐาน

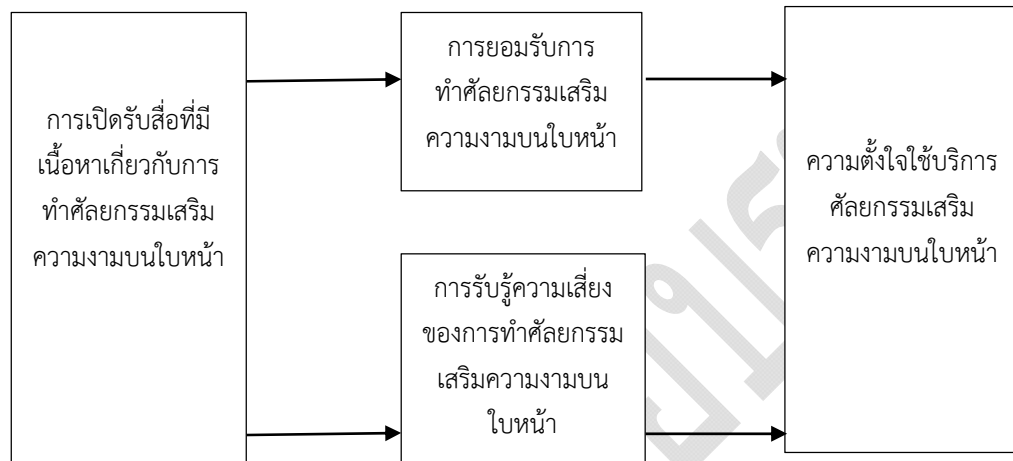
สมมติฐานที่ 1 การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

สมมติฐานที่ 3 การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการเปิดรับสื่อและการสื่อสารการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์

Atkin (1973) กล่าวว่า การเปิดรับสื่อและข่าวสารของบุคคลเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตของบุคคล บุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากความสนใจ โดยจะเลือกรับรู้ข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง Savaris (2020) ได้แบ่งสื่อออกเป็น 3 ประเภท 1.Owned Media หรือ สื่อที่แบรนด์เป็นเจ้าของ คือ สื่อที่หน่วยงานธุรกิจสร้างขึ้นเพื่อใช้เผยแพร่เนื้อหาผ่านช่องทางของตัวเอง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่เนื้อหา 2.Paid Media สื่อที่แบรนด์ต้องจ่ายเงินสำหรับซื้อพื้นที่ เวลา หรือ ตำแหน่งสำหรับเผยแพร่เนื้อหาของแบรนด์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่นิยมใช้สื่อ นั้น ๆ 3.Earned Media หรือ สื่อที่ผู้อื่นสร้างให้ คือ สื่อที่ได้มาจากการพูดถึงหรือบอกต่อ

แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม

Roger and Suoemaker (1971) กล่าวว่า การยอมรับ หมายถึง การตัดสินใจที่จะนำบริการนั้นไปใช้ กระบวนการเริ่มตั้งแต่ได้รู้จัก ถูกชักจูงให้ยอมรับ และตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่ง Henderson-King and Henderson-King (2005 cited in Swami, Hwang, & Jung, 2012) ได้พัฒนามาตรวัดการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม (Acceptance of Cosmetic Surgery: ACSS) เพื่อวัดโอกาสที่บุคคลจะตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ 1. ปัจจัยภายในตัวบุคคล เป็นการมุ่งเน้นไปที่ผลประโยชน์ของตนเองต่อการทำศัลยกรรมเสริมความงาม 2. ปัจจัยทางสังคม เป็นการประเมินแรงจูงใจทางสังคมต่อการทำศัลยกรรมเสริมความงาม 3. การตัดสินใจ เป็นการพิจารณาความน่าจะเป็นในการที่บุคคลจะตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม

แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงและการรับรู้ความเสี่ยงของผู้บริโภค

Beuer (1960) ได้อธิบายว่า การรับรู้ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ความเสี่ยงในเชิงอัตวิสัย (Subjective Perception) หมายถึง เมื่อผู้บริโภคกำลังเผชิญกับสถานการณ์การซื้อหรือใช้บริการใหม่ที่พวกเขาไม่เคยซื้อหรือใช้มาก่อน Pi and Sangruang (2011) กล่าวว่า การรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจซื้อหรือใช้บริการในด้านลบ ซึ่งทัศนัทตัน ตันติรัศมี (2556 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ ใจดี, 2558) แบ่งความเสี่ยงออกเป็น 6 ประเภทดังต่อไปนี้ 1. ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ (Functional Risk) คือ ผลิตภัณฑ์ไม่ได้เป็นไปตามที่เราคาดหวังไว้ 2. ความเสี่ยงด้านกายภาพ (Physical Risk) คือ ความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อร่างกาย 3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ผลิตภัณฑ์มีราคาที่ไม่คุ้มค่ากับการเงินที่เสียไป 4. ความเสี่ยงด้านจิตวิทยา (Psychological Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเลือกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ดีอาจทำลายภาพลักษณ์ของตนเองทำให้มีการรับรู้คุณค่าในตนเองด้านลบ 5. ความเสี่ยงด้านสังคม (Social Risk) คือ การรับรู้ถึงความไม่แน่นอนว่าบุคคลอื่นจะคิดกับตนเองในด้านลบหากเลือกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ดี 6. ความเสี่ยงด้านเวลา (Time Risk) คือ ความเสี่ยงที่จะต้องเสียเวลาในการค้นหาผลิตภัณฑ์ใหม่เมื่ออันเดิมไม่เป็นตามที่คาดหวัง รวมไปถึงขั้นตอนการซื้อยุ่งยาก

แนวคิดเกี่ยวกับความตั้งใจใช้บริการ

ความตั้งใจ หมายถึง การคิด พิจารณาในการตัดสินใจว่าจะซื้อหรือใช้บริการใด ๆ การจะกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจใช้บริการต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความตั้งใจของผู้บริโภค (Engel, Blackwell, & Miniard, 1995) Brentano (1874) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจ เช่น การรับรู้ ความต้องการ ทัศนคติ แรงจูงใจ อารมณ์ และความรู้สึก

วิธีการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริโภคชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 20 ถึง 26 ปี ในจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Cochran (1953) เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จะได้กลุ่มตัวอย่าง 385 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) และใช้โปรแกรม Google Forms เพื่อสร้างแบบสอบถามออนไลน์ (Online questionnaire) จากนั้นนำลิงก์แบบสอบถามไปโพสต์เพื่อขอความร่วมมือจากสมาชิกในกลุ่มผู้บริโภคเจนเอเรชั่น Z ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่ น้องใหม่บูรพา60 น้องใหม่บูรพา61 น้องใหม่บูรพา62 น้องใหม่บูรพา63 น้องใหม่บูรพา64 น้องใหม่บูรพา65 และโพสต์ลิงก์บนสื่อสังคมออนไลน์ของผู้วิจัยเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลช่วง 1 มกราคม – 31 มกราคม พ.ศ. 2565 และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 400 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์ที่มีคำถามแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ประสิทธิภาพการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า การรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า และความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แบบสอบถามทั้งหมดเป็นมาตราอันตรภาคชั้น (Interval scale) 5 ระดับ โดย 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง แบบสอบถามที่ใช้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา (Content validity)

จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence (IOC)) ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มผู้บริโภคที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือด้วยวิธีการคำนวณค่า Cronbach's Alpha Coefficient ก่อนที่นำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์อัลฟาต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 (Cortina, 1993) โดยคำถามในแต่ละส่วนมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาอยู่ระหว่าง 0.77 – 0.96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple linear Regression) และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญที่ (Level of Significance) .05

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 และมีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 29.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อย่างร้อยละ 64.3 เป็นผู้ที่เคยทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า เคยทำศัลยกรรมเสริมจมูกมากที่สุด ร้อยละ 36.8 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับสื่อที่คลินิกศัลยกรรมจ่ายเงินเพื่อใช้ในการสื่อสาร เช่น โฆษณาในนิตยสาร ทิวี เว็บไซต์ Facebook YouTube Line มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อที่คลินิกศัลยกรรมเป็นเจ้าของ เช่น เว็บไซต์ บัญชีสื่อสังคมออนไลน์ (Facebook YouTube Instagram Line) และมีการเปิดรับเนื้อหาประเภทรีวิวหรือความคิดเห็นจากผู้ที่เคยทำศัลยกรรมมากที่สุด รองลงมาคือเนื้อหาเชิงบวกเกี่ยวกับการทำศัลยกรรม

การวิเคราะห์สถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 25 ($R^2 = 0.25$) และการเปิดรับสื่อที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 10 ($R^2 = 0.10$)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลการเปิดรับสื่อต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามและการรับรู้ความเสี่ยงต่อการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	Standardized Coefficient (β)	t-value (t)	Sig.
การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า	การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า	.53	11.58	.00
	การรับรู้ความเสี่ยงต่อการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า	.37	6.75	.00

ตัวแปรตาม = การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

$$R^2 = 0.25, \text{ Adjusted } R^2 = 0.25, F = 134.01$$

ตัวแปรตาม = การรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

$$R^2 = 0.10, \text{ Adjusted } R^2 = 0.10, F = 45.54$$

การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 37 ($R^2 = 0.37$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

ตัวแปรอิสระ	ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า		
	Standardized Coefficient (β)	t-value (t)	Sig.
การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า	.52	15.28	.00

ตัวแปรตาม = ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

$$R^2 = 0.37, \text{ Adjusted } R^2 = 0.37, F = 233.56$$

การรับรู้ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านจิตวิทยา มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 14 ($R^2 = 0.14$)

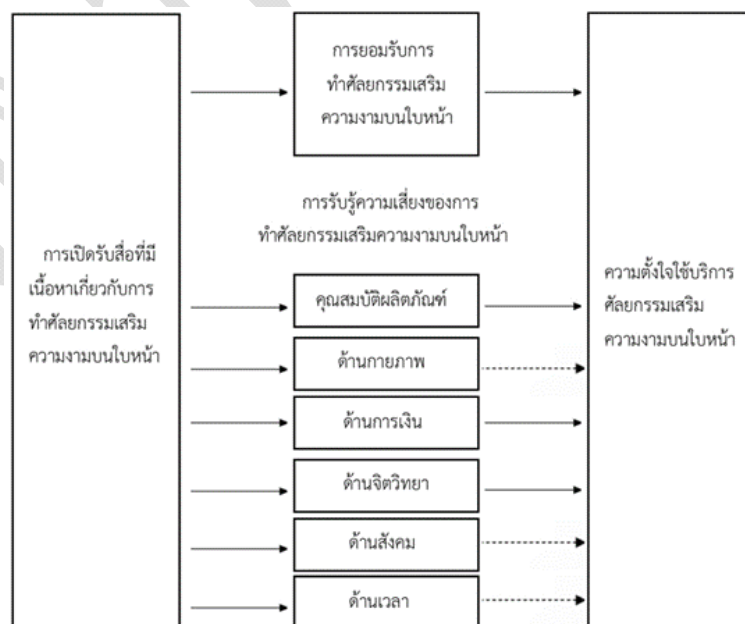
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลการรับรู้ความเสี่ยงต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

การรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า	ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า		
	Standardized Coefficient (β)	t-value (t)	Sig.
ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์	.18	2.98	.00
ความเสี่ยงด้านกายภาพ	.10	1.72	.09
ความเสี่ยงด้านการเงิน	.19	2.88	.00
ความเสี่ยงด้านจิตวิทยา	-.21	-3.23	.00
ความเสี่ยงด้านสังคม	-.07	-1.27	.10
ความเสี่ยงด้านเวลา	.06	1.13	.26

ตัวแปรตาม = ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

$R^2 = 0.14$, Adjusted $R^2 = 0.13$, $F = 10.87$

เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปรพบว่า ความเสี่ยงด้านจิตวิทยา ($\beta = -.21$, $p \leq .01$) มีอิทธิพลทางลบต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง แต่ความเสี่ยงด้านการเงิน ($\beta = .19$, $p \leq .01$) และความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ($\beta = .18$, $p < .01$) มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ในขณะที่ความเสี่ยงด้านกายภาพ ($\beta = .10$, $p \leq .05$) ความเสี่ยงด้านสังคม ($\beta = -.07$, $p \leq .05$) และความเสี่ยงด้านเวลา ($\beta = .06$, $p \leq .05$) ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 1 ผลการแสดงผลทดสอบสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่เคยทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ซึ่งตรงกับ Farshidfar (2013) ที่กล่าวว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะทำศัลยกรรมเสริมความงามมากกว่าผู้ชาย และสอดคล้องกับรายงานสถิติการทำศัลยกรรมในปี 2018 พบว่า 92% ของกระบวนการทำศัลยกรรมทั้งหมดเป็นผู้หญิง อาจเพราะการทำศัลยกรรมได้ครอบงำให้ผู้หญิงคิดว่า ความสวยงามมีค่าเท่ากับความดีที่ผู้หญิงสามารถกระทำได้เพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม และเป็นการสร้างอัตลักษณ์หรือตัวตนให้ผู้หญิงรวมไปถึงการสร้างทุนทางกายภาพอีกด้วย (มัลลิกา มัลติโก, 2544) -กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า มีการเปิดรับสื่อที่คลินิกศัลยกรรมจ่ายเงินเพื่อใช้ในการสื่อสาร เช่น โฆษณบบน Facebook มากที่สุด และมีการเปิดรับเนื้อหาประเภทรีวิวหรือความคิดเห็นจากผู้ที่เคยทำศัลยกรรมมากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าสื่อที่คลินิกศัลยกรรมจ่ายเงินเพื่อใช้ในการสื่อสาร หรือเรียกว่าสื่อประเภท Paid Media เป็นสื่อที่ต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อการมองเห็น สามารถเข้าถึงผู้คนได้จำนวนมาก เช่น มีการซื้อ Facebook Ads เพื่อเข้าถึงผู้บริโภคได้กว้างกว่าผู้ติดตามหรือผู้ชมประจำของแบรนด์ และสามารถเจาะจงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการให้เห็นโฆษณาได้ หรือเลือกกลุ่มที่มีแนวโน้มที่สนใจแบรนด์ได้ ดังนั้นการใช้สื่อประเภท Paid Media จะช่วยให้แบรนด์สามารถกระจายสิ่งที่ต้องการสื่อสารไปสู่ผู้บริโภคได้กว้างขวาง รวดเร็ว และสามารถกระตุ้นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มได้ (Savaris, 2020) ทำให้ผู้บริโภคเปิดรับสื่อประเภทนี้มากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับเนื้อหาประเภทรีวิวหรือความคิดเห็นจากผู้ที่เคยทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้ามากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะเมื่อผู้บริโภคได้เห็นรีวิว เช่น ภาพเปรียบเทียบระหว่างก่อน-หลังการทำศัลยกรรม หรือความคิดเห็นของผู้ที่ผ่านการทำศัลยกรรมมาก่อนผ่านสื่อต่าง ๆ ทำให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำศัลยกรรมเสริมความงามได้ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นไปตามข้อมูลของ The Center of Generational Kinetics (2017) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการของผู้บริโภคเจนเนอเรชัน Z คือ การรีวิวและการให้คะแนนของลูกค้าที่ใช้จริง

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะเกิดการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่พบว่า สื่อมีอิทธิพลต่อการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงาม เพราะเห็นข่าวสารหรือตัวอย่างของบุคคลที่ผ่านการทำศัลยกรรมเสริมความงามทำให้เกิดทัศนคติต่อการทำศัลยกรรมในทิศทางบวก (วิชชุกร ปาลเดชพงศ์, 2553; Delinsky, 2005) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะสื่อต่าง ๆ ได้มีการถ่ายทอดเนื้อหาที่ปลูกฝังค่านิยมเรื่องความสวย เช่น นำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่จุมูกโต้ง หน้าเรียว ขาว หรือรายการที่มีการยกย่องผู้หญิงที่สวย สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความงามในอุดมคติ ซึ่งไม่สามารถจะบรรลุได้ด้วยวิธีธรรมชาติแต่ต้องผ่านการทำศัลยกรรม ทำให้เกิดการยอมรับการทำศัลยกรรมมากขึ้น (ชริตา ปรมะธนวัฒน์, 2559)

การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงของการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมเสริมความงามผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ยิ่งทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงความเสี่ยงในการทำศัลยกรรมเสริมความงาม อาจเพราะผู้บริโภคในปัจจุบันเข้าถึงสื่อได้อย่างง่ายดายและสื่อก็มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำศัลยกรรมทั้งทิศทางบวกและทิศทางลบ ทำให้เวลาผู้บริโภคเปิดรับข่าวสารจึงได้รับรู้ถึงความเสี่ยงทั้งแง่บวกและแง่ลบเพื่อประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Schiffman and Kanuk (2010 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ ใจดี, 2558) กล่าวว่า การเปิดรับสื่อ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้

ความเสี่ยง เมื่อผู้บริโภคต้องการผลิตภัณฑ์หรือบริการใด ผู้บริโภคจะแสวงหาข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ตนเองสนใจ เช่น สื่อโฆษณาเพื่อหาทางลดความเสี่ยง

การยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคที่มีการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าที่มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงามในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Seo, Chung, and Kim (2018) พบว่า เมื่อมีการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะการยอมรับการทำศัลยกรรมเสริมความงามเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในเรื่องรูปร่างหน้าตาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ความรู้สึกส่วนตัวในการมองรูปร่างหน้าตาของตน และทัศนคติในการมองมนุษย์ในแง่วัตถุทางสังคม (Cash & Flemimg, 2002) ดังงานวิจัยของ Henderson-King and Henderson-King (2005, cited in Swami, Hwang, & Jung, 2011) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการยอมรับการทำศัลยกรรมในเพศหญิง พบว่า ผู้หญิงที่มีความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปร่างหน้าตาของตนเองมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจทำศัลยกรรมมากกว่าผู้หญิงที่รู้สึกเฉย ๆ ต่อรูปร่างหน้าตาของตนเอง การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า

ความเสี่ยงด้านจิตวิทยามีอิทธิพลเชิงลบต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้บริโภคมีความรู้สึกกังวลใจ หรือไม่มั่นใจเมื่อต้องทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าที่ทำให้ความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่พบว่า การรับรู้ความเสี่ยงของผู้บริโภคจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและความตั้งใจในการใช้บริการ (Cunningham, 1967) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะผู้บริโภคมีความกังวล หรือความไม่มั่นใจว่าการทำศัลยกรรมจะไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร กระจ่างแสง (2561) พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่ทำศัลยกรรมเสริมความงามเป็นเพราะกลัวผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

ความเสี่ยงด้านการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ผู้บริโภคจะมองว่าการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าเป็นเรื่องสิ้นเปลือง อาจจะไม่คุ้มค่างกับเงินที่ต้องเสียไป แต่ก็มีความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้ามากขึ้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ ผู้บริโภคเชื่อแนวคิดที่ว่า “ของถูกไม่มีดี ของดีไม่มีถูก” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schiffman and Kanuk (2004) พบว่า ผู้บริโภคหาวิธีลดความเสี่ยงด้วยการเลือกบริการที่ราคาแพง เพราะเชื่อว่าบริการที่แพงย่อมได้รับบริการที่มีคุณภาพดีตามมา นอกจากนี้อีกปัจจัยหนึ่งคือ สื่อในปัจจุบันได้มีการสื่อสารให้เห็นถึงสิทธิประโยชน์มากมายของการมีหน้าตาดี คนหน้าตาดีจะได้รับการยอมรับ โอกาสทางเลือกทางสังคมมากกว่าคนหน้าตาธรรมดา ดังนั้นการทำศัลยกรรมเสริมความงามถือเป็นการลงทุนกับตนเอง (วริษฐา แซ่เจี๋ย, 2563) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมพันธ์ คมฤทธิ์ (2557) พบว่า ผู้หญิงไม่ได้มองว่าการทำศัลยกรรมทำให้หน้าตาดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังคงมองว่าเป็นเรื่องของการลงทุนเพราะผู้หญิงบางคนต้องเข้าสังคมด้วยการขายหน้าตาเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้นการทำศัลยกรรมเสริมความงามจึงคุ้มค่างกว่าเงินที่เสียไป

ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ผู้บริโภคจะมองว่าการทำศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้าอาจไม่ได้มาตรฐาน ไม่ได้คุณภาพตามที่โฆษณา แต่กลุ่มตัวอย่างก็มีความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้ามากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lee, Lim, and Chang (2006) พบว่า ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะรับรู้ความเสี่ยงว่าการทำศัลยกรรมอาจจะมีผลข้างเคียง แต่ก็ยังมีความตั้งใจที่จะทำศัลยกรรมเพื่อให้สวยขึ้น

และเชื่อว่าประโยชน์ของการทำศัลยกรรมมีมากกว่าความเสี่ยงที่จะเกิด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะที่ผ่านมา สื่อมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของผู้บริโภคที่ทำศัลยกรรมแล้วเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และผู้บริโภคที่ทำแล้วเกิดปัญหา จึงทำให้ผู้บริโภคส่วนใหญ่รับรู้ความเสี่ยงในเรื่องนี้อยู่แล้ว อีกนัยหนึ่งคือผู้บริโภคมีความต้องการมากจึงทำให้ยอมรับความเสี่ยงตรงนี้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Beuer (1960) ที่กล่าวว่า ผู้บริโภคถึงแม้จะรับรู้ความเสี่ยงแต่ก็ยังตัดสินใจใช้บริการเพราะผู้บริโภคใช้ความประทับใจ ความคิดเห็นของบุคคล หรือความต้องการของตนเองมาตัดสินใจในการใช้บริการ

ความเสี่ยงด้านกายภาพไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้บริโภครับรู้ว่าการทำศัลยกรรมอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย หรือรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าประเทศไทยได้มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรทางการแพทย์ที่มีประสบการณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย (กัญชรส สุขลิม, พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ชันทอง วัฒนประดิษฐ์ และพระเมธาวิญญรส, 2563) ทำให้ผู้บริโภคเชื่อมั่นว่าการทำศัลยกรรมในปัจจุบันมีความปลอดภัย (ภูธร หนูเพชร, 2559) จึงมองว่า ความเสี่ยงด้านนี้อาจจะเกิดผลลัพธ์ในทางลบได้น้อย หรือเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ross (1975) พบว่า ผู้บริโภคมีการประเมินความรุนแรงของการรับรู้ความเสี่ยงไม่เท่ากัน ซึ่งความเสี่ยงที่จะยอมรับได้ก็ต่อผู้บริโภคประเมินแล้วว่าผลลัพธ์ในเชิงลบอยู่ในระดับต่ำ

ความเสี่ยงด้านสังคมไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความเสี่ยงด้านสังคม ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อน หรือคนในสังคม ไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Richetin et al. (2019) พบว่า การรับรู้ความเสี่ยงไม่สามารถทำนายความตั้งใจการทำศัลยกรรมเสริมความงามได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าสังคมในปัจจุบันมองว่าการทำศัลยกรรมเสริมความงามเป็นเรื่องปกติและเป็นที่ยอมรับในสังคม (ทัศนีย์ น้อยเลิศ, 2556) ดังนั้นการที่จะมีคนในสังคมรับรู้ว่ามีผู้บริโภคเกิดการทำศัลยกรรมเสริมความงามจึงไม่ได้มีผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรม ซึ่งผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ ธนัชชา ศรีชุมพล (2561) พบว่าอิทธิพลทางสังคมและอิทธิพลจากคนใกล้ชิดมีผลต่อการตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงาม

ความเสี่ยงด้านเวลาไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรมเสริมความงามบนใบหน้า แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคที่มีการรับรู้ว่าการทำศัลยกรรมจะต้องแลกกับระยะเวลาในการทำหรือระยะเวลาในการพักฟื้น สิ่งนี้ไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Richetin et al. (2019) พบว่า การรับรู้ความเสี่ยงไม่สามารถทำนายความตั้งใจในการทำศัลยกรรมเสริมความงามได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะผู้บริโภครับรู้อยู่แล้วว่าการทำศัลยกรรมแต่ละประเภทต้องใช้ระยะเวลาในการทำและการพักฟื้นที่แตกต่างกันไป จึงมองว่าความเสี่ยงด้านนี้อาจจะเกิดผลลัพธ์ต่อพฤติกรรมในทางลบได้น้อย หรือเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Ross (1975) พบว่า ผู้บริโภคมีการประเมินความรุนแรงของการรับรู้ความเสี่ยงไม่เท่ากัน ซึ่งความเสี่ยงที่จะยอมรับได้ก็ต่อผู้บริโภคประเมินแล้วว่าผลลัพธ์ในเชิงลบอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ผู้บริโภคมองว่าความเสี่ยงด้านเวลาไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเปิดรับสื่อประเภท Paid Media สูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริโภคควรให้ความสำคัญกับสื่อที่ต้องจ่ายเงินไม่ว่าจะเป็นสื่อออฟไลน์หรือสื่อออนไลน์เพราะสื่อประเภทนี้จะช่วยให้เข้าถึงผู้บริโภคได้สูง และสื่อประเภท Owned media ก็มีความสำคัญ ผู้ประกอบการต้องมีการเตรียมสื่อของตนเองให้พร้อมทุกช่องทาง เริ่มแรกผู้บริโภคจะเห็นจากสื่อที่จ่ายเงิน และผู้บริโภคก็จะหาข้อมูลเพิ่มเติม

ผ่านสื่อของคลินิกศัลยกรรมเสริมความงาม ซึ่งผู้ประกอบการสามารถให้ข้อมูล เนื้อหาที่ครบถ้วนได้ นอกจากนี้ ผู้บริโภคส่วนใหญ่เปิดรับเนื้อหาในรูปแบบการรีวิว ความคิดเห็นจากผู้ที่เคยศัลยกรรม หรือเนื้อหาเชิงบวก ดังนั้นผู้ประกอบการควรสร้างเนื้อหาในแต่ละสื่อเพื่อสื่อสารให้เห็นถึงมาตรฐานใบรับรองทางการแพทย์ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงด้วยการรีวิวเปรียบเทียบก่อน - หลังของผู้ที่ผ่านการทำศัลยกรรมว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรคำนึงถึงความเสี่ยงของผู้บริโภค เนื่องจากผลวิจัยพบว่า เมื่อผู้บริโภคมีการรับรู้ความเสี่ยงมากจะส่งผลต่อความตั้งใจทำศัลยกรรมลดลง ดังนั้นควรมีการสื่อสารเพื่อคลายกังวล เพิ่มความมั่นใจว่าการทำศัลยกรรมจะช่วยปรับปรุงรูปลักษณ์ให้ดีขึ้น แต่ก็มีที่ผู้บริโภคที่รับรู้ถึงความเสี่ยงมากแต่ส่งผลต่อความตั้งใจที่เพิ่มขึ้น อาทิเช่น ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ เพราะผู้บริโภคมองหาการทำศัลยกรรมที่มีคุณภาพและเชื่อว่าของที่มีคุณภาพต้องมีราคาแพง ดังนั้นผู้ประกอบการควรมีการสื่อสารให้เห็นถึงคุณภาพของบริการและความเหมาะสมของราคา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาอิทธิพลอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการศัลยกรรม เช่น ปัจจัยด้านจิตวิทยา ประกอบด้วย การจูงใจ การรับรู้ ความเชื่อและทัศนคติ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีการศึกษาอย่างกว้างขวางในบริบทที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการและอาจศึกษาเปรียบเทียบการทำศัลยกรรมแต่ละประเภท เช่น การเปรียบเทียบระหว่างการทำศัลยกรรมแบบผ่าตัดและแบบไม่ผ่าตัด หรือการเปรียบเทียบระหว่างการทำศัลยกรรมตกแต่งและการทำศัลยกรรมความงาม เพื่อจะได้เห็นมุมมองและทัศนคติในการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างอยู่ในกลุ่มเจนเอเรชัน Z แต่การศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการเปรียบเทียบระหว่างผู้บริโภคแต่ละเจนเอเรชันในการตัดสินใจทำศัลยกรรม เนื่องจากเจนเอเรชันที่ต่างกันก็อาจมีทัศนคติ การรับรู้ หรือการตัดสินใจที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

- กัญชร สุกข์ลิ้ม, พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, ชันทอง วัฒนะประดิษฐ์ และพระเมธาวิณัยรส. (2563). การเสริมสร้างกระบวนการตัดสินใจการทำศัลยกรรมความงามของสตรีโดยหลักพุทธสันติวิธี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 8, 226-238.
- จุฑารัตน์ ใจดี. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อผิวขาวประเภททาผิวของผู้บริโภคเพศหญิง*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการสื่อสารการตลาด, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจาะลึกระบบสุขภาพ. (2565). *บอร์ด Medical Hub เห็นชอบ 5 แนวทาง ผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ*. เข้าถึงได้จาก <https://www.hfocus.org/content/2022/04/24896>
- ชริตา ปรมะธรรวัตน์. (2559). อิทธิพลสื่อกับค่านิยมสวยด้วยแพทย์:ความงามแบบธรรมชาติที่ปิดเป็นความ เป็นจริง. *วารสารการสื่อสารและการจัดการนิต้า*, 2(1), 153-168.
- ทัศนีย์ น้อยเลิศ. (2556). *ปัญหาค่านิยมกับการทำศัลยกรรมของวัยรุ่นไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://sd-group1.blogspot.com/2013/01/53241943.html>
- ธนัชชา ศรีชุมพล. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจทำศัลยกรรมเสริมความงามของผู้ใช้บริการชาวไทย เจนเอเรชัน X และ Y ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 28(2), 108-116.

- เนตรนภา ปะวะคัง. (2563). *วัยรุ่นกับการศัลยกรรม:เมื่อสิ่งที่เปลี่ยนไปอาจไม่ใช่แค่รูปลักษณ์*. เข้าถึงได้จาก <https://hellokhunmor.com/สุขภาพชีวิตที่ดี/>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). *6 พันบริษัทตาหน้าบุกEECนายหน้าพรีบ-ทุนเงินต้นที่ดินซื้อ*. เข้าถึงได้จาก <https://www.prachachat.net/property/news-114591>
- ผู้จัดการออนไลน์. (2562). *คนไทยแห่พึ่งศัลยกรรมทำสวย ติด TOP 8 ของโลก มูลค่าตลาดทะลุ 5.5 หมื่นล้าน*. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/business/detail/9620000123207>
- โพสต์ทูเดย์. (2562). *ตลาดศัลยกรรมความงามไทยโตไม่หยุด แอมด หุ่่ม 50 ล้าน ผุดสาขาที่ 6 ในอาเซียน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.posttoday.com/pr/607415>
- ภูธร หนูเพชร. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างความใส่ใจสุขภาพ ทักษะคิดต่อการศัลยกรรมและความตั้งใจทำศัลยกรรมของนศ.ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตใหญ่*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิรัชญา แซ่เจีย. (2563). *ไม่สวยก็ว่า ศัลยกรรมก็โดนตัดสิน: Plastic surgery shaming เมื่อคนทำศัลยกรรมถูกตีตรา*. เข้าถึงได้จาก <https://thematter.co/social/plastic-surgery-shaming/130900>
- วิสาชา เทียนลม. (2561). *สวยสั่งได้: ผู้หญิงไทยกับศัลยกรรมความงามเกาหลี*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาสหวิทยาการ, คณะสหวิทยาการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Atkin, C. (1973). *New Model for Mass Communication Research*. New York: The Free Press.
- Bauer, R. A. (1960). Customer behavior as risk talking. In R.S. Hancock (Ed). *Proceedings of the 43rd Conference of the American Marketing Association: Dynamic Marketing for a Changing World* (pp. 389-398). Chicago: America Marketing Association.
- Brentano, F. (1874). *Psychology from an Empirical Standpoint*. London: Routledge.
- Brown, A., Furnham, A., Glanville, L., & Swamai, V. (2007). Factors That Affect the Likelihood of Undergoing. *Aesthetic Surgery Journal*, 27(5), 504-508.
- Cash, T. F., & Fleming, E. C. (2002). The impact of body image experiences: Development of the body image quality of life inventory. *International Journal of Eating Disorder*, 31(4), 455-460.
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling techniques*. New York: John Wiley & Sons.
- Cortina, J. M. (1993). What is coefficient alpha? An examination of theory and applications. *Journal of applied psychology*, 78(1), 98.
- Cunningham, S. M. (1987). *Risk taking and information handling in consumer behavior*. Master's thesis, Graduate School of Business Administration, Harvard University.
- Delinsky, S. S. (2005). Cosmetic Surgery: A Common and Accepted Form of Self-Improvement. *Journal of Applied Social Psychology*, 35(10), 2012-2028.
- Engel, J. F., Blackwell, R. D., & Miniard, P. W. (1995). *Consumer Behavior* (6th Edition.). New York: Dryden Press.
- Farshidf, Z. (2013). Acceptance of Cosmetic Surgery: Body Image, Self Esteem and Conformity. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 238-242.

- Gesto, C. D., Nerini, A., Policardo, G. R., & Matera, C. (2022). Predictors of Acceptance of Cosmetic Surgery: Instagram Images-Based Activities, Appearance Comparison and Body Dissatisfaction Among Women. *Aesthetic Plastic Surgery*, 46, 502-512.
- Lee, K., Lim, H., & Chang, K. (2006). Status of perceptions for appearance and cosmetic surgery among university freshmen. *Dongguk Med*, 13, 27-36.
- Pi, S. M., & Sangruang, J. (2011). The Perceived Risks of Online Shopping in Taiwan. *Social Behavior and Personality An International Journal*, 39(2), 275-286.
- Richetin, J., Osterini, D., & Conner, M. T. (2019). Predicting engaging in cosmetic surgery: A test of the role of doing and not doing cognitions. *Journal Of Applied Social Psychology*, 50(1), 53-62.
- Rogers, E., & Shoemaker, F. (1971). *Communication of Innovations : A Cross Cultural Approach* (2nd ed.). New York: The Free Press.
- Ross, G. F. (1993). Ideal and actual images of backpacker visitor to Northern Australia. *Journal of travel Research*, 2(1), 54-57.
- Savaris. (2020). *Paid, Owned, Earned Media คืออะไร ทำไมเราต้องรู้จัก แล้วจะบริหารยังไงให้ได้ผลลัพธ์สูงสุด*. เข้าถึงได้จาก <https://contentshifu.com/blog/paid-owned-earned-media/>
- Swami, V., Hwang, C. S., & Jung, J. (2012). Factor Structure and Correlates of the Acceptance of Cosmetic Surgery Scale Among South Korean University Students. *Aesthetic Plastic Surgery*, 32(2), 220-229.
- The Center of Generational Kinetics. (2017). *Generation Z has arrived-and they're very different from Millennials*. Retrieved from <http://3pur2814p18t46fuop22hvvu.wpengine.netdna-cdn.com/>
- Zhou, T. (2013). *An empirical examination of user adoption of location-based services*. Retrieved from <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=2443463>.

การพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร
โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

THE DEVELOPMENT OF MATHEMATICAL LITERACY ON PROBLEM SOLVING OF
LINEAR EQUATIONS IN TWO VARIABLES BY USING ACTIVE LEARNING
MANAGEMENT

ชวันธร ภาคิธง (Chawanthon Pakeethong)¹

อาวีพร ปานทอง (Aweeporn Panthong)²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามกระบวนการทั้ง 3 กระบวนการพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถพัฒนาการคิดคณิตศาสตร์ได้ดีที่สุด รองลงมา คือ การใช้คณิตศาสตร์ และกระบวนการที่พัฒนาการน้อยที่สุด คือ การตีความและประเมิน กล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ได้ และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีค่าเฉลี่ย 30.17 สูงกว่าก่อนใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีค่าเฉลี่ย 14.57 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์, โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Abstract

The purpose of the research were 1) To develop mathematical literacy on problem solving of linear equations in two variables by using active learning management. 2) To compare learning achievement in mathematics on the problem of linear equations in two variables. The sample used in this research were 30 Mathayomsuksa 3 students studying in the second semester of the academic year 2022 at Banharn Jamsai Witthaya 7 School. Research tools include a active learning management plan. Achievement test and a test to measure mathematical literacy Statistics used for data analysis were percentage, arithmetic mean. standard deviation and t – test dependent. The results of the study indicated that: 1)

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Most of the students had a good level of mathematical literacy. When considering the three processes, it was found that Most of the students were able to develop their thinking/problems in mathematics the best, followed by using mathematics. And the least developed process is the interpretation and evaluation. In other words, active learning management can help develop mathematical literacy. 2) The learning achievement after the active learning management had an average of 30.17 higher than before using the active learning management with an average of 14.57 with a statistical significance at the .05 level.

Keywords: mathematical literacy, The problem of linear equations in two variables, Active learning

บทนำ

การแก้ปัญหา (Problem solving) นับเป็นทักษะในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่ทุกอาชีพต้องการ การที่องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้มีการประเมินสมรรถนะการแก้ปัญหา (Problem Solving Competency) ของนักเรียนควบคู่กับการประเมินความฉลาดรู้ในด้านอื่นๆ ในโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment หรือ PISA) เพื่อบ่งบอกว่าแต่ละประเทศได้เตรียมความพร้อมให้แก่เด็กและเยาวชนของตนอย่างเพียงพอหรือไม่ โดยการแก้ปัญหาจำเป็นต้องแก้ไขด้วยทักษะการแก้ปัญหาขั้นสูง ซึ่ง OECD ได้เริ่มประเมินสมรรถนะการแก้ปัญหาคั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 2012 และมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงในปี ค.ศ. 2018 โดยพัฒนามาเป็นกรแก้ปัญหาแบบร่วมมือ (Collaborative Problem Solving) ซึ่งผลการประเมินของนักเรียนไทยในปี 2018 พบว่า นักเรียนกว่าครึ่ง (53%) ที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์ต่ำกว่าระดับ 2 จากทั้งหมด 6 ระดับ ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD (สถาบันส่งเสริมการสอนคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี, 2565) หมายความว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบริบทที่เคยพบ หรือคุ้นเคยมาก่อน ซึ่งบริบทต้องให้ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นคำถามที่ถามตรงๆ อย่างชัดเจน จึงชี้ให้เห็นว่านักเรียนขาดความสามารถในการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือภายในกลุ่ม ข้อเท็จจริงข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนไทยยังประสบปัญหาในการเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตจริงนอกห้องเรียน ขาดความสามารถในการนำความรู้คณิตศาสตร์ ที่เรียนในชั้นเรียนไปใช้อธิบายหรือแก้ไขสถานการณ์ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน

การเรียนการสอนในปัจจุบันยังเน้นการบรรยายมากกว่าที่จะเน้นการลงมือปฏิบัติ ด้วยเวลาที่จำกัด แต่เนื้อหาตามหลักสูตรที่มาก ทำให้ครูต้องจัดกระบวนการสอนที่เน้นให้จบเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาให้จบตามหลักสูตรกำหนดไว้อย่างครบถ้วน ส่งผลให้ผู้เรียนรู้โดยไม่เน้นให้เกิดกระบวนการคิด ตัดสินใจ การค้นคว้าความรู้ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ขาดทักษะกระบวนการที่สำคัญในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้อง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้ผู้เรียนขาดความคิดรวบยอด จากสภาพการเรียนการสอนของประเทศ พบว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET (Ordinary National Educational Test)) เป็นการทดสอบเพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2560) ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ พบว่า ผลประเมิน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ผลประเมินวิชาคณิตศาสตร์

ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษาสุพรรณบุรี มีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งผลการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 7 ผลการสอบคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉลี่ยร้อยละ 19.89 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2565) ซึ่งค่าเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ โดยเฉพาะในรายวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนมีคะแนนจากการทดสอบในปีการศึกษา 2562, 2561 ที่ผ่านมามีคะแนน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน(PISA Thailand, 2565) ส่วนหนึ่งของการทำข้อสอบประเภทการนำความรู้ไปใช้ การแก้ปัญหา เขียนอธิบายไม่ได้ แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ ถ่ายทอดเนื้อหามากกว่าให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดการให้เหตุผล

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/ นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ (พัชรียา ศรีประทุม, 2560)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยใช้การจัดการจากการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมานั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 7
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 7 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

การรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ หมายถึง สมรรถนะของบุคคลในการสร้าง (formulate) การใช้ (Employ) และการแปลความ (Interpret) ทางคณิตศาสตร์ในบริบทต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์และการใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์ ขั้นตอน ข้อเท็จจริง เครื่องมือในการอธิบาย หรือบรรยาย และทำนายปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลรับรู้ถึงบทบาทของคณิตศาสตร์ในสถานการณ์จริง และเป็นพลเมืองที่มีความคิด มีความหวังใจ และสร้างสรรค์สังคม สำหรับการประเมินการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์นั้น PISA ได้กำหนดเนื้อหาขอบเขตไว้ 4 เรื่อง ดังนี้ 1. ปริมาณ (Quantity) 2. ความไม่แน่นอนและข้อมูล (Uncertainty and data) 3. การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ (Change and relationships) และ 4. ปริภูมิและรูปทรงสามมิติ (Space and shape) ซึ่งจากแนวคิดการประเมินของ PISA 2012 นั้นได้สอดคล้องกับแนวคิดของ De Lange ซึ่งได้อธิบายความหมายของการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์

ว่าเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ วิธีการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในบริบทต่าง ๆ อย่างชาญฉลาดและไตร่ตรอง โดยการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์นั้นมียอดประกอบมาจากความรู้ 3 ด้าน คือ 1. การรู้เรื่องเชิงปริภูมิ (Spatial literacy) เป็นความรู้พื้นฐานในการดำรงชีพ สนับสนุนความเข้าใจเกี่ยวกับโลก (สามมิติ) ที่เราอาศัยและดำรงชีวิตอยู่ โดยมนุษย์ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับสมบัติของวัตถุ 2. การคิดคำนวณ (Numeracy) Treffers (1991) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการเน้นความสามารถในการจัดการจำนวนและข้อมูล และสามารถประเมินผลของการแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ได้ 3. การรู้เรื่องเชิงปริมาณ (Quantitative literacy) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มของปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เช่น ปริมาณ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ความไม่แน่นอน โดยเน้นไปยังความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความแน่นอน (ปริมาณ) ไม่แน่นอน และความสัมพันธ์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2565)

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ช และพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-order thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูก เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง วิลสัน (Wilson, 1971) ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในวิชาคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาออกเป็น 2 ด้าน

1. พฤติกรรมพุทธิพิสัยหรือความรู้ความคิด (Cognitive domain)
2. พฤติกรรมด้านจิตพิสัยหรือด้านความรู้สึกลึก (Affective domain)

สำหรับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยหรือความรู้ความคิด (Cognitive domain) แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ความรู้ความจำด้านการคิดคำนวณ (Computation) พฤติกรรมในระดับนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับต่ำที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ ความรู้ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge of specific facts) ความรู้ความจำเกี่ยวกับคำศัพท์และนิยาม (Knowledge of Terminology) ความสามารถในการใช้กระบวนการคิดคำนวณ (Ability to carry out algorithms)

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมระดับความรู้ความจำเกี่ยวกับการคิดคำนวณ แต่ซับซ้อนกว่า แบ่งเป็น 6 ชั้น ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับมโนคติ (Knowledge of Concepts) ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎทางคณิตศาสตร์และสรุปอ้างอิงเป็นกรณีทั่วไป (Knowledge of Principles, Rules, and Generalization) ความเข้าใจในโครงสร้างทางคณิตศาสตร์ (Knowledge of mathematical structure) ความสามารถในการเปลี่ยนรูปแบบปัญหา (Ability to transform problem

elements from one model to another) ความสามารถในการติดตามแนวของเหตุผล (Ability to Follow A Line of Reasoning) ความสามารถในการอ่านและตีความโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ (Ability to Read and interpret a Problem)

3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่นักเรียนคุ้นเคย เพราะคล้ายกับปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ในระหว่างเรียน คือ แบบฝึกที่นักเรียนต้องเลือกกระบวนการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาได้โดยไม่ยาก พฤติกรรมในระดับนี้แบ่งออกเป็น 4 ชั้น ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่คล้ายกับปัญหาที่ประสบอยู่ระหว่างเรียน (Ability to Solve Routine Problem) ความสามารถในการเปรียบเทียบ (Ability to make Comparisons) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล (Ability to Analyze Data) ความสามารถในการมองเห็น แบบลักษณะโครงสร้างที่เหมือนกันและสมมาตร (Ability to Recognize Patterns, Isomorphisms, and Symmetries)

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาที่นักเรียนไม่เคยเจอหรือไม่เคยทำแบบฝึกหัดมาก่อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโจทย์พลิกแพลงแต่ก็อยู่ในขอบเขตเนื้อหาวิธีที่เรียนการแก้โจทย์ปัญหาดังกล่าว ต้องอาศัยความรู้ที่เรียนมารวมกับความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานกัน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมในระดับนี้ถือว่าเป็นพฤติกรรมขั้นสูงสุดของการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ซึ่งต้องใช้สมรรถภาพสมองระดับสูงแบ่งเป็น 5 ชั้น ได้แก่ ความสามารถในการแก้โจทย์ที่ไม่เคยประสบมาก่อน (Ability to solve nonroutine problem) ความสามารถในการค้นหาความสัมพันธ์ (Ability to discover relationships) ความสามารถในการสร้างข้อพิสูจน์ (Ability to construct proofs) ความสามารถในการวิจารณ์การพิสูจน์ (Ability to criticize proofs) ความสามารถในการสร้างสูตรและทดสอบความถูกต้องของสูตร (Ability to formulate and validate generalizations)

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (ค23102) เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ที่ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 8 ชั่วโมง

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2560) เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 ศึกษารูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์จากรูปแบบการสอนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดประเมินผลของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์

1.5 นำแผนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาความเหมาะสมความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยมี ผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน ด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ด้านการสอนคณิตศาสตร์ 1 ท่าน

โดยมีรายละเอียดในการประเมินดังนี้

การประเมินความเหมาะสมในแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด หมายถึง 5 คะแนน

เหมาะสมมาก หมายถึง 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง หมายถึง 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย หมายถึง 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน

นำคะแนนผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินคำนวณคะแนนเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่มี ลักษณะประเมินเป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้ เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยคะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 4.50 ถึง 5.00 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0 ถึง 0.70

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 จำนวน 10 คน

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร แบบอัตนัยจำนวน 4 ข้อ

2.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียน และคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และคู่มือการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร เป็นแบบ อัตนัย จำนวน 6 ข้อ ต้องการใช้จริง 4 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และความครอบคลุมคำถาม

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านคณิตศาสตร์ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบรายข้อโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Objective Congruence) พิจารณาค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 - 1 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

2.5 คัดเลือกแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 4 ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 - 1.00

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 ที่ผ่านการเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร มาแล้วจำนวน 10 คน

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ผลการหาคุณภาพรายข้อ ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 ความยากง่าย (P) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.69 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.31-0.48

ผลการหาคุณภาพรายฉบับ ประกอบด้วย ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยโดยวิธีการของโลเวตต์ (Lovett method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่มีค่า 0.77

3. แบบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ แบบอัตนัย 5 ข้อ

3.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียน และคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และคู่มือการสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์แบบเขียนตอบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะเป็นเรื่องใกล้ตัวพบเห็นในชีวิตประจำวัน และได้สร้างไว้เป็นแบบอัตนัย จำนวน 8 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และความครอบคลุมคำถาม

3.5 นำแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบรายข้อโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Objective Congruence) พิจารณาค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 - 1 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

3.6 คัดเลือกแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 5 ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 - 1.00

3.7 นำแบบทดสอบการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 7 ที่ผ่านการสอนการรู้เรื่องคณิตศาสตร์มาแล้ว

3.8 นำแบบทดสอบวัดการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ผลการหาคุณภาพรายข้อ ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 ความยากง่าย (P) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.69 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.31-0.48

ผลการหาคุณภาพรายฉบับ ประกอบด้วย ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยโดยวิธีการของโลเวตต์ (Lovett method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่มีค่า 0.72

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอความร่วมมือกับโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 7 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

2. ปฐมนิเทศและชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัย

3. ให้นักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

4. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 8 ชั่วโมง

5. เมื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกครบ 4 แผนแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

6. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์คะแนนจากแบบทดสอบการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนตามเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์

องค์ประกอบที่วัด	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน
ความสามารถในการทำความเข้าใจในสถานการณ์โลกจริงและคิดให้เป็นคณิตศาสตร์(คิด)	- ไม่ระบุข้อมูลสำคัญ หรือระบุข้อมูลแต่ไม่เกี่ยวข้องกับการหาคำตอบ	- ระบุข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการหาคำตอบ ถูกต้องเพียงบางส่วน	- ระบุข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการหาคำตอบได้ ถูกต้องและครบถ้วน
	- ไม่สามารถแสดงแทนข้อมูลของสถานการณ์โลกจริง หรือแสดงแทนข้อ	- แสดงแทนข้อมูลของสถานการณ์โลกจริงด้วยความรู้	- แสดงแทนข้อมูลของสถานการณ์

มูลของ	ทางคณิตศาสตร์	โลกจริงด้วย
สถานการณ์โลก	ที่มีความ	ความรู้ทาง
จริงด้วยความรู้	สอดคล้องกันแต่	คณิตศาสตร์
ทางคณิตศาสตร์	ไม่นำไปสู่การหา	ที่สอดคล้อง
ที่ไม่สอดคล้อง	คำตอบ	กันและ
กัน		นำไปสู่การ
		หาคำตอบ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบที่วัด	0 คะแนน	1 คะแนน	2 คะแนน
ความสามารถในการดำเนินการทางคณิตศาสตร์ (ใช้)	- ไม่นำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาแสดงวิธีการดำเนินการเพื่อหาคำตอบหรือนำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาดำเนินการแต่ไม่ถูกต้อง	ไม่นำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาแสดงวิธีการดำเนินการเพื่อหาคำตอบหรือนำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาดำเนินการแต่ไม่ถูกต้อง	แบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาดำเนินการได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
ความสามารถในการตีความหมายและการตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ (ตีความ)	- ไม่สามารถอธิบายผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์ให้เป็นคำตอบของสถานการณ์ปัญหาในโลกจริงได้ - ไม่สามารถอธิบายความเป็นไปได้จริงของคำตอบกับบริบทของโลกจริงได้	- สามารถอธิบายผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์เพียงบางส่วนให้เป็นคำตอบของสถานการณ์ปัญหาโรคจริงได้ - อธิบายความเป็นไปได้จริงของคำตอบแต่ไม่มี ความสมเหตุสมผลกับบริบทของโลกจริง	- สามารถอธิบายผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์เป็นคำตอบของสถานการณ์ปัญหาโลกจริงได้ครบถ้วนสมบูรณ์ - อธิบายความเป็นไปได้จริงของคำตอบกับบริบทของโลกจริงได้อย่างสมเหตุสมผล

2. เปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ก่อนเรียนและหลังเรียน หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการวิจัย

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาตามกระบวนการทั้ง 3 กระบวนการพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถพัฒนาการคิด/แปลงปัญหาคณิตศาสตร์ได้ดีที่สุด รองลงมา คือ การใช้คณิตศาสตร์ และกระบวนการที่พัฒนาการน้อยที่สุด คือ การตีความและประเมิน กล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาการรู้เรื่องทางคณิตศาสตร์ได้

2. ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้สถิติทดสอบที่

คะแนน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S_d	t	p
ก่อนเรียน	30	40	14.57	2.33	31.89*	0.00
หลังเรียน	30	40	30.17	2.84		

* p-value < .05

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.33 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.84 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อนและหลังใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ที่เกิดขึ้นจากการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยการพัฒนารูปร่างเรื่องทางคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้ 1. ผลการพัฒนารูปร่างเรื่องทางคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการความสามารถในการคิด/แปลงสถานการณ์ของปัญหาในเชิงคณิตศาสตร์ได้ดีที่สุด ซึ่งนักเรียนสามารถระบุได้ว่าสถานการณ์ปัญหาที่ กำหนดให้เกี่ยวกับอะไรสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบรวมถึงระบุวิธีการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้อีกทั้งยังสามารถกำหนดตัวแปรสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์หรือแผนภาพแทนสถานการณ์ปัญหาพร้อมให้เหตุผลได้ว่าเพราะเหตุใดจึงกำหนดเช่นนั้นเนื่องจากในการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้เลือกใช้ประเด็นคำถามที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการดังกล่าวและการใช้สถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงใกล้ตัวหรือมีประโยชน์ต่อนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจสถานการณ์ได้ง่ายขึ้นซึ่งส่งผลให้ระบุประเด็นทางคณิตศาสตร์ของปัญหาในชีวิตจริงตามที่โจทย์กำหนดมาให้ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิภา บุญมาโตน, วรินทร์ สุภาพ และรัชฎา วิริยะพงศ์ (2561, หน้า 51-61) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนรู้โดยการกำหนดสถานการณ์ปัญหาจากบริบทใกล้ตัวนักเรียนโดยการกำหนดสถานการณ์ปัญหาจากบริบทใกล้ตัวนักเรียนจะทำให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ถึงการนำคณิตศาสตร์ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงได้รองลงมา นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาและยังพบว่านักเรียนสามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาแสดงวิธีการแก้ปัญหาตามหลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์และสรุปคำตอบได้ถูกต้องรวมถึงให้เหตุผลได้ว่าเพราะเหตุใดจึงใช้หลักการหรือวิธีการทางคณิตศาสตร์นั้นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติโรจน์ ปณทรนนทกะ, วิชัย เสวกงาม และอัมพร ม้าคนอง (2563, หน้า 21-40) ที่กล่าวว่าพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดกระบวนการคิดให้เป็นคณิตศาสตร์และการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ในทิศทางที่ดีขึ้นและนักเรียนมีพัฒนาการของการตีความและประเมินผลลัพธ์น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 2 กระบวนการจากการวิเคราะห์ พบว่าสาเหตุอาจมาจากนักเรียนไม่สามารถแสดงความสามารถในการตีความและประเมินผลลัพธ์ผ่านการเขียน หรือนักเรียนไม่ชอบเขียนแสดงเหตุผลอย่างละเอียด อีกทั้งในการทำแบบทดสอบเป็นการทำรายบุคคลและมีเวลาจำกัดซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตีความและประเมินผลลัพธ์ได้แต่ก็ถือว่า

กระบวนการดังกล่าวมีพัฒนาการและมีความสามารถส่วนใหญ่ในระดับ 3 กล่าวคือนักเรียนสามารถแปลคำตอบจากการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์กลับไปสู่สถานการณ์ปัญหาในชีวิตจริงได้ถูกต้องรวมถึงให้เหตุผลได้ว่าผลลัพธ์ที่ได้มีความสมเหตุสมผลหรือไม่สมเหตุสมผลกับบริบทของสถานการณ์ปัญหาเนื่องจากนักเรียนได้ร่วมกันตีความและประเมินผลลัพธ์ภายในกลุ่มย่อยและมีการนำเสนอผลการแก้ปัญหาและเหตุผลต่างๆร่วมกัน ทุกกลุ่มทำให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนกลุ่มอื่นสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลกานต์ ศรีธิ, วรินทร์ สุภาพ และรัชฎา วิริยะพงศ์ (2561, หน้า 105-118) ที่กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์ในบริบทใกล้ตัวนักเรียนเป็นกิจกรรมแบบร่วมมือให้นักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อค้นพบข้อสรุปซึ่งนักเรียนจะต้องนำความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้ทำให้เกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยน

2. ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้นทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ ทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ และพัฒนาทักษะของตนเองในการเรียนในชั่วโมงปกติ โดยผู้สอนเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง การซักถามในชั้นเรียนและการอภิปรายร่วมกันหน้าชั้นเรียน อีกทั้งยังมีแบบฝึกหัดย่อยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นการฝึกฝนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี พองทอง (2561) กล่าวว่า การสอนแล้วสอบทำให้นักเรียนเรียนรู้มากขึ้น ทำให้นักเรียนเตรียมตัวอยู่เสมอทำให้นักเรียนรู้ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขของตนเองและทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ กล้าเผชิญปัญหา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนผ่านการปฏิบัติหลายรูปแบบ ดังนั้นครูควรเลือกสถานการณ์ปัญหาที่ใกล้ตัวของนักเรียนใกล้เคียงกับชีวิตจริง เป็นสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน มาความแปลกใหม่ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active learning) ร่วมกับการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้ต่างๆเพื่อให้สามารถพัฒนาความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ในกระบวนการตีความและประเมินผลได้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

กมลกานต์ ศรีธิ, วรินทร์ สุภาพ และรัชฎา วิริยะพงศ์. (2561). การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ภาคตัดกรวย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 13(37), 105-118.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กิติโรจน์ ปันทรนนทกะ, วิชัย เสวกงาม และอัมพร ม้าคะนอง (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดกระบวนการคิดให้เป็นคณิตศาสตร์และการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 48(3), 21-40.

- ชรินทร์ ดั่งธรรม และวรินทร์ พูนไพบูลย์พิพัฒน์. (2565). การพัฒนาความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ตามกระบวนการคิดให้เป็นคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *Journal of Roi Kaensran Academi*, 7(11), 372-389.
- เบญจรัตน์ ขวัญคง และวรินทร์ พูนไพบูลย์พิพัฒน์. (2565) การพัฒนาความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ เรื่อง อัตราส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ศึกษา*, 5(2), 285-298.
- ปราณี ฟองทอง. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ.
- พัชรียา ศรีประทุม. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้สถานการณ์ปัญหาตามแนว PISA เพื่อส่งเสริมความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งทิภา บุญมาโตน, วรินทร์ สุภาพ และรัชฎา วิริยะพงศ์. (2561). การพัฒนาการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน, *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 29(2), 51-61.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. PISA THAILAND. (2558). *ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์*. เข้าถึงได้จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/mathematical-literacy/>
- สุพรรณิ ขาญประเสริฐ. (2557). Active Learning: การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *นิตยสาร สสวท*, หน้า 42.

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคาร
สำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร
ANALYSIS OF ENVIRONMENTAL FACTORS INFLUENCING EMPLOYEES' WORK
EFFICIENCY IN WELL CERTIFIED OFFICES IN BANGKOK

วรินทร์ ไชยรักษ์ (Warintorn Chairak)¹
พรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ (Pornraht Pongprasert)²

บทคัดย่อ

สุขภาพที่ดีของผู้อยู่อาศัยเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอาคารสำนักงาน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเติบโตเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากมนุษย์ใช้ชีวิตอยู่ในอาคารสำนักงานใช้เวลาทำงานเฉลี่ย 8-10 ชั่วโมง หรือ 1 ใน 3 ของเวลาใน 1 วัน หากเราอาศัยอยู่ในอาคารสถานที่ที่ไม่ได้รับมาตรฐานและไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้ใช้อาคารมีสุขภาพที่ดี อาจนำไปสู่การเกิดโรคที่เกิดจากการทำงานเรียกว่าอาการ "sick building syndrome" งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ใช้อาคารต่อสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานภายในและภายนอกเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติกับลักษณะประชากรศาสตร์และศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานที่สร้างตามมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารในกรุงเทพมหานคร โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้อาคารสำนักงานจำนวน 388 คน มาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน พบว่ามี 6 กลุ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานคือ กลุ่มที่ (1) ปัจจัยด้านคุณภาพน้ำและอาหาร (2) ปัจจัยด้านคุณภาพจิตใจและพื้นที่ที่น่าอยู่สบาย (3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการ (4) ปัจจัยด้านคุณภาพพื้นที่ที่น่าอยู่สบาย (5) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด และ (6) ปัจจัยคุณภาพแสงสว่าง ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์หรือศึกษาเพิ่มเติมกับมาตรฐานการออกแบบอาคารที่ก่อให้เกิดสุขภาพที่ดีของผู้ใช้อาคารในอนาคต

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพในการทำงาน, มาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED, สภาพสิ่งแวดล้อมของอาคาร

Abstract

The good health of residents is of utmost importance, especially in office buildings, which are expected to grow in the future, as humans spend an average of 8-10 hours, or one-third of their day, working in them. Living in substandard buildings without promoting good health may lead to the occurrence of diseases caused by "sick building syndrome". This research aims to study environmental factors affecting the work efficiency of office building residents who work in buildings with WELL certified Standards. A questionnaire was distributed to a sample group of 388 office building residents and the data was analyzed using inferential and descriptive statistics. The results show that there are 6 factors that affect the work efficiency of people who work in WELL certified buildings, namely (1) water and food quality, (2) quality of mind and comfortable living space, (3) environmental factors

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

in the project, (4) quality of comfortable living space, (5) convenience factors and (6) location and accessibility. The results of this study can be applied or further studied to design various standard criteria to control the design of office buildings in the future.

Keywords: Work efficiency, WELL certification, Building environment, COVID-19 pandemic.

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งเรื่องปัญหามลพิษทางอากาศ ฝุ่นควันต่าง ๆ และอุณหภูมิที่สูงขึ้นในทุก ๆ วัน ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าสถานการณ์ของภูมิอากาศโลกที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลกระทบต่อชีวิตของมนุษย์ทุกคน และยังมีเรื่องของทุกคนต้องเผชิญหน้ากับสถานการณ์โรคโคโรนาไวรัส 2019 (Covid-19) โดยสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อคนเรามากมาย ไม่มีท่าทีว่าจะลดลงเลย การมีสุขภาพที่ดีในการอยู่อาศัยจึงเป็นเรื่องสำคัญมากขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ในวงการอสังหาริมทรัพย์เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรโลกในปริมาณที่สูงมากและบ่อยครั้งที่การก่อสร้างอาคารจะสร้างปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีมาตรฐานระดับโลกซึ่งประเมินประสิทธิภาพการใช้งานทรัพยากรของอาคารเพื่อให้การออกแบบอาคารคำนึงถึงการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานของ LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) และ WELL Building ของประเทศสหรัฐอเมริกา เข้ามาช่วยให้อาคารสมัยใหม่ในประเทศไทยมีการพัฒนาการที่ดีขึ้น ที่คำนึงถึงการอนุรักษ์พลังงาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างสุขภาพที่ดีขึ้นสำหรับผู้ใช้งานอาคาร โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อาคารเชิงพาณิชย์ในกรุงเทพฯ เน้นในเรื่องการขอการรับรองมาตรฐาน LEED อย่างเดียว ซึ่งในปัจจุบันนั้นอาจจะไม่เพียงพอต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตของวิถีคนยุคใหม่ (New normal) ที่หันมาให้ความสนใจต่อกระแสสุขภาพกันมากขึ้น เนื่องจากเราใช้ชีวิตอยู่ในอาคารหรือสถานที่ทำงานเป็นหลัก โดยเฉลี่ยแล้ว อยู่ในที่ทำงานวันละ 8-10 ชั่วโมง หรือเท่ากับทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากเวลาทั้งหมด 168 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนั้น คำนิยมที่ว่ายังทำงานหนักยิ่งดียิ่งทำให้ทุกคนทุ่มเทกับการทำงานแบบมากเกินไป ก่อให้เกิดความเครียดสะสม และส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งดัชนีความสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัวทั่วโลก (Global Work-Life Balance Index) ในปี ค.ศ.2021 จัดทำโดย Kisi ซึ่งชี้ให้เห็นว่า กรุงเทพมหานคร ถูกจัดอันดับให้เป็นเมือง 3 อันดับแรกที่ประชากรทำงานหนักมากที่สุดในโลก (Kisi, 2021) และประเด็นที่น่าสนใจว่า “ทำไมภายในอาคารสำนักงานที่เราทำงาน เมื่อมีคนป่วย 1 คน จะส่งผลทำให้คนอื่น ๆ รอบข้างป่วยตามกันไปด้วย” จึงเป็นประเด็นให้ตั้งคำถามว่า รูปแบบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทสำนักงานในอนาคตหลังจากนี้ ควรมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดเพื่อตอบสนองความต้องการของคนทำงานวิถีชีวิตยุคใหม่ (New Normal) แนวโน้มรูปแบบการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ภายใต้แนวคิด มาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED เป็นมาตรฐานเพื่อสุขภาพที่ดีของผู้ใช้อาคารทุกคน จึงกลายเป็นอีกเกณฑ์ที่ผู้พัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์ในยุคนี้ต้องให้ความสนใจไม่แพ้ด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับในประเทศไทยมีจำนวน 2 อาคารคือ อาคารเดอะ พาร์ค (The PARQ) และ อาคาร เอไอเอ อีสต์ เกตเวย์ (AIA East Gateway) เท่านั้นที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ซึ่งทั้ง 2 อาคารตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

จากที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญว่า การมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายในอาคารสำนักงานเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรคำนึงถึงเป็นอันดับต้น ๆ เพื่อให้ผู้ใช้อาคารสำนักงานมีสุขภาพที่ดี ในด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจ อยู่อย่างมีความสุขและยั่งยืน อีกทั้งเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับอาคาร มุ่งเน้นถึงการพัฒนาโครงการที่คำนึงถึงสุขภาพและบรรยากาศที่ดีของผู้ใช้งานอาคารมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL

CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร มาเปรียบเทียบกับโครงการสำนักงานที่มีการพัฒนาโครงการในรูปแบบทั่วไป โดยผลของการศึกษานี้จะช่วยให้ผู้พัฒนาโครงการสามารถเข้าใจและนำผลของการศึกษาไปใช้ในการพัฒนารูปแบบอาคารสำนักงานให้ตอบโจทย์กับความต้องการผู้ใช้อาคารในอนาคต เพื่อเป็นการดึงดูดกลุ่มคนทำงานวิถีชีวิตยุคใหม่ (New Normal) ที่มีศักยภาพและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ใช้อาคารต่อสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานภายในและภายนอกที่สร้างตามมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติกับลักษณะประชากรศาสตร์ของอาคารสำนักงานที่สร้างตามมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานที่สร้างตามมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคาร ในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับรองมาตรฐานตาม WELL CERTIFIED มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยการออกแบบสภาพแวดล้อมตามมาตรฐาน WELL CERTIFIED อย่างน้อย 1 ตัวส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน ในกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของอาคารสำนักงานที่ได้รับรองมาตรฐานตาม WELL CERTIFIED ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน ในกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึงการศึกษาค่านิยมประกอบต่างๆ ที่เป็นเหตุและผล ที่ส่งผลต่อการสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของควมรับผิดชอบ ค่าจ้าง สภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (ศุภรัตน์ มหามานุกุลวงศ์ชัย และพรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ, 2565) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแต่มีความสัมพันธ์ที่จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มสูงขึ้นได้ (Sirirat & Sawangwong, 2020)
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสุขภาวะที่ดีในการทำงาน
“**สุขภาวะ**” หมายถึง ภาวะที่สมบูรณ์ทั้งกาย จิตใจ สังคม และปัญญาเชื่อมโยงเป็นองค์รวมอย่างสมดุล ส่วนคำว่า “**สุขภาพดี**” (Wellness) คือ ภาวะทั่วไปของร่างกายและจิตใจที่แข็งแรงสมบูรณ์มีปัจจัยพื้นฐาน 8 ประการ การมีสุขภาพดี คือ สันติภาพ ที่พักอาศัย การศึกษา อาหาร รายได้ ระบบนิเวศที่มั่นคง แหล่งทรัพยากรที่พอเพียงและความเท่าเทียมกันในสังคม (WHO, 1986) , “**สุขภาวะ (Well Being)**” แปลได้ว่าการมีสุขภาวะที่ดีในทุก ๆ ด้านของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้จะหมายถึง สุขภาวะด้านต่าง ๆ ของพนักงานภายในองค์กรที่ต้องทำงานร่วมกัน เพราะความเครียดจากการทำงานนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นได้แค่จากการที่ต้องทำงานร่วมกันกับผู้อื่น แต่ยังเป็นทั้งสภาพแวดล้อมที่ทำงาน, สุขภาพร่างกายของเขา, หน้าที่การงานของตัวเองและการใช้จ่ายเงินของตน (Sakid, 2565) “**สุขภาวะ**” (Well being) คือ การมีสุขภาพที่ดีทั้งทางกายและจิตใจ การมีครอบครัวอบอุ่น และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความรู้ มีรายได้เพียงพอ ซึ่งรวมไปถึงการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ (สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2557) นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องสุข

ภาวะที่ดีมีความเชื่อมโยงกับสุขภาวะของมนุษย์ โดยสามารถวัดได้จากแง่มุมที่หลากหลาย เช่น อาการต่าง ๆ ของร่างกาย อุณหภูมิร่างกาย เคมีในเลือด ฯลฯ ไปจนถึงสิ่งที่วัดไม่ได้ เช่น คุณภาพ ความสุข ความเพลิดเพลิน ฯลฯ (Manchanda & Steemers, 2012)

3. แนวคิดในการออกแบบสิ่งแวดล้อมของอาคารที่ได้รับรองมาตรฐานตาม WELL CERTIFIED มาตรฐานระดับสากลพัฒนาโดย The U.S. Centers for Disease Control and Prevention ที่คำนึงถึงสุขภาวะที่ดีและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้ใช้ที่มุ่งเน้นไปที่สุขภาวะ (Health and Well-being) โดยในมาตรฐาน WELL Building Standard Version 1 (IWBI, 2014). มีเกณฑ์ปัจจัย 100 ข้อหลัก ประกอบด้วยข้อบังคับในการดำเนินการ (Pre-condition, P) 41 ข้อ และข้อเลือกทำ (Optimization, O) 59 ข้อ สามารถจำแนกหัวข้อการประเมินอาคารได้เป็น 7 หมวดหลัก ดังต่อไปนี้

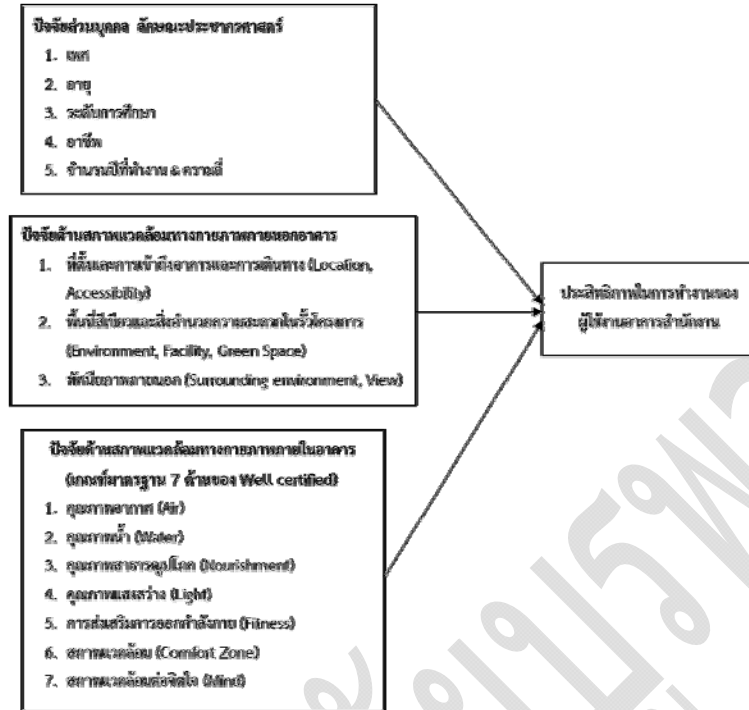
- 3.1 หมวดคุณภาพอากาศ (Air) มีจำนวน 27 ข้อ
- 3.2 หมวดคุณภาพน้ำดื่ม/น้ำใช้ (Water) มีจำนวน 8 ข้อ
- 3.3 หมวดการจัดการเกี่ยวกับอาหารการกิน (Nourishment) จำนวน 15 ข้อ
- 3.4 หมวดคุณภาพของแสงสว่าง (Light) มีจำนวน 11 ข้อ
- 3.6 หมวดการจัดการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (Fitness) ข้อ
- 3.6 หมวดความน่าอยู่น่าสบาย (Comfort) มีจำนวน 12 ข้อ
- 3.7 หมวดคุณภาพของสภาพแวดล้อมต่อจิตใจ (Mind) จำนวน 17 ข้อ

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน: สภาพแวดล้อมการทำงานที่น่าอยู่เป็นส่วนสำคัญ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีนั้นจึงมีส่วนช่วยให้พนักงานรู้สึกรักและผูกพันในองค์กรมากยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน เพราะฉะนั้น องค์กรจำเป็นต้องให้ความสนใจในการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งเสริมความสามารถของพนักงานให้มีประสิทธิผลมากขึ้นเพื่อเพิ่มผลกำไรให้กับองค์กร นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่ทำงานด้วยกันมีบทบาทสำคัญมากกว่าเงิน ในขณะที่ทักษะการจัดการเวลาและพลังงานทั้งหมดนี้จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กรในยุคปัจจุบัน (Chandrasekar, 2011)

วิธีการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยถูกนำเสนอเป็นตัวแปรอิสระ (X) และตัวแปรตาม (Y) ซึ่งตัวแปรอิสระ(X) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะประชากรศาสตร์ 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคาร 3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคาร โดยเกณฑ์มาตรฐาน 7 ด้าน ของ WELL CERTIFIED และตัวแปรตาม (Y) คือ ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1: กรอบแนวความคิดในการศึกษา

2. จำนวนประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มคนที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการทำงานในอาคารสำนักงานทั่วไป และปัจจุบันทำงานอยู่ในอาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกศึกษาอาคารเดอะ พาร์ค (The PARQ) ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมดประมาณ 85,000 คน

3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 388 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จำนวนตัวอย่างที่เก็บได้และเป็นข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์มีจำนวนมากกว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่กำหนดโดยเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ต้องมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 383 คน ตามสมการด้านล่างนี้

$$n = \frac{x^2 N p (1 - p)}{e^2 (N - 1) + x^2 p (1 - p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

X² = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% (X² = 3.841)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (กำหนด p = 0.5)

โดยเมื่อแทนค่าในสมการ จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

$$n = \frac{3.841 \times 85,000 \times 0.5 \times (1-0.5)}{(0.05)^2 \times (85,000-1) + (3.841) \times 0.5 \times (1-0.5)}$$

$$n = 382.38 \text{ หรือ } 383 \text{ คน}$$

4. การเก็บข้อมูล

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์ (Online questionnaire) ให้กลุ่มตัวอย่างสแกนคิวอาร์โค้ด แล้วทำการตอบคำถามผ่านทาง Google form ที่นักวิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามประกอบไปด้วยคำถาม 4 ส่วน คือ 1) คำถามด้านประชากรศาสตร์ 2) คำถามด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคาร 3) คำถามด้านสภาพแวดล้อมภายในอาคาร (เกณฑ์ตาม Well certified) และ 4) คำถามประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้งานอาคาร โดยคำถามกลุ่ม 2-4 เป็นคำถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแนวทางของ Likert scale ซึ่งมีการให้คะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดย 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และ 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอก ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เช่น การหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นต้น โดยการแปลผลของค่าเฉลี่ยจากการให้คะแนนตาม Likert scale นั้น สามารถกำหนดได้ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.21 – 5.0 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ช่วงคะแนน 3.41 – 4.20 หมายถึง เห็นด้วย

ช่วงคะแนน 2.61 – 3.40 หมายถึง เฉยๆ

ช่วงคะแนน 1.81 – 2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ช่วงคะแนน 1.00 – 1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานตาม WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ด้วยการวิเคราะห์ Independent Sample T-Test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดว่า ปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับรองมาตรฐานตาม WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติที่แตกต่างกันหรือไม่

5.3 วิเคราะห์ความสามารถในการพยากรณ์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคารสำนักงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis - MRA) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน พบว่า ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.5) ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี (ร้อยละ 69.1) และมีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 75.3) โดยเป็นพนักงานทั่วไป (ร้อยละ 83.8) นอกจากนี้ผู้ใช้อาคารส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทปัจจุบันที่มีจำนวนพนักงาน

มากกว่า 200 คน (ร้อยละ 41.8) เป็นระยะเวลามากกว่า 2 ปี (ร้อยละ 49.7) และเคยทำงานอยู่ในอาคารสำนักงานอื่นมาเป็นระยะเวลา 2-5 ปี (ร้อยละ 32.5)

1. การเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ใช้อาคารสำนักงาน จำแนกตามปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์

จากการวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งงาน ว่าปัจจัยด้านใดบ้างมีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงาน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้สถิติวิเคราะห์ Independent Sample T-Test และความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) แสดงผลดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ($t = -1.459$, Sig. > 0.05) แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	n	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	161	3.9929	0.54837	-1.459	0.145
หญิง	227	4.0812	0.61318		
รวม	388				

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.2 ปัจจัยด้านอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ($F = 1.554$, Sig. > 0.05) แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	1.072	0.536	1.554	0.213
ภายในกลุ่ม	385	132.750	0.345		
รวม	387	133.822			

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.3 ปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ($t = 0.098$, Sig. > 0.05) แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขอทัศนคติที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
ปริญญาตรี	292	4.0465	0.54234	0.098	0.922
ปริญญาโท	96	4.0387	0.71247		
รวม	388				

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.4 ปัจจัยด้านระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ($t = 5.058$, $\text{Sig.} < 0.05$) แสดงดังตารางที่ 4 ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขอทัศนคติที่มีต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ระดับตำแหน่งงาน	n	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
พนักงานทั่วไป	325	4.1090	0.56638	5.058	0.000*
ระดับหัวหน้างาน	63	3.7120	0.58985		
รวม	388				

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. การศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยกำหนดปัจจัยสภาพแวดล้อมได้ทั้งหมด 28 ตัวแปร ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก 3 ด้าน 7 ตัวแปร และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน 7 ด้าน 21 ตัวแปร ดังนี้

2.1 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน พบว่า (LA1) ที่ตั้งและการเข้าถึง มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกสบายในการเดินทาง, (GS3) การมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟรอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้อยากมาทำงาน และ (V2) ทัศนียภาพที่มองไปนอกอาคารดีสามารถส่งเสริมต่อความคิดในการทำงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.44 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง), 4.05 (เห็นด้วย) และ 3.98 (เห็นด้วย) ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ทศนคติต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอก	ตัวย่อ	คำอธิบาย	Mean	Std. Deviation	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านที่ตั้งและการเข้าถึงอาคารและสถานที่ต่าง (Location, Access)	LA1	ที่ตั้งและการเข้าถึง มีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกภายในการเดินทางมาทำงาน	4.44	0.736	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	LA2	ที่ตั้งอยู่ใกล้กับระบบขนส่งสาธารณะ ช่วยลดการจอดรถและความเหนื่อยล้าจากการเดินทาง	4.18	0.923	เห็นด้วย
2. ด้านพื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบริเวณอาคาร (Environment, Facility, Green Space)	GS1	การมีพื้นที่สีเขียวรอบอาคารสำนักงานทำให้รู้สึกผ่อนคลาย	3.97	0.933	เห็นด้วย
	GS2	การมีพื้นที่สีเขียวรอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้อากาศดี	3.73	1.072	เห็นด้วย
	GS3	การมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ รอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้พนักงานทำงาน	4.05	0.880	เห็นด้วย
3. ด้านทัศนียภาพภายนอกอาคาร (Surrounding Environment, View)	V1	ทัศนียภาพที่มองไปนอกอาคารดีทำให้ช่วยลดความเครียดและความเหนื่อยล้าจากการทำงาน	3.91	0.955	เห็นด้วย
	V2	ทัศนียภาพที่มองไปนอกอาคารดีสามารถส่งเสริมต่อความคิดในการทำงาน	3.98	0.984	เห็นด้วย

2.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในออกเป็น 7 ด้าน 21 ตัวแปร เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า (A1) พื้นที่ทำงานมีคุณภาพอากาศที่ดีจากการระบายอากาศที่มีประสิทธิภาพ, (W2) ภายในอาคารมีการระบบการจัดการน้ำดื่มที่ได้มาตรฐานรองรับ, (N3)ระบบการจัดการเกี่ยวกับอาหารการกินภายในอาคารทำให้คุณสุขภาพร่างกายที่ดี, (L1) พื้นที่ทำงานมีการออกแบบให้แสงธรรมชาติเพียงพอและเหมาะสมต่อการทำงาน, (L2) พื้นที่ทำงานมีระบบการจัดการและควบคุมแสงสว่างที่เหมาะสมต่อการทำงาน, (F1) ภายในอาคารมีการให้ข้อมูลที่สร้างแรงจูงใจในการออกกำลังกาย, (C2) คุณสมบัติน้ำดื่มสามารถทำงานได้ต่อเนื่องมากขึ้นเนื่องจากมีการออกแบบพื้นที่ภายในได้เหมาะสมสำหรับการทำงานและ (M1) ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนในอาคารเดียวกันได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.45 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง), 4.31 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง), 3.82 (เห็นด้วย), 4.30 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง), 4.30 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง), 4.10 (เห็นด้วย), 4.14 (เห็นด้วย), และ 4.18 (เห็นด้วย) ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6: ทศนคติเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในอาคารสำนักงาน

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายใน	ตัวชี้วัด	คำถาม	Mean	Std. Deviation	ระดับความคิดเห็น
1. คุณภาพอากาศ (Air)	A1	พื้นผิวกำแพงมีคุณภาพอากาศดีจนกระทั่งมนุษย์อาจจมน้ำหรือมีอาการแพ้	4.45	0.701	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	A2	พื้นผิวกำแพงมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอทุกวัน	4.56	0.721	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	A3	อากาศที่ดี ทำให้คุณง่วงนอนง่าย ปวดหรืออาการแพ้ที่มี เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง	4.09	0.894	เห็นด้วย
2. คุณภาพน้ำดื่มที่บริโภค (Water)	W1	ภายในอาคารมีคุณภาพน้ำดื่มที่สะอาดและปลอดภัย	4.25	0.776	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	W2	ภายในอาคารมีการบริหารจัดการน้ำดื่มที่ดีมีมาตรฐานสูง	4.51	0.695	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	W3	การจัดการน้ำดื่มที่ดี ทำให้คุณง่วงนอนง่าย ปวดหรืออาการแพ้ที่มี เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง	4.09	0.973	เห็นด้วย
3. คุณภาพการเชื่อมต่อระบบโทรคมนาคม (Network)	N1	สายในอาคารมีวงจรโทรศัพท์มือถืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงหรือช่วยในการเลือกบริการโทรศัพท์	3.72	1.022	เห็นด้วย
	N2	ภายในอาคารมีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงหรือช่วยในการเลือกบริการโทรศัพท์	3.75	0.872	เห็นด้วย
	N3	ระบบการเชื่อมต่อระบบโทรคมนาคมภายในอาคารทำให้คุณสะดวกในการทำงาน	3.82	0.916	เห็นด้วย
4. คุณภาพของแสงสว่าง (Light)	L1	พื้นที่ทำงานมีการออกแบบแสงสว่างธรรมชาติเพียงพอ และเหมาะสมต่อการทำงาน	4.30	0.696	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	L2	พื้นที่ทำงานมีระบบการจัดการและควบคุมแสงสว่างที่เหมาะสมต่อการทำงาน	4.30	0.735	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	L3	คุณภาพของแสงสว่างที่เห็นในพื้นที่ทำงานทำให้มีอาการปวดตาหรืออาการแพ้ที่มี เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง	4.15	0.952	เห็นด้วย
5. ความสะดวกสบายของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (Fitness)	F1	ภายในอาคารมีพื้นที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง	3.19	0.766	เห็นด้วย
	F2	ภายในอาคารมีพื้นที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง	3.91	0.794	เห็นด้วย
	F3	พื้นที่ออกกำลังกายกลางแจ้งที่ดูมีสุขภาพที่ดี และ เติบโตขึ้น ป่วย ย่อมเยา น้อยลง	3.69	0.964	เห็นด้วย
6. ทัศนคติของผู้ร่วมงาน (Coworker)	C1	ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก	3.71	0.940	เห็นด้วย
	C2	คุณสมบัตินี้ช่วยให้มีสมาธิในการทำงาน	4.14	0.777	เห็นด้วย
	C3	พื้นที่ทำงานมีสภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้มีสมาธิในการทำงาน	3.99	0.816	เห็นด้วย
7. คุณภาพของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ (Health)	M1	ภายในอาคารมีพื้นที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง	4.18	0.751	เห็นด้วย
	M2	ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก	4.05	0.771	เห็นด้วย
	M3	ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอก	4.09	0.709	เห็นด้วย

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในและปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายนอกอาคารสำนักงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบใหม่ (Factor Analysis) และสามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารทั้ง 28 ปัจจัย ออกเป็น 7 กลุ่มปัจจัย ได้ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านคุณภาพน้ำและอาหาร ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ A3 C3 N1 W1 W2 W3 กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านคุณภาพจิตใจและพื้นที่น่ายุ่สบาย ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ C1 F1 M2 M3 กลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ GS1 GS2 V1 V2 กลุ่มที่ 4 ปัจจัยด้านคุณภาพพื้นที่น่ายุ่สบาย ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ C1 F3 N2 N3 กลุ่มที่ 5 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก ประกอบด้วย 3 ตัวแปร กลุ่มที่ 6 ปัจจัยด้านที่ตั้งและการเข้าถึง ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ F3 LA1 LA2 และกลุ่มที่ 7 ปัจจัยคุณภาพแสงสว่าง ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ L1 L2 L3 แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปลองค์ประกอบของตัวแปรอิสระแสดงค่า Initial Eigenvalues

Total Variance Explained									
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	10.133	36.188	36.188	10.133	36.188	36.188	4.305	15.376	15.376
2	2.868	10.242	46.431	2.868	10.242	46.431	3.626	12.952	28.327
3	2.254	8.049	54.480	2.254	8.049	54.480	3.438	12.278	40.605
4	1.874	6.692	61.172	1.874	6.692	61.172	2.529	9.034	49.639
5	1.714	6.123	67.295	1.714	6.123	67.295	2.525	9.017	58.656
6	1.211	4.323	71.619	1.211	4.323	71.619	2.420	8.645	67.300
7	1.010	3.609	75.228	1.010	3.609	75.228	2.220	7.927	75.228
8	0.824	2.943	78.170						
9	0.704	2.515	80.685						
10	0.674	2.406	83.091						
11	0.563	2.010	85.101						
12	0.507	1.811	86.911						
13	0.464	1.658	88.570						
14	0.429	1.531	90.101						
15	0.386	1.378	91.479						
16	0.323	1.154	92.634						
17	0.286	1.022	93.656						
18	0.262	0.937	94.593						
19	0.248	0.885	95.478						
20	0.223	0.795	96.273						
21	0.209	0.746	97.019						
22	0.185	0.660	97.679						
23	0.167	0.595	98.273						
24	0.140	0.500	98.773						
25	0.109	0.390	99.164						
26	0.104	0.370	99.534						
27	0.076	0.272	99.805						
28	0.055	0.195	100.000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

จากนั้นทำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise เพื่อเลือกปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานคร ได้ทั้งหมด 8 ปัจจัย คือ (1) การมีพื้นที่สีเขียวรอบอาคารสำนักงานทำให้รู้สึกความผ่อนคลาย (2) การมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ รอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้อยากมาทำงาน (3) การจัดการน้ำดื่มที่ดี ทำให้คุณเหนื่อยล้า ป่วย หรืออาการเหล่านี้ เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง (4) พื้นที่ทำงานมีการออกแบบให้แสงธรรมชาติเพียงพอ และเหมาะสมต่อการทำงาน (5) ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ที่สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกเหมาะต่อการทำงาน (6) คุณสามารถทำงานได้ต่อเนื่องมากขึ้นเนื่องจากการออกแบบพื้นที่ภายในได้เหมาะสมสำหรับการทำงาน (7) ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่เข้าถึงธรรมชาติที่สร้างบรรยากาศให้ร่มรื่น เกิดความผ่อนคลายจิตใจ และ (8) ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เหมาะสม ช่วยลดความตึงเครียดจากการทำงาน แสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8: ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร

ปัจจัย	ชื่อปัจจัย	B	t	Sig.
ค่าคงที่		0.517	2.794	0.005
การมีพื้นที่สีเขียวรอบอาคารสำนักงานทำให้รู้สึกความผ่อนคลาย	GS1	0.056	2.032	0.043
การมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ รอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้อยากมาทำงาน	GS3	0.071	2.235	0.026
การจัดการน้ำดื่มที่ดี ทำให้คุณเหนื่อยล้า ป่วย หรืออาการเหล่านี้ เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง	W3	0.137	2.853	0.005
พื้นที่ทำงานมีการออกแบบให้แสดงธรรมชาติเพียงพอ และเหมาะสมต่อการทำงาน	L1	0.081	2.178	0.030
ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกเหมาะสมต่อการทำงาน	C1	0.290	8.829	0.000
คุณสามารถทำงานได้ต่อเนื่องมากขึ้นเนื่องจากมีการออกแบบพื้นที่ภายในได้เหมาะสมสำหรับการทำงาน	C2	0.099	2.344	0.020
ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่เข้าถึงธรรมชาติที่สร้างบรรยากาศให้ร่มรื่น เกิดความผ่อนคลายจิตใจ	M2	0.100	2.314	0.021
ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เหมาะสม ช่วยลดความตึงเครียดจากการทำงาน	M3	0.095	2.172	0.03
R = 0.840, R ² = 0.706, Adjusted R ² = 0.683, Std. Error = 0.331, F = 30.809, Sig < 0.05				

เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย (Beta Coefficients) ของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีที่สุดทั้ง 8 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกเหมาะสมต่อการทำงาน ($\beta = 0.290$) มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด ในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติและปัจจัยสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน สรุปได้ 2 ประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านระดับตำแหน่งงานมีผลต่อทัศนคติที่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าความแตกต่างของระดับตำแหน่งงานอาจจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงาน โดยวิเคราะห์ได้ว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานสูง เนื่องจากมีประสบการณ์ทำงานที่มากกว่าระดับที่ต่ำกว่า จึงมีทัศนคติต่อการทำงานแตกต่างกันและให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ตำแหน่งงานยังส่งผลต่อนโยบายการจัดการสภาพแวดล้อม จึงควรทำความเข้าใจทั้งมุมมองของผู้ใช้ทั้งที่มีตำแหน่งสูง และไม่สูง

2. ผลการศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED ในกรุงเทพมหานครทั้ง 6 กลุ่มปัจจัย สามารถสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ปัจจัยด้านคุณภาพน้ำและอาหาร มีอิทธิทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกว่าการจัดการน้ำดื่มที่ดี ทำให้คุณเหนื่อยล้า ป่วย หรืออาการเหล่านี้ เช่น ปวดศีรษะ แสบตา วิงเวียน อ่อนเพลีย น้อยลง ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ WELL Building Standard Version 1 ที่พิจารณาในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและ

ความเป็นอยู่ที่ดีของคน โดยมีหมวดคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ (Water) มีเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและการส่งเสริมการบริโภค หรือการใช้น้ำที่มีคุณภาพให้กับผู้ใช้อาคาร ที่สามารถเข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาด บริสุทธิ์ และปลอดภัยต่อร่างกายได้

กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านพื้นที่น่ายุสบายและคุณภาพจิตใจ มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกรู้สึกว่า ภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เหมาะสมช่วยลดความตึงเครียดจากการทำงาน โดยภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่เข้าถึงธรรมชาติที่สร้างบรรยากาศให้ร่มรื่นเกิดความผ่อนคลาย และสามารถทำงานได้ต่อเนื่องมากขึ้น เนื่องจากมีการออกแบบพื้นที่ภายในได้เหมาะสมสำหรับการทำงาน ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ WELL Building Standard Version 1 และการศึกษา แนวความคิดเรื่อง “สุขภาวะ” กล่าวคือสุขภาวะที่ดี มีปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เราอาศัยอยู่ด้วยมีผลต่อ คุณภาพจิตใจของมนุษย์ คือ “ความสุข” โดยจะสัมพันธ์กับ “ความสบาย” (Manchanda & Steemers, 2012)

กลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการ มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกรู้สึกว่าการมีพื้นที่สีเขียวรอบอาคารสำนักงานทำให้รู้สึกความผ่อนคลาย ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ WELL Building Standard Version 1 และแนวคิดของ บุญชิตรา ศรีวงศ์งาม, พิศพันธ์ ชาญวสุนันท์ และ อรรถน ศรีษษฐบุตร (2564) สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งเสริมให้เกิดสุข-ภาวะในการใช้งาน กล่าวคือ สภาพแวดล้อมการทำงานที่น่ายุสบายเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานเพราะ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีนั้นจะมีส่วนช่วยทำให้พนักงานรู้สึกรักและผูกพันในองค์กรมากยิ่งขึ้น และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตในอาคารทำให้มีประสบการณ์ที่ดีของผู้ใช้งานอาคาร

กลุ่มที่ 4 ปัจจัยด้านคุณภาพพื้นที่น่ายุสบาย มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกรู้สึกว่าภายในอาคารมีการออกแบบพื้นที่ให้สามารถป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกเหมาะสมต่อการทำงาน ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ WELL Building Standard Version 1 และแนวคิด ของ ดิเรก อัสถิ (2555) ด้านองค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานคือ คุณภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ลดเสียงรบกวนจากภายนอก ชั่วโมงการทำงาน ช่วงเวลาพักผ่อน และการถ่ายเทอากาศ

กลุ่มที่ 5 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกรู้สึกว่าการมีสิ่งแวดล้อมสะอาด เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ รอบอาคารสำนักงานส่งเสริมให้อยากมาทำงาน ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกณฑ์ของ WELL Building Standard Version 1 และแนวคิดของอับราฮัม มาสโลว์ (Maslow, 1943) ด้านความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับตัวเอง เพราะมีอิทธิต่อสภาวะจิตใจในการกระทำสิ่งต่างๆ ซึ่งในที่นี่หมายถึงการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลุ่มที่ 6 ปัจจัยคุณภาพแสงสว่าง มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกรู้สึกว่าพื้นที่ทำงานมีการออกแบบให้แสงธรรมชาติเพียงพอ และเหมาะสมต่อการทำงาน ทำให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกณฑ์ปัจจัยการออกแบบแสงสว่างของสภาพแวดล้อมตามมาตรฐาน WELL CERTIFIED ที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน มีความสัมพันธ์ทางตรงกับแสงที่ได้รับ เพียงพอและสมดุล (Visual Lighting Design) กับร่างกายมนุษย์

ข้อเสนอแนะ

ศึกษาอาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED อื่นๆ ที่สร้างเสร็จเพิ่มขึ้น หรืออาจจะเลือกศึกษาในกลุ่มพนักงานออฟฟิศ (White collar) ประเภทต่าง ๆ หรือศึกษากลุ่มพนักงานออฟฟิศใน CBD ที่มีความต้องการทำงานในอาคารสำนักงานที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED และอีกแนวทางคือ ศึกษาเกี่ยวกับประเภทธุรกิจอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ที่ได้รับมาตรฐานการออกแบบ WELL CERTIFIED เช่น อาคารพักอาศัย ศูนย์การค้า เป็นต้น จะทำให้ได้ผลข้อมูลการวิจัยที่หลากหลายและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- ดิเรก อัสถิ. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษในเขตภาคกลาง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชिरา ศรีวงศ์งาม, พิศพันธ์ ชาญวสุนันท์ และอรจันต์ เศรษฐบุตร (2564). การติดตามผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสำนักงานสุขภาวะ: กรณีศึกษา ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน. *สารศาสตร์*, 4(4), 853-866.
- ศุภรัตน์ มหานุกุลวงศ์ชัย และพรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ (2565). ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมของอาคารสำนักงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาคารเขียวต่อประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ใช้อาคาร. ใน *รายงานการประชุมวิชาการ. Thailand Research Expo Symposium 2021*. (หน้า 224-234). กรุงเทพฯ: ประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2557). ความสุขของคนไทยในครึ่งทางแผนฯ 11. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*, 51(2), 6.
- Chandrasekar, K. (2011). Workplace environment and its impact on organizational performance in public sector organizational. *International Journal of Enterprise Computing and Business Systems*. Retrieved from: <http://www.ijecbs.com/January2011/N4Jan2011.pdf>
- IWBI (International Well Building Institute). (2014). *The WELL Building Standard v1*. Retrieved from: <https://www.wellcertified.com/certification/v1/standard/>.
- KiSi (2021). *Work-life balance: Best cities worldwide in 2021*. Retrieved from <https://www.getkisi.com/work-life-balance-2021>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Manchanda, S., & Steemers, K. (2012). Environmental Control and the Creation of Well-being. *Engineering*. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-0745-5_5
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Sakid. (2022). *What is well being for office employee*. Retrieved from <https://www.sakid.app/blog/what-is-well-being/>.
- Sirirat, S., & Sawangwong, B. (2020). Factors affecting work efficiency of employees in nonthaburi provincial administration organization. *PEOPLE: International Journal of Social Sciences*, 6(1), 784-794.

WHO (World Health Organization). (1986). Ottawa charter for health promotion. Retrieved from <https://www.who.int/teams/health-promotion/enhanced-well-being/first-global-conference>.

มหาวิทยาลัยบูรพา

การวิเคราะห์ผู้เรียนและเนื้อหาตำราภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
AN ANALYSIS OF LEARNERS AND CONTENT OF JAPANESE TEXTBOOKS
AT THE UPPER SECONDARY LEVEL

วันวิสาข์ คุลภัทรนรินทร์ (Wanwisa Kunpattaranirun)¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผู้เรียนและเนื้อหาตำราภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อใช้ในการวางแผนเนื้อหาวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คนโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น 2 เล่ม ได้แก่ หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 50 มีความรู้เทียบเท่าหรือสูงกว่าระดับ N5 มีความต้องการที่จะทบทวนอักษรคันจิ การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นและไวยากรณ์ระดับ N4 ส่วนผลการวิเคราะห์ตำรา พบว่า หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* มีหัวข้อไวยากรณ์ครอบคลุมไวยากรณ์ระดับ N4 ดังนั้น ในการวางแผนเนื้อหาวิชาภาษาญี่ปุ่นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 จึงควรเป็นรูปแบบกิจกรรมฝึกใช้ภาษา เช่น ฝึกเขียน ฝึกอ่านและฝึกแปลภาษามากกว่าการสอนโครงสร้างประโยคเท่านั้น

คำสำคัญ: วิเคราะห์ผู้เรียน, วิเคราะห์ตำรา, การวางแผนการสอน

Abstract

The purpose of this research was to analyze learners and content of Japanese textbooks at the high school for use in planning the Japanese course content for the first-year students in the Japanese Language Program, Burapha University. Data were collected from a sample group of 91 first-year students by using a questionnaire and analyzing two Japanese textbooks: 'Akiko to tomodachi' and 'Minna no Nihongo'. The study found that More than 50% of the sample had knowledge equivalent to or higher than N5 level and wanted to review kanji, Thai to Japanese translation and N4 level grammar. As for the results of textbook analysis, it was found that both 'Akiko to tomodachi' and 'Minna no Nihongo', there are grammar topics covering N4 level grammar. Therefore, when laying Japanese course content for first-year students, it should be a form of language practice activities, such as writing practice, reading practice, and translation practice, rather than just teaching the sentence structure.

Keywords: learner analysis, textbook analysis, lesson planning

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทนำ

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับปรับปรุงปีพ.ศ. 2564 กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร ดังนี้ คือ 1) สอบผ่านรายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 2) ได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบค่าระดับชั้น 4 3) มีระดับความสามารถทักษะทางภาษาอังกฤษตามประกาศมหาวิทยาลัย 4) มีระดับความสามารถอื่น ๆ (ถ้ามี) ตามประกาศของคณะ และ 5) มีผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น (JLPT : Japanese Language Proficiency Test) ผ่านระดับ N2 ขึ้นไป หรือผลการสอบ JPT (Japanese Proficiency Test) ที่ระดับคะแนน 525 คะแนนขึ้นไปหรือเทียบเท่า (ตามผลการพิจารณาของกรรมการหลักสูตร) ซึ่งการกำหนดเกณฑ์ด้านผลสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 นี้เป็นสิ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากหลักสูตรเก่าที่ปรับปรุงไว้เมื่อปีพ.ศ. 2559 เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ ภาคการทำงานและผู้เรียน กล่าวคือ ภาคการทำงานในปัจจุบันต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นในระดับ N2 เนื่องจากบริษัทหรือองค์กรญี่ปุ่นต้องการพนักงานใหม่ที่พร้อมเรียนรู้เนื้อหาและกระบวนการทำงานได้ทันทีโดยไม่มีอุปสรรคด้านภาษาซึ่งระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นที่เป็นที่ยอมรับ คือ ระดับ N2 ดังนั้นในการประกาศรับสมัครพนักงานใหม่ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งล่ามภาษาญี่ปุ่น หรือพนักงานที่ต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นจึงมักกำหนดคุณสมบัติที่ระดับ N2 และให้ค่าตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าผู้ที่มีความสามารถในระดับต่ำกว่า ในอีกด้านหนึ่ง ผู้เรียนที่มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพล่ามภาษาญี่ปุ่น อาชีพที่ใช้ภาษาญี่ปุ่น รวมถึงผู้ที่ต้องการไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นก็มีความต้องการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนไปให้ถึงระดับ N2 เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่า สามารถทำงานหรือไปเรียนต่อที่ประเทศญี่ปุ่นได้เมื่อจบการศึกษา หลักสูตรจึงกำหนดเกณฑ์และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่ระดับความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ N2 เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญนี้ ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรจึงกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนในหลักสูตรว่า จะต้องเป็นผู้ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

อย่างไรก็ตาม แม้หลักสูตรจะกำหนดว่า ผู้ที่สมัครเข้าเรียนจะต้องเป็นผู้ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมา แต่พบว่า ระดับความรู้และความสามารถของนิสิตที่เข้าใหม่ยังมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพร้อมทางด้านความรู้ของผู้เรียน รวมทั้งวิเคราะห์ลักษณะเนื้อหาและตำราเรียนที่ผู้เรียนใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้ทราบระดับความรู้ความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน ไวยากรณ์และเนื้อหาที่เคยเรียนมาก่อนหน้านี้ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อต่อยอดและพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้และความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน
2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างและหัวข้อไวยากรณ์ในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถแบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ งานวิจัยที่วิเคราะห์ผู้เรียน และงานวิจัยที่วิเคราะห์ตำราเรียน สรุปได้ ดังนี้

ดารณี เอื้อชนะกิจ (2561) วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ผู้เรียนและการทบทวนบทเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ความพร้อมของผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์ 2) ด้านสติปัญญา 3) ด้านพฤติกรรม 4) ด้านร่างกายและจิตใจ และ 5) ด้าน

สังคม และจำนวนครั้งของการทบทวนบทเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนจำนวน 62 คนโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์และจำนวนครั้งของการทบทวนมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีความรู้พื้นฐาน ความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสนใจและมีสมาธิในการเรียนรู้ และผู้ที่มีจำนวนครั้งในการทบทวนบทเรียนมาก จะเป็นผู้ที่สอบได้คะแนนสูง

สตรีรัตน์ ธาดากานต์ และพรศิริ พงกษชาติ (2563) วิจัยเรื่อง “การประเมินเพื่อติดตามและพัฒนา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โรงเรียนพยาบาล รามาธิบดี ที่พัฒนาโดยใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของนักศึกษาพยาบาลเพื่อใช้ติดตามและช่วยเหลือ นักศึกษาให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรก่อนสำเร็จการศึกษา เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่กำลังจะขึ้นชั้นปีที่ 3 จำนวน 195 คนโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ผลลัพธ์การ เรียนรู้ที่นักศึกษาบรรลุในระดับ “มากที่สุด” ได้แก่ การมีจิตอาสา ส่วนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่นักศึกษาบรรลุใน ระดับ “น้อย” ถึง “ไม่บรรลุเลย” ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ ความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ และ ความรู้พื้นฐานด้านการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ความรู้ที่นักศึกษาระบุว่า “บรรลุ น้อย” และ “ไม่บรรลุเลย” ส่วนใหญ่เป็นความรู้ที่ควรมีพื้นฐานมาจากการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา จึง สะท้อนให้เห็นว่า แม้จะผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาแล้วแต่นักศึกษาที่มีต้นทุนทางความรู้น้อยจะทำให้ไม่ สามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ นอกจากนี้ ผลการสำรวจปัจจัยที่ส่งต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า ปัจจัยที่เอื้อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ ได้แก่ ความตั้งใจเรียน ความขยัน การทบทวนบทเรียน อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัยและการพัฒนาวิธีการสอนที่เข้าใจนักศึกษา ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่ บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ ได้แก่ ความไม่กล้าแสดงออก ใช้เวลาทบทวนน้อย และความรู้พื้นฐานมีไม่มากพอ

สร้อยสุดา ณ ระนอง (2546) วิจัยเรื่อง “งานวิจัยตำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1” โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงตำราวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1 และวิธีสอนให้ตรงตาม ความประสงค์ของผู้เรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน จำนวน 53 คน และ สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน ผลการศึกษา พบว่า ตำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ผู้เรียน คาดหวังควรเป็นตำราที่มีตัวอย่างเรียงความมากกว่า 1 ตัวอย่างในแต่ละบท มีคำศัพท์ สำนวน คำนจและ คำอธิบายไวยากรณ์อย่างละเอียด มีแบบฝึกหัดท้ายบทและหัวข้อเรียงความหลากหลาย อุปสรรคหลักในการ เขียนเรียงความ ได้แก่ อิทธิพลจากภาษาแม่ การรู้คำศัพท์น้อย ขาดความแม่นยำในการใช้ไวยากรณ์พื้นฐาน และรู้อักษรคันจิน้อย

สุนีย์ ลีลาพรพิณีจ (2557) วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ปรากฏใน แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวจีน” เก็บข้อมูลจากแบบเรียนภาษาไทยที่พิมพ์เผยแพร่ทั้งในประเทศไทย และประเทศจีน จำนวน 15 เล่ม โดยวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาที่ปรากฏในแบบเรียนเพื่อหาแนวทางในการ สร้างแบบเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวจีน ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบ ของแบบเรียน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แบบเรียนที่นำเสนอส่วนไวยากรณ์เป็นหลักและมีส่วนบทสนทนา หรือบทอ่านเสริม และแบบเรียนที่นำเสนอบทสนทนาหรือบทอ่านเป็นหลัก และอธิบายไวยากรณ์และรูป ประโยคที่ปรากฏในบทสนทนานั้นๆ เนื้อหาด้านไวยากรณ์ที่ปรากฏมากที่สุดมี 4 หัวข้อ ได้แก่ ชนิดของคำไทย แบ่งตามหน้าที่ วลี ชนิดของประโยคแบ่งตามเนื้อความและประโยคความเดียวแบ่งตามเจตนาการสื่อสาร เนื้อหาของบทสนทนาหรือบทอ่านที่พบมากที่สุด ได้แก่ อาหารการกิน ผลไม้ การแนะนำและการสั่งอาหาร

ส่วนผสม และรสชาติอาหาร ลักษณะของแบบฝึกหัดที่พบมากที่สุด ได้แก่ แบบฝึกหัดการอ่าน แบบฝึกหัดการอ่านและการเขียน และแบบฝึกหัดการพูด

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ผู้เรียนทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ทั้งปัจจัยที่ส่งผลในเชิงบวกและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมา ได้ข้อสรุปตรงกันว่า ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุผลการเรียนรู้ กล่าวคือ หากผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แน่นเพียงพอในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อเข้ามาศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยก็จะสามารถเรียนและต่อยอดความรู้ได้ง่าย แต่หากผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอจะส่งผลทำให้เข้าใจสิ่งใหม่ๆ ที่เรียนได้ยาก ใช้เวลานานในการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ แต่การที่จะทราบว่า ระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างไร มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องใดมาบ้างจำเป็นที่จะต้องทำการสำรวจและวิเคราะห์ก่อนที่จะวางแผนการสอน เพราะหากผู้สอนไม่ทราบสิ่งต่างๆ ดังกล่าว ก็อาจจะสอนเนื้อหาซ้ำจากที่ผู้เรียนเคยมีความรู้มาแล้ว ทำให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่ท้าทายต่อความสามารถของผู้เรียน สร้างความเบื่อหน่ายและเสียเวลาโดยไม่จำเป็น หรือหากสอนในสิ่งใหม่ๆ โดยไม่มีการทบทวนหรือปูพื้นฐานความรู้เดิม ก็อาจจะทำให้ผู้เรียนที่มีพื้นฐานรู้น้อยไม่สามารถรับความรู้ใหม่ๆ และบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ตำราทำให้ทราบโครงสร้างบทเรียน หัวข้อไวยากรณ์และลักษณะของแบบฝึกหัดซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนเนื้อหาการสอนไม่ให้ซ้ำซ้อนกับความรู้เดิมที่มีอยู่มากเกินไป ที่ผ่านมามีงานวิจัยที่วิเคราะห์ผู้เรียนและตำราก่อนการวางแผนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นช่องว่างทางการศึกษานี้และต้องการที่จะศึกษาเพื่อให้การวางแผนการเรียนการสอนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน แก้ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ เติบโตและนำพาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ในระดับชั้นปี (YLO)

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับความรู้และความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 รุ่น ได้แก่ นิสิตรหัส 64 และรหัส 65 รวมทั้งหมด 91 คน ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลคือ สัปดาห์ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ดังนั้น ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลจึงมี 2 ครั้ง ได้แก่ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 และเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น และตำราภาษาญี่ปุ่นที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนเอง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีหัวข้อประเมิน จำนวน 11 หัวข้อ และให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถของตนเองในแต่ละหัวข้อตามระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความรู้แน่นมากเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ

ระดับ 4 หมายถึง ความรู้แน่นมาก แต่อยากทบทวนอีกครั้ง

ระดับ 3 หมายถึง ความรู้ปานกลาง ควรต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ

ระดับ 2 หมายถึง ความรู้ไม่ค่อยแน่น ควรทบทวนอย่างยิ่ง

ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีความรู้เลย หรือ ไม่เคยเรียน

วิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

การแปลค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้เกณฑ์ดังนี้

- 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่มีความรู้เลย หรือไม่เคยเรียน
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ความรู้ไม่ค่อยแน่น ควรทบทวนอย่างยิ่ง
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ความรู้ปานกลาง ควรต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ความรู้แน่นมาก แต่อยากทบทวนอีกครั้ง
- 4.51 - 5.00 หมายถึง ความรู้แน่นมากเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ

2. การวิเคราะห์ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ หนังสือภาษาญี่ปุ่น *あきこと友だち* ของ The Japan Foundation และ *みんなの日本語* ฉบับแปลไทย โดยสำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม วิธีการคัดเลือกตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้นำมาจากข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างใน ส่วนที่ 1 มีประเด็นในการวิเคราะห์ดังนี้ คือ โครงสร้างของบทเรียน หัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร และลักษณะของแบบฝึกหัด

ผลการวิจัย

1. ระดับความรู้และความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน

ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ที่สำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น และตำราภาษาญี่ปุ่นที่เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	27	29.6
	หญิง	64	70.3
	รวม	91	100
2. ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น	N1	1	1.1
	N2	0	0
	N3	1	1.1
	N4	19	20.9
	N5	34	37.4
	เคยสอบแต่ไม่ผ่าน	14	15.4
	ไม่เคยสอบ	22	24.2
รวม	91	100	
3. ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1) <i>あきこと友だち</i>	28	30.8
	2) <i>あきこと友だち</i> และเอกสารประกอบอื่น	11	12.1
	3) <i>あきこと友だち</i> + <i>みんなの日本語</i>	14	15.4
	4) <i>みんなの日本語</i>	28	30.8
	5) <i>みんなの日本語</i> และเอกสารประกอบอื่น	10	11.0
	รวม	91	100

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้มีทั้งหมด 91 คนเป็นเพศชาย 27 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 และเพศหญิง 64 คนคิดเป็นร้อยละ 70.3

ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน ใช้วิธีการสำรวจโดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับสูงที่สุดที่เคยสอบผ่านและมีใบรับรองผลการสอบวัดระดับ ผลการสำรวจพบว่า ระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นที่พบมากที่สุด คือ ระดับ N5 มีผู้สอบผ่านจำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 37.4 รองลงมาคือระดับ N4 มีผู้สอบผ่านจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 ผู้ที่เคยสอบแต่ไม่ผ่านจำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 15.4 และผู้ที่ไม่เคยสอบวัดระดับ พบจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2

ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถแบ่งได้ออกเป็น 5 รูปแบบย่อย ได้แก่ 1) ใช้หนังสือ **あきこと友だち** เท่านั้น 2) ใช้หนังสือ **あきこと友だち** และเอกสารประกอบอื่น 3) ใช้หนังสือ **あきこと友だち** ร่วมกับหนังสือ **みんなの日本語** 4) ใช้หนังสือ **みんなの日本語** เท่านั้น และ 5) ใช้หนังสือ **みんなの日本語** และเอกสารประกอบอื่น ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หนังสือ **あきこと友だち** เท่านั้นและหนังสือ **みんなの日本語** เท่านั้นมีสัดส่วนเท่ากัน คือ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 นอกจากนี้ จำนวนผู้ใช้หนังสือ **あきこと友だち** และเอกสารประกอบอื่นและผู้ใช้หนังสือ **みんなの日本語** และเอกสารประกอบอื่นก็มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณร้อยละ 12.1 และร้อยละ 11 ตามลำดับ

ลำดับถัดไป เป็นการรายงานผลการประเมินความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ที่ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนเองตามหัวข้อต่าง ๆ ผลเป็นดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของตนเอง

หัวข้อประเมิน	ระดับความสามารถ					ค่าเฉลี่ย X	S.D
	5	4	3	2	1		
1. อักษรฮิรางานะคาตากานะ	65 (71.4%)	22 (24.2%)	2 (2.2%)	0 (0%)	2 (2.2%)	4.6	0.74
2. อักษรคันจิ	1 (1.1%)	15 (16.5%)	42 (46.2%)	31 (34.1%)	2 (2.2%)	2.8	0.78
3. คำศัพท์	0 (0%)	21 (23.1%)	55 (60.4%)	13 (14.3%)	2 (2.2%)	3.0	0.68
4. คำช่วย	2 (2.2%)	17 (18.7%)	52 (57.1%)	19 (20.9%)	1 (1.1%)	3.0	0.73
5. การผันกริยารูปต่างๆ	10 (11%)	30 (33%)	32 (35.2%)	17 (18.7%)	2 (2.2%)	3.3	0.98
6. ไวยากรณ์ N5	29 (31.9%)	35 (38.5%)	22 (24.2%)	2 (2.2%)	3 (3.3%)	3.9	0.98
7. ไวยากรณ์ N4	3 (3.3%)	27 (29.7%)	34 (37.4%)	21 (23.1%)	6 (6.6%)	3.0	0.97

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อประเมิน	ระดับความสามารถ					ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D
	5	4	3	2	1		
8. การเขียนประโยคสั้น ๆ	8 (8.8%)	33 (36.3%)	34 (37.4%)	15 (16.5%)	1 (1.1%)	3.4	0.90
9. การแปลญี่ปุ่นเป็นไทย	4 (4.4%)	33 (36.3%)	38 (41.8%)	15 (16.5%)	1 (1.1%)	3.3	0.83
10. การแปลไทยเป็นญี่ปุ่น	0 (0%)	19 (20.9%)	44 (48.4%)	24 (26.4%)	4 (4.4%)	2.9	0.80
11. การอ่านบทความสั้นๆ	2 (2.2%)	26 (28.6%)	44 (48.4%)	16 (17.6%)	3 (3.3%)	3.1	0.83

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นของตนเองโดยกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

1. หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ อักษรฮิรางานะและอักษรคาตากานะ ค่าเฉลี่ย 4.6 แปลผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านอักษรญี่ปุ่นแน่นมากเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ

2. หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ด้านไวยากรณ์ระดับ N5 ค่าเฉลี่ย 3.9 แปลผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ไวยากรณ์ระดับ N5 แน่นมากแต่อยากทบทวนอีกครั้ง

3. หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.8-3.4 เมื่อเรียงลำดับจากหัวข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงไปค่าเฉลี่ยต่ำจะเป็นดังนี้ คือ การเขียนประโยคสั้นๆ การแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย การผันคำกริยาเป็นรูปต่างๆ การอ่านบทความสั้นๆ คำศัพท์ คำช่วย ไวยากรณ์ระดับ N4 การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นและอักษรคันจิ แปลผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และความสามารถในหัวข้อเหล่านี้ในระดับปานกลาง ควรต้องทบทวนหรือเรียนซ้ำ

4. หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่าความรู้ไม่ค่อยแน่น หรือไม่เคยเรียน ไม่มี

2. การวิเคราะห์ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น

จากข้อมูลส่วนที่ 1 พบว่า ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 2 เล่มหลักๆ ได้แก่ หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* ในส่วนนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ตำราเรียน โดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ดังนี้ คือ โครงสร้างของบทเรียน หัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร และลักษณะของแบบฝึกหัด โดยจะรายงานตามลำดับ

2.1 โครงสร้างของบทเรียน

โครงสร้างของบทเรียนในหนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* สรุปได้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงสร้างของบทเรียน

あきこと友だち	みんなの日本語
1. จุดประสงค์การเรียนรู้	1. รูปประโยคพื้นฐานที่จะเรียนในบทนั้นๆ
2. บทสนทนา	2. ประโยคตัวอย่าง
3. แบบฝึกหัดรูปประโยคและแบบฝึกประยุกต์ใช้	3. บทสนทนา
4. แบบฝึกทักษะการอ่าน	4. คำศัพท์ใหม่
5. แบบฝึกทักษะการฟัง	5. คำศัพท์ที่เป็นประโยชน์และข้อมูลเกี่ยวกับญี่ปุ่น
6. คำอธิบายไวยากรณ์และประโยคตัวอย่าง	6. หลักไวยากรณ์
7. คำศัพท์ใหม่ที่ปรากฏในบท	7. แบบฝึก A : โครงสร้างประโยคและประโยคตัวอย่าง
8. อักษรคันจิที่ปรากฏในบท	8. แบบฝึก B : แบบฝึกหัดรูปประโยค
9. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับญี่ปุ่น	9. แบบฝึก C : แบบฝึกหัดทักษะการสนทนา
	10. แบบฝึกหัดท้ายบท ประกอบด้วย แบบฝึกฟัง แบบฝึกไวยากรณ์ และแบบฝึกอ่าน

จากตารางที่ 3 โครงสร้างของบทเรียนในหนังสือ **あきこと友だち** เริ่มด้วยการบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยระบุสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำได้หลังจากเรียนจบบท เช่น บทที่ 26 มีจุดประสงค์การเรียนรู้ 3 ข้อ คือ 1) สามารถบอกเรื่องที่ตนเองเดือดร้อนได้ 2) สามารถกล่าวขอโทษในสิ่งที่ตนทำผิดพลาดได้ และ 3) สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ที่กำลังมีเรื่องเดือดร้อนได้ จากนั้น ตามด้วยบทสนทนาและรูปประโยครวมทั้งแบบฝึกหัดต่างๆ ในขณะที่หนังสือ **みんなの日本語** เริ่มด้วยประโยคพื้นฐานที่จะเรียนในบทนั้นๆ แล้วตามด้วยบทสนทนาและแบบฝึกหัด สำหรับแบบฝึกหัดไวยากรณ์ การฟัง การอ่านและการพูด หนังสือทั้งสองเล่มมีส่วนประกอบครบเหมือนกัน แต่หนังสือ **みんなの日本語** ไม่มีแบบฝึกหัดคันจิอยู่ท้ายบท

2.2 หัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร

เนื่องจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2564 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อสิ้นการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 (YLO) ว่าจะต้องแสดงทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่นเทียบเคียงได้กับความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับ N4 ดังนั้น ในการวิเคราะห์ชนิดของไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร จึงใช้หัวข้อในหนังสือ 200 รูปประโยค N4-N5 ของสำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น-กลาง และครอบคลุมเนื้อหาของการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับ N4 – N5 เป็นกรอบในการวิเคราะห์หัวข้อไวยากรณ์ในตำราเรียนที่กลุ่มตัวอย่างเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิเคราะห์เป็นไปตามตารางที่ 4

ตาราง 4 หัวข้อไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับ N4-N5 ที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น

หัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร	あきこと友だち	みんなの日本語
	บทที่ปรากฏ	บทที่ปรากฏ
1. ไวยากรณ์เกี่ยวกับเวลา	14,15,17,27	16,18,23,28,34,46
2. การเปรียบเทียบ	13,26	12,44

ตาราง 4 (ต่อ)

หัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสาร	あきこと友だち	みんなの日本語
	บทที่ปรากฏ	บทที่ปรากฏ
3. การเรียงลำดับ	15	19
4. การบอกประสบการณ์	14	19
5. การบอกสาเหตุ / เหตุผล	8,10,20,21,26	9,28,39
6. การบอกผลที่แย้งกัน	8,26	8
7. การบอกความปรารถนา	18,25	13
8. การบอกจุดประสงค์	7,18,20	13,36,41,42,45
9. การบอกความสามารถ	6,17	18,27
10. การบอกความเป็นไปได้ / ความยากง่าย	20	44
11. การขอร้อง	6,10,16	3,14,17
12. คำสั่ง / ห้ามปราม	-	33
13. การเชิญชวน	7,13	6
14. การเสนอตัว	26	14
15. การเสนอแนะ	16	32
16. การอนุญาต	5	15
17. การห้าม	5	15
18. การบอกหน้าที่	22	17
19. การกล่าวถึงสิ่งที่ไม่จำเป็น	22	17
20. การบอกความเปลี่ยนแปลง	17,22,23,25	19,36,43,44
21. การถ่ายทอดคำพูด / การอ้างอิง	19,23	21,47
22. การอธิบาย	9,16,18,21,23	26,33,38
23. การบอกเจตนา	24	31
24. การกำหนด	6	44
25. การตกลงใจ	6	44
26. การกระทำที่มีเจตนา	14,18,26	29,30,40
27. การบอกจุดเริ่มต้น / จุดจบ	-	-
28. การบอกลักษณะ / สภาพ	9,12,14,19,21,22	9,14,15,16,28,29,30,43
29. การเปรียบเทียบ / การยกตัวอย่าง	24	-
30. การคาดคะเน	21,27	32,46
31. การบอกเงื่อนไข	24,25,26	23,25,26,35
32. การให้และการรับ	15,20	7,24,41
33. รูปให้กระทำ	28	48
34. รูปถูกกระทำ	27	37
35. รูปถูกให้กระทำ	-	-
36. การยกย่อง	29	49
37. การถ่อมตัว	29	50

จากตารางที่ 4 หนังสือ 200 รูปประโยค N4-N5 ของสำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรมมีหัวข้อไวยากรณ์แบ่งตามหน้าที่ทางการสื่อสารจำนวน 37 หัวข้อ โดยแต่ละหัวข้อจะมีรูปประโยคและไวยากรณ์แยกย่อยลงไปอีก แต่เนื่องจากเนื้อหาที่จำกัด ในบทความวิจัยนี้จึงนำเสนอในภาพใหญ่เป็นหัวข้อไวยากรณ์ตามหน้าที่ทางการสื่อสารเท่านั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า จากหัวข้อไวยากรณ์ระดับ N4-N5 ที่ใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* มีหัวข้อไวยากรณ์ในระดับ N4-N5 จำนวน 34 หัวข้อ คิดเป็นร้อยละ 91.89 เหมือนกัน แต่หัวข้อไวยากรณ์ที่ไม่ปรากฏมีทั้งที่เหมือนและต่างกัน ดังนี้ คือหนังสือ *あきこと友だち* ไม่มีหัวข้อไวยากรณ์ “คำสั่งและห้ามปราม” “การบอกจุดเริ่มต้น / จุดจบ” และ “รูปถูกให้กระทำ” ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* ไม่มีหัวข้อไวยากรณ์ “การบอกจุดเริ่มต้น / จุดจบ” “การเปรียบเทียบ / การยกตัวอย่าง” และ “รูปถูกให้กระทำ”

2.2 ลักษณะของแบบฝึกหัด

ในส่วนนี้ แบ่งแบบฝึกหัดออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ แบบฝึกกรุปประโยค แบบฝึกอ่าน แบบฝึกฟัง แบบฝึกสนทนาและแบบฝึกอักษรคันจิ ผลการวิเคราะห์เป็นดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่น

แบบฝึกหัด	<i>あきこと友だち</i>	<i>みんなの日本語</i>
1. แบบฝึกกรุปประโยค	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกผันกริยา - จับคู่ประโยค - แต่งประโยคให้สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปลี่ยนคำที่นำมาให้อยู่ในรูปไวยากรณ์ที่เรียนในบทนั้น - แต่งประโยคจากภาพ
2. แบบฝึกอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อีเมล - จดหมายและไปสการ์ด - ข้อความต่างๆ เช่น การอธิบายทางรายละเอียดโรงแรม วิธีทำอาหาร ของยา - โน้ตสั้นๆ คู่มือวิธีใช้สิ่งของ - กราฟ - บทสัมภาษณ์ - นิทาน ตำนาน 	<ul style="list-style-type: none"> - อีเมล - จดหมาย - ข้อความต่างๆ เช่น การอธิบายทาง วิธีทำอาหาร โน้ตสั้นๆ คู่มือวิธีใช้สิ่งของ - กราฟ - คำทำนายดวง - นิทาน ตำนาน - คำอธิบายสุภาพ
3. แบบฝึกฟัง	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังบทสนทนา - ฟังบทสนทนาแล้วเลือกรูปภาพ - ฟังบทสนทนาแล้วเลือกคำ - ฟังบทสนทนาแล้วใส่หมายเลขลำดับ - ฟังบทสนทนาแล้วเติมตารางให้สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังบทสนทนา - ฟังคำถามแล้วเขียนคำตอบ - ฟังบทสนทนาสั้นๆ จากนั้น เลือกคำตอบที่เนื้อความตรงกับบทสนทนา
4. แบบฝึกสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> - จับคู่สนทนาโดยมีคำศัพท์มาให้ ฝึกสนทนาโดยนำคำที่นำมาไปแทนที่คำในประโยคตัวอย่าง - จับคู่สนทนาแบบแสดงบทบาทสมมติ (ไม่มีคำศัพท์ให้ กำหนดเพียงสถานการณ์) 	<ul style="list-style-type: none"> - จับคู่สนทนาโดยมีคำศัพท์มาให้ ฝึกสนทนาโดยนำคำที่นำมาไปแทนที่คำในประโยคตัวอย่าง
5. แบบฝึกอักษรคันจิ	<ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกเขียนอักษรคันจิ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีในตำราเรียนหลัก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ลักษณะของแบบฝึกหัด สรุปได้ ดังนี้

1. แบบฝึกหัดประกอบประโยค: หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกหัดประกอบประโยคหลากหลาย เช่น ฝึกผันคำกริยา จับคู่ประโยคและแต่งประโยคให้สมบูรณ์ ในขณะที่หนังสือ *みんなの日本語* มีแบบฝึกหัดประกอบประโยคในสองลักษณะคือ เปลี่ยนคำที่ให้มาในประโยคตัวอย่าง และแต่งประโยคจากภาพ
2. แบบฝึกอ่าน: หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกอ่านในสองรูปแบบ คือ บทสนทนา และบทอ่าน บทสนทนาจะมีความยาวประมาณ 10 ประโยคขึ้นไป ในหัวข้อต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของบทนั้นๆ ส่วนบทอ่านมีหลากหลายรูปแบบ เช่น อีเมล จดหมาย ไปรษณีย์ บทสัมภาษณ์ นิทาน เป็นต้น ซึ่งมีความยาวอยู่ที่ประมาณ 100 - 400 อักขร ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* มีแบบฝึกอ่านเป็นบทสนทนาและบทอ่านทำยบทเช่นกัน แต่มีความยาวขนาดสั้น เพียง 100-200 อักขรเท่านั้น ซึ่งสั้นกว่าแบบฝึกอ่านของหนังสือ *あきこと友だち*
3. แบบฝึกฟัง: หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกฟังหลายรูปแบบ เช่น ฟังบทสนทนา ฟังบทสนทนาแล้วเลือกรูปภาพ ฟังแล้วเลือกคำ ฟังแล้วเรียงลำดับเหตุการณ์ ฟังแล้วเติมข้อมูลในตาราง ในขณะที่แบบฝึกฟังของหนังสือ *みんなの日本語* มี 3 รูปแบบ ได้แก่ ฟังคำถามแล้วเขียนคำตอบ ฟังบทสนทนาแล้วเลือกเนื้อหาที่ตรงตามที่ได้ยิน ฟังบทสนทนาแล้วเลือกรูปภาพ
4. แบบฝึกสนทนา : หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกสนทนาทั้งให้นำคำที่ให้มาไปแทนที่คำในบทสนทนาต้นแบบ และสนทนาแบบบทบาทสมมติ ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* มีแบบฝึกสนทนาแบบนำคำที่ให้มาไปแทนที่คำในบทสนทนาต้นแบบเท่านั้นและเป็นบทสนทนาสั้นๆ ประมาณไม่เกิน 6 ประโยค
5. แบบฝึกอักขรคันจิ: หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกคัดอักขรคันจิ ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* ไม่มีแบบฝึกคัดคันจิในตัวหนังสือหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการสอบถามระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สอบผ่านวัดระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นระดับ N5 มีจำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 37.4 ผู้ที่สอบผ่านระดับ N4 มีจำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 20.9 รวมจำนวนผู้ที่สอบผ่านวัดระดับโดยไม่จำแนกระดับ มีจำนวน 55 คนคิดเป็นร้อยละ 60.5 จากข้อมูลนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนกว่าครึ่งมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับต้น แต่ก็ยังมีผู้ที่สอบแต่ไม่ผ่าน และผู้ที่ไม่เคยเข้าสอบจึงทำให้ไม่สามารถทราบแน่ชัดว่า ผู้ที่ไม่เคยสอบจะมีความรู้ในระดับใด อย่างไรก็ตาม หากผู้เรียนทุกคนสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเรียนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* ก็สามารถกล่าวได้ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ทางไวยากรณ์ระดับต้น
2. ตำราเรียนที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากที่สุด มีเพียง 2 เล่มเท่านั้น คือ หนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* เนื่องจากหนังสือ *あきこと友だち* เป็นหนังสือที่จัดทำโดยมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพฯ มีจุดประสงค์เพื่อเป็นตำราสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉพาะ ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* เป็นหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้แพร่หลายทั่วโลก และเมื่อมีฉบับแปลไทย จึงทำให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถซื้อหาหนังสือนี้ได้ง่าย ในราคาไม่แพง
3. หัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถว่ามีความรู้แล้วในระดับปานกลาง แต่ควรต้องเรียนซ้ำหรือทบทวนใหม่ เรียงจากหัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างต้องการฝึกฝนและทบทวนจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อักขรคันจิ การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น และไวยากรณ์ระดับ N4 ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่พบว่า หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกคัดอักขรคันจิทำยบททุกบทใน

ขณะที่หนังสือ *みんなの日本語* ไม่มีแบบฝึกคัดค้นจิต้ายบท แต่จะมีหนังสือแยกต่างหาก ซึ่งจากการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม พบว่า ผู้ที่ใช้หนังสือ *みんなの日本語* มักจะใช้หนังสือเล่มหลักเพียงเล่มเดียว ไม่ได้ใช้หนังสือแบบฝึกหัดไวยากรณ์และแบบฝึกคัดค้นจิตัวไปด้วย ดังนั้น หากโรงเรียนใดที่อาจารย์ไม่ได้นำแบบฝึกอักษรคันจิมาเสริมก็จะทำให้ผู้เรียนอ่านอักษรคันจิที่ปรากฏในหนังสือออก แปลความหมายได้ แต่เขียนไม่ได้ เนื่องจากในหนังสือเรียนมีอักษรฟูริงะนะแสดงเสียงอ่านอักษรคันจิที่ปรากฏกำกับไว้อยู่ ถัดมาคือ หัวข้อการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น จะพบว่า หนังสือ *あきこと友だち* มีแบบฝึกที่หลากหลาย ทั้งแบบฝึกพูดและแบบฝึกเขียนที่กำหนดเพียงสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนตามความคิดของตน นอกจากนี้ยังมีแบบฝึกแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือ *あきこと友だち* ออกแบบและจัดทำขึ้นเพื่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยเฉพาะ ในขณะที่หนังสือ *みんなの日本語* ไม่มีแบบฝึกลักษณะนี้ มีเพียงแต่ประโยคจากภาพเท่านั้น เนื่องจากเป็นหนังสือที่จัดทำเพื่อใช้ร่วมกันทั่วโลก ไม่เจาะจงสัญชาติของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนที่ใช้หนังสือ *みんなの日本語* มีโอกาสในการฝึกแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นน้อย และหัวข้อสุดท้ายที่ผู้เรียนอยากทบทวนใหม่หรือเรียนซ้ำ ได้แก่ ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับ N4 ทั้งนี้สอดคล้องกับระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนส่วนใหญ่ที่ผ่านในระดับ N5 แต่ยังไม่ผ่านระดับ N4 ดังนั้น เมื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยจึงอยากทบทวนหัวข้อนี้อีกครั้ง

4. ผลการวิเคราะห์หนังสือ *あきこと友だち* พบว่ารูปแบบของหนังสือเป็นแบบกำหนดหัวข้อเรื่อง และเรียนไวยากรณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อสนทนานั้นๆ ข้อดีของหนังสือมีหลายประการ ได้แก่ การระบุวัตถุประสงค์ของการเรียนที่เป็นการกระทำที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ มีแบบฝึกที่หลากหลายรูปแบบให้ผู้เรียนได้ฝึกจนสามารถแสดงสมรรถนะที่กำหนดในบทนั้นๆ ได้ เนื้อเรื่องในบทเป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นเรื่องในชีวิตประจำวันและตัวละครเป็นนักเรียนช่วงวัยเดียวกับผู้เรียน ทำให้น่าสนใจและเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย ส่วนหนังสือ *みんなの日本語* เป็นการกำหนดหัวข้อไวยากรณ์ จากนั้นนำเสนอสถานการณ์ที่ใช้ไวยากรณ์นั้น ๆ ข้อดี คือ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจไวยากรณ์ใหม่ๆ ได้ง่ายเนื่องจากรูปไวยากรณ์ที่เรียนต่อๆ กันมักใช้รูปกริยาที่ผันในรูปเดียวกัน บทสนทนาเป็นบทสั้นๆ ทำให้ผู้เรียนจดจำได้ง่าย แต่แบบฝึกอ่านมีขนาดความยาวไม่มาก

5. หัวข้อไวยากรณ์จากหนังสือ *あきこと友だち* และหนังสือ *みんなの日本語* ครอบคลุมไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นระดับ N4 แต่มีบางหัวข้อที่จำเป็นต้องเสริมหรือทบทวน ได้แก่ “คำสั่งและห้ามปราม” “การบอกจุดเริ่มต้น / จุดจบ” “รูปถูกให้กระทำ” และ “การเปรียบเทียบ / การยกตัวอย่าง”

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ผู้เรียนและตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้ทราบระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน หัวข้อที่ผู้เรียนต้องการทบทวนและหัวข้อไวยากรณ์ระดับ N4 ที่ยังไม่เคยเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้น การสอนภาษาญี่ปุ่นสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ควรเน้นสอนไวยากรณ์ระดับ N4 ในรูปแบบของการฝึกใช้ เช่น การฝึกอ่านบทความยาวๆ ที่หลากหลาย ฝึกเขียนประโยคหรือข้อความสั้นๆ ตามหัวข้อที่กำหนด ทั้งนี้ เพราะการฝึกเขียนและอ่านเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่อยากทบทวนอักษรคันจิ การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นและไวยากรณ์ระดับ N4 ในเวลาเดียวกัน

อนึ่ง งานวิจัยนี้วิเคราะห์โดยยึดเนื้อหาในตำราเรียนเป็นหลัก แต่พบว่ามีผู้เรียนบางส่วนไม่ได้เรียนตำราครบทุกเล่ม และจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละโรงเรียนไม่เท่ากัน ซึ่งปัจจัยด้านจำนวนบทและจำนวนชั่วโมงที่เรียนเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อระดับความสามารถของผู้เรียน ดังนั้น การศึกษาครั้ง

ต่อไป ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลในเรื่องจำนวนชั่วโมงเรียน รวมทั้งจำนวนบทหรือบทสุดท้ายในตำราเรียนที่ผู้เรียนได้เรียนมา จะช่วยทำให้วิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียนได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- ดารณี เอื้อชนะกิจ. (2561). การวิเคราะห์ผู้เรียนและการทบทวนบทเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 37 (1), 49-58.
- สร้อยสุดา ณ ระนอง. (2546). งานวิจัยตำราการเขียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 11, 35-47.
- สตรีรัตน์ ธาดากานต์ และพรศิริ พลฤกษ์ชาติ. (2563). การประเมินเพื่อติดตามและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ที่พัฒนาโดยใช้เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 21 (2), 358-367.
- 3A Corporation. (2564). *มินนะ โนะ นิสงโกะ 1-4 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)*. (กองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม, ผู้แปล) กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- สุนีย์ สีสภาพินิจ. (2561). การวิเคราะห์เปรียบเทียบด้านรูปแบบและเนื้อหาที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวจีน. *วรรณวิทัศน์*, 185-210.
- เอทสึโกะ โทโมมัทสึ, จุน มิยาโมโตะ, มาซาโกะ วากูริ. (2558). *200 รูปประโยคภาษาญี่ปุ่น N4-N5*. (วีรวรรณ วชิรติลก, นำทิพย์ เมธเศรษฐ, สุนีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- The Japan Foundation. (2564). *ภาษาญี่ปุ่น อะกิโกะโตะโทะโมะตะจิ เล่ม 1-6 (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.

การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาจากรรณกรรมท้ายรถ
STUDYING THE STRATEGIES OF USING LANGUAGE
FROM LITERATURE ON THE BACK OF VEHICLES

Zhao LiangJun ¹

ขจิตา ศรีพุ่ม (Khajita Sripoom) ²

บทคัดย่อ

ในการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมท้ายรถ โดยเก็บและศึกษาข้อมูลจากรรณกรรมท้ายรถในจังหวัดชลบุรีในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564 รวมทั้งหมด 205 ข้อความ

ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำ 10 ชนิด ได้แก่ 1. คำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา 2. ชื่อสถานที่ 3. คำที่มีคำหยาบ 4. คำที่มีชื่อบุคคล 5. คำสแลงหรือคำคะนอง 6. คำที่มีความหมายโดยนัย 7. คำมีศักดิ์ 8. คำนามธรรม 9. คำภาษาถิ่น และ 10. คำภาษาต่างประเทศ

การใช้สำนวน 1 ชนิด ได้แก่ สำนวนใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติ

การใช้ภาพพจน์ 5 ชนิด ได้แก่ 1. การใช้นามนัย 2. การใช้อุปลักษณ์ 3. การใช้สัญลักษณ์ 4. การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ 5. การใช้ปฏิพจน์

นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพพจน์เพื่อสร้างความลึกซึ้งและเสนอภาพลักษณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับบรรยากาศและบริบทของเรื่อง สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการใช้ภาษาและการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมท้ายรถมีความสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมไทย การสื่อสารและความเข้าใจ การเสริมสร้างความรักในภาษาไทย การสร้างสัมพันธภาพและความสามัคคีในสังคม และการเสริมสร้างความรู้ในมุมมองทางสังคม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยและความเข้าใจในภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

คำสำคัญ: กลวิธีการใช้ภาษา, วรรณกรรมท้ายรถ, ภาพพจน์

Abstract

The research with the objective to studying the strategies of using language from literature on the back of vehicles. By collecting and studying information from literature on the back of vehicles in Chonburi province, During April-June 2021, a total of 205 messages.

The results of the research revealed that the use of words 10 types used: 1. Direct and straightforward words, 2. Place names, 3. Vulgar words, 4. Personal names, 5. Slang words or colloquial expressions, 6. Words with implied meanings, 7. Honorific words. 8. Abstract nouns, 9. Regional dialect words. And 10. Foreign language words.

There is 1 types of idioms used: Warning or instructive idioms.

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

The 5 types for Figure of speech used: 1. Metonymy, 2. Synecdoche, 3. Metaphor, 4. Symbol, 5. Rhetorical question.

In addition, the use of metaphors helps create a deeper understanding and presents a clear image of the atmosphere and context of the story. In contemporary society, language and interpersonal communication are highly important. Exploring the techniques of language usage in literature on the back of vehicles holds great significance in preserving Thai culture, facilitating communication and understanding, fostering a love for the Thai language, nurturing social connections and unity, and enhancing comprehension from a societal perspective. These are crucial factors that contribute to the strengthening of Thai language.

Keywords: The Strategies Of Using Language, Literature On The Back Of Vehicles, Figure Of Speech

บทนำ

ในสมัยนี้มีวิธีการแต่งรถมากมายให้เลือกสรร และหนึ่งในวิธีการแต่งรถที่จะทำให้รถยนต์ดูสะดุดตาเป็นเอกลักษณ์ก็คงเป็นการติดสติ๊กเกอร์ให้รถยนต์ ซึ่งการติดสติ๊กเกอร์รถยนต์ตอนนี้เริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะว่ามีสติ๊กเกอร์คำคม น่าสนใจ สนุกสนาน สร้างสรรค์ ราคากถูก และมีความสวยงามด้วย เป็นเอกลักษณ์แถมยังเปลี่ยนลวดลายได้ไม่ยาก แต่เป็นภาษาที่ปรากฏอยู่ตามท้ายรถบรรทุกสองแถวเล็ก หรือรถยนต์ส่วนบุคคล ถือเป็นคำคมสำนวนใหม่หรือวรรณกรรมท้ายรถได้ ภาษาเหล่านั้นมีความงดงาม มีสัมผัสคล้องจองกัน การสร้างสรรค์โดยการเลือกใช้คำเพื่อใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการหาความสำราญโดยไม่ต้องลงทุนมากเป็นวิธีการหนึ่งของผู้คนยุคปัจจุบันเพื่อคลายเครียด ดังนั้นสติ๊กเกอร์ที่ติดท้ายรถจึงนับได้ว่าเป็นงานวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ดังที่ มุขิตา แซ่ซ่ง (2552) ให้คำนิยามของวรรณกรรมไว้ว่า "วรรณกรรม คือภาษาศิลป์ ที่สร้างจินตนาการ ให้อารมณ์ ให้ความรู้และความเพลิดเพลิน" ซึ่งปัจจุบันวรรณกรรมมุ่งเน้นที่ความรู้ และความเพลิดเพลินของผู้อ่าน ส่วนภาษาศิลป์นั้นจะเป็นแบบใดก็ได้ ซึ่งวรรณกรรมมีความหมายครอบคลุมถึงงานเขียนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1. งานเขียนทั่ว ๆ ไป เป็นงานที่ไม่จำเป็นต้องศิลปะหรือกลวิธีในการเขียน เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ เป็นต้น 2. งานเขียนที่ต้องมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ จะเป็นงานเขียนประเภทใดก็ได้ แต่ต้องแต่งอย่างมีศิลปะมีความประณีตงดงาม มีกลวิธีสร้างอารมณ์สะเทือนใจ และทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามงานเขียนที่มีคุณค่าทางวรรณศิลป์เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทความ สารคดี เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงสติ๊กเกอร์ Guo (2012) ได้กล่าว สติ๊กเกอร์รถยนต์เป็นวรรณกรรมงานเขียนชนิดหนึ่ง สติ๊กเกอร์ท้ายรถสามารถแสดงถึงความคิดมนุษย์ได้ วรรณกรรมสติ๊กเกอร์รถเป็นสติ๊กเกอร์ที่ติดอยู่กับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และยานพาหนะอื่น ๆ เพื่อให้รู้สัญลักษณ์ที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์แถมยังเปลี่ยนลวดลายได้ไม่ยาก สติ๊กเกอร์รถเปิดตัวครั้งแรกในเกมแข่งรถครั้งแรกของโลกที่จัดขึ้นในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 20 เมษายน 1887 ปรากฏที่ประตูด้านข้างของนักแข่งจะต้องมีหมายเลขกำกับเพื่อระบุตัวตน นี่คือรูปแบบเริ่มต้นของสติ๊กเกอร์รถ

หนึ่งฤทัย ขวณะลิขิต (2554) ได้กล่าว สติ๊กเกอร์ก็อยู่ในชีวิตประจำวันของเราด้วย เช่น กลุ่มคนขับรถรับจ้างใช้เป็นเครื่องมือในการระบายอารมณ์จากสภาพสังคมที่บีบคั้นถ่ายทอดปัญหาที่ตนได้พบเจอสะท้อนสภาพสังคมในช่วงเวลาหนึ่ง หรือสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้อ่านบทบาทการสื่อสารของสติ๊กเกอร์ท้ายรถในยุคเริ่มต้นนั้น จึงมีบทบาทที่เปรียบเสมือนสมุดจดบันทึก (Diary) หรือเครื่องมือบันทึกความคิดความรู้สึกในชีวิตประจำวันของกลุ่มคนขับรถรับจ้างที่ใช้ในการระบายอารมณ์เพียงเท่านั้น โดยมักแสดงออกในลักษณะของ

ผู้ที่ยอมรับในสภาพเศรษฐกิจสถานทางสังคมของตนในระดับต่ำ แต่แสดงถึงความก้าวร้าว หรือต่อต้านกับสภาพความเป็นอยู่หรือสถานะทางสังคมที่ตนได้รับ

จากที่ได้กล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมทำยรถ ในสมัยปัจจุบันนี้มีวิธีการแต่งรถมากมายให้เลือกสรร ซึ่งวรรณกรรมทำยรถให้กับรถยนต์นับเป็นหนึ่งในวิธีการที่ทำให้รถยนต์ดูเป็นเอกลักษณ์ และเน้นความสวยงามของรถได้ วรรณกรรมทำยรถในปัจจุบันมีความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากสติ๊กเกอร์เหล่านี้มีค่าค่าน่าสนใจ สนุกสนาน และสร้างสรรค์ ภาษาในวรรณกรรมทำยรถเหล่านี้มีความงดงามและมีสัมผัสคล้องจองกัน การสร้างสรรค์โดยการเลือกใช้คำเป็นเครื่องมือในการหาความสำราญโดยไม่ต้องลงทุนมาก เป็นวิธีการหนึ่งของผู้คนในยุคปัจจุบันเพื่อคลายเครียด เพื่อศึกษาทวิวิธีการใช้ภาษาในการเขียนวรรณกรรมทำยรถ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาในการเขียนวรรณกรรมทำยรถ

การทบทวนวรรณกรรม

บทความนี้เน้นศึกษาวรรณกรรมทำยรถ เพื่อให้เห็นภาพรวมและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตามประเด็นที่กำหนดในงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมทำยรถ

เอกกมล จิระกุลชา และอดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ (2563) ได้กล่าว สติ๊กเกอร์ทำยรถมีอยู่และมีวิวัฒนาการในสังคมไทยมาเกือบ 40 ปี โดยมีหลักฐานที่กล่าวถึงอยู่ในหนังสือวรรณกรรมเก็บตกของทวีศักดิ์ ปิ่นทอง พ.ศ. 2523 สรัช สินธุประมา (2561) ได้กล่าว ในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555 มีโครงการ "รถคันแรก" ที่เปิดตัวและทำให้สติ๊กเกอร์ทำยรถได้รับความนิยมมากขึ้น มีการเปิดร้านตัดสติ๊กเกอร์ทำยรถมากกว่า 100 ร้าน และมีการแข่งขันทางธุรกิจในการพัฒนาสติ๊กเกอร์ทำยรถรูปแบบใหม่ให้เหมาะสมกับทุกประเภทของรถ นอกจากนี้ นักออกแบบตัวอักษรและสติ๊กเกอร์ทำยรถชื่อดัง "จิ้ง" ได้สร้างสรรค์งานสติ๊กเกอร์ทำยรถสำหรับการแต่งจักรยานยนต์ออกมาด้วย

ดังนั้น วรรณกรรมทำยรถในยุคนี้มีการพัฒนารูปแบบที่ทันสมัยและสะท้อนตัวตนของกลุ่มวัยรุ่น โดยมีตัวอักษรขนาดใหญ่ที่หนา และมีมุมชัดเจนเป็นองค์ประกอบหลัก และมีการนำเอาภาพตัวการ์ตูนและภาพของรถยนต์มาประกอบกับข้อความ เป็นองค์ประกอบใหม่ที่ไม่พบในวรรณกรรมทำยรถในอดีต

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษา

การใช้ภาษาในงานเขียนเป็นเรื่องสำคัญในการแสดงออกทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยจำเป็นต้องระมัดระวังในการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล เหตุการณ์ และบริบท เพื่อให้ได้เป็นเรื่องที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยต้องรู้จักเลือกคำมาใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้ 1. การใช้คำ 2. การใช้สำนวน 3. การใช้ภาพพจน์

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2522, หน้า 71-81) ให้ประเภทของคำแต่ละชนิดไว้ดังนี้ 1. คำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา 2. คำที่มีความหมายโดยนัย 3. คำแสดงอารมณ์ 4. คำมีศักดิ์ 5. คำนามธรรม 6. คำหรือคำหยาบ 7. คำภาษาถิ่น 8. คำภาษาต่างประเทศ 9. คำย่อและการใช้ไปยาลน้อย

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทรพร (2556, หน้า 92-100) ได้กล่าวถึง การใช้สำนวนว่ายังสร้างความสละสลวยให้กับข้อความที่สื่อสารไปแล้ว และแสดงถึงศักยภาพการใช้ภาษาของผู้ส่งสารด้วย โดยที่

จูไรต์นั ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทรพร (2556, หน้า 68-74) ได้กล่าวถึงการสร้างภาพพจน์ไว้ว่า เป็นการเขียนที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดภาพขึ้นในจินตนาการ ซึ่งโดยทั่วไปมีวิธีเขียนดังต่อไปนี้ 1. อุปลักษณ์ (Metaphor) 2. สัญลักษณ์ (Symbol) 3. นามนัย (Metonymy) 4. คำถามเชิงวาทศิลป์ (Rhetorical Question) 5. ปฏิพจน์ (Oxymoron)

จากที่ได้กล่าวข้างต้นเป็นความรู้ที่จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการศึกษาและช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมได้ ยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลการวิจัยด้วยการใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพและถูกต้อง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร (2554) ศึกษาเรื่อง อารมณ์ขันในข้อความท้ายรถ เสน่ห์ทางภาษาที่ไม่ควรมองข้าม การศึกษาภาษาจึงเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึง ความนึกคิดจากมุมมองของคนกลุ่มนี้ อันเป็นผลให้ผู้อ่าน เข้าใจคนกลุ่มนี้อย่างแท้จริงมากกว่าการรับรู้และเข้าใจโดย ผ่านการนำเสนอจากคนกลุ่มอื่น ดังนั้นอารมณ์ขันในข้อความ ท้ายรถจึงถือเป็น เสน่ห์ทางภาษาอย่างหนึ่งที่เราไม่ควร มองข้ามไปในการศึกษาสังคมไทยอันซับซ้อน

เอกกมล จิระกุลชา และอดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ (2563) ศึกษาเรื่องสติ๊กเกอร์ท้ายรถ: วรรณกรรมของกลุ่มคนรถและกลุ่มเด็กแว้นกับการต่อสู้ทางสังคม ได้กล่าวว่า สติ๊กเกอร์ท้ายรถในปัจจุบันแสดงออกทางตัวตนของกลุ่มคนขับรถรับจ้างและกลุ่มเด็กแว้นผ่านเนื้อหา สีสนภาพประกอบ และการใช้ภาษา โดยไม่มีการระบายหรือสร้างอารมณ์เหมือนสติ๊กเกอร์ท้ายรถในยุคก่อน ภาพตัวแทนที่ใช้นั้นแสดงถึงลักษณะของกลุ่มคนขับรถรับจ้างและกลุ่มเด็กแว้น และถูกนำมาใช้ในการต่อสู้ต่อรองทางสังคม ซึ่งเป็นปัญหาของสังคมอย่างที่สองและคนในสังคมมอง ภาพตัวแทนยังเป็นภาพของผู้ที่ทำงานเลี้ยงชีพมากกว่า และเป็นปัญหาของสังคมอย่างที่สองและคนในสังคมมอง

เอกสาร และงานวิจัยทั้ง 2 กลุ่มข้างต้น เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ในแง่ของวิธีการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องการศึกษาการใช้ภาษาจากวรรณกรรมท้ายรถ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยพบว่ายังไม่มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาการใช้ภาษาจากวรรณกรรมท้ายรถ ผู้วิจัยจึงมุ่งรวบรวม และวิเคราะห์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ว่าเพื่อศึกษาการใช้ภาษาในการเขียนวรรณกรรมท้ายรถ

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้ภาษาจากวรรณกรรมท้ายรถ เป็นการวิจัยเอกสารและนำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ที่มีขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - 1.1 รวบรวมวรรณกรรมท้ายรถที่เก็บมาทั้งหมด 205 ข้อความ
 - 1.1.1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูล วิเคราะห์กลวิธีทางภาษา และเปรียบเทียบภาพสะท้อนสังคมจากวรรณกรรมท้ายรถ รถยนต์ 4 ล้อ รถ 6 ล้อ รถ 10 ล้อ และรถ 12 ล้อ เท่านั้น
 - 1.1.2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในจังหวัดชลบุรี เท่านั้น
 - 1.1.3 งานวิจัยนี้ใช้เวลาเก็บข้อมูล ในเดือนเมษายน-มิถุนายน 2564
 - 1.2 รวบรวมและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมท้ายรถ
2. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา
3. ขั้นตอนสรุปผล อภิปราย นำเสนอข้อเสนอแนะ
4. นำเสนอผลการศึกษาด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาทวิวิธีการใช้ภาษาจากวรรณกรรมทำยรถ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทวิวิธีการใช้ภาษาในการเขียนวรรณกรรมทำยรถ จากผลการวิเคราะห์แบ่งตาม 3 ส่วน คือ 1.การใช้คำ 2.การใช้สำนวน 3. การใช้การใช้ภาพพจน์ ได้แก่

1.การใช้คำ ในการวิจัยพบว่า ด้านการใช้คำมี 10 ชนิด ดังนี้

1.1 คำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา หมายถึง จะความหมายตรงตามไปตรงมาตามตัวหนังสือ เมื่อฟังหรืออ่านแล้วเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องแปลความหรือตีความนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ตัวอย่าง **รู้เรื่อง** คำว่ารู้เรื่อง เป็นตัวอย่างของคำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหรือมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องใด ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการแปลความหรือตีความเพิ่มเติม เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลายเช่นกัน เมื่อฟังหรืออ่านแล้วเข้าใจได้ทันที แล้วไม่มีคำแสดงให้เห็นถึงตีความ ซึ่งตัวอย่างเห็นได้ว่าเป็นคำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา

สรุปได้ว่าคำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา มีทั้งหมด 68 ข้อความ เช่น "ก็แล้วแต่ชอบ" "เบาเขยที่นั้งเมีย" "พ่อสอนไว้ ชับช้ชิตช้าย" "เมาไม่ขับ" เป็นต้น

1.2 คำที่มีชื่อสถานที่ หมายถึง ชื่อที่จะถูกกำกับเป็นชื่อสถานที่ จะรวมเอาชื่อภาคพื้นทวีป ประเทศ จังหวัด มณฑล เมือง หมู่บ้าน ตำบล สนามบิน ถนน โรงงาน พื้นที่การเกษตร มหาสมุทร ทะเล อ่าว แม่น้ำ เกาะ ทะเลสาบ สวนสาธารณะ ภูเขา อนุสาวรีย์ และสถานที่ในนิยาย นอกจากนี้ยังรวมถึง ชื่อเล่นหรือชื่อฉายาของประเทศต่างๆ เช่น ตัวอย่าง เรารัก**ชลบุรี** คำว่าชลบุรี จังหวัดที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกของประเทศไทย ชุมชนเมืองศูนย์กลางของจังหวัด คือ เทศบาลเมืองชลบุรี ซึ่งจะตัวอย่างถือว่าเป็นชื่อเฉพาะและจะถูกกำกับเป็นชื่อสถานที่

สรุปได้ว่าคำที่มีชื่อสถานที่มีทั้งหมด 21 ข้อความ เช่น "คนเหนือพลัดถิ่น คนเมืองแพร์" "เรารักเสม็ด" "วัยรุ่นโนนสูง" "วัยรุ่นสุรินทร์" "วัดเมืองล้ง" เป็นต้น

1.3 คำที่มีคำหยาบ หมายถึง คำที่มีคำหยาบหรือไม่เหมาะสมเป็นคำที่ไม่สุภาพ หรือไม่เหมาะสมต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งรวมถึงคำที่สื่อเรื่องเพศ การด่าทอ การดูหมิ่น โดยมารยาททางสังคม การใช้คำหยาบเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ สำหรับภาษาไทยอาจจะบุนื้อหาของคำหยาบไม่เหมือนกันตามแต่ละระดับสังคมและภาษาของแต่ละท้องถิ่น เช่น ตัวอย่าง **มึงเพื่อนกู** คำว่ามึงกับกู เป็นคำที่ไม่สุภาพและสื่อความหมายในแง่ที่ไม่ดี ไม่เหมาะสมในการใช้งานในสถานการณ์ทางภาษาที่เป็นทางการหรือเชิงศีลธรรม ดังนั้นการใช้คำหยาบควรเป็นเรื่องที่เราควรหลีกเลี่ยงในการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งจะตัวอย่างเห็นได้ว่าเป็นคำที่มีคำหยาบ

สรุปได้ว่าคำที่มีคำหยาบมีทั้งหมด 20 ข้อความ เช่น "กูก๊วเมีย" "ขับเหยียนะ อย่าตาม" "เดินทางปลอดภัยนะ **ไอ้สัส**" "นะจ๊ะ **พอมึงสิ!**" เป็นต้น

1.4 คำที่มีชื่อบุคคล หมายถึง บุคคลจะถูกจำแนกออกจากกันด้วยชื่อเฉพาะ ชื่อเฉพาะของบุคคลเป็นชื่อที่ใช้อ้างถึงคนหรือมนุษย์ทำนั้นดั่งนั้นชื่อแรก ชื่อเล่น และชื่อสกุล จะถูกกำกับให้เป็นชื่อบุคคล รวมถึง ชื่อของบุคคลที่เสียชีวิตแล้ว เช่น ตัวอย่าง น้อง**ข้าวหอม** คำว่า "น้องข้าวหอม" เป็นตัวอย่างของชื่อเฉพาะที่ใช้ในการอ้างถึงบุคคล ใช้เรียกผู้ันั้นโดยเฉพาะเพื่อแสดงความสัมพันธ์หรือความรู้สึกต่อบุคคลนั้น ๆ ในกรณีของน้องข้าวหอม ชื่อเล่นหรือชื่อสกุลที่ใช้เรียกมันไม่ได้เป็นชื่อที่ปกติ แต่มีลักษณะที่เกี่ยวข้องกับข้าวหอม ซึ่งอาจแสดงถึงความนิยมหรือความเป็นที่รู้จักของน้องข้าวหอมเองชื่อเฉพาะสามารถสร้างขึ้นมาได้อย่างอิสระ เพื่อแสดงความเชื่อมโยงหรือความสัมพันธ์ในแง่ต่าง ๆ ตามความต้องการและบริบทที่กำหนดได้

สรุปได้ว่าคำที่มีชื่อบุคคลมีทั้งหมด 16 ข้อความ เช่น “น้องน้ำขิง” “น้องน้ำมนต์” “น้องปาร์ตี้” “น้องพิท”

1.5 คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายโดยอ้อม ไม่ตรงตาม ตัวหนังสือเมื่อฟัง หรืออ่านแล้วจะต้องตีความของคำ หรือข้อความที่แฝงอยู่ เช่น ตัวอย่าง ก็แค่เด็กวัด เด็กวัด หมายถึง คนธรรมดาที่ค่อนข้างมีฐานะหรือสภาพสังคมในระดับต่ำ เป็นชนชั้นที่ด้อยต่ำกว่าคนทั่วไป แต่บทบาทในฐานะเด็กวัดก็มักจะได้รับ การดูแลจาก สังคมมาตลอด โดยเฉพาะสังคมชนชั้นที่ยึดติดเรื่องทิวี่ ฐานะ ถือตัว ว่าเด็กวัดก็คือผู้ที่ไร้โอกาส ยากจน ต่ำต้อย ไร้การศึกษา ด้วยเหตุผลนานาต่าง ๆ ถึงจำต้องไปอยู่อาศัยในวัด ซึ่งคำ"เด็กวัด" ขึ้นอยู่กับบริบทและสถานการณ์ที่ใช้งาน ซึ่งอาจมีความหมายต่างกันไปในแต่ละบริบท จะเห็นได้ว่าที่มีความหมายแฝงอยู่

สรุปได้ว่าคำที่มีความหมายโดยนัยมีทั้งหมด 9 ข้อความ เช่น “ในรณมีเด็ก” “ในรณมีเมีย” “พวกดาวร้าย” “ถึงจะเก่า แต่ไม่เศร้าตอนสิ้นเดือน” เป็นต้น

1.6 คำมีศักดิ์ หมายถึง คำมีศักดิ์หมายถึงคำที่มีความสำคัญหรือมีค่าในศิลปะหรือวรรณกรรม เช่น คำกษัตริย์ คำเทวี คำสุภาพ หรือคำที่มีความหมายสูงส่ง สามารถใช้แสดงความเคารพหรือเกียรติยศ หรือใช้ในบทพูดหรือการเขียนทางด้านศิลปวัฒนธรรมได้ เช่น คำเชิดชูประเพณี คำสวัสดิ คำขอบคุณ คำบอกลา เป็นต้น เช่น ตัวอย่าง **ทรงพระเจริญ** ทรงพระเจริญ เป็นคำกล่าวสรรเสริญแด่พระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ทรงพระเจริญ ใช้เป็นคำถวายชัยมงคล แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีความหมายในเชิงว่าขอให้มีความสุขดี ร่างกายแข็งแรง และมีอายุยืนยาว เช่น หน่วยงานและประชาชนต่างระดับธงชาติ ประดับป้าย "ทรงพระเจริญ" และประทีปโคมไฟตามอาคารบ้านเรือน ในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งสรุปได้ว่าทรงพระเจริญเป็นคำมีศักดิ์

สรุปได้ว่าคำมีศักดิ์มีทั้งหมด 5 ข้อความ เช่น “ขอน้อมส่งเสด็จสู่สวรรคาลัย” “ธ สถิตในดวงใจ” “ธ สถิตในดวงใจ นิรันดร” “ธ สถิตในดวงใจ ตราบนิจนิรันดร” “ทรงพระเจริญ” เป็นต้น

1.7 คำนามธรรม หมายถึง กระบวนการคิดที่ไม่ได้เกิดจากตัวตนของวัตถุจริง และไม่มีรูปร่าง คำนามธรรมเกิดมาจากความคิดและอารมณ์ในการสร้าง เกิดขึ้นมาเองตามธรรมชาติการ ซึ่งในรูปแบบนามธรรมในบางครั้ง ใช้ในการกล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ยกขึ้นมา ในบางกรณีเหตุการณ์จริงที่เป็นรูปธรรมยากต่อการพูด หรือยากต่อการเข้าใจ เช่น ตัวอย่าง **ตรัสรู้** คำว่า "ตรัสรู้" เป็นคำว่า "ตระหนัก" หรือ "รับรู้" โดยมักใช้ในบทสนทนาหรือการพูดคุยเพื่อแสดงความเห็นต่อเรื่องที่กำลังถูกพูดถึง โดยใช้คำว่า "ตรัสรู้" เพื่อแสดงว่าเข้าใจและรับรู้เรื่องที่กำลังกล่าวมา หรือเป็นการยืนยันความเห็นหรือความคิดที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่กำลังถูกพูดถึง ซึ่งส่วนมากใช้ในบริบททางสังคม การพูดคุยหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่ต่างคนมีความคิดเห็นแตกต่างกันได้ในหลายๆ ด้าน เช่น การเมือง สังคม ศาสนา วัฒนธรรม หรือเรื่องที่เป็นการตัดสินใจเลือกของเล่น และอื่นๆ อีกมากมาย

สรุปได้ว่าคำนามธรรมมีทั้งหมด 4 ข้อความ ได้แก่ “บารมีพ่อแม่” “พุทธวจน” “พุทธโฆษคดี” “ตรัสรู้”

1.8 คำที่มีคำสแลงหรือคำคะนอง หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นภาษาพูดและใช้ในกลุ่มคนบางกลุ่ม ปัจจุบันมักจะพบคำสแลงหลากหลายคำในการสื่อสารของคนไทยโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น บางคำก็รู้เฉพาะกันในกลุ่มคนบางกลุ่มแต่ก็มีหลายคำที่ทุกคนเคยได้ยินและรู้ความหมายของคำเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น ไม่นั่นซึ่ง ไร่ วังส่งเมีย เป็นคำสแลงหรือคำคะนองที่มักใช้ในกลุ่มคนบางกลุ่มในสังคมไทย แต่ไม่ได้เป็นคำพูดทางการหรือทางภาษาที่ใช้ในระดับทางการและศาสตร์ภาษา ความหมายของวลีนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวิ่งหรือการส่งเมียทางกายภาพ แต่มีความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม การพูดวลีนี้สะท้อนถึงการสื่อสารหรือคำพูดที่เกี่ยวข้อง

กับความเชื่อหรือวัฒนธรรมในกลุ่มคนที่ใช้คำนี้ โดยมักจะนำมาใช้ในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง อาจแสดงถึงความเข้าใจและความยอมรับในการใช้เวลาและพลังงานในการดูแลหรือรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่สามีภรรยา โดยให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่และการแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับบทบาทของแต่ละฝ่ายในความสัมพันธ์

สรุปได้ว่าคำที่มีคำสแลงหรือคำคะนองมีทั้งหมด 3 ข้อความ ได้แก่ “ไม่ได้ซัซซิง แต่วิ่งจับเวลา” “ไม่เน้นซิง ไว้วิ่งส่งเมีย” “กระบะซิง”

1.9 คำภาษาถิ่น หมายถึง เป็นภาษาย่อยที่ใช้พูดจากันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากมาตรฐาน หรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศใช้กัน และอาจจะแตกต่างจากภาษาในท้องถิ่นอื่นทั้งทางด้านเสียง คำและ การใช้คำ ภาษาถิ่น เป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ตัวอย่าง คนเซราะกราว คำว่า “เซราะกราว” เป็นคำมาจากภาษาเขมร แต่ในภาษาไทยถิ่นอีสานใต้ เซราะกราว หมายถึง คนที่มาจากต่างประเทศ หรือคนต่างประเทศ คนไทยมักนิยมใช้ในความหมายว่า บ้านนอก (ใช้โดย โน้ตอุดม แต่พานิช ในการแสดงเดี่ยว ไมโครโฟน ในลักษณะเสียดสีทำนองเย้ยหยันว่ามาจากชนบท หรือ บ้านนอก)

สรุปได้ว่าคำภาษาถิ่นมีทั้งหมด 3 ข้อความ ได้แก่ “คนมักเมา ไทกะลิน” “ไผแสงถักสี่” “คนเซราะกราว”

1.10 คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง ประเทศไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จากการติดต่อค้าขาย และการทูต จนภาษาอังกฤษเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของคนไทยมากขึ้น ทั้งในด้านการพูดและการเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในปัจจุบัน คนไทยศึกษาความรู้และวิทยาการต่างๆ จากตำราภาษาอังกฤษ และสนใจเรียนรู้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น คำยืมจากภาษาอังกฤษจึงหลั่งไหลเข้ามาในภาษาไทยมากขึ้นทุกขณะ ทั้งในวงการศึกษารัฐกิจ การเมือง การบันเทิง เป็นต้น ตัวอย่างเช่น แนน **สตูดิโอ** คำว่า “สตูดิโอ” เป็นคำแปลภาษาไทยของคำว่า “studio” ซึ่งเป็นคำภาษาอังกฤษที่หมายถึงสถานที่หรือห้องที่ใช้สำหรับการบันทึกเสียงหรือวิดีโอ หรือใช้สำหรับการถ่ายทอดสัญญาณเสียงหรือวิดีโอในสื่อมวลชน โฆษณาหรือภาพยนตร์ และโปรดักชั่น ดังนั้น “สตูดิโอ” หมายถึงสถานที่หรือห้องที่ใช้สำหรับการบันทึกเสียงหรือวิดีโอในภาษาไทย

สรุปได้ว่าคำภาษาต่างประเทศมีทั้งหมด 2 ข้อความ ได้แก่ “กัปตัน” “แนน สตูดิโอ”

จะเห็นได้ว่าการใช้สำนวนมีทั้งหมด 151 ข้อความ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ และรับรู้เนื้อหาของวรรณกรรมทำรุดได้มากขึ้น และเสริมสร้างบรรยากาศและบริบทของเรื่องอีกด้วย

2. การใช้สำนวน ในการวิจัยพบว่า ด้านการใช้สำนวนมี 1 ชนิด สรุปตามต่อไปนี้

2.1 สำนวนใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติ หมายถึง สำนวนที่ใช้เพื่อเตือนหรือชี้แจงว่ามีความสำคัญในเรื่องใด หรือเพื่อสั่งให้ทำบางสิ่งเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือความเสียหายจากสิ่งต่าง ๆ หรือเพื่อเตือนให้ระมัดระวังหรืออยู่รอดรับสภาพแวดล้อม ซึ่งบางครั้งอาจจะเป็นสำนวนที่เรียกว่า “เป็นเอกลักษณ์” หรือ “เป็นคำความประจักษ์” ซึ่งเป็นสำนวนที่ถูกใช้มากในภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ จะเน้นความหมายเชิงสั่งสอน ว่ากล่าวตักเตือน และเสียดสี ตามวิถีชีวิตและแนวคิดของคนไทยสมัยก่อน ทำให้บางครั้งมักจะเรียกรวมกันว่า “สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย เช่น ตัวอย่าง **น้ำพิกน้ำแรง** น้ำพิกน้ำแรง ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2554, หน้า 628)ให้ความหมายว่า น.การทุ่มเททำงานอย่างอุตสาหะจน บรรลุผลสำเร็จด้วยตนเอง เช่น บ้านหลังนี้สร้างด้วยน้ำ พิกน้ำแรงของเขาแท้ ๆ ซึ่งจะสั่งสอนหรือเตือนสติว่าอยากประสบความสำเร็จก็ต้องสร้างด้วยมือของตัวเอง การทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างอุตสาหะจนบรรลุผลสำเร็จโดยต้องพยายามให้มาก เหมือนกับน้ำที่ถูกกักไว้ในเขื่อน ต้องใช้ความพยายามในการสร้างความกดดันของน้ำ

เพื่อให้มีพลังในการขับเคลื่อนเครื่องจักรหรือกำเนิดพลังงานได้อย่างมากมาย ดังนั้นสำนวนนี้ส่วนมากจะใช้ในการสั่งให้คนทำงานหรือดำเนินชีวิตอย่างมีความพยายามและตั้งใจ เพื่อให้ได้ผลสำเร็จอย่างมากมาย สรุปได้ว่าสำนวนใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติมีทั้งหมด 14 ข้อความ เช่น “เกิดเป็นไก่อต้องขน เกิดเป็นคนต้องสู้” “ไก่อต้องมีขน คนต้องมีพวก” “เป็นอยู่อย่างต่ำ มุ่งกระทำอย่างสูง” “รู้หน้าไม่รู้ใจ” เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าสำนวนใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติอาจมีความหมายที่หลากหลายและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ นั่นมันจะมีความกระชับและมุ่งเน้นไปที่สิ่งที่สำคัญที่สุดของข้อความนั้น ๆ

3. การใช้ภาพพจน์ ด้านการใช้ภาพพจน์พบ 5 ชนิด สรุปตามต่อไปนี้

3.1 การใช้นามนัย หมายถึง การใช้คำหรือวลีซึ่งบ่งลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง คล้าย ๆ สัญลักษณ์ แต่ต่างกันตรงที่ นามนัยนั้นจะดึงเอาลักษณะบางส่วนของสิ่งหนึ่งมากล่าวให้หมายถึงส่วนทั้งหมด หรือใช้ชื่อส่วนประกอบสำคัญของสิ่งนั้นแทนสิ่งนั้นทั้งหมด เช่น ตัวอย่าง เรารักในหลวง พ่อของแผ่นดิน ตัวอย่างที่กล่าวมาเป็นตัวอย่างของการใช้นามนัย โดยการใช้คำว่า "ในหลวง" และ "พ่อ" เพื่อแทนคำว่า "ในหลวงรัชกาลที่ 9" โดยไม่ได้กล่าวถึงสิ่งนั้นๆ โดยตรง การใช้นามนัยนี้ช่วยให้ผู้พูดหรือผู้เขียนสามารถใช้คำหรือวลีที่สั้นกว่าและเข้าใจง่ายกว่าเพื่ออธิบายสิ่งที่ต้องการจะพูดได้ถึง ซึ่งนั่นเป็นทักษะการใช้ภาษาที่มีประโยชน์ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและในการเขียนเอกสารต่างๆ

สรุปได้ว่าการใช้นามนัยมีทั้งหมด 27 ข้อความ เช่น “เกิดในรัชกาลที่๙” “ขอภัย มือใหม่หัดขับ” “ซุ่มนกฮูก” “งานหนักไม่ฆ่าคน ขยันไม่อดตาย”

3.2 การใช้อุปลักษณ์ หมายถึง การเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยการนำของสองสิ่งที่ต่างจำพวกกันแต่มีลักษณะเด่นเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน และใช้คำที่แสดงความเปรียบเทียบว่า เป็น,คือ หรืออาจจะคำว่า เป็น,คือ ก็ได้ แต่เป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นการเปรียบเทียบ เช่น ตัวอย่าง กอดขวดเหล้ามีความสุข แต่คือทุกข์ของลูกเมีย จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เวลาดื่มเหล้าแล้วมีความสุข แต่เพราะเมาแล้วขับประสบอุบัติเหตุ ทุกข์ใจมีแต่ครอบครัว เพื่อเป็นการเตือนสติ ดื่มไม่ขับ เพื่อความปลอดภัยของตนเองและเพื่อความปลอดภัยของผู้อื่น โดยการปฏิบัติตามกฎจราจรและการไม่ดื่มเมาก่อนขับรถจะช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่นได้ นอกจากนี้ การใช้อุปลักษณ์ยังช่วยให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเข้าใจและจดจำได้ง่ายขึ้นเกี่ยวกับความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน สรุปได้ว่าการใช้อุปลักษณ์มีทั้งหมด 5 ข้อความ ได้แก่ “จิตวิญญาณพ่อแม่ให้มา ชั่วคืออยู่ที่ตัวเรา” “บ้านคือหนักรถ อนาคตคือลูกเมีย” “ภูมิใจ...ที่เป็นลูกพ่อ” “รักที่สุดคือในหลวง” “กอดขวดเหล้ามีความสุข แต่คือทุกข์ของลูกเมีย”

3.3 การใช้สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง หรือถ้าจะกล่าวให้ลึกลงไปอีก วัตถุ อักษร รูปร่าง หรือสีสันทัน ซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ในทางปรัชญา สัญลักษณ์นั้นช่วยในการสื่อสาร อาจจะเป็นรูปภาพ การเขียนอักษร การออกเสียง หรือการทำท่าทาง ซึ่งช่วยให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจตรงกันแม้จะพูดกันคนละภาษา เช่น ตัวอย่าง ๙ ในดวงใจ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เลข 9 เป็นเลขที่มีความหมายในทางมงคล “เลขเก้า” นอกจากเสียงจะเป็นมงคล เพราะออกเสียงพ้องกับคำว่า “ก้าว” ที่อาจหมายถึงความก้าวหน้า ก้าวไกล หรือก้าวไปข้างหน้า บ้างก็ว่า เลข 9 ยังหมายถึง การมีอายุยืนด้วย แต่คนไทยส่วนมากใช้แทนพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เพื่อแสดงถึงความรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สรุปได้ว่าการใช้สัญลักษณ์มีทั้งหมด 5 ข้อความ ได้แก่ “ขอเป็นข้าราชการ๙ทุกชาติไป” “พระคุณพ่อแม่” “ตามรอยเท้าพ่อ” “จะสานต่อที่พ่อทำ” “๙ในดวงใจ”

3.4 การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ หมายถึง การตั้งคำถามแต่ไม่ได้หวังคำตอบ หรือ ถ้ามีคำตอบก็เป็นคำตอบที่ทั้งผู้ถาม และผู้ตอบรู้ดีอยู่แล้ว นักเขียนจะใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เพื่อเร้าอารมณ์ผู้อ่าน หรือสื่อความหมาย และข้อคิดที่ต้องการ เช่น ตัวอย่าง **รู้ยัง** ในรณมิติเด็ก จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ใช้รู้ยังตั้งคำถามแต่ไม่ได้หวังคำตอบ หรือ ถ้ามีคำตอบก็เป็นคำตอบที่ทั้งผู้ถาม เด็ก หมายถึง สิ่งที่สำคัญที่สุด เช่น ชีวิต จะแสดงให้เห็นถึงความหมายว่าระมัดระวังในการขับขี่และชะลอความเร็ว เพื่อเตือนให้ทุกคนขับขี่ปลอดภัยและใส่ใจในความปลอดภัย

สรุปได้ว่าการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์มีทั้งหมด 2 ข้อความ ได้แก่ “รถเด็กส่งพัสดุจะ...ให้สนุกได้ยัง” “รู้ยังในรณมิติเด็ก”

3.5 การใช้ปฏิพจน์ หมายถึง ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งกันมากกล่าว อย่างกลมกลืนกันเพื่อเพิ่มความหมายให้มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น เช่น ตัวอย่าง ยอมหัก ไม่ยอมงอ ยอมหัก ไม่ยอมงอ หมายถึง การไม่ยอมแพ้ให้กับอะไรง่ายๆ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าถูกกระทำโดยแรงภายนอกมันจะหักพับและจะไม่งอและเปลี่ยนรูป ต่อมาใช้อุปมาอุปไมยว่ายอมตายดีกว่ายอมประนีประนอม แสดงถึงความตั้งใจของผู้พูดที่เขาต้องการสื่อสารว่าเขาจะไม่ยอมแพ้ให้กับสิ่งที่เขาเชื่อว่าถูกต้อง แม้ว่าการยอมตายจะเป็นความเสียหายใหญ่กว่าการยอมรับแพ้หรือประนีประนอม แต่สำหรับผู้ที่มีความเชื่อมั่นและความมุ่งมั่นก็อาจจะพร้อมที่จะตัดสินใจที่จะยอมหักแต่ไม่ยอมงอ หรือไม่ยอมแพ้ให้กับสิ่งที่เขาเชื่อว่าถูกต้องเสมอไปด้วยกัน

สรุปได้ว่าการใช้ปฏิพจน์มีทั้งหมด 1 ข้อความ ได้แก่ “ยอมหัก ไม่ยอมงอ”

แสดงให้เห็นว่าภาพพจน์เป็นส่วนสำคัญของภาษาไทยที่ใช้ในการสื่อความหมาย โดยภาพพจน์เป็นส่วนประกอบที่ใช้ในการอธิบายหรือบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ

นอกจากนี้มีการใช้ภาพพจน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้นามนัย เพื่ออธิบายวัตถุหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องการใช้สัมพจน์เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของหรือบุคคล การใช้อุปลักษณ์เพื่อให้เข้าใจลักษณะหรือลักษณะเฉพาะของสิ่งนั้น ๆ การใช้สัญลักษณ์เพื่อแสดงความหมายแบบสัญลักษณ์การใช้อดีตพจน์เพื่อให้เข้าใจลักษณะที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูดเท่านั้น และการใช้ปฏิพจน์เพื่อเปรียบเทียบสิ่งของหรือความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของ ทั้งนี้ภาพพจน์จะเป็นส่วนสำคัญในการใช้ภาษาไทยในทุกวันที่ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือเขียน ในการสื่อสารกันเอง และในสื่อมวลชนต่าง ๆ

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาจากวรรณกรรมทำยรถ โดยผลการสรุปว่าวรรณกรรมทำยรถทั้งหมด 205 ข้อความ **การใช้คำ** 10 ชนิดทั้งหมด 151 ข้อความ ได้แก่ คำที่มีความหมายโดยตรงไปตรงมา 68 ข้อความ ชื่อสถานที่ 21 ข้อความ คำที่มีคำหยาบ 20 ข้อความ คำที่มีชื่อบุคคล 16 ข้อความ คำที่มีความหมายโดยนัย 9 ข้อความ คำมีศักดิ์ 5 ข้อความ คำนามธรรม 4 ข้อความ คำที่มีคำสแลงหรือคำคะนอง 3 ข้อความ คำภาษาถิ่น 3 ข้อความ คำภาษาต่างประเทศ 2 ข้อความ **การใช้สำนวน** 1 ชนิด ทั้งหมด 14 ข้อความ ได้แก่ สำนวนใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติ 14 ข้อความ **การใช้ภาพพจน์** 5 ชนิด ทั้งหมด 40 ข้อความ ได้แก่ การใช้นามนัย 27 ข้อความ การใช้อุปลักษณ์ 5 ข้อความ การใช้สัญลักษณ์ 5 ข้อความ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ 2 ข้อความ การใช้ปฏิพจน์ 1 ข้อความ

ผลการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาจากวรรณกรรมทำยรถสรุปได้ว่า การใช้คำพูดและสำนวนในวรรณกรรมทำยรถเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้เนื้อหาได้ดีขึ้น โดยการใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถมีความหลากหลาย และน่าสนใจ มีการใช้คำพูดและสำนวนที่สามารถสื่อความหมาย และอารมณ์ของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพพจน์เพื่อสร้างความลึกซึ้งและเสนอภาพลักษณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับบรรยากาศ และบริบทของเรื่อง ผลการวิจัยนี้จึงเป็นประโยชน์สำคัญที่ควรถูกนำไปใช้ในการศึกษา และการสื่อสารในชีวิตประจำวันของเราเองด้วยความสุข การศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาจากวรรณกรรมทำยรถจึงเป็นสิ่ง

สำคัญที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจในภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย และเป็นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการใช้ภาษา และการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาไทยเพื่อเข้าใจ และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษาในวรรณกรรมยังสามารถนำมาใช้ในการวางแผนการสื่อสารและการโฆษณาที่มีเนื้อหาภาษาไทยให้มีคุณภาพ และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาระบบประเมินผลสื่อสารภาษาไทยเพื่อวัดผลการเรียนรู้และการสื่อสารภาษาไทยของบุคคลในสังคมได้อีกด้วย

วรรณกรรมทำยรถช่วยเสริมสร้างความคิดและความคิดสร้างสรรค์ของคิดและผู้อ่านเป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาและภาพสะท้อนผู้ใช้ภาษาได้ ช่วยให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าใจเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างเชิงวัฒนธรรมและเสริมสร้างความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างชุมชนต่าง ๆ รูปแบบการใช้ภาษาที่ปรากฏในวรรณกรรมทำยรถมีความหลากหลายและมีการเล่าเรื่องที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการเขียนเรื่องราวและเรื่องราวของตนเองได้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาษาในวรรณกรรมทำยรถมีความหลากหลายและน่าสนใจ มีการใช้คำพูดและสำนวนที่สามารถสื่อความหมายและอารมณ์ของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพพจน์เพื่อสร้างความลึกซึ้งและเสนอภาพลักษณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับบรรยากาศและบริบทของเรื่อง การใช้สำนวนและภาพพจน์ในวรรณกรรมทำยรถเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้เนื้อหาได้ดีขึ้น โดยเฉพาะสำนวนที่ใช้เพื่อสั่งสอนหรือเตือนสติซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจและจดจำในการอ่านวรรณกรรม

2. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ่านภาษาไทยได้ โดยเฉพาะการเรียนรู้การใช้ภาษาในบริบทที่ต่างกัน เช่น การใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถกับการใช้ภาษาในบทความวิชาการ หรือการใช้ภาษาในสื่อเชิงพาณิชย์ เป็นต้น การนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการสอนภาษา หรือการพัฒนาการเรียนรู้อ่านวรรณกรรมเชิงสร้างจะช่วยสร้างความเข้าใจและความสนใจในการใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ และเสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาที่มีประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้อ่านวรรณกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพทางภาษาและการสื่อสารของบุคคลได้อีกด้วย

3. การวิจัยต่อไปเรื่องนี้อาจเน้นการเปรียบเทียบภาษาในวรรณกรรมทำยรถกับภาษาในวรรณกรรมอื่น ๆ หรือการศึกษาการใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถในบริบททางสังคม เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับภาษาในวรรณกรรมทำยรถและประสิทธิภาพของการใช้ภาษาในการสื่อสาร การศึกษาด้านนี้อาจช่วยให้เราเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่ใช้ในวรรณกรรมทำยรถ และวิเคราะห์การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในบริบททางสังคมอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การเปรียบเทียบผลการวิจัยระหว่างงานวิจัยต่าง ๆ อาจช่วยในการค้นพบแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถและในการสอนภาษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นที่สำคัญในการเพิ่มความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมทำยรถอย่างลึกซึ้ง และช่วยในการสร้างการเรียนรู้และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในหลากหลายบริบท นอกจากนี้ การเปรียบเทียบผลการวิจัยระหว่างงานวิจัยต่าง ๆ ยังช่วยในการค้นพบแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถและในการสอนภาษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาและพิจารณาเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ภาษาในวรรณกรรมทำยรถ ตัวอย่างเช่น ผลกระทบทางวัฒนธรรม การแสดงอารมณ์และความรู้สึก หรือการสื่อสารในสังคมในยุคปัจจุบัน

2. ควรคำนึงถึงความสมดุลของการวิจัย โดยไม่ควรเน้นเพียงแค่การวิเคราะห์ภาษาแต่ต้องคำนึงถึงด้านวรรณกรรมและสังคมด้วย โดยการนำเสนอผลการวิจัยให้ครอบคลุมทั้งด้านภาษา วรรณกรรม และสังคม

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการใช้ภาษาและภาพสะท้อนสังคมจากวรรณกรรมทำยรถไทยและจีน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายการอ้างอิง

- กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล. (2554). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดีมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ & วิวัฒน์ อินทรพร. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2522). *สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- มูทิตา แซ่ซ่ง. (2552). *การใช้ภาษาในวรรณกรรมการเมืองของวินทร์*. เข้าถึงจาก <https://sites.google.com/site/reportofstudysubjects/home>
- สรุข สินธุประมา. (2561). *พจนานุกรมศัพท์เทคโนโลยีดิจิทัลกับการก่อร่างตัวตนของคนทำป้าย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชามานุษยวิทยา, คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หนึ่งฤทัย ชวนะลิขิกร. (2554). *กลวิธีทำภาษาที่สร้างอารมณ์ขันในข้อความทำยรถ*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกกมล จิระกุลชา และอดิพล เอื้อจรัสพันธ์. (2563). สติ๊กเกอร์ทำยรถ: วรรณกรรมของกลุ่มคนรถและกลุ่มเด็กแว้นกับการต่อสู้ทางสังคม. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 8(1), 22-33.
- เอกกมล จิระกุลชา และอดิพล เอื้อจรัสพันธ์. (2563). ในวารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 8(1).
- Guo, H. (2555). *che tie:qu duo duo de hou chuang wen hua*. (jiao tong jian she yu guan li).

การศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน

STUDY ON USING RPA (ROBOTIC PROCESS AUTOMATION) TECHNOLOGY TO INCREASE WORK EFFICIENCY IMPACT TURNOVER INTENTION

ธนวัฒน์ ภูศิริรุ่งโรจน์ (Thanawat Phusirungroj)¹

วรัญพงศ์ บุญศิริธรรมชัย (Waranpong Boonsiritomachai)²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกของพนักงานบริษัท ทีคิวเอ็ม อินซัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างมี จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็น แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย การนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ของพนักงาน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ใช้แพร่หลายแต่ไม่ทั้งหมด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นที่เป็นลำดับแรก คือด้านประสิทธิภาพของระบบงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระบบทำงานได้ดีมีความผิดพลาดต่ำ ในส่วนของการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ มีความคิดเห็นภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นที่เป็นลำดับแรก คือ ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ ความตั้งใจลาออกของพนักงาน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้และประสิทธิภาพการทำงาน มาใช้ร่วมกันทำนายกับความตั้งใจลาออกได้ร้อยละ 95.4 ค่า $F = 1007.407$ และ Sig. ที่ระดับ .000 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: RPA, ความตั้งใจลาออก, ประสิทธิภาพการทำงาน

Abstract

The proposes of this research were to Study on using RPA (Robotic Process Automation) technology to increase work efficiency impact Turnover Intention of employees TQM Insurance Broker Co., Ltd. in the line of work that uses RPA. The sample group was consisted of 320 participants. The research instrument in this study was a questionnaire. The statistics used for data analysis consisted of frequency, percentage, mean, standard deviation and the statistical procedure used for analyzing data was Multiple Regression Analysis. The result of the research Using RPA technology of employee, mean overall at a high level Widely used but not all. Considering each aspect, it was found that the first opinion is the efficiency of the work system The average is at a high level. The system works well with low faults. In terms of increasing the efficiency of the work of employees in the line of work that uses RPA technology, the overall opinions are averaged at a high level. When considering each aspect, it was found that the first opinion was the quantity of work. The average was at a high level and the

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

employee's resignation intention. The overall average is at a low level. The coefficient of adoption of RPA technology and performance. were used together to predict with intention to resign at 95.4%, F value = 1007.407 and Sig. at the .000 level with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: RPA, Turnover Intention, work efficiency

บทนำ

ปัจจุบันในประเทศไทยมีองค์การในภาคเอกชนจำนวนมาก และองค์การส่วนใหญ่พบว่ามีปัญหาในการบริหารจัดการในด้านพนักงาน และสถานะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม การเมือง ตลอดจนการใช้ชีวิตของคนในสังคม ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจที่ต้องมีการปรับตัว ซึ่งในภาคธุรกิจเองก็มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์ทางการใช้ต้นทุนต่ำแต่ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ หรือกลยุทธ์ที่สำคัญอีกอย่างคือกลยุทธ์การบริหารพนักงาน ที่จะทำอย่างไรให้พนักงานสามารถผลักดันองค์การให้ประสบความสำเร็จ และเติบโตเป็นองค์การที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนั้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยผลักดันและขับเคลื่อนองค์การให้ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันองค์การจำนวนมากได้ให้ความสำคัญในการบริหารทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น การพัฒนาและการรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้ทำงานให้กับองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนการทำงานในองค์การนั้น ๆ ล้วนต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ดังนั้น การจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญมากกับการบริหารองค์การ (วัฒนา ศรีวิสัย และกล้าหาญ ณ น่าน, 2564)

สำหรับการลาออกของพนักงานถือเป็นต้นทุนสิ่งหนึ่งขององค์การ เนื่องจากองค์การได้มีการลงทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพให้พนักงาน การลาออกของพนักงานจึงเป็นสิ่งที่เป็นการบ่งชี้ได้ถึงความสำเร็จทางด้านต้นทุนในการพัฒนาพนักงาน นอกจากนั้น การลาออกของพนักงานยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาคือ อัตรากำลังคนที่ไม่เพียงพอ สูญเสียโอกาสผลผลิต และประสิทธิภาพขององค์การจะลดลงช่วงหนึ่ง เนื่องจากคนไม่เพียงพอต่อกระบวนการทำงาน หรืออาจทำให้ขวัญและกำลังใจของพนักงานที่ยังคงอยู่ในองค์การลดลง (ศุภานันท์ พุฒตาล, 2560)

เมื่อธุรกิจเริ่มเติบโตมากขึ้น การทำงานที่เป็นกระบวนการในรูปแบบต่างๆย่อมต้องถูกปรับกระบวนการให้เป็นมาตรฐานและมีระบบระเบียบมากขึ้น จนเมื่อถึงจุดหนึ่งธุรกิจนั้นๆ ก็จะเต็มไปด้วยกระบวนการการทำงานซ้ำ ๆ เริ่มกลายเป็นภาระของหลาย ๆ องค์การ โดยปกติข้อจำกัดทางด้านเวลาในการทำงานก็อาจทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน มีความผิดพลาดมากขึ้น และความสุขในการทำงานน้อยลง ส่งผลให้พนักงานทำงานแย่งหรือลาออก ปัจจุบันจึงมีการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ช่วยลดความผิดพลาดในกระบวนการทำงาน หนึ่งในเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยม ได้แก่ Robotic Process Automation หรือ RPA ซึ่งเป็นการนำระบบหุ่นยนต์มาใช้ในกระบวนการทำงานที่มีลักษณะซ้ำ ๆ ไม่มีรูปแบบซับซ้อนมีข้อกำหนดตายตัวตามข้อมูลที่ให้ไว้ นอกจากนี้ยังสามารถทำงานได้ 24 ชั่วโมง ถือว่าเป็นพนักงานฝีมือดีที่ทำงานรวดเร็วและแทบไม่มีความผิดพลาดเลย แต่ RPA ยังไม่สามารถเข้ามาทดแทนการทำงาน ได้ 100% ดังนั้น ระบบอัตโนมัติเข้ามาทำงานในฐานะผู้ช่วย และพนักงานสามารถนำเวลาในส่วนนี้ไปพัฒนาศักยภาพการทำงานด้านอื่น ๆ รวมทั้งคิดวางแผนกลยุทธ์ที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ธุรกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับกระบวนการทำงานในองค์การครั้งสำคัญ ที่ช่วยขับเคลื่อนธุรกิจให้เดินหน้าต่อไปได้อย่างรวดเร็ว (Madakam et al., 2019) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณษา เกศรินทร์ (2563) พบว่าหากความง่ายในการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความตั้งใจลาออกลดลง หากทัศนคติของผู้ใช้งานเทคโนโลยีมีเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความตั้งใจลาออกเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมการใช้งานเทคโนโลยีมีเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ความตั้งใจลาออกลดลง

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA ที่จะส่งผลกระทบต่อพนักงานในด้านใดบ้าง และทำที่สุดส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกของพนักงานหรือไม่ หรือจูงใจพนักงานที่มีคุณภาพให้ทำงานกับองค์กรต่อไป เพื่อที่จะให้ความตั้งใจลาออกของพนักงานลดลง อันจะส่งผลให้องค์กรสามารถลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการทำงานที่องค์กรจะต้องสรรหาพนักงานเข้ามาปฏิบัติงานภายในองค์กร และยังส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของบริษัท รวมถึงสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับองค์กรได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) มาใช้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน
2. เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) มาใช้และประสิทธิภาพการทำงานส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน

การทบทวนวรรณกรรม

นิยามและความหมายของ RPA (Robotic Process Automation)

Willcocks (2016) กล่าวว่า RPA คือ ซอฟต์แวร์ประเภทหนึ่งที่สามารถเลียนแบบกิจกรรมในการทำงานภายใต้กระบวนการของมนุษย์สามารถทำสิ่งที่ต้องทำซ้ำ ๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำกว่ามนุษย์ อย่างไรก็ตามยังไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และสามารถทำงานได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องใช้ความฉลาดทางอารมณ์ เหตุผล การตัดสินใจ และการโต้ตอบกับลูกค้าแต่อย่างใด

Asatiani and Penttinen (2016) กล่าวว่า RPA เป็นเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยที่สามารถทำงานแทนมนุษย์ได้อย่างรวดเร็วและคุ้มค่า

ดังนั้น RPA จึงหมายถึง ระบบซอฟต์แวร์ที่ล้ำสมัยที่มีความสามารถในการทำงานภายใต้กระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นมาตรฐาน หรือระบบงานบนคอมพิวเตอร์ที่หลากหลาย แบบซ้ำ ๆ แทนมนุษย์ได้อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย รวดเร็ว แม่นยำและคุ้มค่า

คุณสมบัติและความสามารถ

Anagnoste (2017) กล่าวว่า คุณสมบัติหรือความสามารถของ RPA ประกอบด้วยความสามารถสอนหรือฝึกฝนให้ทำงานได้โดยผู้ใช้งานที่ไม่ต้องมีทักษะทางด้านกรอกแบบหรือการเขียน ทำงานที่มีโครงสร้างของกระบวนการทำงานซ้ำ ๆ บนคอมพิวเตอร์ ใช้งานหรืออ่านค่าจากไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้หลากหลาย และทำงานได้ 24 ชั่วโมงไม่มีวันหยุด กรณีที่มีปัญหาที่เกิดขึ้นข้อมูลจะถูกเก็บไว้ในโปรแกรม และสามารถเก็บข้อมูลและนำไปใช้สำหรับกรวิเคราะห์ต่อไปได้

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2546) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของระบบช่วยในเรื่องการปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็ว ยังช่วยในเรื่องของการลดต้นทุนด้านการดำเนินงาน และสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน หมายถึง สถานที่, อุปกรณ์และการดูแลรักษาที่พร้อมและสะดวกต่อการใช้งานอยู่เสมอในพื้นฐานด้านเทคนิคที่องค์กรช่วยสนับสนุนเข้ามาใช้ในการบริหารควบคุมผู้ปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

มณฑา อยู่สุภาพ (2563) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง การรับรู้ถึงเป้าหมายขององค์กร เพื่อที่จะรักษาผลประโยชน์นั้น ๆ และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้จะต้องใช้เหตุผลและดุลยพินิจในการตัดสินใจของการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อสามารถผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการอย่างเหมาะสมและต้นทุนน้อยที่สุด ดังนั้น องค์ประกอบของประสิทธิภาพ มี 4 ข้อ ประกอบด้วย

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีคุณภาพสูงคือ ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีความพึงพอใจผลการดำเนินงานมีความถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การและสร้างความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้มารับบริการ

2. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน โดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดในแผนงาน หรือเป้าหมายที่บริษัทวางไว้และควรมีการวางแผนบริหารเวลา เพื่อให้ได้ปริมาณงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย มีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Costs) ในการดำเนินงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการคือจะต้องลงทุนน้อยและให้ได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่าและเกิดการสูญเสียให้น้อยที่สุด

Mathis and Jackson (2003) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง ผลที่ได้รับจากการพิจารณา โดยสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงไร โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่องค์กรกำหนด

ดังนั้น พนักงานที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน คือพนักงานที่ตั้งใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ใช้กลวิธีหรือเทคนิคการทำงานที่จะสร้างผลงานได้มาก เป็นผลงานที่มีคุณภาพ เป็นที่น่าพอใจ ค่าใช้จ่าย พลังงานและเวลาน้อย ซึ่งจะเพิ่มพูนคุณภาพและปริมาณของผลงาน คิดค้นดัดแปลงวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ โดยประโยชน์ของการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานถือเป็นหัวใจสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้

RPA กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

Anagnoste. (2017) ได้ศึกษาเรื่องระบบการทำงานอัตโนมัติแบบหุ่นยนต์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหลังบ้าน ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นไปได้สูงที่สุดสำหรับการนำระบบอัตโนมัติไปใช้ในงานการเงิน กระบวนการผลิต และแผนกทรัพยากรพนักงาน ซึ่งปัญหาที่ธุรกิจเหล่านี้เผชิญอยู่นั้นส่วนใหญ่เกี่ยวกับปริมาณการนำเข้าข้อมูลที่สูง มีอัตราความผิดพลาดสูง โดยทำงานซ้ำจำนวนมาก และมีหลายขั้นตอนที่ต้องพึ่งพามนุษย์ มีระบบเก่าหลายระบบที่ไม่ได้ถูกพัฒนา และมีอัตราการลาออกของพนักงานสูงเนื่องจากลักษณะงานที่ซ้ำซากและสร้างมูลค่าต่ำ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถฝึกให้ RPA ทำงานที่ทำงานบนคอมพิวเตอร์และเป็นงานที่ทำซ้ำ ๆ แบบมีโครงสร้าง และมีการสื่อสารกับหลาย ๆ ระบบ ดังนั้นจึงให้ผลตอบแทนต่อองค์การอย่างรวดเร็วและสามารถจับต้องได้

อัมพล ชูสนุก ภัทรลักษณ์ บุญมานำสิน และ ฉวีวรรณ ชูสนุก (2559) ผลการวิจัยสนับสนุนว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งานโดยเฉพาะการช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คุณภาพระบบในมิติด้านความง่ายในการเรียนรู้ การใช้งาน ความมีเสถียรภาพ ความสะดวกในการเข้าถึง ด้านเวลาในการตอบสนอง มีอิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งาน และความพึงพอใจของพนักงานมีอิทธิพลทางบวกต่อประโยชน์สุทธิที่ได้รับของผู้ใช้งาน

ความตั้งใจที่จะลาออกจากงาน (Turnover Intention)

Mowday (1981) กล่าวว่า การตั้งใจลาออกจากงาน หมายถึง การที่พนักงานมีความคิดที่จะขอลาออกจากองค์การ ซึ่งเป็นการตั้งใจที่จะพ้นจากการเป็นพนักงานขององค์การโดยสมัครใจภายใต้การควบคุมของตนเอง แต่ยังไม่ถึงพฤติกรรมการลาออกที่เกิดขึ้นจริง ความตั้งใจลาออกจากงานอาจมีสาเหตุจากหลาย ๆ ปัจจัย เช่น ความพึงพอใจในงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน

สืบศิริ รุ่งเรืองบุญศิริ (2556) กล่าวว่า การตั้งใจลาออก เป็นการที่พนักงานมีแนวคิดที่จะขอลาออกจากองค์การหรือเพื่อประกอบอาชีพอื่น ซึ่งเป็นการตั้งใจที่จะพ้นจากการเป็นสมาชิกขององค์การโดยสมัครใจอยู่ภายใต้การควบคุมของตนเอง แต่ยังไม่ถึงพฤติกรรมการลาออกที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยด้าน

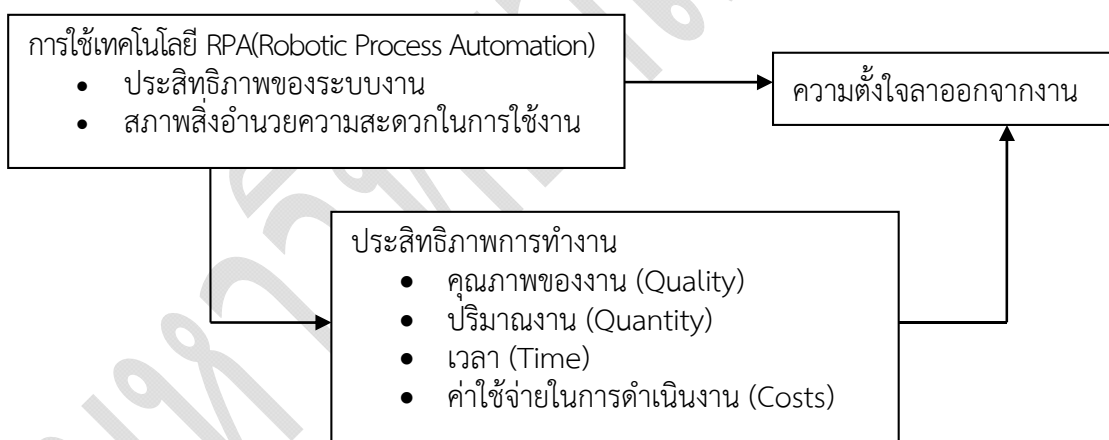
ความพึงพอใจในงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความไม่พึงพอใจในหัวหน้างานและองค์กร หรือการแสวงหาผลตอบแทนที่ดีกว่า

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานกับความตั้งใจลาออก

Farris (1971) ได้ศึกษาการลาออกของวิศวกร และ นักวิทยาศาสตร์ซึ่งมาจาก 2 องค์กรที่แตกต่างกัน พบว่าพนักงานที่รับรู้ว่าคุณภาพการปฏิบัติงานที่ดี จะ มีการลาออกในอัตราที่ต่ำกว่า พนักงานที่รับรู้ว่าคุณภาพการปฏิบัติงานที่ไม่ดี

กุลญา ชานาญค้ำ (2555) กล่าวว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อแนวโน้มการลาออก คือ เมื่อผู้ช่วยผู้สอบบัญชีได้รับการประเมินจากหัวหน้างานในระดับดี ส่งผลให้แนวโน้มการลาออกน้อยลง และหากพนักงานคิดว่าตนเองมีผลการปฏิบัติงานดี จะส่งผลให้แนวโน้มการลาออกน้อยลงเช่นกัน

จากการทบทวนวรรณกรรม ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2546) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของระบบช่วยในเรื่องการปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็ว ยังช่วยในเรื่องของการลดต้นทุนด้านการดำเนินงาน และสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงาน อันหมายถึง การรับรู้ถึงเป้าหมายขององค์กรเพื่อที่จะรักษาผลประโยชน์นั้น ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการอย่างเหมาะสมและต้นทุนน้อยที่สุด (มณฑา อยู่สุภาพ, 2563) และยังส่งผลต่อความตั้งใจลาออกจากงาน ตามการศึกษาของ กุลญา ชานาญค้ำ (2555) พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หากพนักงานคิดว่าตนเองมีผลการปฏิบัติงานดี จะส่งผลให้แนวโน้มการลาออกน้อยลง การศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานส่งผลกระทบกับความตั้งใจลาออกจากงาน ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานบริษัท ทีคิวเอ็ม อินซัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เข้ามาใช้ จำนวน 1071 คน (ฝ่ายทรัพยากรพนักงาน ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ดังนี้

สายงานกิจกรรมศูนย์ประสานงาน	จำนวน	472	คน
สายงานขาย (หน่วยงานสนับสนุน)	จำนวน	132	คน
สายงานทรัพยากรพนักงาน	จำนวน	29	คน
สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	จำนวน	73	คน

สายงานบัญชีการเงิน จำนวน 66 คน

สายงานปฏิบัติการ จำนวน 299 คน

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA มาใช้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 0.05 จากสูตรแทนค่าได้ 292 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างเพิ่มประมาณร้อยละ 10 ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 320 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) แยกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพของพนักงานสายสนับสนุนและช่วยวิชาการ ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกประเภทตามสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้

รายการ	จำนวนประชากรแต่ละ	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างแต่ละ
	สายงาน	สายงาน
สายงานกิจการศูนย์ประสานงาน	472	141
สายงานขาย (หน่วยงานสนับสนุน)	132	39
สายงานทรัพยากรพนักงาน	29	9
สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	73	22
สายงานบัญชีการเงิน	66	20
สายงานปฏิบัติการ	299	89
รวม	1071	320

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นคำถามปลายปิด ทั้งนี้เพื่อให้การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้นี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สายงานที่สังกัด ระดับตำแหน่ง และอายุงาน โดยเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check-list) ให้เลือกเพียง 1 คำตอบเท่านั้น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการลาออกของพนักงาน

สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 ถึงส่วนที่ 4 จะเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ค่าน้ำหนักการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท ซึ่งมีระดับคะแนน ดังนี้

แปลความหมาย	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนพนักงาน ใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงาน ในสายงานที่มีการใช้งาน ประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพของระบบงาน และสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลาในการปฏิบัติงาน และด้านค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการลาออกของพนักงานของพนักงานบริษัท ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA มาใช้

โดยส่วนที่ 2 3 และ 4 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร แบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้เทคนิควิธี Stepwise Multiple Regression ใช้ในการวิเคราะห์ศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA มาใช้มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน และการนำเทคโนโลยี RPA เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนพนักงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.33 มี อายุอยู่ระหว่าง 25-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.67 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 85.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.67 มีรายได้ 20,001 – 25,000 คิดเป็นร้อยละ 38.33 สายงานกิจการศูนย์ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 44.33 ตำแหน่งพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 55.00 มีอายุการทำงานช่วง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.33

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทีคิวเอ็ม อินชัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด ในสายงานที่มีการใช้งานผลการวิจัย พบว่าการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความคิดเห็นเป็นลำดับแรก คือ ด้านประสิทธิภาพของระบบงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87) รองลงมา คือ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ของพนักงาน (ภาพรวม)

ลำดับ	การนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เข้ามาใช้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านประสิทธิภาพของระบบงาน	3.87	1.13	ระดับมาก
2	ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน	3.59	1.15	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.73	1.14	ระดับมาก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นเป็นลำดับแรก คือ ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.02) รองลงมา คือด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ (ภาพรวม)

ลำดับ	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านคุณภาพของงาน	3.83	.54	ระดับมาก
2	ด้านปริมาณงาน	4.02	.64	ระดับมาก
3	ด้านเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน	3.96	.67	ระดับมาก
4	ด้านค่าใช้จ่าย	3.99	.73	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยรวม		3.95	.65	ระดับมาก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการลาออกของพนักงานของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.54) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการลาออกของพนักงาน ของพนักงานบริษัท ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ (ภาพรวม)

ลำดับ	ความต้องการลาออกของพนักงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ค่าเฉลี่ยรวม		2.54	.54	ระดับน้อย

5. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างการนำเทคโนโลยี RPA มาใช้ร่วมกันทำนายกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 90 มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .164 และเมื่อ พิจารณาค่า $F = 1146.413$ และ Sig. ที่ระดับ .000 จึงสรุปได้ว่า ยอมรับ การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้

มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน

Model	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน					
	B	SE(B)	Beta	t	Sig	
ค่าคงที่ (Constant)	7.005	.091		77.290	.000	
ประสิทธิภาพของระบบงาน	.538	.058	.354	9.339	.000	
สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน	.118	0.15	.110	8.164	.000	
	R	R ²	Adjust R ²	SE(est.)	F	Sig
	.920	.900	.900	.164	1146.413	.000

จึงสามารถสร้างสมการทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน = 7.005 + .538(ประสิทธิภาพของระบบงาน) + .118 (สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน)

6. ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้และประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่ออัตราการลาออกจากงาน ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้และประสิทธิภาพการทำงาน มาใช้ร่วมกันทำนายกับความตั้งใจลาออกได้ร้อยละ 95.4 มีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนายเท่ากับ .208 และเมื่อ พิจารณา ค่า F = 1007.407 และ Sig. ที่ระดับ .000 จึงสรุปได้ว่า ยอมรับ การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้ และประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน ของพนักงานบริษัท ทีคิวเอ็ม อินซัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้และประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน

Model	ความตั้งใจลาออกจากงาน					
	B	SE(B)	Beta	t	Sig	
ค่าคงที่ (Constant)	5.746	.428		13.437	.000	
ประสิทธิภาพของระบบงาน	-.199	.092	-.110	-2.157	.032	
สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน	-.231	.098	-.134	-2.363	.019	
ด้านคุณภาพของงาน	-.199	.091	-.122	-2.202	.028	
ด้านปริมาณงาน	-.085	.022	-.067	-3.882	.000	
ด้านเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน	-.406	.069	-.229	-5.856	.000	
ด้านค่าใช้จ่าย	.380	.048	.393	7.864	.000	
	R	R ²	Adjust R ²	SE(est.)	F	Sig
	.977	.955	.954	.208	1007.407	.000

จึงสามารถสร้างสมการทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ดังนี้

ความตั้งใจลาออกจากงาน = $5.746 - .199(\text{ประสิทธิภาพของระบบงาน}) - .231(\text{สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน}) - .199(\text{ด้านคุณภาพของงาน}) - .085(\text{ด้านปริมาณงาน}) - .406(\text{ด้านเวลาที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน}) + .380(\text{ด้านค่าใช้จ่าย})$

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการนำเทคโนโลยี RPA (Robotic Process Automation) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อลดอัตราการลาออกจากงาน ในกลุ่มตัวอย่างสายงานที่มีการใช้ RPA โดยลักษณะของงานที่มีการทำงานแบบซ้ำ ๆ รูปแบบไม่ซับซ้อน ไม่ต้องใช้การตัดสินใจ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท ทีคิวเอ็ม อินซัวร์รันส์ โบรคเกอร์ จำกัด ในสายงานที่มีการใช้งาน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นเป็นลำดับแรก คือ ด้านประสิทธิภาพของระบบงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.87) เนื่องจากประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยี RPA ที่คาดหวังไว้นั้นจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือการใช้ระบบนั้นจะทำให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีอิทธิพลต่อการนำไปสู่ความตั้งใจที่จะนำ RPA ไปใช้งานเนื่องจากพนักงานรับรู้ได้ถึงประสิทธิภาพของ RPA จึงทำให้เกิดการยอมรับใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Holmberg and Häming-Nilsson (2020) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับใช้งานเทคโนโลยี RPA หนึ่งในปัจจัยนั้นคือ ความคาดหวังในประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้มีการใช้งานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการสร้างความคิดหวังด้านประสิทธิภาพของระบบมีความสำคัญทั้งในการตัดสินใจยอมรับและการนำ RPA ไปใช้ในกระบวนการทำงาน รองลงมา คือ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) ตามลำดับ เนื่องจากว่า ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ทรัพยากร ความรู้ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานไอทีที่มีส่วนสนับสนุนต่อการใช้งานเทคโนโลยี RPA นั้นมีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Alshehri, Rutter and Smith (2019) พบว่า สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งานส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี LMSs ขึ้นอยู่กับอายุการทำงาน ซึ่งอายุการทำงานมากจึงไม่เกิดอุปสรรคในเรื่องความง่ายและสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ผลการศึกษาระดับด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นเป็นลำดับแรก คือ ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.02) เนื่องจากการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้เข้ามาช่วยในการทำงานที่เกิดซ้ำๆ ไม่ซับซ้อน จึงทำให้มีการทำงานตลอดเวลา ทำงานต่อเนื่องและได้ปริมาณงานจำนวนมาก รองลงมา คือด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) และลำดับสุดท้าย คือด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) ตามลำดับ เทคโนโลยี RPA โดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fernandez and Aman (2018) ศึกษาถึงผลกระทบ RPA ที่มีต่อ Global Accounting Services (GAS) พบว่า RPA ช่วยให้เกิดจำนวนงาน ลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลาของนักบัญชี และมีคุณภาพความแม่นยำในการทำงาน

3. ผลการศึกษาระดับความต้องการลาออกของพนักงานของพนักงานในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.54) เนื่องจากมีเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยในการแบ่งเบาการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anagnoste (2017) พบว่า RPA ช่วยลดระยะเวลาในการทำงาน ลดข้อผิดพลาด ทำให้พนักงานมีโอกาสแสดงศักยภาพในงานที่ต้องใช้ทักษะขั้นสูง และพัฒนาตัวเองมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้น ถือเป็นหนทางหนึ่งขององค์กรในการรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูงเอาไว้

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ของพนักงาน ในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากอาจเป็นเพราะประสิทธิภาพของระบบงาน ช่วยให้ปริมาณงานลดลง ช่วยทดแทนงานบางส่วนที่เป็นงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ เท่านั้น ระบบอัตโนมัติเข้ามาทำงานในฐานะผู้ช่วย และพนักงานสามารถนำเวลาในส่วนนี้ไปพัฒนาศักยภาพการทำงานด้านอื่น ๆ ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพต่อพนักงานและองค์กรโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fernandez and Aman (2018) เกี่ยวกับผลกระทบของ RPA ที่มีต่อ Global Accounting Services (GAS) พบว่า RPA ช่วยให้เกิดคุณภาพและความแม่นยำในการทำงาน และ ประหยัดเวลา ช่วยเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยงานวิจัยของอัมพล ชูสนุก ภัทรลักษณ์ บุญมานำสิน และ ฉวีวรรณ ชูสนุก (2559) ที่สนับสนุนว่าเทคโนโลยีมีประโยชน์ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คุณภาพระบบในมิติด้านความสะดวกในการเข้าถึง คุณภาพระบบในมิติด้านเวลาในการตอบสนองมีอิทธิพลทางบวก

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การนำเทคโนโลยี RPA มาใช้และประสิทธิภาพการทำงาน ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจลาออกจากงาน ของพนักงานในสายงานที่มีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานมีสูงขึ้น ทั้งในด้านเวลา ด้านปริมาณงาน และคุณภาพงาน ทำให้พนักงานมีโอกาสแสดงศักยภาพในการทำงานในส่วนงานอื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Anagnoste (2017) พบว่า RPA สามารถถูกฝึกโดยผู้ใช้ในลักษณะงานแบบมีโครงสร้างในการทำงานแบบซ้ำบนคอมพิวเตอร์ ช่วยลดระยะเวลาในการทำงาน ลดข้อผิดพลาด ทำให้พนักงานมีโอกาสแสดงศักยภาพในงานที่ต้องใช้ทักษะขั้นสูง และพัฒนาตัวเองมากขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเพิ่มขึ้น ถือเป็นหนทางหนึ่งขององค์กรในการรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูงเอาไว้ และซึ่งสอดคล้องกับ กุลญา ชำนาญคำ (2555) กล่าวว่า ผลการปฏิบัติงานส่งผลต่อแนวโน้มการลาออก คือ เมื่อได้รับการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในระดับดี ส่งผลให้แนวโน้มการลาออกน้อยลง และหากพนักงานคิดว่าตนเองมีผลการปฏิบัติงานดี จะส่งผลให้แนวโน้มการลาออกน้อยลงเช่นกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในสายงานเฉพาะที่มีการยอมรับและมีการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ซึ่งยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ยอมรับการนำเทคโนโลยี RPA หรือ กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีการนำเทคโนโลยี RPA มาทำใช้ในสายงานเป็นการเปรียบเทียบอัตราการลาออกของพนักงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาผลกระทบของการนำเทคโนโลยี RPA เข้ามาใช้ ในด้านอื่นๆเพิ่มเติม เช่น ความพึงพอใจในงาน ความเครียดในงาน หรือความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน ที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่ออัตราการลาออกของพนักงาน ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างที่เป็นรูปแบบบริษัทฯ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น โดยไม่ต้องระบุชื่อบริษัทใดบริษัทหนึ่ง เพื่อที่จะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอย่างครอบคลุม ในด้านที่แตกต่างกันออกไปอย่างถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กุลญา ชำนาญคำ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มการลาออกของผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ของบริษัทสอบ บัญชีขนาดใหญ่ในประเทศไทย*. การศึกษาอิสระปริญญาบัณฑิตมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2546). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ: แชนพรี พริ้นติ้ง

- มณฑา อยู่สุภาพ. (2563). *คุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองบางกรวย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัฒนา ศรีวิสัย และกล้าหาญ ญ น่าน. (2564). ความเครียดและความเหนื่อยหน่ายในการทำงานที่มีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา: บริษัท ไฟน์ เมททัล เทคโนโลยีส์ จำกัด(มหาชน). *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 7(2), 34-42.
- ศุภานันท์ พุฒตาล. (2560). *ปัจจัยที่มีแนวโน้มการลาออกของพนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. ปทุมธานี: กองบริหารงานพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุพรรณษา เกศรินทร์. (2563). *ปัจจัยเทคโนโลยีที่มีผลต่อความตั้งใจลาออกก่อนเกษียณของข้าราชการสรรพากรในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สีบศิริ รุ่งเรืองบุญศิริ. (2556). *ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานและการรับรู้ต่อพฤติกรรมการณ์ของหัวหน้างานที่ส่งผลต่อการตั้งใจลาออกของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารและพัฒนาอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัมพล ชูสนุก, ภัทรลักษณ์ บุญมานำสิน และฉวีวรรณ ชูสนุก. (2559). อิทธิพลของคุณภาพระบบต่อ การใช้งานความพึงพอใจและประโยชน์สุทธิที่ได้รับของผู้ใช้งานระบบงานให้บริการด้านเรือสินค้า คลังสินค้าเครื่องมือทุ่นแรงและไบแ่งงั้นค่าภาระต่าง ๆ ของการทำเรือแห่ง ประเทศไทย. *Suranaree Journal of Social Science*, 10(2), 119-135.
- Anagnoste, S. (2017). Robotic automation process – The next major revolution in terms of back office operations improvement. *De Gruyter Open*, 676-686. doi: 10.15 15/picbe-2017-0072
- Asatiani, A., & Penttinen, E. (2016). Turning robotic process automation into commercial success – Case opuscaptica. *Journal of Information Technology Teaching Case*, 6(2), 1-12. doi: 10.1057/jittc.2016.5
- Farris, G. F. (1971). A predictive study of turnover. *Personnel Psychology*, 24, 311-328.
- Madakam, S., Holmukhe, R. M., & Kumar, J. I, D. (2019). The future digital work force: Robotic process automation (RPA). *Journal of Information Systems and Technology Management*, 16, 1–17. doi:10.4301/s1807-1775201916001
- Mathis, R. L., & Jackson, J. H. (2003). *Human resource management* (10th ed.). Ohio: SouthWestern.
- Mowday, R. T. (1981). *Employee-Organization linkages: The psychology of commitment, absenteeism and turnover*. New York: Academic Press.
- Spector, P. E; Jex, S. M. (1991), Relations of job characteristics from multiple data source with employee affect, Absence, Turnover intentions, and health. *Journal of Applied Psychology*, 76, 46-53.
- Willcocks, L., Lacity, M., & Craig, A. (2015). The IT function and robotic process automation. *The Outsourcing Unit Working Research Paper Series*, 1-39. Retrieved from http://eprints.lse.ac.uk/64519/1/ OUWRPS_15_05_published.pdf

การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร
โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด

A STUDY OF MATHEMATICAL PROBLEM SOLVING ABILITY ON TOPIC PROBLEMS
OF SYSTEMS OF LINEAR EQUATIONS IN TWO VARIABLES OF MATHAYOMSUKSA
3 STUDENTS BY USING CORE RME LEARNING MODEL AND METACOGNITIVE
QUESTIONS.

สุทิสสา ทอสกุล (Sutisa Torsakul)¹

นฤเบศ ลาภยั้งยง (Narubet Lapyingyong)²

นิภาดา จรัสเอี่ยม (Niphada Charatiam)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 28 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด จำนวน 8 แผน แผนละ 1 คาบเรียน และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 8 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t - test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ คำถามที่เน้นการรู้คิด และรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาสถิติประยุกต์และวิทยาการข้อมูล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Abstract

The quantitative research aimed to compare mathematical problems solving ability on topic problem of systems of linear equation in two variables of mathayomsuksa 3 students by using CORE RME learning model and metacognitive questions, applied before and after study and between after study and based on 60 percent of the assigned criteria. The population was all students of mathayomsuksa 3 in the second semester of academic year 2022 of Bankhaiwittaya school. The sample group was 28 students of mathayomsuksa 3/1 in the second semester of academic year 2022 of Bankhaiwittaya school who were selected by using the cluster random sampling technique. The research instruments were the mathematics lesson plans, integrating the use of CORE RME learning model and metacognitive questions. There were eight plans, employed one plan per study period. The used tool to collect data was the measurement form in mathematical problems solving ability and it was subjective test, containing eight items. Statistically, data was analyzed by using the percentage, mean, standard deviation and t – test.

The results of this study revealed that

1. Mathematical problems solving ability of students after learning organized using CORE RME learning model and metacognitive questions was significantly higher than before learning at $P < 0.05$.

2. Mathematical problems solving ability of students after learning organized using CORE RME learning model and metacognitive questions was significantly higher than 60 percent of the assigned criteria at $P < 0.05$.

Keywords: CORE RME learning model, Mathematical problem-solving ability, Metacognitive questions, System of linear equations with two variables.

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่สามารถรับและส่งต่ออย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ในขณะที่โครงสร้างและระบบการศึกษายังบริหารและจัดการภายใต้กฎ ระเบียบ กติกาและแบบแผนการปฏิบัติรูปแบบเดิม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างยิ่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 131) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลกและเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 19)

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์วางแผน ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม การศึกษา

คณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้า อย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.1) แต่การจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุและปัจจัยหลายประการ เช่น นักเรียนขาดทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 19)

ทักษะการแก้ปัญหาเป็นทักษะหนึ่งในทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนคณิตศาสตร์และควรพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แม้ว่าคณิตศาสตร์จะเป็นวิชาที่มีความสำคัญมากก็ตาม แต่ยังมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยโดยความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหา ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้นักเรียนไม่สามารถนำความรู้คณิตศาสตร์ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันและในการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีรพล พากเพียรกิจ, 2560, หน้า 161) เห็นได้จากผลการประเมินต่าง ๆ มากมาย เช่น ผลการประเมินของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ 2018 พบว่า ในการประเมินผลด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย 419 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมการประเมินทั้งหมดใน OECD คือ 489 คะแนน (ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564, หน้า 177) และจากรายงานการประเมินการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา พบว่า ในปีการศึกษา 2562 – 2564 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 24.00, 20.21 และ 20.94 ตามลำดับและคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในปีการศึกษา 2562 – 2564 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 26.73, 25.46, 24.47 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับโรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทั้ง 3 ปีการศึกษา เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ตามสาระการเรียนรู้พบว่า สาระการเรียนรู้ทุกสาระมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศทั้ง 3 ปี แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการวิเคราะห์แยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนพบว่า มาตรฐาน ค 1.3 ซึ่งในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ระบบสมการ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.10, 17.04, 18.30 ตามลำดับ ซึ่งคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ 20.00 เนื่องจากเนื้อหาเรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา ระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร เป็นเนื้อหาที่มีโจทย์ปัญหาของสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งยากที่จะทำความเข้าใจและอาจจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่จะไม่สามารถเชื่อมโยงสถานการณ์เหล่านั้นออกมาในรูปแบบสมการได้ มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยที่สามารถแก้ปัญหาได้แต่เป็นการแก้ปัญหาตามที่จำมาเท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 69)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์จะอยู่ในรูปแบบที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางโดยครูจะเป็นผู้บอกวิธีการแก้ปัญหาให้นักเรียนแสดงวิธีทำโดยที่นักเรียน ไม่มีการฝึกคิดค้นหรือฝึกค้นหาวิธีการดำเนินการแก้ปัญหา ดังนั้น ครูผู้สอนคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอนของตนเองให้เข้ากับยุคสมัยโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสในคิดคิดวิเคราะห์ ค้นหาคำอธิบายและลงมือปฏิบัติเพื่อหาคำตอบของปัญหานั้นด้วยตนเองโดยครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME สามารถช่วยกระตุ้นการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้ ถูกพัฒนาขึ้นโดย Son, Darhim and Fatimah (2020, pp. 209 - 222) ประกอบด้วย 4 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นเชื่อมโยง (Connect) ให้ปัญหาในบริบทชีวิตจริง ซึ่งเป็นบริบทที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมและเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักเรียน ความรู้เดิม บริบทจริงและการปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) เป็นหลักการสำคัญของขั้นเชื่อมโยง 2) ขั้นจัดระเบียบ (Organize) นักเรียนจะได้รับโอกาสในการคิดค้น (Reinvention) และพัฒนา

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง (Self-developed models) จากบริบทจริงที่ให้ในชั้นเชื่อมโยง นี่คือกิจกรรมในชั้นจัดระเบียบที่มีหลักการสำคัญคือ การคิดค้น การพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง และการปฏิสัมพันธ์ 3) ขั้นสะท้อน (Reflect) นักเรียนจะได้สะท้อนคิดทบทวนอีกครั้งและพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นทางการ (Non-formal mathematical models (Models of)) ที่นักเรียนสร้างขึ้นและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ (Formal mathematical models (Models for)) ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา ขั้นสะท้อนนี้ใช้หลักการของการรู้คิดหรืออภิปัญญา (Metacognition) การเตือนตนเอง (Self-monitoring) และการปฏิสัมพันธ์ และ 4) ขั้นขยาย (Extend) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะได้ขยายความรู้ของพวกเขาผ่านบริบทจริงอื่นๆ ซึ่งใช้หลักการของการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ บริบทจริงอื่นๆ การผสมผสานหรือเชื่อมโยงกัน (Intertwining) และการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งจากขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงขึ้น

นอกจากนี้คำถามที่เน้นการรู้คิดยังเป็นคำถามที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีความคิด มีการวางแผนตามกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนควบคุมตนเองและมีกระบวนการในแก้ปัญหา นักเรียนสามารถสร้างความรู้และนำความรู้ไปใช้ด้วยตนเองโดยอาศัยคำถามที่เน้นการรู้คิด ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธี IMPROVE ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ลักษณะเด่นของวิธี IMPROVE ในส่วนที่เป็นคำถามเน้นการรู้คิด (Mevarech and Kramarski, 1997, p. 370) ซึ่งคำถามที่เน้นการรู้คิด มี 4 ประเภท คือ 1) คำถามให้ทำความเข้าใจ (Comprehension questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อทำความเข้าใจบริบทที่สัมพันธ์กับความรู้ใหม่หรือการนำความรู้ใหม่ไปใช้งาน รวมถึงคำถามที่ถามให้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) คำถามให้เชื่อมโยงความรู้ (Connection questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการสร้างความรู้ใหม่หรือกำหนดแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา 3) คำถามให้วางแผน (Strategic questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความรู้และสรุปความรู้หรือแนวทางในการนำความรู้ไปใช้งาน 4) คำถามให้สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ใหม่ที่สรุปหรือความถูกต้องของแนวทางในการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา

จากการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ CORE RME พบว่า ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งถ้านำคำถามที่เน้นการรู้คิดตามแนวคิดของ Mevarech and Kramarski ร่วมด้วย จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงขึ้นได้ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมถึงใช้เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60

การทบทวนวรรณกรรม

1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสำคัญ นั่นคือ การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะด้านการสื่อสารอย่างปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาหรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.1)

2. แนวการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง

แนวการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงเป็นที่รู้จักและพัฒนาขึ้นโดย Freudenthal และเพื่อนร่วมงานในสถาบัน IOWO ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในช่วงปี ค.ศ. 1970 ภายหลังเปลี่ยนเป็นชื่อสถาบัน Freudenthal ซึ่ง Freudenthal มีแนวคิดที่ว่า คณิตศาสตร์ควรเชื่อมโยงและสอดคล้องกับชีวิตจริง มีความใกล้ชิดกับประสบการณ์ของนักเรียนและเกี่ยวข้องกับสังคม เนื่องจากคณิตศาสตร์ไม่ได้เป็นเพียงวิชาที่ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ที่มีอยู่แล้ว แต่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นคณิตศาสตร์ (Reinvention) ด้วยการลงมือปฏิบัติ และไม่ควรถูกปิดกั้นหรือจำกัดกรอบความคิดของนักเรียน ซึ่งจุดเน้นของการศึกษาคณิตศาสตร์ไม่ใช่เป็นการเรียนรู้ในระบบของคณิตศาสตร์ที่ถูกจัดสร้างไว้อย่างดีแล้ว แต่ควรเน้นและให้ความสำคัญกับกิจกรรมและกระบวนการของการคิดเชิงคณิตศาสตร์ (Van den Heuvel-Panhuizen, 2000, p. 3)

3. รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME

รูปแบบการเรียนรู้ที่เริ่มต้นด้วยการให้ปัญหาในบริบทชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักเรียน ให้นักเรียนได้มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นคณิตศาสตร์โดยคำแนะนำของครูและพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง สะท้อนคิดทบทวน และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นทางการของตนเองกับแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ แล้วขยายความรู้ไปสู่บริบทในชีวิตจริงอื่นๆ รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME (Son, Darhim & Fatimah, 2020) ประกอบด้วย 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเชื่อมโยง (Connect) เป็นขั้นให้ปัญหาในบริบทชีวิตจริง ซึ่งเป็นบริบทที่อยู่ ในสิ่งแวดล้อม และเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักเรียน ความรู้เดิม บริบทจริงและการปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) เป็นหลักการสำคัญของขั้นเชื่อมโยง

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดระเบียบ (Organize) นักเรียนจะได้รับโอกาสในการคิดค้น (Reinvention) และพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง (Self-developed models) จากบริบทจริงที่ ให้ในขั้นเชื่อมโยง

ขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อน (Reflect) นักเรียนจะได้สะท้อน คิดทบทวนอีกครั้ง และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นทางการ (Non-formal mathematical models (Models of)) ที่นักเรียนสร้างขึ้น และแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ (Formal mathematical models (Models for)) ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา ขั้นสะท้อนนี้ใช้ หลักการของการรู้คิดหรืออภิปัญญา (Metacognition) การเตือนตนเอง (Self-monitoring) และการปฏิสัมพันธ์

ขั้นที่ 4 ขั้นขยาย (Extend) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะได้ขยายความรู้ของพวกเขาผ่าน บริบทจริง อื่นๆ ซึ่งใช้หลักการของการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ บริบท จริงอื่นๆ การผสมผสาน หรือเชื่อมโยงกัน (Intertwining) และการปฏิสัมพันธ์

4. คำถามที่เน้นการรู้คิด

กระบวนการสอนโดยใช้คำถามที่เน้นการรู้คิดเป็นวิธีการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ (mastery) ในเนื้อหาที่เรียนเน้นให้นักเรียนสร้างความรู้และนำความรู้ไปใช้งานโดยอาศัยคำถามที่เน้นการรู้คิด และการเรียนรู้ร่วมกัน มีการประเมินความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน สำหรับนักเรียนที่มีความเข้าใจเนื้อหาที่ถูกต้องจะมีการเพิ่มพูนความรู้ให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งคำถามที่เน้นการรู้คิด มี 4 ประเภท คือ 1) คำถามให้ทำความเข้าใจ (Comprehension questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียน ให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อทำความเข้าใจบริบทที่สัมพันธ์กับความรู้ใหม่หรือการนำความรู้ใหม่ไป ใช้งาน รวมถึงคำถามที่ถามให้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 2) คำถามให้เชื่อมโยงความรู้ (Connection questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อเชื่อมโยงความรู้และ ประสบการณ์เดิมมาใช้ในการสร้างความรู้ใหม่หรือกำหนดแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา 3) คำถามให้วางแผน (Strategic questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของตนเอง เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความรู้และสรุปความรู้หรือแนวทางในการนำความรู้ไปใช้งาน 4) คำถามให้ สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection questions) หมายถึง คำถามที่ถามนักเรียนให้มีการกำกับความคิดของ ตนเอง เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ใหม่ที่สรุปหรือความถูกต้องของแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ แก้ปัญหา (Mevarech and Kramarski, 1997, p. 370)

5. แนวทางพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

Bitter (1990, pp. 43 - 44) ได้เสนอวิธีการสอนของครูเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการ แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

5.1 ควรเลือกปัญหาที่น่าสนใจและไม่ยากหรือไม่ง่ายจนเกินไปมาสอนนักเรียน

5.2 ควรแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อให้ร่วมกันแก้ปัญหาเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกัน

5.3 ควรให้นักเรียนพิจารณาว่าโจทย์กำหนดข้อมูลอะไรมาให้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการ แก้ปัญหาและยังต้องการใช้ข้อมูลอื่นใดบ้างในการแก้ปัญหาข้อนั้น ๆ

5.4 ควรให้นักเรียนพิจารณาว่า ปัญหาถามอะไรถ้าไม่สามารถบอกได้ให้อ่านปัญหานั้นใหม่และถ้าจำเป็นจริง ๆ ให้อธิบายความหมายของคำที่ใช้ในปัญหาข้อนั้นให้นักเรียนทราบ

5.5 การให้ฝึกการแก้ปัญหามากมาย รูปแบบเพื่อไม่ให้รู้สึกเบื่อกับการแก้ปัญหานั้นที่ซ้ำซากไม่ทำลายความสามารถ

5.6 ควรให้นักเรียนทำการแก้ปัญหาลittle ๆ จนเคยชินว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน

5.7 ควรส่งเสริมให้นักเรียนแก้ปัญหามากมาย โดยใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อจะได้ฝึกทักษะและส่งเสริมให้ใช้การแก้ปัญหามากมาย ๆ วิธี ในข้อเดียวกัน เพื่อให้เห็นว่ามีวิธีการอื่น ๆ อีกที่จะใช้แก้ปัญหานั้นได้

5.8 ควรช่วยเหลือนักเรียนในการเลือกวิธีการแก้ปัญหานั้นที่เหมาะสมสำหรับรูปแบบเฉพาะข้อนั้น ๆ

5.9 ควรให้นักเรียนพิจารณาว่า ปัญหาในข้อนั้นคล้ายกับปัญหาที่เคยพบมาก่อนหรือไม่

5.10 ควรให้เวลากับนักเรียนในการลงมือแก้ปัญหามากมาย อภิปรายผลการแก้ปัญหามากมายและวิธีการดำเนินการแก้ปัญหามากมาย

5.11 ควรให้นักเรียนฝึกการคาดคะเนคำตอบและการทดสอบคำตอบที่ได้

6. รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด

รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME (Son, Darhim & Fatimah, 2020, p. 212) ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด (Mevarech and Kramarski, 1997, p. 370) ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขั้นเชื่อมโยง (Connect) ให้ปัญหาในบริบทชีวิตจริงซึ่งเป็นบริบทที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมและเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของนักเรียน ร่วมกับคำถามให้เชื่อมโยงความรู้ (Connection questions) เพื่อเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการสร้างความรู้ใหม่หรือกำหนดแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหามากมาย

6.2 ขั้นจัดระเบียบ (Organize) นักเรียนจะได้รับโอกาสในการคิดค้น (Reinvention) และพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง (Self-developed models) จากบริบทจริงที่ให้ในขั้นเชื่อมโยง ร่วมกับคำถามให้ทำความเข้าใจ (Comprehension questions) เพื่อทำความเข้าใจบริบทที่สัมพันธ์กับความรู้ใหม่ และคำถามให้วางแผน (Strategic questions) เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างความรู้และสรุปความรู้ หรือแนวทางในการนำความรู้ไปใช้งาน

6.3 ขั้นสะท้อน (Reflect) นักเรียนจะได้สะท้อนคิดทบทวนอีกครั้ง และพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นทางการ (Non - formal mathematical models (Models of) ที่นักเรียนสร้างขึ้นและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ (Formal mathematical models (Models for) ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชา ร่วมกับคำถามให้สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection questions) เพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องของความรู้ใหม่ที่สรุปหรือความถูกต้องของแนวทางในการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหามากมาย

6.4 ขั้นขยาย (Extend) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะได้ขยายความรู้ของพวกเขาผ่านบริบทจริงอื่น ๆ ซึ่งใช้หลักการของการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่เป็นทางการ บริบทจริงอื่น ๆ การผสมผสานหรือเชื่อมโยงกัน (Intertwining) และการปฏิสัมพันธ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 89 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 28 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. **ตัวจัดกระทำ** ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้จัก

3. **ตัวแปรที่จะศึกษา** ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

4. **เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ เนื้อหาสาระวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน 6 รหัสวิชา ค23102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ประกอบด้วย การแก้โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปรเกี่ยวกับอายุ จำนวนเงิน การซื้อขาย รูปเรขาคณิต อัตราดอกเบี้ย ร้อยละของผสม อัตราเร็วและระยะเวลาของการทำงาน ตามหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา ปีการศึกษา 2565

5. **ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง** ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 8 แผน ใช้เวลาทำการทดลองแผนการจัดการเรียนรู้ละ 1 คาบเรียน และใช้เวลาในการทดสอบก่อนเรียน 1 คาบเรียน และทดสอบหลังเรียน 1 คาบเรียน รวมทั้งสิ้น 10 คาบเรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 89 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 28 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดแบบการวิจัยก่อนการทดลอง (Pre-experimental research) โดยมีรูปแบบการทดลอง 1 กลุ่ม เปรียบเทียบก่อนหลัง (One group pretest posttest design) ดังนี้

O_1 X O_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

O_1 แทน การวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียน

X แทน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้จัก

O_2 แทน การวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้จัก เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน แผนละ 1 คาบเรียน ใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านค่ายวิทยา ตำบลบ้านค่าย อำเภอเมือง จังหวัด

ช่วยภูมิ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 แผน เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา ภาษา ขั้นตอนการจัดกิจกรรม คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้ง โดยสรุปคือ นักเรียนเขียนสมการตามเงื่อนไขไม่ได้ เนื่องจากอาจไม่เคยเขียนสมการจากเงื่อนไขมาก่อน ครูแก้ไขโดยใช้การถามตอบให้ละเอียดยิ่งขึ้น นักเรียนเขียนข้อมูลไม่ครบหรือเขียนแค่บางส่วน เนื่องจากอาจจะมองว่าข้อมูลอยู่ในโจทย์แล้ว ครูแก้ไขโดยย้าให้นักเรียนเขียนข้อมูลให้ครบทุกครั้ง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 8 ข้อ ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.34 – 0.65 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.55 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.80

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียน และหลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน เนื่องจากเป็นกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยจึงทำการทดสอบการแจกแจงปกติของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติทดสอบ Shapiro – Wilk test พบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ จึงทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที่ กรณีประชากรสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t – test for dependent sample)
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ระหว่างหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 60 เนื่องจากเป็นกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยจึงทำการทดสอบการแจกแจงปกติของคะแนนหลังเรียนด้วยสถิติทดสอบ Shapiro – Wilk พบว่า คะแนนหลังเรียนมีการแจกแจงปกติ จึงทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยใช้สถิติทดสอบที่ กรณีประชากรกลุ่มเดียว (t – test for one sample)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน นำเสนอตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	28	24	0.61	0.85	33.88*	0.000
หลังเรียน	28	24	16.15	2.22		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 0.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 0.85 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 16.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 2.22 เมื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบทีแบบอิสระ (t - independent Samples test) พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60

การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 นำเสนอตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	คะแนนร้อยละ 60	\bar{x}	S.D.	t	p
หลังเรียน	28	24	14.4	16.15	2.22	4.18*	0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 พบว่า มีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 16.15 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 คือ 14.4 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.22 เมื่อ

ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบทีแบบอิสระ (t - independent Samples test) พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 มีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นวิธีการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิดถึงปัญหาในบริบทชีวิตจริง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างความรู้ใหม่ หรือกำหนดแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา จนนักเรียนสามารถสร้างระบบสมการจากโจทย์กำหนดและหาคำตอบของระบบสมการนั้นได้ ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนคณิตศาสตร์ได้ด้วยความเข้าใจ ทั้งยังมีผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของ Son, Darhim and Fatimah (2020) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ CORE RME มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน CORE อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ Mevarech and Kramarski (1997) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้วิธีการสอนการรู้คิดในการแก้ปัญหางานตามสภาพจริงที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 9 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบร่วมมือภายใต้วิธีการสอนการรู้คิด ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนการรู้คิดมีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงขึ้นและสามารถแก้ปัญหางานตามสภาพจริงได้

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิดมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจนและช่วยแยกแยะปัญหาออกมาได้เป็นขั้นตอน รวมถึงคำถามที่เน้นการรู้คิดยังเป็นคำถามที่ย้ำความชัดเจนในการแยกโจทย์ปัญหา ส่งผลให้นักเรียนสามารถเขียนระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปรได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กล่าวคือ นักเรียนได้เชื่อมโยงสถานการณ์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง โดยอาศัยความรู้เดิมและประสบการณ์ของนักเรียน เขียนสิ่งที่โจทย์กำหนดให้และสิ่งที่โจทย์ต้องการทราบได้ถูกต้องครบถ้วน ได้รับโอกาสในการคิดค้น วางแผนวิธีการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยครูคอยให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของ Van den Heuvel-Panhuizen (2000, pp. 4 – 9) และสามารถแก้ปัญหางานได้คำตอบ จากนั้นมีการสะท้อนผลที่ได้จากการดำเนินการแก้ปัญหา ด้วยการนำผลมาวิเคราะห์ อภิปรายสรุปกับเพื่อนในชั้นเรียน และได้ขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองด้วยการยกตัวอย่างสถานการณ์ปัญหาในบริบทชีวิตจริงที่สามารถนำวิธีการแก้ปัญหาเดียวกันมาใช้ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เฉลี่ยทั้งห้องบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวลัย ขวัญเมือง (2565) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี

ที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิภา เรียบเรียง (2561) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์เรื่อง ความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามวิธี IMPROVE ในส่วนของคำถามที่เน้นการรู้คิดหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ช่วยให้นักเรียนได้มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดค้นคณิตศาสตร์ผ่านคำถามที่เน้นการรู้คิดของครู เพื่อพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของตนเอง สะท้อนคิด ทบทวนและพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์แล้วขยายความรู้ไปสู่บริบทในชีวิตจริงอื่นๆ ดังนั้นครูควรนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเอง และครูจะต้องเตรียมความพร้อม ในการจัดการเรียนการสอน เตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้พร้อม ควรให้เวลาให้นักเรียนในการคิดวิเคราะห์ คอยกระตุ้น และคอยชี้แนะนักเรียนด้วยคำถามที่เน้นการรู้คิดในขณะสอน

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ครูผู้สอนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีความครอบคลุมเนื้อหาและทันเวลาในแต่ละคาบเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ในเนื้อหาอื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเป็นโจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกเชื่อมโยงความรู้ คิดค้นวิธีการแก้ปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME ร่วมกับคำถามที่เน้นการรู้คิด ที่มีต่อทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์อื่นๆ เช่น ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ ทักษะการให้เหตุผล เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษา คำแนะนำในด้านวิชาการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤเบศ ลาภยิ่งยง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์นิภาดา จรัสเอี่ยม อาจารย์ผู้ช่วยที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์นิภาดา จรัสเยี่ยม คุณครูสุภาพ ประดิษฐ์ค้าย และคุณครูธีรภัทร ผลนา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค่ายวิทยาและคณะครูที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ ของงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และสมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่สนับสนุนให้โอกาสในการศึกษา ให้ความรัก ความห่วงใยและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ธีรพล พากเพียรกิจ. (2560). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดโมเดลเมธอดและการเรียนการสอนแบบเน้นให้รู้คิดที่มีต่อ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *An Online Journal of Education*. เข้าถึงได้จาก <http://www.education.chula.ac.th/ojed>.
- วรรณภา เรียบเรียง. (2561). การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาและการให้เหตุผลทาง คณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการ เรียนรู้ตามวิธี IMPROVE. *วารสาร มทร.อีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(2), 72 - 85. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RMUTI_SS/article/view/189540/132723
- วิลาวัลย์ ขวัญเมือง. (2565). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ CORE RME*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศูนย์ดำเนินงาน PISA แห่งชาติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). *ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สสวท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 “พลิกโฉมประเทศไทยสู่ เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.odd.go.th/PDF/DevelopmentPlan No.13.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- Bitter, G.G. (1990). *Mathematics methods for the elementary and middle school: A comprehensive approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Havenga, M., Breed, B., & Mentz, E. (2013). Metacognitive and problem-solving skills to promote self-directed learning in computer programming: teacher' experiences. *SA-EDUC*, 10(2), 2-12.

Mevarech, Z. R., & Kramarski, B. (1997). IMPROVE: A Multidimensional Method for Teaching Mathematics in Heterogeneous Classrooms. *American Educational Research Journal*, 34, 365-394.

Son, A., Darhim & Fatimah, S. (2020). Students' Mathematical Problem-Solving Ability based on Teaching Models Intervention and Cognitive Style. *Journal on Mathematics Education*, 11(2), 209-222.

Van den Heuvel-Panhuizen, M. (2000). Mathematics education in the Netherlands: A guided tour. *Freudenthal Institute Cd-rom for ICME9*. Utrecht: Utrecht University.

มหาวิทยาลัยบูรพา

การศึกษาเปรียบเทียบคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

A COMPARATIVE STUDY ON THAI SLANG AND CHINESE SLANG IN SOCIAL MEDIA

Meiling Xie¹

ชจิตา ศรีฟุ่ม²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงไทยและจีนในสื่อสังคมออนไลน์และเพื่อศึกษาลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงไทยและจีนในสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคำสแลงไทยจากเว็บไซต์ Facebook YouTube และ Pantip ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 364 หน่วยศัพท์ และเก็บรวบรวมข้อมูลคำสแลงจีนจากเว็บไซต์ Weibo Bilibili และ Zhihu ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 จำนวน 244 หน่วยศัพท์ ผลการศึกษาพบว่า วิธีการสร้างคำเชิงโครงสร้างทั้งคำสแลงไทยและคำสแลงจีนที่พบมากที่สุด คือ การประสมคำ คำสแลงไทยและคำสแลงจีนมีวิธีการสร้างคำที่เหมือนกัน 2 วิธี คือ การประสมคำและการสร้างคำใหม่ ส่วนวิธีการสร้างคำที่แตกต่างกันมี 4 วิธี ได้แก่ การตัดคำ การซ้ำคำ การซ้อนคำ และการรวมคำในด้านลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์พบว่า คำสแลงไทยมีความหมายด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ มีความหมายด้านบวกและลำดับสุดท้ายคือ มีความหมายด้านลบ ส่วนคำสแลงจีนมีความหมายด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ มีความหมายด้านลบ และลำดับสุดท้ายคือ มีความหมายด้านบวก

คำสำคัญ: คำสแลงไทย, คำสแลงจีน, สื่อสังคมออนไลน์, การสื่อความหมายเชิงอารมณ์

Abstract

This research aims to compare how Thai and Chinese slang words in online social media are formed, as well as to examine the way through which Thai and Chinese slang words in social media express emotive meanings. The researcher collected 364 lexical units of Thai slang data from the websites Facebook, Youtube, and Pantip during the period of October 2022, and collected 244 lexical units of Chinese slang data from the websites Weibo, Bilibili, and Zhihu during the period of November 2022. It is found that the most common word-formation method found in both Thai and Chinese slang words is forming compound words, and slangs words in both languages share two common word-formation methods: forming compound words and creating new words. There are 4 distinctive word-formation methods: ellipsis, reduplication, using synonymous compounds, and combining words. In terms of emotive meaning expression, this research finds that Thai slang words express neutral senses the most, followed by positive senses,

¹นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

and convey negative senses the least. Whereas Chinese slang words express neutral senses the most, followed by negative senses, and convey positive senses the least.

Keywords: Thai slang words, Chinese slang words, online social media, emotive meaning expression

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างมาก ภาษาจึงได้ถูกปรับใช้เพื่อให้สามารถสื่อสารกันได้ในวิธีการสื่อสารรูปแบบใหม่ “คำสแลง” จึงถือเป็นวิวัฒนาการด้านภาษาที่ช่วยเพิ่มคำศัพท์ใหม่ ๆ และมีประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ฉัญชนก เบ็ญอาชน (2560) ได้กล่าวถึงคำสแลงว่า เป็นรูปแบบของภาษาที่ใช้พูดในสถานการณ์ที่สบาย ๆ ไม่ต้องมีการเตรียมตัวและสามารถเข้าใจร่วมกันหรือเดาจากบริบทได้ จึงทำให้คำสแลงมีพื้นที่กระจายตัวของผู้ส่งสารและผู้รับสารอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับเจียงหวี, สหทัย สิทธิพิเศษ และทิวาพร อุดมวงษ์. (2564) ได้กล่าวถึงความหมายของคำสแลงจีน หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่นิยมนำมาใช้เพื่อการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตมีรูปแบบการใช้เพื่อสื่อสารและมีภูมิหลังทางภาษาเฉพาะโดยส่วนใหญ่เป็นถ้อยคำ โครงสร้างประโยค ที่ได้นำไปเป็นภาษาพูด กลุ่มวัยรุ่นจะเป็นพวกที่คิดสร้างคำและนิยมใช้คำสแลงมากที่สุด จากสถิติในปี 2564 พบว่า คนไทยมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 69 ได้รับความนิยมเข้าใช้งานเว็บไซต์ Facebook โดยเฉลี่ยคนละ 11 ครั้งต่อเดือน และมีสถิติติดอันดับ 8 ของโลก มีสถิติติดอันดับ 18 ของโลกในการใช้งานผ่านเว็บไซต์ YouTube (กรุงเทพธุรกิจ, 2564) ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในประเทศจีนช่วงปี พ.ศ.2564 มีผู้ใช้งานมากกว่า 550 ล้านคนต่อเดือนในการใช้งานผ่านเว็บไซต์ weibo (ข้อมูลเชิงลึกการตลาดดิจิทัล, 2564)

ปรารภนา พรหมเพชร (2555) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้ภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น คำพูดภาษาถิ่น การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ การใช้ศัพท์ด้านอาชีพ และการใช้คำสแลงเฉพาะกลุ่มล้วนเป็นปัจจัยส่งผลให้ภาษามีการพัฒนาเป็นคำที่เกิดใหม่และสร้างคำสแลงใหม่เพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยที่ทำให้ภาษาจีนเกิดการเปลี่ยนแปลงมาจากหลายปัจจัย เช่น เหตุการณ์การอภิปรายเชิงสะท้อนสังคม อิทธิพลจากบุคคลที่มีชื่อเสียง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและภาษาถิ่น อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างประเทศและการนำคำศัพท์ต่างประเทศมาใช้สื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ เป็นต้น (Sheng Ye & Bu Zhaohui, 2560)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าคำสแลงในสื่อออนไลน์มีความน่าสนใจ จึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งนี้เพราะการเข้าใจภาษาอย่างลึกซึ้งรวมถึงการเลือกใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ด้วยภาษามีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์
2. เพื่อศึกษาลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเรื่องวิธีการสร้างคำ (Word Formation)

“คำสแลง” หมายถึง คำที่ใช้เฉพาะกลุ่ม มีระยะเวลาการใช้ไม่ยาวนาน เกิดจากการปรับเปลี่ยนคำที่อยู่แล้ว เพื่อให้เกิดความหมายใหม่ในบริบทของคำสแลง (กัญญนัช ชะนะจิตร, 2560) ตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์ แบ่งความหมายของคำสแลงไว้ 4 ลักษณะ คือ 1) ความหมายตรง 2) ความหมายโดยนัย 3) ความหมายเปรียบเทียบ และ 4) การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ (ชัชวดี ศรีลัมภ์, 2562) วิธีการสร้างคำสแลงมี 2 แบบ คือ 1) การสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้าง โดยทั่วไปจะใช้ระบบหน่วยคำมาเป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างคำสแลง จำนวน 6 วิธี ได้แก่ การประสมคำ การสร้างคำใหม่ การตัดคำ การซ้ำคำ การซ้อนคำและการรวมคำ 2) การสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ หมายถึง การสร้างคำสแลง เพื่อสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึก น้ำเสียงของผู้ใช้ภาษาบนสื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างคำสแลง จำนวน 9 วิธี ได้แก่ การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ การยืมคำจากภาษาถิ่น การใช้คำอุปมา การใช้ช้อักษรย่อ การใช้คำอุทาน การใส่เครื่องหมายและตัวเลข การเติมสร้อย การพวนคำ และการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ

Katamba (1993) ได้อธิบายกระบวนการสร้างคำสแลงซึ่งมีลักษณะเด่น 8 วิธี คือ การผันคำ การเติมหน่วยคำแปลง การซ้ำคำ การใช้คำต่อกับคำอื่น การตัดคำ การใช้ช้อย่อและอักษรย่อ การสร้างคย่อนกลับและการรวมคำ Francis (1994) ได้อธิบายวิธีการสร้างคำสแลง 5 วิธี คือ 1) การประสมคำ 2) การตัดคำ 3) การเลียนเสียง 4) การรวมคำ และ 5) การประดิษฐ์คำใหม่ โดยใช้ในระบบภาษาของตนมาสร้างเป็นคำใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษาและต่อยอดงานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสแลงไทยและจีน

ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่มีข้อมูลด้านวิธีการสร้างคำ กลวิธีทางภาษา การใช้ภาษาแซท การเปลี่ยนแปลงของเสียงสะกดตามเสียงพูดโดยผ่านสื่อออนไลน์ประเภท เฟซบุ๊ก แอปพลิเคชันไลน์ เว็บไซต์ เว็บบล็อก อินเทอร์เน็ต และสื่อออนไลน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง โลกเสมือนจริงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางการสื่อสารหลายรูปแบบ เป็นแหล่งรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การสืบค้นที่ผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แบ่งปันข้อมูลของแต่ละบุคคล (ณัฐฐา ชาวกงจักร, 2562)

กลวิธีสร้างคำสแลงไทย

ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น จึงส่งผลให้มีการกระจายคำสแลงได้อย่างรวดเร็ว ฉะนั้น คำสแลงจึงมีความน่าสนใจ ธนสรณ์ ยุติบรรพ์ (2553) กล่าวถึง การสร้างคำสแลงแท้มี 5 วิธี ได้แก่ 1) เปลี่ยนเสียงหรืออักษรวิธีของคำให้มีความหมายในบริบทคำสแลง 2) ยืมคำจากภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น 3) เลียนเสียงธรรมชาติ 4) คำสแลงจากเสียงคำอุทาน 5) ประสมคำขึ้นใหม่โดยนำคำที่มีอยู่มาประสมและเกิดคำใหม่

กลวิธีสร้างคำสแลงจีน

ส่วยหลิน (2561) กล่าวถึง “คำสแลงจีน” ในอินเทอร์เน็ตว่า มีองค์ประกอบดังนี้ คือ 1) นำคำภาษาจีนมาแปลงเป็นตัวเลข เช่น 我会爱你wǒhuì àinǐ (ฉันจะรักคุณ) 1314 หมายถึง ฉันจะรักคุณตลอดไปชั่วชีวิต 2) นำพินอินมาแปลงเป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษ เช่น gwy มาจาก 公务员gōngwúyuán (ข้าราชการ) 3) นำคำศัพท์

ภาษาอังกฤษมาแปลงเป็นภาษาจีนที่มีเสียงใกล้เคียงกัน เช่น 因吹斯挺 yīnchuī sī tǐng (น่าสนใจ) 4) นำคำที่ออกเสียงคล้ายกันมาใช้แทนความหมายของอีกคำหนึ่ง เช่น 牛批 niú pī (ชุดวิว) 5) นำอักษรจีนโบราณที่ไม่นิยมใช้แล้วแต่มีรูปร่างใช้กันได้จึงนำมาใช้ในความหมายที่สื่อถึงรูปร่างนั้น และ 6) นำประโยคจิตของคนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เป็นที่สนใจมาใช้

การสื่อความหมายของคำสแลง

คำสแลงไทยและจีนมีลักษณะที่แปลกพิเศษ ทำให้เกิดการสร้างความอรรถและสะท้อนความรู้สึกได้ชัดเจน แบ่งเป็น 3 วิธี คือ 1) ความหมายโดยนัย 2) ความหมายโดยตรง และ 3) ความหมายเชิงอารมณ์ ซึ่งจำแนกเป็น 1) การสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านบวก เช่น การชื่นชม 2) การสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านลบ เช่น เสียใจ 3) ด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึก คือ การใช้คำสแลงที่ไม่สามารถบ่งชี้ได้ชัดเจนเพื่อการสื่ออารมณ์และความรู้สึกทั้งในทางที่ดีและไม่ดี (สิทธิพงศ์ มีกุล และ เนตรนันทิพย์ บุตดาวงค์, 2563)

วิธีการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบกลวิธีการสร้างคำสแลงไทยและจีนในสื่อสังคมออนไลน์
2. เก็บและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคำสแลงไทยจากเว็บไซต์ Facebook YouTube และ Pantip ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 364 หน่วยศัพท์ และเก็บรวบรวมข้อมูลคำสแลงจีนจากเว็บไซต์ Weibo Bilibili และ Zhihu ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 จำนวน 244 หน่วยศัพท์ ซึ่งมาจาก 1) โดยใช้แหล่งข้อมูลคำสแลงไทย ดังนี้ 1) เว็บไซต์ Facebook 2) เว็บไซต์ YouTube 3) เว็บไซต์ Pantip 2) โดยใช้แหล่งข้อมูลคำสแลงจีน ดังนี้ 1) เว็บไซต์ Weibo 2) เว็บไซต์ Bilibili และ 3) เว็บไซต์ Zhihu
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

1 การวิเคราะห์วิธีการสร้างคำเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 219 หน่วยศัพท์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการประสมคำมากที่สุด รองลงมาคือ การซ้ำคำ การสร้างคำใหม่ การตัดคำ การซ้อนคำ และการรวมคำ ตามลำดับ ส่วนวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ จำนวน 145 หน่วยศัพท์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือ การยืมคำจากภาษาถิ่น การใช้คำอุปมา การใช้คำอุทาน การใช้อักษรย่อ การใส่เครื่องหมายและตัวเลข การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การเติมสร้อยและการผวนคำ ตามลำดับ ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้าง จำนวน 6 วิธี ผลที่ได้จากการศึกษาและแสดงตัวอย่างในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.1 การประสมคำ คือ การสร้างคำโดยนำคำที่มีอยู่เดิมในภาษาตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมาประกอบกันเข้าเป็นคำใหม่และมีความหมายใหม่เกิดขึ้น (Katamba 1993, p.54) จำนวน 69 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 31.51 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 1 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการประสมคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
หน้าเด็ก	ตัวอย่าง “คนอาร้ายหน้าเด็กมาก” คำว่า “หน้าเด็ก” เป็นการประสมระหว่างคำไทยและคำไทย (หน้า+เด็ก) หมายถึง ผู้ที่อายุมากแล้วแต่เมื่อเทียบกับรูปร่างและใบหน้าแลดูอ่อนวัยกว่าอายุจริงจนคาดเดาไม่ถูก

1.2 การซ้ำคำ คือ การสร้างคำใหม่โดยอาจเป็นการซ้ำทุกส่วนของคำเดิมหรือการซ้ำแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันอาจเกิดจากการผลัดเสียงของเสียงสระในคำก็ได้ หรือคำที่ออกเสียงซ้ำคำเดิมให้ต่อเนื่องกันโดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๓) เติมหลังคำ คำที่ซ้ำเสียงอาจจะมี ความหมายคงเดิมหรือแตกต่างกันไป จากเดิมขึ้นอยู่กับความหมายของคำและบริบทที่ประกอบ (Katamba 1993, p.180), จำนวน 66 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 30.14 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 2 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการซ้ำคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
หิวหิว	ตัวอย่าง “เห็นอาหารจานนี้แล้ว หิวหิว เลยจรั้า” คำว่า “หิวหิว” เป็นการซ้ำคำ โดยซ้ำเสียงและเติมวรรณยุกต์ตรี หมายถึง อาการที่ต้องการกินให้อิ่มท้อง

1.3 การสร้างคำใหม่ หมายถึง การผลิตคำใหม่ขึ้นมาเพื่อใช้สื่อสารกันเฉพาะกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่มักชอบใช้ศัพท์หรือคำแปลกใหม่ เป็นคำที่ไม่มีมาตรฐานในระบบภาษาและเป็นคำที่ไม่มีในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (Francis, 1994) จำนวน 45 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 20.55 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 3 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการสร้างคำใหม่

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ชีวิชีวิ	ตัวอย่าง “คิดถึง อิชิตัน ชีวิชีวิ ครัวบ อร่อยมาก” คำว่า “ชีวิชีวิ” เป็นคำสร้างใหม่ หมายถึง อาการที่รู้สึกสบายใจ

1.4 การตัดคำ คือ การสร้างคำโดยตัดบางส่วนของคำให้สั้นลงซึ่งเป็นส่วนใดของคำก็ได้และมีความหมายเหมือนหน่วยศัพท์เดิม (Katamba 1993, p.180) จำนวน 20 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 9.13 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 4 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการตัดคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ชิต	ตัวอย่าง “อ๊อ้ย ข้าจนเกือบชิตแล้ว” คำว่า “ชิต” ตัดคำจากคำว่า “สูชิต” หมายถึง การแสดงอาการขำหรือหัวเราะเสียงดังลั่นมาก

1.5 การซ้อนคำ คือ การนำคำ 2 คำที่มีความสัมพันธ์กันทางเสียงหรือความหมายมาประสมรวมกัน (Payne, 2011) โดยเมื่อนำมาซ้อนคำแล้วอาจมีความหมายใหม่หรือความหมายเดิมก็ได้ จำนวน 16 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 7.30 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 5 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการซ้อนคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ผู้หลักผู้ใหญ่	ตัวอย่าง “ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง ควรผลักดันแก้กฎหมาย” คำว่า “ผู้หลักผู้ใหญ่” เป็นการซ้อนคำ โดยนำคำว่า “หลักใหญ่” มาประกอบกับคำว่า “ผู้” นำคำทั้งสองมาซ้อนกันเป็นคำว่า “ผู้หลักผู้ใหญ่” หมายถึง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

1.6 การรวมคำ คือ การสร้างคำที่เกิดจากการนำส่วนหนึ่งของคำที่มาก่อนหน้ามารวมกันกับอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ในพยางค์หรือคำถัดมา (Yule, 2010, pp 55-56) จำนวน 3 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 1.37 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 6 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการรวมคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ฟอง	ตัวอย่าง “ฟอง! ยืนงอยู่ได้” คำว่า “ฟอง” มาจากคำว่า “ฟอมิ่ง” เป็นคำประสมคำระหว่างคำว่า (ฟอ+ มิ่ง) คำว่า “ฟอง” เกิดจากการรวมเสียงเข้าด้วยกัน กลายเป็นคำว่า “ฟอง” ซึ่งไม่มีความหมาย

การสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ หมายถึง กระบวนการสร้างคำสแลงที่นอกเหนือจากการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้าง ใช้เพื่อสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึก ทำทางและน้ำเสียงของผู้ใช้ภาษา ผู้วิจัยใช้กระบวนการสร้างคำสแลง จำนวน 9 วิธี ผลที่ได้จากการศึกษาและแสดงตัวอย่างในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.7 การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ เป็นการสร้างคำที่นำคำจากภาษาอื่นมาใช้ (Yule 2010, p.54) อาจเป็นการยืมด้วยวิธีการทับศัพท์หรือยืมคำด้วยวิธีการแปลก็ได้ ทั้งนี้การยืมคำอาจเกิดจากการสัมผัสภาษาของผู้ที่ใช้ภาษาต่างกัน จำนวน 50 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 34.48 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 7 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยวิธีการยืมคำจากภาษาต่างประเทศ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ฮอต	ตัวอย่าง “นาที่นี่ไม่มีใครฮอตเท่าคุณ” คำว่า “ฮอต” เป็นการยืมจากภาษาอังกฤษ (hot) มาใช้ทับศัพท์ หมายถึง ช่วงเวลาที่กำลังโด่งดัง

1.8 การยืมคำจากภาษาถิ่น เป็นการสร้างคำที่นำคำจากภาษาถิ่นอื่นในภาษาไทยมาใช้ จำนวน 30 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 20.69 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 8 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการยืมคำจากภาษาถิ่น

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ตาแซ่บคัก	ตัวอย่าง “ผัดพริกเผาหอยลาย ตาแซ่บคัก” คำว่า “ตาแซ่บคัก” เป็นการยืมคำจากภาษาถิ่น (อีสาน) หมายถึง น่าทาน น่าอร่อย

1.9 การใช้คำอุปมา เป็นคำสแลงอาจเกิดจากจินตนาการของผู้พูดซึ่งมีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ จำนวน 18 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 12.41 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 9 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้คำอุปมา

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ข้าจนเกือบชิต	ตัวอย่าง “คลิปปี้ โอ๊ยข้าจนเกือบชิต” คำว่า “ข้าจนเกือบชิต” เป็นคำอุปมาในเชิงเปรียบเทียบ หมายถึง ความรู้สึกความสนุกสนานและตลก ขบขัน

1.10 การใช้คำอุทาน เป็นคำที่ไม่มี ความหมาย เพื่อสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึก จำนวน 15 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 10.34 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 10 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้คำอุทาน

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
เอ๊ย	ตัวอย่าง “พ่อคุณเอ๊ย หล่อได้ใจแม่จริง ๆ” คำว่า “เอ๊ย” เป็นคำอุทานเพื่อสื่อถึงอารมณ์และความรู้สึก ไม่มีความหมาย

1.11 การใช้ตัวย่อ คือ การนำตัวอักษรแรกของคำมารวมกันและออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัวแยกกันไม่ได้ออกเสียงรวมกันเหมือนการประสมอักษรย่อ จำนวน 14 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 9.66 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 11 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้อักษรย่อ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ตปท.	ตัวอย่าง “ชอบเงินหนีไป น่าจะไป ตปท แล้ว” คำว่า ตปท. เป็นการใช้อักษรย่อเพื่อช่วยลดเวลาในการพิมพ์ หมายถึง ต่างประเทศ

1.12 การใส่เครื่องหมายและตัวเลข เป็นการนำเครื่องหมายต่าง ๆ หรือตัวเลขมาประกอบกับคำเพื่อสื่อความหมายทางอารมณ์ เน้นย้ำความหมายและทำให้มีสีสันในการสนทนามากขึ้น จำนวน 8 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 5.52 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 12 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้เครื่องหมายและตัวเลข

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
+1	ตัวอย่าง “เธอเป็นเอฟซีมานานแล้ว ขอฉัน+1ด้วยคนเนอะ” “+ 1 “ เป็นมีการนำตัวเลขมาประกอบกับคำ เพื่อสื่อความหมายทางอารมณ์ หมายถึง ขอเพิ่มเป็นสมาชิกอีกหนึ่งคน

1.13 การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ หมายถึง คำที่เกิดจากการเลียนแบบเสียงที่ได้ยินตามจริง จำนวน 8 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 13 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดย
การเลียนเสียง ธรรมชาติ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ออิ	ตัวอย่าง “น้ำลายจะไหลแล้ว ออิ” คำว่า “ออิ” เป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติ มักจะใช้ต่อท้ายคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้มี ลักษณะทางเสียงที่ใกล้เคียงกับเสียงจริงที่เกิดขึ้น หมายถึง การเลียนเสียงหัวเราะของคน

1.14 การเติมสร้อย เป็นการเติมพยัญชนะหรือหน่วยเสียงอยู่ข้างหลังของคำเดิม ความหมายจะ
เปลี่ยนจากเดิมหรือไม่เปลี่ยนจากเดิมก็เป็นได้ จำนวน 3 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 2.07 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 14 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการเติมสร้อย

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
มันส์	ตัวอย่าง “Ep นี้ บอกเลยว่ามันส์กระจาย” คำว่า “มันส์” เป็นคำที่มีการเติมพยัญชนะหรือหน่วยเสียงอยู่ข้างหลังของคำเดิมและ ความหมายยังคงเดิมอยู่ หมายถึง การเพิ่มความสนุกสนาน

1.15 การผวนคำ คือ การนำคำที่มีอยู่ในภาษามาสร้างเป็นคำใหม่โดยใช้วิธีสลับตำแหน่งของ
พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์หรือเสียงของคำที่มีในภาษาจำนวนตั้งแต่สองพยางค์ขึ้นไป (Li 2012, p.58) จำนวน 1
หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 15 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์โดยการผวนคำ

คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
ฟังตัวเจค	ตัวอย่าง “เปิดตัว แงงค์นี้สุดปัง ฟังตัวเจค” คำว่า “ฟังตัวเจค” เป็นการผวนคำ คือ การนำคำที่มีอยู่ในภาษามาสร้างเป็นคำใหม่โดย ใช้วิธีสลับตำแหน่งสระของคำหน้ากับคำสุดท้าย หมายถึง การเป็นตัวปลอม

2. การวิเคราะห์วิธีการสร้างคำสแลงเงินในสื่อสังคมออนไลน์

การวิเคราะห์วิธีการสร้างคำเชิงโครงสร้างของคำสแลงเงินในสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 171 หน่วยศัพท์
พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการประสมคำมากที่สุด รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ การสร้างคำใหม่ การ
ย่อคำ ตามลำดับ ส่วนวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ จำนวน 73 หน่วยศัพท์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการ
พ้องเสียงมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ตัวเลข การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ การยืมคำจากภาษาถิ่น การใช้คำ
เลียนแบบ การใช้อักษรย่อจากสัทอักษรภาษาจีน (Pinin) ตามลำดับ ผู้วิจัยใช้วิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้าง

จำนวน 4 วิธี ได้แก่ การประสมคำ การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ การสร้างคำใหม่และการย่อคำ ผลที่ได้จากการศึกษาและแสดงตัวอย่างในแต่ละประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

2.1 การประสมคำ หมายถึง การประสมคำเท่ากับคำเก่าหรือส่วนประกอบของคำเก่า แต่คำเก่าอาจเป็นคำจีนหรือคำทับศัพท์ที่มีอยู่แล้วก็ได้ จำนวน 75 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 43.27 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 16 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการประสมคำ คำสแลงจีนความหมาย/ตัวอย่าง

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
摸鱼 mōyú (ลูปปลา)	ตัวอย่าง “上班摸鱼,有人聊天吗shàngbānmōyú,yǒurénliáotiānma” (ู้งานอยู่มีใครคุยด้วยไหม) คำว่า 摸鱼mōyú (ลูปปลา) เป็นการประสมระหว่างคำ “摸mō”(ลูป) + “鱼yú” (ปลา) แล้วมีความหมายใหม่เกิดขึ้น หมายถึง ู้งาน

2.2 การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ หมายถึง คำเดิมในภาษาจีนหรือคำภาษาถิ่นที่มีความหมายเดิม แต่เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงแล้วจะมีความหมายใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม จำนวน 41 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 23.97 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 17 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
塌房 tāfáng (บ้านทรุด)	ตัวอย่าง “不要为塌房的明星洗白了bùyàowèitāfángdemíngxīngxǐbáile” (อย่ากลบข่าวเสื่อมเสียของดาราให้ไปรงใส) คำว่า 塌房tāfáng (บ้านทรุด) เป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะมีความหมายใหม่ที่แตกต่างจากเดิม หมายถึง กลบข่าว

2.3 การสร้างคำใหม่ หมายถึง คำที่สะกดขึ้นมาใหม่และเกิดเป็นคำที่มีความหมายใหม่ จำนวน 36 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 21.01 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 18 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการสร้างคำใหม่

吞金兽 tūnjīnshòu (ปีศาจกินทอง)	ตัวอย่าง “家里有个吞金兽,所以要认真工作jiālǐyǒugètūnjīnshòu,suǒyǐyàorènzhēngōngzuò” (ในบ้านมีเด็กเล็กจึงต้องตั้งใจทำงานเพื่อเลี้ยงดู) คำว่า 吞金兽tūnjīnshòu ปีศาจกินทอง สร้างคำใหม่โดยการนำคำว่า “吞tūn” (กลืน) “金jīn” (ทอง) “兽shòu” (ปีศาจ) มารวมกันแล้วได้ความหมายใหม่ เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง เด็กเล็ก
------------------------------------	---

2.4 การย่อคำ หมายถึง การย่อคำเดิมที่มีอยู่ให้สั้นลงโดยไม่เปลี่ยนความหมายของคำเดิมซึ่งอาจเป็นคำ ตัวเลขหรือเป็นรูปต่าง ๆ จำนวน 19 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 19 ตัวอย่างวิธีการสร้างคำสแลงเชิงโครงสร้างของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการย่อคำ

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
心满离 xīnmǎnlí (ใจเต็มออก)	ตัวอย่าง “终于心满离,开心了zhōngyúxīnmǎnlí, kāixīnlè” (สุดท้ายแล้วก็จากไปด้วยความพอใจ) คำว่า“心满离xīnmǎnlí(ใจเต็มออก) เป็นการย่อคำ คำว่า“心满xīnmǎn”มาจากคำว่า“心满意足xīnmǎnyìzú”(ความพอใจ) “离lí”(ออก) มาจากคำว่า“离开líkāi”(ออกไป) เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง ไปด้วยความพอใจ

2.5 การพ้องเสียง หมายถึง คำที่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน ตัวเขียนกับความหมายต่างกัน จำนวน 19 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 26.03 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 20 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการพ้องเสียง

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
沙雕 shādiāo	ตัวอย่าง “沙雕,打脸不shadiào, dǎ liǎnbù” (คนโง่ถูกตบหน้าเลยไข่ม้อย) คำว่า“沙雕shādiāo”เป็นคำพ้องเสียง คำว่า“沙shā”(ทราย) “雕diāo”(แกะสลัก) พ้องเสียงกับคำว่า“傻屌shǎdiǎo”(อวัยวะเพศชาย) เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง คนโง่

2.6 การใช้ตัวเลข หมายถึง การใช้ตัวเลขล้วน ๆ แทนความหมาย จำนวน 14 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 19.18 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 21 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้ตัวเลข

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
1314 yī sān yī sì	ตัวอย่าง “我会爱你1314 wǒ huì ài nǐ yī sān yī sì” (ฉันจะรักคุณตลอดไปชั่วชีวิต) ตัวเลข“1314 yī sān yī sì” มีเสียงใกล้เคียงกับคำว่า“一生一世 yīshēngyīshì” เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง ตลอดไปชั่วชีวิต

2.7 การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ หมายถึง การนำรูปคำ การออกเสียงหรือความหมายของภาษาอื่น ๆ มาเป็นคำสแลง จำนวน 13 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 17.81 ตัวอย่างเช่น ตารางที่ 22 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการยืมคำจากภาษาต่างประเทศ

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
年下男 niánxià nán	ตัวอย่าง “年下男真可爱niánxià nánzhēn kě ài” (ผู้ชายที่อายุน้อยน่ารัก) คำว่า “年下男niánxià nán” เป็นการยืมคำจากภาษาต่างประเทศ(ภาษาญี่ปุ่น) เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง ผู้ชายที่อายุน้อย

2.8 การยืมคำจากภาษาถิ่น หมายถึง การยืมคำศัพท์ที่ใช้กันในหมู่ผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ จำนวน 12 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 16.44 ตัวอย่างเช่น ตารางที่ 23 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการยืมคำจากภาษาถิ่น

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
巴适 bāshì	ตัวอย่าง “这道菜味道巴适哦zhè dào cài wèi dào bāshì ó” (จานนี้รสชาติอร่อยดี) คำว่า “巴适bāshì” เป็นการยืมคำจากภาษาถิ่นเสฉวน เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง อร่อยดี

2.9 การใช้คำเลียนแบบ หมายถึง คำเติมที่มีอยู่โดยใช้คำนำหน้าหรือคำประกอบหลังเป็นส่วนประกอบ จำนวน 9 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 12.33 ตัวอย่างเช่น ตารางที่ 24 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้คำเลียนแบบ

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
佛系 fóxì (แบบพระ)	ตัวอย่าง“我们追求佛系考研! 还有十来天, 能考上就读吧, 考不上就算了wǒmen zhuīqiú fóxì kǎoyǎn! hái yǒu shí lái tiān, néng kǎo shàng jiù dú ba, kǎo bù shàng jiù suàn le” (การสอบระดับปริญญาปลงแล้ว เหลือเวลาสิบกว่าวัน สอบติดก็เรียนสอบไม่ติดไม่เป็นไร) คำว่า “佛系fóxì” (แบบพระ) เป็นคำที่เลียนแบบในการสื่อสารของนักบวช เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง ปลงแล้วหรือการใช้ชีวิตบนความพอเพียง มีความเรียบง่าย อยู่แบบไม่ยุ่งวาย รักสงบ ชีวิตที่ลงตัวแล้ว

2.10 การใช้อักษรย่อจากสัทอักษรภาษาจีน (Pinin) หมายถึง คำที่ย่อจากเสียงพินอินของภาษาจีน เป็นการใช้เสียงพยัญชนะพินอินตัวแรกมาประสมกันเพื่อแสดงความหมาย จำนวน 6 หน่วยศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 8.21 ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 25 ตัวอย่างการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์โดยการใช้อักษรย่อจากสัทอักษรภาษาจีน (Pinin)

คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
gwy	ตัวอย่าง“为什么混的挺好基本离不开编制,gwy wèishémehùndetǐnghǎojīběnlìbùkāibiānzhì,gwy” (ทำไมชีวิตที่ดีต้องขึ้นอยู่กับความเป็นข้าราชการ) คำว่า “gwy” มาจากอักษรย่อของสัทอักษรภาษาจีน“公务员gōngwùyuán”(ข้าราชการ) เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง ข้าราชการ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงไทยและคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

1. การวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 364 หน่วยศัพท์ พบว่า ไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อความหมายด้านบวกและลำดับสุดท้ายคือ สื่อความหมายด้านลบ ดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 26 ตัวอย่างการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
การประสมคำ	ปักหมุด	การประสมระหว่างคำไทยและคำไทย (ปัก+หมุด) หมายถึง การทำสัญลักษณ์แสดงตำแหน่ง ทิศทางและที่ตั้งของสถานที่ที่ต้องการไป

ตารางที่ 27 ตัวอย่างการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านบวกของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
การตัดคำ	ซูปตาร์	ตัดคำจากคำว่า “ซูปเปอร์สตาร์” หมายถึง คำที่ใช้กล่าวถึงผู้มีชื่อเสียงหรือคนดังที่เป็นที่สนใจหรือเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

ตารางที่ 28 ตัวอย่างการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านลบของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงไทย	ความหมาย/ตัวอย่าง
การซ้อนคำ	ตามล้าง ตามผลาญ	การซ้อนคำเพื่อความหมาย โดยนำคำว่า “ล้างผลาญ” มาประกอบกับคำว่า “ตาม” นำคำทั้งสองมาซ้อนกันแล้วกลายเป็นคำว่า “ตามล้างตามผลาญ” หมายถึง คอยมุ่งทำลายอยู่ตลอดเวลา

2. การวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 244 หน่วยศัพท์ พบว่า มีความหมายไม่สื่ออารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ ความหมายด้านลบและลำดับสุดท้ายคือ ความหมายด้านบวก ดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 29 การสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
การประสมคำ	打工人 dǎgōngrén (คนทำงาน)	เป็นการประสมคำระหว่างคำ “打工dǎgōng” (ทำงาน) + “人rén” (คน) แล้วมีความหมายใหม่เกิดขึ้น เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง คนทำงาน

ตารางที่ 30 ตัวอย่างการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านลบของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
การประสมคำ	摸鱼 mōyú (ลูปปลา)	เป็นการประสมคำระหว่างคำ “摸mō” (ลูป) + “鱼yú” (ปลา) แล้วมีความหมายใหม่เกิดขึ้น เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง อู้งาน

ตารางที่ 31 การสื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านบวกของคำสแลงจีนในสื่อสังคมออนไลน์

วิธีการสร้างคำ	คำสแลงจีน	ความหมาย/ตัวอย่าง
การประสมคำ	男友力 nányǒulì (แรงผู้ชาย)	เป็นการประสมคำระหว่างคำ “男友nányǒu” (ผู้ชาย) + “力lì” (แรง) แล้วมีความหมายใหม่เกิดขึ้น เมื่อนำมาใช้ในบริบทของคำสแลงจะหมายถึง เสน่ห์ของผู้ชาย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงไทยและคำสแลงเงินในสื่อสังคมออนไลน์ มีประเด็นที่ นำมา อภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์วิธีการสร้างคำเชิงโครงสร้างของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นการประสมคำมากที่สุดเพื่อสร้างความแตกต่างในความหมายของคำ นอกจากนี้ความหมายใหม่ที่เกิดจากการ ประสมคำจะช่วยลดความหมายเดิมที่จริงจัง หนักแน่นเพื่อให้ผู้รับสารผ่อนคลายความรู้สึกทางอารมณ์ลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของคุณภัทร ทรงประโคน และกิติมา อินทร์มพรรย์ (2562) ศึกษาเรื่องศัพท์เฉพาะวงการของ นายทหารชั้นสัญญาบัตรไทย ผลการศึกษาพบว่า คำศัพท์เฉพาะด้านวลี ประโยคและคำ มีลักษณะการประสมคำ มากที่สุด ส่วนวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมากที่สุด เนื่องจากอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ปัจจัยสภาพทางภูมิศาสตร์ การติดต่อสื่อสาร การค้าขาย วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อทางศาสนาจึงมีการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้

2. ผลการวิเคราะห์วิธีการสร้างคำเชิงโครงสร้างของคำสแลงเงินในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นการประสมคำมากที่สุด เนื่องจากภาษาจีนเป็นภาษาคำโดด จึงทำให้มีการสร้างคำแบบการประสมคำเกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพงศ์ มีกุล และเนตรนันทิพย์ บุคตาวงค์ (2563) ศึกษาเรื่องการศึกษาวิเคราะห์คำ สแลงภาษาจีนที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์เว่ยป้อ ผลการศึกษาพบว่า การสร้างคำสแลงเงินใช้วิธี การประสมคำ และการสร้างคำใหม่ ส่วนวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการพ้องเสียง เนื่องจาก การใช้ภาษาได้มีการยืมคำที่มีเสียงเหมือนกันหรือคล้ายกันมาใช้ ดังนั้นการพ้องเสียงจึงถือว่าเป็นรูปแบบการใช้ ภาษาในอินเทอร์เน็ตที่สำคัญ

3. ผลการวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงไทยในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ ความหมายด้านบวก ลำดับสุดท้ายคือ ความหมายด้านลบ เนื่องจากค่านิยมของคนไทยชอบใช้วิธีประนีประนอมยอมความ การให้เกียรติผู้อาวุโส และความอ่อนโยน แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีความเป็นตัวตนสูง มีความคิดเห็นสวนทางกับผู้ใหญ่อยู่บ้าง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบครอบครัวไทยได้ปลูกฝังให้คนไทยมีจิตใจอ่อนโยน รักสงบและมีไมตรี ต่อกันสอดคล้องกับแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) เพราะภาษาเป็นภาพสะท้อนของ ความนึกคิดและการประมวลผลความคิดของมนุษย์อย่างชัดเจน (สุชานันท์ วิเศษสุทธิ, วริศรา นัยคุณ และ รุติวรรณ ชีววิภาส, 2565)

4. ผลการวิเคราะห์ลักษณะการสื่อความหมายเชิงอารมณ์ของคำสแลงเงินในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ด้านไม่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ความรู้สึกมากที่สุด รองลงมาคือ ความหมายด้านลบ และลำดับสุดท้ายคือ ความหมายด้านบวก เนื่องจากการศึกษา สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของกลุ่ม วัยรุ่นเงินที่ใช้คำสแลงผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยเน้นการประชดประชันและเสียดสีสังคมปัจจุบันมากขึ้น ส่งผลให้มี การใช้คำสแลงที่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ด้านลบมากกว่าด้านบวก และอุปนิสัยส่วนใหญ่มีภูมิกู้สึกน้อยใจและโกรธ เมื่อถูกเหยียดหยามเชื้อชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนี ศิริไสยาสน์(2561) ศึกษาเรื่องการสร้างคำและ ความหมายของคำสแลงในพจนานุกรมฉบับมติชน ผลการศึกษาพบว่า ความหมายของคำสแลง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ความหมายใหม่ที่สื่อความรู้สึกไปในทางที่ไม่ดีมากกว่าทางที่ดี และความหมายกว้างออก 3 ลักษณะ คือ คำที่มีความหมายปกติ คำที่มีความหมายดีขึ้นและคำที่มีความหมายเสื่อมลง

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคำสแลงไทยและคำสแลงจีนเชิงโครงสร้างในสื่อสังคมออนไลน์ พบว่าการประสมคำมากที่สุด และมีลักษณะวิธีการสร้างคำที่เหมือนกัน 2 ลักษณะ คือ การประสมคำและการสร้างคำใหม่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการสร้างคำสแลงในลักษณะพิเศษอื่น ๆ ในคำสแลงไทยพบว่า มีวิธีการสร้างคำมากกว่าคำสแลงจีน และมีการยืมคำจากภาษาต่างประเทศมากที่สุด ในคำสแลงจีนพบว่า มีการพ้องเสียงมากที่สุด ทั้งคำสแลงไทยและคำสแลงจีนล้วนมีลักษณะวิธีการสร้างคำในลักษณะพิเศษที่เหมือนกัน 4 วิธี คือ การยืมคำจากภาษาต่างประเทศ การยืมคำจากภาษาถิ่น การใช้อักษรย่อ และการใช้ตัวเลข จากการศึกษาเปรียบเทียบครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สื่อแต่ละชนิดมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่แตกต่างกัน วจนลีลาสำหรับสื่อแต่ละประเภทจึงแตกต่างกันด้วยโดยเฉพาะในสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการรับและส่งสารที่รวดเร็ว กระชับ สั้นกะทัดรัดและใช้ภาษาง่าย สอดคล้องกับ Geoffrey, Leech, and Michael (1981, pp. 1-74) ได้กล่าวถึง ด้านลักษณะเด่นของคำ เช่น คำซ้อน คำซ้ำ คำสแลง หรือคำภาษาถิ่น ลักษณะทางไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค วลี ลักษณะภาพพจน์และอื่น ๆ การใช้ภาษาที่ช่วยทำให้เห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น การเล่นเสียง การเล่นคำ อุปมา การใช้สัญลักษณ์ และการใช้เครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น สัมพันธภาพและบริบทในการเชื่อมโยงถ้อยคำ ความสอดคล้องกับถ้อยคำ ลักษณะโดดเด่นด้านความหมาย ความคิดและอารมณ์อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการนำผลการวิจัยไปปรับเพื่อใช้เป็นสื่อการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์การใช้ภาษาและพิจารณาถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการสร้างคำและความหมายของคำสแลงไทยกับคำสแลงในภาษาอื่น ๆ เช่น คำสแลงภาษาเกาหลีหรือคำสแลงภาษาญี่ปุ่น เพราะคงปฏิเสธไม่ได้ว่ากระแสเกาหลีหรือญี่ปุ่นนั้นมาแรงมากในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่เปิดใจรับวัฒนธรรมทั้งสองภาษานั้นผ่านเคป็อป ซีรีส์ และภาพยนตร์มากขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ดังนั้น กระแสบูมสองภาษานี้จึงเป็นแรงผลักดันให้กลุ่มวัยรุ่นหันมาให้ความสนใจและใช้คำสแลงเพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันบนโลกออนไลน์มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาและรวบรวมคำสแลงที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ จากสื่อสังคมออนไลน์ที่มีกลุ่มผู้ใช้ให้ความนิยมเป็นจำนวนมากด้วยจุดเด่นที่สามารถสร้างและแชร์คลิปวิดีโอในเวลาสั้น ๆ อีกทั้งยังสามารถให้ความรู้และความสนุกสนานในเวลาเดียวกันได้ เช่น TIK TOK เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพฯธุรกิจ. (2564). *เปิดสถิติคนไทยเสพติดออนไลน์โซเชียลสูงติดอันดับโลก*. เข้าถึงได้จาก

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/950958>

กัญญาช ชนะนะจิตร. (2560). *การสร้างคำและความหมายของสแลงในเฟซบุ๊ก*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ข้อมูลเชิงลึกการตลาดดิจิทัล. (2564). *สิ่งที่ต้องรู้เกี่ยวกับแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียของจีนและแนวโน้มการตลาดในปี 2021*. เข้าถึงได้จาก <https://www.asiapacdigital.com/th/digital-marketing-insight/china-social-media-marketing-trends-2021>

- คุณภัทร ทรงประโคน และกิติมาอินทร์พรชัย. (2562). ศัพท์เฉพาะวงการของนายทหารชั้นสัญญาบัตรไทย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 12(1), 178 – 187.
- เจียง หวี, สหทยา สิทธิวิเศษ และ ทิวาพร อุดมวงษ์. (2564). กลวิธีการสร้างคำสแลงภาษาจีนและปัจจัยที่ทำให้เกิดคำสแลงภาษาจีนในสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ปริทัศน์*, 9(2), 71-79.
- ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2562). *ภาษากับความหมาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐฐา ชาววงจักร. (2562). *รูปแบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนสรณ์ ยุติบรรพ์. (2553) *ลักษณะการใช้และความหมายของภาษาสแลงในนิตยสารวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญชนก เบ็ญอาชัง. (2560). *รูปแบบภาษาจีนในอินเทอร์เน็ต*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สำนักงานวิทยาเขตกำแพงแสน กองบริหารวิชาการและนิสิต.
- ปรารธนา พราหมเพ็ชร. (2555). *ภาษาไทยยุคใหม่กับโลกสมัยที่เปลี่ยนแปลง*. เข้าถึงได้จาก <http://baitongbaitong.blogspot.com/>
- สิทธิพงษ์ มีกุล และเนตรนันทิพย์ บุคตาวงศ์. (2563). เรื่องการศึกษาวิเคราะห์คำสแลงภาษาจีนที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 16(1), 98-115.
- สุชานันท์ วิเศษสุทธิ, วิศรดา นัยคุณ และฐิติวรรณ ชีววิภาส. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและความหมายคำประสมที่มีคำว่า “吃” ในภาษาจีนและคำว่า “กิน” ในภาษาไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(4), 1-27.
- สุ่ยหลิน. (2018, กันยายน). สแลงจีนในเน็ตเกิดมาได้อย่างไร. *วารสารออนไลน์*. เข้าถึงได้จาก <https://chinesexpert.net/>
- Francis, D., & D. Young. (1994). *Improving work group: A practical manual for team building*. La Jolla, Calif: University Associates.
- Katamba, F. (1993). *Morphology*. Basingstoke: Macmillan.
- Leech, G. N., & Short, M. H. (1981). *Style in fiction: A linguistic introduction to English fictional prose*. New York: Longman Group.
- Sheng, Y., & Bu, Z. (2561). ปัจจัยที่ทำให้เกิดคำสแลงภาษาจีนตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 2014-2016. เข้าถึงได้จาก <https://www.human.lpru.ac.th>
- Payne, G. T., Moore, C. B., Griffis, S. E., & Autry, C. W. (2011). Multilevel challenges and opportunities in social capital research. *Journal of management*, 37(2), 491-520.
- Yule, G. (2010). *The study of language* (4th ed.). Cambridge: Cambri Carlisle, JF
- Yule, G. (2010). Effects of Instruction in Morphological Awareness on Literacy Achievement: An Integrative Review. *Reading Research Quarterly*, 45(4), 464-487.

การศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน
A COMPARATIVE STUDY ON CONCEPTUAL METAPHORS OF HUMANS IN THAI
AND CHINESE IDIOMS

CHUNLING LI¹

จิตตภา สารพัตน์ก ไชยปัญญา²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน

ผลการศึกษาพบว่า การใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน สามารถแบ่งประเภทของอุปสรรคเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ อุปสรรคสิ่งมีชีวิต และ อุปสรรคสิ่งไม่มีชีวิต ส่วนการศึกษามโนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน สรุปได้ว่า คนเป็นสิ่งมีชีวิต และ คนเป็นสิ่งไม่มีชีวิต มโนทัศน์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความคิด วัฒนธรรม ค่านิยมในสังคมไทยและสังคมจีน

คำสำคัญ: อุปสรรคเชิงมนทัศน์, สำนวนไทย, สำนวนจีน

Abstract

This research article aims to 1) To study and compare the use of human metaphors in Thai and Chinese idioms. 2) To study and compare conceptual metaphors related to people in Thai and Chinese idioms.

The study found that the use of metaphors about people in Thai and Chinese idioms Metaphors can be classified into two broad categories: living metaphors and non-living metaphors. As for the study of concepts related to people in Thai and Chinese idioms, it can be concluded that people are living things and people are inanimate things. Such concepts reflect ideas, cultures, and values in Thai and Chinese society.

Keywords: Conceptual metaphor, Thai idioms, Chinese idioms

บทนำ

มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกได้ เพราะว่ามีภาษา ภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของชีวิตมนุษย์ นอกจากนี้ภาษายังเป็นเครื่องมือสะท้อนความคิดและความรู้สึกที่มนุษย์ต้องการแสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ เมื่อมนุษย์ต้องการถ่ายทอดความต้องการของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ก็จะต้องเลือกสรรถ้อยคำที่มีความหมายและสื่อความได้ตรงกับความคิดของตน ถ้อยคำที่มนุษย์เลือกสรรมาแสดงความคิดของตนจะมีทั้งคำที่มีความหมายตรงและคำที่มีความหมายแฝง

¹นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความหมายตรง หมายถึง ความหมายที่ใช้ตามปกติในภาษา ส่วนความหมายแฝง หมายถึง ความหมายที่ไม่ใช่ความหมายธรรมดา แต่เป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ เช่น คำว่า “หิน” ความหมายตรง หมายถึง ก้อนหิน แต่ความหมายแฝง หมายถึง เรื่องที่ยาก ไม่ง่าย อาการหนักเหมือนยกหิน เป็นต้น ในชีวิตประจำวันนอกจากผู้พูดใช้ภาษาที่สื่อความหมายตรงแล้วยังมีการใช้ภาษาที่สื่อความหมายแฝงอยู่เสมอ ซึ่งการใช้ภาษาในการสื่อความหมายแฝงรูปแบบหนึ่ง คือ อุปลักษณ์

Lakoff and Johnson (1980, p. 7) ได้อธิบายว่า อุปลักษณ์ไม่ได้จำกัดแค่เรื่องของภาษาและการใช้ภาษาสำหรับเป็นเครื่องมือในการสร้างความงามในงานประพันธ์เท่านั้นแต่อุปลักษณ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโน้ตทัศน์(Cognition)ของมนุษย์ทุกคนเป็นส่วนที่ช่วยกำกับระบบความคิดและวิธีการมองโลกของคนในสังคม ซึ่งการคิด การมองโลก และการใช้ภาษาของคนในสังคมจะมีอุปลักษณ์อยู่ตลอดเวลา ความคิดของเลคอฟ และจอห์นสัน ได้นำไปสู่โน้ตทัศน์ใหม่ ในการศึกษาอุปลักษณ์ กล่าวคือ อุปลักษณ์ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของภาษา และการใช้ภาษา แต่เป็นเรื่องของปรากฏการณ์ระดับมโนทัศน์ เขาจึงอธิบายอุปลักษณ์ตามแนวคิดใหม่นี้ว่าเป็น “อุปลักษณ์ระดับมโนทัศน์ (Conceptual metaphor)” (Huang Jingyun, 2558, หน้า 8)

รัชนิญญา กลิ่นน้ำหอม และ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง ได้อธิบายว่า อุปลักษณ์ทั้งสองระดับมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ โดยพื้นฐานมนุษย์มีระบบวิธีคิดที่เป็นแบบ อุปลักษณ์ เมื่อเรามีระบบวิธีคิดเช่นนี้ การคิด การมองโลกและการแสดงออกในชีวิตประจำวันของเราซึ่งรวมถึงการใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยนั้น จึงมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบอุปลักษณ์ด้วย ดังนั้นถ้อยคำอุปลักษณ์ที่เราใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน จึงนับเป็นหลักฐานสำคัญที่สามารถสะท้อนระบบวิธีคิดหรือมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา (อำนาจ ปักษาสุข, 2559, หน้า 3)

การใช้ภาษาในการสื่อสารโดยใช้อุปลักษณ์ ซึ่งเป็นความหมายแฝงรูปแบบหนึ่ง นอกจากจะพบได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันแล้ว ในสำนวนต่าง ๆ ก็มีการเปรียบเทียบด้วยเช่นเดียวกัน สำนวนเป็นถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูดที่เป็นชั้นเชิง ไม่ตรงตามรูปแบบภาษา เป็นถ้อยคำหรือคำพูดที่มีลักษณะเฉพาะตัว ใช้คำที่ไพเราะ คมคาย สละสลวย ส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำที่ไม่ยาวมากแต่กินความมาก ความหมายของสำนวนเป็นความหมายในเชิงเปรียบเทียบ ต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจ ในสำนวนปรากฏอุปลักษณ์อย่างชัดเจน เช่น สำนวน “ข้ามน้ำข้ามทะเล” หมายถึง ต้องฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ กว่าที่จะสำเร็จผล สำนวนนี้ใช้น้ำกับทะเลมาอุปลักษณ์เป็นอุปสรรคต่าง ๆ ส่วนสำนวน “ปล่อยเสือเข้าป่า ปล่อยปลาลงน้ำ” หมายถึง ปล่อยศัตรูไปอาจกลับมาทำร้ายภายหลังอีก สำนวนนี้ใช้เสือกับปลาอุปลักษณ์เป็นศัตรู เป็นต้น

ในภาษาไทยและภาษาจีนพบการใช้สำนวนเพื่อเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อยู่เช่นกัน จากการสังเกตพบว่า ในสำนวนไทยกับสำนวนจีน มีสำนวนที่เกี่ยวกับคนจำนวนมาก มีทั้งสำนวนที่แสดงรูปลักษณ์ภายนอกของคน ความรู้สึกของคน ลักษณะนิสัยของคน การกระทำของคน และคุณธรรมของคน เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างสำนวนไทย เช่น “ข้างเท้าหน้า ข้างเท้าหลัง” มีความหมายว่า สามีควรจะเป็นผู้นำและภรรยาเป็นผู้ตาม ในสำนวนนี้ ข้างเท้าหน้า เปรียบเทียบกับสามีและข้างเท้าหลัง เปรียบเทียบกับภรรยา หรือสำนวน “ชิงก็รา ช่างก็แรง” หมายถึง คนสองฝ่ายที่ต่างไม่ยอมกัน ในสำนวนนี้ ชิงกับช่างมีรสเผ็ดร้อนเหมือนกัน เปรียบเทียบกับคนสองฝ่ายที่ร้ายพอเท่ากัน ส่วนการเปรียบเทียบในสำนวนจีนที่เกี่ยวข้องกับคน เช่น สำนวน 水性杨花 (น้ำและเกสรดอกไม้ปลิวไปเรื่อยไป) หมายถึง สาวที่มีจิตใจไม่มั่นคง ในสำนวนนี้ใช้น้ำซึ่งอยู่ไม่คงที่ และใช้ดอกไม้ที่ปลิวไปเรื่อยไปเมื่อมีลม เปรียบเทียบกับผู้หญิงที่ไม่มั่นคง จากตัวอย่างที่ยกมาสังเกตได้ว่า ในสำนวนไทยและสำนวนจีนมีสำนวนที่เกี่ยวกับคน โดยในสำนวนดังกล่าวได้ใช้สัตว์ และพืชมาอุปลักษณ์เป็นคน

จากสำรวจข้อมูลขั้นต้น ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน เช่น ชูเจิน หง (2553) ศึกษาการเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจ

ภาษาไทยและภาษาจีน ส่วนจิง ลู (2553) ศึกษากลวิธีการตั้งชื่ออาหารและอุปลักษณในภาษาไทยและภาษาจีน และHuang jingyun (2558) ศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณในข่าวกีฬาหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาจีน จากงานวิจัยที่ผ่านมายังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน เพื่อให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการใช้ถ้อยคำอุปลักษณและอุปลักษณเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณเชิงมนทัศน์ เช่น งานวิจัยของชนิกานต์ วงศ์ปิยะ (2555) ศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนที่พบในสำนวนฝรั่งเศสและสำนวนไทย ผลการศึกษาประเภทอุปลักษณไม่พบความแตกต่างของการจัดประเภทอุปลักษณในสำนวนฝรั่งเศสและสำนวนไทย โดยแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ อุปลักษณสิ่งมีชีวิตและอุปลักษณสิ่งไม่มีชีวิต ผลการศึกษาประเภทมนทัศน์สรุปได้ว่าผู้ใช้ภาษาของคนในสังคมฝรั่งเศสและสำนวนไทยมองคนในสังคม เป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต โดยสะท้อนให้เห็นจากรูปภาษาที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณและทำให้เห็นว่าสังคมฝรั่งเศสและสังคมไทยมองโลกคล้ายคลึงกัน แต่เนื่องด้วยความแตกต่างทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ทำให้รูปภาษาที่นำมาใช้เปรียบเทียบมีความแตกต่างกัน

ส่วนการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องดังกล่าวจากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน เช่น การใช้ข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา พบงานวิจัยของ ชูจิน หนง (2553) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่าอุปลักษณที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีนมี 8 ประเภทเหมือนกัน ได้แก่ อุปลักษณสงคราม อุปลักษณการเดินทาง อุปลักษณสิ่งมีชีวิต อุปลักษณเครื่องจักรเครื่องยนต์ อุปลักษณสิ่งก่อสร้าง อุปลักษณของเหลว อุปลักษณการแข่งขันและอุปลักษณปรากฏการณ์ธรรมชาติ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันในเรื่องมนทัศน์ระหว่างคนไทยและคนจีนในด้านการมองเศรษฐกิจเป็นสงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร เครื่องยนต์ สิ่งก่อสร้าง ของเหลว การแข่งขันและปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่ง 8 ประเภทดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ทางร่างกายของมนุษย์ แต่หากพิจารณารายละเอียดของอุปลักษณแต่ละประเภทพบว่าในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนมีการนำรูปเกี่ยวกับกำลังภายใน ฤดูกาล อากาศมาเปรียบกับเศรษฐกิจ แต่ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยไม่พบรูปภาษาที่แสดงอุปลักษณเหล่านี้ และมีงานวิจัยของ Huang jingyun (2558) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณในข่าวกีฬาหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณที่ปรากฏในข่าวกีฬาภาษาไทยและข่าวกีฬาภาษาจีนมีทั้งหมด 21 ประเภท กล่าวคือ อุปลักษณที่ปรากฏในข่าวกีฬาภาษาไทยมี 18 ประเภท ในขณะที่อุปลักษณที่ปรากฏในข่าวกีฬาภาษาจีนมี 20 ประเภทและอุปลักษณที่ปรากฏทั้งในข่าวกีฬาภาษาไทยและข่าวกีฬาภาษาจีนมี 17 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณสงคราม อุปลักษณมนุษย์ อุปลักษณสิ่งธรรมชาติ อุปลักษณความเชื่อ อุปลักษณการเดินทาง อุปลักษณการปกครอง อุปลักษณการแสดง อุปลักษณอาหาร อุปลักษณการศึกษา อุปลักษณสิ่งของ

อุปสรรคการพินัน อุปสรรคสัตว์และพืช อุปสรรคการแพทย์ อุปสรรคการทำธุรกิจ อุปสรรคที่อยู่อาศัย อุปสรรคสี แลอุปสรรคเทพนิยาย ส่วนอุปสรรคที่ปรากฏในข่าวกีฬาภาษาไทยแต่ไม่พบในข่าวกีฬาภาษาจีน มีเพียง 1 ประเภท คือ อุปสรรคสภาพการทำงาน อุปสรรคที่ปรากฏเฉพาะในข่าวกีฬาภาษาจีนแต่ไม่พบในข่าวกีฬาภาษาไทยมี 3 ประเภท คือ อุปสรรคกฎหมาย อุปสรรคการเกษตรและอุปสรรคอากาศและฤดู

นอกจากนี้ยังพบว่ามีการศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีน จากชื่ออาหารไทยและชื่ออาหารจีน ได้แก่ งานวิจัยของ จิง ลู (2553) ที่ศึกษาเรื่องกลวิธีการตั้งชื่ออาหารและอุปสรรคในภาษาไทยและภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการตั้งชื่ออาหารในภาษาไทยและภาษาจีนมี 2 รูปแบบได้แก่การตั้งชื่ออาหารแบบตรง และการตั้งชื่ออาหารแบบอุปสรรค การตั้งชื่ออาหารแบบตรงตามการขึ้นต้นในตำแหน่งแรกของชื่ออาหารว่ามีทั้งหมด 23 ชนิดได้แก่ ส่วนประกอบอาหาร ประเภทของอาหาร วิธีการทำอาหาร ลักษณะอาหาร เสียงภาษาในชื่ออาหาร ระดับของอาหาร รสชาติ สถานที่ จำนวน กลิ่นของอาหาร สี ลักษณะพิเศษของอาหาร ขนาดของอาหาร คำอวยพร ชื่อเฉพาะของอาหาร ชื่อยี่ห้อของสินค้า อุปกรณ์ในการปรุงอาหาร ประโยชน์ของอาหาร วิธีการรับประทานอาหาร ระยะทาง อุณหภูมิ และมูลค่าของอาหาร การตั้งชื่ออาหารแบบอุปสรรคในภาษาไทยและภาษาจีน สามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การตั้งชื่ออาหารแบบอุปสรรคสมบูรณ์ และการตั้งชื่ออาหารแบบอุปสรรคกึ่งสมบูรณ์ ซึ่งพบอุปสรรคทั้งหมด 9 ชนิดได้แก่ อุปสรรคสิ่งมีชีวิต อุปสรรคธรรมชาติ อุปสรรคสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ อุปสรรคสิ่งของ อุปสรรคกิริยาอาการ อุปสรรคสิ่งก่อสร้าง อุปสรรคสถานที่อุปสรรคฤดูกาล และอุปสรรคสงคราม

จากสำรวจข้อมูลเบื้องต้น แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีผู้ทำการศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนอยู่ไม่น้อย แต่ยังไม่พบว่ามีงานวิจัยใดที่ศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาเปรียบเทียบอุปสรรคเชิงมนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาจีนมีประเด็นที่หลายหลายยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอุปสรรคเชิงมนทัศน์ในสำนวนไทยกับสำนวนจีน โดยเฉพาะจงเฉพาะสำนวนที่เกี่ยวกับคน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงมนทัศน์ของคนไทยและคนจีนผ่านการใช้สำนวน ซึ่งเป็นการใช้ภาษาที่พบได้ทั่วไปในการสื่อสารระหว่างคนในทั้งสองสังคม

วิธีการวิจัย

1. สืบค้นหนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
2. รวบรวมข้อมูลสำนวนไทยที่เกี่ยวกับคนจากหนังสือ 5,000 สำนวนไทย ของ เอกรัตน์ อุดมพร (2556) และรวบรวมสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคนซึ่งเทียบเคียงสำนวนไทยได้ จากหนังสือพจนานุกรม 成语大词典 (商务印书馆编 (2013) และ 中华成语词典第 2 版(崇文书局辞书出版中心 (2018)) รวมทั้งหมดเป็น 46 คู่
3. นำสำนวนที่รวบรวมได้มาศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ถ้อยคำอุปสรรค รวมทั้งอุปสรรคเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับคนที่พบในสำนวนไทยและสำนวนจีน
4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาและเปรียบเทียบการใช้อุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีนพบว่า การใช้อุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน สามารถแบ่งประเภทของอุปสรรคได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ได้แก่ อุปสรรคสิ่งมีชีวิต และ อุปสรรคสิ่งไม่มีชีวิต

1. อุปสรรคสิ่งมีชีวิต

อุปลักษณสิ่งมีชีวิต หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตมาเปรียบเทียบกับคน ในสำนวนไทยและสำนวนจีนพบอุปลักษณสิ่งมีชีวิต เช่น มนุษย์ สัตว์ พืช มีรายละเอียดดังนี้

1.1 อุปลักษณมนุษย์

อุปลักษณมนุษย์ หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับมนุษย์ในลักษณะต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน จากการศึกษาพบทั้งการใช้ถ้อยคำอุปลักษณที่เหมือนกันและการใช้ถ้อยคำอุปลักษณที่แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน ดังตัวอย่าง

1.1.1 อุปลักษณมนุษย์ที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณเหมือนกันทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ
ตาบอดคลำช้าง	ตาบอด	瞎子摸象 ตาบอด คลำช้าง	瞎子(ตาบอด)	ตาบอด น. ตามืด, ตามองไม่เห็น(ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 490)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย ตาบอดคลำช้าง เทียบกับสำนวนจีนว่า 瞎子摸象 (ตาบอดคลำช้าง) ทั้งสองสำนวน ได้ใช้ถ้อยคำ “ตาบอด” ซึ่งมีความหมายว่า ตามืด ตามองไม่เห็น ลักษณะของคนตาบอดคือไม่สามารถมองเห็น แต่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านการสัมผัส การดมกลิ่น หรือการฟัง จึงไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ในทุกแง่มุม ดังนั้นทั้งสำนวนไทยและสำนวนจีนจึงใช้ถ้อยคำ ตาบอด ซึ่งเป็นลักษณะของคนมาเปรียบเทียบกับคนที่รู้อะไรด้านเดียวหรือนัยเดียวแล้วเข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างนั้น

1.1.2 อุปลักษณมนุษย์ที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณแตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ
กระดูกขัดมัน	กระดูก	กระดูก น. โครงร่างกายมีลักษณะแข็ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 34)	一毛不拔 ไม่ยอมถอน แม้แต่ขนสักเส้นเดียว	毛(ขน)	ขน น. สิ่งที่เป็นเส้นขึ้นตามผิวหนังคนและสัตว์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 165)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย กระดูกขัดมัน เทียบกับสำนวนจีนว่า 一毛不拔 (ไม่ยอมถอนแม้แต่ขนสักเส้นเดียว) ทั้งสองสำนวนใช้เปรียบเทียบคนที่มีความตระหนี่มาก สำนวนไทย “กระดูกขัดมัน” ใช้ถ้อยคำ “กระดูก” ซึ่งมีความหมายว่า โครงร่างกายมีลักษณะแข็ง มาเปรียบเทียบกับความตระหนี่ของคน ว่าคนที่กินเนื้อจนหมดเหลือเพียงกระดูกก็ไม่ยอมทิ้ง เลียกระดูกจนขึ้นมัน ส่วนสำนวนจีน 一毛不拔 (ไม่ยอมถอนแม้แต่ขนสักเส้นเดียว) มีการใช้ถ้อยคำ “毛” (ขน) ซึ่งมีความหมายว่า สิ่งที่เป็นเส้นขึ้นตามผิวหนังและสัตว์ มาเปรียบเทียบกับความตระหนี่ของคน ว่าแค่ขอเส้นขนสักเส้นเดียวก็ให้ได้ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าทั้งสองสำนวนใช้สิ่งเปรียบเทียบซึ่งเป็นส่วนประกอบในร่างกายคนมาเปรียบเทียบเช่นเดียวกัน แต่ต่างกันที่สำนวนไทยใช้กระดูก ส่วนสำนวนจีนใช้ขน

1.2 อุปลักษณีสัตว์

อุปลักษณีสัตว์ หมายถึง อุปลักษณีสัตว์ที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ในลักษณะต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน จากการศึกษาพบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่เหมือนกันและการใช้ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน ดังตัวอย่าง

1.2.1 อุปลักษณีสัตว์ที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์เหมือนกันทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่พบ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์
แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ	แมลงเม่า	飞蛾扑火 แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ	飞蛾 (แมลงเม่า)	แมลงเม่า น. เรียกปลวกทุกชนิดในระยะที่มีปีกเพื่อบินออกผสมพันธุ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 920)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ เทียบกับสำนวนจีนว่า 飞蛾扑火 (แมลงเม่าบินเข้ากองไฟ) ทั้งสองสำนวนได้ใช้ถ้อยคำ “แมลงเม่า” ซึ่งมีความหมายว่า ปลวกทุกชนิดในระยะที่มีปีกเพื่อบินออกผสมพันธุ์ แมลงเม่าเป็นแมลงที่ชอบบินเข้าเล่นกับแสงไฟ จึงทำให้ถูกความร้อนจากไฟเผาจนตาย ในสำนวนนี้ได้นำ แมลงเม่า มาเปรียบเทียบกับคนที่หลงว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งดี จึงได้เข้าไปเกี่ยวข้องจนตัวเองได้รับอันตราย

1.2.2 อุปลักษณีสัตว์ที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณีสัตว์
แมลงเม่าหรือจะสู้เพลิงได้	แมลงเม่า	แมลงเม่า น. เรียกปลวกทุกชนิดในระยะที่มีปีกเพื่อบินออกผสมพันธุ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 920)	蚍蜉撼树 มดขย่มต้นไม้	蚍蜉 (มด)	蚍蜉 (มด) น. ชื่อแมลงหลายชนิดในวงศ์ Formicidae (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 877)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย แมลงเม่าหรือจะสู้เพลิงได้ เทียบกับสำนวนจีนว่า 蚍蜉撼树 (มดขย่มต้นไม้) ทั้งสองสำนวนใช้เปรียบเทียบคนที่ไม่มีความสำคัญไม่อาจสู้ผู้ยิ่งใหญ่ได้ ในสำนวนไทยใช้ถ้อยคำ “แมลงเม่า” เปรียบเทียบกับคนที่มีความสำคัญน้อย และใช้ถ้อยคำ “เพลิง” เปรียบเทียบกับคนที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งแมลงเม่าไม่สามารถทนต่อความร้อนของเพลิงได้ จะถูกเพลิงเผาไหม้ไปในที่สุด ในสำนวนจีน “蚍蜉撼树” (มดขย่มต้นไม้) มีการใช้ถ้อยคำ “蚍蜉” “มด” เปรียบเทียบกับคนที่มีความสำคัญน้อย และใช้ถ้อยคำ “树” “ต้นไม้” มาเปรียบเทียบกับผู้ยิ่งใหญ่ เนื่องจาก 蚍蜉 (มด) เป็นแมลงที่ตัวเล็กมากแม้จะมีจำนวนมากเท่าใดก็ไม่สามารถเขย่าต้นไม้ได้ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าทั้งสองสำนวนใช้สิ่งเปรียบเทียบซึ่งเป็นสัตว์มาเปรียบเทียบเช่นเดียวกัน แต่ต่างกันที่สำนวนไทยใช้สัตว์คือ แมลงเม่า ส่วนสำนวนจีนใช้สัตว์ คือ มด เป็นสิ่งเปรียบเทียบ

1.3 อุปลักษณพีช

อุปลักษณพีช หมายถึง อุปลักษณที่เกิดจากการนำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับพีชในลักษณะต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน จากการศึกษาพบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณที่เหมือนกันและการใช้ถ้อยคำอุปลักษณที่แตกต่างกันในส่วนนวนไทยกับส่วนนวนจีน ดังตัวอย่าง

1.3.1 อุปลักษณพีชที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณเหมือนกันทั้งในส่วนนวนไทยและส่วนนวนจีน

ส่วนนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ส่วนนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ
ไม้สูงกว่าแม่ยอมแพ้มบน	ไม้	树大招风 ต้นไม้สูงยอมโดนลมแรง	树 (ต้นไม้)	ไม้ น. คำรวมเรียกพีชทั่วไป โดยปรกติมีราก ลำต้น กิ่งก้าน และใบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 931)

จากตัวอย่าง ส่วนนวนไทย ไม้สูงกว่าแม่ยอมแพ้มบน เทียบกับส่วนนวนจีนว่า 树大招风 (ต้นไม้สูงยอมโดนลมแรง) ทั้งสองส่วนนวนมีความหมายว่า คนที่อวดเก่งอวดกล้าเกินไปยอมได้รับความลำบาก ในส่วนนวนไทยและส่วนนวนจีนใช้ถ้อยคำ “ไม้” หรือ “ต้นไม้” มาเปรียบเทียบกับคนที่อวดเก่งอวดกล้าเกินไปเหมือนต้นไม้ที่ยิ่งสูงยิ่งมีสิ่งที่มาทิ่มแทงได้ง่าย จึงมักจะถูกลมพัดได้ง่าย จนบางครั้งต้นไม้สูงอาจโค่นล้มเพราะลมแรง

1.3.2 อุปลักษณพีชที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณแตกต่างกันในส่วนนวนไทยกับส่วนนวนจีน

ส่วนนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ	ส่วนนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ
ขบเผาะ	ขบเผาะ	ขบเผาะ ว. เรียกผลมะม่วงอ่อนๆขนาดหัวแม่มือ ว่า มะม่วงขบเผาะ หมายถึงเอาเสียงเวลาเอาฟันขบดังเผาะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 168)	豆蔻年华 ฤดูกระวาน	豆蔻 (กระวาน)	กระวาน น. ชื่อไม้ล้มลุกชนิด Amomum testaceum Ridl (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 55)

จากตัวอย่าง ส่วนนวนไทย ขบเผาะ เทียบกับส่วนนวนจีนว่า 豆蔻年华 (ฤดูกระวาน) ทั้งสองส่วนนวนใช้เปรียบเทียบ เด็กผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มแตกเนื้อสาว ส่วนนวนไทยใช้ถ้อยคำว่า “ขบเผาะ” ซึ่งมีความหมายว่า เรียกผลมะม่วงอ่อน ๆ ขนาดหัวแม่มือ ว่า มะม่วงขบเผาะ หมายถึงเอาเสียงเวลาเอาฟันขบดังเผาะ ในส่วนนวนนี้ นำขบเผาะมาเปรียบเทียบกับเด็กผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มแตกเนื้อสาว เพราะว่าขบเผาะเป็นมะม่วงอ่อนที่ยังไม่สุกงอม เริ่มโตเป็นลูกใหญ่ ในส่วนนวนจีนใช้ถ้อยคำว่า “豆蔻” “กระวาน” มาเปรียบเทียบกับเด็กผู้หญิงที่เพิ่งเริ่มแตกเนื้อสาว เนื่องจากกระวานที่กำลังจะบานจะเป็นดอกสีขาวและปลายดอกออกเป็นสีชมพู เหมือนสีผิวเด็กผู้หญิง ในสมัยก่อน กวีใช้กระวานเป็นอุปมาอุปมัยของเด็กหญิงอายุ 13 ปีในบทกลอน จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าทั้งสอง

สำนวนใช้สิ่งเปรียบซึ่งเป็นพืชมมาเปรียบเทียบกับเด็กหญิงที่เพิ่งแตกเนื้อสาวเช่นเดียวกัน แม้จะใช้พืชต่างชนิดกันก็ตาม

2. อุปลักษณฺ์สิ่งที่ไม่มีชีวิต

อุปลักษณฺ์สิ่งที่ไม่มีชีวิต หมายถึง อุปลักษณฺ์ที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิตมาเปรียบเทียบกับคน ในสำนวนไทยและสำนวนจีนพบอุปลักษณฺ์สิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น สิ่งของ อาหาร ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 อุปลักษณฺ์สิ่งของ

อุปลักษณฺ์สิ่งของ หมายถึง อุปลักษณฺ์ที่เกิดจากการนำรูปภาษาที่เกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน ในสำนวนไทยและสำนวนจีน จากการศึกษาพบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่เหมือนกันและการใช้ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน ดังตัวอย่าง

2.1.1 อุปลักษณฺ์สิ่งของที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณฺ์เหมือนกันทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่พบ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณฺ์
ทองแท้ไม่แพ้ไฟ	ทอง	真金不怕火炼 ทองแท้ไม่แพ้ไฟ	金 (ทอง)	ทอง น. ธาตุแท้ชนิดหนึ่งเนื้อแน่นมาก สีเหลืองสุกปลั่ง เป็นโลหะมีค่า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 549)

จากตัวอย่างสำนวนไทย ทองแท้ไม่แพ้ไฟ เทียบกับสำนวนจีนว่า 真金不怕火炼 (ทองแท้ไม่แพ้ไฟ) มีความหมายว่า คนดีทนทานต่อการพิสูจน์ จากทั้งสองสำนวนนี้มีการใช้ถ้อยคำว่า “ทอง” ซึ่งมีความหมายว่า ธาตุแท้ชนิดหนึ่งเนื้อแน่นมาก สีเหลืองสุกปลั่ง เป็นโลหะมีค่า มาใช้เปรียบเทียบกับคนดี เนื่องจากทองคำมีความคงตัวทางเคมีและไม่มีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติที่เห็นได้ชัดเจน แม้ในอุณหภูมิสูงหรือแม้แต่ที่จุดหลอมเหลว กล่าวคือ ทองคำแท้จะไม่เปลี่ยนสีเมื่อถูกเผา และไม่จางลงหลังจากหลอม จึงเปรียบได้กับคนดีที่ทนทานต่อการพิสูจน์ กล่าวได้ว่าคนที่ยึดมั่นในความดีก็จะสามารถผ่านพ้นอุปสรรคหรืออันตรายต่าง ๆ ไปได้

2.1.2 อุปลักษณฺ์สิ่งของที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณฺ์แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณฺ์	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณฺ์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณฺ์
กระโถนท้องพระโรง	กระโถน	กระโถน น. ภาชนะสำหรับบ้วนหรือทิ้งของต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 40)	出气筒 กระบอกที่ระบายอารมณ์	筒 (กระบอก)	กระบอก น. ไม้ไผ่ที่ตัดเป็นท่อน, ของอื่น ๆ ที่มีรูปคล้ายคลึงเช่นนั้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 46)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย กระโถนท้องพระโรง เทียบกับสำนวนจีนว่า 出气筒 (กระบอกที่ระบายอารมณ์) สำนวนทั้งสองมีความหมายว่า ผู้ที่ใคร ๆ ก็ใช้ได้หรือผู้ที่ใคร ๆ ก็พากันมารุมใช้อยู่คนเดียว ในสำนวนไทยใช้ถ้อยคำว่า “กระโถน” ซึ่งมีความหมายว่า ภาชนะสำหรับบ้วนหรือทิ้งของต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการ ใน

สำนวนนี้นำกระโถนมาเปรียบเทียบกับคนที่ใคร ๆ ก็สามารถใช้ได้ เนื่องจากในสมัยก่อนกระโถนท้องพระโรงเป็นภาชนะที่วางไว้ในห้องโถงใหญ่ในพระราชวังสำหรับให้คนบ้วนน้ำลายหรือน้ำหมาก ส่วนสำนวนจีนใช้ถ้อยคำว่า 出气筒 (กระบอก) มีความหมายว่า ไม้ไผ่ที่ตัดเป็นท่อน มาเปรียบเทียบกับคนที่ใคร ๆ ก็สามารถใช้ได้ เนื่องจากชาวจีนนิยมใช้กระบอกไม้ไผ่เป่าลมเพื่อไฟลูกไหม้เผาฟืนเพื่อก่อไฟทำอาหาร การจุดไฟโดยการเป่าลมผ่านกระบอกไม้ไผ่เป็นเรื่องที่เห็นได้ทั่วไป เป็นเรื่องปกติในสังคมจีนซึ่งใครก็สามารถทำได้ กระบอกไม้ไผ่ที่ใครก็สามารถใช้เป่าลมก่อไฟได้จึงถูกนำมาเป็นสิ่งที่เปรียบเทียบกับคนที่ใคร ๆ ก็สามารถใช้ได้ การเป่าลมมีลักษณะเหมือนกับการระบายอารมณ์ ระบายออกทางเดียวพร้อมกัน จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าทั้งสองสำนวนใช้สิ่งเปรียบคือสิ่งของเช่นเดียวกัน แต่ใช้สิ่งของที่ต่างชนิดกัน สำนวนไทยใช้ กระโถน เป็นสิ่งเปรียบ ส่วนสำนวนจีนใช้ กระบอกไม้ไผ่ เป็นสิ่งเปรียบ

2.2 อุปลักษณ์อาหาร

อุปลักษณ์อาหาร หมายถึง อุปลักษณ์ที่เกิดจากการนำรูปภาพาษาที่เกี่ยวกับอาหารต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน จากการศึกษาพบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 อุปลักษณ์อาหารที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์เหมือนกันทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่พบ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณ์
กัดก้อนเกลือกิน	เกลือ	朝齋暮盐 ตอนเช้ากินผัก ดอง ตอนเย็น กินก้อนเกลือ	盐 (เกลือ)	เกลือ น. วัตถุที่มีรสเค็ม ใช้ประกอบอาหารเป็นต้น โดยทั่วไปได้มาจากน้ำทะเล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 145)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย กัดก้อนเกลือกิน เทียบกับสำนวนจีนว่า 朝齋暮盐 (ตอนเช้ากินผักดอง ตอนเย็นกินก้อนเกลือ) มีความหมายว่า มีชีวิตเป็นอยู่อย่างแร้นแค้น ทั้งสองสำนวนนี้ใช้ถ้อยคำว่า “เกลือ” ซึ่งมีความหมายว่า วัตถุที่มีรสเค็ม ใช้ประกอบอาหาร เป็นต้น มาเปรียบเทียบกับคนที่มีชีวิตอยู่อย่างแร้นแค้น เนื่องจากในสังคมไทยเกลือเป็นเครื่องปรุงที่มีในทุกครัวเรือน คนที่ลำบากยากจนไม่มีเงินซื้อข้าวหรืออาหารก็กัดเกลือกินหรือใช้เกลือโรยข้าวกินเพื่อประทังชีวิต ในสังคมจีนในสมัยโบราณ การถนอมอาหารเพื่อให้เก็บผักไว้ได้นาน คนจีนจึงนำผักมาดองกับเกลือ เมื่อเวลาผ่านไปคนที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีได้กินผักสด แต่คนยากจนยังคงใช้วิธีนี้เพื่อถนอมอาหาร ส่วนบางคนที่แร้นแค้นจนไม่มีผักกินก็ยังกินเกลือแทนกับข้าว จากทั้งสองสำนวนเกลือจึงเป็นสิ่งที่เปรียบแทนความลำบากและความแร้นแค้นของคน

2.3 อุปลักษณ์สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

อุปลักษณ์สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หมายถึงอุปลักษณ์ที่เกิดจากการนำรูปภาพาษาที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางธรรมชาติมาเปรียบเทียบกับคน จากการศึกษาพบการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่เหมือนกันและการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่แตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน ดังตัวอย่าง

2.3.1 อุปลักษณ์สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์เหมือนกันทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุป ลักษณะที่พบ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุป ลักษณะ ที่พบ	ความหมายของถ้อยคำอุปลักษณะ
ฟ้าร้องฝนไม่ตก	ฟ้าร้อง	雷声大雨点 小 ฟ้าร้องดัง แต่ฝนตก น้อย	雷声 ฟ้าร้อง	ฟ้าร้อง น. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากอิเล็คตรอนจำนวนมาก เคลื่อนที่ระหว่างเมฆกับพื้นโลก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 459)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย ฟ้าร้องฝนไม่ตก เทียบกับสำนวนจีนว่า 雷声大雨点小 (ฟ้าร้องดังแต่ฝนตกน้อย) มีความหมายว่า คนที่ชอบคุยโวโอ้อวดก่อนจะลงมือทำ ทั้งสองสำนวนใช้ถ้อยคำว่า “ฟ้าร้อง” มาเปรียบเทียบกับคนที่ชอบคุยโวโอ้อวดก่อนจะลงมือทำ เนื่องจากฟ้าร้องเป็นเสียงที่เกิดขึ้นเนื่องจากอากาศขยายตัวเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วเพราะความร้อนที่เกิดจากฟ้าแลบ ฟ้าร้องมักเกิดก่อนที่ฝนจะตก โดยทั่วไปยิ่งฟ้าร้องดังฝนก็จะยิ่งตกหนัก แต่ในบางครั้งมีฟ้าร้องแต่ไม่มีฝนตกหรือฟ้าร้องหนักแต่ฝนตกเพียงเล็กน้อย ซึ่งในกรณีหลังนี้เปรียบได้กับคนที่มักคุยโอ้อวดตนเองก่อนจะลงมือทำงานใด ๆ แต่เมื่อลงมือทำแล้วสิ่งที่ทำได้กลับไม่เป็นอย่างที่คุยโอ้อวดไว้

2.3.2 อุปลักษณะสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่ใช้ถ้อยคำอุปลักษณะแตกต่างกันในสำนวนไทยกับสำนวนจีน

สำนวนไทย	ถ้อยคำอุป ลักษณะที่พบ	ความหมายของ ถ้อยคำอุปลักษณะ	สำนวนจีน	ถ้อยคำอุป ลักษณะที่พบ	ความหมายของ ถ้อยคำอุปลักษณะ
กวนให้น้ำ ขุ่น	น้ำ	น้ำ น. สารประกอบ ซึ่งมีองค์ประกอบเป็น ธาตุไฮโดรเจนและ ออกซิเจนใน อัตราส่วน๑: ๘ โดย น้ำหนัก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 625)	无风起浪 ไม่มีลมแต่ กลับมีคลื่น	浪 คลื่น	คลื่น น. เป็นน้ำใน ทะเลหรือแม่น้ำลำ คลองเป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 239)

จากตัวอย่าง สำนวนไทย กวนให้น้ำขุ่น เทียบกับสำนวนจีนว่า 无风起浪 (ไม่มีลมแต่กลับมีคลื่น) มีความหมายว่า ทำเรื่องราวที่สงบอยู่แล้ว ให้งุ่นวายขึ้นมา จากสำนวนไทยใช้ถ้อยคำว่า “น้ำ” มาเป็นสิ่งเปรียบกับคน กล่าวคือคนเหมือนกับน้ำที่อยู่ในภาชนะ ไม่สามารถเกิดเป็นตะกอนขึ้นมาได้ หากไม่มีคนเอามือลงไปกวน ในสำนวนจีนใช้ถ้อยคำคำว่า “浪” คลื่น มาเปรียบเทียบกับคนคลื่นที่โดยธรรมชาติจะไม่เกิดขึ้นหากมีน้ำสงบ น้ำไม่เคลื่อนที่ เมื่อมีลมแรงพัดมาก็จะทำให้คลื่นม้วนตัวเป็นชั้น ๆ เกิดเป็นคลื่น แต่หากไม่มีลมก็จะไม่มีคลื่นเกิดขึ้นเว้นแต่มีคนเจตนาทำให้น้ำเกิดเป็นคลื่น จากตัวอย่างทั้งสองสำนวนใช้สิ่งเปรียบคือสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเช่นเดียวกัน แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่แตกต่างกัน สำนวนไทยใช้ น้ำ เป็นสิ่งเปรียบ ส่วนสำนวนจีนใช้ คลื่น เป็นสิ่งเปรียบ ทั้งสองสิ่งเปรียบได้กับคนที่ถูกสิ่งซึ่งไม่ใช่ธรรมชาติจงใจทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้น หรือตั้งใจทำให้เกิดเรื่องราวขึ้น

จากการศึกษาการใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน พบว่า การใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่พบสามารถสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์เกี่ยวกับคน คือ คนเป็นสิ่งมีชีวิต และคนเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. คนเป็นสิ่งมีชีวิต จำแนกออกได้ดังนี้

1.1 คนเป็นมนุษย์

คนเป็นมนุษย์ หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับมนุษย์ในลักษณะต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นมนุษย์ ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอวัยวะของคน เช่น ตา ฝ่ามือ ก้น นิ้วเท้า ริมฝีปาก หรือถ้อยคำที่หมายถึงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายคน เช่น เลือด กระดูก ขน หนัง มาเปรียบเทียบกับคน สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของอวัยวะและส่วนของร่างกายของคน เช่น ตาที่บอดแสดงให้เห็นลักษณะของคนที่รู้อะไรด้านเดียวแล้วเข้าใจว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างนั้น กระดูกที่ซัดจนมันแสดงให้เห็นนิสัยของคนที่มีความตระหนี่

1.2 คนเป็นสัตว์

คนเป็นสัตว์ หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นสัตว์ ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ แสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นสัตว์ เนื่องจากคนกับสัตว์มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน เช่น คนบางคนมีพฤติกรรมที่หลงคิดว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งดี จึงได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับตนเองได้รับอันตราย เหมือนแมลงเม่าที่ชอบบินไปเล่นไฟจนถูกเปลวไฟเผาตาย อนึ่งในสำนวนไทยและสำนวนจีน พบว่ามีการใช้สัตว์เป็นสิ่งเปรียบเทียบที่แตกต่างทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศจีนมีความแตกต่างกันนั่นเอง

1.3 คนเป็นพืช

คนเป็นพืช หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับพืชต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นพืช ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับพืช ในการแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่า คนเป็นพืช เนื่องจากลักษณะบางประการของพืชมีความคล้ายคลึงกับลักษณะบางอย่างของตน ในสังคมไทยในสำนวนไทยใช้ลักษณะขบเฝาะของมะม่วงเปรียบกับสาวแรกรุ่นที่เพิ่งแตกเนื้อสาว ในขณะที่ในสำนวนจีนใช้ดอกกระวานเปรียบเสมือนกับผิวของสาวแรกรุ่น ที่มีสีขาวอมชมพู มีสดใส และบริสุทธิ์ การนำพืชต่างชนิดกันมาเป็นสิ่งเปรียบเทียบนี้ แสดงถึงมโนทัศน์ที่แตกต่างกันของคนไทยกับคนจีน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างกันของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของคนทั้งสองชาติด้วย

2. คนเป็นสิ่งไม่มีชีวิต

2.1 คนเป็นสิ่งของ

คนเป็นสิ่งของ หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งของต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นสิ่งของ ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งของ เพื่อแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่า คนเป็นสิ่งของ เช่น ในสำนวนไทยมีการใช้กระโถนเปรียบกับผู้ที่ใครก็ได้หรือผู้ที่ใคร ๆ ก็พากันมารุมใช้อยู่คนเดียว เหมือนอย่างกระโถนห้องพระโรงซึ่งเป็นภาชนะที่ใครก็สามารถบ้วนหรือทิ้งของต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการลงไปได้ โดยเฉพาะน้ำหมากเนื่องจากวัฒนธรรมการกินหมากเป็นที่นิยมในสังคมไทยสมัยก่อน แต่ในสำนวนจีนใช้กระบอกไม้ไผ่ซึ่งเป็นสิ่งที่คนจีนใช้อยู่ทั่วไปในการเป่าลมเพื่อจุดเตาไฟ มาเปรียบเทียบกับคนที่ถูกรุมใช้ จากสิ่งเปรียบเทียบที่แตกต่างกันนี้ แสดงให้เห็นมโนทัศน์ที่ต่างกันของคนไทยกับคนจีน ซึ่งแสดงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของไทยและจีน

2.2 คนเป็นอาหาร

คนเป็นอาหาร หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหารมาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นอาหาร ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับอาหาร เพื่อแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่า คนเป็นอาหาร เช่น เกลือ สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของคนไทยและคนจีน ที่มองว่า เกลือเป็นเครื่องปรุงรสซึ่งนอกจากใช้ประกอบอาหารแล้วยังใช้กินในยามอดอยากยากจน สิ่งเปรียบนี้จึงแสดงให้เห็นมโนทัศน์ที่เหมือนกันทั้งคนไทยและคนจีน

2.3 คนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

คนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หมายความว่า นำรูปภาพที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มาเปรียบเทียบกับคน ทำให้เห็นมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้ว่า คนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ในสำนวนไทยและสำนวนจีนที่เกี่ยวกับคน มีการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพื่อแสดงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาว่า คนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ฟ้าร่อง สะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ของคนไทยและคนจีนที่เหมือนกัน คือ สังเกตเห็นว่าเมื่อเสียงฟ้าร่องเสียงดัง ฝนก็มักจะตกหนักด้วย แต่ในบางครั้งเสียงฟ้าร่องดังมาก แต่กลับไม่มีฝนตก เหมือนกับลักษณะหรือพฤติกรรมของคนที่มีมักคุยโอ้อวดตนเองก่อนจะลงมือทำงานใด ๆ แต่เมื่อลงมือทำกลับไม่เป็นอย่างที่คุยโอ้อวดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ อุปสรรคสิ่งมีชีวิต ซึ่งจำแนกได้เป็น อุปสรรคมนุษย์ อุปสรรคสัตว์ และอุปสรรคพืช อุปสรรคสิ่งไม่มีชีวิต ซึ่งจำแนกได้เป็น อุปสรรคสิ่งของ อุปสรรคอาหาร อุปสรรคสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

อุปสรรคเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ คนเป็นสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งจำแนกได้เป็น คนเป็นมนุษย์ คนเป็นสัตว์ คนเป็นพืช คนเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งจำแนกได้เป็น คนเป็นสิ่งของ คนเป็นอาหาร คนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

การใช้อุปสรรคเชิงมโนทัศน์เป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารของคนในสังคมไทยและสังคมจีน และมีผลต่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมแต่ละชุมชน ดังนั้น การศึกษาแนวคิดอุปสรรคเชิงมโนทัศน์จึงสามารถช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมและความเชื่อของคนในสังคมไทยและจีนได้มากยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยพบว่า ในสำนวนไทยและสำนวนจีนมีการใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เหมือนกันและแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคนไทยและคนจีนมีมโนทัศน์ที่เหมือนกันและแตกต่างกันในบางเรื่อง

การใช้ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน ไม่มีความแตกต่างกันมาก ถ้อยคำที่นำมาใช้เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นสิ่งมีชีวิต เกี่ยวกับมนุษย์ เกี่ยวกับสัตว์ และเกี่ยวกับพืช ซึ่งถ้อยคำที่เกี่ยวกับมนุษย์ มีทั้งที่เกี่ยวกับอวัยวะมนุษย์ ส่วนของร่างกายมนุษย์ ส่วนถ้อยคำที่เกี่ยวกับสัตว์ที่มักจะใช้ทั้งในสำนวนไทยและสำนวนจีน เช่น แมลงเม่า ช้าง เสือ ลิง กบ คางคก ถ้อยคำที่เกี่ยวกับพืช เช่น ต้นไม้ หญ้า ส่วนถ้อยคำที่มีความหมายเป็นสิ่งไม่มีชีวิต แบ่งได้เป็น ถ้อยคำเกี่ยวกับสิ่งของ เช่น ทอง ถ้อยคำเกี่ยวกับอาหาร เช่น เกลือ ถ้อยคำเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ฟ้าร่อง สะท้อนให้เห็นว่าคนจีนและคนไทยมีมุมมองต่อโลกและเรื่องราวต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อการใช้รูปภาพที่แสดงอุปสรรคในสำนวนไทยกับสำนวนจีน ดังเห็นได้จากสำนวนไทย "กระโถนทองพระโรง" ปรากฏการใช้ถ้อยคำอุปสรรคเกี่ยวกับสิ่งของ คือ "กระโถน" ซึ่งเป็นภาชนะสำหรับบ้วนหรือทิ้งของต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการ ในสมัยก่อนกระโถนทองพระโรงเป็นภาชนะที่วางไว้ในห้องโถงใหญ่ในพระราชวังสำหรับให้ใคร ๆ สามารถบ้วนน้ำลายหรือ

น้ำหมากทิ้งลงไปได้ แต่ในสำนวนจีน “กระบอกที่ระบายอารมณ์” ปรากฏการใช้ถ้อยคำอุปมาอุปไมยเกี่ยวกับสิ่งของ คือ “กระบอก (ไม้ไผ่)” ซึ่งคนจีนใช้เป็นอุปมาในการเป่าลมเพื่อจุดเตาไฟ ถ้อยคำอุปมาอุปไมยที่แตกต่างกันในสำนวนข้างต้นสะท้อนถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่ต่างกันระหว่างคนจีนและคนไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์หรือการมองโลกที่ต่างกันของคนไทยและคนจีนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรศึกษาและเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวกับคนในภาษาอื่น เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่าง และได้เข้าใจสังคม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความเชื่อระหว่างผู้ใช้ภาษามากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนในสำนวนไทยและสำนวนจีน ซึ่งมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

รายการอ้างอิง

- จิง ลู. (2553). *กลวิธีการตั้งชื่ออาหารและอุปมาอุปไมยในภาษาไทยและภาษาจีน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนิกานต์ วงศ์ปิยะ. (2555). *การศึกษาเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับคนที่พบในสำนวนฝรั่งเศสและสำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูเงิน หงง. (2553). *การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- อำนาจ ปึกษาสุข. (2559). *มโนอุปมาอุปไมยเกี่ยวกับบุญในภาษาไทย: กรณีศึกษากลุ่มสาธารณะในเฟซบุ๊ก*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกรัตน์ อุดมพร. (2556). *5,000 สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: พ.ศ.พัฒนา.
- Huang Jingyun. (2558). *การศึกษาเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยในข่าวกีฬาหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาจีน*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Lokoff, G. a. J. M. (1980). *Metaphor we live University of Chicago*.
- 崇文书局辞书出版中心. (2018). *中华成语词典* 武汉: 崇文书局.
- 广州外国语学院. (1990). *พจนานุกรมไทย-จีน. 泰汉词典* 北京: 商务印刷馆.
- 裴晓睿. (2011). *พจนานุกรมจีน-ไทย(ฉบับใหม่). 新汉泰词典*. 南宁: 广西教育出版社.
- 《成语大词典》编委会. (2013). *成语大词典* 北京: 商务印书馆.

การศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์
เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิด
ทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม
A STUDY OF MATHEMATICS CONCEPTS AND RETENTION OF MATHEMATICS
CONCEPTS ON RELATION AND FUNCTION FOR MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS
BY USING RIGOROUS MATHEMATICAL THINKING PROCESS (RMT) AND
BADHAM'S QUESTIONING TECHNIQUES

สุกัญญา เปลื้องไธสง (Sukanya Pluengthaisong)¹
นฤเบศ ลาภยั้งยง (Narubet Lapyingyong)²
ชนิษฐา ชมภูวิเศษ (Kanittha Chompuvised)³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นม.4 โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน 2) เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ม.4 โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 3) ศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ม.4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้น ม.4/9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน จำนวน 27 ข้อ และแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 แผน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ม.4 โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น ม.4 โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60
3. นักเรียนชั้น ม.4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ RMT ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม มีความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์

คำสำคัญ: มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์, การคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้ม, เทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the mathematics concepts on relation and function for Matthayomsuksa 4 students by using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques between before and after learning, 2) Compare mathematics concepts on relation and function topic for Matthayomsuksa 4 students by using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques between after learning and 60 percent criteria and 3) study the retention of mathematics concepts on relation and function topic for Matthayomsuksa 4 students by using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques.

The sample was 40 students of Matthayomsuksa 4/9 in the second semester of academic year 2022 from of Ratchasima Witthayalai School, Nakhonratchasima province. The research instruments of this research as follows: concepts on set topic test consists of 27 items and 8 of learning activity plans. The collected data were analyzed using the arithmetic mean, percentage, standard deviation and the t-test statistics.

The results were as follows:

1. The mathematics concepts on relation and function topic for Matthayomsuksa 4 students using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques after learning was statistically higher than before learning with the significant at .05 level
2. The mathematics concepts on relation and function topic for Matthayomsuksa 4 students using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques after learning was statistically higher than the 60 percent criteria at the .05 level
3. The retention on mathematics concept on relation and function topic for Matthayomsuksa 4 students using rigorous mathematical thinking process and Badham's questioning techniques had retention of mathematics concept and after posttest two weeks was statistically higher than after learning with the significant at .05 level

Keywords: Mathematics concepts, Rigorous mathematical thinking process, Badham's questioning techniques.

บทนำ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 1) มโนทัศน์ทาง

คณิตศาสตร์มีความสำคัญมากในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการวางหลักการทั่ว ๆ ไป การใช้มโนทัศน์เพื่อบอกเหตุผลและนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ หากนักเรียนมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการคิดเชิงมโนทัศน์ที่ถูกต้อง สามารถนำไปเชื่อมโยงประสบการณ์ เปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่าง สร้างข้อสรุปที่เป็นข้อเท็จจริงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรืออธิบายเหตุผลต่าง ๆ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์จำเป็นต้องปลูกฝังมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ที่ถูกต้องให้แก่ักเรียนทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2553, หน้า 302) หากว่านักเรียนมีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ที่ดีและถูกต้องแล้วก็จะสามารถเรียนรู้และแก้ไขปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้ดี ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ (อัมพร ม้าคอง. 2547, หน้า 62-63) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปี 2562-2564 เฉลี่ยร้อยละ 37.91, 34.93

และ 39.77 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 และมาตรฐานการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ควรเร่งพัฒนา คือ ค 1.2 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องจำนวนและพีชคณิต เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระจำนวนและพีชคณิต พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562-2564 มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 43.23, 44.56 และ 46.30 ตามลำดับ (กลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย, 2565) ซึ่งอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาจเกิดจากตัวของนักเรียน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน หรืออาจเกิดจากธรรมชาติของวิชาคณิตศาสตร์ที่มีความเป็นนามธรรมมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยทฤษฎีบท กฎ สูตร บทนิยามต่าง ๆ ที่ยากต่อการทำความเข้าใจ แนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาอาจทำได้โดยการพัฒนามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ให้แก่ักเรียน เนื่องจากการมีมโนทัศน์ที่ดีทางคณิตศาสตร์จะนำไปสู่การพัฒนาการคิดทำให้สามารถนำมโนทัศน์ที่ถูกต้องนั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดมโนทัศน์และนำไปสู่ความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์นั้น ซึ่งรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่อาจจะสามารถช่วยพัฒนามโนทัศน์ของนักเรียน และมีกระบวนการที่นำไปสู่การฝึกใช้มโนทัศน์ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่อาจส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้ดีขึ้น คือการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้แนวคิดทฤษฎีของ Kinard and Kozulin ที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องมือทางจิตวิทยาของ Vygotsky (Vysotsky's theory of psychological tools) และแนวคิดการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นสื่อกลางของ Feuerstein's (Feuerstein's concept of mediated learning experience) นอกจากนี้การใช้คำถามเป็นอีกวิธีหนึ่ง

ที่นำมาใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดเชิงคณิตศาสตร์ของนักเรียนเป็นวิธีการที่สามารถใช้ได้ตลอดเวลาในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่เหมาะสม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2555, น. 148) จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์มีความสำคัญยิ่งในการเรียนคณิตศาสตร์ และเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์และฟังก์ชันเป็นเนื้อหาที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนเพื่อใช้ต่อยอด

ในการเรียนเนื้อหาอื่นในระดับสูงขึ้นไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิด

ทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60
3. เพื่อศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม

การทบทวนวรรณกรรม

1. กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มเป็นกระบวนการพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนตามแนวคิดของ Kinard and Kozulin (2008) ที่เน้นกระบวนการคิดและการทำงานของนักเรียน ที่มีครูเป็นสื่อกลางโดยพัฒนาสติปัญญาของนักเรียนจากการดึงความรู้พื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเชื่อมโยงมโนทัศน์เดิมของนักเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่การเรียนรู้มโนทัศน์ใหม่ตามขั้นตอน

แต่ละขั้นและการฝึกใช้มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ใหม่ที่ได้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ระยะ 6 ขั้นตอน ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะพัฒนาสติปัญญา

ขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตและสะท้อนการคิด หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนสังเกต ตัวแบบหรือสิ่งที่ครูนำมาให้เรียนรู้ นักเรียนแสดงความคิดบนความรู้พื้นฐานเดิมเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาการคิดให้มีระดับสูงขึ้น หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนดำเนินการนำความคิดที่ได้มาสร้างกระบวนการคิดที่มีระบบให้มีระดับที่สูงขึ้นและเพียงพอต่อการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ โดยครูจะพัฒนาการคิดการเรียนรู้ของนักเรียนจากความคิดเดิมที่นักเรียนแสดงออกมา

ระยะที่ 2 ระยะการพัฒนากระบวนการสู่เนื้อหา

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างมโนทัศน์พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนสร้างมโนทัศน์ที่จำเป็นอย่างเป็นระบบมีการเชื่อมมโนทัศน์เดิมมาสู่มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ในเนื้อหา โดยในการเชื่อมความรู้ความคตินี้ ครูจะใช้ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนในการถ่ายทอดความรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นค้นพบและกำหนดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนค้นพบสรุปข้อค้นพบที่ได้ และกำหนดแบบรูปและความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนเขียนมโนทัศน์ที่ได้โดยใช้ภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างของแต่ละมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์

ระยะที่ 3 ระยะการฝึกมโนทัศน์

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำมโนทัศน์ไปใช้ในการแก้ปัญหา หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนฝึกนำมโนทัศน์ที่ได้นั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์

2. เทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม หมายถึง คำถามที่สามารถใช้เพื่อชี้แนะและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดเชิงคณิตศาสตร์ อีกทั้งเป็นข้อมูลให้ทราบถึงความรู้และกลยุทธ์ของนักเรียนมี 4 ประเภท ดังนี้

2.1 คำถามเริ่มต้น เป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนได้รู้ว่าควรจะเริ่มต้นทำความเข้าใจการแก้ปัญหาจากตรงไหน เช่น นักเรียนนึกถึงอะไร นักเรียนจะหาคำตอบอย่างไร นักเรียนสามารถทำอะไรจากนี้ เกิดอะไรขึ้นเมื่อเรา...

2.2 คำถามกระตุ้นความคิดเชิงคณิตศาสตร์ เป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา เช่น แบบรูปนี้จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบอย่างไร นักเรียนคิดว่าต่อไปจะเป็นอย่างไร วิธีการที่นักเรียนใช้จะช่วยให้ นักเรียนได้คำตอบหรือไม่ อย่างไร

2.3 คำถามวัดผลประเมินผล เป็นคำถามที่ช่วยนักเรียนได้แสดงแนวคิดของตนเองออกมา ซึ่งจะทำให้ทราบว่านักเรียนคิดอย่างไร เช่น นักเรียนค้นพบอะไร นักเรียนหาคำตอบอย่างไร ทำไมถึงคิดเช่นนั้น อะไรที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจแบบนั้น อะไรที่ทำให้นักเรียนมั่นใจว่ามันถูกต้อง

2.4 คำถามอภิปรายสรุป เป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนระดมความคิดสะท้อนการเรียนและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและยังช่วยนักเรียนได้ ประเมินผลของตนเอง เช่น ทุกคนได้คำตอบเหมือนกันหรือไม่ เพราะเหตุใด ใครมีคำตอบแตกต่างจากนี้ นักเรียนคิดว่าเราพบคำตอบที่ดีที่สุดหรือไม่ นักเรียนคิดว่ามีวิธีอื่นอีกหรือไม่

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสม หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแสมเป็นตัวเสริมในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะพัฒนาสติปัญญา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสังเกตและการสะท้อนการคิด หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนสังเกตตัวแบบหรือสิ่งที่ครูนำมาให้เรียนรู้ โดยใช้คำถามเริ่มต้นเป็นคำถามปลายเปิดที่มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความคิดบนความรู้พื้นฐานเดิมเกี่ยวกับสิ่งที่ได้สังเกตเห็น เช่น นักเรียนสามารถหาคำตอบจากกิจกรรมได้อย่างไร มีวิธีที่แตกต่างกันที่นักเรียนสามารถหาคำตอบได้

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาการคิดให้มีระดับสูงขึ้น หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนดำเนินการนำความคิดที่ได้มาสร้างกระบวนการคิดที่มีระบบให้มีระดับที่สูงขึ้น โดยครูจะพัฒนาการคิด การเรียนรู้ของนักเรียนจากความคิดเดิม โดยใช้คำถามเริ่มต้นเป็นคำถามปลายเปิดที่มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความคิดบนความรู้พื้นฐานเดิมเกี่ยวกับสิ่งที่ได้สังเกตเห็น เช่น นักเรียนสามารถหาคำตอบจากกิจกรรมได้อย่างไร มีวิธีที่แตกต่างกันที่นักเรียนสามารถหาคำตอบได้

ระยะที่ 2 ระยะพัฒนากระบวนการสู่เนื้อหา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างมโนทัศน์พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ หมายถึงการที่ครูให้นักเรียนสร้างมโนทัศน์ที่จำเป็นอย่างเป็นระบบ มีการเชื่อมมโนทัศน์เดิมมาสู่มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ในเนื้อหา โดยในการเชื่อมความรู้ความคิดนี้ ครูจะใช้ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนในการถ่ายโยงความรู้ โดยการใช้คำถามกระตุ้นความคิดเชิงคณิตศาสตร์เป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนมุ่งเน้นที่กลยุทธ์หรือวิธีการโดยเฉพาะและช่วยให้นักเรียนเห็นแบบรูปและความสัมพันธ์เป็นการสร้างแนวคิด เช่น จากตัวอย่างนักเรียนเห็นแบบรูปหรือไม่ ... นักเรียนสามารถอธิบายได้หรือไม่ จะเกิดอะไรขึ้น ถ้า ...

ขั้นที่ 4 ขั้นค้นพบและกำหนดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนค้นพบสรุปข้อค้นพบที่ได้ และกำหนดแบบรูป และความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ด้วยตนเอง โดยการใช้คำถามวัดผล

ประเมินผล เป็นคำถามที่ให้นักเรียนได้อธิบายสิ่งที่กำลังทำ นักเรียนคิดอย่างไร นักเรียนเข้าใจอย่างไร นักเรียนค้นพบอะไร เช่น ทำไมนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น นักเรียนค้นพบอะไรจากการเชื่อมมน็อตคนเดิมมาสู่มน็อตคนใหม่

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้ภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การที่ครูให้นักเรียนเขียนมน็อตคนใหม่ที่ได้อธิบายด้วยภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งขึ้นอยู่กับโครงสร้างของแต่ละมน็อตคนทางคณิตศาสตร์

ระยะที่ 3 ระยะฝึกมน็อตคน ประกอบด้วย 1 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำมน็อตคนไปใช้ในการแก้ปัญหา การที่ครูให้นักเรียนฝึกนำมน็อตคนที่ได้นั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในมน็อตคนทางคณิตศาสตร์ โดยใช้คำถามอภิปรายสรุป เช่น นักเรียนทุกคนได้คำตอบเหมือนกันหรือไม่ นักเรียนคิดว่าเราได้คำตอบที่ดีที่สุดหรือยัง

4. มน็อตคนทางคณิตศาสตร์ หมายถึง ความคิดรวบยอดที่ทำให้เกิดความเข้าใจในหลักการที่สำคัญอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความรู้ที่เกี่ยวกับ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ซึ่งเกิดจากการได้รับประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของ

บาดแฮมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย แล้วสามารถสรุปความเข้าใจที่ได้ออกมาเป็นทฤษฎีบท กฎ สูตร นิยาม ความหมาย สมบัติหรือวิธีการทางคณิตศาสตร์ และสามารถอธิบายได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดมน็อตคนทางคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ความคงทนของมน็อตคนทางคณิตศาสตร์ หมายถึง การจดจำได้มน็อตคนทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังจากการได้รับการเรียนรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮมเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดมน็อตคนทางคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. เกณฑ์ร้อยละ 60 หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดมน็อตคนทางคณิตศาสตร์หลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 60 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครราชสีมา จำนวน 9 ห้องเรียนรวมนักเรียนทั้งสิ้น 360 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยให้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มซึ่งแต่ละห้องได้จัดแบบคละความสามารถ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ทำการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 แผน แผนละ 1 คาบเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดมน็อตคนและความคงทนของมน็อตคนทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 27 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 ก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.2 เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่ กรณีประชากรสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample)

3.3 เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยใช้สถิติทดสอบที่ กรณีประชากรกลุ่มเดียว (t-test for one sample)

3.4 เปรียบเทียบความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/9 นำมาทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนของการทดสอบทั้ง 2 ครั้งของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทดสอบที่ กรณีประชากรสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean), ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Consistency: IOC), การหาค่าความยากง่าย (Difficulty), วิเคราะห์แบบวัดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ดัชนีบี (B-index), ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของ Livingston

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบที่ กรณีประชากรสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) และเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 โดยใช้สถิติทดสอบที่ กรณีประชากรกลุ่มเดียว (t-test for one sample)

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่องความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มข้นร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮมระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชันของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม
ของบาดแฮม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	p
หลังเรียน	40	27	17.30	2.244	21.085*	0.000
ก่อนเรียน	40	27	6.45	1.961		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชันของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม
ของบาดแฮม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทาง เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้
กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์
ร้อยละ 60

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม
ของบาดแฮม ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 60	\bar{x}	S.D.	t	p
หลังเรียน	40	27	16.20	17.30	2.244	3.100*	0.004

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม
หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับ
เทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม

ตารางที่ 3 ความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม
ของบาดแฮม

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	p
สอบวัดความคงทน	40	27	20.02	4.191	4.548*	.000
หลังเรียน	40	27	17.30	2.244		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทดสอบหลังเรียนกับทดสอบวัดความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบวัดความคงทนมากกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นย้ำให้นักเรียนได้สร้างมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ด้วยตนเองจากพื้นฐานความรู้และความคิดเดิมที่มีของนักเรียนเอง ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ใหม่ที่จะเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและฝึกหาคำความสัมพันธ์ข้อข้อมูลในเนื้อหาเดิมและได้เชื่อมมโนทัศน์เดิมนั้นมาสู่มโนทัศน์ใหม่อย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยมีครูคอยช่วยเหลือชี้แนะให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถดำเนินการด้วยตนเองได้จนสำเร็จนอกจากนั้นเมื่อนักเรียนสร้างมโนทัศน์ใหม่ได้แล้ว นักเรียนยังได้ทำใบงานที่ให้นักเรียนได้ฝึกนามโนทัศน์ที่ได้ไปใช้ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Kinard and Koziun (2005) ที่กล่าวว่ากระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ขับเคลื่อนการดำเนินการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ผ่านการทำงานของนักเรียนอย่างเข้มข้น โดยนักเรียนเป็นผู้สังเกตความสัมพันธ์แต่ละความรู้มโนทัศน์ย่อยด้วยตนเองบนพื้นฐานความคิดของแต่ละคน แล้วสะท้อนความคิดเห็นหรือสิ่งที่สังเกตได้ออกมาให้ครูได้รับรู้ระดับความคิดของนักเรียนแล้วพัฒนาความคิดของนักเรียนให้มีระดับสูงขึ้นแล้วครูจึงค่อย ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้มโนทัศน์ใหม่ในเนื้อหาโดยใช้มโนทัศน์เดิม มาเชื่อมโยงเกิดเป็นการเรียนรู้และสร้างมโนทัศน์อย่างเป็นระบบ ซึ่งในทุกขั้นตอนของกระบวนการนั้นจะมีครูเป็นสื่อกลางกระตุ้นให้นักเรียนได้ทำการสังเกตได้คิด และดำเนินการอย่างเข้มข้น มีการให้นักเรียนได้กำหนดมโนทัศน์ใหม่ที่เกิดขึ้นในภาษาของตนเองแล้วแปลงเป็นภาษาคณิตศาสตร์รวมทั้งมีกระบวนการที่ให้นักเรียนได้นำมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ในรูปแบบภาษาสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ที่ได้ไปฝึกใช้ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์โดยการทำงานผ่านกระบวนการที่เข้มข้นนี้จะพัฒนาให้นักเรียนคิดเป็นนิสัยและสนใจในการเรียนรู้ตามกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kinard and Koziun (2005) ได้ศึกษามโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการ RMT และ MLE (Mediated Learning Experience) ซึ่งพบว่านักเรียนมีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไพโรจิตร บุญธิมา (2562) ได้ศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแอม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแอม มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เริ่มจากการส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้การสังเกตการสะท้อนความคิดของตนเอง การหาความสัมพันธ์ของข้อมูลและพัฒนาความคิด เชื่อมโยงข้อมูลจากความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนมาสร้างมโนทัศน์ใหม่ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิดฝึกสร้างมโนทัศน์ใหม่ด้วยตนเอง และได้ฝึกใช้มโนทัศน์ที่สร้างขึ้น ซึ่งในแต่ละขั้นดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปและต่อเนื่องตั้งแต่ขั้นแรก ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถูกต้องและเป็นระบบ และมีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ที่ดี และส่งผลให้มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kinard and Kozulin (2008) ศึกษา มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์พื้นฐานและความสามารถทางสติปัญญา โดยใช้กระบวนการ RMT (Rigorous Mathematical Thinking process) ร่วมกับโปรแกรม IE (Instrumental Enrichment) โดยศึกษาการพัฒนา มโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเกรด 7 เรื่อง ฟังก์ชัน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ RMT มีความสามารถทางสติปัญญาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ และนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ RMT มีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้น และสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและไพโรจิตร์ บุญธิดา (2562) ได้ศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่องเซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 และศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด พบว่า ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้ม ร่วมกับคำถามปลายเปิด หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแอม มีความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแอม มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่นักเรียนจะได้ใช้กระบวนการคิดจนสามารถสร้างมโนทัศน์ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงความรู้เป็นขั้นตอน จนส่งผลให้นักเรียนเข้าใจมโนทัศน์นั้นอย่างละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วน และอาจทำให้นักเรียนจดจำมโนทัศน์นั้นได้ดี และยาวนานส่งผลให้นักเรียนสามารถนำมโนทัศน์มาใช้ในการทำแบบทดสอบวัดความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพโรจิตร์ บุญธิดา (2562) ได้ศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด พบว่า ผลการศึกษาความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับคำถามปลายเปิด มีความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบวัดความคงทนมากกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม ของบาดแฮม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 จากการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับ เทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ช่วยให้นักเรียนมีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์และความคงทนของมโนทัศน์ทาง คณิตศาสตร์ ดังนั้นควรส่งเสริมและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง แต่การจัดการเรียนรู้โดย ใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม มีกระบวนการสอน 3 ระยะ 6 ขั้นตอน ในขั้นตอนที่ 6 นักเรียนใช้เวลาในการฝึกใช้มโนทัศน์ในการแก้ปัญหามากกว่าขั้นตอนอื่น ๆ ดังนั้นครูจะต้องควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม

1.2 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับเทคนิคการ ใช้คำถามของบาดแฮม เมื่อครูถามคำถามนักเรียนส่วนใหญ่จะตอบคำถามยังไม่ชัดเจน นักเรียนยังเรียงเรียงคำ ตอบได้ไม่ชัดเจน หรือใช้คำที่ยังไม่ถูกต้อง ครูควรถามคำถามซ้ำเพื่อเป็นการกระตุ้นความคิดของนักเรียน และ ทวนคำตอบของนักเรียนโดยการใช้คำที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้ม ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ในเนื้อหาอื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างมโนทัศน์ ทางคณิตศาสตร์

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้มร่วมกับ เทคนิคการใช้คำถามของบาดแฮม ที่มีต่อทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการให้ เหตุผล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสื่อสาร เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้คำปรึกษาแนะนำในด้านวิชาการ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤเบศ ลากยั้งยง อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขนิษฐา ชมภูวิเศษ ขอกราบขอบพระคุณคุณครูณธายุ ตีบจันทร์ และคุณครูไพโรจิต บุญธิมา ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณา ตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเครื่องมือเป็นอย่างยิ่งขอกราบ ขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย คณะครูที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในกิจกรรมต่าง ๆ ของงานวิจัย ตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 และ 4/9 ทุกคนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการ ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว แมวทั้งสองตัว และผู้ปกครองของนักเรียนที่สนับสนุน ให้โอกาสในการศึกษา ให้ความรัก ความห่วงใย และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

คุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพ

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย. (2565). *รายงานการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ปีการศึกษา 2564*. นครราชสีมา: โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย.
- ไพโรจิต บุญธิมา. (2562). *การศึกษามโนทัศน์และความคงทนของมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์เรื่องเซตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์อย่างเข้ม (RMT) ร่วมกับคำถามปลายเปิด*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). *รายงานผลการทดสอบหุงการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ค่าสถิติแยกตามรายวิชาสำหรับโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). *ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร ม้าคนอง. (2547). *คณิตศาสตร์: การสอนและการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kinard, T., & Kozulin, A. (2005). Rigorous mathematical thinking: Mediated learning and psychological tools. *Focus on Learning Problem Solving in Mathematics*, 22, 1-29.
- Kinard, T., & Kozulin, A. (2008). *Rigorous mathematical thinking: Conceptual formation in the mathematics classroom*. Cambridge: Harvard University Press.

การศึกษารูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร A STUDY OF GAY HOUSEHOLD IN BANGKOK

อัศกร แนมแนบ (Audsakorn Namnab)¹

กุลินี มุทธากรลิน (Gullinee Mutakalin)²

บทคัดย่อ

จากการศึกษาเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนมีติจูลภาคจะเห็นได้ว่า รูปแบบครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครยังไม่มีการศึกษาอย่างแน่ชัด งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครและเปรียบเทียบรูปแบบครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตก ทั้งนี้งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งการเลือกตัวอย่างจะใช้วิธีแบบเจาะจงและแบบสโนว์บอล จำนวน 18 คน และการวิจัยเชิงเอกสาร จากผลการวิจัยพบว่า ครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครมีรูปแบบครัวเรือนทั้งหมด 3 รูปแบบคือ แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบให้ความร่วมมือกันและไม่ให้ความร่วมมือกัน ซึ่งอยู่ในแบบจำลองครัวเรือนแบบรวม และรูปแบบครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว แต่ขณะเดียวกันครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกก็มีเพียงรูปแบบครัวเรือนตามแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน นอกจากนี้ครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยมีเพียงรูปแบบครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกและรูปแบบครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยไม่อาจเป็นตัวแทนลักษณะครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครได้ทั้งหมด งานวิจัยนี้ยังสะท้อนได้อีกว่าแบบจำลองครัวเรือนที่นักเศรษฐศาสตร์สายเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนคิดค้นไม่อาจนำมาใช้ได้กับทุกประเภทของครัวเรือนและทุกสถานที่ตั้งของครัวเรือน

คำสำคัญ: แบบจำลองครัวเรือน, ครัวเรือนชายรักชาย, การตัดสินใจของครัวเรือน, อำนาจการต่อรองภายในครัวเรือน

Abstract

The study of household microeconomics reveals that gay household model in Bangkok have not been studied yet. This objective of this research is to study gay household model in Bangkok and compare with heterosexual household model in Thailand and gay household model in western country. This research is qualitative research about in-depth interview and documentary research. The sample is interviewed using purposive sampling and snowball sampling of 18 individuals. The findings show that gay households model in Bangkok exhibit three household model: non-cooperative bargaining household model, cooperative bargaining household model, and a quasi-unitary household model. Meanwhile, gay household model in western country are mainly characterized by non-cooperative bargaining household model while heterosexual household model in Thailand tend to resemble a quasi-unitary household model. Therefore, it can be concluded that the gay

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

household model in western country and heterosexual household model in Thailand may not fully represent the characteristics of gay household model in Bangkok. Furthermore, this research highlights that the household models proposed by household economics may not be applicable to all types and locations of households.

Keywords: Household Model, Gay Household, Household Decision, Household Bargaining Power

บทนำ

การศึกษาเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนมีจุดมุ่งหมายคือการศึกษากิจการการตัดสินใจของสมาชิก ได้แก่ การแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน การจัดสรรเวลา การตัดสินใจด้านการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน และการรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน โดยการศึกษาเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนมีจุดมุ่งหมายได้เริ่มต้นจากการศึกษารูปแบบครัวเรือนที่มีลักษณะเป็นแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว (Unitary Household Model) ตามแนวคิดของ Becker (1991) ซึ่งอธิบายแบบจำลองไว้ว่า การจัดสรรทรัพยากรครัวเรือนของสมาชิกได้อ้างอิงบทบาทเพศสภาพ โดยให้ผู้ชายเป็นหัวหน้าครัวเรือนและเป็นผู้ตัดสินใจการจัดสรรทรัพยากรครัวเรือน ทั้งนี้ผู้ชายยังเป็นหัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิก และมีความเห็นอกเห็นใจ รวมทั้งสมาชิกในครัวเรือนมีความพึงพอใจต่อการจัดสรรทรัพยากรครัวเรือนไปในทิศทางเดียวกับหัวหน้าครัวเรือน

ภายหลังที่มีการเสนอแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวก็ได้มีแนวคิดสตรีนิยมที่แสดงความเห็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับแบบจำลองดังกล่าว ซึ่งมองว่า ครัวเรือนไม่ได้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ละคนต่างมีความพึงพอใจในการจัดสรรทรัพยากรครัวเรือนที่แตกต่างกัน และหัวหน้าครัวเรือนไม่เป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิก และมีความเห็นอกเห็นใจ จึงทำให้ครัวเรือนมีการต่อรองกันเกิดขึ้น โดยผลจากการต่อรองทำให้ผู้ชายเป็นผู้ได้เปรียบกว่าผู้หญิง เนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างทางการเมือง และวัฒนธรรมที่ผู้ชายได้เปรียบมากกว่าผู้หญิง ซึ่งส่งผลต่อให้ผู้หญิงยังคงต้องพึ่งพาผู้ชายในครัวเรือน ในเวลาต่อมาได้มีแบบจำลองครัวเรือนถูกสร้างขึ้นจากแนวคิดของ Chiappori (1992) เพื่อพยายามอธิบายการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนให้ดีขึ้นนั่นคือ “แบบจำลองครัวเรือนแบบรวม (Collective household model)” โดยแบบจำลองดังกล่าวได้คำนึงถึงความพึงพอใจของสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน จึงทำให้สมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือน

จากแบบจำลองครัวเรือนที่ได้กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า เป็นแบบจำลองยังคงสมมติว่าครัวเรือนประกอบไปด้วยสมาชิกที่เป็นผู้หญิงและผู้ชาย รวมทั้งมีงานวิจัยที่ได้มีการพยายามค้นหาการตัดสินใจของครัวเรือนรักต่างเพศ ซึ่งการตัดสินใจภายในครัวเรือนเหล่านี้จะนำไปสู่การสันนิษฐานครัวเรือนรักต่างเพศจะเป็นไปตามแบบจำลองครัวเรือนใด ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในบริบทครัวเรือนชายรักชายจะพบว่า มีงานวิจัยของครัวเรือนชายรักชายในฝั่งตะวันตกได้มีการพยายามค้นหาการตัดสินใจของครัวเรือนที่จะนำไปสู่การสันนิษฐานแบบจำลองครัวเรือนว่าครัวเรือนชายรักชายในฝั่งตะวันตกจะเป็นอย่างไร แต่บริบทครัวเรือนชายรักชายในประเทศไทยกลับไม่มีงานวิจัยการตัดสินใจของครัวเรือนที่จะนำไปสู่การสันนิษฐานว่าครัวเรือนชายรักชายในบริบทประเทศไทยจะมีรูปแบบครัวเรือนตามแบบจำลองครัวเรือนใด เพียงแต่ค้นพบงานวิจัยที่แสดงถึงกฎหมายคู่ชีวิต อัตลักษณ์ วิถีชีวิต การสื่อสาร เช่น งานวิจัยของ Fongkaew and other (2019) ที่ศึกษาถึงการรายงานข่าวที่มีข้อมูลหรือความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศจากสื่อไทยในช่วง 1 ปี

จากข้างต้นผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษาว่ารูปแบบครัวเรือนชายรักชายในประเทศไทยจะเป็นไปตามแบบจำลองครัวเรือนใด โดยอ้างอิงจากการตัดสินใจภายในครัวเรือน แต่ทว่าการศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องการไม่

เปิดเผยตัวตนของสมาชิกครัวเรือนชายรักชายในไทย จึงทำให้ผู้วิจัยจำเป็นต้องเลือกพื้นที่ศึกษารูปแบบครัวเรือนชายรักชายในประเทศไทย โดยผู้วิจัยเลือกพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นตัวแทนของครัวเรือนชายรักชายในบริบทประเทศไทย เนื่องจากงานวิจัยของ Black, Sanders and Taylor (2007) ได้กล่าวไว้ว่า ครัวเรือนชายรักชายมักมีอุปสงค์ต่อบุตรน้อยกว่าครัวเรือนรักต่างเพศ จึงทำให้ครัวเรือนชายรักชายเลือกนำรายได้ไปใช้ในการบริโภคสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งของที่ทันสมัยแทนการนำรายได้มาเลี้ยงดูบุตร ดังนั้นครัวเรือนชายรักชายตัดสินใจเลือกพื้นที่อยู่อาศัยในพื้นที่มีลักษณะความเป็นเมือง ที่อยู่อาศัยมีราคาสูง และสิ่งมีอำนวยความสะดวกสูง จึงนำไปสู่การคาดการณ์ว่า การค้นพบรูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในบริบทประเทศไทย อาจค้นพบในพื้นที่กรุงเทพมหานครมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบและการจัดสรรทรัพยากรครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครกับครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตก

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษารูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครควรทำความเข้าใจตั้งแต่การเป็นครัวเรือนชายรักชายผ่านแนวคิดความหลากหลายทางเพศ องค์ประกอบของการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนในมิติการจัดสรรเวลาและการแบ่งงานกันทำของสมาชิก ผ่านทฤษฎีการจัดสรรเวลาและการแบ่งงานกันทำของสมาชิกภายในครัวเรือน และท้ายที่สุดการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนผ่านแบบจำลองครัวเรือนด้วยทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนมีติจูลภาค ดังนั้นผู้วิจัยจะเริ่มต้นการอธิบายการเป็นครัวเรือนชายรักชายผ่านแนวคิดความหลากหลายทางเพศดังนี้

เมื่อพิจารณาแนวคิดความหลากหลายทางเพศ นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2559) ได้อธิบายไว้ว่า เป็นแนวคิดที่ถูกนำมาใช้อธิบายอัตลักษณ์ พฤติกรรม และการปฏิบัติทางเพศของมนุษย์ ซึ่งต้องการเปิดพื้นที่ให้การแสดงออกตัวตนหรืออัตลักษณ์ทางเพศของมนุษย์ที่ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งจากแนวคิดความหลากหลายทางเพศสะท้อนได้ว่า ปัจจุบันประเพณีของครัวเรือนไม่ได้มีเพียงครัวเรือนรักต่างเพศที่อัตลักษณ์ พฤติกรรม และการปฏิบัติทางเพศเป็นไปตามบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ของสังคมเท่านั้น แต่ยังคงมีครัวเรือนที่อัตลักษณ์ พฤติกรรม และการปฏิบัติทางเพศไม่ได้เป็นไปตามบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ของสังคม ได้แก่ ครัวเรือนชายรักชาย เป็นต้น

หากทำความเข้าใจองค์ประกอบของการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนในมิติการจัดสรรเวลาและการแบ่งงานกันทำของสมาชิก Becker (1991) ได้อธิบายทฤษฎีการจัดสรรเวลาและการแบ่งงานกันทำของสมาชิกไว้ว่า สมาชิกภายในครัวเรือนจะจัดสรรเวลาที่ขึ้นอยู่กับระดับความเชี่ยวชาญจากการทำงานนอกบ้านและในบ้าน เพื่อให้เกิดต้นทุนต่ำสุดจากค่าเสียโอกาสของเวลา (Comparative advantage) หากเป็นครัวเรือนรักต่างเพศอาจนำบทบาททางเพศไปผูกไว้กับความเชี่ยวชาญจากการทำงานนอกบ้านและในบ้านจะเห็นได้ว่า ภรรยาจะมีความถนัดเรื่องการทำงานภายในบ้านและการเลี้ยงบุตร ขณะเดียวกันสามีมีความถนัดเรื่องการทำงานนอกบ้าน เนื่องจากสามีมักมีรายได้สูงกว่าภรรยา จึงทำให้สามีเลือกที่จะจัดสรรเวลาให้การ

เมื่อทำความเข้าใจการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนผ่านแบบจำลองครัวเรือนในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ครัวเรือนมีติจูลภาค ทั้งนี้ Doss (1996) ได้จำแนกแบบจำลองครัวเรือนแบ่งได้เป็น 2 แบบจำลองหลักคือ แบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวและแบบจำลองครัวเรือนแบบรวม โดยความแตกต่างระหว่าง 2

แบบจำลองหลักคือ ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการตัดสินใจภายในครัวเรือน โดยแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวนั้น สมาชิกทุกคนมีความพึงพอใจต่อการตัดสินใจภายในครัวเรือนเหมือนกันราวกับสมาชิกทุกคนเป็นคนเดียวกัน ขณะที่แบบจำลองครัวเรือนแบบรวมต่างมีความพึงพอใจต่อการตัดสินใจภายในครัวเรือนที่แตกต่างกัน ทั้งนี้แบบจำลองครัวเรือนแบบรวมยังสามารถแบ่งแบบจำลองครัวเรือนย่อยได้อีก 2 แบบจำลองครัวเรือนย่อยนั้นคือ แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบให้ความร่วมมือกัน (Cooperative bargaining household model) และแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน (Non-Cooperative Bargaining Household Model)

หากเปรียบเทียบระหว่างแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว แบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบให้ความร่วมมือกัน และแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบไม่ให้ความร่วมมือกันจะเห็นได้ว่า เมื่อพิจารณาประเด็นอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนพบว่า แบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวจะใช้แนวคิดระบอบชายเป็นใหญ่เป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือน โดยสามีจะเป็นผู้มีอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนมากกว่าภรรยา ส่วนแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบให้ความร่วมมือจะใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่ออำนาจการต่อรอง เช่น อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ชั่วโมงการทำงาน ซึ่งจะแตกต่างกับแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบไม่ให้ความร่วมมือที่จะใช้แนวคิดความเท่าเทียมระหว่างสมาชิกเป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจการต่อรอง จึงทำให้สมาชิกทุกคนมีอำนาจการต่อรองเท่ากัน

ทั้งนี้ อำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนที่กล่าวมาในข้างต้นยังสะท้อนไปถึงการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนในด้านการแบ่งงานกันทำ การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงิน ได้แก่ การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน หากพิจารณาจากแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวจะเห็นได้ว่า การแบ่งงานกันทำ การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงินถูกกำหนดด้วยบทบาททางเพศ นั่นคือ สามีจะเป็นผู้รับผิดชอบงานนอกบ้านเป็นหลัก ดังนั้นจึงจัดสรรเวลาให้กับงานนอกบ้านเป็นหลักเช่นกัน อีกทั้งสามีเป็นผู้มีรายได้เพียงคนเดียว จึงทำให้รายได้ของครัวเรือนถูกนำมารวมจากรายได้ของสามี เมื่อนำรายได้ครัวเรือนเกิดขึ้นแล้ว ภรรยาจะเป็นผู้รับผิดชอบนำไปจัดสรรกับค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ต่อมาเมื่อพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนในด้านการแบ่งงานกันทำ การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงินในแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบให้ความร่วมมือกันพบว่า สมาชิกที่มีอำนาจการต่อรองผ่านปัจจัยที่ส่งผลต่ออำนาจการต่อรองจะเป็นผู้กำหนดการแบ่งงานกันทำ การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงินก็คือ สมาชิกที่มีอำนาจการต่อรองจะกำหนดให้สมาชิกอีกคนต้องรับผิดชอบงานในบ้านมากกว่าตนเอง อีกทั้งสมาชิกที่มีอำนาจการต่อรองจะจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานในบ้านให้น้อยกว่าสมาชิกอีกคนด้วย หากเป็นเรื่องการตัดสินใจด้านการเงินจะพบว่า สมาชิกจะนำรายได้ของตนเองมาครึ่งหนึ่งมารวมกันเป็นรายได้ของครัวเรือน และให้สมาชิกที่มีอำนาจการต่อรองได้เป็นผู้จัดสรรรายได้ให้กับค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ท้ายที่สุด การจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนในด้านการแบ่งงานกันทำ การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงินในแบบจำลองอำนาจการต่อรองแบบไม่ให้ความร่วมมือกันพบว่า สมาชิกทุกคนจะแบ่งงานกันทำอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งส่งผลไปยังการจัดสรรเวลาสำหรับงานในบ้านและนอกบ้านที่เท่าเทียมกัน ขณะที่การตัดสินใจด้านการเงินจะพบว่า สมาชิกจะไม่นำรายได้มารวมกันเป็นรายได้ครัวเรือน แต่สมาชิกทุกคนจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะมีการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิจัยในกลุ่มครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตก การวิจัยในกลุ่มครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร โดยการวิจัยในกลุ่มครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกจะเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร โดยการเป็นรวบรวมข้อมูลจากตำรา งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง โดยเอกสารเหล่านั้นจะนำมาใช้วิเคราะห์รูปแบบครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกว่ามีลักษณะอย่างไร รูปแบบครัวเรือนดังกล่าวมีความแตกต่างจากครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครอย่างไร

ขณะที่การวิจัยในกลุ่มครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร จะเป็นการวิจัยแบบสำรวจจากตัวอย่าง โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และแบบสโนว์บอล (Snowball sampling) เนื่องจากกลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มที่ไม่ต้องการเปิดเผยตนเอง จึงทำการเจาะจงเลือกองค์กรที่ได้รวบรวมกลุ่มชายรักชายที่เปิดเผยตนเองนั่นคือ สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย สำนักงานและศูนย์กิจกรรมกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นสมาคมบุคคลความหลากหลายทางเพศแห่งแรกของประเทศไทยที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นจำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยสำหรับการวิจัยในกลุ่มครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครคือการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยอาศัยคำถามตามแบบสัมภาษณ์ ซึ่งจะเป็นคำถามปลายเปิดและมีเนื้อหาที่ครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาอยู่ทั้งหมด 2 ประเด็นคือ ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน และข้อมูลการตัดสินใจภายในครัวเรือน ได้แก่ การตัดสินใจด้านการเงินของครัวเรือน เช่น การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิก การแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาของสมาชิก ซึ่งแบบสัมภาษณ์เชิงลึกได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้วิธีการทดสอบแบบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์เชิงลึกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์เชิงลึกอีกครั้ง พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงคำถามก่อนการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เลือกองค์กรที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยกลุ่มครัวเรือนชายในกรุงเทพมหานครแล้วนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้ติดต่อสมาคมฯ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการคัดเลือกตัวอย่างโดยเกณฑ์คัดเข้านั้นคือ เป็นผู้มีอายุระหว่าง 20-60 ปี ครัวเรือนต้องอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและถือสัญชาติไทยมาโดยกำเนิด มีคู่ครองเพียงหนึ่งคนและอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครัวเรือนในบ้านเดียวกัน ลักษณะครัวเรือนเป็นครัวเรือนเดี่ยว ไม่จำกัดว่าจะมีบุตรหรือไม่ ไม่มีภาระจำกัดระยะการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครัวเรือน และมีความสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัย ขณะที่เกณฑ์คัดออกคือ ไม่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์คัดเข้าและไม่สมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัย ไม่ว่าจะในช่วงก่อนเข้าร่วมหรือขณะเข้าร่วมการวิจัย หลังจากทำการคัดเลือกตัวอย่างเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะทำการนัดหมายตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่มีการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะทำการจดบันทึกย่อและถอดเทปการสัมภาษณ์ และสอบถามตัวอย่างว่ามีใครที่จะสามารถเข้าร่วมในการวิจัยนี้ได้ โดยตัวอย่างที่ได้รับการแนะนำจะถูกใช้เกณฑ์การคัดเข้าและคัดออกอีกครั้งเพื่อพิจารณาว่าจะเป็นตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้หรือไม่

สำหรับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในกลุ่มครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครนั้น เมื่อถอดเทปการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเป็นการใช้การตัดสินใจภายในครัวเรือน ได้แก่ การตัดสินใจด้านการเงินของครัวเรือน เช่น การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน การรับผิดชอบ

ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิก การแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาของสมาชิก แล้วนำไปสู่การสันนิษฐานว่าครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครจะมีลักษณะอย่างไร เมื่อทำการวิเคราะห์เสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลของครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกที่ถูกทำไว้จากการวิจัยในกลุ่มครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยและครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตก

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษารูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจะแบ่งผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 รูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมีทั้งหมดกี่รูปแบบ และแต่ละรูปแบบมีลักษณะอย่างไร และส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครกับรูปแบบครัวเรือนชายรักชายในฝั่งตะวันตกและรูปแบบครัวเรือนรักต่างเพศในไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. รูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร โดยจากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 18 ครัวเรือนพบว่า ครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครสามารถแบ่งรูปแบบของครัวเรือนได้ออกเป็น 3 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 รูปแบบของครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว รูปแบบที่ 2 แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบให้ความร่วมมือกัน และรูปแบบที่ 3 แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน ซึ่งผู้วิจัยเริ่มต้นอธิบายรูปแบบของครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 รูปแบบของครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว โดยจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 ครัวเรือน มีเพียง 2 ครัวเรือนเท่านั้นอยู่ในรูปแบบครัวเรือนดังกล่าว ซึ่งลักษณะร่วมกันของรูปแบบของครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวคือ สมาชิกคนใดคนหนึ่งที่มีบทบาททางเพศแบบรุกจะเปรียบเสมือนผู้ชายในแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว ขณะเดียวกันสมาชิกคนใดคนหนึ่งที่มีบทบาททางเพศแบบรับจะเปรียบเสมือนผู้หญิงแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว โดยครัวเรือนชายรักชายในรูปแบบของครัวเรือนนี้ได้รับอิทธิพลจากระบบชายเป็นใหญ่ จึงทำให้สมาชิกคนใดที่มีบทบาททางเพศแบบรุกจะเป็นผู้ตัดสินใจภายในครัวเรือนเช่นเดียวกับผู้ชายในแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวที่เป็นผู้ตัดสินใจภายในครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งสิ่งที่แตกต่างจากแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยวคือ สมาชิกทุกคนต่างมีการทำงานนอกบ้าน จึงทำให้สมาชิกที่มีบทบาททางเพศแบบรับจึงไม่ได้เพียงมีหน้าที่ทำงานในบ้านและจัดสรรค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเท่านั้น รวมถึงเป็นผู้หารายได้เสริมให้กับครัวเรือน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างครัวเรือนของไฟท์เตอร์เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจรูปแบบของครัวเรือนเสมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดี่ยว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จากข้อมูลเบื้องต้นของครัวเรือนไฟท์เตอร์พบว่า ครัวเรือนประกอบด้วยสมาชิก 2 คนคือไฟท์เตอร์และติวเตอร์ ไฟท์เตอร์มีบทบาททางเพศแบบรุก และติวเตอร์มีบทบาททางเพศแบบรับ ติวเตอร์มีอายุ 31 ปี ส่วนไฟท์เตอร์มีอายุ 24 ปี ส่วนระดับการศึกษาพบว่าติวเตอร์กำลังศึกษาระดับปริญญาโท ขณะที่ไฟท์เตอร์จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ไฟท์เตอร์ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และได้รับเงินเดือนประมาณ 35,000 บาท ส่วนติวเตอร์ประกอบอาชีพรับจ้าง และได้รับเงินประมาณเดือนละ 17,500 บาท ทั้งนี้หากพิจารณาการตัดสินใจภายในครัวเรือน ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการอธิบายการตัดสินใจการแบ่งงานกันทำภายในและภายนอกครัวเรือน รวมถึงการจัดสรรเวลาดังนี้

การตัดสินใจการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน รวมถึงการจัดสรรเวลาพบว่า ไฟท์เตอร์มีชั่วโมงการทำงานนอกบ้านจะอยู่ประมาณ 60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และส่วนของชั่วโมงการทำงานในบ้านจะอยู่ประมาณ

มากกว่าปี ทั้งนี้ผู้วิจัยเริ่มต้นการอธิบายจากการตัดสินใจการแบ่งงานกันทำภายในและภายนอกครัวเรือน และการจัดสรรเวลาดังนี้

เมื่อพิจารณาเรื่องการตัดสินใจการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาจะเห็นได้ว่า ชั่วโมงการทำงานนอกบ้านของปีจะอยู่ราว 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งต่างจากหมอกที่ชั่วโมงการทำงานนอกบ้านเป็นเวลายืดหยุ่น ส่วนชั่วโมงการทำงานในบ้านพบว่า ปีจะมีชั่วโมงการทำงานประมาณ 6.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ขณะที่หมอกมีชั่วโมงการทำงานประมาณ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งการจัดสรรเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปีมีหน้าที่หลักในการทำงานในบ้าน โดยเป็นผลมาจากอำนาจการต่อรองของหมอกมีมากกว่าปี ซึ่งจะไปสอดคล้องกับการตัดสินใจการแบ่งงานกันทำภายในและภายนอกครัวเรือนที่พบว่า ปีจะเป็นผู้รับหน้าที่หลักในการทำงานบ้าน และปีไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบงานบ้านเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ปียังคงรับผิดชอบในเรื่องงานซ่อมภายในครัวเรือนอีกด้วย ขณะที่หมอกอาจมาช่วยปีในเรื่องงานบ้านบ้าง แต่หมอกจะไปรับผิดชอบในเรื่องงานสวนภายในครัวเรือน ทั้งนี้ หมอกสามารถเลือกได้ว่าตนเองต้องการรับผิดชอบงานในบ้านในเรื่องอะไร ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้จากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“ช่วยกันแหละ แต่หลัก ๆ ก็จะเป็นปี ก็แบบกวาดบ้าน ถูบ้าน ล้างจาน ซักผ้า ซื่อของใช้ภายในบ้าน ทุกอย่างแหละ ก็คือจะเป็นปีหมด แม้แต่งงานซ่อม เขาก็จะมีช่วยบ้างในคือซักผ้ากับดูแลสวน เพราะเขาอินกับการที่แบบว่าปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้อะไรแบบนี้ เขาอิน แต่ปีไม่อิน ส่วนเรื่องทำกับข้าวถ้าหลัก ๆ ก็จะเป็นปี ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำกินกันซะมากกว่า” - ปี (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

สำหรับการตัดสินใจในด้านการเงินทั้งในแง่ของการรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกันและการรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิกพบว่า มีการรวมรายได้ของปีและหมอกเข้าไว้ด้วยกันในสัดส่วนครึ่งหนึ่งของทั้งคู่ แต่ทว่าหมอกมีอำนาจการควบคุมค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน หากปีต้องการจับจ่ายใช้สอยในเวลาที่รายได้ของตนไม่เพียงพอ ปีจะต้องขอรายได้จากหมอกเพื่อนำไปใช้จ่าย ทั้งนี้หมอกเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครัวเรือนในสัดส่วนที่สูงกว่าปี ถึงแม้ว่าบางรายการของค่าใช้จ่ายที่ทั้งคู่ต่างรับผิดชอบร่วมกันในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้บทสัมภาษณ์ดังนี้

การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน : “มันเหมือนจะแยกกระเป๋าตั้งนะ แต่มันก็ไม่ต่างกันอะ ก็ปีไม่มี เธอเอามาหน่อย ในกระเป๋าที่ครึ่งๆ เลยแหละ ของปีกับแฟนก็คนละ 50 เลยแหละ ส่วนคนคุมกระเป๋าส่วนใหญ่จะเป็นเขา เพราะเขาจะซื้ออะไรมีเหตุผล มีเหตุผลในการคำนึงถึงว่า มันมีความจำเป็นมากน้อยแค่ไหนอะไรเงี้ย เราอยากซื้ออะไร เราก็ปรึกษาเขาก่อน” - ปี (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

การรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิก : “ค่าใช้จ่ายหลักที่จะเป็นก้อนใหญ่ๆ อย่างค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ารถอะไรอย่างเงี้ย ก็จะเป็นแฟน ส่วนปีก็จะเป็นของกินอยู่ใช้ส่วนตัวบริโภค เรื่องเสื้อผ้าส่วนใหญ่ก็จะครึ่งหนึ่ง เป็นปีครึ่งหนึ่ง อย่างเรื่องรถนี่ค่าน้ำมันนี่อยู่ที่ใครขับแค่นั้น ใครขับพวงมาลัยคนนั้นก็จ่ายตั้ง ส่วนใหญ่เป็นหมอก ถ้าเครื่องประดับก็จะซื้อที่ซื้อในโอกาสสวาระพิเศษ ก็คือซื้อเป็นของขวัญให้กันอะไรอย่างเงี้ย เรื่องเฟอร์นิเจอร์ในบ้านก็แบ่งๆ กัน ขึ้นอยู่กับว่าใครอยากได้ ถ้าเรามองว่าจำเป็น เราโอเคช่วยกัน คนละครึ่ง” - ปี (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

1.3 แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 18 คน พบว่ามีตัวอย่างจำนวน 6 ครัวเรือนที่มีรูปแบบครัวเรือนดังกล่าว ซึ่งลักษณะของแบบจำลองดังกล่าวคือ สมาชิกในครัวเรือนต่างมีอำนาจการต่อรองที่เท่ากัน การตัดสินใจภายในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน การจัดสรรเวลาของสมาชิก จะต้องมีการตัดสินใจภายใต้แนวคิดความเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิก อีกทั้งการตัดสินใจภายในครัวเรือนในแง่การตัดสินใจด้านการเงิน เช่น การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกันพบว่า ครัวเรือนไม่ได้มีการรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน และการรับผิดชอบต่อ

ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิกยังพบว่า มีการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งการตัดสินใจภายในครัวเรือนดังกล่าวเป็นการสะท้อนว่าสมาชิกในครัวเรือนสามารถตกลงร่วมใจหรือไม่ร่วมใจในการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนด้วยตนเองได้ ซึ่งผู้วิจัยจะยกครัวเรือนของมิ่งเพื่อเป็นตัวแทนครัวเรือนที่สมาชิกมีอำนาจการต่อรองเท่ากัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จากข้อมูลเบื้องต้นของครัวเรือนของมิ่งพบว่า ครัวเรือนของมิ่งประกอบด้วยสมาชิก 2 คนคือ มิ่งและคิท ทั้งคู่อายุ 31 ปี และทั้งคู่มีบทบาททางเพศแบบบุรุษ ส่วนระดับการศึกษานั้น คิทจบการศึกษาระดับปริญญาโท ขณะที่มิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งคู่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชน โดยคิทมีรายได้ราว 120,000 บาท ส่วนมิ่งมีรายได้ 75,000 บาท หากพิจารณาการตัดสินใจการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาจะเห็นได้ว่า ถ้าเป็นชั่วโมงการทำงานนอกบ้านนั้น คิทมีชั่วโมงการทำงานราว 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนมิ่งมีชั่วโมงการทำงานราว 42.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถ้าเป็นชั่วโมงการทำงานในบ้านจะเห็นว่า มิ่งและคิทมีชั่วโมงการทำงานเท่ากันคือ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยการจัดสรรเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทั้งคู่มีส่วนร่วมในการทำงานในบ้านอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์การตัดสินใจการแบ่งงานกันทำภายในและภายนอกครัวเรือนไว้ว่า ทั้งคู่ต่างทำงานในบ้านร่วมกัน โดยที่ไม่ได้มีการบังคับว่าจะใครต้องทำงานในบ้าน สมาชิกคนใดต้องการทำงานในบ้านก็สามารถทำได้ทันที หากสมาชิกคนใดต้องการความช่วยเหลือในการทำงานในบ้าน สมาชิกอีกคนพร้อมที่จะช่วยเหลือทันที ซึ่งจะแสดงให้เห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“งานบ้านนี้เราไม่ได้แบ่งกันเป็นวัน จะเป็นฟิลแบบว่า ถ้ามันต้องทำก็ทำเลย บางทีพี่ไม่อยู่เขาจะทำเขาก็ทำเลย พี่อยู่พี่อยากทำพี่ก็ทำ ถ้าเกิดเขาบอกว่าเขาไม่ไหวแล้ว ให้พี่ช่วยอะไรพี่ก็ช่วย เขาจะซักผ้ากวาดห้องแล้วให้พี่ตากผ้านะ พี่ก็โอเค บางทีเขาทำงานดึก พ่อแม่จะมาหาให้ช่วยทำงานบ้านหน่อย ตรงนี้พี่ก็ทำก็คือคุยกันได้ เป็นแนวช่วยๆ กัน ถ้าเรื่องทำกับข้าวเราไม่ค่อยได้ทำกัน แต่ถ้าทำจะเป็นเขาทำครับ คือที่คอนโดก็ไม่มีครัวที่จะทำได้ ถ้าสุตก็มีหม้อทอดไร้น้ำมัน พี่ก็บอกให้เขาทำให้อิน ส่วนใหญ่เราจะสั่งไลน์แมนมากินกันที่ห้อง อยากทำอะไรก็ทำเลยพี่รอกิน ส่วนล้างจานนี่พี่คุยกับเขาว่า ถ้าเรากินด้วยกันอะ พี่จะล้างให้ แต่ถ้าเขากินคนเดียวเขาต้องล้างด้วยนะ เพราะพี่ไม่โอเคถ้าเห็นจานแช่ไว้ในซิงค์ แล้วให้พี่ล้างให้” - มิ่ง (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

หากพิจารณาการตัดสินใจด้านการเงินจะเห็นได้ว่า ครัวเรือนของมิ่งจะมีการตัดสินใจด้านการเงินแบ่งออกเป็น 2 เรื่อง คือ การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกันและการตัดสินใจด้านการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน หากสนใจการตัดสินใจในเรื่องการรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกันจะพบว่า ทั้งมิ่งและคิทต่างไม่ต้องการนำรายได้ของตนมารวมกันไว้เป็นรายได้ของครัวเรือน เนื่องจากมิ่งและคิทมีสถานะเพียงการอยู่ร่วมกัน ซึ่งไม่ใช่สถานการณ์แต่งงาน อีกทั้งมองว่าทั้งคู่ต้องการความเป็นอิสระจากการใช้จ่ายด้วยรายได้ตนเองที่ได้การทำงานของตนเอง แม้กระทั่งการเก็บออมก็เช่นกัน ขณะที่การตัดสินใจเรื่องการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน จะเห็นได้ว่า แต่ละสมาชิกต่างรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนด้วยตนเอง แม้ว่าจะไม่ได้มีส่วนที่ชัดเจนว่าแต่ละสมาชิกมีส่วนร่วมต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือนในสัดส่วนเท่าใด ซึ่งสมาชิกต่างพึงพอใจต่อการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากบทสัมภาษณ์ดังนี้

การรวมรายได้ของสมาชิกเข้าไว้ด้วยกัน : “พี่รู้สึกว่ามันไม่สะดวก ด้วยความที่เราไม่ได้แต่งงานอยู่กินกันเป็นสามีภรรยา ไม่ได้จะต้องเก็บเงินเพื่ออนาคตร่วมกัน พี่คิดว่าคนที่ต่างคนต่างใช้ต่างคนต่างเก็บแบบนี้ก็ดีอยู่แล้ว ไม่อย่างนั้นปัญหาที่ตามมาคือ การที่เราจะซื้อของที่เรอยากได้ เราก็ต้องไปถามเขา ซึ่งแบบนี้พี่ไม่โอเค ซึ่งพี่ก็รู้สึกว่ามันเป็นเงินที่เราหามาได้ การที่เราต้องไปขออนุญาตใครในการซื้อของพี่ก็รู้สึกว่ามันไม่โอเค เพราะมันเป็นเงินกระเป๋าเดียวกันเวลาจะใช้อะไรพี่คิดว่า มันต้องบอกกันตลอดซึ่งเป็นแบบนี้พี่ก็ไม่โอเค ถ้าเป็นในเชิงของการมีเงินเก็บเงินฝากด้วยกันอันนี้ยังไม่ได้คิด ไม่เคยคิด เพราะว่าต่างคนก็ต่างเก็บเงินของ

ตัวเองอยู่ พยายามจัดการอะไรของพี่เขา พี่ชอบตัดสินใจอะไรด้วยตัวพี่เอง พี่รู้สึกว่ามีไม่ต้องมาทำอะไรร่วมกันกับเขา” - มิ่ง (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนของสมาชิก : “ไม่ได้จัดสรรเลยครับ เป็นรายได้อะไรก็ได้มัน ส่วนเรื่องรายจ่ายแล้วก็ไม่ได้จัดสรรว่าคนไหนต้องจ่ายตรงนั้นคนนั้นตั้งแต่ตรงนั้น โดยแฟนที่เนี่ยเขาจะจ่ายค่าผ่อนคอนโดของเขาเอง พวกข้าวของเครื่องใช้ ค่าน้ำค่าไฟ แทบจะทั้งหมดแล้วแหละ ส่วนพี่ก็จะดูแลในเรื่องของค่าอาหารการกิน อยากไปกินอะไร อยากไปเที่ยวไหนพี่ก็จะ support ในส่วนนี้แทน อย่างค่าน้ำมันไปด้วยกันพี่จะเป็นคนออก เราก็จะใช้รถเขา อยากไปกินข้าวด้วยกันอะ พี่ออก ไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันพี่ก็ออกค่าใช้จ่ายในบ้านเราไม่ได้ Fix อะไรขนาดนั้น ซึ่งค่าของใช้ในบ้านก็เดือนนึงไม่ได้ราคามากถึงขนาดนั้น 2,000 ถึงรึป่าวก็ไม่รู้ แต่อย่างเรื่องของกินพี่ก็จะ Fix บ้างอย่าง ถ้าแบบเดือนนี้เริ่มกินแพง พี่จะเริ่มเตือนว่าเดือนนี้กินแพงแล้วนะ เอ้อกินถูก ๆ มั้ย ก็มีบ้าง เพราะเราจะรู้เงินในกระเป๋าเรา เรื่องการเงินเป็นเรื่องที่คุยกันน้อยที่สุดแล้ว ต่างคนต่างจัดการบริหารกันเอง” - มิ่ง (สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2563)

2. การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครกับรูปแบบของครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกและรูปแบบครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทย ก่อนที่จะเปรียบเทียบรูปแบบของครัวเรือนดังกล่าวจำเป็นต้องทราบถึงการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนของครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกและครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทย ซึ่งจะนำไปสู่การสันนิษฐานรูปแบบของครัวเรือน เมื่อเริ่มต้นจากการพิจารณางานวิจัยการตัดสินใจของครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกจะเห็นได้ว่า ครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกอันได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ จะมีประเด็นการตัดสินใจภายในครัวเรือนที่นำไปสู่การสันนิษฐานรูปแบบครัวเรือนได้ออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การจัดสรรเวลาของสมาชิก การแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการตัดสินใจทางการเงินของครัวเรือน

เมื่อพิจารณาการจัดสรรเวลาของสมาชิกและการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้านของครัวเรือนชายรักชายในฝั่งตะวันตก ซึ่งจากงานวิจัยของ Kurdek (2007) งานวิจัยของ Jaspers and Vebakel (2013) และงานวิจัยของ Roncolato and Martell (2016) พบว่าครัวเรือนชายรักชายมีการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน การจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานในบ้านและนอกบ้านได้เท่าเทียมมากกว่าครัวเรือนรักต่างเพศ เนื่องจากครัวเรือนชายรักชายเป็นครัวเรือนที่ได้ให้คุณค่ากับเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือนและความสามารถของสมาชิกต่อการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน ซึ่งแตกต่างจากครัวเรือนรักต่างเพศที่ได้รับอิทธิพลจากระบบชายเป็นใหญ่ ดังนั้นการจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานในบ้านและนอกบ้านจะพบว่า ผู้ชายจากครัวเรือนรักต่างเพศจะจัดสรรเวลาและรับภาระงานนอกบ้านมากกว่าผู้ชายจากครัวเรือนชายรักชาย ขณะที่ผู้ชายจากครัวเรือนรักต่างเพศจะจัดสรรเวลาและรับภาระงานในบ้านน้อยกว่าผู้ชายจากครัวเรือนชายรักชายเช่นกัน

ต่อมาหากพิจารณาการตัดสินใจทางการเงินของครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตก ซึ่งงานวิจัยของ Kurdek (2007) และงานวิจัยของ Burn, Burgoyne, and Clarke (2008) ค้นพบว่า แม้ว่าครัวเรือนชายรักชายจะมีการแยกรายได้ของสมาชิกในครัวเรือนแต่ละคนออกจากกัน แต่ว่าสมาชิกในครัวเรือนจะนำรายได้บางส่วนของตนไปเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ครัวเรือน สาเหตุที่ทำให้สมาชิกในครัวเรือนมีส่วนร่วมการจัดสรรรายได้ของครัวเรือนคือ ครัวเรือนชายรักชายยังยึดถือความเสมอภาคและความยุติธรรมในการจัดสรรทางการเงิน แม้ว่าหากเกิดความแตกต่างระหว่างรายได้ของสมาชิกในครัวเรือนขึ้น สมาชิกในครัวเรือนจะเปลี่ยนวิธีการนำรายได้บางส่วนของตนมารวมกันสมาชิกคนอื่น ๆ ในครัวเรือน เป็นการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของครัวเรือนแทน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมภายในครัวเรือน

ต่อมาการทบทวนวรรณกรรมจากงานวิจัยในประเด็นการตัดสินใจของครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยพบว่า ครัวเรือนมีการตัดสินใจในเรื่องการจัดสรรเวลา การแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน การตัดสินใจด้านการเงิน เมื่อเริ่มต้นการพิจารณาจากการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้านรวมถึงการจัดสรรเวลาจะเห็นได้จากงานวิจัยของมนสิการ กาญจนะจิตรา และคณะ (2561) ค้นพบว่า ครัวเรือนรักต่างเพศจะมีการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาออกมาเป็น 2 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 ภรรยาจะเป็นผู้รับผิดชอบงานในบ้านเป็นหลัก และมีการจัดสรรเวลาที่เน้นไปกับการทำงานในบ้าน ขณะที่สามีรับผิดชอบงานนอกบ้านเป็นหลัก และมีการจัดสรรเวลาสำหรับการทำงานนอกบ้าน และรูปแบบที่ 2 ภรรยาจะเป็นผู้รับผิดชอบงานในบ้านและนอกบ้าน และมีการจัดสรรเวลาสำหรับงานในบ้านและนอกบ้าน ขณะที่สามีรับผิดชอบงานนอกบ้านเป็นหลัก รวมถึงมีการจัดสรรเวลาที่เน้นไปกับการทำงานนอกบ้าน

สำหรับการตัดสินใจด้านการเงินจะเห็นได้จากงานวิจัยของหทัยรัตน์ มาประณีต (2552) และงานวิจัยของมนสิการ กาญจนะจิตรา และคณะ (2561) ซึ่งได้พบว่า ไม่ว่าจะในรูปแบบที่ 1 หรือรูปแบบที่ 2 จากการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน และการจัดสรรเวลาข้างต้น สามีจะเป็นผู้หารายได้หลักกับครัวเรือน หากภรรยาเข้าร่วมในการทำงานนอกบ้าน ภรรยาก็จะเป็นผู้หารายได้เสริมให้กับครัวเรือน แต่ในแง่การจัดสรรค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ภรรยาจะเป็นผู้รับผิดชอบ โดยรายได้หลักจากสามี รวมถึงรายได้เสริมจากภรรยา หากประกอบอาชีพจะถูกนำมารวมเป็นรายได้ของครัวเรือน และภรรยาจะทำหน้าที่ในการจัดสรรค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ซึ่งจากการตัดสินใจของครัวเรือนทั้งการแบ่งงานในบ้านและนอกบ้าน การจัดสรรเวลา และการตัดสินใจด้านการเงินของครัวเรือนรักต่างเพศเป็นการสะท้อนถึงระบอบชายเป็นใหญ่ที่แบ่งหน้าที่ภายในครัวเรือนตามเพศสภาพ

จากงานวิจัยในประเด็นการตัดสินใจของครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกและครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยจะสามารถสันนิษฐานรูปแบบครัวเรือนได้ว่า รูปแบบครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกจะเป็นไปตามแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน ซึ่งครัวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกมีความเชื่อในเรื่องความเท่าเทียมระหว่างสมาชิกจึงทำให้การจัดสรรทรัพยากรของครัวเรือนมีความเท่าเทียม ขณะที่ครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยจะสามารถสันนิษฐานรูปแบบครัวเรือนที่เหมือนกับแบบจำลองครัวเรือนแบบเดียวจะเห็นได้ว่า ส่วนที่ครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยเหมือนกับแบบจำลองครัวเรือนแบบเดียวคือการจัดสรรทรัพยากรภายในครัวเรือนถูกกำหนดจากการตัดสินใจของสามี ซึ่งเป็นไปตามบทบาททางเพศที่ได้รับอิทธิพลจากระบอบชายเป็นใหญ่ แต่ทว่าส่วนที่แตกต่างคือ ครัวเรือนรักต่างเพศในไทยนั้น ผู้หญิงไม่ได้มีหน้าที่เพียงการทำงานบ้านเท่านั้น แต่ผู้หญิงจะต้องทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้เพิ่มเติม เมื่อผู้ชายไม่สามารถหารายได้ได้เพียงพอจากค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครและในประเทศตะวันตกพบว่า จะมีรูปแบบของครัวเรือนเหมือนกันและต่างกัน โดยรูปแบบครัวเรือนที่เหมือนกันคือแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน และรูปแบบครัวเรือนที่แตกต่างกันคือ ครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครยังมีรูปแบบของครัวเรือนเหมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดียว และแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบให้ความร่วมมือกัน นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครกับครัวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยพบว่า มีทั้งรูปแบบครัวเรือนที่เหมือนกันคือ รูปแบบของครัวเรือนเหมือนแบบจำลองครัวเรือนแบบเดียว และรูปแบบครัวเรือนที่แตกต่างกันคือ ครัวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครยังมีแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบให้ความร่วมมือกันและแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครัวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยในการศึกษารูปแบบของครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครสรุปได้ว่า ครีวเรือนชายในกรุงเทพมหานครมีรูปแบบของครีวเรือน 3 รูปแบบคือ รูปแบบของครีวเรือนเสมือนแบบจำลองครีวเรือนแบบเดี่ยว แบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครีวเรือนแบบให้ความร่วมมือกัน และแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครีวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกัน เมื่อเปรียบเทียบกับครีวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกพบว่า ครีวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกมีเพียงแบบจำลองอำนาจการต่อรองภายในครีวเรือนแบบไม่ให้ความร่วมมือกันเท่านั้น ซึ่งสะท้อนได้ว่า บางครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครมีเรื่องอำนาจการต่อรองภายในครีวเรือนโดยได้รับอิทธิพลจากระบบชายเป็นใหญ่ หรือปัจจัยที่ส่งผลอำนาจการต่อรอง จึงทำให้บางครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครไม่ได้เป็นไปตามครีวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกที่มีสภาพสังคมและวัฒนธรรมยึดถือในเรื่องความเท่าเทียมระหว่างสมาชิก เมื่อเปรียบเทียบครีวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยพบว่า ครีวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยมีเพียงรูปแบบของครีวเรือนเสมือนแบบจำลองครีวเรือนแบบเดี่ยว ซึ่งสะท้อนได้ว่า บางครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครได้ทำลายระบอบการเป็นขั้วจากแนวคิดความหลากหลายทางเพศ จึงส่งผลให้บางครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครไม่ต้องจัดสรรทรัพยากรภายในครีวเรือนโดยอ้างอิงจากบทบาททางเพศเหมือนครีวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทย แต่เป็นการจัดสรรทรัพยากรภายในครีวเรือนผ่านอำนาจการต่อรองภายในครีวเรือนในรูปแบบของปัจจัยที่ส่งผลต่ออำนาจการต่อรอง และแนวคิดความเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกแทน

ทั้งนี้ การค้นพบรูปแบบของครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานคร รวมถึงการเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบของครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครกับรูปแบบของครีวเรือนชายรักชายในประเทศตะวันตกและรูปแบบครีวเรือนรักต่างเพศในประเทศไทยเป็นการแสดงให้เห็นว่า แบบจำลองครีวเรือนจากเศรษฐศาสตร์ครีวเรือนที่ถูกสร้างขึ้นมาไม่อาจนำมาใช้อธิบายลักษณะครีวเรือนชายรักชายในกรุงเทพมหานครได้ทั้งหมด ดังนั้นการสร้างแบบจำลองครีวเรือนจึงควรมีการกำหนดว่าแบบจำลองครีวเรือนที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นควรใช้บริบทครีวเรือนประเภทอะไร และควรใช้อธิบายบริบทของที่ตั้งครีวเรือนแห่งใด เพื่อให้สามารถอธิบายลักษณะครีวเรือนตามรูปแบบครีวเรือนที่มีความใกล้เคียงความเป็นจริงของครีวเรือนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการกำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร หากมีการวิจัยในอนาคตควรมีการขยายขอบเขตการวิจัยไปในพื้นที่อื่นๆ ของไทย เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบครีวเรือนชายในกรุงเทพมหานครที่ค้นพบนั้นว่ารูปแบบครีวเรือนที่ได้ค้นพบยังสามารถเป็นตัวแทนครีวเรือนชายรักชายที่สามารถอธิบายถึงลักษณะครีวเรือนชายรักชายในไทยได้จริงหรือไม่

รายการอ้างอิง

นฤพนธ์ ตัววิเศษ. (2559). *แนวคิดทฤษฎีเรื่อง "ความหลากหลายทางเพศ"*. เข้าถึงได้จาก

<https://www.sac.or.th/th/wp-content/uploads/2016/05/Sexual-diversity.pdf>

ปี (นามสมมติ). (2563, 6 กรกฎาคม). สัมภาษณ์.

ไฟท์เตอร์ (นามสมมติ). (2563, 9 กรกฎาคม). สัมภาษณ์.

มิ่ง (นามสมมติ). (2563, 6 กรกฎาคม). สัมภาษณ์.

- มนสิการ กาญจนจิตรรา, ทรงพันธ์ เจิมประยงค์, กัญญาพัชร สุทธิเกษม และรีนา ต๊ะดี. (2561). *โครงการ “การปรับวิถีการทำงานของครอบครัวเมื่อมีบุตร: การศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้ข้อมูลสื่อสังคมออนไลน์”*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- หทัยรัตน์ มาประณีต. (2552). บทบาทของสตรีในการบริหารจัดการเงินของครอบครัว. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 12(1), 160-168.
- Becker, G. (1991). *A treatise on the family*. The United States of America: Harvard University Press.
- Black, D. A., Sanders, S. G., & Taylor, L. J. (2007). The economics of lesbian and gay families. *Journal of economic perspectives*, 21(2), 53-70.
- Burns, M., Burgoyne, C., & Clarke, V. (2008). Financial affairs? Money management in same-sex relationships. *The Journal of Socio-Economics*, 37(2), 481-501.
- Jaspers, E., & Verbakel, E. (2013). The division of paid labor in same-sex couples in the Netherlands. *Sex roles*, 68(5-6), 335-348.
- Chaippori, P.A. (1992). Collective labor supply and welfare. *Journal of Political Economy*, 100(3), 437-467.
- Doss, C. R. (1996). Testing among models of intrahousehold resource allocation. *World development*, 24(10), 1597-1609.
- Fongkaew, K., Khruataeng, A., Unsathit, S. Khamphirathasana, M., Jongwisat, N., Arlunaek, O., & Byrne, J. (2019). Gay guys are shit-lovers and lesbians are obsessed with fingers: The (Mis) representation of LGBTIQ people in Thai news media. *Journal of Homosexuality*, 66(2), 260-273.
- Kurdek, L. A. (2007). The allocation of household labor by partners in gay and lesbian couples. *Journal of Family Issues*, 28(1), 132-148.
- Roncolato, L., & Martell, M. E. (2016). *Modern families: bargaining and time-use in seme-sex households*. Retrieved from <https://www.aeaweb.org/conference/2017/preliminary/paper/8R42rkQt>

การศึกษาวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับไฟที่สะท้อนผ่านตัวอักษรที่มี 火 (huǒ) เป็นส่วนประกอบ

A STUDY OF CHINESE CULTURE ABOUT FIRE REFLECTED THROUGH CHARACTERS WITH “HUO-RADICAL”

ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร (Phoommarin Phiromlertamorn)¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับไฟ ที่สะท้อนผ่านตัวอักษรที่มีหน่วยนำ 火(huǒ) เป็นตัวประกอบ โดยศึกษาอักษรจีนจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (《现代汉语词典》) ผลการศึกษาพบว่าอักษรจีนที่มี 火 เป็นตัวประกอบทั้งหมด มีจำนวน 148 ตัว สามารถแบ่งประเภทตามความหมายได้ทั้งหมด 7 ประเภท ได้แก่ 1. อักษรที่หมายถึงไฟโดยตรง 2. อักษรที่บอกกริยาเกี่ยวกับไฟหรือใช้ไฟในการทำ 3. อักษรที่บอกถึงสภาพของไฟ 4. อักษรที่บอกถึงสิ่งที่เกิดจากไฟ 5. อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟ 6. อักษรที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ 7. อื่น ๆ ซึ่งอักษรประเภทที่บอกกริยาที่เกี่ยวกับไฟหรือใช้ไฟในการทำ มีจำนวนมากที่สุดถึงประมาณร้อยละ 38.51 นอกจากนี้ยังพบว่าอักษรประเภทชื่อเฉพาะและประเภทอื่น ๆ ที่ไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับไฟ มีจำนวนทั้งหมด 15 ตัว คิดเป็นร้อยละประมาณ 10.13 แต่หากพิจารณาถึงการวิวัฒนาการของอักษรจีนแต่ละตัวนั้น พบว่าอักษรประเภทอื่น ๆ นั้นมีความหมายที่พัฒนามาจากความหมายของ “ไฟ” เช่นกัน

คำสำคัญ: อักษรจีน, วัฒนธรรมจีน, ไฟ, 火

Abstract

The objective of this study is the Chinese culture of fire, which is reflected through the characters with the radical of “火”(huǒ) as supporting characters. By studying the Chinese characters from the “Contemporary Chinese Dictionary” (《现代汉语词典》), the results show that there are 148 Chinese characters with the radical of “火”, and can be divided into 7 categories by meaning. Such as: 1, Express the meaning of fire from Chinese characters directly; 2, The Chinese verbs which are made by the meaning of fire or the use of fire; 3, The Chinese characters that indicate the state of the fire; 4, The Chinese characters describ which are born from fire; 5, Chinese characters indicate fire-related equipment; 6, Chinese characters which are used as specific names; 7, Others. The result of research indicate that the kind of verbs related to fire or made by fire is the most, about 38.51%. With the mean of name and do not related to fire there are 15 characters totally,

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

approximate 10.13%, however if considering the evolution of each Chinese character, it is found that each meaning of character is evolved from the meaning of "fire" as well.

Keywords: Chinese Characters, Chinese Culture, Fire, 火

บทนำ

“火” (huǒ) เป็นตัวอักษรจีนที่มีความหมายถึง “ไฟ” เป็นผลจากปฏิกิริยาเคมีซึ่งก่อให้เกิดความร้อน แสงสว่าง และเปลว (ราชบัณฑิตสถาน, 2556) เป็นปรากฏการณ์ของโลกที่พบมาตั้งแต่สมัยโบราณ ถือได้ว่าการใช้ไฟเป็นสิ่งเริ่มต้นเกี่ยวกับกิจกรรมทางเคมีของมนุษย์ ในขณะเดียวกันยังนับเป็นสิ่งบุกเบิกความคิดทางด้านเคมีให้กับคนโบราณอีกด้วย (Wu & Yuan, 2022) อักษรจีนเป็นอักษรที่แสดงถึงความหมาย รูปร่างของอักษรแต่ละตัวสามารถสื่อถึงความหมายได้ ดังนั้นการศึกษาอักษรจีนจะสามารถทำให้เข้าใจวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิดของคนจีนได้ ดังที่ He Jiuying (1966) ได้กล่าวไว้ว่า “อักษรจีนมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับวัฒนธรรมจีน สามารถศึกษาวัฒนธรรมจีนจากอักษรจีน และในขณะเดียวกันก็สามารถศึกษาอักษรจีนจากมุมมองของวัฒนธรรมได้เช่นกัน” เนื่องจากการสร้างตัวอักษรจีนแต่ละตัวมีระบบวิธีและหลักการที่ชัดเจน การพิจารณาความหมายของอักษรแต่ละตัว จึงสามารถพิจารณาจากรูปร่างของตัวอักษรหรือหมวดนำของตัวอักษรได้ (ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร, 2563) ดังนั้นการศึกษาอักษรจีนที่มีตัว 火 เป็นตัวประกอบ จะทำให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวกับไฟได้เป็นอย่างดี

อักษร 火 เป็นอักษรที่วิวัฒนาการมาจากรูปภาพ เหมือนกองไฟกำลังลุกโชน โดยอักษรกระดุกสัตว์ และกระดองเต่าซึ่งเป็นอักษรที่เป็นระบบและเก่าแก่มากที่สุดเขียนเป็น ต่อมาอักษรทองสัมฤทธิ์วิวัฒนาการเป็น และอักษรเสี่ยวจ้วนวิวัฒนาการเป็น จนกระทั่งปัจจุบันนี้เขียนเป็น 火 เห็นได้ว่าอักษรตัวนี้ยังคงรักษาความเป็นรูปภาพไว้ได้อย่างชัดเจน และความหมายยังคงหมายถึง “ไฟ” เมื่ออักษรตัวนี้ทำหน้าที่เป็นหมวดนำเพื่อไปประกอบกับอักษรหรือส่วนประกอบตัวอื่น ๆ มักจะนำเอาความหมาย “ไฟ” ไปประกอบด้วย กล่าวคือ อักษรจีนที่มี 火 เป็นส่วนประกอบหรือหน่วยนำ มักมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับไฟ เช่น 烧 (shāo) มีส่วนประกอบ 火 อยู่ด้านหน้า ทำหน้าที่เป็นหมวดนำ ประกอบกับอักษร 尧 (yáo) ซึ่งทำหน้าที่แสดงถึงเสียงอ่านของ 烧 อักษรนี้มีความหมายว่า “(ใช้)ไฟเผา” เป็นต้น อย่างไรก็ตามอักษรจีนมีวิวัฒนาการทั้งทางด้านรูปร่าง การออกเสียงและความหมาย ดังนั้นการศึกษาอักษรจีนในช่วงระยะเวลาที่ต่างกัน อาจสะท้อนถึงวัฒนธรรมที่ต่างกันไป พจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน หรือ 现代汉语词典 เป็นพจนานุกรมที่จัดทำโดยหน่วยงาน Institute of Linguistics, CASS แห่งประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ถือได้ว่าเป็นพจนานุกรมที่ได้รับการยอมรับและแพร่หลายไปทั่วโลก เนื่องจากมีการรวบรวมคำศัพท์ที่เป็นแบบแผนทั้งหมดในภาษาจีนไว้ เป็นพจนานุกรมเล่มแรกที่มีการกำหนดมาตรฐานคำศัพท์ภาษาจีน และยังมีความเป็นวิทยาศาสตร์ ความเป็นมาตรฐาน ความสร้างสรรค์ และความสามารถในการนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี (Du, 2023) พจนานุกรมเล่มนี้มีการกำหนดรูปแบบครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1958 โดย Lu Shuxiang และมีการปรับปรุง

พัฒนาให้สอดคล้องกับสังคมมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งในปัจจุบันนี้เป็นการตีพิมพ์ครั้งที่ 7 ดังนั้นการศึกษาตัวอักษรจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบันนี้ จะทำให้สามารถเข้าใจวัฒนธรรมจีนที่เกี่ยวกับไฟได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความหมายของตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำ
2. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมเกี่ยวกับไฟที่สะท้อนผ่านตัวอักษรในปัจจุบันที่มี 火 เป็นหมวดนำ

การทบทวนวรรณกรรม

คนจีนในสมัยโบราณมีการสร้างตัวอักษรจีนจากภาพที่เห็นตามธรรมชาติ เช่น ภาพสายน้ำไหลในแม่น้ำ 水 “水”(shuǐ) แปลว่า น้ำ ภาพม้า 馬 “马”(mǎ) แปลว่า ม้า เป็นต้น ภาพของกองไฟก็เช่นกัน “火” “ไฟ” มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ และเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้สัมผัสอย่างใกล้ชิด มาตั้งแต่สองล้านปีก่อน (Gao, 2020) จากการศึกษาของ Xiang Jinhui (2020) พบว่าในประเทศจีนแหล่งอารยธรรมที่บ่งบอรอยของการใช้ไฟในยุคนั้น ๆ มากกว่า 70 แห่ง โดยแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่ที่สุดคือแหล่งอารยธรรมซีโหว่ตู (西侯度) ในมณฑลชานซี ค้นพบมีการใช้ไฟเมื่อประมาณ 1.8 ล้านปีที่แล้ว สิ่งที่ค้นพบคือร่องรอยการเผากระดูก และมีการค้นพบขี้เถ้า ถ่าน เตา เครื่องปั้นดินเผาในแหล่งอารยธรรมยุคหลัง จากหลักฐานทางโบราณคดีเหล่านี้ ทำให้สามารถเข้าใจได้ว่าคนจีนรู้จัก “ไฟ” และใช้ประโยชน์จากไฟมาแต่อดีต และเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง มีความเจริญขึ้น การคมนาคมที่สะดวกขึ้น ทำให้มนุษย์ต้องการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น คนจีนก็เช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้คนจีนในสมัยโบราณมีความต้องการในการสร้างตัวอักษร “ไฟ” ขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับการสื่อสาร จึงได้มีวาดอักษรจากภาพของไฟที่เห็นใกล้ ๆ ตัวในชีวิตประจำวัน เป็น 火 “火” แปลว่า ไฟ อักษรนี้ได้ปรากฏมาตั้งแต่ในยุคของอักษรกระดองเต่าและกระดูกสัตว์ ซึ่งเป็นอักษรในสมัยราชวงศ์ซาง (เมื่อประมาณ 3,000 ปีที่แล้ว) และเมื่อนำไปประกอบเป็นหมวดนำของอักษรตัวอื่น มักมีความหมายเกี่ยวข้องกับไฟ ดังนั้นการศึกษาตัวอักษรที่อยู่ในหมวดนำ 火 จะนำไปสู่การเข้าใจถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนจีนในสมัยโบราณได้ ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอักษร 火 ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาอักษรที่รวบรวมไว้ในพจนานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อ (《说文解字》) พจนานุกรมอักษรจีนเล่มแรกของจีน เช่น Zhang & Fang (2023) ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีในสมัยโบราณจากอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำในพจนานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อ พบว่าอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำมีจำนวนทั้งหมด 112 ตัว อักษรเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึง “ไฟ” ในชีวิตประจำวันของคนจีนในสมัยก่อน โดยสามารถแบ่งเป็น ไฟกับการดำเนินชีวิตประจำวันในสมัยโบราณ (การทำอาหาร การให้แสงสว่างและความอบอุ่น การเช่นไฟ) และไฟกับการผลิตในสมัยโบราณ (การผลิตทางการเกษตร การผลิตทางศิลปะหัตถกรรม) Lin Tianyi (2020) ได้ทำการศึกษาความหมายในเชิงคำศัพท์ของตัวอักษรในหมวดนำ 火 โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ทางด้านความหมายแต่ละความหมายว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างไร Song Ge (2019) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการยกเลิกอักษรในหมวดนำ 火 โดยการศึกษาจากอักษรในพจนานุกรมซัวเหวินเจี๋ยจื่อเช่นกัน การศึกษาพบว่าอักษรทั้งหมดเกี่ยวข้องกับ

ไฟ และสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ คำนาม คำกริยา และคำคุณศัพท์ แต่อักษรเหล่านี้มีบางส่วนที่ถูกยกเลิกไปในพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน โดยมีสาเหตุสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1. ความต้องการให้ภาษาที่มีความกระชับ ไม่ซ้ำซ้อน ทำให้มีการยกเลิกอักษรบางตัวที่มีความหมายเหมือนกันออกไป 2. ขนบธรรมเนียมประเพณีเปลี่ยนแปลงไป ทำให้อักษรบางตัวที่เกี่ยวข้องกับประเพณีบางอย่าง เช่น การเซ่นไหว้ในสมัยโบราณถูกยกเลิกไป 3. การปรับตัวให้สอดคล้องกับการใช้งาน ทำให้อักษรบางตัวที่เขียนยากหรือเส้นขีดซับซ้อนถูกยกเลิกไป เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาทางด้านการเรียนการสอนอักษรจีนที่มี 火 เป็นหมวดนำ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นระดับวิทยานิพนธ์ เช่น Wang Chenxin (2021) ศึกษาเรื่อง “The Study on the Chinese Characters with Huo as a Component in Teaching Chinese Characters as a Foreign Language” Yang Changyuan (2021) ศึกษาเรื่อง “The Study on the Chinese Characters with 火 as a Component in Teaching Chinese Characters as a Foreign Language” และ Gu Yueyue (2021) ศึกษาเรื่อง “Research on the Teaching of ‘Huo’ in the General Syllabus for Teaching Chinese as a Foreign Language” เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้เห็นว่าการศึกษาอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในด้านอักษรหรือคำศัพท์จากพจนานุกรมซัวเหวินเจียจื่อ (《说文解字》) และทางด้านการเรียนการสอนตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำ ส่วนการศึกษาตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำในพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (《现代汉语词典》) ยังมีจำนวนน้อย ดังนั้นการศึกษาคำนี้จึงได้ทำการศึกษาตัวอักษรในกลุ่มที่มี 火 เป็นหมวดนำจากพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบันดังกล่าว

วิธีการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้เป็นการศึกษาตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำในพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน (《现代汉语词典》) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 7 ปี ค.ศ. 2016 ซึ่งจัดทำโดย Institute of Linguistics, CASS ในบทความนี้เรียกว่า “พจนานุกรมภาษาจีน” โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำทั้งหมด โดยไม่ศึกษาถึงอักษรตัวเต็มและอักษรเขียนต่าง
2. ศึกษาความหมายและหลักการสร้างของอักษรแต่ละตัว โดยศึกษาเฉพาะความหมายที่เกี่ยวข้องกับ “ไฟ” ไม่ศึกษาในความหมายอื่น ๆ ที่ได้พัฒนาเกิดขึ้นในภายหลัง
3. จัดประเภทความหมายของอักษรทั้งหมด
4. สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าตัวอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำในพจนานุกรมภาษาจีนปัจจุบัน มีทั้งหมด 148 ตัว สามารถแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1. อักษรที่หมายถึงไฟโดยตรง 2. อักษรที่บอกกริยาเกี่ยวกับไฟหรือ

อันดับ 2 คือ ความหมายว่า “ดับไฟ” ได้แก่อักษร 灭(miè) 熄(xī) และ 燮(jiān) เป็นต้น ส่วนอักษรอื่น ๆ จะสื่อถึงคำกริยาที่มีความหมายที่แตกต่างกันไป เช่น 焊(hàn) การเชื่อมโลหะด้วยเปลวไฟ 焯(róu) การใช้ไม้มาลนไฟเพื่อทำให้ไม้มีการโค้งตัว 熨(yùn) การรีดโดยใช้ความร้อน ในอดีตใช้เตารีดถ่าน ความร้อนจากถ่านเผาไฟ จะทำให้ผ้าเรียบ) เป็นต้น อักษรประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 29 ตัว ได้แก่

灭	灼	炆	炙	炼	烘	烧	焯	烫	焮
焊	焚	焮	焯	焮	焮	焮	焮	焮	焮
熨	焮	焮	焮	焮	焮	焮	焮	焮	焮

อักษรทั้ง 29 ตัวเหล่านี้ ล้วนแต่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ไฟทั้งสิ้น และยังมีอักษรที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนจีนอีกด้วย คือตัวอักษร 灸(jiǔ) เป็นกริยาหมายถึงการใช้ไฟเผายาสมุนไพรแล้วรมตามตำแหน่งฝังเข็มตามวิถีแพทย์แผนจีน อักษรตัวนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของไฟในการรักษาแบบแพทย์แผนจีนอีกด้วย เนื่องจากการใช้ไฟช่วยในการรมยาเป็นการรักษาที่สำคัญประเภทหนึ่งของการแพทย์แผนจีน การรมยาแบบนี้มักใช้สมุนไพรที่เรียกว่าอ้ายเยว่ (艾叶 ài'yè) หรือโกศจุฬาลัมพา โดยการนำไปมาตากให้แห้ง บดเป็นผง แล้วทำเป็นก้อนหรือเป็นแท่ง หลังจากนั้นนำไปรมยาบริเวณจุดฝังเข็ม หรือจุดลมปราณ ความร้อนนี้จะค่อย ๆ ซึมเข้าสู่กล้ามเนื้อ มีผลดีต่ออวัยวะภายในร่างกาย ทั้งยังทำให้เส้นลมปราณอบอุ่น ช่วยในการปรับความสมดุลให้กับเลือดลมในร่างกาย เป็นต้น (Ge, Liu, Wei, Wang and Zhang, 2023) จะเห็นได้ว่าการแพทย์แผนจีนได้รู้จักการนำไฟมาใช้ในการรักษามาตั้งแต่โบราณ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นได้จากอักษรจีนดังกล่าว

3. อักษรที่บอกถึงสภาพของไฟหรือสภาพที่เกิดจากไฟ

อักษรที่บ่งบอกถึงสภาพของไฟหรือสภาพที่เกิดจากไฟ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ อักษรที่บอกถึงแสงสว่างที่เกิดจากไฟ และอักษรที่บอกถึงสภาพโดยทั่วไป มีจำนวนทั้งหมด 36 ตัว ดังต่อไปนี้

3.1 อักษรที่บอกถึงแสงสว่างที่เกิดจากไฟ

อักษรประเภทนี้ส่วนใหญ่มีความหมายถึง แสงสว่าง แสงเจิดจ้าที่เกิดจากไฟ เช่น 灿(càn) 晃(jiǒng) 炜(wěi) หรือ 炫(xuàn) ที่หมายถึง (แสงไฟ) จ้าตา เป็นต้น มีเพียงส่วนน้อยที่มีความหมายถึงแสงที่ริบหรี่ เช่น 荧 เป็นต้น อักษรประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 18 ตัว ได้แก่

灿	晃	炜	荧	炳	炯	烁	炫	耿
焕	煌	焜	煌	熠	燿	焯	焯	燿

3.2 อักษรที่บอกถึงสภาพโดยทั่วไป

อักษรประเภทนี้เป็นอักษรที่บอกถึงสภาพโดยทั่วไปที่เกิดจากไฟหรือความร้อน และไม่มี ความหมายถึงแสงสว่างที่เกิดจากไฟ อักษรที่บอกถึงสภาพ “(ไฟลุก) โชน” มีจำนวนมากที่สุด เช่น 炽(chì) 爍(shēn) 焜(xīng) 爍(tuān) 焜(hè) เป็นต้น รองลงมาคือสภาพที่เกิดจากการทำอาหาร เช่น 爍(pā) 爍(làn)

หมายถึง เปื่อย (จากการใช้ไฟตุ๋น) 糊 หมายถึงไหม้ (จากการใช้ไฟเผา) ส่วนอักษรอื่น ๆ จะมีความหมายแตกต่างกันไป เช่น 爍(nuǎn) หมายถึงอบอุ่น (จากไฟ) 爍(zào) หมายถึงแห้ง (จากไฟหรือความร้อน) เป็นต้น อักษรประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 18 ตัว ได้แก่

焮 焯 焮 焮 焮 焮 焮 焮
 焮 焮 焮 焮 焮 焮 焮 焮

4. อักษรที่บอกถึงสิ่งที่เกิดจากไฟ

อักษรประเภทนี้มีความหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่เหลือทิ้งไว้จากการเผาไหม้ของไฟ เช่น 灰(huī) หมายถึงขี้เถ้า 地(xiè) หมายถึงน้ำตาเทียน 烟(yān) หมายถึงควัน หรืออาจหมายถึงสิ่งที่ต้องใช้ไฟในการผลิต เช่น 石(shí) เครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น อักษรประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 8 ตัว ได้แก่

灰 地 石 炭 石 焮 烟 焮

5. อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟ

อักษรประเภทนี้เป็นอักษรที่บอกถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับไฟ เช่น 灶(zào) 炉(lú) 焮(chén) หมายถึงเตาไฟ 灯(dēng) หมายถึงตะเกียงหรือหลอดไฟ 炬(jù) 燭(jué) 焮(guàn) หมายถึงคบไฟ 焮(zhù) หมายถึงไส้ตะเกียง 焮(bāo) หมายถึงหม้อ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีตัวอักษร 焮(kàng) ที่มีความหมายถึงเตียง (ในสมัยโบราณ) เนื่องจากทางภาคเหนือของจีนอากาศหนาว ดังนั้นในสมัยโบราณคนทางภาคเหนือของจีนจึงทำเตียงจากดินหรืออิฐ แล้วปูเสื่อไว้ด้านบนสำหรับนอน ด้านล่างมีท่อที่ต่อจากปล่องไฟ เพื่อส่งความอบอุ่นจากเตาไฟไปที่เตียงนอน และบางท้องถิ่นยังมีการใช้เตียงประเภทนี้อยู่ในปัจจุบันนี้ ทำให้เห็นได้ว่าคนจีนมีการประยุกต์ใช้ไฟในการให้ความอบอุ่นในบ้านเรือนมาตั้งแต่สมัยโบราณ อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟมีจำนวนทั้งหมด 15 ตัว ได้แก่

灯 灶 炬 焮 炉 焮 焮
 焮 焮 焮 焮 焮 焮

6. อักษรที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ

อักษรประเภทนี้มีจำนวนทั้งหมด 9 ตัว โดยใช้เฉพาะกับชื่อคน 2 ตัว ได้แก่ 焮(dá) และ 焮(yì) ใช้เป็นชื่อสถานที่ 1 ตัว ได้แก่ 焮(Tóng ชื่อสถานที่ในมณฑลอันฮุย ประเทศจีน) และใช้เป็นชื่อเฉพาะทางวิทยาศาสตร์ 6 ตัว ได้แก่ 焮(guì) 焮(tīng) 焮(wán) 焮(xī) 焮(yòng) 焮(shāng) โดยมีการประกอบเป็นคำศัพท์ดังนี้

焮 และ 焮 ประกอบกันเป็น 焮焮 หมายถึง สารอินทรีย์ประเภทไม่อิ่มตัว (alkyne) มีสูตรเคมีเป็น C_nH_{2n-2}

焮 ประกอบกับ 焮 เป็น 焮焮 หมายถึง สารอินทรีย์ประเภทอิ่มตัว (Alkanes) มีสูตรเคมีเป็น C_nH_{2n+2}

焮 ประกอบกับ 焮 เป็น 焮焮 หมายถึง สารประกอบไฮโดรคาร์บอนประเภทไม่อิ่มตัว (Alkenes) มีสูตรเคมีเป็น C_nH_{2n}

焮 หมายถึง ความสัมพันธ์ของพลังงานความร้อนกับพลังงานกล หรืออุณหพลศาสตร์ (Thermodynamic)

และอักษร 焮 หมายถึง ปริมาณความร้อนที่ผ่านเข้าหรือออกจากระบบในกระบวนการที่ความดันคงที่ (Entropy)

7. อักษรประเภทอื่น ๆ

อักษรประเภทนี้ไม่สามารถจัดอยู่ในประเภทข้างต้นได้ มีจำนวนทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ 熾(xī) 熾(màn) 灾(zāi) 烦(fán) 煽(shān) 灵(líng) หากพิจารณาความหมายในปัจจุบันของตัวอักษรเหล่านี้แล้ว จะพบว่าไม่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับไฟ แต่หากพิจารณาความหมายเดิมที่สร้างตัวอักษรเหล่านี้จะพบว่าอักษรเหล่านี้ส่วนใหญ่ล้วนมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับไฟทั้งสิ้น เช่น

熾(xī) หมายถึง แสงอาทิตย์ยามเช้า ความหมายเดิมของอักษรตัวนี้ที่บันทึกไว้ในพจนานุกรมฉั๋วเหวินเจี๋ยจื่อ คือ “ไฟ” ต่อมาได้ใช้เป็นอักษรแบบเขียนต่างของ 熾 ที่มีหมวดนำเป็นตัว 日 (สื่อความหมายถึงพระอาทิตย์) จึงมีความหมายถึง แสงอาทิตย์ และอักษร 熾 ที่มีส่วนด้านหลังเหมือนกัน และมีหมวดนำเป็น 火 เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงสามารถสื่อความหมายถึงความอบอุ่นจากแสงอาทิตย์ได้ ดังนั้นจึงเกิดปรากฏการณ์ที่สามารถเขียนได้สองแบบทั้ง 熾 และ 熾

熾(màn) หมายถึง สีสนสวยงาม ความหมายเดิมของอักษรตัวนี้ที่บันทึกไว้ในพจนานุกรมฉั๋วเหวินเจี๋ยจื่อ หมายถึง “ไฟที่ไหม้กระจายไปรอบ ๆ” ต่อมาใช้ในการความหมายว่า สีสนสวยงาม เจิดจ้าไปรอบ ๆ (คล้ายแสงไฟ)

灾(zāi) หมายถึง ความหายนะ ความหมายเดิมของอักษรนี้ ที่บันทึกในพจนานุกรมฉั๋วเหวินเจี๋ยจื่อ หมายถึง “อัคคีภัย” รูปร่างของอักษรมาจาก 一 (รูปหลังคา) และ 火(รูปไฟ) สื่อความหมายถึงไฟอยู่ใต้หลังคา หมายถึงไฟไหม้บ้าน ต่อมามีการพัฒนาด้านความหมายที่กว้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติ เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย เป็นต้น หรือจะเป็นความหายนะจากสิ่งต่าง ๆ ก็ใช้อักษร 灾 ในการสื่อความหมายทั้งสิ้น

烦(fán) หมายถึง กลุ่มใจ หงุดหงิด ความหมายเดิมของอักษรนี้บันทึกไว้ในพจนานุกรมฉั๋วเหวินเจี๋ยจื่อ หมายถึง “เป็นไข้” รูปร่างของอักษรมาจาก 火(รูปไฟ) และ 页(รูปศีรษะ) สื่อความหมายถึงปวดหัว เป็นไข้ ต่อมามีการพัฒนาด้านความหมายที่กว้างขึ้นหมายถึง อាកพรปวดหัว หงุดหงิด รำคาญใจ

煽(shān) หมายถึง พัด ปลุกกระดม อักษรนี้มาจาก 火 (ไฟ) ประกอบกับ 扇(พัด) ความหมายเดิมที่บันทึกไว้ในพจนานุกรมฉั๋วเหวินเจี๋ยจื่อ หมายถึง การใช้พัดพัดให้ไฟลุก ต่อมามีการขยายความหมายกว้างขึ้นใช้ในความหมายถึงกระพือ ปลุกกระดม

อักษรประเภทนี้ส่วนใหญ่ข้างต้นมีความหมายเดิมที่เกี่ยวข้องกับไฟ แต่มีอักษร 1 ตัวที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไฟ คือ 灵(líng) มีความหมายถึงวิญญาณ ซึ่งเดิมตัวอักษรนี้ เขียนเป็น 靈 ซึ่งมีรูปร่างประกอบจาก 巫(wū) ที่หมายถึงแม่มด หมอผี ส่วนที่อยู่ด้านบน หมายถึงเสียงอ่าน แต่ต่อมามีการเปลี่ยนเป็นอักษรย่อ 灵 ซึ่งไม่มีความหมายเกี่ยวกับไฟแต่อย่างใด

จากผลการศึกษา พบว่าตัวอักษรในหมวดนำ 火 จำนวนทั้งหมด 148 ตัว สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ประเภทของความหมาย	จำนวนตัวอักษร	ร้อยละ
1. อักษรที่หมายถึงไฟโดยตรง	16	10.81
2. อักษรที่บอกกริยาเกี่ยวกับไฟหรือใช้ไฟในการทำ	57	38.52
2.1 อักษรที่บอกถึงวิธีการทำอาหาร	28	18.92
2.2 อักษรที่บอกถึงกริยาโดยทั่วไป	29	19.60
3. อักษรที่บอกถึงสภาพของไฟหรือสภาพที่เกิดจากไฟ	36	24.32
3.1 อักษรที่บอกถึงแสงสว่างที่เกิดจากไฟ	18	12.16
3.2 อักษรที่บอกถึงสภาพโดยทั่วไป	18	12.16
4. อักษรที่บอกถึงสิ่งที่เกิดจากไฟ	9	6.08
5. อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟ	15	10.14
6. อักษรที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ	9	6.08
7. อื่น ๆ	6	4.05
รวม	148	100

จากตารางสามารถเห็นได้ว่าตัวอักษรในหมวดนำ 火 ส่วนใหญ่มีความหมายที่สื่อถึงกริยาที่เกี่ยวข้องกับไฟหรือใช้ไฟในการทำ เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 38.52 โดยกริยาทั่วไปและกริยาที่บอกถึงการทำอาหารมีจำนวนใกล้เคียงกัน อักษรที่มีมากเป็นอันดับสอง คือ อักษรประเภทที่บอกถึงสภาพของไฟหรือสภาพที่เกิดจากไฟ มีจำนวนร้อยละ 24.32 โดยอักษรที่บอกถึงแสงสว่างที่เกิดจากไฟและอักษรที่บอกถึงสภาพทั่วไปมีจำนวนเท่ากัน ส่วนอักษรอีก 4 ประเภท สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ อักษรที่หมายถึงไฟโดยตรง อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟ อักษรที่บอกถึงสิ่งที่เกิดจากไฟและอักษรที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะมีจำนวนเท่ากัน และอักษรประเภทอื่น ๆ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.05

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้พบว่าอักษรจีนในหมวดนำ 火 สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ “ไฟ” ในชีวิตประจำวันของคนจีนที่มีมาตั้งแต่อดีต อักษรเหล่านี้ไม่เพียงแต่สื่อถึงลักษณะของไฟ ยังสื่อถึงการใช้ประโยชน์จากไฟที่ยังคงใช้ในปัจจุบันนี้ มีจำนวนมากถึง 148 ตัวอักษร ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากสมัยอดีต ในพจนานุกรมชวเหวินเจียจื่อ ที่แต่งโดยสวีเซิน (许慎) ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออก (ช่วงปี ค.ศ. 100 – 121) ได้มีการบันทึกอักษรที่มี 火 เป็นหมวดนำไว้เพียง 112 ตัว (Zhang & Fang, 2023) ในด้านการวิวัฒนาการ อักษรจีนมีการปรับตัวเองให้เข้ากับสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Song Ge (2019) ที่พบว่าอักษรจีนบางส่วนถูกยกเลิกไป และบางส่วนสร้างขึ้นใหม่ แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาอักษรที่อยู่ในหมวดนำ 火 ในปัจจุบันนี้พบว่าส่วนใหญ่ยังคงความหมายเดิมที่เกี่ยวข้องกับ “ไฟ” ไว้ จากการศึกษาในด้านความหมายที่สามารถแบ่งประเภทได้ทั้งหมด 7 ประเภทนั้น มี 5 ประเภทที่ยังคงมีความหมายเกี่ยวข้องกับ “ไฟ” อย่างชัดเจน ได้แก่

อักษรที่หมายถึงไฟโดยตรง อักษรที่บอกกริยาเกี่ยวกับไฟหรือใช้ไฟในการทำ อักษรที่บอกถึงสภาพของไฟหรือสภาพที่เกิดจากไฟ อักษรที่บอกถึงสิ่งที่เกิดจากไฟ อักษรที่บอกถึงอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟ โดยมีจำนวนรวมกันทั้งหมด 133 ตัว คิดเป็นร้อยละ 89.86 ส่วนอักษรอีก 2 ประเภทที่ความหมายไม่ได้เกี่ยวข้องกับ “ไฟ” อย่างชัดเจน ได้แก่ อักษรที่ใช้เป็นชื่อเฉพาะ และอักษรประเภทอื่น ๆ มีจำนวนรวมกันทั้งหมด 15 ตัวอักษร คิดเป็นร้อยละ 10.13 จากตัวเลขดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าอักษรจีนที่อยู่ในหมวดนำ 火 ส่วนใหญ่ยังคงความหมายที่เกี่ยวกับ “ไฟ” ได้เป็นอย่างดี สะท้อนให้เห็นว่า “ไฟ” ยังมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนจีน และมีความสำคัญทางวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับไฟ ที่สะท้อนผ่านตัวอักษรที่มีหน่วยนำ 火 เป็นตัวประกอบ ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้นี้จะทำให้สามารถเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับไฟของคนจีนที่สะท้อนผ่านออกมาทางอักษรจีน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร รวมถึงการเรียนการสอนภาษาจีนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความหมายของอักษรในหมวดนำ 火 อย่างละเอียด ในด้านวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงไปของความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวอักษรที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน ซึ่งจะสามารถทำให้เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างของแต่ละยุคสมัย

รายการอ้างอิง

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร.(2563). A Study of the “女 (nǚ) ” Radical in Chinese Characters.ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติครบ 40 ปี คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย “Approaching the Future through Multidisciplinary Research”* (หน้า 20-41). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Du, X. (2023). On Chinese Scholars’ Spirit as manifested in lexicographical Work. *Journal of Language Policy and Planning*, 3(45). 74-81.
- Gao, X. (2020). Fire for hominin survivals in prehistory. *Journal of Acta Anthropologica Sinica*, 39(3). 333-348.
- Ge, X., Liu, Y., Wei, G., Wang, H. and Zhang, Z. (2023). Zhongfeng Hou Pingheng Gongneng Zhang’ ai de Zhongyi Tese Kangfu Yanjiu Jinzhan. *Zhongguo Zhongyi Jizheng Journal*, 32(4), 744-748.
- Gu, Y. (2021). *Research on the teaching of “Huo” in the general syllabus for teaching Chinese as a foreign language*. Master’s thesis, Southeast University.

- He, J. (1996). *Zhongguo Hanzi Wenhua Daquan*. Beijing: Beijing University.
- Institute of Linguistics, CASS. (2016). *The contemporary Chinese dictionary* (7th ed.). Beijing: The commercial press.
- Lin, T. (2020). Core Meaning of Vocabulary in “火 (huo)” Part of Shuo Wen Jie Zi. *Journal of Eastern Liaoning University (Social Sciences)*, 22(4), 55-59.
- Song, G. (2019). ‘Shuo Wen Jie Zi’ Huo bu Xing Fei Qingkuang Qiantan. *Journal of Sinogram Culture*, 34(1), 58-61.
- Wang, C. (2021). *The study on the Chinese characters with Huo as a component in teaching Chinese characters as a foreign language*. Master’s thesis, Northwest Normal University.
- Wu, Y., & Yuan, Zh. (2022). From Philosophical origin to plasma: Historical evolution of concept of fire. *Journal of Chemical Education*, 43(21), 113-118.
- Xiang, J. (2020). Discovery and Identification of the Fire – using Remains by Human Being in the Paleolithic in China. *Journal of Northern Cultural Relics*, 39(6), 38-49.
- Xu, Sh. (1963). *Shuo wen jie zi*. Beijing: Zhonghua book company.
- Yang, C. (2021). *The study on the Chinese characters with 火 as a component in teaching Chinese characters as a foreign language*. Master’s thesis, Suzhou Normal University.
- Zhang, C. & Fang Z. (2023). On understanding ancient culture customs from the Chinese characters with the Huo-radical in Shuowenjiezi. *Journal of Luohe Vocational and Technical College*, 22(2), 1-4.

การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับหัตถกรรมพื้นบ้านสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
แห่งเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก: อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
Creative Product Design to Upgrade Folk Handicraft
to the Creative Economy in EEC: Phanat Nikhom District Chonburi

จุฑามาศ แทนจอน¹
เกศรา น้อยมานพ²
วรกร ทรัพย์วีระปรกรณ์³
ธนิดา จุลวนิชย์พงษ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ออกแบบและพัฒนาคุณภาพหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ 2) ศึกษาความเหมาะสมของการออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 10 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) หัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนามาจากลายชะลอมและเฉลว ซึ่งออกแบบตามแนวคิดประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ จำนวน 5 ประเภท 7 รูปแบบ ได้แก่ 1) กระเป๋าจักสานขนาดกลาง 2) กระเป๋าจักสานบุผ้าสำหรับใส่แท็บเล็ต 3) ที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกลมและรูปทรงกรวย 4) ที่ใส่กระดาษเช็ดปากและ 5) จานรองแก้วน้ำรูปทรงสี่เหลี่ยมและรูปทรงกลม

2) หัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์มีความเหมาะสม ทั้งด้านความงามเหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ ความสะดวกสบายในการใช้งาน การเลือกวัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานและการผลิต คุณค่าทางภูมิปัญญา และคุณค่าเชิงพาณิชย์ในระดับมากและมากที่สุด

คำสำคัญ: การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์, หัตถกรรมพื้นบ้าน เศรษฐกิจสร้างสรรค์, เขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Abstract

This participatory action research (PAR) aimed to design and develop creative wicker handicraft products and to assess the appropriateness of the design of creative wicker handicraft products. The research instrument was a questionnaire and a semi-structured interview.

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

⁴ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

Participants included five experts and ten older persons in the local community. Data were analyzed by using descriptive statistics and content analysis. The results showed that:

1) The creative traditional wickerwork products were developed from traditional pattern styles called "Cha-lom" and "Cha-lew", which highly focused on the utilization rather than the design. There were five main products: medium-sized wicker bags, wicker bags for tablets, round- and cone-shaped glass coolers, paper napkin holders, and square and round coasters.

2) The finding based on the product evaluation by experts indicated that the appropriateness of creative traditional wickerwork products was high and the highest levels in terms of the functional suitability of the product category, the product utilization, the quality of materials, the value as the local wisdom, and the commercial value.

Keywords: Creative Product Design, Handicraft, Creative economy, Ageing (Elderly)

บทนำ

โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) เป็นการลงทุนขนาดใหญ่ เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศไปสู่ยุค “ไทยแลนด์ 4.0” ได้มีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายนำร่อง 3 จังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการทำหัตถกรรมจักสานของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของการทำหัตถกรรมจักสานของฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง จากนั้นในปีที่ 2 ได้คัดเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งได้คัดเลือกอำเภอบ้านสนิม จังหวัดชลบุรี เพราะที่แห่งนี้อยู่มีการดำเนินงานหัตถกรรมจักสานเป็นระยะเวลาที่ยาวนานจนถึงปัจจุบัน มีชื่อเสียงในการทำหัตถกรรมจักสาน และมีผู้สูงอายุซึ่งเป็นประจักษ์พยานที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคคลรุ่นต่อไป

การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมพื้นบ้านสู่ชนรุ่นหลัง จะต้องมีการปรับให้เข้ากับยุคสมัย การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้รากเหง้าของหัตถกรรมพื้นบ้านยังคงอยู่ได้อย่างสร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจจากความเหมาะสมในการใช้งาน ความสวยงามของลวดลาย รูปทรง ความคงทนของผลิตภัณฑ์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (จุฑามาศ แหนจอน และคณะ, 2565) งานฝีมือและหัตถกรรมอยู่ในกลุ่มที่ 1 มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural heritage) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งเกิดจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดด้วยความคิดสร้างสรรค์ (ศิริรักษ์ จวงทอง และวิลาศ วุ่นแก้ว, 2558) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจหรือคุณค่าทางสังคม เศรษฐกิจสร้างสรรค์จึงเป็นการสร้างมูลค่าที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม เช่น ประวัติศาสตร์ ประเพณี วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ผสมผสานกับความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าและบริการ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งความต้องการสินค้าหัตถกรรมจักสานในปัจจุบันเน้นมีรูปแบบทันสมัย สไตล์สมัยใหม่หรือร่วมสมัย เรียบง่ายเน้นประโยชน์ใช้สอย สามารถใช้งานได้หลายอย่าง เช่น สามารถนำไปใช้ในครัวเรือน ใช้ในการตกแต่งที่พักอาศัย และซื้อเป็นของขวัญของที่ระลึก ส่วนลวดลายบนงานจักสานไม่ต้องมาก ควรเรียบง่าย เพราะลวดลายที่มากเกินไปจะดูฉูดฉาด และควรมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (อรนุตภูมย์ สุธาคำ และตรีชฎา สมพงษ์, 2563)

รูปแบบการออกแบบผลิตภัณฑ์ประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ (Form follows function) เป็นแนวคิดของหลุยส์ ซัลลิแวน (Louis Sullivan) สถาปนิก ชาวชิคาโก ซึ่งได้สร้างวลีว่า “Form follows function” ในช่วงปลาย ศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรม เนื่องจากเทคโนโลยีและวิธีการก่อสร้างใหม่ ๆ ที่พัฒนาขึ้นในช่วงยุคอุตสาหกรรม โดยนิยามว่า ประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ (Form follows function) หมายถึง รูปแบบเก่าและที่มีอยู่แล้วสามารถปรับเปลี่ยนหรือแทนที่ได้ (Hwang, 2020) กล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นการออกแบบที่เน้นประโยชน์ใช้สอย (Functionalism) โดยมีปรัชญาว่า “ประโยชน์ใช้สอยต้องมาก่อนความงามเสมอ” การออกแบบโดยคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเป็นกระบวนการการออกแบบที่เน้นการตอบสนองความต้องการ หรือความปรารถนาของผู้บริโภค ซึ่งเป็นทั้งผลลัพธ์และกระบวนการ ในแง่ของผลลัพธ์ คือ การได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบที่ใช้งานได้ดีที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ส่วนในแง่ของกระบวนการ คือ

การเป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์เชิงบวก ดังนั้นแนวคิดนี้จึงนำมาใช้อธิบาย ขั้นตอนในการออกแบบผลิตภัณฑ์ทั้งอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จำนวนมาก

นอกจากนี้รูปแบบของการออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นแนวคิดของยุคหลังสมัยใหม่ (Post modern) ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยไม่ได้ปฏิเสธเทคโนโลยีที่ทันสมัยแต่ต่อต้านเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ECO) ไม่มุ่งเน้นการใช้งาน (Function) แต่ให้ความสำคัญทั้งมิติของการตอบสนองด้านอารมณ์ (Emotion) ควบคู่ไปกับมิติการตอบสนองด้านการใช้งาน (Function) และการบูรณาการภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นเพื่อเข้าสู่ความเป็นสากล (ชาตรี บัวคลี, 2557) สอดคล้องกับการศึกษาของอรนุตภูฏ์ สุธาคำ และตรีชฎา สมพอง (2563) ได้ศึกษาเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนบ้านป่าจั่ว เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคในยุคการตลาด 4.0 พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในหมู่บ้านป่าจั่ว เป็นผู้บริโภคที่นิยมสินค้ากลุ่มชาติพันธุ์ ต้องการสินค้าหัตถกรรมจักสานที่มีรูปแบบทันสมัย สไตล์สมัยใหม่หรือร่วมสมัย เรียบง่ายเน้นประโยชน์ใช้สอยสามารถใช้งานได้หลายอย่าง เช่น สามารถนำไปใช้ในครัวเรือน ใช้ในการตกแต่งที่พักอาศัย และซื้อเป็นของขวัญของที่ระลึก ส่วนตลาดขายบนงานจักสานไม่ต้องมาก ควรเรียบง่าย เพราะตลาดที่มากเกินไปจะดูล้นตา และควรมีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เช่นเดียวกับการศึกษาของ กษมาศ แซ่เตียว และคณะ (2563) ได้สำรวจมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนและจัดการความรู้มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนบ้านโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ในพื้นที่ชุมชนโนนทันมีภูมิปัญญาอยู่ 7 อย่าง ซึ่งเครื่องจักสานเป็นหนึ่งในภูมิปัญญาของชุมชน โดยเครื่องจักสานทำจากต้นคล้าด้วยฝีมือความคิดและภูมิปัญญาของชาวบ้าน มีลักษณะรูปร่างแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับภูมิประเทศ วัสดุ อุปกรณ์ คตินิยม และอาชีพของคนในท้องถิ่นนั้น ซึ่งชุมชนทำเครื่องจักสานที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ทั้งกระติบ เสื่อ เล้าไก่ ข้องจับปลา และยังสามารถพัฒนาให้มีความสวยงามและความทนทานได้อีกด้วย โดยมีการจัดวางจำหน่ายในชุมชนและมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาสั่งซื้อเครื่องจักสานอย่างต่อเนื่อง และมีการนำไปจำหน่ายเป็นสินค้า OTOP ของจังหวัด นอกจากนี้พบว่า ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานพื้นบ้าน บ้านดงชะพลู ตำบลบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ในครัวเรือน เช่น ตะกร้า ตะแกรง กระด้ง พัด เสื่อลำแพน กระจาด กระบุง ส่วนลายที่ใช้ในงานหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ ได้แก่ ลายขีด ลายเฉลว ลายทแยง ลายพิศกุล (นัฐธีรนนท์ รอดชื่น, 2560)

ดังนั้นการพัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การยกระดับชุมชนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ จึงมุ่งเน้นที่การออกแบบและพัฒนาคุณภาพงานหัตถกรรมจักสานที่เป็นรูปแบบใหม่ มีความทันสมัย รวมทั้ง

ศึกษาความเหมาะสมของการออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้งานหัตถกรรมจักสานที่มีความงดงาม สามารถใช้งานได้จริง เป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการผลิตและจัดจำหน่าย ซึ่งจะส่งผลให้ความเป็นอยู่ของชาวบ้านและเศรษฐกิจในชุมชนพบนวัตกรรมให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมจักสานให้คงอยู่คู่กับชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาคุณภาพหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบใหม่และคุณภาพดี
2. ได้ทราบความเหมาะสมของการออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์

วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เพื่อทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสาน เพื่อยกระดับสู่ชุมชนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการวิจัยภาคสนาม เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ด้วย การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus group interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) และการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งแบบสัมภาษณ์ผ่านการพิจารณาตรวจสอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพจักสานในอำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 ราย พบว่า มีความเหมาะสมเป็นอย่างดี

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในทุกๆระยะได้รับการพิทักษ์สิทธิ์ โดยงานวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส HU013/2565(C1)

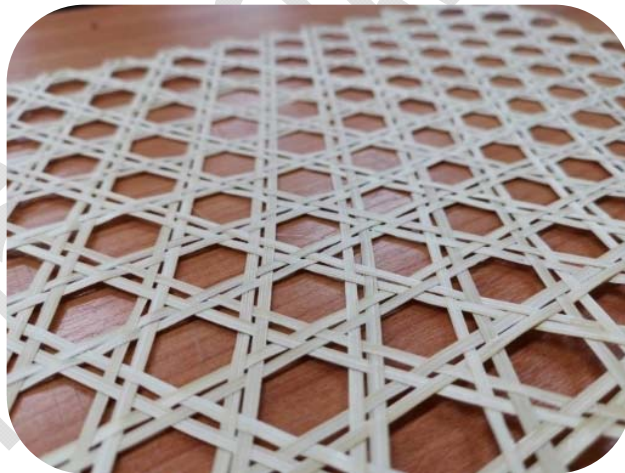
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

หัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์พัฒนามาจากลายชะลอมและเฉลวออกแบบตามแนวคิด ประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ จำนวน 5 ประเภท 7 รูปแบบ ได้แก่ 1) กระเป๋าจักสานขนาดกลาง 2) กระเป๋าจัก สานบุผ้าสำหรับใส่แท็บเล็ต 3) ที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกลมและรูปทรงกรวย 4) ที่ใส่กระดาษเช็ดปากและ 5) จานรองแก้วน้ำรูปทรงสี่เหลี่ยมและรูปทรงกลม โดยผ่านประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านความงาม เหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ ความสะดวกสบายในการใช้งาน การเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้ งานและการผลิต คุณค่าทางภูมิปัญญา และคุณค่าเชิงพาณิชย์ในระดับมากและมากที่สุด รวมทั้งการทดลอง จำหน่ายในงานเทศกาลชุมชน ศูนย์ปฏิบัติการโรงแรม มหาวิทยาลัยบูรพา และระบบการตลาดออนไลน์ซึ่งสามารถ จั ก สาน ห นั ก ย ได้จริง ผู้วิจัยดำเนินการโดยการนำผลการวิจัยที่ได้จากการสนทนากลุ่มผู้สูงอายุและผู้นำชุมชน คือ หัตถกรรม พื้นบ้านแบบจักสานประเภทชะลอม โดยมีลายพื้นฐาน คือ ลายชะลอมและเฉลว โดยมีขั้นตอนการออกแบบและ พัฒนาคุณภาพหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. นำลายพื้นฐาน คือ ลายชะลอมและเฉลว จากหัตถกรรมบ้านแบบจักสานประเภทชะลอม มา ออกแบบให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ โดยการลดขนาดของเส้นตอกให้มีขนาด 0.3, 0.5 และ 1.0 เซนติเมตร (ปกติขนาดประมาณ 1.5 เซนติเมตร) และระยะห่างของการสานที่ 0.5, 1.0 และ 1.5 เซนติเมตร (ปกติ 2.0 เซนติเมตร)

ภาพที่ 1 ลายชะลอมและเฉลวที่มีขนาดเส้นตอก 0.3 เซนติเมตร

2. ออกแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์โดยนำภูมิปัญญาจักสานพื้นบ้านชะลอมและ เฉลวในเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดรูปแบบการออกแบบผลิตภัณฑ์ประโยชน์ใช้สอยมาก่อนรูปแบบ (Form follows function, Sullivan, 1896) ดังนั้นจึงร่างแบบร่าง (Sketch design) ที่เน้นการใช้งานไว้ก่อน แล้วค่อย ออกแบบรูปทรง ได้ Sketch Design จำนวน 7 รูปแบบ ดังนี้

2.1 กระเป๋าจักสานลายเฉลว ขนาดกลาง (ก10xย20xส15ซม.) ปิดขอบกระเป๋าด้วยไม้ไผ่รัดขอบ โดยรอบ ประกอบกับมือจับวัสดุหนังแท้/ หนังเทียม

2.2 กระเป๋าจักสานลายเฉลวบุผ้าภายใน เปิดปิดด้วยซิปลำหรับใส่แท็บเล็ต ขนาด ก5xย30xส19.5 ซม.) สามารถใส่แท็บเล็ต กระเป๋าตังค์ โทรศัพท์ ฯลฯ มือจับใช้วัสดุหนังแท้/ หนังเทียม

2.3 ที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกรวย ผลิตภัณฑ์จักสานลายเฉลวที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกรวย มีการบุฉนวนผ้า สามารถถอดทำความสะอาดได้ ใช้สายสะพายวัสดุสังเคราะห์

2.4 ผลิตภัณฑ์จักสานลายเฉลวที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกลม มีการบุฉนวนผ้า สามารถถอดทำความสะอาดได้ ใช้สายสะพายวัสดุสังเคราะห์

2.5 ที่ใส่กระดาษเช็ดปาก ใช้แผ่นจักสานลายเฉลวม้วน รัดด้วยวงแหวนไม้ไผ่ ซ้าย ขวา มีทั้งการบุผ้า และโซ้ลวดลายจักสาน

2.6 ที่รองแก้วน้ำรูปทรงสี่เหลี่ยม ขึ้นรูปโดยใช้แม่พิมพ์ซิลิโคน ใช้วัสดุเรซินผสมสารเรืองแสงแล้วใส่แผ่นจักสานลายชะลอม/ ลายเฉลว

2.7 ที่รองแก้วน้ำรูปทรงกลม ขึ้นรูปโดยใช้แม่พิมพ์ซิลิโคน ใช้วัสดุเรซินผสมสารเรืองแสงแล้วใส่แผ่นจักสานลายชะลอม/ ลายเฉลว

3. ผู้วิจัยนำหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 7 รูปแบบ ไปประเมินความเหมาะสม จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ จำนวน 2 โดยประเมินคุณภาพและความเหมาะสม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความงามเหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ ด้านความสะดวกสบายในการใช้งาน ด้านการเลือกวัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานและการผลิต ด้านคุณค่าทางภูมิปัญญา และด้านคุณค่าเชิงพาณิชย์ โดยมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์รูปแบบที่ 1-3

รายการพิจารณา	กระเป่า จักสาน	กระเป่า แท็บ เล็ต	ที่ใส่แก้ว เก็บความ เย็น รูปทรง กรวย	ที่ใส่แก้ว เก็บความ เย็น รูปทรง กลม	ที่ใส่ กระดาษ เช็ดปาก	ที่รองแก้ว ทรง สี่เหลี่ยม	ที่รอง แก้ว ทรง กลม
1. ด้านความงามเหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์							
1.1 มีความประณีต	4.6	4.6	4.4	4.4	4.2	3.8	4.4
1.2 มีความโดดเด่นน่าใช้งาน	4.6	4.4	3.8	4	4	4.2	4.2
1.3 รูปทรงมีความเหมาะสม	4.6	4.6	3.8	4.2	4	4.2	4.4
2. ด้านความสะดวกสบายในการใช้งาน							
2.1 การใช้งานที่ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก	4.6	4.6	4.4	4.4	4	4.6	4.6
2.2 มีความแข็งแรง ปลอดภัย เหมาะสมกับการใช้งาน	4.6	4.4	4	4.2	4.2	4.2	4.4
2.3 สามารถนำไปใช้งานได้จริง	4.6	4.6	3.8	4.4	4.2	4.4	4.6
3. ด้านการเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานและการผลิต							
3.1 การใช้วัสดุในการออกแบบได้ อย่างเหมาะสม	4.6	4.2	4	4.4	4.2	4.4	4.4
3.2 การใช้วัสดุที่สื่อถึงงานจักสาน	4.6	4.8	4.8	4.8	4.8	4.2	4.6
3.3 วัสดุมีความแข็งแรง เหมาะสม แก่การนำไปใช้งานจริง	4.6	4.4	4.2	4.6	4.2	4.4	4.4
4. ด้านคุณค่าทางภูมิปัญญา							
4.1 เป็นการสืบทอดลดทอนแต่ ดั้งเดิม	4.6	5	4.8	4.8	4.8	4.4	4.6
4.2 มีความประณีตงดงาม	4.6	4.8	4.6	4.6	4.4	4.2	4.6
4.3 เกิดความภาคภูมิใจในฝีมือ	4.6	4.8	4.6	4.6	4.4	4.4	4.6
4.4 ควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบสาน ต่อไป	4.6	4.6	4.4	4.4	4.4	4.4	4.6
5. ด้านคุณค่าเชิงพาณิชย์							
5.1 ความเป็นเอกลักษณ์ของ ชุมชน	4.6	4.6	4.6	4.4	4.4	4	4.2
5.2 สามารถเพิ่มโอกาสในผลิตและ จำหน่าย	4	4.4	4.2	4.4	4.2	4.6	4.4
5.3 มีความทันสมัย	4	4.4	4.2	4	4.2	4	4.6
5.4 มีแปลกใหม่น่าสนใจ	4	4.4	4.2	4	4.2	4	4.6
5.5 สามารถเพิ่มมูลค่าได้	4.4	4.4	4.2	4.4	4.2	4.2	4.4

จากตารางที่ 1 พบว่า กระเป๋าจักสานลายชะลอม/ เฉลว มีคะแนนความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ยกเว้นคุณค่าเชิงพาณิชย์ (ด้านเพิ่มโอกาสในผลิตและจำหน่าย ความทันสมัย ความแปลกใหม่ และสามารถเพิ่มมูลค่าได้อยู่ในระดับมาก ส่วนกระเป๋าแท็บเล็ตและที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกรวย มีคะแนนความเหมาะสมทุกด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด และที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกลม ที่ใส่กระดาษเช็ดปาก และที่รองแก้วทรงสี่เหลี่ยมมีคะแนนความเหมาะสมด้านความงามเหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ ด้านความสะดวกสบายในการใช้งาน ด้านการเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานและการผลิต ด้านคุณค่าทางภูมิปัญญา และด้านคุณค่าเชิงพาณิชย์อยู่ในระดับมากและมากที่สุด และที่รองแก้วทรงกลม มีคะแนนความเหมาะสมด้านความงามเหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ ด้านความสะดวกสบายในการใช้งาน ด้านการเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานและการผลิต ด้านคุณค่าทางภูมิปัญญา และด้านคุณค่าเชิงพาณิชย์อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

ผู้วิจัยคัดเลือกผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ที่มีคะแนนประเมินความเหมาะสมทุกด้านในระดับมาก(คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.5) และมากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.51-5) ได้หัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์จำนวน 5 ประเภท 7 รูปแบบ ได้แก่ 1) กระเป๋าจักสานขนาดกลาง 2) กระเป๋าจักสานบุผ้าสำหรับใส่แท็บเล็ต 3) ที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกลมและรูปทรงกรวย 4) ที่ใส่กระดาษเช็ดปากม้วนและรัดวงรอบด้วยพลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) และ 5) จานรองแก้วน้ำรูปทรงสี่เหลี่ยมและรูปทรงกลม

4. นำผลิตภัณฑ์ทั้ง 5 ประเภท มาสร้างแม่พิมพ์ 3 D สร้างโมเดล เพื่อเป็นต้นแบบในการผลิต

5. การผลิตต้นแบบ ประสานผู้สูงอายุในการสานลายชะลอมและลายฉลว ช่างฝีมือด้านการบุผ้า ด้านการขึ้นรูปไม้ไผ่และช่างประกอบกระเป๋า ในการผลิตต้นแบบหัตถกรรมพื้นบ้านแบบจักสาน ทั้ง 5 ประเภท โดยใช้ระยะเวลาในการผลิตหัตถกรรมจักสานเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 5 ประเภท ประมาณ 1 เดือน

1) กระเป๋าจักสานลายชะลอมและลายฉลวขนาดกลาง

ภาพที่ 2 กระเป๋าจักสานลายชะลอมและลายฉลวขนาดกลาง

2) กระเป๋าจักสานลายชะลอม/ เฉลว บุผ้าสำหรับใส่แท็บเล็ต

ภาพที่ 3 กระเป๋าจักสานลายชะลอม/ เฉลว บุผ้าสำหรับใส่แท็บเล็ต

3) ที่ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกรวยและรูปทรงกลม

ภาพที่ 4 ใส่แก้วเก็บความเย็นรูปทรงกรวยและรูปทรงกลม

4) ที่ใส่กระดาษเช็ดปากม้วนและรัดวงรอบด้วยพลาสติกชีวภาพ

ภาพที่ 5 ที่ใส่กระดาษเช็ดปากม้วนและรัดวงรอบด้วยพลาสติกชีวภาพ

5) จานรองแก้วน้ำรูปทรงกลมและรูปทรงสี่เหลี่ยม

ภาพที่ 6 จานรองแก้วน้ำรูปทรงกลมและรูปทรงสี่เหลี่ยม

6. การทดลองจำหน่าย

ผู้วิจัย นำผลิตภัณฑ์แบบไปทดลองจำหน่ายทั้งช่องทางออนไลน์ ได้แก่ เฟสบุ๊คไลฟ์และโปรแกรมสนทนาไลน์ ส่วนแบบออฟไลน์ ได้ทดลองจำหน่าย ดังนี้

6.1 งานเทศกาล “บ้านसानใจ” ถนนวัฒนธรรมสร้างสรรค์ หน้าเมืองพินสนิคม ในวันเสาร์ที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2565 โดยในงานนี้ได้มอบกระเป๋าผ้าใบให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์)

6.2 วางจำหน่ายเพื่อเป็นสินค้าที่ระลึกมหาวิทยาลัยบูรพา ณ ศูนย์ปฏิบัติการโรงแรม มหาวิทยาลัยบูรพา

7. การพัฒนาระบบการตลาดออนไลน์

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์บ้านแบบจักสานเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นระบบการตลาดออนไลน์ (E-commerce) โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลใช้ภาษา PHP Hypertext Preprocessor และฐานข้อมูล MySQL

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์บ้านแบบจักสานเพื่อยกระดับสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ดำเนินการผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยผู้วิจัย ผู้สูงอายุและผู้นำชุมชน ผ่านการจัดตั้งคณะกรรมการ 2 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาบริหารจัดการผลิตภัณฑ์บ้านแบบจักสานเพื่อยกระดับสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ อำเภอพินสนิคม ซึ่งมีนายอำเภอและคณะกรรมการบริหารชุมชนผลิตภัณฑ์บ้านแบบจักสาน เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมในการออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อนำไปสร้างเป็นต้นแบบของผลิตภัณฑ์ และมีการฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดให้กับบุคคลรุ่นต่อไป ซึ่งเป็นเยาวชนในชุมชนพินสนิคม ซึ่งเป็นเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลการศึกษารั้งนี้ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อรังสรรค์ผลผลิตเพื่อสร้างสรรค์ ซึ่งชุมชนต้องมีส่วนร่วม ดังที่กล่าวไว้ว่า “การตลาดของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน” ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR) ที่ว่าผู้มีส่วนร่วมในชุมชนจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนในการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การวางแผนการตลาดและการสืบทอดภูมิปัญญาเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนรวมถึงระบบการผลิต และการจัดจำหน่ายที่เหมาะสม เพื่อสร้างความยั่งยืนบนรากฐานของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังเช่น การศึกษาของชาติรี บัวคลี่ (2561) ที่ใช้การวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมทั้งผู้ประกอบการ ลูกค้านักวิชาการด้านการออกแบบ นักออกแบบและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อ การออกแบบและพัฒนาฉลากสินค้าชุมชนในจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 6 ผลิตภัณฑ์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ของการออกแบบด้วยกระบวนการสื่อสารอย่างมีส่วนร่วมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนร่วมได้ สอดคล้องกับการศึกษาของกนกวรรณ พวงประยงค์ (2561) ที่ได้ศึกษาบทบาทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ในการพัฒนาระดับวิสาหกิจชุมชนไทย พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยปัจจัยด้าน “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นสำคัญ เพราะคนในชุมชนย่อมที่จะรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของชุมชนของตนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ทุกกลุ่ม
3. ควรมีการศึกษาหัตถกรรมจักสานในชุมชนอื่น และออกแบบให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีในชุมชนนั้น เช่น กก ทางมะพร้าว หวาย เพื่อพัฒนาให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประเภท Fundamental Fund ปีงบประมาณ 2565 มหาวิทยาลัยบูรพา และหน่วยวิจัยและพัฒนาสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

รายการอ้างอิง

- กษมาศ แซ่เตียว, จิรารัตน์ ไมยวรรณ, พัชราพร เขียวฉะอ้อน, ภัทราวดี บำรุงวงศ์, อาเรีย ปานทองทา, และชัยณรงค์ ศรีรักษ์. (2563). การจัดการความรู้มรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อวางแผนกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กรณีศึกษาชุมชนโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 7(1), 112-120.
- กนกวรรณ พวงประยงค์. (2561). บทบาทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนาระดับวิสาหกิจชุมชนไทย. *วารสารพัฒนศาสตร์*, 1(1), 220-252.
- จุฑามาศ แทนจอน, สุนทร สุวรรณละออง, พูลพงศ์ สุขสว่าง, พวงทอง อินใจ, จิณห์จุฑา ชัยเสนา ดาลลาส, ชัญญูชิตาคุษฎี พูลศิริ, ธนิตา จุลวนิชย์พงษ์, สุชาดา พงศ์กิติวิบูลย์, และเกศรา น้อยมานพ. (2565). ชุมปัญญาหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อสังคมแห่งความสุขของผู้สูงอายุยุคใหม่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 33(2), 14-29.
- ชาติรี บัวคลี่. (2557). บทความวิชาการ: แนวคิดการออกแบบสิ่งพิมพ์ดิจิทัลหลังสมัยใหม่. *วารสาร Veridian E Journal* ๗ สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 7(3), 247-258.
- นัฐธีรนนท์ รอดชื่น. (2560). การออกแบบผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานพื้นบ้าน บ้านดงชะพลู ตำบลบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 8(1), 13-23.
- ศิริรักษ์ จวงทอง และวิลาศ วุ่นแก้ว. (2558). การสำรวจสถานะองค์ความรู้และแนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสงขลา : กรณีศึกษาพื้นที่ชุมชนในตำบลคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

อรนุตภูษิ์ สุธาคำ และตรีชฎา สมฟอง. (2563). การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานเชิงสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์
ชุมชนกลุ่มจักสานบ้านป่าจื้ว ตำบลทาเหนือ อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารวิจัยเทคโนโลยี
นวัตกรรม*, 4(2), 22-38.

Hwang, K. (2020). Form follows function, Function follows form. *Journal of Craniofacial
Surgery*, 31(2), 335. DOI: 10.1097/SCS.0000000000005891

มหาวิทยาลัยบูรพา

ความแตกต่างระหว่างเจเนอเรชันกับการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์
ศิลปินเพลงเกาหลีของแฟนคลับชาวไทย
GENERATION DIFFERENCES AND KOREAN MUSICAL ARTISTS' ONLINE
COMMUNITY PARTICIPATION OF THAI FAN CLUB

ชญญา กาญจนปรมาภา (Chanya Kanchanaparamapa)¹

ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์ (Chompunuch Punyapiroje)²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจของแฟนคลับชาวไทยในชุมชนออนไลน์ต่อศิลปินเพลงเกาหลีของคนเจเนอเรชัน Y และเจเนอเรชัน Z โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็น ผู้นำชุมชนและสมาชิกของชุมชนออนไลน์ประเภททวิตเตอร์แฟนคลับศิลปินเพลงเกาหลีจำนวน 30 คน ใช้การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งเจเนอเรชัน Y และ Z ได้มีวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมตามแนวคิดวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วมของแฟนคลับของ Jenkins (2009) ทั้ง 4 ประการ ได้แก่ การเข้าร่วม การแสดงออก การแก้ปัญหาาร่วมกัน และการเผยแพร่ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจเบื้องต้นในการเข้าร่วมชุมชนออนไลน์ของคนเจเนอเรชัน Y และ Z ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 เจเนอเรชัน มีแรงจูงใจด้านข้อมูลสูงสุด รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม และแรงจูงใจด้านความบันเทิง ตามลำดับ แต่มีความแตกต่างในแรงจูงใจของกลุ่มที่เป็นผู้นำชุมชนของทั้ง 2 เจเนอเรชัน

คำสำคัญ: เจเนอเรชัน, การมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์, ศิลปินเพลงเกาหลี, แฟนคลับ

Abstract

The purpose of this research was to study the participation and motivation of Korean music artists online communities of Generation Y and Z Thai fans. A qualitative research method, in-depth interviews, was employed in collecting data with 30 informants who were community leaders and members of Korean music artist Twitter communities and were selected by purposive sampling method. The results revealed that both Generation Y and Z informants had a culture of participation congruent with Jenkins (2009) concept composing of four aspects: participation, expression, joint problem solving together and dissemination. When comparing their motivations to join Twitter communities of Generation Y and Z. The results showed that both generations had information motive the highest, followed by social integration motive and entertainment motive, respectively. However, there were different motivations among community leaders of the two generations.

Keywords: Generation, Online Community Participation, Korean Music Artists, Fanclub

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทนำ

กระแสเกาหลี (“ฮัน-รยู (한류)” หรือ “Hallyu” หรือ “Korean wave” หรือ K-wave) หมายถึง วัฒนธรรม K-pop หรือวัฒนธรรมเพลงป๊อปเกาหลีจากเกาหลีใต้ที่ได้รับความนิยมจากวัยรุ่นในประเทศจีน ไต้หวัน ไทย และเวียดนาม ต่อมาได้แพร่กระจายไปยังคนทั่วโลกตั้งแต่ปลายยุคทศวรรษ 90 ที่ผ่านมา กระแสความนิยมวัฒนธรรมเกาหลีปัจจุบันมีตั้งแต่เพลง (K-pop) ละครทีวี (K-drama) ภาพยนตร์ (K-movie) แฟชั่น (K-fashion) อาหาร (K-food) ความงาม (K-beauty) และอื่น ๆ (ไพบูลย์ ปิตะเสน และจิราพร จันจุฬา, 2563) จากความนิยมดังกล่าว ก่อให้เกิดการรวมตัวของคนที่คลั่งไคล้ศิลปินที่เรียกว่า กลุ่มแฟนคลับ (fanclub) ซึ่งแต่เดิมมีการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือพูดคุยเกี่ยวกับศิลปินเกาหลีที่ตนชื่นชอบ ต่อมาเมื่อคนในกลุ่มเริ่มมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นก็จะเริ่มมีการสร้างสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็น ชื่อกลุ่มแฟนคลับ สีประจำกลุ่ม หรือ แต่งไฟรูปร่างต่าง ๆ การกำหนดสัญลักษณ์เหล่านี้เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มแฟนคลับกันเองและแสดงให้เห็นอัตลักษณ์และความเป็นกลุ่มแฟนคลับของศิลปินเหล่านี้อีกด้วย ต่อมา เมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง กลุ่มแฟนคลับเริ่มมีการใช้สื่อออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ มาใช้ในการสื่อสารและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างสมาชิกในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับดาราศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ โดยรูปแบบการสื่อสารมีตั้งแต่ภาพนิ่ง คลิปเสียง คลิปวิดีโอ และข้อความ (Atiqah, 2019)

เมื่อทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศิลปินเกาหลีในประเทศไทยนั้นพบว่า งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชุมชนและปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของการพบปะกันในชีวิตจริง ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีดิจิทัลได้รับการพัฒนาเข้ามาใช้ในบริบทต่าง ๆ ของคนในชุมชน ทำให้นักวิจัยเริ่มศึกษาประเด็นแฟนคลับและชุมชนออนไลน์ในหลากหลายประเด็น (จารุภัค อธิวัฒน์ภิญโญ, 2562; จุติมาศ เกลี้ยงเกลา, 2556; ชนกานต์ รักชาติ, 2559; บุญยงช นาคะ, 2560; ปรางค์แก้ว ปรางรัตน์, 2561; พัน ฉัตรไชยยันต์, 2563; ศุภิสรา นิมครุฑ, 2560; สุรจิตต์ สิงห์แก้ว, 2556; อนินทยา ประสิทธิ์มี, 2562; Ezani 2019; Jenol, 2020) แต่ก็ยังไม่มีงานวิจัยใดศึกษาว่าแฟนคลับศิลปินเกาหลีในประเทศไทยที่มีช่วงอายุแตกต่างกันนั้นจะมีการแสดงออกการมีส่วนร่วมในชุมชนแฟนคลับแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เป็นเพราะคนในแต่ละเจนเนอเรชันอาจจะมีจิตสำนึกทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันได้แม้จะอยู่ร่วมกันในสังคมและวัฒนธรรมเดียวกันเพราะเกิดจากการตีความปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เนื่องจากประสบการณ์ สภาพแวดล้อมทางสังคม และเทคโนโลยีที่ต่างกันของปัจเจกบุคคลแต่ละวัยที่ได้ประสบเป็นปัจจัยที่หล่อหลอมความคิด (Mindset) ค่านิยม ทศนคติ มุมมองทางสังคม รวมถึงพฤติกรรมกรับข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยจะเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นอย่างถาวร และเติบโตไปพร้อมกับคนในเจนเนอเรชันนั้น ๆ (Van Den Bergh & Behrer, 2011) ดังนั้น วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาว่าความแตกต่างของกลุ่มแฟนคลับชาวไทยของคนต่างเจนเนอเรชันจะมีการแสดงออกวัฒนธรรมและแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของกลุ่มแฟนคลับศิลปินเกาหลีแตกต่างกันอย่างไร ข้อมูลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์กับผู้ทำงานด้านสื่อสารแบรนด์นำไปใช้วางแผนเพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการสื่อสารการตลาดแบบสร้างประสบการณ์กับกลุ่มแฟนคลับ รวมทั้งการสร้างกลยุทธ์ในการสื่อสารตราสินค้าประเภทบุคคลหรือสินค้าเชิงวัฒนธรรมของศิลปินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะในธุรกิจบันเทิงนี้ กลุ่มแฟนคลับและชุมชนของแฟนคลับนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ศิลปินและแบรนด์สินค้าเชิงวัฒนธรรมต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพราะกลุ่มแฟนคลับไม่เพียงติดตามผลงานหรือบริโภคสินค้า แต่ยังมีร่วมปกป้องศิลปินที่ตนเองชื่นชอบ และยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับศิลปินอีกด้วย (Muniz and O’Guinn, 2001)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของแฟนคลับชาวไทยในชุมชนออนไลน์ต่อศิลปินเพลงเกาหลีของคนเจนเนอเรชัน Y และเจนเนอเรชัน Z
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจของแฟนคลับชาวไทยในชุมชนออนไลน์ต่อศิลปินเพลงเกาหลีของคนเจนเนอเรชัน Y และเจนเนอเรชัน Z

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วมของแฟนคลับ

Jenkins (2009) กล่าวว่า รูปแบบสำคัญของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. การเข้าร่วม (affiliations) คือ การที่บุคคลเป็นสมาชิกทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในชุมชนออนไลน์ที่มีสื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น Facebook, Twitter หรือเว็บไซต์แฟนคลับ เป็นต้น
2. การแสดงออก (expressions) คือ การที่บุคคลเกิดสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ ๆ เช่น การสร้างวิดีโอหรือตัดต่อภาพ การแต่งแฟนฟิคชัน หรือสร้างแฟนอาร์ต เป็นต้น
3. การแก้ปัญหาาร่วมกัน (collaborative problem-solving) คือ การที่บุคคลเกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นร่วมกันในกลุ่มแฟนคลับสำเร็จลุล่วง
4. การเผยแพร่ (circulations) คือ การที่บุคคลเริ่มประกาศตัวตน แสวงหาข่าวสาร และช่วยกระจายข่าวสาร เพื่อให้ศิลปินเป็นที่รู้จักในวงกว้าง

แนวคิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์

Madupu and Cooley (2010) อธิบายว่า แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์มี 5 ด้าน ดังนี้

1. แรงจูงใจด้านข้อมูล (information motive) ผู้บริโภคตอบสนองความต้องการข้อมูลทั้งโดยการรับและแบ่งปันข้อมูล ด้วยการโพสต์คำถามและอ่านโพสต์ของสมาชิกคนอื่น นอกจากนี้ สมาชิกยังมีส่วนร่วมในชุมชนแบรนด์ออนไลน์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. แรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง (self-discovery motive) คือ การทำความเข้าใจความชอบรสนิยม และค่านิยมของแต่ละบุคคลในแง่มุมต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับสมาชิกคนอื่น
3. แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม (social integration motive) หมายถึง ความต้องการของสมาชิกในการสื่อสารโต้ตอบกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชนแบรนด์ออนไลน์เพื่อสร้างมิตรภาพและความใกล้ชิด เกิดปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของการสนทนา เปิดโอกาสให้สมาชิกได้พบปะผู้คนที่มีความคิดคล้ายคลึงกันเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน
4. แรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม (social enhancement motive) คือ คุณค่าที่ผู้เข้าร่วมได้รับจากการได้รับการยอมรับจากสมาชิกคนอื่น ๆ และการยกระดับสถานะทางสังคมของตนภายในชุมชนอันเป็นผลมาจากการมีส่วนร่วม ชื่อเสียงของสมาชิกเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในชุมชน สถานะทางสังคมของสมาชิกในชุมชนเกี่ยวข้องโดยตรงกับขอบเขตของการมีส่วนร่วม
5. แรงจูงใจด้านความบันเทิง (entertainment motive) เป็นแรงจูงใจที่สำคัญของการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ ความบันเทิงหมายถึงกิจกรรมที่น่าพึงพอใจ สนุกสนาน ให้ผู้บริโภคได้เพลิดเพลินร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชนออนไลน์ ซึ่งสมาชิกมีส่วนร่วมเพราะชุมชนมีความสนุกสนาน

จากแนวคิดทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาแนวคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับชุมชนแฟนคลับของศิลปินเกาหลีในประเทศไทยและพบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับแฟนคลับของศิลปินเกาหลีในหลากหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง พฤติกรรมและอัตลักษณ์ของแฟนคลับ ผลวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ปัจจัยด้านต่าง ๆ เช่น การเปิดรับวัฒนธรรม, การรวมกลุ่มของแฟนคลับ, การบริโภคสินค้า, การใช้ภาษาและการปฏิสัมพันธ์กับแฟนคลับต่างประเทศ หรือการติดตามศิลปิน เป็นต้น แฟนคลับแต่ละคนมีพฤติกรรมในแต่ละด้านมากน้อยแตกต่างกันไป (จตุมาศ เกลี้ยเกลลา, 2556) โดยบุคคลได้มีการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย ไม่นิยมเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงให้คนอื่นรับรู้ และไม่ต้องการที่จะแสดงถึงความเป็นแฟนคลับเกาหลีออกมาในชีวิตประจำวัน (อนินทยา ประสิทธิ์มี, 2562) อัตลักษณ์ วิธีการสื่อสาร และการดำรงอยู่ของกลุ่มแฟนคลับ ผลวิจัยส่วนใหญ่พบว่า กลุ่มแฟนคลับมีการเกิดขึ้นและรวมตัวกันได้จากการพยายามเพิ่มพื้นที่และแพร่กระจายกลุ่มของตนเองออกไปให้มีฐานของกลุ่มแฟนคลับเพิ่มมากขึ้น บวกกับความต้องการในการบริโภคสิ่งใหม่ ๆ และนำเสนอใจอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีการวางแผน การจัดการเพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และมีการแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ หลายกลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรวมกันเป็นชุมชนของแฟนคลับนั้น จะต้องมีการจัดการการอยู่ร่วมกันระหว่างสมาชิกและสมาชิกคนอื่น มักใช้การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์เป็นหลัก และมีการรวมตัวเพื่อทำกิจกรรมให้แก่ศิลปิน อัตลักษณ์ถูกสะท้อนผ่านทางพฤติกรรมในการสะสมหรือติดต่อปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มแฟนคลับ มีสัญลักษณ์ของแฟนคลับนั้น ๆ เช่น การมีแท่งไฟ ชนิดของแท่งไฟ สีประจำวง การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในกลุ่มออนไลน์และออฟไลน์ เป็นต้น นอกจากแฟนจะเป็นผู้บริโภคแล้วยังมีบทบาทอื่นคือการแสดงบทบาทในการผลิต อีกทั้งชุมชนยังส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมของแฟนคลับในชีวิตจริงอีกด้วย (จารุภัค อธิวัฒน์ภิญโญ, 2562; ชนกานต์ รักชาติ, 2559; บุญนุช นาคะ, 2560; ปรารค์แก้ว ปรารรัตน์, 2561; ศุภิสรา นิมครุฑ, 2560; สุรศักดิ์ สิงห์แก้ว, 2556) นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบว่า มีการรวมกลุ่มกันสร้างเป็นวัฒนธรรมย่อย มีการสร้างสรรค์เนื้อหาทั้งออนไลน์และชีวิตจริง (พัน ฉัตรไชยยันต์, 2563)

สังเกตได้ว่างานวิจัยแต่เดิมส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชุมชนและปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของการพบปะกันในชีวิตจริง ขณะที่สภาพสังคมทั่วโลกเปลี่ยนไปจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในบริบทต่าง ๆ รวมถึงอิทธิพลของโลกออนไลน์ในปัจจุบัน ทำให้เริ่มมีการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับแฟนคลับและชุมชนแฟนคลับในหลากหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับออนไลน์มากขึ้น มีมุมมองของการแสดงออกทางอัตลักษณ์ของแฟนคลับแต่ยังไม่มียานวิจัยใดศึกษาว่าแฟนคลับโดยเฉพาะคนที่มีความสนใจที่แตกต่างกันนั้นจะมีการแสดงออกการมีส่วนร่วมในชุมชนแฟนคลับแตกต่างกันอย่างไรเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้นำชุมชนและสมาชิกของชุมชนแฟนคลับศิลปินเกาหลีจำนวน 30 คน แบ่งเป็นเจนเนอเรชัน Y จำนวน 15 คน และเจนเนอเรชัน Z จำนวน 15 คน โดยใช้การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ข้อดีของการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาได้ลึกและตรงประเด็น (ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2551) จากนั้นผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนและสมาชิกของชุมชนแฟนคลับ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนั้น คือ ทั้งสองกลุ่มจะต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภททวิตเตอร์ เนื่องจากเป็นช่องทาง

ที่ศิลปินสามารถโต้ตอบกับแฟนคลับในประเทศไทยเป็นไวจำนวนมากเพราะมีการอัปเดตข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอและรวดเร็ว และผู้ให้ข้อมูลต้องมีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนอย่างน้อย 1 ครั้ง

สำหรับกลุ่มผู้นำชุมชนนั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจะทำหน้าที่ดูแลบัญชีผู้ใช้งานของแฟนเบสของศิลปินเพลงเกาหลีกลุ่มหนึ่งที่มีผู้ติดตามมากกว่า 50,000 คนขึ้นไป และมีการอัปเดตข้อมูลในบัญชีอย่างสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกตามเกณฑ์ดังกล่าวได้จำนวนบัญชีผู้ใช้งานทั้งหมด 5 บัญชี รวมทั้งหมดมีจำนวน 7 คน ได้แก่ 1) @jaemin_th (117.7K followers) 2) @DOYOUNG_TH (113.7K followers) 3) @MARKLEE_TH (105K followers) 4) @MYJENO_TH (105K followers) 5) @jjaehyunTH (85.5K followers)

สำหรับกลุ่มสมาชิกนั้น ผู้ให้ข้อมูลจะต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์ประเภททวิตเตอร์ และจะต้องมีอายุระหว่าง 20-38 ปี โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นคนอายุระหว่าง 25-38 ปี นับเป็นตัวแทนเจนเนอเรชัน Y และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นคนอายุระหว่าง 20-24 ปี นับเป็นตัวแทนเจนเนอเรชัน Z รวมทั้งหมดมีจำนวน 30 คน

จากนั้นกำหนดรหัสให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้นำชุมชนและสมาชิกของชุมชนแฟนคลับศิลปินเกาหลีจำนวนทั้งหมด 30 คน ดังนี้ ผู้นำชุมชนเจนเนอเรชัน Y เป็น YL1-2 สมาชิกชุมชนเจนเนอเรชัน Y เป็น YM3-15 ผู้นำชุมชนเจนเนอเรชัน Z เป็น ZL1-5 และสมาชิกชุมชนเจนเนอเรชัน Z เป็น ZM6-15

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนก่อนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลและตั้งประเด็นคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ (interview guide) จากนั้นจึงติดต่อกันหาผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้าผ่านทางสื่อออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ เมื่อถึงวันและเวลาที่นัดหมายผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์ผ่านทางช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมวิดีโอคอล ก่อนจะเริ่มทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตนเองให้กับผู้ให้ข้อมูลได้รู้จักและอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย พร้อมระบุว่าข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น และจะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลเป็นความลับ ถ้าผู้ให้ข้อมูลตอบรับผู้วิจัยก็จะให้ลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และขออนุญาตบันทึกภาพและเสียงในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการสัมภาษณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยถอดเทปการสัมภาษณ์และส่งให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป เพื่อให้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลเป็นความลับ ผู้วิจัยได้กำหนดรหัสให้กับผู้ให้ข้อมูล 30 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) โดยแนวคำถามมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอนและข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างแบบหลวมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูล สามารถให้ข้อมูลได้อย่างเต็มที่และผู้วิจัยสามารถยืดหยุ่นในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจเพิ่มเติมได้ (มานพ คณะโต, 2550) ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบคำถามมาจากแนวคิดวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วมของแฟนคลับจากงานวิจัยของ Jenkins (2009) และแนวคิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของ Madupu and Cooley (2010) จากนั้นจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมทางภาษาแล้วจึงนำมาปรับแก้ ก่อนจะนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารจำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา (content validity) อีกครั้งก่อนนำมาปรับแก้ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้นำและสมาชิกของชุมชนแฟนคลับศิลปินเพลงเกาหลีผ่านทางสื่อออนไลน์ประเภทวิดีโอเพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และประโยชน์ของการวิจัย เมื่อผู้ให้ข้อมูลให้การตอบรับ ผู้วิจัยจึงทำการนัดหมายวันและเวลาที่จะสัมภาษณ์ เมื่อถึงวันเวลาที่นัดหมาย ผู้วิจัยจึงติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลผ่านทางช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมวิดีโอคอล ได้แก่ Google meet หรือ Zoom meeting ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจนข้อมูลอิ่มตัว โดยช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 โดยสรุปมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 30 คน

การตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลก่อนจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (data triangulation) เริ่มจากการเปรียบเทียบเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปินวงเกาหลีในสื่อต่าง ๆ เช่น บทความในเว็บไซต์ และสื่ออื่น ๆ ในช่วง พ.ศ. 2559-2565 กับบทสัมภาษณ์ของกลุ่มแฟนคลับที่ให้ข้อมูลว่ามีความสอดคล้องในเรื่องของเนื้อหาและช่วงเวลา รวมถึงมีการตรวจสอบบุคคลหมายถึง การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลายว่า ข้อมูลที่ได้รับจะมีเนื้อหาสอดคล้องกันหรือไม่ ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยอ่านข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดเพื่อทำการสร้างข้อสรุปชั่วคราวเบื้องต้น จำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บางส่วนมาอ้างอิง จากนั้นจึงสรุปและนำเสนอข้อมูลตัวอักษรและภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) ตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ศิลปินเพลงเกาหลีของกลุ่มคนสองเจนเนอเรชัน

ตามแนวคิดวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วมของแฟนคลับ จากงานวิจัยของ Jenkins (2009) ระบุว่ามีความคุณสมบัติที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ได้แก่ การเข้าร่วม การแสดงออก การแก้ปัญหาาร่วมกัน และการเผยแพร่ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ศิลปินเพลงเกาหลีของแฟนคลับทั้ง 4 ประการ โดยผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจะมีคุณสมบัติตั้งแต่การเข้าร่วม การแสดงออก และการแก้ปัญหาาร่วมกัน แต่มีเพียง 2 ใน 3 ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระบุถึงคุณสมบัติด้านการเผยแพร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 กลุ่มเจนเนอเรชัน Y

การมีส่วนร่วมในชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจนเนอเรชัน Y ทั้งหมดเริ่มต้นด้วยการเข้าร่วมซึ่งระยะเวลาที่เข้าร่วมชุมชนอยู่ประมาณ 3 ปี มีเพียงบางส่วนที่เข้าร่วมมานานถึง 7 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลได้ให้สัมภาษณ์ว่า ตนได้เข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปิน ผ่านสื่อออนไลน์ประเภทวิดีโอหรืออินสตาแกรม ส่วนมากได้สร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ขึ้นมาและได้เริ่มติดตามบัญชีผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับศิลปินและแฟนคลับคนอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับศิลปิน ค้นหาความบันเทิงเกี่ยวกับศิลปิน รวมถึงเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับแฟนคลับคนอื่น ๆ ในชุมชนบ้าง ในขั้นถัดมาจะเป็นลักษณะของการแสดงออก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจนเนอเรชัน Y มีการแสดงออกในชุมชนที่แตกต่างกันไปหลากหลายรูปแบบ เช่น การซื้อขายแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มแฟนคลับ การสนับสนุนศิลปินในรูปแบบต่าง ๆ เข้าร่วมคอนเสิร์ต แฟนมีตติ้ง แฟนไซน์ รวมไปถึงมีการสร้างสรรค์ผลงานหรือการให้คำแนะนำปรึกษากับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชน เป็นต้น เมื่อมีการแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ผู้ให้ข้อมูลจะเริ่มมีการแสดงออกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทั้งเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นร่วมกันในกลุ่มแฟนคลับสำเร็จลุล่วง เช่น การช่วยกันโหวต บ่นวิว บ่นแฮชแท็ก สตรีมเพลง ซ็อลอัลบั้มเพื่อดันยอดเพื่อให้ศิลปินได้รับรางวัล และช่วยให้ศิลปินที่ตนชื่นชอบได้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการระดมทุนเพื่อทำโปรเจกต์ให้ศิลปิน แต่คนเจเนอเรชันนี้จะเน้นเป็นโปรเจกต์ที่นำเงินไปใช้ในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับตัวศิลปินโดยตรงมากกว่า เมื่อผู้ให้ข้อมูลได้เข้าร่วมและเกิดปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในชุมชนออนไลน์แล้ว ก็มักจะแสดงพฤติกรรมการเผยแพร่ขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลบางส่วนอย่างบ้านแฟนเบสจะเริ่มมีการประกาศตัวตน แสวงหาข่าวสารและช่วยกระจายข่าวสารและจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิลปินเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น ส่วนของสมาชิกชุมชนทั่วไปก็จะช่วยเป็นการริเวิตเพื่อกระจายข่าวสาร

ข้อสังเกตหลักที่ได้จากการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมในชุมชนของผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y คือ คนเจเนอเรชัน Y เปิดเผยมุมมองการใช้สื่อออนไลน์ที่มากขึ้นหลังจากที่ได้เข้ามาร่วมกิจกรรมในชุมชนออนไลน์ แต่ในบางกิจกรรมยังคงชอบการเข้าร่วมในรูปแบบออฟไลน์มากกว่า เช่น คอนเสิร์ต แฟนมีตติ้ง แฟนไซน์ หรือแม้แต่การทำความรู้จักกับแฟนคลับคนอื่น ๆ ในชุมชน อาจส่งผลให้คนเจเนอเรชันนี้บางส่วนไม่ได้เข้าร่วมในชุมชนออนไลน์อย่างสม่ำเสมอในทุก ๆ กิจกรรมออนไลน์ที่ถูกจัดขึ้น

1.2 กลุ่มเจเนอเรชัน Z

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Z เริ่มต้นด้วยการเข้าร่วม เช่นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y โดยส่วนใหญ่เข้าร่วมชุมชนมาประมาณ 4 ปีขึ้นไป มีบางส่วนที่เข้าร่วมมานานถึง 8 ปี ผู้ให้ข้อมูลได้เข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปินผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม หรือดีด็อก และติดตามบัญชีผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับศิลปินและแฟนคลับคนอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับศิลปิน ค้นหาความบันเทิงเกี่ยวกับศิลปิน รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับแฟนคลับคนอื่น ๆ ในชุมชน ซึ่งจะใช้เวลาอยู่กับชุมชนดังกล่าวแทบจะตลอดเวลา ในขั้นของการแสดงออก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Z จะมีการแสดงออกในชุมชนที่แตกต่างกันไป โดยการแสดงออกมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การซื้อขายแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งกันและกัน การเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มแฟนคลับ การสนับสนุนศิลปินในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงการสร้างสรรค์ผลงานหรือพูดคุยสอบถามให้คำแนะนำปรึกษากับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชน เมื่อผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเป็นระยะเวลาหนึ่ง ผู้ให้ข้อมูลจะเกิดการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นร่วมกันในกลุ่มแฟนคลับสำเร็จลุล่วง เช่น การช่วยเหลือเพื่อทำโปรเจกต์ให้ศิลปินสำเร็จตามเป้าหมาย การช่วยกันโหวต บ่นวิว บ่นแฮชแท็ก สตรีมเพลง รวมทั้งการซ็อลอัลบั้มเพื่อดันยอดเพื่อให้ศิลปินได้รับรางวัลหรือช่วยให้ศิลปินได้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชันนี้จะเห็นความสำคัญของกิจกรรมเหล่านี้อย่างมาก และพยายามเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด เมื่อผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ศิลปินเป็นที่รู้จักในวงกว้าง จึงทำให้เกิดเกิดการเผยแพร่ขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลบางส่วนจะเริ่มมีตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้นำชุมชน ในการแสวงหาข่าวสารและช่วยกระจายข่าวสารเพื่อให้ศิลปินเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น และสมาชิกชุมชนหลาย ๆ คนก็มีการช่วยเผยแพร่ข้อมูลด้วยอีกทาง โดยการริเวิตข่าวสารจากบ้านแฟนเบสที่ถูกเผยแพร่มาอีกที หรือส่งต่อให้คนอื่น ๆ ได้รับความรู้ด้วย

ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดเด่นของผู้สัมภาษณ์เจเนอเรชัน Z จากการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมในชุมชนคือ กลุ่มเจเนอเรชัน Z มีอัตราการใช้สื่อออนไลน์และการเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ค่อนข้างสูงอยู่แล้ว ส่งผลให้มีการปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนออนไลน์ค่อนข้างสูง และมองว่าช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางที่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับชุมชนแฟนคลับ จึงทำให้คนเจเนอเรชันนี้ส่วนมากจะเข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปินในช่องทางออนไลน์อย่างสม่ำเสมอในทุกกิจกรรมที่สามารถเข้าร่วมได้

เมื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของคนเจนเนอเรชัน Y และ Z พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ทั้งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y หรือ Z มีคุณสมบัติในวัฒนธรรม การเข้าร่วมที่เหมือนกัน มีแตกต่างกันในส่วนของการแสดงออกและการเข้าร่วมที่เจเนอเรชัน Z จะมีความกระตือรือร้นและเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนออนไลน์ได้อย่างสม่ำเสมอมากกว่าเจเนอเรชัน Y โดยผู้ให้ ข้อมูลเจเนอเรชัน Y มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนออนไลน์มากขึ้นกว่าเดิมเพราะเทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนา ให้มีความสะดวกสบายจนได้รับความนิยมจากคนในสังคมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y ส่วนใหญ่ระบุว่า ตนเองยังคงคุ้นชินและต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบออฟไลน์อยู่เหมือนเดิม ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยค่ายเพลงต้นสังกัดอย่างการเข้าร่วมคอนเสิร์ตหรือแฟนไซน์ที่ได้ไปพบเจอลิขิตปินตัวจริง หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นในกลุ่มแฟนคลับ เช่น การนัดเจอกันตามคาเฟ่ หรือการออกไปแจกของที่ระลึกในอีเวนต์ ต่าง ๆ เป็นต้น ขณะที่ผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Z ที่มีเติบโตมากับสื่อออนไลน์ทำให้มีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี ส่วน ใหญ่พวกเขาชอบกิจกรรมที่จัดขึ้นทางออนไลน์เพราะมีความสะดวกในการเข้าร่วม และสามารถทำความรู้จัก คนอื่น ๆ ในชุมชนได้อย่างง่ายดาย ไม่ต้องออกไปเจอหน้ากันก็สามารถทำความรู้จัก และเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุก ที่ทุกเวลาที่สะดวก เช่น การโตนเทเพื่อสนับสนุนโปรเจก การพูดคุยกันในทวีตเตอร์สเปซ การแจกของในทวีต เตอร์ เป็นต้น รวมไปถึงกิจกรรมที่จัดโดยค่ายเพลงต้นสังกัดอย่างคอนเสิร์ตหรือแฟนไซน์ที่จัดในรูปแบบวิดีโอ คอลผ่านทางออนไลน์ ก็เป็นกิจกรรมที่คนเจน Z มองว่าสะดวกสบายและเป็นกิจกรรมที่น่าเข้าร่วมเช่นกัน

2. แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ศิลปินเพลงเกาหลีของกลุ่มคนสองเจเนอเรชัน

ตามแนวคิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของ Madupu and Cooley (2010) ที่ระบุ ว่า แรงจูงใจมี 5 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจด้านข้อมูล แรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง แรงจูงใจด้านการบูรณา การทางสังคม แรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม และแรงจูงใจด้านความบันเทิง ผลการสัมภาษณ์พบว่า แรงจูงใจที่พบมากที่สุดเป็นอันดับแรกสำหรับทั้ง 2 เจเนอเรชันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แรงจูงใจด้าน ข้อมูล รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม และแรงจูงใจด้านความบันเทิง พบ 2 ใน 3 ของ ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละเจเนอเรชัน ขณะที่แรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม พบเฉพาะในผู้นำชุมชนเจเนอเรชัน Y และแรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง พบเฉพาะในกลุ่มผู้นำชุมชนเจเนอเรชัน Z เท่านั้น

2.1 กลุ่มเจเนอเรชัน Y

ผลการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมกลุ่มชุมชน แฟนคลับศิลปินเพลงเกาหลีมากที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจด้านข้อมูล รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจด้านการบูรณาการ ทางสังคม แรงจูงใจในด้านความบันเทิง และแรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม ตามลำดับ แต่ไม่ปรากฏ แรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเองในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Y โดยรายละเอียดมีดังนี้

- แรงจูงใจด้านข้อมูล มีความหมายว่า ผู้บริโภคตอบสนองความต้องการข้อมูลทั้งโดยการรับและ แบ่งปันข้อมูล ด้วยการโพสต์คำถามและอ่านโพสต์ของสมาชิกคนอื่น ผู้บริโภคสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับแบรนด์ และแบ่งปันข้อมูลกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชน นอกเหนือจากการรับและแบ่งปันข้อมูล สมาชิกยังมีส่วนร่วม ในชุมชนแบรนด์ออนไลน์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การแก้ปัญหา การซื้อหรือขายผลิตภัณฑ์ หรือการ เสนอแนวคิดต่าง ๆ ผลจากการสัมภาษณ์แสดงว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีแรงจูงใจด้านข้อมูลเป็นหลักในการเข้า ร่วมชุมชนเพื่ออัปเดตข่าวสาร เสพข้อมูลเกี่ยวกับศิลปิน และแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชุมชน รวมถึงการช่วยกระจายข่าวสารเกี่ยวกับศิลปิน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“ส่วนมากเราจะอ่าน อัปเดตข้อมูล แล้วถ้ามีอะไรที่เสริมความเข้าใจ แบบบางทีข่าวมันก็มี จากหลายแหล่ง บางแอดก็จะมีทวิตอะไรมาช่วยไปหมด เราก็จะเอาหัวข้อนั้น ๆ เข้าไปพูดคุยกันในกลุ่มของเรา หรือถ้ามีทวิตบางอันที่ถามว่ารูปนี้มาจากไหน หรือข่าวนี้มาจากไหน ถ้าเรารู้เราก็จะเข้าไปตอบ แล้วก็ปกติ

เวลาเราเข้ามาในทวีตเตอร์ก็จะชอบ quote tweet ที่เป็นรูปเมมเราเอามาชม หรือโมเมนต์ที่เราชิป เราก็คจะเซฟรูปมาคุยกับเพื่อน” (YM11, สัมภาษณ์, 29 พฤษภาคม 2565)

- แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าตนเองมีความต้องการที่จะสื่อสารกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนออนไลน์เพื่อสร้างมิตรภาพ เกิดปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบของการสนทนา ทำให้สมาชิกได้พบปะผู้คนที่มีความคิดคล้ายคลึงกันเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน เมื่อเวลาผ่านไปความสัมพันธ์จะมีความเป็นส่วนตัวและใกล้ชิดกันมากขึ้น และเนื่องจากธรรมชาติของชุมชนออนไลน์ ทำให้การค้นหาสมาชิกคนอื่น ๆ ที่มีแรงจูงใจคล้ายคลึงกันเป็นเรื่องง่าย ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“ทุกครั้งที่เราติดตามศิลปินวงไหน เราก็คจะมีแฟนคลับของศิลปินวงนั้นที่เป็นเพื่อนของเรา ที่ผ่านมาเราก็คจะมีเพื่อนที่รู้จักกันจากการชอบศิลปินวงเดียวกัน กลายมาเป็นเพื่อนในชีวิตจริงที่เราสามารถคุยปรึกษาไปกินข้าว เหมือนเราไม่ได้แบ่งแยกว่าคนนั้นเพื่อนชีวิตจริง คนนี้เพื่อนต๊อง ถ้าเราเจอคนที่คุยแล้วเข้าใจตรงกันทัศนคติไปด้วยกันได้ ส่วนมากจะเป็นการรู้จักผ่านการคุยเรื่องเดียวกัน เช่น มีคนพูดถึง(ชื่อ)ศิลปินแล้วเราไปเมนชันตอบเขา หรือบางทีก็เกิดจากการ quote tweet กัน แล้วมีบทสนทนาต่อไปเรื่อย ๆ” (YM10, สัมภาษณ์, 28 พฤษภาคม 2565)

- แรงจูงใจในด้านความบันเทิง ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า พวกเขารู้สึกเพลิดเพลินกับกิจกรรมในชุมชนร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมเพราะชุมชนมีความสนุกสนาน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“โดยปกติ เราจะอยู่กับกลุ่มแฟนคลับที่เป็นคู่ชิปเดียวกันกับเรา เพราะเราชอบศิลปิน 2 คนนี้ แล้วเราก็คจะมีอะไรที่ไปด้วยกันได้ เราติดตามข่าวสารของทุกคนในวงนะ แต่อาจจะไม่ได้เข้าไปทำควารู้จักกันเท่าไร ถ้ามีจริง ๆ ก็จะเป็นแค่เราสนใจบางสิ่งบางอย่าง เช่น ไปอ่านฟิค กลุ่มไลน์เราก็มีเข้าไปอยู่บ้างแค่บางกลุ่ม ส่วนมากจะเข้าไปอยู่ในกลุ่มแนะนำแฟนฟิคชั้น แพลตฟอร์มจาก bubble ก็จะมีแค่นั้น เราเข้าไปก็แค่ไปตามดู ตามอ่าน ไม่ได้ไปทำควารู้จักกับใคร” (YM7, สัมภาษณ์, 21 พฤษภาคม 2565)

- แรงจูงใจหลักในด้านการยกระดับทางสังคม พบในผู้ให้ข้อมูลที่เป็ผู้นำชุมชนเท่านั้น โดยจากการสัมภาษณ์ระบุว่า แต่เดิมได้เข้าร่วมชุมชนมาเพราะต้องการข้อมูล และมีเพียงผู้ให้ข้อมูลคนเดียวเท่านั้นที่มีแรงจูงใจหลักในด้านการยกระดับทางสังคมเกิดขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นแอดมินบ้านแฟนเบสที่สร้างบ้านแฟนเบสขึ้นมาด้วยตนเอง และได้รับการยอมรับจากสมาชิกคนอื่น จนเกิดเป็นชื่อเสียงให้กับตัวผู้ให้ข้อมูลในลักษณะของบ้านเบสศิลปิน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“เราเป็นคนเปิดบ้านนี้ด้วยตัวเองเลย เพราะตอนที่เราก็คทำอีกบ้านนึงอยู่ เราชอบชื่อศิลปิน(คนหนึ่ง) แต่เราไม่เห็นแอคเคาท์ไหนของชื่อศิลปิน(คนหนึ่ง)แอคทีฟเลย เราก็คลองไปตามหาดูแล้วก๊ก็เห็นมีคนเปิดไว้มีคนติดตาม 5-6 หมื่นคน แต่เขาไม่ได้อัปเดต เราก็คคิดว่าทุกคนมี เมมเราจะไม่มีได้ไง เลยตัดสินใจเปิดบ้านเบสศิลปินคนนั้นเพื่ออัปเดตผลงานของเขา คือตอนนั้นจุดประสงค์ก๊ก็แค่อยากให้มีพื้นที่ ที่รวมผลงานของเขาไว้แล้วอัปเดตให้แฟน ๆ รู้ว่าเขาจะมีงานอะไรบ้าง วันไหน งานที่เขาไปทำมาเป็นยังไงบ้าง ช่วยแปลงาน เราเปิดบ้านมาก็ทำด้วยตัวคนเดียวมาตลอดทั้งแปลแล้วก๊ก็อัปเดต” (YL2, สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2565)

2.2 กลุ่มเจเนอเรชัน Z

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Z พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้พวกเขาเข้าร่วมในกลุ่มชุมชนแฟนคลับศิลปินเพลงเกาหลีมากที่สุด คือ แรงจูงใจหลักในด้านข้อมูล รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม แรงจูงใจในด้านความบันเทิง เช่นเดียวกันกับเจเนอเรชัน Y แต่นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลบางคนในเจเนอเรชัน Z ที่มีแรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง โดยรายละเอียดมีดังนี้

- แรงจูงใจด้านข้อมูล ผลการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าทุกคนที่เข้าร่วมในชุมชนมีแรงจูงใจด้านข้อมูล และ 2 ใน 3 ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสมาชิกชุมชนนั้นส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่ามักจะติดตามแอคเคาท์บ้านแฟนเบสเพื่ออัปเดตข้อมูลข่าวสาร และบางคนก็จะมีความต้องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของศิลปินให้แฟนคลับคนอื่น ๆ ได้รับรู้ด้วย ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“ก็ตามดูในทวิตเตอร์ก็ตึกตอกว่าวันนี้มีข่าวอะไรบ้าง แต่ละยูนิิตทำอะไรอยู่ ด้วยความที่สมาชิกเยอะ เราเลยติดตามเขาแทบจะตลอดเวลาเลย ศิลปินก็เลยกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตเราเลย ตื่นมาต้องรู้ว่าศิลปินทำอะไรบ้าง อย่างเวลาเราติตงาน ทำรายงานหรือสอบ ก็จะไปถามสรุปจากคนอื่น จะหาวิธีตามข่าว ถ้าเราตามในแพลตฟอร์มปกติไม่ทัน เราก็คงจะไปถามจากคนรู้จัก เพราะคนที่เขาออนไลน์ตลอดเวลาที่มี ไม่รู้คนอื่นเป็นไหม แต่เรามีแอคเคาท์หนึ่งที่เขาจะคอยอัปเดตข่าวสารของศิลปินตลอด เราก็คงจะเปิดแจ้งเตือนแอคเคาท์นี้ไว้เลยล่ะ” (ZM13, สัมภาษณ์, 28 พฤษภาคม 2565)

- แรงจูงใจในด้านการบูรณาการทางสังคม ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า ตนเองมีความต้องการในการสื่อสารโต้ตอบกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนออนไลน์ เพื่อสร้างมิตรภาพ เกิดปฏิสัมพันธ์กันในรูปแบบของการสนทนา ทำให้สมาชิกได้พบปะผู้คนที่มีความคิดคล้ายคลึงกันเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน และเนื่องจากธรรมชาติของชุมชนออนไลน์ ทำให้การค้นหาสมาชิกคนอื่นที่มีแรงจูงใจคล้ายคลึงกันเป็นเรื่องง่าย สามารถทำให้สมาชิกมีความต้องการที่จะอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ต่อไปเรื่อย ๆ ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“เพราะมันมีหลายคอมมิวนิตีที่เรเข้าไปอยู่ ในคอมมิวนิตีที่เรารู้สึกโอเคเราก็คงจะไปบ่อยหน่อยปกติเราก็คงคุยกัน แต่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้คุยอัปเดตกันจริงจัง จะเป็นการเข้าไปคุยกันเรื่องทั่วไปของศิลปินมากกว่า ส่วนมากจะเป็นเรื่องทั่วไปตามสถานการณ์ อย่างเช่น ศิลปินคนหนึ่งในวงโพสต์ตันสตาร์แกรม เราก็คงจะไปหาเพื่อนว่าหล่อมากเลย เราก็คงได้มีคุยกับเพื่อนเรื่องเกี่ยวกับศิลปินเพิ่มมากขึ้นด้วยล่ะ เวลามีคนดิงด้วยกันแล้ว เวลาคุยด้วยกันมันทำให้เราอยากดิงต่อ” (ZM11, สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม 2565)

- แรงจูงใจด้านความบันเทิง ซึ่งปกติแล้วเป็นแรงจูงใจหลักในการใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์เพราะต้องการความสนุกสนาน มองว่าชุมชนดังกล่าวเป็นสถานที่ที่ช่วยสร้างความผ่อนคลายให้ชีวิตประจำวัน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“เราเล่นทวิตเตอร์กับอินสตาร์แกรมบ่อยมาก คือเพื่อเข้าไปดูศิลปินแค่นั้นเลย วันหนึ่งถ้ามีเรื่องเครียด เราเปิดดูศิลปินเลย มันก็จะทำให้หัวเราโล่ง เปิดรับความสดใส ศิลปินเขามีผลต่อชีวิตประจำวันเรามาก เคยคิดว่าถ้าไม่เป็นดิงคงใช้ชีวิตยากกว่านี้ล่ะ เขาเหมือนเป็นแรงผลักดันในชีวิต เป็นที่ยึดเหนี่ยว เราเคยเครียดมากแบบเหมือนปีชงเลย แล้วชอบมีคนทวิตว่าถ้าเป็นอะไรไปจะไม่ได้ดูคอนเสิร์ตนะ เราก็คงมีกำลังใจใช้ชีวิตต่อไปล่ะ” (ZM12, สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2565)

- สิ่งที่น่าสนใจจากการสัมภาษณ์ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเจเนอเรชัน Z ที่เป็นผู้นำนั้นเริ่มเข้าร่วมชุมชนมาด้วยแรงจูงใจด้านข้อมูลเหมือนกับสมาชิกชุมชนคนอื่น ๆ แต่ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเองเพราะเมื่อเวลาผ่านไปผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้มีความต้องการที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองมากขึ้นผ่านการปฏิสัมพันธ์ในชุมชน เพื่อค้นหาความชอบ รสนิยม และค่านิยมของตนเอง และข้อดีอย่างหนึ่งของชุมชนออนไลน์ คือ การไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงทำให้สมาชิกของชุมชนแสดงออกความคิดและการกระทำได้อย่างเป็นอิสระและโต้ตอบกับสมาชิกคนอื่นได้อย่างง่ายดาย นอกจากนั้นชุมชนออนไลน์ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เสริมสร้างทักษะหรือความสนใจผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้จึงตัดสินใจเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้นำชุมชน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์

“ตอนแรกที่เรเข้าด้อมมา เราก็คงอยากหาทางสนับสนุนศิลปิน แต่ถ้าให้เราซื้อของทุกอย่างที่ปล่อยออกมาเราก็คงไม่มีกำลังทรัพย์ขนาดนั้น เราก็คงคิดว่าจะทำยังไง ก็ไปเห็นบ้านแฟนเบสบ้างหนึ่งประกาศหา

คนแปลภาษาอังกฤษ-ไทย เราก็ดูใจ ด้วยความที่เราเรียนภาษามาแล้ว ก็เลยอยากลองอัปสกิลดู อยากลองได้ใช้จริง ๆ ดู อย่างเรามาทำตรงนี้นั้นก็จะรู้สึกดีเกี่ยวกับบัณฑิตโดยเฉพาะ เราก็ได้อัปสกิล แล้วก็ทำให้ศิลปินด้วย” (ZL2, สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2565)

โดยสรุปแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของคนทั้ง 2 เจเนอเรชัน พบว่า มีแรงจูงใจเบื้องต้นในการเข้าร่วมชุมชนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน คือ แรงจูงใจด้านข้อมูล รองลงมา คือ แรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม และแรงจูงใจด้านความบันเทิง ตามลำดับ แต่พบความแตกต่างในกลุ่มที่เป็นผู้นำชุมชนของทั้ง 2 เจเนอเรชัน คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้นำชุมชนของเจเนอเรชัน Y เริ่มต้นจากการเข้ามาด้วยแรงจูงใจด้านข้อมูล ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม ขณะที่กลุ่มผู้นำเจเนอเรชัน Z เริ่มต้นจากการเข้ามาด้วยแรงจูงใจด้านข้อมูลเช่นเดียวกัน แต่ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าว สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ในบริบทการสื่อสารในยุคสังคมออนไลน์ ผลการศึกษาได้เปิดเผยให้เห็นว่าแฟนคลับเจเนอเรชัน Y และ Z โดยส่วนมากมีคุณสมบัติของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ทั้ง 4 ระดับเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องไปตามคุณสมบัติสำคัญของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมของแฟนคลับทั้ง 4 ระดับ ของ Jenkins (2009) แต่เมื่อพิจารณาให้ลึกถึงรายละเอียดของพฤติกรรมและลักษณะการเข้าร่วมแล้ว ในแต่ละระดับของการมีส่วนร่วม แฟนคลับทั้ง 2 เจเนอเรชันมีความแตกต่างกัน โดยระดับของการเข้าร่วมและการแสดงออก แฟนคลับเจเนอเรชัน Y แม้จะมีอัตราการเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ที่สูงขึ้นมาก เนื่องจากรูปแบบสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้ถูกบังคับให้ต้องเข้าร่วมในชุมชนดังกล่าว แต่ยังคงไม่ได้เข้าร่วมและสร้างปฏิสัมพันธ์ในชุมชนออนไลน์อย่างสม่ำเสมอในทุก ๆ กิจกรรม ในขณะที่เจเนอเรชัน Z มีอัตราการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่สูงอยู่แล้ว ทำให้เข้าร่วมและปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนออนไลน์ได้อย่างกระตือรือร้นและเป็นธรรมชาติมากกว่าคนในเจเนอเรชัน Y อย่างเห็นได้ชัด ต่อมาที่ระดับของการแก้ปัญหาาร่วมกัน ในระดับนี้แฟนคลับทั้ง 2 เจเนอเรชันจะเริ่มเห็นความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจนขึ้น เจเนอเรชัน Y จะเน้นเข้าร่วมกิจกรรมที่สะดวกกับตนเอง และกิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลโดยตรงกับศิลปินเป็นหลัก เป็นกิจกรรมที่เข้าร่วมง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้เวลาไม่มาก เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ไม่ค่อยมีเวลาว่างมากนัก แต่แฟนคลับเจเนอเรชัน Z จะเห็นความสำคัญของกิจกรรมเหล่านี้อย่างมาก จึงพยายามเข้าร่วมทุกกิจกรรมให้มากที่สุด ส่วนใหญ่จะเน้นกิจกรรมที่ไม่เสียเงิน หรือเสียเงินไม่มาก เนื่องจากยังอยู่ในวัยเรียนและวัยเริ่มต้นของการทำงาน สุดท้ายในระดับการเผยแพร่ นั้นไม่ค่อยมีความแตกต่างกันระหว่าง 2 เจเนอเรชัน แต่จะแตกต่างกันระหว่างผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชน โดยผู้นำชุมชนจะกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลเพื่อมาเผยแพร่ ส่วนสมาชิกชุมชนก็จะเป็นฝ่ายรับข่าวสารดังกล่าวและช่วยกระจายส่งต่อไปให้คนอื่น ๆ ทั้งในชุมชนและนอกชุมชนให้ได้รับรู้ ยังมีข้อสังเกตสำคัญสำหรับวัฒนธรรมการเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ของสมาชิกชุมชน คือ แฟนคลับหลายคนระบุว่า การได้เข้าร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่นในชุมชนดังกล่าวเป็นแรงกระตุ้นให้ตนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมและทำกิจกรรมเหล่านั้นมากขึ้นกว่าเดิม

เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าร่วมชุมชนออนไลน์ของทั้ง 2 เจเนอเรชัน พบว่าในภาพรวมมีแรงจูงใจเบื้องต้นในการเข้าร่วมชุมชนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน คือ แรงจูงใจที่ทำให้คนส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มชุมชนแฟนคลับมากที่สุด ได้แก่ แรงจูงใจด้านข้อมูล ที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้ทุกคนมาเข้าร่วมในชุมชนดังกล่าว รองลงมาจะเป็นแรงจูงใจด้านการบูรณาการทางสังคม และแรงจูงใจด้านความบันเทิง ตามลำดับ แต่จะพบความแตกต่างขึ้นในกลุ่มที่เป็นผู้นำชุมชนของทั้ง 2 เจเนอเรชัน กล่าวคือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้นำชุมชน

ของเจเนอเรชัน Y นั้น เริ่มจากการเข้ามาด้วยแรงจูงใจด้านข้อมูล ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแรงจูงใจด้านการยกระดับทางสังคม สำหรับเจเนอเรชัน Z แม้ว่าจะเริ่มจากการเข้ามาด้วยแรงจูงใจด้านข้อมูลเช่นเดียวกัน แต่ในเวลาต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแรงจูงใจด้านการค้นหาตัวเอง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนเจเนอเรชัน Y จะเป็นวัยทำงานที่เกิดการเรียนรู้และค้นหาตัวเองจากการทำงานมาเป็นระยะหนึ่งแล้วจึงเข้าร่วมชุมชนเพื่อหลีกเลี่ยงจากโลกในชีวิตประจำวันเพื่อพักผ่อนทำสิ่งที่ชื่นชอบตอบสนองความต้องการของตนเอง ในขณะที่เจเนอเรชัน Z ส่วนมากเป็นวัยเรียน วัยที่ต้องการเรียนรู้ ยังคงค้นหาความชอบและความถนัดของตนเอง และมองว่าชุมชนดังกล่าวสามารถช่วยให้ตนสามารถค้นพบความชอบ ความถนัดได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของ Madupu and Cooley (2010)

โดยสรุป การมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ของแฟนคลับทั้ง 2 เจเนอเรชัน มีความเหมือนและความแตกต่างกัน อันมีสาเหตุมาจากความแตกต่างในเรื่องของการรับรู้และการเปิดรับสื่อของแต่ละช่วงวัย รวมถึงแรงจูงใจในการเข้าร่วมชุมชนที่ต่างกัน ส่งผลทำให้การแสดงออกในชุมชนของแฟนคลับแต่ละเจเนอเรชันมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป เกิดเป็นวัฒนธรรมการเข้าร่วมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละเจเนอเรชัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลจากการศึกษาสะท้อนว่าแฟนคลับแต่ละเจเนอเรชันมีลักษณะการเข้าร่วมในชุมชนออนไลน์ที่แตกต่างกัน โดยเจเนอเรชัน Y จะเข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่ตนสนใจและส่งผลโดยตรงต่อศิลปิน ในขณะที่เจเนอเรชัน Z จะเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนออนไลน์อย่างสม่ำเสมอในทุกกิจกรรมที่สามารถเข้าร่วมได้ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับศิลปินหรือแบรนด์สินค้าสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการวางกลยุทธ์สื่อสารในสังคมออนไลน์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของแฟนคลับกับแบรนด์อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แบรินด์สินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมหรือการสื่อสารที่สร้างการมีส่วนร่วมกับแฟนคลับในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ชุมชนมีส่วนช่วยในการรับรู้ต่อแบรินด์สินค้าและแบรินด์บุคคลอย่างมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. นักวิจัยควรศึกษาลงลึกเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชนออนไลน์มากขึ้น

2. นักวิจัยควรศึกษาอิทธิพลของบุคคลมีชื่อเสียงหรือแบรินด์ที่มีผลต่อระดับการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกลยุทธ์สื่อสารแบรินด์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างเจเนอเรชันกับการมีส่วนร่วมในชุมชนออนไลน์ศิลปินเพลงเกาหลีของแฟนคลับชาวไทย ในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารการตลาด ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รายการอ้างอิง

จารุภาค อธิวัฒน์ภิญโญ. (2562). การศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อสังคมออนไลน์และการธำรงรักษาของกลุ่มแฟนคลับนักร้องเกาหลีในประเทศไทย กรณีศึกษา ศิลปินวง GOT7. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ].

- จตุมาศ เกลี้ยงเกล้า. (2556). *การศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มศิลปินนักร้องเกาหลีใต้ผ่านสื่อใหม่และพฤติกรรมแฟนคลับ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนกานต์ รักชาติ. (2559). *วิธีการสื่อสารและการดำรงอยู่ของกลุ่มแฟนคลับศิลปินนักร้องกลุ่มจากประเทศเกาหลีใต้ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญนุช นาคะ. (2560). *แฟนคลับเกาหลี อัตลักษณ์เชิงวัตถุและชุมชนแฟนคลับ*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปรารงค์ แก้ว ปรารังรัตน์. (2561). *นุษ : เครื่องช่วยการสื่อสารแฟนคลับผลิตโชค อายนบุตรบนสื่อสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิน ฉัตรไชยยนต์. (2563). *วัฒนธรรมแฟน: กรณีศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา เป็ก ผลิตโชค แฟนคลับ*. *วารสารนิเทศศาสตร์*, 2(38), 35-51.
- ไพบูลย์ ปิตะเสน และจิราพร จันจุฬา. (2563). *ถอดรหัสเส้นทางสู่ฮัน-รยู 4.0*. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 12(2), 1-17.
- ศุภิสรา นิมครุฑ. (2560). *กระบวนการสื่อสาร การสร้างเครือข่ายและปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริงของแฟนคลับเกาหลีผ่านสื่อทวิตเตอร์ กรณีศึกษา: ศิลปินวงบงบังชินกิ*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุรภิตต์ สิงห์แก้ว. (2556). *รายงานการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมและอัตลักษณ์ความเป็นกลุ่มแฟนคลับ 48 Group ในกระแสวัฒนธรรมย่อย J-pop*. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนินทยา ประสิทธิ์มี. (2562). *พฤติกรรมและอัตลักษณ์บนสื่อออนไลน์ของแฟนคลับศิลปินเกาหลีวง WANNA ONE ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Abd-Rahim, A. (2019). Online fandom: Social identity and social hierarchy of hallyu fans. *Journal for Undergraduate Ethnography*, 9(1), 65-81.
- Ezani, N. B. (2019). *Identity construction of KPOP fandom on twitter*. [A Final Year Project, Bachelor of Arts in English for International Communication, International Islamic University Malaysia].
- Jenkins, H. (2009). *Confronting the challenges of participatory culture: Media education for the 21st century*. United States: The MIT Press.
- Jenol, A. (2020). *K-pop Fans' Identity and The Meaning of Being a Fan*. [A Final Year Project, Bachelor of Social Sciences in Anthropology and Sociology, Universiti Sains Malaysia].
- Madupu, V., & Cooley, D. (2010). Antecedents and consequences of online brand community participation: A conceptual framework. *Journal of Internet Commerce*, 9(2), 127-147.
- Muniz, A. M., & O'Guinn, T. C. (2001). Brand community. *Journal of Consumer Research*, 27(4), 412-432.
- Van Den Bergh, J., & Behrer, M. (2011). *How cool brands stay hot: Branding to generations Y and Z*. United States: Kogan Page Limited.

**ความพึงพอใจและคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษา
กรณีศึกษา นักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต**
**SATISFACTION AND QUALITY OF EDUCATIONAL WELFARE SERVICES OF
UNDERGRADUATES STUDENT AT THAMMASAT UNIVERSITY (TU) RANGSIT CAMPUS**

ชยาภรณ์ หมั่นทวี (Chayaporn Montawee)¹
มาตี ลิ้มสกุล (Madee Limsaku)²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีต่อบริการสวัสดิการทางการศึกษาและคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เปรียบเทียบความแตกต่างความพึงพอใจกับคุณภาพบริการสวัสดิการทางการศึกษา ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรปกติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำนวน 341 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สายสังคมศาสตร์ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการทางการศึกษาในระดับมาก นักศึกษามีความคิดเห็นต่อภาพรวมคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาด้านผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกัน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษาที่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ (1) ควรมีแพทย์ประจำที่ศูนย์บริการด้านสุขภาพกายที่อาคารเรียนสังคมศาสตร์ (2) ควรปรับปรุงการให้บริการหอพักนักศึกษาให้มีความรวดเร็วและประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (3) ควรปรับปรุงเรื่องความรวดเร็วในการบริการของเจ้าหน้าที่

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, คุณภาพการให้บริการ, สวัสดิการทางการศึกษา

Abstract

This research studied undergraduate satisfaction with Thammasat University (TU) Rangsit campus educational welfare services and analyzed student satisfaction with educational welfare service quality. Survey research was done with data gathered from 341 samples, all TU undergraduates at Rangsit campus and analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffé's method at a statistical significance of 0.05.

¹ นักศึกษบัณฑิตศึกษา หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Results were that most respondents were female, enrolled in the Faculty of Social Sciences. TU provided educational welfare services that students of all genders and faculty group may access indiscriminately. Undergraduates views on individual educational welfare service quality differed, with highest opinions about location and facilities and satisfaction with health, economics, social and amusement, and education differing at a statistical significance of 0.05.

Practical recommendations include employing a full-time social building health center doctor to decrease crowds at the Thammasat Hospital, and improve dormitory service scheduling, publicized so that undergraduates may easily access information on the university website and elsewhere to facilitate applications and readily continue studies.

Keywords: Satisfaction, Service quality, Educational welfare

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งในด้านบุคคลและสังคม รัฐบาลทุกยุค ทุกสมัยต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเรื่องการศึกษาว่าคนไทยต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง เช่น การส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี, 2560) ดังเช่นปรัชญาการตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ว่า "มหาวิทยาลัยย่อมอุปมา ประดุจบ่อน้ำ บำบัดความกระหายของราษฎร ผู้สมัครแสวงหาความรู้ อันเป็นสิทธิและโอกาสที่เขาควรมีควรได้ตามหลักเสรีภาพของการศึกษา" มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย ที่จัดการเรียนการสอนแบบตลาดวิชาและมีฐานคิดในการเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมสามารถเข้ารับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยได้ เรียนจบได้ปริญญา แต่เนื่องจากผลกระทบจากการยึดอำนาจการปกครองคณะรัฐประหาร ทำให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยปิด แต่ยังคงดำรงฐานคิดในการเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมสามารถเข้ารับการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยได้ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นสถาบันวิชาการชั้นนำของเอเชียที่ได้มาตรฐานสากลในการผลิตบัณฑิต การสร้างองค์ความรู้ และการแก้ปัญหาของประเทศ โดยยึดมั่นคุณธรรมและประโยชน์ของประชาชน มีจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล โดยปรับทุกหลักสูตรให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และสอดคล้องกับความสำคัญที่ทวีมากขึ้นของเอเชีย และประชาคม ASEAN โดยมีการขยายพื้นที่ในการรองรับการศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ที่รังสิต ใน พ.ศ. 2528 ปัจจุบันมีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็นศูนย์พญาและศูนย์ลำปาง และมีการเปิดรับนักศึกษาจากโครงการต่าง ๆ เช่น ระบบรับเข้ากลาง (Admission), ระบบปรับตรง (โครงการปรับตรง, โครงการส่งเสริมโอลิมปิกวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์/โครงการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, โครงการ

แพทย์ชนบท, โครงการแพทย์หนึ่งอำเภอหนึ่งทุน, โครงการพิเศษภาคภาษาไทย, โครงการคณิตศาสตร์, โครงการวิทยาศาสตร์, โครงการมหาดไทย, โครงการ 3 จังหวัดชายแดนใต้), โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา (โครงการชนบท, โครงการเขตเมือง, โครงการชาวไทยภูเขา, โครงการพยาบาลสมเด็จพระย่า, โครงการนักกีฬา/จิตอาสา, โครงการผู้พิการ, โครงการเรียนดีภาคกลาง), โครงการพิเศษภาคภาษาอังกฤษ และหลักสูตรสำหรับผู้จบปริญญาตรี จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เปิดโอกาสหลากหลายช่องทางให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาสมดังปณิธานการก่อตั้งมหาวิทยาลัย

การจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต หลักสูตรระดับปริญญาตรี มีการเปิดสอนครอบคลุมทุกสาขาวิชา ทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยประกอบด้วยหลักสูตรภาษาไทย หลักสูตรทวิภาษา และหลักสูตรนานาชาติ รวมถึงมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการพิเศษ ได้แก่ หลักสูตรสองปริญญา (Double Degree) ทั้งนี้ ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่เสริมสร้างการเป็นบัณฑิตยุคสมัยใหม่ ในด้านกระบวนการทางความคิดและทักษะการเรียนรู้ ที่มาพร้อมกับความรับผิดชอบและความสำนึกในหน้าที่ รวมถึงมีวิชาให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้และเตรียมพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ (หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559)

อย่างไรก็ดีการศึกษาในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มีองค์ประกอบหลายอย่างที่มีผลต่อการเรียนและการประสบความสำเร็จในการศึกษา ทั้งจากตัวนักศึกษาเอง ความพร้อม ความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนและมหาวิทยาลัยก็มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาทั้งในเรื่องของการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดเวลาในการศึกษาเล่าเรียน ดังนั้นหากนักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม ก็จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษา โดยมหาวิทยาลัยได้จัดบริการสวัสดิการทางการศึกษาที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลายด้าน ทั้งนักศึกษาทั่วไปและนักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ ด้านทุนการศึกษา, ด้านประกันอุบัติเหตุ, ด้านบริการสุขภาพกาย, ด้านบริการสุขภาพจิต, ด้านการฝึกงานและสมัครงาน, ด้านแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ, ด้านรถสวัสดิการ, ด้านกิจกรรมนักศึกษา, ด้านหอพักนักศึกษา และด้านบริการฉุกเฉิน รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการนักศึกษาพิการเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2548

แม้ว่าในทุกๆ ปีการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะจัดให้มีสวัสดิการทางการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา และมีวัตถุประสงค์หลักคือสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเรียนจบได้ แต่ยังมีนักศึกษาบางส่วนที่ไม่สามารถเรียนจนจบการศึกษาได้ ดังสถิติ 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563-2565 ของสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพ 836 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 30,564 คน คิดเป็นร้อยละ 2.73 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพ 338 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 32,149 คน คิดเป็นร้อยละ 1.05 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด และในปีการศึกษา 2565 มีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพ 177 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 27,888 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2566)

ตลอด 3 ปีการศึกษาพบว่า มีจำนวนนักศึกษาพ้นสภาพจำนวน 1,351 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสวัสดิการทางการศึกษาและความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาที่จะ

สามารถนำมาพัฒนาการบริการสวัสดิการทางการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาและสามารถสนับสนุนให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีที่มีต่อบริการสวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีที่มีต่อคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจกับคุณภาพบริการสวัสดิการทางการศึกษาของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

ชลิตา ชนะวีรวรรณ (2561, หน้า 11) กล่าวว่า ความพร้อมของการบริการ การตอบสนองต่อการบริการ ความน่าเชื่อถือของบริการ ความสมบูรณ์ของการบริการ และการบริการอย่างมืออาชีพ ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ธาดาศิเบศร์ ภูทอง (2557, หน้า 41) กล่าวว่า การบริการที่ถูกต้อง มีความรวดเร็ว สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้บริการและเข้าใจความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นองค์ประกอบของการบริการที่มีคุณภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (สมิต สัจฉกร, 2546, หน้า 10) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การทำงาน มีผลต่อการรับบริการในระดับมาก ความรวดเร็วในการให้บริการ การประชาสัมพันธ์งานที่ให้บริการ เกี่ยวกับเอกสารและขั้นตอนต่าง ๆ ระบบการทำงานที่มีการกำหนดขั้นตอนและข้อปฏิบัติในการทำงาน ความยุติธรรมในการให้บริการ มีความเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ การให้บริการด้วยการพูดจาดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีของผู้ให้บริการ คุณภาพการให้บริการที่ถูกต้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

3. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการทางการศึกษา

รัชณี จุงกิจเจริญไพศาล (2552, หน้า 13) กล่าวว่า สวัสดิการทางการศึกษา คือ การบริการช่วยเหลือนักศึกษาให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย ส่งผลให้นักศึกษาสามารถประสบผลสำเร็จและมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ชนนานถ เค้าชาติชาย (2559, หน้า 22) กล่าวว่า งานบริการการศึกษา หมายถึง การให้บริการนักศึกษาในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การจัดบริการให้ตรงตามความต้องการของนักศึกษา โดยสามารถใช้โปรแกรมเพื่อช่วยในการให้การช่วยเหลือแก่นักศึกษา

4. สวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย หมายถึง สวัสดิการด้านบริการสุขภาพกายและด้านบริการสุขภาพจิต สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ หมายถึง สวัสดิการด้านประกันอุบัติเหตุ ด้านรถสวัสดิการ และด้านหอพักนักศึกษา สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ หมายถึง สวัสดิการด้านการฝึกงานและสมัครงาน ด้านแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

และด้านกิจกรรมนักศึกษา สวัสดิการด้านการศึกษา หมายถึง สวัสดิการด้านทุนการศึกษาและด้านบริการฉุกเฉิน (หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559)

5. แนวคิดพัฒนาการวัยรุ่น

ทิพย์ภา เชษฐเชาวลิต (2541, หน้า 91) กล่าวถึงวัยรุ่นว่า มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นวัยแห่งการค้นหาค้นหาตนเอง มีความอิสระเพิ่มขึ้น นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับปริญญาตรีเป็นบุคคลที่มีอายุระหว่าง 18-23 ปี ซึ่งจะถือว่าเป็นช่วงวัยรุ่น

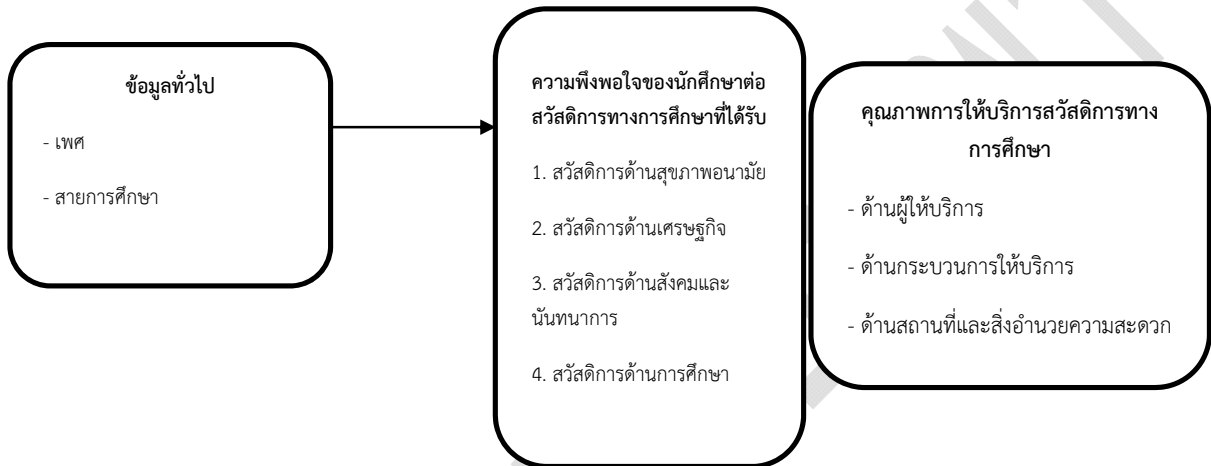
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการทางการศึกษา ความพึงพอใจและคุณภาพการบริการ

สุกัญญา เพียรพิทักษ์ (2554) ศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นักศึกษามีความพึงพอใจมากในด้านการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ส่วนประเด็นที่นักศึกษาพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ประเด็นเรื่องของเวลาที่ไม่สามารถประกาศผลสอบได้ทันตามความต้องการของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบขั้นตอนการดำเนินการในการประกาศผล จึงเข้าใจว่าทางสำนักทะเบียนทำงานล่าช้า สนธยา วิจิตรเย็นยง (2557) พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในด้านคุณภาพการบริการในระดับมากที่สุดในเรื่องของคุณภาพเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและการจัดกิจกรรมและการพัฒนาศึกษา นักศึกษามองว่าประเด็นที่ควรมีการพัฒนาคือเรื่องการลดขั้นตอนในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลากหลายช่องทาง และการส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตบริการ สยมภู สนธิภักดี (2555) พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นในด้านคุณภาพของเจ้าหน้าที่และบุคลากรผู้ให้บริการมากที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีบุคลิกดี บริการดี แต่งกายสุภาพ รองลงมาคือด้านสถานที่/สิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนมองว่าสถานที่มีความเหมาะสมด้านทำเล สะดวกในการเดินทางมาติดต่อ มีแสงสว่างเพียงพอและมีบริการหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ระหว่างรอรับบริการ และด้านที่สาม คือ ระบบบริการที่ไม่ยุ่งยาก โดยมองว่าสิ่งที่ควรมีการพัฒนาคือ การจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการยังไม่เพียงพอ ความเท่าเทียมในการแจกบัตรคิวคณาพันธ์ โสตามุข (2552) พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในด้านกระบวนการให้บริการในระดับมาก เนื่องจากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน จึงทำให้การบริการมีความสะดวก รวดเร็ว และลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุดในด้านความถูกต้องของกระบวนการให้บริการ เช่นเรื่องการทำบัตรนักศึกษา การแจ้งจบการศึกษา เอกสารมีความถูกต้อง นักศึกษามีความพึงพอใจด้านบุคลากรผู้ให้บริการในระดับมากรองลงมา ชนานาล คำชาติชาย (2559) พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในประเด็นที่หนึ่งด้านกระบวนการให้บริการในระดับมาก โดยนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านความถูกต้องของกระบวนการให้บริการมากที่สุด เนื่องจากเอกสารสำคัญต่างๆ ทางการศึกษา เช่นบัตรนักศึกษา เอกสารแจ้งจบการศึกษา ที่นักศึกษาต้องการนำไปใช้มีความถูกต้องน่าเชื่อถือ นักศึกษามองว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนาคือเรื่องความรวดเร็วในการประกาศผลสอบ ประเด็นที่สองรองลงมานักศึกษามีความพึงพอใจในด้านจัดสิ่งอำนวยความสะดวก โดยนักศึกษามีความคิดเห็นมากที่สุดในด้านอาคารสถานที่ ความสะอาด การจัดแต่งสถานที่และภูมิทัศน์ที่เหมาะสม ประเด็นที่สามคือด้านผู้ให้บริการ นักศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถของผู้ให้บริการ ที่มีการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ และเสร็จตามเวลา และนักศึกษามองว่าสิ่งที่ควรพัฒนาคือการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ควรเป็นข้อมูลที่ทันสมัย และชัดเจน ชลิตา ชนะวีรวรรณ (2561) ที่ศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการบริการ และการรับรู้คุณค่าที่มีต่อความพึงพอใจในการใช้บริการส่งพัสดุด่วน พบว่า ปัจจัยคุณภาพการบริการด้านความสมบูรณ์ของการบริการ

ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการจัดส่งตั้งแต่การรับสมัครเข้าระบบ การชำระค่าบริการ การติดตามสินค้า พนักงานบริการได้ครบถ้วนถูกต้อง รวมถึงภาพลักษณ์ ความมีชื่อเสียง การตอบสนองทางอารมณ์ และราคาที่เหมาะสมล้วนมีผลต่อความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาดาธิเบศร์ ภูทอง (2557) พบว่าปัจจัยด้านการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้ระบบงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อคุณภาพการบริการ รองลงมาคือปัจจัยความมั่นคงปลอดภัยและการรับรู้ถึงประโยชน์

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรต้น

การสร้างตัวแปร ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษาที่ได้รับ ในด้านสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ และสวัสดิการด้านการศึกษา เกิดจากการศึกษาสวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559) คุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษา ด้านผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เกิดจากการศึกษาองค์ประกอบของการบริการที่มีคุณภาพ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้านใหญ่ จากงานวิจัยของ สุกัญญา เพียรพิทักษ์ (2554), สนธยา วิจิตรยี่นยง (2557), สยมภู สนธิภักดี (2555), ผกาพันธ์ โสตามุข (2552), ชนานาด เค้าชาติชาย (2559) ชลิตา ชนะวีรวรรณ (2561) ธาดาธิเบศร์ ภูทอง (2557) อีรดา เนียมอยู่ (2548) พนารมย์ เกียรติลีลานันท์ (2548) รัตนา บุญแสวง (2553)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัย ได้แก่ หนังสือตำราที่เกี่ยวข้อง รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารเกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ผ่านทางระบบออนไลน์จำนวน 341 ชุด และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าความถี่, ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- สถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย การทดสอบค่า t-test, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และ scheffe

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ปีการศึกษา 2564 ภาคเรียนที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 3,058 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564)

การกำหนดขนาดตัวอย่างดูจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) พบว่าจากจำนวนประชากร 3,058 คน ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 341 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ใช้ google form ในการเก็บข้อมูล ผ่านระบบออนไลน์

การสร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในคั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือคั้งนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดให้นักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถาม

3. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2545, หน้า 95)

3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบัก (Coefficient Alpha or Cronbach's Alpha) ทำโดยนำเครื่องมือคั้งนี้ไปสอบวัดกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่งแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น โดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง จำนวน 30 ชุด ซึ่งมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง +1 ตัวเลขที่ยิ่งเข้าใกล้ 1 ยิ่งแสดงว่า มีความเชื่อมั่นสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับนี้เท่ากับ 0.99

วิธีการนำเสนอข้อมูล การนำเสนอข้อมูลคั้งนี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบการบรรยายประกอบตาราง พร้อมแสดงข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) เพื่อเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาและนำมาประมวลผลหาข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 บท คั้งนี้

บทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญของปัญหา เหตุผลจูงใจในการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา ขอบเขตการศึกษา นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา สมมติฐานการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการค้นคว้าและทบทวนแนวคิด และทฤษฎี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการครอบครัวอุปถัมภ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษา

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา เป็นการอธิบายกระบวนการทศน์ วิธีวิทยาการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ลักษณะและกระบวนการในการศึกษาคั้งนี้

บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติประกอบการพรรณนาและการอภิปรายผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี

บทที่ 5 การสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

(1) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

สวัสดิการทางการศึกษา	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	3.66	0.76	มาก
สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ	3.62	0.75	มาก
สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ	3.80	0.67	มาก
สวัสดิการด้านการศึกษา	3.70	0.78	มาก
รวม	3.72	0.66	มาก

นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (ระดับมาก) โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านสวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ มีความคิดเห็นน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.70 3.66 และ 3.62 ตามลำดับ

(2) คุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ด้าน	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
ด้านผู้ให้บริการ	3.89	0.68	มาก
ความรู้ความสามารถ	3.90	0.69	มาก
มนุษยสัมพันธ์	3.83	0.79	มาก
การสื่อสาร	3.92	0.75	มาก
ด้านกระบวนการให้บริการ	3.93	0.68	มาก
ความถูกต้อง	4.00	0.80	มาก
สะดวก	3.95	0.71	มาก
รวดเร็ว	3.86	0.76	มาก
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.95	0.67	มาก
อาคารสถานที่	4.02	0.76	มาก
ประชาสัมพันธ์	3.93	0.71	มาก
ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.90	0.77	มาก
รวม	3.91	0.64	มาก

คุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 แสดงว่านักศึกษามีความ

คิดเห็นในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.95 รองลงมาคือ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านผู้ให้บริการ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 3.93 และ 3.89 ตามลำดับ

(3) การเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาต่อความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา	ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษา				
	ด้านสุขภาพอนามัย	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคมและนันทนาการ	ด้านการศึกษา	รวม
เพศ	t=0.582 P=0.561	t=0.774 P=0.439	t=0.096 P=0.924	t=0.821 P=0.412	t=0.569 P=0.570
สายที่ศึกษา	t=-0.601 P=0.548	t=-1.957 P=0.051	t=-1.799 P=0.073	t=-1.615 P=0.115	t=-1.654 P=0.099

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศและสายการศึกษากับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (P=0.570 และ P=0.99) แสดงว่า นักศึกษาที่มีเพศที่และสายการศึกษาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการทางการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาด้านผู้ให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา

ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาด้านผู้ให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลต่อความพึงพอใจสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้ให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	99.256	44	2.256	6.723	.000*
	ภายในกลุ่ม	99.313	296	.336		
	รวม	198.569	340			
สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	112.990	44	2.568	9.165	.000*
	ภายในกลุ่ม	82.933	296	.280		
	รวม	195.923	340			
สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	97.815	44	2.223	11.198	.000
	ภายในกลุ่ม	58.763	296	.199		
	รวม	156.578	340			
สวัสดิการด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	119.185	44	2.709	8.922	.000*
	ภายในกลุ่ม	89.868	296	.304		
	รวม	209.053	340			

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านกระบวนการให้บริการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	86.916	19	4.575	13.152	.000*
	ภายในกลุ่ม	111.652	321	.348		
	รวม	198.569	340			
สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	92.164	19	4.851	15.007	.000*
	ภายในกลุ่ม	103.759	321	.323		
	รวม	195.923	340			
สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	84.964	19	4.472	20.044	.000
	ภายในกลุ่ม	71.614	321	.223		
	รวม	156.578	340			
สวัสดิการด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	99.479	19	5.236	15.338	.000*
	ภายในกลุ่ม	109.573	321	.341		
	รวม	209.053	340			

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลต่อความพึงพอใจสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและนันทนาการ และด้านการศึกษา

	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย	ระหว่างกลุ่ม	78.870	24	3.286	8.676	.000*
	ภายในกลุ่ม	119.699	316	.379		
	รวม	198.569	340			
สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	97.946	24	4.081	13.162	.000*
	ภายในกลุ่ม	97.977	316	.310		
	รวม	195.923	340			
สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	85.166	24	3.549	15.703	.000
	ภายในกลุ่ม	71.412	316	.226		
	รวม	156.578	340			
สวัสดิการด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	86.849	24	3.619	9.357	.000*
	ภายในกลุ่ม	122.204	316	.387		
	รวม	209.053	340			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

(1) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สอดคล้องกับเพ็ญประภา ภัทรานุกรม (2535) พระมหาประเวช สมสมัย (2552) ที่กล่าวว่า นักศึกษามีความต้องการการรักษาพยาบาล รถฉุกเฉินและยารักษาโรค ผลการศึกษาของยุรมาศ อุดมศิริ (2559) พบว่า ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสนับสนุนต่างๆ (บริการทางการแพทย์ที่ดี) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษารวมทั้งผลการศึกษาของเพ็ญประภา ภัทรานุกรม (2535), กมล

กมลลาศน์ (2546) ที่พบว่า ปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพจิต เป็นอุปสรรคในการศึกษา หากมีบริการที่จัดตรงกับความต้องการจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาและสร้างความพึงพอใจให้กับนักศึกษาได้ เมื่อพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการทางการศึกษาพบว่า เพ็ญญา ทิรัญลิขิต (2553, หน้า 35) กล่าวถึงสวัสดิการทางการศึกษาว่า การสนับสนุนการพัฒนาในด้านร่างกาย จิตใจ เป็นส่วนหนึ่งของสวัสดิการทางการศึกษา

สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษาที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นด้านสวัสดิการด้านเศรษฐกิจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกสิทธิ์ คชเสนี (2549) ซึ่งกล่าวว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการนักศึกษาของทางมหาวิทยาลัยด้านประกันอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นสวัสดิการที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษา และมีประโยชน์ต่อนักศึกษา ทั้งนี้การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกรณีเกิดอุบัติเหตุ ณ งานบริการและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.63 และการให้บริการหอพัก นักศึกษาของทางมหาวิทยาลัยมีความพึงพอใจต่อความต้องการของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ขยายการให้บริการเพื่อให้ครอบคลุมและเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาทั้งในด้านหอพักที่มีการรองรับนักศึกษาได้มากกว่า 10,000 คน มีความสะดวกสบาย มีบริการต่างๆ ภายในหอพัก

สวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมล กมลลาศน์ (2546) ซึ่งศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักศึกษา พบว่า ความต้องการบริการส่งเสริมจริยธรรม เป็นสวัสดิการทางการศึกษาที่นักศึกษาต้องการ เนื่องจากส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสรุชา เทียมมณี (2552) ที่กล่าวว่า นักศึกษาต้องการพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย นอกจากการเรียนในด้านวิชาการแล้ว นักศึกษายังต้องการการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ต้องการกิจกรรมด้านกีฬา (ทนุ เจษฎาพงศ์, 2546 และพระมหาประเวช สมสมัย, 2552) และต้องการการฝึกอาชีพ (สมชัย สุกสัถ, 2543 และพระมหาประเวช สมสมัย, 2552)

สวัสดิการด้านการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา ภัทรานุกรม (2535), จิตเกษม บรรเทา (2544), สรุชา เทียมมณี (2552), สมชัย สุกสัถ (2543), พระมหาประเวช สมสมัย (2552), รัชณี จุงกิจเจริญไพศาล (2552), วิรัช กลิ่นสุบรรณ (2532) และสุวดี สุมะโมสกุล (2529) ที่กล่าวว่า ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว การขาดแคลนเงินทุนทางการศึกษา เป็นปัญหาสำคัญที่สถาบันการศึกษาควรจัดบริการทุนการศึกษาให้สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่มีความต้องการเพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาต่อในระบบโรงเรียน

สรุปภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสวัสดิการทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 แสดงว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการทางการศึกษาในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านสวัสดิการด้านสังคมและนันทนาการ รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 3.70 3.66 และ 3.62

(2) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ด้านผู้ให้บริการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสนธยา วิจิตรยีนยง (2557), สยมภู สนธิภักดี (2555) และมนทรา สัทธาธิก (2547) ที่กล่าวว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในด้านคุณภาพการให้บริการในระดับมากที่สุดในเรื่องของคุณภาพเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ผู้ให้บริการที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ก่อให้เกิดความพึงพอใจของนักศึกษาได้ ด้านกระบวนการให้บริการ พบว่า นักศึกษาที่มาใช้บริการมีความคิดเห็นด้านกระบวนการให้บริการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของผกาพันธ์ โสตามุข (2552) และชานานาถ คำชาติชาย

(2559) ที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในด้านกระบวนการให้บริการในระดับมาก ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่ามีนักศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งที่ใช้บริการมีความคิดเห็นด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ มนทิรา สัทธาธิ (2547) และวิฑูรย์ สิมะโชคดี (2544) กล่าวว่า สถานที่ที่ให้บริการมีความสะดวกในการติดต่อแก่ผู้ใช้ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์สามารถใช้งานได้ ถือเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักศึกษา ก่อให้เกิดความประทับใจ และน่าเชื่อถือในการให้บริการ

(3) การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักศึกษากับความพึงพอใจของนักศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณภาพการให้บริการสวัสดิการทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

จากการศึกษาพบว่า เพศและสายที่ศึกษากับความพึงพอใจของนักศึกษาทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าทั้งเพศและสายที่ศึกษามีความพึงพอใจต่อสวัสดิการทางการศึกษาใกล้เคียงกันทุกด้าน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตได้พัฒนาการให้บริการทางสวัสดิการทางการศึกษาแก่นักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ชนก สิริพงศ์ทักษิณ (2559) และ กฤตวัฒน์ โคมลวรวิทยา (2551) ที่พบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรรษา วงศ์ธรรมกุล (2541) กล่าวว่าสายศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าไม่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษา

สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญภา ทิรัญลิต (2553) พบว่ากลุ่มคณะที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบริการด้านระบบการให้บริการไม่แตกต่างกัน แสดงว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดบริการสวัสดิการที่นักศึกษาทุกเพศและทุกสายที่ศึกษา สามารถเข้าถึงได้อย่างไม่แตกต่างกัน และได้รับการจัดบริการสวัสดิการทางการศึกษาที่มีคุณภาพไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. มหาวิทยาลัยควรมีการเพิ่มจำนวนสายด่วนให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาในการขอรับบริการการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาควรมีความชำนาญในการให้คำปรึกษา มีการรักษาความลับและห้องให้คำปรึกษาควรมีความเป็นส่วนตัว สะอาด สะดวก แก่นักศึกษาในการใช้บริการ

2. มหาวิทยาลัยควรมีการให้บริการของรถรางให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา รอบการวิ่งรถรางควรมีความถี่ที่เหมาะสมต่อเวลา ควรจะเพิ่มการจ้างงานเป็นรายวัน รายชั่วโมง แก่นักศึกษา การให้ค่าตอบแทนที่รวดเร็ว มีจำนวนทุนการจ้างงานที่มากเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์การรับสมัครทุนจ้างงาน ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนต่อไปได้

3. มหาวิทยาลัยควรจัดอบรมบุคลิกภาพและทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนสมัครงาน ผู้วิจัยเสนอแนะให้ทางมหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์การจัดอบรมอย่างทั่วถึงในทุกๆ ช่องทางที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านคณะ เจ้าหน้าที่คณะ และอาจารย์ประจำคณะ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงการจัดอบรมได้มากขึ้น การอบรมต้องจัดให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา จำนวนที่หนึ่งต้องไม่ถูกจำกัด นักศึกษาทุกคนต้องได้รับโอกาสในการฝึกอบรมเท่าเทียมกันทุกคน

4. มหาวิทยาลัยควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในเรื่องการบริการที่ดีทุก ๆ เดือน เพื่อกระตุ้นให้มีความกระตือรือร้นในการบริการ ยิ้มแย้มแจ่มใส และสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อให้บริการ

5. มหาวิทยาลัยควรมีช่องทางการบริการที่เพิ่มมากขึ้น นักศึกษาไม่ต้องรอคิวนาน อาจจะดำเนินการ ร่วมกับการเพิ่มทุนจ้างงานซึ่งจะได้ให้นักศึกษามาช่วยงานเพิ่ม ทำให้นักศึกษามีช่องทางการใช้บริการที่มากขึ้น
6. มหาวิทยาลัยควรมีอุปกรณ์เครื่องมือในการให้บริการให้มีความทันสมัย ทันต่อเทคโนโลยีปัจจุบันอยู่ เสมอ รวมถึงควรพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ให้มีเสถียรภาพ
7. มหาวิทยาลัยควรมีการเพิ่มการจ้างงานนักศึกษาแบบพาร์ท타임ในช่วงโควิด

รายการอ้างอิง

- กฤตวัฒน์ โกมลวรวิทยา. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อบริการทางการศึกษาของสำนักทะเบียนและ ประมวลผล กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนานาถ คำชาติชาย. (2559). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาของสำนักทะเบียนและ ประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิพย์ภา เชษฐเชาวลิต. (2541). จิตวิทยาพัฒนาการสำหรับพยาบาล. กรุงเทพฯ: ชานเมืองการพิมพ์
- มนทิรา สัทธาธิก. (2547). การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโรงพยาบาลหัวเฉียว. รายงานโครงการเฉพาะ บุคคลวารสารศาสตร์มหาบัณฑิต (การสื่อสารภาครัฐและเอกชน). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2559). คู่มือนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาประเวศ สมสมัย. (2552). การบริหารจัดการสวัสดิการด้านการศึกษาแก่เด็กกำพร้าและยากจนในสถาน สงเคราะห์เด็กกำพร้าและยากจนวัดสระแก้ว จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิมพ์ชนก สิริพงศ์ทักษิณ. (2559). การเปิดรับและความพึงพอใจต่อสื่อประชาสัมพันธ์บริการของหอสมุดแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน.
- เพ็ญญา หิรัญลิขิต. (2553). ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้านประกันอุบัติเหตุ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- เพ็ญประภา ภัทรานุกรม. (2535). การจัดสวัสดิการด้านการศึกษาของเด็กออเมอเรเซียน:ศึกษากรณีความ สักคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผกาพันธ์ โสตามุข. (2552). ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการให้บริการของสำนัก ทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2564). เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/more_news.php?filename=&cid=297

- ยุรมาศ อุดมศิริ. (2559). การศึกษาการรับรู้คุณภาพการบริการทางการศึกษาต่อความพึงพอใจ ความจงรักภักดี และแรงจูงใจของนักศึกษา MBA ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สนธยา วิจิตรยืนยง. (2557). การพัฒนาคุณภาพงานบริการด้านการศึกษาในทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัย สหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถิตินักศึกษา สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2566). <https://www.reg.tu.ac.th/post/category/176>
- สมิต สัจฉกร. (2546). การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สยมภู สนธิภักดี. (ม.ป.ป.). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมของเทศบาล ตำบลจันทเขลม อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี.
- หรรษา วงศ์ธรรมกุล. (2541). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.
- เอกสิทธิ์ คชเสนี. (2549). ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของบุคลากร ทางการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

ความยั่งยืนของประเพณีตักบาตรท้องน้ำและประเพณีตักบาตรกลางน้ำ:

กรณีศึกษาอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

THE SUSTAINABILITY OF THAK BAHT THONG NHAM AND THAK BAHT KLANG
NHAM TRADITIONS: A CASE STUDY OF PHUTTHAMONTHON DISTRICT, NAKHON
PATHOM PROVINCE

มัลลิกา หัตถกิจ (Mallika Hatthakij)¹

มณฑิรา ยุติธรรม (Monthira Yuttitham)²

สุกัญญา เสรีนนท์ชัย (Sukanya Sereenonchai)³

ศรัณยา สุจริตกุล (Saranya Sucharitaku)⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ 2. เพื่อศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่อันมีผลกระทบต่อการจัดงานประเพณี โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่าจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา และผู้นำชุมชน ผลการศึกษา พบว่า ทั้งสองประเพณีจัดขึ้นในวันลอยกระทงของทุกปี โดยมีรากฐานมาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ในอดีตที่เป็นคลองเชื่อมต่อกัน และเป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนพิธีกรรมต่างๆในอดีต 2) ปัจจัยด้านความเชื่อในอดีตที่นิยมทำบุญตามสถานที่ต่างๆเพื่อเสริมสร้างความเป็นสิริมงคล และ 3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียนที่มีความเข้มแข็ง และเกื้อกูลกันอยู่เสมอ สำหรับปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ และมีอิทธิพลต่อประเพณี ได้แก่ การสร้างถนน และประตุน้ำที่ช่วยให้วิถีชาวคลองลดน้อยลงไป ในขณะที่การมีผู้นำชุมชนและผู้นำทางศาสนาที่เข้มแข็ง และมีวิสัยทัศน์ การประสานความร่วมมือกันระหว่างวัด ชุมชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการอนุรักษ์คลอง ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ประเพณียังคงดำรงอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ: ภูมิศาสตร์, ประเพณี, การดำรงอยู่, ความเชื่อ, การอนุรักษ์

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study the history of Thak Baht Thong Nham and Thak Baht Klang Nham Traditions. 2. To study the changing conditions and factors that cause geographical, social, and cultural changes in the area that affect traditional events by using In-depth Interviews combined with Oral Historical Interviews based on Purposive Sampling with community and religious leaders. According to the findings, the traditions were held on Loy Krathong Festival every year. Both traditions derived from several elements: First,

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเมืองน่าอยู่และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

²⁻⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาการจัดการเมืองน่าอยู่และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

the geographical element in the past consisted of many interconnected canals, which served as an intermediary to drive various rituals. The next element was the belief element when making merit in numerous locations was common to increase auspiciousness. And the final element was a strong relationship between the local community, the temple, and the schools that constantly supported each other. However, the main elements that caused changes in the area and influenced the traditions were the construction of roads and floodgates, which gradually faded the way of life that was tied to the canal away. Meanwhile, having strong and visionary community and religious leaders, the cooperation between the temple, the local community together with the related agencies, and the canal conservation were all factors that kept the tradition alive today.

Keywords: Geography, Tradition, Existence, Belief, Conservation

บทนำ

อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม อยู่ในพื้นที่ปริมณฑลที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี โดยมีอาณาเขตติดต่ออยู่ทางด้านทิศตะวันออก พุทธมณฑลเป็นอำเภอที่มีความโดดเด่นในด้านประวัติศาสตร์ ความเชื่อ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิถีเกษตรกรรมแบบพึ่งพาธรรมชาติ และด้วยลักษณะทางกายภาพที่เป็นคลองเชื่อมโยงถึงกันหมดในลักษณะร่างแห ทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านในอดีตมีความผูกพันกับคลองเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ การติดต่อคมนาคมกับชุมชนอื่นๆ รวมไปถึงประเพณี และงานบุญต่างๆที่มักใช้คลองเป็นตัวขับเคลื่อนกิจกรรม (สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ, 2553) ขณะที่คนในชุมชนก็อาศัยอยู่ร่วมกันแบบครอบครัว มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับคนในชุมชนทำให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ได้เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2534 จากการที่ตำบลศาลายา ตำบลคลองโยงและตำบลมหาสวัสดิ์แยกการปกครองออกจากอำเภอนครชัยศรีมาเป็นอำเภอพุทธมณฑล มีการสร้างถนนตัดผ่านและตามมาด้วยสิ่งปลูกสร้างมากมาย ส่งผลให้พื้นที่เกิดความเจริญขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้คนหันไปใช้รถยนต์กันมากขึ้น ประกอบกับการดูแลรักษาเรือค่อนข้างลำบาก เรือที่เหลืออยู่ก็มีขนาดเล็ก บรรทุกคนได้ไม่มากเป็นผลให้การสัญจรทางน้ำลดน้อยลงไปและทำให้คลอง ตลอดจนประเพณีต่างๆที่สัมพันธ์กับคลองลดน้อยตามลงไป (อภิรักษ์ณ์ เกษมผลกุล, 2552)

ปัจจุบันประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ เป็นประเพณีทางน้ำเก่าแก่ที่ยังคงหลงเหลืออยู่ และสะท้อนให้เห็นถึงภาพวัฒนธรรมของศาลายาที่มีความผูกพันกับสายน้ำมาตั้งแต่อดีตได้อย่างชัดเจน ปัจจุบันจัดว่าเป็นสื่อกลางในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ความเชื่อ ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านที่มีคลองเป็นเสมือนหัวใจหลักในการดำรงชีวิต แต่ด้วยความท้าทายที่ต้องเผชิญในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด (COVID-19) การบริหารจัดการในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยังต้องมีการปรับแก้ให้เป็นแบบแผนชัดเจน และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น (สวัสดิ์ ฉัตรฉิม และคณะ, 2556) การค้นหาแนวทางการจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน (พัฒนศักดิ์ อรรถาศิลป์, 2552) และความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อบริการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมหลายแห่งถูกปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่สำหรับอยู่อาศัย มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และมีการหลงไหลของวัฒนธรรมต่างถิ่นโดยเฉพาวัฒนธรรมคนเมืองที่มุ่งเน้นความเป็นปัจเจก และให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม ส่งผล

ให้สภาพสังคม และวัฒนธรรม ไม่ว่าจะ เป็นแบบแผนความคิด ความเชื่อของคนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป การให้ความสำคัญกับคุณค่าที่แท้จริงของประเพณีก็ลดน้อยตามลงไป ในขณะที่ประเพณีก็ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องไปตามยุคสมัยจนห่างไกลออกไปจากแก่นแท้ดั้งเดิมที่มาแต่แรกเริ่ม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวโน้มการดำรงอยู่อย่างยั่งยืนของ ประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว และประเพณีต่อกับการท่องเที่ยวซึ่งเปรียบเสมือนหลักฐานเชิงประจักษ์ซึ่งสำคัญที่ สะท้อนให้เห็นภาพสังคม วิถีชีวิต ความเชื่อ ภูมิปัญญาต่างๆ ในอดีตของชาวศาลายาซึ่งต้องเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลง และการปรับตัวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเนื่องมาจากความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำเสนอเป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนให้กับประเพณี โดยอาศัย ความร่วมมือจากคนในท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชนมีแนวทางในการรับมือ กับกระแสการเปลี่ยนแปลง และร่วมกันปกป้องประเพณีให้สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับ เมืองที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อำเภอพุทธมณฑลเป็นเมืองน่าอยู่ที่สามารถรักษาไว้ซึ่งคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตดั้งเดิมที่สร้างความกินดีอยู่ดี และความภาคภูมิใจให้กับคนใน ท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว และประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว สภาพ การเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อประเพณี ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนแปลง และการดำรงอยู่ของประเพณี

การทบทวนวรรณกรรม

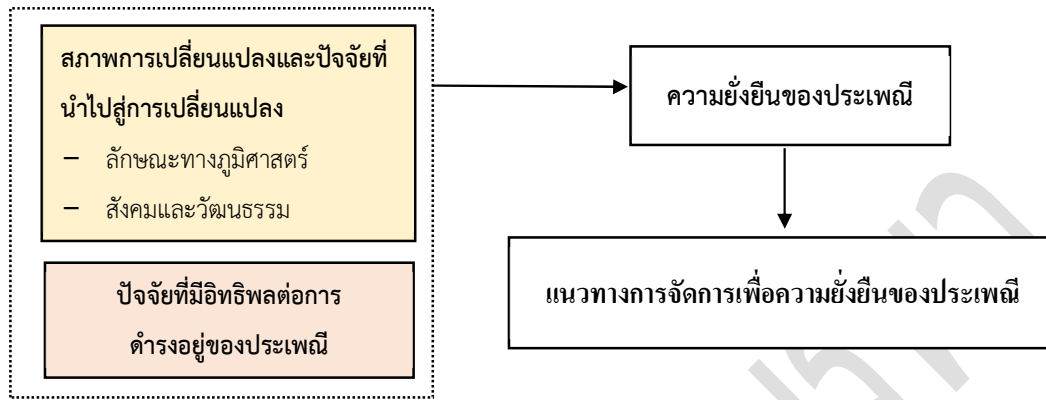
การศึกษาศึกษาประวัติความเป็นมาของประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว และประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว สภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อประเพณี ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลง และการดำรงอยู่ของประเพณี โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

1. การให้คำนิยาม และการเสนอแนวทางการพัฒนาเมืองให้เกิดความน่าอยู่บนพื้นฐานของความ ยั่งยืนทางวัฒนธรรม จะอาศัยแนวคิดเมืองน่าอยู่ (Livable City) มาเป็นกรอบในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้สรุป คำจำกัดความของเมืองน่าอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางวัฒนธรรมไว้ว่า “เป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข ชุมชนมีความเข้มแข็ง คนในสังคมมีความเอื้ออาทรต่อกัน เศรษฐกิจชุมชน มีความเข้มแข็งและมั่นคง และเมืองจะต้องมีจิตวิญญาณ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา จารีต ประเพณีที่แสดงถึง เอกลักษณ์ของเมือง และชุมชนนั้น ๆ” นอกจากนี้ก็อาศัยแนวคิดคุณลักษณะสำคัญของเมืองน่าอยู่ที่กำหนดขึ้น โดยสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, 2545) มาเป็นกรอบในการศึกษา เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการเสนอแนวทางการบริหารจัดการ ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์สืบสานประเพณีให้สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมของพื้นที่

2. สภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลศาลายา และตำบล คลองโยงที่ส่งผลต่อประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว และประเพณีต่อกับการท่องเที่ยว รวมถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง จะอาศัยแนวคิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม (Cultural and Social Change) และหลักการด้านสาเหตุหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของสนธยา พลศรี (2545) มาเป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสภาพการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยที่ทำให้การ

เปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่ตำบลศาลายา และตำบลคลองโยง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการจัดงานประเพณี รวมถึงปัจจัยที่ทำให้ประเพณียังคงอยู่มาได้จนถึงปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาประวัติความเป็นมา และการเปลี่ยนแปลงของประเพณีตักบาตรท่องน้ำและประเพณีตักบาตรกลางน้ำนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากการศึกษาประวัติความเป็นมา ความเชื่อ ขั้นตอน และการเปลี่ยนแปลงของประเพณีตักบาตรท่องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำนั้นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับงานประเพณีเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงลึกที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงและมีความน่าเชื่อถือ ประกอบด้วย เจ้าอาวาสจำนวน 2 รูป และกลุ่มผู้นำชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 7 คน โดยจำแนกเป็นเพศชายจำนวน 5 คน และเพศหญิงจำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผสมผสานกับการสัมภาษณ์เชิงประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า (Oral history interview) ซึ่งการสัมภาษณ์เชิงประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่านี้จะเป็นการสัมภาษณ์ที่มุ่งเน้นรายละเอียดเชิงลึก เป็นการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มาจากความทรงจำไม่โชที่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งข้อดีคืออาจจะทำให้ทราบเรื่องราวบางอย่างที่ไม่ได้มีการบันทึกไว้หรือถูกลบเลือนไป ทำให้เห็นถึงสภาพการเปลี่ยนแปลงของงานประเพณี ในขณะเดียวกัน ข้อเสียของการสัมภาษณ์ลักษณะนี้ คือ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดงานประเพณีอย่างต่อเนื่องนั้นมีจำนวนไม่มาก ซึ่งในจำนวนที่มีอยู่อาจจะมีความทรงจำที่เลือนลาง ทำให้ข้อมูลอาจมีการคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามความเป็นจริงไปบ้าง จำจึงเป็นต้องอาศัยการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (สรรเสริญ กุลเจริญ, 2558) ซึ่งการสัมภาษณ์ในลักษณะนี้จะเน้นใช้กับกลุ่มผู้นำทางศาสนาและกลุ่มผู้นำชุมชน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานประเพณีโดยตรง ผู้วิจัยจะมีแนวทางคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ซึ่งได้มีการจัดทำไว้ล่วงหน้า (Interview guide) แต่แนวทางการสัมภาษณ์สามารถปรับเปลี่ยนได้ไปตามสถานการณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาเพื่อใช้ประกอบการศึกษาวิจัยทั้งจากแหล่งข้อมูลเชิงเอกสาร (Documentary research) และแหล่งข้อมูลภาคสนาม (Field research)

1. แหล่งข้อมูลเชิงเอกสาร (Documentary research)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ จังหวัดนครปฐม เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา ความเชื่อ ขั้นตอน พิธีกรรมและการเปลี่ยนแปลงของประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำตลอดจนการเล่นต่างๆที่จัดขึ้นในวันลอยกระทงตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารชั้นรอง (Secondary data) ได้แก่ หนังสือ วารสาร งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลภาคสนาม (Field research)

การเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มประชากรเป้าหมายนั้นผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยใช้การบันทึกภาพและบันทึกเสียงประกอบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเริ่มจากการเข้าไปสำรวจบริเวณพื้นที่ศึกษา ได้แก่ วัดและชุมชนโดยรอบ และแนะนำสถานภาพของผู้วิจัย แล้วจึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาตลอดจนการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขออนุญาตเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น

การตรวจสอบข้อมูล

การศึกษาวิจัยในวัตถุประสงค์ข้อนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องตรงประเด็นและมีความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลซึ่งจะตรวจสอบจากแหล่งที่มาของข้อมูล ได้แก่ เวลา สถานที่และบุคคล เพื่อดูว่าเมื่อเวลา สถานที่และผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างกันไปตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ข้อมูลจะมีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าข้อค้นพบที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลทุกแหล่งนั้นเหมือนกัน แสดงว่าข้อมูลที่ได้มามีความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้ามาจัดกระทำแยกแยะเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา แล้วจึงหาความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของข้อมูลแล้วสรุปตามความเป็นจริงบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้มา

ผลการวิจัย

ประเพณีตักบาตรท้องน้ำ

ประวัติความเป็นมาและรูปแบบของประเพณีแบบดั้งเดิม

ประเพณีตักบาตรท้องน้ำจัดขึ้นบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ หน้าวัดสุวรรณาราม ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยจะจัดในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 หรือวันลอยกระทงของทุกปี เริ่มจัดครั้งแรกในสมัยพระครูวิชัยวุฒิกุล (หลวงพ่อดี สุวณฺโณ) เป็นเจ้าอาวาส โดยมีนายถาวร เทียมปฐม ไวยาวัจจรวัตในขณะนั้นเป็นผู้ริเริ่ม ด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการอุทิศส่วนกุศลให้พระแม่คงคา และผู้ที่เสียชีวิตในคลองมหาสวัสดิ์ เนื่องจากในช่วงเวลานั้นมีผู้เสียชีวิตในคลองมหาสวัสดิ์เป็นประจำทุกปี ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อกันว่าดวงวิญญาณของผู้ที่เสียชีวิตจะยังไม่ไปไหนจนกว่าจะหาตัวตายตัวแทนได้ ดวงวิญญาณนั้นๆจึงจะได้ไปเกิดใหม่ และในช่วงระยะเวลาเดียวกันนั้น ก็ยังปรากฏความเชื่อในเรื่องของการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้าที่เจ้าทางหรือผู้ที่ล่วงลับบริเวณสถานที่ต่างๆ เพื่อความเป็นสิริมงคลอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงนำไปสู่การจัดประเพณีตักบาตรท้องน้ำขึ้นมา ซึ่งภายหลังก็ปรากฏว่ามีผู้เสียชีวิตในคลองมหาสวัสดิ์น้อยลง จึงได้มีการจัดประเพณีตักบาตรท้องน้ำต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

สำหรับรูปแบบของการจัดงานประเพณีย้อนไปประมาณ 30-40 ปีที่แล้ว จะเน้นความเรียบง่ายเป็นหลัก เปรียบเสมือนการทำบุญตามปกติหากแต่เป็นการย้ายจากศาลาการเปรียญไปทำในคลองแทน ไม่ได้มีการ

ประชุมจัดเตรียมงานหรือใช้งบประมาณใดๆ เพราะเป็นสิ่งที่ทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ดังนั้นในช่วงเช้าตรู่ของวันลอยกระทง ชาวบ้านทุกเพศ ทุกวัยจากในพื้นที่หรือตำบลใกล้เคียง ซึ่งในขณะนั้นประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ก็จะมารวมตัวกันโดยจะนำเรือของตนเองมาจอดเทียบริมตลิ่งฝั่งวัด พร้อมด้วยดอกไม้ ธูปเทียน ข้าวปลาอาหารที่ปรุงสดด้วยวัตถุดิบที่สามารถหาได้ทั่วไปในท้องถิ่นมาเตรียมรอใส่บาตร ซึ่งในช่วงเวลานั้นชาวบ้านจะมีเรือเป็นพาหนะหลักกันทุกบ้าน เนื่องจากยังไม่มีถนนหรือหากมีก็เป็นถนนลูกรังที่ไม่สะดวกต่อการเดินทางนัก คลองจึงยังคงเป็นเส้นทางสัญจรหลัก ในขณะที่เรือพระสงฆ์นั้น ชาวบ้านที่ญาติพี่น้องจะนำเรือมาช่วย และอาสาพายให้

สำหรับขบวนเรือในพิธีตักบาตรท้องน้ำจะประกอบด้วย เรือผ้าป่า เรือพระพุทธรูป และเรือพระสงฆ์ตามลำดับ โดยในเรือของพระสงฆ์นั้นจะมีหม้ออวยแยกไว้สำหรับอาหารประเภทต่าง ๆ ขณะที่ชาวบ้านจะจัดอาหารเป็นสำรับ โดยเมฆุยอดนิยมนำข้าวเหนียวมาใส่บาตร คือ ข้าวใส่ถ้วยน้ำพริกโปะด้วยปลาพริกทอดที่ห่อด้วยใบตอง ด้วยมีความเชื่อกันว่า หากเด็กพลัดตกน้ำไปจะได้ว่ายน้ำได้คล่องแคล่ว ส่วนดอกไม้ก็จะใช้ดอกบัว เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่จะนิยมทำนาบัวกัน และภายหลังจากเสร็จพิธีตักบาตรทางน้ำ ชาวบ้านก็จะไปรวมตัวกันบนศาลาการเปรียญเพื่อฟังเทศน์ และรับพรจากพระ เมื่อเสร็จสิ้นก็จะทยอยกันกลับบ้าน ขณะที่ชาวบ้านบางส่วนจะอยู่ช่วยกันทำกระทงที่วัด และจะมีการละเล่นพื้นบ้านในช่วงบ่าย ในส่วนของกลางคืนจะเป็นกิจกรรมลอยกระทง โดยในช่วงเวลาใกล้จะเที่ยงคืนจะมีพิธีเรียกว่า “พิธีอาบน้ำเพ็ญ” ซึ่งในทางความเชื่อนั้น ถือเป็นการอาบน้ำเพื่อชำระล้างสิ่งไม่ดีให้ออกไปจากชีวิต โดยหากผ่านพิธีนี้แล้ว เชื่อกันว่าชีวิตจะได้พบเจอแต่ความโชคดีมีสุขตลอดไป ในขณะที่เดียวกันก็ถือเป็นการสิ้นสุดกิจกรรมในวันลอยกระทงอย่างสมบูรณ์

รูปแบบของประเพณีในปัจจุบัน

ประเพณีตักบาตรท้องน้ำในปัจจุบันมีรูปแบบที่ต่างไปจากเดิมอยู่หลายประการ โดยจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงมาได้เริ่มขึ้นปี 2552 ที่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในระดับท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับวัดสุวรรณารามในการอนุรักษ์ประเพณีตักบาตรท้องน้ำ เพื่อต้องการส่งเสริมให้ประเพณีเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงได้มีการสร้างรูปแบบการจัดเตรียมงานให้มีความเป็นระบบ และชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการประชุมจัดเตรียมงานที่ต้องมีการออกหนังสือเชิญผู้นำชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ และสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นให้มาเข้าร่วมประชุมโดยมีวัดเป็นเจ้าภาพ การกระจายความรับผิดชอบไปยังทีมงานที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเรือ กลุ่มจัดหาเต็นท์ เป็นต้น และโดยเฉพาะการนำเอาขั้นตอนของทางราชการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในงานพิธีในแง่ของการเชิญผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดมาเป็นประธานเปิดงาน ซึ่งขั้นตอนในส่วนนี้สร้างความไม่เข้าใจและความไม่พึงพอใจอย่างมากแก่ผู้ที่มาร่วมงาน โดยเฉพาะกับชาวบ้านในท้องถิ่น เนื่องจากระยะเวลาที่จะได้ใส่บาตรก็ได้ถูกขยับเลื่อนออกไปให้สอดคล้องกับเวลาทำการของระบบราชการ ประกอบกับสภาพอากาศที่ค่อนข้างร้อน ดังนั้นจึงได้เกิดข้อเรียกร้องจากชาวบ้านให้มีการปรับปรุงขั้นตอนในส่วนนี้อยู่เป็นประจำทุกปี ต่อมาภายหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทางวัด และหน่วยงานต่างๆ ได้ลงมติเห็นชอบปรับระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมให้รวดเร็วขึ้นตามคำเรียกร้องจากผู้ที่มาเข้าร่วมกิจกรรม

ปัจจัยและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อประเพณี

ในอดีตประมาณ 40-50 ปีก่อน พื้นที่อำเภอพุทธมณฑลจะมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เป็นคลองเชื่อมต่อถึงกันทั้งอำเภอในลักษณะร่างแห ด้วยเหตุนี้ วิถีชีวิตของชาวบ้านในช่วงเวลานั้นล้วนสัมพันธ์กับคลองอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบแทนพระแม่คงคาที่ทำให้ชาวบ้านมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การประกอบอาชีพ หรือการใช้น้ำในคลองเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อเสริมสร้างความเป็นสิริมงคล และความสบายใจให้แก่ผู้ที่อาศัยอยู่ริมคลอง ประเพณีตักบาตรท้องน้ำจึงได้ถือกำเนิดขึ้นมาโดยวัดและ

ชุมชนที่ตั้งอยู่ริมคลองมหาสวัสดิ์ และด้วยความร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชนที่โดยปกติแล้วจะอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติที่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่เสมอโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนระหว่างชุมชน วัด และโรงเรียน ก็ทำให้สามารถจัดงานประเพณีได้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อำเภอพุทธมณฑล ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างถนนบรมราชชนนีที่ทำให้ที่ราคาที่ดินขยับตัวสูงขึ้น ทำให้ชาวบ้านตัดสินใจขายที่นาทิ้ง และเปิดโอกาสให้นายทุน และคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่มากขึ้นแล้ว การก่อสร้างถนนเลียบบคลองมหาสวัสดิ์ และการก่อสร้างประตูระบายน้ำก็มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน และมีผลกระทบต่อการจัดงานประเพณี ในแง่ของการที่คนในชุมชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่หันไปประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมกันมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาไปช่วยกิจกรรมของวัด และชุมชนจัดขึ้นหากไม่ตรงกับวันหยุด ในขณะที่การก่อสร้างประตูระบายน้ำที่ไม่ได้มีการกำหนดเวลาเปิด-ปิดที่ชัดเจนก็ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการสัญจรไปมาระหว่างชุมชนจากเดิมที่เคยสัญจรไปได้ทั่วทั้งอำเภอ และระหว่างจังหวัดก็ไม่สามารถทำได้อีกต่อไป ประกอบการก่อสร้างถนนเลียบบคลองมหาสวัสดิ์ที่อำนวยความสะดวกให้ชาวบ้านสามารถสัญจรไปได้ทั่วทุกพื้นที่ เป็นเหตุให้การสัญจรทางน้ำ และการใช้เรือลดน้อยลงไป และหันไปใช้รถยนต์แทน ส่วนเรือที่มีอยู่ประจำบ้านนั้น หากไม่ขายต่อก็เกิดการชำรุดไม่สามารถนำไปใช้งานต่อได้ ทำให้ไม่มีเรือใช้ในประเพณีตักบาตรท่องน้ำ วัดจึงจำเป็นต้องไปซื้อเรือจากต่างจังหวัดมาซ่อมแซมเพื่อใช้ในงานประเพณีโดยเฉพาะ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำรงอยู่ของงานประเพณี

การที่ประเพณีตักบาตรท่องน้ำดำรงอยู่มาได้จนถึงปัจจุบันนี้ ประกอบด้วยปัจจัยหลักๆ ได้แก่ 1) การมีผู้นำชุมชนและผู้นำทางศาสนาที่มีวิสัยทัศน์ และให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ประเพณี 2) การประสานความร่วมมือกันระหว่างวัด ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) ความผูกพันระหว่างวัดกับชุมชนที่ทำให้คนในชุมชนมักจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่วัดจัดขึ้นเสมอ และ 4) การดูแลรักษาภูมิทัศน์ของคลองมหาสวัสดิ์ให้ดูสวยงามอยู่เสมอ

ประเพณีตักบาตรกลางน้ำ

ประวัติความเป็นมาและรูปแบบของประเพณีแบบดั้งเดิม

ประเพณีตักบาตรกลางน้ำในวันลอยกระทง จัดขึ้นครั้งแรกในปี 2500 บริเวณหน้าวัดมะเกลือด้านที่อยู่ติดกับคลองนราภิรมย์ ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะขมา และขอขอบคุณพระแม่คงคาอันเป็นตัวแทนของคลองที่ชาวบ้านได้อาศัยประโยชน์ในการดำรงชีวิต ซึ่งพิธีจะจัดขึ้นในช่วงเช้าของวันลอยกระทง เวลาประมาณ 7.00 น. ชาวบ้านจะพายเรือมาจอดเทียบริมตลิ่งหน้าวัดมะเกลือพร้อมด้วยดอกไม้ ธูปเทียน สำหรับถวายที่เตรียมมาใส่บาตร โดยชาวบ้านแต่ละคนก็จะนั่งอยู่บนเรือของตนเอง ส่วนพระที่ลงเรือรับบาตรก็จะมีพระจากวัดมะเกลือ และวัดใกล้เคียงมาร่วมด้วยด้วยเหตุนี้เอง ประเพณีตักบาตรกลางน้ำ ณ วัดมะเกลือ จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า “ประเพณีตักบาตรร้อยแปด”

รูปแบบของประเพณีในปัจจุบัน

ย้อนกลับไปเมื่อ 37 ปีที่แล้ว ประเพณีตักบาตรกลางน้ำสูญหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยได้เปลี่ยนรูปแบบไปเป็นการทำบุญบนศาลาการเปรียญแทน ต่อมาในปี 2557 ในที่ประชุมคณะกรรมการจัดเตรียมงานจึงได้เสนอให้มีการรื้อฟื้นประเพณีขึ้นมาอีกครั้ง และได้มีการจัดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยจะมีการประชุมจัดเตรียมงานเรียกว่า “การประชุมกลางเดือนสิบสอง” ที่จะมีการออกหนังสือเชิญผู้นำชุมชน ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งชาวบ้านในชุมชนให้มาร่วมประชุมรับฟังการชี้แจงรายละเอียดโดยมีวัดเป็นเจ้าภาพ

สำหรับรูปแบบของงานลอยกระทงจะแบ่งเป็น 2 วัน คือ วันแรกจะเรียกว่า “วันต้น” หรือ “วันสุกดิบ” เป็นวันที่พระสงฆ์จะมีการสวดเจริญพระพุทธมนตร์เพื่อเปิดงานลอยกระทงในเวลาประมาณ 16.00 น. ซึ่ง

ภายหลังจากเสร็จพิธีก็จะกิจกรรมให้ร่วมทำบุญตามจุดต่างๆภายในวัด รวมถึงการรับชมการแสดงของเด็กนักเรียน ต่อมาวันที่สอง หรือวันลอยกระทง ในช่วงเช้าจะมีพิธีตักบาตรกลางน้ำ โดยเริ่มจากพระสวดให้พร ช่วงเวลาประมาณ 7.00 น. จากนั้นจะมีพิธีปล่อยปลา ตามมาด้วยพระลงเรือรับบาตรจากชาวบ้าน โดยขบวนเรือจะเรียงลำดับจากเรือผ้าป่า เรือพระพุทธรูป เรือพระสงฆ์ และเรือฤๅษี หรือตัวละครอื่นๆที่ชาวบ้านร่วมกันแต่งขึ้นมาเพื่อความสนุกสนาน ส่วนชาวบ้านจะมารวมตัวกันอยู่บริเวณท่าน้ำหน้าวัด หรือริมคลองฝั่งตรงข้ามวัดเพื่อรอใส่บาตร ซึ่งจะต่างไปจากอดีตที่เป็นการนั่งรออยู่บนเรือของตนเอง ภายหลังจากเสร็จพิธี ชาวบ้านบางส่วนก็จะรวมตัวไปช่วยกันทำกระทงบนศาลาการเปรียญ นอกนั้นก็จะมีการเล่นพื้นบ้านเกือบทั้งวัน ในส่วนของกลางคืนจะเป็นกิจกรรมลอยกระทง การทำบุญตามจุดต่างๆ การแสดง รวมถึงการประกวดต่างๆให้ได้รับชม

อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทางคณะกรรมการวัด และคณะกรรมการชุมชนบ้านวัดมะเกลือได้เสนอมาตรการรับมือกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสให้หน่วยงานท้องถิ่นได้รับทราบ เพื่อให้สามารถจัดงานประเพณีได้ตามปกติ โดยมาตรการดังกล่าวประกอบด้วย การจัดให้มีจุดคัดกรองด้านหน้าวัดพร้อมป้ายประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติตัว การกำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมต้องได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม และการงดเว้นกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านทุกชนิด ด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้สามารถจัดงานประเพณีได้ตามปกติ

ปัจจัยและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อประเพณี

สืบเนื่องจากพื้นที่อำเภอพุทธมณฑลราว ๆ 50-60 ปีก่อนมีลักษณะเป็นคลองเชื่อมต่อกันเหมือนร่างแหทั่วทั้งอำเภอ และด้วยความที่ชุมชน และวัดมะเกลือตั้งอยู่ริมคลองนราภิรมย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายๆคลองที่ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต รวมถึงการประกอบพิธีกรรมต่างๆทางศาสนา ดังนั้นประเพณีตักบาตรกลางน้ำจึงได้ถูกจัดขึ้นมาเพื่อแสดงถึงความสำนึกในบุญคุณของพระแม่คงคาที่ได้มอบความอยู่ดีกินให้กับชาวบ้านมาโดยตลอด และด้วยความที่ชาวบ้านทั้งสองฝั่งคลอง ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านชุมชนวัดมะเกลือ (ฝั่งตำบลคลองโยง จังหวัดนครปฐม) หรือชาวบ้านชุมชนตลาดวัดมะเกลือ (ฝั่งตำบลหนองเพรางาย จังหวัดนนทบุรี) อยู่ร่วมกันแบบเครือญาติ พี่น้อง ไม่ได้มีการแบ่งแยกกันตามขอบเขตการปกครอง ดังนั้น เมื่อวัดมีการจัดงานประเพณีตักบาตรกลางน้ำ ชาวบ้านทั้งสองฝั่งคลองก็จะมาร่วมด้วยช่วยกันลงแรงจัดงานจนสำเร็จจุล่งไปได้ด้วยดีเป็นประจำทุกปี

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ตำบลคลองโยงที่มีจุดเริ่มต้นมาจากนโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้าในยุคพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้ที่ดินมีราคาสูงขึ้นจนชาวบ้านทยอยขายกันไปเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เริ่มมีนายทุนเริ่มเข้ามาในพื้นที่ ที่ดินหลายแห่งถูกเปลี่ยนไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ลูกหลานคนในชุมชนหันไปประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมกันมากขึ้น หรือไม่ก็ไปทำงานเรียน และทำงานที่ต่างจังหวัดกัน ทำให้ไม่สามารถมาช่วยกิจกรรมของวัด และชุมชนได้หากไม่ตรงกับวันหยุด ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มาร่วมกันลงแรงจัดงานประเพณีโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นชาวบ้านวัยกลางคน ไปจนถึงวัยสูงอายุที่ยังพอมีเรี่ยวแรง ส่วนวัยอื่น ๆ จะมาร่วมกิจกรรมได้หลังเวลาเลิกงานเท่านั้น ขณะที่หน่วยงานท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดงานก็ไม่ได้มีความเข้าใจในแก่นแท้ของงานประเพณี เนื่องจากเจ้าหน้าที่เป็นคนต่างถิ่น ดังนั้น การจัดงานจึงเป็นการจัดในรูปแบบที่ตนเองต้องการ โดยไม่ได้รับฟัง ความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการจัดงาน ตลอดจนสาระสำคัญที่เป็นแก่นแท้ของการจัดงานประเพณี

แต่กระนั้น สิ่งที่เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวบ้านที่ต้องอาศัยคลองเป็นหัวใจหลักในการดำรงชีวิตมาโดยตลอด คือ การสร้างถนนศาลา-บางภาษี ที่ตามมาด้วยการสร้างถนนตรอกซอยต่างๆนั้นสร้างความเจริญ

ให้แก่พื้นที่ตำบลคลองโยงอย่างมาก เพราะทำให้ผู้คนสามารถเดินทางได้อย่างสะดวกสบาย และทั่วถึงมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ก็มีการสร้างประตุน้ำที่น้ำที่ไม่ได้มีการกำหนดเวลาเปิด-ปิดที่ชัดเจนก็นับว่าเป็นสองปัจจัยหลักที่ทำให้การสัญจรทางน้ำเริ่มลดน้อยลงไปอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับการบำรุงรักษาเรือ โดยเฉพาะเรือไม้มีต้นทุนที่ค่อนข้างสูง ผู้คนจึงหันไปใช้รถยนต์กันมากขึ้นจนในปัจจุบันแทบไม่มีใครใช้เรือกันอีกเลย ด้วยเหตุนี้เรือที่ใช้ในงานประเพณีตักบาตรกลางน้ำจึงต้องขอรับการสนับสนุนจากร้านรับต่อเรือไฟเบอร์ หรือจากชาวบ้านบางส่วนที่ยังคงใช้เรือกันอยู่ ซึ่งหลงเหลืออยู่น้อยมากในปัจจุบัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำรงอยู่ของงานประเพณี

ปัจจัยที่ทำให้ประเพณียังอยู่มาจนถึงปัจจุบัน คือ ความร่วมมือกันระหว่างวัด ชุมชน และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ โดยเฉพาะโรงเรียนบ้านวัดมะเกลือ รวมถึงการมีกลุ่มผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ และมีใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนเอาไว้ ปัจจุบันมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์วัดมะเกลือ ซึ่งเป็นสถานที่เก็บรวบรวมของเก่า ของโบราณที่วัดมีทั้งหมด เพื่อถ่ายทอดรากเหง้าทางวัฒนธรรมให้กับคนรุ่นหลังได้เรียนรู้ นอกจากนี้ก็ยังมี การจัดตั้งกลุ่มคนรักถิ่น สภาวัฒนธรรมตำบลคลองโยง และสภาเด็กและเยาวชนตำบลคลองโยง ซึ่งเป็นกลุ่มอิสระที่เกิดจากการรวมตัวของคนในชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ตำบลคลองโยงเอาไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความยั่งยืนของประเพณีตักบาตรท้องน้ำและประเพณีตักบาตรกลางน้ำ: กรณีศึกษา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาประวัติความเป็นมาของประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อประเพณี ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง และการดำรงอยู่ของประเพณี โดยอาศัยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบของการการสัมภาษณ์เชิงลึกผสมผสานกับการสัมภาษณ์เชิงประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า (Oral history interview) นั้น สามารถนำมาสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า ประวัติความเป็นมาของประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำมีที่มาจาก 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นคลอง และเป็นที่ตั้งของวัด และชุมชน เนื่องจากในอดีตผู้คนจะนิยมตั้งถิ่นฐานอยู่ริมคลอง เนื่องจากความสะดวกในการเดินทาง การประกอบอาชีพ โดยเฉพาะเกษตรกรรม ซึ่งยังคงหลงเหลือให้เห็นกันอยู่ในปัจจุบันแถบชุมชนเลียบบคลองมหาสวัสดิ์ในพื้นที่ตำบลศาลายา และบางชุมชนในพื้นที่ตำบลคลองโยง นอกจากนี้ก็มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รวมถึงการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาแทบทุกรูปแบบ ขณะที่อีกปัจจัย คือ ปัจจัยด้านความเชื่อ เนื่องจากชาวบ้านในช่วงระยะ 50-60 ปีก่อนมักจะมีเชื่อในเรื่องของการทำบุญตามสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางรถไฟ ถนน ที่ดิน ลำคลอง เพื่อเสริมสร้างความเป็นสิริมงคล ความสบายใจให้เกิดแก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศิราณี จุฑาปะมา และศุภมาส ศรีวงศ์พุก (2550) ที่กล่าวถึงความเชื่อว่าจะไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นให้เห็นเป็นรูปธรรม หากแต่เป็นนามธรรมที่เมื่อชาวบ้านได้ทำแล้ว ทำให้พวกเขาารู้สึกถึงความสุข ความเจริญ ความเป็นสิริมงคลต่อตนเอง และครอบครัว ดังนั้น การจัดงานประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรท้องน้ำจึงเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเหล่านั้น อีกนัยยะหนึ่งคือสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของผู้คนในสมัยก่อนที่มีความกตัญญูต่อผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ค้ำชูให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ในที่นี้ คือ พระแม่คงคา อีกทั้งยังเป็นการช่วยอนุรักษ์คลอง และวิถีชาวคลองในอดีตที่ใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทางเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ไปในตัว

ทั้งนี้ เมื่อทำการศึกษาสภาพความเปลี่ยนแปลงของตำบลศาลายา และตำบลคลองโยงที่มีอิทธิพลต่องานประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ พบว่า ความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้วัฒนธรรมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และส่งผลกระทบต่อประเพณี ได้แก่

1. ปัจจัยด้านการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาล ในที่นี้คือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่เน้นการพัฒนาพื้นที่ศาลายา (ในที่นี้มีความหมายครอบคลุมทุกพื้นที่ในอำเภอพุทธมณฑล) (อภิรักษ์ ณ เกษมผลกุล, 2559) ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครให้เป็นพื้นที่ในการรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร ทั้งในแง่ของการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการขยายตัวของประชากร ทำให้ศาลายาค่อยๆเติบโตจากสังคมชนบทสู่สังคมเมืองอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของพื้นที่

2. ปัจจัยด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ จากเดิมที่เคยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และลำคลองเป็นส่วนใหญ่อีกถูกแปรสภาพไปเป็นสิ่งปลูกสร้างในเชิงพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย มีการก่อสร้างประตูระบายน้ำ และมีถนนตัดผ่านหลายสาย ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป คลองซึ่งเคยเป็นหัวใจหลักในการดำรงชีวิตก็มีความบทบาทน้อยลงไปเช่นเดียวกับเรือที่เคยใช้เป็นพาหนะหลักในการเดินทาง

3. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในที่นี้ คือ การสร้างถนนที่เปลี่ยนรูปแบบการเดินทางของชาวบ้านจากที่เคยเดินเท้า เดินทางโดยเรือ หรือรถไฟเป็นหลักก็พัฒนาไปสู่การเดินทางด้วยรถยนต์ที่มีความสะดวกสบายมากกว่า เช่นเดียวกับการสร้างประตูระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำในลำคลอง หากแต่ไม่ได้มีระยะเวลาในการเปิด-ปิดอย่างเป็นทางการ ทำให้ผู้ที่สัญจรทางเรือได้รับผลกระทบ และเปลี่ยนไปใช้รถยนต์แทน

4. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีความผันผวนอย่างมาก ส่งผลให้ผู้คนมุ่งเน้นที่การทำงานหารายได้เลี้ยงชีพมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

5. ปัจจัยด้านสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จากสังคมเกษตรกรรมที่ทุกคนอาศัยอยู่ร่วมกันแบบครอบครัว มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ได้ใช้เวลาร่วมกันในงานกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนก็ค่อย ๆ พัฒนาไปสู่การเป็นสังคมเมืองที่อาศัยอยู่ร่วมกันแบบปัจเจก ต่างคนต่างอยู่ มุ่งเน้นการหารายได้จากการทำงานมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากสังคมเมืองสู่สังคมชนบทอย่างต่อเนื่อง

6. ปัจจัยด้านประชากร การอพยพย้ายถิ่นฐานของคนต่างถิ่นเข้ามาพักอาศัย และทำงานในพื้นที่เพิ่มขึ้น และนำไปสู่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการดำรงชีวิตไปในรูปแบบที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง หรือการประกอบอาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชากรที่ก่อให้เกิดติดต่อทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมกับวัฒนธรรมต่างถิ่นที่ส่วนใหญ่แล้วมักจะเป็นวัฒนธรรมแบบสังคมเมือง

ด้วยเหตุนี้ ความเชื่อดั้งเดิมอันเป็นแก่นแท้ของงานประเพณีจึงไม่ได้รับการตระหนักเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสรเสรี ณกุลเจริญ (2558) ที่ศึกษาวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของงานประเพณีสงกรานต์พระประแดงภายใต้ปฏิสัมพันธ์ของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ และจารุภา ศิริธวานนท์ (2551) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า เมื่อบริบทของชุมชนเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมเมือง วิถีชีวิต และความผูกพันของคนในชุมชนที่มีต่อครอบครัว และชุมชนจะเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นปัจเจกมากขึ้น และส่งผลให้ความคิด ความเชื่อที่มีต่อประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษเปลี่ยนแปลงไป

7. ปัจจัยด้านหน่วยงานท้องถิ่น ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีโดยขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในแก่นแท้ของงานประเพณี เนื่องจากเจ้าหน้าที่เป็นคนต่างถิ่น จึงได้มีการสอดแทรกขั้นตอน

ของทางราชการเข้าไปส่งผลให้รูปแบบของงานประเพณีต่างไปจากอดีต ดังจะเห็นจะได้จากประเพณีตักบาตรท้องน้ำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสรรเกียรติ กุลเจริญ (2558) ที่พบว่า การที่หน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีโดยปราศจากความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในแก่นแท้ของงานประเพณี ย่อมนำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นกับคนในชุมชน และมีผลทำให้รูปแบบ คุณค่า และความสำคัญของงานประเพณีเปลี่ยนแปลงไปดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากงานประเพณีตักบาตรท้องน้ำ

โดยสรุปแล้ว ปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นล้วนสอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของสนธยา พลศรี (2545) ในแง่ที่ว่า หากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องก็ย่อมทำให้แบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น ๆ เปลี่ยนไป เช่นเดียวกับ สุริยัน หวันแก้ว (2547) ที่กล่าวว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมเสมอ ดังจะเห็นได้จากประเพณีตักบาตรท้องน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ ที่ได้รับอิทธิพลแรกเริ่มมาจากนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของภาครัฐที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของพื้นที่ มีการสร้างถนน และประตูระบายน้ำที่ทำให้การสัญจรทางน้ำลดน้อยลงไป ขณะที่ชาวบ้านหันไปใช้รถยนต์กันมากขึ้น ทำให้วัดขาดแคลนเรือในพิธี จึงจำเป็นต้องซื้อ หรือขอรับการสนับสนุนจากบริษัทห้างร้าน หรือชาวบ้านบางส่วนเพื่อนำมาใช้ในงานพิธี

ขณะเดียวกัน การเติบโตสู่ความเป็นเมืองอย่างต่อเนื่องของอำเภอพุทธมณฑลก็ดึงดูดให้คนต่างถิ่นย้ายถิ่นฐานเข้ามาพักอาศัย หรือทำงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ดังจะเห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมนเกษตรกรรมที่เคยอยู่ร่วมกันแบบครอบครัวไปสู่สังคมเมืองที่อยู่ร่วมกันแบบต่างคนต่างอยู่ คนในชุมชนประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ที่นิยมไปศึกษาต่อ หรือทำงานต่างจังหวัด และให้ความสำคัญกับการทำงานหารรายได้มากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สอดคล้องกับสุริยัน หวันแก้ว (2547) ที่กล่าวถึงการรับเอาวัฒนธรรมแปลกใหม่ในยุคปัจจุบันว่าสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย และรวดเร็วกว่าในอดีต เนื่องจากความทันสมัยในด้านการสื่อสาร และการคมนาคม ทำให้สังคมเปิดกว้างมากขึ้น ดังนั้น ผลที่ตามมา คือ คนรุ่นใหม่จะไม่สามารถไปช่วยจัดเตรียมงานหรือร่วมกิจกรรมในงานประเพณีได้หากไม่ตรงกับวันหยุด ซึ่งจากการสังเกตจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มาช่วยจัดเตรียมงานประเพณีโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นชาวบ้านวัยกลางคนไปจนถึงวัยสูงอายุ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ชุมชนมีความเสี่ยงอย่างมากต่อการขาดแคลนผู้สืบทอดงานประเพณี รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานก็มุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวมากกว่าการอนุรักษ์แก่นแท้ของงานประเพณีไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากประเพณีตักบาตรท้องน้ำที่มีการสอดแทรกขั้นตอนทางราชการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในพิธี เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบแบบแผน ด้วยเหตุนี้ จึงมีแนวโน้มว่าในอนาคตประเพณีอาจจะยังดำรงอยู่ต่อไปได้ แต่อาจจะมียุคสมัย และขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะผู้จัดงานในขณะนั้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หน่วยงานระดับท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญมากขึ้นในแง่ของการรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาการจัดงานประเพณีให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากที่สุด เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง และเพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่าที่แท้จริงของงานประเพณี

2. หน่วยงานด้านวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวระดับจังหวัดควรเข้ามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้คนมาเข้าร่วมกิจกรรมทั้งประเพณีตักบาตรทอดน้ำ และประเพณีตักบาตรกลางน้ำ เพื่อให้ประเพณี เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

3. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลายทั้งในด้านภาษา และแพลตฟอร์ม เพื่อให้ สามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในรูปแบบของการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม แล้วจึง นำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาร่วมกันระหว่างวัด ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง หรือพัฒนาการจัดงานประเพณีให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องไปกับยุคสมัย แต่ยังสามารถคงไว้ซึ่งแก่นแท้ในด้านประวัติความเป็นมา และคุณค่าของประเพณีไม่ให้สูญหายไปตามการ เปลี่ยนแปลงบริบทของพื้นที่

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการสืบทอดงานประเพณี เนื่องจากชุมชนมีแนวโน้มขาด แคลนผู้สืบสานเจตนารมณ์ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อค้นหาแนวทางในการอนุรักษ์ สืบสานงานประเพณีให้ สามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ในอนาคตภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายใน ชุมชน

รายการอ้างอิง

จารุภา ศิริสุวรรณนท์. (2551). *การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี*.

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

พัฒนศักดิ์ อรรถาศิลป์. (2552). *วิถีชุมชนเลียบคลองมหาสวัสดิ์กับการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิง*

วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิราณี จุฑาปะมา และศุภมาศ ศรีวงศ์พุก. (2550). *ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่มีต่อประเพณี*

ท้องถิ่นในเขตอีสานใต้. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

สนธยา พลศรี. (2545). *หลักสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สรรเกียรติ กุลเจริญ. (2558). *การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมท้องถิ่น: ศึกษากรณีงานประเพณีสงกรานต์*

พระประแดง อำเภพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยบูรพา.

สวัสดิ์ เฉิดฉิม และคณะ. (2556). *พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำนครชัยศรี*. มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *นโยบายการพัฒนาเมืองนำอยู่ชุมชน*

นำอยู่และกระบวนการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี

สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ และประภา คงปัญญา. (2553). *ความสุข ชุมชนและข้อเสนอ: บทเรียนจากพุทธมณฑล*.

นครปฐม: ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุรียัน หวันแก้ว. (2547). *การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัย

แห่งชาติ

อภิรักษ์ณ์ เกษมผลกุล. (2552). *เล่าขานตำนานศาลายา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. นครปฐม: สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร
โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
PERSONAL QUALITY OF WORK LIFE IN FORTPICHIDAPHAK HOPITAL
MUANG DISTRICT, UTTARADIT PROVINCE.

ยุพิน เกื้อนศรี (Yuphin Thuansri)¹
สาวิณี รอดสิน (Sawinee Rodsin)²
กัลยา โพธิ์ทอง (Kanlaya Pothong)³
นงนุช แก้วดี (Nongnuch Keawdee)⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร หาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงาน ใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน ประชากรคือบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก กลุ่มตัวอย่างคือบุคลากร จำนวน 126 คน กลุ่มเป้าหมายคือ ตัวแทนบุคลากร จำนวน 6 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบโควต้า และแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และ t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร ได้แก่ ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับค่าครองชีพและโปร่งใส ควรสนับสนุนแผนกยุทธโยธยาให้มีความพร้อมในทุกด้าน ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีการศึกษาสูงขึ้น ควรมีการพิจารณาความดีความชอบที่ชัดเจนและเป็นธรรม ควรปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในทางบวก ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้าถึงการรักษาพยาบาลอย่างทั่วถึง และควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อสังคม และ 3) เพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตการทำงาน, บุคลากร, โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก

Abstract

The objectives of this research were to study the quality of work life, to study development method personnel quality of work life, and to compare the personnel quality of work life of Fort Pichaidaphak hospital by sex, age, education, duration work. It was a Mixed Methods Research. The population were 187 people that a personnel of Fort Pichaidaphak hospital. The sample were personnel 127 people. The target were 6 people. It was a quota

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

² อาจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

³ นักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์, วิทยาการครูฝึกอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดอุตรดิตถ์

⁴ นักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์, เจ้าหน้าที่ธุรการ โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก

sampling and purposive sampling. Tools were a questionnaire and interview. Use frequency, percentage, mean, standard of deviation, F-test, and T-test for data analysis and content analysis. This research results were as follows: 1) the level of quality of work life was more 2) development method personnel quality of work life should have increase compensation that suitable for the current cost of living and gave a higher position adequate and fair compensation, get ready in all aspects for civil engineer, facilitated that the personnel to learn more, development adequate and fair feat, to treated each other as equals, be gave the liberty and rights to everyone when they wanted to share viewpoint than protect this leads negative consequences, should have thoroughly everyone to access medical welfare and should be training and awareness to corporate social responsibility. And 3) the analyze of compare quality work life by age, education, and duration of work wasn't different statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Quality of work life, Personnel, Fort Pichaidaphak hospital

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กำหนดให้การพัฒนาคน และคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขของคนทุกภาคส่วน และมุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์และคุณภาพชีวิตในการดำรงอยู่ของคนไทยอย่างมีความสุขและยั่งยืน (ศิริพร ลือวิภาสกุล และชวนชม ชินะตั้งกูร, 2553) แม้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) และฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570) ยังคงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และเน้นย้ำให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยถือว่าทุนมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด หากวิเคราะห์จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุนมนุษย์ในองค์การเป็นประเด็นท้าทายและถูกให้ความสำคัญมาโดยตลอด (Greenberg & Baron, 1995, p. 647 อ้างถึงใน วิศรุต เปี่ยมศิริ, 2557) คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาองค์การที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของผลผลิตโดยตรงขององค์การ นักพัฒนาองค์การจึงพยายามหาวิธีการอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างสภาพการทำงานให้มีแรงจูงใจ ความพึงพอใจ และสร้างความผูกพันในองค์การ ประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร ได้แก่ ผลโดยตรงในการเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน สร้างความรู้สึกผูกพันต่อบุคลากร ลดอัตราเปลี่ยนงาน ทำให้ผลผลิตขององค์การเพิ่มขึ้น เพิ่มประสิทธิผลขององค์การ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรจึงเสมือนภาพสะท้อนความมีประสิทธิภาพขององค์การในการจัดการด้านทรัพยากรและเวลา หากองค์กรสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรให้อยู่ในระดับที่ดีย่อมส่งผลให้ผลผลิตขององค์กรเพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นการเพิ่มขวัญ กำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานด้วย (ปรัชญา ปิยะมโนธรรม, 2556)

โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรธานี เป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการแก่ทหารและสมาชิกในครอบครัวเป็นหลัก มีการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์กล่าวคือ มุ่งมั่นพัฒนาการบริการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเป็นหลัก โดยโครงสร้างการบริหารงานประกอบด้วย กองบังคับการ จำนวน 10 แผนก และ หมวดพลเสนารักษ์ 1 หมวด มีอัตรากำลังพล รวมทั้งสิ้น 187 คน (โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก กองทัพบก, 2565) เป็นโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพโรงพยาบาลหรือ HA (Hospital

Accreditation) ชั้นที่ 3 ได้รับรางวัลคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพบก พ.ศ. 2562 และเป็นโรงพยาบาลที่มีผู้ประกันตนเลือกเป็นสถานพยาบาลหลักมากเป็นอันดับ 2 ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลที่ตามมาคือ มีปริมาณการให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการที่เป็นประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้บุคลากรของโรงพยาบาลมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งกระบวนการทำงานยังต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดตลอดเวลา ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากร ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จนทำให้บุคลากรมีแนวโน้มเกิดการเจ็บป่วยทางร่างกายและสุขภาพจิตแย่ลง อีกทั้งยังต้องแบกรับแรงกดดันที่เกิดจากความต้องการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล เพื่อให้การบริการมีคุณภาพและได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมินของสถาบันรับรองคุณภาพโรงพยาบาล ส่งผลให้บรรยากาศในการทำงานมีความตึงเครียด กดดัน บุคลากรหลายคนรู้สึกเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการแก่ประชาชนของโรงพยาบาลต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์ ในกลุ่มภารกิจด้านฝ่ายการรักษา และด้านฝ่ายสนับสนุน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการสร้างเสริมและปรับปรุงคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร เพื่อช่วยลดอัตราการลาออกของบุคลากรก่อนเวลาอันควร สอดคล้องกับความเป็นเลิศด้านทรัพยากรบุคคล ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรคงอยู่ในระบบและให้บริการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปัญหาการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์อยู่ในระดับใด
2. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์ควรเป็นอย่างไร
3. คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

กาญจนา บุญเพลิง (2554) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานซึ่งสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้ชีวิตมีคุณค่า งานที่ทำให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีตามการยอมรับของสังคม เป็นการผสมผสานกันระหว่างงานและชีวิต ส่งผลให้บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงาน อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นำความสำเร็จมาสู่

องค์กร ประภาพร บุญเพิ่ม (2555) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว เป็นระดับความพึงพอใจในชีวิตของแต่ละบุคคล ส่งผลให้เกิดการดำเนินชีวิตที่ดีตามการยอมรับของสังคม เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและงานที่ทำ มีความรู้สึกดีต่อองค์กร ได้ทำงานที่ต่ออย่างมีความสุข มีผลให้ตั้งใจทำงานและทำให้ผลงานดีมีคุณภาพ ส่วน Walton (1974) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงานเป็นคุณลักษณะที่จะส่งผลให้การดำเนินชีวิตที่ดีของบุคคลตามการยอมรับของสังคม ประกอบไปด้วย ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ โอกาสในการใช้และพัฒนาความสามารถของบุคคล โอกาสความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน บุรณาการทางสังคมในหน่วยงาน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สิทธิส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานในหน่วยงาน การทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม และความรับผิดชอบต่อชีวิตการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ วิภา หวันแหงะ (2558) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้บูรณาการแนวคิดคุณภาพชีวิตการทำงานของวอลตัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย 3) ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ 4) ด้านส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง 5) ด้านส่งเสริมการบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน 6) ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม 7) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน 8) ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ลักษณะของการทำงานที่ตอบสนองความต้องการและความปรารถนาของบุคคล ซึ่งพิจารณาจากลักษณะแนวทางความเป็นตัวบุคคล สภาพตัวบุคคลหรือสังคม ที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันสามารถผสมผสานการทำงานกับชีวิตส่วนตัวได้อย่างเหมาะสม ทำให้บุคลากรดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและมีความสุขเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

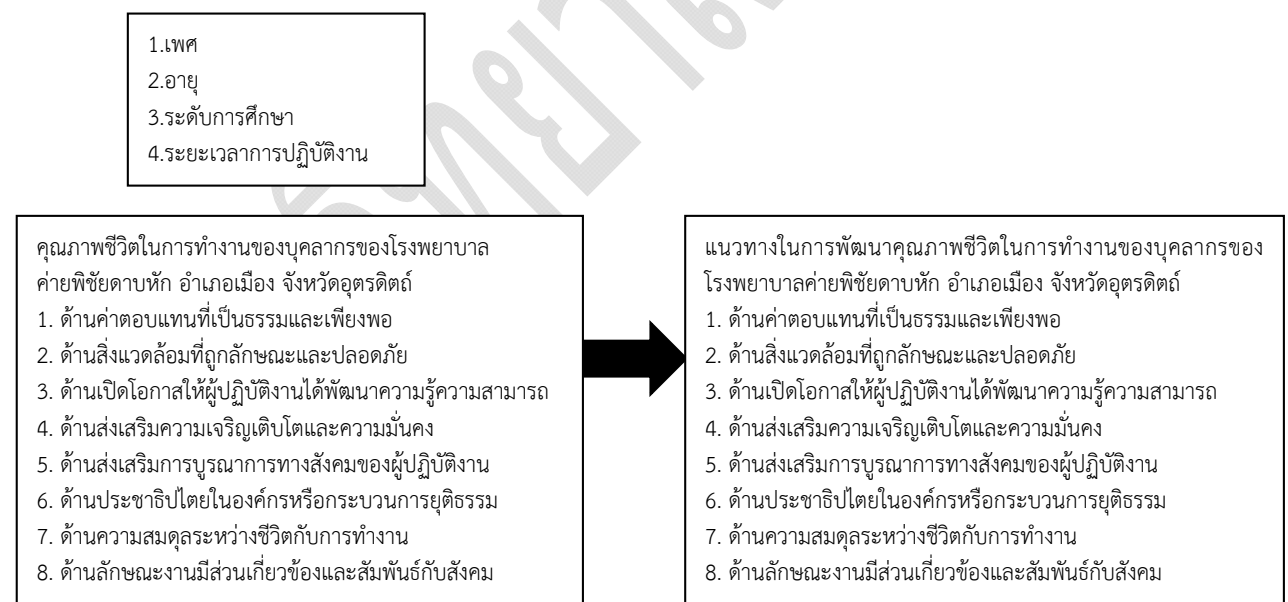
แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน

Hackman และ Suttle (1977) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน ดังนี้

1) ฝ่ายจัดการและพนักงานต้องร่วมมือกัน เพื่อช่วยกันสร้างประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน 2) ผู้นำสหภาพแรงงานจะต้องให้ความร่วมมือ สหภาพแรงงานจะต้องให้การสนับสนุน และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และจะต้องเป็นตัวแทนของสมาชิกที่จะทำหน้าที่เจรจาต่อรองกับฝ่ายจัดการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก 3) เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องช่วยปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของพนักงาน โดยต้องมีมาตรฐานและยุติธรรมในการจ้างงาน เช่น กฎหมายการจ่ายค่าจ้างแรงงานหญิง กฎหมายค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ มีการประกันสำหรับผู้ถูกเลิกจ้าง ความปลอดภัยและสุขอนามัย และความเสมอภาคในการจ้างงาน และ 4) นักพฤติกรรมศาสตร์จะสามารถช่วยในเรื่องพัฒนาสุขภาพร่างกาย เพราะจะเป็นผู้ที่มีความรู้แท้จริงและสามารถกระตุ้นให้ฝ่ายจัดการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจ นอกจากนี้ยังสามารถประสานงานให้ผู้นำสหภาพแรงงานร่วมมือวางแผนในการเปลี่ยนแปลงองค์กรด้วย นอกจากนี้ Arnold และ Feldman (1986) ได้กล่าวว่า การที่จะทำให้แผนงานคุณภาพชีวิตการทำงานมีประสิทธิภาพสูงสุดต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารจะต้องมีการจัดระบบที่ีระหว่างระบบเทคโนโลยีที่ใช้กับระบบสังคมในองค์กร จะต้องมีการวางแผนและออกแบบก่อนการนำมาใช้เสมอ เพื่อให้มีความสอดคล้องกัน 2) องค์กรจะต้องถูกออกแบบให้มีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพแวดล้อม และจะต้องสามารถจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีอำนาจ มีอิสระ หรือการบริหารงานภายในกลุ่ม 3) ความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ซึ่งต้องอาศัยการบริหารงานการสื่อสารที่เปิดกว้างจากผู้บริหาร และ

ระดับการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกคนในองค์กร และ 4) การนำเอาแผนงานคุณภาพชีวิตการทำงานไปใช้ ต้องอาศัยการปรับเปลี่ยนบทบาทและทัศนคติใหม่ของฝ่ายบริหารที่มีต่อพนักงาน บรรยากาศระหว่างฝ่ายบริหารและพนักงาน จะต้องมีความเข้าใจกัน มีความร่วมมือกัน มีการทำงานเป็นทีม และผู้บังคับบัญชาต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง การที่องค์กรลงทุนหรือกำหนดนโยบายขององค์กร รวมทั้งการนำนโยบายปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากร อันนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้งฝ่ายนายจ้างและ ลูกจ้าง มีการทำงานเป็นทีม และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

จากการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหักเบื้องต้น พบว่าบุคลากรของโรงพยาบาลมีภาระงานที่หนักมาก ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดตลอดเวลา ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของบุคลากร ทำให้บุคลากรมีแนวโน้มที่จะเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ บุคลากรหลายคนรู้สึกท้อแท้ในการปฏิบัติงาน การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยจึงได้สร้างกรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตการทำงานตามแนวคิดของวอลตัน มีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย 3) ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ 4) ด้านส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง 5) ด้านส่งเสริมการบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน 6) ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม 7) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และ 8) ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม เพื่อใช้ศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการให้บริการแก่ประชาชนของโรงพยาบาลต่อไป โดยนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังแผนภาพ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงปริมาณ มีประชากรคือ บุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จำนวน 187 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จำนวน 127 คน คำนวณโดยใช้สูตรของเครซีแอนด์มอร์แกน (Krejcie & Morgan) ระดับความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 โดยการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วนตามเพศ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคิร์ต (Likert scale) การพัฒนา

เครื่องมือวิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า IOC 0.80 และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficients of al plan) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และ ค่า t – test ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ตัวแทนบุคลากรของหน่วยงานในโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 6 คน ใช้สุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลมาไม่น้อยกว่า 3 ปี สมัครใจให้ข้อมูล และเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก

ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและพอเพียง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.05) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับภาระงานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.87) รองลงมาได้แก่ ได้รับสวัสดิการอย่างเพียงพอ ได้แก่ วันลา ค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตร ฯลฯ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.83) ได้รับค่าตอบแทนอย่างยุติธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกเดียวกันหรือระดับเดียวกัน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.90) และค่าตอบแทนจากการทำงานเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.36$) ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.08) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ได้รับการตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ รู้สึกเชื่อมั่นในระบบป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อของโรงพยาบาล เช่น เครื่องกรองอากาศ ห้องแยกโรค เป็นต้น ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) รู้สึกเชื่อมั่นในระบบป้องกันรักษาความปลอดภัยของโรงพยาบาล เช่น ระบบเตือนอัคคีภัย กล้องวงจรปิด เป็นต้น ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.87) และหน่วยงานมีการตรวจสอบ ซ่อมแซม วัสดุอุปกรณ์อยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.87)

ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.06) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ คิดว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีส่วนช่วยให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากขึ้น ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.86) รองลงมาได้แก่ ได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลให้ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.90) ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดีในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.86) และโรงพยาบาลมีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งให้ค้นคว้าหาความรู้ข้อมูล ข่าวสารได้สะดวก ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.99) ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.07) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ รู้สึกมั่นคงในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.11) รองลงมาได้แก่ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.97) งานที่สามารถนำมาเป็นผลงานพิจารณาเลื่อนขั้นได้

($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.00) และระบบการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นมีความชัดเจนและเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.98)

ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.03) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถทำงานกับเพื่อนร่วมงานในสายงานอื่นได้โดยไม่มีปัญหา ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.84) รองลงมาได้แก่ เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.88) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่มีบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการเป็นมิตร ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.90) และมีกิจกรรมร่วมสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานนอกเหนือเวลางานประจำ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.88)

ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.09) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีสิทธิและเสรีภาพในการปฏิบัติงานตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ ทุกคนในหน่วยงานมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเพื่อปรับปรุงงาน ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.74) หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่มีการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.77) และหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ เมื่อมีผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ จะได้รับการลงโทษอย่างเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.90)

ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.04) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถแบ่งเวลาในการทำงานกับเวลาที่ให้กับครอบครัวได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.86) รองลงมาได้แก่ มีเวลาในการพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.93) ภาระงานไม่มีผลทำให้เกิดปัญหาสุขภาพทางด้านจิตใจ เช่น ความเครียดวิตกกังวล ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.97) และภาระงานไม่มีผลทำให้เกิดความเจ็บป่วยทางร่างกาย เช่น โรคไขข้ออักเสบ ปวดท้อง ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.91)

ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.70) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ รู้สึกภูมิใจในหน่วยงานเพราะเป็นองค์กรที่รับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.74) รองลงมาได้แก่ หน่วยงานของท่านให้ความสำคัญต่องานบริการ โดยมุ่งเน้นความต้องการของผู้มารับบริการเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.70) คิดว่าโรงพยาบาลมีภาพพจน์ที่ดีในสายตาประชาชน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.70) และผู้มารับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.70)

2. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก มี 8 ด้าน ดังนี้ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและพอเพียง ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง ด้านลักษณะงานที่มีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก แนวทางที่ควรมีการพัฒนา มากที่สุดมีดังนี้ ควรพัฒนาระบบค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมยุติธรรมกับบุคลากรทุกคน ได้แก่ เพิ่มค่าตอบแทนล่วงเวลาให้เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน และการพิจารณาปรับขึ้นเงินเดือนด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส (ความถี่ = 85) ควรสนับสนุนแผนกยุทธโยธาให้มีความพร้อมในด้านการตรวจสอบ ซ่อมแซม

วัสดุอุปกรณ์ภายในสำนักงาน (ความถี่ = 76) ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าของบุคลากรทุกคน (ความถี่ = 79) ควรพัฒนาการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนขั้นมีความชัดเจนและเป็นธรรม (ความถี่ = 82) ควรมีแนวทางในการปฏิบัติต่อทุกคน ทุกระดับ อย่างเท่าเทียมกัน เช่น การติดต่อสื่อสารในหน่วยงาน การประสานงาน การทำงานร่วมกัน เป็นต้น (ความถี่ = 74) ควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเคารพในสิทธิ เสรีภาพ ในการแสดงทัศนะซึ่งกันและกัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อองค์กร (ความถี่ = 77) ควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้าถึงการรักษาพยาบาลให้โรงพยาบาลอย่างทั่วถึง ไม่จำกัดแค่สิทธิการรักษาที่ได้รับจากทางราชการเท่านั้น เช่น สิทธิประกันสังคม สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาท (ความถี่ = 83) ควรสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากรให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการส่งเสริมสุขภาพ, การรักษาพยาบาล, การกำจัดของเสีย และการรักษาสิ่งแวดล้อม (ความถี่ = 83)

แนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จากการสัมภาษณ์ตัวแทนบุคลากร จำนวน 6 คน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ควรเพิ่มค่าจ้าง เงินเดือน ค่าตอบแทนในอัตราขั้นต่ำร้อยละ 5 จากฐานเงินเดือนเดิม ควรให้ค่าตอบแทนตรงตามวุฒิการศึกษา ควรส่งเสริมการสร้างรายได้ นอกเหนืองานประจำให้กับบุคลากรของโรงพยาบาล เช่น มีตลาดนัดขายของภายในโรงพยาบาล เป็นต้น และควรเพิ่มหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินชดเชยค่ารักษาพยาบาล ค่าการศึกษาบุตร ให้ครอบคลุมตามจำนวนเงินที่จ่ายจริง

2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ควรจัดหาครุภัณฑ์สำนักงานที่ตอบสนองต่อความจำเป็นของบุคลากรได้อย่างทั่วถึง ควรเพิ่มระบบรักษาความปลอดภัยให้ครอบคลุมทั่วทั้งโรงพยาบาลมากขึ้น และควรเพิ่มจำนวนรอบของการตรวจประเมินด้านสิ่งแวดล้อม เป็น 6 เดือน/ครั้ง จากเดิม ปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ควรมีการจัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งป้องกันสัตว์พาหนะนำโรค เช่น นกพิราบ หนู แมลงสาบ ฯลฯ

3. ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงพยาบาลให้มีความรู้สึกเต็มใจที่อยากเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา การอบรม เป็นต้น และผู้บริหารควรผลักดัน และสนับสนุนบุคลากรในการแสดงศักยภาพในด้านๆ ต่างอย่างเต็มประสิทธิภาพ และจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน

4. ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง ควรสนับสนุนเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) และเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานระดับล่างได้เข้าถึงกระบวนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมเฉพาะหลักสูตร การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีหลักธรรมาภิบาลในการพิจารณาการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

5. ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ควรส่งเสริมความเสมอภาคในการทำงานของแต่ละบุคคล การให้สิทธิ เสรีภาพ ในการแสดงทัศนะของการทำงานร่วมกัน เพื่อลดความขัดแย้งในที่ทำงาน มีการให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำความดีและบทลงโทษแก่ผู้ที่ละเมิดวินัย เป็นต้น และควรเพิ่มกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์บรรจุไว้เป็นแผน/นโยบาย การพัฒนาของโรงพยาบาลอย่างยั่งยืน เช่น กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมโรงพยาบาลคุณธรรม เป็นต้น

6. ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม ขั้นตอนการพิจารณาบำเหน็จประจำปี ควรมีความโปร่งใส โดยผู้บริหารควรมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ส่งเสริมประชาธิปไตยภายในแผนกงาน สร้างภาวะผู้นำ และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง เป็นต้น

7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โรงพยาบาลควรส่งเสริมกิจกรรมกีฬาให้แก่บุคลากร ควรลดจำนวนชั่วโมงการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และเพิ่มจำนวนชั่วโมงการพักผ่อนหลังการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้กับบุคลากรฝ่ายสนับสนุน

3. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า

บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรเพศชายและเพศหญิงมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลากรที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงาน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์

จากการศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก ทั้งหมด 8 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนุทัศน์ ต้นดี (2562) เรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลในเขตภาคเหนือตอนบน ที่พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ โรงพยาบาลในเขตภาคเหนือตอนบนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานของขจรศักดิ์ สุขเปรม (2565) เรื่องคุณภาพชีวิตความสุขในการทำงานต่อความผูกพันองค์กรของบุคลากรกรมอนามัย ที่พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรกรมอนามัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

โดยด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหักยังไม่มีช่องทางในการเติบโตในสายอาชีพของตนเองหรือโอกาสเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นที่ชัดเจนและมากพอ ด้วยบุคลากรที่ทำงานทั้งฝ่ายการรักษาพยาบาล และฝ่ายสนับสนุน ส่วนใหญ่อยู่ในอัตราจ้าง มีสัญญาการจ้างงาน 1-4 ปี หากผลการประเมินการทำงานไม่ผ่านเกณฑ์ ส่งผลให้เกิดการยกเลิกสัญญาการจ้างงาน จึงทำให้ความรู้สึกไม่มีคุณค่า ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างเหมือนข้าราชการประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานของวิรัช สงวนวงศ์วานและณัฐนิชา ปิยปัญญา (2562) เรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากอาชีพพยาบาลยังไม่มีช่องทางในการเติบโตในสายอาชีพของตนเองหรือโอกาสเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นที่ชัดเจนและมากพอเพื่อทำให้รู้สึกมีคุณค่าประสบความสำเร็จในชีวิตและได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างเหมือนสายอาชีพอื่น ๆ

2. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์

2.1. ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ ผู้บริหารควรกำหนดอัตราค่าจ้างให้ไม่น้อยกว่าระดับต่ำสุดที่บุคลากรควรได้รับ กล่าวคือ พอเพียงแก่การดำรงชีวิตหรือสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ การกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นธรรม กล่าวคือ จะต้องมีความเท่าเทียมกันสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ วุฒิ

และประสบการณ์ที่เหมือนกัน และทำงานในระดับหน้าที่และความรับผิดชอบและความยากง่ายของงานที่เทียบเคียงกันได้ สอดคล้องกับงานของอริศรา ถิ่นนุกูล และวงศ์ธีรา สุวรรณิน (2561) เรื่องแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท 2 เอสเอ็มทีล จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ที่พบว่า 1) พนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดเพชรบุรี มีแรงจูงใจในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสำเร็จในงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านกฎระเบียบ นโยบาย ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนที่ได้รับ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมั่นคงในหน้าที่การงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการบริหารจัดการ การบังคับบัญชา ด้านลักษณะของงาน และด้านโอกาสก้าวหน้า 2) พนักงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดเพชรบุรี มีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับสูง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและความปลอดภัย ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่ช่วยส่งเสริมสัมพันธภาพทางสังคม และด้านการส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง

2.2. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย โรงพยาบาลควรสนับสนุนแผนกยูธอโยธาให้มีความพร้อมในด้านการตรวจสอบซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ภายในสำนักงาน ควรพัฒนาในระบบป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อของโรงพยาบาล เช่น เครื่องกรองอากาศ ห้องแยกโรค ควรปรับปรุงสภาพการทำงานที่ไม่มีลักษณะเสี่ยงภัย และจะต้องมีอุปกรณ์ที่ช่วยให้บุคลากรรู้สึกสะดวกสบาย ได้แก่ มีระบบเตือนอัคคีภัย กล้องวงจรปิด เป็นต้น ควรมีการตรวจสอบสุขภาพให้กับบุคลากรเป็นประจำอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี สอดคล้องกับงานของอริศรา ถิ่นนุกูล และวงศ์ธีรา สุวรรณิน (อ้างแล้ว) ที่ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับสูง

2.3. ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ โรงพยาบาลควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นเพื่อความก้าวหน้าของบุคลากรทุกคน ควรพัฒนาบุคลากรโดยส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ควรมีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ที่สามารถเป็นแหล่งให้ค้นคว้าหาความรู้ข้อมูล ข่าวสารได้สะดวก สอดคล้องกับงานของขวัญชญา เนื่องพระแก้ว และเชิงชาญ จงสมชัย (2561) ที่ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นว่าคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ หน่วยงานเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ หน่วยงานมีการจัดส่งบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการทำงานด้านต่างๆ อยู่เสมอ และหน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำแนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาการทำงานเสมอ

2.4. ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง องค์กรควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะในการทำงานแก่ของบุคลากรมากกว่าที่จะคอยเป็นผู้ทำให้เขาทำตาม ตลอดจนการทำงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตก้าวหน้าในสายอาชีพและเสริมสร้างความรู้สึกรับประกันในงานที่ทำอยู่ เป็นการเพิ่มโอกาสในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์กับทั้งบุคลากรและองค์กร ถ้าต้องการความก้าวหน้าทางอาชีพอย่างที่มีหวังไว้ควรมีแบบแผนการพัฒนาอาชีพที่ดี และมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการพัฒนา แผนการพัฒนาอาชีพ หากบุคลากรเห็นว่างานที่เขาทำอยู่ไม่ได้สร้างความมั่นใจว่าเขาจะ

ถูกให้ออกอย่างเป็นธรรม ก็จะทำให้รู้สึกไม่มั่นคงในการทำงานและขาดความรู้สึกผูกพันกับองค์กร แต่ถ้าเขา
รับรู้ว่าจะมีความมั่นคง ก็จะทำให้รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนเกื้อกูลจากองค์กรซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิด
ความปลอดภัยว่าจะมีงานทำ มีรายได้ที่แน่นอน และเป็นหลักประกันว่าตราบเท่าที่ลูกจ้างยังปฏิบัติงานดีมี
ความประพฤติดีลูกจ้าง บุคลากรเหล่านั้นจะสามารถยึดงานนั้น ๆ เป็นอาชีพ ก้าวหน้าตามโอกาส และสามารถ
อยู่ได้ตลอดไปจนกว่าจะเกษียณอายุ สอดคล้องกับงานของขวัญชญา เนื่องพระแก้ว และเชิงชาญ จงสมชัย
(2561) ที่ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด
มหาสารคาม พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นว่า
คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการพัฒนา
ความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้โอกาสมีความก้าวหน้าในหน้าที่การ
งานเท่าเทียมกัน และหน่วยงานเป็นที่ได้รับความสนใจจากบุคคลภายนอกที่ต้องการเข้ามาทำงาน

2.5. ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมโรงพยาบาลควรมีแนวทางในการ
ปฏิบัติต่อทุกคน ทุกระดับ อย่างเท่าเทียมกัน เช่น การติดต่อสื่อสารในหน่วยงาน การประสานงาน การทำงาน
ร่วมกัน เป็นต้น ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกแผนกมีส่วนร่วมในแก้ไขปัญหาระหว่างแผนก และยอมรับความ
คิดเห็นที่แตกต่างกัน ควรมีการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานให้บุคลากรทุกแผนกได้มีปฏิสัมพันธ์กัน เช่น มี
การจัดกิจกรรมนันทนาการอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของจุฑามาศ เสมอเชื้อ (2555)
ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาล เทศบาลเมืองพะเยา อำเภอ
เมือง จังหวัดพะเยา พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลเมืองพะเยา
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน ด้านระเบียบข้อบังคับในการ
ปฏิบัติงาน ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย และด้านบูรณาการทางสังคม

2.6. ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม โรงพยาบาลควรให้ความสำคัญเป็น
การพิจารณาผลตอบแทนและความเสมอภาคในการดูแลบุคลากรเพราะการปกครองในหลักประชาธิปไตยเป็น
การบริหารเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของมนุษย์ทำให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข เป็นการร่วมคิด
ร่วมสร้าง เพื่อรักษาสิทธิ มนุษย์ทางสังคมในด้านต่าง ๆ ไว้โดยผ่านกระบวนการบริหารเป็นขั้นตอนในฝ่าย
ต่าง ๆ มีกฎเกณฑ์ระเบียบ แบบแผนเป็นเครื่องมือควบคุม และตรวจสอบการบริหาร สอดคล้องกับงาน
ของณิศาภัทร ม่วงคำ (2558) คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร: กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่อาสาสมัครกู้ภัย
มูลนิธิมิราเคิล ออฟไลฟ์ ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี พบว่า ด้านลักษณะการ
ทำงานหรือประชาธิปไตยในการทำงาน ปัจจัยองค์กรที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่
อาสาสมัครกู้ภัย อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าหลักการบริหารงานของมูลนิธิมิราเคิล ออฟไลฟ์ ใน
ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี มีวัฒนธรรมในองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดการเคารพ
สิทธิส่วนบุคคล มีความเป็นธรรมในการพิจารณาให้ผลตอบแทนและรางวัล ทั้งเปิดโอกาสให้อาสาสมัครแต่ละ
คนจะได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย มีเสรีภาพ ในการพูด มีความเสมอภาค และมีการปกครองด้วย
กฎหมาย

2.7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โรงพยาบาลควรจะต้องกำหนดนโยบายสมดุล
ชีวิตการทำงานเป็นนโยบายในระดับองค์กร และนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การจัดโปรแกรมสมดุลชีวิตการ
ทำงานที่จะทำให้การปฏิบัติเกิดขึ้นจริง มีความยืดหยุ่น บุคลากรจะต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับนโยบายสมดุลชีวิตการทำงาน มีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กรบุคลากรสามารถใช้นโยบายสมดุลชีวิตที่
กำหนดไว้ได้สะดวก มีการบูรณาการโปรแกรมสมดุลชีวิตการทำงานเข้ากับนโยบายบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ

องค์กร ได้แก่ การแบ่งเวลา อาชีพ การเดินทาง ต้องมีส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่างของตนเอง และครอบครัว รวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งบุคลากรที่มีสมดุลชีวิตการทำงาน เกิดจากบุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงานเพิ่มขึ้น มีความสุขในชีวิตการทำงาน มีความพึงพอใจในอาชีพ มีความเครียดในงานน้อย มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี จะส่งผลบุคลากรและองค์กรมีคุณภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับอรรถวราภักดิ์ (2563) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานด้านความสมดุลของชีวิตทำงานและครอบครัว มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาเรื่องการขาดแคลนพนักงานดังกล่าว ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานทุกด้าน ทำให้ไม่สามารถทำงานสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้ อาจเกิดจาก พนักงานมีชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน และขาดความยืดหยุ่นในการทำงาน องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านเวลาควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว เช่น มีการจัดกิจกรรมร่วมกับคนในครอบครัว จัดสถานที่ออกกำลังกายให้เพียงพอ และให้สิทธิในการลาอย่างเหมาะสม

2.8. ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม โรงพยาบาลควรดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม โดยตระหนักถึงการปฏิบัติตามมาตรฐานต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดต่อชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยยึดถือหลัก ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยมีความเป็นมืออาชีพของบุคลากรทุกระดับ การดำเนินงานที่โปร่งใส มีระบบการควบคุมภายในที่ดี มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน การสร้างคุณค่าระยะยาวต่อผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ การปฏิบัติอย่างเสมอภาคและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีส่วนได้เสียกลุ่มต่าง ๆ เช่น ความรู้สึกรับรู้ของพนักงานที่รับรู้ว่าหน่วยงานของตนมีความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการผลิต การกำจัดของเสีย วิธีการด้านการตลาด การฝึกปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ด้านการเมืองและอื่น ๆ มีหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย ตลอดจนชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องด้วย สอดคล้องกับ สิริพร มูลเมือง (2564) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ บุคลากรมีความเสียสละและยินดีที่จะมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้กับสังคม เนื่องจากองค์การเป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนและทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้กับสังคมอยู่เสมอๆ จึงส่งผลให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์การเพิ่มขึ้น

3. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหักจังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างของบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่มีอายุ การศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการคุณภาพชีวิตการทำงานในแต่ละปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับจุฑามาศ อ้วนแก้ว, บุญญาพร แก้วยม และบุญลดา คุณาเวชกิจ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานกรณีศึกษาพนักงานบริษัทโมเดิร์นเทรดในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน ยกเว้นระยะเวลาที่ปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนอิทธิพลของปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านขวัญ/กำลังใจในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอิทธิพล

ต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ส่วนปัจจัยองค์กรด้านลักษณะงาน ด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากร โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า เพศหญิงและชายมีคุณภาพชีวิตการทำงานไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า เฉพาะด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 อาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของบุคลากรของโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหักมีเพศหญิง มากกว่าเพศชาย ทั้งปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายการรักษา และฝ่ายสนับสนุน ส่วนใหญ่ถูกบรรจุในอัตราลูกจ้างของส่วนราชการ ที่มีการทำสัญญาจ้าง 1-4 ปี ส่งผลทำให้บุคลากรเหล่านั้นรู้สึกไม่มั่นคงในสายงานอาชีพของตนเอง ทั้งค่าเฉลี่ยด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตของเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งโรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก เป็นโรงพยาบาลทหารที่สังกัดกับกรมแพทย์ทหารบก ภายใต้กองทัพบก กระทรวงกลาโหม ฉะนั้น ในอัตราการเจริญเติบโตในสายอาชีพจึงชัดเจนในสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง และด้วยข้อจำกัดที่ว่าทหารต้องเป็นเพศชายเท่านั้น ประกอบกับบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในอัตราจ้าง ได้แก่ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งภายใต้สถานภาพการเป็นลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานจ้างในภาคราชการนั้น พบว่ามีปัญหาในหลายประการ ทั้งด้านปัญหาการจ่ายค่าจ้างตามสัญญาจ้างเหมาบริการลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ ปัญหาสวัสดิการตามสัญญาจ้างเหมาบริการลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ และปัญหาเกี่ยวกับการทำสัญญา รวมไปถึงลักษณะของการปฏิบัติงานที่มีการปฏิบัติงานเพียงช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งไม่เกินปีงบประมาณ และไม่มีหลักประกันว่าจะได้ทำงานต่อไปหรือไม่ อันส่งผลไปถึงความรู้สึกทางลบและเกิดความเครียดต่อการทำงาน เป็นผลให้คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากรเพศชาย โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความแตกต่างจากเพศหญิง ในด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานของฐิตินันท์ ฝวนิล และชลธิชา อัครวินันทร (2564) ที่ศึกษาความ(ไม่)มั่นคงในงานของลูกจ้างชั่วคราวในภาคราชการไทย พบว่า ลูกจ้างชั่วคราวในภาคราชการมีความไม่มั่นคงในงาน โดยสามารถสรุปความไม่มั่นคงในงานได้ 5 ประเด็นคือ 1) ความเหลื่อมล้ำในโครงสร้างชนชั้นระบบราชการ 2) ความไม่มั่นคงในตำแหน่งและสัญญาจ้างงาน 3) ความไม่มั่นคงในค่าตอบแทนและสวัสดิการ 4) ความเสี่ยงถูกเลิกจ้าง และไม่มีค่าชดเชย และ 5) ความไม่ก้าวหน้าของค่าตอบแทน ผลการวิจัยนี้สนับสนุนให้มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของกลุ่มลูกจ้างชั่วคราวในภาคราชการให้เท่าเทียมกับการจ้างงานอื่น ๆ ในภาคราชการ ทั้งในด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ การสร้างความมั่นคงในการจ้างงานระยะยาว และการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพอย่างเป็นระบบต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก ควรมีการส่งเสริมองค์ประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อธำรงรักษาไว้ ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและพอเพียง ด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะและปลอดภัย ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่มีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคม ด้านประชาธิปไตยในองค์กรหรือกระบวนการยุติธรรม ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคม

2. โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก ควรพัฒนาระบบการจ้างงานลูกจ้างชั่วคราวแก่บุคลากร ทั้งด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ การสร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าในตำแหน่งให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในหน่วยงาน

3. โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก ควรส่งเสริมให้ลูกจ้างชั่วคราวเข้าใจในสถานภาพความไม่มั่นคงของการจ้างงาน เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิการที่ควรได้รับ รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการสร้างเสริมความมั่นคงในการประกอบอาชีพด้านอื่นให้แก่บุคลากรเพิ่มขึ้น

รายการอ้างอิง

- กาญจนา บุญเพลิง. (2554). *คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี.
- ขจรศักดิ์ สุขเปรม. (2565). *คุณภาพชีวิตความสุขในการทำงานต่อความผูกพันองค์กรของบุคลากรกรมอนามัย*. เข้าถึงได้จาก https://person.anamai.moph.go.th/th/academicwork65/download?id=91776&mid=36691&mkey=m_document&lang=th&did=27983
- ขวัญชญา เนื่องพระแก้ว และเชิงชาญ จงสมชัย. (2561). *คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม*. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 9(1), 121-137.
- จุฑามาศ เสมอเชื้อ. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานครูเทศบาลกลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- จุฑามาศ อ้วนแก้ว, บุญญาพร แก้วยม และบุญลดา คุณาเวชกิจ. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน กรณีศึกษาพนักงานบริษัทโมเดิร์นเทรดในจังหวัดพิษณุโลก*. *วารสารวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 3(2), 26-39.
- ฐิตินันท์ ฝืนนิล และชลธิชา อัครนรินทร์. (2564). *ความ(ไม่)มั่นคงในงานของลูกจ้างชั่วคราวในภาคราชการไทย*. *Journal of Demography*, 37(1), 26-48.
- ณิศภัทร ม่วงคำ และพรณี บัวเล็ก. (2558). *คุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร: กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่อาสาสมัครกู้ภัย มูลนิธิมิราเคิล ออฟไลฟ์ ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี*. เข้าถึงได้จาก https://mis.krirk.ac.th/librarytext/MPA/2559/Nisaphat_%20Muangkam.pdf
- ดนุทัศน์ ตันดี. (2561). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลในเขตภาคเหนือตอนบน*. เข้าถึงได้จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-5_1564742869.pdf
- ปรัชญา ปิยะมโนธรรม. (2556). *การประเมินผลงาน ใน จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประภาพร บุญเพิ่ม และอารี ชิวเกษมสุข. (2555). *การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพกับพยาบาล ผู้ช่วยานาญเฉพาะทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปสังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โรงพยาบาลค่ายพิชัยดาบหัก, กองทัพบก. (2565). *อัตรากำลังพล*. เข้าถึงได้จาก <https://www.fpcdh-hospital.com/fpcdh/>
- วิภา หวันแหละ. (2558). *คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน และณัฐณิชา ปิยะปัญญา. (2562). *คุณภาพชีวิตในการทำงานของพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร 2019*. *SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL*, 3(2), 77-90.

- วิศรุต วิศรุต เปี่ยมศิริ. (2557). *คุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันองค์กรของพนักงานบริษัท เอ็นวายฟู๊ดส์ จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริพร ลือวิภาสกุล และชวนชม ชินะตั้งกูร. (2553). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจไทย*. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 1(2), 234-235.
- สิริพร มูลเมือง. (2564). *คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงานเขต สายไหม กรุงเทพมหานคร*. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 3(1), 29-40.
- อรรวรา กล้าหาญ. (2563). *คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน การรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่*. เข้าถึงได้จาก <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-1/6114993715.pdf>
- อริศรา ถิ่นนุกูล และวงศ์ธีรา สุวรรณิน. (2561). *แรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท 2 เอสเอ็มทีล จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ จังหวัดเพชรบุรี*. เข้าถึงได้จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2561-5-6_1565862607.pdf
- Arnold, H. T., & Feldman, D. C. (1986). *Intergroups conflict in organization behavior*. New York: McGraw-Hill.
- Hackman, R. J., & Suttle, L. J. (1977). *Improving life at work: Behavior science approach to organizational change*. California: Goodyear.
- Walton, R. E. (1974). Improving the quality of work life. *Harvard Business review*, 4(7), 12-14.

นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคดี THE ORIENTALISM CONCEPT STUDY ON “TEARDROPS OF SIAM”

ณัชรดา สมสิทธิ์ (Natrada Somsith)¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคดี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ตามแนวคิดบูรพาทิศคดี (Orientalism) ผู้วิจัยมุ่งพิจารณาถึงมุมมองของชาวตะวันตกที่มีต่อสยาม ผลการวิจัยพบว่า นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ได้รับอิทธิพลด้านโครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง และมุมมองในการเล่าเรื่องจากเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์ นวนิยายนำเสนอภาพของชาวตะวันตกที่เดินทางมาผจญภัยในตะวันออก แสดงมุมมองของชาวตะวันตกที่มีต่อสยามในลักษณะคู่ตรงข้าม โดยกำหนดให้ตะวันตกคือศูนย์กลางแห่งความเจริญ ตะวันออกคือความล้าหลัง ไม่มีความรู้ ป่าเถื่อน และปรากฏการใช้วัฒนธรรมของสังคมตะวันตกเป็นบรรทัดฐานตัดสินสังคมตะวันออกตามแนวคิดบูรพาทิศคดี อย่างไรก็ตาม แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ (Claire Keefe-Fox) ผู้เขียนนวนิยาย *หยดน้ำตาสยาม* ไม่ได้แสดงภาพของสยามตามแนวคิดบูรพาทิศคดีทั้งหมด โดยช่วงท้ายของนวนิยาย ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครชาวตะวันตกเรียนรู้วัฒนธรรมของชาวสยาม บรรยายว่าชาวสยามมีวัฒนธรรมของตนเอง และชื่นชมชาวสยามที่มีความรู้ของสยามและความรู้จากตะวันตก การถ่ายทอดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของกลุ่มชนชาวตะวันตกอันเกิดจากบริบทสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

คำสำคัญ: หยดน้ำตาสยาม, บูรพาทิศคดี

Abstract

The goal of “the Orientalism concept study on “Teardrops of Siam” is to investigate the novel “Teardrops of Siam” using the Orientalism concept. The researcher concentrated on Western perceptions of Siam. The findings revealed that Anna Leonowens' narrative influenced the novel's storyline. The novel depicts a westerner seeking adventure in the East. Shows the dichotomy between Western and Siam. Shows the assumption of European superiority over Oriental backwardness and uses Western culture to critique Eastern civilization. Claire Keefe-Fox, on the other hand, did not just portray Siam in Orientalism. However, at the end of this novel, it also demonstrates that the Siamese people have their own culture. and that a westerner appreciates Siamese who have knowledge of Siam as well as information from the West. The transmission demonstrates that the Western way of thinking has shifted.

Keywords: Teardrops of Siam, Orientalism

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทนำ

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19–20 เป็นช่วงที่สังคมตะวันตกมีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ความก้าวหน้าที่กล่าวเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางความคิดของชาวตะวันตก จากยุคภูมิธรรม ก่อให้เกิดการปฏิวัติวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรมในตะวันตก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตะวันตกนี้ทำให้ชาวตะวันตก โดยเฉพาะชาวยุโรปออกเดินทางจากดินแดนบ้านเกิดของตน เพื่อสำรวจดินแดนใหม่และแสวงหาโอกาสทางการค้าจากทรัพยากรในดินแดนอื่น นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการยังทำให้ชาวตะวันตกเชื่อว่าชาติของตนมีอารยธรรมที่สูงกว่าชนชาติอื่นอีกด้วย ชาวตะวันตกจึงเดินทางไปยังดินแดนอื่นด้วยจิตสำนึกแบบผู้พิชิตหรือผู้เผยแพร่ความรู้ที่มีสถานะสูงกว่าชาวพื้นเมือง ซึ่งแม้ว่าการแข่งขันกันสร้างจักรวรรดิของชาวตะวันตกจะเริ่มคลายตัวและสิ้นสุดลงหลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 (นพพร ประชากุล, 2552, หน้า 240) หากแต่สำนึกของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าดินแดนตะวันตกคือศูนย์กลางของวิทยาการโลกได้รับการถ่ายทอดลงในงานวรรณกรรมด้วย โดยเฉพาะในวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการเดินทางของชาวยุโรปไปสู่ดินแดนอื่น หรือบันทึกการเดินทางของชาวยุโรป

ความเชื่อของชาวตะวันตกที่ว่า ชาวตะวันตกมีอารยธรรมที่เหนือกว่าชนชาติอื่นปรากฏในบันทึกการเดินทางและวรรณกรรมของชาวตะวันตกบ่อยครั้ง โดยเอ็ดเวิร์ด ซาอิด (Said, 1994) ได้ศึกษาวรรณกรรมของชาวตะวันตกและระบุว่า ชาวยุโรปโดยเฉพาะนักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการ มิชชันนารี พ่อค้า และทหาร มักจะบรรยายถึงดินแดนตะวันตกว่าเป็นตัวแทนของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ความรู้ วัฒนธรรม และระบบศีลธรรม ชาวตะวันตกคือผู้ที่มีเหตุผล เป็นผู้ใหญ่ มีคุณธรรม และ “ปกติ” ในขณะที่ชาวตะวันตกจะนิยามและบรรยายถึงตะวันออกว่า ตะวันออกคือ ความล้าหลัง เป็นดินแดนของอนารยชน (the land of barbarian) และชาวตะวันออกคือผู้ที่ไม่มีความรู้ ไม่มีวุฒิภาวะ เสวยธรรม และ “แตกต่าง” จากตะวันตก (Said, 1994, p. 40) การอธิบายในลักษณะดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงสำนึกของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าชนชาติและวัฒนธรรมของตนเหนือกว่าชนชาติอื่น

วรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ปรากฏโน้ตทัศน์ของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าตนเองมีความเหนือกว่าชาวตะวันออกก็คือ *วรรณกรรมผจญภัย* ซึ่งมักจะกล่าวถึงการที่ชาวตะวันตกร่อนเดินทางจากยุโรปสู่ดินแดนอื่นอยู่บ่อยครั้ง โดยปรากฏทั้งการเดินทางสู่เพื่อไปสำรวจดินแดนกลับ หรือการผจญภัยในป่าลึกและต่อสู้กับชาวพื้นเมือง กล่าวถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือการดำรงชีวิต ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นการสำรวจหรือคลี่คลายปริศนาหรือปัญหาที่ทำให้ต้องออกเดินทางได้แล้วก็เดินทางกลับสู่ดินแดนตะวันตกพร้อมด้วยชื่อเสียง เกียรติยศ และทรัพย์สินสมบัติที่ได้จากการผจญภัย

ตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการเดินทางของชาวตะวันตก และเห็นถึงสำนึกของชาวตะวันตกคือเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์ ซึ่งได้สร้างภาพแทนของชาวสยามให้กลายเป็นดินแดนแสนไกล มีวัฒนธรรมที่สวยงามแต่ฟุ้งเฟ้อ พระมหากษัตริย์และบรรดาขุนนางมีพระสนมหลายพระองค์ซึ่งผิดหลักศาสนาคริสต์ ชาวสยามดูแปลกประหลาด ดำเนินชีวิตอย่างไม่ถูกสุขอนามัย และไม่มีความรู้ โดยแพร์ จิตติพลังศรี (2558, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง *ลัทธิบูรพนิยมในวรรณกรรมแปลของไทย: กรณีศึกษาเรื่องเล่านางแอนนา เลียวโนเวนส์* ได้ระบุว่า การบรรยายถึงสยามในเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์เป็นการประกอบสร้างภาพแทนที่มีอำนาจและมีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทยอย่างมาก

ทั้งนี้ นอกจากเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์จะสร้างภาพแทนของสยามในโลกตะวันตกแล้ว เรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์ยังมีอิทธิพลต่อการสร้างงานวรรณกรรมในยุคหลังอีกด้วย โดยนวนิยายเรื่องหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลจากเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์ก็คือ นวนิยายเรื่อง “หยดน้ำตาสยาม” หรือ Siamese Tears (2558) แต่งโดย แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ (Claire Keefe-Fox) นักเขียนลูกครึ่งฝรั่งเศส-อเมริกัน

นวนิยายเรื่องนี้มีโครงเรื่องกล่าวถึง จูลี ลูกัส-โซแวง หรือ จูลี กาลเล หญิงสาวลูกครึ่งฝรั่งเศส-อังกฤษที่เดินทางเข้ามาในสยามในช่วงที่สยามมีความขัดแย้งกรณีพิพาทดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงกับฝรั่งเศส โดยผู้เขียนได้กำหนดให้จูลีเดินทางตามตามสามีมายังสยาม ได้เข้าไปสอนหนังสือในพระบรมมหาราชวัง พบเห็นความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมระหว่างสยามและตะวันตก และภายหลังได้เดินทางกลับสู่ประเทศฝรั่งเศส และบรรยายสยามผ่านมุมมองของจูลี ซึ่งโครงเรื่องในลักษณะดังกล่าวคล้ายกับเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์

นวนิยายเรื่อง “หยดน้ำตาสยาม” เป็นนวนิยายที่กล่าวถึงสยาม แสดงให้เห็นมุมมองของชาวตะวันตกที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย และมุ่งบอกเล่าถึงบรรยายการและสภาพสังคมในประเทศไทย เช่นเดียวกับเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์ อย่างไรก็ตาม การที่นวนิยายเรื่องนี้แต่งขึ้นใน พ.ศ. 2558 หรือ ค.ศ. 2015 ซึ่งการแข่งขันกันล่าอาณานิคมจบสิ้นไปแล้ว และผู้เขียนก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมปัจจุบันที่เห็นถึงผลกระทบจากการล่าอาณานิคม ทำให้การนำเสนอนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* มีทั้งการสืบทอดแนวคิดที่เชื่อว่าตะวันตกคือศูนย์กลางของอารยธรรม และมีการนำเสนอแนวคิดที่แตกต่างตามยุคสมัยโดยนักเขียนชาวตะวันตกด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษานวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ตามแนวคิดบูรพาทิศคติ (Orientalism)

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยเรื่อง “นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคติ” เป็นการศึกษา มุมมองและแนวคิดของชาวตะวันตกที่มีต่อสยาม ตามแนวคิดบูรพาทิศคติ (Orientalism) ซึ่งเอ็ดเวิร์ด ซาอิด (Edward Said, 1994) ได้อธิบายว่า บูรพาทิศคติเป็นองค์ความรู้ที่อธิบายความแตกต่างระหว่างตะวันตกและตะวันออก โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือการเข้าใจถึงมุมมองที่ชาวตะวันตกมีต่อตะวันออก โดยการศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคตินักศึกษาจากวาทกรรมและการพรรณนาที่ชาวตะวันตกกล่าวถึงตะวันออกในวรรณกรรม บันทึกการเดินทางของชาวตะวันตก โดยมุ่งพิจารณาถึงทัศนะที่ชาวตะวันตกมีต่อตะวันออก และตีแผ่ให้เห็นถึงภาพแทน และภาพเหมารวมของตะวันออกที่ชาวตะวันตกสร้างขึ้น

เอ็ดเวิร์ด ซาอิด เรียกผู้ที่พรรณนาถึงตะวันออกและสร้างวาทกรรมเกี่ยวกับตะวันออกว่า นักบูรพาทิศคติ คนกลุ่มนี้มีส่วนในการรับรู้เกี่ยวกับตะวันออกในโลกตะวันตก นักบูรพาทิศคติส่วนใหญ่คือนักเดินทาง นักสังคมวิทยา นักมานุษยวิทยา นักประวัติศาสตร์ นักปรัชญา นักวิทยาศาสตร์ มิชชันนารี พ่อค้า และทหารชาวตะวันตกที่ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตะวันออก หรือบันทึกถึงการเดินทางในดินแดนตะวันออกไว้ตามมุมมองและความเข้าใจของตนเอง

การบรรยายถึงตะวันออกของชาวตะวันตกนั้นมักจะตั้งอยู่บนฐานคิดที่เชื่อว่าตะวันตกผ่านการพัฒนาสู่สังคมสมัยใหม่แล้ว ตะวันตกเป็นศูนย์กลางความรู้และวิทยาการ ชาวตะวันตกจึงใช้บรรทัดฐานการดำเนินชีวิต ความเชื่อ และวิถีคิดของตนเป็นกฎเกณฑ์ในการตัดสินอารยธรรมของตะวันออก ทำให้การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคตินำมาซึ่งการเปรียบเทียบระหว่างสังคมตะวันตกและสังคมตะวันออก

Jouhki and Pennanen (2012, pp. 4-8) ได้อธิบายถึงบูรพาทิศคติว่า หลักสำคัญของบูรพาทิศคติคือ การแสดงให้เห็นว่าตะวันออกถูกสร้างขึ้นอย่างไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากนักบูรพาทิศคติไม่ได้ทำความรู้จักหรือเข้าใจวิถีคิดและวัฒนธรรมของตะวันออกอย่างแท้จริง การบรรยายถึงตะวันออกที่

ปรากฏในวรรณกรรมของชาวตะวันตกจึงเป็นตะวันออกที่ถูกสร้างขึ้น เป็นตะวันออกตามจินตนาการของชาวตะวันตกฝ่ายเดียว โดยที่ชาวตะวันตกเองก็ไม่ได้สร้างภาพแทนหรือวาทกรรมชุดนี้ขึ้น

Jouhki and Pennanen ระบุว่า การตีความและอธิบายถึงโลกตะวันออก ด้วยความไม่เข้าใจและไม่รู้ ตลอดจนใช้วัฒนธรรมของตนเองเป็นบรรทัดฐานนี้ ทำให้ภาพแทนของตะวันออกกลายเป็นสิ่งแปลกประหลาด ลึกลับ เป็นดินแดนที่ยังคงเชื่อเรื่องอำนาจเหนือธรรมชาติ นอกจากนี้ ด้วยแนวคิดทางคริสต์ศาสนายังทำให้ตะวันออกกลายเป็น “คนนอกกริต” ไร้เหตุผล และเผด็จการ อีกทั้ง การที่กษัตริย์หรือชนพื้นเมืองต่อต้านการครอบงำของชาวตะวันตก หรือพยายามรักษาเอกราชและวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มชนของตนนั้นยังทำให้ชาวตะวันตกมองตะวันออกว่าต่อต้านการพัฒนา หรือต่อต้านวัฒนธรรมสมัยใหม่จากตะวันตก การบรรยายในลักษณะดังกล่าวทำให้ชาวตะวันตกถูกบรรยายว่า ล้าหลัง ไร้เวลา และก้าวร้าว ดินแดนตะวันออกกลายเป็นดินแดนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเหมือนหยุดเวลาไว้ที่ยุคกลางหรือยุคมืดของตะวันตก แตกต่างจากตะวันตกที่สภาพสังคมพัฒนาข้ามจากยุคกลางสู่ยุคสมัยใหม่ที่สังคมเต็มไปด้วยการพัฒนาแล้ว

การกล่าวถึงตะวันออกของชาวตะวันตกนั้นเกิดขึ้นตามจินตนาการและความเข้าใจของชาวตะวันตกเอง ดังนั้น คำบอกเล่าและคำบรรยายที่ชาวตะวันตกบันทึกถึงตะวันออกจึงมีสถานะเป็นภาพแทน (Representation) ของตะวันออก ซึ่งอาจไม่ตรงกับตะวันออกตามความเป็นจริง โดยสจิวท ฮอลล์ (Hall, 1997, pp. 1- 47) ได้อธิบายถึงภาพแทนว่าเป็นการประกอบสร้างความหมายที่เกิดจากการประมวลความรู้ สำนึก บริบททางสังคม วาทกรรมในสังคมเข้าด้วยกันจนกลายเป็นมโนทัศน์ (Concept) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และถ่ายทอดภาพแทนเหล่านั้นออกมา ถ้าบุคคลมีวัฒนธรรมที่เหมือนกันเข้าใจมโนทัศน์เดียวกันได้ก็จะสร้างภาพแทนในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ดังเช่นที่ชาวตะวันตกมีมุมมองต่อชาวตะวันออกคล้ายคลึงกัน เนื่องจากการรับรู้ วิถีชีวิต และบริบทสังคมของชาวตะวันตกมีความใกล้เคียงกัน

ทั้งนี้ นัทธนี ประสานนาม ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดบูรพาทิศคดี (Baldwin et al, 2003, p. 17 อ้างถึงใน นัทธนี ประสานนาม, 2556, หน้า 164) และอธิบายว่า ตะวันตกสร้างตะวันออกให้มีลักษณะเป็นคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) กับตะวันตก โดยกำหนดให้ชาวตะวันตกเป็น “เรา” และกำหนดให้ชาวตะวันออกเป็น “พวกเขา” หรือ “มัน” อีกทั้งยังกำหนดให้ชาวตะวันตกคือ ความปกติ (normal) และให้ชาวตะวันออกคือ ความแตกต่าง (Different) ที่ด้อยกว่า เช่น ตนเอง/คนอื่น ความก้าวหน้า/ความล้าหลัง อารยธรรม/ป่าเถื่อน พัฒนาแล้ว/ด้อยพัฒนา เข้มแข็ง/อ่อนแอ ความสว่าง/ความมืด การใช้ประโยชน์/สิ่งสวยงาม มีวุฒิภาวะ/ไร้วุฒิภาวะ (หรือเหมือนเด็ก) มีมนุษยธรรม/ไร้มนุษยธรรม ประชาธิปไตย/อำนาจเบ็ดเสร็จ ควบคุมตนเองได้/อ่อนไหว และผู้ชาย/ผู้หญิง เป็นต้น การกำหนดในลักษณะดังกล่าวเป็นการลดทอนคุณค่าและความสำคัญของตะวันออกให้ต่ำกว่าตะวันตก และเป็นการประกอบสร้างความหมายของภาพแทนของชาวตะวันออกที่อาจไม่ตรงกับความจริง

วิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง *นวนิยายเรื่อง หยกน้ำตาสยาม : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคดี* เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นศึกษาข้อมูลและทำการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยใช้แนวคิดบูรพาทิศคดี (Orientalism) เป็นแนวทางในการศึกษา ผู้วิจัยมุ่งพิจารณา 1.) การบรรยายถึงสยาม 2.) การบรรยายความนึกคิดและการแสดงออกของตัวละครต่อสยาม และ 3.) บทสนทนาของตัวละครเกี่ยวกับสยามและชาวสยาม และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ประพันธ์โดยแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ (Claire Keefe-Fox) นักเขียนลูกครึ่งฝรั่งเศส - อเมริกัน ตีพิมพ์ครั้งแรกในปีพ.ศ. 2558 โดยสำนักพิมพ์นานมี บุ๊ค ทั้งนี้ ด้วยแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์เป็นชาวตะวันตกที่เติบโตในต่างประเทศ หากแต่มีประสบการณ์ทำงานและเคยใช้ชีวิตในประเทศไทยจึงทำให้ผู้เขียนมีโอกาสได้สังเกตวิถีชีวิตและสภาพสังคมทั้งในดินแดนตะวันตกและตะวันออก วรรณกรรมเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* จึงสะท้อนมุมมองของชาวตะวันตกต่อสยามหรือประเทศไทยได้ โดยนวนิยายเรื่องนี้กล่าวถึงเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับกรณีพิพาทเขตแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงระหว่างฝรั่งเศสและสยามในปี พ.ศ. 2436 เล่าเรื่องทั้งหมดผ่านสายตาของหญิงสาวชาวตะวันตก

นวนิยาย *หยดน้ำตาสยาม* มีเนื้อหากล่าวถึง จูลี ลูกัส-โซแวง หรือ จูลี กาลे หญิงสาวลูกครึ่งฝรั่งเศส - อังกฤษ บิดาของจูลีเป็นนักธุรกิจโรงงานหล่อโลหะที่มั่งคั่ง ครอบครัวของจูลีจึงมีสถานะเป็น *เศรษฐีใหม่* ของสังคมฝรั่งเศส จูลีสนใจข่าวสารบ้านเมืองและรู้จักตะวันออกจากหนังสือพิมพ์ เมื่อจูลีแต่งงานกับ *หลุยส์ กาลे* หญิงสาวจึงมีโอกาสได้เดินทางมายังตะวันออก สามีของจูลีเป็นนักพฤกษศาสตร์ เกษีกร และเป็นทายาทเจ้าของธุรกิจน้ำหอมในฝรั่งเศส หลุยส์ไม่สนใจบริษัทของครอบครัวแต่สนใจพันธุ์ไม้ในดินแดนตะวันออก จึงขอเข้าร่วมคณะสำรวจพืชพันธุ์ไม้และทำแผนที่ของเมอร์ซีเออร์ออสต์ ปาวิ และเดินทางมาสำรวจดินแดนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง เมื่อถึงสยาม หลุยส์เสียชีวิตเพราะไข้ป่า จูลีซึ่งกำลังตั้งครรรภ์จึงไม่สามารถเดินทางโดยเรือเป็นเวลาานานนับเดือนได้จึงคลอดลูกและอาศัยอยู่ในสยาม จูลีได้รับการว่าจ้างให้เข้าไปสอนหนังสือในพระบรมมหาราชวัง และสนิทสนมกับเชื้อพระวงศ์และเจ้าจอมในวัง หญิงสาวได้เรียนรู้วัฒนธรรมสยาม และอยู่ในเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างฝรั่งเศสและสยามจากกรณีพิพาทดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ภายหลังจูลีรู้สึกว่าเขาจึงเดินทางกลับสู่ประเทศฝรั่งเศสในท้ายที่สุด

แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ได้กำหนดโครงเรื่องให้จูลีเป็นหญิงสาวชาวตะวันตกที่ได้เดินทางติดตามสามีมายังสยาม ต้องเลี้ยงลูกและใช้ชีวิตลำบากในสยาม มีโอกาสได้เข้าไปสอนหนังสือในพระบรมมหาราชวัง และได้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออก ซึ่งโครงเรื่องที่ปรากฏนี้คล้ายคลึงกับชีวประวัติของแอนนา เลียวโนเวนส์ อย่างมาก

1. การเดินทางของแอนนา เลียวโนเวนส์ในวรรณกรรมยุคหลัง

เรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์เป็นเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ของสยามช่วงรัชกาลที่ 4 ซึ่งราชสำนักสยามได้ว่าจ้างหญิงสาวเชื้อสายอังกฤษให้มาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษถวายแด่พระราชาไอรส พระราชธิดา และเจ้าจอมในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในพระบรมมหาราชวัง เมื่อนางแอนนา เลียวโนเวนส์เดินทางออกจากสยามไปแล้วก็ได้เขียนหนังสือขึ้น 2 เล่มคือ วรรณกรรมเรื่อง *The English at the Siamese Court* (2413) และนวนิยายเรื่อง *The Romance of the Harem* (2415) งานเขียนทั้ง 2 เรื่องนี้มีการบรรยายถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวสยามผ่านสายตาของนางแอนนา เลียวโนเวนส์ นอกจากนี้ ยังปรากฏการวิพากษ์วิจารณ์ราชสำนักไทยในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่ามีความล่าช้าและมีธรรมเนียมที่ป่าเถื่อน เช่น การทารุณทาสและสถานภาพของสตรีที่ต่ำต้อย การบรรยายดังกล่าวถือเป็นการประกอบสร้างภาพแทนสยามโดยชาวตะวันตกที่ทรงอำนาจและมีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับประเทศไทย (แพรว จิตติพิลังศรี, 2557, หน้า 1)

วรรณกรรมของแอนนา เลียวโนเวนส์ได้รับการถ่ายทอดและผลิตซ้ำอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งความนิยมที่ชาวตะวันตกมีต่อเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์นี้ ทำให้ชาวตะวันตกมีภาพแทนของสยามว่าเป็นดินแดนลึกลับที่ชาวตะวันตกน้อยคนจะเดินทางมาถึง เนื่องจากสยามอยู่ห่างไกลกว่าอินเดียที่ชาวจักรวรรดิ

คุ้นเคย ความห่างไกลจากขอบเขตของจักรวรรดินี้ทำให้ชาวตะวันตกตีความสยามว่าเป็นดินแดนที่ล้าหลัง อันตราย มีวัฒนธรรมที่ป่าเถื่อน และเป็นดินแดนสำหรับการผจญภัยที่น่าตื่นเต้นในสายตาของชาวตะวันตก เรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์มีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับสยามของชาวตะวันตกเป็นอย่างมาก โดยนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ได้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของเรื่องเล่าชุดนี้ที่มีต่อวรรณกรรมยุคหลัง โดยแสดงผ่านการอ้างอิงถึงนางแอนนา เลียวโนเวนส์ ซึ่งจูเลียได้อ่านก่อนที่จะเดินทางมายังตะวันออก โดยผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกที่ยังไม่เคยเดินทางมายังสยามอย่างจูเลีย เชื่อในคำบรรยายถึงสยามที่ปรากฏในวรรณกรรมของนางแอนนา เลียวโนเวนส์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“แหม่มจูเลียคะ ฉันซื้อฝ้ายเจ้าคะ” ทั้ง ๆ ที่ผมตัดสั้น แฉ่ง ซี้ไปทั้งหัว แต่ดูแล้วเขาคงเป็นผู้หญิงคงเป็นสาวใช้ของเธอ หล่อนคลานเข้ามาในห้องวางถาดบนโต๊ะข้างเตียงแล้วหมอบกราบ

ตายแล้ว! ความทรงจำเรื่องทาสที่นอบน้อมของมิสซิสเลียวโนเวนส์ผุดขึ้นมาในหัวของจูเลีย เธอรู้สึกขนลุก ไม่ใช่แน่ ๆ ไม่มีทาง ผู้หญิงคนนี้ได้ถูกซื้อมาให้เธอใช้งานเหมือนเป็นสัตว์หรือกนะ”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 34)

ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์มีอิทธิพลต่อการรับรู้เกี่ยวกับสยามในสังคมตะวันตก ดังจะเห็นได้จากการอ้างอิงถึงแอนนา เลียวโนเวนส์ของจูเลีย และความกังวลว่า *ฝ้าย* หญิงรับใช้ของตนเองจะเป็นทาสที่ถูกขายมาอย่างไม่เต็มใจหรือถูกใช้แรงงานราวกับสัตว์ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเป็นความเข้าใจของชาวตะวันตกที่มีต่อทาสตามระบบทุนนิยมในสังคมตะวันตก แต่ในสังคมสยามนั้นทาสไม่ได้เป็นเพียงผู้ใช้แรงงานของตนเองเป็นต้นทุนในการหารายได้เท่านั้น ในบางครอบครัวทาสคือส่วนหนึ่งของครอบครัวตามระบบอุปถัมภ์ที่ได้รับการเลี้ยงดูสืบต่อกันมาหลายชั่วคน การบรรยายถึงความตกใจของจูเลียจึงแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของเรื่องเล่าที่ชาวตะวันตกยึดถือเกี่ยวกับตะวันออก และแสดงให้เห็นถึงการใช้บรรทัดฐานของสังคมตะวันตกตัดสินวัฒนธรรมของชาวสยาม

การเน้นย้ำว่าชาวตะวันตกรู้จักสยามจากหนังสือของแอนนา เลียวโนเวนส์ปรากฏอีกครั้งในเหตุการณ์ที่แม่ของจูเลียกล่าวว่านางแอนนา เลียวโนเวนส์ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากพระมหากษัตริย์ของสยาม และมีชะตากรรมที่โหดร้ายในสยาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกในสังคมยุโรปรู้จักสยามผ่านมุมมองและบันทึกของแอนนา เลียวโนเวนส์ ดังนี้

แม่ของจูเลียพูดกับจูเลีย “ฉันไม่ประหลาดใจเลยที่แกคงจะภูมิใจที่มีโอกาสสูงส่งได้ไปสอนในวัง แต่จำชะตากรรมของมิสซิสเลียวโนเวนส์ที่น่าสงสารไว้ให้ดี จำไว้ว่าพวกนั้นทำกับหล่อนแย่มากแค่ไหน พวกเจ้านายในดินแดนนอกศาสนาน่ะไม่เหมือนเจ้านายของพวกเราหรือกนะ”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 132)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ซึ่งเป็นชาวตะวันตกได้แสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกยึดถือเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์ว่าเป็นเรื่องจริง กล่าวคือ ชาวตะวันตกเชื่อว่านางแอนนา เลียวโนเวนส์ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมจากกษัตริย์และราชสำนักสยาม เนื่องจากได้พยายามช่วยเหลือเจ้าจอมทับทิมให้พ้นจากการถูกลงโทษประหารชีวิต จากความผิดฐานลักลอบออกไปอาศัยอยู่กับนายแดงสามีเก่าที่บวชเป็นพระและจำพรรษาอยู่ที่วัดราชประดิษฐฯ ทั้งนี้ เรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์อิงอยู่กับแนวคิดเรื่องเสรีภาพและหลักมนุษยธรรมอันเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิตของชาวตะวันตก ด้วยมโนทัศน์ดังกล่าวเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์จึงมีสถานะเป็น “ความจริง” ในมุมมองของชาวตะวันตกที่ไม่เข้าใจวัฒนธรรมและข้อปฏิบัติตามหลักศาสนาพุทธในสยาม ทั้งนี้ จากตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่า ชาวตะวันตกเรียกขานชาวสยามว่า พวกนอกศาสนาและแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ให้ชาวตะวันตกคือ ความดี ความถูกต้อง และสื่อนัยความหมายว่า ชาวสยามเป็นกลุ่มชนที่แตกต่าง อันหมายถึง

โหดร้าย ป่าเถื่อน ไม่มีวัฒนธรรมเมื่อเปรียบกับชาวตะวันตก นอกจากนี้ ตัวอย่างข้างต้นยังแสดงให้เห็นถึงการแบ่งแยกตะวันตกเป็น “พวกเรา” และกำหนดให้ตะวันออกเป็น “พวกเขา” หรือเป็นคนอื่นที่แตกต่างไปอีกด้วย

การยึดถือเรื่องเล่าเกี่ยวกับนางแอนนา เลียวโนเวนส์ที่ระบุว่าชาวตะวันตกถูกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมโดยชนชั้นปกครองในสยามนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเอ็ดเวิร์ด ซาอิด ที่ระบุว่า นักบูรพาพิศศศึกษามักใช้แนวคิด ค่านิยม และวัฒนธรรมของตะวันตกเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินวัฒนธรรมของชาวตะวันออก โดยการเขียนยกย่องชนชาติของตน บรรยายถึงคุณงามความดีของชาวตะวันตก และการระบุว่าชาวตะวันตกเป็นผู้ที่มีศีลธรรมสูงกว่าชาวตะวันออก (Said, 1994, p. 21) และกำหนดให้ตะวันออกมีความเป็นอื่นที่แตกต่างและด้อยกว่าตะวันตก

2. การสืบทอดแนวคิดชาวตะวันตกคือนักเดินทาง

การบรรยายถึงตัวละครนักเดินทางชาวตะวันตกเป็นองค์ประกอบที่ปรากฏบ่อยครั้งเมื่อมีการกล่าวถึงวรรณกรรมในยุคการล่าอาณานิคมของชาวตะวันตก โดยนักเขียนชาวตะวันตกมักจะกล่าวถึงนักเดินทางหรือนักผจญภัยชาวตะวันตกที่เดินทางออกจากดินแดนของตนเองไปสู่ดินแดนอื่นด้วยภารกิจบางประการ เช่น การตามมหาสมุทรพิภพในอาณาจักรลับ การเดินเรือข้ามสมุทรสู่ดินแดนใหม่ ซึ่งตัวละครนักเดินทางนี้ได้สะท้อนถึงบริบทสังคมตะวันตกที่ กลุ่มชนต่างเดินทางออกจากตะวันตกสู่ดินแดนอาณานิคมเนื่องจากลัทธิจักรวรรดินิยม และการสำรวจทรัพยากรเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม

เอ็ดเวิร์ด ซาอิด ได้กล่าวถึงภาพของนักเดินทางชาวตะวันตกที่เดินทางมาสู่ตะวันออกว่า ชาวตะวันตกที่เดินทางมาสู่ตะวันออกมักจะเขียนบรรยายถึงตะวันออกไว้ในวันที่ยังการเดินทางหรือวรรณกรรมของตนเอง โดยปรากฏทั้งการบรรยายถึงภูมิประเทศและผู้คนไว้ ชาวตะวันตกจะบันทึกถึงชาวตะวันออกหรือกลุ่มชนอื่นด้วยสำนึกและทัศนคติแบบเจ้าอาณานิคมจากยุโรปที่ต้องการครอบครองดินแดนอื่น (Said, 1994, pp. 2-3) อีกทั้ง การบรรยายถึงตะวันออกมักถูกบอกเล่าในลักษณะของตำนานหรือเรื่องเล่าแฟนตาซี (Said, 1994, p. 6) ซึ่งนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ได้แสดงให้เห็นถึงแนวคิดของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าการเดินทางมาสู่ดินแดนตะวันออกคือการผจญภัยเช่นกัน โดยผู้เขียนได้บรรยายถึงตะวันออกผ่าน “หลุยส์ กาล” ผู้ที่ต้องการเดินทางมาสำรวจพืชพรรณไม้บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง โดยผู้เขียนได้บรรยายว่า ชายหนุ่มเป็นทายาทกิจการน้ำหอมที่กำลังทำเงินในฝรั่งเศส หากแต่เขากลับสนใจจะเดินทางผจญภัย จึงขอเข้าร่วมคณะสำรวจพืชพันธุ์ไม้และทำแผนที่ของเมอร์ซิเออร์ออกุสต์ ปาวี และเดินทางมาสำรวจดินแดนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง โดยผู้เขียนได้บรรยายถึงความความใฝ่ฝันที่จะออกเดินทางสำรวจดินแดนตะวันออกของหลุยส์ว่า

“การได้อยู่ในคณะสำรวจนี้หรือคณะทำนองนี้เป็นความฝันของผมมาตั้งแต่เด็กแล้วครับ ผมเบื่อชีวิตแบบพ่อแม่ของเราที่จืดจางอยู่กับการค้าขาย กำไร และเงินๆ ทองๆ เท่านั้น...ผมอยากให้ประวัติศาสตร์จารึกว่าผมทำอะไรในชีวิตที่มากกว่าการประดิษฐ์ *น้ำยาใส่ผมกลิ่นใหม่* แม้จะเป็นเพียงแคได้ตั้งชื่อพันธุ์ไม้เลื้อยหรือเฟิร์นใหม่ ๆ ตามนามสกุลผมก็ยังดี เพราะฉะนั้นก็อย่างที่คุณพูด อาจจะต้องเสียสละของพวกนี้ไป แต่เป็นการเสียสละที่นับว่าเล็กน้อยมาก”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 51)

การบรรยายข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงมโนทัศน์แบบชาวตะวันตกในยุคจักรวรรดินิยมที่มีทัศนะว่าการเดินทางไปยังดินแดนตะวันออกคือความท้าทายและเป็นการผจญภัยของชายหนุ่มชาวตะวันตก ซึ่งจากการบรรยายข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้กำหนดให้ *ของพวกนี้* คือเครื่องความสะดวกสบายที่หาได้แค่ในตะวันตก เป็นการสร้างภาพว่าดินแดนตะวันออกคือความเพียบพร้อม สมบูรณ์ อีกทั้งการกล่าวถึง *น้ำหอม* และ *น้ำยาใส่ผมกลิ่นใหม่* ซึ่งไม่ใช่อุปสรรคจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตได้แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมตะวันตกที่มีความ

เจริญก้าวหน้า เติบโตด้วยสิ่งฟุ่มเฟือยที่ตอบสนองรสนิยมของชาวตะวันตกได้มากเกินความจำเป็น ต่างจาก ตะวันออกที่ขาดแคลนและไม่สมบูรณ์ เป็นดินแดนที่ชาวตะวันตกต้องสละความสะดวกสบายและบุกบั่นไป พิชิตร้อยอย่างลำบาก

นอกจากนี้ การที่หลุยส์ กาลเลไฝฝันที่จะเดินทางมายังดินแดนตะวันออกเพื่อศึกษาพืชพันธุ์และทำแผนที่นั้นได้แสดงแนวคิดของชาวตะวันตกที่ต้องการสำรวจตะวันออกเพื่อดินแดนและทรัพยากร อีกทั้ง การรับรู้ถึงความไฝฝันของหลุยส์ที่ต้องการจะค้นพบและตั้งชื่อพันธุ์ไม้เลื้อยหรือเฟิร์นใหม่ตามนามสกุลของตนเอง ยังเป็นเสมือนการจำลองอุดมการณ์ของชาวตะวันตกที่ต้องการผจญภัยและสร้างเกียรติประวัติของตนเองอีกด้วย

นอกจากการแสดงให้เห็นถึงแนวคิดของชาวตะวันตกอย่าง หลุยส์ กาลเลแล้ว แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ยังได้ แสดงภาพของหญิงสาวชาวตะวันตกที่เดินทางมายังสยามด้วยเช่นกัน โดยนำเสนอผ่าน จูลี ภรรยาของหลุยส์ที่เดินทางมายังสยาม และรู้สึกว่าการใช้ชีวิตในสยามคือประสบการณ์ชีวิตที่ลืมไม่ลงสำหรับเธอ

ผู้เขียนได้บรรยายถึงจูลีว่า จูลีคือหญิงสาวชาวตะวันตกที่มีฐานะดี มีความรู้ดี ครอบครัวของจูลีมีกิจการโรงงานหล่อโลหะที่มั่งคั่ง พี่ชายของจูลีคือนายทหารที่ถูกส่งมาฝึกการรบแบบตะวันตกให้ชาวญวนที่ไซ่ง่อนและลาวซึ่งเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส จูลีได้ อ่าน และรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตะวันออกผ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวรรณกรรม หญิงสาวรู้เรื่อง *นครวัด* จากการอ่าน “นิตยสาร “*ลียุสตราซีง*” ที่เมื่อเร็ว ๆ นี้เพิ่งจะลงเกี่ยวกับวัดต่าง ๆ มีภาพประกอบที่สวยงาม” (แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 44) ผู้เขียนได้บรรยายถึงเหตุการณ์ที่จูลีทราบ bahwa หลุยส์กำลังจะเดินทางไปตะวันออกว่า หญิงสาว “*อ้าปากค้างอย่างพิศวง เธอแทบไม่เคยคิดถึงเมืองลาวว่าเป็นสถานที่ซึ่งมีอยู่จริง แต่เป็นเพียงชื่อที่เธอเห็นในหนังสือพิมพ์บางครั้งบางคราว*” (แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 44) มุมมองของจูลีที่มีต่อตะวันออกว่าเป็นเสมือนดินแดนลึกลับที่ห่างไกล (Exotic being) จูลีได้เดินทางมายังสยาม สอนหนังสือให้แก่ชาวสยาม ดำเนินชีวิตและเข้าร่วมวัฒนธรรมของชาวสยามเป็นเวลาเกือบ 5 ปี หากแต่ภายหลังจูลีตัดสินใจเดินทางกลับไปใช้ชีวิตในดินแดนตะวันตก

ทั้งนี้ ประสบการณ์ชีวิตในสยามและการเดินทางกลับสู่ตะวันตกของจูลีเป็นเสมือนการแสดงให้เห็นว่า การมาสู่สยามคือการผจญภัยครั้งหนึ่งของชาวตะวันตกที่ใจกล้าเท่านั้น แม้ว่าจูลีจะมีความทรงจำที่ดีกับสยาม หากแต่เมื่อกลับสู่ดินแดนตะวันตก การเดินทางมาสยามกลับถูกถ่ายทอดและบอกในรูปแบบของนิทาน โดยผู้เขียนกล่าวถึงจูลีในวัยชราว่า “*คุณย่าแทบจะไม่เคยเอ่ยถึงชีวิตท่านที่บางกอกเลย*” หรือหากจะเล่าก็มักจะเล่าเป็นทำนองนิทานก่อนนอน โดยเริ่มต้นเรื่องราว *กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในอาณาจักรที่สวยงามและอยู่ไกลโพ้นอีกมุมหนึ่งของโลก*” (หยดน้ำตาสยาม, 2558, หน้า 18) การบรรยายถึงสยามในลักษณะนี้ทำให้สยามและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสยามมีสถานะเป็นดินแดนลึกลับที่ไม่มีอยู่จริง อีกทั้งการบรรยายถึงสยามในลักษณะดังกล่าวเป็นการเน้นย้ำอีกครั้งว่าตะวันออกเป็นโลกแฟนตาซีของชาวตะวันตก และเป็นประสบการณ์ครั้งหนึ่งในชีวิตของชาวตะวันตก

3. ตะวันตกคือผู้นำทางอารยธรรม

การกำหนดให้ตะวันตกคือความเจริญและตะวันออกคือความล้าหลังเป็นแนวคิดแบบบูรพาทิศคติที่ชาวตะวันตกมักนำเสนอเมื่อมีการกล่าวถึงตะวันออก โดยเอ็ดเวิร์ด ซาอิด ได้กล่าวถึงการกำหนดคู่ตรงข้ามระหว่างตะวันตกและตะวันออกว่า เนื่องจากนักบูรพาทิศคติที่ไม่ได้ทำความรู้จักหรือเข้าใจตะวันออกอย่างแท้จริง อีกทั้งยังต้องการให้ตะวันออกแตกต่างจากตะวันตกเพื่อยกย่องความศิวิไลซ์และความก้าวหน้าของดินแดนยุโรป ชาวตะวันตกจึงมักบรรยายถึงกลุ่มชนของตนว่ามีวัฒนธรรมที่เหนือกว่า ในขณะที่ชาวตะวันออกนั้นล้าหลัง (European superiority over Oriental backwardness) (Said, 1994, p. 7) แนวคิดดังกล่าวทำให้ชาวตะวันตกเชื่อว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรมตะวันตกคือวัฒนธรรมที่ดีที่สุด และผู้ที่ไม่ใช่ตะวันตกคือผู้ที่ยังไม่มี

ความเจริญ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวปรากฏในวรรณกรรมเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* เช่นกัน โดยปรากฏในช่วงแรก ของนวนิยาย ผู้เขียนได้บรรยายถึงจุลีสซึ่งเพิ่งเดินทางมาถึงสยาม และรู้สึกถึงความแตกต่างระหว่างสยามกับ ฝรั่งเศส โดยผู้เขียนได้บรรยายถึงเครื่องใช้ในสยามว่า “สกปรก” และ “ผูกพัน” จนหญิงสาวไม่แน่ใจว่าจะใช้ชีวิตใน สยามได้หรือไม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ทุกอย่างที่นี้ล้วนแต่แปลกประหลาดและดูซ่อมซ่อ เธอคิด จานกระเบื้องปิ่นๆ แก้วน้ำเจียรระโน หมองๆ ฝุ่นจับ เนยเหลวเป็นน้ำมันๆ สีส้มๆ อยู่ในกระปุกตึก ขวดบรรจุขัตติยี่ห้อเมเจอร์เกรย์ที่เหนียวหนับ และโต๊ะอาหารที่จัดแบบส่ง ๆ บนผ้าปูโต๊ะที่มีรอยต่างเป็นดวงๆ ทั้งๆ ที่มีคนใช้หลายคนคอยเสิร์ฟอาหาร... นี่เธอจะอยู่ที่นี้อย่างสะดวก สบายได้หรือไม่หนอ”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 54)

ข้อความข้างต้นเป็นเสมือนการชี้ให้เห็นว่าตะวันออกคือความบกพร่อง ไม่สมบูรณ์ และไม่มี มาตรฐานในสายตาของชาวตะวันตก ทั้งนี้ การระบุถึงข้อบกพร่องของชาวสยามโดยเปรียบเทียบกับสภาพ สังคมตะวันตกที่ชาวตะวันตกเคยอาศัยอยู่ทำให้สยามกลายเป็นความ *ไม่ปกติ* และ *ด้อยกว่า* ตะวันตก ในขณะที่ ตะวันตกกลายเป็นต้นแบบที่ *เทียบพร้อม* และเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินตะวันออก อย่างไรก็ตาม หาก พิจารณาโดยใช้มาตรฐานของชาวสยามจะพบว่า เครื่องใช้อุปโภคบริโภคดังที่ปรากฏข้างต้นไม่ใช่สิ่งที่ชาว ตะวันออกใช้ในชีวิตประจำวัน และไม่ใช่วัฒนธรรมการรับประทานอาหารที่ชาวสยามใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น การตัดสินหรือการวิพากษ์วิจารณ์ข้างต้นจึงเป็นการตัดสินตะวันออกโดยใช้บรรทัดฐานของตะวันตก

การเน้นย้ำว่าชาวตะวันตกคือผู้ที่มีอารยธรรมและชาวตะวันออกคือผู้ที่บกพร่องและไม่มีความรู้ถูก นำเสนออย่างต่อเนื่องในช่วงแรกของวรรณกรรมเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* โดยผู้เขียนได้บรรยายให้เห็นว่า ชาวตะวันตกคิดว่าชาวตะวันออกไม่ได้เรียนรู้ถึงข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดของตนเองแม้แต่น้อย ต่างจาก ชาวตะวันตกที่มองเห็นข้อผิดพลาดและพยายามหาทางแก้ไขปัญหาย่อยเสมอ โดยปรากฏในตอนที่ไม่เคลือบกับ จุลีเรื่องการป้องกันไฟไหม้ของชาวสยามว่า

“พอถึงหน้าแล้ง คุณจะตกใจว่าบ้านไม้ของคนสยามไม่รู้ก็สับหลังที่ถูกไฟไหม้ ก็แน่ละ พวกเขาไม่เคยระมัดระวัง กันเลยเรื่องตะเกียงน้ำมัน”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 33)

ข้อความข้างต้นได้แสดงให้เห็นทัศนคติของชาวตะวันตกที่มีต่อชาวตะวันออก โดยระบุว่าชาว ตะวันออกไม่เคยสังเกตหรือเรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเองเลย ต่างจากชาวตะวันตกเป็นผู้ที่มองเห็นถึง ข้อผิดพลาดดังกล่าว ซึ่งการบรรยายในลักษณะนี้ทำให้ตะวันออกอยู่ในฐานะของผู้ที่โง่เขลาและไม่พัฒนา ในขณะที่ชาวตะวันตกคือ ผู้ที่สังเกต เรียนรู้ และพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเดิม

การวิพากษ์วิจารณ์ถึงความบกพร่องของสยามดังที่ปรากฏข้างต้นนี้เป็นการบรรยายด้วยด้วยแนวคิด แบบคู่ตรงข้าม โดยกำหนดให้ตะวันตกคือความเพียบพร้อม ความเจริญ และวัฒนธรรมที่สูงกว่าชาว ตะวันออก และกำหนดให้ชาวสยามเป็นความไม่สมบูรณ์ ไม่พัฒนา และแม้ว่าจะได้รับการสั่งสอนตักเตือนแล้ว ก็เปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญเทียบเท่าตะวันตกได้ยาก ตัวอย่างข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิง อำนาจที่ชาวตะวันตกเป็นผู้มีอำนาจตัดสิน และสั่งสอน ในขณะที่ชาวตะวันออกเป็นผู้ที่ถูกตัดสิน มีข้อบกพร่อง และต้องพัฒนาตามแนวทางของตะวันตก

4. ชาวตะวันตกที่เริ่มเรียนรู้ตะวันออก

แม้ว่าวรรณกรรมเรื่อง *“หยดน้ำตาสยาม”* จะบอกเล่าถึงชาวตะวันตกในยุคอาณานิคมที่เป็นนัก สำรวจเดินทางเพื่อมาบุกเบิกดินแดนตะวันออก ตลอดจนบรรยายทัศนคติของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าชนชาติของ ตนเองมีอารยธรรมสูงกว่าชาวสยาม หากแต่ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวละครชาวตะวันตกเริ่มคุ้นเคยกับวิถี

ชีวิตในสังคมสยามได้มากขึ้น ชาวตะวันตกที่เข้ามาในสยามเริ่มมีมุมมองต่อสยามเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยสิ่งหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือ การที่ผู้เขียนใช้มุมมองของชาวตะวันตกอธิบายว่าชาวสยามก็มีอารยธรรมของตนเอง ขณะเดียวกันชาวสยามก็เรียนรู้และเข้าใจธรรมเนียมประเพณีของตะวันตกด้วยเช่นกัน การบอกเล่าถึงดินแดนในตะวันออกลักษณะนี้ต่างจากภาพเหมารวมของตะวันออกตามแนวคิดบูรพาทิศคติที่กำหนดให้ตะวันออกคือความล้าหลัง ป่าเถื่อน และไร้อารยธรรม แต่มุมมองของแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ได้เพิ่มเติมให้เห็นว่าชาวตะวันตกมองตะวันออกต่างไปจากอดีต

การบรรยายให้เห็นว่าชาวตะวันตกเริ่มเรียนรู้ตะวันออกและตระหนักว่าสยามมีอารยธรรมปรากฏผ่านตัวละครจูลี ซึ่งในระยะแรกที่หญิงสาวเดินทางมาถึงสยามนั้นจูลียังคงเชื่อว่าชาวสยามคือผู้ที่มีความล้าหลังและไร้อารยธรรม แต่เมื่อจูลีได้ใกล้ชิดกับชาวสยามมากขึ้นและได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวสยามก็ทำให้จูลีพบว่าชาวสยามมีอารยธรรมของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น เมื่อคุณหญิงแก้วอธิบายถึงการก่อสร้างตำหนักหรือบ้านเรือนของชาวสยามโดยการ เข้าลั่น ดังข้อความที่ว่า

“ไม่มีตะปูเลยสักตัวในไม้ ไม่มีเลย” คุณหญิงแก้วบอกน้ำเสียงภูมิใจ ฉันคิดว่ายากที่จะเชื่อ แต่คนอื่น ๆ ก็ยืนยันว่าเป็นเช่นนั้นจริง

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 195)

ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่าจูลีมีท่าทีไม่เชื่อว่าชาวสยามจะสามารถสร้างบ้านโดยไม่ใช้ตะปูได้ ท่าทีของจูลีคือท่าทีของชาวตะวันตกที่เชื่อว่าอารยธรรมหรือความรู้ของชาวตะวันตกสูงกว่าอารยธรรมอื่น ๆ แต่การยอมรับและรับฟังคำยืนยันของชาวสยามเป็นแสดงให้เห็นว่า ชาวตะวันตกกำลังทำความรู้จักและยอมรับฟังชาวตะวันออก การรับฟังของมุลจากชาวตะวันออกของจูลีทำให้หญิงสาวรู้ว่า ชาวสยามมีวิทยาการของตนเอง และชาวตะวันตกเพียงแค่มองไม่รู้เพราะไม่ได้ศึกษาเรียนรู้ตะวันออกอย่างจริงจังมาก่อน การสะท้อนทัศนะของชาวตะวันตกในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* จึงมีการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของชาวตะวันตก จากภาพลักษณ์ชาวตะวันตกที่เชื่อว่าอารยธรรมของตนเองยิ่งใหญ่มาสู่ชาวตะวันตกที่ตระหนักได้ว่าชาวตะวันออกก็มีอารยธรรมของตนเองเช่นกัน การจูลีพูดคุยและรับฟังข้อมูลจากชาวสยามจึงแสดงให้เห็นถึงทัศนะของชาวตะวันตกที่เริ่มต้นทำความรู้จักชาวตะวันออกอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้แสดงให้เห็นด้วยว่าเมื่อจูลีเริ่มทำความรู้จักชาวสยามมากขึ้น จูลีก็พบว่าชาวสยามมีความรู้ทางด้านศิลปะวิทยาการจากตะวันตกด้วยเช่นกัน ดังปรากฏผ่านการบรรยายถึง “กรมหลวงดำรงราชานุภาพ” โดยระบุว่าเจ้าชายพระองค์นี้เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมตะวันตกในระดับสูง ดังนี้

ฉันคุยเรื่องปารีสกับกรมหลวงดำรงราชานุภาพ อดีตเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่มีชื่อไพเราะว่า เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย พระองค์เพิ่งเสด็จกลับจากประพาสยุโรปและประเทศทางฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน พระปรีชาแหลมคมและวัฒนธรรมสูงส่งของพระองค์เจ็ดจรัส ทำเอาฉันเคลิบเคลิ้ม พระองค์เสด็จไปทอดพระเนตรละครและนิทรรศการทุกเรื่อง การแสดงดนตรีทุกครั้ง และพิพิธภัณฑ์ทุกแห่ง”

(แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์, 2558, หน้า 159)

ผู้เขียนได้บรรยายถึงชาวสยามที่แตกต่างไปจากชนบการบรรยายชาวพื้นเมืองตามแนวคิดบูรพาทิศคติ ซึ่งมีกระบวนว่าชาวพื้นเมืองหรือชาวตะวันออกเป็นผู้ที่ป่าเถื่อน ไม่มีความรู้ด้านศิลปะวิทยาการ และมีวิถีดำเนินชีวิตที่แปลกประหลาดไปจากชาวตะวันตก แต่คำบรรยายของจูลีถึงชาวสยามอย่างกรมหลวงดำรงราชานุภาพเป็นการบรรยายให้เห็นว่าชาวสยามมีอารยธรรม มีความสามารถทางด้านภาษา อีกทั้งมีความรู้เกี่ยวกับศิลปะวิทยาการจากตะวันตกด้วย ซึ่งการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการตะวันตกนี้ทำให้กรมหลวงดำรงราชานุภาพ

นภาพได้รับการยอมรับจากชาวตะวันตกอย่างจุลี้ การบรรยายถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกอย่างจุลี้คือผู้ที่เปิดใจศึกษาชนพื้นเมืองชาวตะวันออกอย่างแท้จริง

การบรรยายถึงจุลี้ที่สนทนาและประทับใจในความรู้ของกรมหลวงดำรงราชานุภาพในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* แสดงให้เห็นว่าแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ ได้นิยามและบรรยายถึงชาวตะวันตกในยุคอาณานิคมขึ้นมาใหม่ โดยให้ชาวตะวันตกเป็นผู้ที่พยายามทำความรู้จักชาวตะวันออก ตระหนักว่าตะวันออกแตกต่างจากตะวันตกแต่ไม่ได้ด้อยกว่าตะวันตก การนำเสนอของแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับตะวันตกและตะวันออก จากชาวตะวันตกที่เป็นเจ้าอาณานิคม และเป็นผู้ที่มีความรู้และอารยธรรมสูงกว่าชาวตะวันออกเปลี่ยนแปลงมาเป็นชาวตะวันตกที่เรียนรู้วิถีชีวิตและอารยธรรมตะวันออก

ทั้งนี้ การนำเสนอมุมมองของชาวตะวันตกในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* จึงเป็นการนำเสนอที่น่าสนใจและแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงทางความคิดของผู้เขียนชาวตะวันตกที่ต่างไปจากแนวคิดบูรพาภิวัตน์

อภิปรายผลการวิจัย

นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* เป็นนวนิยายที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของชาวตะวันตกที่มีต่อสยาม โดยใช้เหตุการณ์การล่าอาณานิคมในดินแดนตะวันออกเป็นฉากหลัง แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ได้อธิพลด้านโครงเรื่อง มุมมองในการเล่าเรื่องจากเรื่องเล่าของแอนนา เลียวโนเวนส์

นวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* นี้ได้แฝงแนวคิดบูรพาภิวัตน์ในงานวรรณกรรม โดยกล่าวถึงชาวตะวันตกที่เดินทางมาสู่สยาม มีการกล่าวถึงภูมิหลังและวิถีชีวิตของตัวละครเอกชาวตะวันตกที่สุขสบายและร่ำรวยจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในตะวันตก หากแต่ต้องการออกไปผจญภัยในดินแดนตะวันออก ผู้เขียนได้กำหนดให้ตัวละครชาวตะวันตกเดินทางมาถึงสยาม เปรียบเทียบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวสยามกับตะวันตก บรรยายว่าสยามล้ำหลังและด้อยกว่าตะวันตก กังวลเรื่องการค้าทาส กล่าวถึงข้าวของเครื่องใช้สกปรกฉุนๆ และผู้คนไม่มีความรู้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวตรงกับแนวคิดแบบคู่ตรงข้ามระหว่างตะวันออกและตะวันตกตามแนวคิดบูรพาภิวัตน์ โดยแสดงให้เห็นว่าสยามคือความบกพร่อง แปรกลประหลาด และความไม่สมบูรณ์แบบ และยกย่องตะวันออกว่าเป็นดินแดนที่มีอารยธรรม มีความเจริญ (Said, 1994, p. 40) การบรรยายถึงชาวสยามแบบคู่ตรงข้ามกับตะวันตกสอดคล้องกับแนวคิดที่ชาวตะวันตกในยุคอาณานิคมมักใช้บรรยายถึงดินแดนในตะวันออก และใช้วัฒนธรรมของชาวตะวันตกตัดสินชาวตะวันออก โดยไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งการบรรยายถึงสยามของชาวตะวันตกในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* นี้ได้สะท้อนให้เห็นแนวคิดแบบบูรพาภิวัตน์ของชาวตะวันตก

ทั้งนี้ การยกย่องคุณค่าของตะวันออก เชื่อว่าชาวตะวันออกคือผู้นำความเจริญนั้นเป็นประเด็นที่ถูกนำเสนอในวรรณกรรมไทยมาก่อน โดยปรากฏในนวนิยายเรื่อง *ผิวเหลืองผิวขาว* และนวนิยายเรื่อง *ละครแห่งชีวิต* ซึ่งมีการแสดงถึงความสัมพันธ์ของชาวสยามและชาวตะวันตก มีการบรรยายถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม การสะท้อนมุมมองของชาวตะวันตกที่ยึดถือว่าชนชาติของตนเองเป็นชนชาติที่เจริญแล้ว และมีมุมมองต่อชาวเอเชียว่าเป็นกลุ่มชนที่ล้ำหลังและยังไม่พัฒนา โดยผู้เขียนคือหม่อมเจ้าอากาศดำเกิงระพีพัฒน์ ได้แสดงให้เห็นว่า ชาวตะวันตกและชาวตะวันออกมีมุมมองว่าต่างคนต่างอยู่กันคนละสังคม ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้

อย่างไรก็ตาม แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกมีทัศนคติแบบคู่ตรงข้ามระหว่างตะวันตกและตะวันออกตามแนวคิดบูรพาภิวัตน์ทั้งหมด นักเขียนท่านนี้ได้เริ่มบรรยายให้เห็นว่า เมื่อชาวตะวันตกเข้ามาอาศัยอยู่ในสยามและเรียนรู้เกี่ยวกับสยามก็พบว่า สยามมีอารยธรรมของตนเอง และชาวสยามก็เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเช่นกัน ทั้งนี้ แม้ว่าในตอนจบผู้เขียนจะกำหนดให้ตัวละครเดินทางกลับสู่

ตะวันตก และบรรยายถึงตะวันออกในทำนองนิทาน หากแต่การนำเสนอของแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์นี้เริ่มแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงมุมมองของชาวตะวันตกต่อสยาม ซึ่งแตกต่างจากการนำเสนอของชาวตะวันตกที่เคยปรากฏในเรื่องเล่าของนางแอนนา เลียวโนเวนส์

การปรับเปลี่ยนมุมมองที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* นี้ น่าจะมาจากการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมวัฒนธรรมในปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือการเติบโตของแนวคิดสิทธิมนุษยชนที่เชื่อว่า มนุษย์ไม่ว่าจะมีความแตกต่างทางเชื้อชาติ ความเชื่อ หรือวัฒนธรรมอย่างไร แต่มนุษย์มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เท่ากัน แนวคิดนี้แพร่หลายและเป็นวาทกรรมที่สำคัญในสังคมปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการทบทวนสถานะและบทบาทของมนุษย์ต่อมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งยังก่อให้เกิดการทบทวนประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาแล้ว ซึ่งประวัติศาสตร์ในยุคแห่งการล่าอาณานิคมเป็นช่วงเวลาที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตะวันตกและตะวันออกที่ไม่เท่าเทียมกัน และแสดงให้เห็นถึงความอยุติธรรมที่จักรวรรดิตะวันตกกระทำต่อกลุ่มชนอื่น ดังนั้น การที่ผู้เขียนชาวตะวันตกบรรยายถึงว่าชาวสยามมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีความศิวิไลซ์ มีความรอบรู้ อีกทั้งการแสดงความเห็นอกเห็นใจ แสดงความเป็นมิตร หรือแสดงความไม่พอใจเมื่อชาวตะวันออกได้รับความอยุติธรรมดังที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* จึงเป็นการปรับเปลี่ยนมุมมองของชาวตะวันตกตามแนวคิดใหม่ที่ไหลเวียนอยู่ในสังคมปัจจุบัน และใช้มุมมองในปัจจุบันกลับไปทบทวนเหตุการณ์ในอดีต ทำให้การนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับตะวันตกและตะวันออกเปลี่ยนแปลงไป จากการนำเสนอว่าชาวตะวันออกคือคนแปลกหน้า ตะวันออกคือความล้าหลังและห่างไกล กลายมาเป็นการนำเสนอว่า ชาวตะวันออกคือคนอีกกลุ่มหนึ่งที่มีวิถีชีวิตน่าสนใจและมีอารยธรรมเป็นของตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการศึกษานวนิยายเรื่อง *หยดน้ำตาสยาม* ตามแนวคิดแบบบูรพาทิศคดี ผู้วิจัยพบว่ามีการวิพากษ์วิจารณ์ชาวฝรั่งเศสว่ามีท่าทีคุกคามและรุกรานสยาม การบรรยายในลักษณะดังกล่าวควรนำมาศึกษาถึงทัศนะของผู้เขียน ตลอดจนศึกษาการประกอบสร้างภาพแทน “ฝรั่งเศส” ในวรรณกรรมไทยต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง *นวนิยายเรื่อง หยดน้ำตาสยาม : การศึกษาตามแนวคิดบูรพาทิศคดี* ได้รับทุนสนับสนุนด้านงบประมาณจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2565

รายการอ้างอิง

- แคลร์ คีฟ-ฟอกซ์. (2558). *หยดน้ำตาสยาม*. (สุมาลี แปล). กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คส์ จำกัด.
- จงรบ รื่นบรรเทิง. (2560). นิราศลอนดอน: การสร้างวาทกรรมอสังคตนิยมยุคสยามใหม่. เล่าเรื่องเรื่องเล่า. *การประชุมวิชาการระดับชาติ เล่าเรื่องเรื่องเล่า เพื่อเชิดชูเกียรติ รองศาสตราจารย์ ดร.สรณัฐ ไตลังคะ ในวาระเกษียณอายุ*. (หน้า 84-100). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์.
- นพพร ประชากุล. (2552). *ยอกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2 เล่ม 2 ว่าด้วยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อ่านและวิภาษา.

- นัทธนี ประสานนาม. (2556). เรื่องเล่านักเดินทาง ภาพแทน และดินแดนเอ็กโซติก: การประกอบสร้าง “ไทย” ในหนังสือ Lonely Planet. ใน *นิตยสารแห่งนิยาม: เรื่องเล่าสมัยใหม่ในปริทัศน์การเมืองวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โครงการสร้างสรรค์และพัฒนาเอกสารวิชาการทางวรรณคดี ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นัทธนี ประสานนาม. (2556). การฟื้นฟูประวัติศาสตร์และเกียรติภูมิของชาติ: ทวิภาพ ในฐานะภาพยนตร์ไทย แนวโต้กลับอาณานิคม. ใน *นิตยสารแห่งนิยาม: เรื่องเล่าสมัยใหม่ในปริทัศน์การเมืองวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โครงการสร้างสรรค์และพัฒนาเอกสารวิชาการทางวรรณคดี ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นัทธนี ประสานนาม. (2555). น้ำโขง ดงดิบ หลิ่งร้าย และชายชาติตรี: เจ้าแม่จามรีในฐานะนวนิยายโรมานซ์ แนวจักรวรรดินิยม. *วารสารสังคมลุ่มน้ำโขง*, 8(2). 27-45.
- แพรว จิตติพลังศรี. (2558). *ลัทธิบูรพนิยมในวรรณกรรมแปลของไทย: กรณีศึกษาเรื่องเล่านางแอนนา เลียวโนเวนส์*. เข้าถึงได้จาก http://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=MRG5580230
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2559). *ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Buruma, I., & Margalit, A. (2004). *Occidentalism. The west in the eyes of its enemies*. New York: The Penguin Press.
- Carrier, J. G. (1995). *Occidentalism: Images of the west*. New York: Clarendon Press; Oxford University Press
- Jouhki, J., & Pennanen, H.-R. (2016). The imagined west: Exploring occidentalism. *Suomen Antropologi. Journal of the Finnish Anthropological Society*, 41(2), 1–10. Retrieved from <https://journal.fi/suomenantropologi/article/view/59639>
- Malak, J. (2012). Orientalism and Occidentalism: The case of earl of Gleichen. *Islamic Studies*, 51(2), 119–137. <http://www.jstor.org/stable/23643956>
- Said, E. W. (1994). *Orientalism*. 25th anniversary edition. With a new preface by the author. New York: Vintage Books.

แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
GUIDELINE IN SOLID WASTE MANAGEMENT OF CHAI CHUMPHON SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, LAPLAE DISTRICT, UTTARATID PROVINCE

สาวิณี รอดสิน (Sawinee Rodsin)¹
ยุพิน เกื้อนศรี (Yuphin Thuansri)²
ปิ่นมณี บุญทา (Pinmanee Boontha)³
วรเชษฐ์ ลีหกุล (Worachat Leehakul)⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย แนวทางการจัดการขยะมูลฝอย และเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ ประชาชนในตำบลชัยชุมพล จำนวน 7,546 คน กลุ่มตัวอย่างคือประชาชน จำนวน 400 คน วิธีการสุ่มแบบโควต้า เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่า t-test การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 6 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาพรวมความพึงพอใจของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการ พัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ได้แก่ ควรมีการณรงค์เรื่องการคัดแยก ขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ ควรแก้ไขปัญหากล่องขยะตามความสำคัญของปัญหา เจ้าหน้าที่ควรให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดการกับปัญหากลิ่นรบกวนขณะปฏิบัติงาน และ 3) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล, ความพึงพอใจ, แนวทางการจัดการขยะมูลฝอย

Abstract

The objective of this research was to examine the satisfaction of the people towards the solid waste management of Chai Chumphon Subdistrict Administrative Organization. To discover a process for solid waste management and to compare people's dignity towards solid waste management of Chai Chumphon Subdistrict Administrative Organization. Analyzed by gender, age, occupation, and education. This research was mixed methods research. The

¹ อาจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

³ นักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

⁴ นักศึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

population's quantitative research were 7,546 people. The sample were 400 people. It was a quota sampling. Tools were a questionnaire. All collected data was analyzed by using frequency, percentage, means, standard deviation, one-way ANOVA analysis and t-test. The target's qualitative research were 6 people. It was a purposive sampling. Tools were a interview. All collected data was analyzed by using content analysis . The research findings showed that 1) The overall people's satisfaction in Chai Chumphon Subdistrict Administrative Organization was at a high level. 2) The guidelines for solid waste management should be a campaign to sort out each type of waste such as dry waste, wet waste, recyclable waste, and hazardous waste consistently. Organization should have priority management for solid waste problem-solving. Organization officer always give counsel solid waste separation. Organization manage foul-smelling gases problem-solving during working. 3) The Comparative of people's satisfaction showed that people who differed in sex, age, occupations and educational levels had different satisfaction levels with solid waste management while people who differed in sex, age, occupations and educational levels had different levels of satisfaction with solid waste management.

Keywords: Chai Chumphon Subdistrict Administrative Organization, satisfaction, solid waste management, guidelines

บทนำ

ข้อมูลสถิติของปัญหาขยะระดับโลก ที่จัดทำโดย Verisk Maplecroft Environment Dataset เมื่อปี 2562 ทำให้ทราบว่า สถานการณ์ขยะโลกกำลังน่าเป็นห่วง เนื่องจากในแต่ละปีมีขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้นปีละมากกว่า 2.1 พันล้านตัน แต่มีเพียง 16% หรือราว 323 ล้านตันเท่านั้นที่ถูกนำไปเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม, 2564) นอกจากนี้ปัญหาขยะพลาสติกในเมืองที่ไหลลงสู่ทะเล ยังก่อให้เกิดปัญหามลภาวะต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย ซึ่งขณะนี้หลายประเทศให้ความสนใจและร่วมมือกันหาวิธีแก้ไข ทั้งการกำหนดนโยบายในการจัดการขยะ รวมถึงมาตรการลดเลิกใช้ถุงพลาสติก และการรณรงค์รีไซเคิล เพื่อร่วมมือกันกำจัดหรือลดจำนวนขยะพลาสติกลง และหันมาเลือกใช้วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเทศที่มีกระบวนการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ประเทศสวีเดน มีดำเนินโครงการคัดแยกขยะ แล้วนำกลับมาใช้เป็นพลังงานใหม่ ปัจจุบันประเทศสวีเดนสามารถพัฒนาเทคโนโลยีที่นำขยะกลับมาใช้เป็นพลังงานได้โดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษ และมีการดำเนินโครงการแปรรูปขยะให้เป็นพลังงานไฟฟ้าใช้เองภายในประเทศ ตลอดจนมีระบบมัดจำค่าขยะ เพื่อป้องกันการทิ้งถุงพลาสติก ประเทศญี่ปุ่นมีแนวทางและการสร้างระเบียบวินัยในการจัดเก็บขยะโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บขยะในประเทศ ควบคู่ไปกับกฎหมายสำหรับการจัดการขยะพลาสติก ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในประเทศด้านขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประเทศอินโดนีเซียที่สามารถลดปริมาณขยะพลาสติก โดยการเก็บภาษีถุงพลาสติก ทำให้สามารถลดปริมาณถุงพลาสติกได้จำนวนมาก (GREEN NETWORK, 2563)

ขณะที่ปริมาณขยะของประเทศไทยซึ่งจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ พบว่า ปริมาณขยะของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีที่ จากเดิมพ.ศ. 2548 มีปริมาณขยะโดยรวมจำนวน 39,221 ตันต่อวัน ต่อมา พ.ศ. 2553 เพิ่มเป็น 41,532 ตันต่อวัน โดยปริมาณขยะมูลฝอยในแต่ละภาคของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 - 2553 พบว่า ปริมาณขยะในแต่ละภูมิภาคมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอัตราที่น่าเป็นห่วง (กรมควบคุมมลพิษ. 2563) กรมควบคุมมลพิษ กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดทำ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ.2561-2573 โดยเป้าหมายสูงสุด คือ การนำขยะพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ร้อยละ 100 ภายในปี 2570 (กรมควบคุมมลพิษ. 2562) ในส่วนการจัดการขยะของจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดอุดรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. 2560 ต่อไป (สำนักงานทรัพยากรสำนักทรัพยากรธรรมชาติจังหวัดอุดรดิตถ์. 2560) และเพื่อให้การดำเนินงานของจังหวัดอุดรดิตถ์เป็นไปตาม Roadmap การจัดการขยะพลาสติกอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ประสบปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนมากถึง 4 ตันต่อวัน และมีแนวทางการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสมต่อปริมาณขยะ วิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพลใช้รถจัดเก็บขยะประเภทอัดท้ายจำนวน 2 คัน นำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมไปกำจัด ณ บ่อขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยใช้รูปแบบในการจัดการขยะมูลฝอยแบบฝังกลบ ทำให้เกิดการทับถมกันเป็นปริมาณมาก และเมื่อถึงฤดูร้อน ด้วยสภาวะอากาศที่ร้อนผสมกับก๊าซต่างๆที่เกิดจากการทับถมของขยะหลายๆชนิด จึงก่อให้เกิดไฟไหม้บ่อขยะ ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านในบริเวณบ่อขยะที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟลุกไหม้ และปัญหาสุขภาพจากได้รับหมอกควัน มลพิษทางอากาศจากการเผาไหม้ของบ่อขยะ (มาตร อินมา, สัมภาษณ์, 2565) จากที่ปัญหาการจัดการขยะข้างต้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อทราบถึงความพึงพอใจ และการพัฒนาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมต่อไป ซึ่งการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์
2. เพื่อหาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 793) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจ หรือความชอบใจ ปารีชาติ สังข์ขาว (2551, หน้า 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบความสบายใจความสุต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบความสบายใจและเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ ส่วนธนาภรณ์ เมทณีสุดดี (2543, หน้า 14) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความชอบ ความพอใจและความต้องการของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับในสิ่งที่ต้องการ รุม (Vroom, 1964, p. 27) กล่าวว่า ทศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถ interchangeable หมายถึง ผลที่ได้จากบุคคลที่เข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น

สำหรับทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติในด้านลบแสดงให้เห็นสภาพความไม่พอใจนั่นเอง นอกจากนี้ วอลแมน (Wolman, 1973, p. 384) กล่าวว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

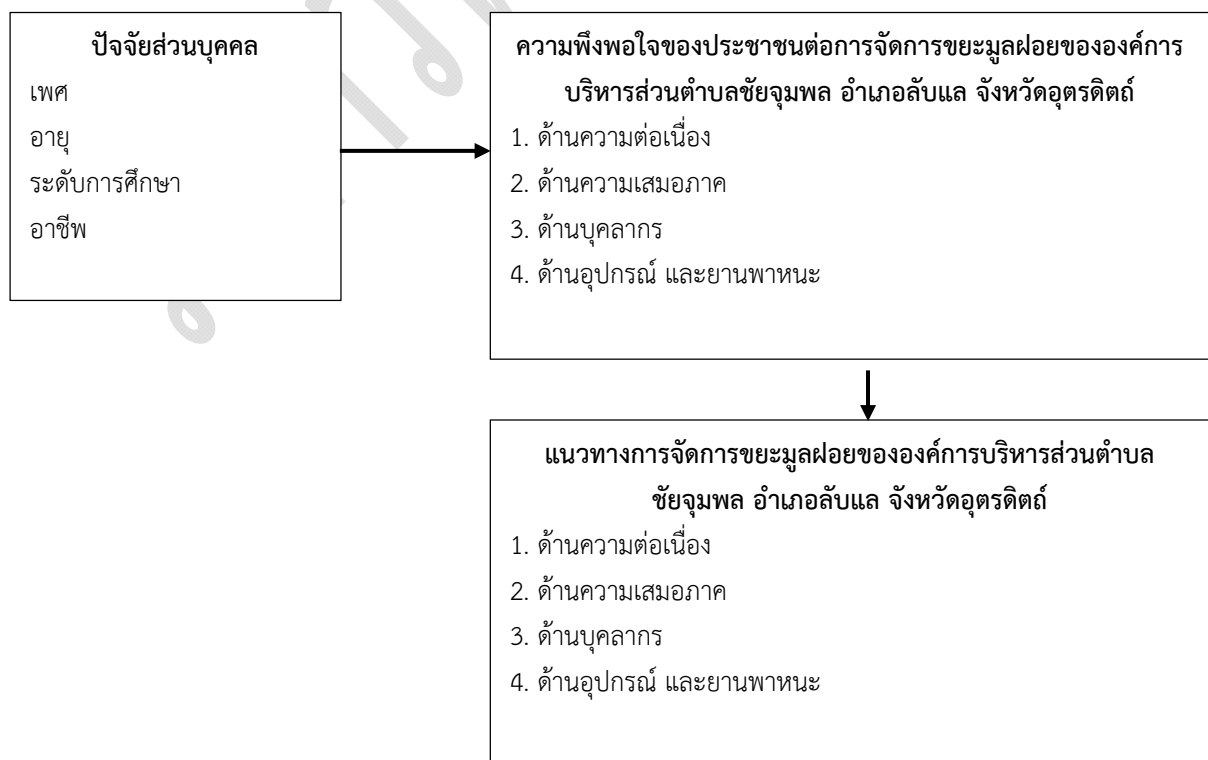
สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของประชาชน หมายถึง ทัศนคติของผู้ได้รับบริการที่แสดงออกมาเพื่อให้ผู้บริการรับรู้และสามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ทวีสิทธิ์ สิทธิกร (2531, หน้า 115) ให้คำนิยามของคำว่า ขยะ (Refuse) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่เราไม่ต้องการและต้องกำจัด มีลักษณะเป็นของแข็ง หรือของแข็งที่มีความชื้นปน ซึ่งได้แก่ เศษ กระดาษ เศษผ้า ขี้เถ้า มูลสัตว์ และซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใด ซึ่งเก็บกวาดจากถนนที่ เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น ๆ พิชิต สกุลพราหมณ์ (2535, หน้า 334) กล่าวว่า ขยะ (Refuse or solid waste) หรือมูลฝอย หมายถึง บรรดาสิ่งของที่เสื่อมคุณภาพ หรือชำรุดหรือหมดสภาพการใช้งานหรือได้แก่บรรดาสิ่งของวัสดุต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากอาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการโรงงานอุตสาหกรรมตลาดถนน นอกจากนี้ทองม้วน สิมนาม (2557, หน้า 38) การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง หลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทิ้ง การเก็บชั่วคราว การรวบรวม การขนถ่ายและการขนส่ง การกำจัดขยะมูลฝอยโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดในทางสุขภาพอนามัย ความสวยงาม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และที่สำคัญที่สุดจะต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม ในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยปัจจัยในหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ ความรู้ในเรื่องของขยะมูลฝอยการบริการการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานราชการและประชาชน และการดำเนินการในการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสม

สรุป การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การบริหารจัดการขยะด้วยการรวบรวม การทิ้ง การขน หรือการทำลายให้มีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งคำนึงถึงความสะอาด และถูกสุขอนามัยของประชาชนเป็นหลัก

กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณ มีประชากรคือ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 7,546 คนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 380 คน แต่คณะวิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลจำนวน 400 คน คำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 โดยการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และ ค่า t - test ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แกนนำอาสาสมัครสาธารณสุข 2 คน ผู้ใหญ่บ้าน 2 คน แกนนำประชาชน 2 คน โดยการใช้สุ่มตัวอย่างแบบโควตาและแบบเจาะจง ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ เป็นอาศัยอยู่ในชุมชน ไม่น้อยกว่า 2 ปี และสมัครใจในการให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ 400 ชุด กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเป็นชาย จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 และเป็นหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 ส่วนอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาเป็นผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 46 – 59 ปี มีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 36 – 45 ปี มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีช่วงอายุระหว่าง 18 – 35 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 การศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 82.8 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 และน้อยที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาเป็นผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ผู้ประกอบอาชีพนักเรียน นักศึกษา 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ผู้ประกอบอาชีพลูกจ้างหรือพนักงานบริษัท มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุด คือ ผู้ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

1. ความพึงพอใจของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ในภาพรวม

ตารางที่ 1 จากผลการวิจัย พบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของ

ความพึงพอใจในแต่ละด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความต่อเนื่อง	3.93	1.07	มาก
ด้านความเสมอภาค	4.16	0.97	มาก
ด้านบุคลากร	4.40	0.88	มาก
ด้านอุปกรณ์ และยานพาหนะ	3.97	1.08	มาก
รวม	4.12	1.00	มาก

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 1.00) โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านบุคลากรมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.88) รองลงมา คือ ด้านความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.97) ด้านอุปกรณ์ และยานพาหนะ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.08) และน้อยที่สุด คือ ด้านความต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.07) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน กล่าวคือ ด้านบุคลากร พบว่า เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ และเจ้าหน้าที่คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.75) เจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะได้ตรงเวลา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.82) และเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 1.06) ด้านความเสมอภาค พบว่า มีการบริการประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ มีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.84) มีการบริการจัดเก็บขยะในทุกบ้านอย่างเท่าเทียมกัน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.93) การจัดการขยะมูลฝอยดำเนินการตามความสำคัญของปัญหาและความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.88) และเปิดโอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 1.10) ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ พบว่า รถบรรทุกขยะมูลฝอยเพียงพอสำหรับการบริการจัดเก็บ มีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.99) รถบรรทุกมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 1.02) มีจุดรวมขยะมูลฝอยของชุมชนเพียงพอต่อปริมาณขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.11) และรถบรรทุกขยะไม่มีกลิ่นรบกวนขณะปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.15) ด้านความต่อเนื่อง พบว่า มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ตรงเวลา มีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.86) มีการรณรงค์เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 1.04) ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้การจัดการขยะในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.16) องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลมีการประชาสัมพันธ์ให้น้ำขยะ กลับมาใช้ใหม่สม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.10)

2. แนวทางในการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แนวทางในการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ด้านความต่อเนื่อง โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรมีการรณรงค์เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท เช่น ขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย อย่างสม่ำเสมอ (f=210) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น การนำตะกร้าที่ชำรุดมาปลูกต้นไม้ (f=157) และองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรจัดให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน (f=145) ตามลำดับ

ด้านความเสมอภาค โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามความสำคัญของปัญหา (f=202) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นการจัดการขยะมูลฝอย เช่น การแสดงความคิดเห็นเรื่องเวลาในการจัดเก็บขยะมูลฝอย (f=164) และ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ (f=119) ตามลำดับ

ด้านความบุคลากร โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างสม่ำเสมอ (f=164) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ (f=142) และ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลที่ ควรจัดเก็บขยะให้ตรงตามวันและเวลา (f=118) ตามลำดับ

และด้านความอุปถัมภ์ และยานพาหนะ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ควรจัดการกับปัญหากลิ่นรบกวนขณะปฏิบัติหน้างาน (f=167) รองลงมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ควรมีรถบรรทุกเพียงพอ เพื่อให้การบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยในชุมชนของท่าน (f=150) และ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ควรให้บริการจุดถังขยะมูลฝอยอย่างเพียงพอ ต่อความต้องการของประชาชน และควรมีถังขยะแยกเพื่ออำนวยความสะดวก (f=144) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ออกตรวจถังขยะในชุมชน เนื่องจากมีบางครัวเรือนไม่มีถังขยะ และนำขยะไปทิ้งถังขยะครัวเรือนผู้อื่น ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนไม่พอใจ เพราะครัวเรือนที่นำขยะไปทิ้งในถังขยะของครัวเรือนอื่นไม่ต้องเสียค่าขยะในทุก ๆ 3 เดือน และทำให้ถังขยะบ้านเขาเต็มไว ไม่สามารถให้ได้จนครบ 1 สัปดาห์ รวมถึงอยากให้เพิ่มถังขยะ และอยากให้เปลี่ยนจากถังขยะยาง มาเป็นถังขยะทรงสูงที่ทำให้สุนัขไม่สามารถคุ้ยขยะถึง

ซึ่งแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 6 คน มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านความต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบว่า มีประชาชนบางกลุ่มเข้าไม่ถึงข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ควรมีการประชาสัมพันธ์ เรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชน อย่างน้อยเดือนละไม่ต่ำกว่า 1 ครั้ง และควรมีขยายความเกี่ยวกับการรีไซเคิล เช่น ถูพลาสติก ขวดน้ำ ไปยังชุมชนอื่นที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ รวมไปถึงอยากให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล มีการส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง เพื่อลดปัญหาคัดแยกขยะที่มีการกำจัดที่แตกต่างกัน

2. ด้านความเสมอภาค

ผู้นำชุมชนต้องการให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล มีการเพิ่มรอบของการเก็บขยะ จาก 1 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็น 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อลดปัญหาขยะส่งกลิ่นเหม็น และที่สำคัญคืออยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดการหาเวลาที่ตรงกับเวลาที่ประชาชนอยู่บ้าน เพื่อจะได้ให้ประชาชนเข้าร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนและสะท้อนปัญหาต่างๆของขยะและปัญหาในชุมชน

3. ด้านบุคลากร

เจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บขยะมีความสุภาพ มีความตรงเวลา ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีบางปัญหาที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ คือ มีปัญหาการเก็บขยะไม่สะอาด ไม่เก็บขยะที่หล่นออกมาจากนอกถังขยะ ทำให้พื้นที่ดูไม่เรียบร้อยและสกปรก รวมไปถึงต้องการให้เจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล เข้ามาให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง และเข้มงวดต่อการขยะแยกขยะจากต้นทาง

4. ด้านอุปถัมภ์ และยานพาหนะ

ผู้นำชุมชนต้องการให้มีการเพิ่มรถเก็บขยะอีกอย่างน้อย 1 คัน เนื่องจากรถเดิมมีอายุการใช้งานมานานและทรุดโทรมมาก จึงต้องการให้มีรถสำรอง หากรถขยะคันเก่าไม่สามารถใช้งานได้ รวมถึงการเพิ่มถังขยะในชุมชน และจุดทิ้งขยะในชุมชนให้มากขึ้น เนื่องจากขยะในชุมชนมีมากขึ้น เพราะจุดทิ้งที่มีอยู่เดิมนั้นห่างกันมากเกินไป ประกอบกับต้องการให้มีถังขยะที่สามารถแยกประเภทขยะได้ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักการแยกขยะให้ถูกต้อง

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์ผลเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านความต่อเนื่อง ด้านความเสมอภาค และด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ไม่แตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์ผลเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความต่อเนื่อง ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านความเสมอภาค ด้านบุคลากร และด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากการศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ 1. ด้านบุคลากร เช่น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน เจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะได้ตรงเวลา รongลงมา คือ 2. ด้านความเสมอภาค เช่น บริการประชาชนทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ บริการการจัดเก็บขยะในทุกบ้านอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เรื่องการจัดการขยะมูลฝอย 3. อุปกรณ์ และยานพาหนะ เช่น รถบรรทุกขยะมูลฝอยเพียงพอสำหรับการบริการจัดเก็บ รถบรรทุกมีความพร้อมใช้งานอยู่เสมอ จดรวมขยะมูลฝอยของชุมชนเพียงพอต่อการใส่ขยะมูลฝอย และสุดท้าย 4. ด้านความต่อเนื่อง เช่น จัดเก็บขยะมูลฝอยในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ตรงเวลา มีการรณรงค์ เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ เข้าร่วมกิจกรรมการให้ความรู้การจัดการขยะในชุมชน อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาวลิท ตรีกูล (2557) การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรีจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ทั้ง 4 ด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นด้านๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านความต่อเนื่อง มีประชาชนบางกลุ่มที่เข้าถึงข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล ควรมีการประชาสัมพันธ์ เรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชน อย่างน้อยเดือนละไม่ต่ำกว่า 1 ครั้ง และควรมีขยายผลเกี่ยวกับการใช้รีไซเคิล เช่น ถูพลาสติก ขวดน้ำ ไปยังชุมชนอื่นที่อยู่ในพื้นที่เพื่อส่งเสริมการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ รวมถึงอยากให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลมีการส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านมีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง เพื่อลดปัญหาคัดที่มี การกำจัดที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวรรณ์ อินทรโชติ (2560) การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองคูคต ผลการวิจัยพบว่า โครงการและกิจกรรมในการมีส่วนร่วม ร่วมของประชาชนในชุมชน เมื่อพิจารณาภาพรวมของการดำเนินกิจกรรมในการบริหารงาน พบว่า เทศบาลฯ ใช้หลักการส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมโดยยึดหลักการ การลด การคัดแยก และการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ นั้นเป็นแนวทางที่สามารถช่วยลดจำนวนขยะมูลฝอยได้ในเขตชุมชนได้

2.2 การวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านความเสมอภาค ทางผู้นำชุมชนอยากให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล มีการเพิ่มรอบของการเก็บขยะ จาก 1 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็น 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อลดปัญหาขยะส่งกลิ่นเหม็น และที่สำคัญอยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดการหาเวลาที่ตรงกับเวลาที่ประชาชนอยู่บ้าน เพื่อจะได้ให้ประชาชนเข้าร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนและสะท้อนปัญหาต่างๆในเรื่อง

2.3 การวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บขยะมีความสุภาพ มีความตรงเวลา ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างต่อเนือง แต่ก็มีบางปัญหาที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ คือ มีปัญหาการเก็บขยะไม่สะอาด ไม่สะอาดในที่นี้คือ ไม่เก็บขยะที่หล่นออกมาจากนอกถังขยะ ทำให้พื้นที่ตรงนั้นดูรก ไม่สะอาด รวมถึงอยากให้เจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพลเข้ามาให้ความรู้เรื่องหารคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง และเข้มงวดต่อการขยะแยกขยะจากต้นทาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวรรณ์ อินทรโชติ (2560) การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองคูคต ผลการวิจัยพบว่า สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนทุกชุมชนในเขตของเทศบาล โดยได้ แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ให้คำแนะนำในการจัดทำให้ความช่วยเหลือด้าน วิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชนเป็นรายชุมชน และสนับสนุนการนำร่างแผนชุมชน และนำเสนอในการประชุมต่อสมาชิกในชุมชน ตลอดจนพิจารณาว่าโครงการและกิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน

2.4 การวิเคราะห์แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านอุปกรณ์ และยานพาหนะ สิ่งสำคัญในการเก็บขยะคือ รถเก็บขยะ จึงมีความเห็นว่าอยากให้มีการเพิ่มรถขยะอีกอย่างน้อย 1 คัน เนื่องจากรถเดิมมีการใช้งานที่นานแล้ว และทรุดโทรมมาก จึงอยากให้มีการไต่สวนเมื่อรถขยะคันเก่าเสียไม่สามารถใช้งานได้ จะได้มีรถสำรองในการเก็บขยะตามหมู่บ้าน รวมถึงการเพิ่มถังขยะในชุมชน และจุดทิ้งขยะในชุมชนให้มากขึ้น เนื่องจากขยะในชุมชนมีมากขึ้น จึงอยากให้เพิ่ม เพราะจุดทิ้งที่มีอยู่เดิมนั้น ห่างกันมากเกินไป ประกอบกับอยากให้มีถังขยะที่สามารถแยกประเภทขยะได้ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักการแยกขยะให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวรรณ์ อินทรโชติ (2560) การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองคูคต ผลการวิจัยพบว่า อุปกรณ์ถังพักขยะมูลฝอยก็ยังไม่ เพียงพอต่อการรองรับปริมาณการทิ้งขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลที่เพิ่มมากขึ้น

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่าโดยในภาพรวม เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลัย ให้อประเสริฐ (2557) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมาอำเภอมือง จังหวัดระยอง พบว่า เพศที่แตกต่างกันของประชาชน มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอมือง จังหวัดระยอง ที่ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า ในภาพรวมอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พบว่า พิชญามณูชู่ แขวงเมือง (2563) การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอกุดคำ จังหวัดมหาสารคาม การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอกุดคำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอกุดคำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมมีการจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนแตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า ในภาพรวมระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย ให้อประเสริฐ (2557) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลทับมาอำเภอมือง จังหวัดระยอง พบว่า การศึกษาที่แตกต่างกันของประชาชน มีผลต่อความพึงพอใจของ ประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอมือง จังหวัดระยอง ที่ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล ไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบพบว่า โดยในภาพรวม อาชีพมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ไม่แต่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลัย ให้อประเสริฐ (2557) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมาอำเภอมือง จังหวัดระยอง พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันของประชาชนมีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอมือง จังหวัดระยอง ที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพลควรกำหนดมาตรการหรือนโยบายทางภาษีท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืนซึ่งเป็นโครงสร้างภาษีสำหรับผู้สร้างขยะในชุมชน ภายในพ.ศ. 2570
2. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพลควรส่งเสริมให้เกิดระบบการรับรู้และการสร้างแรงจูงใจในการลดการสร้างขยะ การคัดแยกขยะ และการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Reuse) แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพลควรจัดให้มีธนาคารขยะในชุมชน ภายในพ.ศ. 2568

4. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยภูมิพลร่วมกับภาคีเครือข่ายในจังหวัดอุดรดิตถ์ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. (2563). *สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ปี 2563*. เข้าถึงได้จาก

https://www.pcd.go.th/pcd_news/11873

ทองม้วน สิมนาม. (2557). *การศึกษาสภาพ การจัด การขยะมูลฝอยชุมชนของเทศบาลในเขตพื้นที่อำเภอ ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ*.

เขาวลิต ตรีกุล. (2557). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครอง ท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ทวีสิทธิ์ สิทธิกร. (2531). *หลักและการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์

ธนาภรณ์ เมทนีสุดดี. (2543). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธัญวรรณ์ อินทรโชติ. (2560). *การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองคูคต*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปาริชาติ สังข์ขาว. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีปทุม*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

พิชญามณูชู่ แขวงเมือง, วิทยา เจริญศิริ และยุภาพร ยุภาศ. (2563). *การจัดการขยะมูลฝอยครัวเรือนของ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม*. ใน *การประชุมวิชาการ ระดับชาติด้านการบริหารกิจการสาธารณะยุคดิจิทัล ครั้งที่ 5*.

พิชิต สกกุลพราหมณ์. (2535). *การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: ธนการพิมพ์

มาตร อินมา. (2565, 1 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์.

มาลัย ไร่ประเสริฐ. (2557). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลทับมา อำเภอเมือง จังหวัดระยอง*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ สิ่งแวดล้อม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

สำนักงานทรัพยากรสำนักทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดอุดรดิตถ์. (2560). *แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดอุดรดิตถ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. เข้าถึงได้จาก <http://www.mnre.go.th/attachment/iu/download.php?WP=rUlJnJ00qmEZZz1CM500hJatrTgjWz0kqmqZZ21CM500hJatrTDo7o3Q>

GREEN NETWORK. (2563). *ทั่วโลกกำจัดขยะ (พลาสติก) แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ร่วมกันอนุรักษ์พลังงาน*. เข้าถึงได้จาก <https://www.greennetworkthailand.com/%E0%B8%81%E0%B8%B3%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%82%E0%B8%A2%E0%B8%B0%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81/>

Vroom, W. H. (1964). *Working and motivation*. New York: John Wiley and Sons.

Wolman, B. B. (1973). *Dictionary of behavior science*. New York: Van Norstand Reinhold.

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร
สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
GUIDELINES OF INCREASING THE EFFICIENCY OF TRAFFIC POLICE PERFORMANCE
MUANG NAKHON PATHOM POLICE STATION, NAKHON PATHOM PROVINCE

สุกิต น้อมศิริ¹
โสรัตน์ กลั้ววิลา²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจรสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานและการหาแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ประชากร คือ ผู้บริหาร หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานจราจรและผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานจราจรในสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐมจำนวน 15 ราย และผู้ใช้รถใช้ถนนจำนวน 30 ราย ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างโดยรูปแบบการเลือกตัวอย่างตามเกณฑ์ (Criterion sampling) และใช้รูปแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ ข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ ส่วนแผนงานที่กำหนดมีความชัดเจนและผู้ปฏิบัติดำเนินการสอดคล้องตามแผน เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือและมีความสัมพันธ์ที่ดี ปัจจัยภายนอกที่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น ผู้ใช้รถใช้ถนนขับรถเร็วเกินกำหนด ไม่สวมหมวกนิรภัย ดื่มแอลกอฮอล์ ทัศนคติที่ผิดเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน ควรมีการสนับสนุนปัจจัยงบประมาณและบุคลากร การทบทวนกฎระเบียบแนวปฏิบัติใหม่ ๆ มีการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รมณรงค์ให้ความรู้และเปิดโอกาสให้ผู้ใช้รถใช้ถนนมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, ตำรวจจราจร, นครปฐม

Abstract

A study of guidelines of increasing the efficiency of traffic police performance Muang Nakhon Pathom Police Station Nakhon Pathom Province. The objectives are to study obstacles and problems of operations and suggest the ways to increase the efficiency of the operations. The population is executives, supervisors, traffic police and road users in the area of Muang Nakhon Pathom Police Station Nakhon Pathom Province. The sample group were executives, supervisors and traffic police in Nakhon Pathom Provincial Police Station, Nakhon Pathom Province 15 cases and 30 road users. The researcher randomly sampling using the Criterion sampling method and using the purposive sampling method. The tool was a structured

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษาและการบังคับใช้กฎหมาย) คณะสังคมศาสตร์
โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

² รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

interview form. Data were collected by in-depth interviews. The result found that the management in an organization including the limitation in the part of human resources and budget. The plan that was identified clearly and operate in accordance with the established plans. The staffs give cooperation and have good relationships. External factors affected problems and obstacles in the part of implementation of traffic law enforcement and road users who engage in defiance, evasion, over speeding, modified engines, not wearing a helmet, drinking alcohol, underperforming vehicles, attitudes that are incorrect about using roads. In the part of suggestions to increase efficiency in performing traffic polices including supporting budget and human resources, reviewing regulations and new practices to keep up with the changes. There should be training to officers, give corporations with other agencies, campaign to give road users the opportunity to participate in traffic work.

Keywords: Performance Efficiency, Traffic police, Nakhonpathom.

บทนำ

ปัญหาการจราจรเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติของทุกประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยเป็นปัญหาระดับชาติที่มีความสำคัญและร้ายแรงไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัญหาอื่นๆ โดยเฉพาะปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนนที่ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในทุกยุคต่างพยายามกำหนดมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการเกิดอุบัติเหตุจราจรอย่างต่อเนื่อง และมีความพยายามในการบังคับเพื่อให้บังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามพบว่าที่ผ่านมาการแก้ไขปัญหาการจราจรยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาการจราจรเป็นอย่างมากทั้งปัญหาอุบัติเหตุและการจราจรที่ติดขัด เนื่องจากการสร้างพื้นที่รองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม และเส้นทางเชื่อมโยงเพื่อการขนส่งรวมทั้งการขยายตัวของจำนวนประชากร ทำให้ปริมาณการจราจรและการเดินทางบนถนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นจำนวนมาก ข้อมูลจำนวนอุบัติเหตุจราจรทางบกจากศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ (2561) พบว่า การเกิดอุบัติเหตุในจังหวัดนครปฐมที่เป็นเหตุให้บาดเจ็บ ทุพพลภาพและเสียชีวิต มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2555-2560 แม้จะลดลงบ้างในช่วงปี 2561-2562 เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 แต่ก็พบว่าจำนวนอุบัติเหตุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังปีดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม (2563) รายงานว่าพื้นที่ที่พบการเกิดอุบัติเหตุสูงสุดในปี 2563 คือ พื้นที่ อ.เมืองนครปฐม รองลงมาคือ อ.สามพราน และ อ.นครชัยศรี ตามลำดับ จากสถิติพบว่า อัตราการเกิดอุบัติเหตุอยู่ในระดับที่สูงขึ้นดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนและได้มีการเร่งหาวิธีการเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้มาตรการต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด การรณรงค์สร้างความตระหนักแต่ผู้ขับขี่ ยวดยานพาหนะ อย่างไรก็ตามพบว่า ปัจจุบันการใช้กฎหมายจราจรแทบจะไม่มีผลต่อการแก้ปัญหการจราจรติดขัดและลดการเกิดอุบัติเหตุแต่อย่างใด เนื่องจากประชาชนไม่เกิดความเกรงกลัว การบังคับใช้กฎหมายไม่ก่อให้เกิดการยับยั้งต่อผู้กระทำความผิดหรือยังไม่กระทำความผิด ทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนไม่มีวินัยในการขับขี่รถ อันเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุ (วิสัย วงษ์อินทร์, 2542) โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ ผู้ใช้รถใช้ถนนส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร จึงทำให้มีผู้บาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุการจราจรเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม รวมทั้งหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. การหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของจราจรของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรครวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคมีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สรุปผลการสืบค้น ดังนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1. ด้านการบริหารจัดการองค์กร ดังนี้ ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการควบคุม ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ด้านการสนับสนุนและความผูกพันกับองค์กรหรือบุคคลสำคัญ

2. ด้านผู้ใช้รถใช้ถนน ดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานจราจร และผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างโดยรูปแบบการเลือกตัวอย่างตามเกณฑ์ (Criterion sampling) และใช้รูปแบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานจราจร ในสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 15 ราย และตัวอย่างผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่การปฏิบัติงานของสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่ผ่านมา สำหรับประเด็นสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านบริหารจัดการองค์กร ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการควบคุม ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน 2. แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม แนวทางใน

การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบริหารจัดการองค์กร ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านการควบคุม ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน

การสร้างเครื่องมือวิจัย การสร้างเครื่องมือหรือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างดังต่อไปนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักการและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา 2) ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานและขอบเขตทางทฤษฎี เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม 3) กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง ให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย 4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ และทำการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะมาแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนจะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

สัมภาษณ์โดยมีรูปแบบเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือ การพูดคุย สัมภาษณ์ซักถามเพื่อให้ได้คำตอบ ผู้สัมภาษณ์ทำการจดประเด็นคำตอบที่สำคัญ พร้อมทั้งอนุญาตบันทึกข้อมูลในรูปแบบคลิปเสียง เพื่อให้สามารถเก็บประเด็นรายละเอียดของข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจแบบองค์รวม เน้นการค้นหาความจริงจากผู้รู้จริง (Key informants) โดยข้อมูลที่น่าเสนอจะมีลักษณะเป็นเนื้อหาที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว โดยมีกรอบการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) การแยกแยะและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้ 2) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความ เรียบเรียงและอภิปรายตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา 3) นำเสนอข้อมูลข้อมูลในรูปของร้อยแก้ว และการเน้นนำเสนอปรากฏการณ์สำคัญที่ค้นพบ (Quotations)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาในประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายจราจรของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายจราจรของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ในแต่ละประเด็นมีผลการศึกษา ดังนี้ ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการองค์กร

1) ด้านสมรรถนะองค์กร ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสำหรับสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายจราจร จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ระบุว่าที่ผ่านมางานจราจรได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในด้านต่างๆ ค่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็น บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ส่งผลให้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ประกอบการอำนวยความสะดวกจราจรน้อยตามมา โดยในปัจจุบันพบว่าบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านจราจรมีไม่เพียงพอกับความต้องการหรือการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน นอกจากนี้ยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการดำเนินงานด้านจราจร เช่น กรวย สัญญาณไฟ กิ่งวงจราจรปิด อีกด้วย สำหรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่จะนำมาช่วยสนับสนุนงานจราจรนั้น ต้องใช้เงินทุนในการจัดหาจำนวนมาก 2) ด้านการควบคุม ได้แก่ การ

บังคับใช้กฎหมายจราจร มีความชัดเจน มีมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงาน แผนงาน หรือโครงการที่ได้กำหนดไว้ ในการบังคับใช้กฎหมายบางประการอาจมีข้อจำกัดที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ เช่น จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอที่จะดูแลการจราจรได้อย่างทั่วถึงโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีการจราจรคับคั่ง หรือปัญหาสัญญาณไฟจราจรที่ชำรุดเสียหายและไม่สามารถซ่อมหรือทดแทนได้อย่างทันท่วงที 3) ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านจราจรให้ความร่วมมือหรือมีท่าทีในการต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายจราจร การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ผ่านมาทุกรายได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างดีโดยไม่มีท่าทีต่อต้านแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ ซึ่งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ก็ต้องการให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นไร้ปัญหา เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนให้น้อยที่สุด 4) ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหัวหน้างาน หน่วยงานภายในและหน่วยงานต่างๆ นั้นถือเป็นสิ่งที่ดีและจะทำให้การทำงานมีความรวดเร็วและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น 5) ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ การได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูงและสื่อมวลชน มักจะได้มาซึ่งผลประโยชน์และประชาชนทั่วไปมักจะมองว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความทุจริตในหน้าที่ ดังนั้น การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันจึงมีระดับระวางในประเด็นนี้เป็นอย่างมาก

ปัญหาและอุปสรรคด้านผู้ใช้รถใช้ถนน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัญหาที่เกิดขึ้นปัจจุบันในพื้นที่ที่เกิดจากผู้ขับขี่เพศชาย ได้แก่ การขัดขืนการบังคับใช้กฎหมาย การข่มขู่ ปัญหาการขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ปัญหาการชนกันเนื่องจากการทะเลาะเบาะแว้งหรือการใช้อารมณ์เป็นที่ตั้ง การตัดแปลงยานพาหนะไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการตีมีดเครื่องตีแอลกอฮอล์ 2) อายุของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัญหาที่เกิดจากอายุของผู้ใช้รถใช้ถนนที่ประสบในพื้นที่ปัจจุบัน คือ การขับขี่ยานพาหนะของผู้ที่มีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย การขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการขับขี่จักรยานยนต์ด้วยความคึกคะนองของวัยรุ่น ความต้องการแสดงออกถึงความสามารถในทางที่ผิดของวัยรุ่นในกลุ่มเพื่อน ความต้องการได้รับการยอมรับในทางที่ผิด การตีมีดแอลกอฮอล์หรือการใช้สารเสพติดก่อนขับขี่ยานพาหนะ ผลที่เกิดขึ้นคือมีวัยรุ่นจำนวนมากประสบอุบัติเหตุทั้งเสียชีวิต บาดเจ็บและพิการ 3) อาชีพของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัญหาปัจจุบันที่พบเจอเกี่ยวกับอาชีพของผู้ใช้รถใช้ถนนนั้น หากมองแบบผิวเผินทั่วไปจะเห็นได้ว่าผู้คนในปัจจุบันทุกสาขาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพโดยอ้อมก็มีความต้องการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อการเดินทาง ประเด็นนี้ทำให้การจราจรในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นคับคั่งเป็นอย่างมาก 4) ยานพาหนะที่ใช้ของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายจราจรที่เกิดจากยานพาหนะของผู้ใช้รถใช้ถนนในพื้นที่ที่มีไม่มากนักสำหรับปัญหาที่พบบ่อยครั้ง ได้แก่ การตัดแปลงต่อพ่วงอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งทำให้มีความคล่องตัวต่ำหรือมีการชำรุดเสียหายระหว่างการขับขี่จนเกิดอุบัติเหตุแก่ตนเองและรถคันอื่น ๆ

2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านจราจร เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจราจร การแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ ปกป้องหรือ การเคยเข้าร่วมอบรมหรือรับความรู้เกี่ยวกับการจราจร การวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาจราจร การร่วมปฏิบัติ และการควบคุม แก้ไขและจัดการปัญหาจราจร เป็นต้น ปัจจุบันในพื้นที่ดูแลของจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจรมักเป็นกลุ่มเดิม ๆ กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์หรือไม่เคยได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจราจรมาก่อน ไม่รับรู้ถึงปัญหาและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบในการใช้รถใช้ถนนอีกด้วย ไม่เกรงกลัวที่จะละเมิดกฎจราจรจนทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

3. ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน เช่น ความรู้หรือความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ความเชื่อหรือทัศนคติที่ผิดๆ เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน เชื่อว่าสิ่งที่ผิดเป็นสิทธิ์ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ เป็นต้น ปัจจุบันผู้ใช้รถใช้ถนนมักมีความเชื่อหรือทัศนคติที่ผิดๆ เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน โดยอ้างว่าทำได้ ใครๆ เขาก็ทำกัน เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับขี่ยานพาหนะ การไม่สวมหมวกกันน็อคและคาดเข็มขัดนิรภัย การจอดรถในที่ห้ามจอด การวางสิ่งของระเกะระกะบริเวณทางเท้าหรือไหล่ทาง การขับขี่ยานพาหนะโดยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ เป็นต้น โดยผู้ที่มีทัศนคติที่ผิดๆ จะมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่ใครๆ เขาก็ทำกัน ซึ่งความเชื่อที่ผิดๆ ดังกล่าวมักจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุหรือทำให้ความเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

2. แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

แนวทางการจัดการจราจร

1) ด้านสมรรถนะองค์กร ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องสำหรับสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายจราจร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาหรือสนับสนุนปัจจัยสำคัญในการดำเนินการด้านจราจรของเจ้าหน้าที่ ทั้งการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ การสนับสนุนหรือสรรจัดงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการจราจรมาใช้เพื่อลดการใช้บุคลากรลงหรืออาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความรวดเร็ว แม่นยำและมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้บุคลากรเพียงอย่างเดียว 2) ด้านการควบคุม ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายจราจร มีความชัดเจน มีมาตรฐานสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงาน แผนงาน หรือโครงการที่ได้กำหนดไว้ แต่การบังคับใช้กฎหมายมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมาก สิ่งที่เกี่ยวข้องด้านนโยบายควรดำเนินการคือ การทบทวนกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติใหม่ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคปัจจุบันนี้ สนับสนุนผู้ใช้รถใช้ถนนที่มีการติดกล้องหน้ารถซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายจราจรมีความง่ายมากยิ่งขึ้น 3) ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านจราจรให้ความร่วมมือหรือมีท่าทีในการต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายจราจร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ควรมีการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญของการบังคับใช้กฎหมาย 4) ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง งานจราจรสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อลดปัญหาในการให้การบังคับใช้กฎหมายและส่งเสริมให้การทำงานบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น 5) ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจาก กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูงและสื่อมวลชน ส่วนใหญ่ที่เป็นผู้ใช้รถใช้ถนนเห็นว่าไม่ควรส่งเสริมให้มีการสนับสนุนหรือสร้างความผูกพันกับกลุ่มนี้ เนื่องจากไม่ยากให้ถูกมองว่ามีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง

แนวทางการใช้รถใช้ถนน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศของผู้ใช้รถใช้ถนน เพศนั้นอาจไม่มีข้อเสนอแนะในการจัดการกับผู้ใช้รถใช้ถนนที่มีเพศที่แตกต่างกัน โดยควรจะมีการดำเนินการหรือตรวจตรา กวดขันอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้รถใช้ถนนเพศใด แต่สิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรดำเนินการคือ การเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลหรือสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่างๆ เช่น ผู้ใช้รถใช้ถนนบริเวณสถานบันเทิงที่มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือการตรวจตราสถานที่ที่วัยรุ่นมักจะใช้เป็นแหล่งช้อปปิ้งในการแข่งรถ 2) อายุของผู้ใช้รถใช้ถนน เกี่ยวกับการจัดการกับกลุ่มผู้ใช้รถใช้ถนนที่มีอายุที่แตกต่างกันว่า ควรมีการเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายในประเด็นดังกล่าวมากขึ้น โดยห้ามไม่ให้ผู้ที่อายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์เป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะ ผู้ที่สูงอายุ

ควรมีการกำหนดอายุสูงสุดของผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตขับขี่ 3) อาชีพของผู้ใช้รถใช้ถนน ควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะสำหรับบางอาชีพที่เกิดขึ้นปัจจุบันที่มักจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เพื่อให้กฎระเบียบมีความทันสมัย เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น รถตู้กระบะขนส่งสินค้า หรือรถจักรยานยนต์ผู้ให้บริการส่งอาหาร ควรมีการกำหนดเงื่อนไขพิเศษในการใช้รถใช้ถนนสำหรับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าว เช่น จำกัดความเร็วในพื้นที่ชุมชน 4) ยานพาหนะที่ใช้ของผู้ใช้รถใช้ถนน ควรมีความเข้มงวดในการกวาดล้างมากขึ้น รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายให้จริงจังขึ้น เช่น การเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะในกรณีพบเห็นว่าใช้รถที่ดัดแปลงในการขับขี่ การกำหนดความเร็วและตรวจจับอย่างจริงจังกรณีใช้ยานพาหนะที่มีสมรรถภาพสูงและขับขี่ด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดในพื้นที่ชุมชน

2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านจราจร เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจราจร การแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ ควรมีการสร้างประสบการณ์การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานด้านการจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องแก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ในกลุ่มผู้ที่ยื่นขอใบขับขี่กับกรมขนส่งทางบก และกลุ่มเป้าหมายที่ขอใบขับขี่ผ่านสถาบันสอนขับรถยนต์ต่างๆ ที่ต้องมีความจริงจังและเข้มข้นมากขึ้น การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษหรือผลเสียที่เกิดขึ้นจากการละเมิดกฎหมายจราจร

3. ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน เช่น ความรู้หรือความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ความเชื่อหรือทัศนคติที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน เชื่อว่าสิ่งที่เป็นสิทธิ์ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ เป็นต้น ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างการจดจำแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน เช่น การจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มีข้อความหรือรูปภาพที่สร้างการจดจำแก่ผู้พบเห็น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการองค์กร

1.1 ด้านสมรรถนะขององค์กร ที่ผ่านมางานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในด้านต่างๆ ค่อนข้างน้อย ได้แก่ 1.บุคลากร มีปัญหาด้านบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานด้านจราจรมีไม่เพียงพอกับความต้องการหรือการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้รถ 2.เงินทุน มีปัญหาการขาดแคลนเงินที่จะนำมาช่วยสนับสนุนงานจราจร 3. วัสดุอุปกรณ์ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการดำเนินงานด้านจราจร เช่น กรวย สัญญาณไฟ กล้องวงจรปิด 4.เทคโนโลยี มีปัญหาด้านการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ สมรรถนะองค์กรเหล่านี้มีผลต่อการบังคับใช้หรือมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายจราจร เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยเฉพาะเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะทำให้การทำงานรวดเร็วมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการศึกษาด้านสมรรถนะองค์กร พบว่ามีที่ผ่านมางานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรในด้านต่างๆ ค่อนข้างน้อย ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบังคับกฎหมายจราจรเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะทำให้การทำงานรวดเร็วมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ผ่านมาหลายผลงาน เช่น ผลงานวิจัยของ พร้อมพงษ์ สนิทกลาง (2561) พิศรา สีนลอยมา และคณะ (2561) และผลการศึกษาของ ฐฐนรินทร์ เนียมประดิษฐ์ นุชนารถ แห่งแจ้งและศุภกร นิธิพวรรณ (2559) ที่ซึ่งปัญหาขาดแคลนงบประมาณเช่นกัน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดเตรียมหรือการดำเนินงานต่างๆ เช่น ขาดแคลนอุปกรณ์ในการตรวจวัดความเร็ว ขาดแคลนอุปกรณ์ตรวจควันดำ การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรดูแลจุดเกิดอุบัติเหตุ

1.2 ด้านการควบคุม แผนงานหรือโครงการๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านจรรยาที่กำหนดไว้มีความชัดเจน และผู้ปฏิบัติงานได้พยายามในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผนงานดังกล่าวแล้ว ผลการศึกษาพบว่าด้านการควบคุมที่ผ่านมามีความชัดเจน ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ทั้งนี้การควบคุมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายจรรยา ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นัทธี จิตสว่างและคณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายในการลงโทษและปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดกฎหมายจรรยา ในขณะที่ผ่านงานวิจัยของ จตุรงค์ ผัดวงค์ (2562) พบว่า แผนงานที่กำหนดขึ้นอย่างไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจะส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ผลการศึกษาพบว่าการบังคับใช้กฎหมายในการลงโทษและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดกฎหมายจรรยานั้นยังขาดมาตรการบังคับให้ชำระค่าปรับที่เด็ดขาด ขาดมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดกฎหมายจรรยาหลังถูกพิพากษาคดีเพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เมื่อการบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพทำให้ผู้ใช้รถขาดระเบียบวินัยเมื่อไม่ถูกลงโทษ ผู้ใช้รถจึงไม่เกรงกลัวกฎหมาย

1.3 ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ผ่านมามีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างดีโดยไม่มีท่าทีต่อต้านแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นหน้าที่ที่ต้องทำ และเจ้าหน้าที่ทุกคนต่างตั้งใจปฏิบัติงานนี้อย่างเต็มความสามารถ ผลการศึกษาพบว่าด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ด้านจรรยาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบังคับใช้กฎหมายจรรยาเป็นอย่างยิ่ง โดยหากมีทัศนคติและพฤติกรรมต่อต้าน ย่อมไม่ยอมรับและไม่ปฏิบัติตาม โดยอาจจะเพิกเฉยหรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่เมื่อเห็นการละเมิดกฎหมายจรรยา ปัจจุบันพบว่าเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ผ่านมามีการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่มีท่าทีต่อต้านแต่อย่างใด และเจ้าหน้าที่ทุกท่านปฏิบัติงานในหน้าที่นี้มายาวนานและต้องการเป็นส่วนสำคัญในการช่วยลดปัญหาจรรยาในพื้นที่อย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นรวัดน์ งามฤทธิ์ (2546) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายจรรยา ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่าตำรวจจราจรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจราจรมายาวนานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี

1.4 ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ที่ผ่านมามีบุคลากรภายในองค์กรมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทั้งในระดับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งทำให้การทำงานรวดเร็วมากยิ่งขึ้น การได้รับการสนับสนุน การมีความสัมพันธ์ที่ดีหรือความร่วมมือ จะทำให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น แต่หากเกิดความขัดแย้งหรือขัดขวาง กระทำการอันเป็นอุปสรรคหรือไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานขององค์กรหรือเจ้าหน้าที่จรรยา ย่อมทำให้การทำงานประสบความสำเร็จได้ยาก ผลการศึกษาด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร พบว่าสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม มีโครงสร้างการปกครอง ใช้อำนาจและมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันทั้งนี้การที่องค์กรมีโครงสร้างอำนาจและความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุน มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ได้รับความร่วมมือ จะทำให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards) ที่ได้เสนอไว้ว่า โครงสร้างทางการบริหาร (Bureaucratic Structure) เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งส่งผลสำเร็จต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งความสัมพันธ์ของคนในองค์กร การกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure, SOP) และการกระจายงาน (Fragmentation) SOP

1.5 ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันจึงมีระดับระวางในประเด็นนี้เป็นอย่างมากและพยายามหลีกเลี่ยง โดยเฉพาะการได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอิทธิพลและนักการเมือง ปัจจัยดังกล่าวมีผลให้การบังคับใช้กฎหมายจรรยาสำเร็จหรือล้มเหลวได้ในเวลาเดียวกัน หากได้รับการสนับสนุนปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงาน หรือได้รับการเอื้ออำนาจ

ความสะดวกรวดในการปฏิบัติงาน จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน อาจทำให้มีเรื่องของผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง อาจเกิดการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ หากเป็นไปได้เพื่อผลประโยชน์ขององค์กรและประชาชนโดยรวม สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จะมีการสร้างความผูกพันกับเครือข่ายหรือบุคคลสำคัญแน่นอน เนื่องจากกลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง ตลอดจนสื่อมวลชน อาจให้การสนับสนุนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทั้งด้านการเมือง งบประมาณและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ (วรเดช จันทรศร, 2540)

2. ปัญหาและอุปสรรคด้านผู้ใช้รถใช้ถนน

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศของผู้ใช้รถใช้ถนน ปัจจุบันในพื้นที่มักเกิดจากผู้ขับขี่เพศชาย ได้แก่ พฤติกรรมการต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายจราจร การข่มขู่ ขับรถเร็วเกินกำหนด การทะเลาะเบาะแว้งหรือการใช้อารมณ์ การตัดแปลงยานพาหนะการตีเครื่องตีแมลลอคฮอลล์ขณะขับขี่ เป็นต้น ในขณะที่เพศหญิงมักจะอ้างว่าไม่มีความรู้เรื่องกฎหมาย ไม่ถนัดเส้นทาง 2) อายุของผู้ใช้รถใช้ถนน มักประสบปัญหาจากผู้ขับขี่ยานพาหนะที่มีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ ที่ขับรถเร็วเกินกำหนด คึกคะนอง ตีแมลลอคฮอลล์หรือการใช้สารเสพติด การขับขี่แบบขาดโผนและไม่สวมหมวกกันน็อก ผู้ที่มีวิสัยทัศน์หรือมีวุฒิภาวะที่เหมาะสมที่จะสามารถใช้รถใช้ถนนได้โดยไม่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนอย่างควรมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และมีอายุไม่เกิน 65 ปี 3) อาชีพของผู้ใช้รถใช้ถนน เจ้าหน้าที่ตำรวจระบุว่าปัญหาอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนในปัจจุบันที่เกิดจากอาชีพต่างๆ ที่พบบ่อยได้แก่ อาชีพผู้ขับรถส่งสินค้าทั้งที่เป็นรถกระบะตู้ทึบและรถจักรยานยนต์ที่ให้บริการส่งอาหารตามอาคารบ้านเรือนต่างๆ ซึ่งมีจำนวนมากขึ้นในปัจจุบันนี้ โดยอุบัติเหตุที่พบบ่อยครั้งได้แก่ การขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด 4) ยานพาหนะที่ใช้ของผู้ใช้รถใช้ถนน เจ้าหน้าที่ตำรวจระบุว่าปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับยานพาหนะที่พบบ่อยได้แก่ ยานพาหนะที่หมดสภาพหรือเก่าเกินไป ยานพาหนะที่มีการติดตั้งอุปกรณ์เสริมหรือพ่วงไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด ยานพาหนะที่มีสมรรถนะสูงเกินไปในแหล่งชุมชนที่มีการสัญจรพลุกพล่าน ขับโดยใช้ความเร็วสูงจนทำให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนขึ้น

ผลการศึกษาด้านปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้รถใช้ถนน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และยานพาหนะที่ใช้ขับขี่ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าสามารถก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายจราจรได้ โดยปัญหาปัจจุบันที่ประสบเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ได้แก่ ปัญหาการใช้รถใช้ถนนส่วนใหญ่เกิดจากผู้ขับขี่เพศชายที่มักต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายจราจร มีการขัดขืน ข่มขู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นันทิ จิตสว่าง และคณะ (2560) ที่พบว่าตำรวจจราจรมักจะมีปัญหาการเผชิญหน้ากับตัวผู้ใช้รถใช้ถนนและบางครั้งถูกทำร้ายโดยการขับรถเฉี่ยวชน ปัญหาขับรถเร็วเกินกำหนด การทะเลาะเบาะแว้งหรือการใช้อารมณ์ การตัดแปลงยานพาหนะการตีเครื่องตีแมลลอคฮอลล์ขณะขับขี่ ผู้ขับขี่ยานพาหนะที่มีอายุไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ ที่ขับรถเร็วเกินกำหนด คึกคะนอง ตีแมลลอคฮอลล์หรือการใช้สารเสพติด การขับขี่แบบขาดโผนและไม่สวมหมวกกันน็อก อุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนในปัจจุบันที่เกิดจากอาชีพต่างๆ ที่พบบ่อยได้แก่ อาชีพผู้ขับรถส่งสินค้าทั้งที่เป็นรถกระบะตู้ทึบและรถจักรยานยนต์ที่ให้บริการส่งอาหารตามอาคารบ้านเรือนต่างๆ โดยอุบัติเหตุที่พบบ่อยครั้งได้แก่ การขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การตัดแปลงต่อพ่วงอุปกรณ์ต่างๆ ในรถจักรยานยนต์ ยานพาหนะที่มีสมรรถนะสูงเกินไปในแหล่งชุมชนที่มีการสัญจรพลุกพล่าน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กาญจน์กรอง สุอังคะ (2559) ที่ศึกษาพฤติกรรมการขับขี่ของวัยรุ่นที่มีผลต่อความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถจักรยานยนต์ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นอายุ 15-18 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ 1-5 ปี ไม่มีใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์และเคยมีประสบการณ์การฝ่าฝืนกฎจราจร ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการไม่สวมหมวกนิรภัยและไม่มีใบอนุญาตขับขี่ กลุ่มวัยรุ่น 1 ใน 3 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดเคยประสบอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นมี

ความเห็นว่ามีผู้ที่มีความชำนาญในการขับขี่สามารถใช้ความเร็วสูงได้ ถ้าถนนโล่งๆ ก็สามารถใช้เร็วกว่าความเร็วที่กฎหมายกำหนดได้ มีการเบียด การแทรกคันอื่นเพื่อให้ไปถึงจุดมุ่งหมายเร็วขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นัชรศม ฐิทธิธัญญวัฒน์ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ภายในเขตเทศบาลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงมีการปฏิบัติตามกฎจราจรดีกว่าเพศชายในด้านความเร็ว ด้านการใช้โทรศัพท์มือถือและด้านสุรา ผู้ที่มีอายุระหว่าง 26-40 ปีมีการปฏิบัติตามกฎจราจรดีกว่ากลุ่มอื่นๆ ผู้ที่มีประสบการณ์การขับขี่ยานยนต์น้อยกว่า 1 ปี มีการปฏิบัติตามกฎจราจรน้อยกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และผู้ที่เคยผ่านการอบรมกฎจราจรขับขี่อย่างปลอดภัยจะมีการปฏิบัติตามกฎจราจรในทุกด้านดีกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรม

2.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ในงานด้านจราจร ปัจจุบันผู้ที่ทำผิดกฎหมายจราจรมักเป็นกลุ่มเดิม ๆ ที่เคยทำผิดแล้วและส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์หรือไม่เคยได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจราจรมาก่อน หากผู้ใช้รถใช้ถนนเป็นผู้มีความรอบรู้และมีเคยมีประสบการณ์การมีส่วนร่วมในงานด้านจราจร มักจะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการปฏิบัติตามกฎจราจร เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้ทราบดีถึงผลกระทบที่จะตามมาของการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าว สอดคล้องข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาของ ก้องปิติ อ่อนมาก (2563) ที่แนะนำให้ความสร้างร่วมมือกับประชาชนและหน่วยงานภายนอกเพื่ออุปสรรคในการทำงานลง

2.3 ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน ปัจจุบันผู้ใช้รถใช้ถนนมักมีความเชื่อหรือทัศนคติที่ผิดๆ เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายจราจรเป็นอย่างยิ่ง เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับขี่ ไม่สวมหมวกกันน็อคและคาดเข็มขัดนิรภัย จอดรถในที่ห้ามจอด การขับขี่โดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ เป็นต้น ความเชื่อหรือทัศนคติเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ผิดๆ ของผู้ใช้รถใช้ถนนจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายจราจรของตำรวจจราจรเป็นไปได้ยากขึ้น เนื่องจากความเชื่อหรือความเคยชินดังกล่าวมักจะทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือทำให้ความเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จราจรควรมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยอาจมีการกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงขึ้นและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวและหลบจำ สอดคล้องกับทฤษฎีการเลือก (Choice theory) ที่ระบุว่า การละเมิดกฎหมายของคน เกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัว ได้มีการชั่งน้ำหนักกระหน่ำการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์และบทลงโทษแล้ว พฤติกรรมดังกล่าวสามารถควบคุมหรือยับยั้งได้ ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัดให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ (นัทธิ จิตสว่าง และคณะ, 2560 , ธีรศักดิ์ ลีละพัฒนา และอัษฎา กล้าหาญ, 2564, จตุรงค์ ผึ้งวงศ์, 2562)

2. การหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของจราจรของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

2.1 ด้านการบริหารจัดการองค์กร

2.1.1 ด้านสมรรถนะองค์กร ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง สำหรับสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายจราจร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดหาหรือสนับสนุนปัจจัยสำคัญในการดำเนินการด้านจราจรของเจ้าหน้าที่ ทั้งการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอ การสนับสนุนหรือสรรจัดงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ทั้งนี้หากไม่สามารถจัดหาบุคลากรเพิ่มได้ควรนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการจราจรมาใช้เพื่อลดการใช้บุคลากรลงหรืออาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีความรวดเร็ว แม่นยำและมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้บุคลากรเพียงอย่างเดียว

2.1.2 ด้านการควบคุม ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายจราจร มีความชัดเจน มีมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงาน แผนงาน หรือโครงการที่ได้กำหนดไว้ แผนงาน โครงการหรือแนวปฏิบัติในปัจจุบันมีความชัดเจน แต่การบังคับใช้กฎหมายมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องจำนวนมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านนโยบายควรดำเนินการคือ การทบทวนกฎระเบียบหรือแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคปัจจุบันนี้ เช่น แนวปฏิบัติในการการควบคุมการขับขี่ของผู้ใช้รถใช้ถนน การส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ใช้รถใช้ถนนที่มีการติดกล้องหน้ารถซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายจราจรมีความง่ายมากยิ่งขึ้น

2.1.3 ด้านความร่วมมือและการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านจราจรให้ความร่วมมือหรือมีท่าทีในการต่อต้านการบังคับใช้กฎหมายจราจร ไม่มีปัญหาเรื่องความต่อต้านจากผู้ปฏิบัติงานแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ควรมีการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง มีการจัดอบรมสัมมนาปีละหนึ่งครั้ง ส่วนเจ้าหน้าที่ใหม่ที่เพิ่งเข้ามารับหน้าที่ควรจัดอบรมครั้งแรกก่อนการปฏิบัติงาน โดยเนื้อหาควรเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ให้ความสำคัญของการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละและเต็มใจ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานอย่างเต็มที่

2.1.4 ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง งานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อลดปัญหาในการให้การบังคับใช้กฎหมายและส่งเสริมให้การทำงานบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การตั้งจุดตรวจช่วงเทศกาล กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ทำกิจกรรมกับประชาชนทั่วไป

2.1.5 ด้านการสนับสนุนและความผูกพันขององค์กรหรือบุคคลสำคัญ ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจาก กลุ่มอิทธิพล กลุ่มผลประโยชน์ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูงและสื่อมวลชน ไม่ควรส่งเสริมให้มีการสนับสนุนหรือสร้างความผูกพันกับกลุ่มนี้ เนื่องจากไม่อยากให้ถูกมองว่ามีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในยุคปัจจุบันคงหลีกเลี่ยงผลจากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารไม่ได้ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสื่อมวลชนให้มากขึ้น โดยอาจสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนในการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์

2.2 ด้านผู้ใช้รถใช้ถนน

2.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศของผู้ใช้รถใช้ถนนนั้นควรจะมีการดำเนินการหรือตรวจตรา กวดขันอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้รถใช้ถนนเพศใด แต่สิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรดำเนินการคือ การเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลหรือสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่างๆ เช่น ผู้ใช้รถใช้ถนนบริเวณสถานบันเทิงที่มักจะมีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือการตรวจตราสถานที่ที่วัยรุ่นมักจะใช้เป็นแหล่งชงสุมในการแข่งรถ 2) อายุของผู้ใช้รถใช้ถนนเกี่ยวกับการจัดการกับกลุ่มผู้ใช้รถใช้ถนนที่มีอายุที่แตกต่างกันควรมีการเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายในประเด็นดังกล่าวมากขึ้น โดยห้ามไม่ให้ผู้ที่อายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์เป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะ นอกจากนี้ผู้ที่สูงอายุเกินไปก็เช่นกันโดยอาจมีการกำหนดอายุสูงสุดของผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตขับขี่ได้ 3) อาชีพของผู้ใช้รถใช้ถนนควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะสำหรับบางอาชีพที่เกิดขึ้นปัจจุบันที่มักจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน เพื่อให้กฎระเบียบมีความทันสมัย เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ เช่น รถตู้กระบะขนส่งสินค้า หรือรถจักรยานยนต์ผู้ให้บริการส่งอาหาร ควรกำหนดเงื่อนไขพิเศษในการใช้รถใช้ถนนสำหรับผู้ประกอบอาชีพดังกล่าว เช่น จำกัดความเร็วในพื้นที่ชุมชน หรือการกำหนดเงื่อนไขร่วมกับผู้ประกอบการเกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกอบอาชีพขับรถส่งสินค้า ให้ผู้ที่ประกอบอาชีพเหล่านี้ได้ต้องผ่านการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน 4) ยานพาหนะที่ใช้ของผู้ใช้รถใช้ถนนในการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายจราจรว่าในประเด็นของยานพาหนะของผู้ใช้รถใช้ถนนนั้น ควรมีความเข้มงวดในการกวดขันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งบังคับใช้กฎหมายให้จริงจังขึ้น เช่น การเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่

ยานพาหนะในกรณี que พบเห็นว่าใช้รถที่ดัดแปลงในการขับขี่ การกำหนดความเร็วและตรวจจับกรณีใช้ยานพาหนะที่มีสมรรถภาพสูงและขับขี่ด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดในพื้นที่ชุมชน นอกจากนี้ควรมีกำหนดบทลงโทษจากการละเมิดให้มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย

2.2.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในงานด้านจราจร เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจราจร การแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ ปกัษาหาหรือ การเคยเข้าร่วมอบรมหรือรับความรู้เกี่ยวกับการจราจร การวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาจราจร การร่วมปฏิบัติ และการควบคุมแก้ไขและจัดการปัญหาจราจร เป็นต้นการสร้างประสบการณ์การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานด้านการจราจรของผู้ใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้องแก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การอบรมให้ความรู้ในกลุ่มผู้ที่ยื่นขอใบขับขี่กับกรมขนส่งทางบก และกลุ่มเป้าหมายที่ขอใบขับขี่ผ่านสถาบันสอนขับรถยนต์ต่าง ๆ ที่ต้องมีความจริงจังและเข้มข้นมากยิ่งขึ้น การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษหรือผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการละเมิดกฎหมายจราจร นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใช้รถใช้ถนนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจราจร ทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม

2.2.3 ปัจจัยด้านทัศนคติในการใช้รถใช้ถนน เช่น ความรู้หรือความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับกฎหมายจราจร ความเชื่อหรือทัศนคติที่ผิด ๆ เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนน เชื่อว่าสิ่งที่ผิดเป็นสิทธิ์ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างการจดจำแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน เช่น การจัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่มีข้อความหรือรูปภาพที่สร้างการจดจำแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้ อาจมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่ยังมีประสบการณ์การใช้รถใช้ถนนไม่มากนัก หรือยังไม่มีความคิดเห็นหรือความเชื่อเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ผิด ๆ มาก่อน ซึ่งจะเป็กลุ่มที่อบรมให้ความรู้ในทางที่ถูกต้องได้ไม่ยาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรกำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed method) ที่ใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าไว้ด้วยกัน โดยควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้รถใช้ถนนที่เป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ร่วมด้วย เพื่อให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือทางสถิติร่วมด้วย นอกจากนี้ ควรมีการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงถึงความเป็นไปได้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการกำหนด เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีเนื่องมาจากได้รับความเมตตาจากประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.สุษัดดี สืบพงษ์ศิริ อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ไสรัตน์ กลั้ววิลลา และ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร.เสกสัน เครือคำ และกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ธีรวุฒิ นิลเพ็ชร์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและขอแนะนำวิธีการจัดทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาด่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้รวมตลอดจนคณาจารย์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐมพันตำรวจเอกไพบุลย์ แพร่สีนวล รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐมทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยฉบับนี้ จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

รายการอ้างอิง

- กาญจน์กรอง สุอังคะ. (2559). พฤติกรรมการขับขี่ของวัยรุ่นที่มีผลต่อความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้รถจักรยานยนต์. โครงการวิจัย สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ก้องปิติ อ่อนมาก. (2563). การปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรมตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(3), 418-430.
- จตุรงค์ ผัดวงศ์. (2562). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายจราจร กรณีศึกษา พื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจนครบาลพญาไท. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรศักดิ์ ลีละพัฒนา และอัชญา กล้าหาญ. (2564). ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ศึกษาพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรเมืองนครปฐม. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 13 (หน้า 2002-2014). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- นรวัฒน์ रामฤทธิ. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจรของตำรวจจราจร : ศึกษากรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 6. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสังคมวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัทธี จิตสว่าง และคณะ. (2560). ประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายในการลงโทษและปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นัชรศม์ ชูหิรัญวัฒน์. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ภายในเขตเทศบาลนครราชสีมา. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิศวกรรมโยธา, สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- วิสัย วงษ์อินทร์. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายจราจร ศึกษาเฉพาะกรณีการออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร ในเขต บก.น.1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน. (2561). ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนพบคนวัยทำงาน เกิดอุบัติเหตุและเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 54. เข้าถึงได้จาก <https://siamrath.co.th/n/324621>
- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครปฐม. (2563). สถิติอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดนครปฐม 2563. เข้าถึงได้จาก http://npt.disaster.go.th/inner.npt-7.100/cms/menu_1608/5374.2
- Edwards, G. C. III. (1983). *Implementing public policy*. Washington,D.C.: Congressional Quarterly Press

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุในโครงการอสังหาริมทรัพย์
ขนาดเล็กพิเศษในจังหวัดจันทบุรี

FACTORS INFLUENCING ELDERLY DECISION TO BUY SINGLE HOUSE IN SMALL
REAL ESTATE PROJECTS IN CHANTHABURI

กิตติศักดิ์ แซ่ก้วย (Kittisak Saeguay)¹

วรัญพงค์ บุญศิริธรรมชัย (Waranpong Boonsiritomachai)²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุในโครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็ก จังหวัดจันทบุรี ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด เครื่องมือที่ใช้การวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนในลักษณะข้อคำถามที่วัดความคิดเห็นนำมาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ประสิทธิผลถดถอย ในการอธิบายความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวแปร กับตัวแปรตาม โดยกำหนดให้มีค่าการทดสอบที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 95% หรือ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการวิจัยพบว่ามี 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ โดยปัจจัยที่มีผลมากที่สุดคือ ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล เช่น มีการออกแบบที่คำนึงถึงการใช้งานของผู้สูงอายุ มีห้องนอนชั้นล่าง รองมาเป็นปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านรับประกันและการบริการ อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านช่องทางจัดจำหน่ายกลับพบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ , ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ , ส่วนประสมทางการตลาด , อสังหาริมทรัพย์

Abstract

The purpose of this research is to examine factors influencing elderly people's decisions to buy detached houses in a small real estate project in Chanthaburi Province. These factors consist of demographic factors and marketing mix factors. 400 questionnaires were used as research tools. The results of the surveys were examined using frequency, percentage, mean, correlation analysis, and multiple regression analysis. To analyze the regression coefficient and explain the linear relationship of more than one independent variable with the dependent variable, the 95% confidence interval must be statistically significant at the 0.05 level.

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

According to this study's findings, there are five key reasons why older people purchase detached houses. The most significant factors are design for the elderly and location factors; for instance, construction designs that facilitate elderly customers include ground-floor bedrooms. Customers' decisions were shown to be influenced by factors including price and the environment, construction quality and owner dependability, marketing promotion, insurance, and service. The distribution channel factor, however, had no influence or impact on the elderly's decision to purchase detached houses.

Keywords: elderly, senior housing, marketing mix, real estate

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันกำลังเผชิญกับสถานการณ์สูงวัยของประชากร เนื่องจากแนวโน้มผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นแต่ประชากรวัยเด็กลดต่ำลง สำหรับประเทศไทยมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมากเป็นอันดับสองของอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์ (เกษรา โพธิ์เย็น, 2562) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเป็นเรื่องสำคัญ โดยจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นทุกวัน และสอดคล้องกับสัดส่วนของการบริโภคที่มีการเติบโตมากขึ้นเรื่อย ๆ เป็นผลมาจากผู้บริโภคกลุ่มผู้สูงอายุนี้ถือได้ว่าเป็นกลุ่มประชากรที่มีอำนาจต่อรองในการซื้อ และมีกำลังซื้อสูง เนื่องจากมีเงินเก็บจากการทำงานหนักมาทั้งชีวิต จึงมีศักยภาพสูงในการบริโภค สะท้อนให้เห็นถึงโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการ (ทิพวรรณ ผิว่อง และนาถรพี ต้นโซ, 2564) ผู้ประกอบการจะต้องมีการเตรียมความพร้อม เพื่อแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางธุรกิจของสังคมผู้สูงอายุดังกล่าว เพื่อการขยายงานของธุรกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บ้านที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มนุษย์มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องมีที่อยู่อาศัย ข้อมูลจากกรมกิจการผู้สูงอายุพบว่า ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) ซึ่งในปี 2564 ประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 19 ของประชากรทั้งประเทศจำนวน 66.7 ล้านคน สถานการณ์นี้เป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศ เศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการแพทย์ ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น โดยผู้หญิงมีอายุเฉลี่ย 80.4 ปี ในปี 2563 จะเพิ่มขึ้นเป็น 83.2 ปี ในปี 2583 ส่วนผู้ชายมีอายุเฉลี่ย 73.2 ปี ในปี 2563 จะเพิ่มขึ้นเป็น 76.8 ปี ในปี 2583 ประชากรที่สูงอายุอยู่แล้วก็จะกลายเป็นผู้สูงอายุมาก หรือเข้าสู่ภาวะชราภาพมากขึ้น และ "บ้าน" ที่เคยอยู่อาศัยมา 30-40 ปี อาจไม่สามารถตอบโจทย์กับชีวิตในวัยนี้ได้ ยิ่งถ้าเจ็บป่วยถึงขั้นเดินเหินไม่ได้ ต้องนั่งรถเข็น ประตุ ทางเดิน หรือห้องน้ำของบ้านเดิมที่เคยอยู่ อาจกลายเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ด้วยเหตุนี้ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จึงมีภาคธุรกิจหลายรายหันมาจับโครงการที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีทั้งที่พักอาศัยที่ออกแบบมาเพื่อผู้สูงอายุโดยตรง (ศุภย์วิจักกสิกรไทย, 2561)

บ้านเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง การตัดสินใจซื้อบ้านจึงมีความสำคัญมาก ถ้าตัดสินใจไม่ดี บ้านที่หวังว่าจะเอาไว้เป็นที่อยู่อาศัยในบั้นปลายชีวิตและเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดก็อาจกลายเป็นความผิดพลาดที่ต้องผิดหวัง ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จึงจำเป็นต้องทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านของผู้บริโภคให้ชัดเจน เพื่อช่วยตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของผู้บริโภค ซึ่งจะได้กำหนดกลยุทธ์ดำเนินธุรกิจให้เกิดความมั่นคงและมีความมั่นคง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ยังผลให้ธุรกิจเกิดความยั่งยืน

จากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า งานวิจัยมักจะเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการซื้อบ้านของกลุ่มผู้บริโภคที่มีผู้สูงอายุพักอาศัยรวมอยู่ด้วยกันเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีสาธารณูปโภคครบครัน มีการคำนึงถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุในชีวิตประจำวัน ให้ความสำคัญในการออกแบบบ้านและโครงการที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ เน้นเรื่องความปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพ และการดูแลง่าย ที่ตั้งโครงการจะตั้งอยู่ใกล้สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตลาด ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถไปซื้อหาอาหารได้ (พริตต์ พงษ์ประเสริฐ, 2564) ตอบโจทย์การใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะกับผู้สูงอายุที่เริ่มมีปัญหาสุขภาพ เดินไม่สะดวก ลูกนั่งลำบาก อาจต้องมีเครื่องมือช่วยเรื่องความปลอดภัย อุปกรณ์ที่ทันสมัย หรือบ้านที่ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ เช่น การติดตั้งราวจับ เพื่อให้ผู้สูงอายุประคองตัวเดินภายในบ้านได้ หรือสร้างทางลาดสำหรับรถเข็นวีลแชร์ หรือติดตั้งลิฟต์ เป็นต้น (ธนาคารกรุงเทพ, 2565) มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการดูแลผู้สูงอายุอยู่ด้วยภายในโครงการจะทำให้ผู้สูงอายุมีแนวโน้มในการตัดสินใจเลือกซื้อที่พักอาศัยมากขึ้น (พริตต์ พงษ์ประเสริฐ และเสาวลักษณ์ กิตติญาณปัญญา, 2562)

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันที่ดินมีราคาสูงขึ้นมากจนผู้ประกอบการไม่สามารถนำมาพัฒนาโครงการในแนวราบได้ เนื่องจากมีต้นทุนสูง หรือหากทำได้ก็จะมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายในวงจำกัด ผู้ประกอบการจึงต้องหันมาพัฒนาในแนวสูงเป็นอาคารชุด หรือคอนโดมิเนียม แต่ก็ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ส่วนงานวิจัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมเป็นหลัก งานวิจัยมักเป็นหน่วยงานราชการที่ให้ความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย สนับสนุนให้ชุมชนมีศักยภาพในการเป็นที่อยู่อาศัยและการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะด้านการสร้างงาน สร้างอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจและศักยภาพด้านการหารายได้ของแต่ละบุคคล สนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรการเงินที่จัดตั้งโดยกลุ่มอาชีพ และสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและการลงทุนในอาชีพ รวมทั้งบริการด้านสุขภาพ

อีกปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจดำเนินธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในขณะนี้ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 โดยหลายฝ่ายคาดว่าภาษีนี้อาจทำให้เกิดการกระตุ้นการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (วีระศักดิ์ เครือเทพ และดวงมณี เลาสกุล, 2564) เนื่องจาก ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ จะถูกเก็บภาษีในอัตรารากร้างว่างเปล่า ซึ่งมีอัตราเท่ากับหรือสูงกว่าอัตรากาสิโนใช้ประโยชน์อื่น ๆ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าจะเป็นการกระตุ้นให้มีการนำที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่ามาใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาจากความเป็นจริงจะพบว่าเจ้าของที่ดินที่มีที่ดินแปลงไม่ใหญ่มากมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงสังเกตเห็นว่าการบริหารจัดการเพื่อเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสที่ดินมาพัฒนาเป็นโครงการอสังหาริมทรัพย์ เพื่อตัดปัญหาภาระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียในทุกปี และเป็นการเพิ่มมูลค่าที่ดิน อีกทั้งได้ช่วยเหลือผู้สูงอายุให้มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยจัดสรรเป็นโครงการจัดสรรขนาดเล็ก เพื่อที่จะไม่ต้องจัดพื้นที่ให้เป็นที่ตั้งสำนักงานของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร อีกทั้งจังหวัดจันทบุรี เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 18 สูงสุดในภาคตะวันออก (กรมกิจการผู้สูงอายุ) และการทราบลักษณะที่อยู่อาศัยที่จะเอื้อแก่สภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จะเตรียมจัดทำบ้านพักหลังเกษียณออกมาสนองตอบความต้องการของผู้สูงอายุ (อัจฉราวรรณ งามญาณ และ รัฐวัชร เผ่าภู, 2555) ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงสนใจจะศึกษาวิเคราะห์ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุในโครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กในจังหวัดจันทบุรีเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้สูงอายุ การมีอายุเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ “ผู้สูงอายุ” มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Elderly หรือ Ageing สำหรับประเทศไทย อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร เป็นผู้บัญญัติขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2506 องค์การสหประชาชาติ ได้ให้ความหมายของ ผู้สูงอายุว่า คือ บุคคลทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ข้อมูลจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส) พบว่า เฉลี่ยผู้สูงอายุไทยเสียชีวิตจากการหกล้มประมาณ 3 คนต่อวัน อัตราการเสียชีวิตจากการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุสูงกว่าทุกกลุ่มอายุถึง 3 เท่า และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกลุ่มอายุ 80 ปีขึ้นไป จากการคาดการณ์ระหว่างปี 2560 – 2564 จะมีผู้สูงอายุพลัดตกหกล้มถึง 5.5 ล้านคนต่อปี และผู้สูงอายุที่หกล้ม และมีกระดูกสะโพกหักมีโอกาสเสียชีวิตภายใน 1 ปีถึงร้อยละ 20 ดังนั้นการออกแบบบ้านพักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุควรใส่ใจตั้งแต่โครงสร้าง การตกแต่ง การจัดวาง หรือติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรองรับความเสื่อมถอยของร่างกาย (นิพา ศรีช่าง และลลิตรา กำวี, 2560)

ส่วนประสมทางการตลาด

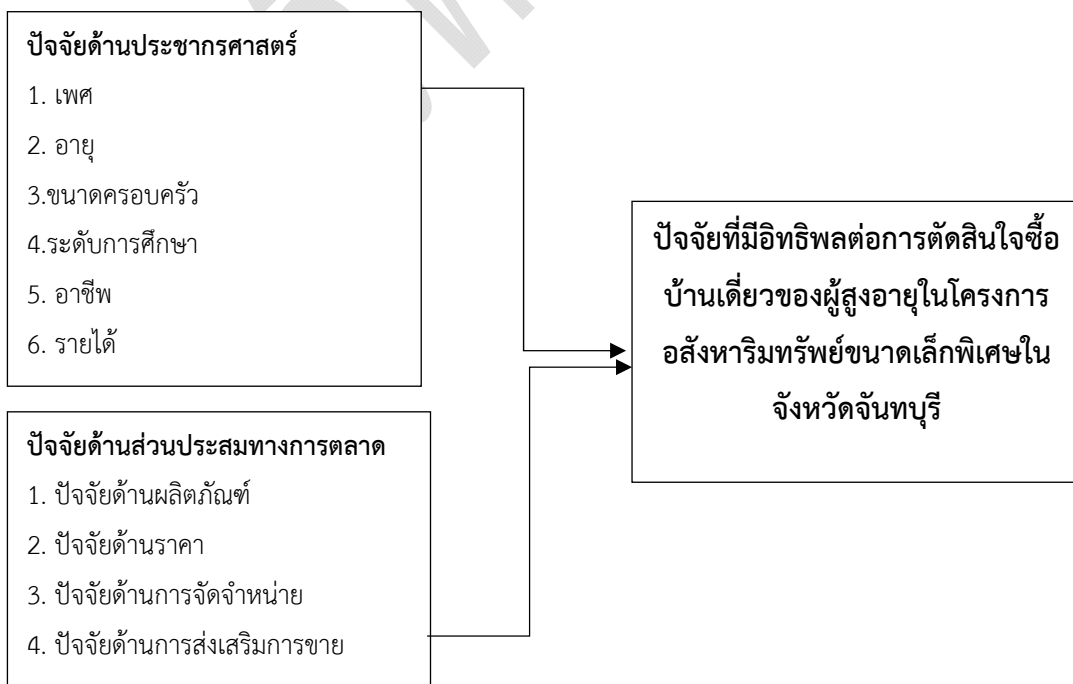
1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ในงานวิจัยนี้จะหมายถึง ที่อยู่อาศัยเป็นหลัก โดยมีงานวิจัยก่อนหน้านี้ได้ศึกษาเรื่องที่อยู่อาศัย เช่น บัญชา บุรณสิงห์ (2539) ได้ทำการศึกษาความต้องการที่อยู่อาศัยในวัยสูงอายุของผู้ที่ทำงานบริษัทชั้นนำในกรุงเทพมหานคร โดยเสนอแนะว่า ลักษณะของชุมชน ควรเป็นบ้านเดี่ยวชั้นเดียว (Single-stored cluster house) ในเขตปริมณฑล มีบริการด้านการแพทย์ พยาบาล อาหาร ทำความสะอาดที่พักและรถรับส่งไปยังสถานที่ต่าง ๆ สอดคล้องกับวิจัยของวิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณ (2545) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าที่ตั้งควรอยู่ในเขตปริมณฑลหรือต่างจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ลักษณะบ้านไม่ควรเป็นอาคารสูง อัจฉรารวรรณ งามญาณ และณัฐวีร์ เผ่าภู (2555) ได้กล่าวถึงลักษณะที่อยู่อาศัยที่ผู้สูงอายุต้องการสำหรับบ้านพักหลังเกษียณ ส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านกายภาพไว้ดังนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินและเสริมสุขภาพ ประกอบด้วยประตูที่กว้างพอให้น้ำรถเข็นผ่านได้ มีราวจับเป็นระยะตามทางเดิน สภาพแวดล้อมภายในบ้าน ขนาดของห้องกว้างขวางกว่าเดิม ภายในตัวบ้านไม่มีระดับพื้นที่ที่จะทำให้สะดุด นอกจากนี้สิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการจากบ้านพักหลังเกษียณอีกส่วนหนึ่งคือทำเลที่ตั้ง คือ ความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่จำเป็น ได้แก่ ควรมีการคมนาคมสะดวก อยู่ใกล้ชุมชน โรงพยาบาล และศาสนสถาน ซึ่งสอดคล้องกับสกลชัย สมานานุสรณ์ (2557) ประตูในรูปแบบบานเลื่อน หน้าต่างในรูปแบบบานเลื่อน ทางลาด มือจับ ประตูหน้าต่างในแบบก้านจับ พื้นภายในบ้านปูด้วยกระเบื้องแบบไม่ลื่น ไม่มีธรณีประตู บันไดที่มีความชันไม่มากและมีหน้ากว้าง ผู้สูงอายุมีความต้องการให้ห้องน้ำมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้ โถส้วมแบบมีพนักพิงหลัง สัญญาณขอความช่วยเหลือในห้องน้ำ ระบบทำน้ำอุ่น ก๊อกน้ำในรูปแบบก้านโยก ส่วนในเรื่องทำเลที่มีความสำคัญเนื่องจากผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีความจำเป็นต้องเดินทางไปไหนมาด้วยตัวเอง สอดคล้องกับภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) ปัจจัยด้านที่ตั้งโครงการ เช่น การคมนาคมสะดวก ที่ตั้งติดกับถนนใหญ่ อยู่ใกล้ระบบขนส่ง และมีที่ตั้งใกล้บ้านบุตรหลานหรือญาติ มีผลต่อความตั้งใจซื้อในระดับมากที่สุด

2. ด้านราคา (Price) ราคาเป็นตัวแปรสำคัญในส่วนประสมทางการตลาด โดยปัจจัยด้านราคาได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือที่แสดงถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้นๆ หรือเพื่อใช้พิจารณาตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ของลูกค้า วิภาติระโสภณ (2558) กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคามากที่สุด ซึ่งอธิบายไว้ว่าบ้านจัดสรรมีความเหมาะสมกับขนาดที่ดิน ทำเลที่ตั้งโครงการ และคุณภาพของบ้าน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้าน สอดคล้องกับภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) อธิบายไว้ว่า ปัจจัยด้านความเหมาะสมของราคา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง และงานวิจัยของเฉลิมพงศ์ ชยวัชโฒ (2554) และอภิสิทธิ์ เชื้อถื่อเจริญกิจ (2554) ที่พบว่า การตัดสินใจในการซื้อบ้านของผู้บริโภคให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของราคา

3. ด้านการจัดจำหน่าย (Place) เปรียบเสมือนช่องทางผ่านในการสื่อสาร เคลื่อนย้ายของผลิตภัณฑ์ และกรรมสิทธิ์ในผลิตภัณฑ์ ไปสู่ผู้บริโภคสุดท้ายรวมถึงช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เกิดขึ้น (ภาวิณี กาญจนานา, 2554) ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) พบว่าปัจจัยด้านเว็บไซต์โครงการ มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง และวรรณพร เปรียญภักดีกุล (2552) พบว่าปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญอย่างมากในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ คือ การมีเว็บไซต์ที่แสดงรายละเอียดของข้อมูลอย่างครบถ้วน

4. ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion) มีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข่าวสาร หรือชักจูงให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการตัดสินใจซื้อ กนกวรรณ ศรีจันทร์หล้า (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการซื้ออสังหาริมทรัพย์ของคนกรุงเทพฯ กรณีศึกษาบริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน) พบว่าการส่งเสริมด้านการตลาด ได้แก่ การมีพนักงานให้คำแนะนำ การมอบสิทธิส่วนลดพิเศษให้แก่ลูกค้า การให้บริการหลังการขาย เช่น การตรวจดูแลและบำรุงรักษาอสังหาริมทรัพย์ของโครงการและการรับประกันผลิตภัณฑ์อสังหาริมทรัพย์เมื่อเกิดความเสียหายส่งผลให้ลูกค้ารับรู้ได้ถึงความแตกต่างของโครงการซึ่งเป็นผลให้มีการตัดสินใจซื้ออสังหาริมทรัพย์ของบริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม (Questionnaire survey) ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาแล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาเพื่อนำไปใช้จริง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง คือ กลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป ที่มีความต้องการหรือสนใจซื้อบ้านเดี่ยวในโครงการจัดสรรขนาดเล็ก ในจังหวัดจันทบุรี โดยในส่วนต้นของแบบสอบถามได้มีการใส่คำถามคัดกรองเพื่อที่จะให้ได้ตัวอย่างที่ตรงตามเป้าหมายของงานวิจัย โดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงได้เลือกวิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Cochran (Cochran, 1963) โดยใช้กรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร ได้ค่า $n = 384.16$ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 400 ชุดซึ่งมากกว่าค่า n และทำการทดสอบแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริงโดยในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวัดอัลฟ่าครอนบาช (Cronbach's Alpha) เพื่อดูความสัมพันธ์ของแบบสอบถาม ได้ผลอยู่ในช่วง 0.775 – 0.863 แสดงให้เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือสามารถใช้ในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนต่อมาเป็นการนำข้อมูลมาวิเคราะห์วิเคราะห์ความถี่และร้อยละสำหรับส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวในโครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็ก วิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression analysis) สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับตัวแปรตามตัวหนึ่งซึ่งส่งผลมาจากตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบ Stepwise วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่า t (t-test) และค่า F (ANOVA) สำหรับวิเคราะห์ ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในโครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กในจังหวัดจันทบุรี

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69 โดยช่วงอายุที่มากที่สุด 56 – 60 ปี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีขนาดครอบครัว 2 – 3 คน มากที่สุด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามากที่สุด จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 โดยส่วนใหญ่มีอาชีพ เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.75 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 30,000 บาท/เดือน จำนวน 231 คน เท่ากับร้อยละ 57.75 และในส่วนของพักอาศัยในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว อยู่ที่ระดับร้อยละ 39.75

ผลการรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว เพื่อต้องการพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้น มากที่สุด จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 ต่อมา กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนผู้อยู่อาศัย มากที่สุดในช่วง 2 – 3 คน จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบ้านในช่วงราคา เป็นช่วง 1,500,001 – 2,000,000 บาท จำนวน 158 คน ร้อยละ 39.50 มีความต้องการที่ดิน ที่มีขนาด 40 – 60 ตารางวา มากที่สุด จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 และบุคคลที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกซื้อของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ ครอบครัว จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของตัวแปร

ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1.ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	4.29	0.436	มากที่สุด
1.1 ความน่าเชื่อถือของเจ้าของโครงการ	4.63	0.494	มากที่สุด
1.2 คุณภาพในการก่อสร้าง	4.64	0.492	มากที่สุด
1.3 ตัวบ้านมีความสวยงาม	4.30	0.630	มากที่สุด
1.4 มีการจัดสรรพื้นที่สอยที่เหมาะสม	4.29	0.519	มากที่สุด
1.5 มีพื้นที่สวนหรือสนามหญ้าในบริเวณบ้าน	4.19	0.726	มาก
1.6 มีห้องนอนชั้นล่าง	4.21	0.884	มากที่สุด
1.7 มีการออกแบบที่คำนึงถึงการใช้งานของผู้สูงอายุ เช่น ขนาดประตูมีขนาดกว้าง และทางลาดสำหรับรถเข็น พื้นภายในบ้านเรียบเสมอกัน	4.27	0.766	มากที่สุด
1.8 มีการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ราวจับพยุงตัว อุปกรณ์เปิด-ปิดไฟที่ตรวจจับจากการเคลื่อนไหว สวิตช์ไฟหึ่งห้อย	4.32	0.828	มากที่สุด
1.9 มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี	4.55	0.509	มากที่สุด
1.10 ทำเลที่ตั้งสะดวกในการเดินทาง	4.49	0.530	มากที่สุด
1.11 ทำเลในบริเวณที่พักอาศัยเดิม	3.78	0.814	มาก
1.12 ทำเลใกล้บ้านพักของบุตรหลาน	3.97	0.947	มาก
1.13 ทำเลใกล้โรงพยาบาล ตลาด วัด	4.11	0.838	มาก
2.ปัจจัยด้านราคา	4.31	0.587	มากที่สุด
2.1 ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพบ้าน	4.60	0.580	มากที่สุด
2.2 มีเงื่อนไขการชำระเงินที่มีความเหมาะสม	4.47	0.700	มากที่สุด
2.3 การไม่มีค่าใช้จ่ายส่วนกลาง	4.15	0.884	มาก
2.4 ความหลากหลายของราคา	4.03	0.861	มาก
3. ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย	4.22	0.510	มากที่สุด
3.1 มีบ้านตัวอย่างให้เลือกชม	4.21	0.618	มากที่สุด
3.2 มีเว็บไซต์ที่สามารถเข้าดูรูปแบบบ้านและข้อมูลต่าง ๆ	4.13	0.659	มาก
3.3 พนักงานขายที่มีความรู้และสามารถให้ข้อมูลครบถ้วน	4.34	0.562	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย	4.45	0.533	มากที่สุด
4.1 การรับประกัน/บริการหลังการขาย	4.68	0.478	มากที่สุด
4.2 บริการอำนวยความสะดวกเรื่องสินเชื่อ	4.55	0.607	มากที่สุด
4.3 ฟรีค่าธรรมเนียมการโอน	4.37	0.775	มากที่สุด
4.4 ส่วนลดเงินสด	4.53	0.652	มากที่สุด
4.5 ของแถม เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า	4.12	1.016	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย โดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.287, 4.309, 4.223 และ 4.450 ตามลำดับ ซึ่งทั้งหมดมีระดับความสำคัญในระดับมากที่สุด

และจากการสำรวจตัวแปรตาม พบว่าระดับความตั้งใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.763

การวิเคราะห์ปัจจัย ผู้วิจัยได้ทำวิเคราะห์ความเหมาะสมในการใช้วิธีการวิเคราะห์ปัจจัย โดยใช้วิธี KMO and Bartlett's test of Sphericity ซึ่งเป็นการคำนวณค่าสถิติ 2 ตัวคือ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) และ Bartlett's test โดยค่า KMO เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง โดยค่าของ KMO ควรจะมากกว่า 0.5 และค่าสถิติ Bartlett's test ควรมีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig < 0.05) (IBM ,2023)

ตารางที่ 2 KMO and Bartlett's test

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0.753
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	8612.278
	df	300
	Sig.	0.000

จากตารางที่ 2 จะพบว่า ค่า KMO เท่ากับ 0.753 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 และค่า Bartlett's Test of Sphericity ได้ค่า Significant เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าแบบสอบถามที่ใช้ตัวแปรอิสระทั้ง 25 ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และสามารถนำไปใช้วิเคราะห์ปัจจัยต่อไปได้ จากนั้นได้ทำได้ทำการสกัดปัจจัย แบบ Principal Component Analysis และใช้วิธีหมุนแกนปัจจัยแบบ Varimax เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าสามารถจัดกลุ่มปัจจัยใหม่ได้ 6 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยและตัวแปรภายหลังการจัดกลุ่มโดยการวิเคราะห์ปัจจัย

ปัจจัย	ตัวแปร
1. ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล	1. มีห้องนอนชั้นล่าง 2. มีการออกแบบที่คำนึงถึงการใช้งานของผู้สูงอายุ เช่น ขนาดประตูมีขนาดกว้าง และทางลาดสำหรับรถเข็น พื้นภายในบ้านเรียบเสมอกัน 3. มีการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ราวจูงตัว อุปกรณ์เปิด-ปิดไฟที่ตรวจจับจากการเคลื่อนไหว สวิตช์ไฟหึ่งห้อย 4. ทำเลในบริเวณที่พักอาศัยเดิม 5. ทำเลใกล้บ้านพักของบุตรหลาน 6. ทำเลใกล้โรงพยาบาล ตลาด วัด 7. การไม่มีค่าใช้จ่ายส่วนกลาง 8. ความหลากหลายของราคา

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัจจัย	ตัวแปร
2. ปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม	9. ตัวบ้านมีความสวยงาม
	10. มีการจัดสรรพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสม
	11. มีพื้นที่สวนหรือสนามหญ้าในบริเวณบ้าน
	12. มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี
	13. ทำเลที่ตั้งสะดวกในการเดินทาง
	14. ราคามีความเหมาะสมกับคุณภาพบ้าน
3. ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ	15. มีเงื่อนไขการชำระเงินที่มีความเหมาะสม
	16. ส่วนลดเงินสด
3. ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ	17. ความน่าเชื่อถือของเจ้าของโครงการ
	18. คุณภาพในการก่อสร้าง
4. ปัจจัยด้านรับประกัน และการบริการ	4. การรับประกัน/บริการหลังการขาย
	5. บริการอำนวยความสะดวกเรื่องสินเชื่อ
5. ปัจจัยช่องทางจัดจำหน่าย	6. มีบ้านตัวอย่างให้เลือกชม
	7. มีเว็บไซต์ที่สามารถเข้าดูรูปแบบบ้านและข้อมูลต่างๆสะดวก
	8. พนักงานขายที่มีความรู้และสามารถให้ข้อมูลครบถ้วน
6. ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด	9. ฟรีค่าธรรมเนียมการโอน
	10. ของแถม เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มปัจจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยและหมุนแกนแล้วพบว่ากลุ่มตัวแปรอิสระได้มีการถูกจัดกลุ่มใหม่ โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มปัจจัย ซึ่งจากการพิจารณา กลุ่มปัจจัยใหม่และกลุ่มปัจจัยเดิมแล้วสามารถแบ่งแยกปัจจัยใหม่

ตารางที่ 4 แสดงตัวแบบที่ได้จากการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น (Model Summary)

Model	R	R square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.807	0.651	0.646	0.254

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยได้นำปัจจัยทั้ง 6 กลุ่มที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยมาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยวิธี Enter และกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่าได้ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) 0.615

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นของตัวแบบ (ANOVA)

Model	Sum of Square	Df	Mean Square	F	Sig.
Regression	47.146	6	7.858	122.096	<0.001
Residual	25.292	393	0.064		
Total	72.438	399			

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ค่า Sig เท่ากับ <0.001 มีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ 0.05 ซึ่งสามารถบอกได้ว่ามีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถนำมาใช้พิจารณาได้

ตารางที่ 6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการ (Coefficients)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	4.763	0.013		375.467	< 0.001
ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล	0.237	0.013	0.557	18.681	< 0.001
ปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม	0.167	0.013	0.392	13.162	< 0.001
ปัจจัยด้านคุณภาพและค่าน่าเชื่อถือ	0.133	0.013	0.312	10.467	< 0.001
ปัจจัยด้านรับประกัน และการบริการ	0.052	0.013	0.121	4.074	< 0.001
ปัจจัยช่องทางจัดจำหน่าย	0.017	0.013	0.039	1.313	0.190
ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด	0.115	0.013	0.271	9.083	< 0.001

จากตารางที่ 6 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มีทั้งสิ้น 5 ปัจจัย

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเลมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.557$, $t = 18.681$, $p\text{-value} = <0.001$) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังแสดงในตารางที่ 6

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อมมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.392$, $t = 13.162$, $p\text{-value} = <0.001$) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังแสดงในตารางที่ 6

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.312$, $t = 10.467$, $p\text{-value} = <0.001$) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังแสดงในตารางที่ 6

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านรับประกัน และการบริการมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.121$, $t = 4.074$, $p\text{-value} = <0.001$) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังแสดงในตารางที่ 6

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 5 ปัจจัยช่องทางจัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.039$, $t = 1.314$, $p\text{-value} = 0.190$) ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังแสดงในตารางที่ 6

ผลทดสอบสมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว พบว่า ($\beta = 0.271$, $t = 9.083$, $p\text{-value} = <0.001$) ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ดังแสดงในตารางที่ 6

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐานที่ 1.2.3.4.6 และปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบได้ดังนี้

ระดับความตั้งใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ = $4.763 + 0.237(\text{ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล}) + 0.167(\text{ปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม}) + 0.133(\text{ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ}) + 0.052(\text{ปัจจัยด้านรับประกัน และการบริการ}) + 0.017(\text{ปัจจัยช่องทางจัดจำหน่าย}) + 0.115(\text{ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด})$

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่ามี 5 ปัจจัยจากทั้งหมด 6 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจัยที่มีผลมากที่สุดคือ ปัจจัยการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล โดยปัจจัยดังกล่าวให้ความสำคัญกับการออกแบบเพื่อรองรับการใช้งานของผู้สูงอายุ เช่น มีห้องนอนชั้นล่าง การติดตั้งอุปกรณ์ช่วยเหลือสำหรับผู้สูงอายุ และคำนึงถึงการใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ ช่างหล้า (2559) ผู้สูงอายุต้องการบ้านที่มีห้องนอนล่าง พื้นชั้นล่างไม่มีการเล่นระดับ และทำเลที่ตั้งโครงการ ต้องเดินทางสะดวก มีตลาดหรือร้านสะดวกซื้อ

รองลงมาเป็นปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ การที่ผู้สูงอายุตัดสินใจเลือกซื้อบ้านต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของราคา เพราะบ้านเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงมากหรือเกือบสูงที่สุดในชีวิตของคนเรา ดังนั้นผู้สูงอายุจะให้ความสำคัญทั้งในเรื่องคุณภาพของบ้าน ขนาดพื้นที่ใช้สอย ความปลอดภัย ความสวยงาม และราคาที่เหมาะสม เพื่อการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับภรณ์ธิดา จงพิพรพร (2558) กล่าวว่า ราคาของที่พักอาศัยต้องมีความเหมาะสมกับรูปแบบบ้านและที่ดิน ลูกค้าย่อมรู้สึกคุ้มค่าได้ประโยชน์จากการลงทุนด้านที่พักอาศัยสำหรับวัยเกษียณอย่างแท้จริง ทำให้ลูกค้าย่อมตัดสินใจซื้อได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ปัจจัยถัดมาคือปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ บ้านที่พักอาศัยถือว่าทรัพย์สินที่ผู้ซื้อถือครองเป็นเวลานานและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานมาก ดังนั้นการเลือกซื้อบ้านที่มีการก่อสร้างที่มีการควบคุมคุณภาพอย่างดี ก่อสร้างตามมาตรฐาน และชื่อเสียงของเจ้าของโครงการที่ดี จะทำให้ผู้ซื้อจะเกิดความเชื่อมั่นและมั่นใจ ซึ่งสามารถทำให้เพิ่มโอกาสในการตัดสินใจซื้อบ้านได้มากขึ้น สอดคล้องกับอรุณ ศิริจานุสรณ์ และ

ชนิตา กิจวรมธา (2562) กล่าวว่ากลุ่มลูกค้าที่ต้องการที่พักอาศัยสำหรับวัยสูงอายุจะต้องการโครงการที่มีชื่อเสียง มีตราสินค้าเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับ ได้มาตรฐาน น่าเชื่อถือจะทำให้ผู้ซื้อที่พักอาศัยในโครงการไม่ต้องกังวลถึงมาตรฐานคุณภาพ และเดชะ บุญญะชัย (2530) ฐานะของเจ้าของโครงการและความเชี่ยวชาญมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้าน

ในส่วนของปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ โดยค่าธรรมเนียมการโอน ปกติจะเป็นการตกลงกันว่าผู้ใดจะรับผิดชอบหรือแบ่งส่วนกันรับผิดชอบอย่างไร แต่ในกรณีที่ผู้ขายออกค่าธรรมเนียมการโอนให้ ผู้ซื้อจะตัดสินใจซื้อได้ง่ายยิ่งขึ้นรู้สึกเหมือนได้รับส่วนลด และการได้ของแถม เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยิ่งช่วยเพิ่มระดับความพึงพอใจของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ เฉลิมพงศ์ ชยวิฑฒ (2554) พบว่า กลุ่มคนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมการตลาดมากที่สุดคือการให้ของแถมเพิ่มช่วงที่มีการส่งเสริมการขายและการมีส่วนลดราคาในช่วงที่เปิดโครงการใหม่

ปัจจัยสุดท้ายที่พบความสำคัญได้แก่ ปัจจัยด้านรับประกันและการบริการ เนื่องจากผู้ซื้อต้องการความมั่นใจ และลดปัญหาความยุ่งยาก เมื่อบ้านเกิดมีปัญหาภายหลังภายในช่วงระยะเวลารับประกันจะมีผู้รับผิดชอบมาแก้ไขให้ ทำให้สบายใจลดความกังวลลงได้ และการบริการอำนวยความสะดวกเรื่องสินเชื่อ เป็นการเพิ่มความสะดวกสบายในการจัดเตรียมเอกสารและลดระยะเวลาในการดำเนินการขอสินเชื่อและตรวจสอบข้อมูล ช่วยให้ผู้ขายสามารถจบการขายได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลโดยตรงกับการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว

ในส่วนของปัจจัยช่องทางจัดจำหน่ายไม่พบความสำคัญ โดยจากตารางที่ 7 พบว่าปัจจัยช่องทางจัดจำหน่ายมีค่า Sig.เท่ากับ 0.190 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05 อธิบายได้ว่าปัจจัยช่องทางจัดจำหน่ายไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุ เช่น การมีเว็บไซต์ที่สามารถเข้ามาดูรูปแบบและข้อมูลต่างๆได้สะดวกนั้น ผู้สูงอายุบางส่วนอาจไม่สะดวกที่จะงานคอมพิวเตอร์หรือสแมร์โฟนเพื่อเข้าถึงข้อมูลบนเว็บไซต์ได้ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง พบว่า ปัจจัยด้านเว็บไซต์โครงการมีอิทธิพลเชิงบวก ต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้สูงอายุในโครงการอสังหาริมทรัพย์ขนาดเล็กพิเศษในจังหวัดจันทบุรี พร้อมทั้งมีการแสดงให้เห็นถึงระดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละปัจจัยว่ามีผลมากน้อยเพียงใด โดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้ง 5 ปัจจัย ซึ่งผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในธุรกิจได้

1. ปัจจัยด้านการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุและทำเล ควรมีการคำนึงถึงการใช้งานของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ วางแปลน และทำเลที่ตั้ง ควรเลือกบริเวณที่สะดวกต่อการใช้ชีวิตไปว่าจะเป็นการหาหมอ ซื้ออาหาร หรือ สะดวกในการที่บุตรหลานจะเดินทางแวะเวียนมาได้

2. ปัจจัยด้านราคาและสภาพแวดล้อม ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ รายได้ลดลงหรือไม่มี แต่รายจ่ายยังคงที่และเพิ่มขึ้น ดังนั้นการใช้จ่ายเป็นสิ่งที่ต้องวางแผนและพิจารณาเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการซื้อบ้านนั้นเป็นสิ่งที่มิมูลค่าสูง ผู้ประกอบการควรคิดให้เหมาะสมในการตั้งราคา ในเรื่องของความสวยงามบ้านก็สำคัญไม่แพ้กัน เพราะความสวยงามและการจัดพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมลูกค้าสามารถรับรู้ได้

3. ปัจจัยด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือ ซึ่งโครงการที่มีคุณภาพที่ดี ก็จะสามารถชิงชื่อเสียงที่ดี และทำให้โครงการเกิดความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้ลูกค้าสามารถตัดสินใจซื้อได้อย่างสบายใจ

4. ปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ลูกค้าสามารถตัดสินใจซื้อได้เร็วขึ้น
5. ปัจจัยด้านรับประกันและการบริการ เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อทัศนคติเชิงบวกหรือลบกับลูกค้าได้ ดังนั้นผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการรับประกันเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบอีกอย่างของผู้ประกอบการ และแสดงถึงการดูแลเอาใจใส่
6. และสุดท้ายปัจจัยช่องทางจัดจำหน่าย ในงานวิจัยนี้ถึงแม้จะปัจจัยช่องทางจัดจำหน่ายจะไม่มีอิทธิพล อาจเป็นรูปแบบที่ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ซึ่งผู้ประกอบการหรือผู้สนใจควรนำไปพิจารณาหาแนวทางในการเปิดช่องทางให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อเนื่อง

1. เพิ่มเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากขึ้น
2. ทำการขยายขอบเขตการศึกษา ที่นอกเหนือจากโครงการขนาดเล็กพิเศษ เพื่อทราบถึงว่าเหมือนและแตกต่างของปัจจัย
3. การศึกษาในอนาคต ทำการศึกษานอกเหนือจากจังหวัดจันทบุรีที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ร่วมมือและสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

รายการอ้างอิง

- กนกวรรณ ศรีจันทร์หล้า. (2557). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการซื้อสิ่งทอไหมธรรมชาติของคนกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาบริษัท แสนสิริ จำกัด. การค้นคว้าอิสระ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). สังคมสูงอายุ โอกาสผู้ประกอบการ ลงทุนวิจัย นวัตกรรมตอบโจทย์. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/health/well-being/1024364>
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). สรุปคำถาม – คำตอบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.dla.go.th/work/faq1.pdf>
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). สถิติผู้สูงอายุของประเทศไทย 77 จังหวัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/1766>
- เกษรา โปธิเย็น. (2562). สังคมผู้สูงอายุ: โอกาสของธุรกิจที่ยั่งยืนในอนาคต. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, 21(1), 201 – 209.
- เฉลิมพงศ์ ชัยวิทย์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวราคา 3-5 ล้านบาทของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เตชะ บุญยะชัย. (ม.ป.ป.). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านจัดสรรระดับปานกลางของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวรรณ ผิวม่วง และนารถพี ต้นโซ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออุปกรณ์ดูแลผู้สูงอายุผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ, 8(2), 60 – 74.

- ธนาคารกรุงเทพ. (2565). *ตอบโจทย์ Aging Society! นักวิจัยไทยคิดค้น 'MONICA' เกมกระตุ้นสมองสำหรับผู้สูงอายุ ที่ผู้ประกอบการต่อยอดโอเคได้*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbanksme.com/en/12start-aging-society-thai-researchers-invented-monica>
- ธนาคารกรุงเทพ. (2565). *ผู้ประกอบการ SME ปรับตัวอย่างไร เมื่อโลกกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ สู่การพัฒนาสินค้าและบริการตอบโจทย์ตลาด*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbanksme.com/en/8sme1-aging-society-to-product-development>
- นิพา ศรีช้าง และลลิตรา กำวี. (2560). *รายงานการพยากรณ์การพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 – 2564. สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. หน้า 1 - 7*
- บัญชา บุรณสิงห์. (2539). *ความต้องการที่อยู่อาศัยในวัยสูงอายุของผู้ที่ทำงานบริษัทชั้นนำ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาเคหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- พรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ และเสาวลักษณ์ กิตติญาณปัญญา. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุของกลุ่มผู้สูงอายุในอนาคต ในกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 16(2), 49 – 63.*
- ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง. การค้นคว้าอิสระ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ภาวิณี กาญจนภา. (2554). *การบริหารส่วนประสมการค้าปลีกและการจัดการเชิงกลยุทธ์การตลาดของร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม. วารสารบริหารธุรกิจ, 37 – 57.*
- วีณา ธิระโสภณ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- วรเดช พรเบญจภักดิ์กุล. (2552). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อทรัพย์สิน รอการขายประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่อาศัย ของบริษัท บริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัดของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- วีระศักดิ์ เครือเทพ และดวงมณี เลาสกุล. (2564). *การวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่มีต่อรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายภาระภาษี. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 39(2), 187 – 214*
- วิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณสาร. (2545). *แนวทางการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาชมรมอยู่ ร้อยปี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาเคหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2561). *คาดมูลค่าการลงทุนโครงการ Retirement Community ระหว่างปี 2561-2563 คิดเป็น 6,000 ล้านบาท (กระแสรศรศน์ ฉบับที่ 2921) <https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-econ/business/Pages/z2921.aspx>*
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2546). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2538). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สกลัย สุมนานุสรณ์. (2557). *ความต้องการรูปแบบที่พักอาศัยและสิ่งแวดลอมทางกายภาพบริเวณรอบที่พักอาศัยสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.*
- สุปัญญา ไชยชาญ. (2543). *การบริหารการตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิง.

- อภิสนันท์ เชื้อถือเจริญกิจ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อทาวนเฮ้าส์ของผู้บริโภค: กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประกอบการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรุณ ศิริงานุสรณ์ และชนิดา กิจวรมหา. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเองในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 20-28 มิถุนายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*.
- อัจฉราวรรณ งามญาณ, ณัฐวิษฐ์ เผ่าภู. (2555). ผู้สูงอายุไทย: การเตรียมการทางการเงิน และลักษณะบ้านพักหลังเกษียณที่ต้องการ. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 35(136).
- Cochran, W. G. (1963). *Sampling technique* (2nd ed.). New York: John Wiley and Sons
- KMO and Bartlett's Test. (2023). Retrieved from <https://www.ibm.com/docs/en/spss-statistics/29.0.0?topic=detection-kmo-bartletts-test>

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่ TOD ในย่านอโศก:
กรณีศึกษา พฤติกรรมการเดินทางของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต
ประสานมิตร

BUILT ENVIRONMENT FACTORS AFFECTING EXPANDING TOD CATCHMENT
AREA: CASE STUDY OF TRAVEL BEHAVIOR OF COLLEGE STUDENTS IN
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT CAMPUS

ฐานัฐ วิริยะธนพัฒน์ (Thanat Viriyathanapat)¹

พรรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ (Pornraht Pongprasert)²

บทคัดย่อ

การขยายตัวของระบบขนส่งมวลชนทางรางในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะผ่านพื้นที่แหล่งงาน ที่อยู่อาศัย โรงเรียน สถาบันการศึกษา ซึ่งได้สร้างความเจริญให้พื้นที่ที่ตั้งอยู่บนแนวเส้นทางระบบขนส่งมวลชนและเกิดเป็นเมืองเศรษฐกิจแบบกระชักรอบสถานีต่าง ๆ ที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถสนับสนุนคนอยู่อาศัย คนทำงาน จับจ่ายใช้สอยและพักผ่อนได้ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่ง (Transit-oriented development) ที่สนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมที่คนหลากหลายระดับรายได้สามารถอยู่อาศัยร่วมกันได้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีนั้นมีการกำหนดขอบเขตที่จำกัดตามระยะการเดินทางที่ยอมรับได้ของคนในพื้นที่บริเวณโดยรอบสถานีนั้นๆ ซึ่งถ้าคนเดินน้อยลง ขอบเขตพื้นที่ TOD จะเล็กลงไปด้วย ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของพื้นที่ย่านอโศกที่มีสถานีรถไฟฟ้า 3 สถานี คือ สถานีอโศก สถานีเพชรบุรี และสถานีมักกะสัน ซึ่งมีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ใกล้กับ 3 สถานี และถ้าขอบเขตการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีทั้ง 3 สถานีนี้มีขนาดใหญ่ขึ้นได้ตามความสามารถในการเดินทางของกลุ่มคนที่ใช้พื้นที่เป็นหลักนั้นคือ นักศึกษา จะทำให้การพัฒนาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นที่นี้มีมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถเพิ่มพื้นที่การเดินทางเท้าและลดปัญหาการใช้พาหนะที่ขี่มอเตอร์ไซด์มากขึ้นด้วย งานวิจัยนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเดินมากขึ้นในระยะทางที่ไกลขึ้นของนักศึกษาที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ โดยเก็บข้อมูลด้านประชากรและข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างทั้ง 6 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่ง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางเท้าสำหรับคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ ได้แก่ ปัจจัยด้านความหนาแน่นของสภาพแวดล้อม และปัจจัยความหลากหลายของพื้นที่สันทนาการรอบสถานีขนส่ง

คำสำคัญ: การพัฒนาพื้นที่รอบสถานี, สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง, วิทยาเขตอย่างสร้างสรรค์, ความสามารถในการเดินทาง, พฤติกรรมการเดินทางของนักศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Abstract

The expansion of the mass transit system by rail in Bangkok mainly passes through areas of employment, residential areas, schools, and educational institutions, which have created prosperity for the locations along the mass transit routes and have become economically compact cities around the various stations. These cities have various activities that can support residents, workers, and tourists, in accordance with the Transit-Oriented Development theory that supports mixed-use land use and increases the diversity of activities where people of various income levels can live together. However, the development of the station area has a limited boundary that depends on the walking distance that people in the surrounding area can accept. If there are fewer pedestrians, the boundary of the TOD area will be smaller. In this research, the researchers aimed to explore the potential of the Asoke area, which has three mass transit stations: Asoke Station, Phetchaburi Station, and Makkasan Station, with Srinakharinwirot University located near the three stations. If the boundary of the station area of all three stations can be expanded according to the walking ability of the people who use the area, such as students, economic development in this area will increase. Additionally, it will increase pedestrian areas and reduce the use of motor vehicles. This research has studied the factors that influence increased walking in longer distances among students who walk less than 2 days per week. Data was collected on population and environmental factors related to the development of the area around transportation stations, across 6 dimensions. The data was analyzed using logistic regression analysis and single variable analysis. The research found that factors that influenced an expansion of walking for individuals who walk less than 2 days per week were the Environmental Density and the Diversity of Recreation Area around transportation stations.

Keywords: Transit-Oriented Development, Built Environment, Smart Campus, Walkability, Travel Behavior, Srinakharinwirot University

บทนำ

ระบบโครงสร้างพื้นฐานในปัจจุบันมีการนำระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญเพื่อส่งเสริมการเดินทางระหว่างเมือง และการเข้าสู่เมืองศูนย์กลางที่สะดวกมากขึ้นโดยลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยการขยายระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางดังกล่าวได้ขยายไปยังทิศทางของเมืองแต่ละด้านซึ่งผ่านแหล่งงาน ที่อยู่อาศัย โรงเรียน สถานศึกษา และในปัจจุบันมีการนำทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่รอบสถานี (Transit-Oriented Development: TOD) ประยุกต์ใช้ในหลายพื้นที่ในด้านของการทำโครงการอาคารผสมผสาน (Mixed-use) ขนาดใหญ่ เลือกมองหาที่ดินที่อยู่ติดระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางเป็นหลักส่งผลให้มูลค่าที่ดินมีราคาแพงและจำนวนจำกัดเนื่องจากการเข้าถึงที่สะดวกสบาย สามารถก่อสร้างตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ซึ่งในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ทำเลที่ตั้งของที่ดินเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเนื่องจากสะท้อนการเข้าถึงที่สะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรอบครบครัน และลักษณะทางกายภาพที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างถูกต้องตามกฎหมายส่งผลให้ทำเลที่ตั้ง

ของที่ดินที่ไม่ติดถนนใหญ่มีมูลค่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบริเวณพื้นที่ไม่ติดถนนใหญ่จะเป็นชอยคั๊บแคบ ความกว้างถนนเล็กกว่าทำให้เกิดการจราจรติดขัดบ่อย การใช้รถยนต์แท็กซี่ที่จำเป็น สามารถพึ่งพาการเดินทางหรือ ปั่นจักรยานแทนได้ในระยะใกล้จึงเป็นเรื่องที่ดีกว่าแต่ทั้งนี้จำเป็นต้องมีลักษณะทางกายภาพทางเดินเท้าและ ทางปั่นจักรยานที่เหมาะสมด้วย ซึ่งจากการศึกษาระบบขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการขยาย เส้นทางออกไปเขตชานเมืองหลากหลายเส้นทางซึ่งสามารถเข้าถึงสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาได้หลากหลาย เส้นทางแล้วในปัจจุบัน ผนวกกับการพัฒนาเมืองในปัจจุบันและทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี (Transit Oriented Development: TOD) จำเป็นต้องผสมผสานการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งประกอบด้วย ที่อยู่อาศัย แหล่งงาน พื้นที่เชิงพาณิชย์กรรม โรงเรียน สถานศึกษา และการผสมผสานทางด้านรายได้ซึ่งผู้มีรายได้ตั้งแต่ 15,001-20,000 บาท จะเดินทางโดยการเดินเท้าเพื่อใช้บริการขนส่งสาธารณะ รองลงมาคือ รายได้ 10,001-15,000 บาท อยู่ที่ร้อยละ 8.20 และ 20,001-30,000 บาท อยู่ที่ร้อยละ 5.80 (Iamtrakul & Raungratanaamporn, 2021) เพื่อให้เกิดความเสถียรภาพในการใช้จ่ายในพื้นที่ ซึ่งอาคารผสมผสาน (Mixed-use) ในปัจจุบันเป็นการผสมผสานพื้นที่เชิงพาณิชย์กรรมและแหล่งงานเป็นส่วนมาก จะเห็นว่าการนำ โรงเรียนหรือสถานศึกษารวมเข้าไปในการใช้ประโยชน์ที่ดินในโครงการน้อยมาก ซึ่งประโยชน์ของการสร้าง แหล่งงานในโครงการ เช่น อาคารสำนักงาน ทำให้เกิดการรวมตัวของที่ตั้งสำนักงานในการลงทุนของบริษัท ต่างชาติในประเทศไทย แต่ที่มาของการเกิดแหล่งงานที่มีคุณภาพจากระบบการศึกษา และสถานศึกษาใน ประเทศ จึงเล็งเห็นว่าการให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่โดยมีสถานศึกษารวมด้วยเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง และในสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยาเขตอย่างสร้างสรรค์ (Smart campus) เพื่อรองรับการ มาถึงของระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางและเป็นที่นำดึงดูดของนักเรียนแลกเปลี่ยนจากต่างประเทศ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้พื้นที่จุดหมายปลายทางอาจไม่ติดสถานีเสมอไปและจากการพัฒนาทำเลที่ตั้งที่ติดระบบขนส่ง มวลชนและปัญหาโดยรอบที่เกิดขึ้นจึงเล็งเห็นว่าการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานียังไม่เป็นไปตามทฤษฎีการ พัฒนาพื้นที่รอบสถานี (Transit Oriented Development: TOD) ทั้งหมด ยังขาดการพัฒนาพื้นที่เชื่อมต่อ ระหว่างจุดหมายปลายทาง (Destination) ถึงสถานี (Station) งานวิจัยนี้จึงทำการศึกษาลงลึกถึงพื้นที่เชื่อมต่อ ในเรื่องของปัญหาเกี่ยวกับทางเดินเท้าและทางปั่นจักรยานซึ่งส่งผลต่อการใช้พื้นที่โดยรอบสถานีขนส่ง มวลชนทั้งสิ้น โดยถ้าภายในพื้นที่รอบสถานีขนส่ง มีการยอมรับระยะเวลาการเดินทางด้วยเท้าเข้า/ออกสถานีมากขึ้น การกำหนดรัศมีของขอบเขตการพัฒนาพื้นที่รอบสถานี (TOD Catchment area) ก็สามารถขยายเพิ่มขึ้นได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้ประโยชน์บนที่ดินรอบสถานี ให้เป็นทั้งพื้นที่เมืองกระชับตามสถานีต่างๆ รวมทั้งเป็น พื้นที่เศรษฐกิจย่อยม ๆ ในเมือง (พรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ, 2564)

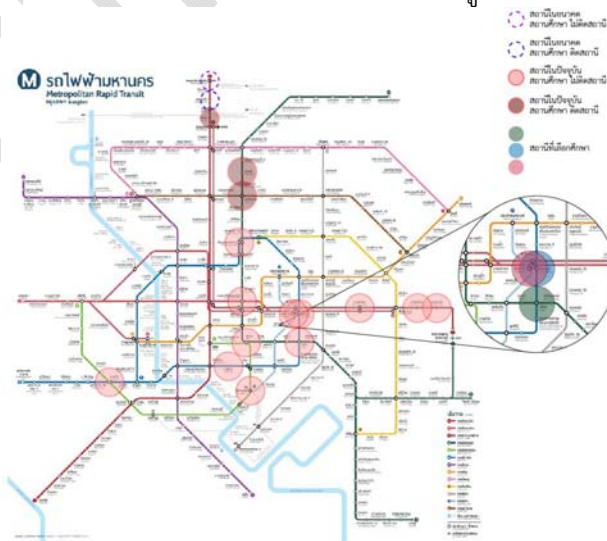
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัญหาของการเดินเท้าจากระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางไป สุ่มมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินมากขึ้นในระยะทางที่ไกลขึ้นของนักศึกษาที่เดิน น้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตรในทัศนคติของ คนไทย
3. เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่เชื่อมต่อโดยรอบสถานีขนส่งมวลชน ประเภทระบบราง ในบริบทของมหาวิทยาลัยในเขตเมือง

การทบทวนวรรณกรรม

การขยายเส้นทางการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า สถานีศึกษาอยู่ติดกับสถานีจำนวน 4 แห่ง หนึ่งในสี่แห่งเป็นสถานีรถไฟสายสีแดงในอนาคต และมีเพียงหนึ่งสถานีที่มีการเข้าถึงผ่านระบบขนส่งมวลชนประเภทระบบรางมากถึง 3 เส้นทาง ประกอบด้วย รถไฟฟ้ามหานคร (Metropolitan Rapid Transit: MRT) สถานีเพชรบุรี ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ (Bangkok Mass Transit System Public Company Limited: BTS) สถานีอโศก และรถไฟฟ้าเชื่อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (Suvarnabhumi Airport Rail Link: ARL) สถานีมักกะสัน ซึ่งบริเวณนี้มีสถานศึกษาที่อยู่ห่างจากสถานีหนึ่งไม่เกิน 800 เมตร และเป็นย่านที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากและพื้นที่เชิงพาณิชย์กรรมตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. 2556 เมื่ออ้างอิงตามทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี (Transit Oriented Development: TOD) การเลือกสถานีต้องมีศักยภาพในการโดยสารสูงสุดและมีโอกาสในการพัฒนา มีการเชื่อมต่อทางเดินเท้าและสามารถเดินเข้าถึงได้ สถานีและสถานศึกษาแห่งนี้จึงเหมาะสมที่สุด ซึ่งบริเวณนี้คือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

จากการลงพื้นที่สังเกตการณ์และศึกษาพฤติกรรมและปัญหาการเดินทางของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร พบว่า ด้านการเดินทางด้วยการเดินเท้ามีทางเดินแคบข้างลงไปเดินบนถนนใหญ่ที่มีการสัญจรของรถยนต์ครู่หนึ่งแล้วจึงกลับมาเดินบนทางเดินเท้าเดิม บางบริเวณมีมุมอับและเปลี่ยว ทำให้ช่วงที่ฟ้าเริ่มมืดมีความอันตราย ทางม้าลายไม่มีไฟกดเหมือนกันในทุกที่ โดยเฉพาะพื้นที่หน้ามหาวิทยาลัยเป็นทางข้ามขนาดกว้างจึงทำให้มีอันตรายมากขึ้น ซึ่งบริเวณนี้มีการเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง จากการสัมภาษณ์นักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งนี้เกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์และไม่เต็มใจเดินเนื่องจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความต้องการร่มเงาของต้นไม้ที่มีส่วนช่วยบดบังแสงแดด ซึ่งลดความร้อนและช่วยกรองอากาศและมลพิษได้ โดยปกติแล้วผู้คนสามารถเดินได้ในระยะ 800 เมตรตามแนวคิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี แต่เนื่องจากไม่มีสิ่งที่น่าสนใจดูให้เดินในระยะไกลขึ้น จึงทำให้การเดินทางของพวกเขาเลือกเดินทางไปสถานีที่ใกล้มหาวิทยาลัยมากที่สุด และเดินเท้าสู่มหาวิทยาลัย ในระยะ 550 เมตรจาก MRT สถานีเพชรบุรี สำหรับนักศึกษาที่เดินทางลง BTS สถานีอโศก จะเลือกเดินทางสู่มหาวิทยาลัยด้วยรถจักรยานยนต์ โดยไม่เลือกเดินเท้าจาก BTS อโศกสู่มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 1 การเลือกสถานีกรณีศึกษา

หมายเหตุ. จาก แผนที่รถไฟฟ้ามหานครอีก 15 ปี จะผ่านบ้านใครบ้างต้องดู, โดย ทีมงานซิลไปไหน, 2021, (<https://www.chillpainai.com/scoop/4667>)

นโยบายระบบขนส่งมวลชนในเมืองที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานี มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการใช้รูปแบบการขนส่งอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย รถประจำทาง รถไฟ การเดินเท้า การปั่นจักรยาน ในการออกแบบจึงควรมีความสะดวกเดินทางง่ายและมีคุณภาพตามหลักเกณฑ์และทฤษฎี เพื่อส่งเสริมให้ผู้คนมีความอยากเดินมากขึ้น (Kamruzzaman, Shatu, Hine & Turrell, 2015) ซึ่งการเดินทางเป็นการสร้างความตระหนักถึงสุขภาพ ในเส้นทางการเดินควรมีเส้นทางแบ่งชัดเจนเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ใช้ถนน บริเวณควรมีทัศนียภาพที่สวยงาม ร่มรื่นมีส่วนช่วยให้ผู้คนอยากเดินมากขึ้น (Sun & Acheampong, 2015) ในการใช้เส้นทางเหล่านี้ควรคำนึงถึงผู้สูงอายุหรือผู้พิการด้วย จากงานวิจัยกล่าวว่า ผู้สูงอายุ พนักงานสำนักงาน ผู้อยู่อาศัยที่อยู่ไกลจากสถานี และผู้ขับขี่ที่เป็นเจ้าของรถยนต์มีโอกาสที่จะเดินทำน้อยลงเนื่องจากรู้สึกไม่ปลอดภัยการใช้รถที่เป็นเครื่องยนต์ อาทิเช่น แท็กซี่ รถจักรยานยนต์รู้สึกปลอดภัยกว่า (Pongprasert & Kubota, 2017) จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนผู้ใช้รถให้เลือกเดินเท้าไปสถานีขนส่งมวลชนคือการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น สภาพทางเท้าที่ดีเหมาะสมต่อการเดิน จุดหมายปลายทาง (Destination) และระยะทาง (Distance) เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้คนเดินและใช้ระบบขนส่งมวลชน (Pongprasert & Kubota, 2018) จากงานวิจัยการพัฒนาเกณฑ์การพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีของเดลีประเทศอินเดีย พบว่า การบริการของระบบขนส่งมวลชน (Travel Transit Service) มีความสำคัญและทำงานได้ดี แต่ข้อมูลพื้นฐาน (Demographics) ไม่พบความสำคัญใดๆ ต่อการวางแผน TOD ในเมืองเดลีประเทศอินเดีย (Kumar, Parida & Sekhar, 2020) แต่จากงานวิจัยในประเทศไทยพบว่า สมมติฐานด้านรายได้ มีความสำคัญต่อการเลือกเดินเท้าเพื่อใช้ระบบขนส่งมวลชนในประเทศไทย (Iamtrakul & Raungratanaamporn, 2021) และจากงานวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการเดินทางในประเทศไทยพบว่า บรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norm) และ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรม รวมถึงประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อความตั้งใจในการเดินทางของนักศึกษาไทย ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับการเดินบริเวณพื้นที่โดยรอบสถานีพบว่า นักศึกษาเลือกใช้ระบบขนส่งสาธารณะมากเป็นอันดับ 2 ของกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยงานวิจัยนี้เลือกศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสรรค์สร้าง (Built environment factors) ประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ จุดหมายปลายทาง (Destination), ระยะทาง (Distance), การออกแบบ (Design), ความหนาแน่น (Density), ความหลากหลาย (Diversity), และการจัดการความต้องการ (Demand management) ทั้งนี้ไม่เลือกนำปัจจัยด้านข้อมูลพื้นฐาน (Demographics) มาใช้ เนื่องจากไม่พบความสำคัญใดๆ ต่อการวางแผน TOD ในเมืองเดลีประเทศอินเดีย (Kumar, Parida & Sekhar, 2020) และเป็นปัจจัยพื้นฐานด้านข้อมูลทั่วไปที่ต้องทราบอยู่แล้ว ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ใช้ปัจจัยสรรค์สร้างเพื่อสนับสนุนให้เกิด TOD ทั้ง 6 ปัจจัยอิสระ และปัจจัยระยะการเดินทางที่ยอมรับได้มาเป็นตัวแปรตาม

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การสำรวจรูปแบบ แบบสอบถามออนไลน์ (Online questionnaire) ด้วยโปรแกรม Google Forms และแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยตรงจากการลงพื้นที่ และผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) อาทิเช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ในกลุ่มต่างๆ และไลน์ (Line) ในโอเพ่นแชท (Open chat) และส่งลิงก์ผ่านกลุ่มไลน์ (Line group) โดยผู้วิจัยเลือกใช้ในการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 374 คน จากสูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร นั่นคือจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และ

ปริญาเอกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970; Chua, Chaokromthong, and Sintao, 2021) โดยใช้สูตรและตัวแปร ดังนี้

$$n = \frac{x^2 N p (1 - p)}{e^2 (N - 1) + x^2 p (1 - p)}$$

- n** = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
N = ขนาดของประชากร
e = ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (เท่ากับ 0.05)
x² = ค่าไคแอสควร์ที่ **d_f** เท่ากับ 1 และค่าระดับความเชื่อมั่น (**z**) อยู่ที่ 95% (มีนัยสำคัญ 0.05) เท่ากับ 3.841
p = สัดส่วนของลักษณะประชากรศาสตร์ที่สนใจ (กำหนด **p** = 0.5)

โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามคัดกรอง 2) แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตพื้นที่ในการเดินเท้าของนักศึกษา ผู้ศึกษาใช้มาตราส่วนแบบ Likert scale โดยคะแนนสูงสุด เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุด ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ 1 คะแนน 3) แบบสอบถามระยะเวลาการเดินที่ยอมรับได้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามคำถามปลายเปิด (Open ended question) เพื่อวัดระยะเวลาการเดินที่ไกลที่สุดที่นักศึกษาจะยอมเดินเมื่อเกิดการสรรค์สร้างสภาพแวดล้อมตามหลักทฤษฎีและสอดคล้องต่อพฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง 4) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ ผู้ศึกษาเลือกใช้มาตราส่วนแบบมีหลายคำตอบ (Multiple choice questions) โดยเลือกเพียงคำตอบเดียว โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาอธิบายและนำเสนอความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และค่าความแปรปรวน (Variance) ในรูปแบบของตาราง และการวิเคราะห์เชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานงานวิจัย โดยใช้เครื่องมือทางสถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบไบนารี (Binary Logistic Regression Analysis) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมเชิงสถิติ SPSS (Statistics Package for the Social Science) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและทบทวนแนวคิดทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนในย่านอโศกโดยประชากรที่ทำการศึกษาจากการได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 386 ชุด โดยงานวิจัยนี้พิจารณาถึงส่วนประกอบของข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านเพศ ประกอบด้วย เพศชาย 29.30% เพศหญิง 71.24% ด้านอายุ ประกอบด้วย ช่วงอายุ 18-22 ปี 61.66% ช่วงอายุ 23-30 ปี 26.17% ช่วงอายุ 31 ปีขึ้นไป 12.17% ด้านสถานภาพ ประกอบด้วย โสด 97.41% สมรส 2.59% ด้านระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี 87.82% ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 12.17% ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่วงระดับรายได้ ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน 59.07% ช่วงระดับรายได้ 15,001-30,000 บาท/เดือน 18.65% และ ช่วงระดับรายได้ มากกว่า 30,001 บาท/เดือน 22.30% โดยทั้งหมดเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร อธิบายการวิเคราะห์ตัวแปรด้วยความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และค่าความแปรปรวน (Variance) โดยช่วงระดับค่าเฉลี่ยประกอบด้วย 1) ช่วงคะแนน 1.00 – 1.80 หมายความว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2) 1.81 – 2.60 ไม่เห็นด้วย

3) 2.61 – 3.40 หมายความว่า เฉยๆ 4) 3.41 – 4.20 หมายความว่า เห็นด้วย และ 5) 4.21 – 5.00 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยได้กำหนดปัจจัยที่ใช้ในการศึกษามาทั้งสิ้น 7 ปัจจัย โดยแบ่งเป็นตัวแปรต้น 6 ตัวแปร ได้แก่ จุดหมายปลายทาง (Destination) (DES1-DES5), ระยะทาง (Distance) (DIS1-DIS2), การออกแบบ (Design) (DES1-DES7), ความหนาแน่น (Density) (DEN1-DEN4), ความหลากหลาย (Diversity) (DIV1-DIV5), และ การจัดการความต้องการ (Demand Management) (DM1-DM2) และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนในย่านอโศก (Acceptable Walking Distance) หลังจากการวิเคราะห์ปัจจัยของตัวแปรต้น พบว่า ค่า Factor Loading ของคำถามชี้วัด แต่ละคำถามแบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบและได้ตั้งชื่อใหม่ทั้งหมด ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความหนาแน่นของสภาพแวดล้อม (Environmental Density: ED) 2) ปัจจัยด้านความสะดวกสบายในการเดินเท้า (Convenient Walking Distance: CWD) 3) ปัจจัยด้านความเพลิดเพลินในการเดินเท้า (Enjoyableness of Walking: EW) 4) ปัจจัยด้านจุดหมายปลายทาง (Destination: DES) 5) ปัจจัยด้านความหนาแน่น (Density: DEN) และ 6) ปัจจัยความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อน (Diversity of Recreation Area: DRA) ซึ่งหลังจากการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) ของกลุ่มตัวแปร พบว่า องค์ประกอบ 2 มีค่า Cronbach's Alpha 1 ตัว เท่ากับ 0.485 ซึ่งถือว่ามีความอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับตัวแปรในกลุ่มเดียวกัน จึงตัดตัวแปรออก 1 ตัว ผู้วิจัยจึงได้เปลี่ยนชื่อของ องค์ประกอบ 2 ใหม่อีกครั้ง เป็นปัจจัยด้านความสะดวกสบายในการเดินเท้า (Convenient Walking Distance: CWD2)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ Logistic Binary Regression

Variables	Coeff.	S.E.	Wald	P	Exp(B)	H0	H1
ED	1.322	0.593	4.976	0.026*	3.750	Reject	Accept
EW	0.714	0.381	3.510	0.061	2.041	Accept	Reject
DES	-0.695	0.545	1.628	0.202	0.499	Accept	Reject
DEN	-2.675	0.477	31.380	0.000**	0.069	Reject	Accept
DRA	2.865	0.643	19.824	0.000**	17.547	Reject	Accept
CWD2	-1.275	0.448	8.109	0.004**	0.279	Reject	Accept
Constant	2.697	0.302	79.755	0.000**	14.831		
Number of Observation	386						
Chi-square	229.898						
Initial-2Log likelihood	377.271						
Step1-2Log likelihood	147.373						
Cox & Snell R Square	0.45						
Nagelkerke R Square	0.72						
Percentage Correct	96.1%						

**Significant at $p < 1\%$.

*Significant at $p < 5\%$.

จากตารางที่ 1 มีค่า Cox & Snell R Square ที่ 0.45 ซึ่งหมายความว่า Model นี้สามารถอธิบายความกลมกลืนของตัวแปรตามได้ที่ร้อยละ 45 มีการทำนายความถูกต้องที่ร้อยละ 96.1

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านความหนาแน่นของสภาพแวดล้อมระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Environmental Density: ED) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.026 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงปฏิเสธ H0 (Null Hypothesis) และยอมรับ H1 (Alternative Hypothesis) ค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล เท่ากับ 3.75 ซึ่งมากกว่า 1 สามารถทำนายได้ว่าถ้าตัวแปร ED เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์มีโอกาสเพิ่มขึ้น 3.75 เท่า สรุปได้ว่าตัวแปร ED มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านความเพลิดเพลินในการเดินเท้าระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Enjoyableness of Walking: EW) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.061 ซึ่งมากกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงยอมรับ H0 (Null Hypothesis) และปฏิเสธ H1 (Alternative Hypothesis) สรุปได้ว่าตัวแปร EW ไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านจุดหมายปลายทางระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Destination: DES) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.202 ซึ่งมากกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงยอมรับ H0 (Null Hypothesis) และปฏิเสธ H1 (Alternative Hypothesis) สรุปได้ว่าตัวแปร DES ไม่มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านความหนาแน่นระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Density: DEN) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงปฏิเสธ H0 (Null Hypothesis) และยอมรับ H1 (Alternative Hypothesis) ค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล เท่ากับ 0.069 ซึ่งน้อยกว่า 1 สามารถทำนายได้ว่าถ้าตัวแปร DEN เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์มีโอกาสลดลง 0.069 เท่า สรุปได้ว่าตัวแปร DEN มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อนระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Diversity of Recreation Area: DRA) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงปฏิเสธ H0 (Null Hypothesis) และยอมรับ H1 (Alternative Hypothesis) ค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล เท่ากับ 17.547 ซึ่งมากกว่า 1 สามารถทำนายได้ว่าถ้าตัวแปร DRA เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์มีโอกาสเพิ่มขึ้น 17.547 เท่า สรุปได้ว่าตัวแปร DRA มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านความสะดวกสบายในการเดินเท้าระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Convenient Walking Distance: CWD2) ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ พบว่า ค่า P Value เท่ากับ 0.004 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ของค่า P Value ที่กำหนด ดังนั้น จึงปฏิเสธ H0 (Null Hypothesis) และยอมรับ H1 (Alternative Hypothesis) ค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล เท่ากับ 0.279 ซึ่งน้อยกว่า 1 สามารถทำนายได้ว่าถ้าตัวแปร CWD2 เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคน que เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์มีโอกาสลดลง 0.279 เท่า สรุปได้ว่าตัวแปร CWD2 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามต่อตัวแปรตาม

ดังนั้นตัวแปรอิสระสามารถทำนายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทั้งหมด 4 ตัว ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยด้านความหนาแน่นของสภาพแวดล้อมระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Environmental Density: ED)
- 2) ปัจจัยความสะดวกสบายในการเดินเท้าระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Convenient Walking Distance: CWD2)
- 3) ปัจจัยความหนาแน่นระหว่างสถานีไปสู่มหาวิทยาลัย (Density: DEN)
- 4) ปัจจัยความ

หลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อนระหว่างสถานีสู่มหาวิทยาลัย (Diversity of Recreation Area: DRA) ซึ่งถือว่า ปัจจัยความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อนระหว่างสถานีสู่มหาวิทยาลัย (Diversity of Recreation Area: DRA) เป็นตัวแปรทำนายที่ดีที่สุด (Best Predictor) ระยะที่เกิดขึ้นระหว่างสถานีสู่มหาวิทยาลัย โดยคนกลุ่มนี้จัดอยู่ในประเภทคนไม่เดินเป็นประจำ หรือเลือกที่จะเดิน 2 วันต่อสัปดาห์ ซึ่งเป็นคนกลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะสามารถปรับมาเป็นคนที่สามารถเดินได้ประจำได้ง่ายกว่าคนที่เดินมากกว่า 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ เนื่องจากการพัฒนาในกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมในการเดินเป็นบางครั้งด้วยสาเหตุของปัจจัยในด้านความหนาแน่นของสภาพแวดล้อม (ED) ความหนาแน่น (DEN) ความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อน (DRA) และความสะดวกสบายในการเดินเท้า (CWD2) ซึ่งเป็นปัจจัยที่นัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาปัจจัยดังกล่าวสามารถโน้มน้าว และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเดินทางของกลุ่มคนประเภทนี้ที่เป็นกลุ่มที่หากมีการปรับเปลี่ยนแนวคิด และการพัฒนาการเดินทางจากปัจจัยที่ศึกษาจะส่งผลต่อการเดินที่มากขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ANOVA						
AWD2 Distance						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
เพศ	Between Groups	6414625.663	1	6414625.663	5.284	.022*
	Within Groups	466164111.384	384	1213969.040		
	Total	472578737.047	385			
อายุ	Between Groups	884134.821	2	442067.411	.359	.699
	Within Groups	471694602.226	383	1231578.596		
	Total	472578737.047	385			
รายได้	Between Groups	8334745.096	2	4167372.548	3.438	.033*
	Within Groups	464243991.951	383	1212125.305		
	Total	472578737.047	385			

เมื่อเปรียบเทียบแบบแยกเพศที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีส่งมวลชนในย่านอโศก พบว่า ด้านเพศส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคนที่ไม่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญ อย่างน้อย 1 ตัว แต่เนื่องจากด้านเพศ มีจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 กลุ่ม จึงไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย จำแนกรายได้

Multiple Comparisons						
Dependent Variable: AWD2 Distance						
LSD						
(I) Income	(J) Income	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,001-30,000 บาท	-160.270	148.834	.282	-452.90	132.36
	มากกว่า 30,001 บาท	283.512*	139.323	.043*	9.58	557.44

ตารางที่ 3 (ต่อ)

Multiple Comparisons						
Dependent Variable: AWD2 Distance						
LSD						
(I) Income	(J) Income	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
15,001-30,000 บาท	ต่ำกว่า 15,000 บาท	160.270	148.834	.282	-132.36	452.90
	มากกว่า 30,001 บาท	443.782*	175.868	.012*	97.99	789.57
มากกว่า 30,001 บาท	ต่ำกว่า 15,000 บาท	-283.512*	139.323	.043*	-557.44	-9.58
	15,001-30,000 บาท	-443.782*	175.868	.012*	-789.57	-97.99

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ปริมาณความถี่การเดินทางเพิ่มขึ้นที่แตกต่างกัน

(1) **ด้านเพศ** เพศที่แตกต่างกัน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความถี่การเดินทางของคนเดินทางน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

(2) **ด้านอายุ** ช่วงอายุที่แตกต่างกัน พบว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความถี่การเดินทางของคนเดินทางน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ไม่แตกต่างกัน

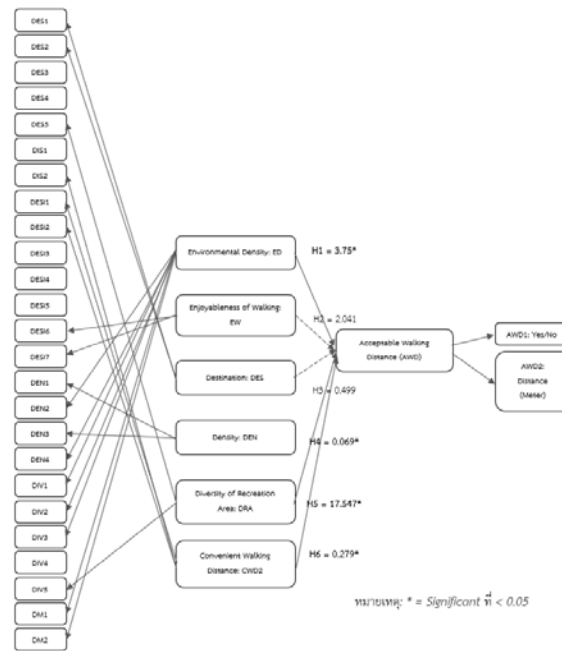
(3) **ด้านรายได้** กลุ่มระดับรายได้ที่แตกต่างกัน มีความถี่การเดินทางเพิ่มขึ้นแตกต่างกัน จากตารางที่ 4 กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน สามารถเดินทางได้มากกว่ากลุ่มรายได้มากกว่า 30,001 บาท/เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P Value < 0.05 กลุ่มรายได้ 15,001 – 30,000 บาท/เดือน สามารถเดินทางได้มากกว่ากลุ่มรายได้มากกว่า 30,001 บาท/เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P Value < 0.05

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระยะทางเดินทางเพิ่มขึ้นที่แตกต่างกัน

(1) **ด้านเพศ** เพศชายจะเลือกเดินทางไปย่านพระราม 9 มากที่สุด โดยเลือกเดินไปที่ Central พระราม 9 ไม่เดินไปที่ Lotus Fortune และ Jodd Fair Market แต่เพศหญิงจะเลือกเดินไปที่ย่านนอศอกมากที่สุด โดยเลือกเดินไปที่ Terminal 21 มากที่สุด รองลงมา คือ BTS สถานีอโศก และ Korea Town ตามลำดับ สรุปได้ว่าเพศชายส่วนมากเลือกเดินระยะที่ไกลกว่าเพศหญิง

(2) **ด้านอายุ** กลุ่มอายุ 18-22 ปี และกลุ่มอายุ 23-30 ปี จะเลือกเดินไปย่านนอศอกมากที่สุด ในส่วนของอายุมากกว่า 31 ปี พบว่า นักศึกษากลุ่มนี้จะเลือกเดินไปย่านพระราม 9 มากที่สุด สรุปได้ว่า กลุ่มอายุมากกว่า 31 ปี เลือกเดินระยะที่ไกลที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่ม กลุ่มอายุ 18-22 ปี และกลุ่มอายุ 23-30 ปี

(3) **ด้านรายได้** กลุ่มรายได้ ต่ำกว่า 15,000, 15,001-30,000 และ มากกว่า 30,001 บาท/เดือน จะเลือกเดินไปย่านนอศอกมากที่สุด โดยจะเลือกเดินไป Terminal 21 และ BTS สถานีอโศก

ภาพที่ 2 สรุปผลการวิจัยตามกรอบแนวคิดงานวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ของลักษณะประชากรศาสตร์ สำหรับตัวแปรต้น พบว่า ด้านเพศ ด้านอายุ และด้านระดับรายได้ ประกอบด้วย เห็นด้วยกับปัจจัยทั้ง 6 ได้แก่ จุดหมายปลายทาง, ระยะทาง, การออกแบบ, ความหนาแน่น, ความหลากหลาย, และการจัดการความต้องการ สำหรับตัวแปรตาม พบว่า มีความเป็นไปได้ที่จะมีคนเดินมากกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ที่ร้อยละ 80.83 ด้านเพศเพศชายจะเลือกเดินไปย่านพระราม 9 มากที่สุด ที่ร้อยละ 36.94 เพศหญิงจะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุดที่ร้อยละ 46.55 ด้านอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 18-22 ปี จะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุด ร้อยละ 33.19 กลุ่มอายุ 23-30 ปี จะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุด ร้อยละ 51.06 และกลุ่มอายุมากกว่า 31 ปี จะเลือกเดินไปย่านพระราม 9 มากที่สุด ร้อยละ 33.33 ด้านระดับรายได้ พบว่า กลุ่มรายได้ ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน จะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 38.16 กลุ่มรายได้ 15,001-30,000 บาท/เดือน จะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุด อยู่ที่ร้อยละ 37.50 และกลุ่มรายได้มากกว่า 30,001 บาท/เดือน จะเลือกเดินไปย่านอโศกมากที่สุดที่ร้อยละ 38.37 หลังจากจัดองค์ประกอบและทำการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบไบนารี (Binary Logistic Regression Analysis) กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีระดับนัยสำคัญ (Significant Level) ที่มีค่าน้อยกว่า 0.05 ได้แก่ ความหนาแน่นของสภาพแวดล้อม (ED) ด้านความสะดวกสบายในการเดินเท้า (CWD2) ด้านความหนาแน่นของคนเดิน (DEN) และ ด้านความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อน (DRA) มีนัยสำคัญต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินเท้าของคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินเท้าของคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ โดยปัจจัยความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อนระหว่างสถานีไปสุ่มหาวิทยาลัย (Diversity of Recreation Area: DRA) เป็นตัวแปรทำนายที่ดีที่สุด (Best Predictor) เนื่องจากมีค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล (Exponential Coefficients) เท่ากับ 17.547 ซึ่งมากกว่า 1 ส่งผลทิศทางบวกและมีค่าสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปร

สำหรับด้านความสะดวกสบายในการเดินเท้า (CWD2) ด้านความหนาแน่นของคนเดิน (DEN) มีค่าน้อยกว่า 1 หมายความว่า ตัวแปรดังกล่าว มีความสัมพันธ์ต่อการเพิ่มขอบเขตการเดินเท้าของคนที่เดินน้อย

กว่า 2 วันต่อสัปดาห์ ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อความสะดวกสบายมากขึ้น คนจะเดินน้อยลง แสดงให้เห็นถึงสภาพของทางเดินที่ดี เช่น ทางเดินเท้าหรือฟุตบอลที่มีความเชื่อมต่อกัน ไม่มีเสาไฟหรือต้นไม้หรือร้านค้าอยู่บนทางเดิน และระยะทางมีความเหมาะสมต่อการเดิน ส่งผลให้คนเดินน้อยลง เนื่องจากประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดอุบัติเหตุในขณะที่เข้าถึงสถานีขนส่ง (ภาวิณี เอี่ยมตระกูล และอภิญา ผาดอน, 2565) และความเหมาะสมต่อการเดิน แตกต่างจากการมีบล็อกหรือขอยที่ทำให้ระยะทางสั้นลง ภาพรวมปัจจัยด้านระยะทางในคำถามชี้วัดที่ 1 (DIS1) กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากกว่า โดยอาจหันไปใช้ระบบขนส่งมวลชนหรือขับรถมากกว่า เนื่องจากมีความสะดวกเร็วกว่าและอากาศไม่ร้อน และ เมื่อในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของคนเดินสูง คนจะเดินน้อยลง เนื่องจากความแออัดในพื้นที่และสภาพอากาศที่ร้อนทำให้ไม่น่าเดิน หากเกิดความหนาแน่นของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่และที่อยู่อาศัย มีความหลากหลายของสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ศูนย์การค้า ตลาด โรงเรียน สวนสาธารณะ และพื้นที่ลานกิจกรรม ออกกำลังกาย พื้นที่จอดรถน้อยลง ค่าจอดรถสูงขึ้น อยู่ระหว่างทางไปและกลับมหาวิทยาลัยถึงสถานี ย่อมทำให้การเดินเท้าของคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ เปลี่ยนแปลงตาม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยก่อนหน้าในเรื่องของระยะทางของมหาวิทยาลัยและที่อยู่อาศัยอยู่ในระยะที่สามารถเดินได้ ไม่ส่งผลต่อการเดินเท้าของนักศึกษา ดังนั้นจึงขัดแย้งกับผลวิจัยก่อนหน้าที่กล่าวว่า จุดหมายปลายทาง (Destination) และระยะทาง (Distance) เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้คนเดินและใช้ระบบขนส่งมวลชน (Pongprasert & Kubota, 2018) ซึ่งกลุ่มประชากรของงานวิจัยก่อนหน้าเป็นผู้อยู่อาศัยบริเวณโดยรอบที่มีการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชน (TOD) จำนวน 53 สถานี เจาะจงคนละกลุ่มตัวอย่าง และงานวิจัยในประเทศไทยพบว่า สมมติฐานด้านรายได้ มีความสำคัญต่อการเลือกเดินเท้าเพื่อใช้ระบบขนส่งมวลชนในประเทศไทย (Iamtrakul & Raungratanaamporn, 2021) จากผลการวิจัยฉบับนี้ พบว่า ด้านเพศ และระดับรายได้ส่งผลต่อการเลือกเดินเท้าเพื่อใช้ระบบขนส่งมวลชนในประเทศไทยเช่นเดียวกับงานวิจัยก่อนหน้า

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ยกตัวอย่างการปรับปรุงของตัวแปรที่ส่งผลต่อการเพิ่มขอบเขตการพัฒนาพื้นที่ของคนที่เดินน้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์ 1) ความหนาแน่นของสภาพแวดล้อม (Environmental Density: ED) โดยเป็นการศึกษาในด้านของการมีพื้นที่จอดรถน้อยลง และค่าจอดรถสูงขึ้น ส่งผลให้คนเกิดการเดินในระยะที่กว้างขึ้น โดยการปรับเพิ่มอัตราค่าจอดรถ หรือลดพื้นที่จอดรถเพื่อดึงดูดให้คนเดินมากขึ้น การปรับเปลี่ยนสัดส่วนนี้เป็นการนำพื้นที่ส่วนที่จอดรถไปพัฒนาเมืองให้น่าอยู่และเป็นการเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการเดินในพื้นที่สาธารณะให้มากยิ่งขึ้น จากสภาวะรถติดในพื้นที่ย่านอโศก ที่มีความหนาแน่นของจำนวนรถยนต์ อีกทั้งเป็นการลดมลพิษทางอากาศที่ส่งผลต่อสภาพอากาศในการเดินให้สภาพแวดล้อมน่าเดินมากยิ่งขึ้น 2) ความหนาแน่นของประชากร (Density: DEN) เป็นการศึกษาในเรื่องของความหนาแน่นของ สำนักงานและคนเดินในบริเวณเดียวกันเป็นจำนวนมาก โดยผลค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล (Exponential coefficients) ออกมาเป็นลบ อธิบายถึงความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม สามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีกลุ่มคนหนาแน่นในบริเวณนั้นจำนวนมาก นักศึกษาจะเลี่ยงเดินในพื้นที่บริเวณนั้น เนื่องจากก่อให้เกิดความแออัดในพื้นที่ หากพื้นที่มีความกว้างขวางมากพอให้เกิดอากาศถ่ายเท เดินสบาย สภาพแวดล้อมไม่แออัด คนก็จะเลือกเดินในบริเวณนั้น 3) ความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรมพักผ่อน (Diversity of Recreation Area: DRA) เป็นการศึกษาในเรื่องของความหลากหลายของพื้นที่พักผ่อน เช่น สวนสาธารณะ ลานกิจกรรม ลานกีฬาออกกำลังกาย ส่งผลให้คนเดินในระยะทางที่กว้างขึ้น หากมีการเข้มงวดจากการใช้ประโยชน์จากนโยบาย FAR BONUS โดยให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่พักผ่อนได้จริง และทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่าง

ง่าย ใช้งานได้และเป็นมิตรคนจะเดิน และศึกษาเรื่องขององค์ประกอบทางการออกแบบของความหลากหลายของพื้นที่กิจกรรม (Diversity of recreation area) ไต่บ้างที่สนับสนุนให้เกิดขอบเขตการเดินทางในระยะที่กว้างขึ้นสำหรับเพศและระดับรายได้ที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการเพิ่มขอบเขตการเดินทางของคนที่เดินน้อยหรือเลือกที่จะไม่เดินในบริบทของสถานีขนส่งมวลชนอยู่ในระยะเกิน 800 เมตรจากจุดหมายปลายทาง และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างสถานีขนส่งมวลชนกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาระบบขนส่งประเภทระบบรางในเขตชานเมืองที่มีสถานีใกล้มหาวิทยาลัย เพื่อเป็น FUTURE SMART CAMPUS ในอนาคต และเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาเมืองให้ดียิ่งขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การทำจุดหมายปลายทาง (Destination) กิ่งจุดแวะพักระหว่างทาง เพื่อให้รู้สึกว่าการเดินเท้าไม่ไกลจนเกินไป หรืออยู่ภายในระยะ 500-800 เมตร ซึ่งเป็นระยะทางของการเดินสูงสุดที่สามารถยอมรับได้ (อดิศักดิ์ กันทะเมืองลี และนิรมล เสรีสกุล, 2563) มีส่วนช่วยให้เกิดความน่าดึงดูดใจในการเดินมากขึ้น เนื่องจากระยะทางที่ไกลไปคนเลือกที่จะนั่งรถโดยสาร เช่น จักรยานยนต์รับจ้างมากกว่าเดินเท้า หรือการใช้ประโยชน์จากระบบขนส่งของมหาวิทยาลัยในการรับส่งไปยังจุดหมายปลายทาง (Destination) ที่เกิดจากการผสมผสานการใช้ประโยชน์ที่ดินอ้างอิงตามทฤษฎีการพัฒนาพื้นที่รอบสถานี (Transit-oriented development) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนเลือกใช้ระบบขนส่งสาธารณะมากขึ้น รวมถึงมาตรการสนับสนุนให้เกิดการเดินทางเท้ามากขึ้น โดยมีแผนรองรับกรณีแดดร้อนมาก ฝนตกหนัก การทำทางเดินที่มีหลังคาคลุมเหมาะสมสำหรับฤดูกาลนั้น ๆ อีกทั้งการปรับปรุงจุดจอดรับส่งและช่องทางสำหรับเดิน นอกจากนี้เพื่อป้องกันแดดและฝนแล้ว ควรมีความปลอดภัย ไม่เปลี่ยว ดูไม่อันตราย แสงสว่างเพียงพอทั้งบริเวณจุดจอดรถรับส่งทางเดินเท้า และบริเวณโดยรอบด้วย และปราศจากการรบกวนของรถจักรยานยนต์รับจ้าง โดยการสำรองการเดินทางด้วยการปั่นจักรยาน และรถรับส่งของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ทั้งนี้ควรมีเส้นทางเฉพาะเพื่อรับรองโหมดการเดินทางเหล่านี้ด้วย 4) ความสะดวกสบายในการเดินเท้า (Convenient Walking Distance2: CWD2) โดยเป็นการศึกษาในด้านการจัดระเบียบทางเท้า เช่น พื้นที่ทางเดินเท้ามีความเชื่อมต่อกัน ไม่มีร้านค้าบนทางเท้า ไม่มีเสาไฟหรือต้นไม้อยู่กลางทางเดิน และระยะทางมีความเหมาะสมต่อการเดิน ผลค่าสัมประสิทธิ์เอ็กซ์โปเนนเชียล (Exponential coefficients) ออกมาน้อยกว่า 1 อธิบายถึงความสัมพันธ์ในทิศทางลบ สามารถอธิบายได้ว่า ถึงแม้ทางเดินเท้าไม่มีการเชื่อมต่อกัน ขวางทางเดินด้วยรถจักรยานยนต์ที่จอด พื้นที่ระดับของฟุตบาท เสาไฟและต้นไม้อยู่กลางระหว่างทางเดินนักศึกษาที่เลือกจะเดิน เนื่องจากระยะทางระหว่างสถานีและมหาวิทยาลัยอยู่ภายในระยะ 500 เมตรซึ่งสามารถเดินได้และมีเส้นทางที่ไม่ร้อนสามารถเดินผ่านชอยได้ในระยะทางที่สั้น ผลลัพธ์จึงแสดงให้เห็นในทิศทางตรงกันข้าม หากพื้นที่ระหว่างมหาวิทยาลัยถึงสถานีขนส่งมวลชนมีการเชื่อมต่อร้านค้าที่สามารถซื้ออะไรทานได้ระหว่างทาง หรือสามารถเดินซื้อ เดินดูของช้อปปิ้งได้อย่างสะดวก จะทำให้เกิดการใช้งานพื้นที่และเป็นจุดดึงดูดให้คนเข้ามาในพื้นที่ได้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาวิชาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2565 หากงานวิจัยฉบับนี้มีคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในอนาคต ผู้วิจัยขอมอบส่วนที่ดีของงานวิจัยนี้ให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน และหากงานวิจัยฉบับนี้ผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้และต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

รายการอ้างอิง

- พรรรัตน์ พงษ์ประเสริฐ. (2564). มช. จุดพลุ TOD รอบสถานี. เข้าถึงได้จาก <https://www.thansettakij.com/real-estate/467746>
- ภาวิณี เอี่ยมตระกูล และอภิญา ผาดอน. (2565). การวิเคราะห์ความสามารถในการเดินเท้าด้วยแนวคิดการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนระบบราง. *Journal of Architectural/Planning Research and Studies (JARS)*, 19(2).
- อดิศักดิ์ ก้นทะเมื่องลี และนิรมล เสรีสกุล. (2563). Walkability Index: A Study to Establish Indicators and Assess the Potential to Promote Pedestrian Traffic in Greater Bangkok, 19 (2), 261.
- Chua, L. Ch., Chaokromthong, K., & Sintao, N. (2021). Sample size estimation using Krejcie and Morgan and Cohen statistical power analysis: A comparison. *APheit International Journal*, 10(2).
- Iamtrakul, P., & Raungratanaamporn, I. (2021). The walkability of transit oriented development (TOD): A case study of Bangkok Metropolitan, Thailand. *Lowland Technology International Journal*, 4. doi:https://doi.org/10.0001/ialt_lti.v22i4.772
- Kamruzzaman, Md., Shatu, F., Hine, J., & Turrell, G. (2015). Commuting mode choice in transit oriented development: Disentangling the effects of competitive neighbourhoods, travel attitudes, and self-selection. *Transport Policy*, 42(6), 187-196. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.tranpol.2015.06.003>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kumar, P. P., Parida, M., & Sekhar, Ch. R. (2020). Developing Context Sensitive Planning Criteria for Transit Oriented Development (TOD): A Fuzzy-Group Decision Approach. *Transportation Research Procedia*, 48, 2421-2434. doi:<https://doi.org/10.1016/j.trpro.2020.08.278>
- Pongprasert, P., & Kubota H. (2018). The influences of built environment factors on mode switching of TOD residents from car use to transit dependence: Case study of Bangkok, Thailand. In *American Society of Civil Engineering (ASCE) International Conference on Transportation and Development (ICTD 2018)*. Pennsylvania, United State. pp. 186-197. doi:10.1061/9780784481547.018
- Pongprasert, P., & Kubota H. (2017). Factors Affecting Residents Living near Transit stations to Use Non-Motorized Access Mode: Case study about Daily Travel in Bangkok, Thailand. *Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies*, 12, 854-873. doi:<http://dx.doi.org/10.11175/easts.12.854>
- Sun, G., & Acheampong, R. A. (2015). Understanding walking behavior among University students using theory of planned behavior. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2015, 12(11), 13794-13806. doi:<https://doi.org/10.3390/ijerph121113794>

ปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ

EFFECT OF HYGIENE FACTOR AND MOTIVATOR FACTOR IN THE MULTIDIMENSIONAL WORK MOTIVATION SCALE

ปณิตวิช เดิมบางชัน (Punnawit Doembangchan)¹

จุล ธนศรีวินิชชัย (Jul Thanasrivanitchai)²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาศึกษาระดับปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ และเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจำแนกตามกลุ่มอาชีพและลักษณะของงาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานกลุ่มงานราชการ รัฐวิสาหกิจและกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนที่มีสถานที่ตั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาด้วยการหาค่าเฉลี่ย และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ สถิติทดสอบแบบการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุและการทดสอบที ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยในระดับความคิดเห็นปัจจัยอนามัย ปัจจัยจูงใจและระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับเห็นด้วย ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุพบว่าปัจจัยอนามัยด้านความสัมพันธ์ในองค์กร ด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับมีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ ผลการทดสอบทีพบว่ากลุ่มอาชีพไม่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ ในขณะที่ลักษณะงานมีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ

คำสำคัญ: ทฤษฎี 2 ปัจจัย, ปัจจัยอนามัย, ปัจจัยจูงใจ, ระดับแรงจูงใจในหลายมิติ

Abstract

This research study is to investigate the Hygiene factors and Motivator factors that effect to work motivation. The study examines the impact of Hygiene factors and motivator factors on multidimensional work motivation scale (MWMS), comparing MWMS among different occupational groups and job characteristics. The sample consists of 400 individuals employed in government agencies, state enterprises, and private companies located in Bangkok and its metropolitan area. An online questionnaire is used for data collection, and a non-probability sampling method is employed. The statistical analysis is divided into two parts: descriptive statistics, including calculating means, and inferential statistics, including multiple regression and t-test. The research findings reveal that the sample group has an average level of perception regarding Hygiene factor, Motivator factors, and MWMS The multiple regression analysis indicates that organizational relationship factors, environmental factors, and

¹ นิสิตระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

² อาจารย์ ดร. ประจำคณะบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

acceptance-related significantly influence MWMS. However, in t-test found the occupational groups do not have a significant impact on MWMS, while job characteristics do affect MWMS.

Keywords: TWO'S FACTOR THEORY, HYGIENE FACTOR, MOTIVATOR FACTOR, MWMS

บทนำ

ปัจจุบันการแข่งขันในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมทั่วโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโลกไม่ว่าจะเป็น การระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจโลก ทำให้การใช้จ่ายของผู้บริโภคทั้งหมดลดลง จนทำให้เกิดการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน นำไปสู่การว่างงาน จากการที่องค์กรที่ดำเนินธุรกิจนั้นปิดตัวลง ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุจาก อัตราเงินเฟ้อ สงครามในกลุ่มประเทศยุโรป ความตึงเครียดทางการค้าระหว่าง การปรับเปลี่ยนเข้าสู่ดิจิทัล (Digital transformation) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) โดยรวมแล้ว เศรษฐกิจโลกกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ แต่รัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ กำลังทำงานเพื่อลดผลกระทบของความท้าทายเหล่านั้นและส่งเสริมการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ (รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 1/2565 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2565)

ประเทศไทยซึ่งได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจนทำให้เกิดสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจในประเทศ ซึ่งส่งผลเสียหลายประการต่อเศรษฐกิจและประชาชนในประเทศ ผลกระทบหลักบางประการ ได้แก่ การสูญเสียงาน จากการปิดตัวของกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง การลดลงของการส่งออกและการท่องเที่ยว นำไปสู่การลดลงของ GDP (Gross Domestic Product) การลงทุนจากต่างประเทศลดลง ผลกระทบเชิงลบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ผลกระทบด้านลบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ภาวะเงินเฟ้อ โดยเพิ่มขึ้นสูงสุดที่ร้อยละ 6.3 ในปี พ.ศ.2565 (ข่าว ธปท. ฉบับที่ 68/2565) การอ่อนค่าของสกุลเงิน โดยรวมแล้วภาวะเศรษฐกิจถดถอยในประเทศไทยมีผลกระทบในวงกว้าง และส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบาย เพื่อพยายามลดผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจถดถอย และกระตุ้นการฟื้นตัว

สำหรับการนำพาองค์กรในการเดินข้ามอุปสรรคต่างๆ ที่ได้ปรากฏขึ้นในปัจจุบัน ตัวองค์กรเอง จำเป็นต้องพึ่งพาปัจจัยที่สำคัญนั่นคือ พนักงานในองค์กร ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ของปัจจัยนำเข้า (4M: MAN MACHINE METHOD MATERIAL) สำหรับตัวพนักงาน (MAN) นั้นเป็นส่วนที่สำคัญในการขับเคลื่อน เพราะเป็นปัจจัยเริ่มต้นในการควบคุมปัจจัยที่เหลือ กล่าวคือ ในการผลิตสินค้าและบริการนั้น พนักงานเป็นผู้ออกแบบวิธีการ (METHOD) การเลือกใช้วัตถุดิบ (MATERIAL) รวมถึงเป็นผู้ควบคุมจัดการ ให้วัตถุดิบที่นำเข้านั้นแปลงสภาพ ผ่านเครื่องจักร (MACHINE) ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค

ซึ่งในปัจจุบันการแข่งขันชิงพนักงานที่มีความสามารถ ใจพั่ง และคณะ (2022) พบว่า Talent war เป็นปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้น เมื่อความต้องการแรงงานที่มีทักษะและมีประสบการณ์ สูงกว่าปริมาณแรงงานที่มีอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น เศรษฐกิจขาขึ้น ประชากรสูงอายุ และการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะจำเพาะ ในสงครามแย่งชิงพนักงานที่มีความสามารถ องค์กรต่าง ๆ อาจต้องแข่งขันอย่างดุเดือดเพื่อให้ได้พนักงานที่ดีที่สุด โดยเสนอเงินเดือนที่สูงกว่า สวัสดิการที่ดีกว่า เงื่อนไขในการทำงานที่ยืดหยุ่นกว่า รวมถึงการวางแผนการเติบโตในเส้นทางอาชีพ (Carrier path) ให้กับพนักงานที่มีความสามารถเพื่อสร้างข้อได้เปรียบให้กับองค์กรของตนในการจูงใจให้พนักงานที่มีความสามารถสูงเข้ามาร่วมงานหรือรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูงไว้กับองค์กร

แรงจูงใจ (Motivation) นั้นมีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่ผลักดันให้บุคคลมีส่วนร่วมในพฤติกรรมที่นำไปสู่ การบรรลุเป้าหมาย หากไม่มีแรงจูงใจ ผู้คนอาจขาดพลังงาน แรงผลักดัน หรือทิศทางในการบรรลุสิ่งที่ต้องการในชีวิต นอกจากนี้ แรงจูงใจยังส่งผลต่อระดับความพยายามและความพากเพียรที่แต่ละคนทุ่มเทให้กับ การแสวงหาผลลัพธ์ที่จะได้ ซึ่งส่งผลต่อระดับความสำเร็จของพวกเขาในที่สุด นอกจากนี้ แรงจูงใจยังสัมพันธ์ อย่างใกล้ชิดกับอารมณ์ ซึ่งมีผลกระทบ อย่างมากต่อความเป็นอยู่โดยรวม โดยรวมแล้วแรงจูงใจเป็นปัจจัย สำคัญในการบรรลุความสำเร็จส่วนบุคคล และในอาชีพ เช่นเดียวกับความพึงพอใจโดยรวมในชีวิตดังนั้น แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องทำความเข้าใจ เพราะสิ่งนี้มีบทบาท สำคัญในการชี้นำพฤติกรรมและ การกระทำของผู้คนการทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นแรงจูงใจให้ผู้คนสามารถช่วยในการทำงาน ในองค์กรได้ใน หลายด้าน เช่น แรงจูงใจของพนักงานในที่ทำงานซึ่งสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการ ทำงาน แรงจูงใจของพนักงานในการอบรม ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับปรุง กิจกรรมในงาน ที่ตนรับผิดชอบอยู่ การทำความเข้าใจว่าอะไรกระตุ้นให้ผู้คนมีส่วนร่วมในพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การตลาด เป็นต้น โดยรวมแล้ว การเข้าใจ แรงจูงใจสามารถช่วยให้บุคคลและองค์กรบรรลุ เป้าหมายและปรับปรุงความเป็นอยู่ ที่ดีโดยรวมซึ่งแรงจูงใจใน การทำงานนั้นมีที่มาจากปัจจัย 2 ชนิด เดซี และคณะ (1985) ได้แก่ ปัจจัยภายใน (Intrinsic Factor) ได้แก่ เป้าหมายส่วนตัว ค่านิยม และความสนใจของแต่ละคน ปัจจัยเหล่านี้ อยู่ในการควบคุมภายในแต่ละบุคคล เช่น ความปรารถนาในการเติบโตและการพัฒนาส่วนบุคคล ความมุ่งมั่นที่จะไปสู่จุด- หมาย และความรู้สึกต้องการ ในการประสบความสำเร็จปัจจัยภายนอก (Extrinsic Factor) ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน วัฒนธรรม ของบริษัท และลักษณะของงาน ปัจจัยเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของแต่ละคน เช่น สภาพแวดล้อมใน การทำงาน โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และการสนับสนุนและการยอมรับจากองค์กร ปัจจัยทั้งภายใน และภายนอกนั้นมีส่วนในการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานแต่ละคนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพ และเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรจะต้องพิจารณาเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่ช่วยส่งเสริม การมีส่วนร่วม และเพิ่มแรงจูงใจของพนักงาน

ในปัจจุบันที่การแข่งขันในตลาดที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ การสร้างและส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำเนินธุรกิจ การสำรวจระดับแรงจูงใจในการทำงานเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ ผู้บริหารเข้าใจความต้องการและความพึงพอใจของพนักงาน นอกจากนี้ การสำรวจระดับแรงจูงใจยังช่วยให้ ผู้บริหารสามารถพัฒนากลยุทธ์และนโยบายที่เหมาะสมเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและกระตุ้นให้พนักงานมีระดับแรงจูงใจที่สูงขึ้นในการทำงาน การสำรวจระดับแรงจูงใจในการทำงานจึงเป็นกระบวนการที่ สำคัญอย่างยิ่งในองค์กร เนื่องจากพนักงานเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินธุรกิจ การมีพนักงานที่มีระดับแรงจูงใจ สูงสามารถช่วยเพิ่มผลผลิต ลดการลาออก ลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และลดค่าใช้จ่ายในการหาคนแทนที่ใน การทำงาน นอกจากนี้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและกระตุ้นให้พนักงานมีระดับแรงจูงใจที่สูงยังช่วย ให้องค์กรสามารถคงความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาระดับปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
2. ศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ
3. ศึกษาปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
4. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจำแนกตามกลุ่มอาชีพและลักษณะของงาน

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยอนามัย ด้านนโยบายบริษัท ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ด้านความมั่นคงในงาน ด้านเงินเดือนค่าตอบแทนและด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และปัจจัยจิตใจ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและด้านการยอมรับ มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ

$$\hat{Y} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \beta_8 X_8 + \varepsilon$$

โดยที่ \hat{Y} :ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ X_1 :ด้านนโยบายบริษัท X_2 :ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร X_3 :ด้านความมั่นคงในงาน X_4 :ด้านเงินเดือนค่าตอบแทน X_5 :ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน X_6 :ด้านความสำเร็จในการทำงาน X_7 :ด้านความก้าวหน้า X_8 :ด้านการยอมรับ และ ε :ค่าความผิดพลาด

H_2 : ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับกลุ่มอาชีพ

H_3 : ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎี 2 ปัจจัย (Two factor Theory) เฟรดเดอริก เฮอร์วิง เฮอริชเบิร์ก (1959) เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีจากทฤษฎีแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย (Motivator-hygiene theory) หรือรู้จักกันภายใต้ชื่อทฤษฎีสองปัจจัย (Two-factor, Dual-factor) เฮอริชเบิร์กสรุปได้ว่ามีปัจจัย 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำงานปัจจัยได้แก่ ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย (Hygiene Factor) และปัจจัยจูงใจ (Motivator factor)

1.1 ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยอนามัย (Hygiene Factor) ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความไม่พอใจ แต่สามารถป้องกันความไม่พอใจนี้ได้ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยภายนอก (Extrinsic factor) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยนี้เป็นข้อกำหนดพื้นฐานในความต้องการของพนักงานต่อองค์กร ดังนั้นการจัดการกับ ปัจจัยค้ำจุนเป็นสิ่งจำเป็นเพราะหากมีการจัดการที่ไม่ดีจะมีผลกระทบต่อความไม่พึงพอใจของพนักงาน ซึ่งปัจจัยค้ำจุนนี้ประกอบด้วย เงินเดือน (Salary) สวัสดิการ (Benefit) นโยบายการบริหารขององค์กร (Company policy and administration) สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Working condition) การบังคับบัญชา (Supervision) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา (Relationship with supervisors, Peers and subordinates) ความมั่นคงในงาน (Job security) ตำแหน่ง หรือหน้าที่การงาน (Status) ชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal life)

1.2 ปัจจัยจูงใจ (Motivator Factor) ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยภายในที่มีอยู่ในตัวพนักงาน (Intrinsic Factor) และเกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ตัวพนักงานเองเกิดความรู้สึกที่พึงพอใจในการทำงาน ปัจจัยนี้เป็นปัจจัย ที่องค์กรไม่สามารถเข้าไปจัดการได้มากนัก เพราะความพึงพอใจนี้ขึ้นอยู่กับตัวพนักงานเป็นหลัก ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ลักษณะของงานที่ทำ (The work itself) ความรับผิดชอบ (Responsibility) ความก้าวหน้า (Advancement)

2. MWMS (Multidimensional work motivation scale) แบบวัดแรงจูงใจในการทำงานหลายมิติ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมิติต่างๆ ของแรงจูงใจในการทำงาน มาริริน แก็กเน่และคณะ (2015) ตามทฤษฎีการกำหนดตนเอง (SDT) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีแรงจูงใจหลายประเภทที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพนักงาน เช่น แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) และการขาดแรงจูงใจ (Amotivation) โดย MWMS นั้นประกอบด้วยรายการประเมิน 6 มิติของแรงจูงใจในการทำงานผ่านรูปแบบของแบบสอบถาม ได้แก่

2.1 Amotivation หมายถึง การขาดแรงจูงใจในการกระทำหรือการทำงานใด ๆ โดยไม่สนใจผลลัพธ์หรือผลประโยชน์ที่จะได้รับ

2.2 Extrinsic regulation social หมายถึง หมายถึงการกระตุ้นแรงจูงใจในการทำงานด้วยการใช้เครื่องมือหรือแรงส่งเสริมจากคนในสังคมหรือเพื่อนร่วมงาน โดยที่ผู้ทำงานมีความต้องการในการได้รับการยอมรับและการชมเชยจากผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเห็นชอบและการชมเชยจากผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน

2.3 Extrinsic regulation Material หมายถึง การกระตุ้นแรงจูงใจในการทำงานด้วยการใช้สิ่งของหรือรางวัลทางวัตถุ เช่น เงินเดือนที่สูงขึ้น การให้โบนัสหรือของขวัญพิเศษเมื่อมีการผลงานออกมาในระดับที่ดีหรือเหนือความคาดหมายขององค์กร

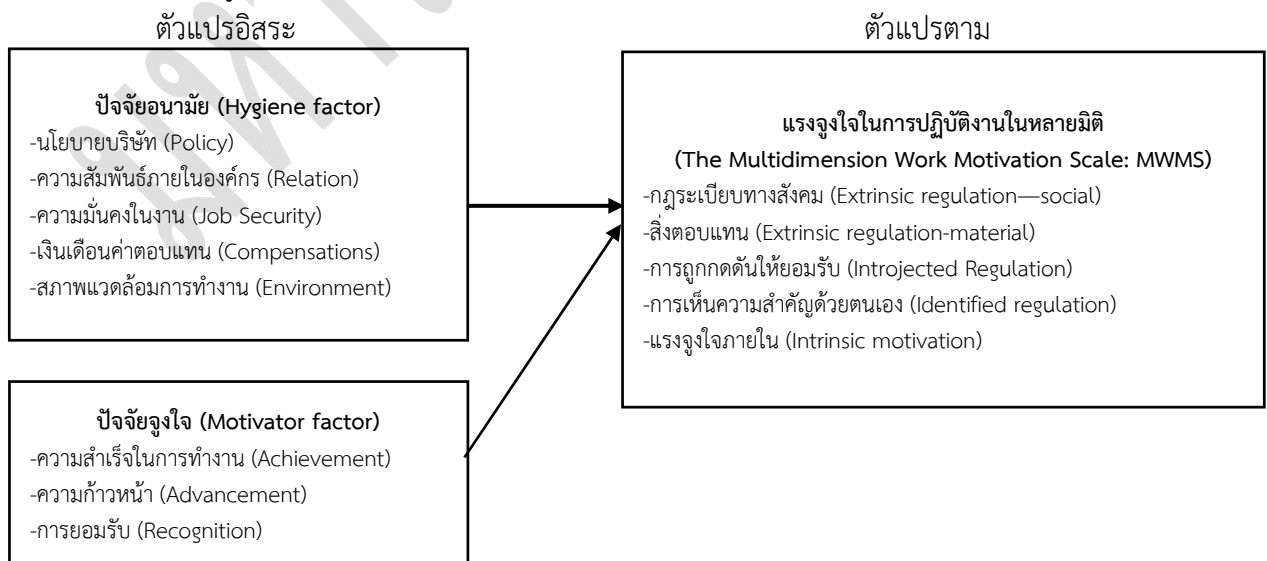
2.4 Introjected regulation หมายถึง การกระตุ้นแรงจูงใจในการทำงานโดยเกิดจากการควบคุมแรงกดดันหรือความเกรงกลัวจากภายในตนเอง โดยมักเกี่ยวข้องกับความรู้สึกว่า การทำให้ผู้อื่นมีความสนใจหรือเห็นด้วยกับตนเอง หรือความคิดว่าการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่ควรจะทำตามความ

2.5 Identified regulation หมายถึง การกระตุ้นแรงจูงใจในการทำงานโดยที่ผู้ทำงานมีความเข้าใจและยอมรับความสำคัญของการทำงานนั้น โดยมักเกี่ยวข้องกับการรับรู้ว่าการทำงานนั้นสอดคล้องกับค่านิยมและเป้าหมายของตนเอง และมีความสัมพันธ์กับการมองเห็นความสำคัญของการทำงาน

2.6 Intrinsic motivation หมายถึงแรงจูงใจภายในที่มาจากความสนใจและความพึงพอใจในการทำงานเพื่อตัวเอง โดยไม่ได้รับการกดดันจากปัจจัย

โดยเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว สามารถคำนวณคะแนนสำหรับระดับแรงจูงใจ MWMS จึงเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการประเมินแรงจูงใจในที่ทำงาน

ผู้วิจัยได้เลือกใช้ตัวแปรย่อยของทฤษฎี 2 ปัจจัย จากการศึกษาของ กรวิทย์ ศานติอาวรณ์ (2551) พิพัฒน์ เพียรศรีวิฑูรา (2546) อารยา สละน้อย (2562) พชรินทร์ กลายสุวรรณ (2560) และ ชานจีฟและเซอร์ยา (2016) พบว่าปัจจัยอนามัย มี 5 ตัวแปร ได้แก่ นโยบายบริษัท ความสัมพันธ์ภายในองค์กร ความมั่นคงในงาน เงินเดือนค่าตอบแทน และสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยจูงใจมี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ความก้าวหน้า และการยอมรับ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ในขณะที่ตัวแปรตามที่ศึกษาระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ (MWMS) ผู้วิจัยได้ตัดตัวแปรการขาดแรงจูงใจออก เนื่องจาก ชาราค์-เจเนเวียฟ เทรปานีเยร์ และคณะ (2022) จากการทบทวนตัวแปร มี 5 ตัวแปรที่สะท้อนถึงระดับแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ กฎระเบียบทางสังคม สิ่งตอบแทน การถูกกดดันให้ยอมรับ การเห็นความสำคัญด้วยตนเอง และแรงจูงใจภายใน

ภาพที่1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร หมายถึง จำนวนผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในระบบที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 8,042,419 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในระบบ ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 400 คนด้วยวิธีการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (1973)

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยคล้ายกันในด้านอนามัยและปัจจัยจิตใจโดย แทน และคณะ (2011) และด้านระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ มาริริน แก็กเน่ และคณะ (2015) ซึ่งเป็นคำถามชนิดปลายปิด แบบ Likert Scale และใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval Scale) มี 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน โดยที่ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 คือ ไม่เห็นด้วย 3 คือ ปานกลาง 4 คือ เห็นด้วย และ 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อรวบรวมข้อมูล และแจกแจงความถี่แล้ว ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลงานคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นเท่ากับ 0.8 และนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตโดยแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	เห็นด้วย
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยจัดทำแบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ปฏิบัติงาน การศึกษา ตำแหน่ง อายุการทำงาน ลักษณะงาน และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยอนามัย จำนวน 5 หัวข้อได้แก่ ด้านนโยบายบริษัท ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ด้านความมั่นคงในงาน ด้านเงินเดือนค่าตอบแทน และด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามด้านปัจจัยจิตใจ จำนวน 3 หัวข้อได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้า และ ด้านการยอมรับ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามวัดระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ จำนวน 5 หัวข้อได้แก่ จากกฎระเบียบทางสังคม จากสิ่งตอบแทน จากการถูกกดดันให้ยอมรับ จากการเห็นความสำคัญด้วยตนเอง และจากภายใน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แจกแบบสอบถามในรูปแบบกระดาษจำนวน 30 ชุด (Pretest) เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Correlation) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งได้ ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยอนามัย (Hygiene factor) = 0.864 ค่าความเชื่อมั่นด้าน

ปัจจัยจูงใจ (Motivator factor) = 0.730 และค่าความเชื่อมั่นของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ (The Multidimension Work Motivation Scale: MWMS) = 0.872

3.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เก็บข้อมูลโดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานภาครัฐและเอกชน ที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มตามสะดวก (Convenience sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ โดยให้ปริมาณในแต่ละกลุ่มใกล้เคียงกัน โดยแบ่งเป็น

- กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และ กลุ่มพนักงานเอกชน
- กลุ่มลักษณะงาน ได้แก่ กลุ่มงานปฏิบัติการ (Shop floor) และกลุ่มงานสำนักงาน (Office)

3.3 เมื่อเก็บแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมนำมา ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาบันทึกข้อมูล และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อใช้ในการอธิบายข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ในปัจจัยอนามัย ปัจจัยจูงใจ และระดับแรงจูงใจในการทำงาน

3.4.2 ทดสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Correlation) ตามวิธีของ Cronbach (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) สามารถสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาทั้งหมดมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 จึงสามารถนำข้อมูลที่เก็บไปวิเคราะห์ต่อได้

3.4.3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter เพื่อใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (ปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจ) และตัวแปรตาม (ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน) ตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) โดยการทดสอบจากค่า Tolerance และ VIF (Variance Inflation Factor) ของตัวแปรพยากรณ์โดยพิจารณาตามเกณฑ์ (Hair et al., 2009) ที่กำหนดไว้ว่าค่า Tolerance ต้องมีค่ามากกว่า .10 และ ค่า VIF ต้องมีค่าที่ไม่เข้าใกล้หรือเกิน 10

3.4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจระหว่างกลุ่มอาชีพและกลุ่มงาน

ผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยอนามัย (Hygiene factor) และปัจจัยจูงใจ (Motivator Factor) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยอนามัย (Hygiene Factor)

ปัจจัยอนามัย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านนโยบายบริษัท (Policy)	3.6676	0.72293	เห็นด้วย
2.ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร (Relation)	3.9216	0.73898	เห็นด้วย
3.ด้านความมั่นคงในงาน (Job Security)	3.8859	0.76285	เห็นด้วย
4.ด้านเงินเดือนค่าตอบแทน (Compensations)	3.2860	0.85329	ปานกลาง
5.ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน (Environment)	3.8299	0.64982	เห็นด้วย
รวม	3.7180	0.59037	เห็นด้วย

ปัจจัยอนามัย มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ที่เห็นด้วย โดยด้านที่มีระดับคะแนนสูงสุดคือด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร รองลงมาคือด้านความมั่นคงในงาน ส่วนด้านที่ได้คะแนนน้อยสุดคือค่าตอบแทน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยจูงใจ (Motivator Factor)

ปัจจัยจูงใจ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านความสำเร็จในการทำงาน (Achievement)	3.7434	0.70975	เห็นด้วย
2.ด้านความก้าวหน้า (Advancement)	3.3983	0.78044	ปานกลาง
3.ด้านการยอมรับ (Recognition)	3.8126	0.67760	เห็นด้วย
รวม	3.6515	0.63754	เห็นด้วย

ปัจจัยจูงใจ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ที่เห็นด้วย โดยด้านที่มีระดับคะแนนสูงสุดคือด้านการยอมรับ และด้านความสำเร็จในการทำงาน ส่วนด้านที่ได้คะแนนน้อยสุดคือความก้าวหน้า

2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับแรงจูงใจในหลายมิติ (MWMS) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของระดับแรงจูงใจในหลายมิติ (MWMS)

ระดับแรงจูงใจในหลายมิติ (MWMS)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1.กฎระเบียบทางสังคม (Extrinsic regulation-social)	3.8186	0.75847	เห็นด้วย
2.สิ่งตอบแทน (Extrinsic regulation-material)	3.5403	0.79184	เห็นด้วย
3.การถูกกดดันให้ยอมรับ (Introjected Regulation)	3.6492	0.80140	เห็นด้วย
4.การเห็นความสำคัญด้วยตนเอง (Identified regulation)	3.6782	0.83104	เห็นด้วย
5.แรงจูงใจจากภายใน (Intrinsic motivation)	3.4708	0.92296	เห็นด้วย
รวม	3.6300	0.63508	เห็นด้วย

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ที่เห็นด้วย โดยด้านที่มีระดับคะแนนสูงสุดคือกฎระเบียบทางสังคม รองลงมาคือด้านการเห็นความสำคัญด้วยตนเอง ส่วนด้านที่ได้คะแนนน้อยสุดคือแรงจูงใจจากภายใน

3. สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยอนามัย ด้านนโยบายบริษัท ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ด้านความมั่นคงในงาน ด้านเงินเดือนค่าตอบแทนและด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน และปัจจัยจูงใจ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและด้านการยอมรับ มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อแสดงอิทธิพลของปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานหลายมิติ

ตัวแปรอิสระ	B	β (Beta)	t	Sig.	Tolerance	Statistic VIF
ค่าคงที่	.765		4.809	.000		
ด้านนโยบายบริษัท (Policy)	.066	.075	1.409	.160	.461	2.168
ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร (Relation)	.122	.142	2.685	.008*	.469	2.133
ด้านความมั่นคงในงาน (Job Security)	.047	.057	1.092	.276	.485	2.062
ด้านเงินเดือนค่าตอบแทน (Compensations)	.039	.052	1.034	.302	.526	1.903
ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน (Environment)	.097	.100	2.008	.045*	.536	1.867
ด้านความสำเร็จในการทำงาน (Achievement)	.039	.043	.735	.463	.379	2.640
ด้านความก้าวหน้า (Advancement)	.044	.054	1.007	.314	.452	2.211
ด้านการยอมรับ (Recognition)	.305	.325	5.448	.000*	.370	2.706
Adjusted R Square = .474 ; F = 45.931 ,Sig. F = .000*						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) จากค่า Tolerance ในทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.1 และ VIF (Variance Inflation Factor) ในทุกตัวแปรต้องมีค่าที่ไม่เกิน 10 ตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นพหุ

ปัจจัยอนามัย (Hygiene factor) และปัจจัยจูงใจ (Motivator factor) ที่ส่งผลต่อระดับแรงจูงใจของพนักงานในหลายมิติ (MWMS) ในกลุ่มตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัวแปร ด้านนโยบายบริษัท ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ด้านความมั่นคงในงาน ด้านเงินเดือนค่าตอบแทน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและด้านการยอมรับ มี 3 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับแรงจูงใจของพนักงานในหลายมิติ ที่ความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ($\beta=.100$) ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ($\beta=.142$) และด้านการยอมรับ($\beta=.325$) จะพบว่าเมื่อองค์กรเพิ่มปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับและปัจจัยอนามัยด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กรและด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน จะทำให้ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติของพนักงานในองค์กรสูงขึ้นซึ่งผลการศึกษานี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถใช้พยากรณ์ระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้ 47.4 เปอร์เซ็นต์

4. สมมติฐานที่ 2 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับกลุ่มอาชีพ

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในกลุ่มกลุ่มอาชีพ ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน

กลุ่มอาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	P-Value
กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน	202	3.6092	0.65645	-0.664	0.507
ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ	198	3.6514	0.61344		

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่ขึ้นอยู่กับกลุ่มอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ พนักงานกลุ่มราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในลักษณะงานปฏิบัติการ (Shop Floor) และกลุ่มงานสำนักงาน (Office)

กลุ่มอาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	P-Value
กลุ่มงานสำนักงาน (Office)	213	3.6885	0.63833	1.972	0.049
กลุ่มปฏิบัติการ (Shop Floor)	187	3.5635	0.62642		

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับลักษณะงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือลักษณะกลุ่มงานปฏิบัติการและกลุ่มงานสำนักงานมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านปัจจัยอ้อม จากผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร เนื่องจากปัจจุบันการพัฒนาและเติบโตขององค์กรเน้นไปที่การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในทุกสภาวะแวดล้อมสอดคล้องกับ จูฮานี ริวารี่ และเนต้า ริวารี่ (2010) ที่พบว่า อไจล์ ออแกไนซ์เซชัน (Agile organization) เป็นหนึ่งในกรอบการดำเนินงานแบบใหม่ที่น่าเข้ามาเพื่อสร้างความคล่องตัวและความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ภายในองค์กรที่ดีเพื่อให้สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วตามสภาวะแวดล้อม องค์กรที่มีความสัมพันธ์ภายในที่ดีจะสามารถสร้างสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนา อไจล์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านปัจจัยจูงใจ จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยจูงใจในด้านการยอมรับ เป็นตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะเมื่อพนักงานได้รับการยอมรับ จะเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ทำให้พนักงานรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร ส่งผลให้พนักงานมีแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น และพยายามทำงานให้ดีที่สุดเพื่อให้ได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง การได้รับการยอมรับยังเป็นตัวชี้วัดของความสำเร็จในการทำงาน และเป็นการยืนยันว่างานที่ทำนั้นได้สำเร็จตามเป้าประสงค์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจให้กับพนักงานอย่างมาก สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ อับราฮัม มาสโลว์ (1943) ที่เน้นความสำคัญของความต้องการการยอมรับนับถือรวมถึงการได้รับการชื่นชม ใช้ในการกระตุ้นให้บุคคลบรรลุศักยภาพสูงสุดของตน นอกจากนี้ เดซี และคณะ (2008) ยังพบหลักฐานสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การได้รับการ

ยอมรับ เมื่อถูกใช้อย่างเหมาะสมจะสามารถส่งผลเชิงบวกต่อระดับแรงจูงใจภายใน (Intrinsic) และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในหลายมิติ จากผลการวิจัยพบว่าภาวะเครียดทางสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบข้าง ผ่านสิ่งตอบแทนเช่น ตำแหน่งรางวัล หรือความไม่ต้องการถูกกลั่นโหมหากทำผิดจากภาวะเครียดที่องค์กรได้กำหนดไว้ จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือกลุ่มพนักงานราชการ และกลุ่มพนักงานเอกชน ซึ่งถูกกระตุ้นด้วยบริบททางสังคมที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือเป็นกลุ่มที่ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต ทางด้านการเงิน ตำแหน่งงานที่สูง และชื่อเสียง

3. จากผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่าปัจจัยจูงใจ (Motivator Factor) ด้านการยอมรับ (Recognition) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่สูงที่สุดในตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลกับระดับแรงจูงใจ ($\beta = .325$) เมื่อเทียบกับปัจจัยอนามัย (Hygiene factor) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ($\beta = .100$) ด้านความสัมพันธ์ภายในองค์กร ($\beta = .142$) ซึ่งสอดคล้องกับ เฮอร์ซเบิร์ก และคณะ (1959) ที่นำเสนอทฤษฎีสองปัจจัย โดยเน้นความสำคัญของปัจจัยจูงใจซึ่งเป็นปัจจัยภายใน ที่มีผลต่อแรงจูงใจได้ยิ่งยกว่าปัจจัยอนามัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะแวดล้อมภายนอก โดยเน้นความสำคัญในด้านการได้รับการยอมรับ เพื่อเพิ่มระดับแรงจูงใจของพนักงานและความพึงพอใจในการทำงาน

4. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับกลุ่มอาชีพจากผลวิเคราะห์พบว่าพนักงานกลุ่มราชการ รวมถึงพนักงานรัฐวิสาหกิจเปรียบเทียบกับกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน ($P\text{-Value} = 0.507$) อาจเกิดจากหลายปัจจัยที่มีผลต่อระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพเป็นสำคัญ เช่น ลักษณะงาน ความชัดเจนในหน้าที่รับผิดชอบ โอกาสในการพัฒนา และเติบโตในสายอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงานที่กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการได้รับความยอมรับ ซึ่งผลการศึกษากลับไปในแนวทางเดียวกันกับ มาริริน แก็กเนและคณะ (2013) ที่ศึกษากลุ่มงานต่าง ๆ ใน ประเทศอังกฤษ ระหว่างของภาครัฐและเอกชน ไม่พบความแตกต่างทางสถิติในระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน นั่นคือระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชีพเป็นพิเศษ

ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับลักษณะของงานจากผลวิเคราะห์พบว่ากลุ่มงานปฏิบัติการ และกลุ่มงานสำนักงาน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ($P\text{-Value} = 0.049$) สอดคล้องกับการศึกษาของ เบ และคณะ (2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มงานสำนักงานและกลุ่มงานปฏิบัติการกับระดับแรงจูงใจในการทำงานและพฤติกรรมของพนักงาน พบว่ากลุ่มงานในสำนักงาน มีตัวแปรทางด้านความหลากหลายของงานและความมีอิสระในการตัดสินใจซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสัมพันธ์กับระดับแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น ในขณะที่พนักงานที่กลุ่มงานปฏิบัติการที่ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงบ่อยและต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็วจะมีระดับแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มระดับแรงจูงใจที่ ควรเริ่มจากปัจจัยอนามัยซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่องค์กรสามารถปรับเปลี่ยนเองได้โดยการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมและสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในองค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ เป็นลำดับแรก จากผลการศึกษาที่พบว่าสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ที่ดีมีผลต่อระดับแรงจูงใจ

2. องค์กรควรเสริมสร้างวัฒนธรรมการชื่นชมและสนับสนุนการยอมรับ เน้นความเป็นกันเองและการเคารพซึ่งกันและกัน โดยเริ่มจากผู้บริหารควรเป็นต้นแบบในการแสดงการยอมรับและชื่นชม เปิดกว้างรับ

ฟังความคิดเห็นของพนักงาน เพื่อให้พวกเขามีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และยอมรับในความแตกต่างทางด้านความคิด เพื่อให้เกิดแนวคิดหรือนวัตกรรมใหม่ๆ นอกจากนี้การรับฟังความคิดเห็นของพนักงานยังเป็นการรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น และผู้บริหารยังสามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือพนักงานในการพัฒนาทักษะและความสามารถของพวกเขาได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยถัดไปควรศึกษาเพิ่มในกลุ่มสาขาอาชีพเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากลุ่มอาชีพที่กว้าง กล่าวคือกลุ่มงานรัฐบาลและเอกชนนั้น ผู้วิจัยถัดไปสามารถเพิ่มสายงานเพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจตามสายงานได้เช่น สายงานวิศวกรรม สายงานบัญชี สายงาน IT เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจของพนักงานในแต่ละกลุ่ม

2. ปัจจัยอนามัยและปัจจัยจูงใจ ในงานศึกษานี้พบว่าตัวแปรด้านความสัมพันธ์ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการยอมรับ ส่งผลกับระดับแรงจูงใจ ผู้วิจัยถัดไปควรตัดตัวแปรที่มีใช้ 3 ตัวแปรด้านบนออกและนำตัวแปรที่น่าสนใจด้านอื่นๆเข้ามาในงานวิจัยครั้งถัดไป

กิตติกรรมประกาศ

งานค้นคว้าอิสระนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ว่าที่ร้อยตรี ดร.จุล ชนศรีวินิชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องตลอดมา ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ เรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

รายการอ้างอิง

- กรวิทย์ ศานตอวารณ. (2551). *ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัท มิ่งน้อยเบเกอรี่ จำกัด*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *ข่าวรพท.ฉบับที่ 68/2565. ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินครั้งที่ 6/2565*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bot.or.th/Thai/PressandSpeeches/Press/2022/Pages/n6865.aspx>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ กลายสุวรรณ. (2560). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทไฮเวย์จำกัด*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชนวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา
- พิพัฒน์ เพียรศรีวีชรา. (2546). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทมิตรยนต์ จำกัด*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2543). *คู่มือการวิจัย: การวิจัยเชิงปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ เป็นรายจังหวัด. พ.ศ. 2565*. เข้าถึงได้จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx>
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2565). *รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ไตรมาสที่ 1/2565 และแนวโน้มไตรมาสที่ 2/2565*. เข้าถึงได้จาก <https://www.oie.go.th/assets/portals/1/fileups/2/files/Industry%20conditions/Q1-2565.pdf>

- อารยา สละน้อย. (2562). แรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน บริษัท มาห์เล่ สยาม ฟิลเตอร์ ซีเอสดีเอ็มส์ จำกัด. คณะบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Bae, J., Chen, S., & Wang, L. (2018). Work task variety, Autonomy, and proactive work behavior: The role of regulatory focus. *Journal of Applied Psychology, 103*(11), 1189-1199.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. New York: Plenum Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne, 49*(3), 182-185.
- Gagné, M., Forest, J., Vansteenkiste, M., Crevier-Braud, L., Van den Broeck, A., Aspel, A. K. & Westbye, C. (2013). The impact of occupational context on motivational processes. *Journal of Occupational and Organizational Psychology, 86*(4), 501-527.
- Gagné, M., Forest, J., Vansteenkiste, M., Crevier-Braud, L., Van den Broeck, A., Aspel, A. K., Bellerose, J., Benabou, C., Chemolli, E., Güntert, S. T., Halvari, H., Indiyastuti, D. L., Johnson, P. J., Molstad, E. C., Naudin, M., Ndao, A., Nizet, J., Olafsen, A. H., ... Westbye, C. (2015). The Multidimensional Work Motivation Scale: Validation evidence in seven languages and nine countries. *European Journal of Work and Organizational Psychology, 24*(2), 178-196.
- Hair Jr., J.F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2009). *Multivariate Data Analysis* (7th ed.). Prentice Hall, Upper Saddle River.
- Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation to Work*. Wiley.
- Juhani Iivari, Netta Iivari. (2010). The relationship between organizational culture and the deployment of agile methods. *Information and Software Technology, 53*(5), 509-520.
- Maslow, A. H. (1943). A Theory of Human Motivation. *Psychological Review, 50*(4), 370-396.
- Jaipong Parichat, Chok Nyen Vui, Siripipatthanakul Supaprawat (2022). A case study on talent shortage and talent war of True Corporation, Thailand. *International Journal of Behavioral Analytics, 2*(3), 1-12.
- Sanjeev, M. A., & Surya, A. V. (2016). Two Factor Theory of Motivation and Satisfaction: An Empirical Verification. *Annals of Data Science, 3*(2), 155-173.
- Tan, T. H., & Waheed, A. (2011). Herzberg's motivation-hygiene theory and job satisfaction in the Malaysian retail sector: the mediating effect of love of money. *Asian Academy of Management Journal, 16*(1), 73-94.
- Trépanier, S.-G., Peterson, C., Gagné, M., Fernet, C., Levesque-Côté, J., & Howard, J. L. (2022). Revisiting the multidimensional work motivation scale (MWMS). *European Journal of Work and Organizational Psychology, 32*(2), 157-172.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row

ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล
ที่มีต่อทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร้อยละ

THE EFFECTIVE OF USING FLIPPED CLASSROOM WITH BAR MODEL STRATEGY
ON MATHEMATICAL COMMUNICATION SKILL AND LEARNING ACHIEVEMENT
MOTIVATION OF GRADE 6 STUDENTS IN PERCENTAGE

กฤษณะ พุ่งจันทร์ (Kritsana Tungchan)¹
อาวีพร ปานทอง (Aweeporn Panthong)²

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบาร์โมเดล 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบาร์โมเดล กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง จำนวน 10 คน เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบาร์โมเดล จำนวน 5 แผน 2) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์แบบอัตนัย 5 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูล โดย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มาวิเคราะห์ ดีความ สรุป และรายงานผล และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบาร์โมเดล พบว่า นักเรียนจำนวน 8 คน มีทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ในระดับดี 2) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับบาร์โมเดล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.32, S = 0.76$)

คำสำคัญ: ทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์, ห้องเรียนกลับด้าน, บาร์โมเดล, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to improve the math communication skills of 6th grade students by organizing learning activities based on inverted classroom concepts in combination with bar model tactics ; To study the motivation for academic achievement of Grade 6 students using inverted classroom learning combined with bar model tactics. The target group used in the research was 10 students in Grade 6 of Wat Ban Bueng Narang

¹ นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

"Kaew Wittayakarn" School. The form of research is classroom action research. The tools used in the research are: 1) Mathematics learning management plan on percentage that uses inverted classroom learning management together with bar model tactics, 5 plans for 10 periods. 2) Motivation for academic achievement 3) Subjective 5 measures of mathematical communication skills Data analysis is divided into 2 types: 1) Qualitative data analysis to analyze, interpret, summarize and report results in narrative format and 2) Quantitative data analysis using average, percentage, standard deviation The results of the research showed that: 1) the development of mathematical communication skills of Grade 6 students by organizing learning activities based on inverted classroom concepts together with bar model strategies; Mathematics communication skills were assessed every class and 8 students were assessed. 2) Motivation for learning achievement of Grade 6 students using inverted classroom learning combined with bar model tactics. Overall, it was found to be very good. ($\bar{X} = 4.75, S = 0.21$)

Keywords: Mathematical Communication Skill, Flipped Classroom, Bar model Strategy, Learning Achievement Motivation

บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ส่งผลต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีนปลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน (มากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด) สำหรับประเทศไทยสถานการณ์การระบาดเกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ไทยจึงมีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป (พงศัทศ วนิชานันท์, 2564) ทั้งนี้รูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ Lecture เป็นวิธีการสอนที่อยู่ในห้องเรียน และเป็นที่ยอมรับในการจัดการเรียนการสอน จนกระทั่งเกิดวิกฤตการณ์โควิด-19 จึงต้องเปลี่ยนมาเป็น Online Lecture ซึ่งทุกภาคส่วนล้วนต้องปรับตัว ทั้งสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน การศึกษาในยุค New Normal นี้ส่งผลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก จากเดิมที่เรียนในห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ เครื่องมือ และสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียน แต่ต้องปรับเปลี่ยนมาเป็นการเรียนที่บ้าน (Learn from Home) ซึ่งส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งการเข้าถึงอุปกรณ์เรียนออนไลน์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต หรือค่าอาหารกลางวัน ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการปรับตัวของผู้เรียนด้วย (ทิศทางการปรับตัวของการศึกษาในยุค New Normal, 2564) ทักษะวิชาชีพ ฐิติรัตน์สกุล นักวิชาการด้านปฏิรูปการศึกษา สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) กล่าวว่า การทำให้การเรียนการสอนของไทยให้มีคุณภาพ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมาตั้งเป้าหมายร่วมกันใหม่ว่าอยากให้เด็กไทยควรมีทักษะด้านใดบ้าง โดยนำเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม และควรยืดหยุ่นให้แก่สถานศึกษา โดยคำนึงถึงอิสระในการหาวิธีจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละแห่ง

ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) เป็นแนวคิดสำหรับการจัดการเรียนรู้ในวิถีใหม่ที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของโรคเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ ห้องเรียนกลับด้าน จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยการเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ไปสู่กระบวนกรใหม่ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการเรียนรู้ (เชษฐรัฐ กอรัตน์, 2565) วิธีการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านคือรูปแบบหนึ่งของการสอนโดยที่ผู้เรียนเรียนรู้จากการบ้านที่ได้รับผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกติ นั้น จะเป็นการเรียนแบบสืบค้นหาความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือหรือชี้แนะ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2556) นอกจากการใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 แล้ว ผู้วิจัยพบปัญหาสำคัญในการสอนเรื่องร้อยละ คือ นักเรียนไม่เข้าใจในโจทย์ที่แสดงปริมาณของสิ่งที่ต้องการถาม โดยจากการสอบถามผู้เรียน พบว่า นักเรียนไม่เห็นภาพรวมของปริมาณ ไม่เข้าใจในสิ่งที่โจทย์ถาม จึงส่งผลให้ไม่สามารถแก้โจทย์ได้ อีกทั้งยังส่งผลต่อทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นต่อการเรียนคณิตศาสตร์ และจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง “แก้ววิทยาคาร” ปีการศึกษา 2564 พบว่าแบบทดสอบรายข้อที่ใช้ความรู้เรื่องร้อยละ มีนักเรียนจำนวนเพียง 1 – 2 คนที่ตอบถูกและได้คะแนน ผู้วิจัยจึงหาแนวทางการสอนอื่นร่วมกับการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ภัทรฤทธิ์ ภัทรธนิชิต ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ไว้ว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจะต้องได้รับการส่งเสริมการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ศัพท์ สัญลักษณ์และโครงสร้างทางคณิตศาสตร์อย่างเต็มที่ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สุภัตรา ทรัพย์อุปการ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กล่าวว่า บาร์โมเดล (Bar Model) เป็นวิธีการการแก้โจทย์ปัญหา โดยอาศัยการวาดรูปบาร์โมเดลซึ่งเป็นการใช้รูปภาพแท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลจากการแปลงโจทย์ปัญหา Singapore Maths Thailand ได้กล่าวถึงบาร์โมเดลไว้ว่า การวาดรูปออกมาเป็นโมเดลสำหรับแก้โจทย์ปัญหา จะช่วยให้นักเรียนสามารถจินตนาการออกมาเป็นรูปภาพ (Visualise) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีกับสิ่งที่ต้องการหาคำตอบเพื่อแก้โจทย์ปัญหา ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจโจทย์และสามารถหาคำตอบได้ นอกจากนี้ การเขียนบาร์โมเดลยังช่วยพัฒนาให้พวกเขามีกระบวนการความคิดทางคณิตศาสตร์อย่างมีหลักการ และสร้างทักษะสำหรับการสื่อสารอธิบายอย่างเป็นลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์

ในกระบวนการชุมชนทางวิชาชีพของคณะครูโรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง “แก้ววิทยาคาร” จากการรายงานของฝ่ายวิชาการ พบว่า อีกปัจจัยที่เสริมแรงขับเคลื่อนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนคือการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หากนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ส่งผลให้นักเรียนไม่พยายามที่จะเรียนรู้คณิตศาสตร์ซึ่งทำให้นักเรียนไม่สามารถให้เหตุผลไม่สามารถคิดคำนวณ และไม่สามารถแก้โจทย์ได้ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนไม่รู้คุณค่าของวิชาคณิตศาสตร์ สุพานี สฤกษ์วานิช (อ้างถึงใน โชติกา ระโส, 2555, หน้า 11) กล่าวว่าแรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะแรงจูงใจทำให้เกิดการกระทำคือพนักงานมีความอยากที่จะทำงาน มีความตั้งใจในการทำงาน ทุ่มเท และใช้ความพยายามในการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้น แต่ถ้าคนขาดแรงจูงใจในการทำงาน คนคนนั้นก็เฉื่อยชา ขาดความตั้งใจ ขาดความใส่ใจในการทำงาน สักแต่ทำงานออกมาให้เสร็จพัน ๆ ตัวไป ผลงานที่ออกมาจะมีคุณภาพต่ำ สร้างความเสียหายดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรเสริมสร้างให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนด้วย จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยผ่านการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านบูรณาการร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล ให้นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดลที่มีต่อทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องร้อยละ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

- ความสำคัญของสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถ นำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือ ใน การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์

- เนื้อหาเรื่องร้อยละ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สาระที่ 1 จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการ

ของจำนวนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
11. แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาอัตราส่วน 12. แสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาร้อยละ 2-3 ขั้นตอน	อัตราส่วนและร้อยละ - การแก้โจทย์ปัญหาอัตราส่วนและมาตราส่วน - การแก้โจทย์ปัญหาร้อยละ

ทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2550) ทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ คือ การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอเป็นทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจแนวคิดทางคณิตศาสตร์หรือกระบวนการคิดของตนให้ผู้อื่นสามารถรับรู้ได้อย่างถูกต้องและชัดเจนและมีประสิทธิภาพ การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือการ

เขียนแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นถ่ายทอดผ่านประสบการณ์ซึ่งกันและกันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คณิตศาสตร์ได้อย่างมีความหมายเข้าใจได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งและจดจำได้นานมากขึ้นด้วย

ห้องเรียนกลับด้าน

ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) การเรียนการสอนที่ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาของบทเรียนด้วยตนเองที่บ้านและนำผลงานหรือปัญหาที่บันทึกไว้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนหรือเพื่อนในห้องเรียน ห้องเรียนกลับทางจึงเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่เปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการเป็นผู้บรรยายเนื้อหามาเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองที่บ้านและแลกเปลี่ยนความรู้กันในขณะเรียน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2558)

บาร์โมเดล

บาร์โมเดล (Bar Model) เป็นวิธีการการทำโจทย์ปัญหาโดยอาศัยการวาดรูปบาร์โมเดล ซึ่งเป็นการใช้รูปภาพแท่งสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลจากการแปลงจากโจทย์ปัญหานั้นเอง ลักษณะสำคัญของบาร์โมเดล คือการวาด โดยวิเคราะห์หรือตีความจากโจทย์ปัญหา นำมาเชื่อมโยงกับความคิดและหลักการทางคณิตศาสตร์ (สุภัตรา ททรัพย์อุการ, 2564)

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องรับการประเมินจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อกระทำสำเร็จหรือไม่พอใจ เมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้ (Atkinson 1996 อ้างถึงใน ทองดี หาญนอก, 2552)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถตามศักยภาพของบุคคลนั้น โดยให้กลุ่มบุคคลเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง และสร้างความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจให้บุคคลนั้นและต่อมาโรงเรียนในหลาย ๆ ประเทศได้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยนำแนวทางการดำเนินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าว มาประยุกต์ใช้เพื่อหวังให้ชุมชนแห่งการเรียนรู้พัฒนาให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายสู่การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสิทธิผล (ประภัสรา โคตะขุน, 2564)

วิธีการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดลที่มีต่อทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องร้อยละ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประเภทของการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) โดยเน้นการสะท้อนผลผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC: Professional Learning Community)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง “แก้ววิทยาคาร” ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล จำนวน 5 แผน เวลา 10 คาบ

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2560) เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ศึกษารูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากรูปแบบการสอนเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ร้อยละ

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ร้อยละ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาความเหมาะสมความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยมี ผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน ด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ด้านการสอนคณิตศาสตร์ 1 ท่าน

โดยมีรายละเอียดในการประเมินดังนี้ การประเมินความเหมาะสมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	หมายถึง 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	หมายถึง 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	หมายถึง 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	หมายถึง 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	หมายถึง 1 คะแนน

นำคะแนนผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินคำนวณคะแนนเฉลี่ย แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่มีลักษณะประเมินเป็นแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล โดยคะแนนเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 4.50 ถึง 5.00 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0 ถึง 0.70

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง “แก้ววิทยาคาร” จำนวน 5 คน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขกับกิจกรรมการสอนก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (นัฐพงษ์ ศรีสุข, 2564)

3. แบบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ แบบอัตโนมัติ 5 ข้อ

3.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือเรียน และคู่มือการจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คู่มือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้และคู่มือการสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ แบบเขียนตอบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะเป็นเรื่องใกล้ตัวพบเห็นในชีวิตประจำวัน และได้สร้างไว้เป็นแบบอัตโนมัติ จำนวน 8 ข้อ ต้องการใช้จริง 5 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และความครอบคลุมคำถาม

3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบรายข้อโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Objective Congruence) พิจารณาค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.50 - 1 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

3.6 คัดเลือกแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 5 ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.50 - 1.00

3.7 นำแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านบึงนาราง “แก้ววิทยาคาร” ที่ได้ผ่านการเรียน เรื่อง ร้อยละมาแล้วจำนวน 5 คน

3.8 นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง ร้อยละ มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์

ผลการหาคุณภาพรายข้อ ประกอบด้วย ค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 ความยากง่าย (p) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.69 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.31-0.48

ผลการหาคุณภาพรายฉบับ ประกอบด้วย ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยโดยวิธีการของโลเวตต์ (Lovett method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่มีค่า 0.77

วิธีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 10 คาบ

2. สะท้อนผลตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. เมื่อจบกระบวนการแล้ว ทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ และให้นักเรียนทำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องร้อยละ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล นำเสนอโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ช่วงคะแนน	การแปรผล	จำนวนนักเรียน	ร้อยละ	\bar{X}	S
11 - 15	ดี	8	80	12	0.43
6 - 10	พอใช้	2	20	9.5	0.24
0 - 5	ควรปรับปรุง	0	0	-	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับดี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 (ค่าเฉลี่ย = 12, S = 0.43) ระดับพอใช้ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20 (ค่าเฉลี่ย = 9.5, S = 0.24)

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ในการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ร้อยละ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล นำเสนอโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รายการ	\bar{X}	S	ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ด้านความเพียรพยายามและตั้งใจเรียน			
1. ข้าพเจ้าจะต้องเอาวิชาคณิตศาสตร์มาทบทวนความรู้	3.48	0.64	มาก
2. เมื่อมีคนคุยในห้องเรียนข้าพเจ้าจะบอกเพื่อนให้ลดเสียง	3.44	0.57	มาก
3. เมื่อมีชั่วโมงว่างข้าพเจ้าจะอ่านบทเรียนคณิตศาสตร์ล่วงหน้า	3.42	0.60	มาก
4. สนใจโจทย์ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์บางข้อซับซ้อนทำให้ข้าพเจ้าสับสน ข้าพเจ้าทำความเข้าใจด้วยตนเองจนสำเร็จ	3.46	0.12	มาก
5. ขณะทำการบ้านคณิตศาสตร์ถ้าพบข้อยาก ข้าพเจ้าจะไม่ข้ามข้อไปทันที	3.43	0.54	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S	ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ด้านความต้องการการยอมรับจากผู้อื่น			
11. เพื่อให้ทุกคนยอมรับในความสามารถของข้าพเจ้า เมื่อครูให้การบ้านวิชาคณิตศาสตร์ ข้าพเจ้าจะอ่านโจทย์และเริ่มทำด้วยตัวเองทันที	3.42	0.45	ปานกลาง
12. ข้าพเจ้าทำการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ด้วยตนเอง	3.45	0.61	มาก
13. เพื่อพิสูจน์ความสามารถของตนเองให้ปรากฏ ข้าพเจ้าดีใจมากถ้าเพื่อน ๆ ยกย่องว่าข้าพเจ้าเรียนเก่งในวิชาคณิตศาสตร์	3.41	0.32	มาก
14. เพื่อไม่ให้ครูตำหนิ ก่อนจะถึงการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ ข้าพเจ้าจะตรวจทานคำตอบทุกครั้ง	3.49	0.54	มาก
15. เพื่อให้ทุกคนชื่นชมในตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงหาวิธีคิดใหม่ ๆ ที่ใช้ในการแก้ปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์	3.48	0.73	มาก
ด้านความกระตือรือร้น เมื่อครูให้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมในวิชาคณิตศาสตร์			
16. ข้าพเจ้าจะไปศึกษาเพิ่มเติมก่อนทุกครั้ง	2.98	0.73	ปานกลาง
17. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดายเวลาเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เมื่ออาจารย์จดสอน	3.45	0.23	มาก
18. เมื่อถึงชั่วโมงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ข้าพเจ้าจะรีบเข้าห้องเรียนก่อนเสมอ	3.47	0.22	มาก
19. ข้าพเจ้าตอบคำถามครูในชั่วโมงคณิตศาสตร์เป็นประจำ	3.34	0.32	มาก
20. เมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนข้าพเจ้าจะรีบไปถามครู	3.45	0.44	มาก
ด้านความทะเยอทะยานในการสอบวิชาคณิตศาสตร์ครั้งต่อไป			
21. ข้าพเจ้าจะต้องทำคะแนนอยู่ในอันดับ 1 – 3 ของห้องให้ได้	2.98	0.34	ปานกลาง
22. ข้าพเจ้าดีใจที่ได้แข่งขันกับนักเรียนที่เก่งคณิตศาสตร์มาก ๆ	3.33	0.29	มาก
23. ข้าพเจ้าชอบทำโจทย์คณิตศาสตร์ที่ต้องใช้ความพยายามมาก ๆ	3.41	0.56	มาก
24. ข้าพเจ้าชอบเปรียบเทียบผลการเรียนคณิตศาสตร์กับผู้อื่น	3.43	0.34	มาก
25. ข้าพเจ้ารู้สึกดีที่ครูให้โจทย์แปลกใหม่ ท้าทาย	3.30	0.60	มาก
รวม	3.32	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักระเรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งได้ระดับคะแนนในช่วง 3.01 – 3.50 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3 ลำดับแรก คือ ตรวจทานการบ้านก่อนส่งครู (ค่าเฉลี่ย = 3.49,

S = 0.54) รองลงมา จะนำวิชาคณิตศาสตร์มาทบทวนความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.48, S = 0.64) และจะหาแนวทางการทำโจทย์แบบใหม่มาทำแบบฝึกหัด (ค่าเฉลี่ย = 3.48, S = 0.64)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดลที่มีต่อทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องร้อยละ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล พบว่า นักเรียนจำนวน 8 คน จาก 10 คน (ร้อยละ 80) มีทักษะการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ในระดับ ดี ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้วิจัยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล คือ เรียนที่บ้านทำการบ้านที่โรงเรียน โดยการสอนแบบนี้จะทำให้ครูผู้สอนได้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล และแก้ไขปัญหาได้ทันทีหากนักเรียนไม่เข้าใจ โดยสอดคล้องกับ ชลธิชา วิมลจันทร์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อัตราส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับ จักรพันธ์ นาทองไชย (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวาดรูปบาร์โมเดล ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การบวก การลบ การคูณ การหาร และโจทย์ปัญหา การบวกลบคูณหารระคน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการบวก การลบ การคูณ การหาร และโจทย์ปัญหาการบวกลบคูณหารระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ นภสร ยั่งยืน และชำนาญ ปาณาวงษ์ (2564) ที่ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการโพลยาพร้อมกับเทคนิคบาร์โมเดลเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการโพลยาพร้อมกับเทคนิคบาร์โมเดล เกิดทักษะการแก้โจทย์ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.76 ทั้งนี้เนื่องมาจากการผลิตวีดิโอการสอนของครูที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยผู้สอนจัดทำคลิปวีดิโอในรูปแบบการแสดงละคร ทำให้นักเรียนเห็นผู้สอนในบทบาทที่แตกต่างไปจากห้องเรียน จนเกิดความสนใจและเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shukla and Mcinnis (2021) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจในหลักสูตร ซึ่งจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของห้องเรียนที่นักศึกษาได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าห้องเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบบรรยาย และความพึงพอใจในหลักสูตรอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อากร พุทธรักษา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพของต้นแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเครียดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนเรื่องจำนวนจริง โดยจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้

แบบห้องเรียนกลับด้านมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $E1/E2 = 70/50$ นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เรื่องจำนวนจริงมีค่าดัชนีประสิทธิผลรายบุคคลมากกว่าหรือเท่ากับไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมดที่ระดับนัยสำคัญ .05 และนักเรียนมีความเครียดต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเรื่องจำนวนจริงการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับกลวิธีบาร์โมเดล ครูผู้สอนควรเพิ่มของรางวัลในคาบเรียนหรือสิ่งกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มากขึ้น
2. ครูควรประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ เช่น ฟองน้ำแบบยาว สายยาง พิวเจอร์บอร์ด หรือวัสดุอื่น ๆ มาใช้แสดงแทนบาร์โมเดลที่เป็นเพียงแผ่นกระดาษสี
3. ครูควรสำรวจความพร้อมในการดูคลิปการสอนของนักเรียนอยู่เสมอ เพราะนักเรียนอาจขาดความพร้อมไปในบางช่วง

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- จักรพันธ์ นาทองไชย. (2564). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการวาดรูปบาร์โมเดล ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การบวก การลบ การคูณ การหาร และ โจทย์ปัญหาการบวกลบคูณหารระคน*. วิจัยในชั้นเรียน, โรงเรียนโคกประสิทธิ์วิทยา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.
- เชษฐรัฐ กอรัตน์. (2564). ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom): การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในยุคความปกติไป (Next Normal). *วารสารราชพฤกษ์*, 20(2), 1-15.
- ชลธิชา วิมลจันทร์. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง อัตราส่วน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โชติกา ระโส. (2555). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองดี หาญนอก. (2552). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอัสสัมชัญ นครราชสีมา*. นครราชสีมา: โรงเรียนอัสสัมชัญนครราชสีมา.
- นภสร ยั่งยืน และชำนาญ ปาณาวงษ์. (2564). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการโพลยาร่วมกับเทคนิคบาร์โมเดลเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่อง การบวกและการลบเศษส่วนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 2(15), 67 – 79.
- นัฐพงษ์ ศรีสุข. (2564). *การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความสามารถในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ประภัสรา โคตะขุน. (2564). *Professional Learning Community (PLC) คืออะไร*. เข้าถึงได้จาก <https://pubhtml5.com/zdig/soya/>

- พงศ์ทัต วนิชานันท์. (2564). *การศึกษาพื้นฐานในยุค โควิด-19: จะเปิด-ปิด โรงเรียนอย่างไร ?* เข้าถึงได้จาก <https://tdri.or.th/2020/05/basic-education-in-covid-19-crisis-reopening-school-after-lockdown/>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2550). *คู่มือครูรายวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สุภัทรา ทรัพย์อุปการ. (2564). *สนุกกับบาร์โมเดล (Bar Model)*. เข้าถึงได้จาก <https://www.scimath.org/article-mathematics/item/11651-bar-model>
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). *ห้องเรียนกลับทาง: ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21*. เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารโรงเรียน. แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยฉบับราชบัณฑิตยสภา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- อากร พุทธรักษา และคณะ. (2562). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความเครียด เรื่อง จำนวนจริงด้วยวิธีห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 16(73), 58-65.
- EST KMUTT. (2564). *ทิศทางการปรับตัวของการศึกษาในยุค New Normal*. เข้าถึงได้จาก <https://www.ets.kmutt.ac.th/post/new-normal-in-thai-education>
- Shukla, N. J., & Mcinnis, E. (2021). Flipped classroom: Success with first year mathematics. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 3(1), 32-47.
- Singapore Maths Thailand. (2019). *Bar model*. from <https://www.singaporemathsthailand.com/bar-model>

สถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์
และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์
ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

STATES AND NEED RECOGNITION OF BRAND COMMUNICATION KNOWLEDGE
AND MOTIVATION TO STUDY BRAND COMMUNICATION MASTER PROGRAM
OF UNDERGRADUATE STUDENTS, BURAPHA UNIVERSITY

ญาธิดา บุญญา (Yathida Boonya)¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสถานภาพและการตระหนักรู้ของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลกับนิสิตชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 400 คน

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุดที่ 15.97 คะแนน จาก 20 คะแนน และค่าเฉลี่ยของการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์เท่ากับ 4.49 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด แรงจูงใจที่ทำให้ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์เรียงจากมากมาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสถาบัน ด้านสังคม และด้านการทำความเข้าใจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานนั้นพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 0.05-0.01

คำสำคัญ: ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์, แรงจูงใจในการศึกษาต่อ, หลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์

Abstract

The objectives of this research were to study the states and need recognition of brand communication knowledge and motivation to study brand communication master program of undergraduate students, Burapha University, as well as to study the relationships among states, need recognition and motivation to study brand communication master program. This survey research used a questionnaire as a research tool. The researchers collected data with 400 senior students of Burapha University.

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

The results showed that the samples had a high level of brand communication knowledge (average score is about 15.97 out of 20 points) and had high level of need recognition of brand communication program. The samples' motivation to study brand communication master programs of Burapha University were for their self-development, their careers, the reputations of educational institutes, their social statuses and serving their significant related people, respectively. For the hypothesis testing, there were relationships among the states, need recognition and motivation to study brand communication master program statistical significantly at level of 0.05-0.01.

Keywords: Brand Communication Knowledge, Motivation to Study, Brand Communication Master Program

บทนำ

ปัจจุบันผู้ที่ต้องการทำอาชีพเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจนั้น มีแนวโน้มที่จะเป็นคนที่อายุน้อยลงกว่าเดิม แต่เดิม พวกเขา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองแม้ว่าจะพบกับอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจก็ตาม (ฮาร์เวิร์ด บิซิเนส, 2559) สอดคล้องกับผลสำรวจเยาวชนอายุต่ำกว่า 36 ปี ในกลุ่มประเทศอาเซียนกว่า 40,000 คน ผ่านทางแพลตฟอร์มการ์นา (Garena) และช้อปปี้ (Shopee) ซึ่งมีชาวไทยตอบแบบสอบถามถึง 10,000 คน ผลการสำรวจพบว่า คนรุ่นใหม่ในประเทศไทยมีความฝันอยากเป็นผู้ประกอบการจำนวนมากถึงร้อยละ 36 เมื่อเทียบกับคนรุ่นใหม่ในกลุ่มประเทศอาเซียนมีเพียงร้อยละ 25 โดยร้อยละ 42 ของคนกลุ่มนี้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ขณะที่ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มคนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความต้องการในการประกอบอาชีพหลากหลายตั้งแต่ ผู้ประกอบการ พนักงานบริษัทต่างประเทศ และพนักงานในองค์กรภาครัฐ แต่ก็อยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (สันติธาร เสถียรไทย, 2562) หนึ่งในเหตุผลที่กลุ่มคนรุ่นใหม่ทั้งวัยรุ่นและวัยทำงานเริ่มต้นปรารถนาที่จะเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น และมีทัศนคติเชิงบวกต่ออาชีพดังกล่าว เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระ มีเกียรติ และสามารถสร้างรายได้สูงและรวดเร็วกว่าอาชีพอื่น ๆ (สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิษญาญกูร, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า (องค์การมหาชน) (สพร.) ที่พบว่าจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 ในประเทศไทยมีผู้ประกอบการสูงถึงจำนวน 3,148,897 คน และปี พ.ศ. 2564 มีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น 3,191,706 คน (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า (องค์การมหาชน), 2565)

ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารการตลาด ขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 2552 และได้พัฒนาหลักสูตรฯ มาอย่างต่อเนื่อง เมื่อคนในสังคมเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการจึงทำให้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบรนด์และการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้รับความสำคัญเพิ่มมากขึ้น เมื่อทำการสำรวจฐานข้อมูลของกลุ่มคนที่เข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ ดังกล่าวตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 – 2564 พบว่า มีจำนวนบุคคลทั่วไปที่สมัครเข้าศึกษาต่อหลักสูตรฯ จำนวน 92 คน โดยมีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 23 - 27 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 51 คน และที่เหลือจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ จำนวน 41 คน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นว่า คนรุ่นใหม่เป็นกลุ่มคนที่อยากจะมีธุรกิจของตนเอง และต้องการความรู้ด้านการสร้างแบรนด์ไปใช้ในธุรกิจของตนเองในอนาคต ดังนั้น คณะกรรมการดูแลหลักสูตรฯ จึงได้ปรับปรุงรายวิชาในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตให้มุ่งเน้นความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มากขึ้นใน พ.ศ. 2564 เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมให้มากขึ้น

เมื่อทบทวนงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการสื่อสารแบรนด์พบว่า มีงานวิจัยจำนวนหนึ่งแต่ไม่มากนัก เช่น งานของธีรพันธ์ โล่ห์ทองคำ (2541) ศึกษารูปแบบการให้บริการและความต้องการคุณสมบัติบัณฑิตของบริษัทโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในยุคสื่อสารการตลาด งานวิจัยของกรกช อนันตสมบูรณ์ (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาด้านการโฆษณาระดับปริญญาตรีกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย งานของวิศรา ศรีภริมย์รักษ์ (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการสื่อสารแบรนด์แบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี งานของอวยพร พานิช และคณะ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาทิศทางวิชาชีพแนวโน้มของหลักสูตรการโฆษณาการประชาสัมพันธ์และความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรีด้านนิเทศศาสตร์ในยุคโลกพลิกผัน และงานวิจัยของสมพงษ์ เส็งมณี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง มุมมองนักวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีต่อการเรียนการสอนการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคต โดยส่วนใหญ่หัวข้อการวิจัยนั้นมีเป้าหมายในการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรในภาพรวมมากกว่า จะเน้นการทำความเข้าใจกลุ่มผู้เรียนว่ามีความรู้และความต้องการความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มากน้อยเพียงใด และแรงจูงใจที่จะทำให้กลุ่มผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ยังไม่มีงานวิจัยใด มุ่งเน้นหลักสูตรด้านสื่อสารแบรนด์มากนัก ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปของหลักสูตรฯ จึงต้องการศึกษาสถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เพราะเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของหลักสูตรฯ และข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการพัฒนากลยุทธ์การสื่อสารแบรนด์ของหลักสูตรฯ ต่อไป และผลวิจัยยังนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 สถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์

สมมติฐานที่ 2 การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนักรู้

Bloom (1971) กล่าวว่า ความตระหนัก คือ ความรู้สึกใคร่ครวญว่ามีความจำเป็นต้องทำ หรือเห็นด้วยหรือคล้อยตามจนแสดงออกได้ในลักษณะการปฏิบัติ เป็นขั้นต่ำสุดของภาคอารมณ์และความรู้สึก ความตระหนักเกือบคล้ายความรู้ ทั้งความรู้และความตระหนักไม่เป็นลักษณะของสิ่งเร้า ความตระหนักไม่จำเป็นต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความตระหนักจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าให้เกิดความตระหนัก Good (1973) กล่าวว่า ความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ ของบุคคลหรือ การที่บุคคลแสดงความรู้สึกผิดชอบต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น Koffka (1978) เสนอว่า ความตระหนักมีความหมายเหมือนกับสำนึก (Consciousness) ซึ่งเป็นสภาวะทางจิตที่เกี่ยวกับสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้ ได้รับความรู้ หรือ ได้ประสบการณ์ต่าง ๆ แล้วมีการประเมินค่าและความตระหนักถึงความสำคัญของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสภาพการณ์นั้น ๆ ซึ่งหมายความวาระยะเวลา หรือ ประสบการณ์และสถานการณ์แวดล้อม หรือสิ่งเร้าภายนอกเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนักขึ้น

กล่าวโดยสรุป ความตระหนัก หมายถึง การแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในอันเนื่องมาจากบุคคลเคยมีประสบการณ์ เคยรับรู้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดความตระหนัก งานวิจัยครั้งนี้จะนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดการตระหนักรู้ในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาสื่อสารแบรนด์ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโท

ปิยะนุช ชันสาครกิตติ (2549, หน้า 3-4) ได้ทบทวนปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงจูงใจของบุคคลให้ต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ด้านชื่อเสียงของสถาบัน แรงจูงใจด้านนี้เกี่ยวกับการที่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ตั้งแต่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐหรือมหาวิทยาลัยเอกชน รวมถึงสาขาวิชาที่ตนเองสนใจศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความเหมาะสมที่จะศึกษาได้ตลอดจนจบหลักสูตร และความสะดวกในเรื่องของการเดินทางมาศึกษา 2) ด้านสังคม แรงจูงใจด้านนี้เกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทจะทำให้บุคคลรอบข้างยอมรับและเป็นการแสดงศักยภาพของตนเองว่ามีความสามารถในการศึกษาต่อได้ในระดับสูง นอกจากนี้ การศึกษาต่อระดับปริญญาโทยังเป็นการยกระดับสถานภาพทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้นเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการเข้าสังคม และมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ กับบุคคลรอบข้าง 3) ด้านการประกอบอาชีพ แรงจูงใจด้านนี้เกี่ยวกับการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาที่ตนเองศึกษาจะช่วยทำให้นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในอาชีพของตน การได้ปรับวุฒิทางการศึกษาและการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนหลังจากสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ยังเกี่ยวกับการคาดหวังว่าหลังจากจบการศึกษาแล้วจะมีความก้าวหน้าสายงานอาชีพ หรือสามารถเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ตรงกับสาขาที่ตนเองศึกษาได้หลังจากจบการศึกษา และมีความต้องการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพส่วนตัวในอนาคต 4) ด้านการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจด้านนี้เกี่ยวกับการที่การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจะช่วยทำให้นิสิตได้พัฒนาตนเอง มีมุมมองในด้านต่าง ๆ กว้างขึ้น สามารถคิดวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนเองให้มีศักยภาพให้มากที่สุด และ 5) ด้านการทำตามความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจด้านนี้เกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิสิตในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เช่น ผู้ปกครอง หรือ เพื่อนที่เคยศึกษาอยู่มาแนะนำให้เข้ามาศึกษาในสถาบันดังกล่าว งานวิจัยครั้งนี้จะนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาสื่อสารแบรนด์ ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการสื่อสารแบรนด์

งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ด้านการสื่อสารแบรนด์สามารถสรุปได้ดังนี้

งานของธีรพันธ์ โล่ห์ทองคำ (2541) ศึกษารูปแบบการให้บริการและความต้องการคุณสมบัติบัณฑิตของบริษัทโฆษณาและประชาสัมพันธ์ในยุคสื่อสารการตลาด ด้วยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารบริษัทโฆษณาและบริษัทประชาสัมพันธ์จำนวน 100 บริษัท ในเรื่องของการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ และเนื้อหาวิชาที่บัณฑิตควรต้องเรียนก่อนไปทำงานในบริษัทโฆษณาและบริษัทประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า บริษัทตัวแทนโฆษณาคำนี้ถึงรูปแบบการให้บริการโดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ อันดับ 1 ประกอบด้วย การวางกลยุทธ์การโฆษณา การเสนอแนวคิดงานสร้างสรรค์ การวางแผนการใช้และซื้อสื่อ การออกแบบแผ่นพับแคตตาล็อก การออกแบบวัสดุส่งเสริมการขาย การออกแบบโฆษณาสิ่งพิมพ์ อันดับ 2 ประกอบด้วย การออกแบบฉลากสินค้าและบรรจุภัณฑ์ การออกแบบเครื่องหมายการค้า การออกแบบหัวข้อจดหมายและนามบัตร และรูปแบบการให้บริการ และอันดับ 3 ได้แก่ การวางแผนการตลาด ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่บัณฑิตจำเป็นต้องเรียนนั้น ผู้บริหารของบริษัทโฆษณาและบริษัทประชาสัมพันธ์ในระดับมาก ได้แก่ วิชาการสร้างสรรค์งานโฆษณาการวางแผนและจัดซื้อสื่อโฆษณา วิชาสื่อสารการตลาดแบบครบวงจร วิชาการรณรงค์โฆษณา วิชาการเขียนบทโฆษณา วิชาการโฆษณาและพฤติกรรมผู้บริโภค วิชาการวิจัยและประเมินผลโฆษณา วิชาการบริหารงานบริการลูกค้า วิชาการจัดการด้านการตลาด วิชาการวิจัยและวิเคราะห์งานสื่อสารการตลาด วิชาหลักการส่งเสริมการตลาด วิชาการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค วิชาการบริหารและวางแผน การสื่อสารการตลาด วิชาการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย วิชาการสื่อสารการตลาดแบบครบวงจรขั้นสูง วิชาการสร้างสรรค์งานส่งเสริมการขาย และวิชาฝึกงานภายนอกหรือสารนิพนธ์

งานวิจัยของกรกช อนันตสมบุรณ์ (2543) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาด้านการโฆษณาระดับปริญญาตรีกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์เจาะลึกกับอาจารย์ผู้ดูแลหลักสูตรสาขาวิชาการโฆษณาระดับปริญญาตรี จำนวน 20 คน และผู้บริหาร/หัวหน้าแผนกในบริษัทตัวแทนโฆษณา จำนวน 25 คน และการวิจัยเชิงปริมาณกับอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการโฆษณา จำนวน 59 คน ผู้บริหารและหัวหน้าแผนกจากบริษัทตัวแทนโฆษณา จำนวน 52 คน และนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาการโฆษณาเป็นวิชาเอก จำนวน 216 คน ผลวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักวิชาชีพในภาคอุตสาหกรรมโฆษณาคิดว่า หลักสูตรที่มีอยู่นั้นสอนให้ผู้เรียนมีความรอบรู้กว้างแต่ไม่มีความรู้เฉพาะทางทำให้นิสิตไม่สามารถทำงานเฉพาะด้านได้ดี และปัญหาที่มักจะพบในบัณฑิตใหม่ คือ ขาดความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวกับจิตวิทยา กระบวนการคิด กระบวนการวิเคราะห์ และวิชาพื้นฐานอื่น ๆ รวมถึงวิชาเครื่องมือ เช่น ทักษะภาษาอังกฤษ การเขียนเพื่อการสื่อสารให้มากขึ้น ประการสุดท้าย รายวิชาที่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยนั้นมีความเพียงพอและมีความสำคัญทุกวิชา แต่หลักสูตรกลับไปเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ

วิศิรา ศรีภิรมย์รักษ์ (2561) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการสื่อสารแบรนด์แบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งจำนวน 382 คน ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารแบรนด์แบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี โดยประกอบด้วยด้านการส่งเสริมการขาย ด้านการจัดเหตุการณ์พิเศษ และด้านการเป็นผู้สนับสนุน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี

อวยพร พานิช และคณะฯ (2562) ศึกษาทิศทางวิชาชีพ แนวโน้มของหลักสูตรการโฆษณาการประชาสัมพันธ์ และความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์ยุคโลกพลิกผัน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จาก 10 สถาบัน และการวิจัยเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนิสิตหรือนักศึกษาสังกัดคณะ

นิเทศศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 10 สถาบัน และกลุ่มนักวิชาชีพที่ทำงานบริษัท โฆษณา จำนวน 41 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนนิเทศศาสตร์มากที่สุด คือเรียนให้จบเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางนิเทศศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างระบุรูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุด คืออาจารย์สอนให้นักศึกษาผลิตสื่อต่าง ๆ ขณะที่ความคาดหวังของสถานประกอบการ ได้แก่ ความรู้ที่จำเป็นที่บัณฑิตควรมีมากที่สุด คือ การวิเคราะห์ผู้รับสาร ทักษะที่ควรมีมากที่สุดคือ ทักษะด้านการเขียนแผนประชาสัมพันธ์ คุณสมบัติส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ การมีความพยายามแก้ปัญหา ความสำคัญของรายวิชาด้านนิเทศศาสตร์ที่ควรเพิ่มมากที่สุด คือ 1) กลุ่มวิชาเอกบังคับที่ควรเพิ่มมากที่สุด คือ วิชาการเข้าถึงผู้บริโภค 2) กลุ่มวิชาแกนที่ควรเพิ่มมากที่สุด คือ วิชาการสื่อสารในสื่อใหม่ 3) กลุ่มวิชาเลือกที่ควรเพิ่มมากที่สุด คือ วิชาการสร้างสรรค์เนื้อหาและการผลิตสื่อดิจิทัล แนวโน้มวิชาชีพที่ควรมียังมี คือ สื่อใหม่จะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานโฆษณาและงานประชาสัมพันธ์ สำหรับแนวโน้มวิชาชีพด้านนิเทศศาสตร์ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด คือ วิชาด้านคอนเทนต์และสื่อดิจิทัล ขณะที่ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบชื่อสาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ 5 แห่ง นิเทศศาสตร์ 3 แห่ง จำนวนหน่วยกิตอยู่ระหว่าง 123 ถึง 141 หน่วยกิต กลุ่มรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติมีความคล้ายคลึงกัน กลุ่มรายวิชาที่แตกต่างกันต่างตามจุดเน้นของแต่ละมหาวิทยาลัย แนวโน้ม รายวิชาที่มีความทันสมัยจะระบุว่าการตลาด สื่อใหม่ ดิจิทัล คอนเทนต์ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ปรับชื่อสาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์โดยเติมคำบอกความเป็นสมัยใหม่ เช่น ดิจิทัลและนวัตกรรมในชื่อสาขาวิชา เช่น สาขาวิชานวัตกรรมการสื่อสารและแบรนด์สื่อสารการตลาดดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัลและการจัดกิจกรรม และมีการระบุว่าการตลาดและความเป็นสมัยใหม่ เช่น ดิจิทัลและสื่อใหม่ในชื่อรายวิชาต่าง ๆ

สมพงษ์ เสงี่ยมณี (2562) ได้ศึกษามุมมองนักวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีต่อการเรียนการสอนการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในอนาคต โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 คน ตามแนวคำถามของ Kerr and Kelly (2017) ผลวิจัยพบว่า เนื้อหาของรายวิชาที่นักวิชาการมองในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคตต่างพูดถึงเกี่ยวกับเครื่องมือต่าง ๆ ของ IMC กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ เครื่องมือทางการสื่อสารทางการตลาดต่าง ๆ จะช่วยเหลื่อมซึ่งกันและกัน จุดแข็งของสื่อใดสื่อหนึ่งถูกใช้เพื่อชดเชยจุดอ่อนของอีกสื่อหนึ่ง การใช้เครื่องมือตามบริบทก็จะสามารถทำให้เครื่องมือนั้นใช้ได้อย่างเต็มที่ ส่วนนักวิชาการมีความคิดเห็นว่ามีเทคโนโลยีมา IMC ก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เข้ากับยุคสมัย แต่ก็ไม่ควรทิ้งการสื่อสารการตลาดแบบดั้งเดิม นักวิชาการได้ให้ความสำคัญกับผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะว่าพฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไปมีทางเลือกผ่านทางออนไลน์มากขึ้น นักวิชาการมองว่าการให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจะส่งผลดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนควรมีการศึกษานักศึกษาที่เปรียบเหมือนกลุ่มเป้าหมายเพื่อที่จะได้สื่อสารได้ตรงใจทำให้นักศึกษาได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิทยาเขตบางแสน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6,524 คน (ข้อมูลจากระบบทะเบียนและสถิตินิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา สํารวจเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 วิทยาเขตบางแสน โดยผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ stratified sampling ด้วยการเปิดตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 375 คน โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพื่อไว้ รวมเป็นทั้งสิ้น 400 คน

จากนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดประเภทของกลุ่มตัวอย่างตามสายที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 3 สาย โดยได้กำหนดสัดส่วนในการเก็บข้อมูลนิสิตแต่ละคณะกับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ (proportional to size) ในแต่ละกลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในคณะสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีนิสิตชั้นปี 4 จำนวนทั้งหมด 863 คน กลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 53 คน กลุ่มที่ 2 ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในคณะสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีนิสิตชั้นปี 4 จำนวนทั้งหมด 1,819 คน กลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 112 คน และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ นิสิตที่ศึกษาในคณะสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีนิสิตชั้นปี 4 จำนวนทั้งหมด 3,842 คน กลุ่มตัวอย่างคิดเป็น 235 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ให้เลือกตอบว่าถูกหรือผิด มีจำนวน 20 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบได้ถูกต้องจะได้รับ 1 คะแนนต่อ 1 ข้อ ส่วนข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน (โดยข้อความที่ต้องตอบถูกมีจำนวน 17 ข้อ และข้อที่ตอบผิดมีจำนวน 3 ข้อ) ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ มีจำนวน 8 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (rating scales) ที่มีค่าการตอบสนอง 5 ระดับ โดย 5 หมายถึง มากที่สุด และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด และ ตอนที่ 4 เป็นแบบวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ มีจำนวน 57 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (rating scales) ที่มีค่าการตอบสนอง 5 ระดับ โดย 5 หมายถึง มากที่สุด และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

- แบบวัดสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแบบวัดการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ ได้พัฒนาคำถามมาจากรายการเกี่ยวกับการสื่อสารแบรนด์ของประดิษฐ์ จุมพลเสถียร (2547) เสริมยศ ธรรมรักษ์ (2556) และสิทธิ ธีร์สรณ์ (2559)

- แบบวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ผู้วิจัยได้พัฒนาคำถามมาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของปิยะนุช ชันสาครกิตติ (2549)

2. จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่พัฒนาขึ้นมาเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity) แล้วนำเสนอให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสารแบรนด์ 3 ท่าน หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทั้งหมดมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of consistency or IOC) ของแบบวัดทั้งหมด อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้วมาใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า

- แบบวัดสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.768
 - แบบวัดการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.823
 - แบบวัดแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.966 โดยเมื่อจำแนกแต่ละด้านพบว่า ด้านสถาบัน มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.830 ด้านสังคม มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.930 ด้านอาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.930 ด้านพัฒนาตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.895 และด้านการทำความเข้าใจความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.928
4. จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยไปยังสถานที่สาธารณะในมหาวิทยาลัยบูรพาที่นิสิตเข้าไปนั่งพักระหว่างรอเข้าห้องเรียนหรือสถานที่เปิดในคณะต่าง ๆ เช่น ใต้ตึกอาคารเรียน สำนักห้องสมุด อาคารโภชนาการ ของมหาวิทยาลัยบูรพา จากนั้นผู้วิจัยจึงเข้าไปแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมสอบถามเบื้องต้นว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 หรือไม่ ถ้าใช่ ผู้วิจัยจะเริ่มแนะนำตัวพร้อมอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของการศึกษา และการเก็บข้อมูลส่วนตัวเป็นความลับ และให้นิสิตลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการถ้า นิสิตยินดีต้อนรับให้ข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามกระดาษให้กับกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวน 400 คน ตามที่กำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2566

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ผลทางสถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลแบบสอบถามทั้งฉบับ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล สถานภาพความรู้และการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรายงานผลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้สถิติ Pearson Correlation Coefficient และกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และแปลค่าระดับความสัมพันธ์ของข้อมูลจากแนวคิดของซูกรี วงศ์รัตน์ (2552) ที่ระบุว่า ถ้าค่า $r = 0.70-1.00$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง ค่า $r = 0.31-0.69$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง ถ้าค่า $r = 0.01-0.30$ แสดงว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำ ถ้าค่า $r = 0.00$ แสดงว่าข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสำรวจข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.3 เป็นเพศชายร้อยละ 22.1 และเพศทางเลือกร้อยละ 5.6 อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 22-23 ปี ร้อยละ 66.7 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จังหวัดอื่น ๆ ร้อยละ 57.5 จังหวัดชลบุรี คิดเป็นร้อยละ 23.3 และจังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 19.3 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 66.0 รองลงมา ได้แก่ รายได้ระหว่าง 10,001–20,000 บาท/เดือน ร้อยละ 29.0 รายได้ระหว่าง 20,001–30,000 บาท/เดือน ร้อยละ 4.3 และรายได้ระหว่าง 30,001–40,000 บาท/เดือน ร้อยละ 0.8

สถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์

ตารางที่ 1 แสดงผลการสำรวจสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 15.97 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน) คำถาม 5 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกสูงสุด ได้แก่ ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 12 และ ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 19 มีจำนวนคนตอบถูก 384 คน คิดเป็นร้อยละ 96.0 รองลงมา ได้แก่ ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 4 จำนวนคนตอบถูก 382 คน คิดเป็นร้อยละ 95.5 ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 11 จำนวนคนตอบถูก 380 คน คิดเป็นร้อยละ 95.0 ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 15 และ ข้อความวัดความรู้ข้อที่ 16 จำนวนคนตอบถูก 378 คน คิดเป็นร้อยละ 94.5 และข้อความวัดความรู้ข้อที่ 6 จำนวนคนตอบถูก 371 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 400)

ข้อความวัดความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง	คนที่ตอบถูก		คนที่ตอบผิด	
	n	%	n	%
1. แบนด์ หมายถึง ตรา สัญลักษณ์ ชื่อของสินค้าและการบริการเท่านั้น	99	24.8	301	75.3
2. แบนด์ หมายถึง ความประทับใจโดยรวมของผู้บริโภคต่อสินค้าและการบริการ	227	56.8	173	43.3
3. แบนด์นั้นอาจจะเป็นสินค้า บริการ บุคคล องค์กร ประสบการณ์ ความคิด กิจกรรมทางสังคม สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น	343	85.8	57	14.3
4. การที่สินค้ามีแบนด์ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถแยกความแตกต่างระหว่างสินค้าหรือบริการประเภทเดียวกันได้	382	95.5	18	4.5
5. การที่สินค้ามีแบนด์เป็นการรับรองกับผู้บริโภคให้มั่นใจในคุณภาพและบริการของสินค้าหรือบริการ	364	91.0	36	9.0
6. องค์ประกอบของแบนด์ ประกอบด้วย คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ ประโยชน์ บุคลิกภาพ และคุณค่า	371	92.8	29	7.3
7. คุณสมบัติของแบนด์ หมายถึง ส่วนที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ ตราสัญลักษณ์ ราคา บรรจุภัณฑ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัสจับต้องได้	368	92.0	32	8.0
8. ประโยชน์ของแบนด์ หมายถึง คุณประโยชน์ของที่แบนด์ที่มอบให้กับผู้บริโภค เช่น ใช้แล้วมีประโยชน์ตามคุณสมบัติของสินค้า ใช้แล้วเกิดความภาคภูมิใจ หรือใช้แล้วรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นต้น	349	87.3	51	12.8
9. บุคลิกภาพของแบนด์ หมายถึง ลักษณะของสินค้าหรือบริการที่ทำให้ผู้บริโภครู้สึกเกี่ยวกับแบนด์ เช่น ถ้าเปรียบเทียบแบนด์เป็นคนจะหมายถึง อุปนิสัยและบุคลิกภาพของคน ๆ นั้น	352	88.0	48	12.0
10. คุณค่าของแบนด์ หมายถึง คุณค่าหรือผลประโยชน์ของแบนด์ที่ผู้บริโภครับรู้ได้ เช่น ทำให้ผู้บริโภครู้สึกเชื่อมั่น มั่นใจ รู้สึกมีความสุข	337	94.3	63	5.8
11. การทำความเข้าใจผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย การเข้าใจตัวสินค้าหรือบริการของตนเอง และการเข้าใจกลยุทธ์ของคู่แข่งในตลาดนั้นเป็นหัวใจในการวิเคราะห์สถานการณ์แบรนด์ของตนเอง	380	95.0	20	5.0
12. เครื่องมือการสื่อสารแบรนด์ ประกอบด้วย การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การขายโดยบุคคล การตลาดทางตรง และการเป็นผู้อุปถัมภ์ เป็นต้น	384	96.0	16	4.0
13. การโฆษณาเป็นการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนไปยังคนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน โดยที่ผู้โฆษณาต้องเสียเงินซื้อเวลาหรือพื้นที่ในการสื่อสาร	370	92.5	30	7.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อความวัดความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง	คนที่ตอบถูก		คนที่ตอบผิด	
	n	%	n	%
14. การส่งเสริมการขายเป็นการสื่อสารคุณค่าหรือสิ่งจูงใจให้แก่สินค้า โดยมุ่งหวังให้ผู้บริโภคตอบสนองหรือซื้อสินค้าในทันที	339	84.8	61	15.3
15. การประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับองค์กรเพื่อสร้างและรักษาภาพลักษณ์ขององค์กรหรือแบรนด์สินค้าขององค์กรในสายตาของสาธารณชน	378	94.5	22	5.5
16. การขายโดยบุคคลเป็นการสื่อสารระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย โดยมีหน้าที่กระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายสนใจซื้อสินค้า เช่น พนักงานขายหน้าร้าน พนักงานขายตามบ้าน เป็นต้น	378	94.5	22	5.5
17. การตลาดทางตรงเป็นการสื่อสารระหว่างบริษัทกับลูกค้าที่สามารถติดต่อสอบถามและสั่งซื้อสินค้าโดยผ่านสื่อทางไกล เช่น โทรศัพท์ ไปรษณีย์ รายการโทรทัศน์หรือออนไลน์ เป็นต้น	342	85.5	58	14.5
18. การเป็นผู้ปล้ำมภ์กิจกรรมเป็นการที่แบรนด์ไม่สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรหรือกลุ่มคน ในรูปแบบของเงินหรือสิ่งของ เช่น งานแสดงดนตรี งานการกุศล เป็นต้น	172	43.0	228	57.0
19. สื่อที่ใช้ในการสื่อสารแบรนด์มีหลายประเภท เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อนิตยสาร สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อบิลบอร์ด สื่อในโรงภาพยนตร์ สื่อกลางแจ้ง และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ	384	96.0	16	4.0
20. การวางแผนสื่อเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง เพราะเป็นการเลือกช่องทางในการส่งข้อมูลข่าวสารของแบรนด์ไปถึงผู้บริโภคเพื่อให้เกิดการรับรู้และเกิดความต้องการตัดสินใจซื้อ	28	7.0	372	93.0
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X} = 15.97, SD = 1.73$			

การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์

ตารางที่ 2 แสดงการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 4.49 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกข้อความที่กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อความที่ว่า “การจะเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบันนี้ ท่านจำเป็นต้องมีความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์เพื่อแข่งขันกับคู่แข่งในตลาด” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 รองลงมา ได้แก่ ข้อความที่ว่า “ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านสามารถสร้างกลยุทธ์การสื่อสารกับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ข้อความที่ว่า “ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านเขียนคอนเทนต์ (สาร/เนื้อหา) ดึงดูดใจผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี” และข้อความที่ว่า “ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านสามารถเลือกช่องทางการสื่อสาร (สื่อ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตระหนักรู้ความจำเป็นความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 400)

การตระหนักรู้ความจำเป็นความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. การจะเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบันนี้ ท่านจำเป็นต้องมีความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์เพื่อแข่งขันกับคู่แข่งในตลาด	4.61	0.58	มากที่สุด	1
2. ความรู้ในการสร้างแบรนด์จะช่วยให้ท่านสามารถทำโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.51	0.66	มากที่สุด	4
3. ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านสามารถสร้างกลยุทธ์การสื่อสารกับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.59	0.61	มากที่สุด	2
4. ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านเขียนคอนเทนต์ (สาร/เนื้อหา) ดึงดูดใจผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี	4.53	0.70	มากที่สุด	3
5. ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านสามารถเลือกช่องทางการสื่อสาร (สื่อ) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น	4.53	0.64	มากที่สุด	3
6. การสร้างแบรนด์ช่วยให้ท่านสามารถขายสินค้าได้ในราคาที่สูงกว่าการไม่มีแบรนด์	4.19	0.87	มากที่สุด	7
7. ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ช่วยให้ท่านทำงานการตลาดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.50	0.66	มากที่สุด	5
8. ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ท่านได้ทำงานสายธุรกิจ	4.47	0.69	มากที่สุด	6
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของการตระหนักรู้ความจำเป็นความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์	4.49	0.49	มากที่สุด	

แรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์

ตารางที่ 3 แสดงถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ในระดับมากเรียงจากมากมาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.17 ด้านการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.13 ด้านสถาบัน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.83 ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67 ด้านการทำความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.20

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 400)

แรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของแรงจูงใจด้านสถาบัน	3.83	0.60	มาก	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของแรงจูงใจด้านสังคม	3.67	0.67	มาก	4
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	4.13	0.61	มาก	2
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของแรงจูงใจด้านพัฒนาตนเอง	4.17	0.61	มาก	1
ค่าเฉลี่ยโดยรวมของแรงจูงใจด้านการทำความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยรวม	3.20	0.93	ปานกลาง	5

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 สถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ผลวิจัยพบว่า สถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ($r=0.20$) อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ 0.01

สมมติฐานที่ 2 การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ผลวิจัยพบว่า สถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับแรงจูงใจศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างในด้านสถาบัน ($r=0.11$) ด้านสังคม ($r=0.12$) ด้านอาชีพ ($r=0.12$) ด้านพัฒนาตนเอง ($r=0.18$) และในภาพรวม ($r=0.14$) อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 และผลวิจัยยังพบว่า การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับแรงจูงใจศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างในด้านสถาบัน ($r=0.29$) ด้านสังคม ($r=0.22$) และด้านการทำความเข้าใจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ($r=0.13$) และการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างในด้านอาชีพ ($r=0.41$) ด้านพัฒนาตนเอง ($r=0.35$) และในภาพรวม ($r=0.35$) อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสถานภาพและการตระหนักรู้ของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เก็บข้อมูลกับนิสิตชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยของการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์เท่ากับ 4.49 จัดอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับข้อมูลของฮาร์เวิร์ด บิซิเนส (2559) และผลการสำรวจเยาวชนอายุต่ำกว่า 36 ปี ในกลุ่มประเทศอาเซียนกว่า 40,000 คน ผ่านทางแพลตฟอร์มการ์รินา (Garena) และช้อปปี้ (Shopee) ที่พบว่า คนรุ่นใหม่ในประเทศไทยมีความฝันอยากเป็นผู้ประกอบการจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มคนกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี (สันติธาร เสถียรไทย, 2562)

ผลการวิจัยยังพบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์เรียงจากมากมาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสถาบัน ด้านสังคม และด้านการทำความเข้าใจของบุคคลที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับที่สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิชญางกูร (2560) กล่าวว่า กลุ่มคนรุ่นใหม่ทั้งวัยรุ่นและวัยทำงานเริ่มต้นปรารถนาที่จะเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น และมีทัศนคติเชิงบวกต่ออาชีพดังกล่าว เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระ มีเกียรติ และสามารถสร้างรายได้สูงและรวดเร็วกว่าอาชีพอื่น ๆ

เมื่อทดสอบสมมติฐานนั้นพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ การตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับแนวคิด

ทฤษฎีการตระหนักรู้ที่กล่าวว่า เป็นสภาวะทางจิตที่เกี่ยวกับสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้ ได้รับรู้ หรือได้ ประสบการณ์ต่าง ๆ แล้วมีการประเมินค่าและความตระหนักถึงความสำคัญของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งเป็น เรื่องของสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสภาพการณ์นั้น ๆ ดังนั้น ถ้าบุคคลตระหนักรู้ความจำเป็นใน สิ่งที่เขาต้องการ (ความรู้ด้านสื่อสารแบรนด์) เขาก็จะมีแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมบางอย่างได้อย่างหนึ่ง (ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ) (Bloom, 1971; Koffka, 1978)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการสร้างวางแผนกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารแบรนด์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
2. นักวิจัยในอนาคตอาจศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการเปิดรับสื่อด้านการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง สถานภาพและการตระหนักรู้ความจำเป็นของความรู้ด้าน สื่อสารแบรนด์ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทด้านสื่อสารแบรนด์ ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับทุนสนับสนุนจากภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายการอ้างอิง

- กรกช อนันตสมบูรณ์. (2543). *หลักสูตรการศึกษาด้านการโฆษณาในระดับปริญญาตรี กับความต้องการของ ตลาดแรงงานในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการโฆษณา, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2552). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ธีรพันธ์ โล่ห์ทองคำ. (2541). *รูปแบบการให้บริการและความต้องการคุณสมบัติบัณฑิตของบริษัทโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์ในยุคสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ประดิษฐ์ จุมพลเสถียร. (2547). *การสร้างแบรนด์และการสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: แพค อินเตอร์กรุ๊ป.
- ปิยะนุช ชันสาครกิตติ. (2549). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วริศรา ศรีภิรมย์รักษ์. (2561). *การศึกษากิจการสื่อสารแบรนด์แบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี*. การศึกษาคำว่าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เสริมยศ ธรรมรักษ์. (2556). *การสื่อสารแบรนด์* (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สมพงษ์ เสงี่ยมณี. (2562). *มุมมองนักวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีต่อการเรียนการสอน การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ*. *วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร*, 2(3), 184-206.
- สันติธาร เสถียรไทย. (2562). *เพราะไม่ฝันหรือจำเป็น? เยาวชนไทยกับการเป็นผู้ประกอบการ*. เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/young-thai-entrepreneur/>

- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2565). *จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2555-2564*. เข้าถึงได้จาก <https://data.go.th/dataset/https-sme-go-th-th-page-php-modulekey-348>
- สิทธิ์ อีรสรณ์. (2559). *การสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ไตรภพสกุล และชาคริต พิษญากร. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในประเทศไทย. *วารสารสารบริหารธุรกิจ นิตยา*, 22(1), 44-60.
- อวยพร พานิช, ทศนีย์ ดำเกิงศักดิ์, นันธิการ์ จิตรingham, กันทลัส ทองบุญมา และสิทธา อูปนิกขิต. (2562). ทิศทางวิชาชีพ แนวโน้มของหลักสูตรการโฆษณาการประชาสัมพันธ์ และความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์ยุคโลกพลิกผัน. *วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 4(2), 103-114.
- ฮาร์เวิร์ด บิซิเนส รีวิว. (2559). รู้จัก 'Teenpreneurs' ผู้ประกอบการวัยรุ่น. เข้าถึงได้จาก <https://www.voicetv.co.th/read/440889>
- Bloom, B. S., Madaus, G. F., & Hastings, J. T. (1971). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education*. New York: Mc Graw-Hill Book Company.
- Koffka, K. (1978). *Encyclopedia of the social science*. New York: Macmillan.

สำนวนเก่า และสำนวนใหม่ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกแต่ไม่ลับ” ของจรรย์ พงษ์จิ้น
(OLD AND NEW IDIOMATIC EXPRESSIONS APPEARING
IN THE COLUMN "INSIGHTFUL BUT NON-CONFIDENTIAL" BY CHARAN
PHONGCHIN)

ทรงยศ บัวเฟื่อน (Songyot Buaphuen)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “สำนวนเก่า และสำนวนใหม่ที่ปรากฏในคอลัมน์ ลึกแต่ไม่ลับ ของจรรย์ พงษ์จิ้น” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Document Research) จากหนังสือพิมพ์ มติชนสุดสัปดาห์ 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับประจำวันที่ 2-8 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับประจำวันที่ 9-15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับประจำวันที่ 16-22 ธันวาคม พ.ศ. 2565 และฉบับประจำวันที่ 23-29 ธันวาคม พ.ศ. 2565 โดยศึกษาสำนวนเก่า ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกแต่ไม่ลับ” และความหมายจากสำนวนดังกล่าว จากนั้นศึกษา “สำนวนใหม่” (นอกกรอบแบบ) ที่ จรรย์ พงษ์จิ้น สร้างสรรค์ขึ้นพร้อมการอธิบายความหมายจากสำนวนดังกล่าว ผลการศึกษาสำนวนเก่าแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความประพฤติ 2) ด้านเสียดสี 3) ด้านความเชื่อ ส่วนสำนวนใหม่ ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ 1) สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ และ 2) สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายให้แตกต่างไปจากเดิม

คำสำคัญ: สำนวนเก่า สำนวนใหม่, ลึกแต่ไม่ลับ, จรรย์ พงษ์จิ้น

Abstract

This qualitative research on Old and New Idiomatic Expressions Appearing in the column "Insightful but Non-confidential" by Charan Phongchin using data collected from four issues of Matichon Weekly published in December 2022 (Dec 2-8, 22 issue, Dec 9-15, 22 issue, Dec 16-22, 22 issue, and Dec 23-29, 22 issue). The old expressions appearing in the column and their messages were studied. Then, the “new expressions” (unconventional style) created by Charan Phongchin were studied. The research identified three distinct characters of old expressions, including behaviors, satire, and beliefs, while the new expressions were characterized by changes in word choices and changes in messages.

Keywords: Old and New Idiomatic, Insightful but Non-confidential, Charan Phongchin

บทนำ

สำนวนไทยเป็นถ้อยคำ วลี ประโยค ที่ใช้ภาษาคมคาย มีความหมายลึกซึ้งกินใจ เป็นรูปแบบการใช้ภาษาที่ย่อเนื้อความเรื่องยาว ๆ ให้สั้นลงด้วยการนำเอาถ้อยคำเพียงไม่กี่คำมาเรียงร้อยให้น่าฟัง บางสำนวนมี

¹ รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ลักษณะเป็นกลุ่มคำที่มีเสียงสัมผัส เช่น ก่อร่างสร้างตัว เข้าตามตรอกออกตามประตู เป็นต้น ความข้างต้นสอดคล้องกับ อาทิตยา แสงสุข ภูฟ้า เสวกพันธ์ และสนม ครุฑเมือง (2558) ที่ระบุว่า สำนวนไทยเป็นถ้อยคำที่กล่าวสืบทอดกันมานาน มีความหมายไม่ตรงตามตัว ต้องตีความจึงจะเข้าใจได้ เช่น “เพชรตัดเพชร” หมายถึง คนเก่งต่อคนเก่งมาต่อสู้กัน อีกสำนวนหนึ่ง คือ “สองหน้า” มีความหมายว่า ไม่ซื่อตรง กลับกลอก เข้าด้วยทั้งสองฝ่าย เป็นต้น บางสำนวนมีความหมายอื่นแฝงอยู่ คนโบราณสร้างสำนวนขึ้นมาเพื่ออบรมสั่งสอนลูกหลานและให้ข้อคิดเตือนใจในการประพฤติปฏิบัติตน สำนวนที่คนพูดกันในสังคมสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อของคนไทย และสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นมรดกทางภาษาประการหนึ่งที่คนไทยมักนำมาพูดถึงกัน

คอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” เป็นงานเขียนที่อยู่ในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” ที่ จรัญ พงษ์จีน เขียนถึงเรื่องราวเหตุการณ์ในแวดวงการเมือง เป็นคอลัมน์ที่ถูกผู้อ่านกล่าวขานชื่นชมมายาวนานกว่า 30 ปี ดังที่เสถียร จันทิมาธร อดีตบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ “มติชนสุดสัปดาห์” ได้กล่าวถึง จรัญ พงษ์จีน ว่าเป็นนักเขียนที่เชี่ยวชาญสำนวนไทย มีสำนวนโวหารน่าติดตาม เป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคนหนึ่งของประเทศไทย จากการที่เขาเป็นนักเขียนในวงการข่าวหนังสือพิมพ์มายาวนาน ทำให้เขารู้จักมักคุ้นกับนักการเมือง นักการทหาร นักธุรกิจหลายคน ข้อมูลเชิงลึกที่เขียนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และในฐานะที่ “จรัญ” มีทั้งนักการเมือง นักการทหาร นักธุรกิจเป็นแหล่งข่าว แต่เขาก็สามารถรักษาระยะห่างระหว่างตนเองกับแหล่งข่าวได้เป็นอย่างดี ไม่วางตัวใกล้ชิดกับแหล่งข่าวมากเกินไป และไม่ห่างเหินกันจนเกินไปนัก งานเขียนของ “จรัญ” จึงเป็นงานเขียนที่มีข้อมูลเชิงลึก น่าสนใจติดตามอ่าน คอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” จึงมีส่วนทำให้ประชาชนติดตามอ่านมติชนสุดสัปดาห์มาอย่างต่อเนื่อง (เสถียร จันทิมาธร, 2565, หน้า 2)

จากคำกล่าวที่ว่า จรัญ เป็นนักเขียนที่เชี่ยวชาญสำนวนไทย มีสำนวนโวหารที่น่าติดตาม เนื้อหาที่เขียนเป็นข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีต่อแหล่งข่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสำนวนไทยที่ปรากฏในงานเขียนคอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” ของ “จรัญ พงษ์จีน” ในนิตยสาร “มติชนสุดสัปดาห์” 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับประจำวันที่ 2-8 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับประจำวันที่ 9-15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับประจำวันที่ 16-22 ธันวาคม พ.ศ. 2565 และฉบับประจำวันที่ 23-29 ธันวาคม พ.ศ. 2565 โดยดูว่าเนื้อหาในคอลัมน์ดังกล่าวมีสำนวนไทย (สำนวนเก่า) อะไรบ้าง สำนวนที่พบนั้นจัดอยู่ในหมวดหมู่หรือประเภทใดบ้าง แต่ละประเภทนั้นมีเนื้อหาอย่างไร จากนั้นศึกษา สำนวนใหม่นอกกรอบแบบ ซึ่งเป็นสำนวนที่จรัญ พงษ์จีน สร้างสรรค์ขึ้นในงานเขียนคอลัมน์นี้ และยังไม่มีการบรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 พร้อมความหมายของสำนวนดังกล่าว งานชิ้นนี้จะแสดงให้เห็นถึงสำนวนไทย ทั้งสำนวนเก่า และสำนวนใหม่นอกกรอบแบบ พร้อมความหมายประกอบ เป็นประโยชน์ต่อวงการวรรณกรรมที่จะทำความเข้าใจและนำสำนวนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์สร้างสรรค์งานวรรณกรรมในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษา “สำนวนไทย” (สำนวนเก่า) และ “ความหมาย” ของสำนวนที่ปรากฏในงานเขียนคอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ”
2. เพื่อศึกษา “สำนวนใหม่นอกกรอบแบบ” ที่ จรัญ พงษ์จีน สร้างสรรค์ขึ้นในงานเขียนคอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ”

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องนี้ พบว่ามีนักวิชาการศึกษาไว้ในประเด็นใกล้เคียง ดังนี้

งานชิ้นแรกเป็นของ ยมนา ทองใบ (2550) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ” เป็นวิทยานิพนธ์ด้านการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ผู้ศึกษาได้จัดประเภทของความเชื่อออกเป็นหมวดหมู่ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องเวรกรรม นรก สวรรค์ชาติปางก่อน ความเชื่อเรื่องอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง เวทมนตร์คาถาไสยศาสตร์ ความเชื่อเรื่องวิญญาณ ภูตผี ปีศาจ ความเชื่อเรื่องโชคกลาง ความเชื่อเรื่องเคล็ดและการแก้เคล็ด ความเชื่อเรื่องขวัญ ดวงชะตา ราศี และเคราะห์ ความเชื่อเรื่องฤกษ์ยาม ความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด ชีวิตหลังความตาย ชาติภพ ความเชื่อเกี่ยวกับคน ลักษณะของคน ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน และ ความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ผลการศึกษาพบว่า สำนวนไทยส่วนใหญ่เกิดจากวิถีการดำรงชีวิตประจำวัน และเกิดจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว ประกอบด้วย สำนวนไทยที่เกี่ยวกับความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง เวทมนตร์คาถา และไสยศาสตร์ สำนวนประเภทนี้จะพบมากที่สุด รองลงมาคือ สำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องอำนาจ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ วิญญาณ ภูตผี ปีศาจ และพบสำนวนไทยที่เกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องบุญ บาป นรกสวรรค์

งานชิ้นต่อมาเป็นของ ขนิษฐา จิตชินะกุล และสุวิมล โกศลกาญจน์ (2561) ศึกษาเรื่อง “สำนวนไทยใหม่ในโซเชียลมีเดีย; ภาพสะท้อนสังคมไทยในรอบทศวรรษ (2550-2560)” ผู้ศึกษากำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อศึกษามุมมองวิถีสังคมไทยในปัจจุบันจากสำนวนไทยใหม่ที่ปรากฏในโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ในช่วงปี พ.ศ. 2550-2560 แบ่งสำนวนไทยออกเป็นด้านการเสียดสี ด้านบริโภคนิยม ด้านการเมือง และด้านเพศวิถี ผลการศึกษาด้านการเสียดสี พบว่า คนไทยมักจะใช้ภาษาล้อเลียนในเชิงเสียดสีประชดประชันในพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลอื่น เช่น การเสียดสีศิลปินดาราร หรือเสียดสีการแสดงออกของบุคคลสาธารณะ เป็นต้น ผลการศึกษาด้านบริโภคนิยมพบว่า สำนวนไทยใหม่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีคิด และค่านิยมของคนไทยที่หลงใหลวัตถุ เงินตรา ต้องการเน้นภาพลักษณ์ภายนอกให้เห็นเป็นประจักษ์แก่สายตาของคนในสังคม ผลการศึกษาด้านการเมือง พบว่า สำนวนไทยใหม่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองและความคิดทางการเมืองของคนไทย จากการใช้ภาษาเสียดสีเหตุการณ์ในทางการเมือง หรือจากการกระทำของนักการเมือง ผลการศึกษาด้านเพศวิถี พบว่า สำนวนไทยใหม่สะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมทางด้านเพศที่ว่าคนไทยมีทัศนคติที่เปิดกว้างยอมรับการแสดงออกของเพศทางเลือกมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีคนบางกลุ่มมีทัศนคติไม่ยอมรับบุคคลที่เป็นเพศทางเลือกก็ตาม

งานชิ้นต่อมาเป็นของ สุไลมาน มะดีเยาะ อัสมะห์ มะยิ แวแยนี้ะ หะยีสามา อามาน อีแต และ สวพร จันทรสกุล (2562) ศึกษาเรื่อง “สำนวนไทยนอกรูปแบบในละครซีทคอมเรื่อง เป็นต่อ” คณะผู้เขียนกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อรวบรวมสำนวนไทยนอกรูปแบบ และจัดประเภทของสำนวนไทยนอกรูปแบบ โดยแบ่งประเภทและประเภทย่อยของสำนวนไทยออกเป็น สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ซึ่งแบ่งออกเป็นสำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ ลำดับคำใหม่ สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย กิริยา พฤติกรรมของคน และสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายให้ต่างไปจากเดิม

บทสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรม

งานของ ยมนา ทองใบ (2550) ศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนไทย โดยแบ่งประเภทของความเชื่อออกเป็น ความเชื่อเรื่องเวรกรรม นรก สวรรค์ ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องชาติภพ ความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องรางของขลัง เวทมนตร์คาถา ไสยศาสตร์ ความเชื่อเรื่องวิญญาณ ภูตผี ปีศาจ

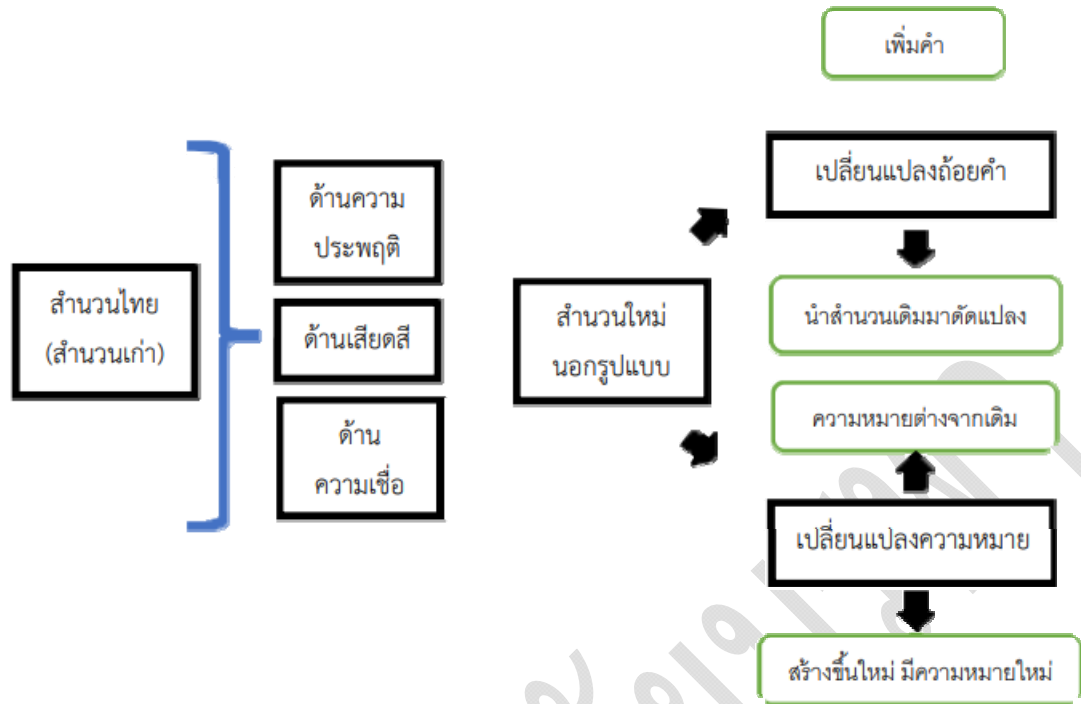
ความเชื่อเรื่องเคล็ดและการแก้เคล็ด ความเชื่อเกี่ยวกับลักษณะของคน ความเชื่อเกี่ยวกับความฝัน งานของ ขนิษฐา จิตชินะกุล และสุวิมล โกศลกาญจน์ (2561) กำหนดแนวคิดของสำนวนไทยออกเป็น ด้านการเสียดสี ด้านเพศวิถิ ด้านบริโภคนิยม ส่วนงานของ สุไลมาน มะดีเยาะ และคณะ (2562) แบ่งประเภทสำนวนไทย ออกเป็น สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ประกอบด้วย สำนวนที่มีการเพิ่มคำ ตัดคำ และลำดับคำใหม่ สำนวนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความประพฤติ ลักษณะนิสัยของบุคคล และสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย ให้ต่างไปจากเดิม ผู้วิจัยได้นำเอาการแบ่งหมวดหมู่สำนวนไทยข้างต้นมาประยุกต์กำหนด “แนวคิด” ในการ นำเสนอผลการศึกษา ประกอบด้วย ด้านความประพฤติ ด้านเสียดสี ด้านความเชื่อ โดยนำมาใช้เป็นแนวทาง การศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ส่วนการนำเสนอผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ประกอบด้วย 1) สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ 2) สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Document Research) จากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” ซึ่งเขียนโดย “จรัญ พงษ์จีน” เนื่องจากเป็นคอลัมน์ที่บรรณาธิการบริหาร “มติชนสุดสัปดาห์” ระบุว่า นักเขียนรายนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญสำนวนไทยมากคนหนึ่ง มีสำนวนโวหารน่าติดตาม และมีความสามารถในการใช้สำนวนที่หลากหลาย จนทำให้มีผู้อ่านติดตามอ่านคอลัมน์นี้อย่างต่อเนื่องเป็น ระยะเวลากว่า 30 ปี คอลัมน์ดังกล่าวเป็นคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเชิงลึกในแวดวงการเมือง ส่วนเหตุผลที่เจาะจง เลือกศึกษาลับประจำวันที 2-8 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับประจำวันที 9-15 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ฉบับ ประจำวันที่ 16-22 ธันวาคม พ.ศ. 2565 และฉบับประจำวันที 23-29 ธันวาคม พ.ศ. 2565 เนื่องจากช่วงเวลา ดังกล่าวเป็นช่วงเดือนสุดท้ายของปี พ.ศ. 2565 ซึ่งสื่อมวลชนได้ติดตามความเคลื่อนไหวของนักการเมืองมา ตลอดทั้งปี จนกระทั่งเดือนสุดท้ายของปี สื่อมวลชนได้ตกผลึกความคิดที่จะใช้สำนวนไทยมาวิพากษ์วิจารณ์ เหตุการณ์ทางการเมืองและความเคลื่อนไหวของนักการเมืองในปีนั้นและนำเสนอให้สาธารณชนรับรู้ ผู้วิจัย ต้องการศึกษามีสำนวนไทย (สำนวนเก่า) อะไรบ้างที่ปรากฏอยู่ในคอลัมน์ดังกล่าว แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ หรือประเภทใดบ้าง แต่ละสำนวนนั้นมีความหมายและมีรายละเอียดอย่างไร จากนั้นศึกษาสำนวนใหม่ (นอก รูปแบบ) ซึ่งเป็นสำนวนที่ไม่ได้บรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ที่จรัญ พงษ์จีน สร้างสรรค์ขึ้นในคอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” พร้อมกับความหมายของสำนวนใหม่ดังกล่าว

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นแรก สำนวนไทย (สำนวนเก่า) ที่ ปรากฏในคอลัมน์ “ลี้กแต่ไม่ลับ” ประเด็นที่สอง สำนวนใหม่ นอก รูปแบบที่ปรากฏในคอลัมน์ดังกล่าว ดังภาพ

ภาพที่ 1 แสดงผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง สำนวนไทยซึ่งเป็นสำนวนเก่าที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ” ส่วนที่สอง สำนวนใหม่ (นอกรูปแบบ) ที่ปรากฏในคอลัมน์ดังกล่าว” ดังต่อไปนี้

1. สำนวนไทย (สำนวนเก่า) ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ”

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1.1 ด้านความประพจน์ 1.2 ด้านเสียดสี 1.3 ด้านความเชื่อ ประกอบด้วยสำนวนซึ่งมีความหมาย และรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านความประพจน์

ผลการศึกษาพบ 4 สำนวน ได้แก่ ขอขมาลาโทษ ประนีประนอม หัวกระไดไม่แห้ง ถือหางดังต่อไปนี้

1.1.1 ขอขมาลาโทษ

มีความหมายว่า ขอไม่ให้เอาโทษในสิ่งที่ได้ล่วงละเมิดหรือล่วงเกิน เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า หลังจากที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ตัดสินใจไปสังกัด “พรรครวมไทยสร้างชาติ” ได้เข้าพบคณะผู้บริหารพรรคพลังประชารัฐ เพื่อขอให้เข้าใจกัน ไม่ถือโทษโกรธเคืองกันและกันดังข้อความ

“พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เข้าพบผู้บริหารพรรคพลังประชารัฐ และคนที่ตนเองเคารพนับถือ เพื่อ ขอขมาลาโทษ ให้จากกันด้วยดี หลังจากที่ได้ทำงานร่วมกันมายาวนาน”

1.1.2 ประนีประนอม

มีความหมายว่า ยอมผ่อนผันให้แกกัน ยอมผ่อนปรน เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายทหารที่มีอุปนิสัยไม่ประนีประนอม มีบุคลิกภาพที่แข็งแกร่ง ชิงชัง ดั่งข้อความ

“พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนักการเมืองที่มีความแข็งแกร่ง เป็นคนไม่ประนีประนอม”

1.1.3 หัวกระไดไม่แห้ง

มีความหมายว่า มีแขกมาเยี่ยมอยู่เสมอ ๆ ในสมัยโบราณนิยมวางตุ่มน้ำไว้ข้างบันไดเรือน สำหรับใช้ล้างเท้าก่อนขึ้นเรือน เมื่อมีแขกมาเยี่ยมมาก ๆ น้ำที่ติดเท้าแขกขึ้นไป ทำให้มีรอยเปียกไปถึงหัวกระได หรือหัวบันได บางคนเรียกว่า หัวบันไดไม่แห้ง เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า ขณะนี้พรรคภูมิใจไทยกำลังได้รับความนิยมจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมาก กรรมการบริหารพรรคสามารถเลือกได้ว่า จะรับ ส.ส.คนใดเข้าเป็นสมาชิกพรรค และไม่รับ ส.ส.คนใดเข้าเป็นสมาชิกพรรค ดังข้อความ

“ขณะนี้พรรคการเมืองหลายพรรคกำลังเดือดร้อน ในขณะที่พรรคภูมิใจไทย หัวกระไดไม่แห้ง มีนักเลือกตั้งหันไปสวมมิกัดักันแถวยาวเป็นหางว่าว”

1.1.4 ถือหาง

มีความหมายว่า เข้าข้างฝ่ายที่ตนพอใจ เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่าในอนาคตอีกไม่นานจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มนายทุนของพรรคพลังประชารัฐย่อมรู้ดีว่าควรจะไปสังกัด “พรรครวมไทยสร้างชาติ” ตาม พล.อ. ประยุทธ์ หรือว่าจะยังคงอยู่กับ “พรรคพลังประชารัฐ” ที่มี พล.อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ เป็นหัวหน้าพรรค ดังข้อความ

“เชื่อมั่นเลยว่าการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้าจะคึกคักแน่นอน กลุ่มทุนที่เป็นท่อน้ำเลี้ยงทางการเมืองในประเทศไทยต่างก็รู้ ๆ กันอยู่ว่า ไผเป็นไผ มีอยู่ไม่กี่กลุ่ม จะเลือกถือนาง ข้างไหนระหว่าง ย้ายตาม น้องตุ๋ ไป หรือจะอยู่กับ พี่ป้อม”

1.2 ด้านเสียดสี

ผลการศึกษาพบสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับการเสียดสี 2 สำนวน ได้แก่ หอคอยงาช้าง และหนุมานคลุกฝุ่น มีความหมายและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 หอคอยงาช้าง

มีความหมายว่า ผู้ที่ไม่สนใจสภาพปัญหาหรือความต้องการของคนทั่วไป เนื้อหาในคอลัมน์เสียดสีนายกรัฐมนตรีว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้บริหารประเทศที่ไม่ยอมลงไปคลุกคลี พูดคุยสนทนากับประชาชน มักจะทำตัวเป็น “เจ้านาย” ที่นั่งบริหารประเทศอยู่บน หอคอยงาช้าง ถ้าหากท่านจะลงพื้นที่เข้าไปพบปะพูดคุยกับประชาชนอย่างใกล้ชิดมากขึ้นก็จะเป็นผลดีต่อการบริหารประเทศ ดังข้อความ

“โดยปกติ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ชอบนั่งอยู่บน หอคอยงาช้าง ถ้าลงมาคลุกคลีกับชาวบ้านบ้างก็จะดี จะเป็นผลบวกต่อตัวท่านเอง และเป็นผลบวกต่อประชาชนคนไทยด้วย”

1.2.2 หนุมานคลุกฝุ่น

มีความหมายว่า เปราะอะเปื้อนสกปรก เนื้อหาในคอลัมน์เสียดสี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ว่า ที่ผ่านมานั้น พล.อ. ประยุทธ์ เป็นผู้บริหารประเทศที่เข้าถึงยาก มักไม่ยอมให้บุคคลอื่นเข้าพบ การที่มีผู้นัดหมายให้ พล.อ. ประยุทธ์ ได้รับประทานอาหารร่วมกับ ส.ส. คนอื่นนั้นย่อมเป็นผลดีมากกว่าผลเสีย พล.อ. ประยุทธ์ ควรจะปรับบทบาทของตนเองโดยให้บุคคลทั่วไป และส.ส. เข้าถึงได้ง่ายกว่านี้ ดังข้อความ

“ได้ข่าวว่ามี ชาวใหญ่ ผู้ไม่ประสงค์จะออกนามใช้บาร์มีนัด ส.ส.ที่กำลังจะย้ายพรรคจำนวน 40 คน มาสังกัดรวมไทยสร้างชาติ ไปดินเนอร์กับ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เอาสิ่งที่เห็นต่าง เห็นตรงกัน มาถอดเสื้อคุยกันในเซฟเฮ้าส์แห่งหนึ่งย่านชอยอารีย์เมื่อวิกเอ็นด์ที่ผ่านมา ไม่เห็นจะมีอะไรเสียหายถ้า บิ๊กตุ๋ จะทำตัวเป็น หนุมานคลุกฝุ่น บ้าง”

1.3 ด้านความเชื่อ

ผลการศึกษาพบสำนวนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ 2 สำนวน ได้แก่ วิบากกรรม และ พี่น้องร่วมสาบาน ดังต่อไปนี้

1.3.1 วิบากกรรม

เป็นความเชื่อเรื่องบุญกรรม สิ่งที่ได้กระทำมาในอดีต สำนวนนี้มีความหมายว่า กรรมหนัก ประสบความสำเร็จทุกขะยากจากผลกรรมที่ทำไว้ เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า ในช่วงที่นาย สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ดำรงตำแหน่ง รองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ ที่มี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี นั้น เขามีส่วนในการออกกฎหมายเงื่อนไขทางกฎหมายเอาไว้ในฐานะที่เป็นคณะผู้บริหารประเทศ ครั้นเมื่อเวลาผ่านไป กฎเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้นนั้นได้ส่งผลกระทบต่อการค้าเนกิจกรมทางการเมืองของตน ดังข้อความ

“นักเลือกตั้งกำลังเจรจาตกลงกันที่จะรวมพรรค สร้างพรรคผู้เลือกตั้งครั้งใหม่ เริ่มจากการเจรจาควมรวมของ พรรคตระกูลสร้าง ระหว่าง สร้างอนาคตไทย ของ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ กับ ไทยสร้างไทย ของ คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ ที่กำลังเผชิญ วิบากกรรม จากสูตรหาร 100 อากาศสาหัสพอ ๆ กัน”

1.3.2 พี่น้องร่วมสาบาน

เป็นความเชื่อเรื่องบุญกรรม สิ่งที่ได้กระทำมาในอดีต สำนวนนี้มีความหมายว่า บุคคลหลายคนที่ไม่ได้มีความเกี่ยวพันทางสายโลหิต สาบานต่อกันว่าจะจะเป็นพี่น้องกัน และจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา และ พล. อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ เป็นนายทหารที่ใกล้ชิดกันมาก เสมือนกับได้ทำการสาบานต่อกันไว้ว่าจะช่วยเหลือ สนับสนุนกันและกัน ทว่า เมื่อเข้าสู่การเมือง บริบททางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป ทั้งสองคนได้กลายมาเป็นคู่แข่งทางการเมือง หันมาต่อสู้กันในสนามเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้น ดังข้อความ

“พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา กับ พล.อ.ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ มีความรัก ความผูกพันกันมายาวนาน ร่วมรบฟันฝ่าอุปสรรคบนสมรภูมิแห่งชีวิต สมรภูมิสงคราม แต่สมรภูมิการเมือง เจอคำสาป ทำให้ พี่น้องร่วมสาบาน ต้องแยกกันเดิน”

2. สำนวนไทย (สำนวนใหม่นอกกรอบแบบ) ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลิกแต่ไม่ลับ”

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอสำนวนใหม่ (นอกกรอบแบบ) ซึ่งเป็นสำนวนที่ไม่ได้บรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลิกแต่ไม่ลับ” ออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านแรก สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ด้านที่สอง สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย ดังต่อไปนี้

2.1 สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ

ผลการศึกษาพบ “สำนวนใหม่” ที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ 2 สำนวน ได้แก่ สำนวนที่มีการเพิ่มคำ และ สำนวนที่มีการนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงใหม่ ดังต่อไปนี้

2.1.1 สำนวนที่มีการเพิ่มคำ

ผลการศึกษาพบ 4 สำนวน ได้แก่ ลีอกกระดาน อุ้มกระเตง ประสานสืบทิศ นายกน้อย ดังต่อไปนี้

ล็อกกระดาน

มาจาก “ล็อก” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า ความคาดหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น ล็อกเลข แปลว่า หยุดตัวเลขตามที่ต้องการ เนื้อหาในคอลัมน์ ระบุว่า นักการเมืองหลายคนย้ายไปสังกัดพรรครวมไทยสร้างชาติ ที่มีการวางตัว วางบทบาท มอบตำแหน่งกันมาก่อนล่วงหน้าแล้ว แบบล็อกกระดานกันตั้งแต่ลงเสาเข็ม โดยเฉพาะตำแหน่ง “เลขาธิการพรรค” ต้องเป็นของคนรุ่นใหม่ที่มีชื่อ เอกณัฐ พร้อมพันธ์

อุ้มกระเตง

มาจาก “กระเตง” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า อาการที่อุ้มเด็กเข้าสะเอว หรือสะพายของโตงเตงไป เนื้อหาในคอลัมน์ ระบุว่า ลุงป้อม พล.อ.ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ มีพี่น้องร่วมสาบานกับ 2 ป. ทั้ง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา และ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ก็จริง แต่ถ้าเพื่อนรักที่ “อุ้มกระเตง” กันมายาวนานนับตั้งแต่เริ่มรับราชการในกองทัพตราบจนถึงปัจจุบันยอมไม่มีใครเกิน “ปิ๊กกี้” หรือ “พล.อ. นพดล อินปัญญา” ที่ขณะนี้ยังมีบทบาทสำคัญในฐานะแกนนำคนสำคัญวุฒิสมาชิกสายบ้านป้าร้อยต่อ

ประสานสิบทิศ

มาจาก “ประสาน” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ว่า ทำให้เข้ากันสนิท เชื่อม เนื้อหาในคอลัมน์ ระบุว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา แต่งตั้งนาย พีระพันธ์ุ สาสิรัฐวิภาค ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป เพราะตำแหน่งนี้มีบทบาทสำคัญ มีอำนาจ มีบารมีเหนือกว่าการเป็นรัฐมนตรีบางกระทรวงด้วยซ้ำไป โดยให้นายพีระพันธ์ุ ทำหน้าที่ “ประสานสิบทิศ” ทั้งหน่วยงานภาครัฐ มวลชน และนักการเมือง

นายกน้อย

มาจาก “นายก” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ว่า ผู้นำผู้เป็นหัวหน้า เนื้อหาในคอลัมน์ระบุว่า การที่นาย พีระพันธ์ุ สาสิรัฐวิภาค ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจ ได้รับการขนานนามว่า “นายกฯ น้อย” เพราะมีทั้งบารมี มีทั้งอำนาจ ไม่เพียงเท่านั้น นายพีระพันธ์ุ ไม่ได้ดำรงตำแหน่ง “นายกฯ น้อย” ตำแหน่งเดียว แต่ยังสวมหมวกอีกใบคือ หัวหน้าพรรค “รวมไทยสร้างชาติ”

2.1.2 สำนวนที่มีการนำสำนวนเดิมมาดัดแปลงใหม่

เป็นสำนวนที่ผู้เขียนนำเอาสำนวนเดิมมาดัดแปลงเป็นสำนวนใหม่ ผลการศึกษาพบ 2 สำนวน ได้แก่ ไผ่แยกกอ-แม่น้ำแยกสาย ข้าวพอกข้าวห่อ มีความหมายและรายละเอียดดังต่อไปนี้

ไผ่แยกกอ-แม่น้ำแยกสาย

สำนวนเดิม คือ น้ำแยกสาย ไผ่แยกกอ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า ผู้ที่เคยทำงานร่วมกันมา ภายหลังแยกย้ายกันไปทำงานตามใจชอบ ความถนัดของตน สำนวน “ไผ่แยกกอ แม่น้ำแยกสาย” เนื้อหาในคอลัมน์สื่อความหมายว่า ในสภาวะทางการเมืองปัจจุบัน พรรคพลังประชารัฐได้รับความนิยมนอกจากคนในสังคมลดลงน้อยกว่าเดิมมาก ทำให้สมาชิกพรรคหลายคนต่างทยอยลาออกจากพรรคเพื่อไปหาพรรคการเมืองอื่นสังกัด ดังข้อความ

“พรรคพลังประชารัฐ ในยุค ไผ่แยกกอ-แม่น้ำแยกสาย ไม่ใช่ว่าเลือดไหลไปพรรคภูมิใจไทยเพียงแห่งเดียว แต่ยังกระโดดค้ำถ่อไปพรรคอื่นอีกกันจ้าละหวั่น”

ข้าวพอกข้าวห่อ

สำนวนเดิม คือ ข้าวพอกข้าวห่อ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า รู้จักเก็บเอาไว้บ้าง รู้จักเก็บ ไม่ใช่สุรุ่ยสุร่าย มีความหมายตามเนื้อหาในคอลัมน์ว่า ได้ประโยชน์ เอาไว้เป็นของส่วนตัว ดังข้อความ

“เมื่อ พล.อ.ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ ผู้มีบารมีแห่งพรรคพลังประชารัฐ กดปุ่มเรียกสมาชิกเข้าประชุมช่วงปลายเดือน ลูกพรรคเหมือนรู้แกว่าจะไม่กลับบ้านเมื่อเปล่า มี ข้าวพอกข้าวห่อ ตัดมือทุกทีไป”

2.2 สำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย

ผลการศึกษาพบสำนวนที่ จรัญ พงษ์จีน เปลี่ยนความหมายจากความหมายเดิมที่ระบุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เป็นความหมายอื่น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง สำนวนที่ความหมายต่างไปจากเดิม ส่วนที่สอง สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่และมีความหมายใหม่ ดังนี้

2.2.1 สำนวนที่ความหมายต่างไปจากเดิม

ผลการศึกษาพบสำนวนที่มีความหมายต่างไปจากความหมายเดิม 3 สำนวน ได้แก่ ดูด เลือดไหล และ กระโดดค้ำถ่อ ดังต่อไปนี้

ดูด

“ดูด” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า สูบด้วยปาก เช่น ดูดนม ทว่า ความหมายที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ” คือ การชักจูง ส.ส. ต่างพรรคให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรค ดังข้อความ

“พรรคภูมิใจไทยใช้มอเตอร์ติดเทอร์โบ ดูด อย่างเดียว พรรคอื่น ๆ เจ็บปวดไม่มากนัก แต่ที่รู้สึกเจ็บปวดยิ่งกว่าโดนควักหัวใจ คือ พลังประชารัฐ โดนดูดวินาทีสุดท้าย ลูกพรรคเกรดเอ เกรดบี หายวับไปต่อหน้าต่อตา 14 คน”

เลือดไหล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ระบุว่า “เลือด” หมายถึง ของเหลวปรกติมีสีแดง อยู่ในหลอดเลือดและหัวใจของคนและสัตว์ ประกอบด้วย น้ำเลือด และเม็ดเลือด ส่วนคำว่า “ไหล” หมายถึง เคลื่อนที่ไปอย่างของเหลวเช่นน้ำ เลื่อนไป สำนวน “เลือดไหล” ในคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ” สื่อความหมายว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลาออกจากพรรคการเมืองหนึ่งไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น ดังข้อความ

“ในช่วงใกล้จะมีการเลือกตั้ง ไม่ใช่ว่า เลือดไหล ไปพรรคภูมิใจไทยเพียงแห่งเดียว ยังไหลไปพรรคการเมืองอื่นด้วย”

กระโดดค้ำถ่อ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ระบุว่า “กระโดด” หมายถึง ใช้กำลังเท้าถีบพื้นให้ตัวลอยสูงขึ้น ส่วนคำว่า “ค้ำ” หมายถึง เอาไม้จิ้มเป็นต้นยันไว้เพื่อไม่ให้ทรุด ไม่ให้ล้ม หรือ ไม่ให้เข้ามา สำนวน “กระโดดค้ำถ่อ” มีความหมายตามคอลัมน์ “ลึกลับไม่ลับ” ว่า ไม่เพียงแค่นี้ ไม่ใช่เพียงเท่านั้น ดังข้อความ

“ช่วงเวลานี้ ส.ส.ไม่ได้ไหลออกจากพรรคพลังประชารัฐไปสังกัดพรรคภูมิใจไทยเพียงเท่านั้น แต่ยัง กระโดดค้ำถ่อ ไปพรรคอื่นอีกกันจ้าละหวั่น”

2.2.2 สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ มีความหมายใหม่

ผลการศึกษาพบ 4 สำนวน ประกอบด้วย ตีตซึ่งทิ้งนอนงอย ลดเพดานบิน เต้าไผ่ตูดแพลม ตัดตัวทิ้งตระกร้า มีความหมายดังต่อไปนี้

ติดซึ่งหิงนองนอย

มีความหมายตามเนื้อหาในคอลัมน์ว่า “ย้ายออก ลาออก” เนื้อหา ระบุว่า หลังจากที่กระแสพรรคพลังประชารัฐไม่สู้ดีนัก บรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดต่างก็พากัน “ติดซึ่งหิงนองนอย” ตาม พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไปสังกัด “พรรครวมไทยสร้างชาติ” ที่นาย พิระพันธ์ุ สาลีรัฐวิภาค ก่อตั้งรอไว้

ลดเพดานบิน

มีความหมายตามเนื้อหาในคอลัมน์ว่า “ลงมือทำด้วยตนเอง” เนื้อหา ระบุว่า เมื่อ พล.อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ ผู้มีบารมีแห่งพรรคพลังประชารัฐ เรียกประชุมก็จะมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมกันพร้อมเพรียง ทว่า ระยะเวลาหลังมี ส.ส. ย้ายออกจากพรรคจำนวนมาก เหลือ ส.ส. ที่เข้าประชุมไม่กี่คน บิ๊กป้อม “ลดเพดานบิน” ลงไปสอบถามด้วยตนเองว่าใครจะอยู่กับพรรคพลังประชารัฐ หรือใครจะย้ายตาม พล.อ. ประยุทธ์ ไปสังกัดพรรคอื่น

เต้าโผล่ตุตแพลม

มีความหมายตามเนื้อหาในคอลัมน์ว่า “ปิดบังไม่มิด” เนื้อหา ระบุว่า เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมั่นใจว่าจะมีการเลือกตั้งอีกไม่นาน ส.ส. หลายคนเตรียมเจรจากับหัวหน้ากลุ่ม ส.ส. เพื่อต่อรองผลประโยชน์ที่ตนเองต้องการ การไปเจรจากันแบบลับ ๆ นั้นปิดไม่มิด คนที่รู้ได้นำการพูดคุยกันมา วิพากษ์วิจารณ์กันอื้ออึง

ตัดตัวทิ้งตระกร้า

มีความหมายตามเนื้อหาในคอลัมน์ว่า “ตัดออก” เนื้อหา ระบุว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนพร้อมใจกันย้ายไปสังกัดพรรคภูมิใจไทย ทำให้พรรคภูมิใจไทยมีจำนวน ส.ส. ในสังกัดจำนวนมาก ผู้บริหารพรรคนี้สามารถที่จะคัดเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าสังกัดพรรคได้ตามใจชอบ หากไม่ชื่นชอบนักการเมืองคนใดก็ตัดตัวทิ้งตระกร้า หรือ “ตัดออก” ได้ทันที

อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง “สำนวนไทย (สำนวนเก่า) และ (สำนวนใหม่) นอกกรอบแบบ) ที่ปรากฏในคอลัมน์ ลีกแต่ไม่ลับ ของจรัญ พงษ์จีน” ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาในประเด็นสำนวนเก่าที่ปรากฏในคอลัมน์ “ลีกแต่ไม่ลับ” พบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความประพฤติ ด้านเสียดสี และด้านความเชื่อ ในด้านความประพฤตินั้น ประกอบด้วย สำนวน ขอขมาลาโทษ หัวกระไดไม่แห้ง ถือหาง ด้านเสียดสี ประกอบด้วย สำนวน หอคอยงาช้าง หนุมาณคลุกฝุ่น ส่วนด้านความเชื่อ ประกอบด้วย สำนวน วิบากกรรม และ พี่น้องร่วมสาบาน ในส่วนผลการศึกษาด้านความเชื่อ จะเห็นว่า สำนวน “วิบากกรรม” สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับเวร กรรม ซึ่งเนื้อหา ระบุว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ทั้งสองบุคคลล้วนเคยเป็นผู้บริหารประเทศที่สร้างกฎเกณฑ์ เงื่อนไขทางกฎหมายเอาไว้ในช่วงการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ครั้นเมื่อเวลาผ่านไป บริบททางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป เงื่อนไขทางการเมืองไม่เหมือนเดิม กฎเกณฑ์ที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อมายังตนเองกรณีที่ต้องการรวบรวมพรรคการเมืองกับพรรคอื่น ๆ โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดสูตรการเลือกตั้งที่เรียกว่า “สูตรหาร 100” คือ แยกการคำนวณ ส.ส. แบบแบ่งเขต กับ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้ออกจากกัน โดยเอาคะแนนเสียงที่ได้จากการเลือกตั้งของพรรคการเมืองมาหารด้วยจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ (100 คน) เพื่อหาคะแนนเฉลี่ยต่อ ส.ส. หนึ่งคน แล้วจึงคำนวณหา ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองตามสัดส่วนคะแนน ซึ่ง จรัญ พงษ์จีน เห็นว่าวิธีคิดตาม “สูตรหาร 100” นี้ได้ส่งผลกระทบต่อ

พล.อ. ประยุทธ์ และนายสมคิด ในปัจจุบัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ อรุณช ทำศรี สุदारัตน์ ปรีชา พรรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ภคเมธาวี (2560) ที่ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายสุจริตอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ เชื่อว่าการที่คนเราทำความดี เขาย่อมจะได้รับผลดี และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุทัสศรี สายรวมญาติ (2553) ที่พบว่า ผู้สูงอายุมีความเชื่อในเรื่องของบุญ-กรรม และเข้าใจว่า “กรรม” หมายถึง การกระทำ ถ้าหากบุคคลทำความดี เขาก็จะได้รับกรรมดี ในทางกลับกัน ถ้าหากบุคคลประพฤติชั่ว ก็จะได้รับผลไม่ดีตามมา

ส่วนสำนวน “พี่น้องร่วมสาบาน” สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของคนไทย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546, หน้า 1175 -1176 ระบุว่า สาบาน คือ กล่าวปฏิญาณโดยให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นพยาน เช่น สาบานเป็นพี่น้องกัน สาบานว่าจะไม่ทิ้งกัน จรัญ พงษ์จีน ระบุว่า พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา กับ พล.อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ เป็นนายทหารที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก เต็มโตในวงราชการมาด้วยกัน เสมือนกับได้ทำการสาบานต่อกันไว้ว่าจะช่วยเหลือ สนับสนุนกันและกัน สอดรับกับเว็บไซต์ “ครูบ้านนอกดอทคอม” (28 กุมภาพันธ์ 2558) ที่ระบุว่า คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรม ศัพท์มานุษยวิทยา สำนักงานราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายไว้ว่า สำนวน “พี่น้องร่วมสาบาน” (Blood Brotherhood) หมายถึง การเป็นพี่น้องหรือพันธมิตรจากการทำพิธีที่แต่ละฝ่ายดื่มเลือดของกันและกัน โดยอาจดื่มเลือดจากการใช้ของมีคมกรีดบนร่างกายโดยตรง หรือกลืนเนื้อสัตว์ ถั่ว เมล็ดกาแฟ ที่มีเลือดจากการกรีดของคู่สาบานหยดลงไป ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเนื้อหาในคอลัมน์จะเห็นว่าสำนวน “พี่น้องร่วมสาบาน” ไม่ได้หมายถึง การที่ทั้ง พล.อ.ประยุทธ์ และ พล.อ. ประวิทย์ ดื่มกินเลือดที่ได้จากการกรีดร่างกายแต่อย่างใด แต่จรัญ พงษ์จีน ต้องการสื่อความหมายว่า พล.อ. ประยุทธ์ และ พล.อ. ประวิทย์ สนิทสนมกันมาก รู้จักมักคุ้นกันมาตั้งแต่ยังหนุ่ม มีความผูกพันกันมายาวนาน ผ่านความสุข ความทุกข์มาด้วยกันหลายครั้งหลายหน ครั้นเมื่อบุคคลทั้งสองเข้าสู่สนามการเมือง บริบททางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป มีเงื่อนไขต่าง ๆ แทรกเข้ามา ทำให้ พล.อ. ประยุทธ์ จำต้องย้ายไปสังกัดพรรครวมไทยสร้างชาติ ในขณะที่ พล.อ. ประวิทย์ สังกัดพรรคพลังประชารัฐ บุคคลทั้งสองจึงกลายเป็นคู่แข่งทางการเมืองกัน

ข้อความข้างต้นสอดคล้องกับการศึกษาของ วิกานดา เกียรติมาโนชญ์ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง “รูปแบบและหน้าที่ของการสาบานและสาปแช่งในวาทกรรมการเมืองไทย” วิกานดา พบว่า การที่สื่อมวลชนเขียนวิพากษ์วิจารณ์นักการเมืองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสาบานนั้น แสดงให้เห็นถึงความเชื่อของสังคมไทยที่เชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สอดรับกับการศึกษาในครั้งนี้ที่ผู้วิจัยพบว่า จรัญ พงษ์จีน เขียนวิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา กับ พล.อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ สนิทสนมกันมายาวนาน ต่อมา พล.อ.ประยุทธ์ ได้แยกไปสังกัดพรรครวมไทยสร้างชาติ ทั้งสองคนที่สนิทสนมกันเหมือน “พี่น้องร่วมสาบาน” ต้องกลายมาเป็นคู่แข่งทางการเมืองกัน

ผลการศึกษาสำนวนใหม่นอกกรอบที่ปรากฏในงานเขียนคอลัมน์ดังกล่าว พบว่า ประกอบด้วยสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำ สิ่งที่ค้นพบในงานชิ้นนี้คือ มีการเพิ่มคำ เช่น อุ้มกระเตง โดยนำคำว่า “อุ้ม” ไว้หน้า “กระเตง” เป็นคำว่า “อุ้มกระเตง” สื่อความหมายว่า พล.อ. ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ และ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้นำประเทศทั้งสองท่านรู้จักกันมานาน อุ้มกระเตงกันมาตั้งแต่สมัยยังเป็นหนุ่ม ส่วนสำนวนที่นำมาดัดแปลงใหม่ ได้แก่ “ไผ่แยกกอ แม่น้ำแยกสาย” สำนวนนี้มาจากสำนวนเดิมคือ “น้ำแยกสาย” หมายถึง คนที่เคยทำงานร่วมกันมา ภายหลังแยกย้ายกันไปทำงานตามใจชอบ ทว่า จรัญ พงษ์จีน เปลี่ยนเป็นคำว่า “ไผ่แยกกอ แม่น้ำแยกสาย” สื่อความหมายว่า ในช่วงเวลานี้พรรคพลังประชารัฐได้รับความนิยมน้อยลง

มาก สมาชิกพรรคต่างทยอยกันลาออกไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น เสมือนต้นไม้ที่กำลังแยกกอ เสมือนกับน้ำที่ไหลไปในทิศทางอื่น สำนวนที่ว่า “ข้าวพอกข้าวห่อ” มาจากสำนวน “เข้าพอกเข้าห่อ” หมายถึง รู้จักเก็บเอาไว้ ไม่สุรุ่ยสุร่าย ทว่า จรัญ พงษ์จีน เปลี่ยนเป็นคำว่า “ข้าวพอกข้าวห่อ” สื่อความหมายว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างพากันเข้าร่วมประชุมกับ พล.อ.ประวิทย์ วงษ์สุวรรณ เพราะต่างก็รู้ดีว่าการเข้าร่วมประชุมนั้นจะได้ประโยชน์หลายเรื่อง และมีของติดมือไปทุกครั้ง ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ วรารัตน์ วัสสานนท์ (2544) ที่กล่าวว่า สำนวนใหม่ หมายถึง รูปภาษาที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ และยังไม่มีการบันทึกไว้ในเอกสาร จากผลการวิจัยที่พบว่า จรัญ พงษ์จีน ได้บัญญัติสำนวนไทยรูปแบบใหม่ ได้แก่ เต้าไพล่ตูดแพลม สื่อความหมายว่า ถึงแม้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนจะแอบไปเจรจาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันลับ ๆ แต่ก็ยังมีข่าวลือลือลือออกมาให้สื่อมวลชนและคนในสังคมรับรู้ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ถึงแม้จะพยายามปกปิดในสิ่งที่ทำ แต่ก็ปิดไม่มิด เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- ชนิษฐา จิตชินะกุล และ สุวิมล โกศลกาญจน์. (2561). สำนวนไทยใหม่ในโซเชียลมีเดีย: ภาพสะท้อนสังคมไทยในรอบทศวรรษ (2550-2560). *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้*, 6(2), 129-145.
- ยมนา ทองใบ. (2550). *การศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิกานดา เกียรติมาโนชญ์. (2558). รูปแบบและหน้าที่ของการสาบานและสาปแช่งในวาทกรรมการเมืองไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรารัตน์ วัสสานนท์. (2544). *การศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบัน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุไลมาน มะดีเยาะ อัสมะห์ มะยี่ แวแยเน๊ะ หะยีสามา อามาน อีเต และสวพร จันทรสกุล. (2562). สำนวนไทยนอกรูปแบบในละคร sitcom เรื่อง เป็นต่อ. การวิจัยวรรณกรรมสี่เขียว. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติด้านภาษาไทยระดับปริญญาตรี ครั้งที่ 2 (หน้า 134-149).
<https://wb.yru.ac.th/handle/yr/6519>
- สุทัสศรี สายรวมญาติ. (2553). อิทธิพลของความเชื่อเรื่องกรรมที่มีต่อชีวิตของผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค. *วารสารวิทยบริการ*, 22(1), 73-84.
- อรนุช ทำศรี, สุดารัตน์ ปรีชา, พรรณวดี ขำจริง และลลิตา ภคเมธาวิ. (2560). ทศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 3(2), 309-317.
- อาทิตยา แสงสุข, ภูฟ้า เสวกพันธ์ และสนม ครุฑเมือง. (2558). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง สำนวนไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(3), 120-128.

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษาช่วงการดำรง
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา
(25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)
EASTERN LOCAL MASS MEDIA AND ECONOMIC NEWS REPORTING: A CASE
STUDY OF GENERAL PRAYUTH CHAN-O-CHA'S PRIME MINISTER PERIOD
(25 AUGUST 2014 - 9 JUNE 2019)

ทรงยศ บัวเผื่อน (Songyot Buaphuen)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา ช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงาน สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 ปี ขึ้นไป ในประเด็นความคิดเห็นที่มีต่อการรายงานข่าวเศรษฐกิจ ในช่วงที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรก คือ ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2557 จนถึงวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาสรุปได้ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นแรก การรายงานข่าวแรงงาน ประกอบด้วย การรายงานข่าวการว่างงานของประชาชน และการรายงานข่าวการก่ออาชญากรรม ประเด็นที่สอง การรายงานข่าวสินค้าเกษตร ประกอบด้วย ข่าวการทำสิกรรม และข่าวความเดือดร้อนของชาวประมงพื้นบ้าน ประเด็นที่สาม การรายงานข่าวการบริโภค ประกอบด้วย ปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลัง และ รัฐบาลบริหารเศรษฐกิจด้อยประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สื่อมวลชนท้องถิ่น, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ข่าวเศรษฐกิจ

Abstract

This qualitative research study focuses on the economic news reporting of local mass media in the Eastern region of Thailand during General Prayuth Chan-o-cha's first tenure as Prime Minister from 25 August 2014 to 9 June 2019. The study aimed to explore the issues and challenges faced by local mass media in reporting economic news during this period. Data was collected through in-depth interviews with key informants who had more than 20 years of experience in the local mass media industry. The findings of the study indicated three main issues: First, labor news coverage mainly focused on public unemployment news and crime news reporting. Second, agricultural news coverage was centered around cultivation and the problems and difficulties faced by local fishermen. Third, consumption news coverage highlighted insufficient incomes and the government's inefficient economic management.

Keywords: Local Mass Media. Eastern, Economic News

¹ รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทนำ

นิการ์ตัน ศรีสุชาติ (2554, หน้า 40) ระบุว่า เศรษฐกิจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และเกี่ยวข้องกับความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเจริญของประเทศใดประเทศหนึ่งนั้นจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ๆ ถ้าหากผู้บริหารประเทศบริหารงานด้านเศรษฐกิจได้ประสิทธิภาพ สภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศก็จะเติบโตไปในทิศทางที่ดีขึ้น หากเศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนในประเทศนั้นก็จะมีเงินจับจ่ายใช้สอยมากกว่าประชาชนในประเทศที่มีสภาพเศรษฐกิจถดถอยอย่างต่อเนื่อง เมื่อประชาชนมีเงินจับจ่ายใช้สอยก็จะทำให้มีเงินหมุนเวียนในชุมชน ประชาชนมีรายได้ โอกาสที่จะเกิดอาชญากรรมก็น้อยลง ในทางกลับกัน ถ้าหากผู้บริหารงานด้านเศรษฐกิจบริหารงานด้อยประสิทธิภาพ ก็จะทำให้เศรษฐกิจประเทศนั้นถดถอยอย่างต่อเนื่อง สิ่งตามมาคือประชาชนในประเทศนั้นก็จะมีค่าขายยากลำบาก มีเงินหมุนเวียนในชุมชนน้อย เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสังคมหลากหลายตามมา จึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

เลอภ โสรรัตน์ (2556, หน้า 1) ระบุว่า สื่อมวลชนท้องถิ่น คือ บุคคลที่ใกล้ชิดกับประชาชน เข้าใจความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น เหตุผลหนึ่ง เพราะพวกเขาเหล่านั้นดำเนินชีวิตอยู่ในท้องถิ่น รู้จักมักคุ้นกับคนในพื้นที่ สื่อมวลชนท้องถิ่นมีบทบาทหลัก คือ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นให้คนในพื้นที่ได้รับรู้ โดยเฉพาะการรายงานข่าวเกี่ยวกับความเป็นไปของสภาพการณ์ในท้องถิ่น สื่อมวลชนท้องถิ่นจึงเป็นบุคคลที่รู้สภาวะทางเศรษฐกิจของคนในท้องถิ่น นอกจากบทบาทการรายงานข่าวสารเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นแล้ว สื่อมวลชนท้องถิ่นยังมีบทบาทวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานของรัฐบาล และการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นอีกด้วย ทั้งวิพากษ์วิจารณ์ในทิศทางชื่นชม สนับสนุน และวิพากษ์วิจารณ์ในทิศทางไม่เห็นด้วย สื่อมวลชนท้องถิ่นสามารถรายงานข่าวสารให้ประชาชนรับรู้ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น นำเสนอเป็นข่าว นำเสนอเป็นบทความ นำเสนอเป็นสื่อบทวิพากษ์ และบทวิจารณ์ ฯลฯ โดยทั่วไปเมื่อพูดถึงสื่อมวลชนท้องถิ่น คนทั่วไปจะนึกถึงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เคเบิลทีวี เป็นต้น

ในภาคตะวันออกเฉียงนั้นมีสื่อมวลชนท้องถิ่นอยู่หลากหลาย ทั้งผู้ที่ดำเนินการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผู้ที่ดำเนินการเคเบิลทีวี ผู้ที่มีหน้าที่แสวงหาข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่งไปยังองค์กรข่าวต้นสังกัดเรียกกันในวงการข่าวว่า “สตริงเกอร์” (Stringer) หรือแม้กระทั่งบุคคลที่สังกัดในส่วนงาน “ประชาสัมพันธ์” ของหน่วยงานภาครัฐบางแห่งก็นิยามตนเองว่าเป็นสื่อมวลชนท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการรายงานข่าวเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรก คือ ในช่วงระหว่างวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2557 จนถึงวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2562 ในช่วงเวลานั้นมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “Covid-19” ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายงานข่าวเศรษฐกิจในประเด็นอะไรบ้าง แต่ละประเด็นนั้นมีรายละเอียดอย่างไร

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการรายงานข่าวเศรษฐกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรก (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นที่ใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา ช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)” พบว่าได้มีการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

งานชิ้นแรกเป็นของ ดวงฤทัย นิลเพ็ชร (2555) ศึกษาเรื่อง “การศึกษารูปแบบการนำเสนอรายการโทรทัศน์ด้านข่าวเศรษฐกิจ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อเศรษฐกิจและการลงทุน มั่นนี้ชาแนล” ดวงฤทัยกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อศึกษาการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจของสถานีโทรทัศน์เพื่อเศรษฐกิจและการลงทุน มั่นนี้ชาแนล ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สถานีโทรทัศน์ดังกล่าวนี้นำเสนอข่าวเศรษฐกิจในหลากหลายประเด็น ประกอบด้วย 1) ข่าวแรงงาน มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมนโยบายด้านแรงงานของรัฐบาล อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปัญหาการว่างงานของประชาชน การพัฒนาฝีมือแรงงาน และสวัสดิการของคนในสังคม 2) ข่าวการค้า-พาณิชย์ มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมการค้าภายในประเทศ และการค้าระหว่างประเทศ มูลค่าการนำเข้าสินค้าหลักของประเทศ ระเบียบ ขั้นตอนทางกฎหมาย ราคาสินค้าเกษตร และราคาสินค้าอื่น ๆ 3) ข่าวการบริโภค มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมสินค้าอุปโภค บริโภค การจับจ่ายใช้สอยของประชาชน 4) ข่าวการเงิน-การธนาคาร มีขอบข่ายการรายงานข่าวครอบคลุมเศรษฐกิจระดับมหภาค เพราะมักจะเกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยที่ขึ้นลง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา การซื้อขายหุ้น การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงการดำเนินงานของสถาบันการเงินอื่น 5) ข่าวอุตสาหกรรม-การลงทุน ขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมการดำเนินงานของธุรกิจภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ด้านพลังงาน การขยายกิจการและการลงทุนสร้างโรงงาน นโยบายอุตสาหกรรม 6) ข่าวคมนาคม การขนส่ง และการสื่อสาร มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมการคมนาคมทั้งหมด การขนส่ง การลงทุนด้านสาธารณูปโภค เพื่อให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาท่าเรือ การตัดถนน การพัฒนาระบบขนส่งมวลชน การพัฒนาระบบรถไฟฟ้า ทางด่วน ระบบโทรศัพท์ และการเติบโตของธุรกิจด้านการสื่อสาร 7) ข่าวเกษตร มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมความเคลื่อนไหวทุกอย่างที่เกิดขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจด้านการเกษตร 8) ข่าวท่องเที่ยว มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้หลักให้กับประเทศ นโยบายหลักของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงธุรกิจภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว เช่น การให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว นโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ธุรกิจการโรงแรม ฯลฯ 9) ข่าวเศรษฐกิจภูมิภาค มีขอบเขตการรายงานข่าวครอบคลุมการทำเกษตรของเกษตรกรในภูมิภาค ผลผลิตของภาคเกษตร นโยบายและแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นของภาครัฐ การลงทุนในจังหวัดต่าง ๆ สาธารณูปโภคพื้นฐาน ได้แก่ ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ และกิจกรรมของหน่วยงานท้องถิ่น

งานชิ้นต่อมาเป็นของ นภารัตน์ พงษ์สุราลัย (2560) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาของข่าวสารบนแฟนเพจหนังสือพิมพ์ แรงจูงใจ และพฤติกรรมการใช้ของผู้อ่าน” โดยกำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ เพื่อศึกษาเนื้อหาข่าวแต่ละประเภทที่ปรากฏบนแฟนเพจหนังสือพิมพ์ นภารัตน์ แบ่งข่าวเศรษฐกิจออกเป็น ข่าวเกี่ยวกับปัญหาการว่างงานของประชาชน ข่าวเกี่ยวกับค่าครองชีพของประชาชน ข่าวเกี่ยวกับการจับจ่ายใช้สอยของประชาชน ข่าวเกี่ยวกับตลาดเงิน และการตลาดของสินค้า บริการ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของภาคอสังหาริมทรัพย์ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของภาคยานยนต์ ข่าวเกี่ยวกับราคาหุ้น ราคาทอง ราคาน้ำมัน ก๊าซ และข่าวเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ค่าน้ำ ค่าไฟ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้อ่านแฟนเพจหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ติดตามอ่านข่าวสารจากแฟนเพจไทยรัฐ รองลงมาคือแฟนเพจข่าวสด และโพสต์ทูเดย์ ตามลำดับ ส่วนเหตุผลที่ติดตามแฟนเพจหนังสือพิมพ์เนื่องจากต้องการรับรู้ข่าวสาร ต้องการเสพข่าวเพื่อความบันเทิง

บทสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรม

งานของดวงฤทัย นิลเพชร (2555) ศึกษาขอบเขตของข่าวเศรษฐกิจ โดยระบุว่า สถานีโทรทัศน์เพื่อเศรษฐกิจและการลงทุน มั่นนี้ชาแนล นำเสนอข่าวแรงงาน โดยมีขอบเขตการนำเสนอครอบคลุมประเด็นปัญหาการว่างงานของประชาชน สภาวะการมีงานทำ การไม่มีงานทำ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ สวัสดิการต่าง ๆ ด้านการนำเสนอข่าวการค้า-พาณิชย์ มีขอบเขตการนำเสนอข่าวครอบคลุมการค้าภายในประเทศ และการค้าระหว่างประเทศ ด้านการนำเสนอข่าวการตลาด มีขอบเขตการนำเสนอข่าวครอบคลุมราคาของสินค้าอุปโภคบริโภค ในท้องตลาด การจับจ่ายใช้สอยของประชาชน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ด้านการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับสินค้าเกษตร มีขอบเขตการนำเสนอข่าวครอบคลุมการทำกิจกรรมของประชาชน การทำปศุสัตว์ และการทำประมงของประชาชน ส่วนงานของ นภรัตน์ พงษ์สุราลัย (2560) ได้แบ่งข่าวเศรษฐกิจออกเป็น ข่าวการบริโภค ข่าวเกี่ยวกับปัญหาการว่างงานของประชาชน ข่าวเกี่ยวกับค่าครองชีพของประชาชน ข่าวเกี่ยวกับตลาดเงิน ข่าวเกี่ยวกับการตลาดของสินค้า บริการ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของภาคอสังหาริมทรัพย์ ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของภาคยานยนต์

ผู้วิจัยได้นำเอาเกณฑ์ในการแบ่งการรายงานข่าวเศรษฐกิจของนักวิชาการทั้งสองบุคคลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ข่าวแรงงาน ข่าวราคาสินค้าเกษตร และข่าวการบริโภค

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา ช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) บุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 ท่าน แบ่งการเลือกตัวอย่างออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง การเลือกพื้นที่ ผู้วิจัยใช้การเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการเขียนชื่อจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือลงในกล่อง จากนั้นจับฉลากขึ้นมา 3 จังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดที่ถูกเลือกมาศึกษา ได้แก่ ชลบุรี ระยอง ตรัง ส่วนที่สอง การเลือกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key informants) ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) บุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานสื่อมวลชนท้องถิ่น 20 ปี ขึ้นไป และผ่านการทำงานข่าวหนังสือพิมพ์ การทำงานข่าวเว็บไซต์มาก่อน ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญที่ถูกเลือกมาศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชล (ชลบุรี) ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ประชาติ (ตรัง) และ นายกสมาคมนักข่าวจังหวัดระยอง (ระยอง) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ในประเด็นการรายงานข่าวเศรษฐกิจในช่วงที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในช่วงเวลา 25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเด็นการรายงานข่าวเศรษฐกิจในช่วงที่ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี บริหารประเทศไทย (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562) ผลการศึกษาเป็นไปดังภาพ 1

“เมื่อก่อนใครไม่มีงานทำ ก็มาหางานทำที่พื้ยา ได้งานทำ แต่เดี๋ยวนั้นนอกจากไม่รับพนักงานแล้วยังปลดพนักงานอีก บางแห่งให้สมัครใจลาออก โดยที่บริษัทจ่ายเงินให้ตามกฎหมาย คือไม่มีเงินจ้าง ธุรกิจขาดทุน ต้องประคองตัว”

1.1.2 แรงงานถูกเลิกจ้าง

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวว่า ในช่วงที่ผ่านมาสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือปลดพนักงานออกจำนวนมาก ทำให้กำลังคนจำนวนมากถูกเลิกจ้าง เป็นคนไม่มีงานทำ ดั่งข้อความ

“มีโรงงานปิดตัวลง หลายแห่งก็มีนโยบายลดพนักงาน เพราะเขาต้องประคองตัวให้อยู่ให้รอด เขาก็ปลดพนักงานออก คนที่ถูกเลิกจ้างตั้งตัวไม่ทัน อยู่ ๆ ก็กลายเป็นคนตกงาน เตื่อตร้อน”

สื่อมวลชนท้องถิ่นบางราย ระบุว่า สถานประกอบการบางแห่งได้แจ้งให้พนักงานรับรู้ล่วงหน้าแล้วว่าจะมีการลดจำนวนพนักงานลง เนื่องจากบริษัทอยู่ในช่วงประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทว่าแรงงานไม่ได้เตรียมความพร้อมที่จะย้ายไปทำงานในสถานประกอบการแห่งอื่น ครั้นเมื่อถึงเวลาที่ผู้บริหารจำเป็นต้องปลดพนักงานออก แรงงานเหล่านั้นก็เตื่อตร้อน ดั่งข้อความ

“บางแห่งเขาก็แจ้งล่วงหน้า แต่ไม่มีใครพร้อมใจที่จะออกจากงาน เพราะออกแล้วไม่รู้จะไปทำงานที่ไหน อยู่ ๆ เขาก็ประกาศชื่อคนที่ถูกให้ออก ก็เตื่อตร้อนกันไป”

1.2 การรายงานข่าวอาชญากรรม

จากการสัมภาษณ์สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการรายงานข่าวอาชญากรรม ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ ก่ออาชญากรรมเพราะถูกเลิกจ้าง และ รัฐบาลควรมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่ามุ่งทำการเมือง ดังต่อไปนี้

1.2.1 การก่ออาชญากรรมเพราะถูกเลิกจ้าง

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวว่า ปัญหาการก่ออาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะการไม่มีงานทำของประชาชน สิ่งที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประการหนึ่งคือ แรงงานจำนวนหนึ่งถูกเลิกจ้างอันเนื่องจากสถานประกอบการประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทำให้แรงงานขาดรายได้ เป็นสาเหตุหนึ่งของการก่ออาชญากรรมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดั่งข้อความ

“ปัญหาอาชญากรรมมีเยอะ ส่วนหนึ่งเพราะเขาถูกเลิกจ้าง ถูกให้ออกจากงาน แต่เขามีภาระมีค่าใช้จ่าย เขาก็ไปชิงทรัพย์ ไปจี้ ไปขโมยของคนอื่น”

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกรายหนึ่ง กล่าวในทิศทางเดียวกันว่า อาชญากรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมาก สื่อมวลชนรายงานอย่างต่อเนื่อง และไม่ได้มีแนวโน้มลดน้อยลง การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาค่าจ้างไม่มีงานทำของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ ดั่งข้อความ

“ปัญหาอาชญากรรมเกี่ยวเนื่องกับการไม่มีงานทำ เขาไม่มีงานทำ ไม่มีเงิน แต่มีรายจ่ายก็เลยก่อเหตุ วิธีแก้ปัญหาคือต้องทำให้เขามีงานทำ”

1.2.2 รัฐบาลควรมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่ามุ่งให้ความสำคัญกับการเมือง

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวว่า ปัญหาการก่ออาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน ถ้าหากรัฐบาลต้องการลดจำนวนอาชญากรรมลง จำเป็นต้องเร่งแก้ปัญหาค่าจ้างของประชาชน ดั่งข้อความ

“อาชญากรรมเกี่ยวเนื่องกับเรื่องปากท้อง เรื่องเศรษฐกิจ ถ้าจะลดปัญหาอาชญากรรมจะต้องมุ่งพัฒนาทางเศรษฐกิจมากกว่า รัฐบาลไปให้ความสำคัญกับการเมืองมากเกินไป”

สื่อมวลชนท้องถิ่นอีกรายหนึ่ง กล่าวว่า รัฐบาลที่นำโดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ความสำคัญกับเรื่องการเมืองมากเกินไป เห็นได้จากเมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่ง ได้ใช้อำนาจโยกย้ายตำแหน่ง

บุคคลสำคัญจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเมืองมากกว่าที่จะมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ ดั่งข้อความ

“พล.อ. ประยุทธ์ ใช้อำนาจตามมาตรา 44 โยกย้ายเปลี่ยนตำแหน่งหลายคน แต่ปัญหาจริง ๆ คือ เรื่องปากท้อง ชาวบ้านเขาเดือดร้อน บางคนไปจับไปปล้นเขา นายกฯ ควรมุ่งแก้ปัญหาเศรษฐกิจมากกว่าที่จะไปมุ่งเรื่องการเมือง”

2. ข่าวสินค้าเกษตร

จากการสัมภาษณ์สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเด็นการรายงานข่าวสินค้าเกษตร ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นแรก การรายงานข่าวการทำกิจกรรม ประเด็นที่สอง การรายงานข่าวความเดือดร้อนของชาวประมงพื้นบ้าน ดังต่อไปนี้

2.1 การรายงานข่าวการทำกิจกรรม

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกล่าวถึงการรายงานข่าวการทำกิจกรรมของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง ทั้งข่าวราคาสินค้าเกษตร ราคาศักดิ์สวนครัว ดังต่อไปนี้

2.1.1 ข่าวราคาสินค้าเกษตร

สื่อมวลชนจังหวัดระยอง กล่าวว่า สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รายงานข่าวราคาสินค้าเกษตรหลากหลายให้ประชาชนรับรู้ โดยเฉพาะราคาผลไม้ที่เกษตรกรจังหวัดระยองปลูกกันมาก เช่น ทุเรียน มังคุด ลองกอง ยางพารา เป็นต้น นอกเหนือจากการรายงานข่าวผลไม้จากการทำเกษตรแล้ว สื่อมวลชนได้นำเสนอการบริหารจัดการน้ำที่หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่บริการให้แก่เกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นโครงการวางท่อส่งน้ำเพื่อการเกษตร หรือโครงการอื่น ๆ ดังข้อความ

“คนจังหวัดระยองทำการเกษตรกันเยอะ ทำสวนทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ยางพารา เกษตรกรเขาต้องซื้อน้ำ เขามารดต้นไม้ของเขา หน่วยงานรัฐเขามีโครงการวางท่อส่งน้ำให้ประชาชน เราก็ประชาสัมพันธ์ให้”

นอกจากการรายงานข่าวราคาสินค้าเกษตรแล้ว สื่อมวลชนท้องถิ่นได้รายงานข่าวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเกษตรกรได้ตัดแปลงสวนผลไม้ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเยี่ยมชมความสวยงามของต้นไม้ที่กำลังให้ผลผลิต ไม่ว่าจะเป็น ทุเรียน มังคุด เงาะ ฯลฯ ดังข้อความ

“เดี๋ยวนี้เกษตรกรเขาพัฒนาสวนผลไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ขายทุเรียนบุฟเฟต์ นักท่องเที่ยวกินผลไม้ได้ทุกอย่าง คิดเป็นรายหัว กำลังบูมที่ระยอง เราก็นำเสนอให้ประชาชนรู้”

สื่อมวลชนท้องถิ่นบางราย กล่าวว่า ในแต่ละจังหวัดจะมีผลิตผลทางการเกษตรที่ไม่เหมือนกัน ผลิตผลทางการเกษตรในจังหวัดชลบุรี มีทั้งสับปะรดหลากหลายพันธุ์ มะม่วง มะพร้าว ทุเรียน ซึ่งสื่อมวลชนได้แสดงบทบาทแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับราคาสินค้าเกษตรดังกล่าวมาโดยตลอด ดังข้อความ

“ผลไม้ของจังหวัดชลบุรีก็มีสับปะรด ที่มีชื่อเสียงก็ พันธุ์ศรีราชา มะพร้าว มะม่วง เราก็รายงานให้ประชาชนรู้ว่าเป็นผลไม้ที่มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย มีคุณค่า มีสรรพคุณช่วยย่อยอาหาร”

2.1.2 ข่าวราคาศักดิ์สวนครัว

สื่อมวลชนท้องถิ่น กล่าวว่า ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งที่สื่อมวลชนท้องถิ่นทำติดต่อกันมายาวนาน คือ การรายงานข่าวราคาศักดิ์สวนครัวให้ประชาชนได้รับรู้ โดยเฉพาะผักที่ชาวบ้านนิยมปลูกและหาซื้อประกอบอาหาร เช่น กะหล่ำปลี แตงกวา มะเขือเทศ ผักชี คื่นช่าย ฯลฯ เป็นต้น ดังข้อความ

“เรื่องปากท้องของชาวบ้าน สื่อมวลชนนำเสนอเป็นประจำอยู่แล้ว นำเสนอมานานแล้ว ราคากะหล่ำปลีหัวละเท่าไร ไข่ไก่ ไข่เป็ดราคาเท่าไร แตงกวา มะเขือเทศ เป็นสิ่งที่เขาหาซื้อทำอาหารอยู่ประจำ”

นอกจากการรายงานราคาของพืชผักสวนครัวแล้ว สื่อมวลชนท้องถิ่นรายหนึ่ง กล่าวว่า สิ่งที่สื่อมวลชนเห็นว่ามีความสำคัญต่อสุขภาพของประชาชน คือ การส่งเสริมให้ประชาชนปลูกผักสวนครัวที่ไม่ใช่ยาฆ่าแมลง เปรียบเทียบให้ผู้บริโภคเห็นว่าถ้าเป็นผักปลอดสารพิษ เกษตรกรจะขายได้ในราคาสูงกว่าผักในท้องตลาดทั่วไป ในขณะที่เดียวกันนำเสนอให้ประชาชนเห็นถึงอันตรายที่เกิดจากการบริโภคพืชผักที่มีสารพิษเจือปนอยู่ ส่งเสริมให้ชาวบ้านผลิตพืชผักปลอดสารพิษ ทั้งนำเสนอเป็นข่าว และนำเสนอในรูปแบบของบทความ เพื่อจูงใจให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการผลิตอาหารปลอดภัย ดังข้อความ

“เราไม่เพียงนำเสนอราคาของพืชผัก แต่เราบอกเขาด้วยว่าคุณจะต้องผลิตอาหารที่ปลอดภัยนะ นำเสนอให้เห็นว่าอาหารที่ปนสารพิษมันอันตราย”

2.2 การรายงานข่าวความเดือดร้อนของชาวประมงพื้นบ้าน

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกล่าวถึงการรายงานข่าวความเดือดร้อนของชาวประมงพื้นบ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ประเด็น ได้แก่ กฎหมายเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ และ ชาวประมงพื้นบ้านจับสัตว์ทะเลได้น้อยลง ดังต่อไปนี้

2.2.1 กฎหมายเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ

กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงพื้นบ้านมีหลากหลายฉบับ ชาวประมงจะต้องปฏิบัติตาม กฎหมายบางประการเป็นอุปสรรคต่อการทำประมงของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น กฎหมายที่จำกัดพื้นที่ทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เมื่อชาวประมงพื้นบ้านไม่สามารถออกทะเลไปได้ไกลนัก เขาจึงจับสัตว์ทะเลได้น้อยลง ดังข้อความ

“การจำกัดพื้นที่ไม่ให้ชาวประมงออกทะเลไปได้ไกล ๆ มันก็ทำให้ชาวประมงเขาจับสัตว์น้ำไม่ได้ เพราะบริเวณใกล้ชายฝั่งมันมีสัตว์ทะเลเหลือน้อยแล้ว”

สื่อมวลชนท้องถิ่นอีกรายหนึ่ง กล่าวว่า ชาวประมงพื้นบ้านจำนวนมากเขานำเรือประมงที่มีอยู่ออกไปจับสัตว์น้ำในทะเล ทำสืบทอดกันมายาวนาน ต่อมาเมื่อรัฐออกกฎหมายให้เรือประมงที่จะออกทะเลจะต้องมีเอกสารให้ครบถ้วนตามที่หน่วยงานรัฐกำหนด ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านจำนวนมากไม่สามารถนำเรือออกทะเลไปทำประมงได้ เพราะมีเอกสารไม่ครบถ้วน กรณีดังกล่าวเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวประมงเดือดร้อน ดังข้อความ

“ชาวประมงพื้นบ้านเขามีเรือที่เขาใช้อยู่เป็นประจำ อยู่ ๆ รัฐบอกว่าเรือจะต้องมีเอกสารให้ครบถ้วน ถึงจะเอาออกทะเลได้ ถ้าลำไหนมีไม่ครบ เอาออกไม่ได้ ผิดกฎหมาย ชาวประมงเขาก็เดือดร้อน”

2.2.2 ชาวประมงพื้นบ้านจับสัตว์ทะเลได้น้อยลง

สื่อมวลชนท้องถิ่นได้พูดคุยกับกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ชาวประมงประสบอยู่คือ จับสัตว์ทะเลได้น้อยมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะนายทุนนำเรือขนาดใหญ่ที่ใช้อวนรุน และอวนลากเข้ามาจับสัตว์น้ำทะเลบริเวณใกล้ชายฝั่ง ทำให้สัตว์ทะเลถูกจับไปจำนวนมาก ชาวประมงรายย่อยจึงจับสัตว์ทะเลได้น้อยมาก ดังข้อความ

“ปัญหาคือนายทุนใช้เรือขนาดใหญ่ ใช้อวนรุน สัตว์ทะเลตัวเล็ก ตัวน้อยติดอวนทั้งหมด เขาลากเข้ามา ผิดกฎหมาย แต่ทำอะไรไม่ได้ มันทำให้ชาวประมงที่เขาทำอาชีพหาปลาเล็ก ๆ น้อย ๆ เขาเดือดร้อน หาปลาไม่ได้”

สื่อมวลชนท้องถิ่นอีกรายหนึ่ง กล่าวว่า การที่นายทุนใช้เรือขนาดใหญ่ ใช้ทั้งอวนรุน อวนลาก จับสัตว์น้ำทะเล ทำให้สิ่งมีชีวิตอื่นที่อยู่ใต้ท้องทะเลเสียหาย ทรัพยากรใต้ทะเลเสื่อมโทรม ผลที่ตามมาคือ สัตว์น้ำทะเลไม่เข้ามาอาศัยอยู่ ชาวประมงพื้นบ้านจึงจับสัตว์ทะเลไม่ได้ ดังข้อความ

“เรือใหญ่ ใช้ทั้งอวนรุน อวนลาก ทำให้ทรัพยากรใต้ทะเลเสียหาย ปูปลาก็ไม่เข้ามา ชาวประมงเขาออกทะเลไปได้ไม่กี่ไกล พื้นที่ทำประมงเขามีน้อย ออกไปนอกเขตก็ไม่ได้ เขาก็จับสัตว์ทะเลไม่ได้ แต่เขามีต้นทุน ก็เดือดร้อน”

3. ชาวการบริโภคน

จากการสัมภาษณ์สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงใต้ในการรายงานข่าวการบริโภค ซึ่งมีขอบเขตเกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายใช้สอย และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชน ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก ปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลัง ประเด็นที่สอง รัฐบาลบริหารเศรษฐกิจด้วยประสิทธิภาพดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลัง

สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงใต้กล่าวว่า สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ คือ ปัญหาการชักหน้าไม่ถึงหลัง ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย และ ภาวะเป็นหนี้นอกระบบ ดังต่อไปนี้

3.1.1 รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย

สื่อมวลชนท้องถิ่น กล่าวว่า จากที่ได้พูดคุยกับบุคคลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดกำลังประสบปัญหารายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านั้นจะมีงานทำ บางคนมีหน้าที่การงานที่ดี มีรายได้ เสียภาษีให้กับรัฐอย่างถูกต้อง ทว่า กลับประสบภาวะชักหน้าไม่ถึงหลัง จากการสัมภาษณ์ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าวพบว่า เกิดจากค่าครองชีพในปัจจุบันที่สูงขึ้น ทั้งค่าน้ำมัน ค่าอาหาร ค่าสินค้าอุปโภค บริโภค ดังข้อความ

“ตอนนี้คุยกับใคร ก็บอกร้อยเปอร์เซ็นต์เดือดร้อนทั้งนั้น รายได้ไม่พอ รายจ่ายเยอะมาก ทำงานได้เงินมา ต้องมาจ่ายค่าโน่นค่านี้ ทุกอย่างแพงไปหมด”

สื่อมวลชนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า จังหวัดชลบุรีเป็นที่ตั้งของสถานประกอบการหลายแห่ง มีนิคมอุตสาหกรรมอยู่จำนวนมาก ทำให้มีแรงงานย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในจังหวัดนี้จำนวนมาก จากการที่ได้พูดคุยกับแรงงานที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมพบว่า พวกเขา มีรายได้อยู่ในระดับดี ทว่ามีค่าใช้จ่ายเยอะ ได้แก่ ค่าผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ ผ่อนเครื่องใช้ไฟฟ้า ค่าบัตรเครดิต ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทำให้เกิดสภาวะรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ดังข้อความ

“เคยคุยกับคนที่ทำงานในโรงงาน ในสถานประกอบการแถวอมตะ บ่อวิน เขาก็มีรายได้ดีอยู่ แต่สิ้นเดือนมาต้องจ่ายค่าโน่น ค่านี้ ค่าบัตรเครดิต ค่าผ่อนบ้าน ผ่อนรถ ค่าเทอมลูก ค่าอื่น ๆ สุดท้ายแล้ว รายได้ไม่พอรายจ่าย”

อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนบางรายให้ข้อมูลอีกแง่มุมหนึ่ง โดยระบุว่า สาเหตุที่ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่ได้รับในแต่ละเดือนนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากอุปนิสัยการใช้จ่ายเงินของแต่ละบุคคล บางคนใช้จ่ายเงินอย่างไม่ระมัดระวัง ไม่เก็บออมเงินไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เดือดร้อน

3.1.2 ภาวะเป็นหนี้นอกระบบ

สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงใต้กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้เดือดร้อนอย่างมาก คือ การเป็นหนี้นอกระบบ เมื่อประชาชนประสบปัญหาทางการเงิน เข้าสู่สภาวะ “ชักหน้าไม่ถึงหลัง” พวกเขาจึงไปกู้ยืมเงินจากกลุ่มคนที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงินโดยเรียกเก็บดอกเบี้ยราคาแพง ครั้นเมื่อมีรายได้เข้ามา พวกเขาจำต้องนำเงินที่ได้มานั้นไปใช้หนี้ที่ไปกู้ยืมมา จากที่เดือดร้อนอยู่แล้ว กลับยิ่งแย่เข้าไปอีก ดังข้อความ

“ปัญหาการดำเนินชีวิตของคนเดี๋ยวนี้นี้ คือเป็นหนี้นอกระบบ เงินไม่พอใช้แล้วไปกู้เขามา ดอกเบี้ยแพง ทำมาก็ต้องเอาเงินไปใช้ดอกเขา”

สื่อมวลชนท้องถิ่นบางราย กล่าวถึงประเด็นการเป็นหนี้นอกระบบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ปล่อยให้กู้ยืมเงินใช้กลยุทธ์เดินเคาะประตูบ้าน เพื่อยื่นข้อเสนอให้ประชาชนกู้ยืมเงิน โดยให้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ เมื่อประชาชนหลงเชื่อ กู้ยืมเงินไปใช้ก่อน แต่ต้องชำระเงินต้นพร้อมกับค่าดอกเบี้ยในราคาสูงมาก ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินส่งคืนให้กับเจ้าหน้าที่นอกระบบที่คิดอัตราดอกเบี้ยในราคาสูงมากได้ตามเวลาที่กำหนด ดังข้อความ

“คนเป็นหนี้นอกระบบเยอะ เดี๋ยวนี้อาพิมพ์เป็นนามบัตร เงินด่วน ได้เงินทันที ให้กู้ยืมก่อน แล้วค่อยจ่ายทั้งต้นทั้งดอก คราวนี้ดอกเบี้ยมันแพง ทำยังไงก็ใช้ให้ไม่หมด เตือดร้อนซ้ำเข้าไปอีก”

3.2 รัฐบาลบริหารเศรษฐกิจด้วยประสิทธิภาพ

สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออก กล่าวถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในภาคตะวันออกที่เดือดร้อน เนื่องจากมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ผลการศึกษาพบ 2 ประเด็น ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจถดถอย และ รัฐบาลให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน ดังต่อไปนี้

3.1.1 สภาพทางเศรษฐกิจถดถอย

ประชาชนในภาคตะวันออกส่วนใหญ่กำลังเดือดร้อนอย่างหนัก อันเนื่องมาจากรัฐบาลบริหารงานไม่สุจริต เห็นได้จากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประชาชนมีเงินอยู่เท่าเดิม แต่สามารถซื้อสินค้าได้น้อยลงกว่าเดิม จะต้องใช้เงินมากขึ้นเพื่อที่จะซื้อสินค้าให้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกในครอบครัว ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึงสภาพทางเศรษฐกิจในประเทศไทยที่กำลังถดถอยลง ดังข้อความ

“เดี๋ยวนี้นคนไม่ค่อยมีเงินกัน มีเงินห้าร้อยบาท ซื้อของนิดหน่อยก็หมดแล้ว ไม่พอที่จะทำกับข้าวกินในบ้าน ถามว่าเกี่ยวกับรัฐบาลไหม เกี่ยวอยู่แล้ว เพราะรัฐบาลมีหน้าที่บริหารเศรษฐกิจให้ประชาชนมีชีวิตที่ดี แต่เขาทำได้ไม่ดี”

สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออก บางราย กล่าวว่า จากที่ได้พูดคุยกับบุคคลที่ทำธุรกิจทุกคนจะพูดในทิศทางเดียวกันว่ากำลังเดือดร้อน เนื่องจากคนที่ติดต่อกับค้าขายด้วยต่างก็มีปัญหาทางการเงิน ดังข้อความ

“คุยกับนักธุรกิจหลายคน เขาขาดสภาพคล่องทางการเงิน คนที่เขาติดต่อกับค้าขายด้วยก็ไม่ค่อยมีเงิน มันก็กระทบมาถึงเขา ถ้าเป็นอย่างนี้ จะเรียกว่าเศรษฐกิจดีได้อย่างไร”

3.1.2 รัฐบาลให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน

สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันไม่ได้ดีดังที่ผู้บริหารประเทศสื่อสารไปยังสาธารณชน เมื่อได้ฟังจากการบอกเล่าของผู้นำรัฐบาลที่ระบุว่า สภาพทางเศรษฐกิจในประเทศไทยอยู่ในระดับดี และมีแนวโน้มว่ากำลังดีขึ้นนั้นไม่เป็นความจริง ในความเป็นจริงนั้นสามารถสังเกตได้ง่าย จากการพูดคุยกับประชาชน โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด สภาพการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนไม่ได้ดีดังเช่นที่รัฐบาลแถลงต่อประชาชน ในทางกลับกัน ประชาชนจำนวนมากกำลังเดือดร้อนเพราะรัฐบาลไม่สามารถทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นได้ ดังข้อความ

“รัฐบาลแถลงว่าเศรษฐกิจกำลังดีขึ้น แต่ในความเป็นจริงเราก็เห็นกันอยู่ คนทำธุรกิจเขาบอกว่ามันแย่ คนที่ค้าขายในตลาดเขาก็บอกว่าขายไม่ได้ ไม่มีคนเดิน มันเงียบไปหมด เศรษฐกิจโดยรวมไม่ได้ดีอย่างที่เขาก็บอก”

สื่อมวลชนอีกรายหนึ่ง กล่าวว่า ประชาชนไม่ได้มีเงินใช้จ่ายใช้สอยคล่องมืออย่างเช่นในอดีต สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่ได้คึกคักอย่างที่ผู้บริหารประเทศแถลงต่อสาธารณชน สังเกตได้จาก

จับจ่ายใช้สอยของประชาชน มีตลาดนัดอยู่หลายแห่ง มีลูกค้าซื้อของกันไม่มากนัก แสดงให้เห็นถึงสภาวะทางเศรษฐกิจที่กำลังถดถอย ดังข้อความ

“เดี๋ยวนี้มีตลาดนัดหลายแห่ง ลองสังเกตรถที่จอดอยู่ รถคนขายก็บรรทุกซื้อ คนขายขับมา ร้านละ 1 คัน แผงละคัน คนซื้อคนหนึ่งก็ขับมา 1 คัน มากันคนสองคนแค่นั้น ซื้อของก็ซื้อกันไม่มาก ต้องประหยัด นี่คือสภาพความเป็นจริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจ: กรณีศึกษา ช่วงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (25 สิงหาคม 2557 - 9 มิถุนายน 2562)” ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือการรายงานข่าวเศรษฐกิจใน 2 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย ประเด็นแรก ข่าวแรงงาน ได้แก่ ข่าวการว่างงานของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สื่อมวลชนนำเสนอว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่หลายแห่ง แต่ละแห่งผลิตบัณฑิตจำนวนมากในแต่ละปี ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ บัณฑิตจบใหม่จำนวนมากที่หางานทำไม่ได้ ข่าวที่สื่อมวลชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือนำเสนอต่อมาก็คือ ข่าวแรงงานถูกเลิกจ้าง อันเนื่องมาจากสถานประกอบการหลายแห่งมีนโยบายลดพนักงาน ประเด็นที่สอง การรายงานข่าวอาชญากรรม พบ 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการก่ออาชญากรรมเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการถูกเลิกจ้าง เนื่องจากสถานประกอบการประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน สื่อมวลชนเห็นว่ารัฐบาลควรมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่ามุ่งให้ความสำคัญต่อการเมือง

ผลการวิจัยที่สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่า เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งควรระวังภัยคือ บัณฑิตตกงาน ปรากฏการณ์นี้สอดคล้องกับข่าวที่มติชนออนไลน์ (22 มีนาคม 2560) นำเสนอสู่สาธารณชน โปรรายว่า “งานวิจัยชี้บัณฑิตจบ ป.ตรี ปี 59 ตกงานเฉียดเกือบ 1.8 แสนคน เหตุตลาดต้องการแรงงาน ปวช.ปวส.ม. 6” เนื้อหาระบุว่า นายเกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กล่าวว่า ปัจจุบันตลาดแรงงานต้องการบัณฑิตสายอาชีพที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 6) มากกว่าต้องการบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “สภาพการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2563” จัดทำโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (เล่มปี พ.ศ. 2565) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการหางานทำไม่ได้ บางส่วนรอฟังคำตอบจากหน่วยงานที่ได้ยื่นใบสมัครเข้าทำงานไว้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรวงยศ บัวเผื่อน (2564) ที่ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอีอีซี” ผลการศึกษาในประเด็นนี้สรุปได้ว่า บัณฑิตที่ตกงานส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้เกิดจากค่านิยมที่นักเรียนมักเลือกเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว จึงสอบเข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีกลับหางานทำได้ยากมาก เนื่องจากสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่รับเข้าทำงาน เพราะมีทักษะไม่ตรงกับงานในสถานประกอบการ

2. ผลการวิจัยพบว่าสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รายงานข่าวอาชญากรรมสู่สาธารณชน ซึ่งพบว่าประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวนมากประสบปัญหาถูกเลิกจ้าง ทำให้ไม่มีรายได้ ขณะที่มีการจ่ายอยู่จำนวนมาก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานที่ถูกเลิกจ้างตัดสินใจ จี้ ปล้น ชิงทรัพย์ สื่อมวลชนเห็นว่าเป็นปัญหาอันเนื่องมาจากการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพน้อย ซึ่งสื่อมวลชนท้องถิ่นเสนอว่า

รัฐบาลควรจะมีแผนแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่าที่จะมุ่งให้ความสำคัญต่อการเมือง เนื่องจากเห็นว่าปัญหาปากท้องของประชาชนสำคัญมากกว่าการโยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในท้องถิ่น โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า Covid-19 ที่ประชาชนต่างหลีกเลี่ยงการพบปะกับบุคคลอื่น ส่งผลให้การทำการค้าเป็นไปด้วยความยากลำบาก ผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงยศ บัวเผื่อน (2561) ที่ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเปรียบเทียบในประเด็นการสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวตามมาตรฐานสากล: กรณีศึกษา พัทยา สิงคโปร์” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเมืองพัทยาถูกประทุษร้ายอย่างต่อเนื่อง ทั้งประทุษร้ายต่อร่างกาย ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ทั้งถูกโกงราคาค่าโดยสาร ค่าบริการ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม

การที่สื่อมวลชนรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของแรงงานในภาคตะวันออก ข่าวเกี่ยวกับราคาสินค้าเกษตร และข่าวเกี่ยวกับการบริโภคของประชาชนนั้น สื่อมวลชนได้แสดงบทบาทแจ้งข่าวสาร (To Inform) ให้สาธารณชนได้รับรู้ (เพิ่มพร ณ นคร และณัฐวิวัฒน์ ธนพรณสิน, 2560, หน้า 144) โดยในงานวิจัยนี้ สื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออก ได้รายงานข่าวเศรษฐกิจ อันประกอบด้วย ข่าวความเคลื่อนไหวของแรงงานในพื้นที่ ข่าวสินค้าเกษตร และข่าวการใช้จ่ายใช้สอยของประชาชนในภาคตะวันออกให้สาธารณชนได้รับรู้ จะเห็นได้จากผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนภาคตะวันออกประสบภาวะทางการเงิน เกิดปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลัง เหตุผลหนึ่งเนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ เมื่อสถานการณ์ดังกล่าวคลี่คลายลง ประชาชนในภาคตะวันออกสามารถประกอบอาชีพได้คล่องตัวมากขึ้น มีการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น กล่าวได้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 มีผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งข้อเสนอแนะการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยนี้ ส่วนที่สอง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการทำวิจัยในอนาคต ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

รัฐควรมุ่งแก้ไขปัญหาลูกต้อของประชาชนอย่างเร่งด่วน ดังผลการวิจัยที่พบว่าประชาชนภาคตะวันออกจำนวนมากกำลังเดือดร้อนเนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ซึ่งปัญหาชักหน้าไม่ถึงหลังนี้เป็นต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมในภาคตะวันออก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการทำวิจัยในอนาคต

ผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นใกล้เคียงสามารถศึกษาความคิดเห็นของสื่อมวลชนท้องถิ่น นักวิชาการในพื้นที่ กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ในประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาปากท้องของคนในท้องถิ่น ได้แก่ การแก้ปัญหาการเป็นหนี้ของระบบของประชาชน และการแก้ปัญหาการไม่มีงานทำของบัณฑิตในท้องถิ่น

รายการอ้างอิง

- ดวงฤทัย นิลเพชร. (2555). การศึกษารูปแบบการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ด้านข่าวเศรษฐกิจ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อเศรษฐกิจและการลงทุนมันนี่ชาแนล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทรงยศ บัวเผื่อน. (2564). การสื่อสารเพื่อผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกรองรับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอีอีซี. รายงานการวิจัย.

- ทรงยศ บัวเผื่อน. (2561). การสื่อสารเปรียบเทียบในประเด็นการสร้างความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวตาม
มาตรฐานสากล: กรณีศึกษา พัทยา สิงคโปร์. รายงานการวิจัย.
- นิภารัตน์ ศรีสุชาติ. (2554). การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวเศรษฐกิจในวารสารจดหมายเหตุระหว่างปี พ.ศ.
2542-2551. *วารสารสารสนเทศ*, 12(1), 39-48.
- นิภารัตน์ พงษ์สุราลัย. (2560). การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาของข่าวสารบนแฟนเพจหนังสือพิมพ์ แรงจูงใจ
และพฤติกรรมในการใช้ของผู้อ่าน. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*, 11(2), 55-104.
- เพิ่มพร ณ นคร และณัฐวัฒน์ ธนพรณสิน. (2560). การใช้ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อกับสื่อมวลชน.
วารสารการสื่อสารมวลชน, 5(2), 144-163.
- เลอภพ โสรรัตน์. (2560, 22 มีนาคม). งานวิจัยชี้บัณฑิตจบ ป.ตรี ปี 59 ตกงานเฉียดเกือบ 1.8 แสนคน
เหตุผลขาดต้องการแรงงาน ปวช.ปวส.ม. 6. *มติชนออนไลน์*. 1.
- เลอภพ โสรรัตน์. (2556). บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. *วารสารการวิจัยกาสะลองคำ*,
7(1), 95-107
- ศรัณยู มุลน้ำ. (2565). สภาพการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2563. สถาบันวิจัยและพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (เล่มปี พ.ศ. 2565).

อนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ้งทอง : การศึกษาเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเรื่องอื่น
A COMPARATIVE STUDY OF MOTIF IN NANG OUENG THONG AND OTHER
LITERARY WORKS

ณัฐา คำชู (Nattha Khamchoo)¹

บทคัดย่อ

นางอึ้งทองเป็นนิทานพื้นบ้านประเภทกลอนสวด ต้นฉบับเป็นสมุดไทยขาว เขียนด้วยอักษรไทย ภาษาไทยโบราณ จำนวน 1 เล่ม 137 หน้าสมุดไทย ปัจจุบันต้นฉบับเก็บรักษาไว้ที่กลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาด้านต้นฉบับและองค์ประกอบ พบว่า นิทานเรื่องนางอึ้งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ ไม่ทราบชื่อผู้ประพันธ์และระยะเวลาประพันธ์ที่แน่นอน จากหลักฐานที่ปรากฏทำให้ทราบว่าต้นฉบับมีอายุไม่น้อยกว่า 116 ปี เนื้อเรื่องประพันธ์ตามองค์ประกอบของกลอนสวด เริ่มต้นด้วยส่วนเนื้อเรื่องนิทาน ลงท้ายเรื่องด้วยประชุมชาดก อรรถวิพากษ์ของผู้แต่งหรือผู้คัดลอก และการสั่งสอนผู้สวดและผู้ฟัง ด้านการศึกษาอนุภาคนิทานเปรียบเทียบกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่นพบว่า นางอึ้งทองมีอนุภาคตัวละครและอนุภาคเหตุการณ์คล้ายกับอนุภาคในวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงที่มีมาก่อนหลายเรื่อง อาทิ เรื่องนางอุทัยกลอนสวด สุวรรณสังขชาดก พระเวสสันดรชาดก ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี แสดงให้เห็นถึงความรอบรู้ด้านวรรณกรรมและภูมิปัญญาสามารถของบรรพชนไทยในการผสมผสานดัดแปลงอนุภาคเหล่านั้นร้อยเรียงเป็นนิทานเรื่องใหม่

คำสำคัญ: อนุภาคนิทาน, นิทานพื้นบ้าน, นางอึ้งทอง, กลอนสวด

Abstract

Nang Oueng Thong is a folktale in the category of didactic poem. The master version was prescribed in a Samut Thai Khao or white book consisting of 137 pages. It was written in ancient alphabets. It is kept at the section of handwritten book and manuscript in the National Library of Thailand in Bangkok.

The findings reveal that the author of Nang Oueng Thong of the National Library version is anonymous, and the time of composition is not shown. However, from the investigation of the evidence, it is claimed that the composition time up to the present is not less than 116 years. The composition follows the convention of didactic poem starting from the story of the tale followed by connection with individuals in Buddha's lifetime, author's or rewriter's critique, and didactic part. The comparison of the motif in this tale with other works shows that in the story of Nang Oueng Thong, characters and incidents are like those previous famous works such *Nang U-thai*, *Suwannasang Jataka*, *Vessantara Jataka*, *Khunchang khunpaen*, and *Phra-abhai Manee*. This reflects the knowledge about literary

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

works and wisdom of previous generations of Thai people and talent in adapting those motifs into new composed tales.

Keywords: Tale motifs, folktale, Nang Oueng Thong, Didactic poem

บทนำ

นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องที่เล่าสู่กันฟังในหมู่ชาวบ้านหรือในท้องถิ่นเพื่อความเพลิดเพลิน ในอดีตนิทานพื้นบ้านมักถ่ายทอดผ่านการเล่าจากความทรงจำด้วยปากต่อปากหรือที่เรียกว่านิทานมุขปาฐะ ต่อมามีการบันทึกเป็นลายลักษณ์ด้วยตัวอักษร คำประพันธ์ และรูปแบบที่นิยมกันในแต่ละท้องถิ่นและตามความนิยมในแต่ละยุคสมัย

ปัจจุบันนิทานพื้นบ้านหลายเรื่องได้รับการเผยแพร่และผลิตซ้ำจนเป็นที่รู้จักกันดี เช่น แก้วหน้าม้า สังข์ทอง ไกรทอง ปลาบู่ทอง พิกุลทอง สุวรรณหงส์ ฯลฯ แต่กระนั้นก็ตาม ยังมีนิทานพื้นบ้านอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก เนื่องจากนิทานพื้นบ้านในอดีตมักจะถูกบันทึกไว้ด้วยอักษรตัวเขียนที่นิยมกันในแต่ละท้องถิ่น เช่น ภาคเหนือนิยมบันทึกด้วยอักษรธรรมล้านนา ภาคอีสานนิยมบันทึกด้วยอักษรธรรมอีสานและอักษรไทยน้อย ส่วนภาคกลางและภาคใต้นิยมบันทึกด้วยอักษรขอมและอักษรไทย ซึ่งมีอักษรวิจิตรเขียนสะกดการันต์แบบโบราณ อีกทั้งต้นฉบับก็มักชำรุดเสียหาย จึงยังไม่มีผู้ปริวรรตเป็นภาษาไทยปัจจุบันเผยแพร่

นางอึ่งทองเป็นนิทานพื้นบ้านเรื่องหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ต้นฉบับนิทานนางอึ่งทองเป็นสมุดไทยชาวบ้านที่ด้วยอักษรไทย อักษรวิจิตรไทยโบราณ ประพันธ์ด้วยกาพย์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง และกาพย์สุรางคนางค์ สลับกันไปตลอดทั้งเรื่อง มีคำประพันธ์ชนิดอื่นแทรกบ้างเล็กน้อย นิทานประเภทนี้ในอดีตนิยมนำมาใช้สวดอ่านกันฟังในที่ประชุมชน ในวัด หรือตามบ้านเรือน ส่วนใหญ่มีเนื้อหาสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม จึงอาจเรียกนิทานประเภทนี้อีกอย่างหนึ่งว่ากลอนสวด (ไชยिता มณีใส, 2555, หน้า 61) ปัจจุบันต้นฉบับนางอึ่งทองเก็บรักษาไว้ที่กลุ่มเอกสารตัวเขียนและจารึก หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

นิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองมีองค์ประกอบในการประพันธ์อย่างกลอนสวดที่มีการดำเนินเรื่องเลียนแบบชาดก กล่าวคือ เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายชาดกแต่ไม่มีชื่อปรากฏในนิบาตชาดกหรือชาดกนอกนิบาต (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2547, หน้า 120) เนื้อเรื่องกล่าวถึงนางอึ่งทองซึ่งเป็นเทพธิดาจุติมาเกิดในร่างอึ่งอ่างเมื่อถอดรูปเป็นหญิงงามได้พบกับเจ้าชาย ต่อมาเจ้าชายจำเป็นต้องเดินทางไปแต่งงานกับธิดาของเจ้าเมืองเมื่อธิดาของเจ้าเมืองทราบว่าเจ้าชายรักกับหญิงอื่นจึงได้วางแผนลวงนางอึ่งทองมาฆ่า แต่เจ้าชายทราบเรื่องจึงช่วยชีวิตไว้ได้ จากนั้นเจ้าชายอุบายขอเดินทางกลับเมืองโดยธิดาเจ้าเมืองขอติดตามไปด้วย ระหว่างเดินทางเรือไม่แล่น ลูกเรือจึงจับสลากหาตัวกาลกิณี ด้วยผลแห่งกรรมธิดาเจ้าเมืองจับได้สลากกาลกิณี 7 ครั้งจึงถูกโยนทิ้งทะเล เมื่อเจ้าเมืองทราบว่าพระธิดาตายจึงยกทัพมารบแต่พ่ายแพ้จึงกลั้นใจตาย ฝ่ายเจ้าชายและนางอึ่งทองครองรักและครองเมืองจนสิ้นอายุขัย ได้ไปเกิดบนสวรรค์ สุดท้ายเป็นการประชุมชาดกกล่าวที่ว่าตัวละครในเรื่องกลับชาติมาเกิดเป็นใครบ้างในสมัยพุทธกาล

จากการศึกษาเนื้อเรื่องนางอึ่งทองพบว่ามีนิทานเรื่องนี้มีอนุภาค (Motif) หรือหน่วยย่อยในนิทานซึ่งมีความ “ไม่ธรรมดา” มีความน่าสนใจทางความคิดและจินตนาการ จึงได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ในสังคมหนึ่ง ๆ (ศิริภาพ ฌ ถกลาง, 2548, หน้า 36) อยู่หลายอนุภาค และอนุภาคเหล่านั้นมักเป็นอนุภาคที่เคยได้ยินได้ฟังจากนิทานหรือวรรณกรรมเรื่องอื่นมาก่อน เช่น อนุภาคตัวละครซ่อนรูปเพราะไม่ยอมให้พ่อแม่ลำบาก คล้ายกับตัวละครสุวรรณสังข์ ตัวละครซ่อนรูปในอึ่งอ่าง คล้ายกับตัวละครนางอุทัยที่ซ่อนรูปอยู่ในคางคกหรือกบ อนุภาคเหตุการณ์ที่ตัวละครปลุกดอกบัวอธิษฐาน หากอีกฝ่ายหนึ่งได้รับอันตรายขอให้ดอกบัวเหี่ยว คล้าย

กับเหตุการณ์ตอนที่ขุนแผน นางทองประศรี และนางพิมพิลาไลยปลุกต้นไม้และอธิษฐานว่าหากใครเจ็บป่วยหรือได้รับอันตรายขอให้ต้นไม้ที่นั่นเหี่ยว และยังมีอนุภาคอื่น ๆ อีกหลายอนุภาคซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้แต่งนิทานมีความรอบรู้ น่าจะเคยได้ยินได้ฟังนิทานหรือวรรณกรรมเรื่องอื่นมาก่อน จึงได้นำอนุภาคต่าง ๆ มาผสมผสานดัดแปลงเป็นนิทานเรื่องใหม่ขึ้นมา

ผู้วิจัยเห็นว่านิทานพื้นบ้านนางอึ่งทองมีความน่าสนใจ ต้นฉบับเป็นเอกสารตัวเขียนโบราณ มีเนื้อเรื่องและอนุภาคของเนื้อเรื่องซึ่งแสดงให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชน จึงต้องการศึกษาลักษณะต้นฉบับรวมทั้งองค์ประกอบของนิทาน และเปรียบเทียบอนุภาคสำคัญภายในเรื่องกับวรรณกรรมเรื่องอื่น เพื่อเป็นการเผยแพร่นิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางแก่วรรณกรรมไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะต้นฉบับและองค์ประกอบของนิทานเรื่องนางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองกับวรรณกรรมเรื่องอื่น

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษานิทานพื้นบ้านจากต้นฉบับตัวเขียนที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาลักษณะและความ เป็นมาของต้นฉบับ ตัวอักษร ฉันทลักษณ์ เนื้อเรื่อง กลวิธีการประพันธ์ วิเคราะห์คุณค่าเชิงวรรณกรรมและ สังคม ส่วนการศึกษานวนภาคและเปรียบเทียบอนุภาคในนิทานไทยมีงานวิจัยที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อ การวิจัยนี้หลายเรื่อง เช่น

ปรียาร์ตน์ เชาวลิขิตประพันธ์ (2547) ศึกษาอนุภาคสมพาสที่ผิดธรรมชาติในนิทานไทย ผลการศึกษา พบว่า อนุภาคสมพาสที่พบได้แก่ คนสมพาสกับสิ่งเหนือธรรมชาติ คนสมพาสกับสัตว์ สิ่งเหนือธรรมชาติกับ สัตว์ สัตว์กับสัตว์ต่างชนิดกัน และอนุภาคสมพาสผ่านการกิน อนุภาคเหล่านี้มีทั้งที่ตรงกับดัชนีอนุภาคของสติธ ทอมป์สัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นสากลทางความคิดของมนุษยชาติ และอนุภาคเฉพาะวัฒนธรรมซึ่ง สะท้อนความเชื่อและค่านิยมเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว และแสดงให้เห็นการผสมผสานความเชื่อระหว่างพุทธ พราหมณ์ และความเชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่น

ฉิรนุช แมลงภู (2552) ศึกษาอนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษในนิทานพื้นบ้านไทย: ลักษณะ และความหมายเชิงวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่าอนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษสะท้อนลักษณะร่วมทาง ความคิดว่าผู้ให้รางวัลและผู้ลงโทษมักเป็นเพศชายชนชั้นสูงและสิ่งเหนือธรรมชาติ ผู้รับรางวัลและผู้ถูกลงโทษ มักเป็นชนชั้นล่าง การกระทำที่ทำให้ได้รับรางวัลและถูกลงโทษมักเน้นเรื่องการทำดี การทำผิดศีล การทำผิด ต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รางวัลที่ได้รับมักเกี่ยวกับความร่ำรวยและคู่ครอง การลงโทษมักเป็นความตาย การเนรเทศ ลงโทษด้วยอำนาจพิเศษ เงื่อนไขการรับรางวัลมักเกี่ยวกับการปกป้องบ้านเมือง การช่วยชีวิตสิ่งเหนือธรรมชาติ การทำความดี ส่วนการลงโทษมักเกี่ยวกับการคบชู้หรือลบล้างสิ่งศักดิ์สิทธิ์

วชิรวิชัย มั่งมุล (2553, หน้า 171 – 188) ศึกษาอนุภาคในนิทานคำกลอนเรื่องพระคาจูด: การ เปรียบเทียบกับอนุภาคในนิทานไทย ผลการศึกษาพบว่าอนุภาคตัวละคร วัตถุสิ่งของ และอนุภาคเหตุการณ์ใน เรื่องพระคาจูดมีลักษณะร่วมกับอนุภาคในนิทานไทย แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งนิทานเรื่องพระคาจูดได้เลือกนำ อนุภาคที่น่าสนใจจากนิทานเรื่องอื่น ๆ มาสร้างเรื่องเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและอบรมสั่งสอนคนในสังคม

นิตยา วรรณกิติร์ (2555, หน้า 60 - 86) ศึกษาอนุภาคการกำเนิดเหนือธรรมชาติในชาดก ตำนาน และนิทานพื้นบ้านไทย โดยศึกษาจากอนุภาคการกำเนิดในดอกบัวและอนุภาคการกำเนิดจากการกินน้ำ ปัสสาวะ ผลการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของการใช้อนุภาคสอดคล้องกับแก่นเรื่องและประเภทของ

วรรณกรรม การศึกษาที่มาสันนิษฐานว่าแนวคิดในการสร้างอนุภาค 2 อนุภาคนี้จะปรากฏในพระไตรปิฎก และคัมภีร์อรรถกถาก่อนจะขยายความคิดไปยังกลุ่มวรรณกรรมที่เป็นตำนาน ชาดกนอกนิบาต และนิทานพื้นบ้าน โดยประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

ปรมินทร์ ศรีรัตน์ และจารุวรรณ ธรรมวัตร (2564, หน้า 104 - 114) เปรียบเทียบอนุภาคของวิเศษที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องสังข์ทองฉบับภาษาไทยกับเรื่องขงสังข์ฉบับภาษาเขมร ผลการศึกษาพบว่าอนุภาคของวิเศษที่พบมี 2 ประเภท คือ 1. อนุภาคของวิเศษที่เหมือนกัน ได้แก่ หอยสังข์ รูปเงาะ เกือกแก้ว ไม้เท้า บ่อเงินบ่อทอง (สระโบกขรณี) สำเภาทอง โดยเรื่องขงสังข์ให้รายละเอียดของของวิเศษมากกว่าเรื่องสังข์ทอง และ 2. อนุภาคของวิเศษที่มีเฉพาะเรื่องขงสังข์ ได้แก่ ต้นไทร ดอกบัวทอง น้ำอมฤต เหตุที่แตกต่างกันเป็นเพราะสภาพสังคม ความเชื่อ ค่านิยมของสองประเทศที่แตกต่างกัน

การทบทวนและศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยได้ทราบว่าจะไม่มีการศึกษานิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองในประเด็นลักษณะต้นฉบับ องค์ประกอบของเรื่อง และอนุภาคในเรื่องเปรียบเทียบกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่น อีกทั้งผู้วิจัยยังได้รับประโยชน์ นำแนวทางการศึกษามาปรับใช้ในการวิจัยได้

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง : การศึกษาเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเรื่องอื่น เป็นการวิจัยเอกสาร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นสำรวจและรวบรวมเอกสาร

1) สำรวจและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน กลอนสวด อนุภาคนิทาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สำรวจและรวบรวมต้นฉบับนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง จากหอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ขั้นปริวรรต

1) ปริวรรตต้นฉบับนิทานนางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ เลขที่ 168 หมวดวรรณคดี หมู่กลอนสวด มัดที่ 21 ตู๋ 115 ชั้น 6/1 ประวัติ หอสมุดฯ ชื่อ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2450 ต้นฉบับเป็นสมุดไทยขาว เขียนด้วยอักษรไทย ภาษาไทยโบราณ บันทึกหน้าละ 5 บรรทัด จำนวน 1 เล่ม 137 หน้าสมุดไทย มาเป็นอักษรไทยและอักษรวิไทยปัจจุบัน โดยยึดตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เป็นหลัก ทั้งนี้ในการปริวรรต 1. หากมีคำหรือข้อความที่เป็นคำท้องถิ่น คำโบราณ คำภาษาปาก จะรักษาอักษรวิไว้ให้ใกล้เคียงแบบเดิม 2. หากคำหรือข้อความในต้นฉบับชำรุดจนไม่สามารถอ่านได้ ผู้วิจัยจะเขียนว่า (ชำรุด) 3. หากมีคำที่ผู้วิจัยสามารถสันนิษฐานได้ว่าเป็นคำใด ผู้วิจัยจะใส่คำที่สันนิษฐานนั้นไว้ใน () เช่น สมเด็จพระเจ้า (บาล)

2) จัดเรียงวรรคตอนตามแบบแผนฉันทลักษณ์และรูปแบบการประพันธ์แต่ละชนิด

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1) ศึกษาลักษณะต้นฉบับและองค์ประกอบของนิทานเรื่องนางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ

2) ศึกษาเปรียบเทียบอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่น

ขั้นสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การศึกษานิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองในด้านลักษณะต้นฉบับ องค์ประกอบของนิทาน และศึกษาเปรียบเทียบอนุภาคในนิทานกับวรรณกรรมเรื่องอื่น มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะต้นฉบับและองค์ประกอบของนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง

1.1 ลักษณะต้นฉบับ

ต้นฉบับนิทานเรื่องนางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ ไม่ทราบชื่อผู้ประพันธ์ และระยะเวลาที่ประพันธ์ จากหลักฐานที่เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติบันทึกไว้ว่าซื้อต้นฉบับนี้มาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2450 ทำให้ทราบว่าต้นฉบับนี้เขียนขึ้นก่อนปลายสมัยรัชกาลที่ 5 ปัจจุบันมีอายุไม่น้อยกว่า 116 ปี ลักษณะต้นฉบับที่ใช้ศึกษา ช่วงปกและหน้าสมุดที่ต่อเนื่องมาขาดหายไปประมาณ 2 หน้าสมุดไทย ทำให้เนื้อหาช่วงต้นขาดหาย ข้อความเริ่มต้นเป็นการเกริ่นนำเนื้อเรื่องนิทานที่กล่าวถึงความเป็นมาของบ้านเมืองและตัวละคร

ด้านตัวอักษรที่ใช้บันทึกต้นฉบับมีลักษณะใกล้เคียงกับอักษรไทยในปัจจุบัน แต่มีอักษรวิธีแตกต่างกับอักษรวิธีไทยปัจจุบันอยู่มาก เนื่องจากการเขียนสะกดการันต์ในต้นฉบับเป็นไปตามการออกเสียงพูด และในอดีตยังไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ด้านอักษรวิธีในการเขียนที่เป็นแบบแผน คำ ๆ เดียวกันบางครั้งอาจเขียนพยัญชนะต้น ตัวสะกด หรือวรรณยุกต์ไม่เหมือนกัน

ด้านลักษณะคำประพันธ์ เป็นการใช้กาพย์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง และกาพย์สุรางคนางค์ ซึ่งไม่เคร่งครัดจำนวนคำ จำนวนวรรค และการส่งสัมผัส ประพันธ์สลับกันไปตลอดทั้งเรื่อง มีการกำกับคำประพันธ์บางช่วงตอนด้วยคำที่สันนิษฐานว่าเป็นการบอกท่วงทำนอง ได้แก่ พิลาปะ ใช้กำกับเนื้อความตอนที่เป็บบทเศรำโศก เยสันตา (บันทึกด้วยอักษรขอม) ใช้กำกับเนื้อความตอนที่พระสนมราชประพาสาป่าไล่ล่าเนื้อทองซึ่งเป็นเทวดาแปลงกายมา จนทำให้พลัดกับเหล่าอำมาตย์ และได้พบกับนางอึ่งทองขณะทีถอดรูปเป็นหญิงงาม

1.2 องค์ประกอบของนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง

นางอึ่งทองเป็นนิทานที่ประพันธ์เป็นกลอนสวด จึงมีองค์ประกอบของนิทานหลายประการตามขนบของการประพันธ์กลอนสวด อย่งไรก็ดี เนื่องจากหน้าปกและหน้าเนื้อหาส่วนต้นของต้นฉบับขาดหายไป ทำให้เนื้อความตอนต้นขาดหายไปด้วย จึงไม่สามารถทราบได้ว่าเนื้อความตอนต้นเป็นอย่างไร ทั้งนี้ จากการศึกษาต้นฉบับกลอนสวดส่วนใหญ่พบว่ามักขึ้นต้นด้วยบทไหว้ครูซึ่งเน้นการไหว้พระรัตนตรัย ไหว้ครูอาจารย์ ไหว้บิดามารดา หรือไหว้บูชาเทพเจ้า แล้วอาจเริ่มด้วยปกรณเรื่องหรือปัจจุบันวัตถุหากนิทานเรื่องนั้นมีที่มาจากชาดกหรือเป็นเรื่องเลียนแบบชาดก จากนั้นเป็นองค์ประกอบส่วนเนื้อเรื่องและส่วนลงท้าย (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2547, หน้า 122 - 131) แต่สำหรับต้นฉบับนางอึ่งทองนั้นเริ่มต้นเนื้อความที่องค์ประกอบส่วนเนื้อเรื่องนิทาน เมื่อจบเนื้อเรื่องเป็นการประชุมชาดก การอรรถวิพากษ์ของผู้แต่งหรือผู้คัดลอก และการสั่งสอนผู้สวดและผู้ฟัง ดังนี้

เนื้อเรื่อง เนื่องจากหน้าปกรวมถึงช่วงต้นของต้นฉบับสมุดไทยนิทานนางอึ่งทองขาดหายไป เนื้อความเริ่มเรื่องที่พบจึงเริ่มที่เนื้อเรื่องซึ่งกล่าวถึงความเป็นมาของบ้านเมืองและตัวละคร โดยเนื้อความเริ่มต้นกล่าวว่า

(ขำรอด)โฉมฉาย	ทรงนามโดยหมาย	ชื่อประเทศราช	
มีอัครมหีสี่	โฉมงามสะอาด	ทรงนามเชื้อชาติ	ชื่อวิสุทเทวิ
๑ เมื่อนั้นภูมิ	มีบุตรโฉมศรี	เป็นราชกุมาร	
รูปโฉมพระเจ้า	ใครเลยจะปาน	สมเด็จพระ(บาล)	ขึ้นชมยินดี
๑ พระจึงอวยพร	ให้นามกร	ลูกรักภูมิ	

จึงพระราชฯ ขึ้นขมยินดี ให้ชื่อพระศรี สันนุราชกุมาร...

เนื้อความข้างต้นกล่าวถึงพระราชานามว่าท้าวประเทศราช มีอัครมเหสีชื่อวิสุทเทวี มีพระโอรสรูปงามชื่อว่าพระสันนุราช ซึ่งเป็นลักษณะธรรมเนียมการเกริ่นนำเข้าสู่เนื้อเรื่องนิทานพื้นบ้านของไทย จากนั้นบรรยายว่าพระสันนุราชมีอายุ 18 ปี พระบิดาต้องการให้แต่งงานกับพระธิดาของท้าวกาลราช จากนั้นกล่าวถึงตายายยากจนขอพรให้มีลูก เทพธิดาจึงมาถือกำเนิดในท้องยายและอธิษฐานให้มีรูปร่างเป็นอั่งอ่างเพราะไม่ยอมให้พ่อแม่ลำบาก เมื่อคลอดออกมาได้นำอั่งอ่างไปฝัง แต่ยายขอให้ชุดมาเลี้ยงดู ต่อมานางอั่งอ่างทอดรูปเป็นสาวงาม วันหนึ่งพระสันนุราชประพาสาป่าไถ่ล่าเนื้อทองซึ่งเป็นเทวดาแปลงมา ทำให้ได้พบกับนางอั่งอ่างทองซึ่งทอดรูปเป็นสาวงามจึงสู่ขอและประทานทองแก่ตายาย ฝ่ายตามีกรรมทำให้ฆ่าตัวตาย ส่วนยายร่ำรวย จากนั้นพระสันนุราชพานางอั่งอ่างเข้าวังแต่พระบิดารังเกียจ จะให้โอรสอภิเษกสมรสกับนางกาลเทวี ฝ่ายนางอั่งอ่างทอดรูปเป็นหญิงงามได้ชื่อว่าศรีมณฑา พระสันนุราชจึงพาหนีออกจากวัง ต่อมาบิดามารดาขอร้องให้กลับวัง พระสันนุราชจำใจต้องไปอภิเษกสมรสจึงปลุกดอกบัวอธิษฐานไว้กับนางศรีมณฑา พระสันนุราชหลงใหลแต่ดอกบัวจนนางกาลเทวีทราบความ จึงวางแผนให้พวกकुลาวงทำร้ายนางศรีมณฑา พระสันนุราชช่วยเหลือนางศรีมณฑามาซ่อนในหีบแล้วใส่สำเภา จากนั้นได้ขอท้าวกาลราชเดินทางกลับบ้านเมือง นางกาลเทวีขอติดตามไปด้วย ระหว่างทางสำเภาไม่แล่น จะอับปาง ลูกเรือจึงจับสลากหากลากิณี นางกาลเทวีจับได้สลากกลากิณี 7 ครั้ง จึงถูกทิ้งลงทะเล ต่อมาท้าวกาลราชรู้ว่านางกาลเทวีตายจึงยกทัพไปรบ พระสันนุราชรบชนะ ท้าวกาลราชอับอายจึงกลั่นใจตาย พระสันนุราชและนางศรีมณฑาครองเมืองสีบมา เมื่อตายได้ไปเกิดบนสวรรค์ ประชุมชาดก

ประชุมชาดกหรือสโมธาน คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัจจุบันวัตถุเข้ากับอดีตวัตถุ ด้วยการระบุว่าผู้ใดในอดีตวัตถุกลับชาติมาเกิดเป็นบุคคลใดในปัจจุบันวัตถุ (สุปาณี พัดทอง, 2550, หน้า 105) เป็นการลงท้ายเรื่องนิทานซึ่งมีที่มาจากชาดก สำหรับนิทานเรื่องนางอั่งอ่างแม่มีได้เป็นเรื่องที่มีปรากฏหรือมีที่มาจากชาดกในพระไตรปิฎกแต่ก็ลงท้ายเรื่องด้วยการประชุมชาดก จึงนับว่านิทานเรื่องนี้เป็นนิทานที่มีลักษณะเลียนแบบชาดก โดยมีคำประพันธ์ว่า

๑ (ซำรุด)นาถ	เธอจึงชุมชาติ	ได้อันกับกัลป์	
ท้าวกาลราช	ม้วยชาติอาสัญ	แปลมาตามกัน	คือเทวทัต
๑ นางกาลเทวี	เป็นลูกสาวศรี	เจ้าจอมกษัตริย์	
สิ้นชนม์อายุ	ก็ได้อุบัติ	โดยชาติอันถัด	คือนางสนทรี
	...		
๑ พระยาประเทศ	นราธิเบศร์	เป็นราชบิดา	
ครั้นพระกลับชาติ	ตีได้ลักษณะ	คือองคราชา	ท้าวศรีสุโธ
๑ เจ้าศรีมณฑา	เมียรักราชา	อันงามพรายพรรณ	
ครั้นกลับชาติมา	โดยดั่งกระหมอด	รัศมีช่วงโชติ	คือยศโสธรา
๑ พระศรีสันนุราช	เป็นเจ้าจอมนาถ	ท้าวทั้งทิศา	
พระภูธรเจ้า	เที่ยวท่องโลกา	คือพระศาสดา	โปรดสัตว์ทั้งหลาย

ประชุมชาดกนี้กล่าวเชื่อมโยงตัวละครกับบุคคลในสมัยพุทธกาลว่าท้าวกาลราชกลับชาติมาเกิดเป็นเทวทัต นางกาลเทวีกลับชาติเป็นนางสนทรี นางวิสุทเทวีเป็นนางสิริมหามายา ท้าวประเทศราชเป็นพระเจ้าสุทโธทนะ นางศรีมณฑาเป็นพระนางพิมพา พระสันนุราชคือพระตถาคต

อัตตวิพากษ์ของผู้แต่งหรือผู้คัดลอก เป็นการกล่าววิพากษ์วิจารณ์ตนเองของผู้แต่งหรือผู้คัดลอก ซึ่งมักปรากฏอยู่ตอนต้นหรือตอนท้ายเรื่อง (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2547, หน้า 26) สำหรับอัตตวิพากษ์ของผู้แต่งหรือผู้คัดลอกนิทานเรื่องนางอึ่งทองปรากฏอยู่ตอนท้ายเรื่อง โดยมีคำประพันธ์ว่า

๑ แลท่านผู้สวด	จงอ่านรอดไปให้สิ้น
ตัวข้าฟังสอนเขียน	ไซ้(ชำระ)เรียนรู้ฉัดฉาน
บทละกลอนช่วยคิดอ่าน	ตามบุราณแต่ก่อนมา
๑ ผิดพลั้งซึ่งอักษร	บทแลกกลอนพระคาถา
ท่านผู้มีปัญญา	จงช่วยแถมแซมใส่ลง
๑ ตัวข้ามีสันทัด	มิรู้orroถอันมั่นคง
ผิดชอบช่วยตกลง	บำรุงไว้ในศาสนา
๑ ถ้าผิดซึ่งอักษร	ในคำพระเจ้ากล่าวมา
อย่าให้อูเบกสา	จงตั้งเนื้อมาตั้งใจ

อัตตวิพากษ์ข้างต้นเป็นการกล่าวถึงตนเองอย่างถ่อมตนของผู้แต่งว่าเพ่งหัดเขียนหัดแต่ง หากผิดพลาดไปขอให้ผู้รู้หรือผู้มีปัญญาช่วยแก้ไขให้ด้วย เพราะตนยังไม่ชำนาญ แต่ก็ต้องการแต่งเรื่องขึ้นมาเพื่อบำรุงศาสนา

การสั่งสอนผู้สวดและผู้ฟัง เป็นการสอนผู้สวดและผู้ฟังให้เคารพในเนื้อเรื่องและหลักธรรมในเนื้อเรื่อง ดังคำประพันธ์ว่า

๑ ผู้สวดจะเป็นศีล	ทั้งผู้ฟังจะเป็นโย
อตส่าห์มาตั้งใจ	รับเอารสพระธรรม
๑ สิ่งใดขอปรนนิบัติ	มิในorroถอันเป็นธรรม
ควรเข้าเจ้าจงจำ	ไว้ให้แนในวิญญา
๑ จะเป็นสัถยาพร	อันบวรตามอิตตา
จำไว้ในสังขาร	กว่าจะสิ้น(ชำระ)ชีวัง
๑ พระธรรมอันมากมาย	ท่านทั้งหลายตั้งใจฟัง
ใจคิดในจิตหวัง	ฟังสวดแล้วอย่านิทาน

ต่อจากอัตตวิพากษ์เป็นการสั่งสอนผู้สวดและผู้ฟังให้ตั้งใจและเคารพเรื่องที่สวด โดยผู้แต่งมักถือว่าผลงานของตนเป็นบุญกุศล หากผู้สวดผู้ฟังตั้งใจฟัง รับรสพระธรรม ไม่นินทาว่าร้าย ก็จะได้รับอานิสงส์ผลบุญและความสุข

2. เปรียบเทียบอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองกับวรรณกรรมเรื่องอื่น

จากการศึกษาเนื้อเรื่องนางอึ่งทองพบว่า มีอนุภาคตัวละครและอนุภาคเหตุการณ์คล้ายกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่นที่รู้จักกันดีหลายอนุภาค ดังต่อไปนี้

อนุภาค	อนุภาคในเรื่องนางอึ่งทอง	อนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่น
อนุภาคตัวละคร		
ตัวละครช่อนรูปในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	นางอึ่งทองช่อนรูปในอึ่งอ่าง	- นางอุทัยช่อนรูปอยู่ในคางคก (นางอุทัยกลอนสวด ภาคกลาง)
ตัวละครช่อนรูปเพราะไม่ต้องการให้พ่อแม่ลำบาก	นางอึ่งทองช่อนรูปในร่างอึ่งอ่างเพราะไม่ยอมให้พ่อแม่ลำบาก	- สุวรรณสังข์ช่อนรูปอยู่ในสังข์เพราะเห็นว่ามารดาตกยาก (สุวรรณสังข์ชาดก) - สุวรรณสิริสาช่อนรูปอยู่ในสิริสาเพราะไม่ยอมให้แม่ซึ่งเป็นจันฑาลลำบาก (สุวรรณสิริสาชาดก)
ตัวละครรังเกียจลูกสะใภ้/เขยอัปลักษณ์	ท้าวประเทศราชรังเกียจลูกสะใภ้อัปลักษณ์	- พระเจ้ากรุงพาราณสีรังเกียจสุวรรณสังข์ (สุวรรณสังข์ชาดก) - ท้าวสามนตรีรังเกียจสังข์ทอง (สังข์ทอง)
อนุภาคเหตุการณ์		
เทวดาแปลงเป็นกวางมาลงตัวละครเอก	เทวดาแปลงกายเป็นเนื้อทองมาลงพระสันนุราช	- มาริศแปลงกายเป็นกวางทองลงพระรามและพระลักษมณ์ (รามเกียรติ์)
อนุภาคเทวดาเนรมิตปราสาทและสิ่งของให้ตัวละครเอกที่ตกทุกข์ระหว่างเดินทางในป่า	พระอินทร์ให้วิษณุกรรมเนรมิตปราสาทให้พระสันนุราชและนางศรีมณฑา	- พระอินทร์ให้วิษณุกรรมเนรมิตอาศรมสถานให้พระเวสสันดร นางมัทรี และสองกุมาร (เทศน์มหาชาติ)
อนุภาคการฝากรักขอเกิดคู่กันทุกชาติ	พระสันนุราชและนางศรีมณฑาฝากรักขอเกิดเป็นคู่กันทุกชาติ	- พระอภัยมณีฝากรักขอเกิดเป็นคู่นางละเวงทุกชาติ (พระอภัยมณี)
อนุภาคการปลูกต้นไม้อธิษฐานบอกเหตุการณ์	พระสันนุราชและนางศรีมณฑาปลูกดอกบัวอธิษฐาน	- ขุนแผน นางทองประศรี นางพิมพิลาโลย ปลูกต้นไม้โพธิ์อธิษฐาน (ขุนช้างขุนแผน)

จากตารางอธิบายได้ว่า

2.1 อนุภาคตัวละครในเรื่องนางอึ่งทองเปรียบเทียบกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่น

อนุภาคตัวละครช่อนรูปในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ได้แก่ นางอึ่งทองซึ่งเป็นหญิงช่อนรูปอยู่ในอึ่งอ่างคล้ายกับอนุภาคตัวละครหญิงช่อนรูปอยู่ในคางคก ในเรื่อง *นางอุทัยกลอนสวด* (กรมศิลปากร, 2547) ฉบับภาคกลาง นอกจากนี้ยังคล้ายกับเรื่อง *นางอุทัยคำกาพย์* ฉบับภาคใต้ ก็มีตัวละครหญิงที่ช่อนรูปอยู่ในกบด้วย

อนุภาคตัวละครช่อนรูปเพราะไม่ต้องการให้พ่อแม่ลำบาก ได้แก่ ตัวละครนางอึ่งทองเป็นเทพธิดาจุติมาเกิดในท้องยายศรีมะลิวัลย์ ด้วยเหตุที่นางไม่ยอมให้พ่อแม่ซึ่งเป็นคนยากจนลำบาก นางจึงอธิษฐานขอเกิดมาในรูปร่างอึ่งอ่าง ดังคำประพันธ์ว่า

๑ จึ่งนางเทพธิดา	ก็รับกระยาอันเฒ่าพลี
จุติจากพระไพรีศรี	ก็เข้าท้องมะลิวัลย์
๑ ครั้นท้องถ้วนทศมาส	นางน้อยนาก็จินดา
จักเป็นไฉนหนา	เพราะพระแม่ตกเข็ญใจ
๑ ตัวข้าสิเป็นหญิง	จะคิดสิ่งประการใด
เพราะแม่ตกเข็ญใจ	ประดาขไร่ยากนักหนา
๑ ข้าขอเป็นอึ่งทอง	แต่ในท้องพระมารดา
บุญเพรงอันสร้างมา	(ชำระ)แต่คราเดียว

(นางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

อนุภาคตัวละครซ่อนรูปเพราะไม่ต้องการให้พ่อแม่ลำบากในเรื่องนางอึ่งทองนี้คล้ายกับตัวละครในเรื่อง *สุวรรณสังฆชาต* ชาตกล่าดับที่ 3 ในปัญญาสชาต ปัจฉิมภาค ซึ่งกล่าวว่าสุวรรณสังฆคือพระโพธิสัตว์จุติมาเกิดในครรภ์นางจันทาเทวี เมื่ออายุครรภ์ได้ 6 เดือน ทรงเห็นว่ามารดาตกลำบากเพราะถูกเนรเทศออกจากวัง จึงอธิษฐานขอให้ตนเกิดมาเป็นหอยสังข์ (ปัญญาสชาต เล่ม 2, หน้า 159 - 160) ดังคำประพันธ์ว่า

...พระบรมโพธิสัตว์เมื่ออยู่ในครรภ์พระมารดาพิจารณาคุณมารดา เห็นพระมารดาเสวยความทุกข์มากนัก จึงดำริว่าพระมารดาของเราพลัดพรากจากเมืองมาเป็นผู้นอนาถาหาญาติพี่น้องมิได้น่ากรณานัก ถ้าหากว่าเราจะพึงเกิดด้วยสัญฐานเป็นรูปทองไซ้ พระมารดาจักเลี้ยงเราลำบากกว่าก่อนได้ร้อยเท่าพันเท่า ส่วน ถ้ากระไรเราควรจักแปลงกายให้เป็นรูปหอยสังข์เสียเถิด...

(สุวรรณสังฆชาต)

นอกจากนี้ยังคล้ายกับอนุภาคตัวละครในเรื่อง *สุวรรณสิริสาชาต* ปัญญาสชาตกล่าดับที่ 48 ซึ่งมีตัวละครสุวรรณสิริสาเป็นพระโพธิสัตว์จุติมาเกิดในท้องแม่ซึ่งเป็นจันทาล จึงอธิษฐานขอเกิดมามีแต่หัวเพราะไม่ต้องการให้แม่ต้องลำบากคอยเลี้ยงดู (ปัญญาสชาต เล่ม 1, 2549, หน้า 701 - 702) ดังคำประพันธ์ว่า

...เมื่อเวลาจะคลอดพระโพธิสัตว์ทรงตรึกว่า ถ้าเราจะคลอดจากท้องออกไปให้เหมือนทารกเขาคคนอื่น มารดาของเราเป็นคนอนาถาก็จักลำบาก ด้วยต้องต้มน้ำร้อนให้อาบ ด้วยต้องหาน้ำเย็นมาให้ เพราะฉะนั้นเราจะซ่อนกายเสีย ให้เห็นปรากฏแต่หัวออกจากท้องมารดา

(สุวรรณสิริสาชาต)

อนุภาคตัวละครพ่อรังเกียจลูกสะใภ้/เขยอัปลักษณ์ ได้แก่ ท้าวประเทศราชพระบิดาของพระสันนุราชซึ่งเกียจงานอึ่งทองซึ่งเป็นอึ่งอ่าง คล้ายกับเรื่อง *สุวรรณสังฆชาต* และ *สังข์ทอง* ที่มีตัวละครพระเจ้ากรุงพาราณสีและท้าวสามนต์รังเกียจสุวรรณสังฆและสังข์ทองซึ่งซ่อนรูปในร่างเจ้าเงาะ

2.2 อนุภาคเหตุการณ์ในเรื่องนางอึ่งทองเปรียบเทียบกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่น

อนุภาคเทวดาแปลงเป็นกวางทองมาลวงตัวละครเอก ได้แก่ เหตุการณ์ที่เทวดาแปลงกายเป็นกวางทองลวงให้พระสันนุราชตามมาพบนางอึ่งทอง ดังคำประพันธ์ว่า

๑ วรราชท้าว(ซำรุด)ฝูงมฤคิ	เทวดาก็เสด็จลินลา	เป็นเนื้อทองบพันนาน
๑ จึงสุวรรณมฤคิก็เล่นนวดฉวาง	ทิศติราช(ซำรุด)	จึงทอดพระเนตรแลไป
๑ พระโพธิสัตว์เธอเสด็จลินลาขึ้นอาชาไนย	บทจรก็เข้าไป	ผาดไล่ไปบพันนาน
๑ เสด็จหลายวันมาเธอก็ไป	ไซ้แต่อรุณเธอไล่	ทราบเท่าสุริโยทัยอัสดง
๑ วรราชกุมารเธอก็เสด็จองค์	กับกัณฐ์ศว์หลง	เธอก็พลัดหมู่เสนา
๑ (ซำรุด)บพิตรพระภูมีไล่เนื้อทองมา	เถิงบ่มิลลา	เนื้อนั้นก็กลับกลายหาย

(นางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

อนุภาคนี้คล้ายกับเหตุการณ์ในเรื่อง *รามเกียรติ์* ตอนที่ทศกัณฐ์ให้มารีศแปลงเป็นกวางทองมาลวงพระรามและพระลักษมณ์ให้ออกติดตาม (วชิรญาณ, 2563, ออนไลน์) ดังคำประพันธ์ว่า

ท่านจงจำแลงเป็นกวางทอง	ผิวพรรณผุดผ่องจรัสศรี
ไปยังอรัญกุฎี	ล่อลวงเทวีด้วยมารยา
ให้นางมีจิตพิศวง	ลุ่มหลงในกลียุทธ
แล้วทำเดินร้ายชายมา	แทบใกล้ศาลาอรไท
แม้ว่าลักษมณ์รามไปตามกวาง	เราจะลักนางมาให้ได้
ตัวท่านจงเร่งรีบไป	อย่าช้าแต่ในเวลานี้ ฯ

(บทละครเรื่องรามเกียรติ์)

อนุภาคเวตดาเนรมิตปราสาทและสิ่งของให้ตัวละครเอกที่ตกทุกข์ระหว่างเดินทางในป่า
ได้แก่ เหตุการณ์ตอนที่พระสันนุราชและนางศรีมณฑาหนีเข้าป่า เป็นเหตุให้พระอินทร์ร้อนอาสน์สั่งให้พระ
วิษณุกรรมลงมาเนรมิตปราสาท สิ่งของ บริวาร และจารึกอักษรเชิญให้ทั้งคู่อาศัยอยู่ ดังคำประพันธ์ว่า

๑ ราฟุ้งด้วยดี	จึงทำวโกลี	เรียกพิชุลูกรรม	
ทำลงไปเร็ว	แต่งประสาทจันทร์	จงได้เจ็ดชั้น	ย่อมแก้วแกมทอง
๑ พิชุลูกรรม	ลงมาด้วยพลัน	สันดานทำนอง	
นางฟ้าเจ็ดคน	อันงามเรื่องรอง	เฝ้าประสาททอง	ต่าง ๆ นานา
๑ จึงพิชุลูกรรม	ทำวเธอกัศจรรย์	ปราสาทโสภา	
จึงไว้อักษร	แก่พระราชา	ท่านทำวทเวา	เขียนไว้ใบลาน
๑ ว่าประสาทนี้	สมเด็จจโกลี	ให้พระกุมาร	
เชิญพระเสด็จอยู่	กับนางนงคราญ	ถวายแก่ภูบาล	ท่านทำวทั้งสอง

(นางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

เหตุการณ์นี้คล้ายกับอนุภาคในเรื่องเทศน์มหาชาติ กัณฑ์วนประเวศ ตอนที่พระเวสสันดร นาง
มัทรีและกัณฑ์ ชาลี เดินทางเข้าป่า พระอินทร์จึงสั่งให้พระวิษณุกรรมลงมาเนรมิตพระอาศรมพร้อมเครื่อง
อัฐบริวาร และจารึกอักษรเชิญให้อาศัยอยู่ (หอพระสมุดวชิรญาณ, 2462, หน้า 95 - 96) ดังคำประพันธ์ว่า
...สมเด็จพระมิ่งอมรภูทิเวราชสุราฤทธิ จึงสั่งพระเวศุกรรมมานฤมิตรพระอาศรมสถาน พร้อม
ด้วยเครื่องดาบบริวารบรรพชิตพิธิ ถวายพระจอมโมลีสินราราช ฝ่ายพระเวศุกรรมก็อภิวาทรับเทวบัญชา
มานฤมิตรพระอาศรมบท...แล้วจารึกอักษรไว้กับใบทวาร อนุตรายิตวา ก็อันตราฐานสู่เทวสถานสุราลัย
...เสด็จถึงอาศรมนิเวศน์วนาลัย ทอดพระเนตรเห็นอักษรก็เข้าพระทัย ว่าทำวสหัสไนยสร้างถวาย...

(เทศน์มหาชาติ กัณฑ์วนประเวศ)

อนุภาคการฝากรักขอเกิดคู่กันทุกชาติ ได้แก่ ตอนที่พระสันนุราชต้องจากนางศรีมณฑาไปแต่งงาน
กับนางกาลเทวี นางศรีมณฑากล่าวฝากรักพระสันนุราชว่าจะขอเกิดเป็นคู่กันไปทุกชาติ ดังคำประพันธ์ว่า

๑ แม้นเราได้เกิด	มาเอากำเนิด	ในพุงแห่งปลา	
ตัวข้าพเจ้า	เมียรักอาชา	ขอเป็นคงคา	ให้พระอาศัย
๑ แม้นพระเกิด	มาเอากำเนิด	ในป่าพงไพร	
เป็นสิงหราช	อันงามฤไคร	ข้าพระขอไป	เกิดเป็นถ้ำทอง
๑ ถ้าเจ้าเกิด	มาเอากำเนิด	เป็นครุฑฤไคร	
ตัวข้าพเจ้า	ขอโดยเสด็จไป	ในสิมพลีใหญ่	ที่ตั้งวิมานทอง

(นางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

อนุภาคนี้คล้ายกับเหตุการณ์ในเรื่องพระอภัยมณี ตอนที่พระอภัยมณีต้องจากนางละเวงจึงกล่าว
ฝากรักว่าจะขอเกิดเป็นคู่กันทุกชาติ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2557, หน้า 139 - 145) ดังคำประพันธ์ว่า

แม่นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ	พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม่เป็นบัวตัวพี่เป็นกุมรา	เซยผกาโกสุมปทุมทอง
เจ้าเป็นถ้ำอำไพขอให้พี่	เป็นราชสีห์สิงสู่เป็นคู่สอง
ขอติดตามทราวมสงวนนวลละออง	เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป

(พระอภัยมณี)

อนุภาคการปลูกต้นไม้อธิษฐานบอกเหตุการณ์ ได้แก่ ตอนที่พระสันนุราชต้องกลับวังไปแต่งงานกับนางกาลเทวี พระสันนุราชและนางศรีมณฑาได้ปลูกดอกบัวอธิษฐานว่าหากใครเป็นอันตรายขอให้ดอกบัวเหี่ยวแห้ง ดังคำประพันธ์ว่า

๑ เจ้าอย่าร้อนใจ เราปลูกดอกไม้ พิษฐานด้วยกัน
 ฟ้าไปไต่ยาก ตายจากจอมขวัญ ขอดอกไม้นั้น เหี่ยวแห้งสลดลง
 ๑ ดอกไม้ของเจ้า อันงามรสเรา สนองตัวพระองค์
 ถ้าว้าไต่ยาก ตายจากพระองค์ ดอกบัวบรรจง เหี่ยวแห้งยาวนาน

(นางอึ่งทอง ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

อนุภาคนี้คล้ายกับเรื่อง *ขุนช้างขุนแผน* ตอนที่ขุนแผนจะต้องไปรบ ขุนแผน นางทองประศรี และนางพิมพิลาไลยจึงปลูกต้นไม้อธิษฐานว่าหากใครเป็นอันตราย เป็นไข้ได้ทุกข์ ขอให้ต้นไม้เหี่ยวแห้ง (วชิรญาณ, 2563, ออนไลน์) ดังคำประพันธ์ว่า

...โพธิ์ทองของพิมพิฐาน ถ้าอยู่บ้านตัวตายวายดับจิตร
 ขอให้โพธิ์ตายตามอย่างมชิต มาดแมนคงชีวิตไม่บรรลัย
 ขอให้โพธิ์ชุ่มชื่นระรินร่วม น้ำสุรามฤตพรมไม่เปรียบได้
 ถ้าตัวไข้ไผ่หอมตรอมใจ ไปโพธิ์จึงสลดลงหลากตา...

(ขุนช้างขุนแผน)

การศึกษาอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองเปรียบเทียบกับอนุภาคในวรรณกรรมเรื่องอื่นสรุปได้ดังนี้

อนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง	นางอุทัย	สุวรรณสังขชาติ	สุวรรณสิริชาติ	สังข์ทอง	รามเกียรติ์	เทศน์มหาชาติ (มหาเวสสันดรชาดก)	พระอภัยมณี	ขุนช้างขุนแผน
อนุภาคตัวละคร								
ตัวละครช่อรูปในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	✓							
ตัวละครช่อรูปเพราะ ไม่ต้องการให้พ่อแม่ลำบาก		✓	✓					
ตัวละครรังเกียจลูกสะใภ้/เขยอัปลักษณ์		✓		✓				
อนุภาคเหตุการณ์								
เทวดาแปลงเป็นกวางมาลงตัวละครเอก					✓			
อนุภาคเทวดาเนรมิตปราสาทและสิ่งของให้ตัวละครเอกที่ตกทุกข์ระหว่างเดินทางในป่า						✓		
อนุภาคการฝากรักขอเกิดคู่กันทุกชาติ							✓	
อนุภาคการปลูกต้นไม้อธิษฐานบอกเหตุการณ์								✓

จากตารางจะเห็นได้ว่าอนุภาคตัวละครและอนุภาคเหตุการณ์สำคัญในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองคล้ายกับอนุภาคตัวละครและเหตุการณ์ในวรรณกรรมที่รู้จักกันดี ได้แก่ นางอุทัยกลอนสวด สุวรรณสังขชาติ สุวรรณสิริชาติ สังข์ทอง รามเกียรติ์ เทศน์มหาชาติหรือมหาเวสสันดรชาดก พระอภัยมณี และขุนช้างขุนแผน อนุภาคที่คล้ายคลึงกันเหล่านี้อาจเกิดจากการที่ผู้แต่งนางอึ่งทองเคยได้ยินได้ฟังนิทานหรือวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงเหล่านี้มาก่อนแล้วจึงนำอนุภาคต่าง ๆ มาดัดแปลงผสมผสานสร้างเป็นนิทานเรื่องใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

บทความวิจัยเรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทอง: การศึกษาเปรียบเทียบกับวรรณกรรมเรื่องอื่น มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การศึกษาลักษณะต้นฉบับและองค์ประกอบของนิทานพื้นบ้านนางอึ่งทองพบว่าต้นฉบับตัวเขียนนิทานเรื่องนี้หลงเหลืออยู่เพียง 1 ฉบับ จึงควรอนุรักษ์และเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้น ด้านเนื้อเรื่องของนิทานซึ่งกล่าวถึงการเผชิญชะตากรรมของตัวละครช่อนรูปนี้อาจเกิดจากการผสมผสานดัดแปลงหรือเลียนแบบนิทานเรื่องนางอุทัยกลอนสวดหรือนางอุทัยเทวีนิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี นอกจากนี้เป็นที่น่าสนใจว่าเนื้อเรื่องนิทานเช่นนี้จะเป็นโครงสร้างหนึ่งของการแตกเรื่องแบบเรื่องนิทานสังข์ทองตามการศึกษาแบบเรื่องนิทานสังข์ทอง : ความแพร่หลายและการแตกเรื่อง ของวัชรภรณ์ ดิษฐปาน (2545) หรือไม่ ส่วนการศึกษาองค์ประกอบนิทานพบว่ามืองค์ประกอบตามขนบการประพันธ์กลอนสวดสอดคล้องกับการศึกษาวรรณกรรมประเภทกลอนสวดภาคกลาง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ ของตรีศิลป์ บุญขจร (2547)

2. การเปรียบเทียบอนุภาคตัวละครในนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองสันนิษฐานได้ว่า ผู้แต่งน่าจะได้อันเค้ามาจากตัวละครนางอุทัยในเรื่องนางอุทัยกลอนสวดที่ช่อนรูปอยู่ในคางคกหรือกบในสำนวนของภาคใต้ ซึ่งเป็นการช่อนรูปอยู่ในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้แต่งอาจได้ด้นเค้าการสร้างอนุภาคตัวละครที่ช่อนรูปเพราะไม่ต้องการให้พ่อแม่ลำบากมาจากตัวละครสุวรรณสีรสาจากเรื่องสุวรรณสีรสาชาดก หรือมาจากตัวละครสุวรรณสังข์จากเรื่องสุวรรณสังข์ชาดกในปัญญาสชาดกอันเป็นต้นเค้าของนิทานเรื่องสังข์ทองซึ่งเป็นเรื่องที่แพร่หลายและได้รับความนิยมมากในสังคมไทย ส่วนการเปรียบเทียบอนุภาคเหตุการณ์เป็นที่น่าสนใจว่ามีความคล้ายคลึงกับวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีหลายเรื่องซึ่งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความนิยมของอนุภาคเหล่านี้ในวรรณกรรมไทย สอดคล้องกับการศึกษาของวชิรวิชญ์ มั่งมุล (2553) ที่ศึกษาอนุภาคในนิทานคำกลอนเรื่องพระคาจูด : การศึกษาเปรียบเทียบกับอนุภาคในนิทานไทย แต่ทั้งนี้ยังไม่มีหลักฐานใดที่ปรากฏแน่ชัดว่าผู้แต่งนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองได้ด้นเค้าหรืออิทธิพลมาจากวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงตามการศึกษานี้หรือไม่ เพราะยังมีวรรณกรรมเรื่องอื่นอีกหลายเรื่องที่มีอนุภาคตัวละครและอนุภาคเหตุการณ์ทำนองนี้ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเปรียบเทียบอนุภาคทำให้เห็นว่าเมื่อวรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่กระจายไป อนุภาคที่เด่น แปรกประหลาด ไม่ธรรมดา จนเป็นที่จดจำของผู้อ่านผู้ฟัง ย่อมได้รับการสืบทอดและดำรงอยู่ หรือถูกนำมาสร้างสรรค์ดัดแปลงเป็นนิทานเรื่องใหม่ได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ต้นฉบับนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอึ่งทองยังมีประเด็นที่น่าสนใจอื่น ๆ เช่น ลักษณะตัวอักษร อักษรวิธีกลิวิธีการประพันธ์ หรือภาพสะท้อนค่านิยมและสังคม รวมทั้งเปรียบเทียบกับนิทานพื้นบ้านเรื่องนางอุทัย จึงควรมีการศึกษาค้นคว้าโดยละเอียดต่อไป

2. เนื่องจากนิทานเรื่องนางอึ่งทองเป็นเรื่องราวการเผชิญชะตากรรมของตัวละครช่อนรูปเช่นเดียวกับแบบเรื่องนิทานสังข์ทอง จึงอาจนำนิทานเรื่องนี้มาศึกษาในประเด็นการแตกเรื่องนิทานแบบเรื่องสังข์ทองได้

3. ควรศึกษานิทานพื้นบ้านจากต้นฉบับตัวเขียนหรือนิทานมุขปาฐะเรื่องอื่น ๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายเรื่องอื่น ๆ อีก

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กลุ่มเอกสารตัวเขียนและจารึก หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าและอนุเคราะห์เอกสารสำเนาจากไมโครฟิล์มเรื่องนางอึ้งทองที่ใช้ในการศึกษานี้

รายการอ้างอิง

- กรมศิลปากร. (2547). *นางอึ้งทองลอนสวด*. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์.
- โชษิตา มณีใส. (2555). พินิจภาพพระไชยสุริยาของสุนทรภู่. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*, 37(2), 59 – 74.
- ณิรันุช แผลงภู. (2552). *อนุภาคการให้รางวัลและการลงโทษในนิทานพื้นบ้านไทย: ลักษณะและความหมายเชิงวัฒนธรรม*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2547). *วรรณกรรมประเภทกลอนสวดภาคกลาง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา วรรณกิตร์. (2555). อนุภาคการกำเนิดเหนือธรรมชาติในชาดก ตำนาน และนิทานพื้นบ้านไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 19(2), 60 – 86.
- ปรมินทร์ ศรีรัตน์ และจารุวรรณ ธรรมวัตร (2564). เปรียบเทียบอนุภาคของวิเศษที่ปรากฏในวรรณคดีเรื่องสังข์ทองฉบับภาษาไทยกับเรื่องขงฉิ่งฉบับภาษาเขมร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 40(1), 104 – 114.
- ปัญญาสชาดก เล่ม 1*. (2549). กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ปัญญาสชาดก เล่ม 2*. (2549). กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ปริยารัตน์ เชาวลิขิตประพันธ์. (2547). *ศึกษาอนุภาคสมพาสที่ผิดธรรมชาติในนิทานไทย*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วชิรญาณ. (2563). *ขุนช้างขุนแผน*. เข้าถึงได้จาก <https://vajirayana.org/ขุนช้างขุนแผน-ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ/ตอนที่ 8 พลายแก้วถูกเกณฑ์ทัพ>
- วชิรญาณ. (2563). *บทละครเรื่องรามเกียรติ์*. เข้าถึงได้จาก <https://vajirayana.org/บทละครเรื่องรามเกียรติ์/สมุดไทยเล่มที่ 27>
- วชิรวิชัย มั่งมุล. (2553). อนุภาคในนิทานคำกลอนเรื่องพระคาวุต: การเปรียบเทียบกับอนุภาคในนิทานไทย. *ดำรงวิชาการ*, 9(1), 171 – 188.
- วัชรภรณ์ ดิษฐปาน. (2545). *แบบเรื่องนิทานสังข์ทอง : ความแพร่หลายและการแตกเรื่อง*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ณ ถลาง. (2548). *ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน – นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2557). *กวีวิจารณ์วรรณนา*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สุภาณี พัดทอง. (2550). กษัตริย์ที่ดี ศึกษาจากอรรถกถาชาดกและปัญญาสชาดก. *วรรณวิทัศน์*, 7(2007), 87 – 126.
- หอพระสมุดวชิรญาณ. (2462). *เทศน์มหาชาติ ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ*. พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพสาตรศุภกิจ ปีวอก พ.ศ. 2463.
- หอสมุดแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) *นางอึ้งทอง เลขที่ 168*. สมุดไทยขาว, อักษรไทย, ภาษาไทย, เส้นหมึก, 137 หน้าสมุดไทย.

อิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้าน
การปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง
INFLUENCE OF FIVE-FACTOR MODEL OF PERSONALITY AND JOB STRESS ON
COUNTERPRODUCTIVE WORK BEHAVIOR OF THE OPERATIONAL OFFICERS
IN A LOGISTICS COMPANY

นันทิชา สุขประเสริฐ (Nanthicha Sukprasert)¹

ทิพทินนา สมุทรานนท์ (Thipthinna Smuthranond)²

บทคัดย่อ

พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง เป็นพฤติกรรมที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ พนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งจำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและบุคลิกภาพแบบมีสติ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ร้อยละ 46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อย่างไรก็ตามความเครียดในงานไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง

คำสำคัญ: บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ, ความเครียดในงาน, พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน

Abstract

Counterproductive work behavior of the operational officers in a logistics company is behavior, which can be an obstacle for the organization to achieve its goals. It is significant to examine the factors that contribute to counterproductive work behavior. The objective of this study was to study the influence of five-factor model of personality and job stress on counterproductive work behavior of the operational officers in a logistics company. The sample in this study was consisted of 172 operational officers in a logistics company. The data were collected by questionnaires. Statistics used for the data analysis were percentage, mean, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. Results show that the dimension of agreeableness and conscientiousness have an influence on counterproductive work behavior of the operational officers in a logistics company for 46

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

percent at .001 level of significance. However, job stress does not have a significant effect on counterproductive work behavior among operational officers in a logistics company.

Keywords: Five-Factor Model of Personality, Job Stress, Counterproductive Work Behavior

บทนำ

ในปัจจุบันสิ่งที่สร้างความวิตกกังวลให้แก่องค์กรทุกกลุ่มธุรกิจคือ การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ การผันผวนของเศรษฐกิจ การเมือง การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี รวมไปถึงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีความรุนแรงและยาวนาน จนทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงักจากการปิดเมือง ส่งผลให้อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น สร้างความเสียหายต่อภาคธุรกิจเป็นวงกว้าง (ธีรภาพ แพ่งสภา และทิพย์ประภา เจริญเจริญ, 2563) ซึ่งแต่ละองค์กรย่อมได้รับผลกระทบจากปัจจัยเหล่านี้ จึงต้องปรับตัวอย่างมากเพื่อที่จะยืนหยัดท่ามกลางวิกฤตการณ์ ดังนั้นหากองค์กรขาดพนักงานที่พร้อมจะทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจที่อาจต่อสู้กับสภาวะดังกล่าวได้ยาก ซึ่งพฤติกรรมของพนักงานเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรไม่อาจมองข้าม โดยพฤติกรรมหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายและลดประสิทธิภาพขององค์กรคือ พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการกระทำโดยเจตนาของพนักงานเพื่อให้องค์กรหรือสมาชิกอื่นในองค์กรได้รับความเดือดร้อนและความเสียหาย เช่น การลักขโมย การทำลายทรัพย์สินขององค์กร การนินทาว่าร้ายผู้อื่น การเปียงเบนการทำงาน เป็นต้น (Gruys & Sackett, 2003) นอกจากความสูญเสียทางเศรษฐกิจแล้ว องค์กรยังต้องสูญเสียภาพลักษณ์ที่ดี ส่งผลให้คู่ค้าขาดความไว้วางใจต่อองค์กร หากพบว่าสมาชิกขององค์กรเป็นผู้ประพฤติพฤติกรรมไม่เหมาะสมดังกล่าว (ชูชัย สมितिโกร, 2557)

พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานนั้น ประกอบด้วยการล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่นทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ การเปียงเบนในด้านผลิตภาพ การสร้างความเสียหายต่อทรัพย์สินขององค์กรหรือเพื่อนร่วมงาน การลักขโมยทรัพย์สิน และการหลีกเลี่ยงงาน (Spector et al., 2006) สามารถเกิดขึ้นได้กับบุคคลทุกระดับชั้นขององค์กร ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลด้านบุคลิกภาพถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว (Robbins & Judge, 2019) เนื่องจากบุคลิกภาพส่งผลต่อทัศนคติ การตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคล รวมไปถึงความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Spector, 2011) อีกทั้งบุคลิกภาพยังสามารถพยากรณ์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของพนักงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน (Conte & Landy, 2019) ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพนั้นมีหลากหลายแนวคิด อย่างไรก็ตามแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับมากในการศึกษาจนกระทั่งปัจจุบัน คือ ทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ได้รับการพัฒนาโดย Costa and McCrae (1992, as cited in Howard & Howard, 1995) จากงานวิจัยของ Peng (2012) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่าบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานมากกว่าปัจจัยอื่น

อีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานคือ ความเครียดในงาน โดยส่วนใหญ่บุคคลใช้เวลาในสถานที่ทำงานหลายชั่วโมงต่อวัน จึงต้องเผชิญกับความเครียดในงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยความเครียดสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ (Landy & Conte, 2012) ได้แก่ ความเครียดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น เสียง แสง อุณหภูมิ และความเครียดทางจิตใจที่เกิดจากความเครียดในงาน เช่น ภาระงานที่มากเกินไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2559) หากพนักงานมีความเครียดในระดับที่เหมาะสมและเป็นไปในทิศทางบวกก็จะเสริมศักยภาพและส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน (ธัญธรรณ์ ทองแก้ว และศิริลักษณ์ ศุภพิติพร, 2559) ในทางกลับกันหากพนักงานเกิดความเครียดใน

ระดับสูงและเป็นไปในทิศทางลบจะส่งผลให้เกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานและอาจนำไปสู่การลาออกได้ (Penny & Spector, 2005)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง เนื่องจากสถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนจากลูกค้าในปี 2563 ปี 2564 และปี 2565 พบว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนด้านการปฏิบัติหน้าที่และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของพนักงานสูงถึงร้อยละ 22 ร้อยละ 54 และร้อยละ 49 ตามลำดับ ซึ่งถือเป็นสาเหตุที่ได้รับการร้องเรียนสูงสุด (บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง, 2563, 2564a, 2565a) ประกอบกับพบพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานภายในองค์กร ได้แก่ การทำร้ายร่างกายและใช้วาจาไม่สุภาพต่อเพื่อนร่วมงาน การจงใจหยุดงานโดยไม่แจ้งลา มาทำงานสายติดต่อกันเป็นเวลานาน และการไม่กลับมาทำงานหลังจากเวลาพักเที่ยง (บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง, 2565b) ซึ่งทำให้องค์กรเสียภาพลักษณ์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรลดลง นอกจากนี้ ตามที่ได้กล่าวข้างต้น บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบเป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่อาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน อีกทั้งความเครียดในงานเป็นการตอบสนองทางร่างกายและจิตใจของพนักงานจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง เพื่อไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความเครียดในงาน และพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความเครียดในงาน และพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง

การทบทวนวรรณกรรม

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะและพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นสิ่งกำหนดลักษณะการปรับตัว การตอบสนอง การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือสถานการณ์ของบุคคลนั้น (Allport, 1961; Pervin, 1980 อ้างถึงใน ชูชัย สมितिไกร, 2557) ซึ่งทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ได้รับการพัฒนาโดย Costa and McCrae (1992, as cited in Howard & Howard, 1995) เป็นทฤษฎีบุคลิกภาพที่ได้รับการยอมรับว่ามีความเหมาะสมและครอบคลุมมากที่สุด (ชูชัย สมितिไกร, 2551) ประกอบด้วยบุคลิกภาพ 5 แบบ ดังนี้ 1) บุคลิกภาพแบบหวุ่นไหว (Neuroticism) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความวิตกกังวล มีความโกรธ ท้อแท้ ไม่มั่นใจในตนเอง ความหุนหันพลันแล่น และความเปราะบางทางอารมณ์ 2) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่แสดงออกถึงความอบอุ่น ชอบเข้าสังคม กล้าแสดงออก ชอบทำกิจกรรม แสวงหาความตื่นเต้น และมีอารมณ์เชิงบวก 3) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to Experience) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีจินตนาการ ชื่นชมศิลปะ เปิดเผยความรู้สึก ชอบลงมือทำ มีความคิดสร้างสรรค์ และยอมรับค่านิยม 4) บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น (Agreeableness) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่แสดงออกถึงความไว้วางใจ ความตรงไปตรงมา

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การยอมตามผู้อื่น ความสุภาพ และจิตใจอ่อนโยน และ 5) บุคลิกภาพแบบมีสติ (Conscientiousness) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีความสามารถ มีระเบียบ มีความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ มีวินัย และมีความรอบคอบ นอกจากนี้ ในปี 1992 McCrae and Costa (2006) ได้พัฒนาแบบวัดที่มีชื่อว่า The Revised NEO-PI (NEO-PI-R) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 240 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบและใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต 5 ระดับ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน เช่น การศึกษาของซูชัย สมิติไกร (2551) พบว่า บุคลิกภาพที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น บุคลิกภาพแบบมีสติ และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ กล่าวคือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพทั้งสามแบบดังกล่าวสูงจะเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพทั้งสามแบบดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ให้นิยามความเครียดในงานว่า หมายถึง การตอบสนองของบุคคลทางกายและทางจิตใจต่อความกดดันจากสภาพแวดล้อม ความต้องการในงานที่มากเกินไปกว่าความสามารถในการจัดการของบุคคล ซึ่งเกิดได้จากหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม เช่น ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัจจัยในองค์การ เช่น ปริมาณงานที่มากเกินไป ความขัดแย้งของบทบาท แรงกดดันที่เกิดจากเพื่อนร่วมงาน และปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ประเด็นภายในครอบครัว ปัญหาทางการเงิน เป็นต้น (Robbins & Judge, 2019) โดย Siegrist (1996) ได้นำเสนอแบบจำลองการทุ่มเทและรางวัลที่ไม่สมดุล (Effort-Reward Imbalance Model: ERI Model) เกี่ยวข้องกับการรับรู้ของบุคคลในมุมมองของการแลกเปลี่ยนระหว่างความพยายาม ความทุ่มเทและรางวัลที่ได้รับจากการทำงาน กล่าวคือ เมื่อพนักงานได้ทำหน้าที่ของตนเองในการทำงานด้วยพยายาม ความทุ่มเทและอุทิศตน แต่กลับได้รับรางวัลตอบแทนหรือการช่วยเหลือทางสังคมต่ำจะก่อให้เกิดความเครียด เช่น บุคคลเผชิญกับความต้องการในงานที่สูงมาก แต่งานที่ทำไม่มีความมั่นคง หรือบุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานขึ้นหนึ่งเป็นอย่างมาก แต่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง จากบริบทการทำงานดังกล่าวส่งผลให้บุคคลเกิดความเครียดในงาน นอกจากนี้ หากบุคคลมีแรงจูงใจในการทำงานสูงมาก มีความผูกพันในงานมากเกินไป และต้องการได้รับการยอมรับ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมงานแล้วพบว่าเพื่อนร่วมงานไม่ได้ทุ่มเทในการทำงาน อาจทำให้บุคคลทุกข์ทรมานและอาจรู้สึกว่าคุณเองไม่สามารถบริหารจัดการงานได้นำไปสู่การเกิดความเครียดในงาน (Siegrist, 2000) แบบจำลองการทุ่มเทและรางวัลที่ไม่สมดุลประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (Siegrist et al., 2004) ได้แก่ 1) การทุ่มเท (Effort) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลถึงความต้องการในงานที่เพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ ปริมาณงานที่มากเกินไป คุณภาพงานที่สูงเกินไป การทำงานล่วงเวลา 2) รางวัล (Reward) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลต่อสิ่งที่คุณค่าที่ได้รับจากการทำงาน ได้แก่ รายได้ เงินเดือน ความนับถือ การเลื่อนตำแหน่ง และความมั่นคงในงาน 3) ความผูกพันที่มากเกินไป (Over Commitment) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลต่อแรงจูงใจของตนเองที่มีต่อการจัดการกับข้อเรียกร้องในงาน ได้แก่ ความต้องการการยอมรับ ความสามารถในการแข่งขัน ความไม่อดทน การหมกมุ่นกับงาน Siegrist (2017) ได้พัฒนาแบบวัดการทุ่มเทและรางวัลที่ไม่สมดุล (Effort-Reward Imbalance Questionnaire: ERIQ) มีการวัด 3 มิติ ได้แก่ มิติการทุ่มเท มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ มิติรางวัลมีข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ และความผูกพันที่มากเกินไป มีข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ โดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต 5 ระดับ จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ความเครียดในงานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน เช่น การศึกษาของ Meier and Spector (2013) พบว่า ความเครียดในงานสามารถพยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านปฏิบัติงาน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นอันตรายต่อทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำด้วย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ให้นิยามพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานว่า หมายถึง การกระทำโดยตั้งใจของสมาชิกองค์การที่สร้างความเสียหายต่อองค์การและสมาชิกอื่นในองค์การ สาเหตุการเกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อม เช่น ปริมาณงานที่มากเกินไป ก็จะทำให้เกิดอารมณ์ด้านลบ เช่น ภาวะหมดไฟและความไม่พึงพอใจในงาน ทั้งยังเกิดความเครียดนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน 2) ความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ บุคลิกภาพ ความซื่อสัตย์ และทักษะทางปัญญา เนื่องจากเป็นตัวแปรหลักที่ก่อให้เกิดอารมณ์ด้านลบและเป็นตัวแปรกำกับที่มีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อม และ 3) ทักษะคติและอารมณ์ เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในงานต่ำและมีอารมณ์ด้านลบต่อองค์การก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน (Rotundo & Spector, 2017) โดยแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นของ Spector et al. (2006) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบของพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน 5 ประการ ดังนี้ 1) การล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่น (Abuse against Others) 2) การเบี่ยงเบนในด้านผลิตภาพ (Production Deviance) 3) การสร้างความเสียหาย (Sabotage) 4) การลักขโมย (Theft) และ 5) การหลีกเลี่ยงงาน (Withdrawal) ซึ่งมีแบบวัดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน โดยแบ่งเป็น 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับเต็ม มีข้อคำถาม 45 ข้อ และฉบับย่อ มีข้อคำถาม 32 ข้อ และใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต 5 ระดับ

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประชากรที่ศึกษาคือ พนักงานปฏิบัติการของบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งซึ่งปฏิบัติงานที่สำนักงานใหญ่ในสายงานธุรกิจองค์การ ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 309 คน (ข้อมูลจากฝ่ายทรัพยากรบุคคล ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2565) หากจำแนกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2562) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 คำนวณได้เท่ากับ 172 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน และรายได้ต่อเดือน เป็นแบบสอบถามเติมข้อความและตรวจรายการ (Check List) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ผู้ศึกษาได้พัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของสรวีย์ สุขรัก (2559) ซึ่งสร้างตามแนวคิดของ Costa and McCrae (1992, cited in Howard & Howard, 1995) โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยเลือกตอบเพียงระดับเดียวจาก ไม่จริงที่สุด ไม่จริง ไม่แน่ใจ จริง และจริงที่สุด มีข้อคำถามทั้งสิ้น 59 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความเครียดในงาน ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามความเครียดในงานโดยใช้แนวคิดของ Siegrist and other (2004; 2017) ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยเลือกตอบเพียงระดับเดียวจาก ไม่จริงที่สุด ไม่จริง ไม่แน่ใจ จริง และจริงที่สุด มีข้อคำถามทั้งสิ้น 22 ข้อ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ผู้ศึกษาได้พัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามมาจากแบบสอบถามพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของกมลรัตน์ โคมลจินดา (2554) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่แปลจากแบบสอบถามของ Spector and other (2006) โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยเลือกตอบเพียงระดับเดียวจาก ไม่จริงที่สุด ไม่จริง ไม่แน่ใจ จริง และจริงที่สุด มีข้อคำถามทั้งสิ้น 25 ข้อ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัดและภาษาที่ใช้ให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสม จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษาและไม่ได้ถูกจัดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ซึ่งเป็น

พนักงานบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง จำนวน 30 คน เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่า Item - Total Correlation ของข้อคำถามรายข้อและรายด้าน จากการใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยใช้ข้อคำถามที่มีค่า r ไม่น้อยกว่า .30 (Field, 2009) แบบสอบถามบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านและค่าอำนาจจำแนก ดังนี้ 1) บุคลิกภาพแบบห้วนไหว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .844 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .407 - .756 2) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .903 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .381 - .783 3) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .779 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .310 - .605 4) บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น .841 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .314 - .699 และ 5) บุคลิกภาพแบบมีสติ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .737 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .301 - .735 แบบสอบถามความเครียดในงาน มีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ดังนี้ 1) การทุ่มเท มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .732 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .372 - .712 2) รางวัล มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .779 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .329 - .767 และ 3) ความผูกพันที่มากเกินไป มีค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .774 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .314 - .661 แบบสอบถามพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .908 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .392 - .744 จากนั้นผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วดำเนินการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง จำนวน 172 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 68.60 และเป็นเพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 31.40 ซึ่งพนักงานปฏิบัติการส่วนมากมีอายุต่ำกว่า 40 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 โดยมีอายุเฉลี่ย 39 ปี สถานภาพสมรส พบว่า ส่วนมากมีสถานภาพสมรส โสด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 71.51 ระดับการศึกษา พบว่า พนักงานปฏิบัติการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าเป็นส่วนมาก จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 สำหรับอายุงาน พบว่า ส่วนมากมีอายุงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 และรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่าหรือเทียบเท่า 25,000 บาท จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 45.90

ผลการวิเคราะห์ระดับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความเครียดในงาน และพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานพบว่า 1) พนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น และบุคลิกภาพแบบมีสติ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 3.70 3.93 และ 3.99 ตามลำดับ และลักษณะมีบุคลิกภาพแบบห้วนไหว อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 2) พนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งมีความเครียดในงาน ด้านการทุ่มเท ด้านรางวัล และด้านความผูกพันที่มากเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 2.75 และ 3.17 ตามลำดับ และ 3) พนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง มีพฤติกรรมต่อต้าน

การปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ก่อนการทดสอบสมมติฐานบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ผู้ศึกษาได้ทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัว

แปรอิสระ เนื่องจากการวิเคราะห์ดังกล่าวมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะต้องมีความสัมพันธ์กันสูงไม่เกิน .80 (Field, 2009) หากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกินค่าดังกล่าว ตัวแปรจะไม่เป็นอิสระต่อกันทำให้แยกอิทธิพลตัวแปรหนึ่งออกจากตัวแปรหนึ่งไม่ได้ หรือเรียกว่า Multicollinearity Problem (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548) ซึ่งจากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงาน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .80 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น จึงสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนต่อไปได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและความเครียดในงาน

ตัวแปร	แบบ ห้วนไหว	แบบ แสดง ตัว	แบบ เปิดรับ ประสบ- การณ์	แบบ เห็น พ้องกับ ผู้อื่น	แบบ มีสติ	การ ทุ่มเท	รางวัล	ความ ผูกพัน ที่มาก เกินไป
แบบห้วนไหว	—							
แบบแสดงตัว	-.292**	—						
แบบเปิดรับประสบการณ์	-.177*	.523**	—					
แบบเห็นพ้องกับผู้อื่น	-.142	.389**	.469*	—				
แบบมีสติ	-.249**	.468**	.410**	.478	—			
การทุ่มเท	.270	.128	.095	.850	.306**	—		
รางวัล	.128	-.022	-.061	-.145	-.037	.044	—	
ความผูกพันที่มากเกินไป	-.760	.094	.067	.101	.250**	.255**	-.081	—

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง พบว่า บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น และบุคลิกภาพแบบมีสติ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานร้อยละ 46 ($R^2_{adj} = .460$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .683 ดังตารางที่ 2 ซึ่งเขียนเป็นสมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน} = .486 - .448 (\text{บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น}) - .322 (\text{บุคลิกภาพแบบมีสติ})$$

จากสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ อธิบายได้ว่า เมื่อบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานลดลง .448 เท่า และเมื่อบุคลิกภาพแบบมีสติของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานลดลง .322 เท่า และสมการการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z_{\text{พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน}} = -.406 (\text{บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น}) - .389 (\text{บุคลิกภาพแบบมีสติ})$$

จากผลการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานอธิบายได้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานสูงสุดคือ บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบมีสติ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง

ตัวแปรอิสระ	B	SEb	Beta	t	p
บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่น	-.448	.070	-.406	-6.353	.000
บุคลิกภาพแบบมีสติ	-.322	.530	-.389	-6.078	.000
ค่าคงที่ (Constant) =	.486	.257			
R = .683	R ² = .467	R ² adj = .460	F _{Overall} = 73.958	Sig F = .000	

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและบุคลิกภาพแบบมีสติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานร้อยละ 46 (R²adj = .460) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .683

บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อพนักงานปฏิบัติการมีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นเพิ่มขึ้น 1 หน่วย พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการก็จะลดลง .448 เท่า (B = -.448) และบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานสูงสุด (Beta = -.406) ซึ่งพนักงานปฏิบัติการมีความใส่ใจต่อความรู้สึกของคนรอบข้าง มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมรับบรรทัดฐานของกลุ่มมากกว่าการยึดความคิดของตน มีความสุภาพ และจิตใจอ่อนโยน ประกอบกับบริษัทมีบรรยากาศการอยู่ร่วมกันแบบพี่น้องสนับสนุนให้พนักงานปฏิบัติการใส่ใจความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมงาน มีการเฉลิมฉลองในวันสำคัญของพนักงานปฏิบัติการ นอกจากนี้ธุรกิจด้านโลจิสติกส์มีลักษณะงานที่เชื่อมโยงกันหลายส่วน พนักงานปฏิบัติการจึงต้องมีการปรึกษาร่วมกันกับหน่วยงานอื่น และหาข้อสรุปร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้พนักงานปฏิบัติการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อเพื่อนร่วมงาน และไม่แสดงพฤติกรรมที่มุ่งร้ายต่อบริษัท จึงทำให้บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานสอดคล้องกับการศึกษาของ Cohen (2018) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นจะให้ความร่วมมือมากกว่าการเป็นศัตรูกับผู้อื่น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Cullen and Sackett (2003) ที่ได้เสนอว่า บุคลิกภาพมีส่วนในการกำหนดทัศนคติของบุคคลต่อการแสดงพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของซูซัย สมิทธิไกร (2551) ที่ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพที่พยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นสูงจะเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

บุคลิกภาพแบบมีสติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อพนักงานปฏิบัติการมีบุคลิกภาพแบบมีสติเพิ่มขึ้น พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการก็จะลดลง .322 เท่า (B = -.322) และบุคลิกภาพแบบมีสติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานเป็นลำดับที่สอง (Beta = -.389) ซึ่งพนักงาน

ปฏิบัติการเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองได้ดี มีความมุ่งมั่นในการทำให้เป้าหมายสำเร็จตามที่กำหนดไว้ มีระเบียบ มีความรับผิดชอบ มีวินัย และมีความรอบคอบ พนักงานปฏิบัติการต้องยึดถือปฏิบัติตามพันธกิจของบริษัทในการพัฒนาให้บริษัทเป็นศูนย์กลางธุรกิจการขนส่งและบริการโลจิสติกส์ สำหรับธุรกิจอีคอมเมิร์ซของประเทศ (บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง, 2564b) พนักงานปฏิบัติการจึงทุ่มเทปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากที่สุด พนักงานปฏิบัติการต้องมีความรับผิดชอบต่องานเป็นอย่างมาก เพราะต้องจัดส่งสิ่งของทั้งหมดให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ให้ตกค้าง จึงต้องทำงานอย่างมีแบบแผน มีความรอบคอบเพื่อลดความผิดพลาดในงาน และจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเพื่อป้องกันสิ่งของอื่นที่อาจปะปนกับสิ่งของของลูกค้า แต่พนักงานปฏิบัติการก็ไม่แสดงพฤติกรรมการทำงานไม่ให้บรรลุเป้าหมาย และไม่ตั้งใจทำงานน้อยกว่าเวลาที่บริษัทกำหนด จึงทำให้บุคลิกภาพแบบมีสติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Cohen (2018) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบมีสติอยู่ในระดับสูงจะมีวินัย มีการควบคุมตนเอง และมุ่งสู่ความสำเร็จ ด้วยการตั้งใจทำงานมากกว่าการหลีกเลี่ยงการทำงาน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Cullen and Sackett (2003) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพสามารถพยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานได้ เนื่องจากบุคลิกภาพมีส่วนในการกำหนดทัศนคติของบุคคล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของภัทรพร คำจินดา, ศยามล เอกะกุลนันต์ และอภิญา หิรัญวงษ์ (2563) ที่ศึกษาอิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความฉลาดทางอารมณ์ และบรรยากาศองค์การที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถโดยสารบริษัทขนส่งแห่งหนึ่ง ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพมีสติสามารถพยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถโดยสารบริษัทขนส่งแห่งหนึ่ง บุคลิกภาพแบบห้วนไหวไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง อาจเนื่องมาจากพนักงานปฏิบัติการสามารถจัดการกับความวิตกกังวลได้ ควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีความมั่นคงทางอารมณ์ การดำเนินงานของบริษัทจะดำเนินการภายใต้ระเบียบ วิธีปฏิบัติ พนักงานปฏิบัติการทำงานภายใต้ระเบียบที่กำหนดไว้จึงลดความวิตกกังวลในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ อีกทั้งพนักงานปฏิบัติการมีใจรักในการให้บริการซึ่งเป็นไปตามค่านิยมของบริษัท (บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง, 2564b) จึงสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีและมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Salgado (2002) ที่ได้ศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้วยการวิเคราะห์อภิมาน (Meta-Analysis) ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบห้วนไหวไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้านการขาดงานและด้านอุบัติเหตุในการทำงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Szostek, Balcerzak, and Rogalska (2020) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานที่กระทำต่อองค์การและระหว่างบุคคล ความท้าทายในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบห้วนไหวไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้านการล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่น

บุคลิกภาพแบบแสดงตัวไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง อาจเนื่องมาจากพนักงานปฏิบัติการชอบเข้าสังคม ชอบทำกิจกรรม ชอบพบปะสังสรรค์ และมีความเป็นมิตร ลักษณะของธุรกิจโลจิสติกส์ด้านการขายต้องมีการพบปะกับลูกค้าเป็นประจำ ทำให้พนักงานปฏิบัติการมีความคุ้นเคยในการเข้าสังคม ประกอบกับบริษัทมีการจัดกิจกรรมให้แก่พนักงานได้เข้าร่วมเป็นประจำ สอดคล้องกับการศึกษาของ Cohen (2018) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัวเป็นบุคลิกภาพทางบวก เนื่องจากบุคคลมีแนวโน้มจะมั่นใจในตนเอง กระตือรือร้น และแสวงหาความตื่นเต้น จึงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานในระดับต่ำ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Szostek, Balcerzak, and Rogalska (2020) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ พฤติกรรมต่อต้านการ

ปฏิบัติงานที่กระทำต่อองค์การและระหว่างบุคคล ความท้าทายในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัวไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้านการล่วงละเมิดต่อบุคคลอื่น

บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงาน ปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง อาจเนื่องมาจากพนักงานปฏิบัติการมีความคิดสร้างสรรค์ ยอมรับค่านิยม และชอบลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ธุรกิจโลจิสติกส์เป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง บริษัทจึงต้องปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยการนำระบบซอฟต์แวร์ใหม่ด้านการจัดทำบัญชีเข้ามาใช้ ช่วยให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวมากขึ้น พนักงานปฏิบัติการจึงได้เรียนรู้สิ่งใหม่ผ่านการฝึกอบรมและทดลองใช้งานจริง อีกทั้งบริษัทมีนโยบายให้พนักงานปฏิบัติการแต่งชุดไปรเวทมาทำงานได้เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ทันสมัยและทำให้พนักงานปรับตัวให้เข้ากับค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับการศึกษาของ Salgado (2002) ที่ได้ศึกษาบุคลิกภาพทำองค์ประกอบและพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้วยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-Analysis) ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานด้านการขาดงานและด้านอุบัติเหตุในการทำงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kaya Özbağ (2019) ที่ศึกษาบทบาทของบุคลิกภาพในพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานในองค์การ

อย่างไรก็ตาม ความเครียดในงานทั้ง 3 องค์ประกอบไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากบริษัทมีกฎระเบียบ ข้อบังคับทางวินัย บทลงโทษต่อพนักงานปฏิบัติการที่กระทำผิดอย่างชัดเจน และมีการบันทึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในประวัติการทำงานด้วย พนักงานปฏิบัติการจึงแสดงพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานน้อยหรือไม่แสดงเลย อีกทั้งบริษัทได้เปิดโอกาสให้พนักงานปฏิบัติการมีส่วนร่วมต่อองค์การมากขึ้น ด้วยการปรับปรุงนโยบายการรับฟังเสียงของพนักงานปฏิบัติการเป็นประจำทุกเดือน โดยสื่อสารความคิดเห็นถึงผู้บริหารผ่านผู้จัดการฝ่ายได้โดยตรง ประกอบกับพนักงานปฏิบัติการมีความทุ่มเทในการทำงาน ได้รับรางวัลตอบแทนที่เหมาะสม เช่น ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหนึ่งระดับทุกปี และพนักงานปฏิบัติการก็สามารถจัดการกับข้อเรียกร้องต่าง ๆ ในงานได้จนไม่เกิดความหมกมุ่นในงาน จะเห็นได้ว่าการทุ่มเทในการทำงานและรางวัลที่ได้รับนั้นมีความสมดุลกัน ประกอบกับพนักงานปฏิบัติการมีความเครียดในงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานและความเครียดในงานกล่าวไว้ว่า ผลการปฏิบัติงานของบุคคลจะสูงที่สุดเมื่อความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง (Riggio, 2013) เพราะทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น (พรพรรณ ศรีโสภา และธนวรรณ อาษารัฐ, 2560) และเมื่อเกิดความเครียดในงานภายในระยะเวลาสั้น ๆ ก็ส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้น (Lundberg & Cooper, 2011) ดังนั้น ความเครียดในงานจึงไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Sager (1991 cited in Johan & Yusuf, 2022) ที่กล่าวว่า ความเครียดในงานเป็นสภาวะทางจิตใจ (Psychological State) ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติ เช่น ภาวะหมดไฟ มากกว่าการแสดงพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Johan and Yusuf (2022) ที่ศึกษาพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ความเครียดในงาน ความฉลาดทางอารมณ์ ความสอดคล้องระหว่างบุคคลกับองค์การในกลุ่มพนักงานธุรกิจสินเชื่อบนประเทศอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในงานไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและบุคลิกภาพแบบมีสติ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อพนักงานปฏิบัติการมีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและมีบุคลิกภาพแบบมีสติเพิ่มขึ้น จะสามารถลดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานได้ ดังนั้น องค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของพนักงานปฏิบัติการ โดยการจัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อให้พนักงานปฏิบัติการ มีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและแบบมีสติ ด้วยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจในตนเอง โดยให้พนักงานปฏิบัติการสำรวจตนเองเพื่อองค์กรจะได้ทราบว่าควรปรับปรุงหรือส่งเสริมบุคลิกภาพอย่างไร เพื่อให้พนักงานปฏิบัติการมีบุคลิกภาพแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและ/หรือบุคลิกภาพแบบมีสติ และเพื่อให้พนักงานปฏิบัติการมีพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานน้อยลงหรือไม่มีเลย

2. จากผลการศึกษาพบว่า ความเครียดในงานของพนักงานปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่งไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน แต่มีความเครียดในงานอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางการป้องกันไม่ให้ความเครียดในงานสูงขึ้น โดยองค์กรควรจัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเครียด หลักการบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นความสามารถของบุคคลซึ่งมีส่วนช่วยลดความเครียดในงาน การฝึกอบรมจะส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติการตระหนักถึงสาเหตุของความเครียด และสามารถนำวิธีการจัดการความเครียดไปใช้ในการบริหารความเครียดของตนเอง พร้อมทั้งนำวิธีการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพไปใช้ในการวางแผนการทำงานของตนได้นอกจากนี้องค์กรควรจัดสรรพื้นที่ส่วนกลางในองค์กรสำหรับพนักงานปฏิบัติการใช้ในการพักผ่อน ทำกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน เพื่อช่วยให้พนักงานปฏิบัติการผ่อนคลายความเครียดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน จึงทำให้พนักงานไม่หลีกเลี่ยงการทำงาน ไม่มุ่งสร้างความเสียหายต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงานซึ่งเป็นพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาค้างนี้ เป็นการศึกษาความเครียดในงาน ณ ช่วงเวลาหนึ่ง สำหรับการศึกษาครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาแบบไปข้างหน้า (Prospective Study) คือการศึกษาที่มีการติดตามและสังเกตการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งครั้งขึ้นไป ถือเป็นการศึกษาระยะยาว (Longitudinal Study) แบบหนึ่ง เพื่อให้ผลการศึกษาความเครียดในงานครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาค้างนี้ เป็นศึกษากับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการในบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรขยายการศึกษากับพนักงานระดับหัวหน้างาน เพื่อให้้องค์กรเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน และนำผลการศึกษาไปกำหนดแนวทางป้องกันหรือลดพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างขึ้น

3. นอกจากการศึกษาปัจจัยด้านบุคลิกภาพและความเครียดในงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานแล้ว ควรมีการศึกษาตัวแปรด้านจิตวิทยาอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานเพิ่มเติม เช่น ต้นทุนทางจิตวิทยา (Psychological Capital) ภาวะผู้นำ (Leadership) ภาวะหมดไฟ (Burnout) และความยุติธรรมในองค์กร (Organizational Justice) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กมลรัตน์ โคมลจินดา. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความยุติธรรมในการประเมินผลการปฏิบัติงานกับพฤติกรรมต่อต้านการทำงาน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูชัย สมितिไกร. (2551). *ลักษณะบุคลิกภาพที่พยากรณ์พฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงาน*. *วารสารสงขลา นครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 14(4), 513-530.
- ชูชัย สมितिไกร. (2557). *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญยธรรณ์ ทองแก้ว และศิริลักษณ์ ศุภปิณฑิพร. (2559). *ความเครียดจากการทำงานและปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร*. *เวชศาสตร์ร่วมสมัย*, 62(2), 197-209.
- ธีรภาพ แผงสภา และทิพย์ประภา เจริญเจริญ. (2563). *Covid-19: วิกฤตที่ทำให้โลกไม่เหมือนเดิม*. เข้าถึงได้จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_26May2020.aspx
- บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง. (2563). *สรุปสถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนในปี 2563*. เข้าถึงได้จาก https://www.บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง.co.th/un/article_detail/aboutus/681/17872
- บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง. (2564a). *สรุปสถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนในปี 2564*. เข้าถึงได้จาก https://www.บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง.co.th/un/article_detail/aboutus/681/24059
- บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง. (2564b). *รายงานประจำปี 2564*. เข้าถึงได้จาก https://www.บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง.co.th/un/article_detail/aboutus/89/24348
- บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง. (2565a). *สรุปสถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนในปี 2565*. เข้าถึงได้จาก https://www.บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง.co.th/un/article_detail/aboutus/681/24227
- บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง. (2565b). *ประกาศบริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง เรื่องสถิติการลงโทษทางวินัยประจำเดือนกันยายน 2565*. เข้าถึงได้จาก <http://www.บริษัทโลจิสติกส์แห่งหนึ่ง.co.th>
- พรพรรณ ศรีโสภา และธรรวรรณ อาชารัฐ. *บทบาทพยาบาลในการป้องกันและจัดการความเครียด*. *บูรพาเวชสาร* 2(2), 79-92.
- ภัทรพร คำจินดา, ศยามล เอกะกุลานันต์ และอภิญญา หิรัญวงษ์. (2563). *อิทธิพลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความฉลาดทางอารมณ์ และบรรยากาศองค์การที่มีต่อพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถโดยสารบริษัทขนส่งแห่งหนึ่ง*. *วารสารสุทธิปริทัศน์* 34(110), 268-280.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2562). *การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรของทาโร ยามาเน และเครจซี่-มอร์แกน*. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 6(1), 26-58.
- สรวิทย์ สุขรัก. (2559). *บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ การสนับสนุนทางสังคม ความพึงพอใจในชีวิต และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทอาหารและเครื่องดื่มแห่งหนึ่ง (สำนักงานใหญ่)*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2559). *คุณรับมือกับความเครียดได้?: วัยทำงาน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เรียนรู้สุขภาพ.

- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). *เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: หลักการ วิธีการ และการประยุกต์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: หจก.สามลดา.
- Cohen, A. (2018). *Counterproductive work behaviors: Understanding the dark side of personalities in organizational life*. New York: Routledge.
- Conte, J. M., & Landy, F. J. (2019). *Work in the 21st century: An introduction to industrial and organizational psychology* (6th ed.). New Jersey: Wiley.
- Cullen, M. J., & Sackett, P. R. (2003). Personality and counterproductive workplace behavior. In M. R. Barrick, & Ryan, A. M. (Ed). *Personality and work: Reconsidering the role of personality in organizations* (pp. 150-182). San Francisco: Jossey-Bass,
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using spss* (3rd ed.). London: SAGE.
- Gruys, M. L., & Sackett, P. R. (2003). Investigating the dimensionality of counterproductive work behavior. *International Journal of Selection and Assessment*, 11(1), 30-42.
- Howard, P. J., & Howard, J. M. (1995). *The big five quick start: An introduction to the five-factor model of personality for human resource professionals*. Retrieved from www.eric.ed.gov
- Johan, A. P., & Yusuf, A. (2022). Counterproductive work behavior, job stress, trait emotional intelligence and person organization fit among employees of leasing industry in indonesia. *Intangible Capital*, 18(2), 233-246.
- Kaya Özbağ, G. (2019). The Role Of Personality In Counterproductive Work Behaviour. In M. Özşahin, & T. Hıdırlar (Eds.), *Proceedings of Social and Behavioural Sciences* (pp. 281-289). Future Academy. Retrieved from <https://doi.org/10.15405/epsbs.2019.01.02.25>
- Landy, F. J., & Conte, J. M. (2012). *Work in the 21st century: An Introduction to Industrial and organizational psychology* (4th ed.). New Jersey: Wiley.
- Lundberg, U. & Cooper, C. L. (2011). *The Science of Occupational Health: Stress, Psychobiology and the New World of Work*. Iowa: Wiley-Blackwell.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. Jr. 2006. *Personality in adulthood* (2nd ed.). New York: The Guilford Press.
- Meier, L. L., & Spector, P.E. (2013). Reciprocal effects of work stressors and counterproductive work behavior: A five-wave longitudinal study. *Journal of Applied Psychology*, 98(3), 529-539.
- Peng, H. (2012). Counterproductive work behavior among chinese knowledge workers. *International Journal of Selection and Assessment* 20(2), 119-138.
- Penny, L. M., & Spector, P. E. (2005). Job Stress, incivility, and counterproductive work behavior (CWB): The Moderating Role of Negative Affectivity. *Journal of Organizational Behavior*, 26(7), 777-796.
- Riggio, R. E. (2013). *Introduction to Industrial/ Organizational Psychology* (6th ed.). New Jersey: Pearson Education.

- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2019). *Organizational behavior* (18th ed.). New York: Pearson Education Limited.
- Rotundo, M., & Spector, P. E. (2017). New perspectives on counterproductive work behavior including withdrawal. In F. James. et.al. (Ed). *Handbook of Employee Selection* (pp. 476-508). New York: Routledge.
- Salgado, J. F. 2002. The big five personality dimensions and counterproductive behaviors. *International Journal of Selection and Assessment*, 10(1/2), 117-125.
- Siegrist, J. (1996). Adverse health effects of high-effort/low-reward conditions. *Journal of Occupational Health Psychology*, 1(1), 27-41.
- Siegrist, J. (2000). Place, social exchange and health: Proposed sociological framework. *Social Science & Medicine*, 51(9), 1283-1293.
- Siegrist, J. (2017). The effort–reward imbalance model. In C. L. Cooper, & Quick, J. C. (Ed), *The Handbook of Stress and Health: A Guide to Research and Practice* (pp. 24-35). West Sussex: John Wiley & Sons.
- Siegrist, J., Starke, D., Chandola, T., Godin, I., Marmot, M., Niedhammer, I., & Peter, R. (2004). The measurement of effort–reward imbalance at work: European comparisons. *Social Science & Medicine*, 58(8), 1483-1499.
- Spector, P. E. (2011). The relationship of personality to counterproductive work behavior (CWB): An integration of perspectives. *Human Resource Management Review*, 21(4), 342-352.
- Spector, P. E., Fox, S., Penney, L. M., Bruursema, K., Goh, A., & Kessler, S. (2006). The dimensionality of counterproductivity: Are all counterproductive behaviors created equal? *Journal of Vocational Behavior*, 68(3), 446-460.
- Szostek, D., Balcerzak, A. P., & Rogalska E. (2020). The relationship between personality, organizational and interpersonal counterproductive work challenges in industry 4.0. *Acta Montanistica Slovaca*, 25(4), 577-592.

อิทธิพลของพฤติกรรมตามแผนและบรรทัดฐานทางศีลธรรม ต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี

PLANNED BEHAVIOR, MORAL NORM — IMPACT ON CONSUMERS' BEHAVIOR TOWARD REUSABLE PRODUCTS IN CHONBURI PROVINCE

ชยานิน ส่งศิลป์สอาด (Chayanin songsinsa-ard)¹

ชานวล คณานุกูล (Chawanuan Kananukul)²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค บนพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน และแนวคิดบรรทัดฐานทางศีลธรรม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำ ขณะที่บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำ และความตั้งใจในการใช้ซ้ำส่งผลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำของผู้บริโภค

คำสำคัญ: พฤติกรรมใช้ซ้ำ, พฤติกรรมตามแผน, ทัศนคติ, ความตั้งใจใช้ซ้ำ, ชลบุรี

Abstract

This study examined the factors influencing consumers' behavior toward reusable products based on the theory of planned behavior and the concept of moral norms. The online surveys were conducted to obtain data from consumers in Chonburi province. A total of 400 usable responses were analyzed using Multiple regression analysis and Simple regression analysis. The results indicated that attitudes, perceived behavioral control, and moral norms significantly influenced intention to reuse, whereas subjective norms did not influenced intention to reuse. In addition, intention to reuse significantly influenced reuse behavior.

Keywords: Reuse Behavior, Planned Behavior, Attitudes, Intention to Reuse, Chonburi

บทนำ

ในปัจจุบันทั่วโลกได้เผชิญกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมากมาย ทั้งจากวิกฤติของสภาพภูมิอากาศเองหรือจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์ ซึ่งปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในหลายประเทศคือปัญหาขยะล้นเมืองที่น่าไปสู

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารแบรนด์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาสื่อสารแบรนด์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การเกิดแพขยะขนาดใหญ่ในท้องทะเล และเมื่อปัญหาเหล่านี้เริ่มส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต ผู้คนจึงเริ่มหันมาให้ความสนใจ และค้นหาวิธีการที่จะสามารถดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

ข้อมูลจาก Verisk Maplecroft Environment Dataset (2019) รายงานว่า ในแต่ละปี มีขยะมูลฝอยชุมชนเกิดขึ้นปีละมากกว่า 2.1 พันล้านตัน แต่มีเพียง 323 ล้านตันเท่านั้น ที่ถูกนำไปเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล ในขณะที่เดียวกันรายงานจากกรมควบคุมมลพิษ พบว่าในปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอย 24.98 ล้านตัน และถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องเพียง 9.2 ล้านตัน โดยจังหวัดที่มีปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด คือกรุงเทพมหานคร ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยมากถึง 12,214 ตันต่อวัน รองลงมาคือจังหวัดชลบุรี มีปริมาณขยะมูลฝอย 2,750 ตันต่อวัน และขยะมูลฝอยเหล่านี้เป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะทะเล ซึ่งรายงานจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2564) พบว่าในปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทยมีปริมาณขยะทะเลมากเป็นลำดับที่ 10 ของโลก โดยมีปริมาณขยะพลาสติกที่มีการจัดการไม่ถูกต้อง 1.03 ล้านตันต่อปี

วิธีการหนึ่งที่ภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีการรณรงค์กันมาอย่างยาวนานคือ การกำจัดขยะด้วยหลัก 3Rs ได้แก่ การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำหรือนำกลับมาใช้ (Reuse) และการรีไซเคิล (Recycle) วิธีการที่ถูกกล่าวถึงบ่อย ๆ คือการรีไซเคิล แต่ในความเป็นจริงแล้วการรีไซเคิลต้องนำผลิตภัณฑ์ไปผ่านกระบวนการแปรรูปใหม่ ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้บริโภคไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง (Missouri Department of Natural Resources, n.d.) วิธีการที่จะสามารถจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการใช้งานมาแล้วได้ง่ายที่สุด และผู้บริโภคสามารถทำได้ด้วยตัวเองก็คือการนำกลับมาใช้ซ้ำหรือคิดค้นวิธีการที่สามารถดัดแปลงผลิตภัณฑ์ให้นำกลับมาใช้ใหม่สำหรับวัตถุประสงค์อื่นได้โดยไม่ต้องนำไปผ่านกระบวนการผลิต (Ahmadi, 2017)

ในปัจจุบัน ร้านค้าหรือแบรนด์ต่าง ๆ ทั่วโลกก็มีการกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดพฤติกรรมใช้ซ้ำ เช่น ร้านกาแฟ Starbucks ตั้งเป้าหมายไว้ว่าในปี ค.ศ. 2025 จะเลิกใช้ภาชนะที่เป็นแก้วพลาสติกและแก้วกระดาษ โดยผู้บริโภคจะต้องนำภาชนะที่ใช้ซ้ำได้มาเอง (Bronner, 2022) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ร้านค้าหรือแบรนด์ต่าง ๆ จะให้ความสำคัญต่อการกระตุ้นพฤติกรรมใช้ซ้ำของผู้บริโภค แต่หากผู้บริโภคไม่ได้มีความตื่นตัว ก็จะไม่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ดังนั้นการรณรงค์ให้ผู้บริโภคเกิดพฤติกรรมใช้ซ้ำจึงมีความสำคัญและจำเป็น เพราะจะทำให้ร้านค้าหรือแบรนด์ต่าง ๆ และผู้บริโภค ให้ความสำคัญกับการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้เพื่อลดการใช้ทรัพยากรและลดปริมาณขยะที่อาจกลายเป็นปัญหาในอนาคต

งานวิจัยในอดีตเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคพบว่า ความตั้งใจมีความสัมพันธ์ต่อการเกิดพฤติกรรมของผู้บริโภค และปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความตั้งใจ คือ ทศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (Rachada & Sujitra, 2020; Ting et al., 2020; Wang, Wiegerinck, Krikke & Zhang, 2013; ฉัตยาพร เสมอใจ, สร้อยบุปผา สาตร์มูล และศุภวัฒน์ สุชะปรเมษฐ, 2564) แต่ในบางครั้งปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทั้งหมด และการที่ผู้บริโภคจะเกิดความตั้งใจต่อพฤติกรรมนั้น มีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วย เช่น ความรู้ที่มีเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ บรรทัดฐานทางศีลธรรม บริบทสังคมของแต่ละท้องถิ่น (Ertz, Huang, Jo, Karakas & Sarigollü, 2017; Hasan, Harun & Hock, 2015; Liu, Liu & Mo, 2019; Wan, Cheung & Shen, 2012)

งานวิจัยนี้จึงศึกษาอิทธิพลของทศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรมต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ และอิทธิพลของความตั้งใจต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค โดยศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี เนื่องจากจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีปริมาณขยะมากเป็นอันดับ 2 รองจากกรุงเทพมหานคร แต่กลับไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี งานวิจัยนี้ไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ซ้ำของผู้บริโภคเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ นักสื่อสารการตลาด

โดยสามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดสำหรับองค์กรให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สามารถนำไปปรับใช้ในการวางแผนเพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดพฤติกรรมใช้ซ้ำได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง บรรทัดฐานทางศีลธรรม และความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม ต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) พัฒนาโดย Ajzen (1991) เป็นทฤษฎีที่ใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคล ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม โดยปัจจัยหลักในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล คือความตั้งใจของแต่ละบุคคลในการกระทำพฤติกรรม ความตั้งใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าบุคคลนั้นเต็มใจที่จะพยายามแค่ไหน เพื่อกระทำพฤติกรรมนั้น โดยทั่วไปแล้วยังมีความตั้งใจมากเท่าใด ก็ยังมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมากขึ้นเท่านั้น โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดความตั้งใจขึ้น มี 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติต่อพฤติกรรม หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการกระทำนั้น หรือการรับรู้คุณค่าว่าการกระทำนั้นเป็นไปทางบวกหรือทางลบ ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ การได้รับการอบรมสั่งสอน ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล หรือการเลียนแบบทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ถ้าบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้นมากเท่าใด บุคคลก็จะมีความตั้งใจสูงที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen, 1991; Allport, 1967; Schiffman and Kanuk; 2000; ชูชัย สมितिไกร, 2562)

2. บรรทัดฐานของบุคคล หมายถึงการที่บุคคลรับรู้เกี่ยวกับความคาดหวัง หรือความต้องการของบุคคลอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เช่นเพื่อนหรือครอบครัว ว่ามีความเห็นด้วยต่อการกระทำพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใด หากบุคคลรู้ว่าคนที่มีอิทธิพลเหล่านั้นคิดว่าตนควรทำพฤติกรรมใด บุคคลก็จะมีแนวโน้มที่จะตั้งใจกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen, 1991; ชูชัย สมितिไกร, 2562)

3. การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง หมายถึง บุคคลนั้นรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการควบคุมการกระทำนั้นๆ ได้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องง่ายหรือยากที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นๆ ความรู้สึกนี้เกิดจากประสบการณ์ในอดีต หรือการคาดคะเน ถ้าบุคคลรู้ว่าตนจะสามารถกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดความตั้งใจต่อการกระทำพฤติกรรม (Ajzen, 1991; ชูชัย สมितिไกร, 2562)

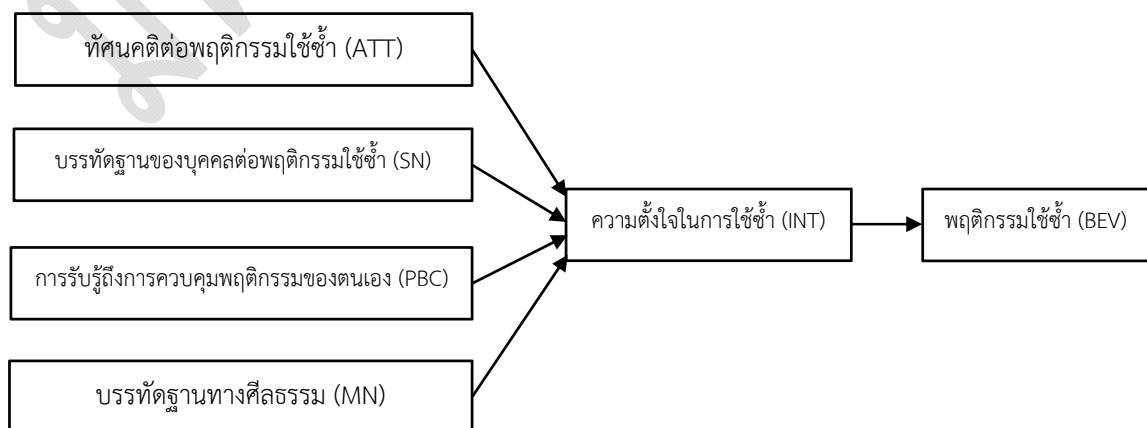
แนวคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางศีลธรรม

Mansead (2000 cited in Olsen, Sijtsema & Hall, 2010) ให้ความหมายของบรรทัดฐานทางศีลธรรมว่า บรรทัดฐานทางศีลธรรมคือ ความเชื่อมั่นของแต่ละบุคคลว่าการกระทำในทางใดทางหนึ่งนั้นถูกหรือผิดอย่างแท้จริง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบส่วนตัวหรือทางสังคม สอดคล้องกับ Schwartz (1977)

ที่อธิบายว่า บรรทัดฐานทางศีลธรรมแสดงถึงค่านิยมส่วนบุคคลและความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคล ที่รู้สึกว่าคุณจะต้องกระทำในลักษณะใดลักษณะหนึ่งบ่อยครั้ง หรือรู้สึกว่าคุณนั้นเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องทำ เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิดต่อตนเอง โดยบรรทัดฐานทางศีลธรรมจะแตกต่างจากบรรทัดฐานทางสังคมที่ความรู้สึกของบุคคลขึ้นอยู่กับความคิดของผู้อื่น

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่ามีการวิจัยมากมายที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคและการใช้หลัก 3Rs ในการจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่แล้ว แต่ส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การลดการใช้และการรีไซเคิล งานวิจัยที่มุ่งเน้นไปที่การใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภคยังมีจำกัด โดยเฉพาะงานวิจัยในประเทศไทยที่พบ จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ประเภทกล่องพัสดุ (ฉัตรยาพร เสมอใจ และคณะ, 2564) และผลิตภัณฑ์ยานยนต์ที่ผลิตซ้ำ (Rachada & Sujitra, 2020) แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ในชีวิตประจำวัน ทั้ง ๆ ที่การใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ในชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการปัญหาขยะและการบริโภคเพื่อความยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ โดยใช้แบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) เนื่องจากเป็นแบบจำลองที่มีปัจจัยที่ยอมรับได้มากที่สุดที่สามารถอธิบายอิทธิพลที่มีต่อจิตใจของผู้บริโภค และคาดการณ์ผลการตอบสนองพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ดีที่สุด (Kotler & Keller, 2016) และตามที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ว่า ปัจจัยที่อยู่ในทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน อันได้แก่ ทศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจทั้งหมด ในบางครั้งต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย โดย Liu et al. (2019) ได้ทำการศึกษาและพบว่า แบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่มีปัจจัยบรรทัดฐานทางศีลธรรม สามารถอธิบายผลลัพธ์ได้ดีกว่าแบบจำลองดั้งเดิม และบรรทัดฐานทางศีลธรรมก็ส่งผลอย่างมากต่อความตั้งใจต่อการเกิดพฤติกรรม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หากผู้บริโภครู้สึกจากภายในตนเองว่าการใช้ซ้ำเป็นสิ่งที่จะต้องทำก็จะมี ความตั้งใจในการใช้ซ้ำ

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับทศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง มาใช้เป็นตัวแปรต้นในกรอบแนวคิด โดยมีความสอดคล้องกับแบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่กล่าวว่าปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดความตั้งใจต่อพฤติกรรม และได้นำแนวคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางศีลธรรมมาใช้เป็นตัวแปรต้นในกรอบแนวคิดร่วมกับปัจจัยอื่นในแบบจำลองทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เนื่องจากบรรทัดฐานทางศีลธรรมเป็นปัจจัยที่เกิดจากความรู้สึกภายในของบุคคลเอง ซึ่งต่างจากปัจจัยอื่นที่ได้รับความอิทธิพลจากภายนอก โดยอาจเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้บริโภคเกิดการกระทำพฤติกรรมขึ้น แนวคิดทั้งหมดได้ถูกนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (โดย ชญานิน ส่งศิลป์สอาด)

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยนี้คือผู้บริโภคชาวไทย ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป สามารถตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง และอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี และผู้วิจัยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Cochran (1977) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5% ผลลัพธ์ที่ได้คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 385 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่จำนวน 400 คน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในระดับที่เชื่อถือได้

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด โดยกำหนดกรอบแนวคิดจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง บรรทัดฐานทางศีลธรรม และความตั้งใจในการใช้ซ้ำ จำนวน 20 ข้อ พัฒนาจาก Wan and other (2012) Ertz and other (2017) และ Wan and other (2021)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมใช้ซ้ำ จำนวน 9 ข้อ พัฒนาจาก Ertz et al. (2017)

แบบวัดที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดเป็นแบบวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัด 5-point Likert scale จาก 1 (ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ถึง 5 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง) และแบบวัดพฤติกรรมการใช้ซ้ำ จาก 1 (ไม่เคยทำ) ถึง 5 (ทำเป็นประจำ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Google Forms เพื่อสร้างแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) จากนั้นนำลิงก์ของแบบสอบถามไปโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์ของผู้วิจัยเอง และทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรีช่วยตอบแบบสอบถาม และช่วยส่งลิงก์ของแบบสอบถามต่อไปยังบุคคลอื่น ๆ ที่ยินดีตอบแบบสอบถาม โดยหากผู้ตอบแบบสอบถามไม่สะดวกที่จะทำแบบสอบถามต่อ สามารถหยุดทำได้ทันที

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดมาลงรหัส (Coding) ในโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการประมวลผล โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ถูกวิเคราะห์และรายงานด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ในขณะที่ข้อมูลเกี่ยวกับ ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง บรรทัดฐานทางศีลธรรม ความตั้งใจในการ

ใช้ซ้ำ และพฤติกรรมใช้ซ้ำ ถูกวิเคราะห์และรายงานด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาอิทธิพลของตัวแปรต้น (ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม) ที่มีต่อตัวแปรตาม (ความตั้งใจในการใช้ซ้ำ) และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) เพื่อหาอิทธิพลของตัวแปรต้น (ความตั้งใจในการใช้ซ้ำ) ที่มีต่อตัวแปรตาม (พฤติกรรมใช้ซ้ำ) โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) ที่ .05

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลและสรุปผลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม และความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้

ตัวแปรอิสระ	ความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้		
	Standardized Coefficient (β)	t -value (t)	Sig.
ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ	.40	10.759	.00
บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ	.03	.898	.37
การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง	.34	8.315	.00
บรรทัดฐานทางศีลธรรม	.21	5.771	.00

$R^2 = .69$, Adjusted $R^2 = .69$, $F = 224.15$

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวม ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) ที่ได้เท่ากับ .69 หมายความว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม ส่งผลในเชิงบวกต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 69

เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปรพบว่า ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ บรรทัดฐานทางศีลธรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยตัวแปรทำนายที่มีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดคือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ ($\beta = .40$, $p < .05$) รองลงมาคือ การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ($\beta = .34$, $p < .05$) และบรรทัดฐานทางศีลธรรม ($\beta = .21$, $p < .05$) ในขณะที่บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ ไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของกลุ่มตัวอย่างได้ ($\beta = .03$, $p > .05$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ และพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้

ตัวแปรอิสระ	พฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้		
	Standardized Coefficient (β)	t-value (t)	Sig.
ความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้	.47	10.639	.00

$R^2 = .22$, Adjusted $R^2 = .22$, $F = 113.20$

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ส่งผลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) ที่ได้เท่ากับ .22 ซึ่งหมายความว่า ความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ส่งผลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ทศนคติส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค	ยอมรับสมมติฐาน
2. บรรทัดฐานของบุคคลส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค	ยอมรับสมมติฐาน
4. บรรทัดฐานทางศีลธรรมส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค	ยอมรับสมมติฐาน
5. ความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ส่งผลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค	ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ทศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทศนคติต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำในระดับมาก โดยมีทศนคติว่าการที่คนใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้คือสิ่งที่ดี มีประโยชน์ เป็นสิ่งที่เหมาะสมผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเข้าใจถึงประโยชน์ของการใช้ซ้ำ เพราะโดยส่วนใหญ่เราจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เมื่อศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจึงยิ่งมีความเข้าใจถึงข้อดีของการรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังที่ดวงเดือน พันธมนาวิน (2523) อธิบายว่า ทศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล เป็นเครื่องแสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้ทางด้านที่หรือไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hasan, Harun and Hock (2015) ที่กล่าวว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า

ปริญญาดรี เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อการเกิดทัศนคติที่ดีต่อการลดการใช้พลาสติก

บรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีบรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำในระดับปานกลางโดยมีบรรทัดฐานมาจากการโน้มน้าวของกลุ่มรณรงค์สิ่งแวดล้อม ความคาดหวังของครอบครัว สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 20 – 29 ปี มีอาชีพเป็นนักเรียน / นักศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่บุคคลต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคมรอบข้างโดยเฉพาะครอบครัวและเพื่อน เชื่อถือผู้มีอิทธิพลในโลกออนไลน์มากกว่าสื่อโฆษณาแบบดั้งเดิม (ศูนย์วิจัยความเป็นอยู่ฮาคูโฮโด อาเซียน, 2563) แต่ในขณะที่เดียวกันกลับพบว่า การโน้มน้าวของสื่อมวลชน Influencer หรือผู้คนในสื่อสังคมออนไลน์ และความคาดหวังของเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานไม่ได้มีผลต่อบรรทัดฐานของกลุ่มตัวอย่างมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wan, Cheung and Shen (2012) ที่พบว่าบรรทัดฐานของบุคคลส่งผลอย่างมากต่อความตั้งใจที่มีต่อพฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่ของผู้บริโภคที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย เป็นไปตามที่ Conner and Armitage (1998) ได้กล่าวว่า บรรทัดฐานของบุคคลมีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมที่จำกัดผลลัพธ์ที่ได้มีความไม่แน่นอน จึงจำเป็นต้องใช้ปัจจัยอื่นเข้ามาช่วยด้วย

การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเองในระดับมาก โดยสามารถรับรู้การควบคุมตนเองให้ใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ รับรู้ว่าการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ไม่ใช่เรื่องยาก สามารถใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้อย่างง่ายดายทุกครั้งที่ใช้ผลิตภัณฑ์ และมีการรับรู้ว่าจะให้คนอื่นจะไม่ทำเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม แต่หากตนเองทำก็จะสามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ ตามที่ Ajzen (1991) และ ชูชัย สมितिไกร (2562) อธิบายว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ส่วนหนึ่งเกิดจากความเชื่อที่สะท้อนจากปัจจัยภายใน เช่น ข้อมูล ความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ting et al. (2020) ที่พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของของตนเองในระดับที่สูงมาก บรรทัดฐานทางศีลธรรม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีบรรทัดฐานทางศีลธรรมต่อพฤติกรรมใช้ซ้ำในระดับมาก โดยมีความรู้สึกที่ไม่ควรทิ้งสิ่งของใดก็ตามที่สามารถใช้ซ้ำได้ รู้สึกผิดหากไม่ใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ รู้สึกว่าทุกคนควรมีความรับผิดชอบในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ รู้สึกว่าการไม่ใช้สิ่งของซ้ำต่อหลักการในชีวิต และรู้สึกว่าการไม่ใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้เป็นสิ่งที่ผิด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม จึงมีความรู้สึกว่าเป็นที่จะต้องรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิดต่อตนเอง (Schwartz, 1977) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu, Liu and Mo (2019) ที่พบว่าบรรทัดฐานทางศีลธรรมส่งผลอย่างมากต่อความตั้งใจในการซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภคที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ความตั้งใจในการใช้ซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการใช้ซ้ำในระดับมาก โดยมีความตั้งใจว่าจะใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ จะคำนึงถึงการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ และจะคำนึงถึงการเปลี่ยนไปใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้อื่น ๆ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงมีความรู้ในด้านสิ่งแวดล้อม และความรู้เหล่านั้นได้ก่อให้เกิดเป็นทัศนคติ เป็นไปตามทฤษฎีของ Ajzen (1991) ที่กล่าวว่าทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความตั้งใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตยาพร เสมอใจ, สร้อยบุปผา สาตร์มุล และศุภวัฒน์ สุขะประเมษฐ (2564) ที่พบว่าผู้บริโภคชาวไทยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความตั้งใจในการนำกล่องพัสดุใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำอีก เพราะต้องการรักษาสิ่งแวดล้อม ช่วยลดโลกร้อน ช่วยลดปริมาณขยะ

พฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ในระดับปานกลาง โดยมีพฤติกรรมพกถุงผ้าที่ใช้ซ้ำได้ทุกครั้งไปซื้อของ และปฏิเสธถุงพลาสติกและถุงกระดาษจากร้านค้า โดยใช้ถุงผ้าหรือใช้มือเปล่าถือของแทน สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเช่นนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบัน ร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ได้มีนโยบายงดแจกถุงพลาสติก ทำให้ผู้บริโภคต้องหันมาใช้ถุงผ้าแทน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมพกแก้วน้ำหรือกระบอกน้ำที่ใช้ซ้ำได้ทุกครั้งที่ออกจากบ้าน แทนการซื้อขวดน้ำแบบใช้แล้วทิ้ง ซื้องูผ้าแบบใช้ซ้ำได้หากลืมนำติดตัวไปตอนไปซื้อของ นำขวดพลาสติกที่ใช้แล้วมาทำความสะอาดเพื่อใส่น้ำดื่มในครั้งต่อไป และนำแก้วแบบใช้ซ้ำได้ไปด้วยทุกครั้งไปซื้อกาแฟหรือเครื่องดื่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ertz, Huang, Jo, Karakas and Sarigollü (2017) ที่พบว่าชาวเอเชียมีความตั้งใจในการใช้ซ้ำสูง จึงส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการใช้ซ้ำบรรจุภัณฑ์แบบใช้ซ้ำได้ แต่ในขณะเดียวกันยังคงมีผู้บริโภคที่ซื้อกาแฟหรือเครื่องดื่มที่บรรจุในแก้วแบบใช้แล้วทิ้ง และแทบจะไม่ซื้อแก้วแบบใช้ซ้ำได้หากลืมนำแก้วไปเองตอนไปซื้อกาแฟหรือเครื่องดื่ม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริโภคอายุระหว่าง 20 – 29 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ting (2020) ที่พบว่าความสะกดส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมการใช้ซ้ำในผู้บริโภคอายุระหว่าง 18 – 30 ปี การใช้ถุงผ้าสามารถทำได้ง่าย ส่วนการพกแก้วน้ำหรือกระบอกน้ำแบบใช้ซ้ำได้นั้นผู้บริโภคบางส่วนอาจจะรู้สึกว่ายากกว่าเมื่อเทียบกับการซื้อเครื่องดื่มที่บรรจุในแก้วแบบใช้แล้วทิ้งได้เลย

อภิปรายผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อพฤติกรรมการใช้ซ้ำกับความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค ผลการวิจัยแสดงว่าทัศนคติส่งผลต่อความตั้งใจใช้ซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hasan, Harun and Hock (2015) ที่พบว่าทัศนคติของผู้บริโภคส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจในการลดการใช้พลาสติก เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริโภคมีความใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงเกิดเป็นทัศนคติที่ดีต่อการใช้ซ้ำ และมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ เพราะเชื่อว่าการใช้ซ้ำจะเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม ตามที่ Bearden, Ingram and LaForge (2005) และ Robbins (2005) อธิบายว่า ทัศนคติเป็นการประเมินทางเลือกของผู้บริโภค และเป็นกระบวนการตอบสนองต่อความพอใจหรือไม่พอใจในผลิตภัณฑ์ บริการ หรือตราสินค้า

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานของบุคคลต่อพฤติกรรมการใช้ซ้ำกับความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค ผลการวิจัยแสดงว่าบรรทัดฐานของบุคคลไม่ส่งผลต่อความตั้งใจใช้ซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wan, Shen and Choi (2021) ที่พบว่า บรรทัดฐานของบุคคลแทบจะไม่มีความเกี่ยวข้องต่อความตั้งใจใช้ซ้ำของผู้บริโภค ดังที่ Schwartz (1977) กล่าวว่า ผู้คนอาจนำความคาดหวังของผู้อื่น (บรรทัดฐานของบุคคล) มากำหนดเป็นบรรทัดฐานส่วนตัว (ทางศีลธรรม) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงอายุที่มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ผู้บริโภคอาจรับรู้ว่ามีผู้อื่นมีความคิดเห็นต่อการใช้อ้อย่างไร แต่ที่เกิดการกระทำนั้นเนื่องมาจากความรู้สึกภายในของตนเองมากกว่า เป็นไปตามที่ Ajzen (1991) และ Kelman (1974) อธิบายว่า บรรทัดฐานของบุคคลนั้น ไม่มีรูปแบบตายตัวที่เห็นได้ชัดเจน และอาจไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรม

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเองกับความตั้งใจในการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค ผลการวิจัยแสดงว่าการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเองส่งผลต่อความตั้งใจใช้ซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lin, Tseng, Chang and Yang (2022) ที่พบว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมมีอิทธิพลอย่างมากต่อความตั้งใจต่อพฤติกรรม เป็นไปตามที่ Ajzen (1991) และ ชูชัย สมितिไกร (2562) อธิบายไว้ว่า การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเป็นความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีต การคาดคะเนรวมถึงปัจจัยเอื้ออำนวยและอุปสรรค การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความตั้งใจ

ถ้าบุคคลเชื่อว่าตนเองไม่มีโอกาสหรือทรัพยากรเพียงพอที่จะกระทำพฤติกรรมใด มักจะไม่เกิดความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ในงานวิจัยนี้จึงสามารถอธิบายได้ว่าผู้บริโภคที่รู้ว่าตนเองมีปัจจัย (เช่น เงิน เวลา ความรู้) มากพอที่จะสามารถใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ และรู้ว่าเมื่อกระทำแล้วจะเกิดผลอย่างไร จึงมีความตั้งใจที่จะใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ รวมถึงในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้เช่น ถูผ้า แก้วน้ำ สามารถหาซื้อได้ง่ายและมีราคาไม่แพง หรือในบางร้านค้าอาจมีการนำผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้มาเป็นของแถมให้ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าและบริการ เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมใช้จ่าย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัดฐานทางศีลธรรมกับความตั้งใจในการใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ของผู้บริโภค ผลการวิจัยแสดงว่าบรรทัดฐานทางศีลธรรมส่งผลต่อความตั้งใจใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wan, Shen and Choi (2021) ที่พบว่า บรรทัดฐานทางศีลธรรมเป็นปัจจัยที่เกิดจากความผูกพันกับสถานที่ส่งผลให้เกิดความตั้งใจต่อพฤติกรรมการนำกลับมาใช้ใหม่ ตามที่ Conner and Armitage (1998) อธิบายว่า บรรทัดฐานทางศีลธรรมเป็นค่านิยมที่สังคมกำหนดให้กับพฤติกรรมเฉพาะ โดยส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ และทำงานควบคู่ไปกับทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจ งานวิจัยนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริโภคจะเกิดความรู้สึกไม่ดีหากไม่ใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ โดยอาจรับรู้ว่าจะไม่กระทำจะส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม จึงมีความตั้งใจที่จะใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้กับพฤติกรรมใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ของผู้บริโภค ผลการวิจัยแสดงว่าความตั้งใจใช้จ่ายส่งผลต่อพฤติกรรมใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ting et al. (2020) ที่พบว่าความตั้งใจใช้จ่ายส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมใช้จ่าย เป็นไปตามที่ Ajzen (1991) อธิบายว่า ยิ่งมีความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมมากเท่าใด ก็ยังมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมากขึ้นเท่านั้น แต่พฤติกรรมของคนส่วนใหญ่อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นร่วมด้วย โดยอาจเป็นความพร้อมของโอกาสและทรัพยากรที่จำเป็น เช่น เวลา เงิน ทักษะ ความร่วมมือของผู้อื่น เป็นต้น บุคคลจะเกิดการกระทำเท่าที่มีโอกาสและทรัพยากรที่จำเป็น และตั้งใจจะกระทำพฤติกรรมตามความต้องการให้สำเร็จ ในงานวิจัยนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริโภคมีความตั้งใจมากต่อพฤติกรรมใช้จ่าย จึงเกิดพฤติกรรมใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ และกระทำด้วยความเต็มใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. นักสื่อสารการตลาดทั้งของภาครัฐและเอกชนควรมีการสื่อสารเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ โดยอาจมีการให้ข้อมูลที่เป็นความรู้แก่ผู้บริโภค บอกถึงประโยชน์ของการใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ เช่น การใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้สามารถช่วยลดปริมาณขยะและลดการเกิดมลพิษในสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อหลักอย่างโทรทัศน์ หรือสื่อสังคมออนไลน์

2. ผู้บริโภคอาจมีความรู้สึกว่าการพกพาผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้เป็นเรื่องยุ่งยาก ไม่สะดวก ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องช่วยอำนวยความสะดวก ทำให้ผู้บริโภครู้สึกว่าการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้เป็นเรื่องง่ายสะดวกต่อการพกพา ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของผู้ใช้

3. นักสื่อสารการตลาดอาจพิจารณาใช้การส่งเสริมการตลาด (Sales promotion) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการตัดสินใจซื้อและกระตุ้นพฤติกรรมใช้จ่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้จ่ายได้ เช่น การได้รับส่วนลดหากนำภาชนะใส่อาหารมาเอง

4. ภาครัฐอาจต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากขยะพลาสติก อาจมีกฎหมายหรือข้อบังคับที่ส่งเสริมการใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ และทำให้ผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยในอนาคตที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค อาจใช้ทฤษฎีอื่นมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Bandura (1986) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์ใน 3 ปัจจัยที่สัมพันธ์กัน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มาจากระบบการรับรู้ อิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่โน้มน้าวใจ และพฤติกรรมต่อเนื่องที่ถูกควบคุมโดยสิ่งที่บุคคลรับรู้

2. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะตัวแปรทัศนคติ บรรทัดฐานของบุคคล การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง และบรรทัดฐานทางศีลธรรม ในอนาคตควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อความตั้งใจใช้ซ้ำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ของผู้บริโภค เช่น ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการสื่อสารการตลาด) และปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (อายุ เพศ การศึกษา รายได้ และอาชีพ)

3. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาผู้บริโภคที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเรียน งานวิจัยในอนาคตควรศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มอื่น เช่น ผู้บริโภคเจนเนอเรชันวาย เนื่องจากเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้ และกำลังกลายมาเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญ

4. งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี งานวิจัยในอนาคตควรศึกษาจังหวัดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเมืองหลักหรือเป็นที่นิยม เช่น สระแก้ว ปราจีนบุรี อ่างทอง หรืออาจมีการเปรียบเทียบกันระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง เพื่อให้ทราบข้อมูลและความคิดเห็นที่หลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2565). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564. เอพี คอนเน็กซ์. <https://www.pcd.go.th/garbage>
- ฉัตยาพร เสมอใจ, สร้อยบุปผา สาตร์มูล และศุภวัฒน์ สุขะปรเมษฐ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการใช้กล่องพัสดุใช้แล้วนำกลับมาใช้ซ้ำของผู้บริโภคชาวไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 15(3), 120-131.
- ชูชัย สมितिไกร. (2562). *พฤติกรรมผู้บริโภค* (7). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุนานาวิน. (2523). *การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม*. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Ahmadi, M. (2017). Evaluating the performance of 3Rs waste practices: Case study-region one municipality of Tehran. *Adv Recycling Waste Manag, an open access journal*, 2(2), 1-6. <https://doi.org/10.4172/2475-7675.1000130>
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- Allport, G. (1967). *Reading in attitude theory and measurement*. John Welley and Sons.
- Bearden, B., Ingram, T., & LaForge, B. (2005). *Marketing: Principle and perspectives*. McGraw-Hill.

- Conner, M., & Armitage, C. J. (1998). Extending the theory of planned behavior: A review and avenues for further research. *Journal of Applied Social Psychology, 28*(15), 1429–1464.
- Engel, J. F., Blackwell, R. D., & Miniard, P.W. (1993). *Consumer behavior* (8th ed.). Fort Worth: Dryden Press.
- Ertz, M., Huang, R., Jo, M., Karakas, F., & Sarigollü, E. (2017). From single-use to multi-use: Study of consumers' behavior toward consumption of reusable containers. *Journal of Environmental Management, 193*, 334-344. <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2017.01.060>
- Hasan, S., Harun, R., & Hock, L. (2015). Application of theory of planned behavior in measuring the behavior to reduce plastic consumption among students at Universiti Putra Malaysia, Malaysia. *Procedia Environmental Sciences, 30*, 195–200. <https://doi.org/10.1016/j.proenv.2015.10.035>
- Kotler, P., & Keller, K.L. (2016). *Marketing management*. Pearson.
- Lin, Y., Tseng, H. T., Chang, A., & Yang, C. (2022). A value adoption approach to sustainable consumption in retail stores. *International Journal of Retail & Distribution Management*. <https://doi.org/10.1108/IJRDM-07-2021-0326>
- Liu, T. M., Liu, Y., & Mo, Z. (2019). Moral norm is the key: An extension of the theory of planned behaviour (TPB) on Chinese consumers' green purchase intention. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics, 32*(8), 1823-1841. <https://doi.org/10.1108/APJML-05-2019-0285>
- Missouri Department of Natural Resources. (n.d.). *Reduce, Reuse and Recycle*. <https://dnr.mo.gov/waste-recycling/reduce-reuse-recycle>
- Olsen, V. N., Sijtsema, J. S., & Hall, G. (2010). Predicting consumers' intention to consume ready-to-eat meals. The role of moral attitude. *Appetite, 55*(3), 534-539. <http://doi.org/10.1016/j.appet.2010.08.01>
- Rachada P., & Sujitra V. (2020). Enhancing purchase intention in circular economy: An empirical evidence of remanufactured automotive product in Thailand. *Resources, Conservation & Recycling, 156*, 1-11. <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2020.104702>
- Robbins, P. S. (2005). *Organization behavior*. Pearson Education.
- Schwartz, S. H. (1977). *Normative influences on altruism*. Academic Press.
- Schiffman, G. L., & Kanuk, L. L. (2000). *Consumer behavior* (7). Prentice Hall.
- T'ing, L., Moorthy, K., Mei, C., Yin, F., Ying, W., Khong, C., Chern, G., & Lin, T. (2020). Determinants of 3Rs behaviour in plastic usage: A study among Malaysians. *Heliyon, 6*(12). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05805>
- Wan, C., Cheung, R., & Shen, G. (2012). Recycling attitude and behavior in university campus: a case study in Hong Kong. *Facilities, 30*(13/14), 630-646. <https://doi.org/10.1108/02632771211270595>

Wan, C., Shen, G., & Choi, S. (2021). The place-based approach to recycling intention: Integrating place attachment into the extended theory of planned behavior. *Resources, Conservation & Recycling*, 169, 1-12.
<https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2021.105549>

Wang, Y., Wiegerinck, V., Krikke, H., & Zhang, H. (2013). Understanding the purchase intention towards remanufactured product in closed-loop supply chains: An empirical study in China. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 43(10), 866-888. <https://doi.org/10.1108/IJPDLM-01-2013-0011>

มหาวิทยาลัยบูรพา

อิทธิพลของมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทาง
ท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยา มิวสิคเฟสติวล 2023

THE INFLUENCE OF DESTINATION IMAGE PERSPECTIVE AND TOURIST MOTIVATION
TOWARDS TRAVEL INTENTION FOR PATTAYA MUSIC FESTIVAL 2023

สิษฐณัฐ บุญนาค (Sitthanat Bunnag)¹
วงศ์จันทร์ ไพโรจน์ (Wongjun Pairoj)²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยา มิวสิคเฟสติวล โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 250 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

ผลการวิจัยพบว่า มุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยา มิวสิคเฟสติวล ซึ่งมุมมองด้านภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวมีอิทธิพลกับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากผลลัพธ์ที่ได้สามารถระบุได้ว่าแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวเป็นตัวกลางระหว่างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดีมีค่าอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของสัมประสิทธิ์เส้นทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยมีความเหมาะสม เนื่องจากมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และแต่ละองค์ประกอบของโมเดลมีความเที่ยงตรง มีความสามารถในการพยากรณ์ได้ระดับดีและเป็นที่ยอมรับได้

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว, แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว, ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว, พัทยา มิวสิคเฟสติวล,

Abstract

The purposes of this research were to study causal relationship between destination image perspective and tourist motivation towards travel intention for Pattaya music festival the samples were Thai tourists traveling to Pattaya Music Festival 250 people. The data received were calculated and analyzed using descriptive statistics. The path analysis was used to test the hypotheses. The Structural equation modeling: SEM was used to test performance of private hospitals model.

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

² อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวและการบริการ วิทยาลัยการท่องเที่ยว การบริการ และกีฬา มหาวิทยาลัยรังสิต

The findings revealed that destination image perspective and tourist motivation has influence direct and indirect to travel intention for Pattaya music festival. Results from structural equation modeling indicated that the destination image perspective influenced the music festival travel intention at the .001 level of statistical significance. From the results, it can be identified that tourist motivation is the mediator between tourism image and travel intention and the causal model developed was appropriate. They were consistent with the empirical data. Elements of the model were accurate (Validity) and had the ability to predict and were an acceptable level.

Keyword: Destination image perspective, Tourist motivation, Travel intention, Pattaya music festival.

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกุญแจที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก (Chancharat, 2011; Manzoor et al., 2019) โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ในด้านการพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่สามจังหวัดในภาคตะวันออก โดยเมืองพัทยาเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว มีการพัฒนาและนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายสิ่งสำคัญคือการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประชาชนในพื้นที่เมืองพัทยาและจังหวัดชลบุรีทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน (Pattaya City, 2022) ทั้งนี้เมืองพัทยาได้ทำความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีเพื่อจัดงานพัทยามิวสิคเฟสติวัล (Pattaya Music Festival 2023) โดยมีรูปแบบการจัดงานในทุกวันศุกร์และวันเสาร์ตลอดเดือนมีนาคม 2566 จำนวน 4 สัปดาห์ บริเวณชายหาดพัทยาและเวทีเกาะล้าน ซึ่งรวมศิลปินและวงดนตรีทั้งไทยและเทศอย่างคับคั่ง ซึ่งมีสร้างภาพลักษณ์ให้เมืองพัทยาเป็นเมืองแห่งเสียงดนตรีและเพื่อสร้างกระแสให้เกิดการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้เดินทางท่องเที่ยวเมืองพัทยาและจังหวัดชลบุรี อีกทั้งเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ โรงแรมที่พักและร้านค้าสร้างรายได้ มียอดจองเพิ่มขึ้นเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี, 2566)

ทั้งนี้เทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวัลจัดเป็นงานฟรีคอนเสิร์ตที่จัดต่อเนื่องยาวนานและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยเริ่มจัดงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นภายใต้ธีม Sound on the Sand หรือเสียงเพลงบนผืนทราย ผสมผสานความโมเดิร์น ของเทศกาลดนตรีริมชายหาดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของประเทศไทยกับอัตลักษณ์ของเมืองพัทยาที่ชัดเจนในความเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามติดอันดับโลก (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี, 2566) เพื่อสร้างกระแสและกระตุ้นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทยให้เดินทางมาท่องเที่ยวในเมืองพัทยาและจังหวัดชลบุรีเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้สู่เมืองพัทยา และจังหวัดชลบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อีกด้วย (องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 2566)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงอิทธิพลของมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวัล 2023 ผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงการสร้างกลยุทธ์ภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวและแรงจูงใจในการท่องเที่ยวอยู่ในมิติใด และส่งผลที่ดี

ขึ้นต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยอย่างไร ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาจะนำไปสู่กลยุทธ์ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่จะสามารถกระตุ้นแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาติในการจัดงานเทศกาลดนตรีพิทยาและพัฒนาแผนงานการดำเนินงานของการจัดงานในโอกาส ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างมุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวและแรงจูงใจของ นักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยาเมืองวิเศษเสด็จ

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว (Tourism Destination Image)

ในการศึกษาภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดึงดูดใจและ รักษานักท่องเที่ยว ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวจุดหมายปลายทางที่น่าดึงดูดจะช่วยส่งเสริมประสบการณ์ของ นักท่องเที่ยวและสร้างความพึงพอใจที่กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ (Phan, 2016; Lee, & Syah, 2018) San Martín and Rodríguez Del Bosque (2008) กล่าวว่า ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวมี ปัจจัยห้าประการที่ประกอบด้วย: ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สภาพภูมิอากาศ สภาพธรรมชาติ ความประทับใจ ของปลายทาง และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ส่วน Morachat (2003) ระบุว่า ในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย 5A's คือ 1. สิ่งดึงดูด (Attractions) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สิ่งดึงดูดเชิงธรรมชาติ (Natural attractions) และ สิ่งดึงดูดที่มนุษย์สร้างขึ้น (Built attractions) รวมถึงกิจกรรมที่มนุษย์จัดทำขึ้นเป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว 2. การเข้าถึง (Accessibility) การเข้าถึงหรือการคมนาคมที่จะสามารถนำนักท่องเที่ยวไปสู่แหล่งเที่ยวนั้นได้อย่าง สะดวกสบายและปลอดภัย 3. ที่พัก (Accommodation) มีจำนวนที่พักที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวอีกทั้งต้องมี ราคา ประเภทห้องพักที่หลากหลาย เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกได้ตามความเหมาะสม ส่วนทำเลที่ตั้งของที่พักไม่ควรห่างจากแหล่งท่องเที่ยว 4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ สิ่งที่จะต้องมีในขั้นพื้นฐานเพื่อ บริการแก่นักท่องเที่ยวเช่น ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก สถานบันเทิง สถานบริการต่าง ๆ ระบบสาธารณูปโภค ตู้เอทีเอ็ม สถานรักษาพยาบาล สถานีตำรวจ รวมถึงระบบรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ และ 5. กิจกรรมต่าง ๆ (Activities) ที่ทำให้ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายในการท่องเที่ยวทำให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวบางกลุ่มที่เลือกสถานที่ท่องเที่ยวจากกิจกรรมที่จะได้ทำในขณะที่ท่องเที่ยวที่ ปลายทาง

แนวคิดแรงจูงใจในการท่องเที่ยว (Travel Motivation)

แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเป็นแรงผลักดันให้คนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านความ ต้องการทางสังคมและจิตวิทยา แรงจูงใจในการท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจที่จะตอบสนอง ความต้องการส่วนตัว (Sharpley, 2006; Treesuwan, 2010) จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรม ทางการท่องเที่ยว (Iso-Ahola & Allen, 1982)) ซึ่งในทฤษฎีแรงจูงใจของ Gray (1970) เสนอแรงจูงใจใน การท่องเที่ยวที่ถูกกระตุ้นจากแรงจูงใจที่แตกต่างกันดังนี้ 1. แรงจูงใจในการชอบเดินทาง ความเพลิดเพลิน

และความบันเทิง จากการหลีกเลี่ยงความจำเจแบบเดิม ๆ ค้นหาสิ่งดึงดูดใจและประสบการณ์แปลกใหม่ ชอบเดินทางท่องเที่ยวหลายแห่งมากกว่าอยู่ที่เดียวนาน ๆ (Wanderlust) 2. แรงจูงใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่อเสียง ชอบใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่เดียวนาน ๆ ในขณะที่ Dann (1977) เชื่อว่าแรงจูงใจแบบผลึกเป็นแรงจูงใจทางสังคมและจิตวิทยาที่กระตุ้นให้คนออกเดินทางแรงจูงใจประเภทนี้เป็นแรงผลักดันที่ทำให้ผู้คนตัดสินใจออกเดินทางท่องเที่ยวหรือออกจากสภาพแวดล้อมแบบเดิม ๆ เช่น ความเพลิดเพลินในการพักผ่อนหย่อนใจ การหลุดพ้นหรือหนีจากงานประจำการค้นหาตัวเอง ส่วนในงานวิจัยของวัชรภรณ์ จุลทา (2566) พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อชมเทศกาลดนตรีเป็นกลุ่มที่มีความหลากหลายในทุกเพศทุกวัย ให้ความสนใจกับเทศกาลดนตรีที่มีลักษณะดึงดูดใจ มีกิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ ตอบสนองแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวได้ เป็นพื้นที่ปลอดภัย และนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในสุขภาพและสุขอนามัยของตนเองขณะท่องเที่ยวพักผ่อนในระดับมากที่สุด อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีบริบทของการเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงดนตรีในภาพรวมระดับมากที่สุด จากความโดดเด่นของเทศกาลดนตรี การมีมาตรฐานความปลอดภัยและคุณภาพการสร้างเชื่อมั่นด้านสุขอนามัยและความสะอาด

แนวคิดความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว

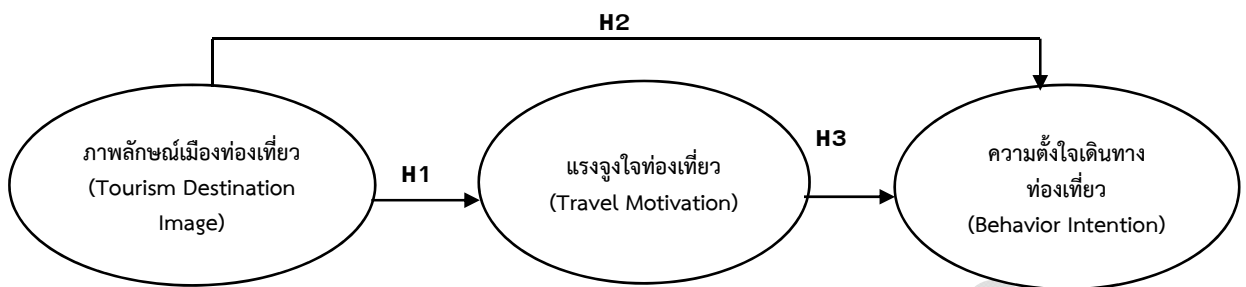
ความตั้งใจในเชิงพฤติกรรม (TBI) ความตั้งใจที่จะพยายามทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งเป็นปัจจัยการจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม เป็นตัวบ่งชี้ว่าบุคคลได้ทุ่มเทความพยายามที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen, 1991) โดยความยินดีและเต็มใจที่จะใช้บริการ แนะนำบุคคลอื่นให้มาใช้บริการ และการกลับมาใช้บริการนั้นอีก (Zeithaml, et al., 1996; Zeithaml, 2000; Cao & Chen, 2011) ส่วนความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกิดจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนบุคคลที่ถูกกระตุ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ปัจจัยที่อิทธิพลคือความน่าสนใจและสิ่งดึงดูดใจของสถานที่ท่องเที่ยวปลายทางและการได้รับการเอาใจใส่ รองลงมาคือความรู้สึกด้านความปลอดภัยและสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ความสำคัญและประโยชน์ของการกลับมาเยือนซ้ำต่อการท่องเที่ยวการกลับมาเยือนหรือใช้บริการซ้ำเกิดจากความตั้งใจของบุคคลโดยจะมีการบอกเล่าถึงคุณประโยชน์และประสบการณ์ดี ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหรือบริการที่ตนได้รับถ่ายทอดเรื่องราวไปยังผู้อื่นส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว (Cao & Chen, 2011)

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

สมมติฐานที่ 2: มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว เทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวัล

สมมติฐานที่ 3: แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว เทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวัล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวล โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 250 ตัวอย่าง เป็นไปตามกฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ของการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ประเภทพหุตัวแปร ตามที่ Ding, Velicer, & Harlow (1995) ที่พบว่า งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ประเภทพหุตัวแปรที่ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเพียง 100-150 คน สามารถให้ผลการวิจัยเป็นที่น่าพอใจผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างให้เหมาะสมกับงานวิจัย โดยทำการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวล 5 พื้นที่ ได้แก่ เวทีหาดจอมเทียน, เวทีชายหาดพัทยาเหนือ โค้งดุสิต (Main stage), เวทีชายหาดพัทยาเหนือ ซอย 6, เวทีชายหาดพัทยากลางและเวทีเกาะล้าน พื้นที่ละ 50 ตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็นตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองโดยรวม ส่วนตัวแปรส่งผ่าน (Intervening variable) ได้แก่ แรงจูงใจในการท่องเที่ยวและตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยว ใช้มาตรวัดแบบช่วงระยะ (Interval scale) ซึ่งประกอบด้วย ระดับมากที่สุด = 5, ระดับมาก = 4, ระดับปานกลาง = 3 ระดับน้อย = 2 และระดับน้อยที่สุด = 1

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ได้ และข้อคำถาม ที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า 0.80 (≥ 0.80) ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้ (ชไมพร กาญจนกิจสกุล, 2555)

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูล คือ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษามุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยา มิวสิคเฟสติวัล

1. ภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.93$) ด้านราคาและความคุ้มค่า ($\bar{X}=3.87$) ด้านการเข้าถึง ($\bar{X}=3.90$) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X}=3.75$) และด้านอัตลักษณ์ในสถานที่และมรดกทางวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.64$)

2. แรงจูงใจในการท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ แรงจูงใจด้านความบันเทิงและความเพลิดเพลิน ($\bar{X}=3.95$) ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.87$) และเห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ สัมผัสประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ($\bar{X}=3.65$)

3. ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยา มิวสิคเฟสติวัล พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ ความยินดีและเต็มใจที่จะมาท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.90$) และการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งในโอกาสต่อไป ($\bar{X}=3.87$) แนะนำบุคคลอื่นให้มาใช้บริการ ($\bar{X}=3.95$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวัล

1. การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างของมุมมองด้านภาพลักษณ์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวัล ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากสถิติประเมินความกลมกลืนของตัวแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า สัดส่วนค่าสถิติไคสแควร์/ค่าชั้นแห่งความอิสระ (χ^2/df) หรือค่าซีเอ็มไอเอ็น/ดีเอฟ (CMIN/DF) มีค่าเท่ากับ 1.316 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือน้อยกว่า 3 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีกลุ่มที่กำหนดไว้ที่ระดับมากกว่าหรือเท่ากับ 0.90 พบว่า ดัชนีทุกตัวได้แก่ GFI = 0.961, AGFI = 0.910, NFI = 0.945, IFI = 0.956, CFI = 0.947 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนดัชนีที่กำหนดไว้ระดับน้อยกว่า 0.05 พบว่า RMR = 0.016 และ RMSEA = 0.034 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกัน อีกทั้งในแต่ละองค์ประกอบของโมเดลมีความเที่ยงตรง (Validity) เนื่องจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Regression weights) มีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป และมีนัยสำคัญทางสถิติตลอดจนรูปแบบที่พัฒนาขึ้นยังมีความสามารถในการพยากรณ์ความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพัทยามิวสิคเฟสติวัลได้ระดับดีและเป็นที่ยอมรับด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) เท่ากับ 0.781 หรือคิดเป็นร้อยละ 78.1 (0.781×100) ซึ่งต้องมีค่ามากกว่าร้อยละ 40 ขึ้นไป

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวโดยรวมมีผลต่อแรงจูงใจการท่องเที่ยว พบว่า มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวมีผลทางตรงต่อแรงจูงใจการท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P < 0.05$) โดยมีความสัมพันธ์เป็นบวกให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) = 0.68 นั่นคือ ถ้าเมืองพัทยามีการจัดการมุมมองด้านภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวโดยรวมดีขึ้นในสายตาของนักท่องเที่ยวจะทำให้เสริมแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย สรุปได้ว่า มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวในภาพรวมมีผลทางตรงต่อแรงจูงใจการท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวโดยรวมมีผลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล พบว่า มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวมีผลทางตรงต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล ผ่านแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P < 0.05$) โดยมีความสัมพันธ์เป็นบวก ให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) = 1.37 (TE = 1.37, DE = 0.88, IE = 0.53) ถ้าเมืองพิทยามิวสิคเฟสติวลมีการจัดการมุมมองด้านภาพลักษณ์ของเมืองท่องเที่ยวโดยรวมดีขึ้น แนวโน้มความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล จะมากขึ้น สรุปได้ว่ามุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวโดยรวมมีผลทางตรงต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวลและมีผลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจในการท่องเที่ยว จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีผลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล พบว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีผลทางตรงต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($P < 0.05$) โดยมีความสัมพันธ์เป็นบวก ให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) = 0.78 นั่นคือ แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมากขึ้นจะส่งผลต่อแนวโน้มความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวจะมากขึ้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลรายด้านตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างมุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวล พบว่า ภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวในด้านสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ด้านราคาและความคุ้มค่า ด้านการเข้าถึง ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านอัตลักษณ์ในสถานที่และมรดกทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับงานวิจัย Pereira et al. (2019) ที่ศึกษาเรื่อง Impact of travel motivation on tourist's attitude toward destination: Evidence of Mediating Effect of Destination Image พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างแรงจูงใจการเดินทางของนักท่องเที่ยวผ่านตัวกลางด้านทัศนคติต่อจุดหมายปลายทางซึ่งมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การศึกษานี้ยังมีส่วนช่วยโดยบ่งชี้ว่านักการตลาดการท่องเที่ยวต้องการพยายามทุกวิถีทางเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและทัศนคติที่ดีของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจุดหมายปลายทาง เช่นเดียวกับ Santoso (2019) ที่พบว่า ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวปลายทางและแรงจูงใจมีอิทธิพลโดยตรงต่อความพึงพอใจ และนักท่องเที่ยวความพึงพอใจส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจในการมาเยือนของนักท่องเที่ยวและ ในงานวิจัยของ San Martín & Rodríguez Del Bosque (2008) กล่าวว่า ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวมีปัจจัยห้าประการที่ประกอบด้วย: ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สภาพภูมิอากาศ สภาพธรรมชาติ ความประทับใจของปลายทาง และสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อแรงจูงใจและการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวปลายทาง

ส่วนแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ได้แก่ แรงจูงใจด้านความบันเทิงและความเพลิดเพลิน ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว และการสัมผัสประสบการณ์ที่แปลกใหม่มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมนูญก เพชรานนท์ (2559) ที่พบว่า ปัจจัยผลักดัน 4 องค์ประกอบ

ได้แก่ การพักผ่อนหย่อนใจ การหลีกเลี่ยงความวุ่นวายจากภาระงานประจำหรือสภาวะแวดล้อมเดิม การสำรวจความแปลกใหม่ การเรียนรู้การแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ, การยกระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว, การเข้าสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูด 35 ประเด็นได้ผลองค์ประกอบด้านปัจจัยดึงดูดจำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว การให้บริการสนับสนุนการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการของเจ้าบ้าน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสารสนเทศและความมั่นคงทางการเมืองและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับแรงกระตุ้นในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thammadee (2015) ที่พบว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยว ความพึงพอใจ และทัศนคติสร้างผลกระทบต่อความตั้งใจในการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง และความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ผลักดันให้นักท่องเที่ยวกลับมาประเทศไทย สำหรับแรงจูงใจในการเดินทางนั้น “ความแปลกใหม่” เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อความตั้งใจในการมาเยือนประเทศไทยอีกครั้ง ยิ่งไปกว่านั้นจากความแตกต่างของแรงจูงใจในการเดินทางระหว่างผู้มาเยือนครั้งแรกและผู้มาเยือนซ้ำ “การช้อปปิ้ง” และ “การพักผ่อน” มีแรงจูงใจที่สำคัญในการผลักดันความตั้งใจในการมาท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวที่มาเยือนครั้งแรก

สำหรับการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีผลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวัล พบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีผลต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวัล พบว่า มุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวโดยรวมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรี (TE = 1.37, DE = 0.88, IE = 0.53) รองลงมา ได้แก่ แรงจูงใจในการท่องเที่ยว (TE = 0.78) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้คือความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยวมีมากขึ้นและเมื่อได้นำปัจจัยด้านมุมมองด้านภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวมาปรับใช้และวางแผนการท่องเที่ยวหรือสร้างกลยุทธ์ขึ้นอยู่กับทั้งสองปัจจัยนี้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง ราคาและค่าน้ำกับเงินที่จ่าย โครงสร้างพื้นฐาน และสถานที่มรดกทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจเดินทางท่องเที่ยวเทศกาลดนตรีพิทยามิวสิคเฟสติวัล 2023 ดังนั้นหน่วยงานและผู้จัดงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงควรปรับปรุงเพื่อดำเนินงานในการจัดงานเทศกาลดนตรีในปีต่อไปดังนี้

1. ด้านการเข้าถึง ควรจัดทำป้ายสัญลักษณ์ที่เห็นได้ชัดและบ่งบอกถึงความหมายได้ชัดเจนเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
2. ด้านราคาและคุณค่า ควรมีการเจรจาตกลงหรือพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวคิดของผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ และบอกกล่าวให้ทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเพราะจากเก็บแบบสอบถามผู้วิจัยได้มีโอกาสพูดคุยกับนักท่องเที่ยวหลายคนซึ่งมีความคิดเห็นเดียวกันว่าราคาอาหารนั้นแพงเกินไปเพียงเพราะร้านค้ามีจำหน่ายอาหารที่เป็นอาหารไทยที่สามารถให้นักท่องเที่ยวคนไทยหาซื้อรับประทานได้สะดวก และยังเน้นการขายอาหารประเภทอาหารฝรั่งมากกว่า รวมทั้งมีร้านอาหารหลายร้านไม่แนะนำเมนูอาหารให้แก่ลูกค้า ซึ่งทำให้

นักท่องเที่ยวรู้สึกเสียตายนเงินและไม่รู้สึกถึงความคุ้มค่าของเงินที่จ่ายไปอีกด้วย ควรมีการตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการในพื้นที่เรื่องมาตรฐานการตั้งราคาสินค้า

3. โครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการจัดตั้งห้องสุขาสาธารณะเพื่อบริการนักท่องเที่ยว เพราะจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยหลายท่านให้ความเห็นว่ามีห้องห้องสุขาสาธารณะหรือรถสุขาน้อยมากในขณะที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีจำนวนเยอะมาก

4. ด้านผู้คนที่เป็นผู้อยู่อาศัยในพื้นที่เมืองพัทยา ควรให้หน่วยงานภาครัฐจัดกิจกรรมเสวนาพูดคุยกันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการให้ความร่วมมือให้นักท่องเที่ยวใช้สถานที่จอดรถหน้าอาคารบ้านเรือน การใช้คำพูดน้ำเสียง ความเป็นมิตร การเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวและอื่น ๆ

5. ด้านการประชาสัมพันธ์ ยังขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดงานเทศกาลดนตรีที่มีระยะเวลาที่กระชั้นชิดมากควรทำการประชาสัมพันธ์ก่อนการจัดงานล่วงหน้าประมาณ 3-6 เดือน ไม่ว่าจะเป็นจากเว็บไซต์และเพจในสื่อออนไลน์ของสำนักงานจังหวัด กรมการท่องเที่ยวและเมืองพัทยา เป็นต้น เนื่องจากพบว่านักท่องเที่ยวหลายท่านที่ไม่สามารถค้นหาข้อมูลทางสื่อสังคมออนไลน์ได้ตั้งนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสื่อสารหลากหลายช่องทางเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลและส่งผลการมาท่องเที่ยวในอนาคต

รายการอ้างอิง

- ชไมพร กาญจนกิจสกุล. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. ตาก: บริษัทโพเรจ็ท-โพร จำกัด
- ธรรณชนก เพชรานนท์. (2559). แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 30(94).
- เมืองพัทยา Pattaya City. (2565). *ข้อกำหนดและขอบเขตการดำเนินงาน (Term of Reference) โครงการเทศกาลดนตรีเมืองพัทยา งบประมาณปี พ.ศ. 2565*.
- วัชรภรณ์ จุลทา. (2566). การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงดนตรีของประเทศไทย กรณีศึกษา: เทศกาลดนตรีที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 16(1).
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชลบุรี. (2566). *สื่อประชาสัมพันธ์เทศกาลดนตรี Pattaya Music Festival 2023 งานดนตรีริมชายหาดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ*.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. (2566). *เปิดงานอย่างยิ่งใหญ่ เทศกาลดนตรีเมืองพัทยา PATTAYA MUSIC FESTIVAL 2023 Sound on the Sand เสียงเพลงบนผืนทราย*.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organization Behavioral and Human Decision Processes*, 50, 179-221.
- Cao, C. & Chen, J. (2011). An empirical analysis of the relationship among the service quality, customer satisfaction and loyalty of high-speed railway based on Structural Equation Model. *Canadian Social Science*, 7(4), 67-73.
- Chancharat, S. (2011). Thai tourism and economic development: The current state of research. *Kasetsart Journal (Social)*, 32, 340 – 351.

- Crompton, J. L. (1979). Motivations for pleasure vacations. *Annals of Tourism Research*, 6, 408-24.
- Dagustani, D., Kartini, D., Oesman, Y. M., & Kaltum, U. (2018). Destination image of tourist: Effect of travel motivation and memorable tourism experience. *Etikonomi: Jurnal Ekonomi*, 17(2), 307–318.
- Dann, G. (1977). Writing out the tourist in space and time. *Annals of Tourism Research*, 26, 159-187.
- Gray, J. P. (1970). *International Travel - International Trade*. Lexington Heath: Lexington Books.
- Iso-Ahola, S.E. (1982). Toward a social psychological theory of tourism motivation: a rejoinder. *Annals of Tourism Research*, 9, 256-262.
- Lee, J. W., & Syah, A. M. (2018). Economic and environmental impacts of mass tourism on regional tourism destinations in Indonesia. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 5(3), 31-41.
- Manzoor, F., Wei, L., Asif, M., Zia ul Haq, M., & Rehman, H. (2019). The Contribution of Sustainable Tourism to Economic Growth and Employment in Pakistan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(19), 3785.
- Morachat, C. (2003). *A study of destination attractiveness through tourists' perspectives: A focus on Chiang Mai, Thailand*. Unpublished doctoral dissertation, Edith Cowan University, Western Australia.
- Pereira, V., Gupta, J. J., & Hussain S. (2019). Impact of travel motivation on tourist's attitude toward destination: Evidence of Mediating Effect of Destination Image. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 1–26.
- Phan, M. D. (2016). *Destination image and psychosocial values affecting the satisfaction and loyalty of tourists to Dalat City* (Doctoral thesis). University of Economics Ho Chi Minh City.
- Santoso, S. (2019). Examining Relationships between Destination Image, Tourist Motivation, Satisfaction, and Visit Intention in Yogyakarta, *Expert Journal of Business and Management*, 7(1), 82-90.
- Sharpley, Richard. (2006). *Travel and tourism*. London: Sage Publications.
- Treesuwan A. (2010). Study of Thai tourists' characteristics in traveling to Korea. *Veridian E-Journal*, 3(1), 232-244.
- Zeithaml, A. (2000). Service quality, Profitability, and the economic worth of customers: What we know and what we need to learn. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 28(1), 67-85.
- Zeithaml, A. Berry, L. & Parasuraman, A. (1996). The behavioral consequences of service Quality. *Journal of Marketing*, 60(2), 31-46.

อุปลักษณเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูล
ภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย

THE CONCEPTUAL METAPHORS OF THE BEAUTY OF WOMEN IN THE
FICTION CATEGORY OF THAI NATIONAL CORPUS

Chengwei Liu¹

ศุภกิต บัวขาว (Supakit Buakaw)²

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยายตามแนวคิดอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff & Johnson, 2003) โดยตั้งคำค้น “งาม” ในหมวดนิยาย ของคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ - TCN และเก็บข้อมูลภาษาไทยที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิง ผลการวิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณทั้งหมดจำนวน 74 ถ้อยคำ และสะท้อนให้เห็นถึงอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ทั้งหมด 4 ประเภทหลัก ได้แก่ 1. อุปลักษณสิ่งมีชีวิต 2. อุปลักษณสิ่งไม่มีชีวิต 3. อุปลักษณธรรมชาติ 4. อุปลักษณสิ่งเหนือธรรมชาติ และสามารถจำแนกเป็น 9 มโนทัศน์กับความงามของผู้หญิง ได้แก่ 1. [ความงามของผู้หญิง คือ พืช] 2. [ความงามของผู้หญิง คือ มนุษย์] 3. [ความงามของผู้หญิง คือ สัตว์] 4. [ความงามของผู้หญิง คือ วัตถุ] 5. [ความงามของผู้หญิง คือ การต่อสู้] 6. [ความงามของผู้หญิง คือ อาหาร] 7. [ความงามของผู้หญิง คือ สี] 8. [ความงามของผู้หญิง คือ ธรรมชาติ] 9. [ความงามของผู้หญิง คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงสังคมไทยมีมุมมองกับความงามของผู้หญิงอย่างหลากหลาย โดยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ฯลฯ ของสังคมไทย นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบการนำสรรพสิ่งของประเทศอื่นมาเปรียบในภาษาไทย จึงสะท้อนให้เห็นถึงการค้าขาย และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

คำสำคัญ: อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ ความงามของผู้หญิง คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย

Abstract

This article aims to study the conceptual metaphors of the beauty of women in the fiction category of Thai National Corpus. By setting the search term “beautiful” in the fiction category of Thai National Corpus - TCN and collecting Thai language data related to the beauty of women. According to Lakoff & Johnson's conceptual metaphor (Lakoff & Johnson, 2003). The results of the research revealed a total of 74 metaphor words and reflected all four main types of conceptual metaphors: 1. Animate metaphors 2. Inanimate metaphors 3. Natural metaphors 4. Supernatural metaphor.

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

And those can be classified into 9 concepts on the beauty of women: 1. [The beauty of women is a plant] 2. [The beauty of a woman is an animal] 3. [The beauty of woman is a human] 4. [The beauty of woman is an object] 5. [The beauty of women is food] 6. [The beauty of women is color] 7. [The beauty of women is a struggle] 8. [The beauty of women is nature] 9. [The beauty of women is a supernatural thing]. The results of the study reflect that Thai society has different views on the beauty of women. It has been influenced by culture, values, beliefs, etc. of Thai society. In addition, the study also found that the comparison of things from other countries in Thai language. Thus reflecting trade, and intercultural communication.

Keywords: Conceptual Metaphor, Beauty of women, In the fiction category of Thai National Corpus

บทนำ

ความงามเป็นสิ่งที่มนุษย์ใฝ่หามาตลอดนับแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน โดยเฉพาะผู้หญิงมักเป็นฝ่ายแสวงหาและให้ความสำคัญมากกับความงาม ความงามสามารถนำมาซึ่งความเพลิดเพลินใจแก่มนุษย์ (De Clercq, 2019) ความงามเป็นสิ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน ดังนั้นเมื่อพรรณนาถึงเรื่องความงาม ผู้ใช้ภาษาจึงมักใช้รูปภาพแบบเปรียบเทียบ เพื่อให้ปรากฏภาพในจินตนาการ โดยผู้ใช้นำสิ่งที่คุ้นเคยมาเปรียบกับความงามที่ไม่คุ้นเคยสำหรับผู้รับสาร และนำระบบโน้ตทัศน์ (Conceptual system) ต่าง ๆ มาจำแนกคุณสมบัติและทำความเข้าใจกับความงามของหญิงสาวที่ผู้รับสารไม่เคยพบกัน เช่น เมื่อกล่าวถึง “งามดุจหงส์” ผู้รับสารจะเข้าใจและเกิดภาพในจินตนาการขึ้นมาว่าผู้หญิงคนที่ถูกกล่าวไว้อยู่มีความงามด้วยท่วงท่าอย่างสง่างาม และเมื่อกล่าวถึง “งามราวนางฟ้า” ผู้รับสารก็จะรับรู้ทันทีว่าหญิงนั้นมีความงามเด่น

หากกล่าวถึงระบบโน้ตทัศน์และรูปภาพแบบเปรียบเทียบ แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) ของเลคอฟฟ์และจอห์นสัน (Lakoff & Johnson, 2003) ในสาขาวิชาภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive linguistics) เป็นแนวคิดที่สำคัญและต้องกล่าวถึงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งแตกต่างกับทฤษฎีแนวเดิม (Traditional theory) ที่อธิบายอุปลักษณ์จากการตีความรูปภาษา การศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ตามแนวทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน ไม่ใช่เพียงแค่การวิเคราะห์เรื่องภาษา แต่ยังให้ความสำคัญกับการศึกษากระบวนการความคิดของมนุษย์ด้วย กระบวนการถ่ายโอนข้อมูลแบบนี้สามารถเข้าใจและวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการถ่ายโยงคุณสมบัติ (Mapping theory) ของ Lakoff and Johnson (2003, p. 265) กล่าวคือ อุปลักษณ์อันหนึ่งมีสองแวดวงความหมาย ได้แก่ “วงความหมายปลายทาง (Target domain)” ซึ่งประกอบด้วยสิ่งที่ถูกเปรียบ และ “วงความหมายต้นทาง (Source domain)” ซึ่งนำความรู้และประสบการณ์ของแบบเปรียบเชื่อมโยงกับสิ่งในวงความหมายปลายทาง เพื่อบรรลุเป้าหมายในการทำความเข้าใจและถ่ายทอดข้อมูล โดยปริชา ทิซินพงศ์ (2523) ได้กล่าวว่า ภาษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของผู้พูดไปถึงผู้ฟังเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน อีกทั้งได้บันทึกเหตุการณ์ ความคิด ความเชื่อต่าง ๆ นำไปสืบทอดสู่ลูกหลาน นอกจากนี้ แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชานยังแสดงให้เห็น

เห็นว่า ภาษาเป็นผลผลิตของกระบวนการทางความคิด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัสดุสิ่งของพื้นฐานของแต่ละสังคม และประสบการณ์ของคนในแต่ละสังคม (Ungerer & Schmid, 2006) ดังนั้น ภาษาจึงสามารถสะท้อนมโนทัศน์ความคิด ค่านิยม และวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาได้อย่างชัดเจน

จากการทบทวนงานวิจัยการศึกษาอุปลักษณ์ด้วยแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของ เลคอฟฟ์และจอห์นสัน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ความงามของผู้หญิงในภาษาไทย ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย ไม่เพียงแต่เพื่อศึกษาถ้อยคำอุปลักษณ์และมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงมีอะไรบ้าง และปรากฏอย่างไร อีกทั้งยังสามารถสร้างประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย

การทบทวนวรรณกรรม

Hu (2019, p. 15) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการถ่ายโยงคุณสมบัติ (Mapping theory) ว่าได้ก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกด้วยนักภาษาศาสตร์ปริชาน Lakoff and Johnson พวกเขาเห็นว่า อุปลักษณ์เป็นวิถีทางหลักที่มนุษย์เข้าใจมโนทัศน์เชิงนามธรรมและคิดอย่างเป็นนามธรรม ผู้คนสามารถใช้แนวคิดอุปลักษณ์อันเป็นวิธีการรับรู้ขั้นพื้นฐานนี้ในการทำความเข้าใจมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรมและขาดโครงสร้างภายใน โดยผ่านมโนทัศน์ที่เฉพาะเจาะจงและมีโครงสร้างชัดเจน

Lakoff and Johnson (2003) ได้กล่าวไว้ว่า อุปลักษณ์ (Metaphor) คือการนำรูปภาพของสิ่งหนึ่งมาเปรียบกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยทั้งสองสิ่งมีลักษณะหลักหรือลักษณะบางส่วนที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งมักนำวัสดุสิ่งของที่เป็นรูปธรรมมาใช้ในวงความหมายต้นทาง (Source domain) เปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นนามธรรมในวงความหมายปลายทาง (Target domain) และมีการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง กล่าวคือ สารสำคัญของอุปลักษณ์เป็นการทำความเข้าใจสิ่งหนึ่งโดยผ่านอีกสิ่งหนึ่ง

นักภาษาศาสตร์ปริชาน Kövecses (2002 อ้างถึงใน ชัชวดี ศรีลัมพ์, 2548, หน้า 12-13) ได้กล่าวถึงกระบวนการทางความหมายของอุปลักษณ์ว่า กระบวนการทางความหมายระหว่าง “วงความหมายต้นทาง” และ “วงความหมายปลายทาง” ทั้งสองวงความหมายต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน Kövecses ได้ยกตัวอย่างกระบวนการถ่ายโยงความหมายของอุปลักษณ์ เช่น ความรักคือการเดินทาง (Love is a journey)

Source: JOURNEY	→	Target: LOVE
the travelers	→	the lovers
the vehicle	→	the love relationship itself
the journey	→	events in the relationship
the distance covered	→	the progress made

the obstacles encountered	→	the difficulties experienced
the decisions about which way	→	choices about what to do
the destination of the journey to	→	the goal(s) of the relationship

จากตัวอย่างกระบวนการถ่ายโยงความหมายของอุปลักษณณ์นี้ จึงเห็นได้ว่า ความรักเป็นความคิดที่ผู้ใช้ภาษาต้องการสื่อ ซึ่งเป็น “วงความหมายปลายทาง” การเดินทางเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบกับความรัก จึงเป็น “วงความหมายต้นทาง” ถ้อยคำหรือข้อความที่อยู่ในวงความหมายต้นทางนั้นมีบทบาทหน้าที่ที่เป็นอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์

จนถึงปัจจุบัน การศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ยังได้รับความสนใจเนื่องจากประเด็นนี้ได้อยู่ในมหาสมุทรแห่งภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศุภชัย ติชะวิชัย (2561) ได้สังเคราะห์งานวิจัยอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ในภาษาไทยรวมจำนวนทั้งหมด 74 เรื่อง พบการวิเคราะห์ภาษาอุปลักษณณ์ที่มีลักษณะเป็นนามธรรมหลายเรื่อง เช่น “ความรัก” “อารมณ์” “ความทุกข์” “ความจน” “ความโกรธ” “ความตาย” “ชีวิต” “ศาสนา” ฯลฯ และงานวิจัยภาษาอุปลักษณณ์ที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมหลายเรื่อง เช่น “มนุษย์” “ส่วนร่างกาย” “อาหาร” “ผู้หญิง” ฯลฯ จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยได้พบงานวิจัยอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิง เช่น เรื่อง “การศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในวรรณกรรมนิราศ” ของน้ำเพชร จินเลิศ และสุภาพร พลายน้อย (2553) หรือเรื่อง “อุปลักษณณ์เกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงสุนทราภรณ์” ของกฤติกา ชูผล (2560) แต่ยังไม่เคยพบงานวิจัยอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงในภาษาไทยโดยเฉพาะ

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตาม 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกแหล่งข้อมูล

งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลภาษาไทยจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ในพระราชบัญญัติสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ ของ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Thai National Corpus in Chulalongkorn University, Third Edition - TCN) บนเว็บไซต์ URL (<https://www.arts.chula.ac.th/ling/TCN3/>) โดยนำหมวด นิยาย (FICTION) มาเป็นแหล่งข้อมูลค้นคว้า

2. การเก็บข้อมูลถ้อยคำอุปลักษณณ์

งานวิจัยนี้คัดเลือกและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความงามของผู้หญิงจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ตั้งคำค้น “งาม” ที่ “Search string” ของคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย และตั้ง “Amount” เป็น 1,000 (เนื่องจากระบบมีข้อจำกัด ซึ่งในแต่ละหมวด หรือแต่ละระยะเวลาของปีพิมพ์ (Publish year) เว็บไซต์สามารถแสดงรายการได้จำนวนสูงสุด 1,000 ข้อความเท่านั้น) ดังภาพที่ 1

Publish Year	Gender	Age	Sort	Amount		
All	All	All	Document Code	1000	☐ concord	Show Result
All						
Before 2530						
2531 - 2540						
2541 - 2550						
2551 - 2560						
Unknown						

ภาพที่ 1 การค้นหาข้อมูล

2.2 คัดเลือกถ้อยคำอุปลักษณะที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยายจากข้อมูลที่ได้รวบรวมในขั้นตอนที่ 2.1 โดยพิจารณาจากวงความหมายต้นทางกับวงความหมายปลายทาง ซึ่งปรากฏเป็น แบบเปรียบเทียบ (Source domain) และ สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain) ผู้วิจัยคิดว่า “ความงามของผู้หญิง” มีรูปแบบการแสดงที่หลากหลาย ผู้วิจัยจะคัดเลือกถ้อยคำอุปลักษณะด้วยการพิจารณาบริบทและรวมอุปลักษณะทั้งรูปแบบโดยตรงและโดยนัย ทั้งความงามภาพรวมและความงามของส่วนต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 จำแนกและรวบรวมถ้อยคำอุปลักษณะที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยาย โดยวิเคราะห์ความหมายพิจารณาตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2556 ก่อน เมื่อพบว่า “ไม่พบมีคำศัพท์ที่ต้องการค้นหา” ในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความหมายตามพจนานุกรม Longdo Dict จากนั้น ผู้วิจัยจะนับถ้อยคำอุปลักษณะที่ปรากฏ 1 ครั้ง นับเป็น 1 คำ โดยไม่นับซ้ำ หากมีถ้อยคำอุปลักษณะมากกว่าสองคำกล่าวสิ่งเดียวกัน แต่ปรากฏเป็นรูปคำแตกต่างกัน จะไม่นับเป็นการปรากฏซ้ำ อาทิเช่น เมื่อพบถ้อยคำอุปลักษณะ “กุหลาบ ดอกกุหลาบ เบ่งบาน บาน ขนของกาน้ำ ขนกาน้ำ โคนกล้วย” ผู้วิจัยจะนับแค่ “กุหลาบ เบ่งบาน ขนของกาน้ำ โคนกล้วย” โดยด้วยการพิจารณาจากบริบทของข้อมูล

3.2 วิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงความหมาย และเปรียบเทียบคุณสมบัติทางความหมายของถ้อยคำอุปลักษณะระหว่างวงความหมายต้นทางกับวงความหมายปลายทางจากข้อมูลที่ได้คัดเลือกมา โดยใช้สัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์และคุณสมบัติ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สัญลักษณ์ที่แสดงความสัมพันธ์และคุณสมบัติ

1	เครื่องหมาย→	ใช้แสดงการถ่ายโยงความหมายระหว่างวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง
2	เครื่องหมาย []	ใช้แสดง [มโนทัศน์]
3	อักษรตัวหนาประกอบกับขีดเส้นใต้	ใช้แสดงตัวอย่าง ถ้อยคำอุปลักษณะ ในประโยคและข้อความที่เกี่ยวข้อง

3.3 จำแนกประเภทของมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความงามของผู้หญิง โดยถ้อยคำอุปลักษณะในกลุ่มหนึ่งต้องมีจำนวนมากกว่า 2 คำ จึงนับเป็น 1 มโนทัศน์ได้

3.4 เสนอผลการศึกษาค้นคว้าและสรุปผลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับความงามของผู้หญิงในคลังข้อมูลภาษาไทย แห่งชาติหมวดนิยายทั้งหมดจำนวน 74 ถ้อยคำ ถ้อยคำอุปสรรคเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงอุปสรรคเชิงมนทัศน์ทั้งหมด 4 ประเภทหลัก ได้แก่ 1. อุปสรรคสิ่งมีชีวิต 2. อุปสรรคสิ่งไม่มีชีวิต 3. อุปสรรคธรรมชาติ 4. อุปสรรคสิ่งเหนือธรรมชาติ และสามารถจำแนกเป็น 9 มโนทัศน์กับความงามของผู้หญิง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อุปสรรคเชิงมนทัศน์และจำนวนถ้อยคำอุปสรรค

	อุปสรรคเชิงมนทัศน์	จำนวนถ้อยคำอุปสรรค
สิ่งมีชีวิต	1 [ความงามของผู้หญิง คือ พืช]	11
	2 [ความงามของผู้หญิง คือ มนุษย์]	5
	3 [ความงามของผู้หญิง คือ สัตว์]	3
สิ่งไม่มีชีวิต	4 [ความงามของผู้หญิง คือ วัตถุ]	12
	5 [ความงามของผู้หญิง คือ การต่อสู้]	9
	6 [ความงามของผู้หญิง คือ อาหาร]	7
	7 [ความงามของผู้หญิง คือ สี]	3
ธรรมชาติ	8 [ความงามของผู้หญิง คือ ธรรมชาติ]	12
สิ่งเหนือธรรมชาติ	9 [ความงามของผู้หญิง คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ]	12
	รวม	74

1. อุปสรรคสิ่งมีชีวิต

1.1 [ความงามของผู้หญิง คือ พืช]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปสรรคพืช (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับพืช รวมถึงชื่อชนิดพืช คำกริยา สุภาพิต ฯลฯ) ที่สะท้อนมนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ พืช] ทั้งหมดจำนวน 11 ถ้อยคำ ได้แก่ “กุหลาบ หน้าวัว โบตัน กล้วยไม้ รักเร่ ความสดชื่นยืนนาน ดอกไฮเดรนเยีย เบ่งบาน ร่วงโรย แย้มกลีบ โคนกล้วย” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1: “ร่วงโรยความงามเช่นกุหลาบ ดาษดื่น ไม่มีความหมายลึกล้ำสำหรับการแลมองความรักเป็นทั้งการปลดปล่อยและครอบครอง กุหลาบในแจกันจึงเบ่งบานยาวนานก่อน เธอไม่ต้องการเป็นดอกไม้ที่ไม่มีใครเด็ด”

(TCN, รวมบทกวีอุปสรรคและความงาม)

ตัวอย่างที่ 2: “ฉันคิดว่าตัวเองเคยเห็นสาวงามสุดยอดแห่งแผ่นดินมาหลายคนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นที่ใหญ่ที่สวยงามเหมือนดอกกล้วยไม้ หรือพระสนมวิเพยที่สวยงามบาดตาบาดใจเหมือนดอกโบตัน หรือพระสนมสุเพยที่สวยงามดูดนอดเหมือนดอกรักเร่”

(TCN, ฮองเฮาอุปสรรค)

“กุหลาบ” ชื่อไม้พุ่มในสกุล Rosa วงศ์ Rosaceae ต้นตรงหรือทอดเลื้อย ลำต้นและกิ่งมีหนาม ขอบใบจัก ดอกสีต่าง ๆ กลิ่นหอม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “กล้วยไม้” ชื่อพรรณไม้หลายชนิดหลายสกุลในวงศ์ Orchidaceae ลักษณะต้น ใบ และช่อดอกต่าง ๆ กัน บางชนิดเกาะตามต้นไม้และหิน บางชนิดขึ้นอยู่บนพื้นดิน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “โบตั๋น” (Peony) พืชไม้ดอกจำพวก Paeonia (Longdo Dict, 2566) “รักเร่” ชื่อไม้ล้มลุกมีหัวชนิด Dahlia pinnata Cav ในวงศ์ Compositae ดอกใหญ่ มีสีต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ถ้อยคำอุปลักษณ์ “กุหลาบ” “ดอกกล้วยไม้” “ดอกโบตั๋น” “ดอกรักเร่” เป็นชนิดดอกไม้ ในตัวอย่าง 1-2 ผู้ใช้ภาษาได้นำดอกไม้ชนิดต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับความงามต่างลักษณะพิเศษของผู้หญิง

“เบ่งบาน” หมายถึง ขยายกลีบออกไปเต็มที่ (Longdo Dict, 2566) ซึ่งเป็นคำกริยามักใช้กับพืช ในตัวอย่างที่ 1 หมายถึง กำลังงามเต็มที่ที่กำลังมีความอ่อนเยาว์ ส่วน “ร่วงโรย” หมายถึง เสื่อมไป ลึนไป เสียไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 1 หมายถึง ผู้หญิงแก่ไปแล้วความงามเสื่อมไปด้วย โดยเหมือนกับกุหลาบเหี่ยวเฉาและโรยร่วงไป “เบ่งบาน” “ร่วงโรย” ล้วนเป็นสถานะของดอกไม้ ซึ่งถูกนำมาเปรียบกับสถานะของความงาม

1.2 [ความงามของผู้หญิง คือ มนุษย์]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณ์มนุษย์ (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับมนุษย์ รวมถึงชื่อคน ตัวละครท่าทางกริยาของมนุษย์ ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ มนุษย์] ทั้งหมดจำนวน 5 ถ้อยคำ ได้แก่ “พระราชธิดา สาวลาติน แม่ พวกผู้หญิง หญิงสาว” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3: “ความจริงวัยของเธออ่อนกว่าแม่เมืองเพียงแค่หนึ่งปี ทั้งรูปโฉมก็งดงาม ทรงเสน่ห์อย่างหญิงสาว”

(TCN, รากนครา)

ตัวอย่างที่ 4: “มีข่าวดีจะบอก อ้าวได้ลูกสาวจริง ๆ แหะ หน้าตาน่าเอ็นดู งามเหมือนแม่ของเขา”

(TCN, ฟ้าใกล้ทะเลกว้าง)

“หญิงสาว” ก็คือ สาวรุ่น (Longdo Dict, 2566) ผู้หญิงที่มีอายุยังไม่มาก โดยมีหน้าตาอ่อนเยาว์และรูปร่างดี ผอมสวยไม่เผละ ในตัวอย่างที่ 3 งามอย่างหญิงสาวหมายถึงผู้หญิงมีความงามแบบอ่อนเยาว์ ทั้งหน้าตาดี หุ่นดี และมีเสน่ห์เหลือล้น

“แม่” เป็นตัวละครเจาะจงของข้อความนิยาย ในตัวอย่างที่ 4 หมายถึง ความงามที่สอดคล้องกับความคาดหวังด้านสุนทรียศาสตร์ ซึ่งเกิดจากมโนทัศน์ที่นิยายสร้างไว้ คนส่วนใหญ่ในสังคมนิยมมองตัวละคร “แม่” เป็นตัวแทนที่มีคุณสมบัติกับความงามที่โดดเด่นและได้รับความยอมรับ

1.3 [ความงามของผู้หญิง คือ สัตว์]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณ์สัตว์ (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับสัตว์ รวมถึงชนิดสัตว์ อวัยวะสัตว์ ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ สัตว์] ทั้งหมดจำนวน 3 ถ้อยคำ ได้แก่ “หงส์ พญาหงส์ ขนของกาน้ำ” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5: “ฉันทยกมือไหว้ด้วยท่วงท่างามสง่าดุจหงส์.”

(TCN, การวางกริยาท่าทางในหน้าดู)

ตัวอย่างที่ 6: “ใบหน้าสวยซึ่ง ท่วงท่าสง่างามราวกับพญาหงส์ ดวงตาสีน้ำเงินสงบนิ่งตั้ง
ท้องทะเล ริมฝีปากเรียบเฉยไร้อารมณ์ทำให้เธอดูราวกับเป็นเทพธิดา”

(TCN, Someday memory ...ความทรงจำของนางฟ้า)

ตัวอย่างที่ 7: “หันไปมองหญิงสาวหน้าตาสวยจัด ผมยาวที่ปล่อยสยายลงเคลียไหล่
เนียนขาวนั้นดำสนิทขนของกาน้ำ งามอย่างสาวลาดินขนานแท้”

(TCN, กุหลาบเมืองหนาว)

“หงส์” นกในนิยายถือว่าเป็นนกในตระกูลสูง ในวรรณคดีหมายถึงบุคคลที่มีชาติตระกูล
สูงและเปรียบการเดินทางที่งดงามอ่อนช้อยและเป็นสง่าเทียบด้วยการเดินทางของหงส์ (ราชบัณฑิตยสถาน,
2556) “พญา” หมายถึง ผู้เป็นใหญ่ ผู้เป็นหัวหน้า เช่น พญานาค พญาหงส์ (ราชบัณฑิตยสถาน,
2556) พญาหงส์ในตัวอย่างอาจหมายถึงพญาหงส์มหาบารมี ซึ่งเป็นสัญลักษณ์มงคล และเทพพาหนะ
ของพระพรหมเทพเจ้า เป็นนกที่งามมาก หรืออาจหมายถึงฟีนิกซ์ในตำนานจีน ซึ่งเป็นหัวหน้านก มี
ขนสีสามหลากหลาย เป็นสัตว์มงคลที่มักนำมาแทนสัญลักษณ์เพศหญิง ในตัวอย่าง 5-6 ทั้ง “หงส์”
และ “พญาหงส์” หมายถึง ความสง่างามของท่วงท่าผู้หญิง

“กา” นกขนาดกลางชนิด ตาสีดำ ตัวสีดำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 7
ผู้ใช้ภาษาได้นำสี “ขนของกาน้ำ” มาเปรียบกับความงามของผม ซึ่งมีสีดำอย่างสีของกาหรือขนกา มัน
เลื่อม เงามาม ดอกดำ แสดงว่าผมมีสุขภาพดี

2. อุปสรรคสิ่งไม่มีชีวิต

2.1 [ความงามของผู้หญิง คือ วัตถุ]

วัตถุ หมายถึง สิ่งของ. (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) อุปสรรควัตถุ หมายถึง การนำ
ถ้อยคำหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุต่าง ๆ

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปสรรควัตถุ (ถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของทั่ว ๆ ไป เช่น โภคภัณฑ์
เครื่องประดับ งานศิลปะ ฯลฯ และรวมถึงคุณสมบัติของสิ่งของ เช่น รูป สี) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความ
งามของผู้หญิง คือ วัตถุ] ทั้งหมดจำนวน 12 ถ้อยคำ ได้แก่ “ภาพจิตรกรรม ผสาน องค์ประกอบ
ทรงคุณค่า หยกใส ภาพเขียน รูปหัวใจ กลุ่มไหม เหล้าชั้นดีในแก้วเจียรไน มุกทะเลใต้ งาช้าง หุ่น
ล่องเลื่อน” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8: “งามราวภาพจิตรกรรม ไม่เคยคิด ไม่เคยฝันเลยว่าตัวเองจะกลายเป็นคน
สวยได้ขนาดนี้ อรกาณต์สุดกลมหายใจเข้าลึก ๆ งานนี้เป็นการออกงานสังคมครั้งแรกของหล่อน”

(TCN, คือ...เธอ)

ตัวอย่างที่ 9: “เราจำเป็นต้องบำรุงรักษาบุคลิกของเราให้ทรงคุณค่าไว้ จริยอยู่มีใช้หน้าที่
อันเดียวหรือทั้งหมดของสตรีเพศ แต่เธอคงไม่ปฏิเสธว่ามันเป็นหน้าที่อันหนึ่งของเรา ผมไม่มีความเห็น
แย้งเลยในข้อนี้เพราะว่านอกเหนือจากความดี บุรุษแสวงหาความงามในสตรีเพศ”

(TCN, ข้างหลังภาพ)

ตัวอย่างที่ 10: “แลเห็นขอบสว่างขาวรอบเส้นผมฟู เต่า และขอบเอว ร่างนั้นขยับไหว
ปล่อยให้อารมณ์ขื่นสุดท้ายร่วงลงมา ผิวสีนเนียนสีงาช้างลานตา งามเหลือเกิน”

(TCN, สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน)

“จิตรกรรม” คือ ศิลปะประเภทหนึ่งในทัศนศิลป์เกี่ยวกับการเขียนภาพวาดภาพรูปภาพที่เขียนหรือวาดขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ภาพจิตรกรรมเป็นผลงานที่ได้รวบรวมภูมิปัญญาของมนุษย์ และสามารถปรากฏมาตรฐานทางสุนทรียภาพและลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละสังคมได้ เป็นผลงานที่งามและมีคุณค่าทางศิลปะสูง ในตัวอย่างที่ 8 หมายถึง ผู้หญิงมีความงามเหมือนกับภาพจิตรกรรม แสดงว่าผู้หญิงมีความงามราวกับผลงานศิลปะอันควรค่าแก่การชื่นชมดี ๆ

“คุณค่า” สิ่งที่มีประโยชน์หรือมีมูลค่าสูง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “ทรงคุณค่า” หมายถึง มีคุณค่า (Longdo Dict, 2566) ในตัวอย่างที่ 9 หมายถึง การบำรุงรักษาความงามของรูปโฉมให้มีคุณค่าเป็นหน้าที่อันหนึ่งของสตรีเพศ จึงแสดงให้เห็นว่า “ความงาม” ในบริบทนี้เป็นสิ่งที่มีมูลค่า เป็นทรัพย์สินที่ต้องรักษาอย่างดี

“งาช้าง” หมายถึง ฟันตัดแฉกบนที่งอกออกจากปากช้าง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 10 ผู้ใช้ภาษานางาช้างมาเปรียบเทียบ เพื่อแสดงว่าผู้หญิงมีความงามองค์ผิวโดยตามลักษณะสีของงาช้าง เนื่องจากงาช้างมีสีขาวอ่อน สว่างสวย นอกจากนี้ ช้างก็เป็นสัตว์ที่มีความสำคัญต่อชาติไทย ในอดีตช้างยังเคยได้รับการยกย่องและเกียรติเสมอมา

2.2 [ความงามของผู้หญิง คือ การต่อสู้]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปสรรคการต่อสู้ (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับการต่อสู้ ซึ่งสามารถเป็นสาเหตุการต่อสู้ เครื่องอาวุธ คู่แข่ง ผลการต่อสู้ การแข่งขัน ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ การต่อสู้] ทั้งหมดจำนวน 9 ถ้อยคำ ได้แก่ “อำนาจการทำลาย บาด คม สลบ ก่อสงคราม ประทวด แข่งกัน บ่แพ้ ฎก...ชก” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11: “แม้ว่าในฐานะพระแม่แห่งแผ่นดิน หน้าตาไม่จำเป็นต้องงาม**บาดตาบาดใจ** แต่อย่างน้อยที่สุด ก็ควรจะ**ดูดี**”

(TCN, ฮองเฮาอัปลักษณ์)

ตัวอย่างที่ 12: “นางทรงธรรมล้ำแท้แต่ความ**งาม ก่อสงคราม**รามลักษณ์ยักษ์ราวีณ”

(TCN, รวมบทกวีลำน้ำเจ้าพระยา)

ตัวอย่างที่ 13: “ขณะที่ดาวและนิช**แข่งกัน**สวยเด่น ทั้งจากความงามเดิมที่ธรรมชาติให้มาและพรสวรรค์ในการรู้จักปรุงแต่งจุดเด่นให้ดูดียิ่งขึ้น”

(TCN, สายใยรัก ถักข้ามฟ้า)

“บาด” ทำให้เกิดเป็นแผลหรือรอยขีดข่วนอย่างของมีคมบาด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 11 “งามบาดตาบาดใจ” หมายถึง ผู้หญิงมีความงามอย่างเลิศ สะดุดตาและกระชากใจ ซึ่งมีพลังประทับใจผู้อื่นเป็นอย่างมากราวกับของมีคมบาด

“สงคราม” หมายถึง การรบใหญ่ที่มีคนจำนวนมากต่อสู้ฆ่าฟันกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) สงครามเป็นรูปแบบสูงสุดและรุนแรงที่สุดในการแสดงออกถึงความขัดแย้งและการดิ้นรนสงครามทำลายชีวิต ครอบครัวและสิ่งแวดล้อม ในตัวอย่างที่ 12 “ก่อกองคราม” หมายถึง ความงามของผู้หญิงเป็นสาเหตุเกิดสงครามขึ้น ซึ่งอาจเกิดจากการใช้ความงามในทางที่ผิด การแย่งชิงความงามหรือการใส่ร้ายก็ได้

“แข่ง” ชิงเอาชนะกัน ชิงดี ชิงขึ้นหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 13 “แข่งกัน” หมายถึง การเทียบความงามระหว่างพวกสาว ละท่อนให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษามองความงาม

ของผู้หญิงเป็นสิ่งถูกนำมาเปรียบเทียบในการแข่งขัน ผู้หญิงเป็นคู่แข่งกัน ผู้หญิงที่มีความงามมากกว่า ก็จะเป็นผู้ชนะ

2.3 [ความงามของผู้หญิง คือ อาหาร]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณ์อาหาร (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับอาหาร เช่น ผลไม้ ไข่ ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ อาหาร] ทั้งหมดจำนวน 7 ถ้อยคำ ได้แก่ “หวาน น้ำตาล ทราย งามหวาน ขนุนยวง รูปไข่ กระจับ เนยแข็ง” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14: “บางคนรูปร่างหน้าตาสวยงามประภคางสาวไทยได้สบาย ๆ และยัง สดใสงดงามตามธรรมชาติมากกว่าพวกนางงามเสียด้วย สุปราณีสวยอ่อนหวาน หวานเป็นน้ำตาล ทรายเลยเชียวละ”

(TCN, แว่ววัน)

ตัวอย่างที่ 15: “รูปร่างของจีเอียนช่างเหมาะเจาะพอดีบพอดีได้รูปได้สัดส่วน ดูดีจริงๆ เธอเป็นผู้หญิงที่งามที่โดดเด่น ผิวพรรณประหนึ่งเนยแข็ง”

(TCN, ฮองเฮาอุปลักษณ์)

“หวาน” รสอย่างรสน้ำตาล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เป็นการรับรู้อย่างหนึ่งโดยได้รับจากประสาทรับรส “น้ำตาลทราย” คือน้ำตาลที่มีลักษณะเม็ดละเอียดอย่างทราย (Longdo Dict, 2566) มีรสชาติดหวาน ในตัวอย่างที่ 14 ผู้ใช้ภาษานำถ้อยคำ “หวาน” “น้ำตาลทราย” มากล่าวถึงความงามของผู้หญิง แสดงว่าผู้หญิงมีความงามแบบน่ารักและอ่อนเยาว์

“เนยแข็ง” คือ Cheese (Longdo Dict, 2566) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากนม เนื่อนวลเนียน และมีความเงาเล็กน้อย ในตัวอย่างที่ 15 หมายถึง ผู้หญิงมีความงามองค์ผิว โดยมีลักษณะเนียนนุ่ม และมีน้ำมีนวล

2.4 [ความงามของผู้หญิง คือ สี]

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณ์สี (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับสี เช่น สี หรือแดง ขาว เขียว ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ สี] ทั้งหมดจำนวน 3 ถ้อยคำ ได้แก่ “สี งามเข้ม สีสัน” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16: “เพียงแต่เป็นภพนางงามที่มีชีวิต ฉันรู้สึกเหมือนกับว่าตัวเอง กลายเป็นคนขายดอกไม้ไปเสียแล้ว รอบตัวมีแต่ดอกไม้สวย ๆ สารพัดชนิด ดอกไม้แต่ละชนิดก็มีความ สวยสดงดงามต่างกันไปคนละแบบ ต่างโดดเด่น ต่างสีสัน ต่างมีกลิ่นหอมที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง”

(TCN, ฮองเฮาอุปลักษณ์)

ตัวอย่างที่ 17: “วิมาลาเชิดหน้าเล็กน้อย งามคมงามเข้มเต็มสาวสูงใหญ่”

(TCN, ดาบราชบุตร)

“สีสัน” หมายถึง สีต่าง ๆ โดยปริยายหมายความว่า มีชีวิตชีวา มีจุดเด่น หรือมีลักษณะเด่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 16 หมายถึง ความงามที่มีลักษณะแตกต่างของผู้หญิง คนแตกต่าง

“เข้ม” หมายถึง มีสีแก่หรือจัดมาก (มักใช้แก่สี) (Longdo Dict, 2566) ในตัวอย่างที่ 17 ความงามถูกเปรียบเป็นสี “งามเข้ม” หมายถึง ผู้หญิงมีความงามอย่างชัดเจนและงามอย่างมา

3. อุปลักษณะธรรมชาติ

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณะธรรมชาติ (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น ดาว พระจันทร์ แสง น้ำ เมฆ กลิ่น ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ ธรรมชาติ] ทั้งหมดจำนวน 12 ถ้อยคำ ได้แก่ “เจ็ดจ้าว รัศมี เพลิง พระจันทร์วันเพ็ญ ดวงเดือนในคืนเพ็ญ รุ่งอรุณ ย่ำสนธยา หยาดฟ้า มาติน กลิ่นหอม ระยับ ดวงตะวัน พระจันทร์” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 18: “ความงามของผู้หญิงผู้นี้เป็นดังเปลิงลามเลียเร้าร้อน”

(TCN, ในวารวัน)

ตัวอย่างที่ 19: “สองสาวยังดูแตกต่างราวความงามจับใจของรุ่งอรุณกับเสน่ห์จับตาน่าพิศวงของย่ำสนธยา”

(TCN, ลับแลลายเมฆ)

ตัวอย่างที่ 20: “งามแต่น้อย เจ้าหญิงระยับเนตรสวมเดี่ยวสะอาดยาวหลวม”

(TCN, หนึ่งฟ้าดินเดียว)

“เปลิง” คือ ไฟ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 18 หมายถึง ผู้หญิงมีความงามเป็นอย่างมาก สดใส และตื่นตา ก็เหมือนเปลิงลามเลียเร้าร้อนที่สว่าง โดยสามารถจับตาและประทับใจผู้เห็น

“รุ่งอรุณ” เวลาเช้าตรู่ที่เริ่มเห็นแสงเงินแสงทอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) “ย่ำสนธยา” เวลาโพล้เพล้พลบค่ำ สนธยา ก็ว่า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) แสงของสองช่วงเวลานี้จะนุ่มนวลและมีความงามแตกต่าง ในตัวอย่างที่ 19 “รุ่งอรุณ” “ย่ำสนธยา” หมายถึง สองสาวมีความงามอย่างมาก และมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง ซึ่งราวกับการชมรุ่งอรุณและย่ำสนธยา

“ระยับ” หมายถึง พรราวแพรว วับวาบ (ใช้แก่แสงหรือรัศมี) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 20 “ระยับ” หมายถึง ผู้หญิงมีความงามองค์ตาอย่างสว่างและสดใส

4. อุปลักษณะสิ่งเหนือธรรมชาติ

ผู้วิจัยพบถ้อยคำอุปลักษณะสิ่งเหนือธรรมชาติ (ถ้อยคำที่เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่เหนือความเป็นจริง โดยรวมถึงบุคคลและสิ่งทีมาจากเทพนิยายหรือความเชื่อ ศาสนา พลังเหนือธรรมชาติ เวทมนตร์ Supernatural Creatures ฯลฯ) ที่สะท้อนมโนทัศน์ [ความงามของผู้หญิง คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] ทั้งหมดจำนวน 12 ถ้อยคำ ได้แก่ “เทพธิดา อัสสร นางฟ้า ร่วงหล่นลงจากฟ้า ภาพฝัน บุญ หลง จับตา ประทับใจ ดิมิด้า ตรึงตา สะกด” ปรากฏดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 21: “เมื่อยืนอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่พร้อมพร้งและงดงามเช่นนี้ก็ไม่ว่าจากเทพธิดาที่ลอยเลื่อนลงมาจากกลุ่มเมฆบนฟากฟ้า”

(TCN, ลับแลลายเมฆ)

ตัวอย่างที่ 22: “เพราะวีรเณรมีเอวเล็กและตะโพกที่ผายโค้งงามมากควรแก่การรอดเสียด้วยไม่รู้จะทำบุญเอาไว้อย่างไรจึงเกิดมางามนัก”

(TCN, ผู้กองยอดรัก)

ตัวอย่างที่ 23: “อีกทั้งรัศมีความงามของสตรีผู้นั้นก็สะกดให้เขาไม่อาจจะเลื่อนสายตาไปทางอื่นได้ครู่ใหญ่”

(TCN, หัวใจ (ไม่) เดิมพัน)

“เทพธิดา” คือ นางฟ้า เทวดาผู้หญิง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ทุกชนชาติย่อมมีตำนานหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวกับเทพธิดา เทวดา นางฟ้า สวรรค์ ฯลฯ รูปแบบเทวดา นางฟ้าของแต่ละชนชาติมีความแตกต่าง แต่มนุษย์มีมโนทัศน์ร่วมกันว่าเทวดาทุกท่านมีคุณลักษณะเด่นที่เหมือนกัน ซึ่งก็คือความงาม ในตัวอย่าง 21 ผู้ใช้ภาษานำคุณลักษณะของเทวดาต่าง ๆ มาเปรียบกับความงามของผู้หญิง เพื่อแสดงว่าผู้หญิงในมีความงามเด่นมาก

“บุญ” คือ ความดี ผลของการทำความดีจากชาติปางก่อน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในตัวอย่างที่ 26 หมายถึง ความงามของผู้หญิงเป็นผลดีของบุญ เนื่องจากผู้คนได้ทำความดีจากชาติปางก่อน จึงเกิดมางามนั้

“สะกด” หมายถึง บังคับให้เป็นไปตามที่ต้องการโดยอาศัยอำนาจเวทมนตร์ บังคับให้หลับโดยอาศัยอำนาจเวทมนตร์ (Longdo Dict, 2566) แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาได้เปรียบเทียบความงามของผู้หญิงเป็นเวทมนตร์ ซึ่งมีพลังที่สามารถเกิดผลกระทบต่อจิตวิทยาและพฤติกรรมของคนอื่นได้

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นมโนทัศน์ทั้งหมด 9 มโนทัศน์พบการถ่ายโยงคุณสมบัติของวงความหมายต้นทาง “พืช มนุษย์ สัตว์ วัตถุ การต่อสู้ อาหาร สี ธรรมชาติ สิ่งเหนือธรรมชาติ (ซึ่งเป็นแบบเปรียบเทียบ)” ไปถึงวงความหมายปลายทาง “ความงามของผู้หญิง (ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ)” โดยสามารถสรุปกระบวนการถ่ายโยงได้ดังต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง	วงความหมายปลายทาง
พืช	ความงามของผู้หญิง
สายพันธุ์ดอกไม้หลากหลาย	→ ความงามรูปแบบต่าง ๆ
สถานะของดอกไม้	→ สถานะของความงาม
ลักษณะของพืช	→ ความงามที่มีลักษณะต่าง ๆ
มนุษย์	ความงามของผู้หญิง
ตัวแทน (คนหรือกลุ่มคน)	→ มีความงามที่โดดเด่น
สัตว์	ความงามของผู้หญิง
ลักษณะของสัตว์	→ ความงามที่มีลักษณะต่าง ๆ
วัตถุ	ความงามของผู้หญิง
วัตถุ	→ ความงามของผู้หญิง
ผู้ได้รับวัตถุ	→ ผู้หญิงที่ได้รับความงาม
ลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ของวัตถุ	→ ความงามที่ปรากฏลักษณะต่าง ๆ
การต่อสู้	ความงามของผู้หญิง
อาวุธ	→ ความงามของผู้หญิง
สาเหตุของการต่อสู้	→ ความงามของผู้หญิง
คู่แข่งกัน	→ ผู้หญิง
ผู้ชนะ	→ ผู้หญิงที่มีความงามมากกว่า
อาหาร	ความงามของผู้หญิง
รสชาติ	→ ความงามของผู้หญิง

ลักษณะต่าง ๆ ของอาหาร	→	ความงามของผู้หญิงที่มีลักษณะต่าง ๆ
สี		ความงามของผู้หญิง
สี	→	ความงามของผู้หญิง
ลักษณะหรือมิติของสี	→	ความงามที่มีลักษณะแตกต่างกัน
ธรรมชาติ		ความงามของผู้หญิง
สิ่งธรรมชาติ	→	ความงามของผู้หญิง
ลักษณะของธรรมชาติ	→	ความงามของผู้หญิงที่มีลักษณะต่าง ๆ
สิ่งเหนือธรรมชาติ		ความงามของผู้หญิง
สิ่งเหนือธรรมชาติ	→	ความงามของผู้หญิง
คุณสมบัติของสิ่งเหนือธรรมชาติ	→	ความงามเด่นที่มีลักษณะต่าง ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับความงามของผู้หญิงจากคลังข้อมูลภาษาไทย แห่งชาติหมวดนิยาย พบถ้อยคำอุปสรรคทั้งหมดจำนวน 74 ถ้อยคำ และสะท้อนให้เห็นถึง 9 มโนทัศน์กับความงามของผู้หญิง ได้แก่ [ความงามของผู้หญิง คือ พืช] [ความงามของผู้หญิง คือ มนุษย์] [ความงามของผู้หญิง คือ สัตว์] [ความงามของผู้หญิง คือ วัตถุ] [ความงามของผู้หญิง คือ การต่อสู้] [ความงามของผู้หญิง คือ อาหาร] [ความงามของผู้หญิง คือ สี] [ความงามของผู้หญิง คือ ธรรมชาติ] และ [ความงามของผู้หญิง คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] มโนทัศน์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า สังคมไทยมีความคิดเห็นและมุมมองต่อความงามของผู้หญิงที่หลากหลาย แต่มีระบบมโนทัศน์ต่อความงามนั้นค่อนข้างสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต อาทิเช่น ผู้วิจัยพบผลวิเคราะห์ที่คล้ายกับผลงานวิจัยเรื่อง “อุปสรรคเกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงสุนทราภรณ์” ว่าผู้ใช้ภาษานำถ้อยคำ “สุตาฟ้า” เรียกผู้หญิง เพื่อแสดงถึงผู้หญิงมีความงามและสูงศักดิ์ โดยได้เชื่อมโยงลักษณะของนางฟ้ากับผู้หญิง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าผู้ใช้ภาษาได้นำสิ่งของที่มีอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมไทยมากมาย มาเปรียบเทียบกับความงามของผู้หญิง เช่น งามข้าง หยวกกล้วย ขนุน บัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าข้อมูล ภาษาได้รับอิทธิพลจากวัสดุสิ่งของพื้นฐาน ความเชื่อ ฯลฯ ของสังคมไทย อีกทั้งยังพบการนำวัตถุ สิ่งของหรือวัฒนธรรมของต่างประเทศมาเปรียบเทียบกับความงามของผู้หญิงในภาษาไทยด้วย เช่น “หงส์” (สัตว์ที่มักพบในทวีปเอเชียทางตอนเหนือ ยุโรปทางตอนเหนือ อเมริกา และออสเตรเลีย) “หยก” (มักพบในจีน เมียนมาร์ บราซิล ฯลฯ) “เนยแข็ง” (มีต้นกำเนิดมาจากเอเชียตะวันตก และเป็นอาหารประจำวันในสังคมตะวันตก) จึงแสดงให้เห็นว่า ภาษาไทยไม่เพียงแต่มีลักษณะทางวัตถุและวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเท่านั้น แต่ยังได้รับอิทธิพลจากโลกาภิวัตน์ (Globalization) อีกด้วย เช่น การค้าระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนวรรณกรรม และวัฒนธรรม

งานวิจัยนี้ศึกษาอุปสรรคเชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับความงามของผู้หญิงที่พบในคลังข้อมูล ภาษาไทยแห่งชาติหมวดนิยายเท่านั้น จึงแสดงให้เห็นถึงความงามบางส่วนในสังคมไทย หากศึกษาอุปสรรคเชิงมโนทัศน์ความงามของผู้หญิงในหมวดอื่นหรือภาษาอื่น ย่อมจะพบความงามที่มีหลากหลายมากขึ้น เนื่องจากความงามของผู้หญิงไม่มีเขตจำกัด มีความหลากหลาย และเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มุมมองต่อความงามเพศหญิงก็จะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับกาลเวลาและของการ

เปิดใจของสังคม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับความงามของผู้หญิงระหว่างภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ฯลฯ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่เหมือนหรือแตกต่างของสังคมต่าง ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤติกา ชูผล. (2560). อุปลักษณเกี่ยวกับผู้หญิงในบทเพลงสุนทราภรณ์. *วารสารวิชาการ*, 3(2), 95-109.

ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2548). อุปลักษณตามแนวคิดของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน. *วารสารศิลปศาสตร์*, 5(1), 1-16.

ศุภชัย ต๊ะวิชัย. (2561). สถานภาพงานวิจัยอุปลักษณเชิงมนทัศน์ในภาษาไทย. *วารสารอักษรศาสตร์*, 40(2), 202-254.

น้ำเพชร จินเลิศ และสุภาพร พลายเล็ก. (2553). การศึกษาอุปลักษณเชิงมนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิงในวรรณกรรมนิราศ. *วารสารศิลปศาสตร์*, 10(1), 157-190.

ปริชา ทิชนพงศ์. (2523). *ลักษณะภาษาไทย (ไทย 104)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
เข้าถึงได้จาก <https://dictionary.orst.go.th/>

De Clercq, R. (2019). *Aesthetic Pleasure Explained*. *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 77(2), 121–132. Retrieved from <https://doi.org/10.1111/jaac.12636>

Hu, Lan. (2019). *认知语言学中的隐喻研究*. 昆明: 美术出版社.

Lakoff, G., & Johnson, M. (2015). *我们赖以生存的隐喻 [Metaphors We Live By]* (He Wenzhong, Trans). 杭州: 浙江大学出版社.

Lakoff, G., & Johnson, M. (2003). *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press. Retrieved from <https://www.doc88.com/p-6751225818808.html>

Longdo Dict. (2566). *บริการค้นหาและร่วมสร้างพจนานุกรมหลายภาษา-ไทย*. กรุงเทพฯ: เมตา-มีเดีย เทคโนโลยี. เข้าถึงได้จาก <https://dict.longdo.com>

Ungerer, F. & Schmid, H. (2006). *An introduction to cognitive linguistics* (2nd ed.). London: Pearson Education Limited. Retrieved from <https://www.doc88.com/p-3923569378358.html>

บทความวิจัยระดับนานาชาติ
International Conference
Research Articles

AN ANALYSIS OF HEDGES AND BOOSTERS USED BY GAY AND LESBIAN SPEAKERS ON SHOWCASES

Pattamawadee Phakdee-ngam¹

Nattapat Pattana, D.A.²

Abstract

The purposes of this study are 1) to investigate the types and frequencies of hedges and boosters and their distributions and 2) to compare the usage of hedges and boosters between gay and lesbian speakers in their speeches on showcases. Forty showcases from an online platform are selected by a purposive sampling, and a total of 58,036 utterances are analyzed by utilizing the framework developed by Fringinal, Lee, Polat and Roberson (2017) for analyzing speaking discourse, which is adapted from Hyland's theory (2005). The overall results showed that the highest frequency of occurrences of hedging was content-oriented: accuracy-oriented (63.98%), followed by content-oriented: speaker-oriented (33.91%) and audience-oriented (2.11%). In addition, the highest frequency of occurrences of boosters was amplifiers (57%) followed by emphatics (43%). According to the results, the statistical significance indicated that there were no statistically significant differences between gay and lesbian speakers in boosters' usage. However, the differences between gay and lesbian speakers in hedges usage showed statistical significance ($p < .05$).

Keywords: Hedges, Boosters, Gay and Lesbian Speakers, Speech Analysis

Introduction

In communication, people exchange and share information and ideas with each other, and, of course, language, especially verbal language plays a crucial role in facilitating the success of communication. According to Falin, Dousman, and Ibrahim (2022), two basic purposes of communication are 1) to express one's ideas towards a topic and 2) to reassure the information one receives about a topic, and communicators must consider various factors such as social status, relationship, communication setting, gender, etc. In other words, interlocutors need to acquire pragmatic capability which, according to Chomsky (1981), is related not only to forms and meaning but also manner of suitable use and understanding of the condition. Therefore, they need to choose soft and smooth communication techniques to avoid dissatisfaction and violence, interlocutors to maintain interpersonal relationships (Hyland, 1996), and the techniques employed intentionally and unintentionally by speakers of many languages and found in many circumstances on both

¹ Department of Western Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

² Department of Western Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

the speech act level and propositional level with soft messages are called hedges and boosters.

Hedges and boosters can appropriately help speakers to reach their communicative purposes. However, failure to realize the hedge and boosters' words, readers and listeners may be confused or misinterpreted the meaning the writers and the speakers intentionally want to convey (Fraser, 2010). Hedges were originally proposed by Lakoff (1972) with uncertainty or vagueness. She described hedges as "words whose job is to make things fuzzier or less fuzzy". After her study, the idea of hedges has been widely attentive by many researchers in various contexts because of the valuable functions and significant role of hedges in communication. The functions of hedges are not limited to one specific job but variously based on the situation.

In some scenarios, such as in political speeches, debates, and business proposals, people need to be firm with the idea they express. They may need to find some ways to increase the degree of certainty in their messages which can convince their audiences. This kind of pragmatic device is called booster, an interactional metadiscoursal marker. According to Hyland (1998), boosters are "words which allow writers to close down alternatives, head off conflicting views and express their certainty in what they say". He also added that in academic writing the writers often use boosters to maximize the force of their statements. For instance, boosters include modal auxiliaries (e.g., must, should, will), epistemic lexical verbs (e.g., prove, find, show, evidence), epistemic adjectives and adverbs (e.g., certainly, definitely, clearly) and others (e.g., it is well-known (that), the fact that) (Hyland, 2005).

There is a wide range of research that focuses on a variety of hedges and boosters use in different contexts especially the study of use in gender differences between females and males. Many researchers focused on hedges and boosters used in gender differences between males and females in academic writing, for example, the study of BC Bacang, RM Rillo, EO Alieto (2019), investigates and analyze the presence of hedges, and boosters in the essays of ESL learners between male and female writers in terms of how they put forward their claims in an argument and how they appeal to their audience. Serholt (2012) investigates the frequency with which Swedish between male and female advanced learners express doubt (hedges) and certainty (boosters) in their academic writing. However, most of the studies, aimed at hedges and boosters used in academic writing and differences between males and females' writing styles. As of Google Scholar, there is no work focusing on the use of hedges and boosters in speech nor is there a work studying the use of hedges and boosters by the LGBT speakers. Therefore, this opens a knowledge gap to be fulfilled.

As a global trend, the topic of rights of LGBT(Q) people is discussed almost in every country. These people come out and give public speeches about inequality of rights and treatment. This issue seems to be sensitive in some places where LGBT people are considered unacceptable no matter by religion or law, and it is different from other general

speeches as it involves sexual behaviors or practices, sexism, discrimination, as well as ethically questionable behaviors (Capella 2016). The speakers give their speeches to claim homosexual rights, meanwhile, speakers may subconsciously employ hedges and boosters in soft and smooth expressions to provide interpersonal relationships or convey conviction and make solidarity with listeners.

For these reasons, this study is aimed at examining how gay and lesbian use hedges and boosters when expressing their ideas, attitudes, and experiences through speeches on sensitive topics, for example, social acceptance. Furthermore, there were very few studies that explored the linguistic variation in spoken language by gay and lesbian speakers on the showcases where the unscripted program shows real scenes situations, and real speaking styles of them. Therefore, the showcase campaign served as an appropriate source for analysis in this present study. This present study may shed light on the speaking style of gays and lesbians in relation to hedges and boosters, thereby providing practical methods for gays and lesbians speakers and audiences for achieving greater interactive effectiveness.

Objectives

1. To investigate the types and frequencies of hedges and boosters used by gay and lesbian speakers in their speeches on showcases.
2. To compare the usage of hedges and boosters between gay and lesbian speakers in their speeches on showcases.

Review of literature

Hedges

Hedges are discursal features. They are used to show the uncertainty of expression, soft and smooth information, and convey the solidarity of the information. Hedges are classified into many functions of part of speech including nouns, verbs, adjective/adverbs, and modal verbs. According to Hyland (1998, 2005), who originally classified hedges corpus, hedges referred to as 'downtoners', 'under-staters', 'mitigators', 'downgraders', and markers of the level of uncertainty. They are employed to give the opportunity of the readers to share the viewpoints, convey the respect to the attitude of readers, and mark a statement as tentative.

Similarly, Aull and Lancaster (2014) described that hedges can be used to reduce epistemic commitment, as well as to expand the discursive space. Furthermore, Silver (2003) and Vázquez and Giner (2009) added that hedges are used to distribute doubts and tentativeness of the information, especially, in academic writing, and hedges are used to protect the writers from assaults that may happen due to providing too strong assertions.

Hedges are expressions like “suppose,” “would,” and “about,” which signify the writer or speaker’s decision to acknowledge various voices and opinions while withholding full commitment to a context. By allowing information to be displayed as an opinion rather than a fact, Hedges reiterates the subjectivity of a stance and makes it amenable to negotiation. Speakers or writers must decide how much weight to give an assertion by taking into account the level of accuracy or dependability they wish it to have and possibly claiming protection in the event that it is ultimately proven false (Hyland, 1998a). Hedges consequently suggest that a claim is supported by the author or speaker’s plausible reasoning rather than absolute truth, suggesting the level of confidence it is wise to place in it (Hyland, 2005).

Table 1 A model of hedges developed by Fringinal, Lee, Polat, & Roberson (2017)

Hedges
Content-oriented: Accuracy-oriented
about, almost, apparent, apparently, approximately, around, bit, broadly, certain amount, certain extent, certain level, could, couldn’t, could not, doubt, doubtful, essentially, estimate, estimated, fairly, frequently, generally, guess, in general, in most cases, in most instances, just, kind of/ kinda, largely, likely, little, mainly, may, maybe, might, mostly, often, on the whole, perhaps, plausible, plausibly, possible, possibly, presumable, presumably, pretty probable, probably, quite, rather X, relatively, roughly, slightly, sometimes, somewhat, sort of/sorta, tend to, tended to, typical, typically uncertain, uncertainty, unclear, unclearly, unlikely, usually
Content-oriented: Speaker-oriented
argue, argued, appear, appeared, assume, assumed, claim, claimed, indicate, indicated, postulate, postulated, seem, seemed, suggest, suggested, suppose, supposed, suspect, suspected
Audience-oriented
believe, believed, feel, felt, from my perspective, from our perspective, from this perspective, in my opinion, in our opinion, in my view, in our view, in this view, ought, should, think, thought, to my knowledge, would, wouldn’t, would not

Boosters

At the other side of the spectrum, boosters or “outsourcers” (Abdollahzadeh, 2011; Dobakhti, 2013) act as instruments that “help,” reinforce and enhance the arguments that an individual creates, “reinforce” and “emphatic” (Silver 2003). They pose the writers as more authoritative and competent in the field and are very critical to informing or misleading the readers with the facts provided as backups (Vázquez & Giner, 2009).

According to Hyland (1999a), boosters are words like “certainly,” “surely,” and “really” that allow writers or speakers to infer alternatives, defend against conflicting views, and express certainty in what they are saying. Boosters advise that the writer or speaker acknowledges potentially different positions but has chosen to narrow rather than enlarge that diversity, and confronts alternatives with a single, confident voice. By inferring possible alternatives, boosters emphasize certainty and build rapport by marking concern and solidarity with a reader or listener and taking a common position against other voices. Their use strengthens a disputation by emphasizing the common experiences needed to describe the same comprehensions as the writer or speaker. The balance of hedges and boosters in a text therefore represents the writer or speaker’s willingness to consider alternatives and thus plays an important role in instilling engagement with the text’s content and respect for the readers or speakers. Moreover, boosters are instruments which convey conviction and trust, claim and emphasize determination and display dedication and unity (Hyland, 2000, 2005; Silver, 2003). Furthermore, Hyland (2005) both stated that boosters are typically achieved by, for example, ‘completely’ amplifying or intensifying adverbs.

Hyland (2005) proposed boosters as interactional metadiscourse markers. This boosters’ corpus was applied to use in this study by utilizing the framework developed by Fringinal, Lee, Polat, & Roberson (2017) for analyzing speaking discourse, which is based on Hyland’s theory (2005) because the boosters of his study cover all forms of boosters. Moreover, it is a well-known model that many researchers use to find hedges in their studies.

Table 2 A model of boosters developed by Fringinal, Lee, Polat, & Roberson (2017)

Boosters
Emphatics
actually, beyond doubt, certain, clear, definite, demonstrate, demonstrated, doubtless, establish, established, evident, find, found, in fact, incontestable, incontrovertible, indeed, indisputable, know, known, must (possibility), no doubt, obvious, of course, prove, proved, realize, realized, really, show, showed, shown, sure, truly, true, undeniable, without doubt, without a doubt
Amplifiers
a lot/lots, absolutely, always, certainly, clearly, completely, conclusively, decidedly, definitely, evidently, incontestably, incontrovertibly, indisputably, never, obviously, so, surely, too, totally, undeniably, undisputedly, undoubtedly, very

In this study, the categories of hedges and boosters developed by Fringinal, Lee, Polat, & Roberson (2017) shown above were used as the analysis framework because they

were developed for analyzing speech not written text as that of the fundamental concept proposed by Hyland.

Methods

This study employs a quantitative research approach. The data for this research consist of 40 videos of gay and lesbian speakers on *TEDx Talk* and other showcases that the content in videos was related to social acceptance released from 2012 to 2022. For the speakers, most of them identified themselves on the showcases as gay and lesbian. In addition, the researcher also explored the gay and lesbian speakers name list on <https://www.wsb.com/topics/lgbtq/> and searched their names on *TEDx Talk* and other showcases in data collection process. To prepare the data, the speech videos were transcribed, and the analysis was as follows.

1. Raw data preparation

1.1 Select *YouTube* clips related to gay and lesbian speakers in *TEDx Talk* and another channel. So overall there were forty clips from all *YouTube* clips by gay and lesbian native speakers.

1.2 To prepare the data, these selected *YouTube* links were copied and transcribed by using automated transcription (www.savesubs.com).

1.3 Before being processed by using *AntConc*, transcriptions were downloaded into text file (.txt).

1.4 Verify data from original *YouTube* clips by watching and reading all the transcription together during clips were played.

2. Modified Data Preparation

2.1. English words can be identified by using spaces and punctuations, for example, full stops, or question marks.

2.2 Live performance and audience interaction (such as laughing, applause, and chuckling) were removed from the raw data.

2.3 Any contractions, abbreviations, and acronyms remained the same as shown in the example below:

I'm gay. (contractions)

The side and many LGBTQ people find themselves not being able to cope LGBTQ (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer/Questioning-Abbreviations)

Exception:

If *'d* occurs with infinitive verb, this can be identified as “would”, this word would be modified into the full form “would” in order to identify the total number of hedges and boosters by using parts-of-speech tagger.

For example:

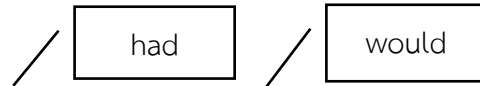
a) I'd like to share with you some headlines written in... (contractions)

*'d = would (hedges)

b) I would like to share with you some headlines written in...

(Modified data)

However, if 'd is followed by past participle, this can be identified as *had*

Something that *I'd* never thought *I'd* be able to see.

2.4 Filler words and interjections or exclamations remained the same in the modified data for spoken corpora used by gay and lesbian speakers.

2.5 For hedges, the same words may have different meaning, for example, “kinda” or “kind of” (noun = group of things/ people having similar characteristic). If “kind” works as “adjective” referring to caring, this is not included in the list of hedges.

2.6 Sorta / Sort of which means “somewhat” can be defined as hedging.

2.7 If view means opinion or perspective for example, in this view, in our view, the view, this can be identified as “hedges.”

2.8 Only “like” used in speech as a meaningless filler or to signify the speaker’s uncertainty about an expression just used. This context was included as hedging categories, which needed to sort by hand. However, like as verb was excluded in this study.

2.9 About, which means “approximately” (adverb) and “connected with” (preposition) can be defined as hedging.

If “about” means “positioned around a place” (preposition) or giving direction, this is not included in the list of hedges.

2.10 Around, which means “approximately” (adverb) and “connected with” (preposition) can be defined as hedging.

If “around” means “positioned around a place” (preposition) or giving direction, this is not included in the list of hedges.

2.11 Could/ Couldn't/ Could not, which works as modal verb in the sentences can be defined as hedging.

If couldn't / could not appeared in question sentences and work as main verbs, these are not included in the list of hedges.

2.12 Maybe, which is used to show that something is possible or that something might be true can be defined as hedging.

2.13 Pretty, which means quite, but not extremely (adverb) can be defined as hedging.

If “pretty” means “pleasant to look at, or especially of girls or women or

Things relating to them attractive or pleasant in a delicate way” (adjective), this is not included in the list of hedges.

2.14 Rather, which means “quite; to a slight degree” (adverb) can be defined as hedging.

However, the meaning of booster’s words is clear and there was only one meaning, so, boosters were not modified data before analyzing.

3. To examine the types of hedges and boosters found in the speeches, the linguistic device classification developed by Fringinal, Lee, Polat, & Roberson (2017), which was adapted from Hyland’s theory (2005), was used as the analysis framework.

4. The results from step 1 were verified by experts in the field.

5. To explore the frequency of the focused linguistic devices (hedges and boosters), the *AntConc* linguistic analysis program was used. An example of the transcribed speech to show the analyzed hedges and boosters is shown in Table 3 below.

Table 3 An example of the transcribed speech to show the analyzed hedges and boosters.

Topic: Why I’m done trying to be “man enough”		Speakers: Justin Baldoni					
Words: 2626 words		Sexual orientation: Gay					
		Date: Jan 3, 2018					
Dialogue	Types of hedges					Types of boosters	
	Hedges	Accuracy-oriented	Speaker-oriented	Audience-oriented	Boosters	Emphatics	Amplifiers
You might recognize me as “Male Escort #1.”	1. might	/					
Now, these roles don’t represent the kind of man I am in my real life, but that’s what I love about acting.	2. about	/					
But it was how Hollywood saw me, ... between the roles I would play as a man both on-screen and off.	3. would			/			
We likely all know how we got here, OK?					1. know		/
But there was another role I learned how to play ... he never told a soul.					2. never		/

6. To learn the differences of hedge and booster used by the gay and lesbian speakers, the results from step 3 were analysed using the Z-test.

Results

To respond research objective 1 in the part of hedge use, the frequencies of hedge used by gay and lesbian speakers are shown in Table 4 below.

Table 4 Frequency and percentage of hedge type used by gay and lesbian speakers in speeches on showcases.

Types of hedges	Gay speakers <i>n</i> = 28699		Lesbian speakers <i>n</i> = 29337	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Content-oriented: Accuracy-oriented	482	64.87	550	63.22
Content-oriented: Speaker-oriented	9	1.21	25	2.87
Audience-oriented	252	33.92	295	33.91
Total of hedges found	743	100	870	100

From the table, there are 743 hedges found in the speeches of gay speakers. The highest frequency of hedges based on type was that of content-oriented: accuracy-oriented (482; 64.87%) followed by audience-oriented (252; 33.92%) and content-oriented: speaker-oriented (9; 1.21%), respectively. For lesbian speakers, there are 870 hedges found in their speeches, and the highest frequency of each type of hedges was that of content-oriented: accuracy-oriented (550; 63.22%), followed by audience-oriented (295; 33.91%) and content-oriented: speaker-oriented (25; 2.87%) respectively. Therefore, the frequency of hedges used by lesbian speakers is higher than that of gay speakers.

To respond research objective 1 in the part of booster use, the frequencies of booster used by gay and lesbian speakers are shown in Table 5 below.

Table 5 Frequency and percentage of booster type used by gay and lesbian speakers in speeches on showcases.

Types of boosters	Gay speakers <i>n</i> = 28699		Lesbian speakers <i>n</i> = 29337	
	Frequency	Percentage	Frequency	Percentage
Emphatics	303	43.91	311	42.14
Amplifiers	387	56.09	427	57.86
Total of boosters found	690	100	738	100

From Table 4, out of 690 boosters used by gay speakers, the frequency of amplifier boosters (387; 56.09%) is higher than that of emphatic boosters (303; 43.91%). For the lesbian speakers, out of 738 boosters, the frequency of amplifier boosters (427; 57.86%) is higher than that of emphatic boosters (311; 42.14%).

Discussion

Based on these findings, the following observations can be made as follows:

1. The result showed that the types of hedges appearing in speeches used by gay and lesbian speakers were content-oriented: accuracy-oriented, content-oriented: speaker-oriented, audience-oriented, and the type of boosters appearing in speeches used by gay and lesbian speakers were emphatics and amplifiers. Moreover, the type of hedges, content-oriented: accuracy-oriented had the highest frequency used by both gay and lesbian speakers in speeches. The reason why content-oriented: accuracy-oriented of hedges was most frequently applied by gay and lesbian speakers in this study might be related to the result of the study of Yazdani, S. et al. (2014). They explained that the journalists of newspapers employed hedges in front page news articles because it reveals the uncertainty of the writers and caution in an article. Since the incident on 11th of September 2001 known as 9/11 attack was a political and controversial issue, writers preferred to be indirect and conservative by avoiding confining or asserting their opinion toward the truth level of the article. The writers would employ this strategy to obscure the journalist-text relation and thus, to avoid implying their personal claim by employing content-oriented: accuracy-oriented hedges.

2. The result showed that the types of boosters appearing in speeches used by gay and lesbian speakers were emphatics and amplifiers. Moreover, amplifiers had the highest frequency used by both gay and lesbian speakers in speeches. It seems that speakers showed more certainty while sharing their knowledge, experiences and so on by offering booster words through their speeches that are related to sensitive topics. This is more or less agreeing with the result of a study by Hidayati, F. and Dallyono, R. (2015) that amplifier boosters were found in the speeches on raising fuel prices, which is a problematic issue, of three ministers. This can be interpreted that when the speakers are rather certain on what they are speaking about, they express their certainty through the words they articulate and communicate to their audience.

3. The results in hedges usage of this study found that there were no significant differences between gay and lesbian speakers in their speeches ($p < .05$). On the other hand, the results in boosters' usage of this study were found that there were significant differences between gay and lesbian speakers in their speeches which lesbian speakers were more inclined to employ boosters than gay speakers. As it was mentioned before, boosters were one of rhetorical features to provide the certainty of the authors or speakers. Therefore, it

seems that lesbian speakers showed more certainty while sharing their knowledge, experiences and so on by offering booster words through their speeches. This finding agrees with previous study by Serholt (2012) who conducted the study about hedges and boosters in academic writing. She also focused on gender differences. Her findings revealed that females employed more boosters in their essays than males. She also described that females employed more boosters to imply stronger commitments to the propositional information than males.

The results of this study may serve as fundamental information and benefit further studies on gays and lesbians' speaking style analysis and be beneficial for other researchers who investigate hedges and boosters in gender as well. Moreover, the results of this study will be adapted to use as information for the researchers in other studies in the Thai community and Thai culture. Apart from educational benefit, this also serves communication. When the style of language used by gays and lesbians is revealed, people could understand their mind or even their thought, and as hedges and boosters show the degree of certainty the speakers have, this understanding could possibly reduce misinterpretation among people from different groups of gender. After this communication gap is fulfilled, it results in better society where people open their mind and listen to each other with less bias.

Recommendations

The recommendations for further study can be around the area of other genres of speech's content such as sport, technology, education and so on. Furthermore, social factors such as gender, race, education background, age, occupation, experience should be considered to investigate how these factors influence hedges and boosters' production. Moreover, other linguistic features can be explored rather than hedges and boosters in a speaking context. Additionally, other frameworks can be employed to analyze the data. Lastly, exploring hedge and booster used in speeches of Thai people or comparing how native speakers and Thai speakers use hedges and boosters in their speeches is also interestingly possible.

Acknowledgements (if any)

I would like to express my deep gratitude and appreciation to advisory instructors for their precious guidance, considerable encouragement, and helpful suggestions throughout my study. Also, my great appreciation is also given to experts who dedicated their time verifying the results of my analysis.

References

- Abdollahzadeh, E. (2011). Poring over the findings: Interpersonal authorial engagement in applied linguistics papers. *Journal of Pragmatics*, 43(1), 288-297.
- Aull, L. L., & Lancaster, Z. (2014). Linguistic markers of stance in early and advanced academic writing: A corpus-based comparison. *Written Communication*, 31(2), 151–183.
- BC Bacang, RM Rillo, EO Alieto (2019). The Gender Construct in the Use of Rhetorical Appeals, Hedges, and Boosters in ESL Writing: A Discourse Analysis. *Asian EFL Journal*, 25(5.2), 210-224.
- Chomsky, N. (1981). *Rules and representation*. Oxford: Basil Blackwell.
- Dobakhti, L. (2013). Expressing certainty in discussion sections of qualitative and quantitative research articles. *Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*, 17(1), 57–77.
- Falin, Y. & Dousman, T. & Ibrahim, A. (2022). *Purpose of Communication*.
- Fraser, B. (1990) Perspectives on politeness. *Journal of Pragmatics*, 14, 219- 36.
- Fraser, B. (2010). Pragmatic competence: The case of hedging. In *New Approaches to Hedging* (pp. 15-34). Retrieved from <http://www.bu.edu/sed/files/2010/10/2010-Pragmatic-Competence-The-Case-of-Hedging.pdf>
- Hidayati, F. & Dallyono, R. (2015). The Use of Hedges and Boosters as Rhetorical Devices in the Construction of Speeches. *Masyarakat Linguistik Indonesia*, 33(1).
- Hyland, K. (1996). Talking to the academy: Forms of hedging in science research articles. *Written Communication*, 13(2), 251-281.
- Hyland, K. (1998a). *Hedging in Scientific Research Articles*. Amsterdam: John Benjamins.
- Hyland, K. (1998b). Persuasion and context: the pragmatics of academic metadiscourse. *Journal of Pragmatics*, 30, 437-55.
- Hyland, K. (1999). Talking to students: Metadiscourse in introductory course books. *English for Specific Purposes*, 18(1), 3-26.
- Hyland, K. (2000) *Disciplinary discourses: Social interactions in academic writing*. London: Longman.
- Hyland, K. (2005). *Metadiscourse*. London: Continuum.
- Lakoff, G. (1972). Hedges: A study in meaning criteria and the logic of fuzzy concepts. *Chicago Linguistic Society Papers*, 8, 183-228.
- Serholt, S. (2012). *Hedges and Boosters in academic writing: A study of gender differences in essays written by swedish advanced learners of English*. Unpublished article, Goteborgs University, Sweden
- Silver, M. (2003). The stance of stance: a critical look at ways stance is expressed and modeled in academic discourse. *Journal of English for Academic Purposes*, 2(4), 359–374.

Vázquez, I., & Giner, D. (2009). Writing with conviction: The use of boosters in modelling persuasion in academic discourses. *Revista Alicantina de Estudios Ingleses*, 22, 219–237.

Yazdani, S., Sharifi, S. & Elyassi, M. (2014) Interactional metadiscourse in English and Persian news articles about 9/11. *Theory and Practice in Language Studies*, 4(2), 428-434.

มหาวิทยาลัยบูรพา

AN ANALYSIS OF THE INTRODUCTION PART OF TED TALK SPEECHES ON THE TOPIC OF TECHNOLOGY

Chuthaporn Somsakoon ¹
Payung Cedar ²

Abstract

With the objective of uncovering the techniques employed by accomplished public speakers in crafting their speeches, this study aimed to examine the structure of speeches delivered on TED Talks, a prominent platform renowned for its impact on public speaking. The study assembled a collection of 20 most viewed TED speeches on the topic of "Technology." In the scope of the introduction section, the study identified four rhetorical moves that contribute to the construction of TED speeches. Upon further analysis of the speeches, it was discovered that the prevailing move in the introduction section was the Topic Introduction move. This study identified four possible move types, namely (1) Topic introduction, (2) Speaker presentation, (3) Listener orientation, and (4) Purpose / Main idea identification, respectively. Understanding the structure of TED speeches contributes to the field of public speaking and offers valuable insights for both research and pedagogical purposes.

Keywords: Public Speaking, TED Talks, Discourse Analysis, Corpus-Based Research

Introduction

Skillful and articulate language usage can assist in generating effective communication. However, simply providing information is insufficient to achieve these results. It is important to consider and comprehend rhetorical moves employed in public speaking that can influence a broad audience.

The subject of this current investigation is TED Talks, a form of public speaking. TED Talks is a highly renowned speech event where accomplished speakers share their ideas and expertise.

Currently, it encompasses a diverse range of subjects pertaining to global and societal concerns. Individuals who have undergone adverse experiences and require motivation, inspiration, and positive guidance are drawn to TED Talks. Its primary objective is to disseminate concepts extensively, with the aim of inspiring and convincing people to think in novel ways or explore

¹ Student, Master of Arts Program in English, Faculty of Humanities, Naresuan University

² Associate Professor, Faculty of Humanities, Naresuan University

new ideas. One of the critical factors in accomplishing this goal is a speaker's techniques in storytelling. Additionally, Karia (2013) described that despite their expertise in distinct areas, they can effectively organize their presentations and structure their speeches using universal language to motivate and convince their listeners.

This paper investigates the move structure in the introductions of TED Talks through move analysis. By investigating the moves employed in TED Talks to motivate and convince the audience, this study illuminates the organization of persuasive language. Individuals involved or interested in the domain of public speaking, including researchers, will find this article useful. Regarding educational significance, this paper furnishes valuable insights for educators who intend to create a public speaking curriculum that enhances their students' creativity and presentation abilities.

Objective of the Study

To investigate the move structure of the introduction part of Ted Talks on the topic of "Technology".

Review of Literature

Public Speech

Naji (2016) uncovered that public speaking is regarded as a verbal interaction in which speakers utilize language to convey information and knowledge to the audience. The domain of spoken discourse examines a diverse range of public speeches. Besides, various theoretical frameworks are employed as analytical approaches to investigate these speeches. For example, the Critical Discourse Analysis (CDA) is used to analyze the speech in the parliament. Consequence, the analytical approaches in public speeches is investigated by the Genre Analysis.

The main subject of this research is the introduction, which has a significant impact in ensuring a speech is successful. O'Hair, Rubenstein, and Stewart (2007) stated that when delivering a speech, the speaker typically begins with the introduction as the first component of the speech structure. The purpose of the introduction is to provide an overview that may include various rhetorical techniques. Due to its importance, numerous rhetoricians, professional speakers, and speech instructors have emphasized that delivering an engaging speech with an effective opening strategy is crucial in capturing the audience's attention and maintaining their focus throughout the speech.

According to McBurney & Wrage (1965), when it comes to public speaking, communication entails the act of expressing and conveying ideas and emotions through the use of symbols, words, variations in tone of voice, and gestures. Similarly, speakers have the ability to

sway the audience by persuading them to change their attitudes and motivating them to take action (Sprague & Stuart, 1996).

Numerous research investigations have endeavored to comprehend the organization of public speeches in various real-life speaking contexts. The structure of the authentic speeches is described in terms of the rhetorical moves structure. According to Swales (1990), rhetorical moves encompass the communicative functions performed within a specific text. Therefore, in order to examine the structure of authentic speeches, the rhetorical moves in relevant studies will be explored.

Move Analysis

Heuboeck (2009) coined the idea that the analysis of move is a component of genre. In rhetoric, using a rhetorical move as a method to analyze a text is considered a strategic approach. The analysis of moves has been extensively utilized to reveal both the macro and micro structures of communication within a particular genre.

The analysis of moves has been utilized to examine the rhetorical structure of various genres. It involves analyzing a segment of text by identifying the communicative functions present within that segment. A "move" is a cohesive unit within a discourse that serves a specific communicative function. It represents the purpose of the text segment and forms of communication in both written and spoken discourse (Swales, 2004). Additionally, a move is a text segment characterized by a collection of linguistic features, including lexical meaning, propositional meanings, and illocutionary forces. These features provide a consistent direction to the segment and convey the content of the discourse within it (Nwogu, 1997). According to these definitions, a text segment is considered a move when there is a correlation between its function and the linguistic cues present.

Different studies have proposed various moves that are used in the introduction of speeches. However, taking into account their intended communicative functions, four moves are commonly utilized: addressing / welcoming the audience, providing orientation, introducing the topic, and introducing the speaker.

The structure of an inspirational talk, such as Ted Talks, is an intriguing aspect of communication that has been examined in several studies.

Previous Study

Chang, Y.-J., & Huang, H.-T. (2015) conducted a study to examine how the rhetorical structure of TED conferences could be utilized for teaching oral presentations in English language classrooms. They analyzed a collection of 58 TED lectures using a corpus-based move analysis approach to uncover both the shared structural elements and the variations and flexibility present within them. To effectively describe the rhetorical moves and structural elements, the researchers

devised a coding system specifically tailored for this dataset. By considering move frequencies, lengths, associations, and patterns of occurrence, the study identified seven major move types, along with their associated component steps, and developed a prototype based on move frequencies. Furthermore, the data indicated that the format, objectives, and conventions of TED conferences had an influence on the rhetorical structure of the lectures. The paper delved into the pedagogical implications of these findings for classroom instruction and explored potential avenues for further research.

Khajornphaiboon and Vungthong, (2019) conducted a study focusing on public speeches where rhetoric played a crucial role, recognizing its significance in achieving effective communication. The study specifically investigated the rhetorical move structure and linguistic features present in the introductory section of TED Talks. The researchers selected the top 20 talks on the topic of "Life" from the most viewed category, featuring speakers with diverse backgrounds and experiences. The study employed two main approaches: (1) a move analytical approach to explore the rhetorical move structure, and (2) a keyword analysis to analyze linguistic features, particularly lexical characteristics. The findings indicated that the introduction section of TED Talks consists of two main moves that serve distinct functional purposes. Additionally, the keyword analysis revealed that speakers utilized words associated with concepts such as (1) self-orientation, (2) being unspecific and referencing, (3) intention, (4) action and mental orientation, and (5) being informed.

Li and Li (2021) conducted a study that focused on analyzing the rhetorical structure of a selection of TED speeches centered on the topic of "Education". The goal was to identify the essential and optional moves employed in these talks. Building upon the findings, the author explored the potential integration of oral presentation education, influenced by the academic genre in college English classrooms. The study involved creating a corpus of TED talks that were tagged with the keyword "education," allowing for the identification of common structural features and flexibility among them. By examining the frequency and occurrence of different moves, the study determined which moves held importance and which ones were optional. Furthermore, the data emphasized the significance of TED conference topics and conventions in shaping the rhetorical structure of the speeches.

Although, these previous studies has been conducted on move analysis illustrated the variations in rhetorical organization, until now there is no study on moves of "Technology" topics in TED Talks. Thus, move analysis in this research will pay attention to reveal. The objective of the present study is to exclusively examine the introductory section of Ted Talks on such a specific topic in order to acquire a deeper understanding of its move structure.

Method

Data Sources and Data Collection

Selection of the Corpus

The corpus for this study was made up of 20 English speeches on the theme of "Technology" that were taken, retrieved, and extracted the transcription from the TED Talks website (www.ted.com), sorted by the first most viewed 20 speeches with each speech being a maximum of six minutes in length.

The concept of selecting 20 English speeches is from meta-analyses by studying from three research studies and calculating *the median* of the middle score (the measure of central tendency of the data).

1. Exploring TED Talks as a Pedagogical Resource for Oral Presentations: A Corpus-Based Move Analysis (2015) by Yu-Jung Chang and Hung-Tzu Huang investigated 58 English speeches.
2. Analyzing the Introduction of TED Talks: A Corpus-Based Analysis of Discourse (2019) by Parawee Khajornphaiboon and Sompatu Vungthong investigated 20 English speeches.
3. Corpus-Based Move Analysis of TED Talks about Education (2021) by Xuwei Li and Feipeng Li investigated 12 English speeches.

Data Analysis

This study adapted the framework of analyzing discourse organization to analyze the move structure of the introduction part of the Linguistics topic of TED Talk by Chang and Huang (2015), Khajornphaiboon and Vungthong (2019), and Li and Li (2021). To ensure reliability, the results were verified by two experts who specialize in the field of discourse analysis.

**The Framework on the Introduction Part of Khajornphaiboon and Vungthong (2019)
Analyzing the Introduction of TED Talks: A Corpus-based Analysis of Discourse**

Organization

Move 1: Topic Introduction	
(Topic initiation, and Topic expansion)	
Topic Initiation	Topic Expansion
Interrogation	Answer
Aphorism	Explanation
Key consideration	Personal experience
Personal experience narration	Analysis of experience
Statistic exemplification	Statistic explanation
Move 2: Purpose / Main Idea Identification	

The Framework on the Introduction Part of Li and Li (2021)
Corpus-based Move Analysis of TED Talks about Education

Move 1: Listener Orientation

(Greet audience, and Engage in meta-level discussion)

Move 2: Topic Introduction

(Set the scene, Announce the topic, and Outline the structure)

Move 3: Speaker Presentation

(Introduce oneself, Establish authority, and Show stance / position)

Move 4: Acknowledgement / Gratitude

The Framework on the Introduction Part of Chang and Huang. (2015)
Exploring TED Talks as a Pedagogical Resource for Oral Presentations:
A Corpus-based Move Analysis

Move 1: Listener Orientation

(Greet audience, and Engage in meta-level discussion)

Move 2: Topic Introduction

(Set the scene, Announce the topic, and Outline the structure)

Move 3: Speaker Presentation

(Introduce oneself, Establish authority, and Show stance / position)

Move 4: Topic Development

(Offer explanation, Describe a process / series of events, and Present an argument)

Move 5: Acknowledgement / Gratitude

Table 1 The Framework of Present Study An Analysis of Introduction Part in TED Talks Speech

Move 1: Listener Orientation

(Greet audience, and Engage in meta-level discussion)

Move 2: Topic Introduction

(Topic Initiation, Topic Expansion, Set the scene, Announce the topic, and Outline the structure)

Topic Initiation	Topic Expansion
Interrogation	Answer
Aphorism	Explanation
Key consideration	Personal experience
Personal experience narration	Analysis of experience
Statistic exemplification	Statistic explanation

Move 3: Purpose / Main Idea Identification

Move 4: Speaker Presentation

(Introduce oneself, Establish the authority, and Show stance / position)

Move 5: Acknowledgement / Gratitude

Move 6: Other

This research is directed by the steps below, which are based on this framework:

1. The transcriptions of 20 TED Talks on the topic of "Technology" were obtained and recorded.
2. The TED Talks website provides the transcript
3. 20 TED Talks' introduction parts were split from their transcripts.
4. The move structure of the introduction parts of the 20 TED Talks were studied.

Result

This section presents the findings of the current study regarding the rhetorical moves observed in TED speeches as follows.

Rhetorical Moves of TED Speeches

From the analysis, this study found five rhetorical moves as represented in Table 2.

Table 2 Frequency of Rhetorical Moves of TED Speeches

Rhetorical Move	Number of Occurrence (N = 29)	Percentage
Move 1: Listener orientation	3	10.34
Move 2: Topic introduction	15	51.72
Move 3: Purpose / Main idea identification	2	6.90
Move 4: Speaker presentation	9	31.03
Move 5: Acknowledgement / Gratitude	0	0.00

Move 1, Listener Orientation, obtained the position of the third most frequently used move, comprising 10.34% of the occurrences. It was used to provide greetings to the audience or engage in meta-level discussions.

Move 2, Topic Introduction, was found to be the most commonly used, accounting for 51.72% of occurrences. Speakers utilized this move to effectively engage their audience and prepare them for the upcoming speech. In this move, the speakers developed their speeches through the use of topic initiation.

Move 3, Purpose / Main idea identification, emerged as the fourth most frequently used move, representing 6.90% of the occurrences. This move was utilized to develop their speeches by identifying the purpose and main idea.

Move 4, Speaker Presentation, emerged as the second most frequently employed move, accounting for 31.03% of the occurrences. The speakers employed this move type to develop their speech ideas by introducing themselves or establishing their authority.

Move 5, Acknowledgement/ Gratitude, is not utilized at all, making up 0.00% of occurrences within the corpus of TED Speeches. The absence of its occurrence suggests that TED speakers frequently omit the Acknowledgement / Gratitude towards the conference.

Discussion

In the preceding section, the discourse analysis of TED speeches unveiled the rhetorical moves employed by TED speakers. Additionally, the frequency of occurrences for each move type was discussed. Therefore, this section discusses the findings in relation to public speaking.

Consistent with the findings of Li and Li (2021) study, this research similarly observed the presence of the “Topic Introduction” move, which established a connection between the narrative and the focal topic, within the introduction section. The prominence of the “Topic Introduction” move can be attributed to its role in providing audiences with the background

information of the talks. This move effectively captured their attention and enabled them to comprehend the main points or topics being discussed.

Additionally, in line with the results of Li and Li (2021) study, this research also highlighted that the unique setting of presenting innovative ideas in speeches often involved specific speech practices. TED presenters dedicated considerable time to setting the scene (through the “Topic Introduction” move) and establishing their authority (through the Speaker Presentation move). Moreover, the speakers elaborated on their viewpoints with clear explanations or descriptions, and frequently engaged the audience in thought-provoking or reflective discourse.

In addition, TED Talks exhibited distinctive conventions, such as the infrequent occurrence of greeting the audience in the introduction section and the absence of the “Acknowledgement” move throughout the entire talk.

The possible reasons for the omission of acknowledgement or gratitude in the introduction part of TED Talks focusing on the topic of "Technology" could be attributed to two factors. Firstly, TED Talks are known for their concise and focused delivery, where speakers aim to captivate the audience with engaging and informative content. In this context, the emphasis is often on presenting innovative ideas and showcasing the potential of technology rather than expressing personal gratitude or acknowledgements. Secondly, TED Talks about technology often highlight advancements, trends, and groundbreaking concepts in the field. The speakers typically aim to establish their expertise and credibility by diving directly into the subject matter, providing valuable insights, and offering a fresh perspective. Consequently, the introduction part may prioritize capturing the audience's attention and establishing the relevance and significance of the technology being discussed, rather than including expressions of acknowledgement or gratitude.

Besides, it is noteworthy that although greeting the audience which falls under the category of “Listener Orientation” move is a widely accepted technique to capture the audience's attention in presentations and public speaking instruction as well as it is considered one of the most commonly used strategies in the introduction phase as it signals the start of the presentation, requests attention from the audience, and reduces background noise (Lucas, 2010); however, in TED Talks, the presenters seldom use the “Listener Orientation” move, including greeting the audiences.

Recommendation

This study aimed to examine the structure of effective TED speeches and its implications for both research and pedagogy. Consequently, the findings regarding the rhetorical moves in TED speeches were conceptualized to facilitate further adaptations. The outcomes regarding the

structure of TED speeches can serve as an analytical framework for exploring public speaking in various contexts, including political speeches and commencement addresses. By applying this framework, valuable insights can be gained about the structural elements of public speeches in different domains. The findings also have pedagogical implications as they can provide guidance for designing course materials and structuring public speaking classes in educational settings.

Acknowledgement

I would like to take a moment to express my heartfelt gratitude for the invaluable contributions of Associate Professor Dr. Payung Cedar, and Assistant Professor Dr. Thitirat Suwannasom to my study, as well as for teaching me the essential skills and knowledge required for conducting research.

Throughout my journey, you have been instrumental in guiding me and providing me with a solid foundation in understanding what research is and how to approach it. Your expertise and passion for the subject have been evident in every lesson, lecture, and discussion we had. Your dedication to teaching and your commitment to helping students succeed have truly made a lasting impact on me.

This research is part of the independent study of the Master's Degree of Arts Program in English Plan B, Faculty of Humanities, Naresuan University.

References

- Chang, Y.-J., & Huang, H.-T. (2015). Exploring TED talks as a pedagogical resource for Oral presentations: A corpus-based move analysis. *English Teaching & Learning, 39*, 29-62. Doi: 10.6330/ETL.2015.39.4.02
- Heuboeck, A. (2009). Some aspects of coherence, Genre and rhetorical structure – and their integration in a generic model of text. *Language Studies Working Papers, 1*, 35- 45.
- Karia, A. (2013). *TED talks storytelling techniques: Master the one thing all great TED talks have in common*. Tokyo: Create Space Independent Publishing Platform.
- Khajornphaiboon, P., & Vungthong, S. (2019). Analyzing the Introduction of TED Talks: A Corpus-based Analysis of Discourse Organization.
- Li, X. W., & Li, F. P. (2021). Corpus-based move analysis of TED talks about education. *Creative Education, 12*, 166-175. <https://doi.org/10.4236/ce.2021.121012>
- Lucas, S. E. (2010). *The art of public speaking* (10th ed.). Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- McBurney, J. H., & Wrage, E. J. (1965). *Guide to good speech* (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

- Naji, N. M. (2016). *A genre-based study of political speeches*. University of Al-Qadisiya, College of Education, Department of English.
- Nwogu, K. N. (1997). The medical research Paper: Structure and functions. *English for Specific Purposes*, 16(2), 119-138.
- O'Hair, D., Rubenstein, H., & Stewart, R. (2007). *A pocket guide to public speaking* (2nd ed.). Boston, MA: Bedford / St. Martin's.
- Sprague, J., & Stuart, D. (1996). *The speaker's handbook* (4th ed.). New York: Harcourt Brace.
- Swales, J. M. (1990). *Genre Analysis: english in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, J. M. (2004). *Research genres: Explorations and applications*. Cambridge, England: Cambridge University Press.

AN ANALYSIS OF THE TEACHERS' ROLES TOWARDS THAI EFL UNDERGRADUATE STUDENTS' ENGLISH LANGUAGE LEARNING MOTIVATION

Phitcharie Koanamsai ¹

Tharin Pitakpong ²

Abstract

Teachers' roles in English classroom setting are considered a crucial factor in motivating students in learning English. The current study analyzed the teachers' roles which affected Thai EFL undergraduate students' English language learning motivation. The study took place at Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage in the Faculty of Education and the researchers gathered the data from fifty-six English major students selected by purposive sampling. The research instrument was students' perception towards the teachers' roles in increasing English language learning motivation, students' opinions towards the needs and negative characteristics of teachers in English language learning in both closed-ended and open-ended questionnaire. The findings from the questionnaire revealed that the teacher's role as facilitator was the first highest level, followed by cooperator, organizer and designer, resource supplier and guide as perceived by the participants. Regarding student's needs, most students need support on speaking skills. The students need to be able to communicate with foreigners fluently. Additionally, the majority of the students pointed that a bully is the most negative characteristic. Pertaining the useful findings gained from the present study, it was suggested that the most five teachers' roles which are perceived to be the effective roles to increase students' motivation in learning English should be considered as the important factors to be applied in English classroom setting. It can be concluded that in order to accomplish in student's English language learning motivation, teachers should carry out these essential roles, support student's need and avoid negative characteristics obstructed their learning's progress.

Keywords: Teacher's Role, Learning Motivation, English Language Learning

Introduction

In today's globalized world, it is undeniable that English holds an important position. It is an international tool of communication for the world citizens. The necessity for using an official language working emerged in the 1950s on a global level with the establishment of

¹ Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage

² Language Center, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage

international organizations, so an official language or various official languages were established in order to minimize the translation costs for these organization (Crystal, 2003). A language used in such setting is known under the term “lingua franca”. Jennifer Jenkins, a linguist studying the ELF phenomenon describes lingua franca that “a lingua franca is a contact language used among people with different first language, and is commonly understood to mean a second (or subsequent) language of its speakers” (Jenkins, 2007).

When Thailand faces COVID-19 crisis, people’s lives unexpectedly change. It has had a transformative impact on education and revolutionized the way of traditional learning to avoid the pandemic. In traditional class, students can directly ask their questions with the teachers and share their opinions. Thus, there is a continuous interaction between students and teachers. Good teachers can help encouraging them to achieve their goals on English language learning and have higher scores. In contrast, there is less intention in studying online if it is one-way communication. It becomes difficult to provide them actively participated. The teachers find many technical materials to motivate their students focusing on the lessons. Among many factors to motivate students in order to get more concentration on language learning. According to Gardner (1985), motivation plays a significant role in influencing language learning motivation and directly influences language proficiency. It is suggested that important variables that could affect L2 learners' motivation include learning experiences, feedback, rewards, praise, and punishments that students have with their teachers. (William & Burden, 1997)

Previous studies have focused on various factors that contribute to students' motivation, such as learner autonomy, teacher-student relationships, and the use of activities, and technology in the classroom. According to Mahadi and Jafari (2012), intrinsic motivation is related to the learners' interest in cooperating with some specific tasks as they are willing to be a part of it. While these studies have provided valuable insights, they have not specifically addressed the roles of teachers in motivating Thai EFL undergraduate students. The current study aims to address this research gap by analyzing the specific roles of teachers that affect Thai EFL undergraduate students' English language learning motivation. Moreover, this study has significant implications for the future of English language learning in Thailand. English language proficiency is increasingly essential for individuals to succeed.

Consequently, this study looks into the students' English language learning motivation towards the roles of teachers. It is expected to help the teachers to focus more learner’s motivation and try to manage the appropriate motivational approaches so that the students can be successful on their language learning. In addition, the teacher can avoid inappropriate behaviors which can be factors causing lack of students' learning motivation.

To ensure the success of English language teaching in Thailand and to provide students the abilities they need to succeed in a globalized society, these issues have to be thoroughly researched.

Objectives

1. To analyze the students' English language learning motivation towards the roles of teacher.
2. To investigate the student's needs in term of English language skills.
3. To examine the teachers' characteristics that decrease the students' motivation in terms of English language learning.

Research questions

1. What are the teachers' roles in terms of enhancing English language learning motivation as perceived by Thai EFL undergraduate students?
2. What are the students' needs in terms developing English language skills as perceived by Thai EFL undergraduate students?
3. What are the teachers' roles that decrease the students' English language learning motivation as perceived by Thai EFL undergraduate students?

Review of literature

Teachers' roles

Nowadays, teachers play an essential role in terms of developing students' language learning. Teachers' roles are related to the effectiveness of class management which affects directly to the students. In addition, teachers whose relationship with the students are in the positive manner tend to gain the students' attention in terms of high-class participation (Storch, 2018 as cited in Gan, 2021). In order to explore the overall picture pertaining the teachers' roles perceived by the students, the following details are the general teachers' roles based on the responses from the students in the relevant study conducted by Xu and Xu (2004).

1) Guide (Counselor, Instructor)

Teachers perform the teaching and promote autonomy learning. Teachers are responsible for developing students' English language skills.

2) Facilitator (Helper)

Teachers need to support the students with the necessary information in learning. In addition, teachers should help students to gain language skills and knowledge together with understanding the English learning plans and objectives.

3) Organizer & Designer

Teachers manage the activities that promote the communicative competence in order to provide the students the opportunity for practicing English.

4) Cooperator (Peer partner, Friend, Participant)

Teachers need to maintain the positive relationship with the students so as to have a chance to provide appropriate suggestions in terms of English learning and the improvement towards the common problems in learning English.

5) Inspirator and Supporter

Teachers are required to activate the students' interest and willingness to learn English and give them the chance to apply English language in their daily life. Moreover, Giving the practical ways to allow the students to join communicative activities in order to speak more is an essential approach to be implemented.

6) Monitor and Evaluator

Teachers need to conduct the positive feedbacks towards the students' performance of English learning together with providing some suggestions in enhancing English learning.

7) Resource supplier

Teachers help the students to gain knowledge and support the students with the essential learning materials as well as useful resources from the internet.

8) Atmosphere creator

Teachers create the positive and active atmosphere in class in order to support their English learning.

Negative characteristics of a teacher

The roles of teacher are undoubtedly essential in order to pave the way for enhancing the learning process for the students in the classroom. Teachers, therefore, are usually required to perform the appropriate to be able to manage his/her class effectively. With the aforementioned influence towards the students' learning process, the negative characteristics of a teacher should also be discussed so as to avoid the obstruction that might be occurred during the students' learning process. According to Alufohai and Asika (2019), the teachers who hold the negative characteristics usually overlook the main and important responsibilities in terms of managing the effective learning process. The following negative characteristics in alphabetical order were brought from the study conducted by Alufohai and Asika (2019).

1) Bully

A bully refers to teachers who act as students' parents so as to show their power to the inferior person. This kind of teachers will always make the students scared and that might obstruct the students to voluntarily participate in the course.

2) Careless Habit

Careless habit refers to the teachers who come to class unprepared. This kind of negative attitude can be the hinder that causes the unsuccessful course implementation.

3) Egoist

An egoist is the type of teachers who are excessively concerned only their own needs. Occasionally, students need the teacher to be the person they can rely on; therefore, the teachers sometimes need to demolish his/her ego attitude in order to create positive teacher – student connection for a better development in terms of learning.

4) Janus-Faced

Teachers who hold two jobs at the same time are usually unable to implement the effective course as they engage with other activities apart from the academic field. This kind of teacher can be easily distracted by the obligation from other duties besides the teaching job.

5) Know-All

A teacher should be the person who promotes a scaffolding strategy to enhance learning process for the students. However, the group of teachers that are considered as 'know-all' solely occupy all learning process and do not encourage the students to be the part of the process.

6) Naughty

Teachers with the inappropriate characteristics may result in the disrespect from the students. From reviewing the experience, it was shown that students respect teachers who they feel respect them and they tend to study well with this kind of teacher as well. On the other hand, teachers who have the inappropriate manner find the difficulty in implementing the effective learning.

7) Rigidity of Teachers

A good teacher is the teacher who always keep the course updated from time to time. Good teachers do not usually dwell what content or teaching materials were considered the good ones in the past, but they tend to adapt and design the content or teaching materials to be gained currency in the particular year of each academic year. In contrast, a teacher who try to use their familiar content and teaching materials in their teaching may not be able to apply the up-to-date knowledge into the course and it will lack of flexibility as well.

8) Stagnation

Since knowledge is a dynamic process, teachers are required to have the distinct improvement plan in terms of their teaching approaches, techniques and strategies to effectively manage the course for the students.

9) Unqualified Teachers

Unqualified teachers can refer to the teachers with the inadequate training which can lead to the poor teaching methodologies, whereas professional teachers are more likely to focus on self-improvement and plan their teaching strategies to suit the needs of the students.

10) Yell

Making students scared of the way the teacher's scary behavior does not make the positive atmosphere in the classroom. Angry teachers can also demotivate the students in learning as they might be afraid of doing something wrong which can result in blaming from the teacher. Therefore, in order to create positive atmosphere in learning, teachers should control themselves and consider the bad consequences in accordance with their behaviors.

11) Zombie-Like-Attitude

Teachers who seem unaware of their surroundings and unsupportive find the difficulty in implementing effective learning process. In this regard, teachers should perform their role with full of energy in teaching as the students sometimes need stimulation in their learning to gain the better outcomes.

Definition of Motivation

As one of the most crucial components of language learning is motivation, it is worth exploring the definition of motivation. In this regard, many definitions have been proposed by many scholars. According to Crook and Schmidt (1991) as cited in Alizadeh (2016), motivation is the pathway towards the goal of exploring a second language. Elliot and Covington (2001) as cited in Alizadeh (2016) explained that motivation can be the determination to determine the people's actions. For Pardee (1990) as cited in Alizadeh (2016), motivation can stimulate people to perform in the way that they can develop themselves in particular purposes.

Types of Motivation

Motivation has been highly discussed that it is the important factor for second language learning. According to Falk (1978) as cited in Oroujlou and Vahedi (2011), the kind of students who are successful at acquiring a second language admire to blend with the surroundings in terms of the use of the language, culture and society integration. When someone admires the culture in the particular country that has the official language he/she is interested in, it can be the key factor to develop the language proficiency in the target language. This form of motivation is integrative motivation. With regard to integrative motivation, it is theorized that "integrative motivation typically underlines successful acquisition of a wide range of registers and a native like pronunciation" (Finegan 1999, p.568).

In contrast to integrative motivation, the form of motivation that is mostly discussed at the same time is known as instrumental motivation. Hudson (2000) as cited in Oroujlou and Vahedi (2011) stated that this form of motivation is in connection with the students' ambition to be exposed to the second language. With instrumental motivation purposes, they are usually related to some requirements or benefits such as meeting university graduation requirements, job application, requesting higher pay etc. (Oroujlou & Vahedi 2011).

Apart from integrative and instrumental motivation, there are other types of motivation that are widely discussed in language learning. These concepts in the field of language learning motivation are intrinsic and extrinsic motivation. According to Mahadi and Jafari (2012), intrinsic motivation is related to the learners' interest in cooperating with some specific tasks as they are willing to be a part of it. Harman (2001) as cited in Thohir (2017) also pointed out that intrinsic motivation occurred from each individual pleasure which results in increasing their learning motivation towards the learning process or they feel pleased to acquire some new knowledge. Extrinsic motivation, on the contrary, addresses the external variables such as academic requirements, awards and punishments etc. so that learners can achieve what they focus on (Thohir, 2017). As a result, Thohir (2017) stated that intrinsic motivation plays an essential role rather than extrinsic motivation in terms of the learning outcomes in an educational program. Nevertheless, many learners in an EFL program are connected with extrinsic motivation as learning activities are in connection with a lot of external factors.

Motivation and Language Learning

Since motivation is a vital role for language learning development, it is one of the teachers' responsibilities to keep encouraging the learners during the classes. In this regard, it is necessary for the teachers to realize the factors that keep the students motivated in learning and find the appropriate areas which can influence the students to stay focusing in the classroom activities (Thohir, 2017). In Language learning, it appears that different students have different motivation to be exposed to the learning and it also has the different outcomes. Cook (2000) as cited in Mahadi and Jafari (2012) stated that students gained different amount of knowledge from their learning. It is also believed that the three main factors affecting the second language acquisition are: age, personality and motivation. Thohir (2017) also mentioned that there are other approaches for the teachers to generate the appropriate classroom atmosphere and ignite enthusiasm in the students for learning. For this matter, positive feedback and autonomous learning are encouraged to be promoted to support the students in terms of the learning process during the class activities. Regarding the teachers' roles and students' motivation, it has been seen that teachers can be the

essential person who build the positive environment to encourage the students in learning and support their autonomy (Schuitema et al., 2016 as cited in Johnson, 2017). Ferlazzo (2015) as cited in Johnson (2017) stated that positive teacher-student relationship is more likely to promote the success in students' learning. For the previous study conducted on the nature of the relationship between students' perception of social support and autonomy support from the teachers, and self-regulated learning and achievement, revealed the significant correlation between the students' perception of their teachers' autonomy support and self-regulated learning (Schuitema et al., 2016 cited in Johnson, 2017).

Conceptual Framework

Considering the students' preferences of the teachers' roles which can have an effect on the students' English language learning motivation, the researchers are convinced that students can enhance their English language learning motivation together with resulting in a good academic performance. In addition, since student-centered is highly promoted in Thai education presently, the roles of teacher will play an essential role in terms of enhancing the students' motivation and language proficiency. Based on Xu and Xu (2004) study, the investigation concerns with the teachers' roles in developing learner autonomy from students' perspective. In this regard, the summary suggested that teachers' roles in students' perception are specific and practical according to the students' needs in their development. For the context in the present study, general teachers' role and specific statements from Xu and Xu (2004) is employed as learner autonomy and motivation has the positive relationship referring to the previous studies (Ceylan, 2021; Hossain & Mustapha, 2021).

Methods

In this present study, a questionnaire with the acceptable criteria of IOC values was used in order to gather the quantitative data. The aim of the questionnaire was to investigate the students' English language learning motivation towards the roles of teachers. For the questionnaire, it was divided into three parts: the participants' personal information, the participants' English language learning motivation towards the teachers' roles, and the open-ended questions about students' needs and teachers' negative characteristics. In addition, the purpose of the open-ended section was to further investigate the reasons behind the students' responses pertaining the teachers' roles that stimulate the students' English language learning motivation, examine the teachers' characteristics that decrease students' motivation in English learning and investigate students' needs in terms of English language skills.

The population in this study was chosen using the purposive sampling method. These were second year students in total of fifty six students from the Faculty of Education majoring in English at Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage in the academic year of 2021 were selected to be the participants in this study.

Research procedures

The setting in the present study was Valaya Alongkorn University under the Royal Patronage. Initially, the researchers approached fifty-six English major students who were selected to be the participants of the study and explained the objectives before the participants were asked to fill out the questionnaire. The questionnaire was analyzed right after all participants completed it.

Data analysis

The data analysis of this study comprised both quantitative and qualitative information. The descriptive statistics calculated and summarized the mean scores and standard deviations of the degree of the teachers' roles towards Thai EFL undergraduate students' English language learning motivation using SPSS (Statistical Package for Social Science) version 21.0. For the data collection, five levels of students' perception in terms of increasing English learning motivation towards the teachers' roles was specified by using criteria of Likert (1932): highest (mean of 4.50 – 5.00), high (mean of 3.50 – 4.49), moderate (mean of 2.50 – 3.49), low (mean of 1.50 – 2.49) and lowest (mean of 1.00 – 1.49).

A thematic approach was employed in this study in order to analyze the data from the open-ended questionnaire. The two themes of student's needs and teachers' negative characteristics were categorized by the participants' answer. Each category in the latter was referred from the study conducted by Alufohai and Asika (2019).

Results

The mean scores of Thai EFL undergraduate learners' perception regarding the English language learning motivation towards the most popular five teachers' roles are displayed in the following table. According to the learners' responses, they show that the learners were favored by the teachers' roles of facilitator, followed by cooperator, organizer and designer, resource supplier and guide respectively.

Table 1 Thai EFL undergraduate learners' perception regarding the English language learning motivation towards the most popular five teachers' roles

(n=56)

Teachers' roles	\bar{x}	S.D.	Level
Facilitator	4.54	.631	Highest
Cooperator	4.52	.554	Highest
Organizer and designer	4.49	.631	High
Resource supplier	4.46	.579	High
Guide	4.46	.566	High

According to the responses from open-ended questions, for the role of facilitator, one participant responded that *“the teacher always encourages to memorize the vocabulary words learned from the lessons in each week”*. Another participant responded that *“the teacher encourages me with the learning goals and help clarify with the unclear topic in the lesson”*.

For the role of cooperator, the participant responded that *“the teacher always creates the positive atmosphere in learning and provide the opportunity to all students to share their ideas in the class”*.

For the role of organize and designer, one participant responded that *“the teacher provides the class activities regularly and encourage all students to participate”*. Another participant explained that *“the teacher does not give only a lecture during the class, but she also provides the class activities in order to relieve the stress”*.

For the role of resource supplier, the participant responded that *“the teacher uses the modern and interesting teaching materials such as media, games etc. in order to enhance learning motivation”*.

For the role of guide, one participant responded that *“the explanation in each lesson were given concisely and easily accessible”*. Another participant responded that *“the teacher always provides clear and concise examples before allowing the students to practice English exercises”*.

Students' needs

The student's needs that were found was that the students mostly need support on speaking skill followed by listening, reading, and writing. Additionally, there are some further skills that students' need in English language learning such as making a presentation, techniques for gaining higher scores in exam, and techniques for retaining vocabulary words.

Negative Characteristics

Referring to the open-ended questions, the participants were asked about what kind of teacher's characteristics can be decreased your motivation in learning English. According to the data from the question, all are top five characteristics affecting the participants' English language learning motivation were subsequently found as follows:

Bullying

Bullying is the most popular characteristic which students point to as the worst behavior the teachers frequently do in the class. They scold, force, and put the pressure on students. The teachers control their students like they are their children which have less power. This is an example of the respondents.

"The teachers too put pressure on the students and excessively expect that English major students will be good at all English skills"

Naughty

Naughty is a negative characteristic found secondly. This is the kind of teacher who do not respect others and behaves badly to the others. The reasons which they explained to support their thoughts are summarized as follows:

"The teachers do not encourage students and obviously show dissatisfaction.

"The teachers are too emotional"

Know-All

This kind of teachers dominate the entire process in classroom setting. The teachers do not cultivate learners and let them participate in all activity. These are some of what the students mention.

"The teachers only focus on lecture the content which can lead to the lack of student's interest".

"The teachers follow by instructional mediums prepared without additional explanation".

Egoist

An egoist is a self-centred person. It is the difficulty to handle the students effectively. Here are the examples.

"The exam is constructed beyond the content taught in the class".

"The teachers do not pay attention on the students enthusiastically as a result of the boring class".

Careless habits

There are some careless attitudes towards teaching. The teachers hardly prepare their lessons. This habit can end up with a cheat when the teachers have been teaching a particular subject for many years, they have used the old materials and lesson plans. These are some of what the students state.

“The teachers do not prepare the lesson before going to teach”

“The teachers do not offer trendy learning resources”.

Discussion

According to the research findings, they have shown the top five teacher roles that enhance students' English language learning motivation. The use of open-ended questionnaire was responded by the participants. Interestingly, these findings are consistent with those reported by Rohmanudin (2021) who found that teacher roles such as controller, prompter, participant, resource, and tutor positively impact students' motivation in learning English. This agreement suggests the generalizability of the teacher roles across different contexts.

However, this study has also identified a concerning teacher behavior: bullying. Students reported that bullying behavior, such as scolding, forcing, and pressuring them, was the most characteristic and undesirable behavior displayed by teachers. This behavior has been found to scare students away and lead to a dislike for the subject, hindering effective curriculum implementation (Alufohai & Asika, 2019). Thus, it is important for teachers to avoid such behavior and promote a supportive and motivating classroom environment.

Moreover, the study revealed that students have a particular need for support in speaking skills, especially in communicating with foreigners and in everyday life situations. This finding obviously emphasizes the significant of the notion that English serves as a lingua franca for international communication and highlights the importance of speaking skills for effective language learning in everyday life.

Although the valuable insights gained from this study, it is crucial to recognize the limitations of the present study. First, the sample size was relatively small, consisting of only a specific group of Thai EFL university students. Therefore, caution must be taken when generalizing these findings to other contexts. Second, the study focused only on the teacher's role, neglecting other elements that may also affect to students' language acquisition. Further research could be applied for the impact of other factors such as peer support and self-efficacy on students' motivation and could be done with the larger sample size and other vary major of the students. In addition, this study did not bring different social factors such as gender, grade, and English proficiency into consideration which may bring in different results.

Conclusion

There is no doubt that teachers' roles are one of the vital factors which influence students' learning process. As a role model, teachers have the duties and responsibilities to encourage and support in every dimension of learning. In this study, result indicated that

roles of facilitator, followed by cooperator, organizer and designer, resource supplier and guide are the five highest roles that help enhancing students' English language learning motivation. Additionally, with the impact of English as a tool of global communication, students preferred the need of speaking skill over the rest. In contrast of effective teachers' roles, the highest negative characteristic's item fell into the characteristics of bullying.

References

- Alizadeh, M. (2016). The Impact of Motivation on English Language Learning. *International Journal of Research in English Education*, 1(1), 11-15.
- Alufohai, P. J., & Asika, M. O. (2019). Teachers' Negative Characteristics and Its Impact in Curriculum Implementation In. *IOSR Journal of Research & Method in Education (IOSR-JRME)*, 9(2), 45-54.
- Ceylan, N. O. (2021). The Relationship between Learner Autonomy and Motivation. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 20(4), 150-158.
- Crystal, David. (2003). *English as global language* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Finegan, E. (1999). *Language: Its structure and use* (3rd ed.). Florida: Harcourt Brace College Publishers.
- Gan, S. (2021). The Role of Teacher-Student Relatedness and Teachers' Engagement on Students' Engagement in EFL Classrooms. *Frontiers in Psychology*, 12(2021), 1-4.
- Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation*. London: Edward Arnold publishers.
- Hossain, M.M. & Mustapha, S.M.B. (2021). Learner Autonomy and Motivation, The Comparative Predicting Role on English Language Performance in Tertiary Education of Bangladesh. *International Journal of Advanced Research (IJAR)*, 9(4), 158-165.
- Jenkins, Jennifer. (2007). *English as a lingua franca: Attitude and Identity*. Oxford: Oxford University Press.
- Johnson, D. (2017). The role of teachers in motivating students To Learn. *BU Journal of Graduate Studies in Education*, 9(1), 46-49.
- Mahadi, T. S. T. & Jafari, S. M. (2012). Motivation, Its Types, and Its Impacts in Language Learning. *International Journal of Business and Social Science*, 3(24), 230-235.
- Oroujlou, N. & Vahedi, M. (2011). Motivation, attitude, and language learning. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 29, 994-1000.
- Rohmanudin, N. (2021). *Teacher roles in enhancing students' motivation in Learning English at second grade of al-Iman islamic boarding school for male*. [Undergraduate (S1) thesis]. IAIN Ponorogo.
- Thohir, L. (2017). Motivation in a Foreign Language Teaching and Learning. *Vision: Journal of Language and Foreign Language Learning*, 6(1), 20-29.

- Williams, M., & Burden, R. (1997). *Psychology for language teachers*, Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Xu, J. F., & Xu. L. (2004). Exploring College English teachers' roles in the autonomous learning mode. *Higher Education Research*, 3, 77-79.

มหาวิทยาลัยบูรพา

ANALYSIS OF INSTAGRAM CONTENT MARKETING @AEROSREET AND @GEOFFMAX IN BUILDING BRAND AWARENESS

Romadhona Syafitri¹

Poppy Febriana²

Abstract

Nowadays, there are many local shoe brands that are popular in various circles. Each brand has a marketing strategy to enhance its popularity in the market, including Instagram. Brands attract the attention of potential buyers with content marketing strategies. That way, they can keep in touch with customers and build brand awareness. Brand awareness arises when content marketing has an interesting and different concept from other similar brands, as well as consistency in content. This study aims to find out the elements of content marketing found on the Instagram of local shoe brands @aerostreet and @geoffmax to build brand awareness. Some of these elements were put forward by Ružkevičius and Guseva which include relevance, informative, unique value, reliability, emotion, and intelligence. This research uses descriptive qualitative methods with data analysis techniques in the form of observation and documentation. The results of the study show that @aerostreet Instagram content applies more informative, trustworthy and unique content marketing elements whereas the @geoffmax account contains more marketing content elements in the form of relevance, value, and emotion.

Keywords: Instagram, Content Marketing, Local Brand, Brand Awareness

Introduction

Not only is it a medium of entertainment and information, but Instagram can also be used as a medium for doing business. According to (Kotler, 2017) the existence of social media has played a major role in the revolution of marketing. Especially during the Covid-19 pandemic, many businesses stopped due to limited daily activities. This situation raises the opportunity for a digital marketing strategy called content marketing.

Content marketing is a marketing activity that makes content the main material for promotion. According to (Kotler, Kartajaya, & Setiawan, 2017), content marketing as a marketing activity includes content creation, filtering, spreading, and highlighting content.

to make it more interesting, relevant, and can provide benefits for more specific audiences so it can form interactions or discussions about that content.

¹ Communication Study Program, University Muhammadiyah Sidoarjo

² Communication Study Program, University Muhammadiyah Sidoarjo.

In creating content marketing, (Ružkevičius and Guseva, 2006) explain seven elements that are part of quality content marketing, namely (1) Relevance, (2) Informative, (3) Reliability, (4) Value (Value). (5) Uniqueness, (6) Emotions, and (7) Intelligence. Content that contains several of these elements can be applied to make it more "sell" and different from other content and can increase brand awareness. (Rangkuti, 2002) states that brand awareness is the ability of potential buyers to remember or know more about a brand that is part of a certain product category. Therefore, many brands are competing to create unique and different content marketing strategies so that they become memorable characteristics for their potential customers and raise brand awareness.

Two local shoe brands that will be analyzed as subjects in this article are Instagram Aerostreet and Geoff Max. Based on data obtained from mybest.id, these two shoe brands are included in the best local shoe category. In implementing the brand content marketing strategy, researchers are interested in exploring what elements of the content are implemented via Instagram @aerostreet and @geoffmax in creating brand awareness among potential customers. Researchers use qualitative methods that focus on Instagram content for both brands using theories about quality content marketing elements. In this paper, we will explain what the elements of marketing content on Aerostreet and Geoff Max's Instagram are in creating brand awareness. This research generates new knowledge regarding what kind of marketing content is suitable to be applied to a business so that it is in accordance with the target market and creates consumer brand awareness of a brand so that the brand is embedded in the minds of its consumers. Coupled with the emergence of a content marketing strategy implemented by these two brands during the Covid-19 pandemic which has continued until now, this means that content marketing is a marketing strategy that can be implemented in the long term by utilizing technology.

Objective(s)

The purpose of this research is to find out what elements make up a content marketing strategy on the Instagram accounts of local shoe brands @aerostreet and @geoffmax to build brand awareness. It is important to know the content elements in these two local shoe brands so that they can become references for other people, especially brand owners, to create persuasive content so that it is easier to get the targeted public's attention. First, the use of social media, which was intensively used during the Covid pandemic, has continued until now, which has made social media a new place to market products so that they are more easily recognized.

Review of literature

Literature review is a collection of previous research which aims as a reference in this research process. After searching several previous journals, the researcher found several studies on content marketing strategies in building brand awareness.

Research by Dhealda Ainun Saraswati entitled "Digital Content Marketing Strategy on Mojok.co Instagram Social Media Accounts in Maintaining Brand Engagement". This research is qualitative and features interview and documentation techniques. The author concluded that content marketing strategy includes 1) setting goals by building brand awareness. 2) determine the target market. 3) create two types of content, namely original content and derived content. 4) content creation once a week. 5) dissemination of content is carried out by means of owned media. 6) content strengthening through quality, content evaluation, expanding the reach of contributors. 7) marketing evaluation with content curation. 8) and improvement of marketing content by innovating and following trends.

Furthermore, research entitled "Onefourthree.Co Marketing Communication Strategy on Instagram in Increasing Brand Awareness" by Ida Fariastuti aims to describe the OneFourThree.Co online shop marketing strategy using a qualitative descriptive type of approach and using a case study method. The results of the study show that most of the brand's Instagram marketing strategies in increasing brand awareness are already good and promotions are still being intensified so that the product is more widely known and developed.

In addition, "Creating Content Marketing as a Strategy for Growing Brand Awareness for Business Actors in the Covid-19 Pandemic Era" by Dessy Yunita used a qualitative approach using interviews and discussions with 25 MSME activists. The results demonstrate that content marketing can not only be applied to well-known brands but can also be used by small businesses through creative content and fresh ideas so that they can be a "differentiator" from other products.

References regarding content marketing elements by Aušra Pažėraitė and Rūta Repovienė entitled "Content Marketing Elements and Their Influence on Search Advertisement Effectiveness: Theoretical Background and Practical Insights" describes the influence of marketing content elements on search advertising using a qualitative approach with data sources in the form of field research and literature studies. Comprehensive theoretical analysis has shown that content marketing is based on high-quality content, which includes seven separate elements: relevance, value, emotion, intelligence, informative, reliability, and uniqueness. Some elements, such as content relevance, uniqueness, and intelligence, are more suitable for capturing the attention of customers while the other four elements are suitable for the next stage, namely customer interest.

Methods

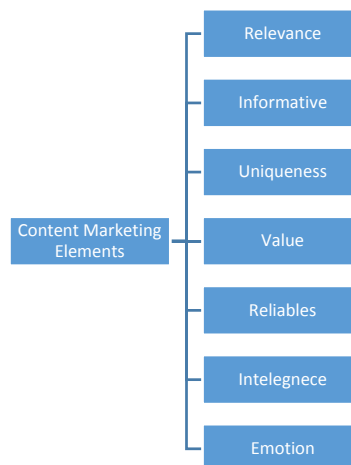
A qualitative approach using a descriptive method was chosen by researchers for content marketing elements used as an Instagram content marketing strategy implemented by @aerostreet and @geoffmax to build consumer brand awareness. This approach is a way to examine objects in depth and describe them through word order, as well as language with a particular context. According to (Rakhmat, 2002), descriptive research aims to describe the situation, and not to find or describe a correlation, nor to test temporary conjectures or make predictions. Regarding the subject, the researcher uses the Instagram accounts @aerostreet and @geoffmax as a place of research by sorting out several uploads, both photos and reels, as objects.

The source of information in this study was obtained by analyzing Instagram uploads on the two accounts. The posts are also used as primary data sources. Meanwhile, secondary data was obtained from netizen responses in the uploaded comments column. The author uses data collection techniques in the form of observation and documentation from the Instagram uploads of the two accounts. From this observation the author observes content on Instagram @aerostreet and @geoffmax which is then documented in the form of screenshots and several captions which can be used as data sources.

The timeframe for Instagram posts for the @aerostreet account has been researched during Covid-19 pandemic since January 2021 when it first collaborated with Endank Soekamti, which was then selected as many as 15 uploads for research until 2022. Meanwhile, the Geoff Max brand has been studied since postings in July 2021 when collaborating with one of the band's musicians Pee Wee Gaskins is Dochi Sadega. Researchers selected 20 posts to be analyzed in this study until 2022.

Results

Table 1 is a theory that will be used by researchers in exploring content marketing elements applied by the Aerostreet and Geoff Max brands on Instagram. This theory was advanced by Ružkevičius and Guseva from Vilnius University Press.

Content Relevance with Target Market

In carrying out the marketing strategy, the content used to promote products is in accordance with the target market. This was stated by Cakti (2019) who explained that a product or service is not just presented. It's better if you provide content that is relevant for prospects and can help them solve problems. This is also applied by the two local shoe brands, both Aerostreet and Geoff Max. For example, Aerostreet, released a product called the Tactical series. These shoes are suitable for people who like to do outdoor activities and who like adventure. Then, Geoff Max also has a shoe design that is suitable for use by skateboarders, extreme sports, or buyers who have a taste for street style and old school.

Content Capable of Giving Information

A brand can provide information about products through content. The main function of content in carrying out a marketing strategy is as a forum for information for the audience to know more about the details of the brand. Sanawiri and Iqbal (2018: 134), content marketing is not just an ordinary post, but is specifically designed to interact, connect, and impress users to find out more about something.

This can be seen in the posting of reels on the @geoffmax account which was initially asked by netizens to provide a type of payment on the spot or cash on delivery (COD). Shortly after these comments appeared, Geoff Max announced that Geoff Max products could be paid on the spot by a post on June 27, 2022, in the form of a video 51 seconds long. Then, Aerostreet implemented this strategy by providing tips on how to care for white canvas shoes in a reel on September 21, 2021.

In addition, searching for information about a product can be done through a product review process. As explained by Goes, Mingfeng & Ching-man Au (2014) consumers refer to online product reviews during the buying process because they believe in what other consumers think about a brand. Therefore, sellers started studying how online reviews are generated. Many brands seek to encourage users to interact and subscribe for more reviews.

In posts, both Aerostreet and Geoff Max have reviews from buyers via the comments column. For example, netizens complained about the Aerostreet sticker coming off easily and wearing hot shoes. Geoff Max users complained about the color fading easily. Some of these reviews become new information and make potential buyers of this brand think again about the quality of a brand.

Content Contains Values and Messages

Great quality content marketing is having value or messages that are packaged without leaving the marketing side. Content will be more eye-catching if it has value that can generate interest and educate the audience. Like the research conducted by Salesforce in 2019 which said that customers consider value to be important. In fact, they also pay attention to the value that is owned by a product or brand and include it as a material consideration before deciding to buy.

Geoff Max also applies this content's marketing element. Apart from collaborating and promoting products, Geoff Max also inserts a message in his content marketing. Geoff Max collaborated with local bands which were dominated by pop punk and metal bands, one of which was Dochi Sadega, vocalist of Pee Wee Gaskins. This collaboration took place in July 2021 where they did not only collaborate on shoe products, but also apparel such as hoodies and t-shirts. This collaboration will continue in 2022 which is marked by the appearance of Geoff Max's Instagram posts on July 25 and 26 2022 through a reel that reads "Sometimes being different isn't bad as you think. Cause This Is Not That!".

Not only carrying out marketing, but this collaboration also inserts a separate message by using the slogan "This is not That". The point is that in this collaboration neither party wants their products to be compared to other brands. The existence of a symbol not the same as (\neq) on the side of the product is an explanatory sign that each brand has its own characteristics that are different from other brands. Reporting from Dochi Sadega's account, @pwgdocoi, stated that the reason for working with Geoff Max was that he wanted to convey ideas that basically all brands are not original, but can inspire one another. Therefore, the implication is that there was no need to compare a product with another brand's product.

Has Its Own Uniqueness in a Content

Merz, He and Vargo (2009) said that collaboration and co-creation are the new logic of brands and branding because they can build trust in consumers and retain customers. This is applied to both brands, which both collaborate and use a cross-promotion strategy.

Moller and Deckert (2009) also explained that implementing cross promotion can increase brand awareness for both products and has the potential to become top of mind. The application of cross promotion from Aerostreet was considered successful. Due to this collaboration, Aerostreet is not only able to reach its own internal target market, but also,

target the market from the brands they are invited to collaborate with. The same thing is of course felt by the brands they are invited to work with.

This can be seen from Aerostreet's Instagram upload in collaboration with Better biscuits. This is one of Aerostreet's collaborations that only takes an instant to market its product, namely in just 38 seconds, 5,000 pairs of shoes are sold out. Aerostreet provided the first spoiler for this collaboration on September 13, 2021 on its Instagram feed in the form of a photo of a shoe doused in milk and chocolate with Better written on it. From the brand analysis, it can be said that Aerostreet has a good balance in implementing cross marketing and content marketing strategies at the same time.

The cross-promotion marketing strategy and content marketing are also implemented by the Geoff Max brand. However, Geoff Max is more likely to invite collaboration with someone who still has relevance to the characteristics of shoe products, such as music figures or bands, as well as figures who have a hobby of extreme sports such as BMX, parkour and skateboarders. This collaboration was carried out because the collaborator is influential and has the same field as the scope of Geoff Max's shoe model. Some of them are Dochi Sadega, Ghost Iris, Seringai, Bobby Kool SID. Even his latest collaboration is with the legendary heavy metal band from England in the 70s, namely Iron Maiden.

Content can Get the Audience's Emotions

The next interesting content marketing element is that content can evoke audience emotions in any form. J. Berger and K. Milkman (2012) explained that positive content has the potential to go viral which is stronger than negative content. However, deeper analysis shows that emotional content (positive or negative) appeals to customers more than neutral content.

Aerostreet and Geoff Max have content that can appeal to their audience's emotions. Like Geoff Max, who once created a gimmick content during Halloween celebrations. On his Instagram, Geoff Max uploaded reels containing spirits that caused a mess of the shoe stock shelves in the warehouse. It's clear that the uploaded content coincides with this Halloween moment, highlighting the attention of netizens.

Content Can be Trusted by Audiences

To gain market share according to what has been targeted, the content contains things that can be trusted by the public or is thought reliable. Aerostreet and Geoff Max are the best-selling local brands in the market. This is one of the impacts of implementing content marketing and the results of other people's recommendations through reviews and testimonials.

In addition, audience trust can also be obtained from brand ambassadors. The suitability between the brand and the chosen brand ambassador will lead to confidence in

consumers that these celebrities are not only paid to become brand ambassadors but convince consumers that they also use products from the company (Lea - Greenwood, 2012). Aerostreet and Geoff Max have brand ambassadors that suit their target market, such as the style band Geoff Max who made punk rock musicians as brand ambassadors. Then Aerostreet prefers other brands to be its partners.

With these brand ambassadors, a brand will be more consistent in creating content is also a factor that makes the brand trustworthy. Therefore, the marketing content that is presented is still following the trend.

Discussion

Aerostreet

Based on the analysis results from the Instagram account @aerostreet, the authors found several content marketing elements that were consistently applied in the form of reels and photos. Some of them are informative, trustworthy, and unique. Not only do they sell shoes with various materials, Aerostreet also often provides tips on how to care for these shoes so that they last longer. This can be seen from reels uploaded on his Instagram such as how to care for massive white made of canvas, cleaning the soles of shoes so they don't turn yellow quickly, and how to find out the size of shoes to buy. These uploads can be a source of information for potential buyers.

Another content marketing strategy that Aerostreet consistently implements is cross promotion. About once a month, Aerostreet collaborates with other brands in different fields. Usually, these collaboration products are only available in small quantities. This marketing technique can get quite a lot of customer attention because the types of products are limited so that the products sell out quickly in a second. For example, the Aerostreet collaboration with Better biscuits sold out in 38 seconds, the collaboration with Nano-nano candy sold out in 47 seconds, Boncabe dried chilies lasted 58 seconds, and Le Minerale drinking water even less than 30 seconds, and others. This strategy has become Aerostreet's trademark in marketing its products from 2021 until now. Not just collaborating, Aerostreet uses collaboration for charity techniques, such as the collaboration with Dani Aditya who is a stand-up comedian with disabilities. The result of the collaboration which resulted in a profit of IDR 44,970,000 was donated to Surakarta Disabled Child Development Foundation.

The many collaborations between product types and the short duration of sales have made Aerostreet the choice of many consumers who can also increase their trust in Aerostreet. Aerostreet has achieved several achievements. This brand has won first place as super favorite brand at the 2021 Shopee Super Awards. Then, Aerostreet also won best men's brand fashion at the 2022 Blibli Awards. During the G-20 performance in Bali, Aerostreet x Le Minerale products were chosen as one of the official souvenirs for ambassadors from all over the world. The collaboration of Aerostreet x your name is also a form of trust that this brand

has with customers. The application of cross promotion, which is a characteristic, makes Aerostreet easily recognized so that it can raise brand awareness from the audience.

Geoff Max

After observing the @geoffmax account, researchers found that the applied content marketing also contained several content marketing elements such as relevance, value, and emotion. Geoff Max has consistent relevance to the target market. Since Geoff Max was launched, it has been synonymous with classic, old school shoe design, and is suitable for certain hobbies such as punk music, skateboarding and BMX. This brand name was also inspired by a skateboarder from England, Geoff Rowley. The relevance that Geoff Max maintains makes it easier for customers to recognize the brand if they want to find shoes related to that category. Some of these products contain characters to bring out more product characteristics such as Pee Wee Gaskins, Iron Maiden, Bottlesmoker, Summerland, skateboarder Satria Vijie. With the characteristics of this Geoff Max shoe model, it can create brand awareness more easily.

When collaborating, Geoff Max also inserts messages into his content. For example, collaboration with Dochi Sadega vocalist Pee Wee Gaskins. With the tagline "This is Not That", this product gives a message to dare to "be different", because being different is but a beautiful and attractive expression of the characteristics of everyone.

The content on Instagram @geoffmax is light content that is matched to its target market, namely young people. Not infrequently, Geoff Max uploads gimmick content that drains the emotions of netizens. For example, during Halloween, Geoff Max uploaded reels about ghost sightings in the barn. Even though it has been set, this post was able to spark various netizen comments. This post also indirectly shows that there are still many shoe stocks stored in warehouses that have not yet been marketed. This provoked netizens who often complained about Geoff Max products that never restocked. The large number of customer requests for Geoff Max's products to be restocked immediately has caused several of his products to sell well in a fairly short time. GMX once summarized its seven products that sold out in 7 days and 7 minutes less than 7 seconds including Sadega 1.0, Gavin Sketch, Ethan Sorrow, Gavin x The Popo, Hf Court All White 2.0, Timeless Hi Unplug, and Maverick Mid All White.

Recommendation

It is hoped that this research can become a reference for other writers who are looking for information related to content marketing and local brand shoes. In the future, this research can be used as a reference to determine content marketing strategies that are suitable for the target market and emerging trends.

Acknowledgement

The publication of this research is due to assistance from several parties. The authors' gratitude goes to Allah SWT, my mother Titik Sulistiyowati, Avan Firlando as my elder brother, Muhammadiyah Sidoarjo University, especially my lecturer, Ms. Poppy Febriana, head of the communication sciences program Mrs. Nur Maghfirah A., secretary of the study program Mr. Kukuh Sinduwiatmo, communication science laboratory assistant Elnika Fajarini, Morning Sunshine Gank (Rizky, Hanif, Syahrul, Dafian), Syifa Nabila A., and other lovely friends.

References

- Agustin, T. P. & Febriana, P. (2023). Analisis strategi digital marketing traveloka melalui instagram. *Indonesian Journal of Innovation Studies*, 21.
- Bahar L. G., (2022). *Penerapan content marketing untuk meningkatkan volume Penjualan dan brand awareness Pada Cafe Mimik Baik Surabaya*. Universitas Dinamika.
- Cahyaningtyas, R., & Wijaksana, T. I. (n.d.), (2021). *Pengaruh Review Produk dan Konten Marketing Pada Tiktok Terhadap Keputusan Pembelian Scarlett Whitening by Felicya Angelista*, 8(5).
- Fariastuti, I., & Azis, M. A. (2019). STRATEGI KOMUNIKASI PEMASARAN Onefourthree.Co Di INSTAGRAM DALAM MENINGKATKAN BRAND AWARENESS. *JURNAL PUSTAKA KOMUNIKASI*, 2(1), 54-69.
- Kompas.com, (2021, 6 Oktober). "Sejarah Instagram dan Cerita Awal Peluncurannya...", Diakses pada 23 Februari 2023, dari <https://www.kompas.com/tren/read/2021/10/06/100500365/sejarah-instagram-dan-cerita-awal-peluncurannya?page=all>
- My-best.id, (2023, 13 Januari). "10 Merk Sepatu Lokal Terbaik (Terbaru Tahun 2023)". Diakses pada 12 Mei 2023, dari <https://my-best.id/136818>
- Dataindonesia.id, (2023, 31 Januari). "Indonesia Miliki 97, 17 Juta Pengguna Instagram hingga Akhir 2022". Diakses pada 13 Mei 2023, dari <https://dataindonesia.id/internet/detail/indonesia-miliki-9717-juta-pengguna-instagram-hingga-akhir-2022>
- Nissa, C., & Chaerudin, R. (n.d.). The Study of Effect Using Cross-Promotion in Social Media Gym Towards Purchase Intention on Healthy Juice. *Journal of Innovation, Business and Entrepreneurship*.
- Pažeraitė, A., & Repovienė, R. (2016). Content Marketing Elements and their influence on search advertisement effectiveness: Theoretical background and practical insights. *Management of Organizations: Systematic Research*, 75, 97–109. <https://doi.org/10.7220/MOSR.2335.8750.2016.75.7>
- Saraswati, D. A. (2020). Strategi Digital Content Marketing pada Akun Media Sosial Instagram Mojok.co dalam Mempertahankan Brand Engagement. *Biokultur*. 9(2), 114-128.

- Shafira, Zahra & Wulandari, C. (2021). Fenomena Pergeseran Fungsi Instagram Sebagai Media Komunikasi Pemasaran Online (Studi Pada Akun @Brokebutcool_). *Jurnal badati*, *P-issn: 1907 – 5340, e-issn: 2722 – 3248*, 5(2).
- Tresnawati, Y., & Prasetyo, K. (2018). Pemetaan Konten Promosi Digital Bisnis Kuliner kika's Catering di Media Sosial. *Profesi humas : jurnal ilmiah ilmu hubungan masyarakat*, 3(1), 102. <https://doi.org/10.24198/prh.v3i1.15333>
- Yunita, D., Widad, A., Diah, Y. M., & Farla, W. (2021). Pembuatan Content Marketing sebagai Strategi Menumbuhkan Brand Awareness bagi Pelaku Usaha di Era Pandemi Covid-19. *Sricommerce: Journal of Sriwijaya Community Services*, 2(2), 89–96. <https://doi.org/10.29259/jscs.v2i2.38>

มหาวิทยาลัยบูรพา

APPLICATION AND DISCUSSION OF BIG DATA IN UNIVERSITY INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT

Chen Yefu ¹
Thada Siththada ²

Abstract

With the arrival and comprehensive promotion of the information age in China, it provides more possibilities for the development of China's university education management. At the same time, under the development background of the big data era, it makes the overall education management development level of China's universities reach an unprecedented height. Use the data generated by Internet technology in the operation of colleges and universities, collect the data in the database, and use big data technology to tap the potential of data, use big data prediction technology to scientifically reason and warn students' learning situation, improve the accuracy of student learning management, provide personalized learning suggestions based on students' learning data in each semester, and take the compatibility of big data technology and education management as a means, Take Internet connection as a bridge. Therefore, while realizing the rational application of big data, Internet, and information technology, we should pool the educational resources of the times and further promote the information construction of college education management activities on the original basis.

Keywords: Big Data, Colleges and Universities, Education Management, Information Management, Application

Introduction

As the foundation of a country's development, education is also very important to apply information technology to colleges and universities, which has attracted the attention of many experts and scholars. Eric Schmidt (Eric Schmidt): He is the former CEO of Google. He proposed the concept of "educational data revolution" and believed that the application of big data in the field of education is enough to improve learning effects and student performance. (Wu Hua,2020) By using information technology to carry out college education management, improve information capital investment, expand big data analysis talents, optimize, and improve the level of college information management, it can improve the level and efficiency of college education management, and integrate information resources

¹Master Program of Educational administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok.

²Assistant Prof. Dr. Educational administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok.

more efficiently and quickly. Many colleges and universities have started to integrate modern big data technology. (Liu Nan, 2021) They use big data, the Internet, artificial intelligence, and other technologies to build smart campuses and optimize the intelligent management level of colleges and universities. However, in the process of integrating the two, there are still some problems, such as low degree of information, different models, and large talent gap. Only by solving these problems can we better promote the development of college management.

Problems in the Information Management of Colleges and Universities in China

1. The development of informatization is not high. With the arrival and comprehensive development of the era of social big data, the future society will be a society where data is the king. Colleges and universities need to collect the data generated in their management and use Internet technology to centrally process the data stored in various databases. For Chinese colleges and universities, if they want to meet the relevant specific requirements of the times in the daily implementation of education development and management, to implement the education management informatization construction, we must invest more construction and development funds on the original basis, and at the same time, strengthen the overall emphasis on the informatization construction from the perspective of actual operation and construction needs. However, due to the interference of many external factors during the formal construction of education management informatization in China's universities, there are still problems such as "insufficient investment in construction, unable to meet the professional needs in the informatization construction".

2. No unified information management model has been formulated. The Internet era has developed from the era of industrialization. Therefore, the idea of standardized, unified, and integrated processing of production processes in the era of industrialization has been inherited, and the overall development of education management in colleges and universities has been explored. At present, the Chinese government and relevant social education departments have not conducted the current education management in colleges and universities according to the development needs of the times, Formulate the informatization development and construction standards in line with it.

3. Lack of necessary high-quality team. The training of information technology talents requires a long period. The talents trained by traditional fast food cannot meet the current work requirements. Compared with the traditional college management and education development model in the past, the informatization construction activity of management work puts forward corresponding high standard requirements between human resources management and professional education talents training activities in the context of big data era.

Research objectives

Understand the status and challenges of big data popularization in education management systems: Research has long been in-depth understanding of the current status, existing problems and challenges of universal education, so as to provide a basis for formulating effective policies and solutions. Understanding the educational needs and challenges of different groups can help formulate more precise education policies and resource allocation strategies to ensure that more people can obtain high-quality education. The application of big data in university education management system aims to improve management efficiency, optimize resource utilization, improve teaching quality and service level. Improve the efficiency of university management: Obtain key information in real time through big data technology and conduct appropriate analysis, to help university administrators better understand the needs of students, teachers and other staff, so as to improve the efficiency and quality of management. It is helpful for students to carry out personalized career planning. The traditional college management mode is difficult to collect, sort out and analyse students' personalized learning. The student training mode is uniform, and it is difficult to teach students in accordance with their aptitude. Based on big data technology, multi-dimensional data collection of all students' personalities and hobbies can be realized, including elective courses, daily learning behaviours, etc. Through the collection, sorting and analysis of data, in-depth mining using clustering and other technical means, combined with the actual situation, classification, and guidance, we can formulate personalized future career plans for students, Track students' learning and life dynamics. Traditional forms of management are difficult to track and understand the learning and life dynamics of individual students one by one. With the trend of expanding enrolment, colleges and universities generally face a dilemma between the number of students and the limited number of teachers. However, based on the practical application of big data technology, it can track and collect all the activities and learning dynamics of students, such as extracurricular activities that students participate in, and form a complete database system on this basis, which can include all the activities that students have participated in, and can conduct comprehensive evaluation on students in the awards, outstanding student selection and other occasions.

Scope of research

The application of big data in colleges and universities is a very extensive research field, involving all aspects of colleges and universities. In the research, it is necessary to determine the research scope according to the specific problems and goals, and conduct analysis and discussion in combination with actual data and situations. It can be roughly

divided into identification of population and samples, research tools, data collection, data analysis and statistical methods.

1. Population and sample:

Identify the target population for the study, such as university students, faculty, alumni, etc. Define the characteristics and size of your sample, such as selecting students from a particular college, year, or program for the study. The scope of this study is the popularity of big data information systems for students in Chinese universities, and does not limit the technology companies that develop information management systems

2. Research tools:

Identify applicable data collection tools, such as online questionnaires, academic literature, mobile applications, etc. This study considers the use of social media data, academic literature, student achievement and other sources of data, through an extensive review of reliable literature, and social media as a reliable tool.

3. Data collection:

Design and implement a data collection process to ensure data quality and accuracy. Determine the timeframe and frequency of data collection, such as tracking data across semesters or continuously. Ensure that the data source is the last 5 years, too old data cannot be used as a reference for this study

4. Data analysis:

Identify appropriate data analysis methods and techniques to answer research questions or test hypotheses.

Descriptive Statistical Analysis: Summarize and describe data using various metrics such as mean, median, standard deviation, percentages to understand the distribution, trends and key characteristics of the data.

Correlation Analysis: Identifying relationships and correlations between different variables, such as a student's academic performance with participation in extracurricular activities, or a teacher's teaching evaluation with student satisfaction.

Predictive and categorical analytics: Leveraging historical data and model building to predict future events or categorical data, such as using a student's matriculation grades and other metrics to predict their probability of academic success in college.

5. Statistical method:

Choose appropriate statistical methods to describe data, explore associations, and make inferences. Consider using statistical techniques such as descriptive statistics, ANOVA, regression analysis, cluster analysis, etc.

The impact of big data on modern college information management

It can improve the level of information management. The premise for big data technology to play its role is that you have massive data as the support. Without the

massive data collected in the early stage, you cannot play the role of big data technology. To collect massive data, colleges and universities need to increase the proportion of information equipment, pay attention to daily information collection and processing, and use Internet technology to collect data from information collection equipment scattered in various locations. In the age of big data, to improve the management efficiency of colleges and universities, we must do a good job in the information education management of colleges and universities and make full use of the data information of colleges and universities by using the current big data technology. Taking the library management of colleges and universities as an example, using the data technology can better realize the intelligent management of books.

Promote academic exchanges and innovation. To improve the professional level of teachers, different colleges and universities usually hold some academic exchanges. In the process of holding academic exchanges, if big data can be reasonably used, it can also better realize and research data sharing. In the information age, big data and cloud computing technology are the most common, which can help researchers share scientific research achievements, to achieve cross regional and cross disciplinary resource sharing. In this mode, it can promote academic exchange and innovation.

The application of big data in college information management

It is helpful for students to carry out personalized career planning. The traditional college management mode is difficult to collect, sort out and analyse students' personalized learning. The student training mode is uniform, and it is difficult to teach students in accordance with their aptitude. Based on big data technology, multi-dimensional data collection of all students' personalities and hobbies can be realized, including elective courses, daily learning behaviours, etc. Through the collection, sorting and analysis of data, in-depth mining using clustering and other technical means, combined with the actual situation, classification, and guidance, we can formulate personalized future career plans for students.

Track students' learning and life dynamics. Traditional forms of management are difficult to track and understand the learning and life dynamics of individual students one by one. With the trend of expanding enrolment, colleges and universities generally face a dilemma between the number of students and the limited number of teachers. However, based on the practical application of big data technology, it can track and collect all the activities and learning dynamics of students, such as extracurricular activities that students participate in, and form a complete database system on this basis, which can include all the activities that students have participated in, and can conduct comprehensive evaluation on students in the awards, outstanding student selection and other occasions.

Integration method of big data and college information management

1. Increase investment in education management information.

In the process of university management and big data technology integration, when thinking of the corresponding effect, we must pay attention to investment. Management staff should be aware of the importance of information technology construction and invest enough capital and human support in the process of information technology construction to ensure that university education activities can be carried out in an orderly manner. After the investment, we also need to reasonably manage the use process of funds, try to ensure that the funds can be used in the management work to the maximum extent.

2. Actively cultivate professional big data technical talents.

The competition in the future society, in the final analysis, is about talent competition. We should actively devote ourselves to training professional and technical personnel in data analysis. Relying on discipline construction, we will irregularly hold lectures on big data technology, promote the practical application of big data technology in management, and build a professional and technical talent team with big data technology and the organic combination of theory and practice.

3. Reasonably build online education management platform

In the context of the development of the big data era, the social education industry has put forward more comprehensive requirements for promoting the informatization construction and development path of colleges and universities. To keep pace with the development of the times, big data can be reasonably applied. In the process of daily education development and teaching management, it is necessary to further develop and design the high-quality professional courses involved in different majors and departments; At the same time, we should also take the interests and hobbies of contemporary college students as the core, and scientifically build a network education management platform focusing on online education management.

Statistical method

Questionnaire: Questionnaires are distributed to teachers, administrators, and students in universities across China to understand their acceptance of big data application, actual use, and feedback.

1 internet search: Search news, articles, papers, and other materials related to the application of big data in Chinese universities on the Internet to understand the current research progress and latest achievements at home and abroad.

Expert interview: By inviting experts and scholars in the field of universities to interview, we can learn about their views, experience, and suggestions on the popularization of big data application in Chinese universities.

Data analysis: By collecting, sorting out and analyzing relevant data of colleges and universities, such as students' learning behavior, the utilization of course resources, teachers' teaching quality evaluation results, etc., to judge the popularity and effect of big data application in colleges and universities.

Statistical report: According to the results of the above survey and analysis, statistical reports will be released to reflect the status and trend of the popularity of big data application in Chinese universities and put forward reasonable suggestions and policy support.

Results

By the end of 2022, there were 2,914 institutions of higher learning in China, with a total student population of about 38 million. Studies have shown that big data is of great help in improving the management efficiency of colleges and universities, optimizing the utilization of resources, and improving the quality of teaching and service levels. The establishment of a one-stop network management platform on campus facilitates the communication between students and teachers. At present, the comprehensive management system coverage rate of Chinese universities has reached 91%.

The application of big data technology in universities has been gradually popularized. By 2022, several universities have established their own big data platforms and launched several services and projects involving education, research and management.

According to the survey, the application of big data in most universities is still in its infancy and mainly focuses on students' learning behavior and teachers' teaching quality assessment.

From the perspective of the application fields of big data, the most common application scenarios in colleges and universities include the analysis of students' learning behavior, the analysis of the utilization of teaching resources, the evaluation of teachers' teaching quality, the optimization of enrollment management, and the optimization of financial management.

Most universities combine big data applications with emerging technologies such as artificial intelligence, cloud computing and the Internet of Things to improve application effects and management levels. At the same time, universities are also actively carrying out research and personnel training related to big data.

In conclusion, the application of big data in Chinese universities has begun to develop rapidly, and although it is still in its infancy, some positive results have been achieved. In the future, with the continuous development of technology and application, the application of big data in colleges and universities will be more and more extensive and in-depth.

Discussion

The results of this study are true, combined with data-driven decision-making theory: using data as the basis for decision-making, through the collection, integration, and analysis of a large amount of relevant data, to provide managers with accurate and comprehensive information and help education managers make more informed decisions. Combined with the research data, the following aspects can be discussed:

1. The application of big data in higher education and teaching:

Learning analysis: By analyzing data such as students' learning behavior and academic performance, it provides personalized learning advice and support to help students improve their learning outcomes.

Teaching evaluation and improvement: Use big data analysis to evaluate teaching quality, teacher performance and course effects, and provide a basis for improving teaching methods and course design.

Student Intervention and Support: By monitoring students' learning and behavior, timely discover potential problems and provide corresponding support and intervention measures.

Online learning analysis: By analyzing the data in the online learning platform, we can understand students' learning behavior, participation and learning progress, and optimize online learning resources and course design.

2. Application of big data in scientific research in universities:

Research data collection: use big data technology to collect and manage scientific research data, such as academic literature databases, experimental data, sensor data, etc., to provide a more comprehensive data basis for research.

Data-driven research: Through big data analysis and mining, discover new trends, correlations, and laws in the field of scientific research, and provide new insights and ideas for scientific research.

Cooperation and network analysis: use big data technology to analyze scientific research cooperation network, explore interdisciplinary cooperation relationship, cooperation intensity and knowledge dissemination path, and promote interdisciplinary research and cooperation.

Scientific research evaluation and evaluation: use big data to analyze scientific research output, cite data and influencing factors, evaluate the quality and influence of scientific research results, and provide reference for scientific research evaluation and decision-making.

3. Research and application of big data in university social network:

Social network analysis: use big data to analyze students' social networks, explore social phenomena such as social network structure, group influence, and information

dissemination, and understand the characteristics of student relationships and social behaviors.

Student Behavior Prediction: By analyzing students' behavior data in social networks, predicting students' academic performance, emotional state, and social influence, providing a basis for student support and intervention.

Social learning and collaboration: use big data to analyze students' learning behavior and cooperation patterns in social networks, study the effect of social learning and promote collaboration and communication among students.

4. Application of big data in university safety management

Data security monitoring: use big data technology to conduct real-time monitoring and log analysis of university networks and systems, identify potential security threats and abnormal activities, and take corresponding security measures in a timely manner.

Threat intelligence analysis: Analyze the characteristics and trends of security incidents such as malware, network attacks, and data leakage through big data, provide threat intelligence, and help universities respond to emerging security threats in a timely manner.

User behavior analysis: use big data technology to analyze the login, access, and usage behavior of university members, detect abnormal activities and violations, and ensure the security of user accounts and data.

Intelligent identity authentication: Combining big data analysis and machine learning technology, an intelligent identity authentication system is established to protect the identity security of university users through multi-factor authentication and behavior analysis.

Security incident response and vulnerability management: Through big data analysis and predictive models, security vulnerabilities and potential risks are discovered in advance, and corresponding security measures are taken in time to deal with security incidents and threats.

Safety training and awareness raising: Use big data to analyze the safety behavior and educational needs of college members, provide targeted safety training and awareness raising activities, and enhance the safety protection awareness of college teachers and students.

Definition of terms

1. Big data: data sets with a large amount of data and diverse types, which are beyond the scope of traditional science, technology, and management capabilities. This data can include structured data (such as tables in databases) and unstructured data (such as E-mail, video, audio, and so on).

2. Data mining: It refers to the process of extracting hidden information and knowledge from large-scale data. Data mining can help discover relationships between data and uncover underlying patterns and trends.

3. Data analysis: refers to the process of processing, analyzing, and interpreting the collected data. Data analysis can help understand the characteristics and meaning of data, as well as predict future trends and behavior.

4. Machine learning: The use of algorithms and models to make computers learn automatically to improve their performance and accuracy. Machine learning can help automate decisions and predictions and optimize the efficiency and accuracy of systems.

5. Business Intelligence (BI) : The process of supporting enterprise decision making through the use of data warehouses and data analysis tools. In college information system management, BI can help managers better understand the needs of students, teachers and other staff, and make appropriate decisions.

6. Information system: Computer system used to manage and process information within an organization. In colleges and universities, information system can include various applications and technologies such as course selection, educational administration and student management.

7. Cloud computing: A mode of providing computing resources, software, data storage and other services through the network. Cloud computing can help colleges and universities achieve low cost, high availability, and flexibility of information system management.

8. Internet of Things (IoT) : A technology that connects objects and devices over the Internet to communicate and collaborate with each other. In college information system management, IoT can be used to monitor campus facilities and student behavior.

Recommendation

Improve the data collection mechanism: strengthen the collection and integration of internal data in colleges and universities and build a perfect data collection mechanism to ensure the quality, accuracy and reliability of data.

Building big data platform: Colleges and universities can establish their own big data platform and jointly build it with other universities or scientific research institutions to share data and resources and improve the application effect and management level of big data.

Strengthen personnel training: According to the application demand of big data technology in universities, strengthen the training and introduction of relevant professional talents, and improve the quality and quantity of big data talent team.

Promote interdisciplinary integration: Big data technology requires knowledge and skills in multiple fields, so universities can promote interdisciplinary integration and promote exchanges and cooperation between different fields to achieve better results of big data application.

Strengthen privacy protection: strengthen the protection of personal privacy information, establish sound data security measures and legal provisions, and guarantee the legality, fairness, and transparency of big data applications.

Promote big data application innovation: Universities can actively promote big data application innovation, explore new application scenarios and ways, and improve the quality and effect of big data application.

To sum up, the development of big data in Chinese universities requires comprehensive consideration of technology, talent, privacy protection and other aspects, to realize the step-by-step improvement of big data in education management and service.

Acknowledgement

First, I would like to thank my tutor, Asst. Prof. Dr. Thada Siththada. During the whole research process, he gave me endless guidance and support, not only providing valuable research ideas and methods, but also guiding me to the right direction of academic research. Thank you for your patient guidance and encouragement.

Secondly, I would like to thank the teachers in the graduate school and the students in my group. Thank you for your help and support during the work, so that I successfully completed my research work. Thank you for the problems and difficulties you met together. We helped each other to solve them together and truly felt the strength of a team.

Finally, I want to thank my family and friends. Thank you for your care and support during the research process, which makes me have enough motivation to stick to it. Without your support, I won't be able to finish this paper.

Thanks again to all the above people for their support and help, thank you!

References

- Chong, L. (2020). Problems and paths of informatization construction of college teaching management in the context of big data [J]. *Teacher*, (05), 15-16.
- Hua, W. (2020). Exploration on Informatization Construction of Teaching Management in Colleges and Universities [J]. *Science and Education Guide (Mid-term)*, (35), 25-26.
- Jianyu, Z. (2021). Reflections on the Integration of Big Data into Modern Education Management in Colleges and Universities [J]. *Food Research and Development*, 42(02), 240.

- Li, Y. (2019). Analysis of College Teaching Management in the "Internet plus" Era [J]. *Contemporary Education Practice and Teaching Research*, (08), 27-28; 76. DOI:10.16534/j.cnki.cn13-9000/g.2019.1077
- Man, N. (2019). Research on Informatization Construction of Higher Education Management in The Age of Big Data [J]. *Modern Vocational Education*, (35), 258-259.
- Miao, C. (2019). Research on the Innovation Path of University Education Management Informatization in the Big Data Environment [J]. *Journal of Beijing Printing University*, 27(11), 101-104. DOI: 10.19461/j.cnki.1004-8626.2019.11.031
- Nan, L. (2021). Analysis on the Informatization Construction of University Teaching Management in the Network Age [J]. *Cultural Industry*, (03), 103-104.
- Tianyuan, C. (2013). Countermeasures for University Information Management Center in the Age of Big Data [J]. *Wireless Internet Technology*, (05), 8-9.
- Xia, S. (2021). Exploring the Innovation Path of ICT in University Education Management in the Big Data Environment [J]. *The Way to Success*, (02), 10-11.
- Yulin, Z. (2017). Innovative development path of college education management informatization in the era of big data [J]. *Journal of Jiaozuo University*, 31(04), 111-113. DOI: 10.16214/j.cnki.cn41-1276/g4.2017.04.033
- Zongkai, Y. (2016). Promoting Informatization Leadership and Promoting Innovative Development of College Education and Teaching [J]. *China Education Informatization*, (13), 19-23.

AUTHORITY OR DEMOCRACY-LOOKING AT COLLEGE STUDENT MANAGEMENT FROM MCGREGOR'S THEORY

Hu Yizhi¹

Thada Siththada²

Abstract

Based on McGregor's "X Theory-Y Theory", different management theories are applied to college students' management with reference to different human nature assumptions and the psychological development characteristics of college students, to adopt corresponding management methods at various stages of development and provide reference for students' personality shaping and talent training in the new period. At the same time, this paper analyzes the contribution of the theory and summarizes the enlightenment to the management of college students. By combining the theory of this paper and the hypothesis of human nature, the mode of management is also applicable to college students' management to a certain extent. Both X and Y theories agree that human nature is immutable and that students are highly plastic and can be changed in appropriate ways. Therefore, it is of great significance to combine the viewpoints of development with teaching according to individual abilities to assist the management of college students.

Keywords: X theory-Y theory, Psychological Development, College Student Management

Introduction

During his tenure as governor, McGregor questioned the prevailing traditional management views and perceptions of human identity. In his view, assumptions about the nature and behaviour of persons were crucial in determining the manner in which managers worked. Managers can organize, control, and motivate people in different ways based on their assumptions about their nature. McGregor put forward xy theory around "human nature" to discuss the law of human behavior and its influence on management.

McGregor called the traditional management view the x-theory, which is based on the assumption of economic man. Self- motivation is inherent, naturally inborn.

With the continuous updating of management concepts, modern management pays more and more attention to the importance of people and emphasizes people-orientation more. In the transformation of the whole management concept, the most basic hypothesis of human nature is still closely related to Douglas McGregor's "Theory X-Theory Y". Here, theory X refers to inherent vice, and theory Y refers to human nature. [1] Since

¹Master Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational administration, Suan Sunandha Rajabhat University

then, with the practice of this theory in management, the "Super Y Theory" with dialectical thinking which is suitable for various situations has emerged. Because of their own characteristics, these theories are mostly used in enterprise management, but in fact, they also have extremely important reference value for college student management. This theory can more clearly highlight the differences between different human nature assumptions in management methods and attitudes, which is conducive to the improvement and thinking of college student management.

1. Theory X and Authoritative Type —— Strict teachers make excellent students.

Based on the hypothesis of "economic man", Theory X holds that human nature is evil, which echoes Xunzi's theory of evil nature. "People are evil in nature, and those who are good are also false". [2] Its core idea is that people are naturally lazy and hate work, and try to avoid responsibility and work. Most of them need to be managed by means of coercion, control, punishment, threats, etc., and they are willing to be guided by others, lacking enterprise, and regard personal safety as the most important.[1]It conforms to the low-level needs of physiology and safety in Maslow's hierarchy of needs theory, and also fully demonstrates the powerful power of the ID in Freud's theory, which is reflected in the autocratic and supervised management style.

In the long-term practice, many people have raised questions about X theory and revised it. Finally, they think that most people who meet the hypothesis of X theory need a few people who can control themselves.

Management requires both punishment and reward to complete the work and tasks. When applied to education, it is similar to the traditional culture in China, that is, "strict teachers make excellent students" and "jade is uncut and abrasive" [3]. It is believed that most students lack initiative and enterprising spirit, and have no self-discipline, so their behavior must be regulated by high standards and perfect rules and regulations. Accordingly, in connection with the relationship between this hypothesis and the ID, we can see that because the ID of human beings has the principle of happiness and only pursues the biological needs of individuals (such as food sufficiency and avoiding pain), the needs of students only stay in the pursuit of pleasure, taking their own interests as the starting point, without a sense of responsibility, and without lofty ideals and pursuits.

In practice, it is mainly reflected in the management of primary and secondary schools. Based on this assumption, primary and secondary school students only pursue temporary enjoyment, have no self-control, and cannot conduct correct self-guidance. They mainly rely on external means to regulate their behavior, which requires strict management by the school. Moreover, this kind of management is mostly carried out in the form of severe punishment, and students rarely have the time and opportunities for self-control, and basically need to act according to the requirements of the school. With the development of education, this concept has finally formed a style, that is, closed

management, which isolates students from the outside world to a certain extent, and shapes students' character and self-control by completely isolating factors that may cause students' bad behavior. To some extent, the management of contemporary college students also follows the parallel way of reward and punishment, such as setting up various scholarships and providing various opportunities for development and further study. At the same time, it has a strict system and various punishment measures, and it is against those who violate the school rules.

Students will be punished accordingly. Only by contrast, the management of colleges and universities is not as strict as that of primary and secondary schools, and it is gradually becoming humanized.

It is precisely because its core blindly emphasizes strictness that it has great one-sidedness and ignores the plasticity of human nature and people's spiritual needs. Therefore, although the management of carrots and sticks can achieve certain results, there are great hidden dangers. In an enterprise, employees may resist it, and in the school management, middle school students may also have rebellious psychology, resisting the school management in various ways, making the managed and the manager stand on two completely opposite sides.

Second, Y Theory and Democracy-Drums don't need heavy hammers.

Theory Y corresponds to the hypothesis of "automatic man", which assumes that human nature is good, similar to Confucius and Mencius' theory of good nature. "We can't bear people's heart, and we can't bear people's politics" [4] It is the best embodiment. It assumes that ordinary people don't hate work in essence. As long as they are well-advised, employees will work enthusiastically and try their best to complete production tasks without strict supervision. Moreover, under appropriate conditions, ordinary people are not only willing to take responsibility but also actively seek a sense of responsibility. It is as natural to consume physical strength and brain power at work as to play or rest; People do not rely entirely on the control of external forces and the threat of punishment to achieve their goals, but will conduct self-guidance and control. [5] It is closely connected with the three - high-level needs of love and belonging, respect and self-realization in the hierarchy of needs theory, which highlights the status of super ego. It holds that most people have imagination and creativity, and after the low-level needs are met, they continue to move forward to the higher-level needs, have the desire to realize themselves and exert their potential, and have their own norms and criteria, relying on "conscience" and "self-ideal" to control themselves and themselves. They can use internal monitoring mechanism and achievement motivation to guide themselves to make continuous efforts to succeed without external supervision and coercion.

"Drums don't need a heavy hammer", so most students have the desire of self-realization, hope to perform well in their studies, have the ability of self-control and self-

guidance, and be able to strictly demand themselves according to their own standards and keep making progress. Therefore, all kinds of supervision and punishment measures are only to help students and remind them when they are unable to identify the direction, which does not play a leading role. In colleges and universities, student organizations such as student unions and student associations embody the participatory and democratic management style of this theory. Moreover, the time management in colleges and universities is relatively free, which can be arranged and dominated by students themselves, and they can choose their own development direction according to their own needs and interests. Colleges and universities also pay attention to educating students ideologically and conducting military training for students in the early stage of enrollment, so as to fundamentally change students' concepts and attitudes.

Objective(s) Like the theory of evil nature, the theory of good nature also thinks that human nature is innate, but also ignores the cultivation and shaping of acquired, and its application in management tends to be integrated. The same is true in student management. Not all students have this ability of self-control and guidance, and many still need strict rules and regulations to better complete their studies. Its advantage lies in that it advocates the positive side of human nature and enables students to have their own initiative, which provides a basis for the improvement of authoritarian management.

Third, the super Y theory-teaching students according to their aptitude.

The complex human hypothesis is called "super-Y theory". It improves the one-sidedness in X theory and Y theory, and holds that people's needs and motives are complex and diverse. People's needs and potentials change with age, knowledge growth, status and interpersonal relationship change. Even the same needs will have different forms of expression. [5] This theory emphasizes the individual differences of people: everyone's ID and superego manage themselves differently, and different people need to be treated in different ways in different situations. Some people conform to the hypothesis of human nature in theory X, that is, if the ID is dominant, they need to use strict means to manage it; Some people have higher initiative, that is, superego is stronger, which is suitable for management with the idea of Y theory; However, some people may need these two theories to manage at the same time, and they need to use appropriate methods in different occasions, depending on the actual situation.

In recent years, the voice of paying attention to students' personality development and emphasizing teaching students in accordance with their aptitude has become increasingly strong. Each student's psychological development stage is different, and the growth environment is very different, so the degree of dependence on external forces and the level of need are very different. Therefore, the traditional closed management or completely open management has played a good role for some students, but it has done great harm to those students who are not suitable. Fortunately, most colleges and

universities combine the advantages of being closed and open, allowing students to go out of school, at the same time, constantly educating students in ideological aspects and using some systems to regulate students' behavior, leaving students some room for development, and achieving the effect of fostering strengths and avoiding weaknesses to a certain extent. However, for students who still need to be restrained, the space left is too large, which will make them unable to make reasonable use of it and lead to a waste of time. In addition, this assumption pays more attention to personality, and ignores commonness to some extent, which is unfavorable to students' most basic personality shaping.

Fourth, the management of college students from the perspective of psychological development

From the perspective of developmental psychology, most students in colleges and universities are in their early adulthood. The development of self-awareness and self-identity are indeed establishing, forming an outlook on life and values, and avoiding psychological maladjustment, and other mental obstacles are the main development tasks of this period. Students are on the boundary between children and adults. Although they have separated from the children's group, they are still unable to fulfill the responsibilities and obligations of adults. This "marginal person" status makes them have inner contradictions, an uncertain ambition level and easy to take extreme positions, and they always coexist with enthusiasm and negativity, seriousness and carelessness, hard work and laziness, rigor and laxity in their intentions and actions. Therefore, before finally establishing self-identity, students need to learn and practice all kinds of roles, master all kinds of skills, and temporarily and legally delay the social responsibilities and obligations they must undertake. Psychologically, this period is also called "psychological deferred repayment period". [6]

When students have just finished closed management and entered the university management with relatively large free space, they need an adaptation period to the new management, new methods and new environment. In order to better manage, this adaptation period can be combined with the psychological characteristics of the above-mentioned students' development and divided into the following three stages:

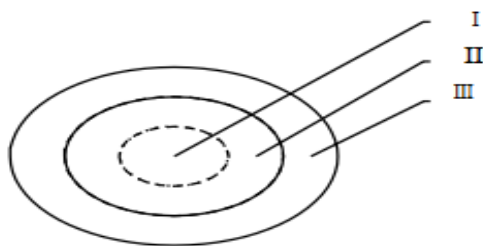

Figure 1 Psychological development and management style

In Figure 1, from stage I to stage III, it means that the management of students gradually expands from closed to outside, until it is finally completely open, ending school management and going into society or the outside world.

Stage I: The initial stage of psychological delay in repayment can also be regarded as the weaning period of educational psychology, and the management style of students changes from X theory to Y theory. Students at this stage are generally freshmen who have just left the closed management of middle schools. The long-term management mode dominated by X theory makes students depend on a strict system and clear guidance, and they don't know how to use the enlarged space. In addition, the ideal in the middle school stage is relatively simple. I just want to get into the university, and I don't know anything about the development of the university, so I will get lost for a while. Some students' self-control develops well, they can quickly find their new position, define their new goals and directions, have the desire of self-realization and conduct self-monitoring, and quickly complete the adaptation period. Other students who are suitable for using X theory management style are made up of without external coercion and control, people will begin to indulge themselves and pursue temporary enjoyment. Students who stay at this stage need special treatment, and they can be managed through various student organizations, and they can be changed and improved imperceptibly by team or organization. At the same time, the strict system and the parallel way of rewards and punishments will have great effects on them and can be adopted appropriately. For students at this stage, we can adopt the management mode of combining X theory with Y theory, which not only follows the strict management mode in middle school to a certain extent, but also gradually introduces self-directed management, so that students can begin to participate in independent management. Provide different help and guidance to students at different levels of needs, and attach importance to common development, such as popularizing ideological education in the early stage. Students who stay at this stage need special treatment, and they can be managed through various student organizations, and they can be changed and improved imperceptibly by team or organization. At the same time, the strict system and the parallel way of rewards and punishments will have great effects on them and can be adopted appropriately.

Stage II: completion of educational psychological weaning. At this stage, students begin to truly accept the management mode under Y theory, actively participate in autonomous management, participate in community management activities, and constantly seek their own life orientation. They no longer must use external means to restrain themselves, but only use external means as a kind of assistance, seek help as needed, and complete various studies and tasks independently. Of course, for those students who have the desire to develop, but can't control themselves, they still need certain constraints, and

they need to rely on certain management methods under X theory to continuously weaken external control in the process, until they finally rely entirely on students' self-control.

At this stage, Y theory should be taken as the guiding ideology, and students can be managed independently through internal groups such as student unions and mass organizations, and various channels and ways can be provided to help students explore their interests and development direction. At the same time, strengthen basic education and necessary system management, mainly focusing on ideological education, help students complete the development of superego, achieve a balanced way of id, ego and superego, and clarify their needs. Of course, this stage is a critical period of personality development. While shaping the characteristics, we should focus on personality assistance, use incentives to stimulate students' creativity and imagination, and urge them to achieve good results by their own efforts.

Stage III: independent development period. After completing the above two stages, the students in this period have mastered the balance of ID, ego and superego, basically completed the development of self-awareness and self-identity, ended the embarrassing situation of "marginal people" and entered the adult world.

They began to pursue higher-level needs, have the desire for self-realization, and strive to take action for it. This mainly shows that I have begun to plan and explore my life, and I have begun to face career choices, understand and find various ways to carry out myself. Promotion. For them, it is suitable to adopt the management mode of super-Y theory, pay attention to the perfection of personality development, emphasize individual differences and impose different management on different students. At the same time, the management mode will be completely changed from closed to open.

Individual differences are also reflected in individual needs, because their environment and personality are different. Various needs may intersect, and the dominant needs may not be the highest level in the hierarchy of needs theory, but the practical needs that return to the low level after reaching the highest level. Although the superego has developed into a powerful force, driven by real life, the principle of happiness of the id may regain its dominant position. Different from stage I, the individual will restrain the id by the power of superego, and finally meet the needs of the id.

At this time, what the school management can do is to assist different students, provide various opportunities and incentives, cultivate students' social survival foundation, and guide students to face society and face various choices.

Based on the above management theory and human nature hypothesis, the management method is also applicable to the management of college students to some extent. Just because students themselves are in the process of development, each stage has its particularity. Not only can all kinds of management theories not be "one size fits all", but also different methods need to be used for different students. There is also a high

demand for the development of generality and individuality. We can neither attend to one thing nor lose focus on the other and decide the proportion according to the actual situation. At the same time, it can also be combined with the hypothesis of human nature in China and the West, taking the "enlightenment" in Confucianism and combining it with motivation. [7] Students' plasticity is extremely strong, and they can pass the appropriate

The way to change.

Although the y-theory looks at people from a dynamic perspective, assuming a positive side to their identity, it provides managers with an optimistic view of people that is necessary to enlist cooperation and enthusiastic support from employees. But McGregor only sees one side of the problem. While it is not possible to say that all people are inherently lazy and unwilling to take responsibility, in real life some people do and are determined to change. For these people, applying the y-theory to management is bound to fail.

Secondly, the right working environment is necessary to realize human potential intelligence, but such an appropriate working environment is not always the case, and the cost of creating the right working environment is often high., so this theory is not universally applicable.

Finally, y-theory over-emphasizes the human factors, pays too much attention to informal organization, over-emphasizes the human relationship and the satisfaction of people's psychological needs.

On the other hand, the relationship between psychological development stage and student management is complicated. Each student's stage is different, so the need for external measures is different. For students who stay at a certain stage, special counseling and help are needed to complete the development of that period and enter the next stage. For students who develop rapidly, they should provide guidance and opportunities to create broader development space for them.

Not only that, but everyone's personality characteristics are different, and their growth environment is different, so their needs are different. Some people may combine the needs of several levels at the same time, while having high-level needs, low-level needs occupy the leading position, some people attach equal importance to several needs, and some people only pursue high-level needs because their low-level needs have been met. Therefore, it is of great significance to combine the viewpoint of development with teaching students in accordance with their aptitude to assist the management of college students.

Objective(s)

"X Theory-Y Theory" can show the difference of management style and attitude of different human hypotheses more clearly and help to improve and think about college students' management.

Review of literature

Behavioral science, as an independent discipline, emerged in the late 1940s and has played a role in the management of businesses and other organizations since the establishment of the theory of interpersonal relations based on Hawthorne's experiments in the 1930s, leading to the emergence of any theory in this field. Such as Maslow's hierarchy of needs theory, MacGregor XY theory, Herzberg's two-factor theory, Black and Morton's management grid theory and so on, thus enriching the theoretical content of behavioral science. Specifically, politically: after the two World Wars, the contradictions between capitalist countries were unprecedentedly acute. Most enterprises still rely on strict scientific methods and rules and regulations to manage the classical management theory which has caused the insufficiency of employees and social censure.

Schein started his research from human motivation. Based on exploring what kind of human nature makes them behave in a certain way and its application in organizational management, Schein, an organizational psychologist, summarized the previous research results and added his own views. Finally, four hypotheses of human nature are put forward: the hypothesis of economic man, the hypothesis of social man, the hypothesis of self-actualization man, and the hypothesis of complex man. Economic man is the main body that conducts economic activities for the purpose of completely pursuing material benefits. He hopes to get the maximum benefit with as little effort as possible and will do whatever is necessary for this. "Economic man" means rational economic man, also can be called "practical man". This is the view of classical management theory on human beings, that is, people are treated as "economic animals", and all behaviors of human beings are to satisfy their own private interests to the maximum extent, and the purpose of working is only to obtain economic rewards. Again, based on the assumption of human nature, MacGregor proposed Theory X. Self-actualization person hypothesis means that the maximum satisfaction of a person is to realize himself. In the process of realizing organizational goals, only by giving full play to the potential of a person can it be fully manifested, and people can feel the greatest satisfaction. Based on the assumption of self-actualized man, MacGregor summarized Maslow's demand theory and put forward a theory.

Methods

Literature investigation, qualitative analysis and comparative research

Results

The methods of management can also be applied to the management of university students to some extent. Because students themselves are in the process of development, each stage has its own special characteristics, not only cannot be a "one-size-fits-all" management theories, but also need to use different methods for different students.

The development requirements of commonness and individuality are also very high, neither one can ignore one or lose the other, nor lack of emphasis, according to the actual situation to determine the proportion.

Discussion

For students who stay at a certain stage, special tutoring and assistance is needed to complete the development of that period and move on to the next stage. For students who develop quickly, guidance and opportunities should be provided to create a broader space for their development. Not only that, but everyone also has different personality characteristics, different growth environment, and therefore has different levels of needs. Therefore, it is of great significance to combine the development point of view with individualized teaching to assist college student management.

Recommendation

1. Be people centered. Pay attention to human factors, but at the same time can not only pay attention to human factors, but we should also properly grasp the degree of the problem. In the process of considering human factors, we should see the influence of human psychology, explore the relationship between behavior and demand, motivation, goals and environment, fully understand the law of human behavior, to improve the predictability and control of the behavior of members of the organization, and try to provide managers with effective methods to guide and motivate members of the organization.

2. Decentralization and authorization. As companies grow, licensing becomes a necessity. Managers can only manage a limited number of subordinates effectively, so they should be appropriately empowered to make decisions within their boundaries.

3. Participate in and consult management. It is to enable employees to participate in the decision-making of the enterprise and the research and discussion of management at all levels to varying degrees. Under the right conditions, participatory and consultative management encourages people to direct their creative energies to the goals of the organization, gives people some decision-making power in matters concerning themselves, and provides significant opportunities for meeting the needs of the society and its own needs. This can reflect the trust in subordinates, but also make them more aware of the hero, and feel that their own interests are integrated with the interests of the company, thus generating a strong sense of responsibility and achievement.

4. Combined management of XY. people are different, for born lazy irresponsible and do not correct people, cannot simply blind internal encouragement, but should be combined with regulations, systems, rules, etc.

References

- Cai Xuebing. (2008). Are there any characteristics of people who are born unchanged? [J]. *Journal of Fujian Commercial College*, (4), 22-23.
- Chen Mingxu, Zhang Jun. (2006). From the perspective of people-oriented management, "X theory" and "Y theory" [J]. *Journal of jilin grain college*, 21(1), 54-56.
- Lin Chongde. (1995). *Developmental Psychology* [M]. Beijing: People's Education Press, 396-462.
- Li Huiling, Lv Youren. (2010). *The Book of Rites* [M]. Zhengzhou: Zhongzhou Ancient Books Publishing House.
- Liu Shiyu. (2001). On the assumption and management of human nature in economic activities [J]. *Journal of Shandong University of Finance*, (4), 10-13.
- Song Ruyu. (2005). Comparative Study on the Hypothesis of Chinese and Western Management Humanity [J]. *Journal of Party School of Fujian Provincial Committee of the Communist Party of China*, (12), 63-66.
- Wan Lihua, translated by Lan Xu. (2006). *Mencius* [M]. Beijing: Zhonghua Book Company, 87.

BUILDING CRISIS-RESILIENT ORGANISATIONAL CULTURES DURING TIMES OF CRISIS: AN EXPLORATION OF RESILIENCE, ADAPTABILITY, AND LEADERSHIP

Patama Satawedin ¹

Kunchalee Sumleerat ²

Abstract

In midst of crisis, nowadays, organisational culture is of high importance for companies to overcome the challenges. Currently, resilience, adaptability, and leadership should always be kept in companies' minds. The targets of this research article were to investigate factors encouraging the building of resilient, adaptable, and strong-leadership companies during times of crisis. This study employed the documentary research method for data collection and interpretation. A review of the work of communication scholars and professionals found that symmetrical two-way communication, channels of communication, and content strategy for communication were the most powerful, encouraging determinants for resilience, adaptability, and leadership. In conclusion, companies cannot possibly survive, especially in times of crisis if the companies' organisational culture cannot be taken for granted.

Keywords: Organisational Cultures, Crisis Management, Resilience, Adaptability, Leadership

Introduction

In the digital era, a crisis can always and easily knock your door. Such a crisis can range from events beyond a typical company's control, , like natural disasters, pandemics, economic recessions, etc. to events caused by the company's own malfeasance or negligence, including, victimisation, sexual and racial discrimination, mistaken advertisements, and the like. This nightmare provides negative and unfavourable effects on companies' operation and practice leading to their image and reputation afterwards. The bad, detrimental outcomes are also given to both internal and external stakeholders surrounding in all economic, social, and cultural dimensions. Vinson and Elkins (2020), however, argued that crisis does not only provide negative consequences. Rather, it is good lessons learned for individuals and companies for resilience and adaptability, i.e., maximising strengths and minimising weaknesses to fit well with the threatening environments. Especially during the COVID-19 pandemic, huge impacts can be seen and that requires companies to be capable of adjustment and adaptability. If companies fail to do as such, physical and psychological suffering can be the expected result. Thus, this study is targeted to exploring factors and determinants encouraging

¹ Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

² Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

companies that were resilient, adaptable, and strong in leadership so that companies survive during this difficult time.

Objective

To study factors and determinants in building resilient, adaptable, and strong-leadership companies in the midst of a crisis was a focus of this study.

Review of literature

In order to understand organisational culture, let us cite an interesting, good-lesson statement:

“As the site of both an emergency landing by Southwest Air flight 1380, and the viral video of two men being arrested for refusing to leave a Starbucks location where they were waiting to meet a friend, it seems that Philadelphia has suddenly become an epicentre for company crises. I’ve always said that the perfect company is not one that makes no mistakes, because any company is going to make mistakes. To be “perfect” a company must know how to handle mistakes when they happen. And when a mistake leads to crisis that “perfection” becomes even more elusive, and even more important. John F. Kennedy erred when he said, “The Chinese use two brush strokes to write the word “crisis”. One brush stroke stands for danger; the other for opportunity,” because that isn’t really what those brush strokes mean. But it is true that every crisis does represent both a danger and an opportunity. Sometimes that danger is life or death, and sometimes it is profit, but whatever is on the line, the difference always comes down to one thing. It’s a misconception that training or policy that will prevent a crisis, or mitigate the damage if a crisis occurs. That’s no more true than Kennedy’s representation of the Chinese symbol for crisis. Training and policy are necessary, but for a business the telling factor in crisis prevention and responsiveness is the business culture” (Gillaspie, 2018).

Organisational culture is a key and vital success for companies to get through this difficult time (e.g., Abu-Murad et al., 2019; Agnes, 2016; Couch, 2020; Obialo & Godson-Wejimogu, 2021; Pomerleau, 2020; Walker, 2019). Agnes (2016) further frankly, but simply explained how crisis can be managed by the importance of organisational culture. Imagine that if upward communication – there is a free space for employees to reflect and share their thoughts and insights is granted in a company, a fluid flow of communication during crisis can straightforwardly occur and that can help flexibly respond to handle crisis. On the contrary, worse nightmare can get busted if window is still closed. Resistance can be reasoned. Walker (2019), likewise, insisted how bad and struggling crisis management if organizational culture is not good.

Pomerleau (2020) interestingly described culture in the three perspectives as the following details. First of all, culture can a good help for being adaptable and flexible. Culture,

moreover, is needed to consider for managing while brands are encountering some changes. Without culture, lastly, brands cannot make any changes and transformation sustainably. Brands can keep struggling with crises and changes unless organisational culture are respected. Especially during the COVID-19 pandemic, this health-related crisis requires changes in organisational culture. Damiano (n.d.) highlighted the necessity for companies to respect a so-called 'brain-friendly' atmosphere, i.e., a good working environment built for empowering employees to create something effective, productive, and innovative even before, during, and after the COVID-19 pandemic. Actually, this brain-friendly environment should be a core concept of organisational culture during times of crisis. To reach and establish the brain-friendly organisational culture, in a sense, it is necessary to employ resilience, adaptability, and leadership. Otherwise, a new, adjusted solution cannot be thought of.

As for resilience, Katsos, Miklian, and McClelland (2021, citing an interview with Alice Laughner, the CEO of Committed to Good, resilience cannot be ignored when faced with turmoil, especially when it is happening outside companies with a rapid speed. One of the vital goals is to keep the relationships maintained with internal and external stakeholders, including employees and local communities, in particular.

Methods

Documentary research was used as this study's research method and approach. This was to understand and receive information from existing and historical data analysis (Hassan, 2022). In greater details, a set of data from previous studies regarding organisational culture, resilience, adaptability, leadership, and crisis as the main keywords would be explored. These keywords must be presented in the research titles and/or research keywords. In other words, either one or another would be excluded. Furthermore, previous studies and research articles that were published between January 2021 and March 2023 and available on Communication & Mass Media Complete (CMMC) of Bangkok University database were systematically collected. These research articles must, likewise, be full texted in English and reviewed by peers. The searches were conducted on April 8, 2023. The summative results were as follows.

Table 1 Article selections

Keywords	Total results	Selected results meeting the criteria
Resilience AND crisis	15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kim, Y. (2021). Building organizational resilience through strategic internal communication and organization-employee relationships. <i>Journal of Applied Communication Research</i>, 49(5), 589-608. doi: 10.1080/00909882.2021.1910856 2. Hasnain, A., Krause, A.E., Hajek, J., Lloyd-Smith, A., & Lori, L. (2022). Broadcasting during COVID-19: Community language radio and listener well-being. <i>International Studies in Broadcast & Audio Media</i>, 20(2), 227-247. doi: 10.1386/rjao_00061_1 3. Trenz, H., Heft, A., Vaughan, M., & Pfetsch, B. (2021). Resilience of public spheres in a global health crisis. <i>Javnost-The Public</i>, 28(2), 111-128. doi: 10.1080/13183222.2021.1919385
Adaptability AND crisis	4	-
Leadership AND crisis	20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jong, W (2020). Public leadership in times of crisis: Lessons to learn from a crisis communication point of view. <i>Communication Teacher</i>, 35(2), 86-92. doi: 10.1080/17404622.2020.1824296 2. Varma, T.M. (2021). Responsible leadership and reputation management during a crisis: The case of Delta and United Airlines. <i>Journal of Business Ethics</i>, 173(1), 29-45. doi: 10.1007/s10551-020-04554-w
Expanded to Adaptation AND Crisis	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilya, A. & Daloğlu, A. (2023). Adaptation of practicum in an EFL pre-service teacher education program in response to the COVID-19 crisis: A SWOT analysis. <i>Journal of Language Teaching & Learning</i>, 13(1), 19-41.

There were six research articles meeting the requirements. The content of these research articles was scrutinised through qualitative, textual content analysis by defining themes and patterns. Because this study did not involve humans, ethical consideration was not taken for granted. Due to the limited data sources, the researchers would use these six research articles to define a theme first and then were supported from a variety of other data sources.

Results

From the six past studies that met the requirements, these identified factors on resilience, adaptability, and leadership in breadth and depth. The main themes analysed and summarised from the six past studies were as follows.

1. Symmetrical two-way communication

According to Kim (2021), to establish and maintain resilience in companies during crisis, building relationships between organisations and their employees was not sufficient. A truly resilient organisation was created through two-way communication. It was curious how similar and different between organisation-employee relationship and two-way communication. Simply speaking, a greater sense of empathic, sincere, dyadic, and interactive communication was perceived in two-way communication than its organisation-employee counterpart. More specifically, Kim (2021) articulated that organisations should not limit themselves to “trust, openness, reciprocity, feedback, adequacy of information, employee-centered style, and tolerance for disagreement”, but should also “open and two-way communication environments for employees – as well as providing employees with accurate, timely, balanced, and unequivocal information”. The two-way symmetrical communication, therefore, called for a process of negotiation and accommodation (Kriyantono et al., 2022) and “active listening, participation, and collaboration, facilitated employees’ seeking and voicing behaviors” (Lee, 2020) for shared, common, and benefit-sharing understanding between organisations and employees. Mazzei and Ravazzani (2010), unfortunately, found that symmetrical two-way communication was not well recognised by companies. It was articulated that companies seemed to think and take only their sides, i.e., being well-planned and –managed and giving clear explanations. From the perspective of employees, another side of the story was told. Employees commented that companies had ignored their voices, conveyed confused and very structured messages, and took benefits.

Consequently, the efficient and effective, impactful symmetrical two-way communication evidently influenced employees’ positive and favourable attitude and behaviour during changes and that helped organisations to be strong, i.e., standing by, fighting for their companies, and minimising to say and post something negative in public places (Perdana et al., 2021), perceiving and understanding how excellent communication was conveyed by organisations, perceiving that it was important to give support to organisations and having a favourable sense of feeling (Sun et al., 2021), being positively eager to give rapport to change and engage in organisational change (Men et al., 2020), and the like. Later on, if the organisations could bring employee engagement, this would create a better outcome for these organisations (Kang & Sung, 2017; Men et al., 2020).

In any case, however, it could be meant that both of internal symmetrical and employee-organisation communications should implement collaboratively in providing the greatest advantages for organisations. As from the study of Kang & Sung (2017), their research

revealed the fact that organisations must respect two-way, symmetrical communication so that employees would help encourage and protect their organisations and that they decided not to quit their jobs. Resilience could, accordingly, be the expected result. At the same time, these employees’ actions would become more powerful and effective by valuing employee-organisation communication through actively listening to employees’ shared information, debates, and discussions.

2. Channel of communication

To survive in crisis, organisation leaders and managers should be wise in using channels and platforms to communicate with their employees. Both internal and external platforms were of high importance. This issue was brought by Kim (2021), Hasnain et al. (2022), and Ilya and Daloğlu (2023). Kim (2021), referring to the study of Men and Sung (2019), internally, highlighted the importance of “employee hotlines, employee one-on-one meetings, and listening through interactive new media, ...”. In a more global crisis like the COVID-19 pandemic, communication channels were selected and framed by different groups of employees, thus, it was vital to effective leaders and managers to recognise target segmentation.

The study of Horlait and Lambotte (2021) specifically identified five target groups during the COVID-19 pandemic and Table 1 summarised these two scholars’ findings to deeply understand both communication channels and content strategy to be tailored to the different groups of the internal employees. Please note that the content strategy will be discussed in the next section.

Table 2 Understanding target segmentation for channel selection and content design

Group	Pain point	Platform	Content
Frontline workers, forced to go to work	- Having physical and mental fear, stress, and risk for safety and security reason - Being recognised and heard	- Preferable channels that were closed to these frontline workers, i.e., organisational, restricted communication network, newsletters, posters, etc.	- Clear, updated, and structured information how to keep these frontline workers away from the danger and how they would receive benefits in return - Space given to these frontline workers to put their voices forward

Table 2 (Cont.)

Group	Pain point	Platform	Content
Teleworkers	- Having physical and mental stress and concern for feeling better and planning and managing life and working times properly	- Preferable channels including online meetings and tools that helped employees to collaborate with each other for work and entertainment	- Clear organisational, strategic, and operational goals and directions working over the crisis and flexible and adaptable human resource policies
Hybrid workers	- Having physical and mental anxiety for safety and security reasons - Seeking fairness	-	- Clear information and policies while working at home and, especially, at the office - Clear rules and measures to evaluate teleworkers and hybrid workers
Workers temporarily unemployed	- Feeling frustrated about survival - Feeling inferior to other groups of employees	Any tools that could get employees connected with information	- Clear information about organisations' financial and monetary stabilities and consequences of being unemployed
People managers	- Feeling isolated and pressurised	-	- Clear information about strategic and operational directions and supports and overall picture of organisations

Source: Horlait & Lambotte (2021)

From Table 2, the findings of Horlait and Lambotte (2021) showed the quite similar, but rather different pain points the different groups of employees had kept in their minds, albeit giving more organisational priority rather than personal, professional concern. While the first groups of employees, i.e., frontline workers, teleworkers, and hybrid workers were afraid of the COVID-19 pandemic physically and mentally, the other two groups of workers

temporarily unemployed and people managers were more likely to have mental concerns than physical counterparts.

Against to the study of Ilya and Daloğlu (2023), in the case of the COVID-19 pandemic, externally, radio should be the preferable choice for communication channel for people's physical and psychological supports and happiness because radio made people informed, entertained, safe, and also friends with people. Especially, for the point of creating relationships with communities, radio stations are speaking people's language (Hasnain et al., 2022). Flexibility and support in producing content via radio were further agreed and evidenced by scholars and professionals, including The UN specialized agency for ICTs (2021) and UNESCO (2023). Let's share a quote made by Malamine Traore, Farm Radio Country Representative in Mali, saying that *"In times of crisis and particularly in Mali, the programs have contributed significantly to maintaining momentum in terms of information, training and awareness raising among our partner communities"* (cited in Farm Radio International, 2023).

Thanks to Kongrut (2022), in Thailand, she had provided an important warning message about communication channels used, especially radio and online platforms, saying that, in some crises, not only online channels, but also (national) radio, possibly more vital, should be considered. Because of a power blackout caused by turbulences, like floods, earthquakes, landslides, etc., people had difficulty getting access to online media. Consequently, the United Nations announced that the World Radio Day had been established on 13 February since 2011. A statement presented by UNESCO (n.d.) said that:

"Radio is a powerful medium for celebrating humanity in all its diversity and constitutes a platform for democratic discourse. At the global level, radio remains the most widely consumed medium. This unique ability to reach out the widest audience means radio can shape a society's experience of diversity, and stand as an arena for all voices to speak out, be represented and heard. Radio stations should serve diverse communities, offering a wide variety of programs, viewpoints and content, and reflect the diversity of audiences in their organizations and operations. ... In reporting and informing the general public, radio stations shape public opinion and frame a narrative that can influence domestic and international situations and decision-making processes. Radio can indeed fuel conflict but in reality, professional radio moderates conflict and/or tensions, preventing their escalation or bringing about reconciliation and reconstruction talks. In contexts of distant or immediate tension, relevant programmes and independent news reporting provide the foundation for sustainable democracy and good governance by gathering evidence about what is happening, informing citizens about it in impartial and fact-based terms, explaining what is at stake and brokering dialogue among different groups in society".

We did understand that this quote was such a long one. But, please accept our apologies on still placing it here. This was because, in the digital world, little was paid attention to the traditional media and platforms like radio, in some circumstances, social and digital could not fully replace these traditional, offline counterparts. Especially radio, which contained a greater level of efficiency and effectiveness than was expected. Conclusively,

radio played and contributed to various roles in society, i.e., (1) radio could be deemed to be a political and public sphere showing up democracy – respecting equality and sustainably maintaining this regime, and (2) radio could be regarded as an influential medium shaping and affecting people's thoughts, opinions, and decision making.

3. Content strategy for communication

According to the study of Hasnain et al. (2021), Jong (2020), and Varma (2021), apart from communication channels, it was vital for leaders and managers to create and design content strategy for interacting with employees and stakeholders effectively. The issue of content strategy for communication would not be limited to contents and messages designed appropriately, but would be expanded to building shared and common understanding about resilience when the world was shifted to be digitalised and dynamic due to pandemic threats, as presented in Trenz et al. (2021).

By following the findings of Hassain et al. (2021), it was revealed that, out of the five communicative processes presented by Buzzanell (2010; see also, Buzzanell, 2010), especially in communicating with communities during crisis, the three processes of communication were highlighted and that could be used and applied as a pathway in interacting with employees in the midst of crisis. Such processes were “(a) crafting normalcy, (b) affirming the identity of anchors, (c) maintaining and using communication networks, (d) putting alternative logics to work, and (e) downplaying negative feelings while foregrounding positive emotions” (Buzzanell, 2010). Only three factors of crafting normalcy, affirming the identity of anchors, and maintaining and using communication networks were disclosed in the study of Hasnain et al. (2021) and would further be elaborated in this study.

It was firstly crucial to understand what was crafting normalcy. It was explained by Ensign (2021) that new normalcy was that leaders and managers were managed to speak about something that was normal and get used to by employees, but to reflect that this was real and needed to be considered. In this sense, leaders and managers must also be good at making their employees calm and peaceful, not being frightened and excited and at opening windows for employees to adapt themselves for something new. This was very important for leaders and managers for preparing strategies about keeping their employees away from dangers and threats, preparing their employees for something new, chaotic, and unstable, preparing management and communication to respond to problems, and preparing solutions to recover companies' image, reputation, and trust (Carlson, 2018). Thanks to Sulistiyorini and Zahra (2020), for example, it was vital for leaders and managers to embrace their employees' attitude and mindset when encountering crisis in order to be more adaptable and flexible, i.e., knowing what to do specifically during this ever-changing time, giving importance to social interaction, and accepting that their jobs they had worked are valuable. A greater level of resilience can, therefore, be built. Creating resilience was not a piece of cake if organisations

gave inappropriate input to their human resources. Instead, employees would experience tension (Sahay et al., 2022).

Affirming identity of anchors was described as “the stories we rely on to define who we are in relation to others ... about more than knowing who you are, it’s also about setting consistent expectations. Mission statements and written values mean nothing if you don’t live them” (Ensign, 2021). “What we stand for,” “where we are now,” and “where are we heading to” should be responded to and mandated by leaders and managers (Tao et al., 2020).

In the midst of crisis, it was vital to maintain and use communication networks and convey with employees consistently and stably for resilience. Without this, employees’ complaints and unsatisfactory behaviours could be the expected result (Al Busaidi & Ayoko, 2016). Tao and colleagues (2020) clearly pointed out that physical and psychological elements, for instance, participating in a training programme, expressing empathic communication and practice should be shared and got involved by leaders and managers. In the study of Jong (2020), as one of the main articles used to set this theme, applause was given to teachers who developed a simulation and case study for their students to explore the crisis world. Through the students’ lens, they accepted the fact that during crisis, success and failure in crisis communication was shaped by leaders’ and managers’ verbal and nonverbal languages. The students, specifically, identified and weighed what to speak and not to speak about and what to do and not to do appropriately. The importance of leaders’ responses was also evidenced by the study of Varma (2021). In the midst of crisis, that was to say, if leaders paid their responsibility and managed verbally and nonverbally at an acceptable level, this could shape economic and financial value of a company. From the Varma’s (2021) study, by comparing between the crisis responses of United Airlines’ and Delta Airlines’ CEOs, share prices of the companies were diversely affected.

From Table 2 presented by Horlait and Lambotte (2021), repeatedly, different groups of employees required, not only different platforms, but also different content strategies because unmet needs were found diversely. The content strategies could be divided into three basic needs. The groups of the content strategies that were prioritised were clear direction of what organisations would like to do (for teleworkers and people managers), safety and security (for frontline workers), fairness (for hybrid workers), and financial concerns (for workers temporarily unemployed).

As for the study of Trenz and colleagues (2021), it was understood that this study focused on general people’s opinions and thoughts towards resilience. This should be useful for this current study, too. The study of Trenz and other (2021) conducted this research because the world was ever-changing due to digitalisation and pandemics. The meaning of resilience was shifted and no studies were given to examine resilience in the sights of public opinions. Such shifts to be considered should include (1) who should involve and who were

active and inactive in resilience, (2) resilience in a combination of digitalisation and pandemic, (3) a degree and dimension of resilience to be used for different purposes, and (4) clarity in resilience and resistance (i.e., being unsatisfied, fearful, etc.) (Trenz et al., 2021).

Conclusively, building crisis-resilient organisational cultures in the midst of crisis required mutual and shared understanding and engagement between leaders and managers and employees through various communication strategies and tactics, varying from one group of employees to another.

Discussion

This study focused on exploring a bond between resilience, adaptability, and leadership through documentary research. From the six articles meeting the requirements and supporting evidence, it was found that the triple vital factors were symmetrical two-way communication, channel of communication, and content strategy for communication. It had to be accepted that communication was always a key to success for being a resilient, adaptable, and leadership-strong company (Zuzak, 2023). Without this, confusion, chaos, and complaints could be the expected result. This study could also present the truth that resilient, adaptable, and leadership-strong organisations must consider *right people [a group of employees], right channel, right message, and right time*. Let us take the University of Illinois Health System Emergency Department as one of the successful companies which were resilient and adaptable because of good communication practices. This Department respected different audiences through diverse media and content strategies and tactics to respond to different needs and window up symmetrical, interactive, and two-way communications with diverse stakeholders (Rusk, 2021). It was also agreed that such symmetrical, interactive, and two-way communication could be encouraged if a hierarchical, multi-layered structure was broken down and flattened and mutual and clear understanding could be enhanced through workshops and trainings (Crandall & Spillan, 2010). According to Joyner et al. (2013), thus, leaders and managers and employees needed to work collaboratively.

Personally, “easier said than done” because resilience, adaptability, and leadership involved physical and mental understanding and practice from both leaders and managers and employees. But if, especially employees could be resilient, they could help recover their organisations back to a normal state after fighting crisis. If organisations lacked resilience, in turn, there was nothing good on how employees perform on willingness to apply skill and expertise to their work, adapt themselves, and proactively work (Kim, 2020).

No matter what kind of companies, public, private, and non-profit organisations, in summary, these three factors of symmetrical, two-way communication, channel of communication, and content strategy for communication should be taken for granted as the grounded factors to get through the difficult times. Or there does not appear to be many

differences between such types of companies. There is an exception to which companies need to pay close attention and manage well for greatest effectiveness and results (Fang et al., 2023).

Recommendation

There are several limitations to this study. While explaining in breadth and depth, this study closes its window to examining factors encouraging resilient and adaptable organisational cultures, without considering a specific case study and phenomenon. Thus, future research should focus on selecting a successful and unsuccessful sampled organisation, a sampled business category, and a sampled set of circumstances. It is accepted that different situations could provide different results in building resilience, adaptability, and leadership. As for practical suggestions, trainings and lessons learned from other companies should always be practiced.

References

- Abo-Murad, M., Al-Khrabsheh, A., & Jamil, R. (2019). Effect of the organisational culture on crisis management in hotel industry: A qualitative exploration. *International Journal of Entrepreneurship*, 23(2). ISSN: 1939-4675
- Agnes, M. (2016). *The correlation between corporate culture and successful crisis management*. Retrieved from <https://melissaagnes.com/the-correlation-between-corporate-culture-and-successful-crisis-management/>
- Al Busaidi, S.N. & Ayoko, O. (2016). Crisis, communication and employee development. *BAM 2016 Annual Conference: Thriving in Turbulent Times at University of Newcastle, UK*
- Buzzanell, P.M. (2020). Resilience: Talking, resisting, and imagining new normalcies into being. *Journal of Communication*, 60(1), 1-14.
- Carlson, E. (2018). Crafting what kind of normalcy? Using renewal discourse to normalize readiness. *Corporate Communications: An International Journal*, 23(4). doi: 10.1108/CCIJ-04-2017-0030
- Couch, M. (2020). *In a crisis, organizational culture matters*. Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/forbescoachescouncil/2020/05/11/in-a-crisis-organizational-culture-matters/?sh=76f0f580699c>
- Crandall, W., & Spillan, J. E. (2010). A look to the future: Emerging trends in crisis management. *Sustainable Strategic Management*, 2(1), 17-28.
- Damiano, S. (n.d.). *A crisis impacts organisational culture – Why ‘brain-friendly leadership’ is paramount!* Retrieved from <https://www.aboutmybrain.com/blog/a-crisis-impacts-organisational-culture-why-brain-friendly-leadership-is-paramount>

- Ensign, M. (2021). *The communication theory of resilience: 5 tips for security & privacy organizations*. Retrieved from <https://medium.com/discernible/the-communication-theory-of-resilience-5-tips-for-security-privacy-organizations-ead0068d760d#:~:text=Crafting%20normalcy%20or%20being%20able%20to%20talk%20normalcy%20into%20reality>
- Fang, Y., Fiordelisi, F., Hasan, I., Leung, W.S., & Wong, G. (2023). Corporate culture and firm value: Evidence from crisis. *Journal of Banking & Finance*, 146, 1-26. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2022.106710>
- Farm Radio International (2023). *Creating community in times of conflict: Celebrating World Radio Day 2023*. Retrieved from <https://farmradio.org/creating-community-in-times-of-conflict-celebrating-world-radio-day-2023/>
- Gillaspie, D. (2018). *Culture makes or breaks a company when crisis hits*. Retrieved from <https://www.entrepreneur.com/growing-a-business/culture-makes-or-breaks-a-company-when-crisis-hits/312534>
- Hasnain, A., Krause, A.E., Hajek, J., Lloyd-Smith, A., & Lori, L. (2022). Broadcasting during COVID-19: Community language radio and listener well-being. *International Studies in Broadcast & Audio Media*, 20(2), 227-247. doi: 10.1386/rjao_00061_1
- Hassan, M. (2022). *Documentary research – Types, methods and examples*. Retrieved from https://researchmethod.net/documentary-research/#Systematic_Searching
- Horlait, D. & Lambotte, F. (2021). The future of internal communication in the light of the events observed during the Covid-19 crisis. *Journal of Communication Studies*, 14(2)(28), 59-80. doi: <https://doi.org/10.21409/cme5-wr03>
- Ilya, A. & Daloğlu, A. (2023). Adaptation of practicum in an EFL pre-service teacher education program in response to the COVID-19 crisis: A SWOT analysis. *Journal of Language Teaching & Learning*, 13(1), 19-41.
- Jong, W (2020). Public leadership in times of crisis: Lessons to learn from a crisis communication point of view. *Communication Teacher*, 35(2), 86-92. doi: 10.1080/17404622.2020.1824296
- Joyner, F. F., Frantz, D., & Maguire, L. (2013). When culture saved the day: Organization culture and crisis management. *Journal of Business Case Studies*, 9(2), 165-174.
- Kang, M. & Sung, K. M. (2017). How symmetrical employee communication leads to employee engagement and positive employee communication behaviors: The mediation of employee-organization relationships. *Journal of Communication Management*, 21(1), 82-102. doi: <http://dx.doi.org/10.1108/JCOM-04-2016-0026>
- Katsos, J. E., Miklian, J., & McClelland, P.L. (2021). *Building a culture that can withstand a crisis*. Retrieved March 22, 2023, from <https://hbr.org/2021/11/building-a-culture-that-can-withstand-a-crisis>

- Kim, Y. (2021). Building organizational resilience through strategic internal communication and organization-employee relationships. *Journal of Applied Communication Research*, 49(5), 589-608. doi: 10.1080/00909882.2021.1910856
- Kim, Y. (2020). Organizational resilience and employee work-role performance after a crisis situation: Exploring the effects of organizational resilience on internal crisis communication. *Journal of Public Relations Research*, 32(1-2), 47-75. doi: <https://doi.org/10.1080/1062726X.2020.1765368>
- Kongrut, A. (2022). *Thailand's crisis communication needs rethinking*. Retrieved from <https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/2409901/thailands-crisis-communication-needs-rethinking>
- Kriyantono, R., Ida, R., Tawakkal, G.T.I., & Safitri, R. (2022). Not just about representative: When democracy needs females and their competency to run Indonesian government public relations to management level. *Heliyon*, 8(1), e08714
- Lee, Y. (2020). *Employee communicative behaviors in a crisis: The role of relationship and symmetrical communication*. Retrieved from <https://instituteforpr.org/employee-communicative-behaviors-in-a-crisis-the-role-of-relationship-and-symmetrical-communication/>
- Mazzei, A. & Ravazzani, S. (2010). Manager-employee communication during a crisis: The missing link. *Corporate Communications: An International Journal*, 16(3), 243-254. doi: 10.1108/13563281111156899
- Men, L.R., Neil, M., & Yue, C.A. (2020). *Examining the effects of symmetrical internal communication and employee engagement on organizational change outcomes*. Retrieved from https://prjournal.instituteforpr.org/wp-content/uploads/Men_Neill_Yue_PRJ_Oct-2020.pdf
- Obialo, I.V. & Godson-Wejimogu, M.C. (2021). Organizational culture and its' role in crisis management. *International Journal of Institutional Leadership, Policy and Management*, 3(2), 239-258.
- Perdana, A.P., Latifunnur, L., & Hendriana, E. (2021). Employee external communication behavior during the COVID-19 pandemic crisis: Case-study of a state-owned company. *Asian Journal of Business Research*, 11(2), 1-21.
- Pomerleau, F. (2020). *Corporate culture at the helm of the crisis*. Retrieved from <https://pomerleau.ca/en/article/culture/corporate-culture-helm-crisis>
- Rusk, K. (2021). *Investigating communication and resilience in an Urban Emergency Department during a pandemic*. PhD Capstone Paper, Peabody College of Vanderbilt University in Nashville, Tennessee.
- Sahay, S., Gigliotti, R.A., & Dwyer, M. (2022). Role conflict, job crafting, stress and resilience among nurses during COVID-19. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 30(3), 234-243. doi: 10.1111/1468-5973.12417

- Sulistiyorini, D. & Zahra, G.A. (2020). Correlation between job crafting and employee resilience during pandemic Covid-19, *International Conference of Psychology, KnE Social Sciences*, 399-407. doi: 10.18502/kss.v4i15.8229
- Sun, R., Li, J., Lee, Y., & Tao, W. (2021). The role of symmetrical internal communication in improving employee experiences and organizational identification during COVID-19 pandemic induced organizational change. *International Journal of Business Communication*, 1-29. doi: 10.1177/23294884211050628
- Tao, W., Lee, Y., Sun, R., Li, J.Y.Q., & Mu, H. (2020). Enhancing employee engagement via leaders' motivational language in times of crisis: Perspectives from the COVID-19 outbreak. *Public Relations Review*, 48(1), 102133. doi: 10.1016/j.pubrev.2021.102133
- The UN specialized agency for ICTs (2021). *Radio's key role in crisis and emergency situations*. Retrieved May 6, 2023, from <https://www.itu.int/hub/2021/02/radios-key-role-in-crisis-and-emergency-situations/>
- Trenz, H., Heft, A., Vaughan, M., & Pfetsch, B. (2021). Resilience of public spheres in a global health crisis. *Javnost-The Public*, 28(2), 111-128. doi: 10.1080/13183222.2021.1919385
- UNESCO (2023). *Community radio matters*. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/articles/community-radio-matters>
- UNESCO (n.d.). *World Radio Day*. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/days/world-radio?hub=66636>
- Varma, T.M. (2021). Responsible leadership and reputation management during a crisis: The case of Delta and United Airlines. *Journal of Business Ethics*, 173(1), 29-45. doi: 10.1007/s10551-020-04554-w
- Vinson & Elkins LLP (2020). *Three things crisis can teach us about corporate culture*. Retrieved from <https://www.jdsupra.com/legalnews/three-things-crisis-can-teach-us-about-41688/>
- Walker, K. (2019). *Crisis management when a poor culture is the cause*. Retrieved from <https://www.linkedin.com/pulse/crisis-management-when-poor-culture-cause-karen-walker>
- Zuzak, R. (2023). *Corporate culture as a source of crisis in companies*. Retrieved from <https://www.crisisnavigator.com/Corporate-Culture-as-a-Source-of-Crisis-in-Companies.460.0.html>

COGNITION AND THINKING ABOUT THE DIVERSIFIED DEVELOPMENT OF CONTEMPORARY ZITHER ART

Huan Ning¹

Chutima Maneewattana²

Lingling Liu³

Abstract

As a subsystem of the Chinese traditional cultural system, Guzheng art's survival and development will be affected by the cultural atmosphere of its era. Therefore, it is necessary to examine Guzheng music in the context of contemporary diversified macro-development for the inheritance and development of Chinese Zheng music and art. This article draws on the research methods of sociocultural studies and ethnomusicology, takes the diversified development status of Zheng music and art in the 21st century as the research object, and analyzes the development status of Chinese Zheng music and art after entering the 21st century. The purpose is to more clearly show the specific performance of Zheng music and art in the contemporary development process, and summarize the influence and significance of the diversified development of Chinese Zheng music and art in the future.

This article first introduces the significance of the diversified development of contemporary Zheng music and art. Subsequently, this article explains the concrete manifestation of the diversified development of contemporary Zheng music and art in terms of creative groups, creative techniques, and Zheng musical education. Finally, this article explains the reasons for the formation of the diversified characteristics of the development of contemporary Zheng music and art from a cultural perspective, hoping to provide a constructive reference for the sustainable development of Zheng music and art in the future.

Keywords: Contemporary Zheng Music Art, Diversified Development

Introduction

Since ancient times, my country's artistic and cultural resources have been colorful and rich, and there are tens of thousands of folk tunes, ranking first in the world. Among them, Zheng music and art is a very important cultural essence and treasure house. However, judging from the current actual situation, the development of art is relatively slow, which has a very adverse impact on the development and inheritance of culture. Therefore, in the new era, we

¹Doctoral Degree Programs in Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

² Asst. Prof. Dr. Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

³ Prof. Dr. Music Academy, Guangxi University of Arts

must seize the opportunity, and do a good job in innovation and empowerment, and constantly improve the influence and scale of art, so as to truly create a good external space and environment for the development and inheritance of culture.

Objectives

1. To study the development of Chinese contemporary zither music
2. To analyze the creative characteristics of Chinese contemporary zither music
3. To propose the sustainable development of Chinese contemporary zither music

Review of literature

The author consulted nearly 100 papers from 15 kinds of Chinese music periodicals and authoritative academic websites, and selected some of the more representative articles on this subject. Status:

1. Background literature

For example: Lei Hua's "Development and Innovation of Contemporary Guzheng Art" (Jilin University Press) introduces in detail the historical origin, revival and creation of Qin School Guzheng, as well as thinking about the inheritance and development of Qin School Guzheng. Xie Xiaobin and Yao Pinwen's "Literature and History Talking about the Guzheng" (Shanghai Music Publishing House (2015)) tells the history of the development of the Guzheng through a large number of documents. The original appearance in classical literature is fully presented.

2. Comprehensive literature

It is mainly about the historical review of Guzheng, the overview of the development of performance art and the research on the current situation of development, etc. Li Hongmin's "Development, Evolution and Modern Inheritance of Zheng Music Art" (Jiangxi: Fine Arts Publishing House, 2018) mainly puts forward the inheritance and Strategies for carrying forward the art of Zheng music. He Shuang's "Chinese Guzheng Research Art Research" (Kyushu Publishing House, 2018).

Wang Yingrui's "The Art of Chinese Zheng Music in the Twentieth Century" systematically and meticulously sorts out the historical context of the development of Chinese Zheng music in the 20th century through the aspects of zither players, works, performance techniques, and instrument reforms. Zhang Tong's "Looking at the Development of Zheng Music from the Creation of Guzheng in the New Era" takes the creation of Zheng music as the main line. Through the diversification of creative teams and creative themes, it outlines the development track of Chinese Zheng music since the founding of New China, and also points out the development process. Existing problems and deficiencies.

3. research on performance skills

Zhang Lei's "Guzheng Performance Art Research" provides an overview and analysis of Guzheng performance techniques, introduces its development in detail, and analyzes and thinks about the current development status of Guzheng art. Yan Linhong's "The Development of Zheng's Playing Skills" combines a large number of score examples to discuss the relationship between Chinese Guzheng playing skills, local styles and the creation of Zheng music.

4. Research on the characteristics of Zheng music creation

Liu Ruinan "Research on the Creation and Performance Characteristics of Wang Zhongshan's Guzheng Work "Xiaowu"" Master's Degree Thesis of Jilin University of Arts in 2015; Zhang Mengxian: "From the Zheng Music "Looking at Hometown" to See the Application of Opera Music Elements in the Art of Zheng Music" Etc. Discuss Zheng music from the aspects of music ontology structure and performance techniques of a single Zheng musical work, analyze the characteristics of its music creation, and summarize the characteristics and laws of contemporary Zheng music creation and development.

Research methods

1. Literature Law

Collect related works on contemporary Guzheng from libraries, professional music bookstores, and music publishing houses, and sort out their music texts, audio and video materials; Database access to periodicals and papers on the development of Zheng music and art.

2. Historical Law

Combined with the development of modern Chinese musical history, explore the development track of Chinese Zheng music and art from a macro perspective. Looking at the development of contemporary Zheng music and art from the perspective of history.

3. Analytical method

In-depth analysis and summary of the collected data. According to the existing research results, the analysis and research of a certain Guzheng composer and Guzheng works account for a relatively large proportion, but on the whole, there are not many papers that analyze and summarize the diversified development of Chinese contemporary Zheng music and art , so this article conducts in-depth analysis and research on the development of contemporary Zheng music and art to discuss the development track of contemporary Zheng music and art, hoping to play a certain supplementary role to the existing research results of predecessors.

Results

1. Significance of the diversified development of contemporary Zheng music and art

(1) Conduct to cultural inheritance

The effective development of Zheng music and art can firstly increase the number of learners and further develop and inherit the art [1]. At this stage, the vigorous development of art can first promote the inheritance of traditional culture. Zheng music and art has unique cultural concepts, performance techniques, performance methods and artistic styles in the process of development, and with the passage of time, there will be some new developments and changes. There face, at this stage, effective development and Inheritance of art and exploration of its diversified development can control the trend of cultural development. In this way, it can truly promote the development of art, and can integrate more fresh blood and strength for the promotion and inheritance of art.

(2) Promoting artistic innovation

Zheng music is one of the most important representatives of traditional instrumental music, and it has been on the road of continuous improvement and innovation since its inheritance [2]. At the current stage, especially after entering the new era, the creation of Guzheng has gradually shown a diversified development trend, and has been innovated and developed in all aspects, which has driven the prosperity of art in the current background. Therefore, at this stage, to effectively explore the development of art can also exert the power of the group invisibly, effectively integrate more innovative factors into art, and promote artistic innovation well, so that art, skills, and thinking can be continuously innovated, various themes and works can be created, and performance innovation can be driven invisibly, so that the value and role of cultural development can be better displayed.

(3) Meeting cultural needs

Since the reform and opening up, people's material living conditions have improved, along with the enhancement of the country's comprehensive strength [3]. At this stage, people pay more attention to learning and dissemination of instrumental music and culture, and even some elderly people have begun to learn Guzheng, violin, accordion and other instruments. Therefore, at the present stage, through the promotion of the sound development of culture, people's spiritual and cultural needs can be well satisfied invisibly, and a strong cultural atmosphere and atmosphere can be created, so that people can use culture to cultivate themselves. Promote social development and social harmony, and achieve the best goal and effect of cultural development to be ideal.

2. The diversified development of contemporary Zheng music and art

(1) The main body presents "diversification"

In the process of traditional Guzheng creation, artists are the main subject in most cases, but after entering the background of the new era, with the vigorous development of

performance careers and education, the main body of the creative team has also been diversified., becoming more abundant, breaking the single and traditional situation, and the main body presents a diversified trend. After the founding of New China, conservatories were held one after another, allowing some Guzheng artists to devote themselves to teaching or learning. In addition, with the rapid development of art, more and more composers are attracted to it. Although there is an upper limit in performance level, it has more comprehensive and systematic concepts and methods, which can give art a new style., and has gradually been recognized both inside and outside the industry, which will enrich the subject and realize the diversified development of the creation of works.

(2) The performance presents "diversification"

Performance can be called a bridge between appreciation and creation. With the trend of diversification in creation, Zheng music has become richer in form, performance, and techniques, and can bring more visual and auditory enjoyment to the audience. From the current form, the traditional model can no longer meet the needs of modernization., a variety of new techniques emerged as the times require, such as fast finger sequence can get rid of the traditional attachment and provide players with more choices in performance. It can make the playing effect clearer, closer and faster. Lunzhi, this technique was originally mainly reflected in pipa (PIPE?) playing. At this stage, it can also be introduced into the Guzheng performance to ensure that the presentation of the music is more natural and smooth. From the perspective of performance form, the solo is the main form of traditional Zheng music, but in the context of the new era, with the integration and exchange of cultures, concerto, ensemble, and ensemble can also be introduced, and great changes have taken place in the performance form and variety.

(3) Education presents "diversification"

In the process of vigorously developing Zheng musical culture, it also has a good driving effect on the sustainable development of Guzheng education, and the main body of both teaching and learning has been further enriched. First of all, from the perspective of education, at the present stage, some music colleges, professional art colleges, comprehensive colleges, normal colleges, vocational colleges, etc. have set up Guzheng majors, and the training directions are different than a standardized personnel training system. The intensity of social education has also gradually increased, and the Guzheng has gradually become the second most popular instrument after the piano. Secondly, many elementary and middle school students began to devote themselves to the study of Guzheng, feeling the charm of ancient art. At this stage, apart from students, the enthusiasm for learning Guzheng for adults is also increasing. Especially with the development of community cultural undertakings, more adults have been provided with learning opportunities, and they can enjoy themselves physically and mentally, cultivate their sentiments, and enjoy themselves in the

process of learning. Both teaching and learning subjects have been further developed, and present a trend of diversification.

3. The diversified development strategy of contemporary Zheng music and art

(1) Grasp the aesthetic characteristics and promote diversified development

In the process of the development of Zheng music and art, we should first grasp the aesthetic characteristics, so that we can closely combine with the background of the new era to promote the development of art. Over the long course of time, this art has gradually formed its own characteristics. Therefore, at this stage, in the process of promoting the diversified development of art, we must deeply understand and grasp the essence and aesthetic characteristics of Guzheng, so as to highlight the beauty of art invisibly and help the development and inheritance of it.

For example, under the background of the new era, cultural development presents a trend of diversification. Whether it is Zheng music performance or creation, various forms continue to emerge and continue to innovate, but no matter what form of innovation and innovation it is, it must be to highlight the aesthetic characteristics of the art. At this stage, there are often certain misunderstandings in the process of cultural development, such as the blind pursuit of technical innovation and the shock of performance effects, resulting in the form far exceeding the content, unable to effectively highlight the artistic temperature and aesthetic spirit. Therefore, at this stage, both performers, creators, and the masses should look forward and backward in the development of art, taste some classical and classic works, experience the unique aesthetic characteristics of Guzheng, and find the performance and only in this way can we promote cultural development and gain recognition from the masses.

(2) Point out the direction of development and promote diversified development

In the process of cultural development, the direction must be clarified, so as to effectively gather strength and make the development direction more consistent and unified. At this stage, the cultural context presents a trend of diversification, and there are many opportunities for development. Therefore, in the process of cultural development, we must clarify the direction of development, so that we can effectively collide, integrate, and communicate with the times, so that culture can be more effective in the process of development.

For example, the development of Zheng music and art should move towards the road of integration, breaking the shackles, and not blindly sticking to the old path. For example, performers and creators can try to actively learn from Western music, absorb the essence, and try to create works with excellent content and form, so that ancient forms can also present new aesthetic forms and styles. It can also be actively promoted abroad, so that integrated development can be realized. The development of art should move towards a normative path. At the present stage, the violin and the piano have gradually become the world's musical instruments. These musical instruments are highly standardized and

recognized by the world. In the context of the new era, in the process of developing the art of Zheng music, it should also be effectively inherited abroad, a highly standardized system should be constructed, and music scores and techniques should be professionally standardized and constructed, so as to truly show the efforts and contributions made by contemporary people to the development of art.

(3) Highlight the national spirit and promote diversified development

In the process of promoting the development of art in multiple ways, the national spirit should also be effectively highlighted to make the effect of cultural development better. Zheng music and art itself has a strong national attribute. Therefore, under the background of the new era, it is necessary not only to promote the development of culture and realize the innovation of techniques and forms, but also to promote and develop the national culture behind it, and to highlight the core and thoughts of the national spirit, so as to truly let people experience the effect of development and become better.

For example, in the context of the new era, we are in an environment where multiple cultures are constantly blending, and what is national is the world. Only by effectively highlighting the characteristics of national culture can the art of Zheng music be developed as a highly competitive art. Show their own unique advantages and value. In recent years, the improvement of cultural self-confidence has become an eternal new topic and guidance in the development of modern society. Therefore, in the process of artistic development at this stage, we must show the characteristics of the nation. For example, in the development of Zheng music and art, the spirit and integrity of the nation should be fully displayed, such as "everyone is responsible for the rise and fall of the world", "serve the country with loyalty", spirit of struggle, sacrifice one's life for righteousness, etc., so that art can be promoted in the spiritual core is revealed in the process of development. Thus standing firm in the forest of culture.

(4) Improve the Zheng music system and promote diversified development

No rules, no standards. If you want to really promote the development of Zheng music and art, you must try to build a perfect system of Zheng music. You should present and create works with diverse forms and cultures, and use works as carriers to spread art. More extensive experience, can not only can satisfy people's spiritual and cultural needs, but also allow people to focus more on the development of art, remove obstacles for the development of art, and create a broader space.

For example, only works can be promoted. Judging from the current actual situation, compared with other countries, the number of works created in my country is still relatively small, and the form is relatively thin. Therefore, at this stage, we must increase the intensity of creation, and gradually build a complete system. For example, in Shanxi, folk song resources are relatively rich, including various spiritual cultures, such as the Yellow River culture, Luliang spirit, Daxing spirit... which contains a lot of cultural stories, scenic spots and

historic sites, etc., which also contributes to the literary and artistic creators who indicate the direction of their work. Some local characteristic musical elements can be integrated into the creation of works to ensure that the creation is down-to-earth and in-depth, and can resonate with the same frequency as the new era, so as to convey the truth with culture and words. In this way, the development of art and culture can be promoted invisibly, so that art and culture can obtain diversified development.

(5) Pay attention to the development of techniques and promote diversified development

The development and innovation of techniques is also very necessary, and cultural characteristics and styles should be well promoted. No matter what kind of technique is to achieve diversified development, it should show a unique style and technical characteristics. Judging from the current actual situation, there are still some problems in the art of Zheng music in our country, such as the lack of clarity and unity in performance characteristics, the influence of regions, and the complicated styles, which is very unfavorable to the unity of culture and overall development. This needs to be addressed effectively.

For example, in order to better promote the development of techniques, we can first select folk melodies from the sea of folk songs, and then try to create a large number of compositions, increase the integration between the repertoire and the repertoire of the world, and try to achieve Chinese and Western transformation and exchange of music and culture ideas can effectively transplant and adapt local music. Arranging some single works into Guzheng duets makes the melody more cheerful and active. In the new era, we should respond to the challenge of technological innovation. For example, not only the stability and speed of the right hand must be ensured, but also the fast pressing of the left hand should be ensured, the frequency of pressing and running of the left hand should be continuously liberated, and the fingers should be added to the right hand, so as to continuously innovate and improve on the basis, effectively induce exploration to achieve the best cultural development ideally.

(6) Put talent first and promote diversified development

In addition to the above aspects, if culture wants to develop, it must uphold the principle of talent first. Talent is a constant source of vitality for cultural development. Only by highlighting the value of talent can the development of Zheng music gain a steady stream of vitality, and truly provide good support and guarantee for the development of art. Therefore, at this stage, we must vigorously develop talent to achieve the ideal artistic developmental effect.

For example, the local government must vigorously develop culture, and can organize and develop professional art colleges in the local area. Encourage talented people to invest in the learning of Guzheng performance, add talent indicators, adjust talent treatment, implement basic guarantees, and really do a good job in internal training, so that

talented people can enter learning, which is effective for the charm of art to feel. In addition to cultivating talent internally, a good mechanism for the introduction of external talent should also be constructed. For example, some experts can be hired from outside to provide effective guidance, which has certain advantages in terms of talent treatment, so as to truly retain talents and avoid brain drain. In addition, in associated activities, community activities, school activities, and cultural activities for the elderly, we should try to introduce Zheng music and art as well, so that all people can devote themselves to cultural learning, be influenced and infected by art, and let the value of talent and their role be brought into play.

In short, under the background of the new era, it is very important to develop the art of Zheng music, which can effectively break through the problems, bottlenecks and obstacles in the process of art development, allow the value of art to flourish, and meet people's cultural and spiritual needs for art. At the present stage, the development of Zheng music and art presents a trend of diversification in creation, performance and education. To talent first. So as to truly explore the multiple development forms of art, so that culture can have a long history.

Discussion

At this stage, through research on the development of Zheng music art, we can better promote cultural inheritance, artistic innovation, meet cultural needs, and carry forward the art of Zheng music. Based on this, this paper mainly studies the meaning and manifestation of the multiple development of contemporary Zheng music and art, and on this basis, analyzes the development strategy, hoping to play a good reference and value for the development of related work, so as to truly let people have a deeper understanding of art.

The current problem is that the expression of the diversified development of contemporary Zheng music creation is not deep enough. For example, the main creative team is huge. What changes have been made from before? As well as how the diversified performance of Chinese contemporary Guzheng music creation needs to be further explained.

This study will conduct research and discussion on some current issues, such as
In the process of inheritance, the traditional repertoire of Guzheng is not taken seriously

Guzheng culture has a lack of communication media

Guzheng teaching reforms in the new era

Looking at the music creation and characteristics of Chinese Zheng music and art in different stages of development, exploring the development of various aspects, and understanding its achievements and shortcomings, this is of great importance to the current and future research on Chinese Zheng music and art significance. Systematically collate, summarize, classify, analyze and research on the inheritance, development, innovation and diversification of contemporary Zheng music. According to the importance, influence and innovation of

contemporary Zheng musical works, specific works are analyzed, and then the overall characteristics, development direction and shortcomings of contemporary Zheng musical development are summarized, and the development of Chinese Zheng music and art in the future, come up with your own thoughts.

Suggestion

Since the beginning of this century, although the Chinese zither industry has achieved unprecedented prosperity and development, in contrast, there are still certain problems that need to be solved urgently, such as: the quantity and quality of zither creation; the quality of zither teaching; industry development and economic foundation; how China's zither industry will enter the international arena and so on. Many problems cannot be solved by one person, or even by Zheng people, which fully reflects the importance of "specialization in technology", which requires us Zheng people to combine with other disciplines to learn from each other.

Here are some of my personal thoughts on all practical issues:

1. Combination of composer and Guzheng artist

At present, most of the guzheng players in our country are not mature enough in composing music. Some guzheng players and educators have a high level of performance and teaching, but they cannot create their own ideas. Therefore, it is necessary for performers and composers to cooperate and establish friendship. The cooperative relationship, performers can explain their creative intentions to the composer, patiently and carefully introduce the artistic expression form and performance techniques of the zither to the composer, and propose revision suggestions based on the performance practice, so as to make the creation of zither more perfect, and properly report to the composer pay a certain fee.

2. Hold Guzheng creation meeting

Hold guzheng creation conferences or forums, invite performers to perform live or introduce the history, performance skills, and instrument characteristics of guzheng, so that composers can fully understand the performance characteristics of guzheng. At the same time, composers are invited to express their creative motivations and ideas. Jointly discuss new works at the creative meeting.

3. In terms of Guzheng inheritance and education

1. Pay attention to the training of amateur teachers

Due to the intensification of the grading examination systems, Chinese children use the grading test to measure their learning effectiveness. Therefore, the training of teachers is particularly important. To avoid the situation of "mixing fish and dragons" and misleading students, the Guzheng Professional Committee can set up amateur teacher training courses all over the country. Through training to standardize teaching, establish a teacher exchange platform, share teaching experience, and achieve the purpose of teaching and learning.

2. Preservation and development of traditional Zheng music

Nowadays, many people don't like to play traditional works, and blindly pursue new trends. For this issue, a national seminar on traditional genres can be held to revise the biography of traditional masters, discuss and analyze the performance version, and determine the complete version, so as to set the record straight, so it is easy to spread and learn.

References

- He Baoquan. (2000). Unity and forge ahead to welcome the spring of the 21st century. *Proceedings of the 99 National Guzheng Art Symposium of the Chinese Nationalities Orchestra Society* (10).
- Lei Hua. (2015). *Development and Innovation of Contemporary Guzheng Art*. Jilin University Press.
- Li Qingfeng. (2000). Thoughts on the Standardization of Guzheng Playing Art. *Journal of Huaibei Coal Normal University (Philosophy and Social Science Edition)*, (03), 147-149.
- Liu Yangyang. (2017). *Research on the Art of Traditional Chinese Guzheng*.
- Tian Shan. (2018). *Into the Guzheng*. Ocean University of China Press.
- Wang Yingrui. (2007). Chinese Zheng Music Art in the Twentieth Century. Doctoral Dissertation. *Musicology. China National Academy of Arts*.
- Xiang Xiyuan. (2002). *On Chinese and Western Music*. People's Publishing House.
- Yang Fan. (2007). *Inheritance and Development of Contemporary Guzheng Performance Techniques*. Master Thesis. Ethnomusicology. Fujian Normal University.
- Zhang Lei. (2016). *Research on Guzheng Performance Art*. Jilin University Press.
- Zhang Shan. (2016). *Detailed Explanation of the Teaching and Performance of Contemporary Guzheng Masterpieces*. Hunan Literature and Art Publishing House.

COMMUNICATION STRATEGY OF THE EAST JAVA PROVINCIAL TOURISM AND CULTURE OFFICE TOWARDS TOURISM RECOVERY IN EAST JAVA AFTER THE COVID 19 PANDEMIC

Muhammad Firmansyah Alana Marsa Ariko¹

Nur Maghfirah Aesthetika²

Abstract.

Tourism is a trip made by someone to a certain place with the purpose of a vacation that has been previously planned. However, the spread of the Covid-19 virus has greatly affected tourism. After the COVID-19 pandemic, restrictions are still being placed on people's mobility. However, mobility restrictions during a pandemic and post-pandemic have differences, so from here the government needs to face different strategies. The purpose of this study is to describe the efforts made by the Tourism and Culture Office of East Java Province in developing tourism after Covid 19. The results of this research conclude that the tourism office's strategy in promoting regional tourism uses four communication strategies that are considered appropriate; namely; using the theory of advertising, promotion, publicity and personal selling, as well as tourism development followed by the surrounding community as a livelihood.

Keywords: Tourism, Pandemic, Communication Strategy, Tourism Office, and East Java.

Introduction

Tourism is one of the sectors that can support the economy of a region. In Indonesia, the tourism sector is also referred to as the largest foreign exchange earner. In addition to affecting the economy, the tourism sector also has a role in reducing unemployment, which continues to increase day by day influenced by the high birth rate.

The development of tourism in the region is influenced by various things, namely the location of geography, the state of human resources, and the design and strategy used by related officials. Therefore, in this study, the authors will discuss the influence of developing tourism by looking at the communication strategy carried out. This is what the government can strive to do to be able to influence the progress of tourism. This is in line with the rights given to a region to be able to regulate and manage its own area to achieve prosperity for its people as stipulated in Article 1 paragraph 6 of Law No. 23 of 2014

¹ Department of Public Administration, Faculty of Business, Law, and Social Sciences, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo

² Communication Study Program, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo

Concerning Regional Government. This is given so that local governments can make strategies in regional development because they better understand the advantages of their regions, one of which is from the tourism sector.

In 2019, the World Health Organization officially received a report that there had been a spread of the Covid-19 virus which was first discovered in the territory of the Chinese Government. Almost all countries were affected by various sectors, one of which was the tourism sector which had to be limited or even temporarily closed to limit social activities. When the spread decreased, the government began to open structured public places to be visited again. However, tourism that is not a basic need makes people prefer to ensure their basic needs are met first. From these problems, researchers will examine the strategies carried out by the Tourism and Culture Office of East Java Province in promoting regional tourism after COVID-19.

Based on these facts, it can be understood that policy settings and strategies used by local governments must continue to experience innovation. Strategies previously used in normal tourism circumstances cannot be directly applied in pandemic conditions. This is due to several factors that must be considered, ranging from visitor restrictions, maintenance of tourist attractions so that they are always sterile, to the decline in public interest in traveling amid dangerous health issues.

Whereas on the other hand, in Pandemic conditions it can also expand tourism objects that can not only be done in natural tourism, but also in hotels or restaurants as a new market in the world of tourism. In addition, the East Java Provincial Tourism Office has also made many efforts to bring in tourists, one of which is collaborating with many parties to distribute tourism grant funds to maintain tourism sustainability during the pandemic and holding virtual events. With the strategy carried out by the East Java Provincial Tourism Office, it is hoped that the targets achieved are in accordance with the objectives.

The author will analyze the efforts of the Tourism and Culture Office of East Java Province to promote the tourism potential of the region after experiencing a termination phase during the pandemic using 4 (four) strategy theories, namely advertising, promotion, publicity, and personal selling. The author hopes that this theory can be used as a benchmark for the Tourism and Culture Office of East Java Province in making tourism recovery efforts. This also needs to be supported by an optimistic attitude that must be able to target tourist visits by implementing communication strategies.

Objective(s)

Based on the background of the research described earlier, the purpose of the study is to find out and analyze communication strategies that can be carried out by the East Java Provincial Tourism Office in boosting tourism recovery after the Covid-19 pandemic.

Review of literature

The purpose of a literature review is to provide background comparison to the problem to be researched and also the presentation of the results. Several previous studies are discussed here the same topic but with different problem formulations or objects.

First, a journal entitled Recovery Strategy of the Yogyakarta City Tourism Office during the New Normal Period written by Riza Muhamad Fadhil and Muchamad Zaenuri. The study explained the efforts made by the Yogyakarta City Tourism Office to bring back tourists to visit their area in helping people who rely on the tourism sector to fulfill their lives. These efforts are carried out in the form of cooperation with stakeholders in suppressing the spread of Covid-19 cases, distributing grant funds to re-energize Tourism, and holding virtual events. This strategy is carried out with the hope that the target can be achieved according to the goal, namely restoring tourism in Yogyakarta City.

Second, a journal entitled Parangtritis Beach Tourism Recovery Strategy After the Covid-19 Pandemic through the Promotion of Local Wisdom written by Salsabilah Hasanah. The journal discusses strategies in terms of tourism recovery after the Covid-19 pandemic, especially Parangtritis Beach by promoting local wisdom in it, namely in the form of traditions (Parang Dewang Bath), traditional ceremonies (Labuhan, Peh Cun, Pisungsung), or buildings (Langse Cave).

Third, a journal entitled Tourism Office Strategy in promoting Regional Tourism in the Post-Covid-19 Pandemic Period in Pacitan Regency written by Wulan Oktafiantika, Bambang Triono, and Ekapti Wahjuni. The journal discusses the strategies used by the Pacitan Regency Government by analyzing them based on 4 marketing communication theories; namely, advertising, promotion, publicity, and personal sales and analyzing the inhibiting factors in terms of external and internal. Therefore, it is hoped that from there it can provide advice and input to the local government in developing the tourism area of Pacitan Regency.

Methods

This research is qualitative descriptive. This method is used to find relative theoretical truths. The author aims to find out the agency's strategy in promoting regional tourism during the Covid-19 pandemic in East Java Province. The location of this study directs the agency precisely to the East Java Provincial Tourism Office and its Tourism Management Office. Therefore, it is important in this study to look factually at the events on the spot.

Determination Research informants (resource persons) are people who know or are familiar with the subject of this research. The study includes direct interviews with so-called interviewees. In this study, resource persons were identified using purposive sampling techniques. Purposive sampling is a factual data collection technique that involves interviewing a source who is believed to have knowledge in a field or has certain expertise.

The determination of selected resource persons as resource persons is carried out in accordance with the criteria that the resource persons understand the research topic.

The purpose of the interviews is to gather research material so that relevant information can be made from it. Therefore, it makes sense for researchers to choose from many sources. The resource persons in this study were 1 (one) staff of human resource development and tourism marketing, 2 (two) managers of UPT tourism destination management, 3 (three) managers of the Creative Economy Department, and 4 (four) East Javanese people. District Health Workers, 5 (five) Directors of Development and Tourism.

This research uses the observation method, which is an effort to observe objects directly and in detail with the aim of obtaining information about the truth of the subject. The subjects studied try to collect data and then collect it for analysis to compile a complete study. The result of this study is an effort to obtain information about the state of the industry to find out the tourism bureau's strategy in promoting regional tourism during the post-Covid-19 pandemic in East Java Province.

Results and Discussion

The downgrading of the instruction of the Minister of Home Affairs (Mendagri) No. 60 of 2021 which was updated with No. 50 of 2022 was responded by the East Java Provincial Government through the East Java Provincial Tourism and Culture Office by taking several steps as a strategy used in dealing with the post-Covid-19 pandemic period. This is supported by the fact that tourism contribution indicators can be used to measure tourism performance from a real economic point of view, including Foreign Exchange Earnings, Gross Regional Domestic Product (GDP), and Employment.

1. Foreign exchange earnings from the East Java tourism sector in 2021 amounted to 6.75 million US\$ (Rp. 0.10 trillion), where this value decreased compared to 2020 which amounted to 30.26 million US\$ (Rp. 0.42 trillion).

2. The GDP of ADHB Tourism in 2021 was 137.96 trillion Rupiah, which increased compared to 2020 of 129.74 trillion Rupiah. Meanwhile, the GDP of ADHK Tourism in 2021 is 87.19 trillion Rupiah, which has increased compared to 2020 which was 84.56 trillion Rupiah.

3. The absorption of workers in the tourism business in 2021 was 82,808 people, down from 101,170 people in 2020.

4. Tourism attendants with active licenses in 2021 were 46 people, which decreased compared to 226 people in 2020.

The results showed that many things happened in the current era of the Covid-19 pandemic, especially for the tourism sector in East Java Province, where the situation on the ground changed so quickly that it was difficult to predict future conditions. There were 5,510,711 Indonesian tourists staying at hotel accommodation in 2021, an increase compared to 2020 which amounted to 5,052,465. The condition of Indonesian tourists staying at lodgings

in East Java Province for the monthly period from 2020 to 2021 experienced a drastic decline in the early period of 2020 to around April, then slowly increased until the end of 2020. In 2021, Indonesian tourists staying in East Java Province fluctuated up and down, but in mid-2021 around July there was another drastic decline, which was the impact of the Delta variant of the Covid-19 pandemic, which resulted in the re-implementation of the policy of limiting people's mobility. In the next period, Nusantara Tourists staying at East Java Province Accommodation towards the end of 2021 began to experience an upward trend again. Nusantara tourists in East Java Province stay at Star Hotels and Non-Star Hotels spread across several Regencies / Cities in East Java Province.

Changes in conditions between before and after the pandemic have a major effect on the different ways of promoting the tourism sector, one of which can be analyzed based on its communication strategy. Communication strategy is a combination of 2 (two) things, namely communication management and communication planning. These two things are done with the intention of achieving a certain goal. The communication strategy conducted to achieve this goal is to show how tactical steps should be carried out. Which is the approach used can be different from looking at the situation and condition factors.

Basically, there are 2 sides to analyzing a communication strategy, namely macro and micro. Both have the same function, namely as a forum to provide more widespread information in a more structured manner in an informative and accurate manner, as well as a form of distribution for the occurrence of cultural inequality. The difference between the two functions is the scope of communication. Micro communication is carried out on the scope within the organization which can include relationships between members, while macro communication is carried out to the scope outside the organization which can include communication with parties who will be partners of the organization or to the organizational environment.

The preparation of a communication strategy needs to pay attention to the following things:

1. Introduction to the audience.
2. Specify the method. The method to be chosen in making a communication strategy needs to be considered from 4 (four) things, namely public conditions, the form of the order, infrastructure, funds to find the owner of the message.
3. Analyze.
4. Informative.
5. Persuasive.

As the description, the researcher concluded that communication strategy is used by an organization as a communicator with the aim of succeeding or smoothing a communication process with an effective message so that the audience as an audience can

be influenced for the smooth running and avoidance of obstacles to achieving goals in the organization.

The Strategy of the Tourism and Culture Office of East Java Province has carried out a communication strategy to promote according to the following theory.

1. Advertising

One of the intensive efforts made as the main strategy to deal with the post-COVID-19 is through advertising. When the pandemic occurred, tourism access was closed to the community, but after the pandemic it began to gradually improve. Consequently, the East Java Provincial Tourism and Culture Office immediately provided information that tourism in East Java Province was open, while still paying attention to several things as instructed by the central government regarding Peduli Lindungi Scans, checking vaccine cards, and the obligation to wear masks. By utilizing online media, the Tourism Office immediately moved quickly to conduct advertising. This is based on the speed of the internet which can make it easier to promote tourism. This promotion is like through an Instagram account called @disbudparjatimprov.

2. Promotion

The strategy used in addition to advertising is by collaborating with regional agencies, educational institutions, and communities in East Java Province. This was done by done by the East Java Disbudpar in collaboration with the Vocational Faculty of Airlangga University (UNAIR). One of the agendas carried out was the submission of the book "East Java Tourism Outlook 2022". The meeting was held on Wednesday, September 9, 2022 at ASEEC UNAIR Building which was attended by Novianto Edi Suharno, SST. Par., M.Si. as Vice Dean III and lecturer of tourism practitioners, M. Nilzam Aly, S.Hum., M.Sc. as KPS Tourism Destinations, and Andy Umardiono, S.Sos., M.Si as lecturers of Tourism Destination study programs. The topic of discussion at the meeting was related to tourism and tourism trends as well as tourism development strategies in East Java Province.

3. Publicity

The activity carried out by Disbudpar is to create Majapahit Travel Fair 2022 activities in the form of a tourism exchange to revive the tourism sector and restore the economy of the surrounding community. It was held from September 30 to October 6, 2022, at the Tunjungan Plaza Atrium. In this activity, it presents tourism potential from 38 regencies/cities and 50 tourism industries in East Java whose implementation is a combination of business to business and business to customer activities. The activity contains attractive offers for visitors in terms of service and prices in the form of tickets and special vouchers along with other promotions.

Tourism industries that participated in the event included Surabaya Zoo, Lamongan Marine Tourism, Safari II East Java Park, Jatim Park Group, Majapahit Hotel Surabaya, Lembah Indah Malang, Plataran Bromo, also attended by the transportation industry, namely Gojek, Garuda Indonesia, PT KAI.

4. Private sales

Product sales are efforts or strategies carried out in a door-to-door manner through providing information to each organization, as well as government agencies. The initial purpose of providing this information is to provide knowledge on the application of new regulations for tourists in the new normal era or post-pandemic era. This is done by socializing about standardization of health protocols in tourist attractions. One form of experimentation on this strategy is by providing information on the "East Java Tourism Calendar" followed by information about the agendas that will be implemented related to tourism in the districts / cities of East Java Province.

Conclusion

It can be concluded that the tourism office's strategy in promoting regional tourism uses four communication strategies: theories of advertising, promotion, publicity and personal selling, as well as tourism development followed by the surrounding community as a livelihood.

By at the end of 2021 tourist visits in East Java has increased when compared to 2020 and early 2021. However, the occupancy rate of existing hotels is still decreasing.

Recommendation

Increasing tourism in the form of developing the surrounding community participates in maintaining these tourist attractions to make side jobs and livelihoods for local residents.

References

- Baharuddin, A., Maya, K., & Rudi, S. (2017). Analisis Kepuasan Wisatawan Terhadap Daya Tarik Wisata Malioboro Kota Yogyakarta. *Jurnal Ad'ministrare*, 3(2).
- Dukcapil 2021. Data Sensus Penduduk Kabupaten Pacitan 2021. Handayani, Rina,T., Dewi,A., Aquartuti,T., Aris W., and Joko,T. (2020). Pandemic Covid19, Respon Imun Tubuh, Dan Herd Immunity. *Jurnal Ilmiah Stikes Kendal*, 10(3).
- Kurniawan, M, Novie, S., & Hamid. (2017). Pengaruh Bauran Pemasaran (4P) Terhadap Keputusan Pembelian Perumahan PT. Berlian Bersaudara Propertindo. *Jurnal Ilmiah Ekonomi Global Masa Kini*, 8(1).
- Manafe, Janri.D, Tuty,. & Yermias, A. (2016). PEMASARAN PARIWISATA MELALUI STRATEGI PROMOSI OBJEK WISATA ALAM, SENI DAN BUDAYA (Studi Kasus Di Pulau Rote NTT). *BISNIS : Jurnal Bisnis Dan Manajemen Islam*, 4(1), 101
- Noviyanti Devi. (2018). STRATEGI PROMOSI WISATA RELIGI MAKAM SYEKH SURGI MUFTI Devi Noviyanti UIN. *Antasari Banjarmasin*, 17(34), 90– 118.
- Pacitan, Pemkab. (2021). *Geografis l Pemerintah Kabupaten Pacitan*. Pacitankab.Go.Id. (2021). *Pariwisatapacitan20*. (2013). *Kondisi Geografis Kabupaten Pacitan*.
- Rijali, Ahmad. (2018). Analisis Data Kualitatif Ahmad Rijali UIN *Antasari Banjarmasin*, 17(33).
- Setiawan, N., A., & Farid, H. (2014). Strategi Promosi Dalam Pengembangan Pariwisata Lokal Di Desa Wisata Jelekong.” *Trikonomika*, 13(2), 184.
- Dokumen Dinas Kebudayaan dan Pariwisata Jawa Timur 2021

CONTINGENCY FACTORS IN THE ONTOLOGICAL STRUCTURE OF LI
TRADITIONAL FOLK SONGS IN THE LOWER REACHES OF THE CHANGHUA
RIVER ON HAINAN ISLAND: "SONG OF CHASING BIRDS" AND "FUNERAL SONG"

Jishu Zhou ¹

Nataporn Rattachaiwong ²

Jianming Qian ³

Abstract

The noumenon structure of traditional folk songs is largely determined by the historical and cultural background of folk songs, so there are great differences among different folk songs. At the same time, the structure of many traditional folk songs is also influenced by some contingency factors, which can arise from the changes in the creation and singing of the folk songs themselves, or from the different perspectives of later musicians and audiences in the interpretation and understanding of these songs. Therefore, the ontology structure of traditional folk songs is largely both fixed and variable. For example, the Li folk song "Bird Driving Song" and the Golong folk song "Funeral Song" in the lower reaches of Changhua River in Hainan Island.

Keywords: Li language branch, Ontology structure, Bird-chasing song, Funeral song, Chance factor

Introduction

The second longest river in Hainan Island, the Changhua River, originates from Kongshi Ridge at the northern foot of the Wuzhishan Mountains, enters the Beibu Gulf, runs through Qiongzong, Wuzhishan, Ledong, Dongfang, Changjiang, and other areas and flows into the South China Sea, with a total length of 232 kilometers. The ethnic groups along its downstream coast include Han, Li, Miao, and other ethnic groups. Among them, the Li people (about 180,000 people) who speak the Li language branch, and the Golong people (about 120,000 people) among the Han people, who call themselves "village people", which is unique to this area. Although the Gorons belong to the Han nationality (a mixture of multi-ethnic fusion with the Han nationality as the mainstay), they also belong to the Li branch of the Zhuang- Dong language family of the Sino-Tibetan language family. The two ethnic groups have conducted cultural exchanges in the lower reaches of the Changhua River for a long time, and gradually formed their own unique production, lifestyle, and music culture. Among

¹ Doctoral Degree Programs in Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

² Asst. Prof. Dr. Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

³ Prof. Dr. Journal Editorial Department, Nanjing Arts Institute

them, the folk songs they sing are the most representative of their music and cultural life. At present, scholars who study traditional Li language songs on Hainan Island gather to study Li folk songs, while Gelong folk songs are often marginalized. Therefore, to perfect the system of traditional Li language songs (Li folk songs and Gelong folk songs), and to better protect, inherit, and construct the music culture of the Li language branch in the lower reaches of the Changhua River, it is very important to study its music ontology.

Objectives

1. To study the musical context of the Folk Song "Song of Chasing Birds" and the Folk Song of Golong as "Funeral Song".
2. To study the contingency factor in the ontological structure of Li's original songs.

Review of literature

In the music ontology, the contingency factor is an inevitable existence. It began to be recorded and used, dating back to the 20th century.

In the early 20th century, the French composer Eric Si was one of the first musicians who knew and used contingency factors. He played a piece called "The Circus" in the theater, which emphasized the mistakes and randomness of the musicians. This piece becomes a beginning of the contingency factor.

In the 1940s, the American composer John Cage began exploring this field of art. He used a randomization technique, called random walks, to make his music. He used jumping dice and flipping coins to determine the notes and pitch of a piece, thus creating some very unique musical works.

In the 1950s, the French composer Pierbelez evolved the contingency factor into an important creative idea. He used some mathematical techniques and created musical elements capable of exhibiting randomness and unpredictability in music. His work "Structure 1" is considered one of the most representative contingency factors in modern music.

In the 1960s, the contingency factor has become one of the important structures of music ontology. Many musicians, including Carl Heinz Stockhausen and Robert Apalt, have used contingency factors in their own music.

In today's music industry, the application of contingency factor in music has become increasingly extensive. Modern musicians use computers and software to create random music, or play it at random in live performances. These technologies and methods are driving modern music forward.

Methods

1. Observation method: study by observing the form, technique and rhythm of music. Find out its characteristics and characteristics from the music works to gain a deeper understanding of the music.

2. Experimental method: study music through actual performance, comparison and analysis. Find some inevitability in the contingency of music.

3. Analysis method: By analyzing the musical structure, melody, lyrics, and harmony, an effective solution is obtained

Results

1.The Contingency of the Formation of the Branches in "Song of Chasing Birds"

"Song of Chasing Birds" is a traditional folk song of the Li nationality in Hainan Island.

The music texture of "Song of Chasing Birds" is a typical "supporting style" of Chinese folk music. The music of the "support body" is composed of two, three or more voice parts, and each voice part is mostly born out of the same main tune, which is generally similar but changes from time to time, so there is a disjointed multi-voice effect, which is similar to unison (singing), but in fact has constituted a relatively complete or incomplete polyphonic music. The "basic part" of "Song of Chasing Birds" consists of five phrases. The beginning and end of each phrase echo each other. A sexual section (single section), the "subordinate part" has an introduction and an ending (onomatopoeia without melody and rhythm), and finally ends on the palace tone to form a pentatonic palace mode. The melody is as follows:

Figure 1 A song to drive away birds.

Lyric meaning:

go Go.

Birds and beasts, beasts.

*Being a dummy makes you afraid, sing a folk song to ask you to go.
Because my rice is ripe, I want to leave it for my children to eat, and for my family to eat.
go Go.*

Figure 2 The scene of driving away birds

Before the "basic part" of the song forms the supporting body, there is a "subordinate part" (introduction) that simulates the sound of birds and animals. It lasts about 20 seconds. There are more than 3 people (generally, the more the better). Some people hold two leaves and play them to imitate the calls of birds and animals, and some people use ventriloquist to imitate the sounds of birds and animals echoing each other and stealing rice. This process is a crescendo, free scattershot, impromptu performance, and at the end of the climax, they collectively hold sticks to beating in unison (sometimes not necessarily at the same time) and shouting: "Hey, hey." (Go, go.), followed by a single person (usually a male with a high seniority or good singing skills) singing "Birds and beasts...", followed by others imitating and singing (can be imitated by a mode in any palace system respectively), and the vertical harmonic intervals are generally one, three, four, five, six , Octave, second and seventh degrees are less.

谱例2:
人声与两片树叶发声模拟鸟兽飞行与偷吃稻谷的音响, 约20秒。

歌词大意: 去吧, 去吧。鸟兽们呀...
昆达啊昆 登.....
昆达啊昆 登.....
昆达啊昆 登.....
昆达啊昆 登.....

Figure 3 The theme of A song to drive birds away.

From Spectrum Example 2, it can be seen that the formation of the vocal body in "Song of Chasing Birds" is accidental. The first 20 seconds imitate the sound of birds and beasts to draw out the theme of the music (the minor third and the pure fifth are carried out majestically and appealingly). Then the other voices are imitated with the inner mode of the same palace system (the alto voice is the same degree palace mode, the tenor voice is the angular mode, and the bass voice is the lower octave palace mode), and the melodies produced by the imitation of each mode form a vertically stable harmony; on the contrary, in order to form a stable harmony, each part must be set and adjusted when imitating. It can be seen from this that the formation and development of the music material of the vocal body in "Song of Chasing Birds" is uncertain, and it must be Developed from the synergy of horizontal melodic imitation and vertical harmony. This is one of them. Second, the formation of each part of the support body is also determined by the emotional changes, musical ability, and even the range of the performer. For example, the performer of the tenor part uses the imitation of the angle mode, and the emotional expression is intimate , Stretch, and melodious features, and the musical ability is also more prominent, and the performers in the bass part imitate it at an octave lower, which may be due to factors such as a low range. In short, after the musical theme of "Song of Chasing the Birds" arrived, the formation of the supporting body was very random. The horizontal melody and the vertical harmony interacted with each other, and the change of the performer's emotions, the embodiment of the musical sense, and the level of the range could also affect each other. Change accordingly.

2. The Contingency of the Melody Pause in "The Funeral."

"Funeral Song" was spread in Dongfang and Changjiang in the lower reaches of Changhua River in Hainan Island. The performing groups were "village people" (also known as Gelong people). Songs performed at funerals. There are both blowing and singing in the repertoire. The "blowing" personnel are fixed and are performed by members of the wind and singing class; "You blow, and I sing, I sing and you blow, stop blowing, cry and walk", which forms a unique "funeral song". "Blowing" and "singing" melodies are long and sad, intermittent, and the melody pauses are relatively random, often consisting of several fragmented phrases.

Figure 4 Funeral scene

In terms of musical instruments, the suona is the main instrument, supplemented by some percussion accompaniment. There is a proverb in the countryside: "When the suona sounds, the cloth is covered, and the whole village is waiting for the food to be served. Walking and lifting, there is a piece of white behind." It can be seen from this that suona occupies a position in the funeral music. The melody often played is as follows:

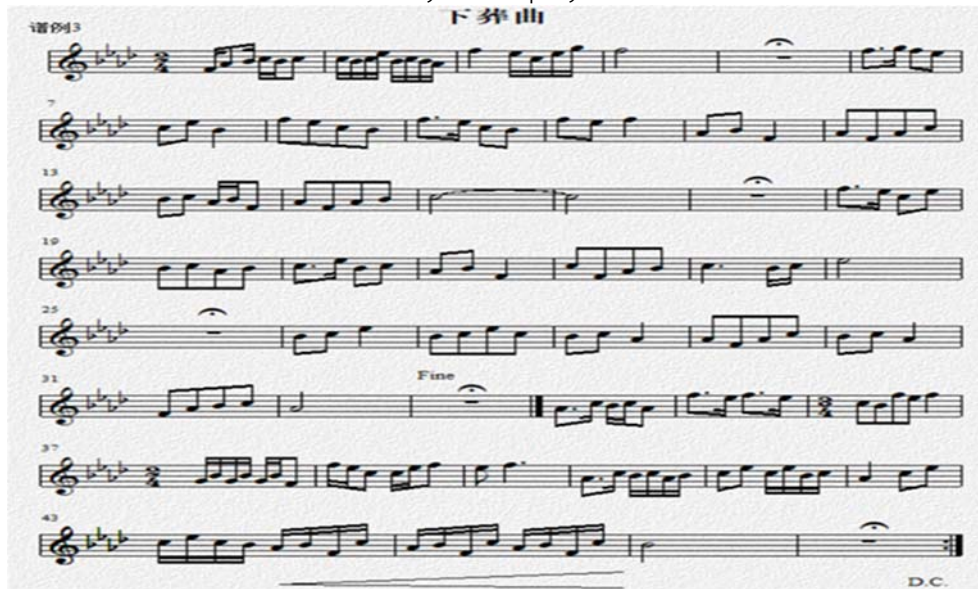

Figure 5 Funeral songs

The image shows a musical score for a piece titled '谱例4' (Example 4). The score is written in a single system with three staves of music. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 2/4. The staves are labeled '小鼓' (Small Drum), '钹' (Cymbal), and '锣' (Gong). The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings like 'Fine'. The piece is identified as '谱例4'.

Figure 6 Funeral song accompaniment

This is a three-segment structure with reproduction. The theme begins with the syncopation of the first sixteen and the middle eight and the rhythm pattern formed by the two first sixteen and the last eight, which is unified and contrasted, and the music texture formed by the melody surrounding the feather sound expresses depression and sadness emotionally and inner feelings of nostalgia; the beat adopts firm and emotional four-two beats; the overall tonality is the six-tone pattern of the A-flat palace system and the Biangong palace. Among them, the first section is a non-square section composed of five contrasting phrases, the number of bars of each phrase is progressive (4+5+6+7+7), and the ending tones

of the phrases are Yu, Yu , Jiao, Zheng, and Gong gradually transition from the sad and mournful Yuyin to the melodious, quiet, mellow and solemn Gongyin. The second section is developed from the music theme material of the first section. It is a parallel section composed of four phrases (the first and second phrases and the third and fourth phrases are dichotomous structures), all of which are regular in three bars. The rhythm is a change of time (four-two and four-three), and the melody starts from Gongyin, and finally pushes Gong, Shang, Yu, and Jiaoyin to the climax of the music repeatedly in a crescendo. It makes a good foreshadowing for the appearance of the next section on Shangyin. The third section is a complete reproduction of the first section (with occasional additions).

In terms of "singing", the main focus is on singing "songs of mourning", which is an important part of funeral songs and an indispensable form in funeral ceremonies for the Golong people. The chanted melody is as follows:

Figure 7 Crying song at the funeral

Lyrics to the effect:

I am married to be single and zero in both lives, and it is easy to be ugly as a human being.

One time is only two losses, and the kindness of two people is lost.

Kui'er's orders were not very good, and tears flowed even more.

I have tried my best from beginning to end, and I really don't know what to think about.

I don't know if I didn't practice non-cultivation in my previous life, use me to cry and pass the battle,

People who see it will be sad, and those who don't understand will laugh until the end.

Hearing the words, my heart is heavy, my heart is breathless,

Shocked and crying, I am really sad for this life.

This is a section of the dichotomous structure, and it is also a two-sentence form that echoes the relationship between the upper and the lower. It constitutes a square section. There is a strong tendency to go out to the dominant tone and end on the dominant tone, forming a six-tone mode with E flat and clear angle.

The "weeping song" sung in the funeral song is impromptu, and some relatives and friends (sometimes hired members of the wind and singing class) sang casually in memory of the deceased during the funeral process. The playing of musical instruments in the funeral song is also fragmentary, and it is the music that is played according to the situation in order to form an echoing relationship with it during the singing process of the "Weeping Song". Among them, the melody played by the suona, and the melody sung in the "Weeping Song" are often paused in the echo.

At the time of the funeral, the chanting of "Dao Gong"⁴ stopped, the suona sounded, and there was a lot of crying and singing.

Figure 8 Suona is combined with singing one after one.

On the way to the funeral, some relatives and friends sang together, and the suona sounded, feeling sad and touched by the scene. Its melody pauses as follows:

Figure 9 Singing and the suona one after the other.

At the time of the burial, the firecrackers sounded, and the singing and the suona sounded at the same time. Its melody pauses as follows:

(Singing and suona are combined simultaneously: Figure 10)

Figure 10 Singing and suona are combined simultaneously.

⁴ Priests engaged in civil legal activities.

From examples 6, 7, and 8, it can be seen that due to the particularity of the funeral scene, the ontological structure of "Funeral Song" is uncertain, and its melody pauses are somewhat accidental (whether it is the suona melody in the funeral ceremony or the mutual echo of the singing melody, or the impromptu cooperation between the singing and the suona, rarely appear in complete sections, basically in the form of phrases or sections of music). Furthermore, due to the uncertainty of the melody pause of "Funeral Song", its transmission methods are various and constantly changing. For example, the original "eight-tone"⁵ bands of some wind and singing classes only retain suona, cymbals, gongs, and snare drums (two suonas play the melody in unison, and other percussion instruments are accompaniment), and the singing is replaced by a tape recorder that plays and stops.

Discussion

The research on the music ontology of folk songs of various ethnic groups and regions in my country has become mature and has various forms. However, there are very few analyzes of the accidental factors in the structure of the music ontology. This article hopes to analyze the above two traditional songs of the Li language branch, sorting out layer by layer, analyzing the relationship between the accidental factors in its internal structure and the diversity and variability in communication, while obtaining some laws, we can control these "occasionals" for our use, and hope to be able to provide some reference for music educators, creators and even inheritors.

Recommendation

American composer John Cage proposed the technique of "Aleatory music", and Polish composer Lutoslawski proposed the technique of "The Controlled Aleatory music". However, each nation has its own cultural characteristics of traditional folk songs. While protecting and inheriting them, we also explore the accidental factors of the existence of its music itself, so as to adapt and create a music language suitable for its own nation.

References

- Cao Liang, Wang Xiaoping. (2016). Li Minority Music Research in Post-integration Era. *Journal of Nanjing University of the Arts (Music and Performance)*, (03).
- Cao Shijuan. (2010). An Analysis of the Classification and Artistic Features of Folk Songs of the Li Nationality. *Music Creation*, (04).
- Fan Zuyin. (2015). Some thoughts on the current "intangible cultural heritage" protection work - a speech at the 2014 Haikou Li Nationality Music Inheritance and Protection Symposium. *Journal of Nanjing University of the Arts (Music and Performance)*, (01).

⁵ In Hainan, it is named after eight musical instruments: strings, qin, flute (suona), pipe, xiao, gongs, drums, and cymbals.

- Fu Changzhong. (2013). Reconstruction of the Color Word System in Gologne and Its Humanistic Background. *Language Research*, (01).
- He Haibin. (2018) A Preliminary Study on Folk Songs of Hainan Village Dialect. *Art Education*, (04).
- Hu Kai. (2018). On the Inheritance and Innovation of Folk Songs in Hainan Village Dialect. *Popular Art*, (03).
- Hu Yuelin. (2012). A Comparative Study on the Concept and Techniques of Occasional Music and Interactive Music Creation——Comparative Analysis of the Works of John Cage and Todd Markoff. *Shanghai: Shanghai Conservatory of Music*, (12).
- Li Qingzi. (2010). On the Protection of "Intangible Cultural Heritage" of Minority Music in Hainan——Taking Qiongzong Li Folk Songs as an Example. *People's Music*, (06).
- Liu Changyu. (2001). A Preliminary Study on the Singing Characteristics of Li Nationality Folk Songs in Hainan. Huang Zhong. *Journal of Wuhan Conservatory of Music*, (03).
- Pu Hengqiang. (1987). On the basic structure of folk songs: nuclear cavity. *Central Journal of Musicology*, (3).
- Yang Minkang. (2012). "Decrease-Amplification" and "Model-Variation"——Re-discussion on the music culture ontology model analysis method in the Chinese context. *Chinese Musicology*, (04).
- Zhang Boyu. (2015). Entering the insider's thinking of music production - cognitive analysis of music ontology. *Music Art*.
- Zhang Boyu. (2014). On the Analysis of Music Ontology from the Perspective of Ethnomusicology: Structure and Cognition [J]. *Journal of Nanjing University of the Arts (Music and Performance)*, 11.
- Zheng Qiao. (2009). Accidental Music from the Existence of Musical Works. *Yuefu Xinheng Journal of Shenyang Conservatory of Music*, (02).
- Zhang Rui. (2019). Research on Folk Song Culture of Li Nationality in Hainan. *Changchun: Northeast Normal University*, (06).

CUSTOMER EXPERIENCE IN VIRTUAL EVENT MARKETING: A MEASUREMENT SCALE DEVELOPMENT

Jinsiree Palakawongsa Na Ayudhya ¹

Saravudh Anantachart ²

Abstract

Virtual event marketing has gained popularity as a communication tool during COVID-19 and is anticipated to be one of the alternative marketing communication channels in the post-COVID-19 period. However, understanding customer experience, which is an essential element of event success, still remains inadequate. Therefore, this research aims to develop a measurement scale of customer experience in virtual event marketing communication (CEVEM scale). Both qualitative and quantitative research methods were utilized. In-depth interviews with 12 experts, plus exploratory and confirmatory factor analyses with 453 virtual event viewers were conducted, respectively. The completed CEVEM model is proposed and recommended for future academic and industrial applications.

Keywords: Virtual Event, Virtual Event Marketing, Customer Experience, Scale Development

Introduction

During the COVID-19 pandemic, virtual events received increased attention due to global health concerns and travel restrictions. Even though the COVID-19 situation has been resolved, it is anticipated that virtual events will continue to be utilized as an option for holding social events due to global technological advancements and cost effectiveness (Seraphin, 2021). Future Market Insights (2022) reported that the international virtual event platforms market will develop at a cumulative annual growth rate (CAGR) of 16.6% between 2023 and 2030.

A virtual event has also been extensively used as a form of marketing communication since it can reach out to customers and offer them extraordinary experience with abilities to collect and analyze customer data and statistics (Novelli, 2021). However, managing and designing experiences for virtual event marketing audiences is still challenging (Dillette & Ponting, 2021). It is generally acknowledged that the quality of the audience experience is a crucial factor in any event's success (Getz & Page, 2016). Nonetheless, research on event experience has not been as popular as other fields concerning event antecedents, processes,

¹ Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University

² Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University

and outcomes (Yeung & Thomas, 2021). The research on virtual events for marketing communication is also limited in comparison to other types of virtual events, such as virtual meetings (Pearlman & Gates, 2010) and concerts and festivals (Wijnants, Rovelo, Quax, & Lamotte, 2017). Consequently, this research gap needs to be fulfilled.

Objectives

This study attempted to address the research gap identified by developing a measurement scale of customer experience in virtual event marketing (CEVEM).

Review of literature

Customer experience in online and virtual contexts

For several decades, the emergence of the experiential marketing concept has prompted academics and practitioners to recognize the importance of offering a positive customer experience to gain competitive advantages (Gentile, Spiller, & Noci, 2007). Verhoef et al. (2009) defined customer experience as customer's cognitive, emotional, behavioral, sensorial, and social responses to a firm's offerings during the customer's entire purchase journey. Moreover, customer experience can occur anywhere, including in real, imagined, or virtual contexts (Schmitt, 1999).

In recent decades, the rapid growth of technology has contributed to both significant benefits and challenges in satisfying consumer experiences (Kotler, Kartajaya, & Setiawan, 2021). In this regard, the online experience has been extensively researched in a variety of contexts. Academics have been trying to elaborate on elements that are particular to online media. Flow state is a concept that has received significant attention in online experience studies. It can be simply described as a mental state in which people enjoy and engage in specific activities and nothing else appears to be important to them (Csikszentmihalyi, 1990). The concept was examined further, resulting in the expansion of the model to various online contexts (Hoffman & Novak, 2009).

Virtual experience must also be mentioned in this research because it is directly related to virtual event marketing. The virtual experience concept was initially defined as computer-mediated experiences that emphasize consumers' feelings of being physically present in a virtual environment, also known as "telepresence." Virtual experiences can actually occur with any sort of media including traditional media, such as books and films (Trabelsi-Zoghلامي & Touzani, 2019). However, the vividness and interactivity of media influence the degree of telepresence in virtual experiences (Steuer, 1992). Recently, Flavián, Ibáñez-Sánchez, and Orús (2019) proposed the EPI (Embodiment-Presence-Interactivity) Cube framework to illustrate the taxonomy of traditional to advanced virtual technologies. It demonstrated that different types of virtual technology would vary levels of audience

engagement, resulting in different approaches to improve customer experiences. In terms of virtual experience in a marketing context, Luo et al. (2011) proposed that virtual experiential marketing (VEM) elements consisted of sense, interaction, pleasure, flow, and community relationship. The positive relationship between VEM and customer browse, purchase intentions and loyalty was confirmed.

Multidimensionality of customer experiences

Throughout this theoretical evolution of customer experience research, the multidimensionality of the customer experience has been extensively investigated. Among numerous scholarly works, Hoffman and Novak (2018) compiled a summary of the key mutual elements called multidimensional BASIS properties including behavioral (or physical), affective (feelings, emotional, experiential, or hedonic), sensory (or sensations), intellectual (cognitive or rational), and social aspects. Each dimension can be briefly explained as follows.

Behavioral or physical experience. Notably, behavioral, physical experience, and sensory experiences are in some ways related. According to certain studies, sensory is a component of physical experience because sensory must be stimulated before behaviors can occur (Michaud Trevinal & Stenger, 2014) or sometimes, occur simultaneously such as when customers experience retail shops atmosphere (Roy, Gruner, & Guo, 2020).

Affective experience. Affective experience is an individual's emotional system that produces moods, feelings, and emotions that can produce an emotional relationship with companies, brands, or product (Gentile, Spiller, & Noci, 2007).

Sensory experience. Sense or sensory experience refers to any experience derived from the five senses, which are sight, hearing, smell, taste, and touch (Schmitt, 1999). The challenge is sensory experience may be limited in certain online media, such as website, which can only convey seeing and hearing experiences (Pentina, Amialchuk, & Taylor, 2011).

Intellectual experience. The concept of intellectual experience simply refers to the act of thinking and processing information (Rose et al., 2011). Therefore, it could also be referred to as cognitive and rational experience (Hoffman, and Novak, 2018)

Social experience. Connecting the audience individual's self to others is the general definition of social experience (Schmitt, 1999). It can also be called relational experience, in which people relate with others and their ideal selves, which can lead to the formation of brand communities or fans (Gentile, Spiller, & Noci, 2007).

Event marketing

Wohlfeil and Whelan (2006) defined the term event marketing as an interactive communication of brand values by staging marketing events as 3-dimensional brand-related hyperrealities in which consumers are actively involved on a behavioral level and which would result in their emotional attachment to the brand. Event marketing covers, in a broad sense,

any event that communicates specific messages, for instance, product launches, product sampling, open days, press conferences, and publicity events (Wood, 2009).

A number of research studies indicated that effective event marketing can help foster positive brand outcomes, such as brand image (Drengner, Gaus, & Jahn, 2008), brand attitude, and purchasing intention (Martensen, Grønholdt, Bendtsen, & Jensen, 2007). However, research on event experience, which is a core element of all types of events (Getz & Page, 2016), remains limited. Several offline event experience measurement scales were developed including Event Experience Scale (EES) proposed by Geus, Richards, and Toepoel (2016). The 18-item scale of EES was comprised of four dimensions: affective engagement, cognitive engagement, physical engagement, and experiencing newness. However, EES scale was developed based on general event contexts (i.e., any cultural and sporting events) that participants visited in their previous 12 months. This research, however, applies this scale to explain in more specific event marketing contexts.

Virtual event and virtual event marketing

Virtual technologies in the event industry have been initially and extensively applied to business events, such as conferences and virtual meetings due to the rising demand of videoconferencing (Çakir, 2002). Despite decades of technological advancement, the academic term, virtual event, has been still ambiguous (Yung, Le, Moyle, & Arcodia, 2022). In practice, IBM (2020) defined a virtual event as a technology-driven event that delivered content and interactive activities to an online audience. The typology of a virtual event, entitled the social presence virtuality of environment location (SPEL), was explored by Yung et al. (2022) and illustrated that the level of a virtual event can be classified based on the degree of social presence, virtuality of environment, and location.

Live streaming and virtual reality have been academically discussed as techniques for staging a virtual event. In a live-streaming event. The study suggested that live-streaming events should be customized and encourage audience participation; so, they could feel being there (Velt et al., 2015). Furthermore, the ability to freely join, choose content, and interact in a live-streaming event may result in positive customer engagement (Wijnants et al., 2017). These studies suggested the importance of understanding customer experience in virtual event marketing in order to generate positive customer outcomes.

Methods

This study applied the scale development approach proposed by Churchill (1979). Two steps of mixed-method research were conducted as follows.

Step 1: Developing the initial items

The 18 initial items were chosen from Event Experience Scale (EES) (Geus et al., 2016) combined with 10 items from the virtual experience marketing model proposed by Luo et al. (2011). The in-depth interviews were conducted with six practitioners and six academics in marketing communication, event marketing, and virtual technology fields. All interviewees provided opinions on the definition of customer experience in virtual event marketing and the initial items, resulting in the revised questions containing 39 items for the subsequent step.

Step 2: Defining and purifying the CEVEM model

The survey was conducted with a total of 453 virtual event marketing viewers via the online platform. The sample size was calculated using the recommendation of Hair, Black, Babin, and Anderson (2010), who suggested that at least 5-10 times the number of observed variables to be analyzed is required. To test the invariance of the model between virtual event marketing that communicated products and services, the data from 453 respondents from the virtual event named "Lay's Live Max Stax" (255 respondents) and "JD's Birthday Party" (258 respondents) were collected. Pre-screening questions checked whether respondents were over 18 years old and watched the selected virtual events for more than half of the total duration. The respondents were requested to evaluate their degree of experience ranging from a scale 1 (totally disagree) to a scale 5 (totally agree).

The data were then computed using exploratory analysis in SPSS program, achieving six factors. To demonstrate the construct validity of the model, these dimensions were computed employing the first- and second-order confirmatory factor analyses in the AMOS 22 software.

Results

Definition of customer experience in virtual event marketing

According to the findings of in-depth interviews with 12 academics and industry experts, customer experiences in virtual event marketing can be concluded as emotional, cognitive, sensational, and any type of customer responses that audiences received from directly watching virtual event marketing. Virtual event marketing could be defined as a special occasion or activity that is professionally planned to serve any marketing objective. It should generate virtual interaction and feelings among online audiences, such as a virtual product launch event.

Purifying the measurement model

After the in-depth interview session, the initial 28 items derived from the Event Experience Scale (EES) (Geus et al., 2016) and the virtual experience marketing model proposed by Luo and other (2011) were added to be 39 items in total. The number of items in the emotional group remained unchanged while the interviewers suggested more items in the cognitive, behavioral, relational, flow, and newness experience. Because neither of the

original scales was designed for virtual event marketing, wordings in certain items were adjusted to be more precise and relevant to virtual event contexts.

The data collection was carried out using 39-item questions. The pilot test was completed. Cronbach's alpha coefficient for the overall measurement scale was .97, which is greater than .70 (Hair et al., 2010), indicating that all questions can be used in the actual data collection. A total of 453 respondents were analyzed using exploratory factor analysis (EFA). The result is as follows.

The Kaiser-Meyer-Olkin measure (KMO) was 0.95 and Bartlett's test of sphericity was 11139.491 ($df = 741, p = .00$) confirming that the data collected was factorable. Next, the Principal Component Analysis (PCA) was selected to identify latent factors. In addition, the varimax rotation was also utilized to clarify the relationship among factors (Dilbeck, 2017). The rotation resulted in six factors, as shown in Table 1. Only factors that obtained eigenvalues ≥ 1.00 were retained (Kaiser, 1960, as cited in Hayton, Allen, & Scarpello, 2004). Moreover, eight items that owned factor loading less than 0.50 were eliminated to remain only significant items (Hair et al., 2010), resulting in the remained 31 items. Overall, the cumulative percent of variance of these six factors was 61.63. The factor names were established according to the theories reviewed.

Table 1 Summary of exploratory factor analysis (varimax rotation)

Dimension	Item No.	Items	Component					
			1	2	3	4	5	6
Newness Experience	35	I had the impressions that the event X was different from others.	0.817					
	38	I thought that the event X created imagination that was different from offline events.	0.737					
	39	I thought that the event X was unexpected.	0.736					
	36	I experienced things unknown to me and it was outside my normal life.	0.733					
	37	I thought the event X was unique and memorable.	0.690					
	11	I learned something from the event X.	0.544					
	14	The event X ignited my creativity.	0.534					
Relational Experience	29	I got close to others who appreciated same things.		0.704				
Relational Experience (Continued)	32	I felt sense of identification in the event X.		0.666				
	31	I felt sense of belonging in the event X.		0.660				
	27	I was able to interact with the event X, for example, chatting and discussing.		0.633				

Table 1 (Cont.)

Dimensions	Item No.	Items	Component						
			1	2	3	4	5	6	
	30	I felt that I belonged to the same group of people.		0.632					
	33	I could share experience with others in the event X.		0.622					
	3	I felt intimacy as I was a part of the event X.		0.556					
Flow Experience	18	I was completely immersed in this event, and nothing else seemed to matter at the time.			0.745				
	20	I absorbed in the event X and forgot about surroundings.			0.708				
	17	I felt that nothing was more important than watching the event X.			0.707				
	19	I felt that time quickly passed.			0.629				
	23	I actively participated the event X.			0.508				
	Cognitive Experience	13	I understood everything in the event X.				0.717		
9		I had basic understanding about the event X.				0.656			
7		I easily interpreted things for myself.				0.616			
8		I was thinking while I watched the event X.				0.610			
16		I could control over the whole process and interaction in this event viewing.				0.569			
21		I could choose my own interaction in this event viewing.				0.523			
Emotional Experience	2	I received positive energy from the event X.					0.683		
	5	I felt that the event X was fun.					0.629		
	6	I felt I was emotionally into the event X.					0.616		
	1	I was excited when I watched the event X.					0.582		
Physical Experience	26	I could clearly hear the event X.						0.799	
	25	I could clearly see the event X.						0.684	
Eigenvalues			5.45	4.86	4.03	3.87	3.60	2.22	
% of variance			13.98	12.47	10.34	9.93	9.22	5.69	
Cumulative % of variance			13.98	26.45	36.79	46.71	55.94	61.63	
Cronbach's Alpha			.92	.88	.87	.83	.76	.76	

The CEVEM variables were divided into six factors including the newness experience, relational experience, flow experience, cognitive experience, emotional experience, and physical experience, from the highest percentage of variance to the lowest ones, respectively.

Next, the second-order confirmatory factor analysis (CFA) was employed to affirm the results of EFA. The average variance extracted (AVE) of all items was 0.55, which was greater than .50, ensuring that this model has convergent validity. The construct reliability (CR) was .97 which is considerably high (Hair et al., 2010). The fit between the data and the model

was satisfactory. The estimation criterion employed included the chi-square statistics which showed $\chi^2 = 333.631$, $df = 321$, $p = .30$, and the result of χ^2/df was 1.039, which was acceptable as it was lesser than 3 (Schumacker & Lomax, 2004). Other fit indices included GFI = 0.955, AGFI = 0.931 = CFI, = 0.998, RMR = 0.020, and RMSEA = 0.009. These values are acceptable (Byrne, 2016.) The result of model testing displayed six first-order factors and a second-order analysis as it was shown in Figure 1.

Discussion and recommendation for future research

The primary goal of this study is to develop a measurement scale of customer experience in virtual event marketing communication (CEVEM). As a result, the model was completely developed with a satisfactory model fit, resulting in six dimensions with 31 indicators. The process of this model development provided an interesting discussion as follows.

The definition of virtual event marketing was investigated by the in-depth interviews. Interestingly, the result revealed that the word 'virtual' focuses on the consumer's perception rather than the equipment used, which is consistent with the review from Trabelsi-Zoghalmi and Touzani (2019). However, the degree of customers' telepresence and immersive experience are still varied by the level of technologies used (Flavián et al., 2019). Therefore, this study ensured that different types of technology did not serve as intervening variables by choosing 2D virtual events on Facebook live, which was the most popular method at the time. Future research must consider this point and explore how different levels of technology can enhance customer experiences.

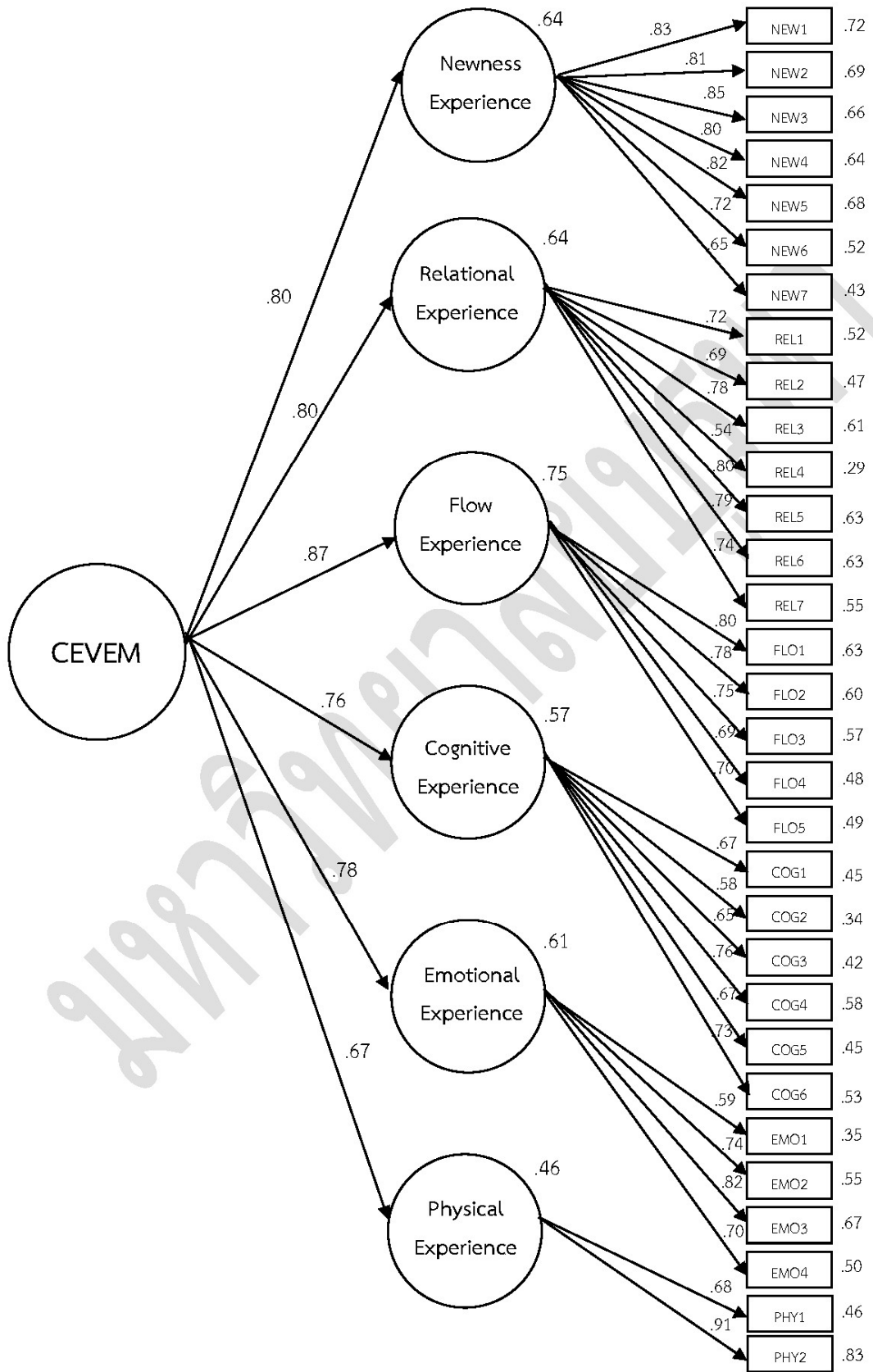

Figure 1 The measurement scale of customer experience in virtual event marketing (CEVEM)

Next, the initial items selected from the Event Experience Scale (EES) (Geus et al., 2016) and the virtual experience marketing model (Luo et al., 2011) were considered. The majority of items derived from the Event Experience Scale (EES) which measures offline events were remained after the discussion with minor wording adjustment, implying that offline and virtual event has certain mutual elements. After the EFA and CFA were done, only 31 items were remained. Each dimension has interesting points to discuss that will benefit future research and practitioners as follows.

The newness experience became most dominant factor in EFA according to the percentage of variance (13.98). This demonstrated that, similar to an offline event, a virtual event should be something new and different from the viewer's daily activities (Getz & Page, 2016).

The relational experience ranked the second highest percentage of variance (12.47) and the regression weight (.80). This proved that viewers of virtual event marketing also need sociability like other online media (Carlson et al., 2019). They presented themselves in a virtual event as a part of a community and need to interact with others (Nambisan & Watt, 2011). Several interviewers, however, raised questions regarding how much online viewers want to express their identity in a virtual event. This should be studied further.

The flow experience was predictably remained as an important factor and owned the highest regression weight (.87) in the CFA. All items derived from Luo et al. (2011) were retained. However, one interviewer expressed concern that a virtual event should not be overly immersive and that the audience could feel inundated, resulting in a negative brand experience. The following question for future studies is in which level of immersive experience that a virtual event creator should design.

For cognitive experience, the majority of interviewers commented that a virtual event should be simplified and easy to understand as much as possible since it is very easy for viewers to log off. This is consistent with the EFA and CFA results which presented that the variable COG1 (I understood everything in the event X.) obtained the highest factor and regression weight.

The importance of emotional experience was emphasized by the interviewers. Virtual event marketing should be able to deliver positive energy, fun, excitement and be able to draw audiences emotionally into it. These four concepts were put into the scale and remained in the final model. Hence, it is not only in offline event marketing that needs emotional engagement (Wood, 2009) but also in virtual event marketing.

Lastly, the two remained items in the physical experience with the lowest percentage of variance in the EFA showed that physical experience was limited in virtual event marketing. Similar to the physical experience in general, seeing and hearing remained as variables in this factor (Pentina et al., 2011). More immersive technology may produce a more immersive

experience in a virtual event (Yung et al., 2022). Consequently, future studies should investigate whether there are any other special physical experiences in more advanced levels of virtual event platforms.

In this study, the content of the chosen event marketing provided several research limitations. First, this study selected virtual events featuring celebrities to attract respondents; so, the question is whether, without celebrities, the customer experience would have the same pattern as presented in this study. Second, both events' characteristics primarily attracted female respondents (91.8%). Therefore, an invariance analysis should be conducted across genders in future research.

Lastly, virtual event and virtual event marketing technologies are constantly improving, resulting in changing customer experience (Yung et al., 2022). This measurement scale should be evaluated and updated as new technologies emerge. This will allow for an up-to-date understanding of customer experience in virtual event marketing.

References

- Byrne, B. M. (2016). *Structural equation modeling with AMOS* (3rd ed.). New York: Routledge.
- Çakir, A. E. (2002). Virtual communities: A virtual session on virtual conferences. *Behavior & Information Technology*, 21(5), 365-371.
- Carlson, J., Rahman, M. M., Taylor, A., & Voola, R. (2019). Feel the VIBE: Examining value-in-the-brand-page-experience and its impact on satisfaction and customer engagement behaviours in mobile social media. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 46, 149-162.
- Churchill, G. A. (1979). A paradigm for developing better measures of marketing constructs. *Journal of Marketing Research*, 16(1), 64-73.
- Csikszentmihalyi, M. (1990). *Flow : The psychology of optimal experience*. New York: Harper & Row.
- Dilbeck, K. E. (2017). Factor Analysis: Confirmatory. In M. Allen (Ed.), *The SAGE encyclopedia of communication research methods*. Retrieved from <https://methods.sagepub.com/reference/the-sage-encyclopedia-of-communication-research-methods/i5266.xml>
- Dillette, A., & Ponting, S. S. (2021). Diffusing innovation in times of disasters: Considerations for event management professionals. *Journal of Convention & Event Tourism*, 197-220.
- Drengner, J., Gaus, H., & Jahn, S. (2008). Does flow influence the brand image in event marketing? *Journal of Advertising Research*, 48, 138-147.
- Flavián, C., Ibáñez-Sánchez, S., & Orús, C. (2019). The impact of virtual, augmented and mixed reality technologies on the customer experience. *Journal of Business Research*, 100, 547-560.

- Future Market Insights Global and Consulting Pvt. Ltd. (2022, 31 May). *Virtual event platforms market is predicted to surge US\$ 17.05 Bn by the end of 2028*. Retrieved from <https://www.futuremarketinsights.com/reports/virtual-event-platforms-market>
- Gentile, C., Spiller, N., & Noci, G. (2007). How to sustain the customer experience: An overview of experience components that co-create value with the customer. *European Management Journal*, 25(5), 395-410.
- Getz, D., & Page, S. J. (2016). *Event studies : Theory, research, and policy for planned events* (3rd ed.). New York: Routledge.
- Geus, S. D., Richards, G., & Toepoel, V. (2016). Conceptualization and operationalization of event and festival experiences: Creation of an event experience scale. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 16(3), 274-296.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis*. Essex, UK: Pearson Education.
- Hayton, J. C., Allen, D. G., & Scarpello, V. (2004). Factor retention decisions in exploratory factor analysis: a Tutorial on parallel analysis. *Organizational Research Methods*, 7(2), 191-205.
- Hoffman, D., & Novak, T. (2009). Flow online: Lessons learned and future prospects. *Journal of Interactive Marketing*, 23(1), 23-34.
- Hoffman, D., & Novak, T. (2018). Consumer and object experience in the Internet of Things: An assemblage theory approach. *Journal of Consumer Research*, 44(6), 1178-1204.
- IBM. (2020, n.d.). *Definitive guide to virtual and hybrid events*. Retrieved from <https://www.ibm.com/downloads/cas/VP7QPXVY>
- Kotler, P., Kartajaya, H., & Setiawan, I. (2021). *Marketing 5.0: Technology for humanity*. Hoboken, NJ: Wiley.
- Luo, M., Chen, J.-S., Ching, R. H., & Liu, C.-C. (2011). An examination of the effects of virtual experiential marketing on online customer intentions and loyalty. *Service Industries Journal*, 31(13), 2163-2191.
- Martensen, A., Grønholdt, L., Bendtsen, L., & Jensen, M. (2007). Application of a model for the effectiveness of event marketing. *Journal of Advertising Research*, 47(3), 283-301.
- Michaud Trevinal, A., & Stenger, T. (2014). Toward a conceptualization of the online shopping experience. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 21(3), 314-326.
- Nambisan, P., & Watt, J. H. (2011). Managing customer experiences in online product communities. *Journal of Business Research*, 64(8), 889-895.
- Novelli, C. S. (2021, 28 December). *The benefits of virtual events and how marketers can leverage them*. Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/forbescommunication-scouncil/2021/12/28/the-benefits-of-virtual-events-and-how-marketers-can-leverage-them/?sh=2454f07156cd>

- Pearlman, D. M., & Gates, N. A. (2010). Hosting business meetings and special events in virtual worlds: A fad or the future? *Journal of Convention & Event Tourism*, 11(4), 247-265.
- Pentina, I., Amialchuk, A., & Taylor, D. G. (2011). Exploring effects of online shopping experiences on browser satisfaction and e-tail performance. *International Journal of Retail & Distribution Management*, 39, 742-758.
- Rose, S., Hair, N., & Clark, M. (2011). Online customer experience: A review of the business-to-consumer online purchase context. *International Journal of Management Reviews*, 13(1), 24-39.
- Roy, S., Gruner, R., & Guo, J. (2020). Exploring customer experience, commitment, and engagement behaviours. *Journal of Strategic Marketing*, 1-24.
- Schmitt, B. (1999). Experiential marketing. *Journal of Marketing Management*, 15(1-3), 53-67.
- Schumacker, a. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling*. New York: Psychology Press.
- Seraphin, H. (2021). COVID-19: an opportunity to review existing grounded theories in event studies. *Journal of Convention & Event Tourism*, 22(1), 3-35.
- Steuer, J. (1992). Defining virtual reality: Dimensions determining telepresence. *Journal of Communication*, 42(4), 73-93.
- Trabelsi-Zoghalmi, A., & Touzani, M. (2019). How real are virtual experiences? For a better understanding of virtual experiences and their impact on consumers' real life. *European Journal of Marketing*, 53(8), 1612-1636.
- Velt, R., Benford, S., Reeves, S., Evans, M., Glancy, M., & Stenton, P. (2015). *Towards an extended festival viewing experience*. Paper presented at the ACM International Conference on Interactive Experiences for TV and Online Video, Brussels, Belgium.
- Verhoef, P. C., Lemon, K. N., Parasuraman, A., Roggeveen, A., Tsiros, M., & Schlesinger, L. A. (2009). Customer experience creation: Determinants, dynamics and management strategies. *Journal of Retailing*, 85(1), 31-41.
- Wijnants, M., Rovelo, G., Quax, P., & Lamotte, W. (2017). WanderCouch: A smart TV approach towards experiencing music festivals live from the living room. *Multimedia Tools and Applications*, 76(4), 5721-5753.
- Wohlfeil, M., & Whelan, S. (2006). Consumer motivations to participate in event-marketing strategies. *Journal of Marketing Management*, 22(5-6), 643-669.
- Wood, E. (2009). Evaluating event marketing: Experience or outcome? *Journal of Promotion Management*, 15(1/2), 247-268.
- Wreford, O., Williams, N. L., & Ferdinand, N. (2019). Together alone: An exploration of the virtual event experience. *Event Management*, 23(4), 721-732.

- Yeung, E., & Thomas, R. (2021). The 'long tail' of event management research: evidence from the field's main journals. *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events*, 14(2), 207-214.
- Yung, R., Le, T. H., Moyle, B., & Arcodia, C. (2022). Towards a typology of virtual events. *Tourism Management*, 92, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2022.104560>

มหาวิทยาลัยบูรพา

EFL LEARNERS' CHALLENGES DURING AND POST COVID-19 PANDEMIC: ONLINE VS. ON-SITE

Sakolkarn Insai ¹

Siriluck Wechsumangkalo ²

Abstract

During the COVID-19 global pandemic, online learning became a necessity for all levels of education. What we experienced from different learning contexts should be explored as the lessons learned could benefit future education. The present study aimed to compare EFL learners' perception and satisfactions on the online learning during the pandemic and the on-site learning during the post-pandemic. Challenges encountered from the two modes of learning were also investigated. A mixed-method research design was employed. A questionnaire and a semi-structured interview were developed to collect data from 77 undergraduate students in Thailand. Percentages, means, standard deviation, and a paired sample t-test were used for quantitative data analysis and content analysis for qualitative analysis. The results reveal that traditional language classroom learning was perceived to enhance each language skill better than the online counterpart. The students were also very satisfied with the on-site learning. On a closer look at the data, these positive perceptions of on-site learning could be interpreted as challenges for online learning. Notable challenges included difficulties concentrating during class time, to understand the lessons and the teacher's explanation, and to interact with their peers and the teacher. Lack of class interaction could decrease motivation which could also limit opportunities to learn from one another. Hence, supportive learning environments must be designed to cope with such challenges and to facilitate students during the online learning modality.

Keywords: Online Learning, On-Site Learning, English Language Learning, EFL Students

Introduction

Online learning has received much attention over the last few years due to a sudden shift from traditional classrooms to full online classrooms during the COVID-19 outbreak. The experience gained should be investigated as what we learned could benefit today's on-site learning, as well as online learning in case of necessity in the future. There exists a series of recent studies during and after the pandemic, such as a study on students' readiness for the digital learning during the pandemic regarding their socio-

¹ Ph.D., Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University

² Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University

emotional perceptions in Germany (Händel et al, 2020). Nevertheless, there was still a need for further investigation as each individual learning context may include some potential influencing factors to be taken into consideration.

Hence, the issue under scrutiny in the present study is challenges Thai EFL students majoring in English encountered, as well as their perceptions on the enhancement of language skills and their satisfaction in two learning modalities, 100% online learning during the pandemic in semester 2/2021 and on-site learning in semester 1/2022 after the pandemic.

Objectives

The objectives of this study are as follows:

1. To investigate EFL students' perceptions of language skill enhancement during online and on-site learning
2. To investigate EFL students' satisfaction with online learning and on-site learning
3. To investigate challenges EFL students faced during online and on-site learning

Review of literature

Online English learning at the tertiary level has been explored in a variety of dimensions, from perspectives of policy makers, teachers and learners, to shed light on pedagogical knowledge and its practical implementation (Fatima, 2020; Hijazi & AlNatour, 2021; Kuama, 2016; Tratnik et al., 2019). Since the COVID-19 pandemic, it is undeniable that the roles of distance learning have received a lot of attention from scholars, not only for the benefits of a few-year pandemic period, but also for future education (Huang et al., 2021; Ironsi, 2022). This section presents a brief review on factors in the success of online learning and its challenges.

Factors facilitating online learning

The academic community has long investigated effectiveness of online learning, both in the EFL contexts and others. Previous studies on learners' experience and perceptions presented a number of factors contributed to successful online learning, including students' skills and competence, learning strategies, digital skills, previous experience in e-learning, as well as psychological and emotional factors, e.g., affection in online learning, self-efficacy belief, and motivation (Alkhudiry & Alahdal, 2021; Händel et al, 2020; Kuama, 2016; Mercer & Kostoulas, 2018; Sim, S. et al., 2021). Technology equipment availability was found to be significant as well (Händel et al, 2020; Hijazi & AlNatour, 2021).

A recent study in Thailand explained that high-proficiency students who were successful language learners employed three language learning strategies, cognitive, metacognitive, and resource management and had affection in online learning (Kuama, 2016). Students from various programs in Sarawak reported that main factors facilitating their

online learning were enthusiasm, self-efficacy, and satisfaction (Sim, S. et al., 2021). Psychological needs, or relatedness to the learning community, was found to enhance motivation to learn among students in Saudi Arabia (Alkhudiry & Alahdal, 2021). In Germany, a study revealed that readiness for digital learning, including technology equipment availability and skills for digital learning, contributed to the success of the online learning (Händel et al., 2020). Younesi & Khan (2020) collected data from both students and teachers from 15 universities in India and concluded that successful online English language programs should be complimented with real sessions of teaching.

Challenges of online learning

Challenges perceived by undergraduate students during their online learning have been discussed in different dimensions, even before the COVID-19 period. One problem evidenced from EFL learners' viewpoints was technological issues. Students in Cyprus mentioned that excessive use of technology created boredom and their motivation to learn apparently decreased (Ironsi, 2022). A study on foreign language students in Jordan also revealed that they considered computer skills and infrastructure as major problems to their language learning (Hijazi & AlNatour, 2021). As for psychological and emotional perspectives, EFL students in Sarawak stated that their attitudes, struggle, and stress were problems for online learning (Sim, S. et al., 2021). Maican & Cocoradă (2021) found out that there was a negative association between anxiety and foreign language enjoyment among students in Romania. Motivation and willingness to learn were found to be challenges of online learning for EFL students in Jordan (Hijazi & AlNatour, 2021). Classroom management has also been discussed as one of the challenges; for example, delivery speed of teaching, teaching methods, and assessment methods were identified as challenges of online learning among students in Sarawak and Jordan (Hijazi & AlNatour, 2021; Sim, S. et al., 2021).

Methods

Participants and Settings

The participants in this study were 2nd-year, 3rd-year, and 4th-year Business English students from the Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University. They were students from different levels of English proficiency, ranging from A2 to B2; however, all of them experienced the same modalities of learning in the previous two semesters. The study surveyed their perceptions, satisfaction, and challenges of online learning during semester 2/2021 and on-site learning during semester 1/2022.

Instruments

To collect data, a questionnaire and a semi-structure interview were developed. The researchers designed a questionnaire with 5-point Likert scale and open-ended questions. The questionnaire was validated by three expert teachers, who have conducted several quantitative studies in EFL contexts. In Part 1 of the questionnaire, the students' perceptions

toward online learning and on-site learning in terms of language skill enhancement were surveyed. They were asked to rate their opinions on the scale of 1 to 5, from 'strongly disagree' to 'strongly agree'. Part 2 asked the students to identify their levels of satisfaction toward online learning and on-site learning in 13 aspects on the scale of 1 to 5, from 'very dissatisfied' to 'very satisfied'. In Part 3 of the questionnaire, the students were asked to answer two open-ended questions: 1) What were your problems and difficulties from online learning during semester 2/2021? and 2) What were your problems and difficulties from on-site learning during semester 1/2022? At the end of the questionnaire, they were also asked whether they were willing to provide extra information in the interview or not. The semi-structure interview was also used to get some insight into students' views regarding problems and difficulties from the two modalities of learning.

Data collection and data analysis

The participants were asked to complete the questionnaire in Google Forms. There were altogether 77 respondents: 25 2nd-year students, 24 3rd-year students, and 28 4th-year students. Four participants were recruited by purposive sampling from 36 students who showed their willingness to participate in the interviews. The interviews were conducted with each of the four participants in Zoom meetings. The questions for the interview were developed based on the relevant findings with regards to challenges of online and on-site learning. The participants are referred to as S1 to S4 in the discussion part.

Data from Part 1 and Part 2 of the questionnaire were analyzed quantitatively using basic descriptive statistics. Data were presented in percentages and mean scores. Also, a paired sample t-test was used to test whether there are some significant differences. Content analysis was used to analyze qualitative data from open-ended questions in Part 3 and the interviews to elicit their views toward challenges during online and on-site learning. The content analysis included data coding and analyzing. The responses were translated into English by the researcher, and back translation was also conducted.

Results

1. Perceptions of language skill enhancement during online and on-site learning

The students' perceptions of language skill enhancement during online and on-site learning are presented in Table 1.

Table 1 Students' perceptions toward online and on-site learning: the enhancement of language skills

Language skills		strongly agree (5)	agree (4)	neither agree or disagree (3)	disagree (2)	strongly disagree (1)	Mean	SD
Listening skills	Online	16 (20.8%)	19 (24.7%)	17 (22.1%)	15 (19.5%)	10 (13%)	3.21	1.33
	On-site	32 (41.6%)	28 (36.4%)	14 (18.2%)	3 (3.9%)	0 (0%)	4.16	0.86
Speaking skills	Online	7 (9.1%)	12 (15.6%)	19 (24.7%)	21 (27.3%)	18 (23.4%)	2.60	1.26
	On-site	35 (45.5%)	22 (28.6%)	14 (18.2%)	5 (6.5%)	1 (1.3%)	4.10	1.00
Reading skills	Online	13 (16.9%)	16 (20.8%)	24 (31.2%)	15 (19.5%)	9 (11.7%)	3.12	1.25
	On-site	24 (31.2%)	26 (33.8%)	24 (31.2%)	3 (3.9%)	0 (0%)	3.92	0.89
Writing skills	Online	7 (9.1%)	20 (26%)	23 (29.9%)	12 (15.6%)	15 (19.5%)	2.90	1.25
	On-site	33 (42.9%)	27 (35.1%)	11 (14.3%)	3 (3.9%)	3 (3.9%)	4.09	1.04
Grammar	Online	10 (13%)	13 (16.9%)	26 (33.8%)	11 (14.3%)	17 (22.1%)	2.84	1.31
	On-site	33 (42.9%)	27 (35.1%)	14 (18.2%)	2 (2.6%)	1 (1.3%)	4.16	0.90
Vocabulary	Online	15 (19.5%)	19 (24.7%)	23 (29.9%)	9 (11.7%)	11 (14.3%)	3.23	1.30
	On-site	33 (42.9%)	23 (29.9%)	15 (19.5%)	4 (5.2%)	2 (2.6%)	4.05	1.04

* $p < 0.05$

As presented in Table 1, the students had positive perceptions towards on-site learning over online learning. The average scores of each skill under investigation were significantly higher. In other words, the students believed they improved their language skills better when studying on campus.

For listening and reading - receptive skills - the mean scores were 4.16 and 3.92 for on-site learning and 3.21 and 3.12 for online learning. The mean scores for productive skills – speaking and writing – were 4.10 and 4.09 for on-site learning and 2.60 and 2.90 for online learning. As for the enhancement of grammar and vocabulary skills, the results also lead to

similar conclusion; the on-site learning was much valued, with the mean score of 4.16 and 4.05 for on-site learning and 2.84 and 3.23 for online learning, respectively.

Table 2 Differences between online and on-site learning - Enhancement of language skills

	Language skills	Mean	SD	t	Sig. (2-tailed)
1	Listening skills	-.94805	1.54661	-5.379	.000
2	Speaking skills	-1.50649	1.75936	-7.514	.000
3	Reading skills	-.80519	1.40524	-5.028	.000
4	Writing skills	-1.19481	1.59802	-6.561	.000
5	Grammar	-1.31169	1.58330	-7.270	.000
6	Writing	-.81818	1.76760	-4.062	.000

* $p < 0.05$

Significant differences were found between online learning and on-site learning with regards to the overall enhancement of all language skills, as presented in Table 2.

Figure 1 Students' overall perceptions of online and on-site learning regarding the enhancement of language skills

The students' overall perception is presented in Chart 1. They believed that on-site learning helped improve their skills much better than online learning, with the mean scores of 4.08 for on-site learning and 2.98 for online learning.

2. Satisfaction with online learning and on-site learning

Table 3 and Table 4 compare the satisfaction with online and on-site learning in 13 aspects.

Table 3 Satisfaction toward online learning and on-site learning

Aspects		very	satisfied	neither	dissatisfied	very	Mean	SD
		satisfied	(4)	satisfied or	(2)	dissatisfied		
		(5)		dissatisfied		(1)		
1. Joy of learning	Online	29 (37.7%)	15 (19.5%)	12 (15.6%)	13 (16.9%)	8 (10.4%)	3.57	1.41
	On-site	19 (24.7%)	27 (35.1%)	22 (28.6%)	5 (6.5%)	4 (5.2%)	3.68	1.08

Table 3 (Cont.)

Aspects		very satisfied (5)	satisfied (4)	neither satisfied or dissatisfied (3)	dissatisfied (2)	very dissatisfied (1)	Mean	SD
2. Motivation to learn	Online	16 (20.8%)	14 (18.2%)	15 (19.5%)	17 (22.1%)	15 (19.5%)	2.99	1.43
	On-site	20 (26%)	23 (29.9%)	25 (32.5%)	2 (2.6%)	7 (9.1%)	3.61	1.17
3. Concentration during class-time	Online	8 (10.4%)	15 (19.5%)	17 (22.1%)	18 (23.4%)	19 (24.7%)	2.68	1.32
	On-site	21 (27.3%)	31 (40.3%)	16 (20.8%)	5 (6.5%)	4 (5.2%)	3.78	1.08
4. Understanding of the teacher's explanation	Online	12 (15.6%)	17 (22.1%)	25 (32.5%)	12 (15.6%)	11 (14.3%)	3.09	1.26
	On-site	32 (41.6%)	25 (32.5%)	16 (20.8%)	2 (2.6%)	2 (2.6%)	4.08	0.98
5. Learning from peers	Online	7 (9.1%)	11 (14.3%)	23 (29.9%)	14 (18.2%)	22 (28.6%)	2.57	1.29
	On-site	35 (45.5%)	20 (26%)	15 (19.5%)	5 (6.5%)	2 (2.6%)	4.05	1.07
6. Task accomplishment	Online	37 (48.1%)	20 (26%)	13 (16.9%)	4 (5.2%)	3 (3.9%)	4.09	1.10
	On-site	32 (41.6%)	25 (32.5%)	13 (16.9%)	4 (5.2%)	3 (3.9%)	4.03	1.08
7. Interaction with peers	Online	6 (7.8%)	10 (13%)	18 (23.4%)	21 (27.3%)	22 (28.6%)	2.44	1.25
	On-site	37 (48.1%)	21 (27.3%)	15 (19.5%)	1 (1.3%)	3 (3.9%)	4.14	1.04
8. Interaction with the teacher	Online	8 (10.4%)	18 (23.4%)	16 (20.8%)	18 (23.4%)	17 (22.1%)	2.77	1.32
	On-site	35 (45.5%)	23 (29.9%)	15 (19.5%)	3 (3.9%)	1 (1.3%)	4.14	0.96
9. Consultation with the teacher	Online	14 (18.2%)	20 (26%)	18 (23.4%)	16 (20.8%)	9 (11.7%)	3.18	1.28
	On-site	39 (50.6%)	22 (28.6%)	14 (18.2%)	2 (2.6%)	0 (0%)	4.27	0.85
10. Feedback from the teacher	Online	15 (19.5%)	20 (26%)	24 (31.2%)	13 (16.9%)	5 (6.5%)	3.35	1.17
	On-site	36 (46.8%)	22 (28.6%)	16 (20.8%)	3 (3.9%)	0 (0%)	4.18	0.90

Table 3 (Cont.)

Aspects		very	satisfied	neither	dissatisfied	very	Mean	SD
		satisfied	(4)	satisfied or	(2)	dissatisfied		
		(5)		dissatisfied		(1)		
		(3)		(3)				
11. Time management	Online	26 (33.8%)	19 (24.7%)	14 (18.2%)	11 (14.3%)	7 (9.1%)	3.60	1.33
	On-site	15 (19.5%)	30 (39%)	22 (28.6%)	6 (7.8%)	4 (5.2%)	3.60	1.05
12. Physical learning environment	Online	19 (24.7%)	12 (15.6%)	15 (19.5%)	15 (19.5%)	16 (20.8%)	3.04	1.48
	On-site	31 (40.3%)	26 (33.8%)	16 (20.8%)	2 (2.6%)	2 (2.6%)	4.06	0.98
13. Use of technology	Online	38 (49.4%)	12 (15.6%)	16 (20.8%)	6 (7.8%)	5 (6.5%)	3.94	1.27
	On-site	13 (16.9%)	27 (35.1%)	30 (39%)	7 (9.1%)	0 (0%)	3.60	0.88

* $p < 0.05$

Table 4 Differences between online and on-site learning - Satisfaction

Aspects	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
1 Joy of learning	-.10390	2.12494	-.429	.669
2 Motivation to learn	-.62338	2.25971	-2.421	.018
3 Concentration during class-time	-1.10390	2.04929	-4.727	.000
4 Understanding of the teacher's explanation	-.98701	1.74336	-4.968	.000
5 Learning from peers	-1.48052	1.81086	-7.174	.000
6 Task accomplishment	.06494	1.58395	.360	.720
7 Interaction with peers	-1.70130	1.77011	-8.434	.000
8 Interaction with the teacher	-1.37662	1.70941	-7.067	.000
9 Consultation with the teacher	-1.09091	1.42517	-6.717	.000
10 Feedback from the teacher	-.83117	1.39927	-5.212	.000
11 Time management	.00000	1.96683	.000	1.000
12 Physical learning environment	-1.02597	2.08361	-4.321	.000
13 Use of technology	.33766	1.47443	2.010	.048

* $p < 0.05$

As shown in the two tables above, their satisfaction toward on-site learning was significantly higher in 9 aspects: motivation to learn, concentration during class-time, understanding of the teacher's explanation, learning from peers, interaction with peers, interaction with the teacher, consultation with the teacher, feedback from the teacher, and physical learning environment. The only satisfaction with online learning found to be

significantly higher was use of technology. No significant differences were found for the other three aspects, joy of learning, task accomplishment, and time management.

The data appears to suggest that in the psychological and emotional domain, the students' motivation to learn during on-site learning was significantly higher. Similar results could be found in the cognitive domain, concentration during class time and understanding of the teacher's explanation. With regards to the behavioral domain, the students were more satisfied with on-site studying in almost all aspects as the scores for learning from peers, interaction with peers, interaction with the teacher, consultation with the teacher, and feedback from the teacher were significantly higher as well. Also, the students preferred physical learning environments for on-site learning as the mean score was significantly higher. However, students' satisfaction with the use of technology during online learning was statistically higher than the one during the on-site.

3. Challenges of online and on-site learning

Challenges the students encountered were collected from the questionnaire and the semi-structured interview. Among 77 participants, 58 students (75.32%) responded to the first question about challenges of online learning, and 45 students (58.44%) responded to the second question about the ones from on-site. All the responses from each question were categorized and summarized as illustrated in Table 5.

Table 5 Aspects of problems or difficulties

Aspects	Online learning		On-site learning	
	Freq.	%	Freq.	%
Joy of learning	2	2.47	0	0.00
Motivation and enthusiasm	5	6.17	1	3.03
Concentration during class-time	13	16.05	0	0.00
Understanding of lessons and the teacher's explanation	9	11.11	4	12.12
Consultation with the teacher	7	8.64	0	0.00
Group work with classmates	3	3.70	0	0.00
Interaction with the teacher and classmates	2	2.47	0	0.00
Internet connection	27	33.33	3	9.09
Learning equipment and technology	7	8.64	6	18.18
Physical learning environment (at home)	6	7.41	0	0.00
Commute	0	0.00	15	45.45
Early class schedule	0	0.00	4	12.12
<i>Total</i>	<i>81</i>	<i>100</i>	<i>33</i>	<i>100</i>

3.1 Challenges of online learning

As illustrated from Table 5, it is noticeable that the problems from online learning were more varied. Most of the responses (33.33%) revealed that the problems they

had during their online learning was poor internet connection at home. Findings from the interview could elaborate this issue. S1 mentioned that the internet connection problem occurred from time to time, and it was one major obstacle for both students and the teachers. As for the students, when the signal was lost, they were cut off from what was going on in class, and in case of the teacher's signal loss, it was considered a waste of class time. While the most mentioned issue was due to technological problems, the second and the third were related to the cognitive domain, concentration during class-time and understanding of the lessons and the teacher's explanations.

16.05% of the responses showed that the students had problems with concentration during class-time, which confirmed the finding from the questionnaire as the mean score for the concentration was only 2.68 (See Table 3). Four students from the interviews drew a clear picture of this situation. S1 and S3 who strongly preferred traditional classroom learning to online learning from their own bedrooms provided similar reasons.

I was in my bedroom while studying online. My bed was just right behind me. That made it hard for me to concentrate. I often felt like going to bed. (Interview, S1)

S3 asserted that during his online learning, he often sat or lay on his bed and sometimes fell asleep. S2 and S4 who expressed much favor over face-to-face learning had no problems with such temptation, but S2 mentioned that she lost her concentration because sitting in front of the screen all day long made it hard for her to concentrate. S4 clarified that students could concentrate more when the teachers asked questions face-to-face in classrooms, but for online learning when students' cameras were off, the teachers couldn't see if they were paying attention or not.

11.11% of the responses revealed problems about the students' understanding of the lessons or the teacher's explanations. S4 clearly explained the difficulty she faced.

Sometimes I had questions about the lessons and wanted to ask the teacher. I felt reluctant to ask as I did not know when and how it was appropriate to do so. During on-site learning, I could do it at ease. (Interview, S4)

3. 2 Challenges of on-site learning

Compared to 81 responses regarding challenges of online learning, only 33 responses mentioned the challenges of on-site learning. The main issue which ranked the highest (45.45%) was commute. The students mentioned that commuting to the university can be obstacles as traffic problems cause them to waste a lot of time on the road and to be late for morning classes. Even S2 who was in favor of face-to-face learning expressed her feelings towards commuting as follows.

I was very happy when returning to study on campus. I felt much more motivated. The only thing I didn't like was to commute from home. (Interview, S2)

Discussion

This paper's evidence challenges of online learning during COVID-19 age from the perspectives of Thai EFL students by comparing them to the traditional classroom-based counterpart after the pandemic, and it is clearly seen that the students valued the benefits of on-site learning more in a variety of aspects. Along similar lines, an experiment in Slovenia found that the EFL students were more satisfied with face-to-face learning (Tratnik et al., 2019). In light of language skill enhancement, Thai EFL students in the present study believed that on-site learning helped them improve their language skills better. When individual skill enhancement during online learning is explored, speaking and writing as productive skills received relatively lower scores than receptive skills, listening and reading. Similarly, Sim, S. et al. (2021) found out that during the COVID-19 online learning, their students from different majors in Sarawak also perceived that the enhancement of their speaking and writing skills was lower than the enhancement of listening and vocabulary skills. The two aspects of challenges with reference to the cognitive domain being reported during online learning in the present study were concentration during class time and understanding of the teachers' explanation. EFL students in this context revealed that it was more difficult for them to concentrate while they were studying online, and their understanding of the teacher's explanation were lessened. Also mentioned in a study by Ironsi (2022), technology used during online learning may interrupt students' understanding of the lessons.

As for the psychological and emotional domain, motivation to learn was highlighted. This study indicates that the students were more motivated to learn when they studied on campus. Discussions regarding motivation have dominated research in recent years. EFL students in Jordan also reported that motivation and willingness to learn were challenges for their online learning (Hijazi & AlNatour, 2021). Ironsi's study further explained that excessive use of technology could create boredom among EFL learners which could lead to loss of motivation for learning (Ironsi, 2022). Alkhudiry & Alahdal (2021) affirmed that psychological needs, especially relatedness, could enhance students' motivation; when the students felt that they were connected with the teachers and their peers, as well as the learning process, their motivation increased, and such positive feelings could contribute to success of online learning.

Regarding challenges in the behavioral domain during online learning, quality of interactions with the teachers and peers were found to be more limited. Thai EFL learners in this study stated that interactions with the teachers and their peers were less effective, they learned from peers less, and consultation with the teacher and the feedback from the teacher were lessened as well. Huang et al. (2021) also discussed the importance of class interaction in the context of online learning mode. As reported in their study, both teachers and students confirmed that class activities must be rigorously redesigned.

Learning environments were reported as one of the main challenges during online learning modality. EFL students in the present study stated that physical learning environments, or the places where they were studying, and internet connection, were top significant challenges. This result ties well with a study in the context of higher education in Germany, Händel et al. (2020) investigated the students' digital readiness and reported that technological equipment was one factor facilitating online learning. Similarly, English language learning in Jordan reported poor infrastructure, such as high-speed internet and technology tools, became a major obstacle when there was a sudden shift to online learning (Hijazi & AlNatour, 2021). It is notable that prior research confirmed that students' skills for digital learning, i.e. computer and technological skills, were critical factors that needed to be taken into consideration as well (Händel et al., 2020; Hijazi & AlNatour, 2021).

Recommendation

To cope with such challenges, it is suggested that the teacher, as a facilitator, should provide supportive learning environments. A user-friendly learning management system should be introduced with clear instructions, for posting announcements and recorded videos, for students who have poor internet connection, learning environment at home, or learning equipment that do not fully support synchronous learning. A communication channel for communicating with the teacher should be well-selected, and instructions must be clearly stated so that the students feel comfortable to interact with the teacher, asking questions, getting feedback, or consulting when unexpected difficulties occurred. Training sessions should be conducted to make sure every student has digital knowledge for online learning, e.g., familiarity with applications used. Training in online learning strategies, e.g., metacognitive and resource management strategies should be offered. Continual surveys should be carried out to get feedback on class activities and to investigate satisfactions and challenges in all aspects, so that support would be timely and efficient. Importantly, classroom activities should be redesigned to match with online learning as excessive use of computers or mobile devices can cause fatigue and boredom, which can lead to loss of concentration and motivation to learn. Interactions during class time should be promoted; interactive activities should be developed. Group work can enhance engagement and interactions among students; close monitoring is crucial, however. As for language learning, productive skills should be emphasized. Timely feedback should be provided. When the students are fully supported, they can feel connected to the class, the teacher, and their peers; such relatedness could increase motivation to learn, and their positive feelings could contribute to success of learning.

For future studies, researchers may investigate factors that can help promote positive satisfaction toward online learning among EFL learners; the factors may be tested to find their correlations. Researchers may compare higher-proficiency students' perception and

lower-proficiency students', aiming at finding correlations. Also, a similar study may be conducted with different groups of participants and learning contexts.

References

- Alkhudiry, R., & Alahdal, A. (2021). The Role of Online Learning during and Post COVID-19: A Case of Psycho-Social Study. *TESOL International Journal*, 16(1), 119-138.
- Fatima, N. (2020). English language teaching during the times of COVID-19-challenges and opportunities: A brief study of GFP students in Muscat College. *Journal for Research Scholars and Professionals of English Language Teaching*.
- Händel, M., Stephan, M., Gläser-Zikuda, M., Kopp, B., Bedenlier, S., & Ziegler, A. (2020). Digital readiness and its effects on higher education students' socio-emotional perceptions in the context of the COVID-19 pandemic. *Journal of Research on Technology in Education*, 54(2), 267-280.
- Hijazi, D., & AlNatour, A. (2021). Online Learning Challenges Affecting Students of English in an EFL Context during COVID-19 Pandemic. *International Journal of Education and Practice*, 9(2), 379-395.
- Huang, R., Tlili, A., Wang, H., Shi, Y., Bonk, C. J., Yang, J., & Burgos, D. (2021). Emergence of the online-merge-offline (OMO) learning wave in the post-COVID-19 era: a pilot study. *Sustainability*, 13(6), 3512.
- Ironsi, C. S. (2022). Navigating learners towards technology-enhanced learning during post COVID-19 semesters. *Trends in Neuroscience and Education*, 100189.
- Kuama, S. (2016). Is Online Learning Suitable for All English Language Students?. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning in Thailand*, 52, 53-82.
- Maican, M. A., & Cocoradă, E. (2021). Online foreign language learning in higher education and its correlates during the COVID-19 pandemic. *Sustainability*, 13(2), 781.
- Mercer, S., & Kostoulas, A. (Eds.). (2018). *Language teacher psychology (Vol. 1). Multilingual Matters*.
- Sim, S. P. L., Sim, H. P. K., & Quah, C. S. (2021). Online learning: A post COVID-19 alternative pedagogy for university students. *Asian Journal of University Education*, 16(4), 137-151.
- Tratnik, A., Urh, M., & Jereb, E. (2019). Student satisfaction with an online and a face-to-face Business English course in a higher education context. *Innovations in education and teaching international*, 56(1), 36-45.
- Younesi, M., & Khan, M. R. (2020). English language teaching through the Internet at Post COVID-19 age in India: Views and Attitudes. *International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR)*, 7(3), 870-875.

EMPOWERING MICRO, SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES (MSMES) IN MANAGING FINANCES AFTER THE COVID-19 PANDEMIC IN INDONESIA

Ananda Putri Hidayatullah¹

Lailul Mursyidah²

Abstract

This analysis aims to analyze and describe the empowerment of Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) through managing finances after the Covid-19 pandemic in Indonesia. The type of research used is descriptive qualitative research. To analyze data in the field, using qualitative analysis, there are several stages, including: (1) data collection, (2) data reduction, (3) data presentation, (4) drawing conclusions. Secondary data in this study is data obtained from the results of literature and documentation studies such as data from 5 previous research journals and 2 websites regarding data related to SMEs. The results of the study show that the Covid-19 pandemic has had a broad impact on the business world at all levels, and one of the sectors that have been hit hard are MSMEs. The difficulties experienced by MSMEs during the pandemic included various problems, one of which was fiscal management. In this case, there needs to be empowerment to be able to overcome the existing gaps. In this case, it is necessary to empower MSMEs by managing finances. Therefore, concrete steps are needed to increase the effectiveness of MSME empowerment in terms of financial management. Recommendations for MSMEs in Indonesia include making a budget plan and managing cash well. While recommendations for the government include training and education programs for MSMEs in terms of financial management and provide financial consultation and guidance to MSMEs through competent institutions or consultants in the financial sector.

Keywords: Empowerment, Micro Small and Medium Enterprises (MSMEs), Manage Finances

Introduction

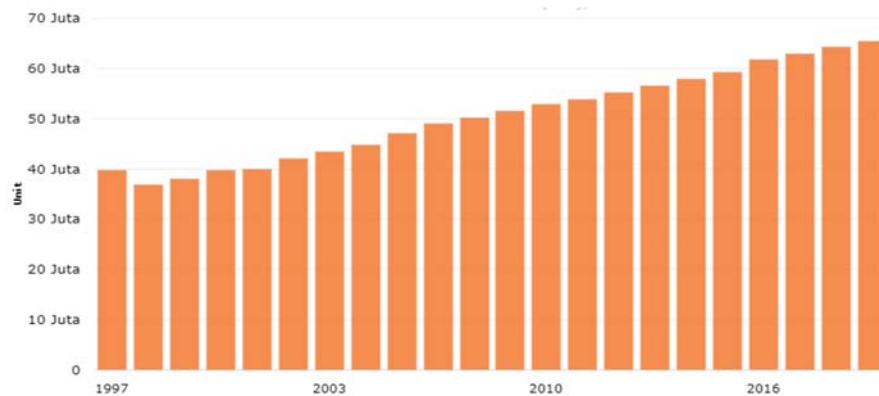
By the end of 2019, Covid-19 had spread around the world. In Indonesia itself the Covid-19 pandemic entered at the beginning of 2020, and had a huge impact, especially on the Indonesian economy. The Covid-19 pandemic has had a broad impact on the business world at all levels, and one of the sectors that have been hit hard is MSMEs. This is understandable because MSMEs make a large contribution to the national economy. In fact, many MSMEs in Indonesia have gone out of business due to the Covid-19 pandemic.

¹ Department of Public Administration, Faculty of Business, Law, and Social Sciences, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo, Indonesia.

² Public Administration Study Program, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo.

In Indonesia, SMEs own almost 99% of units business entities, consisting of 798,679 small businesses, 63.5 million micro businesses and 6,702 medium businesses. The contribution of SMEs to the national gross domestic product (GDP) is classified as high, reaching 60.34%. Graph 1 presents the development of MSMEs in Indonesia from 1997 to 2019:

Graph 1 Development of MSMEs in Indonesian for the 1997-2019 period

Source: Databoks (2023)

According to the notification, the difficulties faced by MSMEs during the pandemic cover various things, one of which was financial management. This is seen in the decline in sales, capital difficulties due to difficult capital turnover, as well as raw material difficulties due to depending on the availability of raw materials from other industrial sectors.

Economic management related to the decline in income blanketed within the price range plan. If the MSME financial management no longer has correct budget planning, it can no longer allocate sufficient price range for advertising and income. Financial plunder can also affect management, as can a lack of assets for diversification. This means that inefficient economic management cannot diversify suppliers or discover alternative sources of uncooked substances. While SMEs depend on the most effective one or some suppliers, they are extra susceptible to deliver disruptions or rate fluctuations. This will cause difficulties in assembly customer needs or boom production fees.

On this basis, action is needed from the Indonesian government to improve the people's economy through various appropriate policies. The government has implemented an assistance program for MSMEs through the finance ministry, namely the National Economic Recovery (PEN) program which was issued in May 2020 with a total budget of 123.47 trillion. The PEN consists of 3 (three) main policies, namely increasing domestic consumption (demand), increased activity in the business world (supply) as well as maintaining economic stability and monetary expansion.

This was also stated by previous research. As explained by Wahyu, et al in 2018 entitled "The effect of financial literacy on MSME financial management". Based on the results

of the study, the low financial literacy of MSMEs can be influenced by several things namely education level, receipt of financial information, and age of MSME actors. This policy is to encourage business activities for micro, small, and medium enterprises (MSMEs) as a driving force for the people's economy by giving MSME players incentives for a final income tax of 0.5% to be borne by the government. This policy was carried out to improve the financial capacity of MSMEs which is one of the problems faced by MSMEs so far.

In this case, there needs to be empowerment to be able to overcome the existing gaps. Empowerment can be carried out by the community or local government. To achieve this goal, the participation of MSMEs as actors and actors is required stakeholder's others who participate and play a role in its development. MSME empowerment is not only to improve the welfare of the grassroots but also to support sustainable economic growth. MSME empowerment is also one of the solid defenses in the domestic market in the face of today's global competition. The ability of this business group unit to control the local market will guarantee the domestic market from the incursion of large capital from within and outside the country. In addition, a lack of understanding and skills in managing finances can also be a factor causing ineffective financial management in MSMEs.

From the description above, the author is interested in conducting research by taking the title "Empowerment of Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) in Managing Finances after the Covid-19 Pandemic in Indonesia". The purpose of this research is to analyze and describe the empowerment of Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) through managing finances after the Covid-19 pandemic in Indonesia.

Objective(s)

Based on the formulation of the problem above, this analysis aims to analyse and describe the empowerment of Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) through managing finances after the Covid-19 pandemic in Indonesia.

Review of literature

Empowerment

Empowerment is an effort to build capabilities society, by encouraging, motivating, developing awareness potential and seeks to develop that potential be real action. Empowerment is a development process in it there is a relationship between subject and object. Where a subject here must have the ability to obtain an object that is owned as well as the existence of an acknowledgment from the subject itself, thus this process emphasizes a power from the subject to the object in other words in order to increase economic growth by utilizing existing resources.

Wuryani and Wahyu (2012, p. 149) state that empowerment is a form of social change process toward a better and more prosperous society. One of the main characteristics of

empowerment is focusing on the role and participation of the community from the planning process to implementation and maintenance. The government and other agencies have the task of being a facilitator and motivators for the community which is the target of empowerment. The goal to be achieved through community empowerment efforts is a community that is independent, self-supporting, able to adopt innovation and has a cosmopolitan mindset (Sutarto, 2007, p.153).

Community empowerment is community development which has the goal that the community can live in prosperity in which there are community values that can be used to build a better society. Community empowerment is one of general community development, because development in it aims to improve the standard of living of underdeveloped and underdeveloped people. Community empowerment itself is not merely an economic concept, but empowerment the community itself takes place for the community itself, so that no more people are poor or left behind.

Community Empowerment is directed to improve the economy society productively so as to be able to generate high added value and greater income. Efforts to increase capacity to produce added value must at least improve access to four things, namely, access to resources, access to technology, access to markets and access to demand.

According to Dahama and Bhatnagar express principles another empowerment which includes:

a. Interests and Needs

Empowerment will be effective if it always refers to the interests and needs of the community.

b. Lower society organization

Empowerment will be effective if it is able to involve/touch grassroots organizations.

c. Cultural diversity

Empowerment must pay attention to the existence of cultural diversity. Empowerment planning must always be adapted to diverse local cultures.

d. Culture change

Every empowerment activity will result in a cultural change. Empowerment activities must be carried out carefully so that the changes that occur do not cause bad culture shock.

e. Cooperation and participation

Empowerment will only be effective if it is able to mobilize community participation to always work together in implementing the empowerment program that has been designed.

Small and Medium Enterprises (MSMEs)

Based on Law no. 20 Article 1 of 2008 Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs), namely:

1. Micro Enterprises are productive businesses owned by individuals and/or individual business entities that meet the requirements stipulated in laws and regulations.

Examples of micro enterprises in Indonesia:

a. Small food stall

A small food stall run by a single owner, offering affordable local dishes to customers in a local neighborhood.

b. Neighborhood convenience store

A small store that sells daily necessities and basic groceries to the local community, usually operated by a small family.

2. A Small Business is a type of independent productive economic business that is run by individuals or business entities that are not affiliated with a subsidiary or branch of a Medium or Large Business that meets the criteria for Small Business as stipulated in the law.

Examples of small businesses in Indonesia:

a. Furniture workshop: A small business that manufactures and sells wooden furniture, employing a team of artisans and catering to local customers as well as wholesale orders.

b. Travel agency: A small travel agency that offers tour packages, ticketing services, and travel arrangements for domestic and international travelers, with a dedicated team of staff managing various aspects of the business.

3. Medium Business is a type of productive economic business that is independent, run by individuals or business entities that are not affiliated with a subsidiary or branch of a Small or Large Business, with a total net worth or annual sales proceeds by the provisions stipulated in the law.

Examples of medium businesses in Indonesia:

a. Manufacturing company: A medium-sized manufacturing company that produces consumer goods or industrial products, employing a significant workforce and having a distribution network across multiple regions in Indonesia.

b. Hotel chain: A medium-sized hotel chain with multiple properties in different cities or tourist destinations, offering various accommodations, facilities, and services to a wide range of customers.

In general, the goal or target to be achieved is the realization of tough and independent Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) that have high competitiveness and play a major role in the production and distribution of basic needs, raw materials, and in capital to face free competition. In its development perspective, Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) are the business group that has the largest number. In addition, this group has proven to be resilient to various kinds of economic crisis shocks. The following is the classification of Micro Small Enterprises and Medium Enterprises (MSMEs):

a. Livelihood Activities

Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) which are used as job opportunities to make a living, which are more commonly known as the informal sector such as street vendors.

b. Micro Enterprise

Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) which have the nature of craftsmen but do not yet have entrepreneurial traits.

c. Small Dynamic Enterprise

Micro small and Medium Enterprises (MSMEs) who already have an entrepreneurial spirit and are able to accept subcontracting and export jobs.

d. Fast Moving Enterprise

Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) who already have an entrepreneurial spirit and will transform into large businesses (UB).

Financial Management

a. Definition of financial management

According to Mulyawan, financial management is an activity of planning, budgeting, investigating, managing, controlling, searching, and deflecting funds owned by a company or organization. According to Fahmi, financial management is a combination of the science and art of discussing, assessing, and analyzing how financial managers use all the resources of a company to seeks, manages, and distributes funds. Meanwhile, according to James Van Horne and John Wochowicz, financial management is all relational activities using the acquisition, financing, and management of assets with several objectives.

According to some of the explanations above, it can be concluded that financial management is all activities owned by the company or affiliated organizations use to obtain, use and manage funds to achieve overall company goals.

b. Function of financial management

According to Margaretha, the goal of management is to maximize profits and minimize costs to gain a foothold optimal decision will direct the company toward development important. Apart from that, Fahmi claims there are three objectives financial management:

1. Maximizing company value
2. Maintain control and financial stability of the company
3. Reducing the company's risk in the present and in the future come

b. Indicator of financial management

According to Katrin Yuliani (2014), there are 3 indicators in financial management, namely:

1. Quiddity

All current assets that can be used to fulfil its financial obligations that must be met. A company that has the power to pay may not necessarily be able to fulfil all of its financial obligations. Therefore, the financial manager must ensure that the company is liquid in order to be able to fulfil the company's obligations.

2. Solvability

The company's ability to pay all of its debts using all of its assets when the company is liquidated.

3. Profitability

The company's ability to earn profits from the total assets and capital owned. There are two ways to calculate profitability, namely:

- Economic Profitability To measure the productivity of assets to create profits.
- Business Profitability To measure the ability of own capital in creating profits or eliminating debt.

Based on the explanation above, the research model that will be used to measure the extent to which financial management is carried out is the profitability variable. Where the variable is to measure the extent to which the implementation of financial management can be implemented properly or not.

Methods

The type of research used is descriptive qualitative research. Qualitative research according to Moleong is research that is useful for examining the condition of natural objects. The data source used is secondary data. To analyze data in the field, using qualitative analysis, where there are several stages, including:

1. Data collection

Data collection is done by reading, studying, and analyzing data from various sources.

2. Data reduction

Data reduction means summarizing, selecting things that are considered important and representative entirely. Because the data obtained in the process of collection the amount of data is large, so the data that has been collected related to empowering MSMEs through financial management is summarized to be searched appropriate document.

3. Data presentation

Narrative text is a form of data presentation that is often used in qualitative research. Presentation of data is done in the form of brief descriptions, charts, flowcharts and the like.

4. Drawing conclusions

Drawing conclusions and verification are the next analytical activities that are carried out after presenting the data. The conclusions stated at the beginning are temporary and will change if they are not supported by strong evidence. But when the conclusion submitted at the initial stage of collection is supported by strong and consistent evidence during field research, so the conclusions put forward are credible.

Where secondary data is data sourced indirectly and is already available from the results of literature studies and documentation. Secondary data is data that is sourced indirectly and is already available. Such as through intermediaries of other people, through

documents. Secondary data in this study is data obtained from the results of literature and documentation studies such as data from 5 previous research journals and 2 websites regarding data related to SMEs.

The data collection technique used in this research is library techniques by reading, studying and recording various literature or reading materials that are appropriate to the subject matter, then filtered and set forth in a theoretical framework.

Result and Discussion

The impact of the Covid-19 pandemic on MSMEs

The Covid-19 pandemic has had a wide impact on the entire world and has affected many aspects of human life. As in other countries around the world, the Covid-19 pandemic has also had a significant impact on Indonesian. The emergence of the Covid-19 virus has caused the economic situation around the world to worsen and cause misery. The study conducted by the Ministry of Finance (Ministry of Finance of the Republic of Indonesia) explained that the Covid-19 pandemic had negative consequences for the domestic economy such as reduced consumption and purchasing power of citizens, decreased company performance, threats in the banking and financial sectors, and the presence of MSMEs.

The arrival of the Covid-19 pandemic caused the activities of economic actors to be hampered and unable to develop. As a result, MSME business owners face significant difficulties in managing their finances. It turns out that MSME actors experience difficulties in carrying out profitability due to weak financial management capabilities. With the decline in production and income due to this pandemic, it is necessary to formulate policies and strategies to protect MSMEs so that they continue to move forward even in the midst of the co-19 pandemic.

With this pandemic, the government has imposed restrictions on community activities or what are called PSBB (Large-Scale Social Restrictions) which affect business activities and then impact the economy. Indonesian people are expected to stay at home and carry out all activities at home and limit outdoor activities. In this way the virus disappears quickly. The government of Indonesia is looking for ways and strategies so that this virus will disappear soon. Cooperation the Indonesian government is also working with other countries to prevent its spread COVID-19. Namely, to control the pandemic, the Indonesian government uses the 3M method, including keeping a distance, wearing a mask and washing hands.

MSME Empowerment Strategy through Financial Management

The process of empowering Micro, Small and Medium Enterprises (MSMEs) is not much different from community empowerment. MSME empowerment as a program, must be planned seriously and focused on efforts to make MSME actors smarter and able to develop their abilities in financial management so that in the end they can overcome existing problems.

In this case, there are stages of MSME empowerment that are reviewed starting from the program planning process to program evaluation, including:

1. Program planning

At this stage, the party responsible for the empowerment program must determine the desired goals, objectives and strategies for the MSME empowerment program. In this stage, it is necessary to analyze the needs and potential of MSMEs that will be empowered, so that the programs prepared can be in accordance with the real conditions and needs that exist.

2. Program implementation

At the implementation stage, the MSME empowerment program is carried out by involving related parties, such as the government, banks, and MSME associations. The program can be carried out by providing training and coaching for good financial management, providing access to finance for MSMEs, and increasing the capacity of MSMEs in developing business.

3. Program monitoring

Program monitoring is carried out to ensure that the MSMEs empowerment program through post-pandemic financial management is running well. Monitoring can be done by looking at how far the program has been running, how much the program has achieved, and how effective the program is in empowering MSMEs. Monitoring also needs to pay attention to the involvement of MSMEs in empowerment programs.

4. Program evaluation

Program evaluation is carried out to assess the extent to which the MSMEs empowerment program through post-pandemic financial management has succeeded in achieving the set goals. Program evaluation can be done by comparing data before and after the program is implemented.

At the evaluation stage, the government is often less effective in carrying out its duties. One of these things can be seen from the lack of understanding of the needs and challenges faced by the community and MSMEs in managing finances. In managing a business, good financial management is needed in order to produce good performance as well. So, the better the financial management carried out by MSME actors, the performance will also increase. The government does not understand the challenges faced by MSME actors, the lack of coordination with MSME actors, and the lack of regular monitoring of the empowerment carried out. As for concrete steps that can be taken to increase the empowerment of SMEs through financial management, such as:

5. Increase the government's understanding of the needs and challenges faced by the community and MSMEs in managing finances.

The government's understanding of the needs and challenges of MSMEs can take the form of loan programs specifically aimed at supporting MSMEs and organizing special training and education programs for MSMEs, both in the form of offline and online training, as well as providing access to relevant resources and information.

6. Improve coordination between government agencies related to community empowerment and MSMEs.

In this case the government can form a special institution or unit that is responsible for coordinating policies and programs related to MSMEs. The agency may involve representatives from various ministries, industries, and business associations. The aim is to ensure effective collaboration in formulating policies, implementing programs, and exchanging relevant information to strengthen the MSME sector.

7. Increase resources and budget for effective community and MSME empowerment programs.

The government can facilitate market access for MSMEs through various efforts, such as trade fairs, trade missions, promotion of local products, and driving exports. By expanding market reach, MSMEs have the opportunity to increase sales, expand market share, and increase revenue.

8. Improve monitoring and evaluation of community and MSME empowerment programs to ensure that the programs or policies provided are effective and on target.

The government can monitor and evaluate programs that have been launched to support MSMEs. This evaluation involves an analysis of program performance, effectiveness of budget use, impact achieved, and adherence to stated objectives. By evaluating these programs, the government can find out the successes, constraints and opportunities for improvements that need to be made to strengthen support for MSMEs.

Recommendation

Recommendation for MSMEs in Indonesia are none other than the need to pay attention to the effectiveness of empowering MSMEs by increasing knowledge about financial management. Because it has an important role in achieving the goals that have been set. There are several suggestions for MSME actors to minimize financial management problems, including:

1. Make a budget plan

Where the goal is to control existing controls and expenses. By having a budget plan, MSMEs can control expenses, identify areas of savings, and ensure that finances are well managed.

2. Manage cash well

A healthy cash flow is essential to sustaining a business. Make sure to have a good understanding of inflows and outflows. Always pay attention to the payment terms from customers and payment schedules to suppliers. If necessary, negotiate better payments to maintain the liquidity that exists in these MSMEs.

Recommendations for the government in empowering MSMEs through managing their financial management, include:

3 The government can launch special training and education programs for MSMEs in terms of financial management. This program may include basic training on cash flow management, budget planning, financial analysis and risk management. By increasing the financial knowledge and skills of MSMEs, they can manage their finances more effectively and increase opportunities for business growth.

4. The government can provide financial consultation and guidance to MSMEs through competent institutions or consultants in the financial sector. This can assist MSMEs in planning and managing their finances better, provide advice on risk management strategies, and assist them in making the right financial decisions.

Through these suggestions, it is hoped that the government can fund MSMEs through good financial management, which will ultimately increase the growth and sustainability of MSME businesses. So, both (SMEs and government actors) as stakeholders involved in this matter must work together in accordance with their respective duties and functions so that the goals that have been set can be achieved.

References

- Emiliani, Fristica, Sabilla Rizqiana, Ryan Suhandito, Navira Nuraini Muchibbah, Risna Nurmahfidhoh, and Muhammad Alhada Fuadilah Habib. (2021). 'Analysis of Umkm Empowerment During the Covid-19 Pandemic', *SOSEBI: Student Research Journal of Islamic Social Sciences, Economics, and Business*, 11, 83–94
- Databoks. (2020). *Government Provides Stimulus, How Many MSMEs in Indonesia?*. Retrieved from <https://databoks.katadata.co.id/datapublish/2020/04/08/pemerintah-beri-stimulus-berapa-jumlah-umkm-di-indonesia>
- Fitriasandy, A. L, & Anam, A.K. (2022). 'The Influence of Financial Management, Financial Technology, and Social Capital on MSME Performance', *Journal of Management Recognition*, 6
- Ministry of Finance of the Republic of Indonesia. (2020). *MSMEs Rise, Indonesia's Economy Rises*. Retrieved from <https://www.djkn.kemenkeu.go.id/artikel/baca/13317/UMKM-Bangkit-Ekonomi-Indonesia-Terungkit.html>
- Lubis, D S W, (2022). 'The MSME Economic Recovery Strategy After the Covid-19 Pandemic Through Improving the Quality of Human Resources', *Proceedings of the Social National Seminar ...*, 665–75.
- Maryawan. (2021). 'The Effect of Income, Lifestyle and Financial Knowledge on Financial Management', *Journal of Finance, Muhammadiyah University of Ponorogo*, 15(2), 1–23
- Sugiri, Dani. (2020). 'Saving Micro, Small and Medium Enterprises from the Impact of the Covid-19 Pandemic', *Business Focus : Media Assessment of Management and Accounting*, 19(1).

Wahyu Rumbianingrum and Candra Wijayaangka, 'The Influence of Financial Literacy on MSME Financial Management. Journal of Management and Business', *Journal of Management and Business (Almana)*, 2.3 (2018), 41–50

มหาวิทยาลัยบูรพา

“I AM NOT CONFIDENT WITH MY ACCENT.”: AN EXPLORATION ON THAI TEACHERS’ ATTITUDES TOWARDS ENGLISH ACCENTS

Aran Sahrai¹

Sutraphorn Tantiniranat²

Abstract

English now functions as a lingua franca for intercultural communication among people from different linguistic and cultural backgrounds; therefore, English users inescapably experience various English forms including accents. The present study aimed to investigate six Thai teachers’ attitudes towards native speakers’ accents, Asian accents and their own English accents. The data was collected through an online questionnaire and semi-structured interviews. The findings showed that Thai teachers favored native speakers’ accents especially American accents as the models of pronunciation and considered native speakers as the owners of English. Asian accents were negatively viewed as unintelligible but sociable. In terms of their English accents, Thai teachers were unconfident with their Thai-English accent, which also affected their professional image as English teachers. However, they regarded their accents as a tool for communication.

Keywords: Attitudes, English Accents, Native Speakers’ Accents, English as A Lingua Franca

Introduction

Accent refers to a way of pronouncing words related to speakers’ geographical and social groups (Montgomery, 1995; Lippi – Green, 1997; Jindapitak, 2010; Nordquist, 2018); in other words, speakers’ accents, including English accents, vary depending on their social classes and geographical areas. A variation of English accents is also found within a single speaker (Harrington et al., 2000). Therefore, accents can vary across speakers from different communities and within individuals’ accents. Varieties of English accents are a common phenomenon especially when English functions as a lingua franca, means of intercultural communication among people in different linguistic backgrounds (Firth, 1996; Seidlhofer, 2011; Jenkins, 2015). In the English as a lingua franca (ELF) context, English users including Thai speakers will undeniably encounter English varieties as well as evaluate reactions or attitudes about accents. In the Thai context particularly in an educational setting, positive attitudes towards native speakers’ (NSs) accents play an important role as models of pronunciation especially American and British accents while non-native speakers’ (NNSs) accents including Asian accents and even speakers’ own accents are less favorable than NS

¹ Department of Western Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

² Department of Western Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University

accents as suggested by numbers of pervious attitudinal studies (Jindapitak, 2010, Jindapitak & Teo, 2013; Jidapitak, 2015; Prakaianurat & Kangkun, 2018; Suebwongsuwan & Nomnian, 2020; Ambele & Boonsuk, 2021). Consequently, as a significant role of attitudes towards varieties of English accents plays on Thai speakers' model of accents, the purpose of this study was to examine Thai teachers' attitudes towards different English accents to show how this particular group of Thai speakers as English teachers views different accents of English.

Objectives

This study aimed to explore Thai teachers' attitudes towards different accents of English addressed by three research questions as follows:

1. What are the attitudes of Thai teachers towards native speakers' accents?
2. What are the attitudes of Thai teachers towards Asian accents?
3. What are the attitudes of Thai teachers towards their own accents?

Review of literature

In the concept of World Englishes or WE (Kachru, 1992), English varieties including accents are viewed based on a regional boundary. The Inner Circle where English originated includes the US, The UK, Canada etc. The Outer Circle comprises countries with a historical connection to British or American colonization and have developed their own English norms. Examples of such countries include India, the Philippines, Kenya, and more. The Expanding Circle includes countries like Thailand, China, Laos, and others, where English is utilized as a foreign language. When comparing the numbers of English speakers in the three circles, NNSs outnumber NSs (Graddol, 1997). Based on this concept, NNSs seem to rely on NS norms and disregard the nature of ELF (Hülmbauer et al., 2008).

ELF functions as a tool for communication among people regardless of their first language (Firth, 1996; Seidlhofer, 2011; Jenkins, 2015), and English does not belong to any specific norms. It should rather be treated as a treasure of the world's communities (Widdowson, 1994). In a view of ELF, NNSs in the Expanding Circle "appropriate the language and shape it into their needs" (Hülmbauer et al., 2008, p. 28). Hence, NNSs tend to develop their own norms (Seidlhofere, 2011), and different varieties of English produced by ELF speakers.

In an ELF context, any speakers of English are unavoidably going to encounter varieties of English accents and they might provide their attitudes - speakers or hearers' evaluative reactions to language varieties used in a society (Dragojevic, 2017) - towards particular accents. As mentioned by Garrett (2010) and Galloway and Rose (2015), attitudes towards varieties of English accents are common when people from different linguistic and

cultural backgrounds interact. These attitudes carried by people have an impact on people's life opportunities.

Previous studies in the Thai context revealed consistently positive attitudes towards NS accents. Jindapitak (2015)'s study showed Thai university students' positive attitudes towards NS accents as the model of pronunciation learning which was also found in Thai working adults (Prakaianurat & Kangkun 2018). Similarly, the priority of NS accents was confirmed by Thai secondary school students and university students from the recent work conducted by Thienthong and Uthakorn (2023). Regarding Asian accents, a study by Thanavisuth and Natiladdanon (2016) reported positive attitudes towards Thai, Korean and Chinese accents in terms of intelligibility. The intelligibility of Asian accents was also suggested by Suebwongsuwan and Nomnian (2020)'s study when Thai undergraduate interns expressed their positive attitudes towards Asian spoken varieties as a tool for ELF communication. Apart from studies on Thai speakers' attitudes towards other spoken varieties, the findings on how Thai university students perceive their own English accent revealed positive attitudes in terms of communication while there was still an attempt to achieve native speaker-like competence (Ambele & Boonsuk, 2021).

In conclusion, even though NS accents were more favourable than NNS accents, NNS accents were positively viewed in terms of intelligibility by Thai speakers especially Thai students. However, previous attitudinal studies seem to be limited by an investigation on Thai teachers' views. As suggested by Kang (2010), teachers' attitudes towards accents might have an impact on students. Furthermore, it is important to investigate teachers' attitudes, as they may not align with those of the students. (Jindapitak, 2015).

Method

Research design

To provide insight and explanations from different aspects on how Thai teachers view varieties of English accents, multi-data collections, a questionnaire and semi-structured interviews, were employed in this study.

Participants and context

The participants of the study were six Thai teachers teaching English in a Thai public secondary school, and they participated voluntarily in this study. The school is in the Eastern Economic Corridor or EEC, an economic development project covering three Eastern Seaboard provinces (Eastern Economic Corridor, 2019), where using foreign languages including English is essential (Academic Office of the Secretariat of the House of Representatives, 2018). Hence, the teachers follow the Educational Development Plan in Eastern Economic Corridor A.D. 2017-2021 (Ministry of Education, n.d.) to serve this development plan. To obtain ethical consideration for the study, the participant recruitment

and data collection process were approved by Research and Innovation Administration Division, Burapha University (IRB4-108/2564).

Instruments

Since the study was conducted during the Covid-19 pandemic, an online questionnaire and telephone interviews were employed to collect the data.

Online questionnaire

The online questionnaire was divided into two parts: 1) the participants' attitudes towards different English accents and 2) the participants' attitudes towards their own English accents.

In part 1, the participants were required to listen to an audio recordings of six different English accents: American (AmE), British (BrE), Filipino (FiE), Indian and China (ChE). These are the top six countries of temporary workers reported by the annual statistic in December 2020 (Foreign Workers Administration Office, 2020) and Thai (ThE) as the participants' native accent. All six recordings were labeled as Speaker 1 to Speaker 6 in order as shown in Table 1 below.

Table 1 The order of audio recordings and the information of the six speakers

Speaker	Age	Occupation	Hometown	Education	Mother tongue
1 (BrE)	54	University teacher	Manchester, England	Bachelor degree	British English (Cheshire)
2 (FiE)	27	Public school teacher	Panabo, Davao del Norte, Philippines	Bachelor degree	Bisaya/ Tagalog
3 (ChE)	35	Employee	Yunnan, China	Bachelor degree	Mandarin Chinese
4 (AmE)	27	Music producer	New York, U.S.A.	Bachelor degree	English (West America)
5 (InE)	27	Software developer	India	Bachelor degree	Punjabi
6 (ThE)	29	Health worker	Sukhothai, Thailand	Bachelor degree	Thai

Then, the participants rated their preference based on the semantic attributes adapted from Ladegaard and Sachdev (2006) and Prakaianurat and Kangkun (2018) in three dimensions:

Social status and competence: education, self-confidence, and social status

Social attractiveness: reliability, friendliness and attractiveness

Quality of language: intelligibility, correctness and model of pronunciation.

In this part, the questionnaire consisted of nine items arranged on the 5-Likert scale (from strongly disagree to strongly agree). At the end of this part, the participants were also asked to complete the open-ended question for their model of the accent and give a reason why.

In part 2, the participants were asked to rate their own English accents based on the items adapted from Ladegaard and Sachdev (2006) and Prakaianurat and Kangkun (2018). Based on the results of a tryout, some items were withdrawn; hence, there were five items in this part focusing on confidence, intelligibility, correctness, communication and accent judgment (self-image) which were arranged in the 5-Likert scale (from strongly disagree to strongly agree).

Semi-structured interview

A week after completing the online questionnaire, six Thai teachers were asked for an interview by telephone. A semi-structured interview was employed to gain insight and explanations about how participants perceive varieties of English accents. It is one of the direct methods to elicit language attitudes (Garrett, 2010) and widely used in previous studies on attitudes towards English accents (Jindapitak, 2015; Prakaianurat & Kangkun, 2018; Boonsuk & Fang, 2022)

Data analysis

To analyze the data from the questionnaire, descriptive statistics were used to represent the means as the criteria to interpret levels of participants' reactions to each accent based on Class Interval provided by Dean and Illowsky (2009) as follows:

4.21 – 5 = strongly agree, the very favorable degree of attitudes

3.41 – 4.20 = agree, the favorable degree of attitudes

2.61 – 3.40 = moderate, the moderate degree of attitudes

1.81 – 2.60 = disagree, the unfavorable degree of attitudes

1.00 – 1.80 = strongly disagree, the very unfavorable degree of attitude

The data from the interview was analyzed by thematic coding analysis (Robson, 2011) which consists of four steps: the familiarization process, generating initial codes, identifying themes and synthesizing the data, and MAXQDA Software was employed as the data analysis tool.

Findings

The findings are presented in two sections: Thai teachers' attitudes towards native speakers' and Asian accents and Thai teachers' attitudes towards their own English accent. The results from the questionnaire are presented along with the interview findings in each section

Thai teachers' attitudes towards native speakers' and Asian accents

The results from the questionnaire

Table 2 Means and standard deviations of Thai teachers' attitudes towards native speakers' and Asian accents.

Dimensions	Item	Mean (S.D.)	Native speakers' accents			Asian accents		
			AmE	BrE	FiE	ChE	InE	ThE
Social status and competence	I think the speaker is educated.	Mean (S.D.)	4.17 (0.75)	3.67 (0.81)	4.00 (0.00)	3.67 (1.03)	3.50 (0.38)	2.83 (0.75)
	I think the speaker is confident.	Mean (S.D.)	4.00 (0.00)	3.67 (0.81)	3.67 (1.36)	3.17 (0.75)	3.33 (0.81)	2.17 (1.16)
	I think the speaker is in a high social class.	Mean (S.D.)	4.00 (0.00)	3.50 (0.54)	3.50 (0.54)	3.17 (0.40)	3.17 (0.75)	2.67 (0.81)
Social attractiveness	I think the speaker is reliable.	Mean (S.D.)	3.83 (0.40)	3.67 (0.51)	3.67 (0.51)	3.17 (0.40)	2.83 (0.75)	2.00 (0.00)
	I think the speaker is friendly.	Mean (S.D.)	3.83 (0.40)	3.67 (0.81)	3.83 (0.75)	3.00 (0.00)	3.00 (0.00)	2.67 (0.51)
	I think the speaker is attractive.	Mean (S.D.)	3.83 (0.40)	2.83 (0.98)	3.50 (0.38)	2.33 (0.81)	2.50 (0.54)	1.83 (0.75)

Table 2 (Cont.)

Dimensions	Item	Mean (S.D.)	Native speakers' accents		Asian accents				
			AmE	BrE	FiE	ChE	InE	ThE	
Quality of language	I think this accent is intelligible.	Mean (S.D.)	4.33 (0.51)	3.67 (0.51)	3.50 (1.37)	2.67 (1.03)	2.50 (0.54)	2.50 (1.04)	
	I think this accent is correct.	Mean (S.D.)	4.00 (0.00)	3.50 (0.83)	3.33 (1.21)	2.33 (1.03)	2.33 (0.81)	2.00 (0.75)	
	I think this accent is a model of pronunciation.	Mean (S.D.)	3.83 (0.75)	2.83 (0.73)	3.17 (1.32)	2.50 (1.37)	2.33 (0.81)	1.83 (0.49)	
	Overall	Mean (S.D.)	3.98 (0.45)	3.44 (0.52)	3.75 (0.85)	2.88 (0.58)	2.83 (0.53)	2.27 (0.49)	
	Interpretation			Favorable	Favorable	Favorable	Moderate	Moderate	Unfavorable

Table 2 reveals Thai teachers' preference for NS accents especially AmE which was rated with the highest mean scores in all items followed by FiE, BrE, ChE, InE and ThE correspondingly. AmE, BrE and FiE were rated with favorable degree of attitudes and ChE and InE were rated with a moderate degree of attitude while only ThE was rated with an unfavorable degree of attitude. The items on attractiveness, correctness and model of pronunciation, InE, ChE and ThE were unfavorable to Thai teachers. Besides, InE and ThE were considered unintelligible, and merely ThE was not favored in terms of confidence and reliability. The most striking result to emerge from the data is that ThE was the least favor in all items. Therefore, the results of the questionnaire suggest that NS accents were more favorable than NNS accents, and Asian accents were likely accepted by Thai teachers except ThE.

Table 3 Thai teachers' model of pronunciation and their reasons ranged in order

Accent	Numbers of Teacher	Reasons
AmE	3	Intelligibility
BrE	2	Intelligibility
FiE	1	Intelligibility
InE	-	
ThE	-	
ChE	-	
Total	6	

The results from the open-ended question revealed that only AmE, BrE and FiE were chosen as the models of pronunciation. It is also consistent with the results of the questionnaire. AmE, BrE and FiE were positively viewed while InE, ThE and ChE were rated with unfavorable degree of attitudes on the item of the model of pronunciation. Accents' Intelligibility was considered as Thai teachers' justification for their models of accents. It might imply that Asian accents except FiE were unintelligible for Thai teachers.

The findings from the semi-structured interview

After analyzing the data from the interview section, there were five themes.

1. NS accents are the models of pronunciation.

NS accents especially American accent and British accents were viewed as Thai teachers' models of pronunciation and the model of pronunciation learning for their students due to linguistic quality, social class and their learning experiences as exemplified in the excerpts below.

Teacher R: *"I like the British accent. It is fine and beautiful. Honestly, it is the accent of the aristocrat. British English is quite more beautiful than American English, but the American accent is easier to understand."*

Teacher B: *"My model was my first American teacher when I studied in an English program. American accent is easier to understand than British accent."*

Teacher P: *"It would be better if our students are taught by native-speaker teachers such as English or American teachers. It is reliable to pronounce more correctly than non-native speakers."*

2. The owners of English are NS.

English was also believed to be owned by NS as their first language and originated in native-speaking countries as presented below:

Teacher R: *"The owner of English, I think it is a native speaker, England and America where English originated."*

Teacher N: *“A group of people who originally speak English [first language], the country of origin, then their accents become varieties in other areas.”*

3. There is no standard English accent.

Although Ns accents were positively viewed as the model of pronunciation, and English is owned by NSs, three out of six Thai teachers believed that there is standard English accent as they regard English as a tool for communication and value mutual intelligibility as presented below:

Teacher Y: *“As I have been exposed to many different accents. It cannot classify which accents should be standard. We speak with a Thai accent, don't we? It is acceptable. When speaking with native speakers with a Thai accent, they can understand. Then, I think there is no standard accent because I do not know what criteria should be used to classify.”*

Teacher N: *“There is probably no standard if we can communicate and understand each other.”*

Teacher K: *“There is probably no standard. Like our Thai language, as long as it is a Thai language whatever region one comes from, we can communicate. Now, speakers do not follow a fixed principle of a standard.”*

4. Asian accents of English are difficult to understand.

Asian accents were quite difficult to understand by Thai teachers. This is also coherent with the results from the questionnaire and the open-ended question as Asian accents were likely unintelligible as presented below:

Teacher B: *“Indian accent is not bad, but it is harder to understand than the Filipino accent and Kenyan accent that I have had a conversation with. It is harder than the Japanese accent.”*

Teacher R: *“I got stressed. I picked up a call from a Chinese who was speaking English. I could not understand. It was very difficult. I had to put the line through others. It was awkward. I did not want to hold a conversation.”*

Teacher P: *“Filipino accent is difficult for me to understand. I need to end up a conversation with her.”*

5. Asian accents of English are sociable.

Asian accents were thought of as sociable to Thai teachers in terms of the accents' similarity and familiarity. Thai teachers are also concerned about their language ability which was at the same level as other Asian speakers. They can also use their own Thai accents without adapting NS accents to communicate with Asian speakers as presented below:

Teacher B: *“Talking with non-native (Asians) make me feel sociable. We can use Tenglish as we [Thais] talk together. I feel I can be myself without adapting a native-like accent.”*

Teacher P: *“Talking with Filipino, Kenyan or Cameroonians has no impact on me because the way they pronounce is similar to me. Their accents, including mine, might be incorrect and varies. When talking with Asians are more comfortable. I feel that we are on the same level [language ability].”*

Teacher N: *“In fact, I am familiar with Thais’ accent. When Asians speak, it seems like a Thai accent. My accent is similar to other Asians. It is not like native speakers’ accents.”*

Thai teachers’ attitudes towards their own English accent.

The results from the questionnaire

Table 4 Mean scores and standard deviations of Thai teachers’ attitudes towards their own English accent

Items	Means	S.D.	Interpretation
1. I think I am confident with my English accent.	3.17	0.91	Moderate
2. I think my English accent is intelligible.	3.67	0.51	Favorable
3. I think my English accent is correct.	3.17	0.75	Moderate
4. I think my English accent can communicate effectively	3.50	0.83	Favorable
5. I do not worry that my interlocutor judges my education, social status and profession from my English accent.	3.83	0.98	Favorable
Total	3.46	0.79	Favorable

The results presented in Table 4 revealed that in overview Thai teachers provided positive attitudes towards their own English accent. Accent judgment (item 5) was rated with the highest mean scores with a favorable degree of attitude followed by intelligibility (item 4) and communication (item 2) respectively, and confidence (item 1) and correctness (item 3) were rated with moderate degrees of attitudes. However, in the interview section, some Thai teachers changed their answers in terms of confidence and accent judgement. Five out of six teachers were unconfident in their accents, and their accents might have an impact on their self-image.

The findings from the semi-structured interview

After analyzing the data from the interview section, there were three main themes.

1. Thai teachers are unconfident with their own English accents.

Thai teachers indicated their accents as Thai and were not confident with their own Thai-English accents in terms of linguistic quality (fluency and correctness). An accent was also concerned as a cultural value as presented below:

Teacher P: *“I am not confident with my accent. I worry about speaking out. My accent might be incorrect.”*

Teacher K: *"I am not confident. My accent is not fluent. If I can avoid speaking with many people, I will."*

Teacher Y: *"Honestly, if it is a Thai accent, I am not confident. If we go for an interview in an organization or whatever related to a Western. To be honest, I am not confident. Even though some say that an accent is not a big deal, deep down inside, an accent is focused. There is a value on accents."*

2. Thai teachers' accents affect their professional image as English teachers.

Five out of six Thai teachers accepted that their accents had an impact on their self-image and three out of five expressed that they were unprofessional due to linguistic quality (correctness, standard accent and being Thai accent) as presented below:

Teacher P: *"I think I am certainly unprofessional. My pronunciation and accent are incorrect."*

Teacher K: *"I am not quite ok. My accent is not standard like others. To be better than this, I do not know how to."*

Teacher N: *"I am not professional because I still speak with Thai accent when I speak English...I think there is an impact on reliability [a teacher's reliability]."*

3. Their English accents are communicable.

Although Thai teachers expressed their negative attitudes towards their own English accents as unconfident and unprofessional, their accents can communicate effectively presented below:

Teacher N: *"No problem in communication because I can communicate with foreigners and be able to response."*

Teacher Y: *"My accent does not cause a problem in communication. If I can communicate by my accent, it is ok."*

Teacher K: *"No problem. My accent can [be used to] communicate."*

Discussion

Thai teachers' attitudes towards native speakers' accents

NS accents were positively viewed as the models of accents, and NS were thought of as the owners of English. How NS accents were considered as the models of pronunciation might be explained by the status of English in Thailand. Based on the concept of World Englishes by Kachru (1992), Thailand is placed in the Expanding Circle where English takes the status of a foreign language; in other words, the forms of English are dependent on native speakers' norms (Seidlhofer, 2011). Thus, NS norms are set as a learning and teaching targets (Hulmbauer et al., 2008). The impact of a standard language ideology widespread among NNSs in the Expanding Circle also has an influence on a belief of the ownership of English. As stated by Galloway and Rose (2015), English is viewed as a homogenous standard English which is owned by the Inner Circle countries. The priority of NS accents in the Thai

context is found in numerous studies (Jindapitak, 2010, Jindapitak & Teo, 2013; Jidapitak, 2015; Prakaianurat & Kangkun, 2018; Suebwongsuwan & Nomnian, 2020; Ambele & Boonsuk, 2021).

Thai teachers' attitudes towards Asian accents

Asian accents were likely unintelligible for Thai Teachers. One possible explanation could be a connection between intelligibility and preference. Meyerhoff (2011) indicates that the intelligibility of a certain accent might be influenced by people's preferences. As suggested by the results from the questionnaire and the open-ended question, InE and ChE especially ThE was negatively viewed particularly in terms of quality of language. However, Asian accents were considered as sociable which reflect the attitudinal dimension in terms of solidarity as a group membership (Dragojevic, 2018). In this study, Thai teachers placed themselves belonging to a NNS group as suggested by the interview findings such as similarity, familiarity, being their own accents and having the same level of language ability as other Asian speakers. NNSs which exhibited their attitudes in terms of solidarity aspect with other spoken English varieties are also evident in Thienthong and Uthai Korn (2023)'s work.

Thai teachers' attitudes towards their own accents

Thai teachers viewed their own English accents as deficient which affected their confidence and professional image as English teachers. Jenkins (p. 45, 2007) provides an explanation of how NNS norms are viewed deficient as "native English provides the yardstick against which NNEs' use is measured, and wherever it differs from native use, it is considered to be deficient". Thus, Thai teachers' English accents which differ from NS norms was considered deficient. NNSs' negative attitudes towards their own English accents were also reported in Jindapitak (2015) and Fang (2016) s' studies. However, Thai teachers expressed that they could communicate with their own English accent, and it is supported by Thai teachers' views on the significance of mutual intelligibility regardless of NS standard accents which is related to the notion of ELF. EFL users speak English varieties to serve their own purposes (Hülmbauer et al., 2008). Concerning speakers' own Thai-English accents which can be used as a tool for communication is coherent with Ambele and Boonsuk (2021)'s studies.

Conclusions and Recommendation

The findings suggest the priority of NS accents as the models of pronunciation and NSs as the owners of English while Asian accents seem unintelligible for Thai teachers. However, Thai teachers provided positive attitudes towards Asian accents in terms of solidarity as a group membership of NNSs. Regarding the participants' own English accents, Thai teachers identified their accents as Thai and considered it deficient; therefore, they were not confident with their own Thai-English accents and their accents had an influence

on their professional image as language teachers. Nevertheless, they also provided a positive view of their Thai-English accents as a tool for communication. Based on the findings, Thai teachers likely exhibited negative attitudes towards their own accents in terms of confidence and self-image; hence, it is important to introduce the notion of ELF to raise their awareness of English varieties which are employed in real-world communication because teachers' attitudes might have an impact on students' (Kang, 2010). For further study, the present study was conducted with a small number of participants which might not be generalized to other contexts; therefore, a larger size of participants might provide different findings and a clearer picture of how Thai teachers view different English accents.

References

- Academic Office of the Secretariat of the House of Representatives. (2018). Labor demand Eastern Economic Corridor A.D. 2018-2027. *Academic Focus*. Retrieved from http://eng.rmutsv.ac.th/file/AC/2562_5.pdf
- Ambele, E. A., & Boonsuk, Y. (2021). Thai tertiary learners' attitudes towards their Thai English accent. *PASAA*, 61, 87-110.
- Boonsuk, Y., & Fang, F. (2022). Perennial language learners or competent language users: An investigation of international students' attitudes towards their own and native English accents. *RELC Journal*, 53(1), 44-55.
- Dean, S., & Illowsky, B. (2009). *Descriptive statistics: Histogram*. Retrieved from <http://cnx.org/content/col10522/latest/>
- Dragojevic, M. (2017). Language attitudes. In H. Giles & J. Harwood (Eds.), *The Oxford research encyclopedia of intergroup communication* (pp. 179–192). Oxford University Press
- Dragojevic, M. (2018). *Language and Social Interaction, Intergroup Communication*. Retrieved from <https://oxfordre.com/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-437>
- Eastern Economic Corridor (EEC) Office. (2019). *Why EEC*. Retrieved from <https://www.eeco.or.th/en/why-eec>
- Fang, F. (2016). An investigation of attitudes towards English accent-a case study of a university in China. *The Asian Journal of Applied Linguistics*, 3(1), 68-80.
- Firth, A. (1996). The discursive accomplishment of normality. On 'lingua franca' English and conversation analysis. *Journal of Pragmatics*, 26, 237-259.
- Foreign Workers Administration Office. (2020). *Statistics*. Retrieved from https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/alien_th/a0bf3232bdb42f5fe6dbe66cfa75b02c.pdf
- Galloway, N.n & Rose, H. (2015). *Introducing global English*. New York: Routledge.
- Garrett, P. (2010). *Attitudes to languages*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Graddol, D. (1997). *The future of English?* UK: British Council.

- Harrington, J., Palethorpe, S. & Watson, C. (2000). Monophthong vowel changes in Received Pronunciation: an acoustic analysis of the Queen's Christmas broadcasts. *Journal of the International Phonetic Association*, 30(1/2), 63-78.
- Hülmbauer, C., Böhringer, H., & Seidlhofer, B. (2008). Introducing English as a lingua franca (ELF): precursor and partner in intercultural communication. *Synergies Europe*, 3, 25-36.
- Jenkins, J. (2007). *English as a lingua franca: Attitude and identity*. New York: Oxford University Press.
- Jenkins, J. (2015a.). *Global english* (3rd ed.). Abingdon, UK: Routledge.
- Jindapitak, N. (2010). *An attitudinal study of varieties of English: voices from Thai university English learners*. Master's thesis, Teaching English as an International Language, The Graduate School, Prince of Songkla University.
- Jidapitak, N. & Teo, A. (2013). Accent priority in a Thai university context: a common sense revisited. *English Language Teaching*, 6(9), 193-204.
- Jindapitak, N. (2015). English as a lingua franca: learners' views on pronunciation. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 12(2), 260-275.
- Kachru, B. B. (1992). *The other tongue: English across cultures* (2nd ed.) Urbana: University of Illinois Press.
- Kang, O. (2010). ESL learners' attitudes toward pronunciation instruction and varieties of English. In J. Levis & LeVelle (Eds), *Proceeding of the 1st Pronunciation in Second Language Learning and Teaching Conference*. Iowa State University, Sep. 2009. (pp. 105-118), Ames. IA: Iowa State University.
- Ladegaard, H. J. & Sachdev (2006). I like the American...but I certainly don't aim for an American accent': language attitudes, vitality and foreign language learning in Denmark. *Journal of Multilingual Development*, 27(2), 91-108.
- Lippi-Green, R. (1997). *English with accent: Language, ideology, and discrimination in the United States*. London: Routledge.
- Meyerhoff, M. (2011). *Introducing sociolinguistics*. New York: Routledge.
- Ministry of Education. (n.d.). *Educational Development Plan in Eastern economic Corridor A.D. 2017-2021*. n.p.
- Montgomery, M. (1995). *An introduction to language and society* (2nd ed.). London: Routledge.
- Nordquist, R. (2018). Definition of Accent in English Speech. Retrieved from <https://www.thoughtco.com/what-is-accent-speech-1689054>
- Prakaianurat, P. & Kangkun, P. (2018). Language attitudes of Thai working adults toward native and non-native English varieties. *MANUSYA: Journal of Humanities Regular*, 21(2), 92-110.

- Robson, C. (2011). *Real world research: a resource for users of social research methods in applied settings* (3rd ed.). Chichester: Wiley.
- Seidlhofer, B. (2011). *Understanding English as a lingua franca*. Oxford. Oxford University Press.
- Suebwongsuwan, W. & Nomnian, S. (2020). Thai hotel undergraduate interns' awareness and attitudes towards English as a lingua franca. *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, 9(3), 704-714.
- Thanavisuth, C. & Natiladdanon, K. (2016). Teachers' attitudes towards Asian students' English accented Speech. In *Second International Conference on Linguistics and Language Studies*, 23–24 June 2016. (pp. 245-253). Hong Kong: the Open University of Hong Kong.
- Thienthong, A., & Uthai Korn, K. (2023). Thai learners' attitudes toward English accents: fields and stages of Study. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 16(1), 676-702
- Weinberger, S. (2015). *Speech Accent Archive*. George Mason University. Retrieved from <http://accent.gmu.edu>

INNOVATING THE TOURIST EXPERIENCE AND WONDERLAND: HOW CREATIVE AND SUSTAINABLE CITY DEVELOPMENT IS TRANSFORMING THE TOURISM INDUSTRY

Peeraya Hanpongpanth ¹

Patama Satawedin ²

Abstract

The tourism industry is a key success leading to a country's economic development. Remarkable landmarks including natural resources, for example, sea, sand, waterfalls, mountains, cultural heritage sites like temples, churches, and so forth may not be enough to attract national and international tourists. Because the tourism industry is highly competitive, likewise, a unique selling point, i. e., to be cultural, creative, smart, and sustainable must be positioned. Our study aimed to examine how creative and sustainable city can be created to encourage and innovate experience and adventure among visitors. Multiple case studies of creative and sustainable cities were employed for analysis through documentary research. By combining the components of Punpeng (2020) and Shahreza et al. (2020), the findings revealed that building creative and sustainable cities must depend on visionary leadership, shared understanding about creativity, and upward management through branding, collaborations and partnerships, and knowledge transfer. Together with this, a public sphere, multi-faceted considerations, and, especially communication must be necessitated. In other words, creative and sustainable cities were enhanced by all parties concerning and collaboratively supporting and encouraging environments through consistent and apparent communication and environmental considerations. Otherwise, dreams might not always come true. This research significantly contributes to policy makers, authorities, and stakeholders in Thailand and other countries for developing differentiated creative and sustainable cities for empowering all of her economic and financial values, environmental conservation, job creation and opportunity, and social and cultural heritage. The implications of this research go with pushing a greater extent of attempts in building the wonderland world, hitting tourists' hearts and minds for visiting and repeating their travelling appreciation. Smiles and happiness are, certainly and lastly, strengthened among local people and communities.

Keywords: Creativity, Sustainability, Experience economy, Social capital, Cultural tourism, Sustainable development goals,

¹ Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

² Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

Introduction

“Creativity is boosting urban sustainability - ...” (Badia, 2019) is, honestly, the most convincing and clearly-explained introduction for this study. Without creativity, generally speaking, not only short-term, but also long-term consequences like an experience economy, resilience, and sustainability can hardly be established. Cultural-led creativity is the widely-used, futuristic factor for developing sustainability (Montalto et al., 2022). Creative tourism has been necessitated, together with this because travel behaviour has drastically changed among new generations and seasonal travel causes challenges for a country’s tourism industry consistently. Sustainability can be the expected result while applying creative tourism (Musikyan, 2016).

Creative tourism goes far beyond a traditional and conventional tourism and involves three major components and approaches, i.e., culture, identity, and a people-focused mindset (Ijiasz-Vasquez & Bandarin, 2017). Creative tourism is not about selling the destination itself like sea, sand, waterfalls, mountains, cultural heritage sites like temples, churches, and so forth, but it is about building creatively meaning making an experience leading to local people’s quality improvement. Such experiences given by creative tourism are created through learning by participating and sharing what people have learned with others. This concept can be called as “Learning-Seeing-Doing” (Sukkasem & Kansamut, 2018). This facilitates the preservation and maintenance of cultural products, sustaining the cities, and helping local people improve their lives (Remoaldo et al., 2022). For a clearer understanding, creative and sustainable cities can be defined as treating cultural assets as a commodity for commercial and marketing purposes while such cultural wealth can be preserved and shared for sustainable desires (Ratiu, 2013). Investing in social capital is, therefore, of high importance to help create a strong sense of community and shared vision.

There are four summative rationales for why culture should be considered as a centre of safety, inclusiveness, resilience, sustainability, and quality development. First of all, culture can be deemed as a protection and expression of a local community. Culture is, secondly, regarded as a valuable advantage for a local community for competitive advantage. The social and economic betterment including minimising economic gaps between the rich and the poor and increasing social support and rapport, accordingly and thirdly, can be predicted. Due to ever-changing environments, finally, it is easy for local communities to be vulnerable to such problems. Much attention is paid to resilience and global peace. Whether or not local communities are resilient is shaped by culture, i.e., understanding and mindset embraced in local communities. Together with this, such cultural heritages are a sign of international peace and rapport (Ijiasz-Vasquez & Bandarin, 2017).

This brings about a concept of placemaking which is a process that allows and necessitates people to develop a “public” space into a “living one”. This living space is where people want to create and live happily and healthily while maintaining its status (UN-

Habitat, 2020; see also Gato et al., 2020). Moreira (2021), referring to the project for public spaces, highlighted the four pillars of making great spaces. These four pillars comprise places where people can socialise and make friends, use for a specific purpose and activity, feel safe, relaxed, clean, and refreshed, and do anything and get connected. And that placemaking can help enhance sustainable growth in tourism (Nieuwland & Lavanga, 2020).

Objective

This paper aimed to examine how creative and sustainable cities can be created to encourage and innovate experience and adventure among visitors.

Review of literature

According to Punpeng (2020), there are three major dimensions to be considered for building creative and sustainable cities. Even though these dimensions are developed in Asian countries, they should be utilised and applied to understand the multiple case studies proposed in this study. This would be supported and discussed by the waste bank environmental communication model presented by Shahreza et al. (2020). The following picture summarises such three dimensions for ease of understanding.

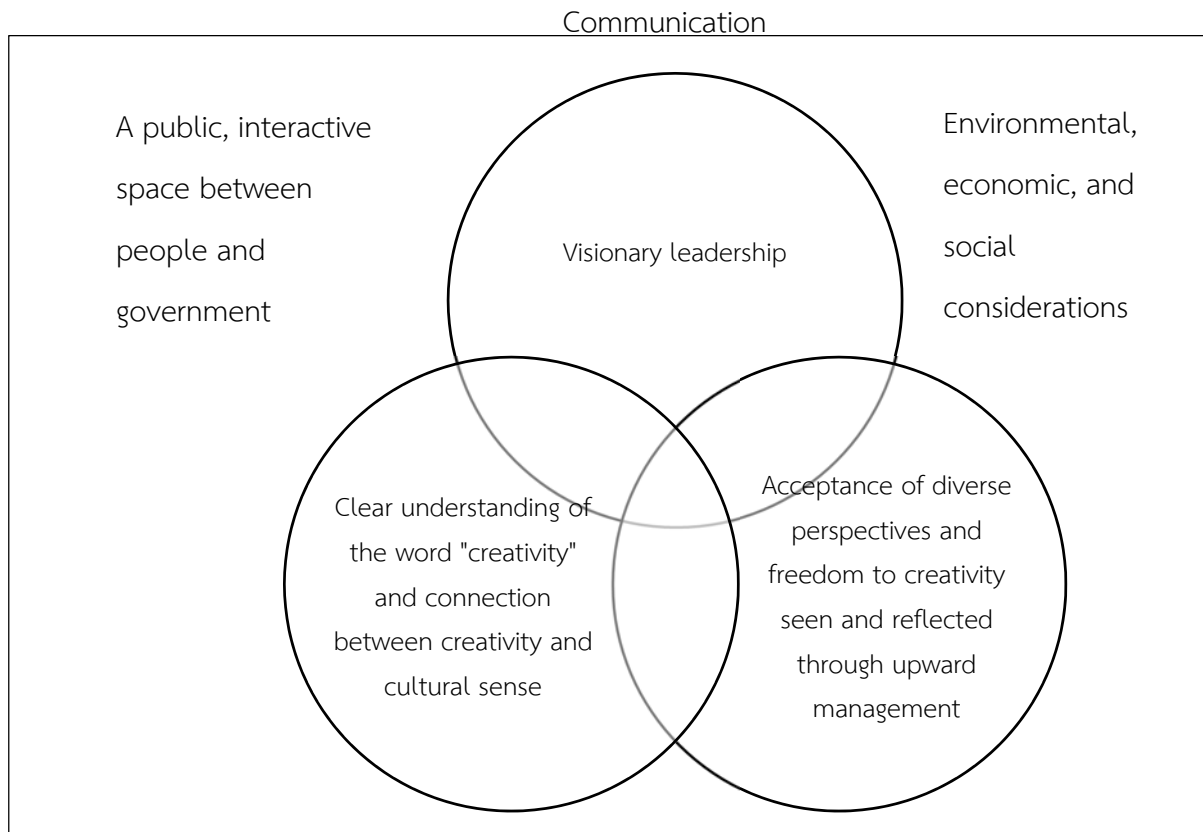

Figure 1 Interrelated dimensions for developing creative and sustainable cities (Punpeng, 2020; Shahreza et al., 2020)

According to Punpeng (2020), for enhancing creative and sustainable cities, first of all, leaders must envision a long-term result, i.e., sustainability and can provide a journey to achieve this goal through clear understanding about creative cities. Although there is still a blurred line between creative tourism and sustainability, it is accepted that creative tourism is an encouraging factor for developing sustainability and creative tourism must be kept practicing to reach such sustainable goals (Duarte et al., 2022). Clear understanding about what is creativity is limited, secondly. Nevertheless, it is vital for leaders to obviously understand the issues enough to make a sound judgement on what to be included and not included. Apart from this, leaders need to make a correlational sense of creativity and culture. In short, how creativity involves culture and, in turn, how culture relates to creativity must apparently be expressed. Lastly, but, possibly, most importantly, this dimension gives human-centric understanding, attitude, and mindset. That is to say, differences in perspectives, lifestyles, and thoughts must be accepted. People also have a space of creativity freely. At any case, leaders should avoid downward communication. Instead, it must be the upward counterpart to be considered.

It is thought that such three dimensions proposed by Punpeng (2020) should be enhanced and developed by the elements presented in the model of Shahreza and colleagues (2020). These three elements are a public sphere, a combination of environmental, economic, and social understanding, and communication as a key essence.

Methods

In order to understand and investigate how creative and sustainable cities helped develop and improve experience and satisfaction among tourists, learning and examining from a multiple of case studies were employed in this study for ensuring the research's validity and reliability. A case study research method was a well-accepted research method in the view of the social science scholars so that a real-life topic that was rather difficult to understand was explained in a much deeper and greater extent (Crowe et al., 2011; Davies & Beaumont, n.d.; Zainal, 2007).

Referring to Yin (1984 cited in Schell, 1992; Zainal, 2007), this study was limited to exploratory and descriptive case studies only as the first and second categories, not being extended to explanatory ones as the ultimate categories. In other words, the primary focus was on ascertaining what practices such case studies had been employed for building creative and sustainable cities (exploratory case studies) and how similar and different such case studies attracted their visitors (descriptive case studies).

A number of case studies were, probably, addressed, though. For this study, we would respect to the explained response from Israelsson (n.d.), saying that "The findings states that there is no predetermined minimum requirement of numbers used in a good case study. The importance lies in being a good researcher and the researcher's own competence"

(p.1). As long as we, as a researcher, were able to perform well and do our study effectively and successfully, simply speaking, a number did not matter to be considered. With regard to this, therefore, THREE case studies were examined with a couple of rationales. First of all, not only ‘what’, but also ‘how’ questions were of main interest in this study. As mentioned above, that was to say, exploratory and descriptive categories i.e., similarities and differences between case studies were comparatively sought and illustrated. Secondly, these triple case studies were necessitated for the purpose of triangulation. Finally, collecting and analysing multiple case studies did not limit researchers to exploring only one, but diverse phenomena/settings, which assisted researchers in understanding similarities and differences between case studies (Baxter & Jack, 2010).

The three case studies of the creative and sustainable cities chosen in this study were considered by the following criteria, as explained in Figure 1.

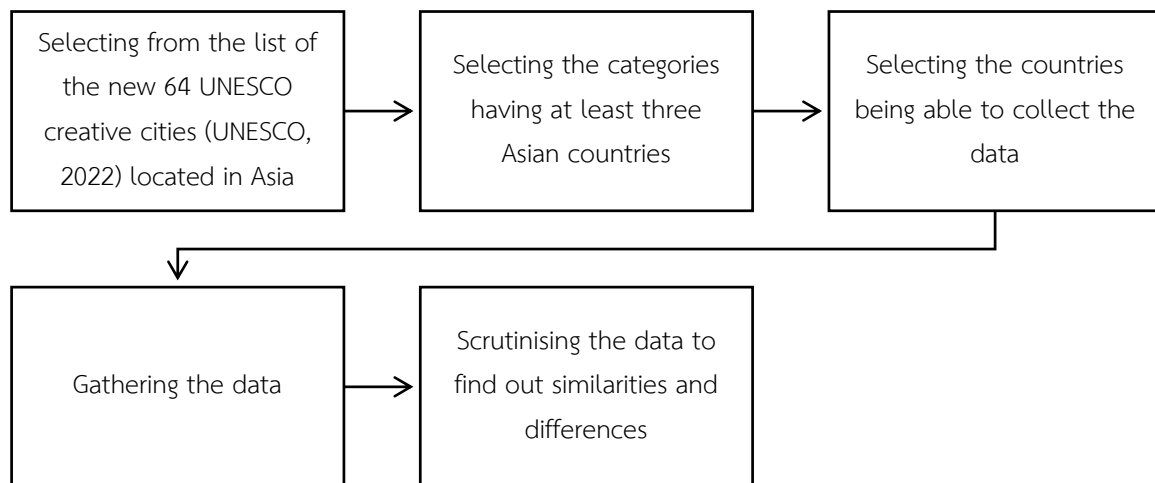

Figure 2 The selection process

For the selection process, the researchers started with visiting the UNESCO website to see the list of the new 64 UNESCO creative cities (UNESCO, 2022). In order to be able to apply for the Thai culture, the creative cities that were located in Asia were prioritised. Albeit being different and distinguished, there should be some social and cultural values that were shared among the Asian countries. These were the creative cities in Asia, according to the category.

Table 1 The creative cities in Asia by category

Category	City	Country
Crafts & Folk	Baguio City	Philippines
Art	Chiang Mai	Thailand
	Madaba	Jordan
	Sheki	Azerbaijan
Media Arts	Changsha	China
Music	Chennai	India
	Daegu Metropolitan City	Republic of Korea
Gastronomy	Macao Special Administrative Region	China (Associate Member, UNESCO)
Film	Qingdao	China
	Yamagata City	Japan
Design	Wuhan	China

Source: UNESCO (2022)

From Table 1, the 11 creative cities met the first requirement about the countries located in the Asian countries. It was very obvious that only the crafts and folk-art category that contained at least three countries, four countries in this case, i.e., Baguio City, Philippines, Chiang Mai, Thailand, Madaba, Jordan, and Sheki, Azerbaijan. Chiang Mai, Thailand was, however, excluded due to the researchers' country of birth. Learning and examining other countries rather than an original country should provide significant benefits to the study and the country. Sources of information and data regarding these three creative cities could possibly be reached out to and collected, furthermore. The fruitful data sources were collected and scrutinised, afterwards.

Results

By applying the notions of Punpeng (2020) and Shahreza et al. (2020), the three sampled cities could reach the creative, sustainable cities awarded by the United Nations because they could complete such main and surrounding factors proposed. The following figure provided reasons to support the case studies' success.

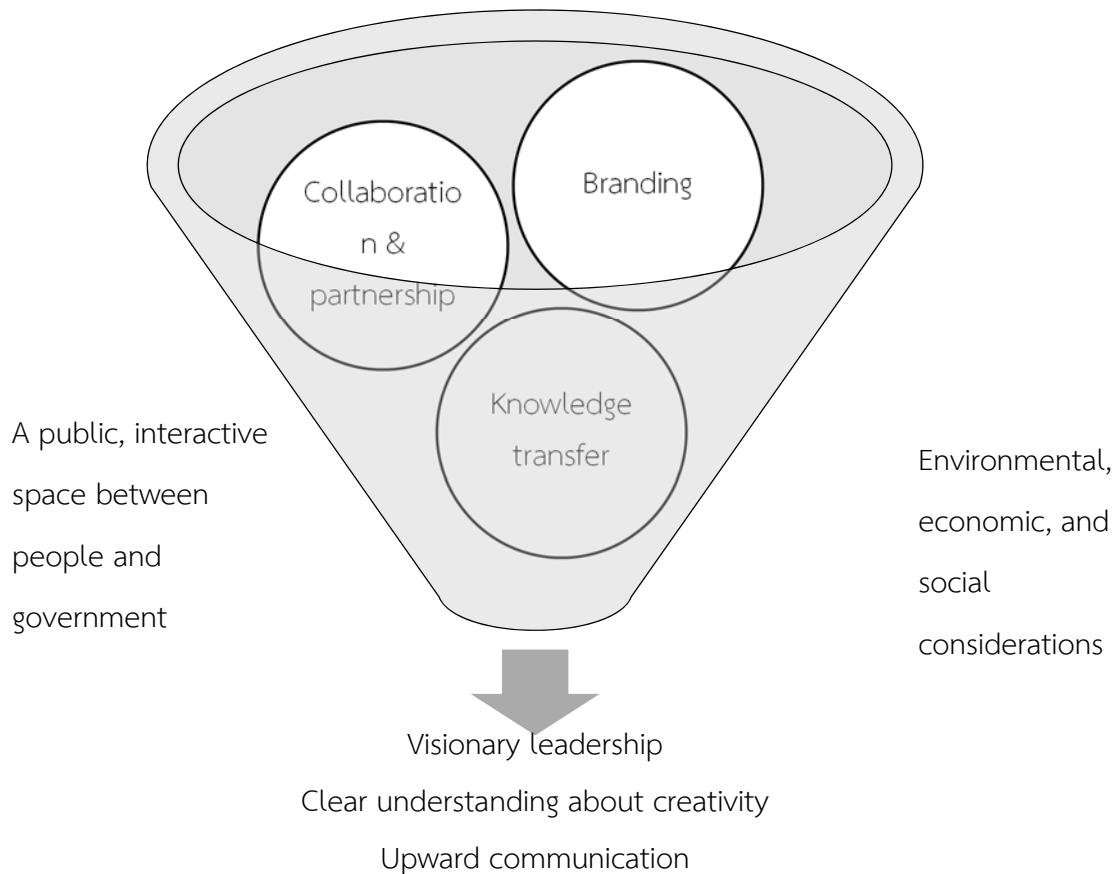

Figure 3 Reasons supporting the categorization of Baguio City, Philippines, Madaba, Jordan, and Sheki, Azerbaijan as creative, sustainable cities

From Figure 3, very obviously, there were three major reasons including differentiation and branding, partnership, and knowledge transfer to show reasons and evidence to support visionary leadership, clear understanding about creativity, and upward communication. The detailed elaborations were demonstrated below.

Branding

It was obvious that, to create travel experiences, each city respected to its uniqueness and expertise and leaders brought this upfront. By considering the cities' names and brands, "the melting pot of culture" (Brittany, n.d.), "the city of mosaics" (UNESCO, n.d.b), and "a city of fine architecture sericulture and traditional crafts" (UNESCO, n.d.c) were given for the Baguio City, Philippines, Madaba, Jordan, and Sheki, Azerbaijan, respectively. In details, the cultural identity of a particular creative city was uniquely reflected. As its name, accordingly, creative story about craft and folk art on wood, silver and handcraft including weaving and tattooing was conveyed in Baguio City, Philippines (UNESCO, n.d.). As a mosaic expertise, Madaba Jordan presented its outstanding mosaic craft (UNESCO, n.d.). Eventually, because local people in Sheki, Azerbaijan were excellent and talented about architectural

design, they were determined to show their abilities through creative activities and works on without-gapped, neat, and beautiful architectural monuments and silk-made products (Salmanova, 2017; UNESCO, n.d.).

The places that were made upfront to show the cities' culture, identity, and people-focused mindset (Ijiasz-Vasquez & Bandarin, 2017) were the Panagbenga Flower Festival for Buguio City and Philippines and the Mosaic Festival for Madaba, Jordan. Let's give the details of the main places of the creative cities below.

In Buguio City, Philippines, the Panagbenga Flower Festival was a place of (1) gathering people whose racial and ethnic backgrounds were not the same, of working by organisations, i.e., the Municipality and the creative sector, (2) of making this city to be accepted in an international and global level through local values, but while preserving its local uniqueness, and (3) of an excellent knowledge centre (UNESCO, n.d.). As for Madaba, Jordan, the Mosaic Festival for Madaba, Jordan was deemed as a place of mainly showing its expertise in mosaic works and tessellation designs (UNESCO, n.d.).

This could show how visionary and strategic leaders were in differentiating their "brands", as they were sometimes called, or their cities from others. The concept of branding helped cities and countries in marketing and advertising as well as audience segmentation. And this should bring social and economic opportunities to the local communities to serve needs and values in national and travel visits, in trading and commerce, and so forth. By embracing branding as leaders' visions, these would help give people in local communities a specific direction of what was aimed to and what should be worked today and the future and also would help motivate them to accomplish the goal defined (Grieser, n.d.).

As for clear understanding about creativity, in this study, this showed very obvious and clear understanding towards creativity. Creativity was, in this study and conclusively, agreed to local wisdom, expertise, and knowledge communicated and interpreted through meaning-making products, stories, and designs. And these creative products could be satisfied by international levels, while these creative products' originally cultural identities should be preserved.

In terms of the issue of upward communication and management, this included the acceptance of racial and ethnic diversity. As addressed above, the Buguio City, Philippines had organised the Panagbenga Flower Festival as to open this space from all races. Brittany (n.d.) articulated that in this city, the majority of the population were Ibalois and they were treated as a centre of diverse cultures and values. In this issue, also, it included the notion of freedom to create and design, Haiken (2022) referring to the direct statement of Nadira Massarweh, saying that "We make the traditional designs for the visitors, but we like to express ourselves with our own ideas also". This implied that the freedom of expression made by the local people in the Municipal in Madaba was not limited. Instead, they were able to throw their ideas freely.

Collaboration and partnership

Building and maintaining creative and sustainable cities was not as easy as expected. It was vital for cities to seek strong public and private collaboration and partnership, nevertheless. Collaboration and partnership could well represent and reflect that the leaders in these creative cities had a long-term vision. In Baguio City, Philippines, as UNESCO (n.d.) described, the matters the city planned to keep its creativity and sustainability were to collaborate with public, private, and people sectors on setting up the Creative Centres, establishing the Baguio City Creative Circuit (BCCC), joining Creative Cities of Crafts and Folk Arts, and other partnerships.

Success in branding as the city of mosaics and also Mosaic City given by the world Crafts Council was empowered by public, private, and people collaborations and partnerships. The examples were special events and showcases supported by the Municipality of Madaba, the Mosaic Festival, partnered by Middle East University, and the Mosaic Workshops Instructions cooperated by the Municipality of Madaba, the Ministry of Tourism and Antiquities, and the Department of Antiquities of Jordan. The last collaborative event was really interesting and a place of knowledge transfer, intellectual respect, and human and craftsmen rights (UNESCO, n.d.b). UNESCO (n.d.b) had provided further elaboration to show how leaders of the city were strategic and visionary, i.e., building the Madaba Creative Festival for Handicrafts and Mosaics, a museum by using the AlQesar Wheat Milling heritage building, and the like.

The Municipal of Sheki, Azerbaijan was rather obvious in collaborations and partnerships as well as knowledge transfer and education (which would be elaborated in the next section). These could be explained by Farinha (2018), showing that Azerbaijan necessitated entrepreneurial spirit, development in tourism and cultural assets, education, and collaboration and partnership. As for collaborations and partnerships, the Sheki Crafts Association was fully established through the support from the World Bank's Azerbaijan Cultural Heritage Project with four main goals, i.e., (1) responding to educational and financial purposes through creating activities, events, and trainings, (2) making those who produced creative and crafted works better, (3) upgrading the quality of the products, and (4) embedding young generations with knowledge and skills about entrepreneurship and making them aware of how important these creative works were. Also, this city's outstanding collaboration and partnership was with the Sheki Municipality's Executive Power for providing educational workshops (UNESCO, n.d.c).

Knowledge transfer

The body of local wisdom, expertise, and knowledge collected and passed down from generation to generation and from primitive, ancient times to present development were countless and invaluable. This was a very good starting point for civilization and modernization of a country. Knowledge transfer and education were, therefore, a key success

in creative tourism, i.e., to mirror how strategic and visionary leaders were, clear understanding about creativity, and upward communication. Without which, these cultural identities would not disappear along with time. According to the UNESCO (n.d.), in Baguio City, Philippines, a variety of creative centres was established for the young generations for their learning and training. Also, this creative city was good at educational sustainability when schools and universities were the excellent, high-quality choices to learn. Not only science, but also arts were the city main focus. Especially in the field of arts, these programmes were offered to students to pay respect to being the melting pot of culture of Baguio City and helped improve and develop the arts-related programmes (Brittany, n.d.).

In Madaba, Jordan, likewise, it appeared to be obvious that, without knowledge transfer and education, job opportunities and economic benefits could not be created. In contrast, UNESCO (n.d.b) had revealed that almost 1,000 job opportunities and approximately 200 professional workshops were created by the mosaic creative excellence as one of the major profits of this city. The statement presented by Haiken (2022) also highlighted the windows opened up for women to make money. So, women were not left behind. They were trained for being employed, confident physically and psychologically, and secured financially. To show its outstanding identity, moreover, an educational institute, known as the Madaba Institute for Mosaic Art and Restoration, as only one education institute specialising in giving people knowledge and learning how to preserve and produce mosaic arts. At the same time, the city planned to collect the data in database for managing, accessing, and being transferred to the upcoming generations (UNESCO, n.d.).

Knowledge transfer and educational sessions were likely to be strengthened by Sheki, Azerbaijan. At the same time, through these activities, the focuses were for environmental, social, and economic development among local people and craftsmen. UNESCO (n.d.c) had highlighted training sessions arranged by the Municipal of Sheki and its Executive Power for the social and financial betterment, i.e., job creation and working and living conditions and environments. Apart from this, there was collaboration and partnership with a state to agree and launch intellectual property for protecting craftsmen's ideas and expressions. Likewise, this creative city was planned to have the Institute for Arts and Crafts of Sheki to make available to students a variety of skills needed in craft and design entrepreneurship, to expand the opportunities for the underprivileged, and the like (UNESCO, n.d.).

At the end of this section, as discussed above, the public sphere and multi-faceted considerations, i.e., environmental, social, and economic dimensions must be embraced and surrounded while creating the creative and sustainable cities. For example, such issues covered employment, financial resources, craftsmen and human rights, social security, intellectual property, and women's empowerment. Eventually, communication was a key, powerful essence. The clearer example was in Madaba, Jordan, that the Municipality of

Madaba had created a radio station, named as Hawa Madaba for shared and mutual awareness and understanding as well as promotion between the Municipality and its people (UNESCO, n.d.b). The Hawa Madaba radio station was highlighted because this vital medium can help enhance growth in the community and help communicating and managing information while the community was being attacked by chaotic situations. Likewise, this radio station was run by future, valuable resources of the country, i.e., young people and supported by public and private sectors (JT, 2019). Also, Sheki, Azerbaijan would be pleased to fully introduce a marketing campaign and programme awareness and sales generation (UNESCO, n.d.).

Discussion

In respect to the ever-changing travel and travel behaviour, this lesson-learned, directive study aimed to provide an opportunity for not only the Thai government and authorities, but also those from other countries to set a plan and goal to enhance cities and local communities to strive for excellence in creative tourism, which could strengthen sustainable development. The findings of this study revealed that the pillars and components presented by Punpeng (2020) and Shahreza et al. (2020) were truly reflected. In other words, establishing and developing creative and sustainable cities must depend on visionary leadership, shared understanding about creativity, and upward management through branding, collaborations and partnerships, and knowledge transfer. Together with this, a public sphere, multi-faceted considerations including environmental, social, and financial determinants, and especially communication must be necessitated from time to time. It was thought that this current study could well respond, at some points, to the request of Eriksson (2022) that, from the documents reviewed, creative arts and designs were superior to economic development. That was to say, the major goal was to express cultural identities and heritages for the following results of sustainability, i.e., not only economic and financial, but also environmental and social reasons.

Alongside with creating, maintaining, and sustaining creative tourism and creative, sustainable cities, the governments and municipalities need to be very careful that “urban representation is influenced not only by ‘standardised global’ clichés but also by ‘standardised local images’ that transform local cultures into contested heritage as it intensifies an official and civic nexus” meaning that, especially happening in Madaba, Jordan, taking political and commercial advantages and purposes were prioritised instead (Al Rabady, 2012, p.1).

Recommendation

Some limitations were found in this study, and should be managed in the future studies. One of them was about the multiple case studies chosen and limited only to a particular category of crafts and folk art. Future studies should focus and compare similarities

and differences across categories. Attention should, moreover, be paid to conduct qualitative, interviewing research method with authorities and communities for a greater detail and insight about directions, challenges, etc. In practical terms, it is recommended for future scholars and professionals to develop a prototype of a creative, sustainable city, as an initial platform and direction, for actual and real considerations. The further suggestions go to authorities and organisations involved in making creative tourism and creative, sustainable cities viral because this requires cooperation from all concerned parties.

References

- Al Rabady, R. (2012). Creative cities through local heritage revival: A perspective from Jordan/Madaba. *International Journal of Heritage Studies*, 19(3), 1-16.
doi: 10.1080/13527258.2012.659673
- Badia, M. (2019). *Creativity is boosting urban sustainability – and here are 10 examples*. Retrieved from <https://www.citiestobe.com/creativity-art-urban-sustainability/>
- Baxter, P.E. & Jack, S.M. (2010). Qualitative case study methodology: Study design and implementation for novice researchers. *Qualitative Report*, 13(4), 544-559.
doi: 10.46743/2160-3715/2008.1573
- Brittany (n.d.). *Baguio: UNESCO creative city*. Retrieved from <https://www.brittany.com.ph/blogs/baguio-as-unesco-creative-city/>
- Crowe, S., Cresswell, K., Robertson, A., Huby, G., Avery, A., & Sheikh, A. (2011). The case study approach. *BMC Medical Research Methodology*, 11, 100. doi: 10.1186/1471-2288-11-100
- Davies, W. M., & Beaumont, T.J. (n.d.). *Case studies: Research methods*. Retrieved from https://library.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0011/1924175/Casestudy_Research.pdf
- Duarte, E., Marujo, N., & Simões, J.M. (2022). Creative tourism as a promoter of the sustainable development goals – Central Alentejo. *Journal of Tourism & Development*, 39, 329-341. doi: 10.34624/rtd.v39i0.27283
- Eriksson, A. (2022). *Visual arts as development communication – challenging development concepts: case study Baguio City, Philippines*. Master's thesis: Malmö University.
- Farinha, C. (2018). *Developing cultural and creative industries in Azerbaijan*. Retrieved from <https://creative.az/files/2/pdf/180315%20Creative%20Industries%20Report%20for%20Azerbaijan.pdf>
- JT (2019). *Madaba's youth-run radio launched to serve local community*. Retrieved from <https://jordantimes.com/news/local/madabas-youth-run-radio-launched-serve-local-community>

- Gato, M.A., Costa, P., Cruz, A.R., & Perestrelo, M. (2020). Creative tourism as boosting tool for placemaking strategies in peripheral areas: Insights from Portugal. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 46(8). doi: 10.1177/1096348020934045
- Grieser, R. (n.d.). *The importance of visionary leadership*. Retrieved from [https://achievecentre.com/blog/importance-visionary-leadership/#:~: text=Vision %20gives%20us%20a%20sense,communicate%20what%20the%20future%20holds](https://achievecentre.com/blog/importance-visionary-leadership/#:~:text=Vision%20gives%20us%20a%20sense,communicate%20what%20the%20future%20holds).
- Haiken, M. (2022). *Meet the women who are revitalizing Jordan's art and craft traditions*. Retrieved from <https://www.hemispheresmag.com/inspiration/art-culture/the-women-revitalizing-jordan-art-and-craft-traditions/>
- Ijiasz-Vasquez, E. & Bandarin, F. (2017). *Cultural heritage and sustainable tourism: Drivers of poverty reduction and shared prosperity*. Retrieved from <https://blogs.worldbank.org/sustainablecities/cultural-heritage-and-sustainable-tourism-drivers-poverty-reduction-and-shared-prosperity>
- Israelsson, J. L. (n.d.). *What are the minimum requirements of numbers used in a good case study?: A scientific article*. Retrieved from <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1051318/FULLTEXT01.pdf>
- Montalto, V., Sacco, P.L., & Saisana, M. (2022). Cultural, creative, and sustainable cities: Assessing progress and measurement perspectives. *Sustainability*, 14(7), 4246. doi: 10.3390/su14074246
- Moreira, S. (2021). *What is placemaking?* Retrieved from <https://www.archdaily.com/961333/what-is-placemaking>
- Musikyan, S. (2016). *The influence of creative tourism on sustainable development of tourism and reduction of seasonality – Case study of Óbidos*. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/61799291.pdf>
- Nieuwland, S. & Lavanga, M. (2020). The consequences of being ‘the Capital of Cool’. Creative entrepreneurs and the sustainable development of creative tourism in the urban context of Rotterdam. *Journal of Sustainable Tourism*, 29(6), 926-943. <https://doi.org/10.1080/09669582.2020.1841780>
- Punpeng, G. (2020). Three pillars of a sustainable creative city in ASEAN: Examples from Thailand, Singapore & Indonesia. *Journal of Urban Culture Research*, 21, 125-142. <https://doi.org/10.14456/jucr.2020.16>
- Ratiu, D. (2013). Creative cities and/or sustainable cities: Discourses and practices. *City Culture and Society*, 4(3), 125-135. doi: 10.1016/j.ccs.2013.04.002
- Remoaldo, P., Alves, J., & Ribeiro, V. (2022). Glossary of concepts on creative tourism. In P. Remoaldo, J. Alves, & V. Ribeiro (Eds). *Creative tourism and sustainable territories*. Emerald Publishing Limited, Bingley, pp.237-250.
- Salmanova, A. (2017). *Sheki becomes one of UNESCO's creative cities*. Retrieved from <https://www.azernews.az/culture/121489.html>

- Schell, C. (1992). *The value of the case study as a research strategy*. Retrieved from <https://apprendre.auf.org/wp-content/opera/13-BF-References-et-biblio-RPT-2014/The%20Value%20of%20the%20Case%20Study%20as%20a%20Research%20Strategy.pdf>
- Shahreza, M., Sarwoprasodjo, S., Arifin, H.S., & Hapsari, D.R. (2020). Environmental communication in the circular economic activity of waste bank communities in South Tangerang City, Indonesia. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies (IJPSAT)*, 19(1), 142-152.
- Sukkasem, M., & Kansamut, N. (2018). The sustainable creative tourism management: World heritage site-cultural heritage alive: A case study of historical town of Sukhothai and Associated Historic Towns. *RMUTI Journal Humanities and Social Sciences*, 5(1), 160-178.
- UNESCO (2022). *64 cities join the UNESCO creative cities network*. Retrieved from <https://www.unesco.org/en/articles/64-cities-join-unesco-creative-cities-network>
- UNESCO (n.d.). *Baguio city: Crafts and folk art*. Retrieved from <https://en.unesco.org/creative-cities/baguio-city>
- UNESCO (n.d.). *Madaba: Crafts and folk art*. Retrieved from <https://en.unesco.org/creative-cities/madaba>
- UNESCO (n.d.). *Sheki: Crafts and folk art*. Retrieved from <https://en.unesco.org/creative-cities/sheki>
- UN-Habitat (2020). *Placemaking toolkit: Designing people places – A toolkit for communities and designers to design and implement public spaces and buildings in Palestine*. Retrieved from <https://unhabitat.org/placemaking-toolkit-designing-people-places-a-toolkit-for-communities-and-designers-to-design-and>
- Zainal, Z. (2007). *Case study as a research method*. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/11784113.pdf>

MEASURING THE EFFECTIVENESS OF DIGITAL PUBLIC RELATIONS CAMPAIGNS: A COMPARATIVE ANALYSIS OF METRICS AND MEASUREMENTS

Patama Satawedin ¹

Jakrapong Kongmalai ²

Abstract

In public relations (PR), metrics and measurements to evaluate the success and failure of digital PR campaigns are under critical review. There are various choices to be selected for measuring the effectiveness of digital PR campaigns including the advertising value equivalent (AVE), the Barcelona principles, AMEC's (2015) new integrated evaluation framework, and the PESO model. This study, therefore, would take these metrics and measurements into consideration and make and discuss a comparative analysis on them. A determination of which one is the best is not the target of this study. Instead, the primary goal was to offer critical analysis of such digital PR metrics and measurements and encourage further consideration and decision. Consequently, the documentary research method was employed. It was revealed that advertising value equivalent should no longer exist. This was because PR has been growing in breadth and depth. The PR metrics and measurements, currently, like the Barcelona Principles 3.0 should be introduced and mandated. PR metrics and measurements should not only consider quantity, but also focus more on quality, including outputs, outtakes, outcomes, and potential impacts. This study contributes and implies insight understanding of digital PR metrics and measurements for evaluating the effectiveness of future digital PR campaigns, albeit improving these metric and measurement accuracy.

Keywords: Digital Public Relations Campaigns, Public Relations Metrics, Effectiveness

Introduction

Over the past decade, companies have had to employ digital public relations (PR) as a key communication strategy for business growth and survival, especially public sector (Boakye, 2021). PR is vital for companies, both for functional – managing PR practices, relationship, crisis, and so forth and critical dimensions – managing and playing as a consumer and “prosumer” (producer and consumer) (Tong & Chan, 2022). Nonetheless, evaluating the effectiveness and success of digital PR campaigns has still been undergone for delay, discussion, and debate as well as ‘never gets old’ (Anušić, 2021). The critical discussion about PR metrics and measurements will be given in the review of literature, in general.

¹ Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

² Master of Communication Arts in Digital Marketing Communication Programme, Bangkok University

Objective

The objective of this study was to discuss these four PR metrics and measurements, i.e., advertising value equivalent (AVE), the Barcelona principles, AMEC's (2015) new integrated evaluation framework, and the PESO model and make a comparison between these four metrics and measurements. It was important to state at this point that these four metrics and measurements were selected in this study because they have been widely addressed by various scholars and professionals (e.g., Bystrova, 2023; Jakus, 2018; Weiss, n.d.).

Review of literature

Digital PR metrics and measurements are under discussion. The reasons for delays in developing the such digital PR metrics and measurements can be explained by multiple myths and perspectives. For example, PR professionals are shaped by a fixed attitude, saying that there is nothing to be improved because everything goes well. For them, developing metrics and measurements does not matter (The measurement standard, 2021). Likewise, an agreement between PR metrics and measurements and business goals is left behind. This issue can be recognised in two perspectives. On the one hand, main focus is more given to purely PR metrics and measurements than business goals. That is to say, it is very vital for PR professionals to be able to point out how perceived success and effectiveness found in PR can be given and reflected to business performance (LexisNexis, 2020). On the other hand, digital PR metrics and measurements used nowadays are vague, mix-used, and not specific because they are used to measure from engagement, average domain authority (DA) or domain rating (DR) to audience (SEO works, 2022).

The next, possible challenge of PR metrics and measurements is, additionally, caused by the digitalisation which brings PR metrics and measurements to be considered broadly and deeply. Polat and Öcal (2023) articulated that a PR metric and measurement, especially the Barcelona Principles 3.0 is taken for granted nowadays because it respects to examine and evaluate all dimensions, i.e., outputs, outcomes, and impacts that possibly happen. In contrast, these factors appear not to have been paid much attention to in PR metrics and measurements in the previous traditional, offline time.

At this space, consequently, it is more than important to describe the four-staged PR measurement funnel (Figure 1), presented by Boyles (2017) since this is going to be used for this study's data analysis.

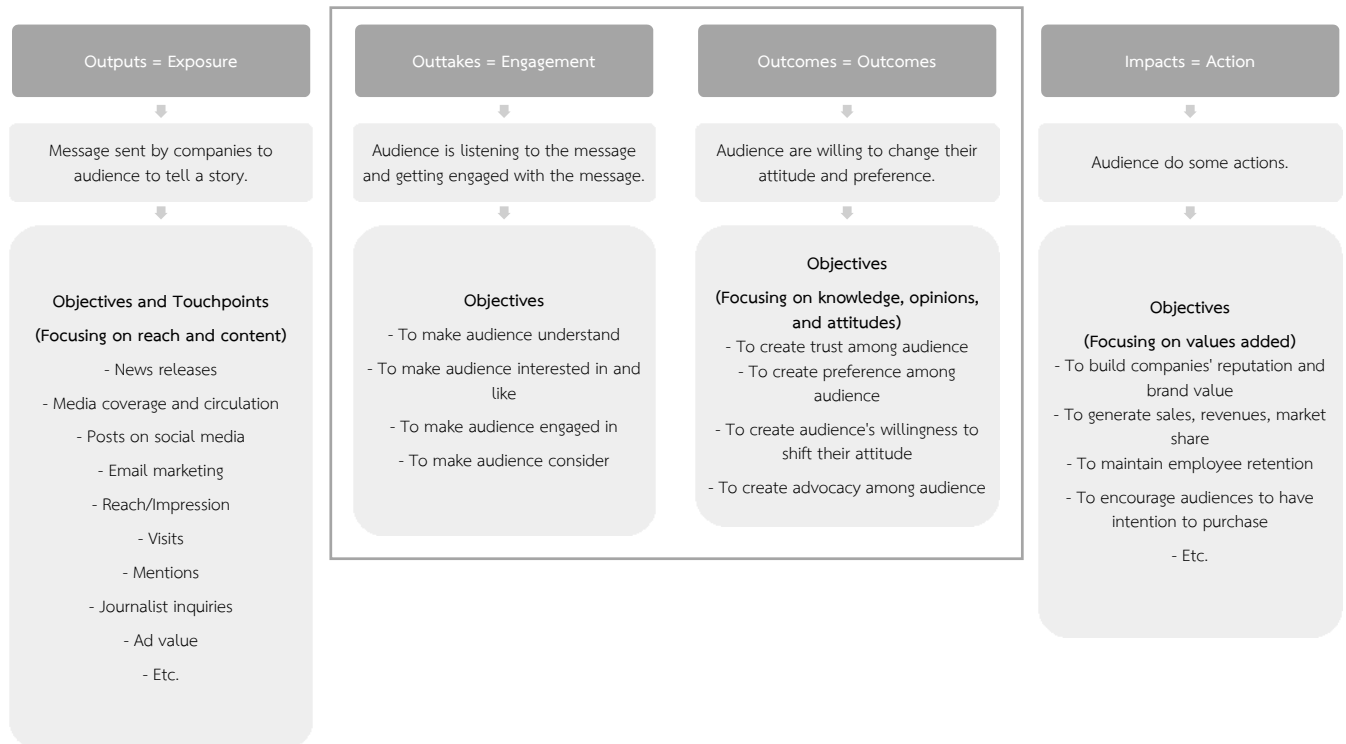

Figure 1 Four-staged PR measurement funnel (Boyles, 2017)

As presented by Boyles (2017), there are four stages in the PR measurement funnel, including outputs, outtakes, outcomes, and impacts. By interpreting what Boyles (2017) explained, outtakes and outcomes can be combined as outcomes. A greater level of engagement can be noticed from outputs- being exposed to what companies have delivered, outcomes- building understanding and changing opinions and attitude, and effects and impacts – generating expected results.

The additional myth about PR metrics and measurements is, currently, to focus more on metrics and measurements for digital PR only, but to ignore and neglect the offline, traditional counterparts. Albeit being against the previous myth mentioned, several scholars and practitioners do encourage and empower PR practitioners to employ online, social media platforms because of their help in maintaining companies' image and reputation (Rahman, 2018). Even in the digital era, it is undeniable that offline, traditional PR campaigns are still important because of their accessibility, reliability, and trustworthiness (Jones, 2021). Together with digital PR metrics and measurements, consequently, offline, traditional PR ones should still be taken for granted.

In developing PR metrics and measurements, the issue of transparency in PR metrics and measurements should be addressed, furthermore. According to Spagnuolo et al. (2016), transparency is not a novel issue and it is an issue that is important for both companies and their end users to consider. Companies should be transparent for building trust and credibility

among end users. This word is likely to be thought of as simple and straightforward, but this is not as it is. This transparency concept needs a quality measurement of multiple determinants including providing information, giving tools to access to information, etc. Digital Glue (2023) also gave some reasons why transparency is of high importance. The word “transparency”, in this study, can also refer to accountability for transparency. On the one hand, digital footprint can easily be traced through the development of social, digital platforms. Companies must be transparent so that their reputation and image cannot be damaged. On the other hand, companies should be responsible and accountable with respect to clients by providing them detailed data and directions regarding improvement and betterment (Jakus, 2018).

Today as the technology-, artificial intelligence-, and machine-learning-driven world, humans tremendously rely on such technological advancement and development, finally. Nevertheless, this is not very reliable and credible, at least not yet. Human judgement must still be respected, though. Easily speaking, nothing can be improved and developed unless these two legs collaborate with each other (The measurement standard, 2021).

Methods

In order to provide readers with a deeper understanding of digital PR metrics and measurements for public relations professionals in evaluating and assessing the effectiveness of digital PR campaigns developed in the future, studying from existing literature and previous studies, or known as documentary research method about digital PR metrics and measurements should be the wise research method. Comparing to other research methods, according to Ahmed (2010), although this research method could well be used in various study fields, including media and communications, a much lower level of attention to documentary research method was paid by social science researchers. The documentary research method, flexibly, allowed researchers not to get involved in sensitive issues and humans and not invest too much time in data collection and analysis (Grant, 2022).

We, on the contrary, respected several arguments made by scholars regarding how reliable and credible documentary research method was. In response to this, the four dimensions, i.e., authenticity, credibility, representativeness, and meaning presented by Scott (1990, in Ahmed, 2010) for considering documents to be used in this study were necessitated so that questions and confusion could be minimised.

In this study, the PR metrics and measurements used as the unit of comparative data analysis comprised of the advertising value equivalent (AVE), the Barcelona principles, AMEC's (2015) new integrated evaluation framework, and the PESO model.

Results

As mentioned above, this study paid attention to understanding PR metrics and measurements and making a comparison of them, including the advertising value equivalent (AVE), the Barcelona principles, AMEC's (2015) new integrated evaluation framework, and the PESO model. For ease of understanding, let us make a summary of the specific PR metrics and measurements, as shown in Table 1.

Table 1 A comparative analysis of PR metrics and measurements

Metrics	AVE ¹	Barcelona 3.0 ²	Integrated evaluation framework ^{3,4,5}	PESO ^{6,7}
Meaning	Just financial and monetary value evaluated for earned media	7 things to be considered 1. Setting goals 2. Identifying outputs, outcomes, and impacts 3. Prioritising outcomes and impact for stakeholders 4. Respecting to qualitative and quantitative	- Giving help to PR professionals to plan their campaigns properly and turning Barcelona 3.0 into actual practices - Playing two vital roles as a planning tool and evaluation tool. ³	Metrics and measurements defined according to the different types of media and each single platform shapes how to design content ³
Characteristic	Measuring media coverage financial and monetary value	scrutiny 5. Excluding AVEs 6. Measuring all online and offline platforms 7. Respecting integrity and transparency	Presenting in the form of taxonomy ⁴	Four media types, i.e., 1. paid media 2. earned media 3. shared media 4. owned media ⁶
Stage of PR measurement funnel	Outputs	Outputs, outcomes, impact		Outputs (expected)

Table 1 (Cont.)

Metrics	AVE ¹	Barcelona 3.0 ²	Integrated evaluation framework ^{3,4,5}	PESO ^{6,7}
Formula	AVE = (size of the article x media outlet's advertising rate)	-	-	-
Debate	Not valuable for responding and meeting the PR objectives	-	-	Not truly reflect reality ⁷

Remarks:

¹Boyles (2018)

²AMEC (n.d.b)

³Bagnall (n.d.)

⁴AMEC (n.d.a)

⁶Dietrich (2023)

⁷Dietrich (2022)

Drawing upon the four PR metrics and evaluations shown above, the Barcelona Principles 3.0, the integrated evaluation framework, and the PESO model were possible to relate to each other. In contrast, advertising value equivalent was likely to be left behind in breadth and depth. In breadth, both quantitatively and qualitatively evaluative significances were highly respected by the last three metrics and evaluations, i.e., the Barcelona Principles 3.0, the integrated evaluation framework, and the PESO model. It seems that the Barcelona Principles 3.0 and the integrated evaluation framework were developed to work together. The Barcelona Principles 3.0 could, additionally, be regarded as a main concept and the integrated evaluation framework was played as planning and evaluation taxonomies turning such Barcelona Principles 3.0 into practice (Bagnall, n.d.).

The Barcelona Principles 3.0 was deemed as a main concept because this principle was composed of the seven updated principles PR professionals should bear in their minds to ensure that effectiveness of PR campaigns was validly and reliably measured. Without which setting goals, firstly, companies could know and understand obviously what to be measured and evaluated. The SMART concept was still working for setting the goals. It was not wise, secondly, for PR professionals to measure and evaluate only numeric and financial outputs only. Rather, the later effects, i.e., outcomes and effects should not be discarded. The third principle highlighted not only commercial, but also social contributions necessary for companies, their stakeholders, and society as a whole. Previously, numbers were highly

necessitated and that was why advertising value equivalent was very popular. According to the Barcelona 3.0 principle, in principles 4 and 5 however, it was likely to put advertising value equivalent aside and argue that PR campaigns should not be measured and evaluated quantitatively only, but also qualitatively in order for to evaluate the effectiveness of PR campaigns. Albeit the digital era does not mean that traditional platforms are already dead. On the contrary, they are still alive. Consequently, measurements in both traditional, offline and online channels must be respected. Also, that in all of the PESO platforms must be practiced. For the principle 7, finally, measurements must be transparent and consistent, for both data collection and analysis and campaign planning in the future (AMEC, n.d.b)

Moreover, the PESO model was an integral part of the integrated evaluation framework (please see the explanation in the next paragraph for third element of the integrated evaluation framework).

Let's provide this space for explaining and illustrating the taxonomy of the integrated evaluation framework. There were seven elements to be considered. The integrated evaluation framework started with defining objectives. Both organisational and communication objectives were highlighted. In other words, the following questions must be kept in mind: First, what would companies like to achieve? Second, what would companies like to convey and communicate in a specific campaign?. In the second piece of the taxonomy, two inputs should be identified. The first input went for telling who were the target audiences. And, a list of strategic inputs, i.e., important resources for communication were the second issue.

As for the third element of the integrated evaluation framework, companies must clarify what activities were implemented. Apart from listed activities, in this element, it was vital for companies to obviously identify what platforms, from the PESO model, they strategically used. Then, it was time for out-takes to make a list of what the target audience would be receiving from the communication campaigns provided and how the target audiences responded to these campaigns.

The last two ingredients contained in the integrated evaluation framework were outcomes and organisational impacts. As for outcomes, evidence of how communication conveyed by companies influenced on the target audiences must be provided. Lastly, companies must consider what impacts and effects they had been receiving throughout the campaigns, i.e., prior to, during, and after the campaigns (AMEC, n.d.a).

As a result of these details, the advertising value equivalent was devalued and outdated (Lawlor, 2018; Macnamara, 2006; Shift/, n. d.). This could be justified by multiple rationales. Truly and firstly, we loved the statement given by Shift/ (n.d.), stating that “[t]he AVE formula simply treats PR as another form of advertising, which is functionally incorrect. **Paid media and earned media aren't the same, and shouldn't be measured identically**”. In other words, these paid and earned media could not be treated and evaluated equally.

This was because paid media were, as is commonly known, traditional , offline and online platforms that companies had paid and given benefits to, in exchange for publishing and telling their stories. Thus, it was certain that companies' stories could be distributed. This concept was totally opposite to the one of earned media, i.e., earned media came from favourable and good experiences provided by companies and shared virally by users. MacKenzie-Cummins (2020) had described paid media as advertising and earned media as PR. As a result of this, he referred to the statement and a statistical report given by Cision in 2018 that more than three fourths of the marketers who were in the upper level agreed that “earned media has more of a positive impact than paid media” and that more than half of the audience believed that PR was more credible and reliable than advertising.

In agreement with McKenzie-Cummins (2020), Lawlor (2018) further elaborated on multiple reasons not to use the advertising value equivalent in today's ever-changing world. As other scholars and professionals agreed, the advertising value equivalent was not such a reasonable, systematic, and flawed metric to catch up and reach digital natives in today's world because this advertising value equivalent metric and measurement aimed to access and evaluate column sizes and values only. Nevertheless, engagement, experience, potential actions and results, etc were the key essence to be evaluated. Furthermore, the advertising value equivalent did not work anymore because today's companies cherished their images and reputations since, in the digital world, they could be attacked by social complaints easily. Thus, companies did not want to take a risk in publishing their stories on traditional, offline media and companies certainly knew that albeit paying money, their stories could be commented negatively by editors. Thirdly, it was important to understand that consumer behaviour had been shifting drastically. Although consumers were exposed to printed media like newspapers and magazines and subscribed to these platforms, there was a possibility that digital consumers would not read companies' stories given. Accordingly, earned media would not effectively be presented. Lastly and certainly, because of its evaluation on column sizes and values only, the advertising value equivalent lacked an ability to measure how frequently stories were communicated, no matter how many times such stories were interacted with and clicked on, known as impressions. This was a very important factor to evaluate success and failure of PR campaigns nowadays (Lawlor, 2018).

Morrison (2022), presently, added more valuable commentary to the effect that the advertising value equivalent could not help PR professionals in responding to their executives' needs on how evaluating column sizes and values could meet the business objectives and goals. In a sense, the advertising value equivalent did not respect and perceive business objectives and goals as important and did not provide any relationships between column sizes and values and matters that companies were successful and unsuccessful.

There were several scholars and professionals suggesting PR professionals to head their practices and measurements to the Barcelona Principles (3.0). For example, Landsberg

(2020) articulated that when PR professionals implemented their campaigns, they could not just leave their campaigns there. No matter how good and bad, instead, these PR campaigns created and launched must certainly be measured. In South Africa, the Barcelona Principles had a high acceptance level among PR professionals for building the relationship between PR campaigns and their consequences. This was because the Barcelona Principles covered all the components necessary for evaluating the business and communication objectives and goals of the PR campaigns.

It was agreed by Polat and Öcal (2023) affirming that their suggestion for PR metrics and measurements went to the Barcelona Principles 3.0 because outputs, outcomes, and impacts that could emerge were included. In other words, not only quantity, but also quality was highly important.

At the last part, nonetheless, it was difficult to identify the best one and this was not the target of this current study. As Anušić (2021) had mentioned, “Well, the good news is that the effective PR measurement does not base on or include AVE. The bad news is that **there is still no consensus on what should be measured exactly**”. This was because “... so much of PR is intangible” (Bystrova, 2023).

Discussion

A critical approach to assess and measure the effectiveness of future digital PR campaigns must be taken for granted to close present gaps and challenges found. This study respected such gap and challenge happening. From the documentary research, at the same time, this study highlighted that the advertising value equivalent was no longer considered effective and PR professionals should not use it anymore. In contrast, the Barcelona Principles 3.0 was, currently, the best winner. This was because, as discussed in the findings section, advertising value equivalent only consider how valuable brands received through media sizes and values and media relations. In short, this metric and measurement gave priority to output. But, PR in the digital world went far beyond in breadth and depth when “[m]easuring public relations results is even more important than measuring its output” (Polat & Öcal, 2023). That was to say, measuring outputs, i.e., evaluating messages and contents sent to the audiences and understanding in extent to which was reached and impressed was insufficient. PR practitioners must expand their measurements to outcomes and impacts. In a greater detail, whether or not the audiences had changes in knowledge, attitude, and behaviour, i.e., outcomes and whether or not there were growths in corporate reputation, image, and sales, i.e., impacts should also be focused upon.

Specifically, two factors that were inseparable and must be kept in mind in PR professionals were understanding business goals and results and technology. Although it had to be accepted that human judgement was still crucial, technology could help facilitate, evaluate and assess success and failure of PR campaigns. It was revealed by the study of

Polat and Öcal (2023) that data-driven results through various technologies and business results must work collaboratively. Generally speaking, business results were indicated by data mining technology. It is common when applying technology into practice, consequently, that privacy and ethics must carefully be considered by both brands and users.

Recommendation

Future practical study should be conducted. A single and multiple, sampled case study of successful and unsuccessful PR campaigns should be selected for generating a comparative study so that a more obvious picture of PR metrics and measurements is given. A more challenging issue that should be taken for granted for future study is, moreover, to evaluate PR professionals' understandability and applicability in using such PR metrics and measurements, especially the Barcelona Principles 3.0.

Although this paper responds to the defined research objective, there are some gaps to be filled in future studies. Qualitative research methods like interviews should be conducted with PR professionals in various organisations. It was also suggested to test the effectiveness of multiple PR campaign through these four metrics and measurements and discuss their results in practice.

References

- Ahmed, J. U. (2010). *Documentary research method: New dimensions*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/227441751_Documentary_Research_Method_New_Dimensions
- AMEC (n.d.). *AMEC's integrated evaluation framework*. Retrieved from <https://amecorg.com/amecframework/>
- AMEC (n.d.). *Barcelona principles 3.0*. Retrieved from <https://amecorg.com/2020/07/barcelona-principles-3-0/>
- Anušić, I. (2021). *PR measurement: What is the right way to prove PR effectiveness?* Retrieved from <https://www.determ.com/blog/pr-measurement-guide/>
- Bagnall, R. (n.d.). *AMEC's integrated evaluation framework*. Retrieved from <https://amecorg.com/amecframework/>
- Boakye, A.K. (2021). *An evaluation of public relations practice in public sector institutions: A case of selected government agencies in Ghana*. Master's dissertation, Ghana Institute of Journalism
- Boyles, K. (2018). *Why you should stop using advertising value equivalency to measure earned media coverage*. Retrieved from <https://www.axiapr.com/blog/why-you-should-stop-using-aves-to-measure-media-coverage>
- Boyles, K. (2017). *How to measure public relations*. Retrieved from <https://www.axiapr.com/blog/how-to-measure-public-relations>

- Bystrova, K. (2023). *Successful PR measurement in 2023: Using the right metrics*. Retrieved from <https://www.prezly.com/academy/how-should-you-measure-pr>
- Dietrich, G. (2023). *A 2023 PESO modeltm primer for communicators*. Retrieved from <https://spinsucks.com/communication/pr-pros-must-embrace-the-peso-model/>
- Dietrich, G. (2022). *The struggles we all have with the PESO model*. Retrieved from <https://spinsucks.com/communication/peso-model-struggles/>
- Digital Glue (2023). *Why transparency in PR is a good thing*. Retrieved from <https://digitalglue.agency/insights/transparency-in-pr/>
- Grant, A. (2022). *Documentary analysis: The research method that can level the playing field*. Retrieved from <https://www.transformingsociety.co.uk/2022/03/22/documentary-analysis-the-research-method-that-can-level-the-playing-field/>
- Jakus, D. (2018). *The measurement and evaluation of PR communication*. Retrieved from <https://sciendo.com/downloadpdf/journals/minib/30/4/article-p137.pdf>
- Jones, H. (2021). *5 reasons why traditional PR expertise still has a role in a digital age*. Retrieved from <https://www.nobrainagency.co.uk/blog/traditional-pr/5-reasons-traditional-pr-digital/>
- Landsberg, T. (2020). *Standardised measurement and evaluation of public relations: Normative guidelines for implementing the Barcelona Principles in South African practice*. Doctoral thesis: North-West University.
- Lawlor, J. (2018). *Here's why AVE doesn't work for modern PR*. Retrieved from <https://muckrack.com/blog/2018/07/26/why-ave-doesnt-work-for-modern-pr>
- LexisNexis (2020). *From media metrics to media insights: How to prove value in PR with advanced measurement and evaluation*. Retrieved from https://internationalsales.lexisnexis.com/__data/assets/pdf_file/0019/808003/MI-MeasurementAndEvaluation-eBook.pdf
- Macnamara, J. (2006). *Advertising values to measure PR: Why they are invalid*. Retrieved from https://www.academia.edu/830295/Advertising_Values_to_Measure_PR_Why_They_Are_Invalid
- McKenzie-Cummings, P. (2020). *How 'earned' media proves itself more valuable than paid*. Retrieved from <https://www.linkedin.com/pulse/how-earned-media-proves-itself-more-valuable-than-paul>
- Morrison, A. S. (2022). *PR explained: Why media coverage is a means, not the end of media relations and PR*. Retrieved May 12, 2023, from <https://asmmediaandpr.co.uk/pr-explained-media-coverage-is-a-means-not-the-end-of-media-relations-or-pr/>
- Polat, H. & Öcal, D. (2023). An overview of the measurement problem in public relations in the context of digitalization and standards: A data mining practice. *Erciyes İletişim Dergisi*, 10(1), 79-103. doi: <https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1185310>

- Rahman, N.A.A. (2018). The utilization of new media in online public relations activities among the public relations practitioners. *Proceedings of the 1st International Conference on Emerging Media, and Social Science, ICEMSS 2018*, 7-8 December 2018, Banyuwangi, Indonesia.
- SEO works (2022). *How to measure digital PR: A data-driven approach*. Retrieved from <https://www.seoworks.co.uk/how-to-measure-digital-pr/>
- Shift/ (n.d.). *Is ad value equivalency always bad?* Retrieved from <https://www.shiftcomm.com/insights/is-ad-value-equivalency-always-bad/>
- Spagnuolo, D., Bartolini, C., & Lenzi, G. (2016). Metrics for transparency. *International Workshop on Data Privacy Management International Workshop on Quantitative Aspects in Security Assurance*.
- The measurement standard (2021). *Six common PR measurement myths busted*. Retrieved from <https://carma.com/tms/curated-content-six-common-pr-measurement-myths-busted/>
- Tong, S.C. & Chan, F.F.Y. (2022). Revisiting public relations function in the digital era: A study on public relations and marketing practitioners in Hong Kong. *Asia Pacific Journal of Marketing and Logistics*. doi: <https://doi.org/10.1108/APJML-02-2022-0150>
- Weiss, J. (n.d.). *Forget AVE, Start measuring PR for real: Models, methods, publications, and tools you should know*. Retrieved from https://cdn2.hubspot.net/hubfs/598353/PL%20Gated%20content/Forget_AVE_start_measuring_PR_for_real.pdf?submissionGuid=9d3511e5-e614-4604-b617-25061370b012

MUSIC TEACHING INNOVATIVE CULTIVATION ACHIEVEMENTS THROUGH RED CLASSICAL OPERA

Yue Cui¹

Chutima Maneewattana²

Lingling Liu³

Abstract

As an important textbook of "aesthetic education" and "ideological and political education", opera art not only plays an important role in cultivating the aesthetic ability of college students and improving their comprehensive quality, but also plays an excellent supplement to the aesthetic education of colleges and universities and excellent campus culture. This article improves and innovates the original teaching mode, innovatively adopts the form of red classical opera rehearsal, from "the first classroom and the second classroom" combination; integrating "drama" into music teaching and innovating the design on the basis of the original curriculum; "teaching practice, the test performance", speak in a stage, with the school performance score, such as the teaching practice, explore a adapt to their own music major education in colleges and universities teaching comprehensive characteristic, and has certain model significance development way, to solve the comprehensive university music professional years of evolution in development, to provide reference ideas.

Keywords: Red Classical Opera, Innovative Cultivation, Achievements of Music Teaching

Introduction

Our teaching team has been exploring the innovation of training modes and teaching reform in the field of opera art for seven years. In the past seven years, we have been practicing the national call for strengthening the teaching reform of aesthetic education, innovatively adopting the red classical opera rehearsal as the teaching content, improving and reforming the original teaching mode, realizing student-centered, "teaching is practice, examination is performance", speaking on the stage and grading by the whole school performance; fully tap students' potential, combine "the first classroom with the second classroom", and explore a development road that adapts to the teaching

¹ Doctoral Degree Programs in Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

² Asst. Prof. Dr. Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

³ Prof. Dr. Music Academy, Guangxi University of Arts

characteristics of music major in comprehensive universities and has certain demonstration significance.

In the past seven years, we have performed three complete operas by China in Hebei University nine times, and all of them are China's modern red and classical operas with excellent "aesthetic education" characteristics after careful selection. In 2016, four performances of the whole drama were performed by the entire school, with outstanding scientists of China, winners of the highest national science and technology progress award and laser photos of contemporary Chinese characters. The opera "Coming for You" created by the outstanding deeds of Mr. Xuan, the father of platoon technology; from 2017 to 2018, the whole school performed three well-known contemporary best red theme operas "Jiang Jie" in China. In 2019, the whole school performed two performances of the patriotic opera Song of Youth, which was adapted from the classic novel with the May 4th Patriotic Movement in China as the background. More than 200 students participated in the performance, and more than 2,000 people watched the performance, forming an excellent spread on campus.

After years of exploration of aesthetic education and teaching in colleges and universities, we found that Chinese opera rehearsal is an important textbook for aesthetic education and political thought. First of all, music itself has the property of spreading and educating people, and in the process of observing and rehearsing excellent opera works, students begin to learn and imitate, and then enter roles to turn themselves into heroes. Students will enter the course with "the first person's sense of role", which is not only their major in vocal music, but also their ideological and political study and cultivation of "patriots and national pioneers". It is not only the most suitable aesthetic education course and ideological and political education course for music majors, but also the whole school performance process after the finished repertoire is discharged, and it is also an excellent supplement to the whole school's aesthetic education and excellent campus culture. The overall effect of aesthetic education and training is outstanding, and it can achieve the "moisten things and be silent" type of curriculum ideological and political education.

Figure 1 The classic paragraph "Embroidered Red Flag" in the red opera "Jiang Jie"

Figure 2 Opera classical aria "Red Plum Praise"

On the other hand, in recent years, the domestic drama stage market has developed rapidly, and the stage art represented by dramas, operas and musicals has been more and more accepted by the general public. While people enjoy highly developed material wealth, they urgently need to seek high-level spiritual civilization. In Beijing, Shanghai and other places, it can be difficult to get a ticket for many dramas, operas, musicals and sitcoms. The cultivation of opera teaching is conducive to the improvement of students' comprehensive ability and employment. The teaching and training modes of comprehensive music majors in colleges and universities are relatively traditional, focusing on the cultivation of music ability, and the employment of graduates is mainly in the fields of music teaching and training in primary and secondary schools. The diversified and integrated training methods of opera teaching are the characteristics of students, who are based on their original musical accomplishment, have experience in opera performance, have good performance ability, and are more familiar with the operation rules of stage art. While working in the related fields of original music teaching, they can also do all interdisciplinary work related to theater art and stage art, which is conducive to students' better adaptation to the needs of society.

Objectives

The research objectives of this paper mainly include the following three points: (1) to explore the application potential of red classical operas in ideological and political education in university courses. Through research, a deep understanding of the ideological and political education value of red classical operas will be gained, and their application potential in university courses will be explored, providing new teaching resources and innovative methods for ideological and political education; (2) to design and implement innovative curriculum models for ideological and political education. Based on red classical operas, innovative teaching models that are in line with the actual situation of universities will be designed, aiming to enhance the effectiveness of ideological and political education and students' motivation by integrating curriculum content, teaching methods, and learning activities; (3) to promote and share research findings. The research findings will be shared

with relevant educational institutions, teachers, and students to promote the widespread application of red classical operas in ideological and political education in university courses, further advancing the development of ideological and political education.

Review of literature

Domestic research on the application of red classical operas in ideological and political education in universities mainly involves practical research on the performance of red operas in ideological and political education in university vocal music courses, research on the use of ethnic opera segments in ideological and political education in university vocal music teaching courses, exploration of the educational function and approaches of operas, and research on the unique advantages and implementation paths of using opera drama to enhance the effectiveness of ideological and political education. Abroad, there is no specific term like “red classics” with Chinese characteristics. However, through literature retrieval, foreign research related to this topic mainly involves the integration of Western education and art education, research on artistic education innovation and curriculum development, and research on cultural heritage and educational innovation.

From this, it can be seen that domestic and foreign research on the application of red classical operas in ideological and political education in university courses mainly focuses on the use of opera segments in ideological and political education in university vocal music teaching, as well as one-way dissemination of aesthetic education and cultural education among college students. This study takes an innovative research perspective and addresses the research gaps in this field from the following three aspects: (1) interdisciplinary teaching, achieving two-way dissemination of aesthetic education through disciplinary integration; (2) student-centered approach, providing tailored instruction to the greatest extent possible; (3) sharing teaching resources to promote collaborative innovation and development among universities in the Beijing-Tianjin-Hebei region.

Methods

Based on the specific research content of this study, the following research methods will be adopted according to the research needs: (1) Literature Review: A comprehensive review and synthesis of literature and research findings in the relevant field will be conducted to obtain the theoretical basis and research status of the innovative application of red classical operas in ideological and political education in the curriculum. (2) Field Investigation: Research subjects will be selected from universities in Hebei Province. Through interviews, observations, questionnaires, and other methods, an in-depth understanding of the current status of ideological and political education in the curriculum, the application of red classical operas, and the feedback from teachers and students will be obtained. (3) Case Study: Representative cases such as the operas "Song of Youth," "Jiang

Jie," and "Wang Xuan" will be selected for in-depth study of the innovative application process and effects of classical operas in ideological and political education in the curriculum. By providing detailed descriptions, analysis, and comparisons, successful experiences and teaching models worthy of reference will be extracted.

Results

The practice

1. Teaching reform-the combination of the first classroom and the second classroom

The first classroom, or the traditional teaching mode, requires teaching and rehearsing the entire opera, and the examination is conducted through a school-wide performance. In the first course, students are required to learn, memorize, sing accurately, and perform a large number of opera scores, which poses a great challenge to them in terms of difficulty and a series of teaching objectives.

At the end of 2015, based on the existing courses "Concert Rehearsal" and "Vocal Performance," we established the university-level student association "Hebei University Opera Art Troupe." This association complements the first classroom teaching through club activities and forms an effective, interesting, and professional "second classroom" for opera teaching. The second classroom breaks the boundaries of "in-class, after-class" and different "classes, grades," and utilizes technological means to achieve "real-time learning, real-time rehearsal, real-time sharing."

In addition, we innovatively organized more than 30 visits to Peking University through teaching observations and club activities. We established long-term and close communication and cooperation with Peking University Opera Research Institute, the most outstanding research and teaching institution in the field of opera in China. On one hand, this expanded the students' horizons, allowing them to observe the entire process of producing and rehearsing excellent productions at Peking University. At the same time, it provided valuable experiences for their own exploration of opera in our university and field.

Figure 3 Hebei University Opera Art Troupe being invited to participate in the music activities of Peking University Graduation Ceremony.

2. Innovative and coordinated development-signing an agreement with Peking University, employing top experts in the subject field, and sharing teaching resources.

After years of unremitting efforts and self-improvement, on May 21, 2018, we signed a number of important cooperation agreements in the field of opera with Peking University, and established the Opera Art Center of Hebei University, a scientific research and teaching institution specialized in opera production, learning and research. Professor Jin Man, president of Peking University Opera Research Institute, and Mr. Dai Yuqiang, a famous singer and professor of Peking University Opera Research Institute, were employed by Hebei University and became the art consultant of distinguished professor and opera in our school. Professor Jin Man was invited to give lectures in our college many times, and led a group to give a concert, and he was in person to give guidance again on the eve of the opera performance. Since then, my teaching team has visited Peking University more frequently, sharing resources with the excellent teachers and teaching experience of Peking University Opera Research Institute to a great extent. Since then, our team has taken another solid step in the coordinated development of opera art, music teaching reform and teaching innovation.

Figure 4 Presented the distinguished professor of Hebei University to Professor Jin Man and Professor Dai Yuqiang.

Figure 5 Opening Ceremony of Opera Art Center of Hebei University

3. Interdisciplinary teaching, to achieve the integration of disciplines-"drama" into music teaching, innovative design based on the original curriculum.

3.1 Introduction of works and role training in the form of theatrical performances.

Opera was born in the west. From the perspective of art categories, opera belongs to music art and also to drama art, which has many attributes of drama art. In the promotion and development of campus opera art, we must firmly believe in our own national culture. Under the strong impact of western opera art, it is the fundamental significance of promoting campus opera art to attach importance to the integration of traditional art and western art culture on campus. [1] Taking the opera "Song of Youth" as an example, this paper introduces the characters of the opera "Song of Youth", the background of the times, the characters' personalities, the relationships among the characters, etc., to give students a preliminary sense of substitution, so that students can feel as much as possible the sense of the times during the May 4th Movement, and try to close the distance between students and the characters in the play.

In the process of practice, campus drama emphasizes the experience and the relevance with personal feelings, and it makes the participants and viewers have a direct experience of empathy in an intuitive and effective way. [2] Students play the roles in the play from the perspective of "first person" "Lu Jiachuan" and "Lin Daojing", instead of being a "bystander" and an "outsider" to learn and imitate, have greatly enhanced the students' sense of experience and identity, making our teaching naturally have the characteristics of "experiential" teaching, and have effects that other teaching modes can't match.

From the perspective of the cultivation of aesthetic education and ideological and political education, there is no comparable form-let students incarnate as "patriotic student leaders" and "progressive educated youth", express and tell the aspirations of the "patriotic student leaders" personally, and reproduce the patriotic actions of the "progressive educated youth" such as national salvation, parades and rallies. This kind of teaching method, which has profound appeal, has been strongly resonated by students.

3.2 Music homework

Solo, duet and chorus are important parts of opera performance, the foundation of opera performance and the necessary preparation before the performance. While students finish solo, duet and chorus assignments, they also improve their professional ability. In academic singing ability, multi-voice coordination ability, recitation ability, chorus ability, etc., they have been greatly trained and improved. From the perspective of professional music education, this is also an excellent means to improve music literacy. (Opera scores, etc., are made into books in paper form, and distributed to students, so they will not be shown here for the time being.)

3.3 Opera "Acting and Singing" Training

This is a relatively difficult course content, which requires students to tell stories and promote the drama by performing while singing at a high level. This is a great test of students' comprehensive stage accomplishment, the embodiment of years' artistic accomplishment, and highlights the "high-level" curriculum.

4. Innovative curriculum evaluation system-"teaching students in accordance with their aptitude" and "teaching is practice, and examination is performance"

In the teaching process for many years, we have always adhered to the innovative evaluation system of "speaking with stage practice and scoring with the whole school performance". Students are graded in the form of stage performances and school performances in the final exams, and students are encouraged to show their special skills. They can take the lead role in opera performances, group performances, chorus and other "front-stage" performances, and score the final exams. You can also do "behind-the-scenes" work such as acoustics, lighting, stage supervision, costumes, props, etc. in combination with your own interests and specialties, and complete the evaluation and scoring. The innovative evaluation method and the comprehensive characteristics of opera make us achieve the greatest degree of "teaching students in accordance with their aptitude" and "student-centered". This is also more in line with the training goal of my musicology major-having the comprehensive ability to plan and organize musical activities; high-quality applied, innovative and compound talents related to music performance.

The results

1. Invited to participate in the "Action Plan for Promotion of Original Cultural Boutiques in Colleges and Universities" of the Ministry of Education

After years of unremitting efforts, opera rehearsal has become a professional feature of music major in Art College. In terms of the ability and level of teaching research of opera rehearsal in China, it has been at the forefront of comprehensive universities in China. On January 14, 2019, the Ideological and Political Work Department of the Ministry of Education issued a special letter of "Action Plan for Promotion of Original Cultural Boutiques in Colleges and Universities". As the creator of this Action Plan for Promotion of Original Cultural Boutiques in Colleges and Universities of the Ministry of Education, Peking University Opera Research Institute, Opera Art Center of Hebei University and Opera Art Troupe of Hebei University, as performers, cooperated to complete the original cultural performance of colleges and universities of the Ideological and Political Department of the Ministry of Education, and activities achieved excellent results.

Figure 6 Documents of the Department of Ideological and Political Affairs of the Ministry of Education and the Invitation Letter from Peking University

2. On the occasion of the centenary of the May 4th Movement, I went to Peking University Centennial Lecture Hall to perform the opera "Song of Youth"

On May 4th, 2019, on the occasion of the centenary of the May 4th Movement, Hebei University Opera Art Troupe was invited to perform the patriotic May 4th opera Song of Youth in the Centennial Lecture Hall of Peking University, the birthplace of the May 4th Movement. Affirmed and cordially received by national leaders.

3. "Moisten things quietly" type of curriculum ideological and political education

Music itself has the attribute of spreading and educating people, but for many years, the music major has been developed as an independent discipline, and the attribute of educating people has not been fully and effectively exerted. In years of teaching exploration, we have chosen the excellent "red classical patriotic opera" as the best textbook for aesthetic education and ideological and political education. These works are wonderful and touching, and have a very high artistic level. From the perspective of "the first person", students play the hero role in the opera, incarnate themselves as heroes, empathize with the experiences of revolutionary heroes such as Jiang Jie, Lu Jiachuan, Lan Hongshun and Wang Xuan, put themselves in a specific historical era, express the feelings of the characters in the first person, and "sing, perform and interpret".

Figure 7 Students in the music department are incarnating as "progressive intellectual youth"

Figure 8 Senior students, starring in "Jiang Jie"

Over the years, my teaching team has led the students of Opera Troupe to actively participate in patriotic theme concerts at all levels, and actively participate in all the theatrical performances of our school. Firmly believe in thought, rehearse China's original opera "Song of Wang Xuan" for many times, and experience Wang Xuan, an outstanding scientist and educator in China, with selfless dedication and all noble qualities; performed the classical national opera "Jiang Jie", and personally felt the noble feelings of China proletarian martyrs for the liberation of the Chinese nation, throwing their heads and blood to save the nation from danger; participated in the promotion performance of May 4th patriotic opera "Song of Youth" in the Ideological and Political Department of the Ministry of Education in Beijing, Hebei and other places. In teaching, combining music education with opera, aesthetic education with ideological and political education has achieved fruitful results. We have performed three complete Chinese operas in professional concert halls in the form of examinations and teaching reports. The operas were performed by more than 2,000 teachers and students, and the works were all Chinese modern red and classical operas with excellent "aesthetic education" characteristics, forming a good campus communication.

4. Supplementing the main experience of the opera art teaching team

(1) In November 2015, Hebei University Opera Art Troupe was established, and it began to supplement teaching in the form of community activities.

(2) On April 29, 2016, I visited Peking University and participated in "A Hundred Years of New Poetry-Starry Poetry Club".

(3) On July 5th, 2016, he was invited to attend the 2016 Graduation Ceremony Concert of Peking University.

(4) On October 9, 2016, I visited Peking University and was invited to perform "Yanyuan Opera Concert".

(5) On December 16th and 17th, 2016, Opera Art Troupe performed the first China opera "Come for You" performed on the campus of Hebei University in the Concert Hall of Hebei University.

(6) On February 14th, 2017, Peking University Opera Teaching Practice Base was completed in Art College of Hebei University. Professor Jin Man, president of Peking

University Opera Research Institute, was invited to visit our school and give a lecture on opera. Vice President Yang Xuexin awarded Professor Jin Man a letter of appointment as a visiting professor at Art College of Hebei University.

(7) On March 31, 2017, Hebei University Opera Art Troupe visited Peking University to observe the concert of Concert Performance Guide.

(8) On May 12th, 2017, Hebei University Opera Art Troupe was invited to participate in the "Story of Time" Peking University Centennial Forum Concert.

(9) In November, 2017, he won the first prize of the drama professional group of Hebei University Students Art Exhibition, and participated in the opera "Coming for You".

(10) In the spring semester of 2018, on the basis of Concert Rehearsal and Vocal Performance Class, the second class of Opera Art Troupe was assembled to begin a complete opera rehearsal. On January 16 and 17, 2018, Jiang Jie, an original China opera by Peking University, was performed in the Concert Hall of Hebei University, with two complete performances.

(11) On May 20th, 2018, the Opera Art Center of Hebei University was established. Professor Jin Man and Professor Dai Yuqiang, presidents of Peking University Opera Research Institute, were invited to participate in the unveiling ceremony. President Yang Xuexin issued a letter of appointment and hired Professor Jin Man and Professor Dai Yuqiang as special consultants of distinguished professor and Opera Art Center of Hebei University.

(12) On June 7, 2018, Hebei University Opera Art Troupe went to Peking University to watch Mozart's opera Don Juan.

(13) On June 29th, 2018, after a year's rehearsal, China's red classical opera "Jiang Jie" was staged in the Concert Hall of Hebei University. This opera is an opera work presented by our institute on July 1st, and it is also another achievement of opera teaching. Secretary Guo Jian attended the performance.

(14) On May 3rd and 4th, 2019, on the centenary of the May 4th Movement, Song of Youth, an outstanding contemporary opera of China with May 4th theme, was staged in Peking University, the birthplace of the May 4th Movement. All the chorus and extras were performed by students from the music department of our college. Vice Premier Liu Yandong of the State Council attended the performance.

(15) On December 18 and 19, 2019, students majoring in vocal music from the Department of Music of our college will be all the stars, group performances and chorus. China's opera classical "Song of Youth" was successfully performed twice in the small theater of the Art Institute.

4. Discussion

Aesthetic education in colleges and universities is a career that our grass-roots educators have been engaged in for many years. As teachers with a major in music, we know

that music plays an incomparable role in the efficacy of aesthetic education. However, for many years, the music major has developed more as an independent skill discipline. Music is an aesthetic art, and it pays attention to spiritual feelings. If there is a lack of humanistic awareness in music education and only emphasis is placed on the cultivation of music skills, then college students will not be able to comprehend and experience the aesthetic characteristics of music. [3] In the past seven years' innovation and exploration, we have applied opera art-music and drama to the teaching and practice of music, and have achieved many gratifying results. In the teaching process, we pay more attention to the cultivation of students' unique musical performance ability, stage control ability and interpretation ability of musical works, rather than simply imparting knowledge. From the rehearsal process of the highest standard music form-opera art, we have a better understanding of the deep-seated "internal law" of music discipline. That is, all music-related technologies are external means and carriers. The deep-seated purpose of learning music is to transform the cultivation of musical ability into the transmission of students' many beautiful feelings to human beings, enlighten students' thinking and cultivate "virtue". This is also the true meaning of musical communication and the best goal of aesthetic education in music.

Music major is actually a very big subject, which can be subdivided into many categories. There are great differences in students' professional characteristics, learning demands and future development. We make use of the teaching and rehearsal of opera, a comprehensive art form, to a great extent, to solve the "involution" development dilemma of music major in comprehensive colleges and universities for many years, and provide ideas that can be used for reference. Years of teaching and practice have proved that the excellent rehearsal of China's opera works, the coordinated development of universities in Beijing, Tianjin and Hebei, and many other innovative talents training methods have positive and good effects, which have certain demonstration and reference significance for aesthetic education and teaching reform in comprehensive universities across the country. We have been practicing aesthetic education reform and collaborative innovation in colleges and universities for many years.

Discussion

Over the years, our teaching team has led students to rehearse the Chinese original opera "The Song of Wang Xuan" multiple times, experiencing the noble qualities of selfless dedication embodied by our outstanding scientist and educator, Wang Xuan. We have also staged the classical national opera "Jiang Jie," personally experiencing the noble sentiments of the Chinese proletariat martyrs who sacrificed their lives for the liberation of the Chinese nation. Additionally, we participated in the promotion performances of the patriotic opera "The Song of Youth" with the May Fourth Movement theme, organized by the Ministry of

Education's Department of Ideological and Political Education in Beijing, Hebei, and other places. In our teaching, we have successfully combined music education with opera, as well as integrated aesthetic education with ideological and political cultivation, achieving fruitful results. Our team has presented three complete Chinese opera works in professional music halls through examinations and teaching reports. These performances were attended by more than 2,000 students and teachers. These carefully selected works are characterized by their outstanding "aesthetic education" qualities, representing the red and classical opera works of modern and contemporary China. They have gained a good reputation for dissemination on campus.

Recommendation

Studying the innovative application of red classical opera in music education, Hebei University holds significant importance as the research subject. As a higher education institution with a rich cultural heritage and artistic tradition, Hebei University has been dedicated to the development and innovation of music education. Through researching the innovative cases of applying red classical opera in music teaching at Hebei University, valuable experiences and insights can be provided to other schools and educational institutions. The main points are as follows:

(1) Teacher training and development: Provide professional training and development opportunities for music teachers in higher education institutions regarding the innovative application of red classical opera in music education. The training may cover the historical background, significance, and educational value of red classical opera, as well as effective methods and strategies for integrating ideological and political education with music teaching.

(2) Curriculum design and textbook development: When innovatively applying red classical opera in music teaching, it is necessary to design relevant courses and develop teaching materials based on the characteristics of the curriculum and the needs of students. It is recommended to develop textbooks, teaching resources, and learning guides related to red classical opera, to assist teachers in organizing and implementing teaching activities effectively.

(3) School collaboration and resource sharing: Encourage collaboration and resource sharing between the university and other higher education institutions, artistic groups, or cultural organizations to promote the innovative application of red classical opera in music education. Establish platforms for collaborative exchanges, organize academic activities, joint rehearsals, or performances for teachers and students to enrich teaching content and practical experiences.

(4) Interdisciplinary research and collaboration: Advocate for interdisciplinary research and collaboration to explore the impact of the innovative application of red

classical opera in music education on students' comprehensive development. Encourage collaboration between music studies, ideological and political education, and other related disciplines, allowing teachers and researchers to jointly investigate the educational value and practical effects of red classical opera in music teaching.

References

Cecilia, H. (2020). Reflections on the cultural function of college music education. *Sichuan Drama*, (06), 165-167.

Lidan, L. (2022). The artistic promotion and development path of campus opera from the perspective of multiculturalism. *Sichuan Drama*, (03), 140- 142.

Xiaohui, G., & Youshan, L. (2018). Colleges and universities should fully tap the educational connotation of campus drama. *China Higher Education*, (02), 58-60.

มหาวิทยาลัยบูรพา

ONLINE TEACHING QUALITY MANAGEMENT IN COLLEGES AND UNIVERSITIES UNDER THE BACKGROUND OF REGULAR EPIDEMIC PREVENTION AND CONTROL

Chen Han ¹

Ganratchakan Lertamornsak ²

Abstract

The purpose of this research was to describe the current status of online teaching quality management in colleges and universities during regular epidemic prevention and control. Data was collected from 968 students and 12 faculty members from four colleges in Jinhua, Zhejiang Province, China, through questionnaires and interviews for quantitative and qualitative analyses.

The results of this research showed a lack of innovation in management concepts, a lack of professional online teaching platforms and difficulties in the implementation of student management systems, online teaching faces four dilemmas now. According to the existing problems and causes, this research put forward the promotion strategies of online teaching quality management in colleges and universities.

Keywords: Online Teaching, Quality Management, Empirical Investigation, Promotion Strategy, Regular Epidemic Prevention and Control

Introduction

In 2020, the sudden outbreak of Covid-19 forced the nation to stay at home, disrupting our original rhythm of life. At the same time, the original teaching order of more than 2,700 general colleges and universities in China was disrupted, resulting in more than 30 million college students not being able to return to school as scheduled. The Chinese Ministry of Education has launched an initiative entitled Disrupted Classes, Undisrupted Learning to provide flexible online learning to hundreds of millions of students from their homes (Huang, et al., 2020). Universities have proposed teaching programs and strategies to combat the epidemic, and actively carried out online live teaching, online homework, online defense, and other distance learning activities to ensure that the negative impact of the epidemic on university teaching is minimized. This large-scale online teaching activity is an unprecedented challenge for universities in terms of teaching methods and quality. The most significant effect due to the Covid-19 outbreak on education was the loss of classroom learning activities as usual (Liguori & Winkler, 2020; Lynch, 2020; Zhang, Wang, & Yang, 2020). There are many differences that appeared between online teaching and traditional teaching

¹ Master Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

modes, such as the teaching environment is changed from centralized teaching in a classroom to independent teaching at home; the interpersonal object is changed from multiple coexistences with teachers and students to single coexistence with family members; the management mode is changed from “other discipline” to “self-discipline”, from “face-to-face” management to “voice-to-voice” and “call-to-action” management, from “familiar management mode” to “exploratory management mode”; from the field supply of learning resources to online resources. At the same time, online teaching in colleges and universities puts forward high requirements on teachers’ and students’ network signals, computers and cell phones and other technical devices, and requires teachers and students to master online teaching operation methods and skills. Facing all these challenges, it is urgent to explore a new management mode of online teaching. Teaching in higher education is a high-cost, sequential and regular talent training activity, and the training opportunity often happens only once. Once the quality of teaching deviates, it will change the original training plan and be detached from what the public needs. Covid-19 has revealed emerging vulnerabilities in education systems around the world. It is now clear that society needs flexible and resilient education systems as we face unpredictable futures (Ali, 2020). Online teaching in colleges and universities, online is the way, teaching is the essence. To ensure the quality of teaching, the only way to improve the quality of online teaching is to follow the law of teaching management, make effective use of information-based teaching resources and technical means, and establish a more systematic, scientific and efficient comprehensive quality management system with the management goal of improving the teaching effects and improving the quality of talent training.

Objective(s)

1. To investigate the current situation of online teaching management in colleges and universities.
2. To analyze the causes of the current problems in online teaching management concepts, management behaviors and management policies.
3. To propose strategies to improve online teaching quality management in colleges and universities under the background of regular epidemic prevention and control.

Review of literature

In this research study on online teaching quality management in colleges and universities, the researcher would like to study the relevant documents and research before conducting it, summarize and sort out relevant research findings, concepts and theories. Based on the relevant concepts, theories and research, it’s considered appropriate to present the following topics:

Online teaching is a kind of teaching activity, and its elements contain: students, teachers, teaching support staff, teaching managers, technical support staff, transaction office staff, technical equipment, curriculum, teaching environment, and so on (Liu, & Zhang, 2016). The most basic elements are students, teachers, internet, and online courses. Students are developing people with thinking activities and language communication, abstract abilities and learning instincts; teachers are developers of online courses, transmitters of knowledge and evaluators and assessors; the internet has the function of sending and receiving courses; courses are teaching contents, which constitute relevant contents for interpersonal interaction and are the core resources of online teaching. There is an interdependent, co-developing, indispensable and inseparable relationship among online teaching elements, and it is the interconnection of the four basic elements of online teaching that drives the generation of online teaching systems. The quality management of online teaching in colleges and universities should be carried out around the online teaching elements.

Online teaching uses information technology to promote the development of diversity in teaching and learning, focuses on teachers' internet operation abilities, overcomes the imbalance of teaching resources allocation, breaks the limitations of classrooms, changes teaching contents and teaching methods, and changes the sense of bondage for teachers to supervise students, so as to achieve the teaching goal of innovating talent cultivation and improving the teaching quality in colleges and universities.

Online learning activity. Online teaching is a kind of learning activity, which is its most basic nature. It is different from other educational activities of human society and also different from other internet activities.

Total quality management theory was first cited systematically in the United States, after the total quality management theory achieved a certain degree of success in business management in the United States, other countries have followed one by one, and the total quality management theory has been introduced into different enterprises as the target. In the continuous development of TQM theory, according to the latest research, its meaning is defined as "a management approach to achieve long-term success of an organization with quality at the center, with the participation of all employees as the foundation, to satisfy customers and benefit all members of the organization and society" (Liu, 2005).

Principles of online teaching quality management in colleges and universities: Principle of comprehensiveness, the principle of all-profoundness, principle of whole process, systematic principles, scientific principles. The implementation method system of online teaching quality management in colleges and universities is constructed according to the PDCA cycle method.

Methods

This research is quantitative and the researcher used surveys by collecting data through questionnaires. The statistical data was analyzed by the software program (SPSS) to summarize the research results. Details of the research include the following steps.

1. Population determination and sample selection
2. Research Instrument
3. Data collection
4. Statistics and data analysis

Results

As mentioned earlier, since this study uses a self-made scale, there is a pretesting link, and the reliability and validity analysis is conducted with it, it possesses high reasonableness and can be used in formal survey research. After the questionnaires were collected, the author carried out descriptive analysis, exploratory factor analysis, reliability tests, validity tests, independent sample t-test and one-way analysis of variance on the recovered data, hoping to use these analyses to further test whether the research hypothesis is valid.

968 students and 12 faculty members from four universities in Jinhua, Zhejiang Province participated in the questionnaire survey and interview. They are undergraduates, vocational college students, teachers and teaching administrators.

As can be seen in Table 1, there were 480 male subjects accounting for 50.4% of the total number of subjects and 473 female subjects accounting for 49.6% of the total number of subjects, which shows that there is a balance between the number of male and female subjects surveyed in this questionnaire.

Table 1 Gender statistics

	Frequency	Percentage	Effective percentage	Cumulative percentage
Male	480	50.4	50.4	50.4
Female	473	49.6	49.6	49.6
Total	953	100.0	100.0	100.0

The mechanisms and management methods of online teaching and learning differed among schools. From data in Table 2, it can be seen that among the subjects, university A has 34.2% of the total number of subjects, university B has 28.7% of the total number of subjects, university C has 13.6% of the total number of subjects, and university D has 23.5% of the total number of subjects.

Table 2 Statistics on the number of subjects by each university

	Frequency	Percentage	Effective percentage	Cumulative percentage
A	326	34.2	34.2	34.2
B	273	28.7	28.7	63.0
C	130	13.6	13.6	76.5
D	224	23.5	23.5	100.0
Total	953	100.0	100.0	

In the context of regular epidemic prevention and control, universities have adopted a hybrid online and offline teaching model in order to respond to changes in the epidemic, and therefore, students of all academic degrees and majors are involved in online teaching. In order to make the data richer and more diverse, senior students of different majors as well as undergraduates were selected as the subjects in this study.

As shown in Figure1, 672 were vocational college students and 281 were undergraduates; as shown in Figure2, the subjects were also more evenly distributed in terms of majors, 459 of which were natural science majors and 494 of which were humanistic and social science majors.

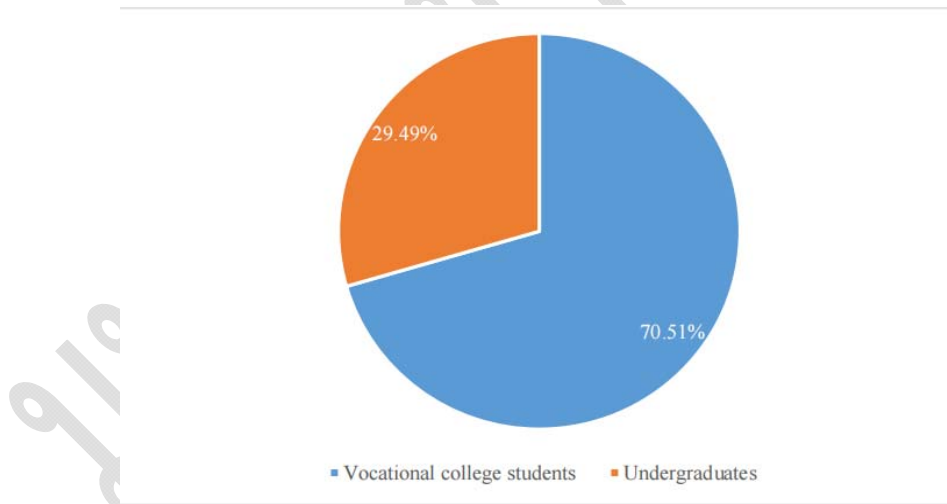

Figure1 Academic distribution of subjects

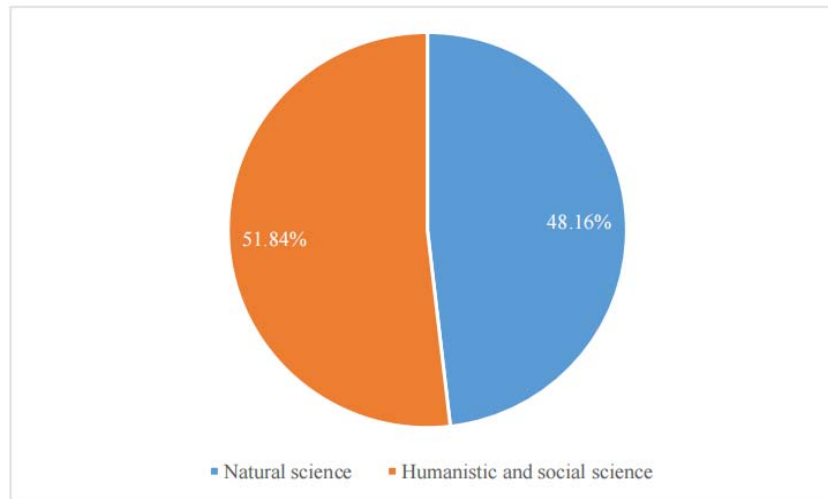

Figure 2 Major distribution of subjects

Discussion

The traditional teaching management concept is no longer able to fit completely with the management under the new teaching mode, and online teaching has special needs for the management concept. The rapid change of ideas is extremely difficult, and it needs the process of acceptance and practice. Moreover, the traditional teaching management concept has existed for a long time, which causes teaching managers to rely on their original teaching management experience when implementing teaching work, and their own innovative management consciousness is weak, and their understanding of the characteristics of online teaching is poor, which makes the management effect greatly reduced.

The slow update of management concepts is due to the low acceptance of online teaching by college administrators. With the rapid development of computer networks, the teaching mode of colleges and universities is bound to need changes, but the sudden online teaching activities lead to an inability to invade the acceptance in the mind, which leads to a lack of management ability. Some sample schools took advantage of the opportunity to carry out online teaching during the epidemic period to move towards information-based teaching, but lost the concept in the late stage of large-scale online teaching and showed the attitude of finally completing the task. The development of online teaching modes in China is only a few years old, and the related supporting facilities, quality supervision system, and teaching platform use and other systems are not perfect. For the participants of online teaching, spending a lot of time and energy on immature online teaching modes, which turns out to be unable to bring better teaching effects and teaching scales, is tantamount to doing useless work, thus thinking that the continuation of the original management. This is a useless effort, and thus the idea of innovation is not necessary to continue the original management concept.

In the sample schools, they have a common point in the management style controlled by the government's uniform regulations, and the government department lacks customized management ideas for different types of schools in the operation mode of setting goals for online teaching in the same model of universities. The schools when faced with the new teaching model, do not dare to tailor the management model to suit the school's faculty's specialization as well as the course, and are unable to apply the scientific view of total quality management, full participation, the principle of efficiency, and the principle of distribution according to work, but focus their attention on how to ensure the course is conducted properly.

Nearly ten million students and teachers in universities are involved in online teaching. To ensure that nearly ten million users can implement large-scale online teaching, a strong network carrying capacity and a professional teaching platform are needed to support it. From the empirical investigation, the functional characteristics of the teaching platform have a significant impact on the teaching quality. The technical and functional conditions of the teaching platform have a great limitation on the quality of online teaching, but the commonly used teaching platforms are not perfect at present, which leads to half-hearted efforts in teaching quality management. And insufficient investment in online course construction management makes it difficult to implement student management systems. Compared with traditional teaching, the requirements of online teaching are very different from those of traditional teaching, and a student management system based on monitoring and negative punishment cannot be adapted to online teaching management.

Recommendation

This paper takes total quality management theory, teaching management theory, and the characteristics of online teaching as the basis of the study. Students, teachers and teaching managers from four universities in Zhejiang Province are used as the research subjects to investigate the current situation of online teaching quality management. Students were taken as the subjects of the questionnaire survey to investigate the current situation of online teaching quality management in terms of teaching platforms, student management, teacher management, teaching management organization, teaching resources, teaching supervision, teaching objectives and plans, and teaching quality evaluation. The survey on the current situation of online teaching quality management was conducted in the form of interviews with students, teachers and teaching managers from four universities to supplement the questionnaire content and obtain the mechanisms and measures related to online teaching quality management in universities. SPSS software was used to analyze the data, and frequency analysis was used to present the survey data, and non-scale questions were analyzed; the results of descriptive analysis showed that all factors were at a

relatively average level, which indicated that the online teaching quality management in colleges and universities needed to be improved. Following that, different types analysis were conducted to analyze the differences in the current situation of online teaching quality management as perceived by different categories of students. Based on the data analysis, the current problems of online teaching were summarized: obstacles in setting and achieving teaching objectives, lack of preliminary publicity and teacher skills training, lack of quality process management work, and defects in the adopted quality management evaluation system. Further, we analyzed the causes: lack of innovative awareness of online teaching management in colleges and universities, weak professionalism of online teaching platforms, low investment in online course construction and management, and difficulty in implementing student management systems. According to the existing problems and causes combined with relevant theories, we construct strategies to improve online teaching quality management in colleges and universities: establish and publicize the concept of comprehensive quality management of online teaching; establish reasonable teaching objectives; improve the organization systems of online teaching quality management in colleges and universities; reconstruct the guarantee operation mechanism and monitoring and evaluation mechanism; strengthen the construction work of online teaching platforms; and innovatively train teachers and students to increase their abilities.

However, due to the small scope of the empirical study, my knowledge background and research level are not sufficient, so the analysis of the current problems of online teaching quality in colleges and universities is not detailed, and only a shallow empirical analysis has been conducted. I will continue to study this topic in my future research and study work.

Acknowledgement

First of all, I thank my tutor, Dr.Ganratchakan Lertamornsak. In the process of writing the paper, which was nearly a year, the tutor gave careful guidance, including the topic selection, the collection of the data, the construction of the framework of the paper, the modification of the details and the final draft. My tutor's rigorous academic attitude and gentle principles of human conduct have exerted a subtle influence on my study and life. Here, I would like to express my heartfelt thanks to the tutor: to the tutor you have worked hard!

Secondly, I thank my parents. You always report good news without reporting bad news, and carry on with everything at home, afraid to distract me from my studies, do all you can to create the best learning environment for me, along the way, it is your support that makes me full of strength to move forward. Again, thanks to my classmates and friends. During the more than two years together, whether in study or life, you always accompanied me when I was in trouble, and helped me solve my problems, and encouraged me to adjust

my state, and actively face every challenge.

Finally, I would like to express my heartfelt thanks to the experts and scholars who have taken time out of their busy schedule to spare some valuable time to review my work.

References

- Ali, W. (2020). Online and Remote Learning in Higher Education Institutes: A Necessity in light of COVID-19 Pandemic. *Higher Education Studies*, 10, 16–25.
- Amy, K. L. (1998). Quality Control in Distance Education: The Role of Regional Accreditation. *American Journal of Distance Education*, 12, 26-35.
- Cheng, X., Pi, Z., Hong, J., & Zhai, C. (2020). The Influence of Live Broadcasting Model on the Teaching Effect——Taking the Course “Career Planning” as an Example. *Modern Educational Technology*, 30, 85-90.
- Chen, X., Sun, Y., Xu, H., & Zhang, X. (2005). Research on the Construction of Quality Assurance System of Modern Distance and Open Education——The Practice and 95 Exploration of Shanghai TV University. *Research in Educational Development*, 17, 90-93.
- Cong, A. (2003). The Non-Instructive Teaching Model of Rogers. *Journal of Gansu Normal Colleges*, 6, 72-75.
- Gong, Y. (2003). *Modern quality management* (3rd ed.). Beijing: Tsinghua University Press, CA.
- Gao, L. (2009). On Guarantee for Quality of Modern Distance Education: Problems and Countermeasures. *Continuing Education Research*, 6, 28-31.
- Hu, H., & Gramling, J. (2009). Learning Strategies for Success in A Web-based Course: A Descriptive Exploration. *The Quarterly Review of Distance Education*, 10, 123-134.
- Huang, R. H., Liu, D. J., Tlili, A., Yang, J. F., & Wang, H. (2020). *Handbook on Facilitating Flexible Learning During Educational Disruption: The Chinese Experience in Maintaining Undisrupted Learning in COVID-19 Outbreak*, 1st ed. Beijing, CN: Smart Learning Institute of Beijing Normal University.
- Hu, X., & Xie, Z. (2020). On the Advantages and Challenges of Online Teaching & Learning in Universities & Colleges under the Epidemic. *China Higher Education Research*, 4, 18-22.
- Johnson, L., Liu, D., Huang, R., Adams Becker, S., Gao, Y., Cummins, M., Davis, A., & Estrada, V. (2016). *2016 NMS Technology Outlook for Chinese K-12 Education: A Horizon Project Regional Report*. Austin, Texas: The New Media Consortium.
- Liang, L., Luo, Z., & Zhao, J. (2013). A Survey Report on the Status of Online Teaching in Higher Education: Case Study of Instructors from Universities of Nanjing. *Open*

- Liguori, E., & Winkler, C. (2020). From Offline to Online: Challenges and Opportunities for Entrepreneurship Education Following the COVID-19 Pandemic. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 3, 1-6.
- Liu, L. (2005). *Total quality Management*. Beijing: Peking University Press, CA.
- Liu, F. (2001). Thinking on American's Overall Quality Management. *Tsinghua Journal of Education*, 1, 146-151.
- Liu, B., Zhang, W., & Jiang, Y. (2016). The Learning Experience of Online Course: Connotation, Development Process and Influencing Factors. *Theory of Educational Technology*, 10, 90-96.
- Liu, Z. (2020). Some Considerations on Emergency Online Teaching. *China Higher Education Research*, 4, 7-11.
- Lynch, M. (2020). E-Learning during a global pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15, 189-195.
- Luo, Z. (2012). *Web-based Teaching of College Teachers' Status and Countermeasures*, Thesis. Nanjing, Nanjing University.
- Meng, Z., & Tan, W. (2019). Mobile Devices Entering Classroom: Values, Challenges and Countermeasures. *Modern Educational Technology*, 29, 33-38.
- Man, C. C. (1998). Quality Assurance in Distance Education: The Surrey MA (TESOL) Experience. *Distance Education*, 19, 7-22.
- Nielsen, H. D. (1997). Quality Assessment and Quality Assurance in Distance Teacher Education. *Distance Education*, 18, 284-317.
- Pan, L. (2011). *The Research of Network Course Learning Incentive*, Thesis. Shandong: Shandong Normal University.
- Sallis, E. J. (1992). *Total quality and standards in further education*. Longman Press, NY.
- Wang, M. (2014). *Investigation and Research on the Current Situation of Learning Support Services of Online Teaching Platform in Colleges and Universities —A Case Study of Three Colleges and Universities in Beijing*, Thesis. Beijing: Capital Normal University.
- Wang, W., Yang, W., Deng, Q., & Li, Y. (2016). Principles and Idea Thinking of Online Course Design. *Modern Distance Education*, 5, 54-60.
- Wu, D. (2020). The Retrospect and Reflection of Educational Technology Evolution: Online Teaching in Universities under the Epidemic Situation. *China Higher Education Research*, 4, 1-6.
- Xu, W. (2014). *A Study on the Effects of Presentation Modes of Digital Resources on*
- Zeng, Y. (2012). *The University Teachers' Effective Teaching Research of Network-based Instruction*, Thesis. Jiangxi: Nanchang University.
- Zhang, J. (2012). Research on the factors affecting the quality of distance education. *China Adult Education*, 22, 183-185.

- Zhang, G. (2013). Analysis on Factors Influencing the Quality of Modern Distance Education. *Journal of Hebei Radio & TV University*, 18, 34-35.
- Zhang, X., Yang, T., Hu, X., & Wang, X. (2009). Research of Teaching Process Quality Standard in Modern Distance Education. *Journal of Distance Education*, 17, 52-57.
- Zhang, W., Wang, Y., and Yang, L. (2020). Suspending classes without stopping learning: China's education emergency management policy in the COVID-19 outbreak. *Journal of Risk and Financial Management*, 13, 1-6.
- Zhang, T. (2009). *Effective Study of Universities' Network Course—Take Zhejiang Forestry University as Case*, Thesis. Suzhou: Soochow University.
- Zhang, Z. & Geng, L. (2009). An empirical analysis of the effect of learning attitude on college students' academic performance. *China University Teaching*, 10, 87- 89.
- Zhang, Y. Li, J., Li, F., & Xu, B. (2014). Research on student mutual evaluation mechanism for online courses. *Computer Education*, 20, 45-48.
- Zhang, X., & Chen, F. (2003). Design and application of teaching resource library management system. *China Educational Technology*, 11, 51-52.

PASSENGERS' AND EMPLOYEES' PERCEPTIONS OF GREEN BUSINESS PRACTICES IN ACCORDANCE WITH THE UNITED NATIONS' SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS AND THEIR CONTRIBUTION TO THE COMPETITIVE ADVANTAGE OF THAI AIRWAYS

Tammanoon Wisitsak ¹

Suthinee Mongkol ²

Abstract

The Aviation industry is one of the most significant sources of world pollution that badly harms the environment. This includes air and noise pollution from the aircraft engines, carbon emissions, food and disposable waste from the flight operations. In 2015, the United Nations adopted sustainable development goals for all global citizens to achieve in order to create balanced sustainability in three dimensions; including social, economic, and environmental for everyone. All airlines in the world, including Thai Airways are getting involved in the implementation of their green business practices or activities under the basis of environmental sustainability. What Thai Airways has been doing definitely will repay humanity and society; at the same time, the research team aims to study how will they benefit the business operations of Thai Airways itself as well. The data is conducted by in-depth interviews from two groups of people who are stakeholders in the aviation industry in Thailand, passengers and employees. The interviewees are requested to demonstrate their satisfaction or dissatisfaction and express their opinions. The results show an excellent relationship between green business practices in accordance with sustainable development goals and their contribution to the airline's competitive advantage in terms of the airline's business innovation, the corporate social responsibility and niche market penetration.

Keywords: Green Business Practices, United Nations Sustainable Development Goals, SDGs, Thai Airways, Aviation Industry, Competitive Advantage

Introduction

The aviation industry is a part of tourism that normally generates both positive and negative impacts on the society (Almeida, et al., 2018, as cited in Pertiwi and Harmawan (2022)). The positive impacts typically concern the economic development of the country such as a contribution to GDP, employment opportunities (Almeida et al., 2018; Lechner et al., 2020 as cited in Pertiwi and Harmawan (2022)), and per capital income (Kao, et al., 2022).

¹ Aviation Business Management, School of Business Administration, Sripatum University

² International Business, School of Business Administration, Sripatum University

At the same time, it also creates negative impacts; particularly, the impact to the environment (Almeida, et al., 2018, as cited in Pertiwi and Harmawan (2022).

A part of global environmental impacts come from the aviation industry. The number of aircrafts being used worldwide are increasing daily, they are from both commercial and military air transportation (Yusaf, et al., 2022). In order to move and to take off, aircrafts require thrust from their engines (Chevron Corporation, 2006, as cited in Yusaf, et al., 2022). The engines emit carbon and nitrogen oxides (Søvde, et al., 2014, Schürmann, et al., 2007, Klapmeyer, et al., 2012, as cited in Yusaf, et al., 2022). However, the pollution that harms the environment does not only come from the aircraft engines but also from the other areas of operations such as the in-flight service waste; including disposable cups, trays, and cutlery as well as the use of plastics (Yusaf, et al., 2022). Therefore, the more flights that are operated, the more pollution is generated.

The United Nations has adopted an action called sustainable development goals (SDGs) for global citizens and firms in order to strengthen the sustainability in the balance of three dimensions; including economic, social, and environmental (United Nations, 2017). The worldwide airlines see the importance and they are taking part and getting involved. According to Johansson (2022), 98 commercial airlines have presented their sustainability reports on its official website. The sustainability report is where the airlines can demonstrate their accountability and responsibility regarding environmental issues such as greenhouse gas emissions, the loss of ecosystems, climate change information, as well as its offset and social responsibility information.

When talking about social responsibility in the aviation industry, the airlines tend to put more effort into reduction of air and noise pollution as well as trying to combat climate change (Flightglobal, 2012, as cited in Amankwah-Amoah, 2020). This is to be confirmed by Kousoulidou and Lonza (2016), as cited in Yusaf, et al. (2022), the significant concern in the aviation industry regarding the environment is air pollution.

According to Konadu et al. (2020), as cited in Amankwah-Amoah (2020), the competitive advantages concerning the issue of environmental sustainability or applying the green business practices by the organizations or firms include the capability in a new market segment penetration and a company reputation enhancement. In addition, because of waste reduction and resource conservation, organizations or firms are able to save a large amount of operating costs (Sarkis and Cordeiro, 2001; Vachon, 2007, as cited in Amankwah-Amoah, 2020). In the present time, to be successful or to archive the companies' objective, it is not only about the business strategies, marketing, or management but also, an honest concern about the environment become a very important factor for organizations and firms (Mahavongtrakul, 2018).

The research team found the necessity of the United Nations sustainability development goals toward the well-being of the world population; especially, in the context

of environmental sustainability and its relationship to the aviation industry. The research team aimed to study through passenger and employees' perceptions regarding how has Thai Airways been involved and how does this elevate their competitive advantage among the aviation industry.

Objective

To study the green business practices that Thai Airways has been doing to achieve the United Nation sustainable development goals and how do they contribute to the airline's competitive advantage.

Review of Literature

United Nations Sustainable Development Goals

Sustainable Development Goals or SDGs is a development agenda adopted by the United Nations to give a 15-year framework time until 2030 for the global community to collaborate in order to elevate prosperity for a resilient future, covering the balance of social, economic, and environmental dimensions (United Nations Sustainable Development Group, 2022, as cited in Perryman, Besco, Suleiman, and Lucato, 2022). SDGs shall be applied by every country and all stakeholders of the world. United Nations encourages global citizens to act as a corporative partnership and to reaffirm that there will be no one left behind in implementing the sustainable development goals (United Nations, 2017) According to the United Nations (2017) and World Health Organization (2015), SDGs consists of 17 goals in total. There are several goals that relates to environmental sustainability and they are the following,

Goal no.6: Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all

Goal no.7: Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all

Goal no.12: Ensure sustainable consumption and production patterns

Goal no.13: Take urgent action to combat climate change and its impacts

Goal no.14: Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development

Goal no.15: Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

Green Business Practices

Green Business Practices, known as GBPs are one of the strategies that the organizations or firms are generally doing in the present trend. The companies can ensure that their products and services will be delivered to clients under an environmentally sustainable basis. This includes an energy usage lowering, pollution reduction, waste curtailment, resource conservation and a renewable material utilization (Agyabeng-Mensah

et al., 2020; Eltayeb and Zailani, 2009; Hendiani et al., 2020, as cited in Amankwah-Amoah, 2020).

The firms can primarily apply GBPs by starting with environmentally friendly business activities, everyday routines, operating principles, and process standardization (Agyabeng-Mensah et al., 2020; Durugbo and Amankwah-Amoah, 2019; Jabbour and Renwick, 2020, as cited in Amankwah-Amoah, 2020) or even stepping further to a product design and a manufactured process which could bring them to a higher level of green business practices (Durugbo and Amankwah-Amoah, 2019, as cited in Amankwah-Amoah, 2020).

As mentioned earlier, one of the significant sources of global greenhouse gas emissions is from the aviation industry (Amankwah-Amoah, 2020). According to the European Commission (2020), as cited in Amankwah-Amoah (2020), the world aviation industry in 2020 has emitted approximately 70% higher than the year of 2005. Also, this is forecast to increase up to between 300-700% by the year of 2050 if there is no proper action taken to minimize the carbon footprints by all of the global citizens (International Civil Aviation Organization, 2020, as cited in Amankwah-Amoah, 2020).

Green Business Practices and Activities by Various Global Airlines

A: British Airways (BA) - British Airways has already introduced a less-noise polluting and more fuel-efficient aircraft such as Airbus 350 in its fleet and in January 2020, BA has invested in a carbon reduction project through the reforestation and the forest protection campaign in order to offset the carbon emissions that come from its domestic network in the UK (British Airways, 2020, as cited in Amankwah-Amoah, 2020). In 2021, British Airways has launched BA Better World program to transform its airlines to be a leader in aviation sustainability and in 2022, BA has committed to make the sustainability practices become its core business strategy (British Airways, 2022)

B: Malaysia Airlines (MH) - In 2022, Malaysia Airlines started operating some of its flights using sustainable aviation fuel (SAF) which is 100% produced from renewable resources such as animal fat waste. The first passenger flight was from Kuala Lumpur to Singapore by Boeing 737-800 while the first cargo flight was from Amsterdam to Kuala Lumpur. In-flight products such as tray and cartons of water are also made from recyclable materials. MH expects to use SAF on all of its regular flights within the next 2 years by 2025. The airline believes that this is going to make a much cleaner fuel option for the aviation industry, to minimize the carbon footprints as well as to achieve its commitment to zero carbon emissions by 2050 (Malaysia Airlines, 2022). C: Air New Zealand (NZ) - Air New Zealand is another carrier which aims to have net zero carbon emissions by 2050. One of its capable actions is an aircraft fleet renewal. The airline continues to operate their flights using new and modern aircrafts which have a higher fuel efficiency as well as greater technology to reduce carbon emissions (Air New Zealand, 2023). Air New Zealand has one of the youngest fleets in the world with only average 6.7 years in operation. This includes new

Airbus 321 Neo which just have been added for the domestic network in 2022 as well as a plan to retire its older Boeing 777-200er fleet by 2027. Also, a fleet of higher fuel-efficient Boeing 787 Dreamliner with GE next generation engines will be delivered to Air New Zealand in the near future (Air New Zealand, 2022).

D. Singapore Airlines (SQ) - In the case of Singapore Airlines, a large amount of investment has been recently spent in order to make its business become more responsible. Singapore Airlines even sets its goal to emit net zero carbon by the year 2050. It has implemented an eco-friendly meal concept for economy class which is applied to all short haul flights under 3.5 hours. The meal container is a Japanese bento box style made from a material that can be digested into pellets and can be finally used as RDF, a refuse-derived fuel. It has reduced all reading materials such as in-flight menu, magazines, and newspapers which normally generate a huge waste by removing them from the seat pockets and making them available digitally. Therefore, passengers are able to enjoy them on SIA's mobile application. In addition, the passenger's in-flight consumption data has been collected and will be predicted by artificial intelligence in order to reduce on-board food waste for future flights (Karplus, 2022).

E. Other Air Carriers in Thailand (FD, VZ, PG) - Thai Air Asia (FD) is the first airlines who added Airbus 320 Sharklet into its operations. This type of aircraft has a special designed wing tip that has an effective ability to reduce drag on the aircraft and this helps to save a lot of fuel when flying. In addition, the engines that are installed on Thai Air Asia aircrafts are either CFM International LEAP-X or Pratt & Whitney PW1100G which produce less noise, less pollution, and are 15% more fuel saving (Bubpate and Worasuwanarak, 2019). Thai Air Asia offers a smaller baggage tag for its passengers in order to reduce the amount of garbage after the use. The launch of pre-purchase meals online prior to the flight departure has been introduced so that the airline is able to forecast the appropriate amount of supply food in each flight in order to reduce the food waste on-board. Thai Air Asia employs one engine taxi policy which means the airline will use only one side of the aircraft engines during taxiing as well as reduce a flap landing. They both will help the airline save a lot of fuel and lower the emissions (Mahavongtrakul, 2018). Thai Viet Jet Air (VZ), the newest budget airlines in Thailand, will receive a new Boeing 737-8 very soon within this year, 2023 until 2027 in a total order of 50 aircrafts (Lim, 2023). Boeing 737-8 is the latest model of Boeing 737 Max family which provide good fuel efficiency, less-noise footprints, and carbon emission reduction by 15% (Boeing, 2023). Bangkok Airways (PG) also integrated the corporate social responsibility project to reduce the impact of the environment and climate change as well as to promote the significance of daily greenhouse gas control under the name "Carbon Footprint for Organization" together with another project named "Love Earth, Save Earth" to encourage and educate local people to natural resources and environment conservation (Bangkok Airways, 2016).

Competitive Advantage

The theory of competitive advantage is originally from Michael Eugene Porter in 1985. According to Porter (1990), as cited in Rahman (2011), Competitive Advantage is an ability when the firms develop a value for their buyers and that value exceed the costs of creating it. Wang (2014) mentioned that competitive advantage is used to describe when the firms acquire the attributes or performance that let them outperform their competitors. Also, Rahman (2011) said that Competitive Advantage comes from the unique skills and resources that enable organizations to do something special, difficult to imitate or better than the others.

Methods

Data Collection

The qualitative method was used in this research. The data was conducted by having an in-depth interview with 30 people who were divided into two main groups in order to get the data from several aspects.

1. Passenger group (Passenger 1 to 20), they are from different occupations such as attorney, doctor, tour leader, lecturer, student, government officer, and freelancer. They are purposive sampling since almost every passenger who are selected for an in-depth interview are frequent travelers. In other words, they have a lot of flying experience with Thai Airways for both leisure and business purposes, and for both domestic and international flights. They are familiar with products and services from Thai Airways. They were requested to demonstrate or provide an opinion regarding their satisfaction or dissatisfaction toward the airlines.

2. Employee group (Employee 1 to 10), they are currently working or they used to work for Thai Airways, they are from various positions such as cabin crew, ground staff, ticketing officer, reservation officer, call center and customer service team. Most of them are senior staff who have high experience in the industry, some of them are supervisors or at the management level.

The objective and purpose of this interview was clearly explained to all participants. In order to keep their privacy and confidential information, no personal data of all interviewees, including name, gender or age is published in this research; particularly, when the PDPA law is currently more strictly enforced in Thailand. The authorization to analyze and to use their descriptive data and all information from the interview was already given to the research team by all of them. All the sessions were made by either face to face or phone interview for approximately 25 minutes per person.

Data Analysis

The content analysis and the analytic induction are used to analyze the data through the theory of competitive advantage by Porter, M. E. (1985) and in order to ensure the data quality, triangulation is also applied in this research.

Results and Discussion

Innovative product

One of the most common answers from the majority of interviewees (Passenger 1-6, 12, 14-20) regarding things that they obviously noticed from the green business practices or environmental sustainability of Thai Airways is innovation. The airline's innovation includes fleet renewal. There has been a delivery of twelve less-carbon emissions and fuel cost saving aircraft, Airbus 350-900XWB (Thai Airways, 2019). The newest Airbus 350-900 has just been delivered to Thai Airways at Bangkok Suvarnabhumi Airport on 11th May 2023 and that now means Thai Airways has a total of thirteen Airbus 350-900 in its fleet (Loh, 2023). The adoption of aircraft innovation at Thai Airways seems to be a practical action towards the United Nations sustainable development goal no. 7 which focuses on a clean energy and no.13 which talks about climate action.

“Passengers love newer aircrafts and they are fuel saving” (Passenger 2 and 3), “We are always looking forward to traveling with a new aircraft” (Passenger 4 and 6), “When selecting the air carrier, apart from the airfares, I always check the aircraft type that will be used for my flight” (Passenger 15 and 19), “The newer aircrafts always come with the latest technology and they provide more convenience to passengers” (Passenger 17 and 20), “A lot of passengers contacted and asked us about the aircraft type they will be flying with, a newer one is always more preferable” (Airline Employee 1-3, 8-9), “Our new aircrafts produce less both air and noise pollution” (Airline Employee 1-2, 5, 7, 10).

In the present times, people are more concerned about environmental sustainability than the past. Information to passengers about carbon offsetting are published on several travel-related websites; for examples, Genter (2019) from thepointguy.com suggested that people should select to travel with a higher fuel-efficient aircraft instead. “Some airlines even show the amount of carbon emission of each flight variable by the aircraft type usage before making a payment and I tend to choose the flight with less emission when offering at the same price” (Passenger 1).

From the findings and results, the research team found that innovation has an important role in passenger's satisfaction as well as being a factor when they are making a selection for their airline of choice. According to Porter (1985), as cited in Rahman (2011), the innovation could directly and indirectly enable the airlines to have a competitive advantage. Firstly, in terms of product leadership. Product leadership refers to the situation when the airlines are able to provide a stream of innovative products and services to their passengers.

Secondly, in terms of cost leadership, due to a great amount of fuel saving by the innovative aircrafts, the airlines will be able to make more profit from the lower fuel costs.

Corporate Social Responsibility

The number of worldwide airlines with their partnered organizations are offering the environmental offset program. Passengers will be able to be involved the offset program by making a donation. Some airlines offer a carbon emission calculator on their website and passengers are able to calculate the recommended amount they should offset the environment. Delta Airlines partnered with the Nature Conservancy have the offset program for land use. Lufthansa partnered with Myclimate have the offset program for energy efficiency and renewable energy. JetBlue partnered with Carbonfund.org have the offset program in methane destruction (Genter, 2019).

Thai Airways has the offset program for the environment for its passengers too (Genter, 2019). It is partnered with and administered by International Air Transport Association (IATA). When making a reservation, passengers will be asked to voluntarily compensate carbon emissions from the flights that they will be taking. The approximate amount of CO₂ emitted from that flight they book and the related costs will be shown. The collected funds from Thai Airways' offset program will contribute to Bangkok Kamphaeng Saen East: Landfill Gas to Electricity Project in order to reduce the local air pollution, to reduce the climate change impacts, and to optimize the landfill gas technology (Thai Airways, 2023). Furthermore, Thai Airways, in 2019, has launched a campaign to encourage its staff to use no plastic bags in order to reduce the cause of global warming. Thai Airways Phuket office team has collaborated with Phuket International Airport to launch an environmental conservation program in order to increase the cleanliness and hygiene in areas of Phuket province (Thai Airways, 2019).

The research team found that the issue of corporate social responsibility, regarding the environment sustainability by the airlines in Thailand, has also contributed to United Nations sustainable development goals no.13, which is about combating climate change and no.15 which concerns in-land ecosystems.

“ I sometimes make a donation when completing a reservation on the airline website as I want to offset to the environment” (Passenger 4 and 11), “The environmental offset program from the airlines make me feel impressive for what they are doing” (Passenger 16). “ We do not only take but we give something back to the community” (Airline Employee 4 and 9), “ I appreciated the projects or activities that my airlines are launching, they show so much care to the environment of our country” (Airline Employee 7 and 10).

The results from in-depth interviews showed that more than half of the interviewees do not know anything about the airline offset program availability in Thailand but they do know about some other activities or green business practices that several

airlines do such as a CSR project to the tribe community (Airline Employee 2), Thai Lion Care project from Thai Lion Air to donate sports equipment and uniforms to students who are in need and to preserve the environment (Airline Employee 10).

According to Hrasky (2012), as cited in Baxter (2022), Carbon footprint and climate change are now relatively part of the corporate social responsibility. The implementation of corporate social responsibility can increase the airlines competitive advantage. According to Porter and Kramer (2006), when the organizations or firms closely tie a social issue to their business, apart from the advantage to the society, there is a better opportunity to leverage the company's resources. Blaszkiewicz (2017) also suggests that corporate social responsibility is able to create engagement from passengers and employees, as well as brand awareness, trust and loyalty from the clients.

Niche Market Penetration

Thai Airways employees Thai Automatic Flight Planning System's (TAFS), a route optimization tool used by the cockpit crew and concerned member of staff to create the most fuel-efficient flying plan of each flight (Thai Airways, 2019). According to TTG Asia (2020), as cited in Nakornkao and Mongkalig (2022), Thai Airways has planned to reduce its food waste by 400 kilograms per day which is expected to save approximately USD649,000 per year. This includes the reassessment of the food manufacturing, ingredients procurement, menu choice, and food packing.

"I do not normally consume the food on-board so it does not matter if the airlines will serve food or not" (Passenger 8), "I think it is a time to all organizations, not only the airlines, to take a serious action toward environmental sustainability" (Passenger 7 and airline employee 12-14), "There is a high possibility that I will support the airlines that offer sustainable products and services rather those who don't" (Passenger 1, 4, 16-17).

The research team found that offering sustainable products and services to passengers will enable the airlines to archive United Nations sustainable goal no.12 which concerns the sustainable consumption and production and no. 13 which focuses on climate action. In addition, by achieving this, organizations or firms will be able to penetrate the niche market easier. At the present time, there are a large number of passengers who tend to seriously care about environmental sustainability. They expect the organizations or firms to offer sustainable products and services to them (GlobeScan, 2011, as cited in Vincente, et al., 2020). They tend not to deal or purchase unsustainable products and services from the environmentally irresponsible companies (Cone Communications, 2013, as cited in Vincente, et al., 2020).

The ability of niche market penetration will increase the airlines competitive advantage. According to Porter (1985), as cited in Rahman (2011), to penetrate the niche market, the organization must obviously understand the dynamic of the market as well as

realize their customer's unique needs and wants which normally quite different from other group of markets. This is called a focus strategy.

Limitations and Recommendations

The research team wishes to have an opportunity to approach more airlines employees in the management level for the next research in order to get more useful primary source of information and data. Airlines and any organization in the hospitality industry could use findings and results from this research as a case study for their policies, plans, actions, activities, strategies or business practices regarding the environmental sustainability in order to gain more competitive advantages; particularly, after the Covid-19 pandemic era when competitiveness in the aviation industry becomes very intense.

References

- Air New Zealand. (2022). *Continued fleet renewal*. Retrieved from https://flightnz0.airnewzealand.co.nz/initiatives/continued-fleet-renewal?_ga=2.213098192.571950033.1683524074-283294120.1680806393&_gl=1*1q8lc5r*_ga*MjgzMjk0MTIwLjE2ODA4MDYzOTM.*_ga_7W0V730RP5*MTY4MzUyNDA3My4zLjEuMTY4MzUyNTUwNS4wLjAuMA..
- Air New Zealand. (2023). *Genuine climate action*. Air New Zealand. Retrieved from <https://www.airnewzealand.co.nz/sustainability-carbon-reduction-management>
- Amankwah-Amoah, J. (2020). Stepping up and stepping out of COVID-19: New challenges for environmental sustainability policies in the global airline industry. *Journal of Cleaner Production*, 271, 123000. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652620330456?via%3Dihub>
- Baxter, G. (2022). Assessing the Carbon Footprint and Carbon Mitigation Measures of a Major Full-Service Network Airline: A Case Study of Singapore Airlines. *International Journal of Environment, Agriculture and Biotechnology*, 7(5). <https://doi.org/10.22161/ijeab.75.9>
- Blaszkiwicz, S. (2017, November 14). *Do Good, Be Great: 5 Competitive Advantages of Corporate Social Responsibility*. GetApp. Retrieved from <https://www.getapp.com/resources/advantages-of-corporate-social-responsibility/>
- Boeing. (2023, March 23). *Japan Airlines Selects 737-8 to Grow Sustainable World-Class Fleet*. Boeing. Retrieved from <https://boeing.mediaroom.com/2023-03-23-Japan-Airlines-Selects-737-8-to-Grow-Sustainable-World-Class-Fleet>
- British Airways. (2022). *BA Better World 2022 Sustainability Report*. Retrieved from <https://basustainabilityreport2022.co.uk/>

- Bubpate, J., & Worasuwanarak, B. (2019). *Thai Airasia aircraft selection*. *International College Suansunandha Rajabhat University Thailand*. <https://ssruic.ssru.ac.th/useruploads/files/20190605/458e65e6d7a9b81922ee387c27e094398bce47e4.pdf>
- Genter, K. (2019, November 21). *Everything you need to know about carbon offsetting for your flights*. The Points Guy. Retrieved from <https://thepointsguy.com/guide/everything-you-need-to-know-carbon-offsetting-flights/>
- Johansson, E. (Ed.). (2022). *An Analysis of Sustainability Reporting Practices of the Global Airline Industry*. Department of Management, Faculty of Management and Economics, Gdańsk University of Technology, Gdańsk, Poland. <https://papers.academic-conferences.org/index.php/ictr/article/view/234/271>
- Karplus, A. (2022, November 4). *Singapore Airlines stays committed to environmental sustainability*. *Silverkris*. Retrieved from <https://www.silverkris.com/airline/news-from-sia/singapore-airlines-stays-committed-to-environmental-sustainability/>
- Malaysia Airlines. (2022, June 5). *Malaysia Airlines Flies First Passenger Flight with Neste MY Sustainable Aviation Fuel Supplied by PETRONAS*. Malaysia Airlines. Retrieved from <https://www.malaysiaairlines.com/my/ms/mh-media-centre/news-releases/2022/malaysia-airlines-flies-first-passenger-flight-with-neste-my-sustainable-aviation-fuel-supplied-by-petronas.html>
- Nakornkao, N., & Mongkalig, C. (2022). Food Waste Management from the Airline Caterers. *ENGINEERING ACCESS*, 8(1), 75. <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/mijet/article/view/245186/166996>
- Pertiwi, Vidya Imanuari and Harmawan, Bagus Nuari. (2022). Tourism Management Issues and Its Relationship with the Sustainable Development Goals. *Jurnal Borneo Administrator*, 18(1), 51-64. <https://doi.org/10.2428/jba.v18i1.997>
- Perryman, M., Besco, L., Suleiman, C., & Lucato, L. (2022). Ready for take off: Airline engagement with the United Nations Sustainable Development Goals. *Journal of Air Transport Management*, 103, 102246. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0969699722000667?via%3Dihub>
- Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2006). The link between competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard business review*, 84(12), 78-92.
- Lim, J., C. (2023, March 8). *Thai VietJetAir to focus on international routes; plans all-Boeing fleet by 2024*. Aerotime Hub. Retrieved from <https://www.aerotime.aero/articles/thai-vietjetair-to-focus-on-international-routes-plans-all-boeing-fleet-by-2024>
- Loh, C. (2023, May 13). *First Of Two "New" Airbus A350s Delivered To Thai Airways*. *Secret Flying*. Retrieved from <https://simpleflying.com/first-of-two-new-airbus-a350s-delivered-to-thai-airways/>

- Rahman, M. S. (2011). *Differentiation of services to achieve competitive advantage: airlines meeting the needs of the physically challenged persons* [Southern Cross University]. <https://researchportal.scu.edu.au/esploro/outputs/doctoral/Differentiation-of-services-to-achieve-competitive/991012820864702368>
- Thai Airways. (2019). *SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORT*. Thai Airways. Retrieved from <https://ir.thaiairways.com/sustainable-development-report/>
- Thai Airways. (2023). *THAI Voluntary Carbon Offset Program*. Retrieved from https://www.thaiairways.com/en/plan/carbon_offset/carbon_offset.page
- United Nations. (2017). Work of the Statistical Commission pertaining to the 2030 Agenda for Sustainable Development: resolution / adopted by the General Assembly. In *United Nations Digital Library*. Retrieved from <https://digitallibrary.un.org/record/1291226>
- Wang, H. (2014). Theories for competitive advantage. In H. Hasan (Eds.), *Being Practical with Theory: A Window into Business Research* (pp. 33-43). Wollongong, Australia: THEORI. http://eurekaconnection.files.wordpress.com/2014/02/p-33-43-theories-of-competitive-advantage-theori-ebook_finaljan2014-v3.pdf
- World Health Organization. (2015). *Health in 2015: from MDGs, millennium development goals to SDGs, sustainable development goals*.
- Vicente, P., Sampaio, A., & Reis, E. (2020). Factors influencing passenger loyalty towards public transport services: Does public transport providers' commitment to environmental sustainability matter? *Case Studies on Transport Policy*, 8(2), 627–638. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S2213624X20300146>
- Yusaf, T., Fernandes, L., Abu Talib, A. R., Altarazi, Y. S. M., Alrefae, W., Kadirgama, K., Ramasamy, D., et al. (2022). Sustainable Aviation—Hydrogen Is the Future. *Sustainability*, 14(1), 548. MDPI AG. <http://dx.doi.org/10.3390/su14010548>

PROFESSIONAL DEVELOPMENT FOR NOVICE TEACHERS IN THE RURAL AREA

Panuwat Waiyaworn¹

Punyapa Saengri²

Pornapit Darasawang³

Abstract

As professional development (PD) is regarded as a crucial process to develop qualified teachers which in turn brings about quality education, this study aims to understand how novice teachers in the rural area of Thailand go through professional development process in order to continue to improve themselves. A narrative inquiry approach was employed to unfold the story of three novice teachers who were purposively selected to participate in the three-phase semi-structured interviews. The findings reveal that the participant's taking part in formal and informal PD, either related or unrelated to the English language subjects they are teaching because they have additional tasks assigned by the school. The study also reveals that the participants take self-initiation to further develop themselves based on their own needs to improve themselves from various PD activities in order to work more effectively in class. The participants also reported the benefits of PLC and problems they face in relation to PD. They were concerned more about the knowledge learned from the training would benefit the students even though it does not help with career advancement. Evaluation and mentoring process was also reported as a link to the PD. The recommendations from this study include considering the needs of the novice teachers when designing PD training, encouraging community of practice using PLC, and providing quality online training programs.

Keywords: Professional Development/ Novice Teachers/ Rural Area/ Qualified Teachers/ Quality Education

Introduction

Education is quintessential for everyone. Having quality education is one of the sustainable development goals (SDGs), aiming to provide equal access to learning opportunity, treat all learners with equity in learning environment, value all students regardless of individual differences, and promote lifelong learning for all (United Nations, 2015). The supply of adequate qualified teachers with proper education and professional development to suit the number of students is also a crucial target for quality education. However, the shortage of qualified teachers has been a serious problem among Thai primary

¹ School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi

² School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi

³ School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi

and secondary schools (Lathapipat & Sondergaard, 2016). The World Bank study finds that some small schools in the rural area of Thailand have less than one teacher per classroom and those teachers have to cover several more subjects or grade levels than those in bigger schools. Another study reveals that small upcountry schools in Thailand are allocated teachers with lower qualifications and teaching experience (Sondergaard, 2015). Additionally, schools in rural areas often face the challenge of having teachers with lower English proficiency levels. This is particularly common among Thai teachers, including novice teachers, who struggle to reach the targeted B2 proficiency level (Franz & Teo, 2018). However, despite their willingness to improve, these teachers encounter various obstacles such as heavy teaching loads, administrative tasks, financial constraints, unrelated responsibilities, time constraints, and limited access to learning materials and resources (Kanokorn, Pongtorn, & Somjai, 2012; Klinkerd, 2015; Wichadee, 2012).

To cope with the issues, the Office of the Basic Education Commission (OBEC) has made an attempt to increase the quality of teachers by working with universities to provide more effective teacher education for pre-service teachers and on-going professional development to in-service teachers. OBEC has also set a clear specification that those who desire to apply for a position in a public school have to hold at least a bachelor's degree in education and a teaching license. They have to undergo two induction years to have an intensive preparation and development to reassure that they meet the minimum standards. After that, teachers are required to continuously develop themselves to maintain their knowledge and skills according to their appointed position. Recently, the novel academic rank classification system has just provided new guidelines for teachers to conduct performance agreement (PA) for their professional and student learning development (Erawan, 2021). Regarding the OBEC's provision and guidelines for professional development, the aim of this research study is to investigate how novice teachers in rural areas enhance their qualifications through professional development opportunities.

Objective

This study aims to understand the professional development process of novice teachers in the rural area of Thailand and how these teachers develop themselves to maintain their subject content knowledge and pedagogical skills to meet all necessary requirements and provide quality education to their learners at the same time.

Review of literature

Professional development (PD), sometimes referred to as professional learning, can be defined as the process of accumulating skills and knowledge to make changes in their teaching and meet the needs of students (Mushayikwa & Lubben, 2009). PD is also perceived as “uptake of formal and informal learning opportunities that deepen and extend teachers’

professional competence, including knowledge, beliefs, motivation, and self-regulatory skills” (Richter, Kunter, Klusmann, Lüdtke, & Baumert, 2011, p. 116). The formal professional development can be described as activities that are sponsored and designed in a structured settings to reach a certain educational objective and may be arranged by educational institutions in a formal venue, for example, graduate courses conferences, workshops, and seminars (Feiman-Nemser, 2001). Informal professional development is initiated by the teachers themselves to fulfil personal needs. It may occur in working hours or free time. The informal learning activities may include observation, trial and error, asking for help, discussion with colleagues, listening to stories, reflecting on a day's events or reading journals and research papers (Desimone, 2009).

Various educational departments in Thailand have attempted to increase teacher quality in different ways. The Office of the Education Council illustrated guidelines for teacher to follow in order to maintain their professional competence such as attending seminars held by in and out-off school context, studying for a postgraduate degree, having supervision, and forming teams for learning and practice (Office of the Education Council, 2015). Moreover, OBEC encourages teachers to continuously develop themselves by providing scholarships for teachers to pursue higher degree, arranging online training courses, and supporting professional learning community (PLC), a group of individuals of the same profession, by meeting, sharing knowledge, and learning from more experienced teachers to improve their teaching skills and knowledge (Meesuk, Wongrugsu, & Wangkaewhiran, 2021). However, it is argued that the PD system in Thailand is obscure due to the lack of collaboration and authority of teachers and teacher training institutions (Jamjuree, 2017).

During the initial years of teaching profession, the novice teachers may experience anxiety and difficulty in handling several challenges they experience at the personal and professional level as they try to address students’ diverse needs (Borman & Dowling, 2008). They might be worried about classroom management (Melnick & Meister, 2008). At the same time, due to the lack of experience, novice teachers are inclined to be inflexible, finding it difficult to improvise or change plans to suit students’ needs and behavior (Featherstone, 1993).

Avidov-Ungar and Herscu (2020) conducted research to investigate the perception of teachers in different periods of working life on professional development. The findings reveal that new teachers passionately desire to reach professional learning goals that go beyond the classroom management. They prefer to learn from workshops, which offer more active learning experiences. The teachers also suggest that course content should be related to teachers’ needs. Staudt Willet (2023) investigated how early career teachers use social media to form their professional network. The results reveal that the teachers use social media platforms such as Facebook, Instagram, YouTube or Pinterest to support their instructional practices and keep them connected to other teachers. Social media help these

new teachers make changes in their teaching practices, supply teaching resources, as well as dealing with the conflict of beliefs.

Taking into account the aforementioned challenges and difficulties new teachers might encounter in the beginning of teaching profession, teacher professional development seems to be one of the key factors to help teachers cope with those complexities as it may help improving teachers' content knowledge, enhancing their teaching practices to reach desired standards, facilitating growth of teachers' understanding of themselves as teachers, and directly affecting students' outcomes (Creemers, Kyriakides, & Antoniou, 2013). Nevertheless, how new teachers in the remote area develop themselves in the beginning of their teaching years is underexplored. Thus, this study attempts to fill the gap by gaining insights into the way novice teachers go through professional development process in the beginning years of their teaching in order to understand how they deal with professional requirements, identify PD needs, how they manage their professional learning process, and the benefits of PD, and the problems related to PD process.

Methods

A narrative inquiry approach was employed in this study (Barkhuizen, 2020). A narrative is a story told by teachers that depicts how they went through teacher development process in their early years in the teaching profession when they have to adjust themselves in the schools, encounter challenges, and try to meet the requirements for assistant teachers in order to pass the evaluation to get promotion to become teachers. The stories told are not only the explanations of what they do, but also the reflection of their perceptions and assumptions that play roles upon their professional learning and teaching as well as their professional lives.

1. Participants and Context

Three Thai teachers who teach English as a foreign language in secondary schools in the northeastern part of Thailand were purposively selected. The screening questionnaire was employed to seek participants who fit the following criteria and were willing to participate in the interview. The criteria include currently teaching English in secondary public schools in a province, holding a bachelor's degree with a teaching license, accomplishing their two-year induction program, no more than five years of teaching experience (one year of teaching practicum, two induction years, and less than two years as a teacher), not having a master's degree or currently doing a master's degree, taking part in professional learning community (PLC), involving in professional development activities/programs and/or other training sessions required by the novel academic rank classification, and having submitted their first performance agreement (PA) in January, 2022 before the data collection took place.

2. Instrument and Data Collection Procedures

Semi-Structured Interview: The data collection for this study included three-phase semi-structured interviews ranging over 6 months from around May – October 2022 with two-month intervals for each interview. The first-round interview was held to collect the participants' life history and experiences in teaching and learning prior to teach in their schools in order to reveal the longitudinal process of the PD experiences, previous PD activities, the significant PD activities, and the reasons why they need to take part in the PD activities. The second and the third-round interviews were held based on the researcher's understanding of the data from the first interview to explore teachers' lives and experiences in the school during the semester to find out about their on-site and online professional teaching and learning, situations from which they learned and how they monitor their learning, the reflections after participating in professional learning activities and how they implemented the knowledge into classroom, emerging challenges, what encouraged them to develop professionally, and how they found such factors encouraging. All the interviews were conducted in Thai to allow participants to express themselves comfortably. All interviews were video-recorded with permission from the participants. The interview protocol and the ethical research conduct was approved by King Mongkut's University of Technology Thonburi's Institutional Review Board (KMUTT's IRB) before operation. IRB number KMUTT-IRB-COA-2022-026. Pseudonyms were used for the purpose of maintaining participants' personal information and privacy.

Performance Agreement: According to the requirement of professional accreditation, teachers have to submit their professional development plan, so-called performance agreement (PA), once at the beginning of every fiscal year. The researcher asked for the permission from the participants to share their first and current PA of the fiscal year 2022 submitted in January 2022 as reference and evidence of teachers' development needs, plan and self-report of their development and use the information to generate the questions for the interviews.

3. Data Analyses

All the interviews were transcribed and coded thematically (Miles, Huberman, & Saldaña, 2014). Data from each interview were coded in three rounds. In the first round of coding, transcripts were closely read and reread, then coded to portions of data containing ideas related to teachers' taking part in professional development, either assigned or self-initiated. In the second round, the data was analyzed from each teacher individually to problems related to professional development. The final round of coding involved revising, merging, deleting, and reorganizing the codes generated to form teacher narrative accounts which are presented in the following section. The final data was sent back to the participants to review and confirm in order to minimize the incorrect and misinterpretation of the data.

Results

Daniel

Daniel's PD is related to his works, and it is suggested by his boss. Even though the training is not really related to his teaching, he finds that it is useful somehow because being a teacher, he has to deal with different things. And involving in such the PD activities may help to develop his teaching and know how to do the assigned tasks.

The director will assign us to take part in training courses. If the course is related to my duty, I have to do it. I don't reject it I don't have to be interested in the training. ... I have to understand how to do my job so I can do it successfully. And if it is a teacher's work, it will help our students in some ways for sure (Interview 1).

In the first interview, Daniel reports his desire to improve himself in several areas. He tends to find new teaching techniques from different sources such as Facebook and websites. He also searches for the information he doesn't know from YouTube. He also reports that he always finds opportunity to improve his English language skills. He makes use of several online courses in different platforms.

Now, I follow some Facebook pages ... I get several interesting teaching ideas from Facebook. I also adapt some worksheet from Facebook. Sometimes, they will share the link to websites that offer the content and materials in every subject. ... I also learn some grammar points that I am going to teach from YouTube ... I think it can work well in my class. I never did it before. That's why my classes seem boring (Interview 2).

He is involved in PLC, both outside and inside the schools. The new ideas about teaching have been shared in the PLC training. At school, PLC is used to encourage teachers from all the subjects to share their problems and get solutions from colleagues. Then each teacher will try out the solutions with their students. The solution and process of how to deal with the problems will be shared in the next PCL. The most effective one will be regarded as the best practice and other teachers can adopt it to their class.

Sometimes, we joined PLC. I will raise the problem I face, and then other teachers give me advice. ... We will plan to solve it together. ... If it works, we report it back to the supervisor. ... I feel so good after taking part in it. ... I feel relieved when knowing that I am not alone. I have more connection and more-experienced colleagues who I can talk to (Interview 1).

He reveals the challenges of his school which is related to environmental deprivation where educational technology and access to the internet is not well-set. This prevents him from implementing what he has learned in his class.

After I took part in some online training, it doesn't work because our school doesn't have enough computers. My students are not familiar with technology (Interview 2).

Daniel already passed the promotion to become a teacher. To him, the review process was very helpful. The constructive comments from the reviewer encourage him to continue to improve himself.

They gave advice and compliments. ... At first, I felt anxious about the evaluation. Now, I have to thank them for their kind and supportive evaluation. I felt so good that they gave straightforward advice. ... It made me believe in myself that I can improve myself bit-by-bit (Interview 3).

Jessica

Jessica's PD relates to developing the subject content knowledge and teaching techniques, which are assigned by her principal. She feels that the PD she was assigned to take part in is not enough for her because it excludes the understanding of her students. She believes that she can develop the subject content knowledge by herself, and she wants to do more on learning how to understand the students. Therefore, she wants to further develop herself by having a higher degree in guidance and counseling psychology.

The training that I was assigned to join was mainly about subject content knowledge and basic teaching skills. ... I want to learn more about psychology. I think it will help me take care of my students. For the content and teaching skills, I think I can learn by myself. ... It is my desire to pursue my master's degree in guidance and counseling psychology, which will help me develop my students (Interview 1).

She is quite an active teacher who regularly join teacher training activities. She finds that PD is an eye-opening experience giving useful teaching techniques and activities that work well to promote students' participation in her class as well as solving classroom problems.

I always join the training.... The training broadened my horizon. I got many new techniques. ... And it's just right to respond to my needs which are to solve the problems in class (Interview 1).

Jessica also finds the opportunity to learn from everywhere from different sources in order to solve the problems she faces. Her learning also happens when she talks to her colleagues with whom she feels secure to work.

I think as a teacher we should always learn by ourselves. As I have kind and collaborative colleagues, it makes me feel comfortable when talking, learning and working with them (Interview 1).

She also spends her free time after work and during weekends to learn more from online platforms. She participates in online training courses to improve her English language skills and gain higher level of CEFR. With the certification from the courses she took, it brings back her motivation when she feels that she's having a teacher burnout. In the third interview, she indicates the benefits of the online PD during the COVID-19 pandemic as it

allows her to improve herself without leaving her learners. She thinks that PD should not affect her teaching and working hours.

Recently, my training was mainly in online platforms. I did it after work and during weekends to develop English language skills of English language teachers. It is good to prepare for CEFR test..... I got a certificate of attendance It makes me feel proud that I never stop learning. ... Taking part in teacher training is like setting a fire in my soul again (Interview 3).

... Now, technology is widely used to offer the online teacher training. ... We can spend all our time being with students (Interview 3).

Jessica's PD also took place in the virtual community, such as a Facebook group, to keep updated with training courses. Moreover, after she finds out that a specific course is interesting and useful, she tends to share the knowledge with other teachers. She also recommends and invites other teachers to take part in the course.

..., I attended training courses because my colleagues told me... If I found something interesting, I would share the knowledge with my colleagues as well and recommend the course to them (Interview 3).

She uses the PLC sessions to exchange her knowledge, experiences, and best practice with other teachers. She is more confident that she is developed when her PLC group received an academic visit and won an award from the Teachers' Council of Thailand. PLC helps her keep in touch with other teachers who are facing the same problem. This makes her feel that she is a part of a profession.

PLC helps me a lot when I use what my colleagues suggest to me in my class. I feel comfortable. It makes me feel like I am not walking alone (Interview 2).

Her PD also takes place in the classroom observation and mentoring session with the authority. She feels that she is more active in the mentoring session and perceives the mentoring session beneficial as she takes it as a reflection of her performance for further development. She said that when she received some constructive feedback or a good tip from the mentors, she tended to share it with other teachers and encourage them to use it in their class as well.

There is more intense classroom observation every week in my school, followed by a mentoring session. It makes me feel better and more energetic. I keep improving myself according to the advice from the administrators. I'm not stressed. Instead, I am very pleased about it. When it works, I will also share it with other teachers (Interview 2).

Some of her PD are initiated from the mentoring session. For example, after being suggested to use more English in class, she decides to find way to use more English in her class.

The observers suggested me use English language more in class. ... I will ask my friends and search for more information about how to include more English in my class (Interview 2).

She mentions some challenges to use her knowledge after PD. For example, a large number of students in class prevents her from implementing ICT in class because not every student has a device and it is difficult to do some activities when there are a lot of students in a limited space without enough tools.

In EFL classes, I want to use ICT tools, but there are not enough for all the students. Some students don't have smartphones. ... There is not enough space for them to move in some active learning activities. (Interview 3).

Marina

Marina's PD relates to her teaching and professional advancement. She also works as a supply officer as well as finance and accounting officer of her school, so she is always assigned to participate in the related training. However, she finds that those trainings can indirectly help students since teachers have to make sure that everything at school is managed effectively.

I think it is also important. Even if there is nothing [assigned training] about my teaching, these tasks may help my students in some ways. I feel tired sometimes ... One thing that motivates me to keep improving is that I want to get a higher academic rank ... (Interview 1).

Nevertheless, when she is asked about her personal needs for professional development, she says that she wants to learn more to improve her teaching and learning management in order to help her learners to learn effectively.

What I really want to learn is about teaching and learning management because there are a lot of new teaching methods to teach. I think it will help my students learn better and understand things easily (Interview 1).

She tends to attend online training courses to improve her pedagogical knowledge in order to understand her students more with the hope that her students can turn to her when they have problems or have no one to talk to. She also wants to update her online teaching skills. She also reports her personal desire to learn by herself if the topic is of her interest.

I took an online course to learn about psychology and counseling because nowadays the teenagers need someone whom they can trust and who really understands them and gives them advice. I want to be the one who can help them.... (Interview 2).

I learned how to teach an online class by using Google Classroom. I am a teacher who grows up in the digital age, so I should be able to deal with technology. ... It's interesting so I keep on learning by myself. (Interview 2).

She also improves her teaching skills using the online platforms such as YouTube, Twitter and Facebook to search for some ideas and examples of how to teach, read stories from webpages and teachers' posts, use them as a guideline to plan her lesson, as well as sharing teaching techniques and experience in her virtual community.

I try to look for the ideas of how to teach, and what I can do in the class from YouTube, Twitter and Facebook... I will adapt and apply it with my class... I also read from many pages in Facebook to get the ideas because there are many teachers who share their experience and techniques that work in their class. (Interview 2).

She also takes part in PLC in an informal manner. It happens when she has daily conversation with colleagues. They talk about how to deal with students and classroom problems. The conversation allows them to share their normal practices that work well with students. This conversation also generates the needs of professional development.

I also take part in PLC with other teachers at school, but it is informal. We talk to each other. ... Different teachers with different good techniques. ... The teachers in my school are so active. They also encourage each other to take part in training sessions, and always exchange their experiences afterward (Interview 2).

Marina reveals that the available training courses for her are not relevant to what she wants to improve, and they are too simple. Even though they are applicable to her teaching, she still needs to dig deeper to the core of the concept and its application. She also says that she needs a longer training course if it gives her practicable techniques and skills.

They [available courses] are not what I want to know. ... Generally, they do just easy and basic topics. I want it to be specific, intense and in-depth. ... Not just attending in the morning and then go back home empty-handed (Interview 3).

In the last interview, Marina also reveals that even though professional development may "not directly" decrease the level of negative emotions at work, it makes her realize that her voice is heard and feels released because she is surrounded by professionals who have the same PD needs or face the same challenges and problems.

Joining training and PLC may not directly reduce the level of stress. But when I am among the colleagues who want to know the same thing, have the same challenges, and face the same problems and anxiety, at least I have someone to talk to. This makes me feel more comfortable (Interview 3).

Discussion

As new teachers, the participants are assigned to do additional tasks, so they are assigned to join the training related to the administrative jobs. From the findings, they understand multiple roles of a teacher who has to be responsible for both teaching and other jobs to ensure the effective operation of the school. Therefore, the participants realize

the usefulness of the assigned PD and are willing to join the training even though it is irrelevant to English language teaching. In addition to their PD requirements, all the participants are willing to further develop themselves. The findings show that the participants don't merely focus on career advancement. Their attention is paid more to their students.

Facebook, Twitter and YouTube were reported as the platforms that serve the participants' needs for PD. New teachers make use of social media to enhance teaching performance and provide teaching materials, as well as getting support from other professionals who have the same problems. The use of informal training through social media and online platforms may help confirm that teachers use social media to deal with unfamiliar instruction when there are no relevant formal PD activities (Avidov-Ungar, Hadad, Shamir-Inbal, & Blau, 2023). According to Staudt Willet (2023), social media platforms could be used to support pedagogical practices and keep new teachers connect to other teachers as it allows teachers to share their contents in form of texts, pictures, videos and links, create groups of people who are interested in a certain topic, give comments or even interact in the active conversation.

PLC has shown to be a crucial learning experience for novice teachers in the rural area. PLC may happen informally when teachers talk to colleagues or more formally as in the school meeting. PLC is reported to help increase the sense of unity in the profession as it encourages the participants to work collaboratively in a team where teachers can freely exchange their teaching experiences, adopt it to their class, report the results to the group, and give each other a compliment on the success. These findings are also reported by Chookhampang (2017) that PLC brings about a good impact on the teaching profession and the learners. Professional evaluation processes such as mentoring session and reviewing process has found to be the situation where PD can take place. The participants valued constructive feedback from the mentors and those feedbacks encourage them to continue to improve more. They reported that some of their PD are initiated from the mentoring session.

The findings also shed some lights on the problematic issues of the participants' PD process. The participants mention environmental deprivation such as a shortage of ICT devices and poor access to the internet, and large classes as factors that prevent them from applying the knowledge gained from the training. This confirms the challenge of Thai teachers who teach in rural area (Sondergaard, 2015).

In sum, the study reveals how the novice teachers' development process takes place formally and informally, and some of them may not be relevant to the English language subjects that they are teaching because they have to be able to deal with additional tasks assigned by the school effectively and successfully. The findings also point out that these novice teachers take their own initiation to self-direct their PD in relation to

their needs to improve themselves from various activities and from different learning sources in order to enhance the effectiveness of their teaching. The benefits of PLC such as promoting teachers' collaboration, enhancing discussion on problems in class, and increasing a comfortable working environment and the problems related to PD are also reported. The study also reveals that novice teachers participate in PD training not only for career advancement but also for the benefits of students' learning.

Recommendation

From the findings, there are a few recommendations for professional development as follows. Teacher training institutions and authorities who provide formal PD should take into account teachers' needs by having a collaboration between training agencies and teachers to cooperatively design the training. As novice teachers tend to use online platforms to support their teaching, the departments concerned should produce the online learning resources such as online training courses, formal and informal instructions, or digital learning contents in relation to both pedagogical practices and teachers' additional tasks. Moreover, the quality of the online resources and courses should meet the standard of PD requirements. Community of practice, PLC in this case, should be supported to enhance teachers' collaboration in improving teaching and students' learning achievement as in PLC teachers are comfortable to work with their colleagues in a supportive environment. Moreover, this study sheds the light on the importance of professional evaluation that evaluation and mentoring should be encouraged in all schools as a part of the PD through constructive feedbacks which enable the novice teachers to reflect on their performance and know how to develop themselves.

Future research could further investigate the professional development process of teachers who teach in different educational contexts in the different periods of teaching profession in relation to other constructs, for instance teacher identity or teacher self-efficacy. Longitudinal study should be conducted to understand the roles of PD process on the transformation of teachers through time.

Acknowledgement

We would like to express our sincere gratitude to the School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi, especially the Department of Language Studies, for the support of this research.

References

Avidov-Ungar, O., & Herscu, O. (2020). Formal professional development as perceived by teachers in different professional life periods. *Professional Development in Education*, 46(5), 833-844.

- Avidov-Ungar, O., Hadad, S., Shamir-Inbal, T., & Blau, I. (2023). Formal and informal professional development during different Covid-19 periods: the role of teachers' career stages. *Professional Development in Education*, 1-17.
- Barkhuizen, G. (2020). Core Dimension in Narrative Inquiry. In J. McKinley & H. Rose (Eds.), *The Routledge handbook of research methods in applied linguistics* (pp. 188–198). Routledge.
- Borman, G. D., & Dowling, N. M. (2008). Teacher attrition and retention: A meta-analytic and narrative review of the research. *Review of Educational Research*, 78(3), 367–409.
- Chookhamphang, C. (2017). Professional Learning Community. *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*, 23(2), 1-6.
- Creemers, B., Kyriakides, L., & Antoniou, P. (2013). *Towards the Development of a Dynamic Approach to Teacher Professional Development*. London: Springer.
- Desimone, L. M. (2009). Improving impact studies of teachers' professional development: Toward better conceptualizations and measures. *Educational Researcher*, 38(3), 181-199.
- Erawan, P. (2021). A novel academic rank classification. *Silpakorn Education Research Journal*, 13(1), 1-8.
- Featherstone, H. (1993). Learning from the first years of classroom teaching: The journey in, the journey out. *Teachers College Record*, 95(1), 93–112.
- Feiman-Nemser, S. (2001). From preparation to practice: Designing a continuum to strengthen and sustain teaching. *Teachers College Record*, 103(6), 1013-1055.
- Franz, J., & Teo, A. (2018). 'A2 is normal' – Thai secondary school English teachers' encounters with the CEFR. *RELC Journal*, 49(3), 1-17.
- Jamjuree, D. (2017). Teacher training and development in Thailand. *Journal of Research and Curriculum Development*, 7(2), 7-19.
- Kanokorn, S., Pongtorn, P., & Somjai, M. (2012). Teacher development program to enhance learning competency for small primary schools in Thailand. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 69, 1052-1058.
- Klinkerd, M. W. (2015). Professional development of primary English teachers: Needs and problems. [Unpublished master's independent study]. Thammasat University.
- Lathapipat, D., & Sondergaard, L. (2016, October 4). Thailand's small school challenge and options for quality education. In *East Asia & Pacific on the Rise*. <https://blogs.worldbank.org/eastasiapacific/thailand-s-small-school-challenge-and-options-qualityeducation>
- Meesuk, P., Wongrugsu, A., & Wangkaewhiran, T. (2021). Sustainable teacher professional development through professional learning community: PLC. *Journal of Teacher Education for Sustainability*, 23(2), 30-44.

- Melnick, S. A., & Meister, D. G. (2008). A comparison of beginning and experienced teachers' concerns. *Educational Research Quarterly*, 31(3), 40–56.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldaña, J. (2014). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook* (3rd ed.). California: SAGE Publications, Inc.
- Mushayikwa, E., & Lubben, F. (2009). Self-directed professional development – Hope for teachers working in deprived environments? *Teaching and Teacher Education*, 25(3), 375-382.
- Office of the Education Council. (2015). Status of production and development of teachers in Thailand. Bangkok: Office of the Education Council, Ministry of Education.
- Richter, D., Kunter, M., Klusmann, U., Lüdtke, O., & Baumert, J. (2011). Professional development across the teaching career: Teachers' uptake of formal and informal learning opportunities. *Teaching and Teacher Education*, 27(1), 116-126.
- Sondergaard, L. M. (2015). *Thailand - Wanted: A quality education for all* (English). Washington D.C.: World Bank Group. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/941121468113685895/pdf/AUS13333-WP-3Jun2015-P146230-TH-PUBLIC.pdf>
- Staudt Willet, K. B. (2023). Early career teachers' expansion of professional learning network with social media. *Professional Development in Education*, 1-17.
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development* (A/RES/70/1). Department of Economic and Social Affairs. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Wichadee, S. (2012). Factors related to professional development of English language university teachers in Thailand. *Journal of Education for Teaching*, 38(5), 615-627.

RESEARCH ON THE APPOINTMENT SYSTEM OF PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN CHINA

Yingqing Mao ¹

Suttipong Boonphadung ²

Abstract (bold)

The main body of teaching in the school is the teacher, who undertakes the front-line work tasks and is an indispensable part of the school. A complete teacher appointment system can not only improve the treatment of teachers, but also improve the enthusiasm of teachers to work, thereby improving the quality of teaching in schools. With the reform of China's public elementary and middle school teachers' appointment system, some problems gradually appeared in the process of implementing the primary school teacher's appointment system. Based on the purpose of promoting the improvement of the teacher's appointment system in public primary and middle schools, this paper adopts the literature method and interview method in the study of the teacher's appointment system to understand the current situation of the public primary and secondary school teacher's appointment system and the problems existing in management and use, and analyze the reasons. Furthermore, this paper aims to put forward specific and resolvable strategies.

Keywords: Primary and Secondary School Teacher, Teacher Appointment System

Introduction

The appointment system is a system in which educational administrative departments or schools hire teachers through certain contracts. At present, the appointment system of primary and secondary school teachers in many countries mostly adopts the appointment system. Since the promulgation of the Resolution of the Central Committee of the Communist Party of China on the Reform of the Educational System in 1985, China has gradually implemented the principal responsibility system in primary and secondary schools. As one of the supporting measures of the principal responsibility system, the faculty appointment system has also moved from trial implementation to promotion (Lin Shouzhong, 1999). However, just like many reforms in human history, although the motivation of the reform is to correct the shortcomings of the old system, the results of the reform often result in some new problems due to poor policy implementation or overcorrection. In the process of the transformation of China's teacher appointment system

¹ Student of Master Program in Educational Management at Suan Sunandha Rajabhat University

² Asst Prof. Dr. in Educational Management at Suan Sunandha Rajabhat University

from the assignment system to the employment system, many new problems have also emerged, which are not unrelated to the difficult situation in the implementation of the principal responsibility system in China (Feng Weidong, 2014). Therefore, it should be meaningful to reflect on the current teacher appointment system in China, analyze the problems existing in the current teacher appointment system, find out the reasons and countermeasures, and this is also the purpose of this article.

Objective(s)

1. To investigate the current situation of the teacher appointment system in public primary and secondary schools in China.
2. To find out teachers' understanding about the ownership of teacher's recruitment rights.
3. To analyze the current situation and existing problems of the employment system, formulate strategies to improve the employment system for primary and secondary school teachers, and promote the educational development of public primary and secondary schools.

Review of literature

1. Concepts and theories about the teacher appointment system

1.1 Definition of teacher appointment system. The definition of "appointment" is interpreted as hiring to hold a certain position or task. "System", Cihai refers to the rules that requires members to abide by and act accordingly to certain procedures; the second refers to the political, economic and cultural system formed under certain historical conditions. Specifically, the definition of the appointment system can be understood as an important personnel management system that, on the basis of equality and voluntary, the school or the educational administrative part set up posts according to the needs of teaching, and employ citizens with teacher qualifications to hold the corresponding teaching positions (Cihai, 1980).

1.2 Types of Teacher Appointment System in Public Primary Schools in China
Types of teacher employment system for public primary and secondary schools in China.
Civil servant teacher: In China, it usually refers to the establishment of organizational institutions and the quota of personnel and the allocation of posts. The amount of financial allocation is formulated by the establishment departments of institutions at all levels, and the financial departments allocate funds accordingly, which is usually divided into administrative establishment, public establishment and public welfare posts.

Annuity system: This also refers to the "special establishment" teachers, by the district education bureau unified recruitment, not included in the business establishment

management, the implementation of labor contract management teachers. It is a kind of short-term teacher in the form of employment system, and the contract period is generally three years or five years. In terms of social security and the establishment of teachers are different. At present, the biggest gap between the establishment of teachers and annuity teachers is the amount of pension received after retirement.

Temporary contract system: Temporary contract teachers, also known as extra teachers, are those teachers employed by the government education system in addition to the financial allocation. The extra teachers are temporary teachers. To sum up, in this study, it can be understood that the employment system for public primary and secondary school teachers in China is divided into three kinds: establishment teachers, annuity teachers, and temporary contract teachers. According to the different types of employment contract, teachers in the recruitment requirements, performance pay, promotion, social security, etc. The focus of this paper aims to find out the teacher employment system and performance evaluation and teacher training system related gap and problems in the current system, and put forward solutions to these problems.

2. Related research

2.1 International Research Status. There is quite a lot of research content and literature on improving the primary school teacher appointment system throughout the world. Some of the key findings and recommendations of this study include: Strengthening the selection process: Improving the selection process for elementary school teachers can help ensure that only the most qualified and capable candidates are appointed. This can be achieved through the use of a variety of assessment tools, including interviews, written tests and classroom observations (Ladd, Sorensen, 2018).

Provide ongoing training and support: Providing ongoing training and support to primary school teachers helps to improve their skills and knowledge, which ultimately benefits their students. This can include professional development opportunities, mentorship programs and mentoring (OECD, 2013).

Offer Competitive Salary and Benefits: Offering competitive salary and benefits helps attract and retain high-quality elementary school teachers. This can include salary increases based on performance, health insurance, retirement benefits and other perks.

Encourage teacher collaboration and teamwork: Encouraging collaboration and teamwork among elementary school teachers can help improve teaching and student learning. This can be achieved through team teaching, peer tutoring and professional learning communities. Overall, the research suggests that improving primary teacher recruitment requires a multifaceted approach, including recruitment and retention strategies. By enhancing the selection process, providing ongoing training and support, offering competitive compensation and benefits, encouraging collaboration and teamwork, and

providing professional development opportunities, you can attract and retain the best teachers and ultimately improve student achievement.

2.2 China Research Status

China also has a large amount of research content and literature on improving the primary school teacher appointment system. Some of the key findings and recommendations of this study include: Strengthen teaching quality assessment: Teaching quality assessment should become an important part of the teacher appointment system. Teachers' teaching ability, professional knowledge and teaching dedication are assessed, and those who meet the standards are hired (Chen, Liu, 2017). Implementation of a differentiated appointment policy. Implement a differentiated appointment policy to ensure that primary school teachers with different teaching abilities and experience levels can be appointed. For example, newly hired teachers could be assigned to schools in rural or remote areas, while experienced teachers could be assigned to schools in urban areas. Improving teacher training: Teacher training programs should be improved to ensure that primary school teachers have the skills and knowledge to teach effectively. Training programs should cover a wide range of topics including teaching methods, classroom management and student assessment (Guo Shuyu, 2020).

Encourage teachers to innovate: Elementary school teachers should be encouraged to innovate and try new teaching methods and approaches. Teachers who can develop innovative teaching practices should be recognized and rewarded.

Strengthen teacher evaluation: conduct regular teacher evaluation to ensure that primary school teachers are at a high level. Assessment results are used to identify areas for improvement for teachers and provide targeted support and training.

Overall, the research shows that comprehensive measures are needed to improve China's primary school teacher employment system, including teaching quality assessment, differentiated employment policies, teacher training, encouraging teacher innovation, and strengthening teacher evaluation.

Methods

1. Research object

There are currently about 80 staff members at Y Primary School in Suzhou, Jiangsu, China, including teachers, school administrators and other staff. This study will be based on interviews and surveys of these 80 staff members.

2. Purpose of the survey. The purpose of this paper's investigation is to understand the current situation of the employment system of teachers in public primary and secondary schools and the problems existing in management and use, analyze the reasons, and

propose specific and resolvable strategies. Through the analysis of questionnaires and literature, we can see the parts that need to be improved and how to improve.

3. Investigation method

3.1 Literature Analysis By searching the official websites of the Ministry of Education of the People's Republic of China and the Ministry of Education of various provinces, we searched for relevant national documents and policies related to the teacher appointment system, and screened out relevant documents and announcements. Carefully study policy documents such as "'Seven Questions" Reform of the Construction of Teachers in Colleges and Universities", "Teacher Recruitment Implementation of Dynamic Management", "People's Republic of China Teachers' Law", "People's Republic of China Education Law" and other policy documents. The part related to reform provides the policy basis for this study. By entering the keywords "primary and middle school teachers", "appointment system", "reform" and "reform issues" in multiple databases such as CNKI and Wanfang to search for relevant documents, use the CNKI e-study program of China National Knowledge Infrastructure to conduct a search for primary and secondary school teachers. The status quo of the system, Chinese and English literature are collected and sorted, and put through EBSCO, Proquest and other databases, Google Scholar, Baidu Scholar, Bing and other search engines on relevant international policies and the history and current situation of teacher appointment systems in other countries, etc. The data were collected and organized to provide a theoretical basis for this study.

3.2 Comparative study. The recruitment procedures for primary and secondary teachers in China are generally formulated by schools or local education departments. The basic requirements for entry, evaluation and performance standards, job security, and promotion systems are implemented according to the requirements of the recruiting unit. In contrast, Singapore's national conditions and China's have many similarities, and furthermore, China can gain a lot of inspiration and reference from the experience of Singapore's primary and secondary school teacher appointment system.

Results

This section will begin with exactly what the data showed and is presented in appropriate charts or graphs, etc.

1. Types of Primary and Secondary School Teacher Appointment System

After reviewing various documents, policy materials, and interviews with teachers and administrators, it is found that the current primary and secondary school teacher employment systems mainly include the following types: career establishment, annuity system, and temporary contract system. According to the national conditions of primary

school education, these three forms of employment system will still exist for a long time in the future.

2. Primary and secondary school teacher appointment authority department

The employment authority department refers to the relevant department responsible for the appointment of teachers, reflecting the division of labor between the state, local education administrative departments, and schools in the appointment of teachers. By analyzing the situation of the employment ownership of primary and secondary school teachers in China, it was studied whether the employment attribution has an impact on the employment of primary and secondary school teachers.

Primary and secondary schools are places where "semi-finished talents" are cultivated, and teachers are required to have a solid foundation in basic knowledge and the quality of caring for students. The work of basic education in China is led by the State Council, and governments above the county level conduct hierarchical management. However, in the recruitment process of primary and secondary school teachers, many teachers are still not clear about which party the right to appoint teachers belongs to. In this regard, the author distributed questionnaires to the teachers of Y Primary School in Suzhou, Jiangsu, and the results of the survey are shown in Table 1.

It can be seen from Table 1 that the teachers participating in the survey have different views on the department of teacher appointment rights. 85% of the teachers think that the teacher appointment rights belongs to the personnel department of the Education Bureau, and 11.2% of the teachers think that the teacher appointment rights belongs to the school. 3.8% of the teachers are not clear about which party the appointment rights belongs to.

Questionnaire on Ownership of Teacher Recruitment Rights		
Attributive subject	Number of respondents	Proportion%
Personnel Department of Education Bureau	68	85.00%
educational institution	9	11.20%
unclear	3	3.80%

Table 1

In fact, the issue of the ownership of primary and secondary school teachers has been clearly stated in the "Decision of the State Council on the Reform and Development of Basic Education" promulgated by the state in 2001: to improve the management of primary and secondary school teachers and principals according to the law. The education departments above the county level must carry out the work of qualification certification, recruitment and training of primary and secondary school teachers in accordance with the

law. To sum up, it can be seen that the authority of the employment of primary and secondary school teachers in China is the education administrative department above the county level. However, according to the survey, for individual, temporary contract teachers, the education administrative department usually appoints a third-party human resources company to manage them.

The right to appoint primary and secondary school teachers in China is in the hands of education administrative departments above the county level. The school summarizes the number of teachers required for each subject each year, and reports it to the higher education administrative department for approval. The education administrative departments in various regions organize the recruitment of teachers in a unified manner, and make choices according to the job requirements combined with the qualifications of candidates and teaching ability.

The employment of primary and secondary school teachers in China is managed by education administrative departments above the county level, and the relationship with the central government is not close. Basic education is the foundation of a country's national quality development. The central government should strengthen the macro-management of basic education, urge all regions to continuously improve the quality of basic education, and improve China's basic education system (Yang Yannan,2017).

3. Appointment Management in Teacher Appointment System

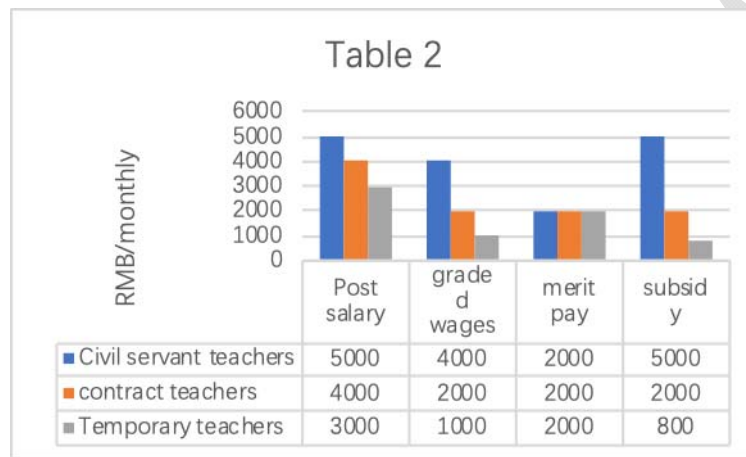
3.1 Salary of primary and secondary school teachers in China

The salary of teachers consists of four parts: post salary, salary scale salary, performance salary and subsidy salary. The basic salary is formulated in accordance with the unified national standard, the post salary is consistent with the job responsibilities, the salary scale salary is consistent with the teacher's performance and qualifications, and the subsidized salary includes special post subsidies and hardship area subsidies, which must be formulated in accordance with the national unified salary standards.

In order to balance the differences in teachers in various regions, China has issued many policy documents to encourage graduates to actively participate in education in remote and impoverished areas. For example: strengthen the implementation of the living subsidy policy for teachers in remote and extremely poor areas, and adopt different subsidies according to the degree of difficulty of the school. Gradually, the harder it is, the higher the status and treatment of teachers. Teacher salaries should be formulated with reference to the salary level of local civil servants to ensure that teachers' salaries are not lower than the average salary of civil servants. Implement a salary tilt system for extremely poor areas, and continuously increase the level of living allowances for teachers in these places. These policy documents issued by the state have played a positive role in balancing the differences in the level of teachers in different regions, increased the living allowances

for teachers in remote and impoverished areas, guaranteed their basic quality of life, and enabled them to work without worries.

However, through a questionnaire survey (Table 2), it was found that taking Suzhou Y Primary School in Jiangsu as an example, the salaries, benefits, and social security of primary and secondary school teachers in the same area will vary according to the type of their contracts, although the workload of teachers is the same, but due to the different types of contracts, the obvious gap in remuneration will cause teachers' psychological imbalance, which will also affect their teaching work. The education sector should pay attention to this issue.

Discussion

The appointment system for primary and secondary school teachers is an important part of the reform of the personnel system of primary and secondary school teachers in China. It is of great significance to strengthen the construction of primary and secondary school teachers and improve the quality of basic education. According to the research of this article, the author finds that there are still many problems and aspects that can be improved in the current teacher appointment system.

(1) Detailed recruitment requirements for primary and secondary school teachers

China primary and secondary school teachers in recruitment requirements are too rigid, although it has been in further reform, but after many excellent teachers have been hired at schools, and because of part-time degree and block in the door, this is in urgent need of education department in the teacher employment system recruitment system, weakening the rigid requirements, with rational allocation of education talent resources, optimize the structure of school personnel, improve education quality and educational efficiency as the core.

(2) To control the entrance of primary and secondary school teachers

At present, the recruitment of primary and secondary school teachers weakens the investigation of the ability of trial course, which is easy to make many teachers with poor practical teaching ability join the team of primary and secondary school teachers, thus affecting the quality of basic teaching. In the recruitment examination of primary and secondary school teachers, we should increase the investigation ratio of teaching ability, and observe the ability of the actual teaching and the adaptability of the applicant to meet the requirements of becoming qualified primary and secondary school teachers. (Zhang Xuxiang, Wang Junming, 2008) In the selection of examiners, teachers with extensive teaching experience should be selected to participate. In the interview process, they can observe and judge the comprehensive ability of the applicants based on many years of teaching experience, so as to give scientific and reasonable scoring results.

(3) Reform the performance-based pay system for primary and secondary school teachers

Performance-based pay is based on work tasks and job performance (Dong Ke, 2008) and aims to stimulate teachers' enthusiasm for work and pursue higher educational results.

The performance-based pay of primary and secondary school teachers in China consists of basic salary and incentive salary. The basic salary is formulated by the relevant departments at or above the county level, and the incentive salary is formulated by each school itself. In order to ensure the daily life of primary and secondary school teachers, the government can adjust the basic salary of primary and secondary school teachers in time according to the annual price increase. This may further improve the unity of contract teachers, so that teachers can get unified returns in performance and social security (Lin Shouzhong, 2022).

(4) Improve the promotion space for primary and secondary school teachers

Teacher promotion is an important way to motivate teachers. Drawing on the management methods of other countries, China can increase the promotion proportion of teachers in the promotion of primary and secondary school teachers, and not limit the future development of teachers with the number of teachers. In addition, in order to ensure the fairness and justice of the promotion of primary and secondary school teachers, the evaluation results must be signed by the evaluated teachers before taking effect. Teachers who have objections to the results shall have the right to request a review to the administrative department for education. The educational administrative department shall organize a working group to review the relevant work, verify the situation and make rulings again to ensure the fairness and reliability of the final result.

Recommendation

The appointment system of primary and secondary school teachers is an innovative product of the school personnel management system under the market economy system, which is of great significance to shaping world-class teachers and continuously improving the quality of basic education. Since the implementation of the Chinese school and secondary school teacher employment system, great achievements have been made. But from the perspective of development, the school and primary school teacher employment system is still far from the expected goal. This paper takes Suzhou Y Primary School as the research sample. Due to the lack of first-hand data collection and collation, and the low research level, there are still many deficiencies in this study. For example, the research on the development history of teacher employment system in China is not deep enough; there are few research data on primary and secondary schools. Therefore, the countermeasures and suggestions for improving the employment system of primary and secondary school teachers in China still need to be improved.

Recommendation

I would like to express my sincere gratitude to my advisors, Asst Prof. Dr. Suttipong Boonphadung, Asst.Prof.Dr. Thada Siththada (Co-Advisor), Asst.Prof.Dr. saythit Yalu (Committee Chairman), Asst. Prof.Dr. Anchana Sooksomchitra (Committee), and Assoc.Prof.Dr. Duangsamorn Rungsawanpho (Dean of Graduate school), whose expertise was invaluable in the formulating of the research topic and methodology. Especially, Asst Prof. Dr. Suttipong Boonphadung, who give the suggestions and the guideline for finishing this research included many valuable opinions and a significant suggestions.

References

- Chen, L., & Liu, J. (2017). *Analysis of the problems and countermeasures of primary school teacher appointment system in China*. Contemporary Education and Culture.
- Ke, D. (2008). *The Chinese teacher appointment system*. Beijing: China Personnel Publishing House.
- Ladd, H. F., & Sorensen, L.C. (2018). *Teacher quality and student learning*. Evidence for a New Era.Education Next.
- Li, X., & Suzhen, W. (2008). *Effective ways to cultivate "Double-qualified" teachers*. China Vocational and Technical Education. China.
- Shouzhong, L. (2022). *The perfection of the appointment system of teachers in primary and secondary Schools*. modern education theory. China.
- Shuyu, G. (2020). *Research on the role of University teachers in the teacher appointment system*. Huazhong Normal University. China.

- UNESCO. (2018). *Teacher Professional Development. International Review of Policy and Practice*. UNESCO.
- Weidong, F. (2014). *Research on the relationship between college teachers' job insecurity, professional engagement and work performance under the background of appointment system*. Southwestern University of Finance and Economics. China.
- Xuxiang, Z., & Junming, J. (2008). *Practice and thinking on promoting school-enterprise cooperation*. China Vocational and Technical Education. China.
- Yannan, Y. (2017). *A comparative study on the appointment system of primary and secondary school teachers in China and Singapore*. Guangxi University for Nationalities. China.
- Yudiao, L. (2020). *Research on work pressure and mitigation strategies of teachers in public primary and secondary schools with appointment system*. Southwest University of China. China.

มหาวิทยาลัยบูรพา

RESEARCH ON THE CULTIVATION AND EDUCATION OF COLLEGE STUDENTS' COMPREHENSIVE QUALITY AND ABILITY

Gao Jing¹
Ganratchakan Lertamornsak²

Abstract

Under the background of the high development of college students work, the cultivation of students' comprehensive quality and ability is faced with many problems. As an important part of talent training in colleges and universities, the comprehensive quality and ability training of college students is facing severe challenges. The party organization construction of college students is the focus of college education work. Ideological and political leadership, stimulating vitality, cultivating the new era and improving students' employment ability all play a very important role. The improvement of college students' comprehensive ability is a complex process, which needs to be combined with different research methods and technologies. We adopted the experimental research method and case analysis method. A School of Civil Engineering, as an example, adopted different measures to intervene in college students, such as team building, ideological and political education, social practices and other courses or practical activities, and conducted data analysis of evaluation indicators through experiments to evaluate their effectiveness. From the experimental research, seventy-five percent of college students lack a sense of responsibility for the party, the party operation mechanism and the party directors. Taking the School of Civil Engineering as an example, through understanding its comprehensive ability, according to the needs of students, using the group management mode, to provide a training platform, ability testing mechanism and incentive mechanism.

This paper expounds the preliminary measures to explore and reflect on building the party cooperative education mode, reflecting that building the party cooperative education mode is a necessary condition to improving educational efficiency and improving employment ability.

Keywords: Comprehensive Quality and Ability, Self-Cultivation, Party Building Leads The League To Build, Employment Ability

Introduction

The problems existing in the cultivation of students' comprehensive quality and ability:

¹ Master Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

The party and league organization of college students is an important fulcrum in the education system of colleges and universities, and plays a very important position in student management and self-management. However, there are still problems in the management and operation of college students, such as unclear responsibilities, inactive work and activities that are difficult to innovate. At present, there are the student party branch, the student league general branch and the league branch with the class as the unit, there are two main problems at present.

First, most of the student party members are students of the graduating class. Due to internship reasons, the graduating students are all practicing in the hospital but not in the school, resulting in a low participation in the organizational life of the student Party branch.

Second, the participation of the Communist Youth League activities mostly stays at the level of the general branch of the League. It is difficult for the league branch to carry out their own organizational life, the lack of branch organization, the enthusiasm of the branch members to participate in the activities is not high, and the organizational life is not rich and standardized. The above two problems lead to the neglect of some students and student cadres in the Party and league organization to participate in organizational life, and the Party and league organizations cannot play a good role in education, and such students gradually lose their feelings for the organization in the long run, which is not conducive to the cultivation of organizational cohesion and leadership. Then the comprehensive quality and ability of cultivation of college students will also be affected to different degrees. The student party and league organization is an important focus of the cultivation of college students' comprehensive quality and ability. As the instructor of the student league organization of our college, I pay special attention to the existing problems and explore the ideas and methods connected to them.

Objective(s)

To use the existing organizational framework of the school, train outstanding student cadres among students, and provide a platform for students to experience, so as to exercise students' comprehensive quality and ability, improve their employment ability, and achieve the ultimate goal of cultivating students.

The improvement of students' comprehensive ability has a very important impact on their employment. Comprehensive ability includes subject knowledge, language expression ability, teamwork ability, leadership, innovative thinking and other aspects, which is a very important advantage in job hunting. The following is the impact of students' comprehensive ability improvement on employment:

Better job opportunities: Students with strong comprehensive abilities are more popular and find it easier to get better job opportunities. Students with strong comprehensive ability not only have better professional knowledge, but also have

advantages such as strong expression ability, active thinking, teamwork ability and leadership. These advantages are very useful in the workplace and can make it easier for job seekers to obtain good job opportunities.

2. Better career development: Students with strong comprehensive abilities are not only more popular in the job-hunting process, but also have better career development opportunities. 3. Better choices for career transition: When they need to change careers, students with strong comprehensive ability are more likely to adapt to new job and career development methods. Therefore, it is of great significance to improve students' comprehensive ability for workplace development.

Review of literature

Party building and league building is an important measure carried out in the university campus, which is an effective way to improve the comprehensive quality and ability of college students by strengthening the ideological and political education of college students and cultivating students' organizational ability. The following is the research status at home and abroad:

status quo of domestic research:

In 2017, a study by China Youth University of Political Sciences found that the participation of party organizations among college students is positively related to their comprehensive quality, and is closely related to their innovation ability, organizational ability and leadership ability.

A study by Jilin University shows that university Party committee organizations can enhance the sense of responsibility of college students by formulating targeted policies and measures, and advocate the core values such as unity, innovation, struggle and service among students.

A study by Huazhong University of Science and Technology found that through party building, it can better cultivate their teamwork consciousness, cooperative spirit and leadership skills, which will have a positive impact on improving the comprehensive ability of college students.

The connection theory holds that academic and social life are not independent fields, but interrelated. The improvement of the comprehensive quality of college students requires joint promotion from both the school and society. The practice and learning of students in these two fields are interrelated, and a comprehensive quality system is jointly constructed.

current situation of overseas research:

A study from New York University found that students' participation in student organizations improves their overall social skills, teamwork skills, and political skills.

A Canadian study showed that student participation in student organizations enhances their leadership, communication skills and work stress management.

The EU survey found that students' participation in various student organizations had a positive impact on their competitiveness in the job market.

According to Bandura's social cognitive theory, students need to develop cognitive, learning and thinking abilities, on the one hand, in learning, life and practical activities, on the other hand, they also need to develop emotional, moral and behavioural abilities. According to this theory, to improve the comprehensive quality of college students, the key is to cultivate students' humanistic spirit, including people-oriented, attention to society, innovation, love life and other aspects of literacy.

To sum up, the party building and the league building is undoubtedly one of the most effective ways to improve the comprehensive quality and ability of college students. Many studies at home and abroad have proved that it can promote the improvement of college students' innovation ability, organizational ability, leadership ability and other aspects, strengthen students' sense of responsibility, and cultivate students' core values such as unity, innovation, struggle and service, which is of positive significance for students' future work and career development.

Methods

Before practicing the research method, a questionnaire survey method was used to select 3000 college students from over 7600 students in the School of Civil Engineering to participate in the survey. Three thousand college students came from six different majors, junior and undergraduate levels, as well as students from different grades of first, second, third, and fourth in the School of Civil Engineering.

Three thousand students participated in the questionnaire through anonymous online responses. By setting "What abilities do you want to improve in college life," "What abilities have you effectively improved after entering the university stage?", "Do you want to join the CPC?", "Do you know the difference between student party members?", "Do you think the current college students have enough sense of responsibility and mission", "Do you know the process of party member development?" Whether joining an organization can solve some practical problems "and so on, involving a sample of 3000 students to participate in a survey to understand their views on party organizations and class organizations, as well as their comprehensive abilities and needs. Sort out and summarize the practical issues in the survey questionnaire.

Results

The comprehensive analysis of the existing problems of the party and league organization, the reasons for the above problems are summarized from two aspects: first,

the political discrimination ability of some students in the party and league organization is not strong, their sense of responsibility and mission is insufficient. In the era of new media, various western social types of thinking that may include negative values such as "money worship" and "egoism" are presented in a way favored by the post-00s students, which has a strong impact on students and results in the student party members and league members being affected by bad ideas.

Student party member development standard is not enough science, the development of object "four consciousness" basic political literacy with investigation is not comprehensive, part of the student party member's party motivation is not pure, lack of dedication and collectivism spirit, see the party as the ultimate goal of a university career, once joining the party to relax yourself, for the collective dedication, serve the students active initiative. Second, the league organization student cadres of the league organization positioning and their own responsibilities of the understanding is not sufficient and clear, failed to give full play to the role of the top and down. Some of the league branch is useless, and even some of the league branch secretary is just the "assistant" of the class monitor.

As a result, the party and league education mechanism of the league organization cannot be unified and linked, and the league organization fails to give full play to its self-efficiency to select excellent applicants to transfer to the Party organization. Student party members after the party exposed the problems actually exist in the league stage, and many student members in the league stage try to hide its problems, group branch of CPC failed to play function often communicate with branch member, understanding of the party applicant only stay on the surface, lead to the member directing link lack of significance, the educational function of the weakening.

Discussion

The construction measures of the mode to cultivate students' comprehensive quality and ability

All platforms connect front-line management to deepen the integration of the Party and the league

According to the concept of integrated class and group management and education mode and the mode of the party, league and class and group linkage and communication, the mechanism of integrated class and group management and education mode is operated by the dormitory responsibility division. Through the series of bottom-up management gradient of the class leader, class instructor, instructor, and across the whole management gradient, provide pioneer guidance, backbone training, training platforms, publicity influence of youth League committee, student Union, all media center; and the party branch of the red spirit and red culture, the three main lines interspersed with each

other, through the "student-class group-general branch-general branch" interactive management platform, achieve the effect of $1 + 1 + 1 > 3$.

Cultivate the student backbone team, establish and improve the assessment mechanism

Under the leadership of the General Party Branch of the School of Civil Engineering, the Youth League Committee of the School of Civil Engineering trained the student backbone, the quality and ability of the new class teachers and the team formation. Regular training will be conducted for the cadres of the College, and training programs combining theoretical study, practical training, voluntary service and foreign exchange will be formulated. And cooperate with each student group to assess the new head teacher and new instructor, and open the channel of student feedback and complaints.

Build a platform for student backbone training and stimulate the vitality of the grassroots

The student branch of the School of Civil Engineering is responsible for the student activity section. In the integration of class group management education mode, civil engineering college students branch provide students with experience on platforms, in the class group management mode, formulate the corresponding activities, let class group can also use the power of the party branch, the league, with learning activities as the carrier, strengthen the member of the ideological and political education, further improve the league team construction, excavate the potential of the youth league organizations in the new period, enhance the students' participation consciousness, keep their enthusiasm up, promote the development of vertical work, is beneficial to strengthen the building of the vitality of the youth corps branch at the grassroots level at the same time.

Follow up the whole process of publicity, expand the ideological and cultural position of the whole hospital

The "Impression Civil Engineering" all-media Center gathers and integrates the publicity resources of the whole hospital to train front-line media talents. Strengthen publicity. Make full use of WeChat public, QQ official account, weibo, TikTok, easy class platform construction and so on the media to strengthen the construction of the integration of the party "class group management" the importance and necessity of mode, timely report the party integration "class group management" mode of work, elected advanced typical, publicity, awards, form the correct public opinion direction, build attention, support the integration of the party "class group management" mode of good atmosphere. Promote the smooth development of the "class group management" mode. By setting an example, typical guidance, telling red stories, transfer positive energy and other methods continue to expand coverage and improve influence.

Class group management, the establishment of a network management mechanism

Party and group and league integration class group management education mode to implement group management. Taking the dormitory as the unit, the class is divided into several groups, with two horizontal and vertical dimensions.

The specific function division of the class group management education mode should be scientific and reasonable, and cover all aspects of college student education management. The group leader is the core of the whole class. In addition to carrying out political theory study, enhancing the awareness of league members, optimizing and strengthening the grass-roots league building, he is mainly responsible for the formulation and implementation of the class work plan and the coordination between the groups. The whole class is divided into each group by the dormitory, and each member of each group should share the corresponding responsibilities. As a group, they can complete the corresponding student management work by themselves.

The specific function division of the integrated class and group management and education mode should be scientific and reasonable, and cover all aspects involved in the education management of college students. The group leader is the core of the whole class. In addition to carrying out political theory study, enhancing the awareness of league members, optimizing and strengthening the grass-roots league building, he is mainly responsible for the formulation and implementation of the class work plan and the coordination between the groups. The specific functions of the following jurisdiction are as follows:

Responsible for learning: Responsible for the supervision of daily learning discipline, and organize the exchange of learning experience and competition practice activities, mobilize and improve the overall learning atmosphere of the class, create a good learning environment, and promote the cultivation of students' professional interests.

Responsible for life: Responsible for understanding the life and family economic situation of the students in the class as well as the development of the class poverty assistance work, assisting in the evaluation and summary of living subsidies, tuition and miscellaneous fees, student loans and other matters, responsible for the management of the students' activities in the class, and the family atmosphere of mutual help, mutual respect and mutual love in the class. Responsible for the examination and supervision of each dormitory's internal hygiene.

Responsible for literature and art: responsible for the organization and development of internal and extracurricular artistic activities in the class, using colorful activities to enrich everyone's extracurricular life, improve students' artistic quality, and cultivate their sentiment. Promote the cultivation of students' non-professional ability.

Responsible for physical education: responsible for organizing class students to do morning exercises and other fitness activities, and actively participate in all kinds of school

sports competitions, aiming to cultivate everyone's cooperation spirit and teamwork consciousness through physical activities, and exercise the physical quality of class students.

Responsible for publicity: responsible for the recording and publicity of the daily affairs of the class, and assist the publicity committee members to carry out the league member consciousness education, theoretical study and other aspects.

Responsible for psychology: responsible for observing the psychological dynamics of students in the class, communicating with each student from time to time, understanding the inner needs of students, and discovering the trapped students in time. Or regularly carry out team activities, communication meetings, life, etc., for students to relieve pressure, relieve emotions and find an outlet.

Responsible for safety: responsible for reporting the returning situation of students every night. Responsible for timely reporting the abnormal situation of dormitory students to the counselor, responsible for the communication between students in each dormitory during the holiday, responsible for the safety issues of the whole dormitory.

As a class, it can also be seen as the class committee structure adjustment into a number of students at the same time responsible for the team leader, a number of students are also responsible for life, study, safety and so on. Students who are in charge of the same function can also be regarded as "professional" class groups, who can regularly hold communication and evaluation activities to promote reform and construction through evaluation, and continuously provide experience and lessons for the integrated class group management and education mode of the Party and the league.

The improvement of students' comprehensive ability is a continuous and systematic process, which needs to be carried out through various methods, and also needs to be cultivated and exercised when students enter the school. When freshmen enter the university campus, the first contact is the instructor, in a sense, the instructor is the special person students trust the most and depend on, the instructor in word and deed has a great influence on freshmen, therefore, the instructor should according to the new stage in the learning and living environment, from the following aspects to communicate with freshmen, related to education.

Carry out colorful, healthy and upward league auxiliary and student activities. At this stage, new right. The enthusiasm and enthusiasm of college life is very high. Rich and colorful, positive, relaxed and novel work. Moving content, not only can promote students to get to be familiar with each other and communicate and enhance students' confidence. Heart, open mind, enhance the collective cohesion, and is conducive to the discovery of students' specialties, scientifically and reasonably give them play characteristics, display talent opportunity. Through various activities. Development, not only enrich the students' after-school life, but also let the students feel the warmth of the collective. And strength, to the comprehensive development of students to actively promote and promote the seat. Set

up the concept of "self-confidence, self-reliance, self-improvement", and vigorously cultivate students' self-reliance ability. The instructor should actively call on students to "their own things to complete", help students to establish "self-confidence, self-reliance, self-improvement" concepts, encourage students to start from themselves, start from small things, more than some beneficial social practice activities, cultivate their self-care ability. In this way, not only can make students to complete self-care, but also can promote students in the formation of independent, good self-study habits. At the same time, to its own correct psychological adjustment is also a kind of promotion.

Do a good job in career planning, guide freshmen to change their ideas, set up new life goals. "Without a lighthouse in the heart, it will be an aimless psychological voyage, stranded and hit the reef at will between. A very important part of the work of freshmen instructors is to give professional students suitable planning and design of the education and guidance. For freshmen, the understanding of the future is still there. In a more obscure state. The instructor should be under the guidance of the counselor, the teacher and the head teacher. Help freshmen to understand themselves, analyze themselves, according to the actual school and the current postgraduate entrance examination and employment. The situation, actively guide the freshmen all from the actual, establish new goals, do "early establishment Zhi, chang zhi", avoid blind optimism and pessimistic disappointment these two situations, this education for. It is of great significance to promote students to complete their studies smoothly.

Help the freshmen to master the correct learning methods, improve the learning efficiency, and achieve efficient learning.

When necessary, we can also take some appropriate forms of discipline, rules and regulations. Compulsory means enable them to maintain good study habits in secondary school.

Strengthen the construction of the class collective, to help the freshmen to establish harmonious interpersonal relationships at university. Freshmen come from different regions, customs, eating habits, living habits, interests and hobbies. There are differences in personality. In this strange environment, if the absence of warmth and true feelings, Naturally, there is a sense of loneliness. At this time, the class collective construction is very important. As refers to guide, before the freshmen, should be familiar with the name of each student through the admission information. Specialty and family situation, do know well. At the beginning of the semester, to seriously open a good "you have me in your heart, I have you in my heart" freshmen theme class meeting, let each student introduce themselves, to help the students. Mutual understanding, for the establishment of a harmonious interpersonal relationship to lay the foundation. At the same time, use the spare time. Between, actively carry out the second class activities, increase interpersonal communication, improve the affinity between students, increase Enter the

mutual relationship between the students, promote the spirit of mutual aid and mutual love in the group, and form one in the collective

A strong cohesion, I believe that freshmen in such an environment are full of fun, lonely also naturally fade down and even disappear. Pay attention to the selection of class cadres, to establish a strong team of student cadres. Under the management mode of "class group" of integrating the party and league, the class students are divided into several groups, each

The group set up different management positions, each with corresponding responsibilities, covering the whole education

Manage all matters in the process. Let each group manage the class in shifts. Whether the guide can timely grasp the students' ideological dynamics and the class situation, the class group leader should play a pivotal role. When the instructor takes over the work of the freshmen, he should first choose the leader of the class group to make more efforts, to carefully study the student files, understand everyone in the middle school stage of the student work. Make the situation, master the first-hand information. The management of the class, can not rush for success, gradually. In the process of exercise, improve their ability to analyze and solve problems, so that they can enter as soon as possible. Role, thus forming a cohesive force and centripetal force of the class collective. Go deep into the students, understand the students, care about the students, love the students, the work

Do fine, do real, do students bosom senior / senior. The instructor should devote himself to learning. In student work, do love and care for students; understand and understand students; help and guide students. This period, is the most conducive to establish a good relationship, become a new friend. The instructor should timely and accurately grasp the new family, study, life, thought and other situations through various channels such as positive talk and side understanding, so as to make the work targeted. Only in this way,

In order to truly walk into the inner world of students, to really get the trust and respect of students, from. And form a more harmonious relationship, to promote the development of students' ideological and political work in the future.

Recommendation

The construction measures of how to cultivate the students' comprehensive quality and ability:

1. All platforms connect the front-line management to deepen party building and league building
2. Cultivate the student backbone team, establish and improve the assessment mechanism

3. Build a platform for student backbone training and stimulate the vitality of the grassroots
4. Follow up the whole process of publicity, expand the ideological and cultural position of the whole hospital
5. Class group management, the establishment of a network management mechanism
6. Comprehensively improve students' comprehensive quality and ability, and improve their employment ability

Acknowledgement

On behalf of all those who are concerned and about the improvement of college students' comprehensive abilities, I would like to express my sincere gratitude and respect to you.

Thank you to the researchers for their dedication to the research and exploration of improving the comprehensive abilities of college students, which has provided us with many valuable theoretical and practical experiences, and has brought us a lot of inspiration and assistance in our learning and life. The research results have played an indispensable role in promoting the improvement of college students' comprehensive abilities. Through in-depth theoretical and empirical research, you have presented us with a comprehensive and diverse blueprint for improving the comprehensive quality of college students, inspiring us to learn and think from a perspective, and inspiring us to make more positive progress and development.

The efforts and achievements of researchers have not only gained recognition and respect in academia, but also received widespread attention and praise in society. Your work has promoted the reform and development of higher education in China, and has produced important practical significance and practical value for cultivating talents with comprehensive qualities and achieving economic and social development.

Finally, I would like to thank you once again for your hard work. Your selfless dedication and pursuit of excellence will always inspire us, help us continuously improve ourselves, and contribute more wisdom and strength to society. Wishing you good health and smooth work. Thank you again!

Sincerely wish you success in your work and happiness in your life!

References

- Gu, L., (2019). Research on improving the strategy of college students' employment competitiveness. *PIONEERING WITH SCIENCE & TECHNOLOGY MONTHLY*, 08, 102-104.
- LI, C., & Dong, D. (2017). Exploration on the Cultivation of College Students' Comprehensive Quality and the Way to Improve *Their Ability*. *Value Engineering*, 33, 175-177.

- Wang, Z. (2018). Research on the improvement of college students from the perspective of career planning. *China Academic Journal Electronic Publishing House. All rights reserved, 04*, 148-149.
- Wang, D. (2012). We will strengthen the training of the comprehensive quality of college students in higher vocational colleges and improve their employability. *LIGHT INDUSTRY SCIENCE AND TECHNOLOGY, 08*, 131-133.
- Zhao, Y., Zhao, D., & Liu, Q. (2021). The "3 + 4 + 5" physical exercise mode is important for college students The role of comprehensive ability and quality improvement. *CHINA METALLURGICAL EDUCATION, 03*, 36-38.

มหาวิทยาลัยบูรพา

RESEARCH ON THE DIRECTION OF EDUCATION AND TEACHING DEVELOPMENT IN HIGHER VOCATIONAL COLLEGES IN THE NEW ERA

Chufen Wu¹

Suttipong Boonphadung²

Abstract

How to improve the quality of education and teaching under the new situation and make teaching keep pace with the development of the times has become a major challenge for higher vocational colleges. The teaching process is not only designed to enable students to obtain a diploma and gain teaching experience, but also to enable students to find an alternative to books and classroom learning processes, and also to encourage students to pursue truth and to actively be innovative. This paper mainly discusses network resources, local resources and school management. Vocational education is an important part of the national education system and human resources development. Since the 18th CPC National Congress, the country has attached great importance towards the development of vocational education. The problems that our educators face is to adapt to the educational and teaching requirements of higher vocational colleges under the new situation and improve the educational and teaching quality of higher vocational colleges.

Keyword: Network Education, Local Resources, School Management

INTRODUCTION

Statement and Significance of the problem

Development status of higher vocational education

In the 1980s, the rudiments of higher vocational education started to appear in China. In 1985, the Decision of the Central Committee of the Communist Party of China on the Reform of the Educational System proposed that a vocational education system should be established from elementary to higher education. After more than ten years of practice and exploration, the National Conference on Vocational Education was held in 1996. In the same year, the National People's Congress passed and promulgated the Vocational Education Law of the People's Republic of China. For the first time, higher vocational education was fixed in the form of law, and the legal status of higher vocational education was established. In 1999, the CPC Central Committee and the State Council issued the Decision on Deepening Education Reform and Promoting Quality Education in an All-round

¹ Curriculum and Instruction (Ph.D.) Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Education Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

Way, which clearly established that higher vocational education is an important part of higher education.

In 2021, the State Council held a national vocational education working conference again, and issued the Decision of the State Council on Vigorously Promoting the Reform and Development of Vocational Education, which further clarified that higher vocational education as an important part of higher education, and is necessary to vigorously develop higher vocational education, cultivate a large number of technical application-oriented talents with certain theoretical knowledge and strong practical ability, and furthermore promote the faster development of higher vocational education. The introduction of the National Medium and Long-term Education Reform and Development Plan (2010-2020) has further promoted the development of higher vocational education.

As an important part of China's higher education system, higher vocational education has shown a very good momentum of development in recent years, and has made significant achievements. The scale of higher vocational education is growing rapidly and the layout is more reasonable. According to the statistics of the Ministry of Education, in 2021, there were 2305 ordinary colleges and universities in the country, including 1071 vocational colleges, accounting for 46% of the number of ordinary colleges and universities; In 2021, more than 2.13 million students will be enrolled in higher vocational colleges, and more than 6.31 million students will be enrolled, accounting for 29% of the total number of full-time college students. The vigorous development of higher vocational education has largely met the needs of the country to build a team of highly skilled talents, effectively alleviating the employment pressure of college graduates, ensuring the sustainable development of higher education popularization, and truly becoming an important component of China's higher education system. The rapid development of higher vocational education has brought opportunities for each higher vocational college to expand its living space and improve its core competitiveness, but at the same time, the rapid expansion of the business scale has also posed a very serious challenge to all aspects of the school's work. More than half of the existing higher vocational colleges are newly established or are upgraded from secondary vocational schools since 1998. How to adapt to the new challenges to teaching and management brought about by the rapid development of higher vocational education is an important issue for the teaching management personnel of most higher vocational colleges. This requires higher vocational colleges to recognize the importance of teaching management in essence and adapt to the scientific transformation of teaching management.

Teaching is the central work of a university, and teaching management is the central work of university management. The core of teaching management is to take the whole process and content of teaching as the management objective, according to the

inevitable and objective laws that should be followed in teaching activities, combined with the basic principles of modern management, and take various means and methods to carry out all-round management of teaching work.

In essence, teaching management activities serve teaching activities, and the reform of teaching management must serve teaching reform. However, in the stage of rapid development of higher vocational education, higher vocational colleges pay more attention to the expansion of enrollment scale, the reform of talent training mode, curriculum reform and other issues, ignoring or shelving the reform of teaching management, which leads to the lag of teaching management reform, and even restricts the effective implementation of talent training mode reform and curriculum reform to a certain extent.

Objective

Problems in teaching management in higher vocational colleges

Problem statement

Influenced by the old idea of running a school, there are some vague aspects in teaching management. This is highlighted in the following aspects:

(1) Some higher vocational colleges developed on the basis of technical secondary schools and have not yet changed into scientific management mode in time, and the management mode of technical secondary schools at that time is still used in the teaching management of schools;

(2) Some higher vocational colleges pay too much attention to the number of students who have been upgraded, and pursue the rate of students' upgrading unilaterally, which deviates from the essence of higher vocational colleges. In this way, the teaching work has also been seriously affected, and even entered a misunderstanding;

(3) Blindly pursuing the promotion of colleges, running compressed undergraduate education, imitating undergraduate teaching management, ignoring the difference between undergraduate education and higher vocational education, and ignoring the characteristics of talent training in higher vocational education will also lead to the deviation of teaching management in higher vocational colleges from the reality of higher vocational education.

The division of responsibility subjects of teaching management is not scientific and reasonable. Most higher vocational colleges were developed from secondary vocational schools. In terms of management mode, from the original overall management of educational administration prescription to the gradual transfer of teacher management, equipment management, laboratory management and other functions to the corresponding functional departments, this process is actually the reform of management, which has virtually caused the current situation that the division of responsibility subjects of teaching management in higher vocational colleges is not reasonable. The Academic Affairs Office,

Student Office, Personnel Office and departments of higher vocational colleges have all participated and intervened in the teaching management work to varying degrees. As the responsibilities and powers are not clearly defined, it will lead to multiple management and inadequate management of some work, which to some extent restricts the improvement of work efficiency and effectiveness.

The division of responsibility subjects of teaching management is not reasonable, and the solution of some prominent problems in teaching work is difficult to really implement to departments or people, or there is a phenomenon of repeated management and multiple management, which is not conducive to the development of teaching work along a healthy and correct track. Thus, the school and the department are easily disconnected in the process of teaching implementation, resulting in the lack of certain initiatives of the department, which makes it difficult to implement the desire of the department leaders to manage well.

The overall adaptability of the teaching management team needs to be improved. At present, the teaching management team in higher vocational colleges cannot fully meet the needs of the development of higher vocational education, which is mainly reflected in the following two aspects: first, there are still some problems in the teaching management team itself, such as the overall quality of the teaching management team is not high, the teaching management staff has a low sense of identity with their own work, and the mobility of the teaching management team is too large, which restricts the stability and improvement of the overall teaching management level in higher vocational colleges; Second, the Ministry of Education has continuously improved its requirements for all aspects of higher vocational education, many of which are directly related to the reform and improvement of teaching management. Whether the teaching management can meet the requirements of the new situation will directly affect the improvement of the quality of higher vocational education.

The modernization level of teaching management means needs to be improved. With the continuous improvement of the whole social level, teaching management can no longer be satisfied with the simple application of computers in management. Management departments and schools require the timeliness and accuracy of educational data, the convenience and efficiency of relevant work, students require the speed and humanization of relevant information, and even parents have put forward new requirements to understand the school and track children's academic situation. Many external factors, together with the urgent need of teaching management personnel to improve work efficiency and work quality, have accelerated the pace of teaching management information construction. At present, various higher vocational colleges have adopted the network version of information systems in their daily management work, which has realized the automation of management to a certain extent.

According to the above analysis of the problems existing in higher vocational education and teaching management in higher vocational colleges, combined with the actual situation of the school's teaching management, we should analyze and study from the following two aspects: first, on the basis of studying and establishing the secondary management system of colleges and departments, standardize the teaching management at all levels and improve the teaching management workflow; The second is to adapt to the development requirements of the college and establish a standardized system of teaching resources information.

Through the study of teaching management in higher vocational colleges, on the basis of clearly defining the management responsibilities of colleges and departments, the focus is on the study of the daily teaching management workflow of ordinary teaching managers, taking the institute-level teaching management as the starting point, the overall planning of department-level teaching management, and the establishment of a standardized teaching management workflow system, with a view to achieving the goal of promoting the overall teaching management of the school to move towards standardization and efficiency, and adapting to the requirements of various work related to the Ministry of Education's "Data Collection Platform for the Status of Talent Cultivation in Higher Vocational Colleges" and the requirements of the college to coordinate the healthy development of educational resources, further establish the framework of various teaching resources information and efficient operation and management mechanism.

Review of literature

The research objective of this article is the development and innovation of higher education management under the new situation,

With the rapid development of the economy and society, the requirements for higher education are also constantly increasing. For college students, in addition to learning professional knowledge, they also need to possess more comprehensive abilities and qualities. However, the current teaching control in universities is too strict, lacks flexibility, and students' extracurricular pressure is too high, which often affects their physical and mental health and comprehensive development. Therefore, how to deepen the reform of teaching management in universities and reasonably increase the burden for college students in the new era has become an urgent problem to be solved in current university teaching work.

With the progress of society and the continuous improvement of human ideological and cultural level, China's higher education management system has also achieved further development and progress. However, in the long-term development process, the problems and deficiencies in China's higher education management system

have been constantly exposed. Therefore, how to better reform and innovate the higher education management system in the context of the new era is one of the important issues that managers of major universities must pay attention to at present.

Analysis of the Current Situation of Reform and Innovation in China's Higher Education Management System

The overall level of the construction of the university education system can not only have an impact on the effectiveness of university education work and investment activities, but also provide certain guidance in talent cultivation and technology service work in universities, which often directly affects the economic development of universities. With the continuous deepening of China's education reform system, certain achievements have been made in the reform of China's higher education management system. Moreover, due to changes in the national system's reform of the education management system, it has made more progress in the process of innovative development. However, due to different conditions, there are still many problems in the reform process of China's higher education management system.

Lack of clear management authority

With the continuous improvement and progress of China's higher education management system, the jurisdiction of major universities has also been expanded. However, universities still face significant limitations in fully exerting their own roles. Due to the inherent inertia characteristics of various domestic departments, universities rely too much on the help of government departments in the process of policy adjustments, and lack a certain level of enthusiasm throughout the entire reform process.

Lack of comprehensive laws and regulations

At present, under the influence of the new international education situation, relevant units have successively issued various guidelines and policies for adjusting the education management system. In addition, with the continuous deepening of China's market economy reform, the country's attention to the reform of the education management system is also increasing. However, due to the influence of different conditions, there are still various shortcomings in these systems and systems, which will have an impact on the operability of the entire higher education management system reform within a certain range of conditions, resulting in a very low utilization rate in the management system reform. Although China's regulations and policies provide a comprehensive regulation for the reform of the education management system, due to the limited description of some detailed issues, many universities do not have a clear and

effective reference standard in the process of dealing with specific problems, which further hinders the comprehensive improvement of the reform and innovation level of the entire higher education management system.

Lack of advanced reform concepts

Due to the limitations and influence of traditional ideological concepts, the pace of China's higher education management system reform has progressed very slowly, ultimately affecting the continuous improvement of the overall effectiveness of the work. In the past, the management work carried out by universities was often excessively constrained and influenced by some government units, and due to the lack of a planning system suitable for their own development, there were still various problems in specific management work. During the entire reform process, if universities do not focus on continuously improving the initiative of teaching management and do not update outdated educational reform concepts in a timely manner, it will affect the innovation and reform effect of higher education management level.

The main content of the reform and innovation of China's higher education management system

The management system we mentioned generally refers to certain institutional departments that adjust and standardize the actions and policy content they need to implement. The continuous improvement of the education system in major domestic universities can not only drive the harmonious development between schools, society, and various departments, but also facilitate the continuous improvement of the internal management system. Below, we will analyze the trend of reform and innovation in China's higher education management system from both macro and internal perspectives.

From a macro perspective

The reform of the domestic higher education management system usually refers to the comprehensive regulation of details such as the higher education department and management scope, starting from certain normative standards. Innovate and adjust the management system to promote the adaptation of the management systems of various universities to the needs of the times. At the same time, further promote the improvement of teaching activities and the continuous improvement of teaching quality in higher education. It can also ensure the continuous strengthening of connections between schools, society, and government departments, and ensure that it can continuously coordinate and scale, ensuring the improvement of various functions among the three, Ensure the further improvement of the development system of domestic higher education institutions.

From within universities

From the current situation, when major domestic universities adjust their education management systems, the main innovation basis they refer to is to comprehensively build a management system that can be applicable to higher education management systems, and continuously improve the overall efficiency of school management work. Therefore, in order to truly build a management system for universities and improve the overall efficiency of management work, major universities must comprehensively improve the overall management level of the school management team, establish a sound management department, clarify the internal management responsibility system, promote the continuous improvement of teaching quality and scientific research management ability of universities, and also ensure the continuous improvement of logistics service level. With the continuous deepening of education reform in China, the reform of the management system of higher education has gradually become an important foundation and strong guarantee for the improvement of the education level of major universities in China. Therefore, major universities must continuously cultivate their own innovative consciousness to push the reform and innovation of the higher education management system to a new height.

Strategic Analysis of the Reform and Innovation of China's Higher Education Management System

Strategic analysis of the reform and innovation of higher education management system in China

Strive to achieve autonomy in higher education management work

For a long time, due to the excessive and frequent interference of relevant domestic units in higher education management activities, the actual effectiveness of management activities has been poor. Moreover, the specific regulatory standards for higher education management activities by relevant departments are too detailed, which has affected their positive and effective development, ultimately leading to significant limitations in the adjustment of the domestic higher education management system. Therefore, if we want to comprehensively and meticulously carry out innovation and reform activities in the higher education management system, we should adjust the reform methods in a timely manner, which is conducive to controlling the management methods of government agencies and ensuring that they can more flexibly find relevant planning and adjustment strategies and systems. Domestic institutions should also further provide good working conditions and services for the reform of the management system of higher education, ensure that local construction work is linked to school management activities, strive to improve the innovation ability and level of China's higher education management system, and further create a more high-quality innovation environment for it, continuously improving

the conditions for running higher education in China, To promote the development and progress of the education management system reform in major universities in China towards autonomy.

Establishing a comprehensive education management system and innovative concepts

From the current development situation, the impact of the pace of socialist economic development in China has led to new changes in the development of domestic education, bringing greater challenges and higher standards to the development of education work. So, in order to further improve the overall efficiency of teaching management in domestic universities and ensure a more favorable social competitive situation, it is necessary to continuously adjust one's own conceptual awareness, build a more reasonable management system, and form a set of management concepts. This requires major universities to have a clear goal in the innovation and reform process of their education management system. In addition, major universities in China must have a deep understanding and exploration of China's traditional values and cultural concepts when carrying out reforms and innovations in higher education management concepts, comprehensively inheriting and developing traditional excellent culture, to ensure that the reform of China's higher education management system can be carried out in a good cultural atmosphere. At the same time, in order to better achieve the management system reform of higher education, major universities should establish an educational management goal that meets their actual development needs, and continuously update their teaching ideas and educational concepts to further cultivate more high-quality talents for society.

Deepening the reform of teaching management in colleges and universities reasonably increases the burden for college students in the new era

(1) We need to promote the reform of teaching methods in universities. Currently, traditional classroom teaching methods are no longer sufficient to meet the needs of teaching. It is necessary to pay more attention to students' participation and experiential skills, break disciplinary boundaries, and diversify course offerings to enhance students' interest and participation. At the same time, strengthen the cooperative learning mode between individuals and teams, and enhance practical ability and innovative spirit. These reforms can not only make students more proactive in learning, but also meet their diverse needs, thereby better promoting their comprehensive development.

(2) We need to strengthen the informationization construction of education and teaching. The rapid development of information technology has provided a wide range of platforms and tools for teaching work. An online education platform can be established, which can provide online classes and promote teacher-student interaction and

communication. Interesting online Q&A sessions can be set up to enhance students' enthusiasm and autonomy through online experiments and other means. Through big data analysis, personalized tutoring and guidance can also be achieved to help students better grasp the learning content. Informatized teaching methods can not only further improve the quality of undergraduate education, but also provide more open and flexible learning methods for college students, no longer limited by time and space limitations.

(3) We need to strengthen the development of social practice. Social practice is an effective way for college students to increase their burden reasonably. Through social practice, students can understand the actual situation and problems of social work, and strengthen their understanding and application of professional knowledge. By participating in volunteer services, community practice, and other means, students can understand the needs and patterns of social services, and cultivate their sense of responsibility and ability to take on work. At the same time, social practice can also promote students' personalized development, improve their own quality and comprehensive abilities.

Innovation in Digital Education Management in the New Era

Big data technology has been widely applied in various fields of Chinese society, and has also had a huge impact on the education and management of Chinese universities. The application of big data technology in higher education teaching and management has further innovated the concepts of higher education teaching, teaching management, and research methods. At present, China's higher education management work still faces many challenges, such as the single education management model being unable to adapt to the development of higher education and the implementation of teaching management work, the traditional rigid education model urgently needing to be transformed into a diversified model, and a series of problems such as the sound and perfect management system, operational guarantee mechanism, regulatory system, and institutional mechanism in education management practice.

(1) As a university education management worker, it is necessary to have the correct understanding of the role of big data technology, transform traditional education management concepts, accelerate the construction of education management big data platforms and big data education management systems, continuously improve the level of big data education management and data literacy, and better promote the sustainable development of university education management work. The book "Research on University Education Management Based on Big Data" contributes to the innovative research of China's university education management models, management methods, and means. The author analyzes the current situation and various problems in the management of big data education in Chinese universities, and proposes constructive suggestions and

implementation measures. At the same time, he also draws on classic foreign cases and conducts in-depth systematic research to improve the level of big data education management in Chinese universities and promote innovative development of education management models. At a time when big data permeates various fields of human society, big data technology has overturned the production and lifestyle of human society, and fundamentally changed the way universities manage education. While utilizing the positive and beneficial aspects of big data technology to promote the reform and development of China's higher education management model, it is also necessary to try to overcome and avoid the risks brought by big data. This book utilizes interdisciplinary theoretical research methods such as education and management to explore the profound impact of big data technology on innovation in higher education and teaching management models. Fully utilizing and integrating big data technology is beneficial for improving the intelligence level of higher education management, promoting innovative development of educational management methods, and models, and also enhancing the refinement of higher education management. In the book, the author first conducted a general study on big data, deeply analyzed the relevant concepts of big data, expounded the essence and characteristics of big data, value and risk, social environment and other basic theoretical knowledge, and further elaborated that big data has changed the management mode of college education, greatly improved the level of information management of higher education, changed the management thinking of higher education, and affected the decision-making of higher education management.

(2) This article discusses the current development status, achievements, and main problems of higher education management, as well as the era background of the emergence of informationization in higher education management. At present, the big data management system in Chinese universities has been basically formed, and the infrastructure construction has also been improved, promoting innovation in the informationization of university education management and the reform and development of management models. Once again, the focus is on the experiences of developed countries such as the United States, South Korea, and the United Kingdom in utilizing big data technology for education management, such as the IT strategy of the University of Maryland, ACU's mobile learning project, MIT's OCW initiative, South Korea's "three self" oriented smart education strategy, and Intel's future education project. Drawing on the successful experience of these typical cases has greatly expanded the research ideas of big data education management in domestic universities, and provided sufficient theoretical basis and evidence for the transformation of education management concepts in Chinese universities, guiding the direction of information technology education management reform in Chinese universities. Finally, it explores how to effectively improve and innovate China's higher education

management models and methods in the context of the big data era. Actively change the traditional management concept and the top-level design of innovation management, constantly improve the education management system and evaluation system, and innovate the sharing concept and mechanism of higher education management. Adopting this series of specific measures and countermeasures is the key to carrying out big data education and management in universities.

(3) The book has the characteristics of detailed data, clear logic, rich case studies, thought-provoking, and multi perspective analysis. Innovating the education and management of college students through big data is an important component of building a smart campus and an important means of improving the ideological and political qualities of college students. The author believes that firstly, to actively optimize the path of university education management work under the background of big data technology, it is necessary to establish the application concept of big data education management, accelerate the establishment of education management big data platforms, cultivate the data literacy of education management workers, and establish a sound big data education management system. Secondly, we should actively innovate new paths for the management of college students in the era of big data, and guide college students to establish firm ideals and beliefs by constructing a people-oriented humanized education and management model; Fully utilize big data technology to analyze the daily thinking, behavior, and learning dynamics of college students, and grasp the ideological trends and daily learning behaviors of contemporary college students; Improve the ability of college students to discover, analyze, and solve problems through various information-based teaching methods. Thirdly, we should actively build various educational platforms such as theoretical education, online education, and innovation and entrepreneurship education, and build a digital campus teacher-student interaction system to achieve self-management and regulation of college students. Fourthly, it is necessary to innovate the methods and approaches for reforming the education management of college students, pay attention to the transformation from management to governance concepts, establish a governance system with diverse subject participation, and construct a guarantee mechanism for student work governance.

Methods

This article uses a questionnaire survey method.

This study focuses on the situation of teacher education management, using qualitative and quantitative research methods. Three universities were selected for experiments, and data was collected through questionnaires. Starting from the implementation of teacher education management in schools, SPSS 22.0 statistical software was used to analyze the data, combined with literature research, detailed surveys, and other methods

Results

(1) The implementation of teacher education management varies among the surveyed universities. Teachers mainly rely on passive teaching in classroom teaching, but generally lack positive teacher ethics construction and guiding teacher career planning, resulting in a certain management gap;

(2) The awareness of teacher career planning is not strong, professional development goals are clear, teacher education management has not been given sufficient attention, and the teacher development model is not systematic and comprehensive enough;

(3) There is a lack of systematic organization in teacher education management, and there is a certain gap in the level and effectiveness of school education management;

(4) The implementation of teacher education management in schools can indeed help improve the quality of teaching for teachers, but schools should focus on the comprehensive development of teachers, enrich their social experience and lifelong learning, and strengthen the management of teachers' spiritual cultivation and career planning.

This study found that there are many problems in the consideration and implementation of teacher education management. Therefore, in the future, schools should strengthen communication between teachers and students, carry out scientific education activities, actively promote innovative development of teacher education management, improve the efficiency and quality of teacher education management implementation, effectively improve the education and teaching level of schools, promote teacher career development, and contribute to educational reform and social development.

Discussion

In summary, the education management system of major domestic universities can not only promote effective connections between schools, society, and government departments, but also continuously improve the quality of internal management and the efficiency of overall management work. However, at present, China's higher education reform still lacks a clear management system, and the management concept of management personnel is relatively backward. In this situation, major universities should strive to achieve autonomy in higher education management work and further establish a comprehensive innovative concept of education management system when carrying out reform and innovation in the education management system, To continuously strengthen the overall strength of innovative activities in the internal management system of universities, further ensure that the implementation of this activity can adapt to the pace of development of the times, meet the requirements of the international education situation and market

economy development, better carry out the reform and innovation of the higher education management system, and continuously promote the development of China's higher education industry.

Recommendation

The teaching management work of vocational colleges is a very important material, which occupies a very important position in the teaching process of teachers. Firstly, it is the guarantee for teachers to carry out teaching activities smoothly, and it is difficult to carry out corresponding teaching activities without teaching. Secondly, it records the basic situation of teachers during the teaching process, laying a solid foundation for better reading of these materials in the later stage. Thirdly, it serves as a platform for communication between schools and parents, and finally, it is an important material for schools to welcome leadership evaluations. In the management process of vocational colleges, teaching management workers should not only have a strong sense of responsibility and dedication, but also have an innovative spirit. In the work process, they should constantly innovate their new work methods, solve various problems that are prone to occur in the work process, look ahead to the future, and understand the direction and ideas of management. Only in this way can they better manage this work.

Acknowledgement

After more than two months of hard work, I have finally finished writing my paper. From receiving the paper title to implementing the system, to completing the paper article, every step I took was a new attempt and challenge, and it was also the biggest project I have independently completed during my university years. During this period, I learned a lot of knowledge and had many feelings. From ignorance, I began independent learning and experimentation, reviewing relevant materials and books, gradually clarifying the vague concepts in my mind, and gradually improving my very immature works. Every improvement is my learning gain, and the success of each experiment will make me excited for a period of time. My paper work is not very mature and there are still many shortcomings. But this experience of writing a paper has benefited me for life. I feel that writing a paper is something that needs to be done with sincerity and dedication. It is a true process of personal learning and research. Without learning, one cannot have the ability to do research. Without one's own research, there will be no breakthroughs, so it is not called a paper. I hope this experience can inspire me to continue improving in my future studies.

References

- Ruan, H. (2014). *Research on news reports of London Olympic Games on Tencent* [Master's Thesis, Beijing Sport University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4lQARvvp2SAkbl4wwVeJ9RmnJRGnwiiNVvgoXo-5lhMOLu_Vc0deBr5b_7YE4R9hc1G1cCSeAiGX&uniplatform=NZKPT
- Song, H. (2013). Translation study of the words "positive energy" and cognitive interpretation of its semantic extension. *Journal of Zhengzhou University of Aeronautics (Social Science Edition)*, 32(3), 110-112. <https://doi.org/10.19327/j.cnki.zuaxb.1009-1750.2013.03.029>
- Song, Y. (2009). Cultural addition of plant words in teaching Chinese as a foreign language. *Modern Chinese*, (1), 126-127. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1008-8024-C.2009.01.052>
- Su, T. (2012). *Study on dynamic object structure acquisition in early Mandarin children* [Master's Thesis, Capital Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4lQARvvp2SAkWGEmc0QetxDh64Dt3veMpyD8ciYXkBieVjMz6rntlwEAcBSezDwCvVNXqcuTgv2c&uniplatform=NZKPT
- Wang, H. (2007). A review of contemporary adult learning theories in the United States. *China Adult Education*, (1), 126-128. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1004-6577.2007.01.079>
- Wang, H. (2012). *Case study of acquiring acquisition in Mandarin* [Capital Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4lQARvvp2SAkWGEmc0QetxDh64Dt3veMp1Fztoi6rDYdWYraqPhAjehyqtsgZUopZOlr91orqYMT&uniplatform=NZKPT
- Wang, J. (2014). On the positive energy of cultural value. *Tribune of Education Culture*, 5(5), 1-3. <https://doi.org/10.15958/j.cnki.jywhlt.2013.05.007>
- Wang, S. (2013). *A Study on the Motivation of Chinese Learning for Vietnamese International Students* [Master's Thesis, Yunnan Normal University]. <http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10681-1015008449.htm>
- Wang, S. (2008). *Form transformation analysis of binterm NP topic sentences* [Master's Thesis, Capital Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4lQARvvp2SAk6at-NE8M3PgrTsq96O6n6fozy27j_BEkE-S8qc9ZPnBTMtl2rX0ZgSVCRyCD8jLE&uniplatform=NZKPT
- Wang, T. (2004). *Preliminary study on the epistemological beliefs of high school students in China* [Master's Thesis, East China Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4m9eu-VXu9H75RhMZCEMue9h8LplqMYx9wxnLoUpJuBgqP5szjWqbCuyIPBmDOxy0PFYNePiW4n1&uniplatform=NZKPT

- Wang, W. (2005). *Study of the causal model of the four major factors affecting academic performance* [Master's Thesis, Shanghai Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4h_jQYuCnj_co8vp4jCXsivDpWurecxftPmNoP9ngmrSe7X1rhyzJhPA6VKjFLfwc_470aBXPib6&uniplatform=NZKPT
- Wang, X. (2013). Positive energy and positiveenergy of the name and solid. *Chinese Translators Journal*, 34(4), 113-114. <https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C44YLTLOAiTRKgchrJ08w1e7xAZywCwkEEIMN8l2ZxOer0bZsPHY79eUROLU8z6xoSdzfXDRXJUnm0Op9lg266q&uniplatform=NZKPT>

มหาวิทยาลัยบูรพา

RESEARCH ON THE HUMAN RESOURCE OF EDUCATION AND TEACHING DEVELOPMENT IN HIGHER VOCATIONAL COLLEGES

Zhang Zhenqing ¹

Suttipong Boonphadung ²

Abstract

Human resources (HR) has a significant role in every activity in an institution including educational institutions. Human resources (HR) must be able to be managed or managed properly in accordance with their functions so that these human resources (HR) can play a role in accordance with their duties and functions in the institution they are in. Human resource management is a very important aspect in the education process in general. Therefore, functions in the management of human resources must be carried out optimally so that the needs relating to the goals of individuals, organizations/ institutions, organizations or institutions can be achieved. Besides that, with good human resource management procedures, it is expected that the shortcomings and problems faced by the Indonesian nation, which are related to competitiveness, can be overcome.

Keyword : Human Resource, Local Resources, School Management

Introduction

The development of science and technology today is growing along with the progress of the times. The existence of the development of science and technology has a major effect on lifestyles and human habits, especially if there is no filter or filter of various things as an impact of the development of science and technology, it will certainly affect the performance of every human being, including in education. Human resources have a big role in the implementation of education. Education which is a process cannot be separated from the role of human resources because one of the important aspects is human resources themselves. In addition, humans always play an active role in every activity of the organization, because humans sometimes become planners, actors, and determinants of the realization of organizational goals. Objectives are not possible without the active role of employees even though the tools of the company are sophisticated. This also applies in the world of education, because more specifically the learning process played by educators cannot be replaced by technology. To make human resources function more effectively and efficiently, good management is needed, starting from planning to the final stage in the management function. Discussing the existence of human resources (HR) in educational

¹ Master Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

organizations is a natural thing because in the process of education human resources (HR) has a large role both in terms of administration and operation. Human resources (HR) needs to be managed properly so that they can play roles according to their functions. That is why there is a need for human resource management (HR).

Objective

The following are some of the objectives of human resource planning which include: (a) to determine the quality and quantity of employees who will fill all positions in the organization / institution. (b) To guarantee the availability of labor now and in the future, so that for every job there is someone who does it. (c) To avoid miss management and overlapping in the implementation of tasks. (d) To facilitate coordination, integration, and synchronization so that work productivity increases. (e) To avoid or overburden employees. To be a guideline in determining the program of withdrawal, selection, development, compensation, integration, maintenance, discipline, and dismissal of employees.

Review of literature

Human Resource Management (HR) is called "Human Resource man agreement" which in short becomes HRM.8 Human beings are part of the resources needed by the company / organization. However, there are still many management policies that do not pay attention to the importance of the role of human resources, so from this understanding I can analyze that the policy of the company still does not pay attention to the interests of human resources. Human resource management is a very important aspect in the education process in general. Therefore, functions in the management of human resources must be carried out optimally so that the needs relating to individual, organizational / institutional, organizational or institutional goals can be achieved. Besides that, with good human resource management procedures, it is expected that the shortcomings and problems faced by the Indonesian people, which are related to competitiveness, can be overcome.

Here are some expert views on the concept of personnel management: (a) Edwin B. Filippo, stated that personnel management is the process of planning, organizing, directing and controlling the procurement of labor, development, compensation, integration, maintenance and termination of employment with a view to achieving the goals or objectives of individuals, organizations, and the community where they work or work relationships. (b). Andrew F Situla, stated that staffing administration is the placement of people into an organization / institution. Implementation of human labor is the procurement, maintenance, placement, indoctrination, training and education of human resources. (c) John B. Miner and Mary Green Miner, stated that personnel management is defined as a process of developing, implementing, and evaluating policies, procedures, methods, and programs relating to individual employees in the organization. Michel J. Julius,

stated that personnel management is the field of management which is related to the planning, organizing, and controlling of various functions of procurement, development, maintenance, and utilization of labor so that (1) the purpose for which the association is established and achieved efficiently and effectively, (2) the goals of all employees are served to an optimal level, (3) the goals of the community are taken care of and served well.

The main content of the reform and innovation of China's higher education management system

The management system we mentioned generally refers to certain institutional departments that adjust and standardize the actions and policy content they need to implement. The continuous improvement of the education system in major domestic universities can not only drive the harmonious development between schools, society, and various departments, but also facilitate the continuous improvement of the internal management system. Below, we will analyze the trend of reform and innovation in China's higher education management system from both macro and internal perspectives.

From within universities

From the current situation, when major domestic universities adjust their education management systems, the main innovation basis they refer to is to comprehensively build a management system that can be applicable to higher education management systems, and continuously improve the overall efficiency of school management work. Therefore, in order to truly build a management system for universities and improve the overall efficiency of management work, major universities must comprehensively improve the overall management level of the school management team, establish a sound management department, clarify the internal management responsibility system, promote the continuous improvement of teaching quality and scientific research management ability of universities, and also ensure the continuous improvement of the logistics service level. With the continuous deepening of education reform in China, the reform of the management system of higher education has gradually become an important foundation and a strong guarantee for the improvement of the education level of major universities in China. Therefore, major universities must continuously cultivate their own innovative consciousness to push for the reform and innovation of the higher education management system to a new height.

Strategic analysis of the reform and innovation of higher education management systems in China

For a long time, due to the excessive and frequent interference of relevant domestic units in higher education management activities, the actual effectiveness of management activities has been poor. Moreover, the specific regulatory standards for higher education management activities by relevant departments are too detailed, which has affected their positive and effective development, ultimately leading to significant limitations in the adjustment of the domestic higher education management system. Therefore, if we

want to comprehensively and meticulously carry out innovation and reform activities in the higher education management system, we should adjust the reform methods in a timely manner, which is conducive to controlling the management methods of government agencies and ensuring that they can more flexibly find relevant planning and adjustment strategies and systems. Domestic institutions should also further provide good working conditions and services for the reform of the management system of higher education, ensure that local construction work is linked to school management activities, strive to improve the innovation ability and level of China's higher education management system, and further create a higher-quality environment for innovation, continuously improving the conditions for running higher education in China. To promote the development and progress of the education management system reform in major universities in China towards autonomy.

Procurement of Employees

Employee procurement is an activity to meet the needs of employers at an institution, both in number and quality. To get employees according to their needs, recruitment activities are carried out, which is an effort to find and get as many prospective employees who meet the requirements as possible, and then select the best and most qualified candidates. For this purpose, selection is needed, through oral, written, and practical examinations. But sometimes, in an organization, the procurement of employees can be brought in internally or from within the organization, whether through promotion or transfer. This is done if the formation is empty a bit, while in other parts there are excess employees or are already prepared. Procurement of employees must be based on what principles are new, and to find out what they mean we must first determine the jobs based on job descriptions. Does it mean we are just looking for the right people to occupy the position based on job specifications? Recruitment of prospective employees should be done well, so that employees are accepted in accordance with the needs of the work to be done. The following is the process or steps taken in the procurement of employees which include: (a) Forecasting workforce needs is intended so that the amount of workforce needs of the present and future in accordance with the workload, vacancies can be avoided and all work can be done. (b) Recruitment is the process of finding and binding workers to get a few applicants from various sources, according to the qualifications required by an organization or institution. (c) Selection is the first effort that must be done by organizations / institutions to get qualified and competent employees who will serve and do all the work in the organization / institution. The selection must be conducted honestly, carefully, and objectively so that the employees who are accepted are truly qualified to hold positions and carry out the work, so that coaching, developing, and managing employees become easier. (d) Employee placement, orientation, and induction is a follow-up to selection, which is to place prospective employees who are accepted (passed the selection) in positions /

jobs that require it and at the same time delegate authority to that person. Appropriate employee placement is one of the keys to obtaining optimal work performance from every employee in addition to work morale, creativity and initiative will also develop. Orientation or introduction for each new employee must be made to state that they are truly accepted with open arms as employees who will work together with other employees in the organization / institution. With the orientation doubts can be overcome, awkwardness, and new employees can arise with confidence to do their work. Employee induction is an activity to change the behavior of new employees, so they adjust to the rules of the organization / institution. Induction is basically the job of the direct supervisor of the employee concerned so that the new employee realizes that he must obey the rules of the organization / institution and do his duties properly. It can be concluded that the procurement of employees includes the process of withdrawal, selection, placement, orientation and induction to get effective and efficient employees to help achieve the goals of the organization / institution.

Employee Development and Development

The organization always wants its personnel to carry out their duties optimally and contribute all their abilities to the interests of the organization, and work better from day to day. Besides that, the employee himself, as a human being, also needs improvement and improvement in him, including in his duties. In this regard, the function of developing and developing employees is a function of managing personnel that is absolutely necessary, to improve, maintain and improve employee performance. These coaching and development activities not only concern the aspect of ability, but also involves the career of the employee. Employee development is considered increasingly important because of the demands of work or position, as a result of technological advances and increasingly intense competition among similar organizations / institutions. Each organizations / institutions personnel are required to be able to work effectively, efficiently, and the quality and quantity of their work is good so that the competitiveness of the organization / institution is greater. This development is carried out for non-career and career purposes for employees (new or old) through training and education, It can be concluded that the development and development of employees (education and training) needs to be done by each organization / institution because it will provide benefits to the organization / institution, employees, and the consumer community.

Promotion and Mutation

Promotion is a move that increases employee authority and responsibility to a higher position in an organization so that the obligations, rights, status, and income are even greater. Promotion means that there is trust and recognition regarding the ability and ability of the employee concerned to occupy a higher position. That way employees will be encouraged to work hard, be enthusiastic, be disciplined, and achieve work so that the goals

of the organization / institution can be optimally achieved. One of the follow-up actions taken from the results of employee performance appraisal is employee mutation. Because the employee performance appraisal will be known employee skills in completing job descriptions that are charged to him. This mutation must be based on the achievement index that can be achieved by relevant employee. It can be concluded that mutations are included in the employee development function, because the aim is to improve work efficiency and effectiveness in organizations / institutions. After obtaining and determining the prospective employee to be accepted, the next activity is to make the prospective employee become a legitimate member of the organization so that he has rights and obligations as a member of the organization / institution. In Indonesia, for civil servants, promotions or first appointments are usually appointed as civil servants with a probation period of one or two years, then take pre-service training and after graduation are appointed full civil servants. After the appointment of employees, the next activity is placement or assignment.

Dismissal of employees

Termination is the termination of employment of an employee of an employee with an organization / institution. With dismissal, it means the end of employee work engagement with the organization. Dismissal of employees is a personnel function that causes the release of organizations and personnel from the rights and obligations as a workplace institution and as an employee. In relation to education staff in schools, especially Civil Servants the reasons for terminating these employees can be grouped into three types, namely: (a) Termination at own request. (b) Dismissal by the department and the government, (c) Termination of other causes. Dismissal at the request of the employee himself, for example due to a change of employment aimed at improving the lot Dismissal by the department or government can be done for the following reasons: (a) The employee concerned is incompetent and does not have the ability to carry out his duties properly. (b) Streamlining or simplifying the organization. (c) Rejuvenation, usually employees who are 55 years old and are entitled to retire must be dismissed within one year. (d) Not healthy spiritually and physically so that they cannot carry out their duties properly. (e) Committing an offense so that he is sentenced to prison or confinement. (f) Breaking a civil servant's oath or promise.

Compensation

Compensation is a remuneration provided by the organization to employees, which can be valued in money and has a tendency to be given permanently. Provision of compensation other than in the form of a salary can also be in the form of benefits, housing facilities, vehicles, and others. This compensation is no longer seen as satisfying material needs but has been linked to human dignity.

Methods

Human resource management can be defined as a process and effort to develop, motivate, and evaluate the overall human resources needed by the company in achieving its objectives. This understanding includes starting to choose anyone who has the qualifications and is suitable to occupy a position in an organization (the right man in the right place) as required by an institution or organization to how to make this qualification can be maintained even increased and developed from time to time. Because human resource management is an ongoing process, in line with the education process, attention to human resources can have a special place in educational organizations. In the company's organizational structure (as a comparison with educational institutions), especially medium and large companies, in addition to the chief director, the part responsible and functioning as managing human resource affairs is the human resources department, or commonly known as the personnel part, so from that understanding I can analyze that human resource management is a process in which the process must develop, motivate, and evaluate the overall human resources so that a company can achieve its goals or objectives.

Results

To see whether employees who are trained and developed benefit from what they do, it is necessary to evaluate their achievements. Work performance is the result of quality and quantity of work achieved by an employee in carrying out their duties in accordance with the responsibilities given to him. For the assessment of education personnel is focused on individual achievement and participation in school activities. For employees, assessment is useful as feedback on various things, such as ability, fatigue, lack (?), and potential which in turn is useful for determining goals, paths, plans, and career development. For schools, the results of the performance appraisal of educational staff are very important in making various decisions, such as identification of school program needs, acceptance, selection, introduction, placement, promotion, reward systems, and other aspects of the overall effective process of human resources.

It can be concluded that complete employee assessments must be done to find out what each employee can accomplish. The results of the assessment can be used by organizations / institutions in determining further policy actions.

Discussion

Basically, the function of the personnel department is to plan the concept of extension, development and improvement of the quality of human resources needed by the company. Policies relating to labor regulations, recruitment qualifications, and career development from sending labor to attend training to continuing studies, incentive programs or bonuses for labor are the main functions of this personnel. So from my understanding I

can analyze that management is a process to improve a company which must involve its workforce and labor policy itself which includes qualifications, estimates and developers for the process of activities both managing and planning in order to facilitate the achievement of goals that have been set by utilizing existing resources. In addition, human resource management (HR) is part of management. Therefore, general management theories form the basis of the discussion. Management (HR) focuses its discussion more on regulating the role of humans in realizing optimal goals. This regulation covers the problems of planning, organizing, directing, controlling, procuring, developing, compensating, integrating, maintaining, disciplining, and terminating workers to help realize the goals of the organization / institution, employees, and the community. Thus it is clear that human resource management (HR) is a process starting from planning, organizing, directing, controlling, procuring, developing, compensating, integrating, maintaining, disciplining, and laying off workers to help realize the goals of the organization / institution, employees, and society, all of which are processes that have a large role in achieving the desired goals.

Recommendation

The teaching management work of vocational colleges is very important material, which occupies a very important position in the teaching process of teachers. Firstly, it is the guarantee for teachers to carry out teaching activities smoothly, and it is difficult to carry out corresponding teaching activities without teaching. Secondly, it records the basic situation of teachers during the teaching process, laying a solid foundation for better reading of these materials in the later stage. Thirdly, it serves as a platform for communication between schools and parents, and finally, it is an important material for schools to welcome leadership evaluations. In the management process of vocational colleges, teaching management workers should not only have a strong sense of responsibility and dedication, but also have an innovative spirit. In the work process, they should constantly innovate their new work methods, solve various problems that are prone to occur in the work process, look ahead to the future, and understand the direction and ideas of management. Only in this way can they better manage this work.

References

- Ruan, H. (2014). *Research on news reports of London Olympic Games on Tencent* [Master's Thesis, Beijing Sport University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4lQARvep2SAkbl4wwVeJ9RmnJRGnwiiNVvgoXo-5lhMOLu_Vc0deBr5b_7YE4R9hc1G1cCSeAiGX&uniplatform=NZKPT
- Song, Y. (2009). Cultural addition of plant words in teaching Chinese as a foreign language. *Modern Chinese*, (1), 126-127. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1008-8024-C.2009.01.052>

- Su, T. (2012). *Study on dynamic object structure acquisition in early Mandarin children* [Master's Thesis, Capital Normal University]. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1004-6577.2007.01.079>
- Wang, J. (2014). On the positive energy of cultural value. *Tribune of Education Culture*, 5(5), 1-3. <https://doi.org/10.15958/j.cnki.jywhlt.2013.05.007>
- Wang, S. (2013). *A Study on the Motivation of Chinese Learning for Vietnamese International Students* [Master's Thesis, Yunnan Normal University]. <http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10681-1015008449.htm>
- Wang, T. (2004). *Preliminary study on the epistemological beliefs of high school students in China* [Master's Thesis, East China Normal University]. https://kns.cnki.net/kcms2/article/abstract?v=3uoqlhG8C475K0m_zrgu4m9eu-VXu9H75RhMZCEMue9h8LplqMYx9wxnLoUpJuBsqP5szjWqbCuyIPBmDOxy0PFYNePiW4n1&uniplatform=NZKPT

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

RESEARCH ON THE INCENTIVE MECHANISMS OF THE UNDERGRADUATE TUTORIAL SYSTEM --A CASE STUDY OF H UNIVERSITY IN SHANGHAI

Ying Xie ¹

Thada Siththada ²

Abstract

With the popularization of higher education and the reform of teaching systems in colleges and universities, the introduction of the undergraduate tutorial system that originated in Oxford University has become a new way to improve the quality of undergraduate training. As an imported product, the undergraduate tutorial system has formalized problems in the implementation process of colleges and universities in China, which is largely due to the imperfect incentive mechanism of the undergraduate tutorial system for teachers. Based on Herzberg's "two-factor theory", this paper divides the factors affecting the incentive effect of undergraduate tutors into incentive factors and health factors. The incentive factors are related to the work of undergraduate tutors, including salary systems, performance appraisal, vocational training, promotion to professional titles, etc. The health factors are related to the external environment of the undergraduate tutorial system, including the working environment and interpersonal relationships of the tutor. In this paper, under the theoretical framework of this theory, which is based on literature research, case analysis and semi-structured interview methods to the study of the main content of this paper, of which H University has served as the case study of Shanghai, systematic analysis of the current undergraduate tutorial system teachers incentive mechanism, analyzed causes from different aspects, and combining the academic research results and tutorial system in colleges and universities teachers incentive mechanism to carry out the situation, targeted to explore the optimal path of tutorial system teachers incentive mechanism.

Keywords: Undergraduate tutorial system, Incentive mechanism, College teacher

¹Master Program of Education Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

²Assoc.Prof. Education Administration, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

Introduction

Research background and significance

(1) Research background

According to the data provided by the "2020 National Education Statistics Major Results", the gross enrollment rate of higher education in China is close to 54.4%, which means that our country has entered into the popularization stage of higher education, but teaching quality and personnel training are seriously influenced. The "Some Opinions on Improving the Quality of Higher Education in an All-round Way" document proposed that colleges and universities should actively carry out reforms of and innovation in personnel training modes, using the tutorial system training mode to improve students' learning initiative and explore their development potential; At the same time, we should attach importance to the role of practice in the cultivation of talents, and cultivate comprehensive quality and all-round development of talents. From the perspective of the current undergraduate training mode, the undergraduate tutorial system as a kind of talent-training mode under the background of the popularization of higher education has been gradually popularized.

The tutorial system was born in Oxford University. In the development of world-class universities, the University of Oxford, as the cradle of cultivating many elite talents, has made great contributions to the cultivation of talents through the tutorial system. Based on this, Oxford University was among the top universities in the world at the beginning of the 20th century. The tutorial system is the core system of talent training for undergraduates in Oxford University. It puts students as the center and integrates students, tutors and teaching system together. The tutorial system began to be popularized in all colleges of Oxford University during the Religious Reform period. After that, the tutorial system model gradually became popular in the traditional universities of Britain as the main system of talent training. In the 17th century, this kind of individualized communication between teachers and students was implemented in colleges and universities on the American continent. It became one of the main teaching methods in American colleges at that time.

The first Chinese pilot of the undergraduate tutorial system was introduced by President Zhu Kezhen in Zhejiang University. With the development of Chinese market economy, more attention should be paid to the quality of personnel training. In order to meet the high standard of talent training quality requirements, colleges and universities began to make innovations in the student training system through the implementation of the credit system and tutorial system. In the initial stage of the system localization process, many problems will inevitably be encountered. The credit system cannot give full play to the effect of the system operation due to the influence of the curriculum of colleges and universities. The implementation of the tutorial system is conducive to the smooth operation of the credit system. Therefore, in order to make the credit system run smoothly

and give full play to its function, Chinese universities have begun to carry out undergraduate tutorial system gradually. On the other hand, at present, Chinese colleges and universities are generally taught by professional teachers, only responsible for classroom management and teaching, less interaction with students after class, student ideological and political education and other work belong to the counselors' responsibility scope, a large student base, counselors are difficult to take care of the growth of all students, is not conducive to the overall development of students. In this case, undergraduate tutors can give personalized one-on-one guidance to students and help students answer questions after class, which is not only conducive to the harmonious development of teacher-student relationship, but also conducive to the comprehensive development of students and improving the quality of talent training. However, in the actual implementation process, due to the lack of in-depth "localization" development, there are many problems, among which the "formalization" problem is relatively significant. Objectively, the reason is mainly influenced by the current level of economic development in China. Compared with developed countries abroad, the number of college students in China is large, the resources of tutors are less, and the ratio of students to teachers is too high. On the other hand, under the multiple pressures of teaching, scientific research and postgraduate education, the lack of additional incentive factors to guide undergraduates will increase the burden of the undergraduate tutorial system.

In addition, as a rational "economic man", if a teacher does not get the same psychological expected return as an undergraduate tutor, he or she will have negative emotions in the actual guidance process and have the mentality of "it is the same to do or not to do", so as to treat the work in a perfunctory and superficial manner. Therefore, in view of the serious formalization of the undergraduate tutorial system, we should improve the incentive mechanisms of the undergraduate tutorial system.

Objective(s)

From the theoretical point of view, the current research on the undergraduate tutorial system mostly focuses on the mechanism operation at a macro level. It involves a large scope, and studies on the main contradictions affecting the operation effect of the undergraduate tutorial system are few. This paper focuses on the research of the undergraduate tutor incentive mechanism, which is helpful to grasp the main contradictions. By constructing the research framework of the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system teachers through relevant incentive theories, it is beneficial to ensure the scientific content of the research, enrich the research perspective and content, and promote the perfection and development of the undergraduate tutorial system theoretically.

From the perspective of practical value, there are mainly two aspects. First, for the undergraduate tutorial system itself, based on the existing research results, this paper carries

out empirical research, takes the current situation of the incentive mechanisms of the undergraduate tutorial system in H universities in Shanghai as the research object, and analyzes the causes of the existing problems at different levels. Then, it puts forward countermeasures and suggestions on the incentive mechanisms of undergraduate tutorial system teachers, which is conducive to the improvement and development of the incentive mechanisms of undergraduate tutorial system teachers, improving the enthusiasm of undergraduate tutors, enhancing the effect of tutors, and improving the formalization of the undergraduate tutorial system, so as to promote the in-depth development of the localization of the undergraduate tutorial system. Second, for undergraduate students, improving their enthusiasm for tutorial work is conducive to enhancing the tutorial guidance effect, enabling the better growth of undergraduate students to a greater extent, promoting their all-round development, improving the quality of talent, and promoting the strategy of developing strong talent and developing our country through science and education.

Review of literature

(1) Related research on the undergraduate tutorial system

1. The educational concept of the undergraduate tutorial system

The research on the educational concept of the undergraduate tutorial system should be based on the necessity and importance of the establishment of the system. From the comprehensive literature, there are mainly the following aspects:

First, the undergraduate tutorial system is a necessary tool to assist the development of the credit system and elective course system. The undergraduate tutorial system can make up for the random and uncertain educational dilemma caused by students choosing courses according to their personal preferences and for the deficiencies of the traditional homeroom system under the background of credit system and elective course system, so as to improve the quality of undergraduate education.

Second, the undergraduate tutorial system is conducive to making up for the deficiencies of the first class of undergraduates and strengthening the guidance for students after class. In the traditional sense, the primary method of undergraduate education is classroom learning; the undergraduate tutorial system is conducive to strengthening the after-class guidance for students.

Considering the necessity and importance of the establishment of the above system and the development of the undergraduate tutorial system, the most essential ideological basis is the idea of free education. Specifically, the educational concept of the undergraduate tutorial system includes whole-person education, student-centered, and so on.

2. Analysis of the predicament in the operation of the Chinese undergraduate tutorial system

As an imported product, the undergraduate tutorial system has serious formalization and other problems in the process of localization development in our country. Based on the current scholars' research on the operation dilemma, the relevant causes are analyzed in the following aspects:

First, the education concept of the undergraduate tutorial system is unclear, and the operation mode deviates from the original intention. The core concept of the undergraduate tutorial system is "free education", that is, to train students' thinking ability to solve problems and attach importance to the cultivation of "critical thinking" habits. Influenced by the traditional ideology and culture of our country, our country tends to adopt to the process of transplantation without a full understanding of the essence and meaning of credit system education. This leads to the authorization of tutors and unequal communication between teachers and students.

Second, the function of undergraduate tutors is generalized and the implementation rules are not clear. When the tutorial system is implemented in colleges and universities, the task of improving the quality of undergraduate education is too much on the shoulders of undergraduate tutors.

Third, the student-teacher ratio of the undergraduate tutorial system is unbalanced and the teacher-student ratio is too low. The ratio of teachers to students in Chinese regular undergraduate colleges is 1:17.39. Compared with the relevant data of foreign key universities, the ratio of teachers to students in Stanford University is 1:3, and that in Princeton University is 1:6. The undergraduate tutorial system operates under the condition of the imbalance of teacher-student ratio, which increases the burden on tutors and adversely impacts the effect of guidance and communication.

Fourth, the supporting system of the undergraduate tutorial system in our country is not perfect, such as in the supervision and excitation machine. There are many deficiencies in the system. Besides, most universities in our country lack the support of sufficient funding for vigorously implementing the undergraduate tutorial system and do not establish a good incentive system.

(2) Relevant research on teacher incentive mechanisms

1. Relevant research abroad

Motivation theory belongs to the category of management psychology, and its main research content revolves around "how to meet people's needs", that is, how to improve people's initiative and enthusiasm. There are many theories about motivation abroad, including the hierarchy of needs, two-factor, and process motivation theories.

Demand theory was proposed by Abraham H. Maslow. The theory divides human needs into five levels, from high to low. The first layer is the basic physiological needs of human beings, namely the material needs starting from the need of survival. The second layer is the need for security, that is, individual security brought by external

environment, including personal security and social environmental security. The third layer is the social need, that is, belonging and love. The fourth layer is the need for respect, that is, confidence, hope to be respected by others. The fifth layer is the need of self-realization, namely the realization of self-growth, self-value, etc.

The two-factor theory, also known as the "motivation-health care theory", was proposed by American scholar Frederick Herzberg. According to this theory, there are two types of factors that have an effect mechanism on employee behavior, namely incentive factors and health factors. Health factors are factors that make employees dissatisfied, such as salary, welfare benefits, working environment, etc. If these needs are not fully met, employees will be dissatisfied, but when these needs are met, employees will not necessarily have enthusiasm for work. Only the factors that can motivate people to work can be called motivating factors, which are generally related to the work itself, such as enthusiasm for work, sense of achievement, career promotion and development, etc. These levels can be guaranteed to stimulate people's enthusiasm to a greater extent.

The main purpose of the process motivation theory is to find out the main factors connecting motivation and behavior, and to assume or control people's behavior by studying the relationship between the factors. The theory of process motivation is a systematic theory, which consists of three aspects: goal theory, reinforcement theory and expectation theory. Simply put, the level of motivation is determined by the expected outcome that people think can be achieved. To motivate employees, it is necessary to make clear three factors, namely, that the job can provide them with what they need and that these are linked to performance, and that performance can be improved with dedication and effort

2. Relevant domestic research

(3) Incentive theory

The representative scholar of the domestic school of motivation theory is Xiong Chuanwu, who believes that motivation is a complete system composed of three elements. The three elements are the subject and object of motivation, the environment of motivation and the mode of motivation. From the ideal mode, the best state of incentive is full staff incentive, whole process incentive and whole plain incentive, so as to achieve comprehensive incentive.

Professor Yu Wenzhao believes that effective incentives need to fully combine material incentives and spiritual incentives. Combining with Maslow's demand theory, Yu Wenzhao divides human needs into six types, namely "sense of benefit, sense of comfort, sense of warmth, sense of trust, sense of accomplishment and sense of direction". Among them, the sense of benefit and comfort belong to the material needs. As an "economic man", man needs to meet his necessary material needs. The last four are spiritual needs.

When the six aspects are satisfied at the same time, the incentive effect can be the best. At the same time, we should pay attention to fairness in the implementation process.

(4) The deficiency of the incentive mechanism of college teachers

The incentive mechanism of teachers in colleges and universities includes several dimensions, such as salary, performance appraisal and career promotion. From the comprehensive research status, it mainly has the following deficiencies:

First, the salary of college teachers. At present, the salary of teachers in Chinese colleges and universities mainly consists of basic salary, bonus, allowance and welfare. Compared with the current level of consumption, medical treatment and other aspects, the salary level is still relatively low, and there is a big difference in the salary of college teachers among regions.

The second deficiency is in the performance assessment of college teachers. In the process of performance implementation, there are still some imperfections, such as the lack of effective communication between managers and teachers at the level of performance appraisal. Teachers are passive in performance appraisal and can only accept unreasonable content even when they encounter it. In terms of performance results, most colleges and universities lack adequate feedback to teachers and focus on feedback to unqualified teachers, which cannot give full play to the incentive role of performance appraisal.

Third, the career promotion and planning of college teachers. There are many problems, such as blocked career promotion channels, long cycles, excessively restrictive conditions in colleges and universities, and the lack of adequate understanding of teachers, which is not conducive to the individualized development of teachers and adversely impacts the incentive effect.

Methods

This paper mainly adopts the following research methods:

One is literature research. That is to search and screen relevant literature as widely as possible around the research issues, sort out the authors' own research ideas on the basis of existing literature research, and form their own research vein. To be specific, the idea of literature research is as follows: It mainly starts from the two dimensions of the research on the undergraduate tutorial system and the research on the teacher incentive mechanisms, and retrieves and screens the literature under these dimensions. For the undergraduate tutorial system related research, mainly from the undergraduate tutorial system education concept and the current system operation related difficulties as the entry point of literature analysis. The research on teacher incentive mechanisms is mainly divided into foreign research and domestic research. The foreign research mainly focuses on the theoretical level and overall application of the incentive mechanisms, while the domestic research

mainly reviews the literature from the authoritative incentive theory formed by domestic scholars and the existing problems of the incentive mechanisms for college teachers. Finally, this paper summarizes the literature on the incentive mechanisms of the undergraduate tutorial teachers from the two dimensions.

The second research method is the interview method. In the early stage, the interview outline was sorted out from the motivating factors and health factors affecting undergraduate tutors, including the basic content of undergraduate tutors' performance assessment, allowances and benefits, vocational training, career promotion and other aspects. The interviewees are some tutors and students who participate in the undergraduate tutorial system in H universities in Shanghai. Through in-depth interviews, relevant information about the incentive mechanism of the current undergraduate tutorial system teachers is collected.

To be specific, the interview is divided into two stages: In September 2022, the initial interview was conducted with 10 undergraduate tutors, 2 mentored freshmen and 2 mentored students from W College of H University. The interview place was located in the campus cafe. It took a total of 21 days to interview all the research subjects, which involved coordinating the working time of undergraduate tutors and the time of the author. After the end of the first stage, all the interview data were sorted out, and the interview contents were classified and screened by modules based on their own research content. Second, in November 2022, according to the interview content and research direction, the author will make a supplementary visit to the interview modules that were not involved in depth at the beginning and are of greater value to the paper. This interview is more targeted, and the interview scope does not cover all the staff. Only the content of the initial interview with individual undergraduate tutors will be interviewed twice.

Results

The undergraduate tutorial system is an innovation of the cultivating pattern of undergraduate talents in our country, and from its development situation, it has great prospects for development. But as an exotic concept, the undergraduate tutorial system has many problems in the localization process of universities in our country. From the perspective of undergraduate tutors, the lack of a perfect and standardized teacher incentive mechanism, on the one hand, is not conducive to improving the work enthusiasm of undergraduate tutors, affecting the guidance effect of tutors and the quality of talent training. On the other hand, the basic rights and interests of undergraduate tutors are not well protected.

The main research problem of this paper is the incentive mechanisms of the undergraduate tutorial system, based on the "two-factor theory". The research entry point mainly focuses on the salary, performance appraisal, professional title promotion and

vocational training of undergraduate tutors. In the specific research process, on the one hand, from the national, university and college level, the overall research and analysis of the current situation of the undergraduate tutorial system of teachers incentive mechanism; on the other hand, a case study of H colleges and universities in Shanghai is carried out to analyze the existing problems in the current incentive mechanism, and its causes are analyzed from the level of the country, colleges and universities and college teachers, and suggestions for optimization are put forward. At the national level, we should improve the law and top-level design of incentive mechanism and promote the expansion of university autonomy. At the university level, we should improve the organizational structure, guarantee subsidies and create a good incentive environment. At the college level, we should improve the evaluation system of undergraduate tutors and do a good job in the interconnection with the functional departments of the university.

The primary deficiencies of this study are the relative simplicity of the selection of research objects, the lack of horizontal comparison between different types of universities, and a certain lack of research depth., But these deficiencies also provide clues for further research.

Discussion

Theoretical framework: The theoretical basis of this paper is the "two-factor theory" of motivation theory, which was proposed by Frederick Herzberg, an American scholar.

Based on Herzberg's two-factor theory for analysis of the incentive mechanisms of undergraduate tutors, a basic research framework can be formed. There are two types of factors that affect the work enthusiasm and guidance effects of undergraduate tutors. On the one hand, motivation factors are also known as an internal factors, which are related to the work itself. On the other hand, health factors, also known as external factors, are related to the external environment of work. The incentive factors of undergraduate tutors include salary systems, performance appraisal, career promotion, further training, job accomplishments, job interest, and so on. Second, health factors include school management systems, working environment and interpersonal relations. When the external health factors of undergraduate tutors are satisfied, they will not produce dissatisfaction, but they will not have incentive effect. As long as the incentive factors are satisfied, their work enthusiasm can be stimulated to the maximum extent and achieve incentive effect.

Taking the two-factor theory as the main research framework and the current situation of the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system in a university in Shanghai as the research object, this paper investigates and analyzes the undergraduate tutor group of universities from the contents involved in the incentive factors and health factors, to explore the problems existing in the operation of the existing incentive

mechanism, and makes a targeted analysis combining the theory and practice, in order to put forward effective suggestions for improvement.

Insufficient research: This paper mainly takes the two-factor theory as the research framework, and in the research, there is a lack of new theoretical viewpoints to enrich the existing theoretical content of incentives. On the other hand, this paper mainly studies the common problems of colleges and universities. The research incision is relatively large, and there is a lack of horizontal comparative analysis between different types of colleges and universities. The scope of research objects is relatively narrow, and the applicability of policy recommendations is deficient

Recommendation

Suggestions on Optimizing the Incentive Mechanism of the Undergraduate Tutorial System at the National Level:

1. Improve the top-level design of laws and policies of incentive mechanism.

First of all, we should perfect the legislation of the incentive system of the undergraduate tutorial system and raise it to the legal level. Through the elaboration and improvement of the contents of the articles, the scope of the implementation of the teacher incentive mechanism and the rights and obligations of the incentive subject are determined, so that the legal attribute of the teacher incentive mechanism can be guaranteed. Secondly, in the documents related to the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system issued by the Ministry of Education, for example, the incentive guarantee system of the undergraduate tutorial system is clearly defined in the undergraduate education and teaching reform and the salary system of university teachers, performance appraisal, professional title promotion and other relevant documents, and the original macroscopic provisions are improved into the standardized documents with specific content, clear indicators and strong operability. At the same time, the job responsibilities of each subject in the implementation process of incentive mechanism should be clarified.

2. Further expand the autonomy of universities in running schools

The autonomy of colleges and universities in running schools mainly refers to the independence and autonomy of colleges and universities in scientific research and teaching. National and local governments should expand the autonomy of colleges and universities in running schools. On the one hand, they should reduce the direct management of various affairs in colleges and universities at the vertical level, and on the other hand, they should reduce the abuse of administrative power in the academic scope.

Suggestions on optimizing the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system in universities

1. Improve the organizational structure and related supporting mechanisms of the undergraduate tutorial system

Colleges and universities need to improve the organizational structure of the undergraduate tutorial system management affairs, set up special management institutions, and promote the effective operation of the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system from the system guarantee level.

When perfecting the supporting system of the undergraduate tutorial system, the management should avoid the psychology of "it is enough", and ensure not only the supporting system is complete, but also the scientific and rational system. For example, in the allocation of mentors, we should consider the time and energy of the mentors. The allocation of tutors should take into account the personal situation of tutors, reasonably control the allocation ratio of teachers and students, and innovate the allocation method. For example, by referring to the mentor allocation model of W College, we set up a mentor combination and classified guidance, including off-campus tutors and on-campus tutors, teaching tutors and management tutors. On this basis, the introduction of peers and mentees, excellent doctoral or master students and senior undergraduates as class mentees, to assist undergraduate tutors to carry out guidance work. This implementation mode is conducive to reducing the guidance tasks of undergraduate tutors, and is conducive to the smooth implementation of the actual guidance process. Special personnel are assigned to the post, assisted by foreign aid, to create a good guidance environment for undergraduate tutors, improve their work enthusiasm, and achieve an incentive effect.

At the same time, the supervision mechanism of undergraduate tutors should be perfected. Colleges and universities should set up corresponding supervision groups of tutors during the operation of the undergraduate tutorial system, and the composition of the groups should consider multiple subjects, such as students to be instructed, teaching administrators at the college level, etc. so that it can spot check the work of undergraduate tutors, monitor the effectiveness of guidance and the integrity of system operation, ensure the quality of guidance of undergraduate tutors, and promote the improvement of the enthusiasm of undergraduate tutors.

In addition to the mentorship level, improvements should also be made at the level of students. To this end, the school can incorporate the activities related to tutors' guidance into the daily student management level, conduct certain conversation education for students who do not participate in tutors' guidance activities, urge students to take tutors' guidance seriously from the system, and promote the communication between teachers and students.

2. Guarantee a basic allowance for undergraduate tutors

Satisfying the low-level material needs of undergraduate tutors is the basic guarantee for motivating tutors, and it is necessary to provide material incentives to undergraduate tutors. This is especially true for young tutors, as they are relatively low in

salary and professional titles, faced with a lot of economic pressure and great pressure in life, so they have a strong demand on material needs.

3. Create a good incentive environment

Vocational training for undergraduate tutors is conducive to enhancing their professional knowledge and ability, forming a good working atmosphere, and improving their comprehensive quality and working enthusiasm. Therefore, colleges and universities should attach importance to the training of undergraduate tutors.

In the process of running the incentive mechanism of undergraduate tutors and creating a good incentive environment, colleges and universities should strengthen the guidance of teachers' cognition of incentive related issues. To avoid the misconception that "motivation is material reward", undergraduate tutors should realize the diversification of incentives and realize that the role of incentives is not only to satisfy the most basic level of material needs of the self, but also to make efforts to realize self-value, not simply pursue personal interests, pay attention to social contribution and other higher levels of incentives.

Suggestions on optimizing the incentive mechanism of the undergraduate tutorial system at the college level

1. Improve the undergraduate tutor evaluation system

We should perfect evaluation indices and implement dynamic evaluation. Due to the complexity of teachers' work in colleges and universities, we should pay attention to the perfection of assessment indicators when evaluating the undergraduate tutor's work, and realize the combination and unity of qualitative evaluation and quantitative evaluation. At the level of assessment subject, it should be involved in a variety of areas. It can combine the factors such as tutor evaluation, student evaluation and comprehensive evaluation of undergraduate tutor groups, and pay particular attention to the principal role of students in the evaluation process, so as to establish a scientific and reasonable evaluation system.

At the same time, the application and feedback mechanism of assessment results should be improved. First, according to the assessment results, the tutor's workload should be included in the scope of performance assessment, affirming the work of undergraduate tutors. The second improvement is to link the evaluation results of student development quality and supervisor guidance quality with the professional title promotion, evaluation of excellence, and other matters related to the supervisor's career development, so as to increase the incentive efficiency. For the assessment results, the teaching management department of the college can help the tutors jointly analyze the existing problems at the present stage and put forward effective suggestions for problems at different levels.

2. Make good interconnection with functional departments of the university.

In order to ensure the smooth operation of the incentive mechanism for undergraduate tutors, the college needs to strengthen the interconnection with relevant functional departments at the university level, do a good job in daily work reporting and

communication, communicate problems in real time, promote the coordination of inter-organizational operation and the consistency of work orientation, so as to facilitate the effective operation of the incentive mechanism for undergraduate tutors and fully protect the rights and interests of undergraduate tutors.

References

- Bajun, F. (2008). Exploration and practice of undergraduate tutorial system. *Chinese Higher Education, 10*.
- Dunrong, B., & Xinlan, J. (2011). Development History, Educational Philosophy and Enlightenment of Oxford University. *Fudan Education Forum, 2*.
- Gaoyang, C. (2001). Undergraduate Tutorial System is an Effective Mode to Cultivate Innovative Talents. *Chinese Higher Education, 21*.
- Jialing, L. (2019). *Research on the Problems and Countermeasures of the Implementation of Undergraduate Tutorial System in Chinese Universities*. Master Dissertation of Yangzhou University.
- Jianhua, H. (2014). On the De-administration of Universities. *Journal of Higher Education Research in China, 2*.
- Hongjun, M. (2019). Analysis of Undergraduate Tutorial System in Universities. *Educational Theory and Practice, 24*.
- Haosheng, Y. (1998). *The history and system of Western Psychology*. People's Education Press.
- Parphilman, D. (2011). *Why higher education is high: Reflections on the tutorial system in Oxford*. translated by Feng Qinglai, Peking University Press.
- Press. Zhiping, D. (2015). *The historical evolution of the tutorial system in Oxford University*. Beijing: Science Press.
- Tao, F. (2003). *History of foreign higher education*. Shanghai Education Publishing House,
- Xifeng, J., & Xiaoqiang, L. (2011). Contradiction and outlet: Reflections on the implementation of undergraduate tutorial system in Local Universities. *Heilongjiang Higher Education Research, 5*.
- Xiaoyan, L. (2019). Research on the incentive mechanism of external tutors for professional degree postgraduates in colleges and Universities -- Based on the theory of process incentive. *Journal of Science and Education Literature, 11*.
- Xianjun, M. (2004). Theoretical Research on the Implementation of Undergraduate Tutorial System. *Heilongjiang Higher Education Research, 3*.
- Yongjin, X. (2009). Bai Rui: Analysis on the Application of Motivation Theory in the Motivation Work of college Teachers. *Heilongjiang Higher Education Research, 1*.
- Yuxing, Y., & Aisheng, L. (2009). Evolution and Enlightenment of the Undergraduate Tutorial System in the UK. *Zhejiang Social Sciences, 3*.

Zhongying, S., & Yunyun, G. (2016). The Connotation and Practical Implications of University
Autonomy in Running a School. *Higher Education Exploration*, 7.

มหาวิทยาลัยบูรพา

**SHIFTING GENDER ROLES IN KAREN COMMUNITY:
A CASE STUDY OF KAREN WOMEN IN MAE RAMAT DISTRICT, TAK PROVINCE**

Chonnipa Amornwat ¹

Dr. Yuki Miyake ²

Abstract

Today, gender roles remain in most parts of societies. Karen is one of the ethnic groups that live mainly in Southeast Asia, and they are the largest ethnicity that resides skittery among 15 provinces in Thailand. Karen women are expected to take main roles in housework and childcare while Karen men roles are breadwinners of a family. However, with the changes in the world context, where gender equality is being focused, the differentiation of gender roles has become blurred. This research aims to study the ongoing shift in gender roles among Karens. By focusing on Karen women in Mae Ramat District, Tak province, Karen women settled in the border area of Thailand. The research employed a qualitative research approach, in which the key informants are 15 Karen women in their 20s to 60s who participate in the labor market and take part in community activity. The shifting in gender roles among Karens in this research can be described as the emancipation of women's roles in domestic work, family planning, and parenting, the personal belief in Karen's traditional way of life, and the formation of Karen's women groups. Especially, for Karen women today, to handle the traditional gender expectation they have shown a strong commitment to the new changes. They have stepped up to take part in various roles including career, education, and take part in community activities.

Keywords: Karen Women, Gender Roles, Women Empowerment, Border, Thailand

Introduction

In Thailand hill tribes are seen as a vulnerable group, due to limited access to basic social services such as health and education (Fujioka, 2002). The systematic skills development for employment and income also cannot reach them very well, therefore, their primary source of income is from agriculture, and other sources of income are from household-based handicraft and wage employment. Nevertheless, Karen people are known for friendship, hospitality, and monogamous relationships. The original Karen's relationship between husband-and-wife Wanlika (2002) mentioned that it was based on supportive, respective, and equal roles. Karen women are associated with Karen authenticity so, they

¹ School of Social Innovation, Mae Fah Luang University

² School of Social Innovation, Mae Fah Luang University

have stricter norms, such as language use and costumes in order to maintain their honor and reputation (Hayami, 1999). However, Karen women are still tied up with the expectation to perform women's tasks which restricted their lives from experiencing ultimate freedom and opportunities. The traditional gender roles are still practiced in most parts of society, it started from the family scale and continues to the community scale. In which the traditional gender roles of Karen, women are expected to take care of the household which can leave Karen women discriminated against for trying to break the traditional roles of gender, when deviating from their expected duties.

The traditional gender roles among Karens for instance, Karen parenting presented by Darran (2014). He focused on Karen at Ban Thi Phu Ye and found out that even though Karen parents love their children all the same regardless of gender. However, in the past, sons and daughters had different tasks. The sons were taught leadership and working in order to take care of the family in the future, while the daughters were taught housework such as cooking, cleaning, and weaving. Speaking of weaving, in the Karen community, traditional weaving is preserved for women. It is an example that shows that weaving is used as a symbol that ties Karen women to women's roles and to their ethnicity. Pornpan (2016) studied Karen displaced women and found out that weaving is not for making money alone, but it is the 'reproduces women's role' action for Karen displaced women to be accepted in the village and to deal with their uncertain position.

This research studies the ongoing shift in gender roles of Karen women where Karen women today have more opportunities to study, work, and perform something else beyond traditional gender roles. Karen women in Mae Ramat District are selected to be a case study of this research. The area of Mae Ramat District is near the border of Thai-Myanmar, it is an area where the mass flow of people from Myanmar cross to Thailand for different reasons, but one of the reasons is academic purposes. For those academicians who are interested in the study of border and frontier, this border area contributes stories of the lives of people from various ethnicities. It turns out to be an issue for research in various fields such as political science, public health, or anthropology. However, on this Thai-Myanmar border, it is noticeable on the absence of research in the area of feminism (Pornpan, 2016).

Objective(s)

To clarify the shifting in gender roles among Karen women in Mae Ramat District and analyze Karen women's practices to deal with traditional gender practices in Mae Ramat District.

Review of literature

This section will be divided into 2 main parts, the shifting in gender roles and Karen women then and now. The general traditional gender roles in terms of masculinity expected that men should be heads of families and that includes taking the lead in the family's important decisions and financial support (Blackstone, 2003). Gender roles also influence the roles of women and men outside the family sphere such as in the workplace (Williams, 1995 as cited in Blackstone, 2003).

The original relationship between Karen women and men is based on equal roles as the relationship is supportive and respectful (Wanlika, 2002), Karen women are being honored in the family and community which is reflected in storytelling, dogma, and traditional way of life. Karen women have protected the diversity of traditional beliefs and activities in the Karen community. However, Hayami (1998) and Darran (2014) explained that in the past, education was difficult for Karen women to access. Karen parents at that time prioritized education for sons rather than daughters. Hayami also explained that several young Karen who were becoming mothers now participated in adult education because they believe education helps widen their possibilities. The study from Nongyao (2010) presented the significant role of modern Karen women. She focused on a Karen woman who participates in local government administrative organizations or TAOs. The study explained the traditional gender roles that criticized women who ventured outside the village as they were bad women and no family would want to marry her which was a big concern back then because marriage was seen as an important event for Karen women. Moreover, the criticism towards women who went outside has blocked the opportunity for higher education. Like the case study of Hayami (1998) stated restricts Karen women's mobility and that was the influence of social norms differentiated women's and men's activities. The case study of Pailboon (2017) has reassured the image of Karen women according to traditional gender roles. The case study showed that men and other villagers were unsatisfied that Karen women participated in the forest protection plan when Karen women start their businesses and even provide education for kids in the village. Subsequently, this case study has proved that Karen women are able to contribute a lot to the village.

According to related literatures, as mentioned in the introduction that there is an absence of feminism field of research in the area of the Thai-Myanmar border. Mae Ramat District, Tak Province is the area where Karen people settle in 15 sub-districts (Cultural Office Tak Province, 2014). Moreover, the gendered study of Karen who settles in border areas may provide different points of view from Karen in other parts of Thailand.

Methods

This research employs a qualitative research approach and primarily used in-depth interviews. The interviewees who were selected are Karen women who participate in the

labor force and community activity. The social status of interviewees is not strictly limited. The age of interviewees expectation is between 20s and 60s and the number of interviewees is 15 women. The field observation was conducted during the interviews and during the time that the researcher traveled around the village. The secondary source of this research used academic journals, research, news, and websites to make this research become more comprehensive. The plan for the period for the researcher to collect the data was two weeks and visited for two rounds.

This research focuses on Karen women in Mae Ramat District Tak Province Thailand. Tak province is connected to other nine provinces in the northern part of Thailand and has a border connected to Myanmar. It is an area with a diversity of races, religions, and cultures which Karen people scatterly reside in various districts of Tak province including Mae sot district, Phop Phra district, Mae Ramat district, Tha Song Yang district, Umphang district, Ban Tak district, and Sam Ngao district (Cultural Office Tak Province, 2014). The History of Mae Ramat District is assumed that it was originally a village inhabited by the Karen people for more than 100 years. Later, there were people from northern provinces such as Lamphun, Chiang Mai, Lampang, Phrae, and Nan who migrated to the area to make a living (Community Development Office Mae Ramat District, n.d.). This research aims to provide information about the current Karen women's roles in their own families and community. The focus is particularly on Karen women's roles that are changing, such as Karen women who participate in the labor market, community activities, and the way they perceive their family, or the rights of women in the present day. In addition, it can also provide information about the impacts of gender roles on the Karen community, and how Karen women are empowered.

This research focuses on how the shifting of gender roles impacts Karen women in Mae Ramat District. By analyzing the situation from in-depth interviews of Karen women who participate in the labor force and have a role in the breadwinning of their family with the concept of gender roles as the main concepts of this research. The content of the interviews can reflect gender phenomenon among Karen, the mindset, and point of view of ethnic women nowadays on how they overcome such traditional beliefs and the values of how women should behave. Their answer will reflect the future outline of gender and ethnic communities as the researcher chose Karen as the case study. The purpose of this research is for academic research only, the data of the interviewees will be kept confidential.

Results

Table 1. Data of Interviewees

Age	Education	Marital status	Jobs/ careers	Women's group membership	Have children/ do not have children
30	Non-formal education	Married	Village headman's assistant	Participate	Have children
37	Associate's Degree	Widow	Entrepreneur	Participate	Have children
39	High School	Married	Unemployed	Not participate	Have children
40	Primary school	Married	Farmer	Participate	Have children
36	Vocational Certificate	Married	Farmer/ run a grocery shop	Not Participate	Have children
25	Non-formal education	Married	Teaching assistant	Participate	Do not have children
29	Junior High School	Married	Farmer	Not Participate	Have children
38	Unschoolled	Married	Farmer	Participate	Have children
32	Non-formal education	Married	Farmer	Participate	Have children
32	Unschoolled	Married	Farmer	Participate	Have children
58	Associate's degree	Married	Teacher	Used to participate	Have children
43	Bachelor degree	Single	Teacher	Used to participate	Not have children
46	Primary school	Married	Farmer/ run a grocery shop	Participate	Have children
60	Unschoolled	Married	Unemployed	Used to participate	Have children
55	Unschoolled	Married	Farmer	Used to participate	Have children

Shifting gender roles in Karen community, Mae Ramat District, Tak Province

Speaking of gender roles in the Karen community, it is practiced similarly to other cultures around the world. Karen women and men are encouraged to follow the strict gender roles and that leaves Karen women to be considered inferior. Karen women are expected to take the lead in feminine roles such as housework, taking care of the family members, cooking, collecting water, and textile. While Karen men's roles are related to being breadwinners of the family and other masculine works such as hunting animals and building a house (Karen Women's Organization, 2021). Genuinely, Karen women are also good at farm work which they are expected to continue settling in the village, to continue being responsible for their family's needs, and be their mother's helping hands onwards (Hayami, 1998b). The interviewees explained the changes in gender perspective from when they were young to nowadays. The information that they shared has some similarities as they were growing up in a Karen family. This research has found the shift in gender roles in the Karen community, Mae Ramat District which are divided into four categories.

The first shift of gender roles is the emancipation from the domestic work of Karen women. Among Karen married couples today, housework is a shared task. They both work outside and inside the house, there is no clear line of housework anymore that in some cases Karen men take responsible more on the housework. Karen women work outside the same as Karen men, farming for instance. It is not like in the past when Karen women only stayed at home but right now husband and wife share most of the responsibilities. However, the works that are considered men's work or require strength are still practiced, for instance, cutting the trees, and killing animals for a ceremony. Whereas, textile activities are still prevalent as one of the main important woman's tasks today as much as ever.

The second shift is Karen parenting and family planning. Interviewees stated that parenting in the past was not so different between son and daughter. The love was equally shared among the children, and they had to help their parents with the housework and farming. Nevertheless, compared with the interviewees when they become parents, they prioritized education for their children. For example, one interviewee said "Education also means going to higher society, meeting friends, and having broader experiences, so they can have many ideas and be active. To return home and live in a society like this they will blend in with the villagers, not doing anything" (Interview by the author in January 2022). The shared roles in parenting between Karen's husband and wife are noticeable during the interview as well. Moreover, interviewees also explained about their parenting styles which referred to raising their children with nature. As they have to work full-time, their children were trained to not be too picky eaters and play with nature. In terms of family planning, all interviewees mentioned the same that there is no demands for many children as there was in the past. The demands for children in the past were because they wanted their children to help with the family works, but right now they are concerned more with the cost of child

rearing. The example statement from the interviewee, “Karen parents in the past did not want their children to study because there would be no one to help them with the work” (Interview by the author in April 2022). As well as the demand for an early marriage is absence compared to the past that the normal age for Karen women marriage was 14 to 15. Today, Karen children have more freedom to decide for their lives, they can decide to continue study or to start working.

The third shift is the Karen traditional belief. Karen people have a strong belief in spirits according to Supawadee (2001), she explained that Karen people believe that spirits have influenced the good and bad events in their lives. Everyone has to follow the practices otherwise; they will get punished. The interviewees in this research also mentioned this belief, the ritual related to this belief do not widely follow as in the past. One reason is Karen people have turned to Buddhism, and another reason according to the interviewees is to prepare a ritual is delicate. Rituals require many preparations and usually, Karen women are the ones who prepare them. For example, statement from the interviewee, “To prepare alcohol we cannot buy it from the store, but we have to make the alcohol by ourselves. But to make alcohol like in the past now is illegal” (Interview by the author in April 2022). Related to the adaptation to the current mainstream culture that people started to absorb daily as one interviewee said, “In my opinion, I want to stop this ritual. It does not mean I do not believe and show disrespect, but I want to rely more on scientific facts because people in the past believed that everything such as sickness and poor agricultural productivity happened from the spirit. It may not be caused by the spirit, but it may happen from the poor quality of sand that they did not take care of the resources properly. Right now, there are people who think in the same way as me but people in the past had a different way of thinking because they are cultivated in that way.” (Interview by the author in January 2022). Therefore, there is a linkage between personal belief and shifting in gender roles because the trend of Karen women today is related to the world gender trends. Even though there is a strong belief that have practiced for so long but once they learn the new belief, it is possible to change. The traditional gender practices here that women have to carry on is possible to leave behind.

The fourth shift is the formation of the Karen women’s group. The Karen women’s group is a group of 10 – 20 Karen women which are various in terms of group activities and are spreading in many communities. The activities are such as textile, pig farming, and making rugs. Interviewees who have joined the group said that it is beneficial for them because they can learn new skills from an invited instructor. Moreover, it is the space especially, for Karen women to meet each other and be able to share their stories. The fact that Karen women’s groups are spreading among Karen community compared to the past is a sign of gender equality. Karen women have their own space to increase skills and new

knowledge together in the supportive environment provided by Karen women for Karen women.

Karen women today and traditional gender roles

Even though gender equality has become a significant goal worldwide, it is undeniable that today women are still seen as primary actors in so-called nature roles. The glass ceiling or the invisible barrier keeps women from an ultimate education and career opportunities (Lockwood, 2004). In this case study, Karen women shared most part of the breadwinning and housework with their partners, however, traditional Karen gender roles that are remaining in Karen society continues the image of women to be the primary actor in feminine roles. Therefore, in some cases when Karen women tried to walk in a different path, they were questioned by other Karen, for example “Karen women in the past, just avoided wearing women’s sarong (one type of skirt). You can get insulted by other people that you do not respect your husband and the in-laws. If women try to wear a tight t-shirt she can get insulted by being told that she just wants to show off her body. When I was married, I had to cook for my husband. I was so hungry, but I couldn’t eat first. I must wait for my husband.” (Interview by the author in January 2022).

The formal interview with the key informants and informal interview with other Karen villagers has reflected how Karen women handle the pressure of traditional gender expectations. It is associated with the mass flow of Karen people working outside their community (Cultural Office Tak Province, 2014). They started to acknowledge mainstream cultures and they started to change their way of life in accordance with those cultures in which gender equality is prevalent. Especially, for Karen women to handle the traditional gender expectation, and they have shown a strong commitment to the new changes. They have stepped up to take part in various roles including career, education, and take part in community activities. Also, the shift in gender roles among Karen people is very important because it changes the fundamental of gender expectations which allows a supportive environment for women to achieve more.

‘Karen women right now are better’, all interviewees have said. Education is perceived as a very important opportunity for Karen women, even though in the past, marriage was seen as the highest dream for Karen women (Cultural Office Tak Province, 2014). Moreover, relating to the market today which requires women workers. The requirement of women workers is an important step for women to be economically independent and live more distance from nature roles. Karen women in this case study have an opportunity to work such as in the field of agriculture, education, and business.

Discussion

To find out the shifting in gender roles in Karen communities, this research has found that the shifting is related to Karen women’s emancipation from domestic work, Karen’s parenting and family planning, personal belief, and the formation of women’s

groups. These findings have demonstrated the shifting roles of Karen women today where Karen women have more freedom of choice in terms of lifestyle, education, and career. In contrast to traditional gender roles that expected women to follow feminine tasks which have blocked women to fulfill their lives. The shifting of gender roles discussed here relates to the shifting mainstream culture where gender equality is one of the significant goals. Karen people are more concerned on the significance of gender equality and Karen women are being empowered under the supportive environment.

Karen people have faced rapid changes in today's materialist society and technology which challenged their way of life, especially cultural beliefs (Cultural Office Tak Province, 2014). Nevertheless, the flow of Karen people that went outside the community and came back with an outside culture has affected and impacted the Karen traditional way of life. Despite traditional Western society believe that women should engage in family works because women are more nurturer than men while men should be head of the family (Blackstone, 2003). The stories of Karen women in this case study have proven the point that this is not really happening in Karen families these days. Karen women in this research are all the breadwinners in their own lives and share the breadwinner role with their husbands. They do not have a clear line for women and men anymore, as in the modern gender sphere women are allowed to explore new experiences rather than a staying home moms. However, it is important to note that the invisible barrier for women is still there. The expectation of women today is to become multitask, and that could mean women are dealing with double burdens. The expectation of Karen women as an important actor to carry on the Karen authenticity mentioned by Hayami (1999) or Karen women are protecting the traditional activities and beliefs is important to be noted. The hidden meaning of that is Karen women could have more limitations in their lives and struggling with double burden.

Recommendation

Even though gender equality is one of the mainstream cultures, gender issues in Karen society are related to personal belief and people have various opinions about this. It is undeniable that to expect all people to welcome the new gender roles is challenging. Therefore, proposing human rights lens to parallelly discuss with concern of gender equality could increase more understanding for people.

The study of gender and ethnicity could earn more consideration as it represents more widen perspective of people's opinions. To be able to analyze people who have specific ways of live and how they adapt to the mainstream cultures as well as how they handle with the fading of traditional beliefs.

Acknowledgement

This research would not have been possible without kind support. I would like to express my gratitude to my advisor Dr.Yuki Miyake for guiding me throughout the research

process. I would like to sincerely thank Ajarn Maya Dania for always supporting me since I was a bachelor, she is the first person who lit me up in gender study. I am grateful to all the lecturers from the master's degree program at the school of social innovation, for the classes they provided, the special lectures, the support of my interest, and the moral support they gave me to keep going. My gratitude goes to Associate Professor Dr. Kwanchewan Buadaeng for taking the time and being the external committee, with your excellent experiences have brought the best out of this research. This research would not have been smoothly finished without the financial support from Mae Fah Luang University, I am grateful for their support. Lastly, I would like to express my appreciation to the interviewees and other Karen people who participated in this research.

References

- Blackstone, A. (Ed.). (2003). Gender roles and society. *Human Ecology: An Encyclopedia of Children, Families, Communities, and Environments. Gender Roles and Society, ABC-CLIO, 335-338.*
- Chappell, L., & Guerrina, R. (2020). Understanding the gender regime in the European external action service. *Cooperation and Conflict, 55(2), 261-280.*
- Community Development Office Mae Ramat District. (n.d). *History of Mae Ramat District. ประวัติอำเภอแม่ระมาด.* Retrieved form <https://district.cdd.go.th/maeramad/aboutus/%e0%b8%9b%e0%b8%a3%e0%b8%b0%e0%b8%a7%e0%b8%b1%e0%b8%95%e0%b8%b4%e0%b8%84%e0%b8%a7%e0%b8%b2%e0%b8%a1%e0%b9%80%e0%b8%9b%e0%b9%87%e0%b8%99%e0%b8%a1%e0%b8%b2/>
- Cultural Office Tak Province. (2014). *K'nyaw way of life. วิถีวัฒนธรรมชนเผ่า ปกาเกอญอ จังหวัดตาก.* Retrieved form <https://www.finearts.go.th/storage/contents/file/PGOlqD7NqAUrvoNjmJLuVOKU0EnzH5D5hRwk05Us.pdf>
- Darran, Y. (2014). Culture changes: A case study of Karen people at Ban Thi Phu Ye, Chalae Subdistrict, Thong Pha Phum District, Kan Chanaburi Province. *Kasem Bundit Journal, 15(2), 1-16.*
- Fujioka, R. (2002). *Case study on education opportunities for hill tribes in northern Thailand, implications for sustainable rural development.* Retrieved form <https://www.fao.org/3/ak216e/ak216e.pdf>
- Hayami, Y. (1998a). *Mobility and interethnic relationships among Karen women and men in Northwest Thailand: Past and present* (Master's thesis). Kyoto University.
- Hayami, Y. (1998b). Motherhood redefined: Women's choices on family rituals and reproduction in the peripheries of Thailand. *Sojourn, 13(2), 242-262.*
- Hayami, Y. (1999). "He's really a Karen": *Articulation of ethnic and gender relationships in a regional context* (pp. 260-277). Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University.

- Karen Women's Organisation. (2021). *Background of the Karen people. Non-governmental organization*. Retrieved from <https://karenwomen.org/background-of-the-karen-people/>
- Lockwood, N. (2004). *The Glass ceiling: Domestic and international perspectives* (pp.1-49). Human Resource Magazine Research Quarterly.
- Mae Ramat Police Station, Tak Province. (n.d.). *History of Mae Ramat District. ประวัติอำเภอแม่ระมาด*. Retrieved from https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=944&code_db=610013&code_type=TK008
- Nongyao, N. (2010). Reconstructing gender identity for political participation hill tribe women in northern Thailand. *Asien*, 114(115), 33-49.
- Paiboon, H. (2017). Caring narratives in the face of perilous situations: Voices of Karen women in communities in Thai-Burmese. *CMU Journal of Social Sciences and Humanities*, 4(2), 174-197.
- Pornpan, K. (2016). Feminist research and gender perspective in Thai – Burma borderlands: The role of Karen displaced women in textile handicraft making. *Journal of sociology and anthropology*, 35(1), 97-119.
- Sümer, S. (2009). European gender regimes and policies: Comparative perspectives. *Famham: Ashgate*, 73. <https://doi.org/10.4324/9781315580906>
- Wanlika, S. (2002). *The Study of changes in the mode of production and social relation system in gender aspect of the Karen community: A case study of Tipuyae Village Tongpabhum District, Kanchanaburi Province*. (Master's thesis). Thammasat University.
- The Karen Buddhist Dhamma Dhutta Foundation. (2010). *The Karen people: culture, faith, and history*. Retrieved from https://www.buffaloschools.org/site/handlers/filedownload.ashx?moduleinstanceid=4051&dataid=23891&FileName=karen_people%20book.pdf

SOCIAL MEDIA AND ONLINE CRISIS MANAGEMENT WITH BIG DATA

Jutiporn Prinyokul ¹

Tatri Taiphapoon ²

Abstract

The objective of this research was twofold: firstly, to investigate the impact of social media on online crises. And, secondly, to examine the guidelines for managing online crises using big data. A purposive sampling technique was employed to select ten experts in big data, data science, and online crisis management. Through the snowball technique, the experts identified other potential subjects and gathered information from them through semi-structured in-depth interviews.

The findings indicated that, in the context of Thai society, social media had a significant impact on online crises. Negatives impacts: social media facilitated the rapid spread of information, organizations had limited control over communication, social media users formed communities to attack organizations, cross-platform data transmission increased the severity of online crises, social media provided an outlet for negative emotions, and the location of information dissemination affected the speed and severity of the online crisis. Positives impacts: Social media is a tool for monitoring online crises and communicate with stakeholders directly.

The guidelines for using Big data to manage online crises in policy ways including organizations should use big data that could represent the target groups and big data must be obtained without violating privacy rights.

How to implement: using analysis and forecasting to prevent crises, simulating potential situations in the Crisis Preparedness phase, analyzing big data to guide effective crisis response strategies, and utilizing big data to analyze the network characteristics of assistance from different sources in the crisis recovery

Keywords: Social Media, Online Crisis Management, Big Data

Introduction

In recent times, the field of crisis management has experienced a paradigm shift towards the online context. This shift has been primarily driven by the fact that global organizations increasingly face online crises, particularly on social media platforms, which emphasize interactions and connections between individuals. Such interactions and communications on

¹ assistant professor at the Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.

² associate professor at the Department of Public Relations, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.

social media platforms can become issues that impact individuals, organizations, and societies. During times of crisis, the internet or online media helps to reflect on the situation and can intensify the crisis events simultaneously (González-Herrero & Smith, 2008). Consequently, it is now impossible to ignore the role of social media in crisis management at all levels.

The advent of communication technology has transformed the way people communicate and interact with each other, not only affecting citizens, recipients, and consumers but also the business sectors and organizations that deal with new types of stakeholders, thereby presenting more opportunities than in the past. Social media has become a significant source of concern for organizations (Vignal Lambret & Barki, 2018), as the exchanges of information between consumers and corporate attacks are often initiated online by users.

Online crises have compelled public and private organizations to address problems that may arise from all over the world by using technology to manage organizational crises. To this end, organizations are tending to utilize big data and data analysis to prevent and manage potential corporate crises and extract new knowledge for crisis response. Against this background, the present study aims to investigate the impact of social media on online crises in Thai society and explore how to use big data to manage online crises related to communication technology in the present world.

Objective(s)

1. To study the impact of social media on online crises.
2. To study online crisis management guidelines with big data.

Review of literature

Nowadays, crisis management is changing due to the media landscape. Respond appropriately to the crisis requires the integration of knowledge relating to social media, big data, and online crisis management as follows:

1. Social Media

Social media is a technology-based online practice that enables people to share and express their content, opinions, experiences, and insights by themselves. One of the main functions of social networking sites is to build relationships and create content. (Waters et al., 2009).

Access to social media is used on smartphone technology and web-based programs to interact between users and broadcast to online communities by collaboratively creating, discussing, and editing the content of users. (Kietzmann et al., 2011:241) So social media is a Digital Public Sphere that allows people with different ideas and experiences to interact and communicate. (Colleoni et al., 2014).

Moreover, social media allows people to interact with others independently, and many platforms for marketers to reach and engage with consumers. Furthermore, the definition of social media has expanded widely because it has come with almost everything: content, personal behaviors, organizations, and institutions that can synchronize under a connected and networked digital environment. Content and information are generated from various sources and spread across society by redefining geographical boundary limits. (Appel et al., 2020).

Components of social media

Three components of social media are Content, Platforms, and Tools for collaboration (Mollett et al., 2017) as follows:

Content is an essential raw material used for audience attraction which is the priority since it is the center of everything. The content is created from ideas and concepts reflecting things in mind.

Platforms are tools that facilitate the delivery of content to audiences which include the target audiences or different receivers simultaneously. There are various clear objectives and benefits of social media platforms.

Tools for collaboration is a tool for communication. The very first tool of social media is website communication. Subsequently, more communication tools were developed, such as Skype, WhatsApp, Google Talk, Google Documents, etc., which could be undertaken for communication between a few people or on a multiple-user level.

Social media for communication between the organization and stakeholders is often a risk to facing the crisis because users' negative comments and reactions could drive the organizations into rapid crisis regarding the reputation. On the other hand, organizations can leverage social media as an essential tool for effective crisis management.

2. Online Crisis

The online crisis is a corporate and individual crisis coming from the development of communication technology influences categorizing crises in a new way based on communication technology classification.

Online crises' criterion differs from traditional crises, and the main difference is where it originates. The traditional crisis in the previous era is a corporate crisis that occurred without relating to communication technology or the internet; it is caused by the mistake of the organization, failure to meet stakeholder's expectations about products or services, or problems happening in the organization's response to various disasters, etc.

The online crisis is a corporate crisis that occurred in online media due to technological changes. Communication via the internet with the features of the internet and social networks fosters a greater exchange of content and information. It does not happen only between consumers and brand owners but also among consumers. (Kliatchko, 2008).

Wide use of Internet communication can make organizations, brand owners, or various agencies tend to have a crisis in social media as well.

Furthermore, Capozzi and Rucci (2013) stated that the nature of online crises is that issues are magnified and spread out. The communication between online media users will increase the spread of the issue even more until it causes severe damage to the organization's image and reputation and usually makes it impossible to work.

Coombs (2015) explained that the origins of crises came from 2 leading causes: the actions of stakeholders and the actions of Organizations. The organization's actions are a crisis caused by the organization's mistakes (Organization misuse) that occurs when an organization violates norms or behaves in unwanted acts via social media. The organization's misuse can continue to spread if this mistake is considered an apparent moral or ethical violation. While online crises happen by the actions of the stakeholders that come from Dissatisfied customers, which is the relationship problem between the organization and the customer.

Furthermore, online crises caused by the stakeholders can happen from Challenges when the stakeholders perceive that the organization misbehaves or is irresponsible, which affects the organization negatively and disgracefully. Challenges can be divided into three types (Coombs, 2010) as follows:

- 1) Being challenged by expectations (Organic Challenges) is an organizational challenge that arises from the expectations of stakeholder values and beliefs towards the things that the stakeholder pays attention to, the adjusting of the organization following through their values and beliefs. If the organization cannot adjust as expected, there could be an issue because the stakeholders will perceive it as the organization's mistake that neglects or does not pay attention.

- 2) Expose Challenges are challenges in which stakeholders can prove that an organization does not keep its word or does not follow up on its promises. These challenges destroy the stakeholders' expectations, especially in case of intention to deceive; it will destroy the image and reputation of the organization even more.

- 3) Villain Challenges are challenges arising from conflicts between organizations and specific stakeholders, such as campaigners, activists, or an expert on the opposite side of the organization. Those people will follow the organization's operation by monitoring and watching for mistakes and will attack the organization in various ways to make the organization look negative or lose the trust of stakeholders and the public.

The online crisis management process is considered that it is not different from general crisis management. Coombs (2015) presented a 4-step online crisis management process as follows:

- 1) Prevention stage is a proactive step in dealing with crises. Organizations should deal with issues by using issue management before the issues turn into crises that will cause

damage to the organization. There should be analyses and meetings with various agencies to help identify difficult issues in the organization and resolve them or prepare care plans.

2) Preparation stage is a step in preparing a Crisis Management Plan (CMP) to handle it appropriately. Management in this stage involves analyzing the situation and anticipating possible crises. And then bring information for preparing a crisis management plan and rehearse the plan to prepare the organization for the actual crisis, examine the flaws of the plan, then develop the plan to be more cautious.

3) Response stage is the step of action to resolve the crisis in the situation that occurs by implementing a plan. If the organization is well-prepared, it will help resolve the situation effectively, can control the increasing damage, and help reduce the impact on the organization in finance, image, and reputation. If the organization has effective crisis management, there will be an opportunity to build more confidence and reputation for the organization.

4) Revision stage is a process for evaluating the results of crisis management after the event has ended in every step. Because every vital step begins with the planning, preparation, and response processes, they are all related. If any of the steps fail, the overall crisis management will be affected. Then take the evaluation results into consideration of the pros and cons for improving and correcting each step to be more careful and more effective in managing crises that may occur in the future.

3. Big Data

Big data is information collected from various sources until it turns out to be the large amounts of data generated from many sources. It comes from clicking through the internet, mobile phone transactions, user-generated content via social media, and various behaviors performed through online networks or business transactions (George et al., 2014), which are used for real-time analysis and the use of complicated technology and applications to store, process, analyze, and visualize data from multiple sources, which plays an essential role in the decision-making process of the organization (Ishikiryama & Gomes, 2019)

The challenge of significant data adoption is to explore large amounts of information and extract useful information or knowledge for future actions (Rajaraman & Ullman, 2011). Furthermore, it can help reveal new in-depth information gathered from data mining which promotes accurate statistical evaluation, monitors instant situations, and narrows the gap between data and time. (George et al., 2014).

Features of Big Data

1) Volume: Large data, a large amount of data, and continuous increase in volume, such as information about consumers which contained details about personal characteristics, buying behaviors, addresses, interests, the average of each purchase, etc. If all the data is gathered, there will be a considerable amount of data, which can still grow over time.

2) Variety: The data is diverse. It can be structured or unstructured, which is stored in different formats such as image, sound, animation, infographic, etc.

3) Speed (Velocity): The speed rate of data generation comes from the continuous transmission of data, making information change quickly all the time. It is due to the ability of internet networks in which users continuously generate massive amounts of data within a short period, which requires tools with the ability to collect data quickly so it can be used for real-time analysis.

4) Data value: can be measured from the usefulness of the data for making decisions such as data predicting consumer behaviors, marketing strategy planning decisions, or helping organizations understand the needs of customers or stakeholders. (Emmanouil & Nikolaos, 2015).

5) Veracity Data: veracity generally refers to the validity or truthfulness of a set of data that must be qualified and verifiable. Since collecting big data involves collecting large amounts of raw data, information may be filled with information of mixed qualities. Therefore, it is necessary to select the correct data and use the data cleansing process to bring enough data for the subsequent analysis step.

6) Complexity is a measure of the complexity of big data in the interconnection and interdependence in the information structure that may affect other data. (Kaisler et al., 2013).

Big data is an essential tool for online crisis management because the information from social networks is being produced and consumed at an ever increasing rate these days. Communication via social media increases the amount of information after a crisis emerges. (Doka et al., 2017). So significant data adoption for online crisis management is the practice that can help the organization respond to crises correctly.

Methods

This qualitative research employed an in-depth interview of 10 purposive experts as the vital research tool. The selection criterion of experts was being scholars or professionals working in Big Data, Data Science, or Online crisis management from the public and private sectors. A snowball technique and semi-structured interview are employed as the sampling and interview techniques.

Results

1. Impact of social media on online crises in the context of Thai society

1.1 Negative Impact of social media

1) Social media spreads information quickly.

Social media is a source of massive amounts of information, and it is also a channel for most people to use and easy to access so that it can spread quickly. These

qualities could reinforce the expansion of crises and increase severity, especially the effects on the organization in the way of bias. Rapid spreading is caused by interactions in social media in the forms of commenting and dissemination; both make organizational crises more challenging to manage due to time limitations. Organizations should respond to online crises within an hour after an issue occurs on social media.

2) The organization has no control over communications.

Crisis management in the past focused on controlling communications through the mass media, which disseminates news that helps organizations see chronicles or directions in news presentations during times of crisis. Nevertheless, in online crises, stakeholders or social media users often turn themselves into content creators and disseminate information to the public. Consequently, the organization cannot control communication and cannot clearly identify the target communication group due to forwarded information flooding from all directions. Furthermore, the coalitions by indirect stakeholders intensified the crisis. Moreover, the mass media may present information spreading through social media by people who raise the issue until it becomes more complicated for organizations to solve.

3) Social media users form communities to attack organizations.

Social media users engage in personal-to-society interactions in which people with similar ideas, attitudes, or preferences can join to be a community, resulting in negative information toward the organization, or untruthful information can disseminate widely and rapidly. However, the opinion comes from only one person.

In addition, the community of social media users is strong in attacking or triggering critical issues quickly, such as using hashtags to connect on the issues to criticize, posting dissatisfaction in a thought leader's large-followed group, and collaborating on the transmission of the negative side of the corporate. If a community is highly cohesive, the crisis could become more serious.

4) Cross-platform data transmission increases online crises.

The greater the use of social media platforms, the greater the number of online crises because it is a free communication channel for the public to produce unlimited information and content. Although each platform has different objectives, usage patterns, and user groups, easy cross-platform data transfer can spread crises exponentially.

Additionally, online crises can occur in platforms that organizations do not use as primary communication channels. Organizations need to be vigilant to the behavior of media using the behavior of stakeholders and adequately handling and responding to online crises; for example, children and teens are more active on Twitter and Tiktok than adults while the elderly are likely to use Facebook and Line Application. Organizations must examine every platform and choose which platforms to communicate to the right audiences or stakeholders.

5) Social media is an outlet for negative emotions.

In the past, Thai people were perceived as indirectly expressing feelings, but social media has become a safe space for online users to express their feelings. Content production and language usage reflect feelings with many negative emotions that are not seen in real life. Whenever stakeholders are dissatisfied or frustrated, they immediately communicate with the organization with harsh language or rude words. They may also call those not involved to know and participate in disseminating harmful content, causing an online crisis to the organization at once.

6) The location where information starts disseminating affects the speed and severity of the online crisis.

Social media is boundless, and the study from the experts showed that the location where information starts disseminating affects the speed and the severity of crises. If residents of Bangkok and its vicinity raised the issue, the spread of the online crisis would be faster and more severe than the issue raised by those living in the provinces.

1.2 Positive Impact of social media

1) Social media as a tool for monitoring online crises

Although social media has a negative effect on many aspects of the crisis. But at the same time, it can be used as a tool for surveillance and monitoring of crises. Because it is the source of the spread of information. Organizations should therefore focus on investigating issues that may negatively affect or damage reputation in social media by using social media monitoring as a tool to analyze social trends.

2) Social media is a direct communication channel to stakeholders.

Social media is used as a communication channel in times of crisis to disseminate information. In case that organizations need to clarify or provide accurate information in a crisis, social media allows organizations to respond quickly and communicate directly to stakeholders.

2. Guidelines for using big data to manage online crises

2.1 Policy

1) Organizations should use big data that could represent the target groups.

Users must consider the accuracy of big data that they can represent the target groups or a reference of Public Opinion, that will help analyze the situation properly. Choosing the wrong information will mislead in making decisions and crisis management.

2) Big data must be obtained without violating privacy rights.

Users need to be mindful of the source of information obtained without violating their privacy rights, and consent to use information must be acknowledged by online media users. Most cases, big data can be purchased from a service provider that

collects the data and sells it. Open source or publicly available information can also be used to protect social media users.

2.2 Implementation

1) Big Data and Crisis Prevention

Big data access from social media can be an essential source of information. Nowadays, the media may use social listening by using big data to analyze for reflecting important information such as how the organization is mentioned, with what words, what trends and directions of emotions, and use for predictive analytics to determine directions and moods of the public if they turn to be a crisis. The information inspected from big data can help organizations to predict crises or reduce potential risks.

2) Big Data and Crisis Preparedness

Social media crises are often caused by dissatisfaction, negative opinions towards the organization, or corporate secrets dissemination. Organizations must use Big Data or Social Listening to detect potential crises.

In addition, organizations can use data from big data to simulate situations to prepare for dealing with potential online crises, which can usually examine and see the development of changes through data analysis instantly.

Big data analytics can also suggest the proactive utilization of organizational resources to respond fully to crises. Besides, big data can help provide crisis management through data analytics that let organizations become aware of potential hazards, and the executives or authority can plan for crisis management and determine strategic actions suitable for future situations.

3) Big Data and Crisis Response

Indeed, big data analysis can be valuable in selecting the most effective crisis response strategy. Real-time big data analytics can be used to assess the severity level of a crisis and determine its location in the crisis lifecycle. The nature of information dissemination during a crisis varies across different phases. In the initial phase, critical information spreads rapidly, but the volume of data is high, and accuracy may be low. In the second phase, the data becomes more accurate and can be analyzed. Finally, in the third phase, the information is precise and factual. By leveraging big data, organizations can gain insights into the crisis phase and provide recommendations for online crisis management, formulate crisis response strategies, and develop crisis communications that align with the current phase of the crisis.

Moreover, big data can be used to identify the physical and geographical information of relevant stakeholders, which can be used to communicate with the public during crisis response and organizational recovery. This information can help organizations to target their communication efforts more effectively and address the concerns of the affected stakeholders.

4) Big Data and Crisis Recovery

Upon the conclusion of crisis management, big data analytics can facilitate the collection of data pertaining to different levels of correlations, thereby enabling organizations to derive valuable insights. For instance, correlations between the types of assistance rendered by diverse sources and the relevant network characteristics can be analyzed. By gathering information pertaining to stakeholders, organizations can foster the development of their systems and optimize their operational efficiency.

Discussion

This study investigated the impact of social media on crisis management and found that social media exacerbates crises more quickly and severely than traditional crises. This is due to the functional properties of social media that prioritize communication and link it with the media usage behavior of users who seek quick communication and create broader awareness of various issues. As a result, social media has become a platform for releasing negative emotions and an essential tool for attacking organizations, especially when social media users form communities with similar attitudes and characteristics. The resulting complaints or attacks on social media, particularly on complaint pages or consumer-helping pages, can create a social push, which can easily lead to online crises. Organizations have no control over communication and the spread of negative news, and the transfer of information across platforms can make online crisis management more catastrophic.

However, social media can also play a positive role in crisis management. Research studies have shown that social media can be used as a research tool for crisis response and management. For instance, Liu et al. (2018) used semantic network analysis to study government organizations' social media messaging during Hurricane Harvey. Han and Ciravegna (2019) developed a social media rumor detection tool for crisis management. Eriksson (2018) found that social media was essential for effective crisis communication for organizations.

Furthermore, social media can provide valuable information in crises, especially in data collection in the form of big data, which can be used in online crisis management processes. Crisis management with big data can help organizations access the behaviors and uses of various stakeholders in online media, trace them digitally, and predict trends in public issues that may relate to the organization. Thus, investing in big data can help prevent crises and analyze trends in other areas. The use of big data is a new alternative for corporate crisis management.

To deal with online crises, organizations need to prepare by using technology, data analysis, analyzing with big data, and preparing personnel with knowledge and competencies to keep up with the changes in the form of crises. Anticipating the situation and preparing to deal with potential crises is crucial. Providing accurate information to stakeholders during a crisis and responding to the situation as soon as possible are necessary. It requires decisions

from executives and long-term solutions to lead the organization smoothly out of the online crisis. (Jia et al., 2012).

Recommendation

1. In contemporary times, social media has emerged as a primary source of corporate online crises. Therefore, it is imperative for organizations to closely monitor and examine not only their usual communication platform but also the platforms that stakeholders may utilize. Such examination may help prevent crises from escalating and negatively affecting the organization.

2. Moreover, big data analysis can prove to be a useful tool in online crisis management at every stage. Organizations must prepare for its implementation by encouraging their employees to gain knowledge and skills in analyzing big data. Furthermore, establishing a department of big data or authorizing a consultant with expertise in data analysis may be effective strategies for preventing crises and formulating proactive organizational strategies.

3. To cope with the current online crisis, organizations must be equipped to respond promptly. The crisis response time has become shorter than in the past, and organizations must be well prepared to respond with agility. Effective crisis management necessitates the provision of accurate information to stakeholders, decisions from executives, and the formulation of long-term solutions. Therefore, it is necessary to prepare personnel with the necessary knowledge and competency to keep up with the changes in the form of crises, anticipate the situation, and prepare to deal with potential crises in a timely manner. (Jia et al., 2012).

Acknowledgment

I would like to express my gratitude to all those who have contributed to this research, including my advisor from Chulalongkorn University, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon where I work, and the National Research Council of Thailand (NRCT) for the financial support from this research project.

References

- Appel, G., Grewal, L., Hadi, R., & Stephen, A. T. (2020). The future of social media in marketing. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 48(1), 79-95.
- Capozzi, L., & Rucci, S. R. (2013). *Crisis management in the Age of Social Media*. Business Expert Press.
- Colleoni, E., Rozza, A., & Arvidsson, A. (2014). Echo chamber or public sphere? Predicting political orientation and measuring political homophily in Twitter using big data. *Journal of Communication*, 64(2), 317-332.

- Coombs, W. T. (2010). Sustainability: a new and complex challenge for crisis managers. *International Journal of Sustainable Strategic Management*, 2(1), 4-16.
- Coombs, W. T. (2015a). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding* (4th ed.). Sage Publications.
- Doka, K., Mytilinis, I., Giannakopoulos, I., Konstantinou, I., Tsitsigkos, D., Terrovitis, M., & Koziris, N. (2017, October). Exploiting Social Networking and Mobile Data for Crisis Detection and Management. In *International Conference on Information Systems for Crisis Response and Management in Mediterranean Countries* (pp. 28-40). Springer, Cham.
- Emmanouil, D., & Nikolaos, D. (2015, July). Big data analytics in prevention, preparedness, response, and recovery in crisis and disaster management. In *The 18th International Conference on Circuits, Systems, Communications and Computers (CSCC 2015), Recent Advances in Computer Engineering Series* (Vol. 32, pp. 476-482).
- Eriksson, M. (2018). Lessons for Crisis Communication on Social Media: A Systematic Review of What Research Tells the Practice. *International Journal of Strategic Communication*, 12(5), 526551.
- George, G., Haas, M. R., & Pentland, A. (2014). Big data and management. *Academy of Management*, Briarcliff Manor, NY.
- González-Herrero, A., & Smith, S. (2008). Crisis communications management on the web: How Internet-based technologies are changing the way public relations professionals handle business crises. *Journal of Contingencies Crisis Management*, 16(3), 143-153.
- Han, S., & Ciravegna, F. (2019, May). Rumour Detection on Social Media for Crisis Management. In *ISCRAM*.
- Ishikiriya, C. S., & Gomes, C. F. S. (2019). Big data: A global overview. *Big Data for the Greater Good*, 35-50.
- Jia, Z., Shi, Y., Jia, Y., & Li, D. (2012). A framework of knowledge management systems for tourism crisis management. *Procedia Engineering*, 29, 138-143.
- Kaisler, S., Armour, F., Espinosa, J. A., & Money, W. (2013, January). Big data: Issues and challenges moving forward. In *2013 46th Hawaii international conference on system sciences* (pp. 995-1004). IEEE.
- Kietzmann, J. H., Hermkens, K., McCarthy, I. P., & Silvestre, B. S. (2011). Social media? Get serious! Understanding the functional building blocks of social media. *Business Horizons*, 54(3), 241-251.
- Kliatchko, J. (2008). Revisiting the IMC construct: A revised definition and four pillars. *International Journal of Advertising*, 27(1), 133-160.
- Liu, W., Lai, C. H., & Xu, W. W. (2018). Tweeting about the emergency: A semantic network analysis of government organizations' social media messaging during Hurricane Harvey. *Public relations review*, 44(5), 807-819.

- Mollett, A., Brumley, C., Gilson, C., & Williams, S. (2017). *Communicating your research with social media: A practical guide to using blogs, podcasts, data visualizations, and video*. Sage.
- Prinyokul, J., Taiphapoon, T. (2020). Big Data for Online Crisis Management. *Journal of Public Relations and Advertising*, 13(2), 66-84.
- Rajaraman, A., & Ullman, J. D. (2011). *Mining of massive datasets*. Cambridge University Press.
- Vignal Lambret, C., & Barki, E. (2018). Social media crisis management: Aligning corporate response strategies with stakeholders' emotions online. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 26(2), 295-305.
- Waters, R. D., Burnett, E., Lamm, A., & Lucas, J. (2009). Engaging stakeholders through social networking: How nonprofit organizations are using Facebook. *Public relations review*, 35(2), 102-106

มหาวิทยาลัยบูรพา

STIMULATION AND CULTIVATION OF STUDENTS' LEARNING MOTIVATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT

Wang Hongxin¹
Nuntiya Noichun²

Abstract

Developing and cultivating students' learning motivation is of great significance for improving teaching efficiency and achieving good teaching outcomes. The factors that affect students' learning motivation are mainly divided into internal and external factors. This article mainly explores the significance and methods of stimulating and cultivating students' learning motivation.

Learning motivation is an internal activation mechanism that stimulates individuals to engage in learning activities, maintain the learning activities that have already been initiated, and orient their learning activities towards a certain learning goal. It can stimulate and reinforce each other with learning activities. Once learning motivation is formed, it will run through the entire process of a learning activity from beginning to end. Therefore, learning motivation can strengthen and promote learning activities, which in turn can stimulate, enhance, and even consolidate learning motivation.

the desired goal of psychology and behavior process. The higher the excitement level, the higher the effort and satisfaction to accomplish the goal, and the higher the work efficiency; On the contrary, the lower the incentive level, the lower the motivation to complete the organizational goals, and the lower the work efficiency. Incentive plays a very important role in school management. Different incentive theories play a significant role in guiding the incentive methods of school management.

KEYWORDS: Learning motivation; Stimulation; culture

Introduction

The In the process of students' learning, in order to improve students' learning efficiency, teachers should stimulate and cultivate students' learning motivation, guide students to learn active learning and independently, which is much more effective than being forced by

teachers' parents, rote learning, rote learning, and mechanized learning. A student with good learning motivation will actively learn knowledge and naturally achieve excellent grades.

¹ Graduate School of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational administration, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

Learning motivation can often be reflected through external learning behaviors. Of course, the same motivation may lead to different behaviors and outcomes, and the same behaviors and outcomes may also originate from different motivations. The impact of learning motivation on learning outcomes is achieved by constraining learning motivation. Learning enthusiasm is a direct external manifestation of learning motivation, which is a state of seriousness, initiative, tenacity, and engagement manifested in learning activities. The presence or absence of motivation and the strength of motivation can be reflected by the level of learning motivation, and different levels of learning motivation directly affect learning outcomes. Due to the fact that learning motivation, as an internal driving mechanism, can be manifested through explicit learning motivation, it can be inferred based on the level of learning motivation.

In the actual learning process, although there are various driving factors for learning, there are three common ones, namely thrust, tension, and pressure. Thrust is the desire and need for learning originating from an individual's inner heart, which can be generated through students' understanding of the necessity of learning, their thirst for knowledge, and their aspirations for the future. Pull refers to the attraction of external factors to learners, causing them to engage in learning activities. Degrees, social status, and other factors can create a pulling force on students' learning activities. Pressure refers to the demands of objective reality on learners, forcing them to engage in learning activities. Examinations, parental and school requirements, and social reality can all become pressures. These three factors can all motivate individuals to learn, therefore they are all driving factors for learning. However, it should be pointed out that pressure is often difficult to function independently and persistently, and must be truly transformed into thrust or tension in order to exert its dynamic effect. Therefore, there are only two direct components that motivate the subject to engage in learning activities, namely thrust and pull. As the driving force of the subject's desire for learning, it is essentially a learning need of the subject; As a pulling force that attracts the learning activity of the subject, it is essentially a learning expectation. Therefore, the two basic components of learning motivation are learning needs and learning expectations, which interact to form a learning motivation system.

Factors affecting students' learning motivation

1. Lack of internal awareness and weak learning motivation

Intrinsic motivation refers to factors that arise from within oneself, including a desire for success, satisfying one's curiosity and interests, and so on. These factors come from within and do not require external stimulation. They are spontaneously formed learning motivations. For example, if a student enjoys reading and writing, they will have a great interest and expectation in Chinese language classes, which enhances their motivation for learning Chinese. However, with the improvement of students' knowledge level, the difficulty of mastering the knowledge also increases, and students face more and more difficulties in learning. When students face these difficulties, they will experience a certain amount of learning pressure,

which can hinder the development of learning motivation. At the same time, students are constantly exposed to external novelty, which can stimulate their interests and hobbies, attract their attention, and weaken their internal learning motivation. These situations will lead to their lack of awareness of active learning and weak learning motivation.

External learning motivation is too strong, which is not conducive to the development of learning

Under exam oriented education, learning is mainly about dealing with exams. This educational concept has led some parents and teachers to overly focus on students' exam results, forming a strong external learning motivation. Under its influence, students lose interest in learning. They only study to cope with exams, in order to receive rewards from parents, praise from teachers, and envy from classmates. This is not conducive to lifelong learning and quality education.

According to the survey, as students age, their external learning motivation gradually decreases. Because as students age, they gradually form their own opinions, questioning and even resisting the views of parents and teachers. For example, young children and elementary school students are more obedient to the teacher's words and unconditionally obey the teacher's requirements. They will study hard in order to receive rewards from adults, generating strong external learning motivation [5]. However, high school students have their own thinking. They will lack certain interest in the praise and rewards of teachers and parents. They will not unconditionally obey the requirements of teachers and parents. They are eager for freedom and independence, and sometimes even have reverse psychology, so the external learning motivation will naturally weaken [6].

Objectives

The study of students' learning motivation is a very important research topic in education and psychology, and has attracted many people's attention. Learning motivation is an internal motivation that drives and maintains students' learning, as well as a need to motivate and guide students to engage in learning. Exploring students' learning motivation can provide educators with first-hand information on why they want to learn. It can help us stimulate students' learning enthusiasm, cultivate and strengthen their learning motivation, and provide convenience and basis for teachers based on the relationship between different learning motivations and academic performance. It can also deepen teaching reform, strengthen the pertinence of education and teaching, and improve the effectiveness of education and teaching. Improving students' academic performance provides an objective basis for exploring new ways to implement quality education. At the same time, through investigation, we can better understand the current situation of high school students' learning motivation, analyze the reasons for these situations, and propose more targeted strategies and methods to improve students' learning motivation, providing some help for education and teaching work.

Review of literature

The significance of stimulating and cultivating learning motivation

1. Correct attitude towards learning

The stronger a student's motivation for learning, the greater their commitment to learning. This indicates that learning motivation can affect learners' cognitive views on learning and help them correct their attitude towards learning. It helps students establish correct learning concepts, establish clear learning objectives, and develop a certain learning plan to gradually achieve the ultimate goal

The goal also enhances students' sense of diligence. So learning motivation can help students establish a correct learning attitude. In addition, learning motivation can help students actively explore knowledge, satisfy their learning desires, enable them to persist, correct their learning attitude, and obtain knowledge satisfaction. Scientific research has shown that students' learning attitude is directly proportional to their learning motivation. Generally, students with excellent grades have good learning attitudes, and their learning motivation is relatively strong; Students with relatively poor grades often experience laziness, laziness, and fatigue in their studies, all of which are attributed to their lower learning motivation. They cannot handle learning difficulties well and are easily unable to learn.

2. Promote students' intellectual development

As mentioned above, good learning motivation can correct students' learning attitudes and promote the improvement of their learning abilities, which indirectly improves their intellectual level and promotes their intellectual development. Especially with the development of society, the country's requirements for students' abilities are becoming increasingly high, and the difficulty of teaching is also increasing [7] 78. Many students have increasingly significant differences in academic performance, and the reason for these differences is often not due to intellectual factors, but rather to differences in their learning motivation. Students with strong learning motivation can achieve better grades, further expand their thinking abilities, and promote intellectual development.

3. Improve students' learning outcomes

Enhancing learning motivation can improve students' learning outcomes. Especially in the process of educating students, teachers should pay special attention to their teaching methods and expression methods, so that students can achieve good learning outcomes while also promoting the comprehensive development of morality, intelligence, physical fitness, aesthetics, and labor. Teachers should not only judge students' abilities based on their grades, but also pay attention to their comprehensive development. This can give many students confidence and courage to help them study hard, thereby gaining the joy of learning and enhancing their learning motivation. This virtuous cycle promotes students' better and faster development, and improves their learning outcomes.

4. Help students master knowledge, establish a sense of morality and responsibility

There are many factors that affect students' learning motivation, among which an indispensable part is their own sense of morality and responsibility. These motivations come from external expectations and pressures, as well as from one's own consciousness. Everyone has different learning objectives, some to meet the expectations of their loved ones, some to gain respect from others, and some to promote future survival and development. Various factors ultimately come down to the students' internal sense of morality and responsibility. They have the responsibility to fulfill their own values and meet the needs of their loved ones, which forms learning motivation. Due to different sources of motivation, there are various reasons for its formation, and the resulting motivation may also vary in various aspects. Motivation also varies in level. Some students develop learning motivation in order to receive material rewards or appreciation from others, while others develop learning motivation in order to achieve their own value and contribute to society. This enriches students' sense of morality and responsibility to varying degrees.

Ways to stimulate and cultivate learning motivation

1. Transform roles

Role switching is an effective method to enhance students' learning motivation. Because in the process of learning, the evaluators of students' grades are teachers and parents, who often start from their own perspectives and cannot truly understand and care about their children, which is not conducive to their growth. In order to avoid such unfavorable situations, researchers have proposed a method of using students to educate them, which stimulates students' learning motivation through role changes. According to the role theory, students with poor performance are often rejected by teachers, parents and students. They may be treated unfairly in the class because of their poor performance, unable to receive sufficient attention and spiritual dissatisfaction. This affiliated role can affect their confidence, undermine their self-esteem, and make them less motivated to learn. Therefore, we need to introduce the concept of role change to stimulate and cultivate their learning motivation.

Scientific experiments have shown that students who receive guidance from senior students and senior sisters complete their homework better than those who receive guidance from teachers, and their learning motivation is relatively strong. After several months of such experiments, students' academic performance generally improved, their interest in learning became stronger, and their corresponding learning motivation also increased. Their learning interest, learning concepts, and learning mentality all underwent positive changes. However, role transformation also requires specific external conditions, which require the cooperation of students themselves and a suitable external environment, all of which can affect the effectiveness of role transformation [8].

2. The temptation of success

A very important factor in stimulating and cultivating learning motivation comes from students' own beliefs, which come from their self expectations and desire for success. So teachers should regularly instill a sense of success and use it to stimulate and cultivate students' learning motivation. In this process, teachers should focus on transforming students' two perspectives: one is that they do not have the ability to complete their learning tasks, and the other is that they do not have the confidence to improve their learning abilities. These insecure sources

3. Stimulate students' interest in learning

As early as thousands of years ago, Confucius proposed the learning viewpoint that "those who know are not as good as those who are good, and those who are good are not as good as those who are happy", which clearly pointed out the importance of learning interest for learning. Interest is crucial for cultivating learning motivation. It can enhance students' thirst for knowledge and curiosity, drive them to actively seek knowledge, thereby enhancing their learning desire, increasing learning time, and improving learning efficiency. Students can enjoy it, study hard, and enhance their learning motivation. Therefore, teachers should guide students to be good at discovering direct and indirect interests in learning, and stimulate and cultivate their learning motivation through the cultivation of interests.

4. Cultivate a positive learning attitude

Attitude plays a crucial role in students' learning. Many students with poor grades often lack a correct learning attitude, which greatly affects their learning motivation. Only by cultivating students' correct learning attitude can they approach learning correctly, enhance their enthusiasm for learning, gradually immerse themselves in the learning process, and truly experience the joy of learning. Therefore, we need to realize the importance of cultivating a positive learning attitude in stimulating and cultivating students' learning motivation. How to cultivate students' correct learning attitude? The author believes that efforts should be made in the following aspects: firstly, to help students establish a good learning attitude; Secondly, helping students understand correct learning concepts; Thirdly, cultivate students' interest in learning; The fourth is to appropriately arrange challenging learning content for students and urge them to complete it. This can not only stimulate students' desire for challenge, but also allow them to experience the joy of victory and the joy of success in the process of overcoming difficulties, and enhance their interest in learning.

5. Implement a clear reward and punishment system and clarify the learning objectives

Many students' learning motivation comes from external motivation and pressure, and external rewards and punishments can to some extent stimulate and cultivate students' learning motivation. This reminds us to implement a clear reward and punishment system to help students clarify their learning objectives. In general, rewards can stimulate and cultivate students' learning motivation more than punishments. They can help build confidence in

learning and feel the joy of success, while punishments can easily have negative effects. When rewarding and punishing, we should pay attention to moderation. To a certain extent, they have a promoting effect on the stimulation and cultivation of learning motivation, but excessive rewards can easily stimulate students' utilitarianism, making them eager for success. The learning motivation is too strong, and the learning purpose is not simple; Excessive punishment can easily bring frustration to students, undermine their self-confidence, and make them lack motivation for learning, which can be counterproductive. So it is necessary to correctly apply the reward and punishment system based on the actual situation of students, help them stimulate and cultivate learning motivation, and clarify the purpose of learning.

6. Establish a good classroom environment and reasonably coordinate the relationship between competition and cooperation

The stimulation and cultivation of students' learning motivation are closely related to the learning environment they are in. The learning environment of students includes classroom environment and learning atmosphere, which are often closely related to the relationship between students, which requires students to correctly handle the relationship between competition and cooperation. The cultivation of a classroom environment cannot be separated from the teaching methods of teachers and the participation of students. Teachers should establish the concept of lifelong learning, explore good teaching methods, change the traditional phenomenon of teachers imparting knowledge and students rigidly accepting knowledge, encourage students to learn independently, actively explore, and use various teaching instruments to enhance students' interest in learning, provide students with a real and natural teaching environment, make teaching vivid, lively, and infectious, and enhance interaction between teachers and students, Fully leverage the subjective role of students and the guiding role of teachers to create a harmonious and beautiful learning environment. At the same time, students should correctly handle the relationship between competition and cooperation, and combine competition and cooperation with each other. This can not only stimulate students' enthusiasm for learning, engage in reasonable competition, but also help each other and achieve common progress.

7. Emphasize individualized teaching

Teachers play a crucial role in promoting students' learning motivation, as they are responsible for stimulating external learning motivation and developing internal learning motivation. When educating students, teachers should pay attention to teaching methods, recognize the differences between each student, choose the most suitable teaching method based on their differences, improve students' learning efficiency, promote their interest in learning, reduce their learning burden, and help them achieve significant learning outcomes in their studies. Only in this way can we stimulate and cultivate students' learning motivation, form a virtuous cycle, and further promote students' learning.

8. Guide students to reflect and correct mistakes

In the process of teaching students to learn, teachers should provide good evaluation and feedback, while also guiding students to reflect, helping them understand themselves, finding experience in success, and learning from failure,

Continuously developing and improving through experiments. This is to guide students to reflect well, face success, and experience the joy of success in the process of reflection, in order to stimulate and enhance learning motivation; In the face of failure, in the process of reflection, summarize and summarize the reasons for one's own failure, carefully analyze the reasons for their failure, find solutions to problems, correct mistakes made, and strive to achieve success in the next attempt. This expectation can also stimulate and cultivate learning motivation. At the same time, teachers should help students have a correct understanding of failure, establish a correct view of success or failure, and understand that failure and success coexist. Only by experiencing countless failures can success be more likely. Students should strive for bravery in the process of failure, regard failure as a stepping stone to success, enhance their courage to overcome difficulties, and cultivate their learning motivation.

9. Learning needs and internal drive

Learning needs refer to the psychological state in which an individual feels a certain lack in learning activities and strives to achieve satisfaction. Its subjective form of experience is the learner's learning desire or intention. This desire or intention is the fundamental driving force that drives individuals to learn, including interests, hobbies, and beliefs in learning. From the perspective of the role of needs, learning needs are the internal driving force of learning. So, the role that learning requires in learning is called learning intrinsic drive. There are three types of internal driving forces for learning:

(1) Cognitive drive is a requirement to understand things, master knowledge, and systematically articulate and solve problems. It aims to seek knowledge and is satisfied by the acquisition of knowledge. This internal drive is mainly derived from human primitive curiosity and exploratory desire.

(2) Self improvement drive refers to the need for individuals to obtain corresponding status and prestige based on their academic achievements. It can enable students to direct their learning behavior towards possible achievements in their current school studies, as well as to point their behavior towards future academic and professional achievements and status. But it does not directly point to knowledge and learning tasks themselves, but sees academic achievement as the root of gaining status and self-esteem. The size of achievement determines the level of status earned, while also determining the satisfaction of self-esteem needs. So, it is an indirect learning need and belongs to external motivation. In the learning process, although cognitive internal drive, i.e. internal motivation,

is important, self-improvement internal drive, i.e. external motivation, is also essential. This is because students cannot always adhere to the learning goal of mastering knowledge.

(3) Affiliated internal drive refers to the need for individuals to excel in their work and studies in order to gain the approval of their elders (such as teachers, parents, etc.). It neither directly points to the learning task itself nor sees academic achievement as a means of gaining status, but rather seeks to gain recognition and acceptance from the elderly. This indicates that students have emotional dependence on their elders.

Methods

This section describes the data collection procedures, including the participants, research site, time frame, instruments and how the data was analyzed. In the case of quantitative research, the description should include statistical data analysis.

Through investigation, we can better understand the current situation of students' learning motivation, analyze the reasons for these situations, and propose more targeted strategies and methods to improve students' learning motivation, providing some help for education and teaching work.

Survey method: Questionnaire survey, with a total of 100 students from the Chinese Department's 10th level.

Results

Internal motivation refers to a force that arises from learners' own needs to drive their learning, with motivation as the core, including learning objectives, interests, self-awareness, level of effort, recognition of the profession, and other main factors. The survey found that contemporary college students in China have a strong utilitarian learning purpose, and the main reason for the lack of learning motivation is their incorrect understanding of university learning and incorrect mentality, questioning the teaching mode and methods of the school. In terms of understanding of "university learning", 62% of students believe that learning is measured by exam results, and over 60% of them are wasted. Only 15% of people believe that university learning should still actively strive to achieve academic achievements. Furthermore, by analyzing the two survey results of "the purpose of going to university" and "how interested are you in your major", it is shown that the overall internal motivation of college students in learning is good. For the question of "major interest", 75% of students choose to answer "quite interested" or "relatively interested". In the "Purpose of Going to University" option, 89% of students responded with positive answers such as "In order to achieve self-worth, gain social recognition," "For the construction of our country, and to revitalize China, It is also the focus of ideological and political education work in universities. It is worth noting that in the survey of the first purpose of attending university, 9% responded "to mix up a diploma" and "don't know, go with the flow". Going to university has become an

unconscious behavior for them, which will inevitably affect their learning initiative.

Firstly, some college students have a deviation in their knowledge and values, with a one-sided understanding of what is learned and applied, emphasizing material over spiritual, reproducing reality over the future, and emphasizing explicit over implicit. As long as they believe it is useless, they are unwilling to learn. Secondly, some college students have a low interest in learning and a weak desire for knowledge. Most students, from primary school to university, have the same learning methods and evaluation criteria for good or bad, and are under heavy pressure to study hard. Learning becomes a burden in their growth process, resulting in a loss of interest in learning and a sense of disgust with learning. Once again, some college students lack confidence in doing well in their studies. After entering university, some students lag behind in the competition with many strong players, unable to regain the outstanding feeling they had in high school, and their self-confidence is hit, resulting in psychological imbalance. They do not seek reasons from subjective efforts and learning methods, and unilaterally believe that it is a problem with their learning ability, resulting in a sense of inadequacy. Some students come from impoverished families and feel inferior, leading to a sense of inferiority complex in their studies, which affects their confidence in completing their studies.

Discussion

The Different motivation theories elaborate learning motivation from different perspectives, among which the representative motivation theories include reinforcement theory, hierarchy of needs theory, achievement motivation theory, success or failure attribution theory, self-efficacy theory, achievement goal theory, self-worth theory and self-determination theory. According to different theories of learning motivation, teachers can adopt different strategies to stimulate students' learning motivation. For example, creating problem scenarios and implementing heuristic teaching; Properly control the level of motivation based on the difficulty of the assignment; Fully utilize feedback information and provide appropriate evaluations; Properly reward and punish, maintain internal learning motivation; Reasonably setting up a classroom environment and properly handling competition and cooperation; Properly conduct attribution training to encourage students to continue working hard; Cultivate self-efficacy and enhance students' confidence in success; Maintain students' self-worth and be wary of self hindering strategies; Maintain internal needs and promote internalization of external motivations.

Recommendation

Learning motivation is the internal psychological motivation that directly drives a person to engage in learning activities. Motivation is based on needs. When a person realizes the importance and urgency of learning and transforms the learning needs into their own

needs, while also possessing the objective conditions to meet these needs, needs will become active, promoting the brain center to release a certain amount of energy, triggering internal drive, and becoming a learning motivation that stimulates learners.

Acknowledgement

After more than two months of hard work, I finally finished writing my paper. From receiving the paper title to implementing the system, to completing the paper article, every step I took was a new attempt and challenge, and it was also the biggest project I independently completed during my university years. During this period, I learned a lot of knowledge and had many feelings. From ignorance, I began independent learning and experimentation, reviewing relevant materials and books, gradually clarifying the vague concepts in my mind, and gradually improving my very immature works. Every improvement is my learning gain, and the success of each experiment will make me excited for a period of time. My paper work is not very mature and there are still many shortcomings. But this experience of writing a paper has benefited me for life. I feel that writing a paper is something that needs to be done with sincerity and dedication. It is a true process of personal learning and research. Without learning, one cannot have the ability to do research. Without one's own research, there will be no breakthroughs, so it is not called a paper. I hope this experience can inspire me to continue improving in my future studies.

References

- Ahmad, S., Batool, A., & Ch, A. H. (2020). Path relationship of time management and academic achievement of students in distance learning institutions. *Pakistan Journal of Distance and Online Learning*, 5(2), 191–208.
- Cyril, A. V. (2015). Time management and academic achievement of higher secondary students. *Journal on School Educational Technology*, 10(3), 38–43.
- Khanm, M. J., Ashraf, A., & Nadeem, A. (2020). The effect of time management on the academic performance of students in the higher educational institutions of Islamabad. *International Review of Management and Business Research*, 9(3), 202–211.
- Murthy, M. R. (2006). *Motivation and learning*. Pointer Publishers.
- Savino, D. M. (2016). Frederick Winslow Taylor and his lasting legacy of functional leadership competence. *Journal of Leadership, Accountability and Ethics*, 13(1), 70–76.
- Wang, W.-C., Kao, C.-H., Huan, T.-C., & Wu, C.-C. (2011). Free time management contributes to better quality of life: A study of undergraduate students in Taiwan. *Journal of Happiness Studies*, 12, 561–573.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT EFFORTS OF THE POST EDUCATION SECTOR COVID-19 (KAMPUNG LALI GADGET DIGITAL DETOX)

Nabila Ayu Bakta¹

Nur Magfirah Aesthetika²

Abstract

The COVID-19 pandemic is an outbreak of the SARS-COV-2 virus which spreads rapidly through the air. The spread of Covid -19 has had a huge impact on the world, one of which is the education sector. The use of gadgets is an alternative learning for schools during the Covid-19 pandemic. However, the excessive use of gadgets has a significant impact on people's social life and can divert lifestyles, mindsets and even behavior can even have the effect of gadget addiction in early childhood. The purpose of this research is to increase the sustainable development of the education sector by reducing the use of gadgets after the Covid - 19 pandemic by carrying out educational activities in Kampung Lali gaded to introduce various kinds of culture as well as traditional games that are still being maintained. This type of research uses a qualitative approach with observational data collection techniques and interviews. The results of this study are knowing how to minimize the use of gadgets by emphasizing games that are educational and can educate characters.

Keywords: Sustainable Development, Education, Digital Detox

Introduction

At the end of 2019, in December to be precise, the world was shocked by an incident that made people nervous, namely the Covid - 19 pandemic. At first it was thought that this virus was the result of exposure to air polluted with chemicals. The Covid -19 pandemic had a major impact on several sectors, one of which was the education sector.

The Ministry of Education and Culture stated that learning during the pandemic was carried out from home (work from home) so that the learning process was carried out online. Of course, online learning can lead to dependence on the use of gadgets. Problems related to gadget syndromes occurred a lot when the Covid 19 pandemic hit almost all corners of the world. This can happen because there is a situation where a person is prohibited from carrying out any activities outside the home. So that almost all educational activities, office workers, field workers, worship activities are almost entirely carried out at home or online. In this case, it can lead to limited thinking patterns due to too frequent use of gadgets.

¹ Communication Science Study Program, Faculty of Business, Law and Social Sciences, Muhammadiyah University of Sidoarjo.

² Communication Study Program, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo.

Some of the negative effects of addiction to playing gadgets include irregular sleep patterns, the potential for visual disturbances, mental disorders, causing a person to finally feel isolated in social interactions, lazy in carrying out activities, and what's worse is causing unstable emotions.

Of course, from these negative impacts, preventive measures are needed. One of them is digital detox which is a person's attempt to reduce the use of gadgets in daily activities. When doing a Digital Detox one can do other activities that are much more useful.

Some things that can be done during a digital detox are to consistently rearrange lifestyles, stay away from cellphones, make a regular schedule for several days to live without cellphones, look for additional activities so there is no time to play cellphones for too long, leaving social media. temporary.

Digital detox is one of the most effective ways to get rid of gadget syndrome. Digital detox is considered effective because the method used is not too burdensome. So that anyone who does it will feel more relaxed. According to Pathak (Pathak, n.d.), "digital detox is seen as an opportunity to reduce stress, increasing focus on social interactions and the physical world. The benefits obtained are increased attention to the surrounding environment, reduced feelings of anxiety, and appreciation for the environment.

Sidoarjo is a district in East Java Province which has a variety of cultural diversity, as an example of a cultural tourist spot, namely Kampung Lali gadgeted which is considered as a means of informal education. According to (Adya Winata et al., 2021) "Informal education itself can be carried out through education in the family environment and in the community." The establishment of the Gadgeted Lali Village itself was motivated by technological developments which were developing very rapidly and had quite a significant impact, both negative and positive. This can be seen during the Covid -19 pandemic, which can be said to be very high in the use of gadget media, which has resulted in many unfavorable impacts and a lack of social interaction. Activities carried out in Lali Gadget village itself can foster a sense of love for the motherland.

Education for sustainable development plays an important role in achieving sustainable development goals. Several concepts in sustainable education are one of them, namely the PuPB concept which is a multidisciplinary concept from a social perspective. It is stated in Law No. 20 of 2003 concerning the National Education System regarding the goals of national education, namely developing the potential of students to become democratic and responsible citizens. Continuing education is something that is done to increase one's knowledge as well as knowledge to manage the resources they have, but if it is not managed then it will lose to the existence of habits related to the use.

In this case sustainable development also has a big impact on the education sector, awareness of social sustainability from the impact of the pandemic could have turned into an

even better impact. Education is the most strategic way of instilling and implementing the values of sustainable development.

In connection with the implementation of education for small-scale sustainable development, efforts are made for the nation's children to reduce gadgets so that they can encourage the formation of educational development in the Lali Gadget Village area, with the method shared by Kampung Lali Gadget to build ideas and ideas packaged in cultural literacy. This can form moral values and national character through traditional games which contain cultural elements that must be preserved. By studying in Gadget Lali Village, you can increase creativity, train your ability to communicate with friends and practice sportsmanship. This of course can also reduce the use of gadgets which have an adverse impact on mental health.

The introduction of this traditional game can train the motor skills of children who are addicted to gadgets. The gadget itself can limit children's thinking patterns. Indirectly if the child's thinking pattern is limited then it can influence the world of education which can eliminate the sense of nationalism as well as the child's character to build the nation. With this traditional game, it will be easy to shape the characteristics of returning after the Covid-19 pandemic and shape the character of children with a democratic spirit and nationalism, and help the government in distributing small-scale sustainable education and can be an adequate factor in continuing development in Indonesia.

Objective(s)

Education is the most important thing in the process of sustainable development, especially related to social. Humans are a major part of the investments needed for sustainable development. In Indonesia the definition of sustainable development is contained in environmental, social, and economic aspects into a development strategy to ensure the integrity of life.

Research (Marshall et al., 2017) states that education can form encouragement from within each individual to carry out pro-environmental behavior. Encouragement in the individual himself can shape the character as well as autonomy that is good for the surrounding environment. Education is also an investment channel that is used to create generations of nations and continue economic improvement individually, in groups or countries, so that education is the biggest foundation for the success of sustainable development.

Basically, democratic character is used as a foothold in democratic education. In the opinion of (Ahmad Dahlan et al., 2019) in principle, democratic education is a process in which students participate freely and equally in decision-making and in various activities that affect life in the environment. One method in the formation of character is through the introduction of traditional games.

The existence of this research is one way to find out the development of small-scale sustainable growth in the area. The target in this research is early childhood who are already addicted to the use of post-covid-19 gadgets, but when discussing large-scale sustainable growth of course they need support of the government; therefore; the way to overcome this so that it can develop is to focus on sustainable growth in the Lali Gadget Village area itself.

The purpose of this research is to minimize the use of gadgets in early childhood through digital detox in the Lali Gadget Village to increase small-scale sustainable development in the Lali Gadget Village area and to increase the creation of awareness of post-covid-19 sustainable development by implementing cultural learning in Gadgeted Lali villages. One of the programs provided by Kampung Lali Gadget in the world of education is to provide motorized education and can easily strengthen the culture that is still in effect. Thus, digital detox through gadgeted lali villages can form characters that are social and creative.

Review of literature

Education in times of Covid-19

Covid - 19 is a disease that must be watched out for because it is very fast in transmission and there is no definitive therapy in its treatment (Awiyané & Mansur, 2021). According to the law of the Republic of Indonesia number 20 of 2003 concerning the national education system, it is explained that "Education is a conscious and planned effort to create a learning atmosphere and learning process so that students actively develop their potential. Digital transformation is an area of opportunity as well as a challenge in the world of education. Technological advances are developing rapidly making digital transformation enter a different realm.

However, the use of gadgets for learning can also be said to be less effective, because the lack of direct interaction will cause difficulty in undergoing learning. Not only that, but several application systems are also used in online learning. Another factor is that not all parents can use gadgets. This is a reference to the lack of effectiveness of online learning

Sustainable development

Dynamically sustainable development is interpreted simply as efforts made to meet human needs by utilizing the limited resources available. Sustainable development is one of the stages of long-term development which is complex and involves various disciplines (Ahmad Dahlan et al., 2019). The Indonesian government stipulates law no 59 of 2017 concerning the implementation of achieving sustainable development. To improve the community's economic welfare in a sustainable manner, continue social and community survival as well as inclusive development and the implementation of governance that is able to maintain an increase in the quality of life from one generation to the next.

Human awareness of the importance of the sustainability of humans and the universe was marked by the holding of the United Nations (UN) conference on the human environment in Stockholm, Sweden in 1973. This conference became a driving force for humans to focus attention on environmental issues (researched by the 2012 policy research center)

Based on journal research conducted by (Priyanto, 2013) entitled "Education with an environmental perspective towards sustainable development" this research has the aim of knowing how Education is a form of sustainable development.

generation to the next.

Dynamically sustainable development is interpreted simply as efforts made to meet human needs by utilizing the limited resources available. Sustainable development is one of the stages of long-term development which is complex and involves various disciplines (Ahmad Dahlan et al., 2019). The Indonesian government stipulates law no 59 of 2017 concerning the implementation of achieving sustainable development. To improve the community's economic welfare in a sustainable manner, continue social and community survival as well as inclusive development and the implementation of governance that is able to maintain an increase in the quality of life from one generation to the next.

Human awareness of the importance of the sustainability of humans and the universe was marked by the holding of the United Nations (UN) conference on the human environment in Stockholm, Sweden in 1973. This conference became a driving force for humans to focus attention on environmental issues (researched by the 2012 policy research center)

Based on journal research conducted by (Priyanto, 2013) entitled "Education with an environmental perspective towards sustainable development" this research has the aim of knowing how Education is a form of sustainable development..

Digital gadget detox

Digital detox stands in a tradition of media and technology resistance and resembles the reaction to the telephone (Kline, 2003). Cinema (Grieverson, 2004), television (Kremar, 2009) and other communication technologies. Digital detox is a growing phenomenon and functions as a reaction to the excess of information coming from media and connected devices such as gadgets that are continuously connected to the digital world.

Based on research journal by the Department of Nursing Bandung Poltekkes Ministry of Health Bandung entitled "gadget addiction in adolescents post online learning during the covid - 19 pandemic, this study aims to determine the category of gadget use in adolescents post online learning during the covid - 19 pandemic and to understand prevention and self-control efforts in using gadgets. This research is based on qualitative methods by collecting data on several young people who are active users of gadgets.

Based on a research journal by Elok Kinanti, Akhmad Qomaru Zaman, Bernadetta Budi Lestari entitled "Instilling democratic character values through traditional games of kampung lali youth gadgets in Pagarngumbuk Sidoarjo village" in 2023 which aims to describe and analyze inhibiting factors and analyze solutions to overcome obstacles to character education development process, data collection techniques using observation, interviews, and documentation.

Method

The method used in this study is a qualitative method by collecting data through observation and interviews based on existing data in Lali Gadget Village, Pagarngumbuk Village, Wonoayu District, Sidoarjo. The data uses two types of data, including primary data taken from interviews with managers and secondary data, namely the compilation of journals, books related to sustainable development in the education sector. Data analysis techniques using data presentation techniques. As well as conducting observations by observing the ways of village lali gadgets in dealing with early childhood who are addicted to gadgets.

Observation

According to (Priyanto, 2013) observation is "observation and systematic recording of the elements that appear in a symptom on the object of research. According to Sugiyono (2014, p. 145) "observation is a complex process and is composed of various biological and psychological processes. Therefore, observation is the process of collecting data by recording and observing directly or indirectly in the research object. With the data collection method, objective information will be obtained by looking at the object being directly observed with the facts in this data collection. In this study, observations were made by observing how the educational process was carried out in Lali Gadget village by seeing how the process from Lali Gadget village managers led children to play-based learning but did not forget to observe the response from children if they played with a little formation-based learning. In addition. observation here is used to measure how successful the village of gadgets is in dealing with early childhood who are addicted to playing gadgets. From this observation it can be seen that it is easier for children to learn a problem if it is educated in a step that allows and does not corner them.

Interview

According to (Priyanto, 2013) interviews or interviews are a data collection method that requires direct communication between the investigator and the subject or respondent. It can be interpreted that this interview method is a method by exchanging information and ideas through question and answer with predetermined topics so that the movements and expressions of the respondents are media patterns that complement the words verbally.

Interview technique or interview is a method used to obtain data by conducting direct interviews with informants. By collecting data by interviewing researchers, they must be able to break the ice before the interview process is carried out, because then what is issued by the source will be more factual. this problem.

Results

Gadged lali village

Kampung Lali Gadged is a place for community empowerment in Pagarngumbuk Village, Bendet Hamlet, Wonoayu District, Sidoarjo Regency. Kampung lali gadged was formed to compensate for young people to be able to play and also learn traditional games. Gadged lali village itself teaches how a variety of traditional games can shape character through traditional games. In its implementation, Gadged Lali village has several programs such as on season KLG, KLG Roadshow, study assistance, group projects. This is supported by a statement from the administrator of Lali Gadged Village.

Activities that can be carried out to form character are giving games without tools, playing natural materials and group games. This makes children think hard what if the game is still being carried out but not using tools.

will return the role of the Gadged Lali Village youth itself is an attitude of love for the development of the homeland which is marked by the on season KLG activity where this activity is a large-scale educational activity. From this it appears that education is something that can change development in Indonesia through its democratic character. "This KLG season can come from various circles, so it's very much awaited. Usually, the number of participants reaches 100-200 people, but some time during the last Covid – 19 the KLG Seasons program was suspended, for now we are still working on a strategy so that KLG Season to conducting another educational program." (Interview, 11 May 2023). The impact of the Covid-19 pandemic itself has greatly affected the education sector development process, and because of this impact many people have become dependent on gadgets and social inequality "for now there are a few obstacles after this post-pandemic, you need very good patience, sis, because we have to detox repeat again from the side of character development. In fact, not many of them still play gadgets, so we must find other ways so that this dependence is more utilized with traditional games as well as learning related to the culture that still exists" (interview 12 May 2023). In an interview with the founder of Kampung Lali Gadget, he said that the process of sustainable development through the program in Kampung Lali Gadget could still be said to be not extensive, due to the limited resources that resulted in the managers of Kampung Lali Gadget feeling a little insecure if it was carried out on a large scale. "When discussing sustainable development, I'm still afraid, sis, because I'm still working on small things that might help change the nation a little, even though it's a very long process" (interview 12 May 2023).

1. Instilling democratic character values through traditional games

Based on the results of the interviews conducted, the digital detox program in Kampung Lali has succeeded in eliminating the negative impact of excessive use of gadgets because they have more choices to do activities other than playing gadgets. This can build a national character that is social and creative. This information was obtained from interviews with gaged village administrators. This can be seen from the enthusiasm of the children when invited to play, able to establish teamwork, and can be invited to discuss problem solving. "The education program is really good here, sis, the Bible is learning while playing where we won't get bored with this way of learning, especially here you can teach making eggplant which can train patience, our thinking patterns also understand something. Maybe I'm one of those people who doesn't know much about traditional games, here I can really enjoy it without a gadget because there are so many choices of games that I can play" (interview 12 May 2023).

2. Factors inhibiting the sustainable development of the education sector after Covid-19.

After the enactment of the work from home rules, of course it will disrupt activities and be very limited. One of them is learning. Learning by using gadgets or applications has both positive and negative impacts. One of the negative impacts is addiction during post-covid-19 where children will fully depend on online games so that they will have a mindset that is not broad. Based on the results of an interview with Mr. Irfandi as the manager of the Gaged Lali Village, the inhibiting factor for the development of this character value is due to the use of too many gadgets so that the value of the democratic character of the child will decrease. Therefore, development through a system of playing and learning in Gaged Lali village can change little by little reduced social behavior.

3. Solutions to overcome obstacles in instilling character values through traditional games.

Based on the results of interviews, Kampung Lali Gadget continues to provide solutions to overcome obstacles in forming democratic character. Socializing village lali gadget activities in information media is the most effective way to build a character. Apart from that, the organizers of the Gadget village themselves emphasize that the role of parents is also important in achieving this goal. Socialization outside the city is also an alternative for village administrators. This can provide motivation and knowledge for parents who can be invited to work together in the development of education by instilling the benefits and social values themselves.

Gadget Lali Village itself has a good program, but Gadget Lali Village itself is still developing this program so that it can be said to be one of the factors in the process of sustainable development. Because the things that are being done are still in a small scope which focuses first on several areas of the Lali Gadget village.

Discussion

In the future, of course, there will be a need for generations of people with a social and democratic spirit who can master and keep up with the times, and educational institutions and the public need to pay special attention to the post-Covid-19 gadget addiction phenomenon. As an anticipatory measure, learning programs can be offered in Lali Gadget village to channel creativity and socialize positively, not just for fun. One of the assistance in Lali Gadget village is also a good impact for.

This sustainable development can also help the development of a country in improving the country's economy, but what if the human resources themselves are still inadequate. In sustainable development not only focus on MSMEs, but the education sector can also be said to be a form of sustainable development. Some problems may have occurred during the Covid 19 pandemic where many people, especially young children, are addicted to gadgets, but there is still no effective way to get rid of this habit.

Especially in the world of education, it is very influential in the implementation of learning using gadgets, where from morning until an unspecified time will always use gadgets for the implementation of learning. In this study digital detox is needed to eliminate habits that can have a bad impact on the minds of early childhood.

The results of this study indicate that digital detox through traditional games in Gadget Kampung Lali can foster democratic and creative attitudes. The treatment used can also be said to be successful in reducing the use of gadgets. In this way, healthy educational growth can be carried out in stages. The lack of use of gadgets itself can be a factor in the development of the education sector development because there will be a lot of good social souls. Gadget is also one of the inhibiting factors for character building.

Of course, a digital detox program like the one in Lali Gadget village cannot be fully used as a reference for sustainable development, because what is being done is still small-scale in the scope of Sidoarjo only. But a program like this if developed again by the government will be even better. Because a program like this is what is needed to build a nation that plays an important role in sustainable development. However, adequate resource support is also needed from the government as well as further capabilities for Lali Gadget Village.

Recommendation

Based on the conclusions above, it can be said that the advice that can be given is that it is hoped that the Gadget Lali village itself can continue to provide education-based education through playing and learning so that it can easily build national character for the advancement of educational development and social activities. The author also provides suggestions for limiting excessive use of gadgets because this can make the nation's generation have low thinking patterns and low social status. It is also hoped that the government will see

how this excellent program can be developed again on a large scale, because a program like this certainly supports many things for sustainable development and can help the development of the Indonesian state. For future researchers, it is hoped that there will be further developments in the future, it is also hoped that there will be progress from previous research. It is also hoped that readers will not only read but also provide input for this research, also understand how important it is to instill the values that have been understood.

References

- Adya Winata, K., Yuliati Zaqiah, Q., Sangga Buana, U., & Sunan Gunung Djati Bandung, U. (2021). *KEBUJAKAN PENDIDIKAN DI MASA PANDEMI*. 4(1), 1–6. <http://jurnal.um-palembang.ac.id/jaeducation>
- Ahmad Dahlan, J. K., Tangerang Selatan, C.-C., Prihatmojo, A., Mulia Agustin, I., Ernawati, D., Indriyani, D., & Studi Pendidikan Guru Sekolah Dasar Universitas Muhammadiyah Kotabumi Lampung Utara, P. (2019). *SEMINAR NASIONAL PENDIDIKAN Fakultas Ilmu Pendidikan Universitas Muhammadiyah Jakarta IMPLEMENTASI PENDIDIKAN KARAKTER DI ABAD 21*.
- Awiyan, W. T., & Mansur, S. (2021). Framing Analysis: Corona Virus News on Kompas. Com. *MICOSS 2020: Proceedings of the 1st* https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=bUMyEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA155&dq=analisis+framing+robert+n+ment&ots=VfRjzqlQwQ&sig=Arzvfc4f00M6lv_AG6E2JZahMZU
- Marshall, G. R., Hine, D. W., East, M. J., Thiel, A., Garrick, D., & Blomquist, B. (2017). *CAN COMMUNITY-BASED GOVERNANCE STRENGTHEN CITIZENSHIP IN SUPPORT OF CLIMATE CHANGE ADAPTATION? TESTING INSIGHTS FROM SELF-DETERMINATION THEORY*. <https://doi.org/10.1016/j.environsci.2017.02.010>
- Pathak, D. (n.d.). *Digital Detox in India*. www.rajimr.com
- Priyanto, Y. D. Ms. F. Z. (2013). *Environmental Perspective Education Towards Sustainable Development*, 16(1).

Sustainable Development of Jatim Park 3 Tourism in Post-Covid 19 Economic Recovery in Attracting Tourists

Mochamad Alam Al Haris¹

M.Andi Fikri²

Abstract

The Covid-19 pandemic has expanded and spread globally to no less than 218 countries that have been exposed, including Indonesia. The tourism sector in Indonesia has a significant role in economic growth, one of which is as a contributor to state revenues in the form of foreign exchange. In addition, the tourism sector also plays a vital role in increasing productivity and reducing unemployment. The tourism sector is one of the strategic sectors that must always be improved and put to effective use as a form of national development. The purpose of this research is to find out how to implement post-covid19 pandemic sustainable development in Jatim Park 3 to find out whether sustainable development in Jatim Park 3 can attract tourists to increase the economic income of the city of Batu-Malang. By using descriptive qualitative research methods by collecting secondary data, namely from previous research, data from BPS (Central Bureau of Statistics for Batu City Malang) as well as other data that supports this research (News from Radar Malang Online, article). The results of the research are that Jatim Park 3 has carried out the construction of the Millennial Grow Garden to increase economic growth which has fallen due to Covid 19. The development of additional rides that can be chosen by tourists is extremely helpful for economic growth. This is because with the new rides tourists who have visited before will come to visit Jatim Park 3 again by choosing new rides. Tourists who have never come will also be more enthusiastic about visiting Jatim Park 3.

Keywords: Sustainable Development, Tourism, Economy, covid 19

Introduction

Tourism is one of the industrial sectors that greatly helps the economy of a region. Unique and good tourism will attract tourists so that the income of the area increases. Tourists will come because of curiosity or for entertainment for themselves and family.

According to the World Tourism and Travel Council (WTCC), tourism includes all activities of people who travel to and stay somewhere outside the daily environment of the year for leisure, business, or other purposes. Tourism is a social, cultural, and economic

¹ Communication Science Study Program, Faculty of Business, Law and Social Sciences, University of Muhammadiyah Sidoarjo.

² Affiliation of the author

phenomenon that requires the movement of people to countries or places outside their usual environment for professional, personal, or business purposes (Utami & Kafabih, 2021). The presence of the Covid-19 outbreak has weakened various economic activities in the Tourism sector. Even though economic activity is one form of human effort in the context of fulfilling needs, since the spread of the Covid-19 outbreak, many world economic activities have been weakened, especially Indonesia. In 2020, the economy fell dramatically due to the Covid-19 outbreak. This is because the government issued a lockdown policy that limited all social, economic, and other aspects. At this time, many tourism sectors were closed, thus affecting the economy, in this case, the economy of the city of Batu-Malang. Jatim Park 3 tourist attractions were closed because of a ban from the government from opening. Consequently, the economy of the city of Batu Malang has decreased.

It is undeniable that the economic situation of Jatim park 3 during Covid is very unstable. Various economic sectors are weakened and limited due to social restrictions during the Covid-19 pandemic. To improve the economy in the Tourism Sector, it is necessary to develop tourism. To accelerate economic growth in Indonesia through foreign exchange receipts, infrastructure development, job creation, and business opportunities, tourism is expected to be the main driver (Ministry of Tourism, 2015). Sustainable development is essentially aimed at seeking equitable development between generations in the present and the future. For now, the Covid-19 outbreak has subsided and tourist attractions have opened. Jatim Park 3 also got around with sustainable development on existing rides to attract the attention and interest of tourists again. This is expected to also improve the economy of Batu Malang City.

Objective(s)

1. Knowing how the implementation of development after the Covid 19 pandemic in East Java Park 3.

Sustainable development in tourist attractions, especially East Java Park 3, in the form of adding games, (Millennial Glow Garden). This unprecedented game vehicle can attract tourists, both those who have visited Jatim Park 3 and those who have not. With the new vehicle, there are increased visitors to Jatim Park 3. The number of tourists who come also affects the economic income of the city of Batu-Malang. Post-Covid-19 economic income has increased compared to income during Covid-19 when all tourist attractions were closed due to government lock down.

2. Knowing whether the sustainable development of Jatim Park 3 is able to attract tourists to increase the economic income of the city of Batu-Malang

The development of the Millennial Glow Garden at Jatim Park 3 is able to attract tourists to visit Jatim Park 3. It can be said that the addition of rides that have never existed can attract tourists back to visit Jatim Park 3. This decline can be seen from the percentage of

economic growth in 2020 which had fell at minus 6.46 percent (source: Radar Malang Online access on 13/5/2023).

The development of additional rides that can be chosen by tourists is very helpful for increasing the economy. This is because with the new rides tourists who have visited before will come to visit Jatim Park 3 again by choosing new rides. Tourists who have never come will also be more enthusiastic about visiting Jatim Park 3.

The large number of tourists visiting East Java Park 3 greatly affects the economic income of the city of Batu Malang. During the Covid 19 pandemic, the regional income was low, but for now it has increased. This can be seen from the economic growth data which grew to 4.04 percent last year and until the second quarter of this year the economy grew around 6-6.5 percent (source: Radar Malang Online access on 13/5/2023).

Review of literature

Covid 19 .

Since the announcement of the Covid-19 pandemic as a national disaster, the Indonesian government has taken policies and actions to temporarily halt activities by imposing a lockdown. The government implemented a lockdown as a step to stop the spread of Covid-19 (Fotiadis, 2021). The implementation of the lockdown greatly impacted various sectors, both the economic and social sectors and the tourism sector was no exception (Utami & Kafabih, 2021)

The Indonesian government reduced the rate of transmission of the Covid-19 virus by stopping flights to limit incoming foreign tourists, which in turn greatly affected the tourism sector. The reduced number of visitors, both local and foreign tourists, has had an impact on hotels, tourist attractions and restaurants, causing the country's foreign exchange in this sector to decline. This is seen from the decrease in the number of foreign tourist visits, namely the total number of foreign tourist arrivals in 2019. Foreign tourists visiting Indonesia reached 16.11 million, an increase of 1.88% compared to the number of foreign tourists in the same period as the previous year, namely 15, 81 million visits. The number of foreign tourists visiting Indonesia came from various routes; as many as 9.83 million entered by air, 4.16 million traveled by sea, and 2.11 million by land. In January-May 2020 it was 2.9 million, a decrease of 53.36 percent from the previous year which amounted to 6.3 million visits (Central Bureau of Statistics, 2020). The government's next effort to break the chain of transmission of Covid-19 is by implementing Large-Scale Social Restrictions (PSBB) in Government Regulation Number 21 of 2020 signed by President Joko Widodo (Nurhanisah, 2020).

However, after the implementation of the PSBB which had been running after three months, the government decided to change the policy by issuing a new normal (new normal). Entering the new normal era, the Indonesian government provides flexibility for the tourism sector to carry out recovery by re-operating according to the implementation of the health

protocol. Health protocols are a series of rules issued by the government through the Ministry of Health to maintain safe activities during the Covid-19 pandemic.

The goal is to help the community and not endanger the health conditions of others. The emergence of the decision to return to operations to restore the tourism sector, the term New Normal here explains how people's behavior adapts back to carrying out normal activities while still prioritizing health protocols. One of the strategies that must be implemented is the communication strategy. Roger as quoted (Cangara, 2013) communication strategies are designed to change human behavior on a larger scale through the transmission of innovative ideas. Communication tactics are a combination of communication elements: communicators, messages, channels (media) and effects aimed at achieving a communication goal. Communication strategy is basically planning and management to achieve one goal. To achieve this goal, the strategy needs to show operational tactics, not just a roadmap to set direction. (Abidin, 2015).

Since the spread of the Covid-19 outbreak, the world's economic activity has increased and it cannot be denied that Indonesia's current economic situation is very unstable. Various sectors of the economy weakened, and this was limited due to social restrictions during the Covid-19 pandemic. The ultimate goal of economic activity is in the context of welfare and improving the quality of life. According to WHO, 2004 in Syaharuddin, Heri Susanto, and M. Adhitya Hidayat Putra, 2020) quality of life is an individual's perception of their life in context the cultural context, behavior, and value systems in which they live and relate to standards of living, expectations, pleasures, and individual assessments of their position in life. WHO measures of quality of life include physical health, psychological health, degree of freedom, social relations, and their relationship with the environment (Syaharuddin, Heri Susanto, and M. Adhitya Hidayat Putra, 2020)

Sustainable development.

Sustainable development is development that is oriented to meet the needs of the present and still pay attention to and prioritize the fulfillment of needs for future generations (Ginting et al., 2019). Sustainable development focuses on sustainable development with the principles of increased economic welfare, social justice realized, and the environment preserved (Ginting et al., 2019) (Fauzi & Oxtavianus, 2014) (Setianingtias et al., 2019). Sustainable development is one of the stages of long-term development that is complex and involves various disciplines (Yang et al., 2016).

There are at least two dimensions in the concept of sustainable development, namely the time dimension which concerns what happens in the present and the future, and the interaction dimension that concerns the economic system and the environmental system because the fulfillment of human needs is basically always related to the availability and limitations of natural resources. Sustainable development is the juxtaposition of two important

main elements, namely development that aims to always develop potential towards better conditions, and sustainable which represents the meaning of resilience and sustainability (Cristian, Maria, Artene, & Duran, 2015).

The principles of sustainable development are oriented towards economic sustainability, social sustainability, and environmental sustainability. The three elements must be developed in harmony and balance (Suparmoko, 2020). The goal of development is not to model conventional development which prioritizes economic elements without regard to social, cultural, and environmental elements.

The principles of sustainable development are oriented towards economic sustainability, social sustainability, and environmental sustainability. Three elements must be developed in a harmonious and balanced manner (Suparmoko, 2020). The purpose of development is not to model conventional development that prioritizes economic elements without consideration of social, cultural, and environmental elements. There are two definitions of sustainable development; that is, sustainable in the strong sense (strong definition) and sustained in the soft sense (weak definition). Sustainable in the strong or hard sense means that the value of all development capital, i.e., the human capital value (human capital) plus the ecosystem value as natural capital (natural capital) is included with human-made capital (human made capital) with a fixed amount. In the soft sense of sustainable development, it is possible to substitute between the three types of development capital; mainly the value of natural capital if reduced can be offset by the increase in value of human capital and human-made capital (Suparmoko, 2020).

Sustainable development is a juxtaposition of two important main elements, namely development which aims to always develop potential towards better conditions, and sustainability which represents the meaning of resilience and sustainability (Cristian, Maria, Artene, & Duran, 2015). The interaction between economic and social is referred to as equitable which can be interpreted in terms of justice; the interaction between environment and society is referred to as livable or also known as the concept of quality of life which can also be interpreted in terms of comfort; the interaction between the economy and the environment is referred to as viable or in the sense that efforts to improve economic conditions must pay attention to the carrying capacity of the environment and avoid environmental damage which can also be interpreted in terms of sustainability; while the interaction between economic, social and environmental is referred to as sustainable (WCED, 1987 in Tanguay et al., 2009). In the interaction between aspects of sustainable development, many pessimistic responses emerge from experts, both economists and environmentalists. These experts consider that sustainable development is rhetoric that cannot be carried out without trade offs between aspects (Drews & Bergh, 2017; Fauzi, 2009; Moore, 2017).

Tourism.

According to the World Tourism and Travel Council (WTCC), tourism includes all the activities of people who travel to and live somewhere outside the everyday environment in a year for holidays, business, or other destinations. Tourism is a social, cultural, and economic phenomenon that requires people to move to countries or places outside their usual environment for personal or business professional purposes. (Utami & Kafabih, 2021). It is cited from (Fotiadis, 2021) that tourism affects the economy, the natural environment, the local population at the destination, and on the tourist itself. The need for a holistic approach related to the various impacts of production factors necessary for visitors and stakeholders involved in the tourism sector resulted in the need to take a comprehensive approach in terms of development of tourist destinations, tourism management or monitoring of tourism activities. This approach is highly recommended for formulating and implementing national and local tourism policies as well as necessary international agreements or other processes.

In Indonesia, the tourism sector is very well known to the world because it has many tourist destinations spread across the country. Natural aesthetics and customs are an attraction for tourists to visit Indonesia. This sector is crucial for the Indonesian economy. The government notes that foreign exchange from the tourism sector continues to grow in line with the increase in foreign tourist visits to the country. Menparekraf, Sandiaga Uno, is optimistic that this sector will become the biggest foreign exchange earner (Utami & Kafabih, 2021). The development of the tourism sector will be able to trigger other sectors so that tourism can become a trigger for national economic growth. Economic growth and tourism have a reciprocal causal relationship (Reciprocal Causal Hypothesis), meaning that tourism growth and economic growth mutually benefit one another (Nizar, 2015).

Tourism is the travel activity carried out by a person or a group of people by visiting a special place for recreational purposes, personal development, or studying the uniqueness of a tourist attraction visited in a temporary period (Arjana, 2016 In Noerkhalishah, Ersis Warmansyah Abbas, dan Melly Agustina Permatasari, 2020). Referring to this view, tourism development does not rely only on the business capabilities of private parties. Without the support of the government and the public, the development of tourism business run by private entities cannot go smoothly. Thus, the development of tourism is managed only by the government, without involvement of other pillars. The government will have difficulties in increasing investment and capital in the development of tourism. However, the most important thing is the involvement of the pillar of society that has often been overlooked in the development of tourism. As a result, the people, especially those who live in the region or tourist destinations often do not feel the benefits of the development of tourism around them. If involved, then the role they play is so minimal that it does not have a significant impact on the well-being of local communities. In some cases, local communities around tourist destinations only become spectators while at the same time they are exposed to

various social impacts, economic, and environmental negative consequences of the development of tourism in their region (Anuar & Sood, 2017).

Fotiadis, 2021 argues that tourism affects the economy, the natural environment, local residents at destinations, and tourists themselves. The need for a holistic approach related to the various impacts of production factors needed for visitors and stakeholders involved in the tourism sector has led to the need to take an overall approach in terms of developing tourism destinations, tourism management and monitoring tourism activities. This approach is highly recommended for formulating and implementing national and local tourism policies and necessary international agreements or other processes. The Tourism Sector offers solutions in post-Special Issue -Covid-19 economic recovery. In Indonesia's economic development, tourism has become a priority sector. To introduce national identity and culture, tourism can also be used so that the expansion and utilization of national tourism resources and potential will continue and be improved for tourism development. To accelerate economic growth in Indonesia through foreign exchange earnings, infrastructure development, job creation, and business opportunities, tourism is expected to be the main driver (Ministry of Tourism, 2015)

Economically.

The Covid-19 pandemic has had a significant impact on the Indonesian economy, especially the tourism sector. Based on the calculation of the decrease in the number of tourist arrivals from UNWTO in scenario 2 and scenario 3 (opening of travel activities in September and December), tourism in Indonesia by the end of 2020 will only reach 4 -5 million foreign tourist visits. It is estimated that the foreign tourist market will gradually return to normal starting in 2021 and return to normal in 2023. The contribution of GDP engaged in the tourism sector will also experience negative growth at the end of 2020. GDP growth in the sector related to the provision of accommodation and food and drink is projected to grow by -5.2% to -7.9%, the transportation sector and the construction sector are projected to grow by -3.1% to -7.5% and 2.2% to -0.9%, respectively. Several events that could leverage tourism, where the plan to carry out in 2020 experienced a setback until an undetermined time, such as Formula E 2020, Pon 2020, Jogja Marathon, Indonesia Open 2020, and so on.

The breakthrough made by the government for economic development including the tourism sector and the creative economy is to build Tourism and Creative Economy Special Economic Zones (KEK) in various regions of Indonesia (Indonesia. Kemenparekraf, 2021). Specifically, for SEZs with the concept or theme of Tourism and the creative economy (Parekraf), the sectors that are prioritized in SEZs are tourism business activities as a form of support in organizing entertainment and recreation, meetings, exhibitions, and other activities. Coupled with the uniqueness of natural wealth with a variety of enchanting natural attractions in Indonesia.

In the development of the Indonesian economy, tourism has become a priority sector. To introduce national identity and culture, tourism can also be used. Thus, the expansion and utilization of resources and the potential of national tourism will continue and be enhanced for tourism development. To accelerate economic growth in Indonesia through the acceptance of foreign currency, infrastructure development, job creation, and opportunities, tourism is expected to be its primary driving force. (Kementerian Pariwisata, 2015).

In economic theory, economic stimulus is distinguished into 2, i.e., in the form of fiscal and monetary policy stimulus (Setiawan, 2018). Fiscal policy is divided into two (two) main instruments, namely functional finance, and budget management approach (Anggaran). Functional finance policy instruments are used to control government spending from various indirect impacts on the national income of a country. In addition, the instrument also aims to increase employment opportunities for society. The policy instrument approach to budget management is aimed at regulating the course of government budget through debt and taxation. A fiscal policy affects the economic wheel because it is associated with increased government spending or in the form of tax cuts. This economic activity has a multiplier effect by stimulating additional demand for household consumer goods (Keynes, 2018).

Economic activity is one of the forms of human effort in the context of fulfilling its needs because human existence cannot be separated from natural nature in order to seek to maintain survival. Often the measurement of human well-being is measured by the standards of economic satisfaction that can be achieved through economic activities contained in production, distribution, and consumption activities. Economic activities generally engaged by society include agriculture, non-agriculture and trade in services and services (Gunawan, 2014 in Abbas, et al 2020). (Dini Yuniarti, Bambang Subiyakto, and Muhammad Adhitya Hidayat Putra, 2020).

Methods

In research on the sustainable development of tourism in East Java Park 3 in recovering the economy, this paper uses a qualitative description research method by collecting secondary data, namely from: previous research, data from BPS (Central Bureau of Statistics for Batu City Malang), as well as other data that supports this research (News from Radar Malang Online, article). This data is used for comparison between before the Covid 19 pandemic and after the Covid 19 pandemic to determine economic growth in the city of Batu-Malang through sustainable development of the tourism sector.

Source data.

The data source used in this study is secondary data source.

Secondary data sources are sources that do not directly provide data to data collectors, and data sources obtained indirectly from the source. This can be obtained through additional materials derived from written sources such as scientific books and magazines, archival data sources, personal documents and official documents. Secondary data can also be obtained through photographs. Photos produce descriptive data that are quite valuable and can be used to examine data from a subjective perspective. In this study, books, photographs and interviews became sources of secondary data.

Results

The results of the research are that Jatim Park 3 has built the Millennial Grow Garden to increase economic growth which has fallen due to Covid 19. The development of additional rides that can be chosen by tourists is immensely helpful for economic growth. This data was obtained from secondary data in the form of previous research, data from the Central Bureau of Statistics, as well as news/articles. It can be seen that Jatim Park 3 on a scale has carried out the construction of rides for games. Jatim Park 3 divides various rides into several categories so that tourists can choose to visit which rides they think are interesting. Visitor data for Jatim Park 3 during the Covid 19 pandemic has decreased from before the Covid 19 pandemic. This data can be seen from the data from the City Tourism Office Stones like the following:

Year	Total Visitors
2019	803124
2021	250209

Source: BPS City of Batu-Malang.

The decrease in the number of visitors to the 3rd edge of the park at the time of the Covid 19 pandemic was due to the government's policy of lockdown so that the tourism of the 3rd edge should be closed. The closure has had a major impact on the decline in the incomes of the community's economy and the district. This decline can be seen from the percentage of economic growth in 2020 which has fallen to a figure of minus 6.46 percent (source: Radar Malang Online access on 13/5/2023).

At this time, the outbreak of covid 19 has already been declared relieved, and the government has begun to repair the economic system. The city's government improved the

economic income by reopening the tourist sites around it. In addition to the government, tourism managers also cooperate in an effort to increase economic revenue by carrying out sustainable development on the games that will attract tourists.

The construction of the add-on wahana that can be selected by the tourists is extremely helpful in the increase of the economy. This is due to the presence of new wahana tourists who have previously visited will come to visit back to the Jatim Park 3 by choosing a new way. Tourists who have never been here will also be more excited to visit Jatim Park 3. The number of tourists visiting this 3rd park has greatly affected the economic income of the town of Batu – Malang. During the Covid 19 pandemic, the low-income regions for the moment have increased. This can be seen from the economic growth data that grew to 4,04 percent last year and by the second quarter of this year the economy grew about 6-6,5 percent (source: Radar Malang Online access on 13/5/2023).

Discussion

Continued development in the tourist venue especially this 3rd park with the addition of the game wahana. This unprecedented game of adventure can attract both tourists who have visited the 3rd edge of the park and those who have not. With the arrival of the new car, the visitors to the 3rd park are increasing. The number of tourists who come here also has an impact on the city's economic income. This post-Covid 19 economic income has increased compared to the income when Covid 19, which is all tourist places are closed because of the government policy to implement a lock down.

During the lock down, the economy was very apprehensive, and many people lost their jobs and lacked money to meet their daily needs. To restore the economy, there must be a sustainable development plan in order to be able to improve the economy. This sustainable development must be carried out in cooperation between the government and the management of tourist attractions. And this can already be seen because of economic growth which has been getting better from the time of the co-19 pandemic.

Recommendation

In this study, which is supported by various data above, it can be concluded that the sustainable development of the tourist venue (Jatim Park 3) can invite a lot of tourists to visit the place. The continuing development that is meant here is the addition of the game wahana in Jatim Park 3. Jatim Park 3 was once focused on the dino park wahana and legend star now has added the millennial glow garden wahana. This millennial glow garden is a lighting lights that many young tourists love. And with the addition of visitors to this tourist venue can also increase the economic income of the city of Batu – Malang. It can be concluded that sustainable development is closely related to economic income and can prosper society.

The link between sustainable development and the economy can be seen from the development of the economy, which during the Covid-19 pandemic experienced a decline and many people even felt the impact in the form of termination of employment, making it difficult to meet their daily needs. Whereas now, when sustainable development in tourist areas has been realized, many people can meet their needs and the regional economy has increased after the disappearance of the Covid 19 pandemic.

References

- Arida, I. N. S. (2016). *Buku Ajar Pariwisata Berkelanjutan*.
- Fitria, N. J. L. (2022). Kawasan Ekonomi Khusus Singosari Sebagai Pembangunan Berkelanjutan dengan Tema Heritage and Historical Tourism Berbasis Teknologi. *The Indonesia Journal of Public Administration (IIPA)*, 8(1), 26–42.
- Niken Pratiwi, Santoso, D. budi, & Khusnul Ashar. (2018). Analisis Implementasi Pembangunan Berkelanjutan Di Jawa Timur. *Jiep*, 18(1), 1–13.
- Pambudi, A. S., Fikri Masteriarsa, M., Dwifebri, A., Wibowo, C., Amaliyah, I., Adhitya, D., & Ardana, K. (2020). Majalah Media Perencana Perkumpulan Perencana Pembangunan Indonesia Volume. *Majalan Media Perencanaan*, 1(1), 1–21.
<https://mediaperencana.perencanapembangunan.or.id/index.php/mmp/article/view/1>
- PERAN DINAS PARIWISATA DALAM MENINGKATKAN PENGEMBANGAN OBJEK WISATA JATIM PARK 3 KOTA BATU (Studi Pada Dinas Pariwisata Kota Batu) SKRIPSI Diajukan Sebagai Salah Satu Syarat Untuk Memperoleh Gelar Sarjana Administrasi Publik OLEH : FRANSISKA ANAJAU. (2019).
- Puspitasari Gobel, Y. (2020). Pemulihan Ekonomi Indonesia Pasca Pandemi Covid-19 Dengan Mengkombinasikan Model Filantropi Islam Dan Ndeas Model. *Jurnal Tabarru': Islamic Banking and Finance*, 3(2), 209–223. [https://doi.org/10.25299/jtb.2020.vol3\(2\).5809](https://doi.org/10.25299/jtb.2020.vol3(2).5809)
- Rahadian, A. (2016). Prosiding Seminar STIAMI ISSN 2355-2883 Volume III, No. 01, Februari 2016. *Prosiding Seminar STIAMI*, III(01). <http://www.stiami.ac.id/jurnal/download/144/model-pembinaan-umkm-industri-kreatif-sebuah-solusi-meningkatkan-daya-saing-global>
- Saputra, F., & Ali, H. (2022). Penerapan Manajemen Poac: Pemulihan Ekonomi Serta Ketahanan Nasional Pada Masa Pandemi Covid-19 (Literature Review Manajemen Poac). *Jurnal Ilmu Manajemen Terapan*, 3(3), 316–328. <https://doi.org/10.31933/jimt.v3i3.733>
- Sulisyawan, A., Studi, J., Ekonomi, D. A. N., Es, A. S., Mojokerto, S., & Sulisyawan, A. (2021). Pemulihan Ekonomi Indonesia Pasca Covid-19 Melalui Sektor Pariwisata. *Al-Muttaqin: Jurnal Studi, Sosial, Dan Ekonomi*, 2(1), 91–108. <http://staisam.ac.id/jurnal/index.php/almuttaqin/article/view/34>
- Suparmoko, M. (2020). Pembangunan Nasional Dan Regional. *Jurnal Ekonomika Dan Manajemen*, 9(1), 39–50.

Suryani, I., Sagiyanto, A., & Leliana, I. (2022). Strategi Komunikasi Dalam Industri Pariwisata Pasca Pandemi Covid-19. *Jurnal Public Relations-JPR*, 3(1), 93–98.

Suta, P. W. P., & Mahagangga, I. G. A. O. (2018). Pengembangan Pariwisata Berbasis Masyarakat. *Jurnal Destinasi Pariwisata*, 5(1), 144. <https://doi.org/10.24843/jdepar.2017.v05.i01.p26>

(Arida, 2016; Fitria, 2022; Niken Pratiwi et al., 2018; Pambudi et al., 2020; *PERAN DINAS PARIWISATA DALAM MENINGKATKAN PENGEMBANGAN OBJEK WISATA JATIM PARK 3 KOTA BATU (Studi Pada Dinas Pariwisata Kota Batu) SKRIPSI Diajukan Sebagai Salah Satu Syarat Untuk Memperoleh Gelar Sarjana Administrasi Publik OLEH : FRANSISKA ANAJAU*, 2019; Puspitasari Gobel, 2020; Rahadian, 2016; Saputra & Ali, 2022; Sulisyawan et al., 2021; Suparmoko, 2020; Suryani et al., 2022; Suta & Mahagangga, 2018)

มหาวิทยาลัยบูรพา

THE APPLICATION OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN TONGREN VOCATIONAL AND TECHNICAL COLLEGE

Rao XiuKun ¹

Ganratchakan Lertamornsak ²

Abstract

The purpose of this research was to study the current situation of applications of Information management systems in Tongren technology college, and analyze the causes of the current problems in Information management concepts, school system administration and student information management, so as to propose strategies to improve the application of Information management systems in Tongren technology college. Based on this, this paper uses the methods of literature research, questionnaire surveys and interviews to investigate teachers and teaching administrators from universities in Tongren technology college. Data was collected from 700 teachers and 5 administrators by filling out online questionnaires and interviews for quantitative and qualitative analyses. The questionnaire and interview survey questions include school system administration, user login management, student information management, resource management, academic affairs management, Home School Interaction Management, system data security requirements, maintenance management and so on.

Keywords: Information Management, Application, Technology College

Introduction

The Informatization of management is a professional network technology work, which requires professional technology to build, use and maintain the information management systems for college students, it is a huge internal Internet system with large capacity servers, and in order to guarantee a smooth network when carrying out student information management, it is required to have a fast network operation speed, high stability of LAN performance and a solid foundation of LAN software systems without obvious defects. At the same time, staff with professional knowledge should manage, run and maintain the system in real time on a daily basis for all kinds of problems that may cause the system to be paralyzed. Of course, in addition to securing the hardware, each school student manager should also learn to use the student information management system, unlike the high level of operation required of professionals, to develop the ability of

¹ Master Program of Educational Management, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational Management, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

students to develop software, to be able to fix software vulnerabilities independently according to the differences of different schools, and to develop the most appropriate information management system for students to work in line with their own actual situation and conditions. In recent years, vocational colleges have built computer network systems of a certain scale and taken a big step forward in the construction of informationization of student's work, but their ability in information processing and information utilization is slightly lacking and their work is not done carefully enough.

The relevant student information management workers do not have a deep understanding of information management and lack stable and solid application of information and management skills, which makes the ability in some simple network information operations such as simple text operations and report processing insufficient, and the efficiency and rate of work is poor. Therefore, the necessity of information management system for students in higher education institutions is reflected in the following aspects.

It is an inevitable requirement to meet the development of social informatization. In the advent of today's information era, information technology is driven by computers and the Internet as tools, and their appearance puts a new face on the media information that used to be disseminated only in the form of newspapers and magazines, television sets and movies, whether in terms of speed or the amount of information stored is undoubtedly far beyond them. This has opened up a new era of the Internet, which has brought the world together. In such a form, universities can only change their traditional management mode one after another to adapt to the development of the information age.

It is the core of informatization construction of higher education institutions. Today's university is no longer the one that only accepts elite students, more and more people are entering universities, and the number is increasing, causing the management burden of students to increase, and student management is increasing in every aspect. What's more, the Internet is a double-edged sword, bringing convenience and harm at the same time. Students are often exposed to bad news and culture through the Internet. It even gives international hostile forces the opportunity to spread some anti-traditional moral ideas and then instill some of their democratic ideas, which is equivalent to peaceful evolution. There are also students who are addicted to the Internet all day long and waste their studies, playing games in Internet cafes and not going home, and missing classes at school for various reasons, which makes parents and teachers sad. However, if schools do not follow in the footsteps of the times and continue to adopt the old management model, they cannot cope with the troubles caused by the drastic increase in the number of college students, and their work efficiency will also be low. Therefore, student administrators should integrate various aspects to take the essence and remove the dross, retain the traditional aspects of the management model, adopt new information equipment and hardware to ensure the improvement of work efficiency, and implement a new and

more effective management model for management. Higher education institutions deserve a major breakthrough and improvement in the construction of information technology.

It is a prerequisite for scientific and efficient student management in colleges and universities. The electronic trend of higher education has become the inevitable trend of the development of higher education nowadays, and teachers and students are going to liberate their minds for this mode. At the same time, the statistics of students' evaluation will be open and transparent, and all aspects of students' information will be put in a file for corresponding classification, which will speed up the comprehensive construction of the network platform.

Objectives

1. To study the development history and current situation of education management information systems in the process of domestic education informatization.
2. To study the application of information management systems in Tongren Polytechnic College.
3. To propose guidelines for the application of information management systems in Tongren Polytechnic College

Review of literature

The researcher has applied the concepts, theories and related research to combine various information and important content as a guideline for the research study. which can be summarized as follows:

1. Concepts and theories related to Information and management
 - 1.1 User Login Management
 - 1.2 Student Information Management
 - 1.3 Academic Affairs Management
 - 1.4 System Administration
 - 1.5 School System Administration
 - 1.6 Home School Interaction Management
 - 1.7 System data security requirements
 - 1.8 Maintenance Management
2. Concepts and theories related to Information Management System (MIS)
3. Application of information Management System
4. Related research
5. Conceptual framework

Methods

Literature method, this method is mainly through literature review, experience learning and accumulation. The channels of literature review are electronic resources such as Zhiwang, Wanfang, Vipshop, etc. The theories, methods and contents of information management systems designed at home and abroad are summarized to expand the vision of this research, innovate the ideas of this research, and effectively solve the related design problems.

The expert guidance method invites experts with attainments in information system construction, actively adopts their suggestions and opinions, and provides ideas for the development of the academic affairs management information system by combining with the actual situation.

Practical research method, through practical investigation and research, to understand the operation status and actual needs of the management system of Tongren Vocational and Technical College, as the basis for the system information system design. At the same time, it is necessary to have a strategic vision and analyse the development needs of the institution in the past five years.

Questionnaire method, it is a way of collecting information by asking questions in writing. The researcher compiled the questions to be studied into a questionnaire form and administered the questionnaire to 700 teachers in Tongren Vocational and Technical College by mail, in-person responses or follow-up interviews so as to understand the subjects' views and opinions on the application of information management systems.

Data analysis of the research application of information management systems in Tongren technology college. The objectives were: 1) to study application of information management in Tongren technology college. The results of the data analysis are presented in 2 sections as follows.

Part 1 The results of the analysis of frequency and percentage of the personal status of the respondents.

Part 2 Results of the analysis of mean and standard deviation, levels of system management of application of information management in Tongren technology college

Symbols used in data analysis

N represents the number of samples

\bar{X} represents the mean of the sample

S.D. represents the standard deviation

Results

Data analysis results

Part 1 Results of the general data analysis of respondents

The researcher distributed a research questionnaire on application of information management systems in Tongren polytechnic college

Each respondent were teachers, a total of 245 respondents, representing 100 percent. and work experience Details are shown in Table 4.1

Table 4.1 Results of general data analysis of respondents

General information	General information of respondents (n = 245)	
	frequency	percentage
1. Gender of respondents		
Male	140	47.14
Female	157	52.86
2. Age of respondents		
under 25 years' old	00	00.00
25 - 29 years' old	136	45.79
30 - 39 years' old	118	39.73
40 - 49 years' old	37	12.45
50 years or older	06	2.02
3. Respondent's highest educational		
Secondary education	00	00.00
Bachelor's degree	68	22.89
Master's degree	226	76.09
Doctoral degree	03	1.01
4. The work experience of the respondents		
under 5 years	116	39.05
6 – 10 years	98	32.99
11 – 15 years	45	15.15
16 – 20 years	28	9.42
More than 20 years	10	3.36

From Table 4.1, results of general data analysis of 245 respondents. Gender of the respondents found that most of them were 157 females, representing 52.86 percent and 140 males, representing 47.14 percent, respectively.

Age of respondents found that the age of most respondents was in the age range of 25-29 years, 136 people, representing 45.79 percent, followed by 30-39 years of 118 people, representing 39.73 percent, and 40-49 years of age, 37 people is 12.45 percent and 50 years or older, 6 people, representing 2.02 percent, respectively.

Respondent's highest educational level found that most of the respondents had a master's degree, 226 people, representing 76.09 percent, followed by a Bachelor's degree, 68 people, representing 22.89 percent, 3 doctoral degrees, representing 1.01 percent and Secondary education, according to number.

The work experience of the respondents found that most of the respondents had less than 5 years of work experience, 116 people, representing 39.05 percent, followed by 6 - 10 years, 98 people, representing 32.99 percent, followed by 11 - 15 years, 45 people, representing 15.15 percent, 16 – 20 years, 28 people, representing 9.42 percent and more than 20 years, 10 people, representing 3.36 percent, respectively.

Part 2: Levels of application of information management system in Tongren polytechnic college.

The results of the application of information management systems in Tongren polytechnic college namely 1) User Login Management 2) Student Information Management 3) Academic Affairs Management 4) TSystem Administration. The Details is shown in Table 4.2 - 4.6.

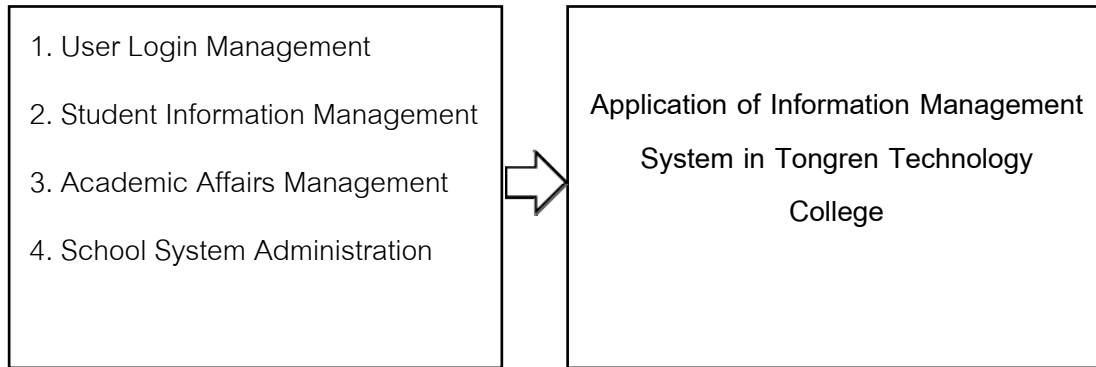
Table 4.2 Results analysis of mean and standard deviation People-Oriented Teaching Management as an overview

People-Oriented Teaching Management	n = 245		Interpretation
	\bar{x}	S.D.	
1. User Login Management	4.43	0.52	high level
2.Student Information Management	4.29	0.59	high level
3. Academic Affairs Management	4.67	0.46	highest level
4.System Administration	4.35	0.55	high level
Total	4.43	0.53	high level

From Table 4.2, the results of the analysis of mean and standard deviation for People-Oriented Teaching Management come in level (\bar{x} = 4.43, S.D. = 0.53) and if considered side by side By ordering the average from the most to the least, it was found that Teaching Quality Management with the highest average (\bar{x} = 4.67, S.D. = 0.46), followed by Teaching program management (\bar{x} = 4.43, S.D. = 0.52) and Teaching infrastructure management (\bar{x} = 4.35, S.D. = 0.55) Teaching operation management (\bar{x} = 4.29, S.D. = 0.59).

Discussion

Conceptual framework

Tongren Polytechnic College strives to build a national high-quality vocational college with “world standard and Chinese characteristics”. In 2011, it was awarded the title of “National Colleges and Universities with Typical Employment Experiences”. In 2012, it was approved as a pilot unit for reforming the corporate governance structure of public institutions nationwide; in the same year, it was approved as the first batch of pilot units for education informatization nationwide. In 2013, it passed the acceptance of the “National Demonstration Higher Vocational College Construction Plan” as the backbone of higher vocational college construction projects. In the same year, it was ranked among the top 25 national vocational colleges in the first “Top 100 Vocational Education in China”. In 2014, as the only vocational college, he gave a typical experience exchange speech at the National Vocational Education Working Conference. Dean Zhang Jingchun was also cordially received by Premier Li Keqiang of the State Council. In the same year, the Tongren City Secondary Vocational School, which hosted the event, successfully passed the “National Secondary The acceptance of the vocational education reform and development model school construction project was accepted, and the college became a national-level dual model college for higher vocational and secondary vocational schools. In 2015, it was ranked the top of the annual school list of “Witnessing 2014-the highlights of Chinese vocational and technical education in our eyes”; in the same year, the National Civil Affairs Commission and the People’s Government of Guizhou Province signed an agreement to jointly build the Tongren Vocational College, and the College became the only national citizen in the South Higher vocational colleges which are co-constructed by the provincial government and the local government. In 2016, it became one of the 27 pilot colleges for teaching diagnosis and improvement of vocational colleges across the country. In 2017, it became the first batch of high-quality vocational colleges in Guizhou Province to be approved as a project construction unit; it was approved as “the first batch of national new-type professional farmers cultivation demonstration bases”; it was awarded the “2016 Top 50 International Vocational Colleges with High Impact”; and was selected as the second in the Ministry of

Education Approved “hundred vocational colleges and universities with modern apprenticeships in the country”; approved the fifth batch of “national demonstration unit (unit) for national unity and progress in the nation”. In 2018, won the top 50 “international influence” and “service contribution” of higher vocational colleges in 2017; was elected as the deputy director unit of the Party Committee Secretary Forum of the National Higher Vocational College, the member unit of the presidium of the National Higher Vocational College President Conference and Secretariat of the Vocational Education Committee of Chinese Vocational and Technical Education for Ethnic Minorities. In 2019, it won the top 50 “international influence”, “education effectiveness” 50 and “service contribution” of higher vocational colleges in 2018; it was approved as a key laboratory of the National Civil Affairs Commission, a key research base for humanities and social sciences, and the “Belt and Road” “National and regional research centers; won three second prizes of the National Teaching Achievement Award, and became a national high-quality vocational college; the” double high plan “project construction unit. In 2015, 2016, 2017, 2018, and 2019, it ranked among the top 100 nationwide in the “Competitiveness Ranking of Chinese Colleges (Higher Vocational Colleges)” for five consecutive years, ranking first in Guizhou Province.

Recommendation

This paper is based on the application of information management systems in colleges and universities. Teachers and teaching managers of Tongren Vocational and Technical College were used as the research subjects to investigate the current situation of information management systems. The status of information management systems was investigated in terms of school system management, user login management, student information management, resource management, teaching management, home-school interaction management, system data security requirements, and maintenance management with teachers as questionnaire respondents. A questionnaire survey was conducted in the form of interviews with teachers and teaching managers of Tongren Vocational and Technical College to supplement the content of the questionnaire and obtain the relevant mechanisms and measures for the application of information management system.

Based on the data analysis, the problems of information management were summarized: obstacles in school system management, insufficient teacher skills training, inadequate quality process management work, and defects in the adopted academic management evaluation system. The reasons were further analyzed: the lack of innovative awareness in information management, the lack of professionalism in the teaching platform, insufficient investment in the construction and management of online courses, and difficulties in the implementation of student management. According to the problems and causes, combined with relevant theories, we constructed strategies to improve information management: establish an information management concept; establish reasonable

management goals; improve the organizational system of vocational and technical school management; guarantee data maintenance management mechanisms; and strengthen data security construction work.

However, due to the small scope of the empirical study, my knowledge background and research level are not sufficient, so the analysis is current, however, due to the small scope of the empirical study, my knowledge background and research level are not sufficient, so the analysis of the current problems of application of information management system in Tongren technology college is not detailed, and only a shallow empirical analysis has been conducted. I will continue to study this topic in my future research and study work.

Acknowledgement

This Independent Study was finally completed not only through my attempt but with the great guidance and assistance from many key individuals. I would like to give sincere thanks for their kindness support to those who have led me to fulfill an Independent Study requirement.

First and foremost, I would like to express my sincere gratitude to my advisor, Dr. Ganratchakan Lertamornsak, Asst.Prof.Dr. Thada Siththada, Assoc. Prof. Dr. Nuntiya Noichun, and Asst. Prof. Dr. Suttipong Boonphadung for important suggestions when conducting this research and expressing many valuable comments and suggestions. An invaluable academic attitude, as well as profound professional knowledge, benefited me throughout my graduation. I would like to take this opportunity to express my sincerest thanks to my family members and friends, for not only supporting me morally and emotionally but also assisting me financially.

Finally, this research would not be possible without the support of the Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University and all members for their support and understanding have enabled me to successfully complete my studies.

References

- Gao, L. (2009). On Guarantee for Quality of Modern Distance Education: Problems and Countermeasures. *Continuing Education Research*, 6, 28-31.
- Han J.Y. (2013). *Research on the current situation of demand for broadcasting and hosting professionals*. Harbin Normal University.
- Liu, B., Zhang, W., & Jiang, Y. (2016). The Learning Experience of Online Course: Connotation, Development Process and Influencing Factors. *Theory of Educational Technology*, 10, 90-96.

- Liu, X. (2011). *Research on the effective teaching mode of online in general universities in Shaanxi Province*, Thesis. Shaanxi: Shaanxi Normal University.
- Man, C. C. (1998). Quality Assurance in Distance Education: The Surrey MA (TESOL) Experience. *Distance Education*, 19, 7-22.
- Meng, Z., & Tan, W. (2019). Mobile Devices Entering Classroom: Values, Challenges and Countermeasures. *Modern Educational Technology*, 29, 33-38.
- Nielsen, H. D. (1997). Quality Assessment and Quality Assurance in Distance Teacher Education. *Distance Education*, 18, 284-317.
- Wang Yanyi, & Jing Yan. (2022). Optimization of daily management of college counselors and students in the information age. *Shanxi Youth*, (11), 165-167
- Wu Jing, & Hu Hao. (2016). Xi Jinping emphasized at the National Conference on Ideological and Political Work in Colleges and Universities that the ideological and political work should be run through the whole process of education and teaching to create a new situation in the development of my country's higher education. *China Higher Education*, (24), 5-7.
- Xin Aitong, & Zheng Libo. (2021). SWOT analysis of college counselor quality and research on improvement strategies. *Data*, (12), 137-138.
- Xu, W. (2014). *A study on the effects of presentation modes of digital resources on learning attention*, Thesis. Wuhan: Central China Normal University.
- Xue Jianhang, & Cheng Weixing. (2016). Research on improving the work effectiveness of college counselors based on goal management. *Journal of Jiangxi Electric Power Vocational and Technical College*, 29(03), 37-39.
- Ye Shuting. (2022). The functional innovation of counselors in the era of smart campus. *Journal of Hubei Open Vocational College*, 35(09), 23-24
- Zhang, G. (2013). Analysis on Factors Influencing the Quality of Modern Distance Education. *Journal of Hebei Radio & TV University*, 18, 34-35.
- Zhang, J. (2012). Research on the factors affecting the quality of distance education. *China Adult Education*, 22, 183-185.
- Zhang, Z. & Geng, L. (2009). An empirical analysis of the effect of learning attitude on college students' academic performance. *China University Teaching*, 10, 87-89.
- Zhang, J. (2005). *A Dissertation for the Degree of M. Education*, Thesis. Hebei: Hebei University.

THE APPLICATION OF THE MOTIVATION CONCEPT IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION
IN HUNAN CENTRAL SOUTH ART SCHOOL

Jing Xiangrui¹

Ganratchakan Lertamornsak²

Abstract

Motivation theory is an important part of organizational management theory and has been widely used in college students' educational management in recent years. This paper first summarizes the meaning of motivation theory, and then focuses on the specific application of excitement theory in college student education management. Higher art schools shoulder the heavy responsibility of cultivating high-quality and high-level talents for our country and society. With the development of society, the psychology and behavior of college students are increasingly diversified and complicated, which brings new challenges to the educational management of college students. The incentive theory in organizational management reflects equality, focuses on the education of human nature and the play of emotion, fits the psychological and behavioral characteristics of college students, and gradually develops into an effective means for college administrators to educate students. By adopting a reasonable and exciting way, college administrators can fully arouse the enthusiasm of students and let them embrace enthusiasm for learning, to better achieve the objectives of education management.

Motivation mainly refers to the motivation stimulated by certain stimuli, which makes people produce a kind of driving force and progress towards the desired goal of psychology and behavior process. The higher the excitement level, the higher the effort and satisfaction to accomplish the goal, and the higher the work efficiency. On the contrary, the lower the incentive level, the lower the motivation to complete the organizational goals, and the lower the work efficiency. Incentive plays an especially significant role in school management. Different incentive theories play a significant role in guiding the incentive methods of school management.

KEYWORDS: Incentive theory, Higher art school, Educational management

¹ Master Program of Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

² Educational Administration, Suan Sunandha Rajabhat University Postgraduate supervisor

Introduction

1. The definition and main content of motivation theory "Incentive, that is, the subject through the use of some means to make the object in the psychological excited and nervous state, and active action, so as to achieve the target expected by the subject. First of all, it is of great significance for educational administrators in colleges and universities to respond appropriately to stimulate students' active initiative to clarify the generation, meaning and main content of excitement theory theoretically. Since the 20th century, there have been many different incentive theories in Western organizational management, which can be divided into three categories according to the various aspects and behavioral relationships studied. Content type, process type and behavior modification type.

(1) Content motivation theory

This is the starting point of the generation of incentives, which mainly studies how people's behavior is generated, and analyzes how these internal needs of people promote the development of their behavior. Specifically, this theory mainly includes the following three types: (1) Hierarchy of needs theory. Maslow, the founder of this theory, believed that human beings have five basic needs, from low to high, which are physiological needs, safety needs, self-improvement needs, respect needs and self-actualization needs. And only when the lower-level needs are satisfied will people pursue the higher-level needs. (2) Achievement motivation theory. According to McClelland, the founder of this theory, after the physiological needs are satisfied, people still have three basic needs -- power needs, social needs and achievement needs. Of course, different people have different priorities for these three needs. (3) Two-factor theory. Herzberg, the founder of this theory, believes that the main factors affecting a person's production and work performance include motivating factors and health factors, the former including the work itself, recognition, promotion, achievement, personal growth, and development. The latter includes salary, safety, working conditions, job security, and company policies. The former leads to satisfaction and thus motivation, while the latter only prevents dissatisfaction.

(2) Process excitation theory

This kind of theory focuses on the study of what incentives affect people's mental processes after they are motivated and before they take specific actions. Specifically, this theory mainly includes the following two theories: 1) Expectation theory. Frome, the founder of this theory, believes that when people have a certain need and think that the behavior is possible to achieve the goal, they will take the initiative to take the behavior. 2) Equity theory. According to Adams, the founder of this theory, when an individual completes the job requirements and receives the corresponding remuneration, he cares not only about the absolute remuneration, but also about the relative remuneration. He will then compare himself with others to find out whether his compensation is fair or not, and this result will directly affect his activeness in future productive work.

(3) Behavioral modification incentive theory

This theory focuses on the study of how to reform and modify people's behavior, so that their positive behavior is strengthened, and negative behavior is corrected. Specifically, it mainly includes the following two theories 1) reinforcement theory. Skinner, the founder of this theory, believed that reinforcement should be divided into positive reinforcement and negative reinforcement. Positive reinforcement refers to affirming and rewarding individual behaviors so that these behaviors are consolidated. Negative reinforcement refers to negating and punishing individual behaviors so that they can be corrected in the future until they disappear 2) Hyde's attribution theory. People use the theory to understand, predict, and control their environment and the behavior that comes with it. Different attribution will directly affect people's work attitude, and then affect the subsequent behavior and work performance.

1. Fromm argues that: The strength of an activity's motivation to mobilize a person's enthusiasm and stimulate the internal potential of a person depends on the value of meeting the needs of an individual after achieving the goal, that is, the expectation, and how to maximize the motivating power. Froome put forward the expectation model of a person. This model is composed of four factors: individual efforts, individual achievements, organizational incentives, and individual needs, and these four factors also need to consider the relationship between the three aspects, which is also the three conditions to mobilize people's enthusiasm for work.

2. Management by objectives theory

Management by objectives theory is a goal incentive scheme proposed by modern management master Peter Drucker according to the goal setting theory. Only by managing the subordinates through these goals and measuring the contribution of the members according to the achievement of the goals can the managers at all levels guarantee the achievement of the overall goals of an organization. This process is to delegate the goal to each unit or department of the organization level by level, and finally even to individuals. Through the achievement of each person's goal, the overall goal of the organization is reflected and completed.

3. Adams theory of equity

People's motivation to work is not only related to how much people get paid, but also more closely related to whether people feel that the distribution of pay is fair. People always consciously or unconsciously compare the cost of their labor and the rewards they get with others and make judgments about fairness or not. The sense of justice directly affects the employee's working motivation and behavior. Therefore, in a sense, the process of motivating motivation is a process of comparing people with others, making fair judgments and guiding behaviors according to them.

(4) Reinforcement motivation theory

This theory was first proposed by the behaviorist psychologist Skinner, who believed that people's behavior is determined by the external environment, and external reinforcement factors can shape the behavior. People's behavior is the result of learning from past consequences. If a person is rewarded for a certain behavior (positive reinforcement), he is likely to repeat the behavior, and if no one recognizes the behavior, it is unlikely to happen again. When people experience negative consequences (negative reinforcement or punishment) due to a certain behavior, they will usually stop the behavior immediately. However, punishment cannot guarantee the undesirable behavior will completely disappear. Theoretical reinforcement provides a powerful analytical tool for analyzing the factors that control behavior.

Objectives

How to strengthen the application of incentive concept in technical school management

1. Clear incentive goals

To do anything, we should first have a clear goal. Only in this way can we effectively arrange specific implementation steps to improve efficiency. Therefore, in order to apply the incentive concept in the technical school management, the first thing we need to do is to clear the incentive goal, that is, to improve the enthusiasm of students to learn through the incentive concept, so as to improve the teaching effect, and then the specific implementation of incentive measures. At the same time, we should also note that the use of praise and incentive measures must be timely and targeted; if not timely, the target of a wide range of people, not only will not achieve the expected goal, but also cause negative effects. For example, recently, the class style of study is not very ideal, so we can give some rewards to some students who study hard, to arouse other students' interest in learning, so as to improve the class style of study.

2. The specific measures of incentive should be implemented for students.

The management of technical schools is ultimately to serve students, so no matter what measures we take to improve the management of schools, we should start from the perspective of students, especially the incentive measures. Therefore, in the specific application of incentive measures, we should fully consider the personality and characteristics of each student, and neither generalize nor reward and praise only some students. Therefore, we should take the overall situation as the overall situation, combined with specific circumstances, flexible use of incentive measures. Most of the students in technical schools are rebellious, and if the incentive measures are inappropriate, it will cause a negative impact. Therefore, when we analyze the specific problems, we must be fair and just, so that most students can be satisfied. In addition, as an educator, we should learn how to motivate

students. When students make progress, we should praise them, and when students make mistakes, we should not be eager to criticize them. Instead, we should give them gentle education, so that they can realize their mistakes and effectively reform their mistakes. When students encounter setbacks, we should give them encouragement, so that they can get out of difficulties faster. Only in this way can we better play the role of motivation.

3. Master the frequency and degree of stimulation.

The so-called excitation frequency refers to the number of excitation, while the excitation intensity focuses on the size of the excitation quantity. When applying the concept of motivation in the management of technical schools, we must master the frequency and intensity of motivation. Technical school students due to its particularity, such as more rebellious, learning interest is not high, self control is poor. Therefore, in the application of incentive concept, we must pay attention to the characteristics of technical school students to implement. For some difficult tasks, we should increase the frequency and intensity of incentives. Only in this way can students' interest be aroused, and they will be motivated to complete a certain task. For those tasks that are easy to complete, to improve efficiency, we should appropriately reduce the frequency and intensity of incentives. Only in this way can the attractiveness of incentives be well maintained, and students will not be immune to them.

4. The incentive measures should be timely and accurate

Incentives must be timely, or they will not have the desired effect. Therefore, when a student makes a little progress in a certain aspect, we should timely encourage the little progress, so that students' interest in learning will be slowly mobilized, and in the past, it will gradually guide students to develop in an effective way. On the contrary, if students' progress is not praised and encouraged, they will slowly become negative and eventually lead to failure. In the use of incentives, although we mainly praise and encourage, appropriate criticism is also necessary. With criticism, we must grasp the problem of degree, strict and moderate principle.

In addition, we should pay attention to accuracy when applying the excitation method. This requires us to investigate the facts clearly and adhere to the principle of seeking truth from facts. At the same time, in the specific application of incentives, we should also flexibly grasp, pay attention to combine the characteristics of each student to implement, that is, to be targeted, for example, some students are face-saving, public criticism is a big blow to them then we can consider private criticism education, but some students for small penalties often don't care. Then we should increase the severity of the punishment. In short, in the application of incentive measures to manage students, we should vary from person to person, especially the technical school students. For a large number of them, self-esteem is relatively strong, and if the incentive measures are not appropriate, it will cause the opposite effect, so we should pay attention to their respective ability to bear, only in this way, will make the incentive measures play its due role.

The framework for design research

The researchers performed the following steps.

1. Population and Sample

2. Research Tools

Population and Sample

1. Population used in the study

The characters used in this study are teachers at the Zhongnan Art School in Hunan Province. The total number of teachers is 273 (Hunan Zhongnan Art School, 2023)

2. Samples used in the study

The sample group used 159 teachers and the researchers determined the sample size using Krejcie and Morgan's sample size scale (1970, pp. 607-610)

Research tool

1. Research Questionnaire

The instrument used in this study is the questionnaire on the use of motivational concepts in Hunan Zhongnan Art School, which is divided into the following two parts:

Part 1: Questionnaire on personal status of respondents. The basic information of the respondent is asked in the form of a checklist, namely 1) the gender of the respondent 2) the age of the respondent 3) the highest education level of the respondent and 4) the work experience of the respondent.

The second part: Questionnaire on the use of motivational concepts in Hunan Zhongnan Art School, made by the researcher, has 4 items in total, divided into 20 aspects, viz.

1) Incentive Theory Survey, 5 questions in total

2) The application of motivation theory in teacher management, a total of 5 questions

3) School teaching quality 5 items in total

4) Prospects for school development 5 questions in total

The second part of the questionnaire is a 5-point estimator scale.

5 indicates the highest level of management.

4 indicates a high level of management.

3 indicates a moderate level of management.

2 indicates a low level of management.

1 means the management is at the lowest level.

Expert Interview Form Research Tool. The Expert Interview Form is an interview form created by researchers. Among them, regarding the application of Hunan Zhongnan's artistic incentive concept, it is found that there are mainly the following four aspects:

1) Incentive Theory Survey, 5 questions in total

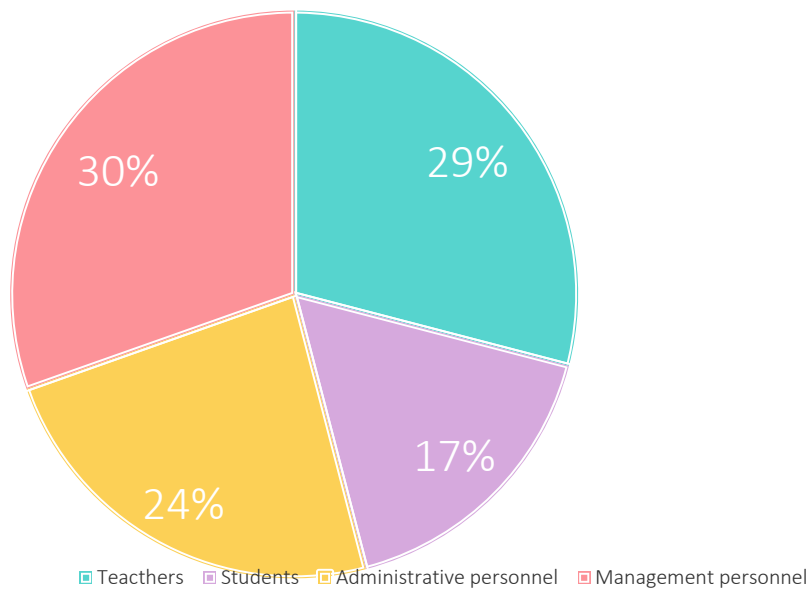
2) The application of motivation theory in teacher management, a total of 5 questions

- 3) School teaching quality 5 items in total
- 4) Prospects for school development has 5 questions in total

Methods

Through the questionnaire survey on the three groups (teachers, students, administrative personnel, management), it is shown that the incentive concept has an impact on the study, work, and communication of the three groups in the Central South Art School of Hunan Province. 30% of the students think that the use of incentive concept in teaching of school catechism is conducive to the improvement of students' academic performance; 29 percent of teachers use motivation to promote learning in their teaching; 24% of the administrators will use the concept of motivation in the management of teachers to promote cooperation and communication among teachers. 17% of executives believe that the concept of motivation helps them to better learn all aspects of management.

The application of incentive concept in Central South Art School of Hunan Province

Conclusion

College students have higher education, rich knowledge and good moral cultivation, and their overall quality is higher. Their ways of analyzing and solving problems are obviously different from those of workers in other industries. Their needs are higher, and their behavioral motivations also have their own characteristics. The research shows that, in the demand structure of contemporary college students, the top four are the need for knowledge, self-esteem and self-reliance, friendship and achievement. (3) In addition, college students are in the youth, thus self-consciousness, independent consciousness, self-esteem, and rebellious

psychology are also strong. In the face of the particularity of college students' demands, to mobilize their enthusiasm, initiative, and creativity in learning, we should not only follow the general law of stimulation, but also consider its particularity and adopt appropriate and effective ways. Only in this way, can the motivation theory play its maximum effect in the management of higher education. Based on the above summary of the three types of motivation theories, I believe that the following three aspects should be emphasized in applying the excitement theory to the educational management of colleges and universities.

The goal motivation is the source of the demand, the demand generates the motivation, the motivation can form the driving force, and has a guiding and motivating effect on people's behavior. The more attractive the goal is to people, the stronger the motivation it leads to, the higher the goal, the more fully its ability to play. (4) Specifically, the goal incentive is to aim at each student's own conditions and needs, combined with the training purpose of the school, for each student to set specific, clear, targeted incentive goals, as far as possible to make each student in the process of striving for the realization of the goal, constantly enhance self-confidence, strengthen their subject consciousness, mobilize their enthusiasm and subjective initiative. However, in the application process of this method, we should pay attention to the following three aspects: (1) when setting goals, it is necessary to combine the conditions and needs of each student, and pay special attention to the different needs of students at different levels, and let students participate in the process of setting goals, so as to avoid uniform goal setting. (2) Set the goal to be specific and clear, and make it achievable. Students should be guided to learn how to set goals step by step, and guided to learn how to set short-term goals, medium-term goals, and long-term goals, so as to complete them step by step, and constantly achieve self-motivation in the process. (3) Set the goal to have a certain degree of difficulty, with a certain challenge. For those students with strong ability and considerable potential, we should encourage them to challenge themselves, set higher and more difficult goals, and constantly motivate themselves to move forward to higher and further goals.

Results

Teachers' representatives believe that there are relatively many teachers in colleges and universities who take "self-realization" as the level of need, so they choose the comprehensive incentive model which is more suitable for the "self-realization" demand of intellectuals when choosing incentive measures. She advocates the following measures: First, universities are providing a comfortable working environment for teachers. At the same time, we should pay more attention to the construction of college culture and the needs of teachers' self-realization. Second, universities should give teachers full autonomy. By obtaining autonomy, teachers can improve their sense of happiness, obtain higher subjective initiative, and obtain satisfaction in teaching and scientific research.

Some teachers' representatives believe that the main reason for the ineffective incentive measures in current schools is that some school administrators simply understand the intricate incentive activities, lack comprehensive incentive thoughts as guidance, and have a single incentive means.

The study and reference of Portlawler's comprehensive excitement model can improve the effectiveness of excitation. He believes that the following measures should be paid attention to: First, the relationship between work and reward should be clarified. The fundamental purpose of incentive in school management is to stimulate the enthusiasm of teachers, encourage teachers to make achievements and get rewards, meet their personal needs, and achieve organizational goals in this process. Second, school leaders should pay attention to and understand the psychological expectations of teachers. Leaders should use various incentives to try to arouse their expectations and guide their expectations, so that the goals pursued by teachers and the goals of the school organization can be integrated and consistent, and the development of the school can be promoted in the process of teachers achieving performance, achieving goals and meeting needs. Third, school organizations should establish tangible and intangible contracts with teachers. Schools should be good at expressing their expectations, so that teachers can correctly accept and understand, so that teachers fully perceive their role obligations and responsibilities, to stimulate the behavior of hard work to achieve satisfactory performance. Fourth, strengthen the intrinsic reward. Intrinsic reward comes from the work itself, from the teaching calendar of the work process and personal experience, as well as the significance of the understanding of work performance, that is, to awaken the teachers' inner passion. Successful managers should strive to create a work environment that generates intrinsic rewards such as self-esteem and self-respect. School administrators should combine with the actual work of teachers, through the system arrangement and work design, explore the school teaching work itself incentive energy.

Discussion

Adolescents are more likely to expect recognition and encouragement; Teachers hope to get salary improvement from the incentive concept; Administrative personnel are more eager to better manage through incentive concept; And why have the fewest managers? Because the grade is larger, there is a certain prestige, so choose the least number of people.

Recommendation

Make more use of incentive concept to make all departments in the school more confident, promote diverse cooperation, enhance cohesion, improve the learning atmosphere.

References

- Caiyin, R. (2006). *Discussion on the incentive mechanism in enterprise management*. Academic Research of Shijiazhuang United Technical Vocational College.
- Chunfang, L. (2004). *Research on incentive theory* [M]. Shenyang: Liaoning University Press.
- Mingjie, R. (2004). *Course of management* [M]. Beijing: Capital University of Economics and
- Haiyu, W. (2008). Research on the exciting mode of University education management. *Commercial Economics*, (5). Business Press.
- Huikē, D. (2008). Management: Tasks, Responsibilities, Practices. *Huaxia Publishing House*
- Maslow. (1943). *The theory of human motivation*. Li Xue Popularization Press.
- Ping, P. (2003). The application of excitement in college student management []. *Journal of Guangxi Youth Qianbu College*, (4).
- Qikun, H. (2009). Incentive principles and measures in enterprise management. Times Economic and Trade, July 11, 2008. Drucker: *The Effective Manager*. China Machine Press.
- Qing, L. (2012). *Application of incentive theory in enterprise management*, 29.
- Yong, W. (2001). On the application of incentive principle in University student management. *U] China Higher Education Research*, (11).
- Yonglin, Y., & Huiyun, G. Q. (2008). The important role of incentives in modern enterprise Management. *Coal Burning Technology*.
- Zaliang, D. (2008). On the application of incentive theory in enterprise management. *Heilongjiang Science and Technology Information*, 424.
- Zong, H. (n.d.). *Successful cases of employee motivation in world famous enterprises*. <http://wenku.baidu.com/view/55a4F44526160b4c767fcEfb.html>

THE DISTRIBUTION OF INNOVATION IN THE THAI MANUFACTURING SECTOR AND THE INTERNAL AND EXTERNAL R&D STRATEGIES

Sirinthip Chaisrisoponkit ¹

Peera Charoenporn ²

Abstract

This study examines the distribution of the returns to innovation across manufacturing sectors. It applies the measurement of mean, coefficient of variation, skewness, and kurtosis using the data from the RDI survey of Thailand in 2017 and 2018. The results revealed differences in the distribution of returns across types of innovation and sectors. The more radical innovation, the higher the concentration of the returns to innovation will be. Radical innovation can increase the chance of success and failure. In high-technological sectors, the concentration of returns to innovation appears higher and successful innovators will receive higher benefits than other firms within the sectors. In an environment where the rate of innovation is high, the benefits for innovators are high. This study examines the impact of internal and external R&D strategies on firms' performance by applying quantile regression and measurement of location, scale, skewness, and kurtosis. The study found contrasting results to the theoretical framework, and whether internal or external R&D strategies have negatively impacted firms' performance. Except for low-performance firms that have a positive impact. Another revealed that internal R&D strategies are perceived to be riskier than external R&D strategies.

Keywords: Manufacturing Sector, Distribution of Innovation, R&D Strategies, Quantile Regression

Introduction

One of the significant advantages of innovation is its contribution to economic growth. Innovation can lead to increased productivity; more products and services are produced as productivity increases, resulting in economic growth, high wages, and a firms' profitability. Thailand's 20-year national development strategy aims to transition from upper-middle-income to high-income status by 2037, with innovation as a critical driving force (World Bank, 2020). Supported by Larios-Francia and Ferasso (2023), product and process innovations positively impact productivity performance with values of 0.094 and 0.338, respectively.

¹ Master of Economics (International Program), Thammasat University, Thailand

² Faculty of Economics, Thammasat University, Thailand

E-mail: sirinthip.cha@st.econ.tu.ac.th, peera@econ.tu.ac.th

For these reasons, assessing the characteristics of the distribution of returns to innovation is essential. The findings can aid companies in deciding whether or not to invest in various innovations and develop concise firm strategies.

Many firms have realized that allocating resources towards research and development (R&D) is crucial in acquiring scientific and technological knowledge. This knowledge is not the information that other firms can apply and is reproducible but specific to a firm and its applications (Pavitt, 1984). According to Choksawatpaisan (2016), increasing R&D expenditures can increase productivity by an average of 11.03%, resulting in improved company performance. For this reason, R&D has become an activity that many countries and firms pay attention to and want to promote. However, not all innovative outcomes can translate into profits (Mata & Woerter, 2013). The classification of R&D strategies into internal and external factors in order to pursue the impact between them has recently gotten attention from managers and policymakers.

This study is concerned with the Thai manufacturing sector, as it exerts a more profound influence on various economic contexts than other sectors. In 2022, the production of goods has emerged as the predominant contributor, accounting for 78.64% of the total shipments (Ministry of Commerce, 2023). The share of the manufacturing sector in the gross domestic product (GDP) of Thailand in 2021 contributed approximately 34.8% (World Bank, 2023).

This study tries to answer the two main questions: What are the characteristics of the distribution of the returns to each type of innovation across various sectors? Furthermore, How the performance of the firms is affected by internal and external innovation strategies?

Objective(s)

1. Examine the characteristics of the distribution of the returns to each type of innovation and across various sectors.
2. Examine the impact of internal and external R&D strategies on the firm's performance.

Review of literature

When innovation is widespread and essential, firms attempt to increase their innovation and the distribution of the returns to each type of innovation, therefore, getting attention. However, most areas of the study do not focus on the significance of sectoral patterns on firms' performance, and the related empirical studies are still limited (Nelson & Winter, 1982; Pavitt, 1984; Marsili & Salter, 2005).

According to Marsili and Salter (2005), the distribution found varies across different types of innovation and sectors. The concentration of returns to radical innovation distribution is higher than that of incremental innovation, and the skewness and kurtosis vary across

different innovation types. The sectoral pattern for the low-technological sectors appears to have a greater concentration of returns to innovation. The finding about the sectoral pattern contrast with Nelson and Winter (1982) that the high-technological sectors appear to have a higher technological opportunity, which gives rise to a greater concentration of returns to innovation.

Technological development and technical change are the main driving forces behind economic activities (Dahlman & Nelson, 1995). However, R&D activities in developing countries are not a primary source because firms in these countries are learners, not radical innovators (Amsden & Hikino, 1993). In Thailand, most firms reported a low level of R&D activities, reflected by a low percentage of business expenditure on R&D (BERD) to gross expenditure on R&D (GERD). Several large companies increased their R&D activities after an economic crisis in 1997, but small companies have recently increased their technological efforts by collaborating with university R&D groups. (Intarakumnerd, 2019).

Mata and Woerter, (2013) found a higher impact of pursuing external R&D strategies on firms' performance than internal R&D strategies in Switzerland. Internal R&D strategies signify firms perform only internal R&D, and external R&D strategies signify firms perform internal along with external R&D. In this context, external R&D strategies mean firms have cooperated in R&D projects with other firms, institutions, universities, or third parties.

Generally, external R&D strategies positively impact firms' performance, but sometimes external R&D collaborations may be appropriate when the objective of firms is about radical learning, not incremental learning (March 1991). However, Kobarg et al. (2019) found that radical innovation follows an inverted U-shaped relationship with external R&D collaboration breadth, whereas incremental innovation follows an inverted U-shaped relationship with external R&D collaboration depth. Corresponding to Laursen and Salter (2006), external search depth is associated with radical innovation.

Most study areas in Thailand have not yet emphasized the significance of the distribution of returns to innovation but rather the relationship between innovation and productivity (Khaemasunan & Thanaprasert, 2009; Lee & Suwimol, 2018), the factors affecting innovation (Pratoom & Savatsomboon, 2012), or explaining factors affecting innovation (Intarakumnerd et al., 2002; Intarakumnerd & Chaminade, 2007). Mainly, limited research has been conducted on sectoral patterns in Thailand.

The same problem as above, the previous studies have not yet emphasized the impact of internal and external R&D strategies on the performance of Thai manufacturing firms.

Methods

This study is interested in three innovative categories: (1) products new to the market; (2) products new to the firms; (3) improved products, and uses the percentage of the share of innovative turnover on the total sales as a measurement of the returns to innovation for each firm. (Marsili & Salter, 2005).

Based on the study by Marsili and Salter (2005), Arunyadech (2008), and Fagerberg (2013), types of innovation can distinguish as the two majority groups are radical innovation and incremental innovation. Occasionally, products new to the market and new to the firms are called radical innovation, and improved products are called incremental innovation. Radical innovation involves significant changes in the design of products and processes, such as new products or production processes (Marsili & Salter, 2005). Arunyadech (2008) defines radical innovation as representing significant changes to the market, whether changes in value, belief, or value systems. In Fagerberg (2013), radical innovation is called marginal innovation.

On the other hand, incremental innovation involves product improvement and new models, leading to increased product differentiation and better operating processes (Marsili & Salter, 2005). In some studies, incremental innovation defines as the process of cumulative learning and the application of new concepts or knowledge (Arunyadech, 2008). Fagerberg (2013) called incremental innovation a technological revolution.

The data used in this study is derived from the RDI survey of Thailand in 2017 and 2018 by the National Science Technology and Innovation Policy Office or STI. The data in 2018 is the latest updated. The question in the RDI surveys consist of four parts (1) general information; (2) research and development; (3) innovation activities; (4) external linkages in research and development and innovation. After the data was cleaned up in the manufacturing sector, the respondents in 2018 were 3,524 firms, and the same respondents in 2017 and 2018 were 1,851 firms.

Sectors are categorized using the two digits of the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities or ISIC, comprising 21 sectors in this study.

1. Measuring the distribution of the returns to innovation and sectoral pattern

This study applies the measurement of mean, coefficient of variation, third moment, and fourth moment to examine the characteristics of the distribution of the returns to innovation for each type.

The coefficient of variation is used as a relative measure of dispersal. The third moment provides a measure of skewness of the distribution; positive skewness signifies that values at the right-hand side of the mean are more dispersed than the left-hand side, and negative skewness signifies the opposite. The fourth moment measures the distribution's kurtosis through the heaviness of the distribution's tails, which signifies the relative number of observations distant from the mean. The measurements will calculate from the overall innovators in 2018, including the firms that may not innovate in a specific category.

This study uses the mentioned measurement to assess the characteristics of the distribution of the returns to innovation across sectors. The analysis is based on the idea that the role of sectoral specificities will influence the distribution of the returns to innovation for each firm within sectors.

2. Measuring the impact of internal and external R&D strategies on firms' performance

This study examines the impact of internal and external R&D strategies on firms' performance by applying quantile regression and measurement of location, scale, skewness, and kurtosis of the distribution (Mata & Woerter, 2013). Quantile regression enables the comprehension of relationships between variables outside of the data's mean, which makes it useful for gaining insight into the performance of firms at any level.

The data will calculate from firms having profits in both 2017 and 2018. The performance of firms will be measured through the firms' profits in 2018. The empirical model and measure of location, scale, skewness, and kurtosis are defined as follows:

$$\begin{aligned} Performance = & \beta_0 + \beta_1 Internal + \beta_2 External + \beta_3 lagged_performance \\ & + \beta_4 Size + \beta_5 Ownership + \sum_j \beta_j IND_j + \varepsilon_j \end{aligned} \quad (1)$$

Where *Performance* signifies the log of the firm's profit in 2018. *Internal* signifies the dummy variable indicating firms that in 2017 performed only internal R&D strategies. *External* signifies the dummy variable indicating firms that in 2017 performed internal R&D strategies along with external R&D strategies. *lagged_performance* signifies the log of the firm's profit in 2017. *Size* signifies the firm size. *Ownership* signifies the dummy variable indicating that foreigners own more than 10% of the share. *IND_j* signifies a set of sectoral dummies.

The control variables are lagged performance, firm size, ownership, and sectors because the previous studies indicate the impact of these variables on firms' performance (Stierwald, 2009; Pratheepan, 2014; Odusanya, Yinusa, & Ilo, 2018; Sinha & Mondal, 2021).

$$Location = q(50) \quad (2)$$

$$Scale = \frac{q(75) - q(25)}{q(75) + q(25)} \quad (3)$$

$$Skewness = \frac{q(75) + q(25) - 2q(50)}{q(75) - q(25)} \quad (4)$$

$$Kurtosis = \frac{q(90) - q(10)}{q(75) - q(25)} \quad (5)$$

Where *q(10)* signifies quantile 10, *q(25)* signifies quantile 25, *q(50)* signifies quantile 50, *q(75)* signifies quantile 75, and *q(90)* signifies at quantile 90.

Results

Figure 1 represents the number of innovative firms in manufacturing sectors classified by type of innovation in 2018. There are 3,524 firms across 21 sectors after the data was cleaned up. The number of firms with returns to products new to the market is 346 firms, products new to the firms are 730 firms, and improved products are 1,014 firms. Hence, most firms in the Thai manufacturing sector adopt radical innovation.

According to Figure 1, the three top-ranked sectors with the highest number of innovative firms for products new to the market are (1) food products; (2) chemicals; (3) non-metallic mineral products. The three top-ranked sectors with the highest number of innovative firms for products new to the firms are (1) chemicals; (2) food products; (3) rubber and plastics products. The three top-ranked sectors with the highest number of innovative firms for improved products are (1) food products; (2) chemicals; (3) rubber and plastics products.

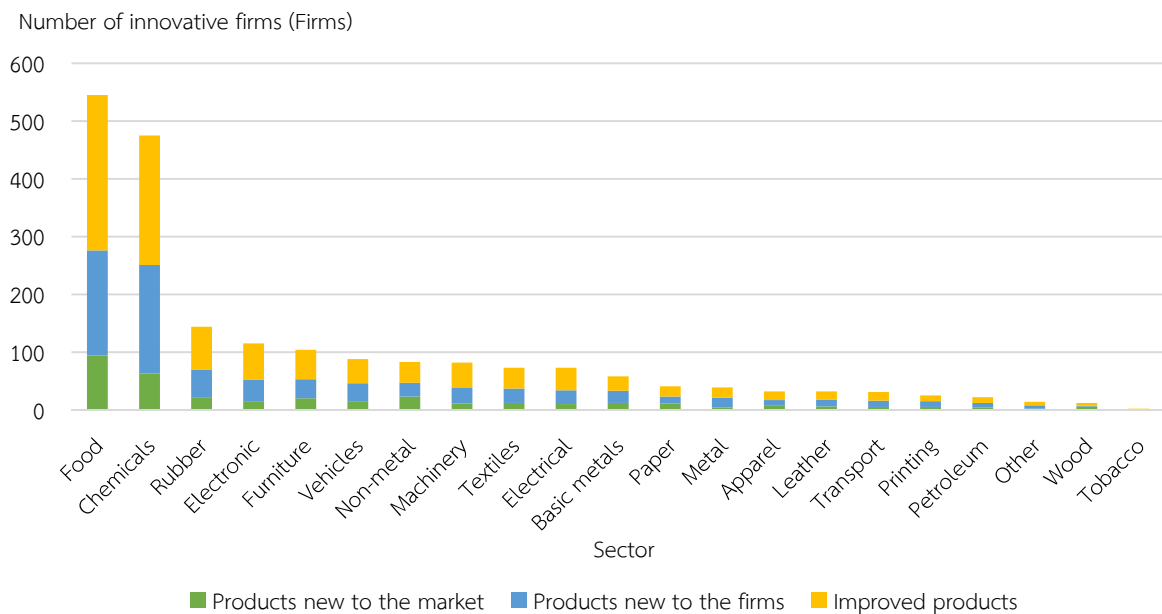

Figure 1 The number of innovative firms in manufacturing sectors classified by type of innovation in 2018 (Source: The author’s summary from the RDI survey of Thailand in 2018)

Table 1 represents the number of firms and percentage share of the relevant variables. There are 1,851 firms across 21 sectors after the data was cleaned up.

The number of firms that had a profit in 2017 of less than 100 million baht is 1,383 firms (74.72%), 100 to 500 million baht 319 firms (17.23%), 501 to 999 million baht, 56 firms (3.03%), and more than 1,000 million baht 93 firms (5.02%). The number of firms that had a profit in 2018 of less than 100 million baht is 1,430 firms (75.80%), 100 to 500 million baht,

288 firms (15.56%), 501 to 999 million baht 76 firms (4.11%), and more than 1,000 million baht 84 firms (4.54%).

Firms' profit distribution in 2017 and 2018 is likely to have positive skewness because around 75% of firms had profits less than 100 million baht.

In 2017, 1,109 firms performed internal R&D strategies (59.91%), 56 firms performed internal R&D strategies along with external R&D strategies (3.03%), and 686 firms did not perform R&D (37.06%).

The number of firms that have employees less than 100 people is 633 firms (34.20%), 100 to 499 people 797 firms (43.06%), 500 to 899 people 191 firms (10.32%), 900 to 1,299 people 97 firms (5.24%), and more than 1,300 people 143 firms (7.73%).

Firms that have the most proportion of equity owned by Thai people have 1,510 firms (81.58%), and more than 10% of equity owned by foreigners have 341 firms (18.42%). The rest of the Table is the number of firms in each sector.

Table 1 The number of firms and percentage share of the relevant variables

	Number of firms	Percentage
Profit of firms in 2017 (Million baht)		
<100	1,383	74.72
100-500	319	17.23
501-999	56	3.03
>1,000	93	5.02
Profit of firms in 2018 (Million baht)		
<100	1,403	75.80
100-500	288	15.56
501-999	76	4.11
>1,000	84	4.54
Research and development strategies		
- Internal	1,109	59.91
- External	56	3.03
- No R&D	686	37.06
Number of employees		
<100	633	34.20
100-499	797	43.06
500-899	191	10.32
900-1,299	97	5.24
>1,300	143	7.73
Ownership		
- Thai own	1,510	81.58
- Foreigners own (>10%)	341	18.42
	Number of firms	Percentage

Table 1 (Cont.)

	Number of firms	Percentage
Sectors		
10 Food products	462	24.96
12 Tobacco products	4	0.22
13 Textiles	64	3.46
14 Wearing apparel	23	1.24
15 Leather	23	1.24
16 Wood	18	0.97
17 Paper	42	2.27
18 Printing	30	1.62
19 Petroleum products	48	2.59
20 Chemicals	386	20.85
22 Rubber and plastics products	113	6.10
23 Non-metallic mineral products	86	4.65
24 Basic metals	58	3.13
25 Fabricated metal products	31	1.67
26 Computer and electronic	104	5.62
27 Electrical equipment	64	3.46
28 Machinery	76	4.11
29 Motor vehicles	86	4.65
30 Transport equipment	30	1.62
31 Furniture	85	4.59
32 Other manufacturing	18	0.97
Total	1,851	100.00

Source: The author's summary from the RDI survey of Thailand in 2017 and 2018

1. The distribution of the returns to innovation

Table 2 shows that incremental innovation returns appear higher than radical innovation. The coefficient of variation can imply the concentration of the returns to innovation, which is higher in radical innovation than in incremental innovation. Firms differ significantly in their returns to radical innovation but are relatively similar in their returns to incremental innovation. Introducing a new product is difficult for firms, but the winner will take most of the returns.

The estimation of skewness is found to vary across different types of innovation. The skewness is relatively high for radical innovation and low for incremental innovation. The more innovation is radical; the more likely returns are below the mean compared to above the mean. The values across each type of innovation are similar to the ordering of skewness, which is high for radical innovation and low for incremental innovation. Radical innovation may lead to very low or high returns, and incremental innovation will lead to returns close to the mean.

Incremental innovation can create more medium performers as compared to radical innovation.

Table 2 Moments of the distribution of the returns to each type of innovation across sectors in 2018

Sector	N	Products new to the market				Products new to the firms				Improved products			
		Mean	c.v.	SK	K	Mean	c.v.	SK	K	Mean	c.v.	SK	K
10	826	4.5	3.99	4.6	23.2	6.6	2.78	3.7	17.1	27.8	0.05	0.9	1.9
12	6	0.0	0.00	-	-	0.8	2.45	1.8	4.2	15.8	2.45	1.8	4.2
13	130	5.0	4.01	4.2	19.7	6.0	3.18	4.0	19.0	25.1	1.64	1.1	2.2
14	66	6.1	3.14	3.1	11.8	7.9	2.97	3.2	12.3	16.4	2.04	1.7	4.3
15	56	8.0	2.98	2.7	8.9	7.5	2.55	3.1	12.6	18.4	1.91	1.6	3.7
16	58	9.1	3.11	2.9	9.3	1.7	7.62	7.4	56.0	8.1	3.31	3.0	10.3
17	84	9.4	2.89	2.8	9.1	7.7	3.00	3.3	12.6	18.5	1.98	1.5	3.5
18	72	6.0	3.89	3.8	3.8	8.1	3.05	3.2	11.8	12.4	2.53	2.2	5.9
19	75	0.7	4.71	5.0	27.1	5.2	3.69	3.8	17.0	8.8	2.94	2.8	9.5
20	643	4.8	3.94	4.4	21.4	10.1	2.36	2.8	10.3	29.1	1.42	0.8	1.8
22	220	5.3	3.78	4.0	17.7	7.5	2.80	3.5	14.5	29.9	1.44	0.8	1.7
23	160	10.3	2.81	2.7	8.4	5.8	3.32	3.8	6.9	18.9	1.93	1.5	3.4
24	143	3.6	4.06	4.9	28.7	8.0	2.92	3.1	11.4	14.9	2.26	1.9	4.8
25	77	3.6	4.72	5.0	27.3	13.4	2.30	2.2	6.2	18.0	1.95	1.6	3.9
26	203	3.9	4.22	4.9	27.7	9.6	2.66	2.8	9.3	27.3	1.51	1.0	2.1
27	105	5.3	3.90	4.1	18.1	8.7	2.81	3.2	11.8	33.6	1.33	0.6	1.5
28	192	2.6	5.28	6.3	44.4	8.9	2.95	3.0	10.2	19.8	1.91	1.4	3.2
29	159	3.4	4.24	5.2	30.9	11.9	2.42	2.4	7.0	21.1	1.78	1.3	2.9
30	53	2.8	4.97	6.4	44.8	9.3	2.64	3.0	10.9	23.7	1.64	1.1	2.3
31	161	6.3	3.28	3.7	15.9	9.4	2.63	2.9	10.1	25.3	1.56	1.0	2.2
32	35	2.3	4.26	4.2	19.5	8.7	2.84	3.1	11.4	14.7	2.25	1.8	4.4
Total	3,524	4.9	3.72	4.2	20.9	7.8	3.04	3.3	13.5	20.4	1.9	1.5	3.8

Source: The author's summary

Note: N is number of firms, c.v. is coefficient of variation, SK is skewness, and K is kurtosis.

Table 2 shows each sector's results for exploring the role of sectors in shaping the distribution of the returns to innovation across firms. The returns to innovation are highly concentrated in petroleum products, fabricated metal products, machinery, and transport equipment. The returns of innovation differ across firms. Conversely, the returns to innovation

are less concentrated in wearing apparel, leather, wood, paper, and furniture. The returns of innovation relatively similar across firms

The skewness of the distribution is high in petroleum products, fabricated metal products, machinery, motor vehicles, and transport equipment. Opposite for wearing apparel, leather, wood, paper, printing, and non-metallic mineral products sectors.

Regarding the estimation of kurtosis, it is high in petroleum products, basic metal, fabricated metal products, computer and electronic, machinery, motor vehicles, and transport equipment. Opposite for wearing apparel, leather, wood, paper, printing, non-metallic mineral products, and furniture.

In sum, the distribution of the returns varies across different types of innovation and sectors. In high-technological sectors, such as petroleum products, non-metallic mineral products, fabricated metal products, and machinery appear to have a greater variety of innovative returns across firms. High-technological sectors would have higher technological opportunities, which gives rise to a greater concentration of returns to innovation. Moreover, firms in high-technological sectors appear to receive a higher benefit than other firms if they are successful innovators.

2. The impact of R&D strategies on firms' performance

According to Table 3, the coefficients for internal R&D strategies exhibit increasingly negative values as the deciles transition from low to high. Conversely, the coefficients for external R&D strategies display negative values across all deciles. The study found contrasting results to the theoretical framework. Perform whether internal or external R&D strategies have negatively impacted firms' performance. Except for low-performance firms that have a positive impact. Low-performance firms performing internal R&D strategies experience a performance increase ranging from 2.5% to 5.4% compared to those that do not perform R&D strategies.

The results of Table 4 indicate that internal and external R&D strategies negatively impact median firms' performance, with external R&D having a greater impact. Firms usually differ significantly in their performance when performing internal R&D strategies and relatively similar when performing external R&D strategies.

The skewness and kurtosis are high in the case that firms perform internal R&D strategies. The more that perform internal R&D strategies, the more likely to perform below the mean compared to above the mean. Internal R&D strategies are associated with a high level of risk for an investment because it indicates high probabilities of substantial and negligible returns. In contrast, a small kurtosis of external R&D strategies signals a moderate level of risk because the probabilities of extreme returns are relatively low. Firms having internal R&D strategies will involve high opportunity and cost, leading to gain and loss. Therefore, the internal R&D strategies report as riskier R&D strategies.

Table 3 The estimated results of the impact of internal and external R&D strategies on firms' performance in 2018 using quantile regression

Simultaneous quantile regression bootstrap(100) SEs		Number of obs = 1,851								
		.10 Pseudo R2 = 0.5143								
		.20 Pseudo R2 = 0.5889								
		.30 Pseudo R2 = 0.6299								
		.40 Pseudo R2 = 0.6511								
		.50 Pseudo R2 = 0.6606								
		.60 Pseudo R2 = 0.6628								
		.70 Pseudo R2 = 0.6548								
		.80 Pseudo R2 = 0.6327								
		.90 Pseudo R2 = 0.5853								
		Quantile								
		10	20	30	40	50	60	70	80	90
Internal		0.025	0.087	-0.006	-0.006	-0.017	-0.015	-0.057	-0.087	-0.180
s.e.		(0.144)	(0.073)	(0.040)	(0.035)	(0.030)	(0.037)	(0.042)	(0.054)	(0.088)
External		0.017	-0.151	-0.075	-0.013	-0.063	-0.038	-0.011	-0.067	-0.012
s.e.		(0.277)	(0.197)	(0.199)	(0.117)	(0.092)	(0.100)	(0.113)	(0.136)	(0.214)

Source: The author's summary

Note: s.e. is standard errors

Table 4 The estimated results of location, scale, skewness, and kurtosis

	Location	Scale	Skewness	Kurtosis
Internal	-0.017	1.596	0.306	1.903
s.e.	(0.032)	(2.245)	(0.595)	(1.365)
External	-0.063	-0.782	-0.616	-0.155
s.e.	(0.081)	(0.908)	(0.938)	(1.914)

Source: The author's summary

Note: s.e. is standard errors

Discussion

To examine the characteristics of the distribution of the returns to innovation for each type across various sectors. The results found a difference in the distribution of returns across innovation and sectors, the same as Marsili and Salter (2005). The more radical innovation, the higher the concentration of the returns to innovation will be. As Dosi (1988) indicated, the greater the technological novelty of innovation, the greater the chance that

firms will perform differently from other firms within the sector and receive higher returns. However, radical innovation is associated with high skewness of the distribution of the returns towards the least performing firms. It also increases the heaviness of the distribution's tails for the middle performers and the chances of success and failure.

The concentration of returns to innovation is higher in high-technological sectors, such as petroleum products, non-metallic mineral products, fabricated metal products, and machinery. Innovation benefits appear to be high in a sector with high innovation rates. Nelson and Winter (1982) indicated that high-technological sectors would have higher technological opportunities, which gives rise to a greater concentration of returns to innovation. Moreover, firms in high-technological sectors benefit more than others if they are successful innovators. However, the study results in contrast to Marsili and Salter (2005), which found a greater concentration of returns to innovation in low-technological sectors.

The impact of internal and external R&D strategies on firms' performance by applying quantile regression and measurement of location, scale, skewness, and kurtosis show that, in the short-run, performing whether internal or external, R&D strategies have negatively impacted firms' performance. Except for low-performance firms that have a positive impact. Another revealed that internal R&D strategies are perceived to be riskier than external R&D strategies.

Internal R&D strategies are associated with a high level of risk for an investment because it indicates high probabilities of substantial and negligible returns. In contrast, a small kurtosis of external R&D strategies signals a moderate level of risk because the probabilities of extreme returns are relatively low. Therefore, firms performing internal R&D strategies will involve high opportunity and cost, leading to gain and loss. Internal R&D strategies report as riskier.

The results contrast with Mata and Woerter (2013) in the context of Switzerland. They found that external innovation strategies are associated with increasing the median profits relative to firms that do not perform any R&D; the same pattern holds for internal innovation strategies. Moreover, external innovation strategies not only increase the returns to innovation but also increases risk.

The difference may result from the distance between the two surveys because the surveys by Mata and Woerter (2013) are distant for three years but for one year in this study. Therefore, it may show the results in the short run. External innovation strategies generally have a positive impact on firms' performance when the objective of firms is about radical learning, not incremental learning (March, 1991). Laursen and Salter (2006) find that openness spurs innovation activity, but the benefits of openness are subject to decreasing returns.

Recommendations

This study examines the characteristics of the distribution of the returns to innovation for each type of innovation across various sectors, as well as the impact of internal and external R&D strategies on a firms' performance. The results revealed the disparity in the distribution of returns across types of innovation and sectors. The higher the concentration of returns to innovation, the more radical the innovation. The concentration of returns to innovation is higher in high-technological sectors. In the short-run, performing whether internal or external, R&D strategies have negatively impacted firms' performance. Except for low-performance firms that have a positive impact. Another revealed that internal R&D strategies are perceived to be riskier than external R&D strategies.

Our findings give the following policy recommendations. First, radical innovation is associated with a massive reward and a severe punishment of destitution. Firms should consider innovating incrementally, capturing modest rewards, and reinvesting these rewards to spur additional innovation. The government should promote firms to increase radical innovation because the majority of firms in Thailand tend to develop only incremental innovations. However, firms must exercise caution when introducing too many new products, as doing so is difficult and hazardous.

Second, firms in low-technological sectors appear to have less variety of innovative returns. The government can assist these firms in enhancing their innovative capabilities and achieving endeavors of novelty by making a proper environment to absorb or learn innovation.

Thirdly, low-performance firms performing internal R&D strategies experience a performance increase. In the short term, firms with low performance should have internal R&D strategies, which will enhance their performance compared to firms with external R&D strategies or no R&D. Firms have to beware of having internal R&D strategies because they report high risk. However, the government should assist in increasing R&D, reducing, or sharing risk with innovative firms by supporting research grants through SBIR, university-industry R&D collaboration, or co-pay research funding.

The limitations are mainly from the data; the RDI survey is available only until 2018. It might be helpful to have a more comprehensive explanation for why the concentration of innovative returns appears greater in high-technological environments than in low-technological environments. Future research may include the service and wholesale/retail sectors.

Acknowledgements

With the assistance of advisor Associate Professor Dr. Peera Charoenporn, it was possible to complete this study. His counsel guided every phase of the writing. Moreover, I thank my family and friends for their unwavering support and insightful comments. Thanks.

References

- Amsden, A. H., & Hikino, T. (1993). Borrowing technology or innovating: an exploration of the two paths to industrial development. In *Learning and technological change* (pp. 243-266). Palgrave Macmillan, London.
- Arunyadech, N. (2008). *Economic factors on R&D innovation and productivity in Thailand* (Master dissertation, Thammasat University).
- Choksawatpaisan, S. (2016). *Competitive pressure on innovation, R&D and productivity: Estimation of a CDM model for Thailand*. Thammasat University.
- Dosi, G. (1988). Sources, procedures, and microeconomic effects of innovation. *Journal of economic literature*, 1120-1171.
- Dahlman, C. J., & Nelson, R. (1995). Social absorption capability, national innovation systems and economic development. *Social capability and long-term economic growth*, 82-122.
- Fagerberg, J. (2013). *Innovation-a New Guide*. Centre for Technology. *Innovation and Culture, University of Oslo*.
- Intarakumnerd, P., Chairatana, P. A., & Tangchitpiboon, T. (2002). National innovation system in less successful developing countries: the case of Thailand. *Research policy*, 31 (8-9), 1445-1457.
- Intarakumnerd, P., & Chaminade, C. (2007). Strategy versus practice in innovation systems policy: the case of Thailand. *Asian Journal of Technology Innovation*, 15(2), 197-213.
- Intarakumnerd, P. (2019). Thailand's middle-income trap: firms' technological upgrading and innovation and government policies. *Seoul Journal of Economics*, 32(1).
- Khaemasunan, P., & Thanyaprasert, C. (2011). The Relationship between Productivity Growth and Types of Innovation: Evidence from Thailand Manufacturing Firms. *Thailand and The World Economy*, 29(1), 48-94.
- Kobarg, S., Stumpf-Wollersheim, J., & Welp, I. M. (2019). More is not always better: Effects of collaboration breadth and depth on radical and incremental innovation performance at the project level. *Research Policy*, 48(1), 1-10.
- Laursen, K., & Salter, A. (2006). Open for innovation: the role of openness in explaining innovation performance among UK manufacturing firms. *Strategic management journal*, 27(2), 131-150.
- Lee, J. W., & Suwimol, N. (2018). Relationships between development policy, SMEs and total factor productivity in Thailand. *Journal of Transnational Management*, 23(4), 138-153.
- Larios-Francia, R. P., & Ferasso, M. (2023). The relationship between innovation and performance in MSMEs: The case of the wearing apparel sector in emerging countries. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 9(1), 100018.
- March, J. G. (1991). Exploration and exploitation in organizational learning. *Organization science*, 2(1), 71-87.

- Marsili, O., & Salter, A. (2005). 'Inequality' of innovation: Skewed distributions and the returns to innovation in Dutch manufacturing. *Economics of Innovation and New Technology*, 14(1-2), 83-102.
- Mata, J. and Woerter, M., (2013). Risky innovation: The impact of internal and external R&D strategies upon the distribution of returns. *Research Policy*, 42(2), pp.495-501.
- Ministry of Commerce. (2023, May 9). *Structure of Thai Exports in 1992-2023 (January-March)*. <http://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=ExportStructure&Lang=Th>
- Nelson, R. R. & Winter, S. G. (1982). An evolutionary theory of economic change. *University of Illinois at Urbana-Champaign's Academy for Entrepreneurial Leadership Historical Research Reference in Entrepreneurship*.
- Odusanya, I. A., Yinusa, O. G., & Ilo, B. M. (2018). Determinants of firm profitability in Nigeria: Evidence from dynamic panel models. *SPOUDAI-Journal of Economics and Business*, 68(1), 43-58.
- Pavitt, K. (1984). Sectoral patterns of technical change: towards a taxonomy and a theory. *Research policy*, 13(6), 343-373.
- Pratoon, K., & Savatsomboon, G. (2012). Explaining factors affecting individual innovation: The case of producer group members in Thailand. *Asia Pacific Journal of Management*, 29, 1063-1087.
- Pratheepan, T. (2014). A Panel Data Analysis of Profitability Determinants: Empirical Results from Sri Lankan Manufacturing Companies. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 2(12).
- Stierwald, A. (2009). Determinants of firm profitability-the effect of productivity and its persistence. *Melbourne Institute of Applied Economic and Social Research*, 25.
- Sinha, A., & Mondal, K. (2021). The Impact of Lagged R&D Expenses on Firm Performance: Empirical Evidence from the BSE Healthcare Index.
- World Bank. (2020). *Thailand Manufacturing Firm Productivity Report*.
- World Bank. (2023, 9 May). *Industry (including construction), value added (% of GDP) – Thailand*. <https://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.TOTL.ZS?locations=TH>

THE IMPLEMENTATION OF CHINA'S SOFT POWER THROUGH CONFUCIUS INSTITUTES UNDER THE CONTEXT OF CAREER-ORIENTED EDUCATION: THE CASE OF CONFUCIUS INSTITUTES IN NORTHERN THAILAND

Chatkrit Ruenjitt ¹
Sosing Methatarnkul ²
Yuthpong Chantrawarin ³

Abstract

Since the Confucius Institute Conference held in Chengdu, China, announced the “Chinese + ” strategy in 2019, and the launch of Thailand’s series of educational strategies which focus on career-oriented skills rather than knowledge content, especially in the vocational education area. The Confucius Institutes focus on Chinese skill development for specific purposes. This qualitative research used two Confucius Institutes in Northern Thailand for its case study, exploring the CI’s actions using soft power directed through Chinese language and cultural promotion. The research found that the CI1 strengthen their works on Chinese for Traditional Chinese Medicine, and CI2 shifted its focus to the use of Chinese language with other careers, resulting in the Chinese for specific purpose program development, rather than promoting pure Chinese language and traditional culture as it has done in the past.

Keywords: China’s Soft Power, Confucius Institutes, “Chinese +”, Career-Oriented Education

Introduction

Since China joined the World Trade Organization on 11 December, 2001, China’s economic growth has drawn global attention. One of the most significant policies which has enabled China’s swift economic growth, is the “Going out” (走出去) policy. It was initiated by the Chinese government in 1999 to promote Chinese investments in foreign countries. One of the keys to succeed, is to promote Chinese language and culture to bridge the gap with foreign countries. Later in 2003, the Office of Chinese Language Council International (generally known as Hanban) has launch a project called the “Chinese Bridge Project” (汉语桥工程) (Hu, 2014 cited in Wei, Fan, Jutaviriya, Keeratiporn., & Punndhanamahakarune, Dharndhanate., 2021, p. 12). The first part of the project is to establish Confucius Institutes (CI).

¹ Lecturer of the Bachelor of Education Program in Teaching Chinese Language Program, the School of Sinology, Mae Fah Luang University.

² Lecturer of the Bachelor of Arts Program in Chinese Studies Program, the School of Sinology, Mae Fah Luang University.

³ Assistance Professor Dr., Lecturer of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Center for China and Globalizing Asia Studies, Mahidol University.

The mission of the Confucius Institutes is set broadly as “to promote the learning of Chinese language and culture, enhance educational and cultural exchange and cooperation, develop friendly relationships between China and the rest of the world, and to promote multiculturalism in order to build a harmonious world.” (Representative Office of the Hanban of the People’s Republic of China in the Kingdom of Thailand, and Commission on Higher Education, Ministry of Education, Thailand, 2018, p. 5)

With the sudden increase in the need for Chinese language teaching in Thailand 20 years ago, the Chinese government has been supporting Chinese teaching in Thailand, both directly through the Office of Chinese Language Council International (Hanban), and also through Confucius Institutes in Thailand. It is clear why the Confucius Institutes in Thailand have received such a great welcome. Since the establishment of the first Confucius Institute in Thailand at Khon Khaen University in 2006, to the Maritime Silk Road Confucius Institute at Durakij Pundit University, the latest Confucius Institute in Thailand, established in 2017, in 11 years 16 Confucius Institutes have been established.

After several years of researching the suitable position of CIs around Thailand, it has been well observed that China’s popularity is not only because of its language and culture but also due to the entrepreneurial investment and career developmental opportunities. Therefore, China has promoted “Belt and Road” Initiatives since 2013, to develop global infrastructure between China and the countries along the New Silk Road, to enhance investment cooperation. In the 13th Confucius Institute Conference held on December 4th, 2019 at Chengdu, China. It was agreed that the idea of “Chinese+ ” and specialized development should be widely implemented, Chinese and foreign representatives agreed that individualized development strategies of CIs should be focused to meet the need of local communities. (Confucius Institute Headquarter, 2019: 35) This resonates with Thailand’s Chinese promotion of vocational education since 2014⁴, and recently the promotion of career education in Education’s 7 Quick Agendas⁵.

Therefore, this article aims to study the developmental changes of CI in Chinese promotion, studies have been done in 2 CIs to understand their moves in different context with the same goals.

Objectives

1. To analyze the factors affecting the change of operational direction of Confucius Institutes in Thailand, by using 2 Confucius Institutes in Northern Thailand as study cases.

⁴ Office of the Vocational Education Commission. (2014). Brainstorming for Chinese teaching method in the Office of Vocation Education Commission. (สอศ.ระดมสมองหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับอาชีวศึกษา).

<https://www.vec.go.th/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/tabid/103/ArticleId/2238/language/en-US/.aspxw>

⁵ Anonymous. (2021). ‘ตรีนุช เทียนทอง’ แถลง 12 นโยบายการจัดการศึกษา 7 วาระเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ. *ศธ 360*. <https://moe360.blog/2021/03/29/29-3-2564/>.

2. To explore the developing direction of China through Confucius Institutes under the context of career-oriented education in Thailand and China.

Literature Review

1. Soft power with Chinese characteristics

“Getting others to want the outcomes that you want, co-opts people rather than coerces them.” is a simple but clear definition of soft power by Nye, Joseph S. (2004, p. 22). J.S. Nye divided power into 2 main categories, hard power and soft power, categorized by a spectrum of behaviors and most likely resources. Hard power is applied by commanding methods, such as coercion and inducement, while soft power uses co-operative ways, such as agenda setting and attraction. Hard power mainly uses force, sanctions, payments, bribes, while soft power focuses on institutions, values, cultures, and policies. (Nye, 2004, p. 8) Hard and soft power are related because they are both used to achieve one’s purposes. The resources of soft power mainly come from a countries’ cultures and its foreign policies. Soft power and hard power sometimes help each other but sometimes obstruct each other. Therefore, the relationship between soft and hard power is very complicated, depending on both countries’ context. However, soft power utilization is extremely significant in the world of information nowadays.

It is worth mentioning that the original concept of soft power by Nye is mainly from the perspective of the USA. When it comes to China, it might not always work in the same way. Zheng, Yongnian., and Zhang, Chi (2012) proposed that. Nye only divided power into soft power and hard power, which is too limited to explain the phenomenon of the use of soft power. They suggested that to regard what is soft or hard power depends on feelings and perception of the specific actors. Therefore, power can be divided into hard power, a power that forces an actor to accept the result; soft power, a power that makes an actor willing to accept the result; and bargaining power, a power resource that is neither coercive, nor attractive enough, to make an actor to do something. The actor can bargain and negotiate with the power resource. This might be able to explain soft power of China in various countries. At the same time, China attempts to use their power in different ways. Quite at the same time that Nye has promoted the concept of soft power, China and Russia raised the concept of the “harmonious world” (和谐世界), a political principle which first officially appeared in a joint declaration by China and Russia in October 2004. (Wang, Hongying, 2011, p. 41 cited in Wang, Jian., 2011). It seeks for different meaning of equality. The use of power that can reach a win-win result, while not one succumbing to others. Hence, the concept of “soft power with Chinese characteristics” is later raised by many scholars, which might be more suitable for describing the actions of Confucius Institutes.

Zhang, Denise E. (2009, pp. 2-5) indicated that Beijing uses various tools to increase its influence in the developing world, economic incentives and military cooperation as hard power, and traditional culture as its soft power are used at the same time. Zhang, Denise E. has divided the tools of China’s soft power into 5 kinds: investment, peacekeeping and humanitarian aid, exchange

programs, diplomacy, and multilateral institutions, this analysis excludes the USA. The exchange programs, including academic and language cultural exchanges, are the important method of Beijing diplomatic strategy. It has mainly been conducted through Confucius Institute Project around the world. Glaser, B. S., and Murphy, M. E. (2009) proposed that culture is the core resource of a state's power. They indicated that the concept of soft power with Chinese characteristics are embraced by Chinese leaders, since it goes with the core values of Chinese society, such as the kingly way (王道) in Confucianism, which emphasizes more on moral force, not physical force. China must use its traditional culture as a tool to attract other countries, and China needs to apply this method both internationally and domestically, convincing Chinese people and the international audience. For now, there is no absolute definition and strategies for soft power with Chinese characteristics. However, we can describe the main focus of soft power with Chinese characteristics that can elaborate the act of Confucius Institutes as follows:

(1) China's soft power is conducted along with hard power, mainly with economic incentives, but with the respect of one's political standpoint;

(2) China, unlike many countries, aimed to use traditional culture as the core resource of source power. This does not mean only material culture like arts, but also with the main values and beliefs, such as Confucianism, that become the core principle in every act.

The definition of soft power with Chinese characteristics applied in this article is "the ability to make others collaborate to reach what both parties want." This might resonate with Chinese political ways, including "harmonious world", "peaceful rising", "Five Principles of Peaceful Coexistence"⁶.

Confucius Institutes in Thailand and soft power utilization

Officially seen, the establishment of Confucius Institutes in Thailand originally came from the urgent need for a great number of Chinese teachers for a rising demand for Chinese language, as stated by Sumate Yamnoon the Secretary-General of Office of The Higher Education Commission. (Representative of the Office of Chinese Language Council International (Hanban) of the People's Republic of China in the Kingdom of Thailand, and the Commission on Higher Education, Ministry of Education, Thailand, 2018, pp. 6-7) Notwithstanding, it is claimed that Confucius Institutes came to Thailand first to seek for partners, targeted at Chulalongkorn University and Thammasat University, but were turned down because the fear of losing academic freedom of Thai universities. (Trissanawadee, Siripetch, 2020: 437) Later, the aims were changed while collaborating with other

⁶ Five Principles of Peaceful Coexistence including mutual respect for sovereignty and territorial integrity, mutual non-aggression, non-interference in each other's internal affairs, equality and mutual benefit, and peaceful coexistence. (Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. (2014). Carry Forward the Five Principles of Peaceful Coexistence To Build a Better World Through Win-Win Cooperation. *The Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China Website*.

https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201407/t20140701_678184.html.

universities instead. It can be seen that, Confucius Institutes came with the use of soft power, to fulfill the need of academic resource assistance. The number of Confucius Institutes has increased rapidly, as stated above. However, the awareness and distrust feeling has been lying there between Thai universities and CIs.

Since 2006, CIs have been utilizing soft power through Chinese language and culture dissemination via various channels. Zhang, Man (2018) explored the structure of CIs' executive office to divide the internal works into 4 departments: (1) teaching department, which is subdivided into Chinese teaching to partner university, to local schools, and to community centers (2) activity departments (3) Chinese test departments, and (4) media departments. CIs using soft power in different ways according to the structures. For example, providing volunteer staff and materials for Chinese language and culture teaching, organizing Chinese cultural activities, providing teacher training programs, supporting scholarships to study in China, as well as promoting Chinese language and culture through media. Dechraj, Natchaporn. (2021) pointed out that, apart from the teaching to the partner universities, the mission of CIs from 2016 on, is to provide research support. Therefore, we can see that academic supports have been provided continuously. Research has proved that Chinese teaching by CIs can change the attitudes toward China. (Zhang, Man., 2018, pp. 199-200) While the attitudes toward Chinese culture and education turns positive after studying in China by receiving scholarships from the Chinese government. (Jiracheewewong, Eknarin., Netjumnon, Timtong., and Yaemkhayai, Chotiwan, 2020) Zhou, Y. (2021) shows that the foundation of CIs has also stimulated Sino-Thai commercial activities. Therefore, Y Zhou concluded that the embracement of CIs is not merely because of the attractiveness of Chinese culture, it is also linked with the economic, political and social contest of Sino-Thai relations at that time. When all play their roles together, this enhances the development of CIs in Thailand.

Moreover, as mentioned above, there has been some concern from losing academic freedom from CIs were raised occasionally. Trisanawadee, Siripetch (2020) proposed the CIs only promoted the number of students learning Chinese, not focus on the quality of teaching, and the establishment of CIs implies the domination of China. She suggested that the Thai government should pay attention to this situation, to ensure national interests. Sakulphetaram, Kanchana., and Samerchure, Chonlatee. (2021) have studied cultural dissemination of the Maritime Silk Road Confucius Institute. They pointed out that the establishment of CIs brought more educational opportunities to Thai students, at the same time, Chinese cultural promotion by CIs might change values, thoughts, and attitudes of young learners. One of their suggestions is that the Thai government should find the preventive measures of Chinese cultural dissemination, not to make Thai students lose their Thai identity. How to reduce the distrustful feelings and fear of losing Thai identity, is one of the major issues of CIs in operation that needs to be resolved.

Research Method

This research is qualitative research and utilized both primary and secondary sources of information and interviews. These methods were the following:

(1)The primary sources included Chinese and Thai government documents, the evidence of CIs and the host university working evidence such as pictures, video clips of each activity, and working reports, activities-related documents dating back 3 years.

(2)The secondary sources of data included books, Chinese and Thai government documents, news reports, *The Confucius Institutes* journals, activities tracking from online platforms of CIs and the host universities such as We Chat Official accounts, Facebook Fan Page, and websites from 2020-2022.

(3)Observations and interviews with key persons. For CI1, in-depth interviews with 2 teachers of CIs who have at least 2 years of experience with responsibilities for the cooperation between CIs and the host universities, the Dean from the host university, and 2 administrative staff from the host universities. For CI2, we were not allowed to interview the staff, therefore, site visits at the CI with 5 CI staff, and in-depth interview with the Deputy-Dean and 2 lecturers in the host faculty were conducted. The site visits and interviews were conducted during October 2021 – January 2022.

The limitation of this research is, since this is the qualitative research, we use purposive sampling, required only the key persons who are responsible for the cooperation work of CIs and the host universities with at least 2 years of experience. However, due to the COVID-19 pandemic, there are very few key persons who can participate in this research. this research analysis is mainly on documentation and related sources, with interview as a supplementary source.

Results

1. Factors affecting the changing direction of soft power utilization of the CI

1.1 Political aspect: CI's image improvement and Chinese vocational education promotion

For political aspects, there was a turning point of Confucius Institutes in 2020. Hanban, which reappeared under the new name as “Center for Language Education and Cooperation” (中外语言交流合作中心) in 2020, announced that Confucius Institutes will not be under the control anymore. Instead, the Confucius Institutes will be under the Chinese International Education Foundation (中国国际中文教育基金会)⁷, a non-profit organization registered by the Chinese government in 2020, and which will cooperate directly with the partner university. There is no formal announcement of the reason why CI operation is excluded from Hanban. It is assumed that this is to solve negative perceptions of CIs abroad⁸, to change the status of CIs from government representatives to civil

⁷ Zhonghua Renmin Gongheguo zhu Taiwangguo Dashiguan Jiaoyuzu. (2020). *Zhongwai Yuyan Jiaoliu Hezuo Zhongxin Sheli Gonggao*. [6 July, 2020].

<https://thailand.lxgz.org.cn/thailand/xwdt/20200706133721143322/index.html>.

⁸ Yojana Sharma. (2022). Confucius Institutes reappear under new names – Report. *University World News*. <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20220630152610783>.

organizations, to reduce the distrustful feelings from the host university. This causes the operation of Confucius Institutes in some extent, to depend more on the educational relationship between China and the host countries, but generally, there is no obvious difference from the past, according to 2 Chinese teachers in one CI1.

Moreover, in 2022, according to the “Vocational Education quality Improvement Action Plan (2020-2023)” of the Ministry of Education, China has encouraged vocational education to “go out”, as well, in the 25th point, it is aimed to increase the global impact of vocational education, by promoting the “Chinese +” project, to enable Chinese vocational education to go global. (Ministry of Education of the People’s Republic of China, 2020) This is the plan to promote Chinese vocational education as a soft power.

Therefore, it can be concluded that, in order to utilize Chinese language and culture as a soft power tool successfully, it needs to find a suitable position according to the need of the local communities, by integrating Chinese with the specific purpose, mainly focusing on vocational use. This has shaped the new developmental path of Confucius Institutes since 2019.

1.2 Educational Aspect: career-oriented education

Education in the 21st Century has changed a lot. Since knowledge and information is accessible anywhere, anytime, mastering knowledge is not enough to grab students’ attention anymore. As a result, education has become more career-oriented.

In Thailand, there are recent significant issues that the Ministry of Education has been paying attention to. Ms. Treenuch Tiantong, the head of the Ministry of Education, Thailand, has announced “12 Educational Management Policy” and “7 Quick Win Agenda” on 29 March, 2021. One of the 12 Educational Management Measures is *“To emphasize on career education and to increase country’s competitiveness, in order to enable undergraduate students and vocational students have jobs with proper wages, ..., and to be able to compete in global platform.”* For the 7 Quick Win Agendas, there are two points worth mentioning. Firstly, the second point of the Agenda is competency-based education, which focuses on various kinds of learning management methods based on students’ abilities, and to develop competencies that students need. Secondly, the 5th point of the Agendas is career education, which aims to promote education that develop career skills to improve quality of life and to increase the competitiveness of the country.⁹ Among all the measures announced, career education is one of the main points of budget planning policy of the Ministry of Education of Thailand in 2021-2022, and also in 2023.¹⁰

As a result, Thailand has emphasized career skill development for basic education and vocational education. Pure linguistics teaching cannot meet the students’ needs anymore. This also affects the direction of Chinese language teaching in Thailand. Many CIs have turned their direction

⁹ Anonymous. (2021). ‘ตรีณัฐ เทียนทอง’ แถลง 12 นโยบายการจัดการศึกษา 7 วาระเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ. *ศธ* <https://moe360.blog/2021/03/29/29-3-2564/>.

¹⁰ Anonymous. นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ 2566. *สอบครู*. <https://www.sobkroo.com/article/detail.asp?id=5527>.

to teaching Chinese for specific purposes to meet the “Chinese+” policy by collaborating with vocational institutes and private sector companies. Hence, CIS have been providing Chinese courses to vocational institutes, funding in business innovation invention, organizing competition on marketing, which includes the CIs mentioned in this paper.

2. Development of Confucius Institutes in Northern Thailand

2.1 For the CI at Chinese-oriented university (CI1)

CI1 was established in the government university emphasizing the importance of Chinese language. There are 3 organizations that provide Chinese teaching and academic service.

(1) The School of Chinese (assumed name), provided 4 undergraduate courses for Chinese majors with 61 full-time Chinese lecturers for 2,216 Chinese major students and 3,852 non-Chinese major students in the Academic year 2022. Chinese 1 is the required course for every student in this university.

(2) Chinese language and Center (assumed name), is the result of the foresight of the development of Chinese language teaching since the university was founded. The Chinese language and center negotiated on educational cooperation with the Thai and Chinese government respectively. The center was assisted by the China Southwest Architectural Design and Research Institute to design and construct the building, and later established on February 3, 2004, with the mission of disseminating knowledge of Chinese language and culture to the public.

(3) Confucius Institute at the university, CI1 was established by the Office of Chinese Language Council International on December 23, 2005 and the opening ceremony of the Institute was held on November 4, 2006 (Confucius Institute, 2016: 4). There are 8 government teachers and 3 volunteer teachers as of 2022. Apart from Chinese language and culture courses, academic services, HSK testing services, CI1 assists the host university to co-teach with the lecturers from the School of Sinology in Chinese courses for Chinese majors, Traditional Chinese Medicine majors, and other non-major students.

Therefore, in this paper we will state CI1 as CI in Chinese-oriented university (CO university), meaning that the host university emphasizes Chinese language teaching than CI2.

2.2 Development Direction of CI1

CI1 mainly focuses on Chinese teaching in undergraduate programs the host university, especially in Traditional Chinese Medicine Major, which is under the supervision of the School of Sinology. Both during-COVID-19 (2020-2021) and post-COVID-19 pandemic (2022) periods, there has been no developmental changes.

The following are the activities conducted.

Table 1 Activities organized by the CI1 as host organization or co-host organization in 2020-2022*

Types of Activities	2020	2021	2022
Chinese cultural activities	- 5 Chinese cultural Activities for the host university - 4 Chinese cultural activities for other organizations	- 5 Chinese cultural Activities for the host university - 5 Chinese cultural activities for other organizations	- 2 Chinese cultural Activities for the host university - 4 Chinese cultural activities for other organizations
Training courses	---	- Teacher training course for local Chinese teachers in Northern Thailand	---
Special lectures	---	1 time	---
Academic Conference	1 conference	2 conferences	---
Academic Programs	- Co-teach Chinese language and general knowledge of China with lecturers from the School of Sinology for Business Chinese program and Chinese Language and Culture Program - Main teaching under the supervision of the School of Sinology for Traditional Chinese Medicine Program	- Co-teach Chinese language and general knowledge of China with lecturers from the School of Sinology for Business Chinese program and Chinese Language and Culture Program - Main teaching under the supervision of the School of Sinology for Traditional Chinese Medicine Program	- Co-teach Chinese language and general knowledge of China with lecturers from the School of Sinology for Business Chinese program and Chinese Language and Culture Program - Main teaching under the supervision of the School of Sinology for Traditional Chinese Medicine Program
Publishing	---	---	---
New MOU signing	1 school	2 schools	---
Other academic works	---	- Establishing the center for Thailand-China's Traditional Medicine Research Center	---

* Excluding General Chinese language and culture courses, and HSK Chinese Proficiency test service which is the main responsibility of every Confucius Institutes.

It can be seen that CI1 focuses more on maintaining the cooperation within the host university and the CI's network schools. There are 5 CI's network schools that CI1 provided Chinese language and culture academic service. From the activities tracking, it is found that CI1 focus more on continuing the cooperation with the old network rather than establishing the new ones.

However, from the interview with one of the teachers from CIs, they indicated that Chinese teaching for Traditional Chinese Medicine Program is the work that they dedicated and felt proud about the most. They spend around 6 hours for in-class teaching and 2 extra hours teaching approximately every day, to make beginner level Chinese students pass HSK4, according to the basic requirement of Traditional Chinese Medicine Program in the first year. This work requires abundant time and energy, which results in less activities with new organizations.

2.3 For the Confucius Institute in non Chinese-oriented university (CI2)

CI2 was established in a famous government university in Northern Thailand. The second host university pay less attention to Chinese development than CI1. There are 3 departments that provide Chinese teaching. (1) The Faculty of Humanities, Chinese is one of the programs in the department of Eastern Languages in the faculty, having 7 lecturers and 100 Chinese major students. From 2020, Chinese courses are also provided to non-Chinese major students. (2) Language Institute, is an organization that provides many foreign language courses including English, Chinese, Japanese, Korean, Spanish, Dutch, German, with an emphasis on learning from native speakers. (3) The Confucius Institute, which was established on December 18, 2006 in the same building as the Language Institute. CI2 provided Chinese language teaching services in more than 10 schools, and conducted Chinese proficiency exams throughout the Northern and Central part of Thailand.

Since 2019, CIs has expanded their working scope according to the “Going out” policy of China. From the resolution of CIs establishment, apart from the general mission that all CIs need to follow, it is stated clearly that the CI promotes the concept of “Chinese + vocational education” (Confucius Institute Headquarter at Thailand, 2019). Liu, Nianci (2020) critiqued that Cultural events organized by one of the CIs in the Northern Thailand are too simple with the same activities, lack of public relations and supporting resources. At present, the developmental directions have obviously changed. Since 2020, the CI expanded the activity scope, both in and outside the host University. Activities organized by the CI from 2020-2022, tracking from its Facebook Fan Page and the anniversary book can be summarized as follows.

Table 2 Activities organized by the CI as host organization or co-host organization in 2020-2022*

Types of Activities	2020	2021	2022
Chinese cultural Activities	- 2 Chinese cultural Activities for CMU - 5 Chinese cultural activities for other organizations	- 3 Chinese cultural Activities for CMU - 3 Chinese cultural activities for other organizations	- 4 Chinese cultural Activities for CMU - 11 Chinese cultural activities for other organizations
Training	-2 teacher training courses - 1 Chinese for vocational purpose course - 1 E-Commerce course	- 2 HSK online training courses - 2 teacher training courses - 1 E commerce training course	- 1 HSK online training course - 4 teacher training courses - 3 Chinese for specific purpose training courses - 1 E-Commerce 1+X
Training with Competitions	- 2 programs <u>For higher education</u> - the 1 st “Zhongqing Cup” Innovation contest and the Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest	- 2 programs <u>For higher education</u> - the 2 nd “Zhongqing Cup” the Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest <u>For vocational education</u>	- 2 programs <u>For higher education</u> - the 3 rd “Zhongqing Cup” the Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest <u>For vocational education</u>

Types of Activities	2020	2021	2022
		- the 1 st “Bodao Cup” the Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest for Vocational Students	- the 2 nd “Bodao Cup” the Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest for Vocational Students
Special lectures	1 time	1 time	2 times
Academic Conference	---	1 time	---
Academic Programs	---	---	- 2 graduate programs (1) M.S. DTM (Cross Border e-commerce) (2) M.A. (Contemporary Chinese Language Teaching) - 2 Chinese learning platforms: Meta YCT/HSK Lab
Publishing	4 books (2 general Chinese textbooks and 2 Chinese for specific purpose textbooks)		
New MOU signing	---	1 new MOU (2 schools, 1 government sector)	6 new MOUs (3 schools, 1 vocational college, and 3 institutes in higher education)

* Excluding General Chinese language and culture courses, and HSK Chinese Proficiency test services which are the main responsibilities of every Confucius Institutes.

As we can see from table 1 the CI has been conducting several kinds of activities to meet the needs from both government and private sectors. Compared to CI1, CI2 focuses on new types of collaboration both within and outside the host university.

Apart from supporting Chinese extra-curricula activities for the host universities it can be seen that the highlight of CI2’s achievement was launching two graduate programs in 2022, one is Master of Arts in Contemporary Chinese Language Teaching, and another is Master of Science DTM in Cross Border E-commerce. The first program is developed by the Graduate School, the Faculty of Education, the Faculty of Humanities, the College of Arts, Media, and Technology at the host university, the Faculty of Education at cooperated Chinese university, and the CI. The latter is the Chinese-Thai dual language program, which is a joint cooperation between the college of Arts, Media, and Technology at the host university and the CI. So far, this is one of the few graduate programs which grew from the cooperation between the Confucius Institutes and the host university in Thailand.

After 15 years of establishment in 2021, CI2 was seeking for new partners along with partners in basic schools. CIs also expanding their working scope with vocational institutes and business entrepreneurs, matching Chinese with other careers.

For vocational Education, CI2 held “The First Conference on Thailand and China’s Vocational Education Cooperation” at 11 June, 2019, signing a MOU with the Department of Education

at Yunnan Province and Thailand's Office of the Vocational Education Commission, formally starting "Thailand and China's Vocational Friendship Project". From 2019 on, a series of activities aimed to promote Chinese to vocational education were held, for example, the 1st and 2nd "Bodao Cup." The Innovation and Online Media for Chinese Market Creation Contest for Vocational Students in 2021-2022, "Chinese + E-Commerce" for Thai Teachers in Vocational Education Training Program in 2020-2022, "Chinese + E-Commerce + Certificate" Training program providing for any vocational colleges, were held in cooperation with several vocational institutes both in Thailand and China, such as the Office of the Vocational Education Commission in Thailand, E-Commerce Valley by Far Eastern University, the Office of E-Commerce in vocational Education Development in PRC.

For other fields, The CI also provides Chinese for specific purpose training program, such as Fundamental Business Chinese Training Program, Chinese for New Generation Graduate Students, the Chinese training program for people from various fields. This is the evidence that CIs emphasize Chinese for future careers, which just goes along with career education that the Ministry of Education in Thailand has focused on.

Discussion: Development direction of the two CIs with career-oriented Chinese

Due to "Chinese+" strategy formally launched in the 13th Confucius Institute Conference held in Chengdu in 2019, and career education emphasized from Thailand, both CIs in Northern Thailand focus on Chinese language development in other careers. While maintaining the basic responsibilities of CI, such as Chinese language and traditional culture promotion, teacher training services, HSK testing services, both CIs find their own developmental path, Traditional Chinese medicine Program for CI1, and vocational and graduate programs for CI2. The selected path was varied according to the different needs of each areas.

CI1 was established in the university that studies alternative medicine, focusing on Traditional Chinese Medicine. The university hospital provides Traditional Chinese Medicine services and Traditional Thai Medicine service. The School of Health Science finally launch Traditional Chinese Medicine program in 2014, along with the rise of "the Herbal City" in 2016¹¹, wellness tourism in the province¹² in 2017 in the Province that CI1 is located, this follows the trend of traditional Chinese Medicine. Due to the lack of Chinese lecturers in the School of Sinology at that time, CI1 plays an important role in Chinese skills preparation in the first year of the program from 2015, by providing academic staff, class activity design, HSK training for extra hours, extra-curricula activities, enabling

¹¹ Department of Thai Traditional and alternative Medicine. (2016). Chiang Rai: the Herbal City Project. (โครงการเมืองสมุนไพร Herbal City เชียงราย). [15 March, 2016].

https://www.dtam.moph.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1403:pr0631&catid=8&lang=th&Itemid=114.

¹² Anonymous. (2018). เชียงรายชูท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ คาดสร้างรายได้เข้า2.71ล้านล้าน. [18 July 2018].

<https://d.dailynews.co.th/article/586041/>.

students to pass HSK 3, and later HSK 4, which is the minimum requirement of the program in one year, to further their study in Traditional Chinese Medicine in China. At present, CI1 is still focusing on Chinese for Traditional Chinese Medicine students because of the rising need of Traditional Chinese Medicine staff throughout the country, from 393 in 2017 to 110,672 people in 2021, the number is still increasing. (Sutthachaianan, Thitarat, et al., 2023) Along with meeting the needs of the Province, which aims and contributed to be “an international medical and health center to increase the country's economic value.¹³”

While CI1 pay attention to medical fields, CI2 selects Chinese for graduate programs in specific fields and vocational education. For graduate programs, one is to meet Thai teachers needs to further their study in Thailand, and the other is for business people in borderland for vocational education fields, the Office Vocational Education Commission of Thailand has expressed its needs to increase the number of vocational students studying Chinese since 2014 by the announcement of “Chinese teaching and learning Reform Policy” in May, 2014.¹⁴ As Mr. Monthon Parksuvan, the Deputy Secretary-General of the Office Vocational Education Commission, stated in Business Chinese Training for students opening ceremony in August 13, 2021, Chinese is very important in the business field, and the office of Vocational Education Commission would like to enhance the competitiveness of vocational students in the global platform. As a result, the act of CI2 to provide Chinese for vocational education meets the needs of the market perfectly.

This resonates with other CIs in Thailand, such as Confucius Institute of Maritime Silk Road, which is well-known for the cooperation with vocational institutes in Thailand, the Confucius Institute at Khon Kaen University has also built a relationship with vocational institutes, as well. As Geng, Hu and Ma, Chen (2021: 118) indicated, “*The win-win policy "Belt and Road" Initiatives have brought new opportunities to all countries. The career-oriented demand for Chinese education resources are becoming more obvious. The demand for "Chinese + " compound talents are increasing. The cultivation of high-quality talents has become an important development direction of international Chinese education.*” Two CIs both pay attention to Chinese for specific purposes, which implies that China realized that Chinese language and traditional culture is not enough to attract Chinese learners anymore. As a result, China needs to indicate the use of language to career path, which is an instrumental motivation, rather than the attractiveness of Chinese language and culture which is a

¹³ Chiang Rai Provincial Health Office. (2023). Chiang Rai Provincial Health Office Slogan. *Chiang Rai Provincial Health Office*. <https://cro.moph.go.th/mophcr/index.php>.

¹⁴ Office of the Vocational Education Commission. (2014). Brainstorming for Chinese teaching method in the Office of Vocation Education Commission. (สอศ.ระดมสมองหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับอาชีวศึกษา).

<https://www.vec.go.th/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%94%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7/tabid/103/ArticleId/2238/language/en-US/.aspx>.

sentimental motivation. Therefore, we can see hard power utilization hidden in soft power implementation, using China's economic power as the main incentive to promote Chinese language, encourage students to study Chinese for career path improvement. This enable China's soft power to assimilate into various fields in Thailand.

However, it is worth mentioning that CI's Chinese language promotion in specific fields as a soft power tool somehow reflects Chinese characteristics. For example, CI2 has sought the co-host organizations from Thailand and China to hold Chinese language promotion for vocational institutes, including business organizations located in Thailand. The business companies that co-organize activities such as Sino-Thai Education Technology Co.,Ltd, Beijing Bodao Technology Co., Ltd, Sichuan Xinhua Publishing and Distribution Group Co., Ltd., are Chinese companies. They sponsored the training programs and competitions, at the same time utilized these opportunities to promote their products and their technologies by sending staff for the lecturer team in the programs. Participators from Thailand can achieve the knowledge and can master the skills they are training for. Therefore, China's soft power is not just granted for free, they aim to reach win-win outcomes, by not letting the actors felt to be forced. This is one thing Thailand needs to consider.

Recommendations

Apart from promoting Chinese language and culture in Thailand's regular schools, vocational schools, and business companies, we suggest that CIs should pay more attention to provincial Chinese communities located in Northern Thailand, which can be a great dynamic power for Chinese language and culture promotion. Another point is, since lifelong learning skills are greatly fostered in Thailand, CIs should try to do further study from teaching pedagogy to andragogy, the science of teaching adults, which will become a great number of future students for CIs.

Conclusion

The resilience of CIs during and after COVID-19 pandemic in Thailand is worth studying. As a case of a Confucius Institutes in Northern Thailand, we can see their attempt to follow career-oriented education, which achieved very positive feedback from many sectors. This gives a warning for Thailand's educational institutes to be aware of their own Chinese teaching whether it matches the need of government and private sectors, the cooperation between organizations and CIs may consider the soft power with Chinese characteristics, which aims to reach specific goals with win-win solutions. Hence, we should consider all activities based on mutual benefits, not only for Thailand or China.

Acknowledgement

This paper is a part of the research titled "The Study on China's Soft Power through Confucius Institutes on Chinese Curriculum Administration in Thai Universities in Chiang Rai and Chiang Mai Provinces", granted by Mae Fah Luang University in 2020. We would like to express our gratitude

to the Confucius Institute that we raised in this paper as our study case, and all interviewee at the host university, as well.

References

- Confucius Institute Headquarter. (2019). "Forums and Workshops." *Confucius Institutes*. Beijing: Beijing Artron Arts Printing. Co, Ltd. 60(1): 35.
- Dechraj, Natchaporn. (2021). "Mission, role and Direction for Promoting Chinese Research of Confucius Institutes in Thailand." *Conference Proceedings on The Tenth Chinese-Thai Strategic Research Seminar*. 294-309. New York: Palgrave Macmillan.
- Geng, hu & Ma, Chen. (2021). "An Analysis of the Development of "Chinese +" Education and BRI." *Journal of Minnan Normal University (Philosophy & Social Sciences)*, 1, 117-124.
- Glaser, B. S., and Murphy, M. E. (2009). Soft Power with Chinese Characteristics: The Ongoing Debate page 10-26. In Carola McGiffert, editor. (2009). *Chinese Soft Power and Its Implications for the United States: Competition and Cooperation in the developing World, a report of the CSIS smart power initiative*. Washington, D.C.: Center for Strategic & International Studies.
- Hu. R. (2014). *The study of Chinese International Promotion Strategies*. Doctoral Dissertation. Northeast Normal University. Faculty of Education. in Wei, Fan., Jutaviriya, Keeratiporn., and Punndhanamahakarune, Dharndhanate. (2021). "Chinese Policy on Promoting the Development of Confucius Institute to Thailand." *Political science and Public administration Journal Khon Kaen University*, 6(1), 1-30.
- Jiracheewewong, Eknarin., Netjumnong, Timtong., and Yaemkhayai, Chotiwan. (2020). Chinese scholarships and Education for International Students: *Targeted Tools for Greater China's Use of Soft Power*. *Panyapiwat Journal*. 12(2) May – August 2020: 238-253.
- Liu, Nianci. (2020). 'Yi Dai Yi Lu' Beijing xia Taiguo \kongzixueyuan Wenhua Huodong Bentuhua Fazhan Xianzhuang ji Tuijin Duice." *Think Tank Era*, 4, 132-133.
- Ministry of Education of the People's Republic of China. (2020). "Jiaoyubu deng Jiu Bumen guanyu Yinshua 'Zhiye Jiaoyu Tizhi Peiyou xingdong Jihua'" *Ministry of Education of the People's Republic of China*. (Website). 23 September, 2020. Retrieved by 14 April, 2023. Retrieved form http://www.moe.gov.cn/srcsite/A07/zcs_zhgg/202009/t20200929_492299.html.
- Nye, Joseph S., Jr. (2004). *Soft Power: the Means to success in World Politics*. New York: Public Affairs.
- Representative Office of the Hanban of the People's Republic of China in the Kingdom of Thailand, and Commission on Higher Education, Ministry of Education, Thailand. (2018). *Confucius Institutes in Thailand*. Bangkok: Liu Zhong Daxue Chubanshe.
- Sakulphetaram, Kanchana., & Samerchure, Chonlatee. (2021). "Study and analysis of 21st Century silk Road Policy, in the Dimension of cultural Disemination. Publish through the Confucius Institute by New Silk Road Thailand." *HUSO Journal of Humanities and social Sciences Phranakhon Rajabhat University*, 5(1), 7-36.

- Trisanawadee, Siripetch. (2020). "Chinese Cultural diplomacy towards ASEAN Countries: Case study of Confucius Institutes in Thailand." *Manutsayasad Wichakan*. 27(2) (July-December 2020): 416-450.
- Wang, Hongying. (2011). "China's Image Projection and Its Impact." page 37-56. in Wang, Jian. Editor. (2011). *Soft Power in China: Public Diplomacy through Communication*.
- Zhang, Denise E. (2009). *China's Soft Power in the Developing World: Strategic Intentions and Implications for the United States of America*. page 1-9. In Carola McGiffert, editor. (2009). *Chinese Soft Power and Its Implications for the United States: Competition and Cooperation in the developing World, a report of the CSIS smart power initiative*. Washington, D.C.: Center for Strategic & International Studies.
- Zhang, Man. (2018). "Roles and Function of Confucius Institute in Implementing cultural Diplomacy in Thailand: A Case study of the Confucius Institute at Khon Kaen University and Mahasarakham University." *Chinese Studies Journal*, 11(1), 177-214.
- Zheng, Yongnian., and Zhang, Chi. (2012). "'Soft Power' and Chinese Soft Power." page 21-38. In Hongyi Lai, and Yiyi Liu, editors (2012). *China's Soft Power and International Relations*. New York: Routledge.
- Zhou, Y. (2021). "Confucius Institute in Sino-Thai Relations: a Display of China's Soft Power." *Asian Journal of Social Science*, 49, 234-243.

THE INHERITANCE AND DEVELOPMENT OF PINGSHAN FOLK SONGS IN LUZHAI UNDER THE BELT AND ROAD INITIATIVE

Yanan Ma ¹

Chutima Maneewattana ²

Huimin Wu ³

Abstract

In January 2007, Pingshan folk songs in Pingshan Town, Luzhai County were included in the list of the first batch of autonomous region-level intangible cultural heritage in Guangxi Zhuang Autonomous Region. Pingshan folk songs are widespread in Pingshan Town, which is known as "Xiwozi" in the local area. It belongs to many types of multi-voiced folk songs of the Zhuang nationality. The impact of the development of social science and technology has gradually faded out of people's perspective. This paper uses the literature survey method to study the changes in the development process through the analysis, arrangement and induction of the existing relevant literature. And thus this paper sums up the inheritance history and current situation of Luzhai Pingshan folk songs, learns from it, and makes use of modern media to make its inheritance more possible, trying to provide some reference for future inheritance and protection work.

Keywords: Folk songs, Nationalities, Culture, National vocal music, Intangible cultural heritage

Introduction

Luzhai County is located in the central part of Guangxi, which has been the original residence of the ancestors of the Zhuang nationality since ancient times. After thousands of years of evolution and accumulation, it has formed distinctive local characteristics, especially the folk songs in Luzhai folk music, with beautiful tones and various types. Divided by region, there are the Sipai tune, Longjiang tune, Zhaisha tune, Jiangkou tune, Pingshan tune, Tunqiu tune, Yao ethnic Hongtang tune, and so on. Pingshan folk songs belong to the folk songs of the Zhuang nationality. They were sung in the Zhuang language in the past, also known as "Zhuang Huan". Its singing is mainly based on the local Pingshan tune and Tunqiu tune. This original tune is notated in traditional Chinese pentatonic notation. The libretto is a five-character and four-sentence rhyme with strong joy and pressure on the waist. It is sung in double voices, and it is commonly known as "Gongmu Tune" among the people. The two

¹ Doctoral Degree Programs in Performing Arts, Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

² Asst. Prof. Dr. Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University

³ Prof. Dr. Xinghai Conservatory of Music

melodies are interlaced and overlapped. Due to the reasonable ups and downs of the chorus, they have extremely high artistic value and research value.

Under the impact of the culture of the new era, the ancient traditional culture seems to be drifting away. There are fewer and fewer folk singers of the older generation, and they are faced with the dilemma that there are no successors, and they are even on the verge of being lost. With the implementation of the One Belt One Road strategy, my country's national vocal music has also brought more artistic collisions. How to strengthen the dissemination of national vocal music in the context of the Belt and Road Initiative? People have a correct understanding of national vocal music and fully master their singing skills, to promote the further development of our country's national vocal music, has become a key issue that relevant people urgently need to solve. Based on learning, excavation, innovation, and research, this article analyzes the significance of the dissemination of Pingshan folk songs in Luzhai under the background of the Belt and Road Initiative, as well as the difficulties and strategies of dissemination, and puts forward some humble opinions for the effective grasp of art skills and national culture. The dissemination has positive promotion significance.

Objective

- To study the inheritance status of folk songs in Pingshan, Luzhai.
- Through the study of double-voiced folk songs in Pingshan, Luzhai.
- Promote the introduction of original ecological folk songs into student.
- Drive the consumption of intangible cultural heritage Pingshan folk songs.

Review of literature

Domestic research status and related literature:

1. After Pingshan folk songs were selected as part of the first batch of the autonomous region-level intangible cultural heritage list in January 2007, both the people and the government began to pay attention to the collection of folk songs as folk literature, showing rich results. For example, Luo Zuding of Dazhengtun, Longpo Village, Pingshan Town, deliberately transcribed the song book "National Culture and Traditional Entertainment".

2. In September 2008 and June 2009, Wei Zaixu collected and compiled two episodes of "Luzhai Folk Songs", which are rich in content, including political songs and love songs.

3. In December 2009, the Luzhai County Cultural Center published a special issue of "Intangible Cultural Heritage Pingshan Folk Songs at the Autonomous Region Level", which comprehensively introduced the basic characteristics, main values, historical origins, protection plans, etc. of Pingshan folk songs, with rich pictures and texts.

4. In November 2011, Guangxi Folk Song Society published "Guangxi Folk Songs - Special Issue on Luzhai County, the Hometown of Guangxi Folk Songs".

5. In 2012, the People's Government of Pingshan Town edited and published "Pingshan Folk Songs".

6. In 2019, the master's thesis "On the Artistic Features and Singing Characteristics of Pingshan Folk Songs in Luzhai, Guangxi" was written by Qin Xian, a student of Guangxi Normal University.

Methods

This paper utilizes qualitative research, mainly through literature research, observation and interviews and other research methods for data collection.

Research Steps:

1. Collect relevant books online and offline, and sort out relevant information on Pingshan folk songs. Watch film and television works, audio materials, and compare and learn based on your own impressions.

2. Collect and sort out the repertoire of vocal works of Pingshan double-voiced folk songs online.

3. Before conducting field investigations, understand the contemporary development of Pingshan folk songs and local folk culture. When conducting investigations, use cameras and recording devices to record useful key materials. Finally, the videos and audios taken in the fieldwork were sorted out theoretically, and the singing skills of Pingshan folk songs were further studied.

4. Ask the inheritors of Pingshan folk songs and the teachers who have studied the project for advice on the feasibility of secondary creation combined with academic theories while retaining the style and characteristics of Pingshan folk songs.

Key Informants

There are 3 inheritors of Pingshan folk songs and 10 residents of Pingshan Town in Luzhai.

Research Tools

Observation forms, interview forms

Research Objective	Research Methods
To study the inheritance status of folk songs in Pingshan, Luzhai.	Literature research Observation Interview method
Through the study of double-voiced folk songs in Pingshan, Luzhai.	Literature research Observation Interview method
Promote the introduction of original ecological folk songs into student	Literature research Observation Interview method

Drive the consumption of intangible cultural heritage Pingshan folk songs	Literature research Observation Interview method
---	--

Results

1. Inheritance status of Pingshan folk songs in Luzhai

The inheritance of Pingshan folk songs in Luzhai has had different appearances during different periods, and has gone through several periods of development:

1. Before the 1990's, the inheritance of folk songs was timed and spontaneous. Before the 1990's, during every fair day (market day) in Pingshan Town, villagers would spontaneously go out of their homes to go to the market, and come to the open space in front of the Pingshan Town Cultural Station to rest and chat and listen to and sing folk songs.

2. In the 1990's, the masses spontaneously organized song fairs, and the inheritance of folk songs in this period was spontaneous and organized. In the 1990's, the masses spontaneously organized song fair activities. In the song fair, people who could sing folk songs came here to sing for a few hours, and those who could not sing came to listen to others singing folk songs. Such a spontaneous song fair has become a local tradition and has a solid mass base.

In addition, when traditional festivals such as March 3rd, Mid-Autumn Festival, Laba, Spring Festival, and temple fairs come, there will be song fairs in the open space in front of the temple or in the ancient song field. public. In addition to traditional festivals, whenever there are happy events such as marrying a daughter-in-law, entering a new house, a child's full moon, and the twelfth morning, many relatives and friends come to the house from other places. Night, commonly known as "singing hall", folk songs are integrated into the lives of villagers and important ceremonies.

Up to now, as the people who can sing folk songs in the village are getting old, the form of inviting mountain singers is now adopted. The host family invites two men and two women to come to the house at a time, singing folk songs all night long, and the host family pays the mountain singers a certain reward. In May 2011, Li Yusong was approved as the representative inheritor of the Pingshan Folk Song Autonomous Region-level Intangible Cultural Heritage Project, and accepted apprentices to teach and sing folk songs. In July 2011, Luzhai County was awarded the honorary title of "Hometown of Guangxi Folk Songs" by the Guangxi Folk Song Society.

Every year, the county will hold nearly 20 folk song themed shows, most of which are in the form of competitions. Each township organizes folk song teams to sing new political folk songs, and the judges score to determine the ranking. Government departments at all levels and the Working Committee for Caring for the Next Generation will organize folk song themed sessions, use them to publicize current political policies, and use ethnic folk literature

and art forms that are popular with the public to achieve the purpose of publicizing the party's policies. According to the requirements of different themes such as "family planning", "law popularization", "clean government", "anti-drugs" and "AIDS prevention", folk songs with the flavor of the times are created, and various township teams compete to achieve the purpose of publicity and education.

2. Two-part folk songs in Luzhai and their dissemination

Under the background of the Belt and Road Initiative, the systematic construction of intangible cultural heritage protection has presented a new form. It provides a new opportunity for the protection of intangible cultural heritage, but also ushers in changes and new challenges. Therefore, under the background of the new era, we will vigorously promote the protection and inheritance of intangible cultural heritage. With the development and innovation of the new era, we will gradually restore the cultural ecology, so that intangible cultural heritage can be better integrated into modern life, so that intangible cultural heritage can be fresh and better. In order to meet the spiritual civilization needs of the people's daily growth.

1) Under the background of the new era, the artistic characteristics and contemporary value of Pingshan tune and Tunqiu tune in Pingshan folk songs should be valued and promoted. Pingshan folk songs belong to the folk songs of the Zhuang nationality. They were sung in the Zhuang language in the past, also known as "Zhuang Huan". Its singing is mainly based on the local Pingshan tune and Tunqiu tune. It is an original double-voiced folk song, commonly known as "Gongmu Tune", that is, one person sings as the lead singer and the other sings as accompaniment, playing the role of harmony. The melody of Pingshan folk songs is free, and the tune is left to the singer's individuality. Usually the beginning begins with the "mi" sound and the end ends with the "sol" sound, and the middle part forms a tune around the pentatonic scale. The unique singing form and melody clearly show the national characteristics of Pingshan folk songs.

2) Under the new form of the systematic construction of intangible cultural heritage protection, we should study how to seize the opportunity provided by the times to protect, inherit and develop the original Pingshan folk songs. Let the intangible cultural heritage better integrate into modern life, make the intangible cultural heritage come alive, and better meet the spiritual civilization needs of the people's daily growth. In the new era, China's intangible cultural heritage needs to seek breakthroughs in the concept of development. General Secretary Xi Jinping pointed out that "Ideology determines the direction and development path of culture." It is necessary to establish awareness of the protection and inheritance of Pingshan folk songs, and study its development process and singing forms, language and culture, vocal skills, etc.

3) Combined with the current situation of vocal music teaching in colleges and universities in Guangxi, the practical significance and impact of bringing the original Pingshan folk songs into college classrooms is important.

4) Our goals should include innovating and promoting Pingshan culture + Pingshan double-voiced folk songs, increasing Pingshan's popularity, driving the local tourism industry, promoting the spread of original ecological Pingshan folk songs, and letting more people experience the charm of traditional culture and intangible cultural heritage. This presents opportunities and new challenges.

3. The development and inheritance of Pingshan folk songs in Luzhai

(1) New space for communication

The main driving force to promote the development of society and promote the development of national music and cultural exchanges is science and technology. In the current information age, people have more choices in the ways of learning. Compared with the traditional way of inheriting folk songs, the ways of learning with newspapers, radio and television, official websites and self-media as carriers are more popular.

The widespread use of mobile phones has broken the traditional space restrictions and made people's communication more and more convenient. When people want to know something, they can check it online and it will be clear. Therefore, to promote the exchange and development of Luzhai Pingshan folk songs, we use the Internet to establish a folk song exchange platform for folk song lovers to communicate, invite folk song lovers to join, and strengthen the exchange and dissemination of folk song culture by using the influence of mainstream media, filming documentaries about Pingshan folk songs in Luzhai and reporting on the development of Pingshan folk songs in Luzhai, etc. We should endeavor to do a good job of these promotions to make more people pay attention to Pingshan folk songs and take advantage of the upsurge of short-sightedness. We should also make a second example of Pingshan folk songs in Luzhai to increase its interest, attracting the attention of other users, etc.

Pingshan folk songs have been and should be published by China International Television Corporation. In the rhythm notes in the Luzhai chapter in Guangxi, the 571st episode of the large-scale documentary "China Video Local Chronicles" broadcast on CCTV-10, it mentioned the Pingshan folk songs in Luzhai, and praised the uniqueness of Pingshan folk songs. The youngest "folk song king" of Lusai Pingshan folk songs - Wei Deyun, is committed to the inheritance and dissemination of Pingshan folk songs and integrates this into his own life. He actively participates in large and small folk song competitions, bad songs, etc. In some short videos I published my own video on Pingshan folk songs on the platform and also got the attention of some fans who love folk songs and want to learn folk songs. Cases like these have helped Luzhai Pingshan folk songs to spread to a certain extent.

(2) New space for communication

The development of school-based curriculum can inherit Pingshan folk songs and is operable in practice. School-based curriculum development serves students and schools, and its biggest features are "for others" and "helping", which means everything for the development of students and schools, helping students grow and the school grow. Pingshan Folk Songs in Luzhai is one of the first batch of items selected for the intangible cultural heritage list of Guangxi Zhuang Autonomous Region. Integrating it into the development of school-based curricula will not only play a certain role in the spread and inheritance of Pingshan folk songs, but also can also deepen college students' understanding of folk music, and at the same time promote the close integration of college music research and original folk songs, promote the mutual integration of "academic + folk", and expand the development of vocal music in the national direction.

For the development of school-based curriculum, we must clarify the three purposes of its inheritance:

The transmission, innovation and secondary creation of Luzhai Pingshan folk songs are implemented in the course development, and endowed with new era connotations and forms of expression; when compiling textbooks, we should pay attention to combining textbooks with real life, so as to bring students closer to the distance of folk songs stimulates students' interest in Pingshan folk songs; we should use penetrating teaching, repeated practice teaching, visiting teaching and practical teaching methods, which makes the methods of inheriting Pingshan folk songs efficient and diverse.

(3) Travel + folk songs

The Belt and Road Initiative has built a musical bridge for the music culture requirements between my country and ASEAN countries. Luzhai Pingshan Folk Songs, as the crystallization of the historical development of ethnic minorities in Luzhai County, integrate Pingshan Folk Songs into the development of tourism resources. In the tourism projects of Southeast Asian countries, the development of "tourism + folk songs" has become a unique tourist card in Luzhai, and cultural heritage has been transformed into cultural industry resources. Objectively, the inheritance of intangible cultural heritage Pingshan folk songs has changed its approach from passive protection to actively adapting to changes in the market and driving local economic development. In the tourism phenomenon of modern society, tourists have higher and higher requirements for scenic spots and a growing psychology of novelty hunting. Through the targeted development of the global tourism pattern, tourists can feel the unique folk culture of the local ethnic minorities wholeheartedly, build a cultural stage, and let tourists experience the unique song and dance culture of Luzhai to attract tourists. In 2015, "Folk Song King" Wade Yun was awarded the title of Guangxi Two-Star Singing King at that time, and won the title of Guangxi Four-Star Singing King in 2018. At that time, he was only 19 years old, and he seemed to be a folk song king who could compose and sing.

Today, he works as the director of the office in Xiangqiaoyan Park in Luzhai. He has undoubtedly set a good example in the tourism development model of "tourism + folk songs".

Discussion

Relying on the idea that General Secretary Xi clearly pointed out in the report of the 19th National Congress of the Communist Party of China that "we must deeply explore the nostalgic culture, humanistic spirit, and moral spirit contained in traditional Chinese culture, inherit and innovate in accordance with the requirements of the times, and let Chinese culture show permanent charm and the style of the times". Through the study of double-voiced folk songs in Pingshan, Luzhai, we will promote the close integration of music research in colleges and universities and original folk songs, promote the mutual integration of "academic + folk", expand the development direction of vocal music, and promote the development and prosperity of Chinese national vocal music. We should promote the introduction of original ecological folk songs into campuses, deepen college students' understanding of folk music, let music majors take the initiative to learn and spread Pingshan folk songs, and improve students' professional ability. At the same time, the consumption of intangible cultural heritage Pingshan folk songs is driven by people's cultural needs, and the new model of Pingshan culture + Pingshan double-voice folk song innovation and promotion and education is cut from the perspective of education, business and cultural integration, and the intangible cultural heritage Pingshan folk songs are inherited objectively. Our focus should continue to change from passive protection to active adaptation to the market, and driving local economic development.

Recommendation

The Belt and Road Initiative has built a musical bridge for the music culture requirements between my country and ASEAN countries, and also provided a path for the dissemination and development of our national music with Chinese characteristics, making Luzhai Pingshan folk songs a kind of national characteristic music in my country. Gradually, this musical culture can spread out of the mountains and out of the country.

However, due to factors such as geography and transmission channels, these small ethnic groups are located deep in the mountains, and their ethnic habits and folk activities, including folk music such as Pingshan folk songs, are more complete. However, due to factors such as the current social and cultural diversity and the lack of inheritors, Luzhai Pingshan folk songs cannot completely go out of the mountains, so it is particularly important for dissemination and inheritance.

With the transformation of modern society, it has also brought certain challenges to the development of Luzhai Pingshan folk songs, and people have higher requirements for the

existence of traditional culture. Therefore, we need to explore an effective way to promote inheritance and find a way out in the predicament.

Generally speaking, the innovation and dissemination of Pingshan folk songs in Luzhai must be developed and innovated in the inheritance in accordance with the requirements of the times.

The above-mentioned development approaches only start from a few individual aspects, and give a certain degree of thinking about cultural development and inheritance. Due to the limited knowledge of the author, these ideas are not comprehensive.

Aspect	Recommendations
New space for communication	Using newspapers, radio and television, official websites and self-media as carriers, establish a folk song exchange platform for folk song lovers to communicate through short videos and social networking sites, invite folk song lovers to join, and strengthen the exchange and dissemination of folk song culture. Do a good job of these promotions to let more people pay attention to Luzhai Pingshan folk songs.
School-based Curriculum Development	Luzhai Pingshan Folk Songs is one of the first batch of projects selected for the intangible cultural heritage list of Guangxi Zhuang Autonomous Region. It is integrated into the development of school-based curricula to serve students and schools, and at the same time promote the close integration of music research in colleges and universities and original ecological folk songs, promote the mutual integration of "academic school + folk school", and expand the development path of vocal music in the national direction.
Travel + Folk Songs	Luzhai Pingshan folk songs are the crystallization of the historical development of the ethnic minorities in Luzhai County. Pingshan folk songs have been integrated into the development of tourism resources. In domestic and even Southeast Asian tourism projects, the development of "tourism + folk songs" has become a local piece of Luzhai. The unique tourism business card converts cultural heritage into cultural industry resources, changes from passive protection to active adaptation to the market, drives local economic development, and develops a targeted global tourism pattern.

References

- CCTV. (2016). *Xi Jinping talks about cultural self-confidence*. Retrieved from <https://membd.baidu.com/r/BFwbXQ36dWfcp&rs=1335461571&ruk=00CAPTWEpyrinrDLqUHg&u=e7e3846a91ea2Aa&urlext=%7B%22cuid%22%3A%22826i0ac-agPiHama vctj8wH8l6uvaDa2ma7Ha0naSixlOHoigtsHP0XiWRKYOFmA %22%7D>
- Chen Peng. (2016). Research on the Cultivation of Inheritors of Intangible Cultural Production—Taking Guangxi as an Example IA1. *Journal of Guangxi Normal University*, 37(3), 8-88131
- Chen Xinyao. (2019). Trying to analyze the significance of the organic combination of the dissemination of Chinese national vocal music under the background of the Belt and Road Initiative. *Speed Reading (Early)*, 276.
- Communist Party of China News Network. (2017). fully absorbing the nutrients of Chinese excellent traditional culture. Retrieved from <http://theory.people.com.cn/GB/n1/2017/1129/c40531-29674067.html>
- Guangxi Normal University. (2021). "Master of Songs" in the media - an anthropological investigation of the changes in the inheritance of Guilin folk songs, Guangxi Normal University. *Cultural and Educational Materials*, 17.
- Lei Jia. (2021). New Ideas for the Inheritance of Traditional Music Culture of Minorities under the New Situation A. *Jingu Wenchuang*, 38, 84-8514.
- Li Xiaoqian. (2020). Analysis on the Reference and Integration of National Vocal Music Teaching to National Vocal Music. *Boutique*, 111.
- Liuzhou News Network. (2023). Anti-Drug Creation Demonstration Liuzhou in Action | Luzhai County Folk Songs Singing. Rejection of drugs is deeply rooted in the hearts of the people. Retrieved from <http://www.lznews.gov.cn/article/6115c39-9268-43bc-ab9d-59577ab28350/66006.aspx171>
- Luzhai County Cultural Center. (2014). Research Report on Pingshan Folk Songs. Retrieved from <http://www.lzwhg.net/html/2014/10/22/3568.html>
- Luzhai County. (2023). *360 Encyclopedia*. Retrieved from <https://baikeso.com/doc/5961467-6174415>.
- Qin Xian. (2019). *On the Artistic Features and Performing Features of Pingshan Folk Songs in Luzhai, Guangxi*. Guangxi: Guangxi Shuaifan University.
- Sheng Jiali. (2020). *On the Inheritance of the Lusai Pingshan Folk Songs for the Blessing and Spread of Socialist Core Values*. Guangxi Normal University.
- Shu Xiaomin. (2019) Exploring the Significance of the Organic Integration of Chinese National Vocal Music under the Background of the Belt and Road Initiative. *Artist*, 171.
- Sun Dan. (2019) Analysis on the development of economic value of my country's Intangible cultural production. *Cooperative Economy and Technology*, 7, 40-4116.

Wenyu Guangxi Geological Information Database. (2023). Luzhai County Chronicle Appendix II.

Retrieved from <http://libgxdfzorg.cn/catalog-c55.html>

Zhao Qiaoyan. (2011). *Tension prospects of intangible cultural production and tourism development in Western Regions.*

มหาวิทยาลัยบูรพา

THE POST-EPIDEMIC ERA: AN EXPLORATION OF EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT SUPPORTED BY DIGITAL EDUCATION

Fanglei Li ¹

Thada Siththada ²

Abstract

The COVID-19 pandemic has posed a significant challenge to education worldwide, prompting teaching institutions and students to rely on digital technologies for continued learning. This crisis has led to the rapid development of digital teaching and learning, creating new opportunities for educational research. This study aims to investigate the sustainability of digital teaching and learning technologies, supported by education for sustainable development, in the post-epidemic context. Employing a systematic literature review approach, this study involved a comprehensive search and analysis of relevant literature. The findings suggest that the sustainability of digital education in the post-epidemic era is contingent upon various factors, such as the availability of resources and infrastructure, the development of digital skills and literacy, the promotion of equity and inclusion, the ethical use of digital technologies, and the necessity for effective teacher training and support. Furthermore, the study underscores the importance of establishing partnerships between different stakeholders to ensure the sustainability of digital education. In conclusion, digital teaching and learning technologies represent a new opportunity and challenge for the advancement of education for sustainable development.

Keywords: Post-Epidemic Era, Digital Education, Education for Sustainable Development

Introduction

Launched by UNESCO in 2015 as a global framework for integrating sustainable development into education policies, systems and practices, Education for Sustainable Development (ESD) 2030 aims to achieve it as a global goal by 2030. The practical implementation of this task is already challenging due to inequalities in social contexts such as climate and population well-being. However, the emergence of the COVID-19 pandemic at the end of 2019 has further exacerbated these challenges, leading to complex recovery challenges. The COVID-19 pandemic has exposed social and economic vulnerabilities worldwide, particularly in vulnerable areas and rural households. Developed countries with better internet infrastructure and equipment were better able to adapt to changes in distance

¹Master Program of Educational Administration Suan Sunadha Rajabhat University

²Asstant Professor Dr., Educational Administration, Suan Sunadha Rajabhat University

learning models during the COVID-19 pandemic. Nevertheless, the pandemic has challenged the economic situation of countries not only in terms of infrastructure development and supply chain processes for product manufacturing delivery, but also in terms of the concept and practice of digital distance education and learning. (Campra et al., 2020).

Digital education refers to the use of digital technologies to support the teaching and learning process. The concept encompasses a broad range of technologies, including online learning platforms, mobile devices, educational applications, and multimedia resources. The advent of digital education has significantly changed the way education is delivered and accessed. It offers learners greater flexibility and access to resources, thus bridging the gap between physical and digital classrooms. Digital education has been widely adopted at all levels of education, from preschool to higher education, and is expected to continue developing and being used in future educational endeavors (Iivari et al., 2020b)).

Digital technologies that are currently emerging as commonplace among educators and educational activities are online learning platforms, such as massive open online courses (MOOCs) and learning management systems (LMS). MOOCs are popular for their accessibility, low cost, and flexibility, while LMS have become the basis for online and blended learning models. A clear trend is the widespread adoption of online learning platforms, with the development of mobile devices and apps facilitating anytime, anywhere learning, and making education more accessible than ever before. Also, technologies based on conferencing platforms such as video communication during this period guarantee the best access to academic conferences and knowledge relay. During COVID-19, Taichung Wang et al. invoked the microlearning (ML) system, where students are free to turn on their learning at a flexible time and place of their choice. This type of learning system fulfills teaching and learning (T&L) strategies through the medium of technology, and was originally conceived as an online learning resource through 'add-ons', mainly for use outside of school hours to supplement the learner's own learning needs (Wang et al., 2021). The Microlearning (ML) system has demonstrated its uniqueness during COVID-19, which requires flexibility in changing locations and learning needs. Not only will it increase the survival rate of institutions using the technology, but it will also support the paradigm shift in education that is expected to occur in the post-pandemic era with teaching and learning software such as ML, which is a flexible and versatile digital technology.

In addition, the addition of artificial intelligence, a key development category in digital technology, is making educational work more selective. Especially today, in 2023, the field of artificial intelligence has been greatly impacted and challenged by the release of a natural language processing mechanism (NLP) based algorithm-based conversational chatbot called ChatGPT by Open AI with the 30th of November 2022. (Zhai, 2022). The emergence of this software raises new questions about the evaluation criteria in the field of education, the standards of student quality development and the development of teaching objectives,

content, and teaching methods. The framework for education and artificial intelligence published by UNESCO in 2021 mentions that, as a relatively new field compared to previous models of educational development, the basic bottom line to be observed by educational decision-makers is both the principles of tolerance and equity that must be guaranteed as a core guiding principle when deploying and using artificial intelligence in education. This focuses on the socio-economic empowerment of vulnerable groups, girls, and women in education (Jobin & Vayena, 2019). This is a targeted aid for developing countries where educational institutions have been hard hit during COVID-19. The use of AI as a digital technology is bound to drive a gradual shift towards digitalization in education in the post-epidemic period, so we must carefully consider the ethical implications of AI and acknowledge the complexity of its use in education. There is a need for institutions and governments to put in place policies and learn the necessary expertise and integrate the resources linked to it, at a certain amount of monetary cost, depending on the social context (Zhai, 2022). In the post-epidemic era, the need to expand such measures from the social pressure of a recovering economy is another new challenge.

At the same time, the use of digital technologies in education also includes digital teaching aids such as virtual and augmented reality technologies that are focused on providing immersive and engaging learning experiences. Enabling students to acquire skills through exposure to academic research in virtual teachers and more effective than experiences gained through online distance learning alone. This makes learning easier and more convenient for students in different countries in the post-pandemic era. (Qureshi et al., 2020).

In the aftermath of the COVID-19 pandemic, organizations such as states, governments, and educational providers implemented various approaches and tools to maintain the continuity of student learning during the pandemic. Digital education has numerous benefits for stakeholders, from the possibility of shifting the pedagogical paradigm to providing more diverse learning pathways to tracking activities in education management, analyzing data, monitoring, and diagnosing the direction of education through digital technologies. The digital solutions offered by digital technologies promise to reduce the gap in educational continuity between disadvantaged groups and developing countries in the post-epidemic context. Digital learning tools also highlight the fact that learning can be more closely integrated into everyday life and work. The development of digital teaching and learning may offer a diversity of educational tools in the future of post-pandemic life.

This study aims to understand the changes and impacts of digital education on education during the post-pandemic period through a literature review and analysis. By reviewing the state of digital education before the pandemic, we seek to understand the updated aspects of digital education that emerged as a result of the pandemic's impact, and we also look ahead to the possible future trends in digital education. Based on the relevant

content, we will identify key factors that influence sustainable development in education and provide recommendations and insights.

In conclusion, In the aftermath of the COVID-19 pandemic, organizations such as states, governments, and educational providers implemented various approaches and tools to maintain the continuity of student learning during the pandemic. Furthermore, digital education has numerous benefits for stakeholders, from the possibility of shifting the pedagogical paradigm to providing more diverse learning pathways to tracking activities in education management, analyzing data, monitoring, and diagnosing the direction of education through digital technologies. The digital solutions offered by digital technologies promise to reduce the gap in educational continuity between disadvantaged groups and developing countries in the post-epidemic context. Additionally, digital learning tools also highlight the fact that learning can be more closely integrated into everyday life and work. The development of digital teaching and learning may offer a diversity of educational tools in the future of post-pandemic life.

Objective

This research study was conducted using a qualitative research approach that involved content analysis and literature review to understand the research area. The study was based on the hypothesis that data-enabled teaching and learning has the potential to have a sustainable impact on education in the post-epidemic era, The objectives of this research are as follows:

First, to identify the areas in which digital education can impact teaching.

Second, to determine if digital education can support the sustainable development of teaching.

In the post-pandemic era, digital education can play an important role in supporting education for sustainable development. Several variables may influence the effectiveness of digital education in promoting sustainable development in education.

1. Digital Resources and Platforms
2. Digital Literacy of Individuals and Communities.
3. Assessment and Evaluation
4. Collaboration and Partnerships
5. Policy and Funding:

In order to achieve the objectives of the research, the study investigated how digital education can address the challenges faced by education systems in achieving the goals of sustainability development in the aftermath of the pandemic. The study also identified the key factors that contribute to the success of digital education in promoting sustainability development and examined the ethical and moral considerations associated with the use of digital education in the education sector.

The study analyses relevant literature and offered recommendations and insights that can guide the design and implementation of effective digital education policies and practices that support sustainability development in the post-pandemic era. The results showed that digital education has the potential to have a significant impact at the teacher and learner levels, with benefits including real-time online learning, cost savings and improved learning outcomes. However, there are also challenges that must be addressed, such as the need to accurately assess learning outcomes, provide learners with practical experiences, and motivate learners in a digital environment.

The study emphasizes the importance of addressing the challenges of digital education in order to realize its full potential. It suggests that continued technological advances and increased adoption of digital education will likely lead to sustained gains in the future. These findings contribute to the existing knowledge on the subject by providing insights into the potential of digital education to support sustainable education in a post-popular era. The study highlights the significance of using data-enabled teaching and learning as a means of promoting sustainable education in the aftermath of the pandemic.

Review of literature

The psychologist Howard Gardner proposed the 'Theory of Multiple Intelligences', which suggests that learners possess different learning abilities and unique strengths in various combinations of intelligences (Gardner, 1983). 'All-round development' refers to the holistic development of students in moral, intellectual, physical, aesthetic, and social aspects of education, rather than expecting every student to develop equally in all areas simultaneously. In contrast, 'individual development' implies that each student excels in a specific area. Therefore, the criteria for measuring a student's performance should be diverse. To this end, digital teaching technology, artificial intelligence, cloud computing, and big data can be utilized to better evaluate students in the process of sustainable development education. This, in turn, can help improve the teaching system and contribute to the development of education in the post-pandemic era.

In China, the report of the 20th Party Congress put forward a series of new ideas, perspectives, and assertions on education development, and included "promoting the digitization of education" in the report of the Party Congress, highlighting the strategic goal of further unleashing the potential of education digitization and creating an inclusive lifelong education service system. The strategic goal is to further release the potential of education digitization and build an inclusive lifelong education service system. At present, the "Education Digitalization Strategic Initiative" has been promoted as a key implementation task of the Ministry of Education, and has achieved remarkable results in new infrastructure construction, teaching innovation, and management system reform (Huai Jinpeng, 2022).

Since China's economic reform in 1978, the Chinese Ministry of Education has implemented several education policies to address educational inequalities. Through major education policies, such as the nine-year compulsory education, the two basic policies, the military service policy, and the college entrance examination policy, many of the problems of unequal access to education and educational attainment have been balanced. 2022 The above-mentioned social problems in education still exist due to the economic situation and social stratification in the eastern, central, western, and coastal regions of China, with an uneven distribution of access to education and an uneven distribution of quality education. The concentration of quality education in the eastern and coastal regions has led to the dispersion of state funding for education, exacerbating the weakness of educational resources in rural areas of China (Tang, 2022, p. 25.4). In addition to promoting the development of new technologies and activities, governments and educational institutions should focus on disadvantaged and minority groups in education and develop policies and implementation tools to help educational activities to overcome the "digital divide" in their educational practices based on digital technologies (Zhou et al., 2020).

According to data released by the Ministry of Education, at the beginning of the epidemic, a total of 1,454 universities across China were using digital technology for their online teaching models. In total, 12.26 million courses were included and a total of 2.3 billion people logged into online teaching classes. In the post-epidemic era, COVID-19's powerful retransmission capabilities may cause localised outbreaks to re-emerge. When the epidemic rebounds again, the online education model will once again dominate the means of teaching and learning. When China used the online course model, it took the form of live webcam platforms, catechisms, and webinars to ensure that large-scale online learning for multiple populations was carried out. Breaking through the constraints of time and space, the shift from traditional to digital education models was quickly completed during the epidemic.

With the COVID-19 epidemic, demand for digital products rose high globally, with many learners purchasing tablets, computers, and other digital mobile media during the epidemic due to curriculum needs. As the post-epidemic era evolves, the need for digital products has changed and education, with its many documentation needs, has led to a quest for digital technologies that are unmanned, cloud-based, convenient, and interoperable. Educational institutions and educational efforts should investigate the use of relevant services and consider the installation of relevant training courses and programs according to specific needs. Ensure continuity as well as compatibility of teaching content in the post-epidemic period. As a way of developing online courses with artificial intelligence for teaching and learning, it can play a role in establishing the underlying data for big data.

In March 2019, UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) officially released the report *Artificial Intelligence in Education: Challenges and Opportunities for Sustainable Development*, which provides a more systematic overview of

artificial intelligence in education. In March 2019, UNESCO officially released the report *Artificial Intelligence in Education Challenges and Opportunities for Sustainable Development*, which summarizes the application of AI in education and related experiences in countries around the world in a more systematic way and becomes a new guide to drive the healthy development of "AI + Education" in the world in the future. This is the same as the "Education: Where the Wealth Lies" released by UNESCO at the dawn of the 21st century, which proposes that education and learning need to focus on "four learnings" in order to meet the challenges of the new century. The release of this report is undoubtedly of strategic importance today, at a time when artificial intelligence is constantly invading the world.

Methods

This research provides a systematic review of the use of digital education during the COVID-19 pandemic, including both published and gray literature. The literature search involved four main steps, utilizing internet technologies in Google Scholar, Web of Science, government support documents, digital education research, and related field literature to identify the applications of digital technology in education. Fuzzy searches were conducted using keywords, subject terms, or article titles such as "digital education," "sustainable development," and "sustainable digital education" to understand the recent research trends and clarify the publication trends regarding the potential for sustainable development of digital education. The investigation revealed that this topic has been a focal point in the field of education, with an annual publication volume consistently exceeding ten thousand articles from 2015 to 2023. Notably, there was a surge in publications exceeding thirty thousand articles between 2018 and 2019, which may be attributed to the innovative large-scale business models created by internet companies through digital technology, bridging the gap between old and new economies. Traditional industries have also initiated preliminary exploration of digital transformation, with the education sector joining the ranks.

Literature analysis indicates that digital education was widely adopted and validated during the pandemic, with researchers considering it an effective means to promote the sustainable development of education in the post-pandemic era. However, due to the rapid development of this field, there is a lack of specific legal support in many areas, such as ethical and moral issues related to teaching and learning in a digital context, as well as the potential for assessment failures when students use digital education tools. This research provides preliminary discussions on these issues and offers constructive insights into the role of digital development in promoting sustainable education in the post-pandemic era based on the obtained information and data.

Results

The outcomes of digital education in support of ESD can have a significant impact at the teacher and learner level. Digital education allows for real-time online learning, enabling learning and practice to take place at any time and place, if learners have access to the internet.

Teachers can assess and mark assignments online, and learners can submit questions directly online and communicate with teachers via email. These features of digital education make it possible to save on education costs and improve learning outcomes, as students can receive feedback and support in real time, without the need for face-to-face interaction. However, there are drawbacks to online learning, and the issue of learner attitudes has always been a more difficult factor in education to control artificially, with more factors controlling the variables. When the primary learning medium for learners is online learning software, the number of learners who can maintain an attitude of active participation is low. There is a gap between the experience students get in the offline classroom and online, and the online classroom brings a more restricted teaching experience and communication and interaction, as well as a sense of tension and anxiety. According to Maslow's theory of needs, only learners whose own learning needs are at a high level can allocate time and adjust their attitudes to complete their learning in a more positive manner. Students with negative attitudes and those with low needs often contribute to a half-hearted approach to learning. This is one of the reasons why many online learning sites and platforms have a high dropout rate for learning. And online learning platforms have gradually reached a plateau since the impact of the epidemic, from a high growth development mode. This is due to the gradual shift to a hybrid quality course model, or a full recovery of offline courses, as the post-epidemic era dawns and online courses under anti-epidemic measures. This means a decline in the use of online learning platforms and a stagnation in the development of curriculum resources. The willingness of educational institutions and teacher groups to continue to build up the curriculum regime for online learning will be a particularly critical issue. However, digital education also has some potential drawbacks. For example, teachers cannot directly observe actual learner completion, which may make it difficult to accurately assess learning outcomes. In addition, benchmarking assessments can be a challenge. In addition, learners may not have gained enough practical experience from the exercises and if they are not as motivated as they should be, learning may not be as effective as it could be. Finally, providing effective guidance to learners learning in a digital environment can also be a challenge, and this may affect learning outcomes.

The impact of advances in artificial intelligence models on digital education is not only an intervention in educational models and ethics, but also a shift in the employment and life trajectory of young people leaving school and entering the workplace. Given the impact of COVID-19 on the global economic situation, young people entering society during

an economic downturn are in a poor position to find employment. In the post-epidemic era, the impact of AI on employment may show diverse patterns. The emergence of AI has facilitated new avenues of employment for young people in industries that were untapped prior to the epidemic, such as cloud computing, online teaching, internet sales and other models that continue to increase demand for young people. While AI can have a positive impact, there are also jobs that will be replaced by AI that cannot be ignored. Artificial intelligence is currently developing software based on language models that iterate faster. Jobs carried out through human language, language systems, such as data analysis, financial clerks, less creative cultural editors, and operations staff writing copy needs may be optimized through artificial intelligence. The development of artificial intelligence is exacerbating the polarization of the workforce in the post-epidemic period and poses entirely new challenges to the personal qualities of learners and their ability to learn.

Despite these challenges, the benefits of digital education in supporting education for sustainable development cannot be overstated. As technology continues to advance and digital education adoption increases, the benefits of this approach are expected to continue to be realized in the short and long term.

In the field of education, the adoption of digital education technologies has been greatly influenced by the Covid-19 epidemic. However, except for professional researchers in the field, there is little incentive for educational institutions and personnel to continue to use and learn from digital technologies in the aftermath of the epidemic. Nevertheless, it is important that everyone is aware of and exposed to the impact of digital technologies on human rights, life, work, and learning, as these technologies are constantly changing. In the field of digital education, learners are supported by software such as artificial intelligence and their progress is assessed by the same software. However, if the collection of big data that constitutes AI is biased, it can lead to misleading results for learners and educational institutions. Despite the obvious benefits of using digital technology, it is still an emerging technology and the relevant laws and regulations are not yet fully established. It is therefore vital that humans remain critical in their use of these technologies.

Recommendation

Digital Education:

1. **Online Learning Platforms:** Online learning platforms have the potential to have a significant impact at the teacher and learner levels by enabling accessible and flexible education opportunities for students of all ages. These platforms can provide a wide range of courses and resources, allowing learners to engage in self-paced and personalized learning experiences, resulting in cost savings and improved learning outcomes.

2. **Virtual Classrooms:** Implementing virtual classrooms promotes real-time interaction and collaboration between students and teachers. Virtual classrooms can replicate

traditional classroom environments, allowing students to participate in discussions, ask questions, and receive immediate feedback from their teachers.

However, some challenges must be addressed, such as accurately assessing learning outcomes, providing practical experiences, and motivating learners in a digital environment. Online learning platforms, AI-based instruction, and other digital technologies can contribute to sustainable education practices. Virtual classrooms can replicate traditional classroom environments, allowing students to participate in discussions, ask questions, and receive immediate feedback from teachers. However, online learning modalities differ from traditional teaching situations, and the learning experience may not be as satisfactory. For example, feedback may not be timely, teachers may have limited direct contact with students, and students may feel less engaged in the course.

Digital Resources:

1. Open Educational Resources (OER): Promote the use of OER, which are freely available digital materials for teaching, learning, and research. OER can include textbooks, videos, simulations, and other educational resources that are accessible and shareable online. Adopting OER allows educational institutions to reduce costs and increase opportunities for accessing high-quality educational materials.

2. Mobile Learning: Harness the power of mobile devices and applications to enable learning anytime and anywhere. Mobile learning allows students to access educational content and resources on their smartphones or tablets, expanding educational opportunities beyond traditional classroom environments. This is particularly beneficial for students in remote or underserved areas with limited access to physical educational facilities.

3. Gamification: Incorporate gamification elements into educational activities to enhance student engagement and motivation. Digital games and interactive simulations can make learning more enjoyable and immersive, promoting a deeper understanding of sustainable development concepts and encouraging active student involvement.

Digital Evaluation:

1. Data Analytics: Utilize data analytics to monitor and assess student progress and performance. By analyzing data on student learning outcomes, educators can identify areas that may require additional support and adjust their teaching strategies accordingly. Data analytics can also help educational institutions make data-informed decisions to improve overall educational quality and efficiency.

2. Research and Evaluation: Invest in research and evaluation studies to assess the impact and effectiveness of digital education interventions in promoting sustainable development outcomes. This will generate evidence-based insights that can inform future policy-making, guide the implementation of best practices, and support continuous improvement of digital education strategies.

3. Learning Management Systems (LMS): LMS platforms provide a centralized digital environment for managing and delivering educational content. They enable teachers to create and organize course materials, facilitate online discussions, track student progress, and provide feedback.

Government and Societal Support:

1. Investment in Digital Infrastructure: Governments should prioritize investments in digital infrastructure, including broadband internet connectivity and hardware, to ensure equitable access to digital education resources and opportunities for all students.

2. Provide Training and Career Development Opportunities for Teachers: Develop comprehensive training programs and professional development initiatives to equip teachers with necessary digital literacy and teaching skills. This will enable teachers to create engaging interactive learning experiences and promote sustainable development.

3. Open Education Policies: Implement policies that promote the use of open educational resources (OER) and open licensing frameworks. Encourage the creation and sharing of high-quality digital educational materials, fostering collaboration and innovation within the education sector.

4. Data privacy and protection: Establish data privacy and protection regulations to ensure the security and confidentiality of data in the digital education environment. Guidelines should be developed to govern the collection, storage, and use of data, promoting transparency and accountability in data management practices.

5. Public-private partnerships: Foster partnerships between public institutions, private sector organizations, and civil society stakeholders to leverage their expertise, resources, and technological innovations in promoting sustainable development in education.

Although most countries are now in a phase of education and economic recovery after the pandemic, it is important not to overlook the significant changes in education policies and models experienced by many vulnerable countries and communities. The lack of local safeguards for teaching measures may lead to a slow recovery in the education sector, resulting in inadequate learning environments and limited access to educational rights for students.

The research findings contribute to the existing knowledge on this topic and indicate that digital education has the potential to play a significant role in the sustainable development of education in the post-pandemic era. Overall, various aspects of education sustainability, such as health, gender inequality, and educational disparities, are being addressed collectively in different contexts. This requires collaboration between governments and the academic community to improve education policies and provide long-term support for the education sector. Effective and equitable measures formulated in the post-pandemic era will guide the sustainability of education. With the continuous development of digital education, it holds tremendous prospects as a tool for advancing sustainable development,

offering unparalleled conceptual and practical possibilities. The implementation of frameworks and partnerships for sustainable development in education can collectively make digital education more accessible and affordable, enabling more people to access education and productive workforce training, thereby promoting sustainable development.

Discussion

The research aimed to identify the areas in which digital education can impact teaching and determine if digital education can support the sustainable development of teaching. The results indicate that digital education has significant effects at the teacher and learner level, particularly in terms of real-time online learning, cost savings, and improved learning outcomes. However, there are challenges such as learner attitudes, limited teaching experience and interaction in the online classroom, and the need for effective guidance in a digital environment. The impact of advances in artificial intelligence (AI) models on digital education is not only a matter of educational models and ethics but also affects the employment and life trajectory of young individuals entering the workforce. AI can create new employment opportunities in industries such as cloud computing, online teaching, and internet sales, but it may also replace certain jobs that can be optimized through AI. This poses challenges to learners and their adaptability in the post-epidemic period.

Despite these challenges, the benefits of digital education in supporting education for sustainable development are significant. As technology continues to advance and digital education adoption increases, the short and long-term advantages of this approach are expected to persist. In the field of education, the adoption of digital education technologies has been influenced by the COVID-19 epidemic. However, there may be limited motivation for educational institutions and personnel to continue using and learning from digital technologies after the epidemic. It is important for everyone to be aware of the impact of digital technologies on various aspects of life and learning, as these technologies are constantly evolving. Additionally, it is crucial to address potential biases in AI-driven digital education systems and ensure the establishment of relevant laws and regulations.

While digital education offers numerous benefits, it is still an emerging technology, and critical thinking should be exercised in its use. Continued research and collaboration are necessary to overcome challenges and maximize the potential of digital education in supporting sustainable teaching and learning.

References

Adamson, D., Dyke, G., Jang, H., & Rosé, C. P. (2014). Towards an agile approach to adapting dynamic collaboration support to student needs. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 24(1), 92–124.

- Ainsworth, S. & Grimshaw, S. (2004). Evaluating the REDEEM authoring tool: can teachers create effective learning environments?. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 14(3), 279–312.
- Ang, Y. Y. (2016). How China Escaped the Poverty Trap. *Cornell Studies in Political Economy*, 48–69. <https://doi.org/10.7591/9781501705854>
- Baker, R.S.J.d., Corbett, A.T., Koedinger, K.R., Evenson, S.E., Roll, I., Wagner, A.Z., Naim, M., Raspat, J., Baker, D.J., Beck, J. (2006) Adapting to When Students Game an Intelligent Tutoring System. *Proceedings of the 8th International Conference on Intelligent Tutoring Systems* (pp. 392–401).
- Baker, R.S.J.d., de Carvalho, A.M.J.A., Raspat, J., Aleven, V., Corbett, A.T., Koedinger, K.R. (2009) livari, N., Sharma, S., & Ventä-Olkkonen, L. (2020). Digital transformation of everyday life – How COVID-19 pandemic transformed the basic education of the young generation and why information management research should care? *International Journal of Information Management*, 55. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2020.102183>
- Campra, M., Esposito, P., & Biancone, P. (2020). State of the Art of COVID-19 and Business, Management, and Accounting Sector. A Bibliometrix Analysis. *International Journal of Business and Management*, 16(1), 35. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v16n1p35>
- Donthu, N., & Gustafsson, A. (2020). Effects of COVID-19 on business and research. *Journal of Business Research*, 117, 284–289. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.06.008>
- Jieru, D., Can-Jun, X., Mengzhou, Z., & Xiyang, Z. (2020). Research on the Influence of the Change of Consumption Concept on the Development of Digital Products in the Post Epidemic Era. *E3S Web of Conferences*, 179, <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202017902072>
- Jobin, A., & Vayena, E. (2019). The global landscape of AI ethics guidelines. *Nature Machine Intelligence*, 1(9), 389–399. <https://doi.org/10.1038/s42256-019-0088-2>
- Kirschner, P. A., & Van Merriënboer, J. J. G. (2013a). Do Learners Really Know Best? Urban Legends in Education. *Educational Psychologist*, 48(3), 169–183. <https://doi.org/10.1080/00461520.2013.804395>
- Kirschner, P. A., & Van Merriënboer, J. J. G. (2013b). Do Learners Really Know Best? Urban Legends in Education. *Educational Psychologist*, 48(3), 169–183. <https://doi.org/10.1080/00461520.2013.804395>
- Educational Software Features that Encourage and Discourage "Gaming the System". *Proceedings of the 14th International Conference on Artificial Intelligence in Education* (pp. 475–482).
- ESCO has much experience in advising Member States how to adapt their educational systems to crises of various kinds. UNESCO—Distance learning solutions: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/solutions>

- Qureshi, M. I., Khan, N., Gillani, S. W., & Raza, H. (2020). A Systematic Review of Past Decade of Mobile Learning: What we Learned and Where to Go. *International Journal of Interactive Mobile Technologies*, 14(06), 67. <https://doi.org/10.3991/ijim.v14i06.13479>
- Tang, X. (2022). Research on Reforms in China's Education Policy in Promoting Education Equalities since Economic Reforms in 1978. In *Proceedings of the 2022 5th International Conference on Humanities Education and Social Sciences (ICHESS 2022)* (pp. 248–255). https://doi.org/10.2991/978-2-494069-89-3_29
- Vargo, D., Zhu, L., Benwell, B., & Yan, Z. (2021). Digital technology use during COVID-19 pandemic: A rapid review. *Human Behavior and Emerging Technologies*, 3(1), 13-24. <https://doi.org/10.1002/hbe2.242>
- Walsham, G. (2017). ICT4D research: reflections on history and future agenda. *Information Technology for Development*, 23(1), 18–41. <https://doi.org/10.1080/02681102.2016.1246406>
- Wang, T., Towey, D., Ng, R. Y., & Gill, A. S. (2021). Towards Post-pandemic Transformative Teaching and Learning. *SN Computer Science*, 2(4). <https://doi.org/10.1007/s42979-021-00663-z>
- Yongliu L, & Haitao Z. (2021). *Governance of higher online education in the post-epidemic era: practical logic and policy responses*. China e-learning.
- Zhou, X., Snoswell, C. L., Harding, L., Bambling, M., Edirippulige, S., Bai, X., & Smith, A. C. (2020). The Role of Telehealth in Reducing the Mental Health Burden from COVID-19. *Telemedicine Journal and E-health*, 26(4), 377–379. <https://doi.org/10.1089/tmj.2020.0068>
- Zhai, X. (2022). ChatGPT User Experience: Implications for Education. *Social Science Research Network*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4312418>

THE STUDY OF THE REMITTANCE ELASTICITY OF EDUCATION EXPENDITURE IN THAI HOUSEHOLDS

Phetauma Manich ¹

Abstract

This paper studies the relationship between remittance income and education expenditure in Thai households using household data from the 2015, 2017, 2019 and 2021 Household Socio-Economic Survey. Empirical Engel's curves are estimated using the ordinary least squares (OLS) and using Tobit with left-censoring data to account for the bias in the OLS estimator that arises when the dependent variable records zero for a number of observations. The estimated equation takes into account extra income from migrant members, differences in household preferences and the household head's influence over household expenditure. The results show that remittance positively influences the likelihood that households will spend more on education. Remittance-receiving households consider education as a necessary commodity and the elasticity varies across income quintiles. Finally, the estimated result also shows a gender bias in favor of female students.

Keywords: Engel curve, Remittance, Elasticity, Education expenditure

Introduction

Outward migration in Thailand both internally and internationally has been a common phenomenon. This movement is a major ingredient of the development process both socially and economically (Pholphirul, 2012). The majority of international migrants work as general farm workers, fruit pickers and manual laborers (OEAD, 2022). Meanwhile, internal migrants supplied labor mostly for manufacturing, agriculture, trading and construction (NSO, 2022).

Unlike other financial schemes, remittances go directly to households in need (Pholphirul, 2012; Jampaklay, 2020). By directly increasing household income, remittances help lower financial burdens and enable greater improvement in their living standard. Meanwhile, other financial schemes involve restrictive conditions. For example, households need to repay both principal and interest on their loans; households must also meet certain requirements in order to apply for loans. A conditional cash transfer program is subject to certain criteria and is conditional on the recipient's actions (Fiszbein & Schady, 2009). However, remittance income is committed to contractual agreements among stakeholders,

¹ Master of Economics (International Program), Faculty of Economics, Thammasat University

which tends to smooth and stabilize the economic status of recipient households (Pholphirul, 2012). Techasunthornwat (2013) suggests that remittances grow when there are negative shocks to the household and all remitters in the household help each other to support their family. Pholphirul (2012) also observed a similar pattern in 1997 when overseas Thai workers transfer more money during economic hardship at home. He highlighted that remittances have a strong counter-cyclical effect on the Thai economy. Jampaklay (2020) suggests that internal remittances improve the welfare of their original households.

Despite the 15-year free basic education since 2009, Thailand's education budget in the last nine years has declined from 20.5% of the national budget and 4.2% of GDP in 2014 to 14.7% of the national budget and only 2.6% of GDP in 2022 (NESDC, 2023). Inevitably, education spending falls into the household's responsibility. This poses the question of whether this extra income could help increase education spending in Thai households to compensate for the falling education budget.

Objective

This paper aims to study the relationship between remittance income and household expenditure behaviour (or the remittance elasticity of education expenditure), using the Engel curve approach.

Review of literature

An Engel curve models the relationship of how expenditure on a particular commodity varies with the income level of the household holding prices fixed (Prais and Houthakker, 1955; Lewbel and Houthakker, 2008). Engel curves can be used to compute a good's income elasticity (Lewbel and Houthakker, 2008). The choice of the functional forms of the Engel curve is based on theoretical plausibility, which has been extensively studied since then. Prais and Houthakker (1955) recommend that literacy activities should be estimated from a double logarithmic Engel curve. Moreover, Tansel (1986) finds that the total expenditure elasticities yielded by different functional forms are similar in magnitude.

From empirical studies, the elasticity of education expenditure varies across countries, types of education expenditure and households' income levels. The early literature employs OLS as its methodology. For example, Psacharopoulos and Papakonstantinou (2005) found that income elasticities of education expenditure for university entry and during university are less than one in Greece, indicating that university spending is a necessity. However, their estimated models fail to take into account differences in household preferences in education expenditure. Glewwe and Patrinos (1999) account for this problem and conclude that expenditure elasticities of education spending are necessities for primary and secondary education in Vietnam. However, the

aforementioned previous studies may suffer from bias and inconsistency if they employ OLS to significant censored data, which occurs when a household does not spend on education.

The literature in later years then tries to avoid these problems by using alternative models for the analysis of a limited dependent variable, such as Tobit (Tabuga, 2007; Acar et al., (2016)). Some studies employ different models for robustness check; for instance, Tabuga (2007) employs OLS, Tobit and the quantile regression (QR), and Wongmonta and Glewwe (2017) employ OLS, the censored least absolute deviations (CLAD) estimator and Tobit. Acar et al. (2016) observe that household education expenditure is a luxury commodity for Turkish households. They also find different elasticities in different income levels. In the Philippines, Tabuga (2007) observes that remittances positively influence the likelihood that the household will spend on education and remittance income becomes more important as an education share gets bigger in household expenditure. In Thailand, Wongmonta and Glewwe (2017) observed that non-tuition expenditure is a necessity, whereas tuition and private tutoring expenditure are luxuries, and the degree of luxury goods is highly associated with household income.

Finally, this paper contributes to the literature in three main dimensions. First, this paper applies the Tobit model with left-censoring data to study remittance behavior towards education expenditure in Thai households to avoid bias from the OLS estimation. It also covers larger observations and longer sampling years than previous studies on the elasticity of education expenditure in Thai households. Finally, it also takes into account additional transfers from migrant members. This is a crucial contribution considering its recipients report spending it on daily expenses and education (NSO, 2022). The household head's influence over household expenditure is well accounted for by controlling for their age, gender, education level and employment status.

Methods

This analysis employs the Household Socio-Economic Survey (SES) conducted by the National Statistical Office (NSO). Due to limitations of the data, the analysis of remittance elasticity can be carried out only in 2015, 2017, 2019 and 2021. The SES records detailed information on economic and social conditions in Thai households, including household migration and remittance transfers. This study will focus mainly on remittance-receiving households, which report receiving remittances from up to three remitters in the past 12 months in each survey year.

A double-logarithmic form of the Engel curve is employed as suggested by Prais and Houthakker (1955). The authors argue that the double-logarithmic form gives a satisfactory description of the curvature of the Engel curve found in most commodities. Tansel and Bircan (2006) suggest that Engel curve analysis frequently has the problem of

heteroscedasticity. The authors highlight that using a logarithmic transformation reduces heteroscedasticity, hence they also employ the double-logarithmic form in their analysis. This form also has the advantage of providing the remittance elasticity of education expenditure. Moreover, it is widely used in empirical Engel curve studies including Glewwe and Patrinos (1999), Tilak (2002), Psacharopoulos and Papakonstantinou (2005), Tansel and Bircan (2006) and Acar et al. (2016). This analysis uses the ordinary least squares (OLS) in the estimation of the following equation:

$$\ln(Edu_t) = \alpha_0 + \alpha_1 \ln(R_t) + \alpha_2 X_{hht} + \alpha_3 X_{st} + \alpha_4 X_{ht} + e_t$$

Where Edu_t is total education expenditure (baht per year) The expenditure includes (1) tuition/school fees, (2) uniforms, (3) books and other school equipment, (4) transportation costs, and (5) private tutoring sessions. Total education expenditure includes all education expenses of students from all levels. The variable R_t contains the total remittance income received by a household in the past 12 months in each survey year. The α_1 coefficient measures the remittance elasticity on education expenditure in a household; education expenditure is luxury if $\alpha_1 > 1$, and necessity otherwise. Moreover, this paper specifies $\ln(E) = 0$ if $E=0$ since $\ln(0)$ is not defined.

The household heads' characteristic vector (X_{hht}) includes years of education, age, gender, and employment status. A dummy of employment status takes on a value of 1 if household heads are economically active and 0 if they are economically inactive by reporting their primary occupations as a housewife, a student, a child or elderly, unable to work, unemployed, other reasons, and do not want to work. The student characteristic vector (X_{st}) includes a dummy variable if there is at least one female student in the household and the number of students. Finally, the household characteristic vector (X_{ht}) contains shares of household members in each age group, a location dummy (either municipal or non-municipal), and total household assets. This study uses 5 age categories of household members in each age group: under 6 years old, 6 – 17 years old, 18 – 24 years old, 25 – 59 years old, and 60 years old and older.

Table 1 provides the total number of observations in each survey year. There are 20,741 observations used in this study. Remittance-receiving households account for approximately 10.5% - 13.2% of total observations. Table 2 provides descriptive statistics of all variables employed in the empirical analysis. There is a marked difference in education spending between municipal and non-municipal households. Tuition/school fees expenditure constitutes the largest proportion of total education expenditure. Overall, the average amount of remittance that migrant members transfer back to their original households is around 52,616 baht of remittance per year. There are approximately 1.32 remitters per household. They receive approximately 59,259 baht of remittance per year. Households in municipal areas tend to receive more remittances. This study does not

disaggregate internal and international migration. It is assumed that internal and international remittances exhibit the same propensity to spend. Thus, they have the same effect on education spending

Households in municipal areas own a higher value of total household assets. The average age of household heads is around 60 years old; household heads in municipal households are slightly older than those in non-municipal households. However, they stayed longer in school. Nonetheless, household heads in non-municipal areas are more likely to be economically inactive. Finally, household compositions between municipal and non-municipal households are similar.

Table 1 The total number of observations in each survey year

Survey year	Total observations*	Remittance-receiving households	(%)
2015	43,400	5,742	13.2
2017	43,210	5,203	12.0
2019	45,586	4,864	10.7
2021	46,840	4,932	10.5

Note: *Total observations use a household as a sampling unit.

Table 2 Descriptive statistics for the estimation of the remittance elasticity.

Variable	Whole Kingdom		Municipal		Non-municipal	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
Log of household education expenditure	3.781	4.267	3.690	4.304	3.875	4.225
Log of total household remittances	10.549	0.984	10.615	0.975	10.480	0.989
Log of total household asset	13.371	1.584	13.358	1.733	13.385	1.412
Head's age	59.659	12.945	59.821	13.190	59.489	12.683
Head's gender (=1 if female)	0.486	0.500	0.507	0.500	0.464	0.499
Head's years of education	5.667	3.613	6.119	3.914	5.193	3.201
Head's employment status (=1 if economically active)	0.619	0.486	0.580	0.494	0.660	0.474
A dummy for female students	0.222	0.416	0.217	0.412	0.227	0.419
The number of students	0.525	0.768	0.507	0.766	0.545	0.770
% members aged under 6 years old	0.059	0.126	0.054	0.122	0.064	0.129
% members aged 6 - 17 years old	0.151	0.209	0.146	0.208	0.157	0.210
% members aged 18 - 59 years old	0.441	0.350	0.436	0.352	0.446	0.347
% members aged 60 years old and older	0.349	0.381	0.364	0.388	0.334	0.373
Observations	20,741		10,608		10,133	

Note: Economically inactive refers to those who report their primary occupations as a housewife, student, a child or elderly, unable to work, unemployed, other reasons, and do not want to work.

As 55.1% of the observations have zero education expenditure, a Tobit model with left-censoring in the dependent variable is applied in this analysis. The Tobit model is more appropriate when the dependent variable of linear regression is incompletely observed: in this case, it is a non-negative value (Cameron and Trivedi, 2022). The objective of Tobit estimates is to account for observations that have zero education expenditure, or the selection probability of having positive education spending. This analysis also provides both conditional marginal effects ($\frac{\partial E[y > 0, x]}{\partial x}$) and unconditional marginal effects ($\frac{\partial E[y|x]}{\partial x}$) (Parker, 2020). The conditional marginal effect refers to the marginal effect on the expected value of the censored data conditional on the dependent value being positive. The unconditional marginal effect refers to the marginal effects on the unconditional expected value of the observed data (Cong, 2000; Parker, 2020).

Results

Table 3 shows the estimation results of OLS and Tobit with the left-censoring data model using total samples. From OLS estimates, the coefficient of 0.136 is highly significant at a 1% level: a 1% increase in remittance income leads to a 13.6% increase in education expenditure by the household. This means that, on average, remittance-receiving households increase education spending once their remittance income rises. The elasticity of 0.136 indicates that education is a necessity for these households.

The household head plays an important role in influencing household expenditure. The maturity of household heads leads to higher spending on education. The household head's years of education significantly increase education expenditure in the household. A one-year increase in their education increases total education expenditure by 5%. The impact of the employment status of household heads is large; having economically active heads significantly boosts education expenditure by 12.4%. However, on average, female heads spend less than male heads on education.

The statistically significant estimated coefficient of having at least one female student at home implies a gender bias toward female students. Having female students encourages a greater allocation of income toward education: it increases spending by 89.5%. Wongmonta and Glewwe (2017) also observe a gender bias toward girls in Thailand; they conclude that daughters are more likely to financially support their parents, which motivates parents to support those daughters who are capable of completing a higher level of education. Warunsiri and McNown (2010) find that returns to education in Thailand are higher for females than for males. Therefore, households are motivated to support girls' education. Also, the number of students currently in school has a positive impact on education spending in the sampling household. This may reflect the nature of necessity goods. Moreover, all estimated coefficients of household composition are positive; this

indicates that these members spend more on education compared to the reference group, which is members aged 60 and older.

Most of the Tobit estimates yield the same sign and significant levels as OLS estimates. The highly significant coefficient of total household remittances shows that remittances positively influence the likelihood that remittance-receiving households will spend on education. The conditional marginal effect of 0.1176 is the remittance elasticity of education for remittance-receiving households with positive education spending while 0.1347 is the remittance elasticity of education for all remittance-receiving households. The coefficients are highly significant at a 1% level.

Table 4 provides the Tobit estimates for the remittance elasticity of education by income quintiles. The Tobit results are separately estimated for each income quintile. The income quintile divides households into five classes using the average monthly current income per capita. The estimated remittance elasticities are statistically significant in most income quintiles; the magnitude of the remittance elasticity confirms that education is a necessity. The value of elasticities varies across income classes. The remittance elasticity peaks in the second quintile, where a 1% increase in remittance income leads to a 21.2% increase in household education expenditure. Meanwhile, the estimated remittance elasticity has lower values for the highest and the lowest income quintiles. A one percentage increase in remittance income leads to only a 10.7% increase in education spending in the bottom-income quintile and a 10.2% rise in the top-income quintile.

The impact of total household assets on education spending is directed toward households in the lowest-income quintile. This indicates that household assets give better access to financial support, which could allow them to spend more on education. The estimated result suggests that a 1% increase in total household assets increases education expenditure by 15.6%.

However, the effect of household heads' schooling shows statistical significance only in higher-income households. Having educated household heads in the lowest-income quintile has no impact on education spending. Household heads' employment status is more important in the lowest- and the second-income quintiles. Having employed heads in the second-income quintile increases education spending by 38.5%. The magnitude is larger compared to the impact of total household remittances. This indicates the awareness of education investment of household heads.

All households spend more on education if there is at least one female student in a household. The gender bias is greatest in the lowest-income quintile; they will spend 84.5% more on education if there is at least one female student in a household. The fourth-income quintile is more willing to spend on education if there is an additional student. As

expected, the lowest-income quintile increases education spending by the smallest proportion.

มหาวิทยาลัยบูรพา

Table 3 The OLS and Tobit estimates of Engel's curves for the remittance elasticity of education expenditures.

Variable	OLS		Tobit		Conditional ME		Unconditional ME	
	Coeff.	Robust SE.	Coeff.	Robust SE.	ME.	SE.	ME.	SE.
Log of total household remittance	0.136***	0.021	0.265***	0.045	0.117***	0.020	0.134***	0.023
Log of total household assets	0.042***	0.014	0.117***	0.034	0.052***	0.015	0.060***	0.018
Head's age	0.025***	0.002	0.074***	0.005	0.033***	0.002	0.038***	0.003
Head's gender (=1 if Female)	-0.109***	0.039	-0.467***	0.088	-0.207***	0.039	-0.237***	0.045
Head's years of education	0.050***	0.006	0.089***	0.013	0.040***	0.006	0.045***	0.007
Head's employment status	0.124***	0.047	0.345***	0.107	0.153***	0.047	0.175***	0.054
A dummy for female students	0.895***	0.058	1.390***	0.086	0.616***	0.038	0.706***	0.043
The number of students	1.612***	0.073	1.883***	0.112	0.835***	0.049	0.957***	0.056
% members aged under 6 years old	7.621***	0.199	17.645***	0.334	7.826***	0.158	8.965***	0.177
% members aged 6 - 17 years old	9.673***	0.257	21.025***	0.421	9.325***	0.195	10.682***	0.217
% members aged 18 - 59 years old	1.451***	0.058	5.064***	0.160	2.246***	0.072	2.573***	0.084
Municipal	0.030	0.037	0.053	0.080	0.023	0.036	0.027	0.041
Year: 2017	0.169***	0.050	0.314***	0.109	0.138***	0.048	0.159***	0.055
Year: 2019	0.137***	0.051	0.177	0.111	0.078	0.049	0.089	0.056
Year: 2021	0.165***	0.051	0.311***	0.113	0.137***	0.050	0.157***	0.057
Constant	-3.762***	0.303	-16.588***	0.676				
Sigma			4.701***	0.040				

Notes: Total observations of 20,741: 11,438 censored observations and 9,303 uncensored observations. Standard errors of marginal effects are obtained using the delta method. Significant levels of *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$ and * $p < 0.1$. Source: Author's calculation.

Table 4 The Tobit estimates of Engel's curves for the remittance elasticity of education expenditures by income quintiles.

Variable	Lowest Quintile		Second Quintile		Middle Quintile		Fourth Quintile		Highest Quintile	
	ME.	SE.	ME.	SE.	ME.	SE.	ME.	SE.	ME.	SE.
Log of total household remittance	0.107**	0.049	0.212***	0.048	0.143***	0.048	0.185***	0.055	0.102	0.066
Log of total household assets	0.156***	0.031	0.046	0.030	0.040	0.034	-0.005	0.042	0.018	0.064
Head's age	0.045***	0.005	0.045***	0.005	0.020***	0.006	0.018**	0.008	0.015	0.010
Head's gender (=1 if Female)	-0.353***	0.086	-0.006	0.083	-0.175**	0.086	-0.149	0.116	-0.215	0.146
Head's years of education	0.015	0.017	0.032**	0.015	0.042***	0.014	0.082***	0.014	0.043***	0.015
Head's employment status	0.271***	0.096	0.385***	0.099	0.077	0.108	-0.161	0.151	-0.168	0.182
A dummy for female students	0.845***	0.080	0.687***	0.077	0.429***	0.088	0.603***	0.126	0.529***	0.177
The number of students	0.747***	0.089	1.339***	0.104	1.580***	0.134	1.825***	0.206	1.103***	0.328
% members aged under 6 years old	8.960***	0.331	8.911***	0.338	8.148***	0.396	7.759***	0.579	7.377***	0.685
% members aged 6 - 17 years old	12.562***	0.405	9.980***	0.379	7.441***	0.435	6.079***	0.612	6.976***	0.923
% members aged 18 - 59 years old	2.854***	0.187	2.950***	0.160	2.242***	0.158	2.063***	0.215	1.590***	0.273
Municipal	-0.070	0.078	0.010	0.075	0.132	0.081	0.106	0.108	0.081	0.144
Year: 2017	0.124	0.104	0.183*	0.104	0.158	0.113	0.056	0.149	0.286	0.175
Year: 2019	0.209*	0.107	0.013	0.103	0.062	0.110	-0.070	0.147	0.160	0.176
Year: 2021	0.249**	0.111	0.201*	0.105	0.085	0.114	-0.065	0.148	0.278	0.191
Observations	5,977		5,949		4,548		2,669		1,598	

Notes: This table uses the unconditional marginal effect ($\frac{\partial E[y|x]}{\partial w}$) (Parker, 2020). Standard errors of marginal effects are obtained using the delta method.

Significant levels of ***p<0.01, **p<0.05 and *p<0.1. Source: Author's calculation.

To check the robustness of results in Table 4 (results are not provided here), the Tobit model is re-estimated using the interaction terms between a set of dummy variables for income quintiles and a log of total household remittance income in each survey year. Most of the estimated results are consistent with Table 4. The remittance elasticity is associated with income quintiles; a similar pattern of the elasticity is also found in the re-estimated model. The magnitude of the elasticity also confirms that education is considered to be a necessity.

Discussion

The analysis of the remittance elasticity of education reveals that remittance income positively influences the likelihood that remittance-receiving households will spend on education. Tabuga (2007) finds a similar result in Philippine households. Thai households also consider education as a necessity good, in which they will increase education spending once they receive more remittances. The positive impact of remittance on household education expenditure is also found by Edwards and Ureta (2003), Adams and Cuecuecha (2010), Bansak et al. (2015) and Parida et al. (2015). Different degrees of elasticities across income levels are consistent with the finding of Garip (2014) that the effect of remittances on productive assets varies with income levels. The smaller impact of remittance in the highest-income quintile supports the finding of Vanway (2004) in Thailand that remittance behaviour in wealthier households tends to exhibit a contractual approach in more self-interested ways.

The crucial determinants of household education spending are the household head's age, education level, employed household heads and household assets, particularly in the lowest-income quintile. Similar to Gao et al. (2021), the maturity of the household head leads to higher education spending. Meanwhile, parents with longer years of school are more aware of returns to education and job opportunities; hence, they spend more on education for their children. Moreover, Paweenawat (2020) observes that the education of parents positively impacts the child's years of schooling. Unlike the finding of Pickbourn (2016) that remittance recipients who are females tend to spend more on education per child, the estimated result indicates that female household heads in Thailand spend on education less than male heads do.

The gender bias towards girls in Thai households is also found by Wongmonta and Glewwe (2017). This can be explained by (1) females having higher returns to education (Warunsiri and McNow, 2010) and (2) daughters being more likely to financially support their parents (Wongmonta & Glewwe, 2017). Hence, this induces gender bias in Thai households. This paper also identifies vulnerable groups, who need some additional support. Male students are disproportionately affected by the impact of remittance income.

Finally, there should be sufficient access to financial support for students from low-asset and low-income households.

Recommendation

Policymakers are advised to ensure sufficient support for low-asset households and households in the lowest-income quintile. The tax incentive for migrant parents should induce a greater allocation toward children's education. Moreover, the policy to raise awareness of the long-term benefits of education should be implemented along with the policy to reduce the opportunity costs of schooling.

The need to allocate income toward education is dependent on the available resources at school, including student loans and available scholarships. Due to limitations in data, this study cannot incorporate school-resources variables in the area such as the share of the education budget from the government, access to education infrastructure and the availability of school choices and academic programmes (vocational-track students receive larger subsidies). By incorporating these variables, it could help to understand the true impact of remittances on education expenditure in Thai households.

Acknowledgement

I would like to express my deepest gratitude to my advisor, Assoc Prof Dr Sasiwimon Warunsiri Paweenawat for her tremendous support and assistance in my thesis. Thank you for your guidance, feedback and consultation to ensure the quality of this paper. I also could not have undertaken this journey without my thesis committees. I am grateful for their constructive feedback and advice concerning my thesis.

References

- Acar, E. Ö., Günalp, B., & Cilasun, S. M. (2016). An empirical analysis of household education expenditures in Turkey. *International Journal of Educational Development*, 51, 23-35. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2016.03.007>
- Adams, R. H., & Cuecuecha, A. (2010). Remittances, Household Expenditure and Investment in Guatemala. *World Development*, 38(11), 1626-1641. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2010.03.003>
- Bansak, C., Chezum, B., & Giri, A. (2015). Remittances, school quality, and household education expenditures in Nepal. *IZA Journal of Migration*, 4(1), 16. <https://doi.org/10.1186/s40176-015-0041-z>
- Cameron, A. C., & Trivedi, K. P. (2022). *Microeconometrics Using Stata. Volume II: Nonlinear Models and Causal Inference Methods*. College Station, Texas: A Stata Press Publication.

- Cong, R. (2000). Marginal effects of the Tobit model. *Stata Technical Bulletin*, 56, 27–34.
Reprinted in *Stata Technical Bulletin Reprints*, 10, 189–197. College Station, Texas: Stata Press. <https://www.stata.com/products/stb/journals/stb56.pdf>
- Edwards, A. C., & Ureta, M. (2003). International migration, remittances, and schooling: evidence from El Salvador. *Journal of Development Economics*, 72(2), 429-461. [https://doi.org/10.1016/S0304-3878\(03\)00115-9](https://doi.org/10.1016/S0304-3878(03)00115-9)
- Fiszbein, A., & Schady, N. R. (2009). *Conditional Cash Transfers. The World Bank*. <https://doi.org/doi:10.1596/978-0-8213-7352-1>
- Gao, X., Kikkawa, A., & Kang, J. W. (2021). Evaluating the Impact of Remittances on Human Capital Investment in the Kyrgyz Republic. Economics Working Papers, 637. *Asian Development Bank (ADB)*. <http://dx.doi.org/10.22617/WPS210189-2>
- Garip, F. (2014). The Impact of Migration and Remittances on Wealth Accumulation and Distribution in Rural Thailand. *Demography*, 51(2), 673-698. <https://doi.org/10.1007/s13524-013-0260-y>
- Glewwe, P., & Patrinos, H. A. (1999). The Role of the Private Sector in Education in Vietnam: Evidence From the Vietnam Living Standards Survey. *World Development*, 27(5), 887-902. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0305-750X\(99\)00027-3](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0305-750X(99)00027-3)
- Jampaklay, A. (2020). Internal Migration in Thailand. In M. Bell, A. Bernard, E. Charles-Edwards, & Y. Zhu (Eds.). In *Internal Migration in the Countries of Asia: A Cross-national Comparison* (pp. 185-206). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-44010-7_10
- Lewbel, A., & Houthakker, H. S. (2008). Engel Curve. In *The New Palgrave Dictionary of Economics*. Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/978-1-349-95121-5_525-2
- National Statistical Office (NSO). (2022). *The 2021 Migration Survey*. www.nso.go.th/sites/2014/Pages/สำรวจ/ด้านสังคม/ประชากรและสังคม/การย้ายถิ่นของประชากร.aspx
- Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC). (2023). *Educational statistics*. Retrieved from https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=3508&filename=PageSocial
- Overseas Employment Administration Division (OEAD). (2022). *The estimated number of permitted workers currently working overseas*. Retrieved from <https://datastudio.google.com/u/0/reporting/89607282-a4c6-4a0c-b6e9-a2934c16d885/page/t9cNC?s=n2uNLXtX4d0>
- Parida, J. K., Mohanty, S. K., & Raman, K. R. (2015). Remittances, Household Expenditure and Investment in Rural India: Evidence from NSS data. *Indian Economic Review*, 50(1), 79-104. <http://www.jstor.org/stable/43917206>
- Parker, J. (2020). Section 13 Limited Dependent Variables [Lecture notes]. Reed College. Retrieved from <https://www.reed.edu/economics/parker/312/readings.html>

- Paweenawat, W. S. (2020). Intergenerational Transmission of Human Capital: The Case of Thailand. ERIA Discussion Papers No. 354. ERIA. https://www.eria.org/uploads/media/discussion-papers/Intergenerational-Transmission-of-Human-Capital_Thailand-.pdf
- Pholphirul, P. (2012). Labour migration and the economic sustainability in Thailand. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 31(3), 59-83. <https://doi.org/10.1177/186810341203100303>
- Pickbourn, L. (2016). Remittances and household expenditures on education in Ghana's Northern region: Why gender matters. *Feminist Economics*, 22(3), 74-100. <https://doi.org/10.1080/13545701.2015.1107681>
- Prais, S. J., & Houthakker, H. S. (1955). *The Analysis of Family Budgets*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Psacharopoulos, G., & Papakonstantinou, G. (2005). The real university cost in a "free" higher education country. *Economics of Education Review*, 24(1), 103-108. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2004.01.003>
- Tabuga, A. D. (2007). International Remittances and Household Expenditures: the Philippine Case. *PIDS Discussion Paper Series*, 18, Philippine Institute for Development Studies (PIDS). <http://hdl.handle.net/10419/127952>
- Tansel, A. (1986). An Engel curve analysis of household expenditure in Turkey 1978-79. *METU Studies in Development*, 3, 239-257.
- Tansel, A., & Bircan, F. (2006). Demand for education in Turkey: A tobit analysis of private tutoring expenditures. *Economics of Education Review*, 25(3), 303-313. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2005.02.003>
- Techasunthornwat, C. (2013). *Reinvestigating remittance motivations, based on Thailand's socioeconomic survey*. Thammasat University.
- Tilak, J. B. G. (2002). Elasticity of Household Expenditure on Education in Rural India. *South Asia Economic Journal*, 3(2), 217-226. <https://doi.org/10.1177/139156140200300206>
- Vanwey, L. K. (2004). Altruistic and Contractual Remittances between Male and Female Migrants and Households in Rural Thailand. *Demography*, 41(4), 739-756. <http://www.jstor.org/stable/1515228>
- Warunsiri, S., & McNown, R. (2010). The Returns to Education in Thailand: A Pseudo-Panel Approach. *World Development*, 38(11), 1616-1625. <https://doi.org/10.1016/j.worlddev.2010.03.002>
- Wongmonta, S., & Glewwe, P. (2017). An analysis of gender differences in household education expenditure: the case of Thailand. *Education Economics*, 25(2), 183-204. <https://doi.org/10.1080/09645292.2016.1168363>

THE VALUE PURSUIT OF EQUITY IN HIGHER EDUCATION

Xiong Chonghan¹

Thada Siththada²

Saroch Pauwongsakul³

Abstract

Higher education is aimed at providing high-level and high-quality education for individuals who have surpassed the level of education provided by secondary education. Higher education institutions refer to specialized institutions engaged in higher education activities, which are a special type of educational institution. These institutions are usually established by governments or private organizations or collaborations, with the aim of providing a high-quality education and research environment to cultivate high-quality talent. Achieving social equity is an unwavering pursuit of humanity, and education is an important means to achieve this goal. Equity is a value that holds that every individual should be treated fairly and equally, regardless of their social status, economic conditions, gender, race, religion, and other factors. Educational equity is an important foundation for achieving social justice and improving the overall level of social development, as well as an important guarantee for safeguarding human rights and human dignity. Pursuing equity values in higher education is a cornerstone for realizing the pursuit of equity values, so studying this content is very important.

Keywords: Fair Value, Education, Higher Education, Value

Introduction

Fair value is a kind of value concept generally pursued by human beings, which emphasizes that everyone should be treated fairly and equally. In modern society, fair value is regarded as the basic moral code and legal principle, and is an important force to promote social justice and development.

In the field of education, the importance of fair value is self-evident. Education is an important way to improve human quality and promote social progress. Everyone should have equal opportunity to receive quality education. However, in reality, many factors, such as social class, economic conditions, gender, race, region, etc., will affect the opportunity and quality of education, leading to the unfairness of education.

¹ Master Program of Educational Management, Suan Sunandha Rajabhat University

² Master Program of Educational Management, Suan Sunandha Rajabhat University

³ Master Program of Educational Management, Suan Sunandha Rajabhat University

Therefore, ensuring educational equity is one of the keys to promoting social justice and development. Educational institutions and policy makers need to take steps to eliminate educational inequality and ensure that everyone has equal access to quality education. This is not only a fair treatment of each individual, but also a contribution to the development and prosperity of the whole society. John Rawls is one of the most important thinkers in the fair value theory. His theory of justice emphasizes the importance of fairness, arguing that society should ensure equal opportunities and rights for everyone by making just laws and systems. Amartya Sen is an Indian economist who won the Nobel Prize in Economics. His theory of development and freedom also provides new ideas for the study of fair value. He believes that fairness is not only material equality, but also respect and protection of individual rights and freedoms. The equitable value of higher education is that everyone should have equal access to high-quality education, regardless of their social status, wealth, race, gender, or other factors. Higher education institutions should commit to creating a fair, equal environment in which students can reach their full potential and have a fair opportunity to realize their dreams. Walzer (1983) put forward the theory of differentiated justice, that the realization of fair value in higher education requires different justice for different individuals. Even if different people have different needs and backgrounds, they should get the same opportunities and treatment. This differentiated justice can be achieved by adjusting the resources and policies. Rawls (1971) said that the principle of equal opportunity, everyone should have equal opportunities to compete and access to higher education. This equal opportunity can not only promote social equity and stability, but also enhance the individual's self-value and dignity. Rawls (1971) believes that everyone should share the common wealth and resources of the society in order to meet the basic needs and interests. Higher education should be regarded as a social wealth and all should have equal opportunities to enjoy it.

Due to the above reasons, researchers foresee the importance of research entitled "The value pursuit of equity in higher education" to study the fair value pursuit in higher education, which makes the value pursuit in higher education more perfect.

Objectives

1. Study the fair value in higher education and the pursuit of the fair value

The fair value of higher education refers to providing equal, just, and opportunities for every student to develop their potential and contribute to society. Pursuing the fair value of higher education is an important task, as the fairness and equality of education are crucial for the sustainable development of society.

In order to pursue the fair value of higher education, the following aspects need to be considered:

Equal access opportunities: Ensure that everyone who is capable and willing to receive higher education has equal access to education. This means not being influenced by race, gender, wealth, or other discriminatory factors.

The provision of quality education: Higher education institutions should provide high-quality education to ensure that students can acquire knowledge and skills to achieve their career goals and make positive contributions to society.

Fair allocation of resources: Ensure fair allocation of educational resources, including equal access to educational facilities, libraries, laboratories, and other learning resources. This can prevent inequality in educational opportunities.

Supporting vulnerable groups: Provide additional support and resources for students from disadvantaged social groups to help them overcome potential obstacles and achieve educational success.

2. Study the shortcomings of the pursuit of fair value

Although the importance of pursuing fair value in higher education is widely recognized, there are still some shortcomings, including the following aspects:

Socio economic disparities: Poverty and inequality remain important issues in higher education. Economic difficulties may restrict certain students from entering higher education and may lead to unequal educational opportunities.

Cultural and social biases: Race, gender, and social biases still exist in the higher education system. This may lead to discrimination and unfair treatment for some students, limiting their development and success.

Lack of transparency and information: Some students may struggle to access higher education opportunities due to a lack of transparency and information. For students, understanding the admission requirements, application process, and scholarship opportunities is crucial.

3. The shortcomings are further optimized and the corresponding solutions are put forward.

Further optimization has been carried out on the existing shortcomings and corresponding solutions have been proposed:

To address the above issues and further optimize the pursuit of fair value in higher education, the following solutions can be considered:

Provide financial assistance: By providing financial assistance such as scholarships, scholarships, and loan programs, help financially disadvantaged students enter higher education and reduce economic disparities.

Promote diversity and inclusivity: Educational institutions should actively promote diversity and inclusivity, eliminate discrimination and bias, and create a fair learning environment that benefits all students.

Provide career guidance and support: Provide students with career guidance and support, help them choose a suitable major, and provide them with employment opportunities and practical experience.

Strengthen information dissemination and transparency: Provide comprehensive information on admission requirements, application procedures, and scholarship opportunities, and ensure transparency of information to enable students to make informed decisions.

Strengthen social awareness and advocacy: educational institutions and society should strengthen awareness and advocacy of the fair value of higher education, and promote the realization of a fair, just and equal opportunity education system through policy reform and social action.

The implementation of these solutions will help optimize the pursuit of fair value in higher education, ensure that every student has equal and just educational opportunities, and achieve personal development and social progress.

Research scope

Research scope refers to the boundaries and limitations of a research project, outlining what aspects of a topic will be covered and what will not. It defines the specific objectives, research questions, and hypotheses that will guide the research process. The research scope is usually determined by the research problem, research goals, and research methodology. It helps to focus the research and ensure that the research findings are relevant and meaningful. The research scope may also include any constraints on the research, such as time, budget, and resources.

The research scope of this paper is the pursuit of equity values in higher education, with a focus on the measures taken by educational institutions and policy makers to eliminate inequality in education and ensure that every individual has equal access to quality education. The paper also explores different theories of equity and justice, including those proposed by John Rawls and Amartya Sen, and examines their relevance to the pursuit of equity in higher education. The research also considers the concept of differentiated justice and the principle of equal opportunities in the context of higher education. Finally, the paper discusses the importance of higher education as a shared societal resource and the need for equitable access to it.

Research conceptual framework

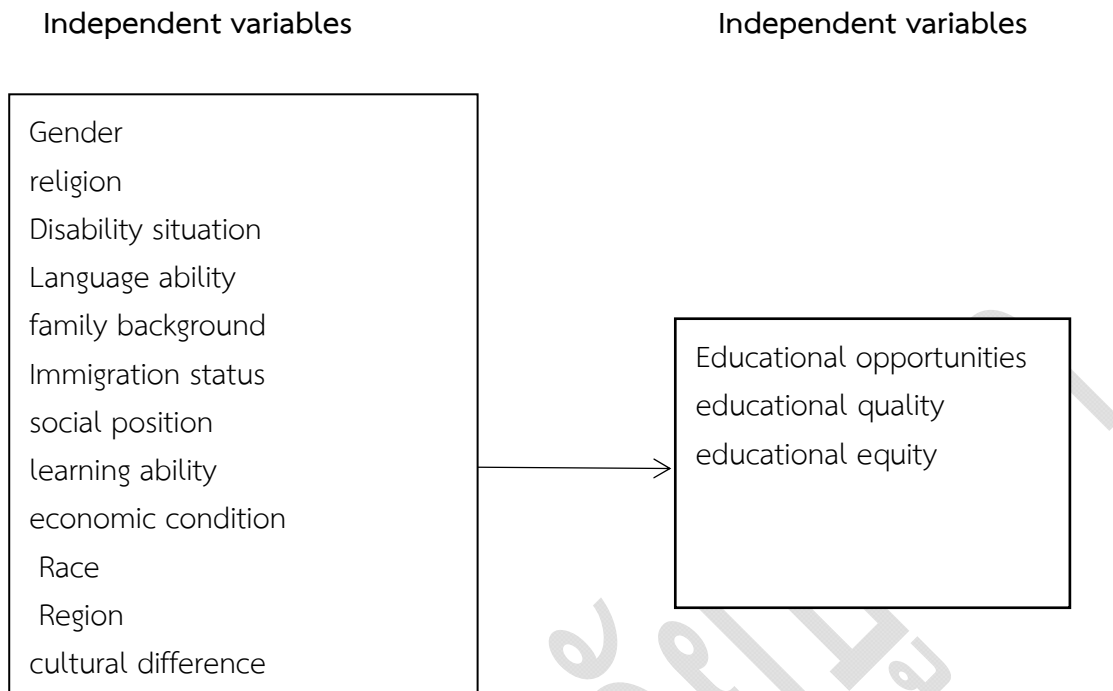

Figure 1 conceptual framework

Gender: Gender can have an impact on educational opportunities, quality, and equity. In some societies, gender inequality may lead to limitations on women's educational opportunities, such as a lack of equal access to educational resources. At the same time, gender bias and stereotypes may affect the quality and fairness of education, leading to discrimination and unequal treatment for women in education.

Religion: Religious beliefs and backgrounds may also have an impact on education. In some cases, the values of specific religions may have an impact on educational opportunities and content, such as limiting the right to education for specific genders or religious groups. In addition, educational institutions may be influenced by religious organizations, thereby affecting the quality and fairness of education.

Disability situation: An individual's physical or mental disability may have an impact on educational opportunities and equity. Disability may cause individuals to face obstacles in accessing educational opportunities, such as a lack of accessible facilities or appropriate support. In addition, educational institutions need to provide educational services that cater to the needs of people with disabilities to ensure the quality and fairness of education.

Language ability: Language ability may become a factor that affects educational opportunities and quality. For non native language students or non mainstream language students, language barriers may limit their access to equal educational opportunities and enjoyment of good educational quality. In addition, language differences may also lead to

difficulties in cultural exchange and understanding of educational content, affecting educational fairness.

Family background: An individual's family background, including their educational level, economic status, and socio-cultural background, may have a significant impact on education. Students from families with abundant educational resources and supportive backgrounds are usually more likely to have better educational opportunities and quality, while students from economically disadvantaged or disadvantaged backgrounds may face educational inequality.

Immigration status: An individual's immigration status may have an impact on educational opportunities and equity. Immigration status may lead to language barriers, cultural adaptation issues, and legal restrictions, thereby limiting educational opportunities and equity for immigrant students. In addition, immigrant students may face challenges of social identity and inclusivity, which have an impact on their education quality and equity.

Social status: An individual's social status and social identity may have an impact on education. Differences in social status may lead to inequality in educational opportunities, for example, students with lower socioeconomic status may face lack of resources and opportunities. In addition, social status may also affect the quality and fairness of education, for example, students with higher social status may enjoy better educational resources and treatment.

Learning ability: An individual's learning ability and learning style may have an impact on educational opportunities, quality, and equity. Differences in learning abilities may lead to challenges for individuals in accessing educational opportunities, such as students with special learning needs who may require additional support and resources. In addition, different learning methods may require educational institutions to provide differentiated teaching methods to ensure educational quality and fairness.

Economic situation: The economic situation of an individual or family may have a significant impact on education. Economic difficulties may result in individuals not being able to access sufficient educational resources and opportunities, thereby affecting educational opportunities and equity. In addition, economic conditions may also affect the quality of education that individuals can receive, such as the inability to pay for high-quality education.

Race: Race or ethnic background may have an impact on education. Racial inequality may lead to discrimination and restrictions on educational opportunities for specific races or ethnic groups. Racial differences may also affect the quality and fairness of education, such as unfair treatment of certain racial students due to cultural differences or biases.

Region: The geographical area where an individual is located may also have an impact on education. Developed regions typically have better educational resources and opportunities, while underdeveloped regions may face challenges of insufficient educational

resources and opportunities. Regional differences may also lead to differences in education quality and equity, such as between urban and rural areas.

Cultural differences: Cultural differences may have an impact on education. Students from different cultural backgrounds may face differences in language, values, and learning styles, which can affect educational opportunities and quality. In addition, cultural differences may also lead to issues of educational equity, such as specific cultural groups facing neglect or discrimination towards their cultural identity, which affects their access to equal educational opportunities and quality.

In summary, the existence and interaction of these factors may lead to differences and inequalities in educational opportunities, quality, and equity. In order to ensure universal and fair education, measures need to be taken to address the challenges posed by these factors, and appropriate support and resources need to be provided to ensure that every individual can access equal educational opportunities and enjoy good educational quality.

Hypothesis

1. The pursuit of fair value in higher education can be achieved by implementing policies and practices that promote equal access to educational resources, reduce socioeconomic disparities, and foster a culture of inclusivity and diversity.

2. By doing so, students from all backgrounds can have equal opportunities to succeed academically and professionally, and higher education institutions can contribute to the creation of a more just and equitable society.

Review literatureh

Educational equity theory

Education equity theory refers to the belief that every individual, regardless of their social or economic background, has the right to receive an equal education. This theory assumes that everyone has the potential to learn and succeed, but factors such as poverty, race, gender, and class can create barriers to achieving educational equity.

Education equity theory encompasses several key principles, including:

Access: Every individual should have equal access to educational resources, regardless of their background or socioeconomic status.

Opportunity: Every individual should have equal opportunities to succeed academically and professionally, regardless of their background or socioeconomic status.

Inclusion: Every individual should feel welcome and valued in the educational environment, regardless of their background or identity.

Diversity: Educational institutions should embrace diversity and provide a safe and supportive environment for individuals from all backgrounds.

Quality: All educational programs and institutions should provide high-quality education that meets the needs of all students, regardless of their background or socioeconomic status.

Education equity theory is an important framework for understanding the challenges facing education systems around the world and for developing strategies to promote greater equity and access for all students.

Theories of value

Value theory is a discipline that studies human values, value judgment, and its formation and evolution. It mainly discusses the source, structure and role of human values, studies the value orientation and ideology under different cultural, historical, social and individual backgrounds, and discusses the change and development trend of values. Value theory is not only an important part of philosophy, sociology, psychology and other disciplines, but also has an important influence on the progress and development of human society. Value theory originated from western philosophy. As early as in the ancient Greek period, Plato, Aristotle and other philosophers began to discuss human values and morals. Ethics (Aristotle, 4th century BCE): The ancient Greek philosopher Aristotle put forward the basis of the theory of value. He believed that happiness is the ultimate goal of life, and morality is a necessary condition to achieve this goal. With the evolution of The Times, from the end of the 19th century to the beginning of the 20th century, The German philosophers Marx and Engels put forward historical materialism, emphasizing that the ideology of human beings is determined by social and historical conditions. The distress of Democracy (Tocqueville, 1835): In this book, The French political philosopher Tocqueville proposed the thinking about equality and freedom. He believed that equality and freedom are crucial to the stability and development of a democratic system. Reason and Value (Rawls, 1982): American political philosopher rolls put forward the theory of justice, believing that the realization of social justice should meet two principles: the first is the freedom principle, that is, everyone should have a certain basic right to freedom; the second is the principle of difference, that is, social inequality is reasonable only when beneficial to the most unfortunate. At the beginning of the 20th century, the American philosopher James put forward the value theory of "will to belief", believing that the orientation of human behavior is determined by individual will and belief. Since then, the value theory has been developed and evolved continuously, forming a series of important theories and theories, such as functionalism, symbol exchange theory, postmodernism and so on. In China, in the early 20th century, studies on value theories appeared, such as Hu Shi's "value of human nature" and Yan Fu's "value of personality". With the development and change of Chinese society, Chinese values are also changing. Scholars have also carried out in-depth research and discussion on how to understand and understand Chinese values

Social equity theory

Social equity means that people enjoy fair and equal treatment and opportunities in terms of social and economic opportunities, power distribution and resource allocation. Equitable opportunities, emphasizing that everyone should have equal opportunities for education, employment, higher education and promotion, so as to realize their potential. Fair results, emphasizing that everyone should get the corresponding rewards and rewards according to their own work and contributions. Intergenerational fairness emphasizes the influence of the decisions and behaviors of the current generation on the future generation, and considers the interests and interests of the future generation. It emphasizes that everyone should receive the corresponding income according to their own work and contribution, and the gap between rich and poor should not be too large. Justice and equality emphasize that the society should pursue justice and equality and ensure that everyone can enjoy basic human rights and public services. Social contract theory emphasizes the existence of a contractual relationship between social members, which requires everyone to abide by the rules and obligations, and to contribute to the interests of the whole society.

Research methodology

empirical research method

empirical research method is a scientific research method based on experience and data to discover the relationships and laws between phenomena and verify research hypotheses. Empirical research methods usually use quantitative data collection methods, such as questionnaires, experiments and observations, to verify research hypotheses. It focuses on objectivity, reproducibility, and precision, and relies on statistical methods to verify the reliability of the results.

In the pursuit of fair value in higher education, empirical research methods can be used to collect and analyze relevant data, such as student enrollment and graduation rates, tuition fees and grants, to explore the realization of fair value in higher education and to verify research hypotheses.

Literature review method

The literature review approach is a research method for organizing, analyzing, and synthesizing already published academic literature in order to capture a comprehensive and in-depth understanding of a topic or field.

The literature review approach can be used in various types of studies, including both qualitative and quantitative studies. It can help researchers understand major research trends, controversies and gaps in the current field, and can also provide ideas and directions for future research.

In this study of the pursuit of equity value in higher education, the literature review approach is used to collect and analyze previously published studies on the value of equity in higher education. These documents include academic journals, books, policy documents and reports, etc. By analyzing this literature, researchers can gain a deeper understanding of the theory and practice of equity in higher education and provide the basis for their own research

Case study method

The case study method is a research approach that involves analyzing and studying a particular case or a small number of cases in depth to gain insights and understanding about a particular phenomenon or situation. This method involves gathering detailed and comprehensive data through various sources such as interviews, observations, and documents, and analyzing the data using various techniques such as content analysis, pattern recognition, and triangulation.

Case studies can be used in various fields such as psychology, sociology, business, education, and medicine, among others. This method is particularly useful when studying complex and dynamic situations that cannot be easily captured using traditional quantitative methods. Case studies allow researchers to examine the interplay of various factors and variables, and how they contribute to the outcome of a particular case.

The strengths of the case study method include the ability to generate rich and detailed data, the ability to study complex and dynamic situations, and the ability to explore multiple perspectives and contexts.

In the context of the pursuit of equity value in higher education, a case study approach may be useful in exploring specific institutions, programs, or policies that have been successful or unsuccessful in promoting equity value. By examining the experiences and perspectives of various stakeholders, including students, faculty, and administrators, researchers can gain insights into the factors that contribute to or hinder the pursuit of equity value in higher education.

Acknowledgements

We would like to express our sincere gratitude to everyone who contributed to the completion of this paper.

First and foremost, we would like to thank the participants of the survey, the students from our university, for their valuable time and feedback. Their participation was crucial in providing insights and data for our research.

We extend our appreciation to our university for providing us with the necessary resources and support throughout the data collection process. We are grateful for the

campus channels and official communication platforms that facilitated the invitation and engagement of participants.

We would also like to thank the faculty members and experts who provided guidance and insights during the research process. Their expertise and suggestions greatly contributed to the quality of this paper.

Furthermore, we would like to acknowledge the reviewers and editors for their valuable feedback and suggestions, which helped improve the clarity and coherence of the paper.

Lastly, we express our deepest gratitude to our families, friends, and colleagues for their understanding, encouragement, and support throughout this research endeavor.

Without the collective efforts and support of all these individuals and institutions, this paper would not have been possible. Thank you all for your contributions.

Reference

- Fraser, N. (1995). From redistribution to recognition? Dilemmas of justice in a "post-socialist" age. *New Left Review*, 1(212), 68-93.
- Rawls, J. (1971). *A theory of justice. Aristotle. (4th century BCE). Nicomachean Ethics.*
- Rawls, J. (1971). *A theory of justice.* Harvard University Press.
- Sen, A. (2009). *The idea of justice.* Harvard University Press.
- Sen, A. (1999). *Development as freedom.* Oxford University Press.
- Tocqueville, A. (1835). *Democracy in America.*
- Van Parijs, P. (1995). *Real freedom for all: What (if anything) can justify capitalism.* Oxford University Press.
- Walzer, M. (1983). *Spheres of justice: A defense of pluralism and equality.*
- Walzer, M. (1983). *Spheres of justice: A defense of pluralism and equality.* Basic books.
- Young, I. M. (1990). *Justice and the politics of difference.* Princeton University Press.

TOURISM INDUSTRY ECONOMIC RECOVERY STRATEGY AFTER COVID-19 (CASE STUDY OF COBAN BINANGUN TOURISM OBJECT)

Ramadhani Putra¹

Nur Magfirah Aesthetika²

Abstract

During the Covid-19 pandemic that has been taking place in Indonesia since 2020, it has caused huge losses to the tourism businesses. With the implementation of the Large-Scale Social Restrictions (PSBB) policy by the government, all community activities have come to a massive halt. This raises concerns for tourism businesses in Indonesia about how to keep their businesses afloat after the Covid-19 pandemic. One of the affected tourist attractions in Indonesia is the Coban Binangun waterfall tourist attraction. This study aims to find out how the survival strategy of the tourism business in order to survive during and after the Covid-19 pandemic, How the survival strategy that has been implemented by Coban Binangun tourist attractions during the pandemic and the extent of the effectiveness of these strategies and to find out what are the advantages and disadvantages of the strategies carried out by Coban Binangun tourist attractions. This research uses qualitative methods with a descriptive approach. The descriptive research method in this research report contains data quotations to illustrate the presentation of data for the report. The data comes from interviews, field notes, memos, and other official documents obtained through the interview and observation process. The data collection technique used by researchers is to collect data through an interview process in the field to obtain data about the research, while the resource person who provides data at the interview stage is the chief manager of the tourist attraction. The results of this study show that the strategy used by Coban Binangun tourist attraction is to do digital marketing, develop facilities at tourist attractions, increase accessibility of tourist objects, and partner with other institutions.

Keywords: Business strategy, Economic Recovery, tourism industry, Post Covid-19

Introduction

There are many Pros and Cons amongst the public against the New Normal policy set by the government to respond to the economic decline caused by the Covid-19 Pandemic, in its policy the government states that the public must be prepared to face the New Normal Era. One of them concerns the tourism industry sector which is hoped to be

¹ Communication Science Study Program, Faculty of Business, Law and Social Sciences, University of Muhammadiyah Sidoarjo

² Communication Study Program, University Muhammadiyah Sidoarjo

one of the largest foreign exchange contributors to the country. When the New Normal Era was enacted, the Indonesian government tried to rebuild the tourism industry economy which was almost paralyzed due to the impact of the Covid-19 pandemic. Based on the distribution of global data, in 2020 there were 43,766,712 positive cases, and as many as 1,163,459 people were confirmed dead in 219 countries. And in Indonesia alone, as many as 400,483 people were confirmed positive and as many as 13,612 were confirmed dead (Hidayat & Rahmini, 2022). The implementation of the Large-Scale Social Restrictions (PSBB) policy has caused restrictions on community activities, this has caused a considerable impact on the economy in the tourism sector, the tourism industry is one of the largest sectors that has been impacted from the Covid-19 pandemic, the Central Statistics Agency recorded the decrease in the number of tourist visits since January 2020 at 173 thousand tourists. The tourism sector is the second largest foreign exchange contributor to the country, the tourism industry can provide a multiplier effect on other industrial industries. The outbreak of the Covid-19 pandemic has had an impact on all activities globally, especially on tourism activities, the number of tourist visits dropped drastically in line with the implementation of the Large-Scale Restrictions (PSBB) policy. The decline in the number of tourist visits is a challenge for the tourism industry players to find strategies to return to their pre-pandemic state.

It is undeniable that the Covid-19 pandemic has weakened the world economy. Including Indonesia, the COVID-19 pandemic that occurred not only affected the social sector, education sector and economic sector but also the tourism sector. The existence of a massive social restriction policy (PSBB) and the closure of recreation places and entertainment venues aimed at suppressing the spread of Covid-19 have caused people's mobility to decrease, this has a considerable economic impact on the tourism sector. (Utami & Kafabih, 2021) The Central Statistics Agency (BPS) noted that cumulative foreign tourist visits to Indonesia during the January-November 2020 period only reached 3.89 million visits, lower than the same period in the previous year of 14.73 million foreign tourists or a sharp decrease of 73.60 percent. The number of foreign tourist's visits consists of foreign tourists who enter through the air gate amounting to 1.68 million visits, sea entrances 972.02 thousand visits, land entrances as many as 1.23 million visits. The number of foreign tourists in November 2020 reached 173.31 thousand visits. This figure is lower than the same period in 2019 of 1.28 million visits. The number of foreign tourist visits in November 2020 experienced a sharp decrease of 86.31 percent

One of the tourism industries affected by the Covid-19 pandemic in Indonesia is the Coban Binangun waterfall tourist attraction. Coban Binangun is one of the waterfall attractions located in Plintahan hamlet, Pandaan district, Pasuruan Regency, East Java. According to one of the managers of this waterfall it was first empowered and started functioning in 2019, various kinds of efforts continue to be made so that this tourist

attraction can develop, various economic activities and small-scale businesses also develop around this tourist attraction so that it can support the economy of the surrounding community. However, the Covid-19 pandemic has caused all tourism activities and other economic activities to be paralyzed. The lack of maintenance and development of Coban Binangun tourism object management during the Covid-19 pandemic has caused the attraction to be poorly maintained.

Tourism

According to (Hermawati, 2020) Tourism is defined as a trip made by a person or group of people within a certain period of time (temporarily) with the aim solely for recreational activities and not to make a living (Damanik & Weber, 2006). Tourism activities carried out are also intended to break away from routine work supported by facilities and services provided by local communities, fellow tourists, the Government, Local Government, and entrepreneurs or tourism actors (Law Number 10 of 2009 concerning Tourism).

Disaster recovery

Disasters are a phenomena or series of events that threaten the lives and livelihoods of the community, caused either by natural factors or non-natural factors or human factors resulting in human casualties, environmental damage, property losses, and psychological impacts (President of the Republic of Indonesia, 2007). Disasters themselves are grouped into three types, namely: natural disasters, non-natural disasters and social disasters. Based on this understanding, the Covid-19 pandemic is categorized as a non-natural disaster, this is supported by Presidential Decree Number 12 of 2020 which states Covid-19 as a non-natural disaster. "Considering that the World Health Organization (WHO) has declared COVID-19 as a Global Pandemic on March 11, 2020 and considering Law Number 4 of 1984 concerning Infectious Disease Outbreaks, a Presidential Decree on the Determination of Non-natural Disasters for the Spread of Coronavirus Disease 2019 (Covid-19) as a National Disaster" (Presidential Decree, 2020). Recovery is one of the four stages of disaster emergency response. Recovery is a stage of recovery of damage caused by disasters which has the aim of restoring conditions as before (Hidayat & Rahmini, 2022)

Survival Strategy

According to (Ismail Solihin 2012) the word strategy comes from the Greek "stratus" which means military and "ag" which means to lead. Strategy in context was originally defined as generalship or something done by generals in making plans to conquer and win wars. Strategy can also be interpreted as an outline of the direction to act in order to achieve predetermined goals, another definition of strategy is an action plan that will be

taken to achieve an advantage in a competition in the market or in effectiveness. In the strategy, a careful and effective action plan will be taken in activities (Yam, 2020: 16).

Objective(s)

Based on the description of the background of the problem described above, the formulation of the problem in this study is as follows:

1. What is the condition of Coban Binangun tourist attraction during the Covid-19 pandemic
2. What is the survival strategy that has been implemented by Coban Binangun tourist attraction during the pandemic and how effective is the level of effectiveness of the strategy
3. To find out what are the advantages and disadvantages of the strategy carried out by the Coban Binangun tourist attraction

Literature Review

Literature Review is part of exploring or reviewing previous research theories that are relevant to the problem being studied, which will then be used as reference material in the research process.

After exploring and reviewing, the author found several studies on post-pandemic tourism industry economic recovery strategies. Therefore, it can be used as a reference to conduct research related to the problem.

Based on research conducted by Riswan Hidayat and Noor Rahmini entitled "Tourism Sector Recovery Strategy in the New Normal Adaptation Era in *South Kalimantan*" The research aims to determine the state of South Kalimantan tourism during Covid-19 and the strategic plan of the South Kalimantan tourism office in the recovery of the tourism industry, identify the driving and inhibiting factors in the tourism recovery process and to determine the right strategy in recovery. Researchers used descriptive methods and SWOT analysis using 8 respondents. The results of the study showed that Covid-19 had an impact on the tourism sector, but in the first quarter of 2020, the Guru Sekumpul Haul event which was visited by millions of people realized that the number of visits reached 100%. The tourism office carries out several strategies to promote tourism, conducting events with health protocols, and providing support to destinations, industries, and tourism actors. In addition, the CHSE program is also implemented. (Hidayat & Rahmini, 2022)

Research conducted by Elsa Fiyani Rizki Amalia with the title "SURVIVAL STRATEGIES FOR TOURISM BUSINESS DURING THE COVID-19 PANDEMIC" the research used was field research conducted on Outbound Gondang Education Tourism (WEGO) Sugio District, Lamongan Regency in February-November 2021. Data collection methods include interviews,

observations, documentation. Qualitative data analysis techniques used include data reduction, data presentation, conclusion and verification. (Student et al., 2021)

One of the research journals by Alivia Rachmawati and Lutfi Alhazami with the title "Economic Recovery Strategy in Tourism in the New Normal Era of DKI Jakarta" The method used in this study is qualitative method. This research technique uses Research Library techniques to collect various information and data in depth through literature, books, notes, journals, and other sources. Efforts to recover the tourism economy in DKI Jakarta have encouraged the confidence of stakeholders, including tourism industry players, that the DKI Jakarta Provincial Government is committed to continuing the process. (Rachmawati & Alhazami, 2022)

Research journals by (Edy Sutrisno, 2021) with the title "POST-PANDEMIC ECONOMIC RECOVERY STRATEGY THROUGH THE MSME AND TOURISM SECTORS" This study aims to see the state of the world economy due to the pandemic, economic recovery strategies in the MSME and tourism sectors. The method used is qualitative descriptive using the approach of content analysis techniques and literature studies. Based on the results of this study, there are several countries that provide salary subsidies to workers, encourage the development of innovation, loan relaxation and digitalization in both MSMEs and tourism. Meanwhile, Indonesia's economic recovery strategy in the MSME sector is: providing assistance to business actors, providing tax incentives, relaxing and restructuring credit, expanding working capital financing, product support, and e-learning training. Then the economic recovery strategy in the field of tourism, tourism product development, tourist destination development, tourism human resource development, tourism institutional development, and tourism infrastructure management.

Methods

This research uses qualitative methods with a descriptive approach. The descriptive research method in this research report contains data quotations to give an overview of the presentation of data to give an idea of the presentation of the report data. The data comes from interviews, field notes, memos, and other official documents obtained through the interview and observation process at the location of the Coban Binangun tourist attraction. The data collection technique used by researchers is to collect data through an interview process in the field to obtain data on research on the economic recovery strategy of the tourism industry after the Covid-19 pandemic, while the resource person who provided data at the interview stage was the head of the tourism site manager.

Result

Conditions of Coban Binangun tourist attractions during the pandemic

The Covid-19 pandemic has had many impacts on the economic sector in Indonesia, one of which is the tourism economic sector, before the Covid-19 pandemic the Coban Binangun tourist attraction was always crowded with visitors. Based on data taken through the interview process, Coban Binangun tourist attractions can get 200 tourist visits a day, but this figure has changed by 100% since the implementation of the lockdown policy by the government. This is because during the lockdown period, the management completely closed the tourist attraction, causing no visits. Based on observations and interviews, it can be seen that the state of Coban Binangun tourist attraction during the Covid-19 pandemic is as follows:

Tourist attraction revenue decreased

Revenue is the result of the sale of a product, either goods or services. The income of tourist attractions is certainly obtained from visitors, but due to the Covid-19 pandemic, many of the Perawitasa actors have experienced a decrease in income due to the absence of visitors and the need to close tourist attractions. As conveyed by one of the managers of Coban Binangun tourist attraction, he said the income of Coban Binangun tourist attraction decreased by 100%, this was due to the closure of Coban Binangun tourist attraction, the income of Coban Binangun tourist attraction itself came from the sale of entrance tickets and parking tickets

Attraction survival strategies

Many losses were felt by several economic sectors during the Covid-19 pandemic entered Indonesia, one of which was the tourism sector as felt by the Coban Binangun tourist attraction, which required tourism object managers to compile and prepare strategies so that tourist attractions could survive in the midst of a pandemic and could increase the number of tourist visits again after the Covid-19 pandemic, several strategies to survive during the Covid-19 pandemic were carried out by the manager of Coban Binangun tourist attraction are as follows:

Digital marketing

During the pandemic, the management of Coban Binangun tourist attraction continues to do digital marketing through their social media. As one of the attraction managers said, during the pandemic they continue to promote their attractions through social media such as Instagram, TikTok and YouTube. This is done by the manager as an effort to maintain the tourism economy during the pandemic

Development of tourist attraction facilities

The implementation of the lockdown policy which lasted for almost 2 years, can be used well by tourist attraction managers, this moment is used to develop and improve the facilities available at tourist attractions, as one of their attraction managers said they

repaired some damaged facilities and added some facilities such as adding several photo spots for tourists. Adding a therapeutic fish pond, repairing bridge access that was almost damaged, and adding several places to wash hands. This was done in order to welcome tourist visits later after the lockdown period ends.

Improved accessibility of attractions

During the pandemic, the tourism object management also remapped road access to the location of the attraction, remapping access to the location of the attraction on Google Maps needs to be done as an effort to improve the quality of service and also as a form of preparation in welcoming the arrival of tourists later after the pandemic period.

Partnering with University of Muhammadiyah Sidoarjo

Coban Binangun tourist attraction first began to be managed and developed in 2019, then during the pandemic period which began in 2020 this tourist attraction collaborated with the University of Muhammadiyah Sidoarjo. Various efforts continue to be made to develop this tourist attraction during the pandemic. Of course this has a *Multiplier* impact when the tourist attraction experiences an increase in the number of visits, the community around this tourist attraction also feels the impact of economic development which can support the economy of the community around the tourist attraction environment.

Discussion

Plintahan Village is a village with a highland area with an altitude of 1500 meters above sea level, longitude coordinates 112.681703 and latitude coordinates 7.661665 with an area of 506,660 hectares and has abundant resources and has abundant natural resources including rivers, water sources, waterfalls and diverse agricultural land (Rachmawati & Alhazami, 2022) Based on the results of observations conducted by researchers, several efforts and strategies that have been used by Coban Binangun tourism object managers during the Covid-19 pandemic include improving and developing facilities in tourist attraction areas, *Digital Marketing*, increasing accessibility to tourist attraction locations, and collaborating with Muhammadiyah Sidoarjo University.

The first strategy is a digital marketing strategy, from this strategy the advantages possessed are the delivery of unlimited and fast information, that can adjust the promotion model according to the target, easily conveyed to the public because all activities always utilize digital media, and can be used continuously as long as they still have files and media that will be used as a means of promotion. The disadvantage of a digital marketing strategy is that it can be imitated by competitors, if it gets a negative reaction from visitors, the good impression of tourist attractions will decrease, and if the promotion is not attractive it will not be glimpsed by visitors.

The second strategy is the development of facilities, in this second strategy the advantages possessed are the development of existing facilities at tourist attractions that can

be a new attraction for tourists later and also with the development of available facilities this is also a means of improving services provided by tourist attraction managers. The shortcomings of this strategy are that the improvement and renewal activities carried out by tourism object managers will certainly incur costs, but this deficiency can be minimized in collaboration with the University of Muhammadiyah Sidoarjo,

The third strategy is to increase accessibility to the location of tourist attractions, during the pandemic period assisted by the Real Work Lecture (KKN) group of Muhammadiyah Sidoarjo University tourism object managers remapping access to tourist attraction locations on the *Google Maps platform*, the advantage of this strategy is that it can make it easier for tourists to access the road to the location of the attraction later after the pandemic period has passed. This increase in accessibility is also one of the means in developing the quality of services provided by tourist attraction managers

The fourth strategy is to cooperate between the management and the University of Muhammadiyah Sidoarjo, by collaborating with tourism object managers they can easily apply the strategies that have been prepared before.

According to Hermawan Kertajaya, strategies that can be used by tourism players to survive during the Covid-19 pandemic are by implementing three strategies in the form of SPA (surviving/servicing, preparing, and actualizing). Coban Binangun tourist attraction can be said to have implemented the SPA strategy (surviving/servicing, preparing, and actualizing) when tourist attractions experience a very drastic decline in tourist attractions still survive or survive as said by Hermawan Kertajaya, when the condition of tourist attractions is down, tourist attractions should still survive. The form of applying the *surviving* strategy during the pandemic is to cut employee wages, as said by one of the tourist attraction managers during the pandemic The tourist attraction manager cut employee wages by 50% from normal wages (Rp.250,000), not only by cutting employee wages, other efforts such as promotion through social media are still being carried out as an effort to increase numbers of tourist visits after the pandemic.

The next stage is preparation (*Preparing*) where tourism object managers are asked to make preparations before tourist attractions reopen after the Covid-19 pandemic. Coban Binangun tourist attraction makes preparations in the form of providing hand washing places at several points in the tourist attraction area, always implementing 3M as a form of implementation of government policies in facing the *New Normal*.

The last stage carried out is *actualizing* or realizing all forms of strategies that have been prepared during the closure of tourist attractions, in this process the manager of the Coban Binangun tourist attraction is greatly helped by the existence of a Real Work Lecture (KKN) group team from the University of Muhammadiyah Sidoarjo, work such as facility development, increasing accessibility and promotion through social media is helped by the KKN group team from the University of Muhammadiyah Sidoarjo.

Recommendation

Based on the research that has been done, researchers added several suggestions as material for consideration and the process of further development. Some of the suggestions in question are as follows:

1. Marketing through digital media should be further developed, considering the development of technology that continues to grow, marketing / promotion through digital media such as Tik-Tok, youtube, Instagram and other digital media must also continue to be developed to keep abreast of technological developments. Likewise, the content contained should be given more attention, this needs to be done as an effort to increase the number of tourist visits.

2. Improving existing facilities at tourist attractions should also continue, this needs to be done as an effort to improve the quality of service and also the application of the concept of sapta pecharma. Sapta pesona itself consists of seven elements, namely safe, orderly, clean, cool, beautiful, friendly, and memories. In this case, sapta pesona must be realized as an effort to attract tourists to visit these tourist attractions.

References

- Edy Sutrisno. (2021). Strategi Pemulihan Ekonomi Pasca Pandemi Melalui Sektor Umkm dan Pariwisata. *Jurnal Lemhannas RI*, 9(1), 167–185. <https://doi.org/10.55960/jlri.v9i1.385>
- Hermawati, P. R. (2020). Komponen Kepariwisata dan Pengembangan Community Based Tourism Di Desa Wisata Nglanggeran. *Pariwisata*, 7(1), 31–43.
- Hidayat, R., & Rahmini, N. (2022). *Strategi Pemulihan Sektor Pariwisata Pada Era Adaptasi Kebiasaan Baru (New Normal) di Kalimantan Selatan*. 5(2), 129–141.
- Rachmawati, A., & Alhazami, L. (2022). Strategi Pemulihan Ekonomi Pada Bidang Pariwisata di Era New Normal DKI Jakarta Prodi Manajemen Sekolah Tinggi Ilmu Ekonomi Media Nusantara Citra. *Jurnal Bisnisan: Riset Bisnis Dan Manajemen*, 4(1), 1–19. <http://bisnisan.nusaputra.ac.id>
- Student, M. T., Kumar, R. R., Ommets, R. E. C., Prajapati, A., Blockchain, T.-A., Ml, A. I., Randive, P. S. N., Chaudhari, S., Barde, S., Devices, E., Mittal, S., Schmidt, M. W. M., Id, S. N. A., PREISER, W. F. E., OSTROFF, E., Choudhary, R., Bit-cell, M., In, S. S., Fullfillment, P., ... Fellowship, W. (2021). No 主観的健康感を中心とした在宅高齢者における健康関連指標に関する共分散構造分析 Title. *Frontiers in Neuroscience*, 14(1), 1-13.

Transformation Of Digital Culture in The Aspect of Education During the Covid-19 Pandemic

Annisa Febrianti¹

Nur Maghfirah A.²

Abstract

There was pressure to use digital information during the Covid-19 pandemic to maintain the effectiveness of educational activities. Digital media continues to develop to meet the needs of distance learning in both formal and non-formal education environments. As a result, they gradually develop a culture of social behavior and get used to online learning. The purpose of this study is to examine digital culture in relation to the growth of qualified educational media and digital literacy. The strategy used is a narrative-based literature review. The results of the study show that the use of digital media has changed the culture of society. Learning activities can now be done virtually, not in person. The introduction of digital media has changed the education system.

Keywords: Community culture, Digital contents, Digital media, Education, Literacy

Introduction

One of the industries affected by the Covid-19 outbreak is education. To break the chain of transmission of the virus during a pandemic, various educational institutions have been forced to create distance learning systems. This face-to-face restriction is necessary to provide safe education services because the Covid 19 virus spreads more quickly in closed spaces. Globally, there are stay at home orders, and some countries are even imposing lockdown systems. (Sugiono, 2021). In-person engagement spreads disease, forcing people to study or work online. As a result of entering the Industrial 4.0 era, digital transformation no longer occurs gradually and slowly; rather it must be done to stop the further spread of the Covid-19 pandemic. Indonesian people still have low interest in literacy. Fake news and hate speech, especially in politics, can be seen. This could pose a risk, cause commotion, or disrupt national stability. Such unfavorable information can undermine unity, impede the democratic movement, and impede public awareness (Rochadiani et al., 2020). Digital literacy is thus urgently needed at all levels of society as a defense against dangers, disturbances and challenges that threaten national stability. We need to be vigilant because the Covid-19 outbreak, and its variants are spreading. During the pandemic, technology is widely used. But

¹ Communication Science Study Program, Faculty of Business, Law and Social Sciences, University of Muhammadiyah Sidoarjo.

² Communication Study Program, Universitas Muhammadiyah Sidoarjo.

it requires good handling. This will become a problem if not controlled as there will be some negative effects. With the help of digital transformation, people will be able to use computer and internet technology to access information, enabling them to receive, manage and process information from various digital media in a more analytical, critical and reflective manner and use it to fulfill their learning objectives in using it to achieve targets optimal learning process (Rahardaya & Irwansyah, 2021). Currently, the development of digital media in the form of books packaged in audiovisual form attracts more attention to increase interest in literacy and besides providing more attractiveness, ease of access is also very influential (Yasid, 2020). Furthermore, so that it is easier for the public to understand what the content of the message or knowledge material is to be conveyed. For learning to continue even if it is not carried out face-to-face, all aspects of digital media must ultimately be used without disrupting communication between instructors and students. The ability to access digital media, such as communication tools, internet networks, and other digital media, is known as digital literacy. The benefits of Digital Literacy for Society and the Education Sector are to improve people's lives in various ways during the Covid-19 Pandemic (Ningsih et al., 2021). Because social media also serves as one of the main platforms for education. This shows that apart from being a means of entertainment, social media can also be used as a source of different knowledge on various topics, such as learning or literacy (Sampurno et al., 2020). These advantages include individual insight can be increased through activities that can access information and increase understanding through digital media and increase the potential to think critically (Sunarmintyastuti, Hanggono Arie P, Aster Pujaning A, 2022) and improve individual verbal ability. Digital literacy can increase individual focus and concentration and increase individual abilities in reading, composing sentences and writing information.

Objective(s)

This study aims to analyze the role of digital media in the phenomenon of increasing educational media and optimal digital literacy.

Review of literature

Judging from the data that is the source of this research is how digital content can become a media that plays a role in increasing the potential of digital education and literacy. Table 1 which consists of the literature which is the source of data in writing this article:

Name (year)	Election Urgency
(Sugiono, 2021)	This article examines how podcasts are used as digital media in increasing literacy education and interest. Podcasts are teaching materials that replace conventional

	<p>class forms but what are the patterns of students consuming their educational content. Podcast content can range from material about learning languages to material about the basics of journalism that are on-demand so that everyone can access the content freely.</p>
(Rochadiani et al., 2020)	<p>This article examines efforts to increase digital literacy in Indonesian society. Digital content related to digital literacy can be created and published online through social media platforms such as YouTube, Spotify, and others so that it can be accessed by anyone. Digital Literacy online seminars can increase understanding of digital literacy, raise awareness of the level of digital literacy of Indonesian people, and facilitate motivation to be involved in efforts to increase digital literacy of Indonesian people.</p>
(Sunarmintyastuti, Hanggono Arie P, Aster Pujaning A, 2022)	<p>This article examines how the role of digital literacy in online learning includes several types of literacy, such as information literacy, computer literacy, media literacy, communication literacy, visual literacy, and technology literacy. In general, digital literacy has 6 abilities that must be considered, namely the ability to master digital visual images, reproduction literacy, branching literacy, processing digital information, social-emotional literacy, and the ability to ignore irrelevant information.</p>
(Sampurno et al., 2020)	<p>This article examines how the media influences society and by involving mass media communication. To fully understand the influence of social media on society, it is necessary to remember that technology is material culture. In this process must classify the users of the technology, who suit and</p>

	<p>adapt the technology rather than adopt it, and thereby modify it and produce it in a process of continuous interaction between technological production and social use. The dissemination of information related to COVID-19 using systems such as online through social media have invested in building their own spheres, where they can establish themselves as educational agents and health agents. Users can directly inform the public about matters related to COVID-19 on social media platforms interactively.</p>
--	---

Methods

The method used is a qualitative method with a narrative literature review approach. The aim of this method is to assist researchers in obtaining an up-to-date and structured overview of the literature covering a specific area and reviewing the added value. The purpose of the literature study is to collect data and analyze various literatures that have relevant topics (Arianto, 2021). The analysis will be divided into categories relevant to digital culture so that the writing system is clearer.

Results

It will take some time for the benefits of the internet to be fully realized for society. Due to its technological advances, the internet has significantly influenced human behavior. Patterns of people's lives, relationships, and learning have changed as a result of advances in information and communication technology and developments in globalization. Unfortunately, the globalization of culture and the movement of cultural processes is growing all over the world, but these advantages can also be considered as disadvantages. In addition, the ease of accessing digital media has the potential to encourage the birth of a new culture.

The practice of creating digital learning content during the Covid-19 outbreak gave rise to several concepts. First, creating video or audio-visual content may be a unique way to assess abilities and increase student understanding of subject matter. This initial concept then developed into a new culture in the learning system when the Covid-19 outbreak was over. Second, apart from being a recipient of information, students can also act as a maker. Anyone who wants to produce digital content can do it more easily and without financial or geographical restrictions due to features offered by mobile phones. The following is an analysis of the literature which has been divided into three aspects:

a) Production of Digital Content for Educational Media

The use of digital audio or video-based digital content media is considered to be an alternative in the world of education, for example, podcasts or videos. The concept of learning with digital media can increase interest in interaction and participation. Students or students can freely listen to various kinds of lessons wherever they are without any distance restrictions. Ease of access and low production costs in creating digital content are considered capable of shifting manual-based learning materials or print media such as books. It is important to keep in mind that technology is a form of material culture in order to comprehend the impact social media has on society. Based on the ideas, beliefs, interests, and expertise of its producers—both the original and later producers—this culture is created through social processes within specific institutional frameworks. In this process, users of technology should be divided into suitable groups and adapt it rather than embrace it, since this will lead to their altering and generating it in a process of ongoing interaction between technological creation and social usage. In this light, society must consider the COVID-19 pandemic in connection with both the general alteration of the social structure and the cultural aspects of the social structure (Sampurno et al., 2020). Social media platforms have invested in creating their own realms where they may position themselves as educational agents to disseminate educational information such as learning materials via online technologies. Social media not only contains a lot of information, but also requires its users to have a mature mind. It can be said that the media is a strong factor in creating material in the form of digital content during the COVID-19 outbreak because of its significant influence on the socialization process and people's behavior. The media is a powerful tool for democratic institutions in influencing public opinion, especially in the field of education related to the COVID-19 outbreak. Due to the pervasiveness of social media and close ties to the people, commerce among the country's residents has become a way of life. In general, in Indonesia, the media and education can shape and educate people how to behave in certain circumstances. Simply put, education is a major contribution to society which can help develop individuals who are more adaptable and willing to live in their environment with all their limitations during COVID-19, at least by building patterns of behavior in the surrounding environment. Digital content production is also able to improve one's skills and increase understanding in receiving material because digital content can be packaged in an attractive way. Changes in the pattern of learning activities which are usually face-to-face or face-to-face, switching the system to online and utilizing various social media such as WhatsApp, Email, to the Tik Tok application. Various convenient facilities such as smartphones make it easy for anyone to create digital content without any financial restrictions (Yanuarita & Haryati, 2021).

b) Consumption of Digital Content for Educational Media

In general, a number of factors can be used to determine consumption patterns of digital content in relation to education, starting with the type of media used, the time, location,

or method of hearing the message (Yuniarto & Yudha, 2021). Digital content is easier to access and absorb than learning material that must be viewed conventionally, which is one of the reasons why it can be used alongside other activities. According to (Sugiono, 2021), one of the effective learning media during a pandemic is audio-visual-based digital material.

During a pandemic, studying sociology was beneficial because 92.3% of respondents said they understood the information presented in digital materials and his study found that 62% of trainees listen frequently, with most participants stating that podcast material is of high value in terms of education, accessibility, and time efficiency. Using podcasts is more effective than not using them in terms of helping students learn certain subjects. Because podcasts are basically digital information that can be accessed anywhere, the concept is a contemporary approach to achieving an optimal level of education and this learning method is said to be more effective and efficient. The capabilities of digital technology have the power to develop skills into habits that make everyday life easier. In this case, access to literacy information through digital technology has changed people's learning patterns to become more flexible and available at any time. In the end, the concept of the e-learning method includes not only conventional class formats but also how students consume the material they get. Listening to or watching material through digital content has developed a new habit. It is feared that there will be an increased risk of eye injury related to distance learning activities through gadgets. Habits in this e-learning based learning method can not only be formed during distance learning, and this method is highly effective for the long term or even after the pandemic is over.

c) Changes in Community Culture into the Digital Age

Utilization of educational digital content has relevance to the concept of digital culture due to the influence of globalization. Over time, conventional media will be replaced by digitalization. During the Covid-19 Pandemic, people were guided to be able to do work remotely using audiovisual digital media (Rahardaya & Irwansyah, 2021). People are becoming more dependent on social media in their daily lives because of the Covid-19 outbreak because the use of social media is now closely related to people. This shows that along with the increasingly widespread penetration of internet networks to various corners of Indonesia, digital culture was born because of the widespread use of social media. Thus, the function of social media has a significant impact on the development of increasingly widespread digital culture (Arianto, 2021). However, the many negative impacts are mainly caused by low public awareness of digital literacy. This has the implication that to deal with the rapid changes in digital culture, it is still necessary to improve several programs, one of which is digital literacy. This is done to help individuals quickly adjust to digital culture and spoil useful aspects of everyday life. This suggests that higher digital literacy capabilities must be strengthened now and adaptability with digital media based on a culture of reading and critical thinking from several relevant perspectives. Traditional culture has been transformed by digital culture,

which is also driving new kinds of artistic expression and providing new angles for cross-cultural relationships. Utilization and capacity building to increase public awareness of digital issues is part of the digital transformation process. Digital transformation stages are when certain digital products use digital processes to promote innovation and creativity. However, digital transformation does not only support traditional techniques used so far but is also part of the change process that occurs. In other words, the digital transition has inspired ideas and shaped efficiency, which is certainly beneficial in various aspects of life. The use of the internet by both public and government institutions as well as by individuals makes the digitization process even more real. Especially in the education sector, this increase continues to increase. The public is starting to realize how important it is to use the internet. Conversely, corporate actors increasingly perceive the use of information technology in the context of education as an effort to increase prospects for improving education and digital literacy.

The use of information technology has undoubtedly produced a number of useful breakthroughs in the future. By making it easier for the public to access information services regarding educational resources, a more contemporary and organized culture is developed. The Covid-19 epidemic has resulted in unanticipated, spontaneous cultural shifts in society. This indicates that the Covid-19 epidemic has altered a number of social and cultural norms, which influences how individuals think and behave in daily life. This development will signal the quickening of society's transition to a digital one, which will progress many facets of daily life. And when the pandemic is over, it is considered that the system will still be the medium used to disseminate and obtain information. Because the conditions during the pandemic pushed for digital transformation.

Discussion

The main idea of this research is that the use of digital media caused by the Covid-19 pandemic has created its own digital culture for teachers and students. Learning activities have changed because of the use of digital content, making it possible to produce more optimal learning activities at low costs that are easily accessible and consumed by students. The many advantages in these fields ultimately help students form a new culture so that learning is no longer limited to face-to-face systems but can be done anywhere, even in a more private place.

Formal learning materials gradually began to develop through digital media, including social media thus allowing information to spread faster than it should. Digital material on social media will eventually replace public interest in print media as a source of knowledge (Made et al., 2022). Due to the increased consumption of digital content during the pandemic, digital culture has continued to evolve. Since the pandemic, online education has become a vital component of people's lifestyles and has inspired new information-seeking activities.

Recommendation

Digital literacy is closely related to today's increasingly diverse technologies. Various information and communication systems in this fast industrial era pose a challenge to their users to be able to use the internet, especially social media wisely. Viewed from various perspectives, the existence of digital media can assist and assist the community in exercising control over themselves when using social media. Adults who are near early childhood who are familiar with social media are advised to monitor and filter various incoming data by not taking it for granted.

With the development of various technologies today, a variety of digital content appears that is easy to access for social media users from various information and communication systems to take advantage of the internet, especially social media which is growing rapidly in this fast-paced industrial era. Adults who have mature minds should monitor and filter various incoming information by not taking it for granted for minors. Further research should be able to analyze more deeply the challenges of using digital educational media during the Covid-19 pandemic, which could be a good topic for research.

The Benefits of Digital Literacy for Society and the Education Sector During the Covid-19 Pandemic.

Digital literacy has brought many benefits to people's lives, namely being able to add individual insight, improving individual ability to be more critical in thinking and understanding information and an increased mastery of the language of the various information read and improve individual verbal ability. Digital literacy can increase individual focus and concentration. It can increase individual abilities in reading, composing sentences and writing information. Building the character of digital literacy for students is indeed especially important and not easy, this can be seen from the phenomena that are happening now and the challenges facing the future are increasingly complex. Ease of internet access can change all the behavior or character of students because it has a real impact. The role of parents is very important, and it is also important to provide assistance to children in learning activities that use an internet connection and also how to behave properly and safely in cyberspace. Sometimes parents are fooled by children's behavior, it is possible for children to act on behalf of the interests of the teaching and learning process to get smartphone facilities and internet network data even though when it is fulfilled it is not in accordance with what is the hope of parents, but playing online games and so on, and this is what is not if you want it to happen to students, parents need to take a role by equating the agreement between children and parents in using the internet network. It is important for every family to provide their children with an understanding of the character of cultivating good emotional intelligence so that children are not easily influenced by things that are not good. Family and school is a particularly important education, so the family must be able to equip the values of noble character, tolerance, wisdom and decency in surfing in cyberspace. If students already have

good digital literacy characters regarding politeness, noble character, then they do not need to worry anymore about using social media.

References

- Arianto, B. (2021). Pandemi Covid-19 dan Transformasi Budaya Digital di Indonesia. *Titian: Jurnal Ilmu Humaniora*, 5(2), 233–250.
- Made, D., Ni Kadek Devi Kalfika Anggria Wardani, & A.A. Ngr Eddy Supriyadinata Gorda. (2022). Edukasi Penggunaan Digital Marketing Bagi UMKM di Pasar Kumbasari. *Jurnal Pengabdian UntukMu NegeRI*, 6(1), 110–116. <https://doi.org/10.37859/jpumri.v6i1.3426>
- Ningsih, I. W., Widodo, A., & Asrin, A. (2021). Urgensi kompetensi literasi digital dalam pembelajaran pada masa pandemi Covid-19. *Jurnal Inovasi Teknologi Pendidikan*, 8(2), 132–139. <https://doi.org/10.21831/jitp.v8i1.35912>
- Rahardaya, A. K., & Irwansyah, I. (2021). Studi Literatur Penggunaan Media Sosial Tiktok Sebagai Sarana Literasi Digital Pada Masa Pandemi Covid-19. *Jurnal Teknologi Dan Sistem Informasi Bisnis*, 3(2), 308–319. <https://doi.org/10.47233/jteksis.v3i2.248>
- Rochadiani, T. H., Santoso, H., & Dazki, E. (2020). *Rochadiani*, 2020. 1.
- Sampurno, M. B. T., Kusumandyoko, T. C., & Islam, M. A. (2020). Budaya Media Sosial, Edukasi Masyarakat, dan Pandemi COVID-19. *SALAM: Jurnal Sosial Dan Budaya Syar-I*, 7(5). <https://doi.org/10.15408/sjsbs.v7i5.15210>
- Sugiono, S. (2021). Podcast: Budaya Digital Dalam Aspek Edukasi Selama Pandemi Covid-19. *Diakom: Jurnal Media Dan Komunikasi*, 4(2), 108–118. <https://doi.org/10.17933/diakom.v4i2.256>
- Sunarmintyastuti, Hanggono Arie P, Aster Pujaning A, S. W. (2022). Peran Literasi Digital dalam Pembelajaran Daring Selama Pandemi Covid-19. *Jurnal Ilmiah Wahana Pendidikan* <https://Jurnal.Unibrah.Ac.Id/Index.Php/JIWP>, 8(6), 32–36. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6420786>
- Yanuarita, H. A., & Haryati, S. (2021). Pengaruh Covid-19 Terhadap Kondisi Sosial Budaya Di Kota Malang Dan Konsep Strategis Dalam Penanganannya. *Jurnal Ilmiah Widya Sosiopolitika*, 2(2), 58. <https://doi.org/10.24843/jiwsp.2020.v02.i02.p01>
- Yasid, A. (2020). Strategi Pembelajaran Berbasis Karakter Literasi Digital Menghadapi Pandemi Covid-19. *Prosiding Seminar Nasional Pendidikan Biplogi., September*, 52–56. <http://research-report.umm.ac.id/index.php/psnpb/article/view/3647>
- Yuniarto, B., & Yudha, R. P. (2021). Literasi Digital Sebagai Penguatan Pendidikan Karakter Menuju Era Society 5.0. *Edueksos*: *Jurnal Pendidikan Sosial & Ekonomi*, 10(2), 176–194. <https://doi.org/10.24235/edueksos.v10i2.8096>

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

List of peer reviewers

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความในการประชุมวิชาการ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 16

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ตันโพธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พิณพวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต มุกดาใส	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐวิทย์ สิทธิศิริอรอด	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชไมพร กาญจนกิจสกุล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ธัชพงศ์ เศรษฐบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยเสนอ ตริวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รองศาสตราจารย์ ดร.พรรรัตน์ แสงคงหาญ	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศรีสุกใส	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลยศรีน	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สายวรุณ สุนทรโรทก	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ อมรวณิชศักดิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดวงพร คำบุญวัฒน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ เอกธิดา เสริมทอง	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกาญจน์ เสน่ห์ นมะหุด	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรชนก สนิทวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวิภา ก้องกุล	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญจนวลัย นนทแก้ว แพร์รี่	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษสุดา บุรณพันธ์ศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขจิตา ศรีพุ่ม	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ใจมโน	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตภา สารพัฒน์ก ไชยปัญญา	มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ขุนศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ สกกุลศรีประเสริฐ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ โพธิ์พุกพานันท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตติยา เทพพิทักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรุตม์ หมั่นวงศ์เทพ	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ บุญเพียรผล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิษฐา หรุ่นเกษม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด หนูอ้อม	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอวีร์ ยีหมะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ เถิดโฉม	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรียา รินรัตน์การ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ฑีฆประเสริฐกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.मारศรี สอทิพย์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวัต แสงสุริยงค์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรา สุยะรา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันนร จะนู	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฤชากุล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศรี ชัยวณิชยา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา เปลียนรุ่ง	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธนิภา ศรีไสย์	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียา สัมจันทร์	มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา เตชะธีระปรีดา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสรา ศิริมณีรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชดา ร่มไทรย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประรณนา ศิริสานต์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีดา เมธีภาคยางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพรัชช์ จันทรงาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สยาม ภัทรานุประวัติ

ดร.กฤษฎา วรพิน

ดร.จรรุวรรณ หัตถผลสุ

ดร.จุมพฏ บริราช

ดร.ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร

ดร.พรธาดา สุวัธนวิช

ดร.ภาณุฤทธิ์ สารสมบัติ

ดร.วรรษยา ทองแสน

ดร.ศิริทัศน์ เขตตานุรักษ์

ดร.สมศรี ศิริไหวประพันธ์

ดร.สุชัยญา สายชนะ

ดร.สุพัตรา ท.เพียรเจริญ

ดร.เสาวรส มนต์วิเศษ

ดร.อัครพงษ์ เพ็ชรพูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาเขตศรีราชา

มหาวิทยาลัยนเรศวร

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ
ในการประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับนานาชาติครั้งที่ 3

ศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากรดี คำยา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.บุหงา ชัยสุวรรณ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ ประจักษ์เนตร	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงรจิริระ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ นักรบ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิวิทย์ วงษ์มณฑา	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อ่างสินถาวร	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.อภิศักดิ์ ภูพิพัฒน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมเดือน โพธิสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงษ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนวล คณานุกูล	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ทองสุขแก้ง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวรดา พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล แจ้งอักษร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เด่นชัย ปราบจันดี	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงทอง สรประเสริฐ	มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล สุรนครศรีรินทร์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนดล ภูสีฤทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญ์ศรม์ ชิดไธสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรุตม์ หมั่นนงษ์เทพ	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ บุญจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษยากร ตีระพฤติกุลชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา นัคเร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ แสงแก้ว	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณพิลาศ กุลดิลก	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ รุจิรานุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัศเบศวัฒน์ เวชวิริยะสกุล	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัสรา พงษ์สุขเวชกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธี พันธุ์วาท	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนะชัย รัตนเศรษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งทิวา กองสอน	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ อุ๋นจิตร	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรพร สุพจน์ธรรมจารี	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย ลายเสมา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ จำนงค์สาร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัสวดี ราชกุลชัย	มหาวิทยาลัยสยาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสวัตรี ฦ กลาง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรธธิกา พังงา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุษา หนองตรุด	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี จันทร์เสมอ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัชรพงษ์ แจ้งประจักษ์
ดร.ขวัญฤทัย บุญยะเสนา

ดร.จรินทร์ พิกประไพ
ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
ดร.ธัญทิพย์ คฤหโยธิน
ดร.ธีระชินภัทร รามเดชะ
ดร.นิตยา ป้องกันภัย
ดร.ปณิตทัต กัลยา
ดร.พรรณนิภา อนุรักษากรกุล
ดร.ภคณัฐ จันทนวรรณท์ สมพงษ์ธรรม
ดร.ภานนท์ คุ้มสุภา
ดร.ภูวดล บัวบางพลู
ดร.ยุทธชัย เกราะแก้ว
ดร.วรรณญา สร้อยทอง
ดร.วีณัส ศรีศักดิ์ดา
ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม
ดร.ศุภาภาส คำโตนด

ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์
Mr. Weimin He

มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตศรีราชา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลพหาดบางแสน ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131
Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
169 Long haad Bangsaen Road, Tambon Saensuk,
Amphoe Muang, ChonBuri 20131
www.huso.buu.ac.th